

Supporting Ties in the Education of Prisoners – S.T.E.Ps

Number 2018-1-EL01-KA204-047874

Final Report

Intellectual Output 2

STEPs Narrations' Booklet

Output 2

- KERIGMA - INSTITUTO DE INOVACAO E DESENVOL SOCIAL DE BARCELOS (Product manager IO2)
- Ε.Ε.Π.Ε.Κ. - Επιστημονική Ένωση για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας (Participant)
- CPIA 1 CENTRO PROVINCIALE PER L'ISTRUZIONE DEGLI ADULTI (Participant)

STEPs Narrations' Booklet - English.....	1
STEPs Narrations' Booklet - Greek	155
STEPs Narrations' Booklet – Italian.....	328
STEPs Narrations' Booklet – Portuguese.....	482

STEPs Narrations' Booklet – English

Supporting Ties in the Education of Prisoners – S.T.E.Ps

Number 2018-1-EL01-KA204-047874

Final Report

Intellectual Output 2

STEPs Narrations' Booklet

Output 2

- KERIGMA - INSTITUTO DE INOVACAO E DESENVOL SOCIAL DE BARCELOS (Product manager IO2)
- Ε.Ε.Π.Ε.Κ. - Επιστημονική Ένωση για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας (Participant)
- CPIA 1 CENTRO PROVINCIALE PER L'ISTRUZIONE DEGLI ADULTI (Participant)

Table of contents

INTRODUCTION.....	4
METHODOLOGY.....	6
The technique of travel.....	6
The "windowing" technique.....	7
The five-step technique.....	7
Individual and Group activities.....	9
An Example: "A prisoner's story".....	18
PRISONERS' STORIES.....	22
Greek – Italian – Portuguese stories.....	22

INTRODUCTION

OBJECTIVE OF THE INTELLECTUAL PRODUCT 2

The narrative tome provides the raw material that gives life to the virtual reality "rooms" of the O1 intellectual product. The collection of narratives, the guidance to externalize and manifest the emotional states that the narrators and potential users are or were in, the description of specific scenes and objects to create the virtual reality "rooms" is a very important parameter for the creation and completion of the project. Inspired by the psychotherapeutic method of free circular narrative, which allows narrators located in specific free spaces to become part of the stories of third persons and also to communicate their own story, we support incarcerated or released persons with the certainty of anonymity and absolute confidentiality in freely telling and writing their biographical stories. With the necessary interventions to ensure the above parameters of safety and anonymity, the self-narratives are transferred to a virtual reality environment and both narrators and users receive the maximum benefits of the intervention without being exposed in front of others and without the possibility of facing any possible consequences.

The resulting booklet of narratives will be a guide for any institution supporting incarcerated and ex-inmates to understand the elements of their personalities that require attention and concern, even if they will never be used as scenarios for the creation of VR "rooms".

During the project a total of 60 stories will be collected in Greece, Italy and Portugal. 6 of them will be visualized. 20 stories were collected during the first year, of which 2 were

selected (1 with a male protagonist and 1 with a female protagonist) to be visualized and used during the test phase of the project to identify glitches and potential problems. The remaining 20 stories were to have been collected in the second year of the project and the last 20 were to have been collected in the last year to be prepared for exploitation in the last half of the project (spring-summer 2021). but with the emergence of the Covid-19 pandemic, and the consequent constraints of compulsory social isolation, it became more difficult to carry out the work that requires social interaction, namely the collection of stories, in the different countries involved, Portugal, Greece and Italy, which implied the extension of the project until the end of 2021.

METHODOLOGY

In order to obtain and secure a rich sample of biographical stories from prisoners across Europe, the STEPS partnership decided to create a common framework whose niche was a carefully crafted guide with questions and issues for trainers to keep in mind when asking prisoners and ex-prisoners about their past, present and future lives. With this guide as a support tool, trainers from Portugal, Italy and Greece used the flexible and integrated storytelling method to obtain stories. This method was adapted to their particular circumstances (e.g. prison facilities, NGO facilities) such as time availability, location, resources, (former) emotional and psychological state of the prisoner. Several methodologies were used to achieve the best possible results for the collection of stories and therefore for the development of intellectual output. This type of methodologies/methods have different meanings when used. Some of them are intended to prepare inmates/former inmates for storytelling, others for use during storytelling.

The methodologies used were:

The technique of travel

This technique is a powerful, effective and flexible technique. It is based on the purpose or idea of memorizing milestones, important dates and other significant events from a known trip for the user. This technique is important for STEPs because it can be an excellent tool for remembering events that lead prisoners/former prisoners to the situation that led them to prison. When using this technique, instructors were asked about their memories, feelings and "meanings" when certain key phrases were written on a whiteboard. What did they think when asked about their lonely journeys? And the journeys they made through their dreams, hopes and obstacles? In other words, how do their journeys reveal their life stories?

The "windowing" technique

Invited prisoners to take their minds for a walk through Salvador Dali's art, particularly his 1925 oil painting known as Young Woman at the Window and the poetic writings of Nazim Hikmet. First, they colored a black and white version of Dali's painting while speaking freely. Then they read a poem by Hikmet and chose the words and phrases that resonated with them the most so they could create a new text together. At the end, they discussed their work and the feelings and thoughts the picture they painted.

The five-step technique

To facilitate the storytelling process, Kelly Gerostergiou introduced a 5-step guide to help prisoners and ex-prisoners to elicit their personal stories. This series of actions began with a group activity followed by three individual activities leading to an autobiography or narrative. The first step - the group meeting - existed to create a climate of trust and empowerment among the prisoners. In addition, it was also an opportunity to explain the process of storytelling and to cultivate the interest of those who wanted to be part of STEPs. Consequently, those whose interest was captivated reported on their first individual meeting in which they explored their perception according to a SWOT analysis and then defined SMART objectives. In their second and third individual meeting, they were first encouraged to revive possible omissions we did not fully know when asked about their interest in the current world (e.g. What news do you read; why are you interested;); then, in the third meeting, a sketch of their story began to emerge - the hero, events, struggles, consequences, etc. Finally, in the fifth and final step they were ready to tell their stories to the instructor who helped them reach a place of confidence and self-awareness.

The following activities are applicable to the empowerment of groups or individuals who are incarcerated, in order to bring out positive aspects and emotions. They include an

element of "art" and help prepare the incarcerated to participate in narrative processes. These activities were adopted by the actors involved, adapted to their working conditions and their audience in order to achieve the desired collaboration with the storyteller.

The trainer/consultant tries to get the trainees to focus on their potential, what or who helps them, what or who makes them better. The process of inner change begins with questions about what we really want for ourselves and what makes us better.

Experience shows that clearly and consistently inmates will serve the project, connect and let go, "exposing" themselves. With clear eyes and clear language. They will manage to give, a heartfelt performance. *And while this happens, we will not forget for a moment that they are prisoners. Not for a moment will we forget that we will leave and they will stay in their cells. Because frankly, not for one moment will we find anything to separate us from them.*

Individual and Group activities

Group Activities

They are also applied individually, depending on the needs

Group Activity 1: My life in prison / Painting

(Duration: 1-2 teaching hours)

Goal: Group members a) express themselves through art by documenting their journey in prison, b) focus on what they enjoy most in their relationships with others, c) hope emerges, d) share their thoughts with others.

Steps:

1. Paint your path....

- Each person draws a path that symbolizes their journey through the prison from the beginning to this moment.
- He adds symbols or words with the important moments he experienced on this path.
- He imagines and plans where this path will lead.

2. Exhibition of the painting

- Those who wish to share their works with others
- Discussion about positive change

Materials: A4 or A3 paper, coloured markers, coloured stickers

Group Activity 2: Knowing my sides

(Duration: 2 - 4 teaching hours)

Goal: Group members to a) identify the important aspects of their lives, b) identify their positive aspects and values, c) share their thoughts with others.

Steps

1. Talent

- The trainer/consultant proposes a topic, e.g. What are my main talents and what I can do with them.
- Each member develops the theme on a sheet of paper for half an hour
- After everyone has written, they all form groups and share their thoughts with each other
- In the plenary, everyone (whoever wants to) talks about what they felt and what they thought about themselves.
- The trainer/counsellor points out and rewards the positive points expressed by each member.

2. Examples of other topics

- What things make me angry at myself and others. How do I deal with this anger?
- Do I have real or imaginary heroes - role models?
- What have I thought I want to do with my life?

3. Values

The trainer/counsellor asks the trainees to write down aspects of their life that are important, e.g. freedom, dream, creation, values, etc. and divide them into three categories:

- Things or people they would never give up under any circumstances.

- Things or people they would never give up for a better society.
- Other things they are willing to share.

The trainer/counsellor asks the trainees to write down aspects of their life that are important, e.g. freedom, dream, creation, values, etc. and divide them into three categories:

- Things or people they would never give up under any circumstances.
- Things or persons they would give up for a better society.
- Other matters they are willing to share.

Group Activity 3: Acrostic / Expression of emotions

(Duration: 1-2 teaching hours)

Objective: Showing group emotions from different perspectives.

The trainer-counsellor an acrostic with a word with an important meaning for the prisoners (e.g. freedom, unemployment, prison, cell, guard, prisoner, education, etc.).

Steps:

The trainer gives instructions:

1. Form groups and fill in your own group acrostic with words that express what this change means to you. For example, for the word UNEMPLOYMENT:

Desperation

Nervousness

Hope

Ask

Why

Maybe

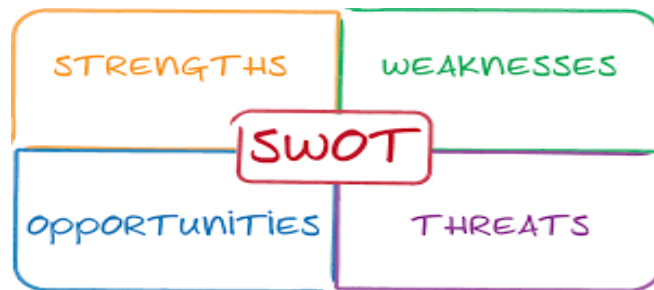
Frustration

2. Then put next to each word a picture, a song or a symbol etc.
3. In plenary, present the small groups' acrostics.
4. Stick the groups' works on cardboard on the wall or on a blackboard.
5. Discuss the result.

Individual Activities

Individual Activity 1: Crossroad of Personality *Crossroad of Personality*
(Duration: 1 - 2 training hours)

Objective: I am looking for myself (self-exploration) and important persons for me.

Strengths / My positive aspects and how I use them	Weaknesses / My negative aspects and how I can deal with them?
1. 2. 3.	1. 2. 3.
<i>Feeling...</i>	
What or who can help you inside the prison or after realize? (support)	What are the barriers inside the prison or after realize?
1. 2. 3.	1. 2. 3.

Steps:

- The trainer/counsellor works on the above table with the beneficiary.
- He encourages him to come back to it in his own time until the next meeting.
- Reference to the definition of SMART targets

Remember that this exercise is not completed in a few minutes or in a day. It requires a process of several days and time for each beneficiary to come back to it in order to define the criteria that will help them. It is recommended that a piece of paper be used and posted in a prominent place. In this way, "what to do" will be experienced daily and will gradually lead to self-improvement.

Individual activity 2: Unlock yourself
(1 - 2 teaching hours)

Objective: The trainer encourages the beneficiary to unlock himself, what has been hidden inside him, which he had forgotten that exists and which he had forgotten that is possible.

Steps:
The trainer gives stimulus and follows a discussion that will lead to possible storytelling issues.

World's creation..... 2018 that we live now

In the space: Which is your point 0 of your personal life. Why?

or

✓ Use of questions

- Do you read papers?
- What articles do you prefer?
- Which channel do you choose to watch the news?
- If you had in front of you a journalist what would you tell him?

Feedback – Questions

- What have you done all this time?
- Do you have your storytelling in your mind? If not why ?
- Have you benefited from our co-operation ?
- How do you see the current situation?
- How do you see the future?

Storytelling tools

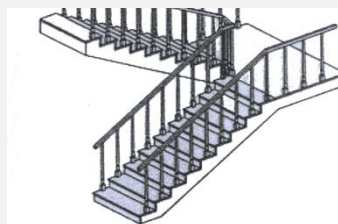
Individual activity 3: Make a plan of your story

(2 - 4 teaching hours)

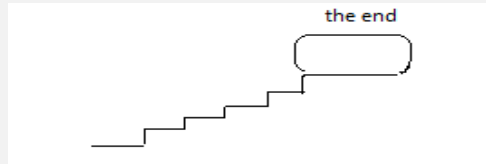
Objective: Preparation of storytelling

Steps:

Let's think about a ladder and at the top of the stairs is the end of your story.

Take a large cardboard and draw your own ladder.

1. Determine the beginning of your story and the steps that are required till the end.
2. Which are the heroes?
3. Do not hesitate to describe your feelings, positive or negative.
4. Give an optimistic title to your story.

The story of..... (write your name)

Key points

- When and where the facts happened?
- Which is the central person of the story?
- How many people are involved?
- How the story starts?
- How the story goes on?
- Who is responsible for what happened?
- Which are the consequences?
- With which way the problem is faced?
- What thought and what feelings have the persons in the story?
- How the story ends and what is the central message?

Individual activity 4: Questions or free storytelling

(10 minutes)

Autobiography (at a first person) or narration (to a third person).

This process is recorded.

Follows a transcription by the consultant.

- *If your life was a book, what would be the chapters?*
- *Which are the main facts of your life? Which came first, second...?*
- *Who are the most important persons in your life?*
- *How they influenced you?*
- *Which is the main problem in your life in the present... in the past?*
- *What would happened if the things were different?*
- *What will happened in the future?*
- *What ideology represents your life?*
- *What is the motto of your life?*
- *Etc.*

7 points for digital storytelling evaluation

- Point of view
- Dramatic question
- Emotional content
- Voice
- Soundtrack
- Economy
- Pacing

Digital Storytelling tools

An Example: "A prisoner's story"

(HMP Edinburgh)

IN THIS STORY WE HAVE ANSWERS FOR ALL THESE QUESTIONS

- When and where the facts happened?*
- Which is the central person of the story?*
- How many people are involved?*
- How the story starts?*
- How the story goes on?*
- Who is responsible for what happened?...*
- Which are the consequences?*
- With which way the problem is faced?*
- What thought and what feelings have the persons in the story?*
- How the story ends and what is the central message?*

"A long time ago I was one angry wee laddie[central person]. Now I'm confident, determined and hungry to succeed.[Strengths / her positive aspects/ positive thinking] I might be in jail just now but I'm going to get out and things will be different. I know that's true because I've made a massive turnaround in my life. "The story starts fae when I was 8 year old[point 0 of her personal life / How the story starts]. The life I had then...well that's when all of this began. I was staying with my mother[People involved /Who is responsible for what happened]. She was alcohol dependent and I was just left tae dae ma ain thing. I was 8 or 9 but staying away for two or three days at a time. I would fend for myself getting food where I could, like sometimes at my grandmother's[People involved]. because my ma just wisnae able a lot of the time. It was about then that I started stealing stupid things fae shops, but as well as that I got talking to people I shouldn't have talked to. I ended up going back to someone's house[People involved]. and it was there that I got abused. It went on for a while and life just went downhill from there.

"By this time I couldnae settle. I had got so angry. At school I could only sit for about twenty minutes. I'd go off and sit in a wood somewhere. I was so angry in ma heid. I just

felt bad. Because I was running away from school and from home the **police**[People involved]. got involved and I was sent to a children's home. Looking back on it I wish someone had stepped forward and offered to look after me - someone in the family maybe. I don't know why they didn't. Maybe they thought it was too much work. Ever since then I've had no time for **social workers**[People involved]. because their answer was just to put me into a home. I can see through them in minutes now.

"So there I was just getting angrier. **I was angry at myself, angry at my mother....** [feelings] I felt that I **was the bad person**[feelings]. I was so angry that sometimes it would take five staff to wrestle me. A wee laddie like me! There were some good moments in the home mind you. Sometimes **staff** there would take me out with their family at the weekend, like to a gala day or something. That felt good. It was someone showing that they cared.

"I was in that **home for four years** before I got moved to residential school. By the time I moved I had started **smoking cannabis**[consequences]. At the school I started taking all sorts of stuff; tablets, mushrooms, eccies, speed, diffs, valium...and then when I was 18 or 19, I started **smoking heroin**[consequences]. From then on there was nae stopping me. It was a downward spiral. By this point I was shoplifting, **robbing, doing fraud...just anything to get money for drugs**[consequences].

[How the story goes on]

Life was all over the place but then again it was really organized. Like I would go all round the Borders from one town to another....and in each town I would work my way down each side of the street shoplifting in every store. I don't know how we managed to get away with a lot of it. It was that brass necked. Sometimes the security guys would even hold the doors open for us. I'd be walking out with bottles of Glenmorangie or pairs of Reeboks, or a Dyson Hoover and a DVD player... or I'd go into the changing rooms and put on a bunch of Spray way jackets and just walk out.

"And all of this because really, I was feeding three heroin habits; mine, my ex-girlfriend's and the guy driving the car. We were spending hundreds of pounds a day. Sometimes the money was spent even before I got home. I was smoking, injecting...it was pure chaotic. Absolutely hellish. I was shattered at the end of every day. I could nae dae all that again. Life was backwards and forwards and round in circles and I was in and out of jail like a yo-yo. I'd get community service, good behavior orders, probation orders...and I would break them all.

"Stuff from the past was just eating away at me. I'd try to put it to the back of my mind but it was still there. I was taking drugs to get away from it all. If I was feeling emotional about things that had happened, or even the thought of coming back into prison I took drugs to blank it out; to take the horrible feelings away. "I knew I had to do something so I went and reported the abuse that had happened all that time before. I went to the **police** and they took statements and all that stuff and did what they had to do. But even after I'd that, it still felt like everything was on top of me. I thought I could never get out of it. I just wanted to end my life and I had a really good go at it. I was nae halfhearted. I took loads of stuff and stuck a quarter of heroin intae my neck for good measure. The result? I ended up in a coma in hospital. "Maybe this was the turning point. My aunt was working there. I could hear her voice beside my bed and then she just burst oot greetin' in front of me. From that time on my aunt and uncle said that they would support me. They've been brilliant. They visit me, they've attended my tribunals, and they've offered to help me when I get released.

"I've worked hard since then. Looking back I can see that I never used to deal with my problems 'til they were a mountain high. Then I'd kick off. I'd just want to smash things and attack. Now I'll get frustrated...but I can see a problem before it gets out of hand. I'll nip it in the bud. If things get heated I can go away and then I start to see that things can look different. I can deal with things a lot lot easier and not let everything build up. I used to hold back but now whatever is there... I'll deal with it. It's easier to deal with it. Things are different now because I'm comfortable talking to people and if it needs to be said, I can say it now; 'I have a problem with opiates.'

[With which way the problem is faced]

"I've done all the courses; **victim empathy**, ripple effect, problem solving, peer pressure, high risk situations. I take something from each of them. Along with all of that there's been the counselling. It's been great. I've been able to talk through anything I want to, and over the past two years I've dealt with the abuse; well, the biggest part of it. It doesn't bother me now. I've used all of this help to the best of my ability to get stronger. The proof is that I'm clean now. I've been clean for two years. What a big big bonus that is. It feels brilliant. I feel strong and good about myself. **"It's been hard sometimes**. I've ended up in the wrong place and still been surrounded by what I was trying to get away from. Like one time I was sharing a cell with a guy with a smack habit and other guys around were begging or selling their jumper just to get money for drugs. I walked out of there, an open prison, and tried to get myself back inside somewhere else just to try to get a break from it all. So I've had my battles along the way – it's needed determination and hard work. I've had to

prove my point and show people that even though I'm on methadone I am clean. I am not taking anything else. Now if I get released, I want to get the methadone to zero so that I'm totally drug free. "It's important now that I can get myself out of here. Now I know I can stay with my aunt and uncle [People involved] that's a big difference to how things look. I'll get my own accommodation but I'll just take it one step at a time. I'll stay there for a day here and there while I get used to it. Then maybe if I manage that my son [People involved] can come and stay weekends, and spend more time with me. I want life to be good for him. I dinnae want him to go through what I did.

[the end, the central message, thought, feelings, dreams / positive thinking]

"I want to get into employment too. I've worked hard here. I couldn't not work now. I've been painting cells and offices and I do hairdressing too. I'm good at it. Maybe I could do a wee college course? Get a certificate to take me to the next level. I could work in a men's barbers.

"So there you go, that's what I want. A normal life. My own place. A job to go to. Spending time with my son. Going out. Having nice things. Just being normal - that's what I want more than anything. I know that I'll manage this time. It won't happen overnight, but I can dae it. I set myself wee targets now. It's no' been easy so far but it's been worth it. People say they see a difference in me. They say they can see I've got confidence and that makes me feel good. I've got confidence in myself which I never had for years. I've got the hunger and the ability to do things now that there's nae drugs ruling my heid and controlling me. My life is in my own hands. I'm ruling it myself."

PRISONERS' STORIES

Greek – Italian – Portuguese stories

1. A body without a life

25th of January 1982! A child was born in Iraq. The parents were extremely happy that day. They were happy for the child they had. It was a boy! He was their son and their first child.

His mother gave him the name of Samir. I grew up in a country which was always at war. People were killing people all day around me but I was dreaming of going somewhere else, leaving and living in peace, not to be afraid of walking on the roads and breathing without fear.

Years passed by and I reached the age of 28 years old. I was waiting for something to change in my life. I was seeking love and indeed one day I saw a very beautiful girl! Never before had I seen such a beautiful girl, she was so beautiful...

I had been speaking to my mother about her for a long time. I told her that I wanted that girl! I wanted to marry her!!! My mother cried a lot of happiness as she was glad that her son wanted to marry and start a family! Then she decided to go and talk to the girl's family. Everything went well. We agreed upon the wedding which would take place on the 22th of October. I married the woman I wanted. My life gave it ALL to me!!! I was very happy!!

I started realizing my dreams as I married my beloved one and opened a shop, a NET BAR!!! I went to the shop every day and returned home late at night. I was calm! Everything was great as me and Mariam used to go to the shop daily and had a wonderful time.

18th of February 2015! It was a beautiful morning with my beloved Mariam!! We ate our breakfast and went to open our shop. We opened that shop with a lot of dreams and were thinking about our lives, when we would have our own children. Within a little time, everything overturned! A car stopped out of our shop and within a few seconds another one came. After a few minutes, eight people got out of the car. All of them were wearing masks and carried guns.

These people threw a bomb inside the shop. They threw a bomb while me and Mariam were inside the shop. A noise, a loud blast, dust!!! We fell down and the whole place shook into. It took me two minutes to feel that I could get up and sought for Mariam. She was lying down so near me yet so far apart. I touched her and I started shaking her!!! She didn't react... She was dead!!! My beloved one was dead. That was it! I felt I was dead, breathless. My heart became a stone! Mariam was in front of my eyes but she couldn't talk to me. "Talk to me Mariam...".

My friends carried her to the hospital and in the afternoon, they brought her home. Mariam was right next to me but she had gone so far away and I was left alone. All alone. After all these I didn't want to stay in my country. I wished to go somewhere far, really far...

Five months passed by and I decided to continue my life, to move ahead and go to Greece. A friend of mine told me that their people lived peacefully. I didn't think twice about it as I longed to feel human again even so. A friend of mine arranged for me to leave together with some other people to Greece as a safe destination by ship.

The moment came and when I entered the ship, I saw my life as a movie with all its bad, good, few and unique images. I was gazing at the sea and was lost into my thoughts.

We almost reached Greece, until the moment we were arrested by "cops". And then a voice sounded: "Are you the leader, hands up and nobody dare move!". I couldn't believe what was happening. I heard them talking about prison. Without realizing, I found myself in the prison of Chios. I entered prison for the first time in my life. I didn't know how a prison is. When they led me to my cell, I didn't know what it would come after, I didn't know any Greek. At first I couldn't understand what they were talking about because most of the cellmates were Greek. Then, they led me to another wing and found myself in another chamber where there were nine other people. We were talking different languages yet they knew Greek, me none at all. I couldn't communicate with any of them. Life in prison was very difficult but when you can't talk to other people, exchange a word, everything becomes even harder.

Trouble took place every day. There was no peace and when someone got sick they didn't give him any medicines. Sometimes there were no medicines and some other times it wasn't necessary for someone to receive the medication, or so they said.

Human pain everywhere, voices, tensions and fights. Time was passing though and I was waiting for my time to come as to appear in court. A year later, my trial was appointed. The sentence which was appointed to me was 18 years in prison. A few days after the court's verdict, I was extremely stressed and then I was transferred to the confinement cells in Larissa. "Who knows what I would face there, I was thinking". However, the cellmates were friendlier or at least I felt so. They were more humane so they approached me and gave me strength and one of them told me "You will be better here. We have a second chance. There is a school. You can apply so as to attend lessons".

I felt better because I believed that I would have some help. I would learn some Greek so I would be able to communicate with the others. Thus, I went to the school existed in the prison, met my teachers and started feeling alive again. I felt that people were supporting me and wanted to help me learn. To learn Greek in the country where I was dreaming coming. By coming to school, all my negative thoughts went away and I got the strength to learn, tolerate so as to get used to thinking differently.

28th of May 2018. I woke up early and called up my home to hear my mother. But I heard from a neighbour who happened to be in my house at that moment that my mother died. God took away from me my last happiness. That day something broke into

me as I tasted death for the second time. My life emptied. I was still alive but my body was lifeless. I was dead, a dead cellmate.

I have only one thought in my head, to hear being told that I am free. I am looking forward for this moment as I learned to hope, wait for the time to get out of prison.

Since I am still breathing and have the courage to dream, when I get out of prison, I will find a job, make a home and create a family. I have no one waiting for me since all my beloved people passed away. I have to fight though to start a new life afresh.

Sometimes my thoughts are confused, as my life could give me another sadness, another punishment. But I won't be pessimist as my wrong thoughts put me in jail. I thought that I could make my dreams come true against the law. A big mistake!!!

I have stayed behind bars for four years. In six months though, I will be released having learned a lot of things, having been taught even more. There is a society in here. People live another life in prison, a "still" life. I hope to start my life again from scratch when I get out of prison.

I can and I will.

2. A Life in prison

I was born in Albania. When I was 14 years old I decided to leave for Greece hoping something to change in my life so I had stayed there for a year. I worked in construction and then I returned to Albania. At 17 years old for the first time in my life I got into prison in Albania for stealing. I used to steal since I was a little boy. Firstly, minor value things and later more valuable items. Our parents could not buy us the things we wanted so we acquired them in a different way. When you are a little child you can get easily influenced. The elders definitely influence our lives but if you don't want to be involved illegally you can do it. So I entered prison for four years. As in every prison, things are difficult. Also the right people to work with us don't exist. They don't see that we are human beings, they only work in a cold way for their monthly salary. Anyway. I myself managed to survive as I was used to hardships and afflictions. The problem inside the prison is violence. Not so much by the cellmates but by the authorities.

When I got out of prison, I wanted to change my life but I didn't find the right conditions. There was a war outside. I may not have had any disputes with anyone but a problem came up out of nowhere. In a nearby village, one of its residents had a fixation that I desired his girlfriend. One night he came with four more guys out of my house to kill me. I heard my dog barking so I went out with my torch to see what was happening in the dark. Then he started shooting at me with an automatic gun. I turned off the torch and lay

down on the ground. When he ran out of bullets and stopped to refill his gun, I found the opportunity to sneak into my house and get my gun. So I shot too and made them go away. Even then, I didn't even know who shot me and why. I found out later from a neighbour under pressure, who organized it but I didn't know who shot me. Since that day I carry arms.

A few days later, I met the person who wanted to kill me. He asked me why I carried a gun since I couldn't use it and he revealed at me that he was the guy who shot me. He kept on provoking me telling me that I was incapable of answering him. Then I told him that since he wanted it so badly I could help him. So I put the gun at his neck telling him "Greetings to hell".

Then he got scared and apologized to me saying that he was sorry. "Alright" I told him. "Since God spared my life, I spare yours too. Go home and leave your life". He walked ten meters away when suddenly returned and told me: "I am not going home today unless I kill you".

At the same time he was about to grab the gun he had at his belt. So he was challenging me to shoot while holding his gun with his right hand under his open coat. He was walking towards me while I was drawing back. I was trying to find the right words to persuade him but I couldn't. I was a young boy and I didn't know the way. By seeing him pulling his gun, I pulled mine first and shot him thirty times. Yet, I didn't enter prison right away, as everybody then carried guns and there was no state government to enforce the law. Some relatives of his came though to revenge upon his murder for vendetta. However, I was waiting them with my relatives at my house.

Then a neighbour intervened in a peaceful way by saying that we had to stop otherwise the place would be full of corpses. So they saw the situation and left. After a few days, I left for Greece. Then I broke into the house of a businessman in North Greece. After an investigation that took place by the police, a cousin of mine who was rather inexperienced confessed about the guns. So the police found in my house both my gun and the gun that I stole from the businessman's house. I got sentenced twelve years in prison and they placed me in a prison in Thessaloniki.

Years ago, this prison was much tougher as violence was put into force by the administration too. At the same time there was the vendetta and I had to be extremely careful so I carried my pocket knife with me all the time. The people who commit petty crimes are more careless in prison but the lifers are the ones who harm most.

A few years later there was an attack against a young cellmate who was stabbed by cellmates yet he survived. The Service made the mistake to bring him back to the prison wing where the attackers were. We tried to close the case since the young man survived

and didn't betray the other cellmates so as to be prosecuted in a legal way. We negotiated and gave the opportunity to both victim and offender to shake hands and agree to solve any further future disputes they may have out of prison.

Despite the fact that the offenders agreed that the case was closed, they attacked the cellmate again five months later so being the negotiator, I took it personal. I saw ten cellmates beating him inside the cell so I dragged him out of the cell and asked for a reason.

The offenders told me that they could do whatever they wanted and if I were a blusterer I should come and confront them. So I did .I got involved in an armed conflict injuring the prime offenders. One of them died.

This resulted in my being convicted in life sentence. I have stayed inside the prison for twenty five years and I have been one of the few cellmates with such a long sentence. Inside the prison I not only beat people but also saved a lot who were in danger. Life in prison was wild. Things are more loose now. A lot of cellmates are addicted to psychotropic drugs, either by weakness or economic reasons.

I don't remember a good moment in my life. How can I remember a good moment when I spent most of my adult life behind bars. The only good thing is that I learned a lot and I didn't commit suicide or suffered any mental illnesses. Now I will get out of prison poor in money but rich in experience. I am thinking of living freely at last and organize my life away of prison.

3. Halid's story

The hero of the story is called Halid. He is 36 years old, married to 32-year-old Linda. They had three children together, two daughters and one boy. The eldest daughter is Lila and she is 10 years old, 8-year-old Joseph and 4-year-old Maria. The whole family was created in my city, Aleppo of Syria, this beautiful and historic city, destroyed by the war. Halid worked as a high school teacher and his wife as a primary school teacher. It was winter and a very heavy one when one night they threw bombs at his school and razed it to the ground. In the same week, bombs were dropped on the apartment building where he lived, in a region that was completely destroyed. Then Halid was forced to take his family and go to his mother's home, which was already full of other family members. Brothers, nephews and others, all crowded in the house.

This migratory problem in the interior of the country was common, just as death itself. The next morning, despite the disaster, Halid went to the destroyed school to teach his students who would gather because he felt faithful to his duty and to the sacred

calling. Halid believed that education could build new people who could all together build his beloved city again. But, unfortunately, for Halid history repeats itself. This time in a more dramatic way for him.

The school, where his wife worked and his two children studied, was bombed during the lesson. Halid joined many others to save those who could be in the debris. Halid was removing the stones more forcefully because underneath there were three members of his family. Suddenly he thought he could hear the voice of his daughter, who was trapped in the debris.

Then Halid, with the help of other fellow citizens, picked up the stones and, to his surprise, he saw that his wife's body had become a shield to save their little girl. The child was not injured thanks to her mother's sacrifice, but she was drenched in blood and had lost her senses. Mother and daughter were transferred to some first-aid tents, as the hospitals had also been bombarded.

Halid was scared and continued to search in the ruins of the school to find his son, who had not been found until that time. The hours passed in an agonizing way until nightfall when it began pouring with rain. Then a rescuer called out that he had found a child. Halid ran quickly. The child was his son! Unfortunately, from a student and child full of beautiful dreams and games, his son Joseph had become a bird who had opened his wings for paradise. Halid cried with pain wondering what he had done wrong and they had killed his child. He took his little son into his arms, tears streaming down his face like the torrential rain. Halid remained silent for a while. Then he briefly picked up his strength and called his mother and told her to go to the hospital to take care of his wife and daughter without telling her about his son's death until he was buried.

Because death was routine, they buried him immediately. Halid went with a few friends to bury his son. He could not speak, his tongue betrayed him, and there were fiery flames in his eyes instead of tears. His hands trembled and he could hardly stand. As soon as he finished the funeral, he tried to dry his tears and regain his strength to go to the hospital. The doctor told him that his wife would live, but she needed blood and that they would unfortunately have to amputate her hand. The same hand that had saved their daughter's life! Because of the high number of casualties, there was no more room in the hospital and the next day she had to be transferred to his mother's home. When she came home holding her daughters, she started searching for her son with one hand as she had not heard his voice, nor had he run to embrace her. Then she realized something was wrong and her heart started pounding. She looked at her husband, who was not able to hold back his tears, in the eyes and then she realized what had happened. That her child was dead, like many of her students. What hurt her was not only the loss of Joseph but also of the other children who she considered as part of herself. Because she was not only their teacher but like a mother to them. One month passed and Halid was drafted into the

army to defend his city. But Halid was not on any side of the war and all he wanted was peace and love for the whole world. So he decided to take his family and move to the other side of the city, near the border with Turkey.

He started to sell everything that he and his wife owned and with some money that his mother gave him, he started his difficult journey with the inner strength and faith that he should save his family. But it was not much better there either, because there were groups of terrorists funded by big countries who wanted to kill people from all religions for their interests and the war to last as long as possible. When Halid arrived there, he was immediately sent to a detention center to make sure he was not with the enemy.

After two weeks, they were assured he was not an enemy, but just an ordinary citizen who had come for his family. They let him go, but Halid realized that under these circumstances he could not stay there with his family so he decided to immigrate to another country for a better future away from danger and death. The first step was to go to neighboring Turkey, which had already closed its borders in front of them so that they could not go to European countries and thus die in Syria. But there was another way, paying smugglers to take them into the country illegally. Halid had to give half of the money he and his family had to get by. When he arrived there, his compatriots helped him to rent a room until he found a way to continue his journey to Germany, which was their final destination.

A short while was enough for Halid to learn how the ring of smugglers worked and what procedure he had to follow to go first to Greece and after Greece to Germany. The problem, however, was that the amount of money they asked for was too high and he did not have it. Then they offered him an alternative: to steer the inflatable boat that would take him and his family along with other refugees to Greece. In this way, he would not have to pay the money the smuggler was asking for. Under mounting pressure and for the good of his family, Halid agreed!

It was a typical summer day and the weather was beautiful. At dawn, with a little fear, Halid set out for the journey for a better tomorrow. The crossing to the opposite island must have been two to three hours long. But as soon as the boat arrived in Greek waters, some people appeared in military clothing and tried to sink the inflatable boat! At first, Halid thought they were soldiers, but then he found out that they were members of a racist organization and that was not the first time this had happened. But a little later men of the Coast Guard came and rescued them. They led them to a Greek island but he did not know which one. They were all happy about being rescued and believed that everything would go well. In the meantime, the police arrived and arrested Halid, because, as they said, he was the captain of the ship. He denied it. He told them the whole story and briefly described his drama explaining that this was the only way to save his family. The police did not believe him. Halid insisted and told them he would have done

everything to save his family from death. In their report, the policemen wrote that he was a smuggler and that this was his profession and that he earned a living in this way. His wife and daughters were transferred to a place that looked like a stable and stayed there waiting for Halid's trial. The day of the trial eventually arrived. But Halid had no money. He was represented by a court-appointed attorney, who appeared two hours before the trial without paying particular attention to his case. He felt that his presence was just a formality. The judge asked Halid a couple of questions and Halid tried to explain his story. The judge did not seem to believe him and asked him to stop. When it was time for the judge to pass sentence, Halid heard that he was sentenced to one hundred years' imprisonment on the basis of the total of the people he was supposed to have smuggled! For a few seconds his heart stopped beating. His lawyer explained that he would have to stay in prison for eight and a half years!

His whole life flashed before his eyes, images of war, pain, death. He was desperate for the fate of his family. He thought of his little girls, who he would leave as children and would see as grown up women again when he was released. He felt the injustice of the punishment he was given because he had only tried to save his family from death. He considered the court to be a murderer who had killed his hopes and dreams. His wife approached him, grabbed his hands and told him that she preferred to return to Syria because she had decided to wait either for her husband or death and that if death were to find her first, it had better be in her home country, close to her own people. Time has passed. Halid has been in prison for three years and in order not to forget the faces of his family, he has painted them on the prison wall. Below the faces of his beloved family, he wrote a poem:

Remember, every time you pray at night, millions of children are dreaming of a piece of bread. On the bridge they walked with open wounds wearing only their skin before they met their death with dignity. Remember, before you sleep on your pillow, how one whose dreams were murdered can sleep. My heart aches for the little angels when they come back from school and for the friends coming back from the front. My homeland is wounded, and I'm behind bars. And every day, dozens of kids are dying wondering why we are to blame for sharing bread and death. Let not my hope dry before my tears dry up.

4. Punishment without guilt

I was born in a small town with a population of 35,000 people. I have a brother, a year younger than me. My father worked as a driver and my mother sold lotteries. My father was a drug user while my mother was fighting to give them up. Whatever money he made he used it to buy his dose. At the time I was 6 years old and my brother 5.

In 1971 my sister was born. My mother took care of everyone. Together with us she took care of grandmother. After grandfather's death, grandmother's condition worsened, so she could no longer support herself. She didn't talk, she picked up rubbish and brought it home, and she had identified every place in the house with the toilet.

The house we lived in was a gamma shape. We lived in one part of the house, while our father's brother with his girlfriend lived in the other. My uncle drank every day, got drunk and quarreled with the aunt. On the other hand, my father used drugs every day. Usually this was done together with friends. They gathered every day at our home and used drugs. This caused tension between the two brothers who each wanted privacy for personal reasons.

My father had a lot of trust in me. He gave me the drugs, I used to hide them and, when he asked for them, I gave them to him. Then I was eight years old. All I wanted was that he could quit. So did my mother.

Every time he told her he would quit, and he did the same thing again. He did not make any effort. On the contrary, things were getting worse. One day, 20 men I had never seen before came to our house. They told my father that they wanted to try out those he kept at home. My father accepted and from that day they began to visit us more and more often.

One day my father and my mother went to visit my mother's mother who lived in another city 100 kilometers away from us. They would be missing for two days. His friends knew about it. When we woke up the next morning, we found the house broken down. The television, tape recorder, clothes, money were missing. Some people had broken in and had taken all our things. But as we realized they could not find what was hidden in my bed behind the bed's legs. We were very scared. When my parents returned, my father understood who had done it. One of them dared to come the same evening and pretended that nothing was happening. My father grabbed him from the neck and threatened him with a knife to bring back what they had stolen. The man was frightened and begged him not to kill him. He promised to bring everything back, except for the tape recorder because he did not have it.

The father realized that we were in danger and told him not to come back to our home. This made him want to give up drugs. My mother supported him. She even

brought him some pills from the hospital, saying they would help him get better. We all supported him. I watched him and I was next to him and I had great hopes because I just wanted to have a family, a nice family. Unfortunately, my father got so sick, that he could not even get out of bed.

One night the man who had stolen our things returned, threatening to kill my father. He almost broke the door. I was afraid. My mother, however, found the strength, took the axe and approached the door. She warned him that if he broke the door, she would hit him with the axe she was holding. I do not know what stopped him, probably fear, but my mother saved us once again. Finally, despite all difficulties, my father quit drugs, we moved to a new house and my father gave away the house we were living to his brother.

We continued our lives, I grew up, without, however, having in mind to be illegal. I went to the technical university and due to financial problems, I did not graduate. I went to work in a factory at the age of 15. I was working and I was thinking of going to Greece. My mom divorced my father at some time. Although he had given up drugs, he began relationships with other women. I knew it and I told him to be more careful so that mother wouldn't find out. Eventually my mother caught him with another woman and left him.

When the borders opened in Russia and everyone left the country, we also left. Our destination was Greece. From 1990 until 2016 I worked and when we got fired from work, we were in debt to the electricity company. My wife also had health problems. Then the tax collectors appeared. I was thinking about my little daughter.

I felt like I had a little daughter and I could not offer her anything. This led me not refuse when they asked me to transfer immigrants. The choices I had for work were many, but all were illegal. I thought I was doing no harm. I considered that what I was doing was not a crime. Transfer of immigrants! All my life I was trying not to harm anyone, but it seems I finally did.

On the first day in jail, when I saw the cell, I asked myself, "Why am I here? What wrong have I done?" I felt nostalgia. In my throat there was a skein I tried with all my strength not to unwind, but no matter how hard I tried, it choked me, pushing to get out. I had no acquaintances or friends, no one. All of them strangers and in their eyes I saw only pain and suffering. Some of them, perhaps, felt worse than me, especially when I heard that they were in jail for 8 years. Little by little, I got used to the prison conditions. I realized what a friend means and what a scammer means. Among the people I saw many kinds of animals, like in the jungle. Some were really lions, some snakes, chickens, mice, wolves and hares. I remembered the zoo where I used to take my little daughter and I recalled her happiness when she saw the animals. Now I was sure that if she saw what I see, she would not have the same feelings of joy.

Some people do not seem to be dangerous to society. Why is there a prison? And if there wasn't, what would it be like? And my mind cannot give any answers. The day of

the discipline came, and they put me in for 10 days. It was hot, 45 degrees. I was alone and I couldn't breathe because of heat. I remembered all the sins I had done in my life. In order to spend my time in the discipline cell, I wrote poems on the walls with toothpaste, erased them and wrote them again. When the guard came with the food, he did not speak at all. He left me water and food, and I heard the worst voice of the lock that made my pain stronger. When they say that there is no punishment without guilt is a lie. There is. Someone wants to take on the crime in order to cover someone else who committed it. Police officers are indifferent, they want to close cases. It is difficult to remain human after prison. The word reformation is a difficult word. Reformation is based on the fear of the prison, to be afraid and not to do the same thing again. I may be afraid and not do it again, but most people are not afraid. I'm just talking about myself. I will remain a good person, whatever happens in my life. I'm sure about that.

5. Together again!

It has been almost 10 years. 10 difficult years of intolerable pressure, of problems of all kinds, financial, psychological and health issues.

How right you were dad, when you said that after military service the years will pass without you realizing it, so see to it that you enjoy them even when things don't go as planned! When you're up against these things know that there's no turning back time. How right you were Dad! So, to be more clear, about ten years ago I took a decision. I made the wrong choice. My enthusiasm, eagerness to create and unbelievable self-confidence led me back to zero.

I had been working at a metal-profile company for almost 11 years. I started out as an unskilled worker and later on I became a roller bench operator, a fork-lift driver and warehouseman. My boss, Nick, saw my potential from the very start. As time passed I got to be a jack of all trades, a generalist. Nick became more than my boss, a friend, and I tried to do right by him.

One day at a time when things were going alright in my life, with my job and finances, one discussion led to another and certain issues started troubling my mind. I was living in a rather large village, 50 km outside Thessaloniki. We had gone there when my wife got pregnant so as to have her parents around for help. We intended to return to Thessaloniki. However, it was a case of reckoning without one's host. A second, unplanned, pregnancy forced us to remain in the village for a while longer.

So we got to the point where the discussions started. My wife had become accustomed to working, she could not idle all day. She wanted to be creative and independent. Unable to find work in the village had her complaining rather a lot. Of

course, she had some odd jobs at the gas station, at a Greek fast-food restaurant which eased her mind but at some point the discussions and complaining started anew. As I was mulling this in my mind a lot, this being a serious problem in our lives, I took a decision and went to announce it to her. In all seriousness and with an air of absolute authority I told her “I will sell the car for 13000 euros and with our 15000 in savings, plus my considerable connections, we will open a Greek fast-food restaurant for you.

Weekends and afternoons I’ll be there to help out. I will, however, not leave my job because I’m quite happy there and it is a job you don’t find so easily.” She was delighted. We were both optimistic and eager to work so we had nothing to be afraid of.

Again, though, it was a case of reckoning without one’s host. Mistakes were made from the very start because of our accountant. “Female entrepreneurship” he said. He made us spend much more money and quite a lot more time, so we ended up in debt. Another thing is that the restaurant opened in the summer when most people were away on holiday. “Don’t you worry girl, we’ll work it out, don’t be afraid.” I would tell her. Our restaurant opened and little by little started to show promise. I had my job, which supported us, since we did not expect the restaurant to sustain us. And that is when the third blow came, and what a heavy blow that was.

The phone rang one night. It was Nick. He asked me to go to the store. I was unsettled. His voice was shaking. I thought something bad had happened to someone. “I’ll be there in 20,

I’m coming” I said, “relax, whatever it is we’ll figure it out”. I got there in no time at all and saw the bottle next to him. His wife had her head down. “Let me pour you one” he said. “I need to talk to someone”. I sat, not saying a word. He took a sip and started tearing up and I became fearful. His voice was shaking. “We suffered a huge blow. The people in Athens where we sent the shipments “bounced” a check and now the banks are returning all their checks. I don’t know if we can survive it! What are we to do?” “We’ll work it out, come on, don’t be scared, I know you can do it”. We struggled. We worked side by side for up to 32 hours, without other workers for eight months. I could not leave him. He was a true friend.

My little restaurant, however, which we had built on dreams, was not doing well. So, with all that in my mind and realizing that the company could not be saved, we reached a decision to hide the machinery so that it would not be confiscated, and go our separate ways. I resigned and left. I couldn’t, my mind and heart would not allow me to ask for compensation, I couldn’t. I returned to the village, trapped. Day in and day out at the restaurant, our little restaurant which was bleeding out. We were working there, my wife and I, from 9 in the morning till 12 in the night, chasing after customers. It hit me hard. I would not talk, but how could I manage? At home, there was no light, no water, we

just slept there. The children were sleeping at my mother-in-law's. I tried to hold it together. I gave it my all. Big mistake.

The problems piled on. Suppliers complained, expenses mounted. But, the real blow came from elsewhere. My son, my boy, was diagnosed with allergic bronchial spasm. He needed therapy, attention, a good environment, doctors and a lot of money which I didn't have. My child! I could not bear it. I would do anything. I didn't care about me. In the end, I decided. It was not long before things turned bad. Desperate, drinking coffee at my restaurant, alone, after having sold everything I owned, our gold wedding jewelry, my children's crucifixes, two small time crooks I knew came in. Soon, I had told them my story from the beginning right to the point where I had returned from the pawnshop, that day, having sold everything. In no uncertain terms they suggested I participate in burglarizing the pawnshop. I did not rule it out.

I didn't sleep a wink all night. I had been working since I was 14, I had collected 9000 social security stamps, I haven't even a traffic ticket to my name and I am about to commit burglary? How could I? In the morning they came to get me. My eyes were bloodshot, my gaze hard. Let's go. The job was done in two days. We got in, took the loot and left, without any problems and without hurting anyone. For a week the restaurant was fine, but I was in hell. I was having nightmares with the police, and remorse. What will happen? How could I do that?

Two months passed. It was Christmas eve. A patrol car stopped outside the restaurant. "Are you Mr. ...? I am. You are summoned to the examining magistrate on the 18/1/2012. I ask why, but inside I am frozen. I know. I'll go there and end up in prison. I'm shaking. I went to see a lawyer. It's 2000 euros he said. My wife knows nothing. How will I tell her? I can't. The date arrives. On January the 18th I went to the examining magistrate, confessed and was remanded in custody. My wife was crying and I was frozen, expressionless.

I had not realized what was happening until the key turned. 72 days in custody. "There's an opening at the prison, they said". "If possible, keep me here longer. My wife comes every day and gives me strength." March 1st. I leave in two hours. I was terrified. I was put in a patrol car and in less than an hour taken to the gate, at the prison in Diavata. I went in. They went through my stuff.

Remove all clothing. Bend over. Cough. "What's going on, guys? What are they doing? "Letters, photos and ward B16." "Can you find your own way?" I'm staring, not talking. "Forget it, we get it, we'll take you there". On the way in there's a large corridor. There's about 50 people, work consultants, white, black, Chinese, all kinds.

They all ask me "from which refrigerator did you come buddy, what's your name?" I got scared. "How did I get here?" was my first thought. "Is this possible?" I went to the doctor and then ward B to get to 16, my room. I got there. I enter. 9 people look at me. The usual introductions and I'm bewildered. "Don't worry" they said. They try to explain some things but 9 out of 10 look at me like fresh meat. I know nothing about prison, I'm

an easy victim, they can extort money, cards. I found a couple of people I could talk to. They told me to apply for work.

After three months I was working at the kitchen. A lot of work but it makes the time pass. 9 months in the court date came. Working made those 9 months pass. I went to court. Got sentenced to 15,5 years. Got back. I was walking in the courtyard, crying. When will I get out? My children are 9 and 7 now, so I will see them when they are 24 and 22. I don't know how to cope with that. Some people told me about the court of appeal, about the three fifths of the sentence, about my work where one day counts as two, etc. And I told my family. Things at home were awful. My mind was there, how are they coping, what are they eating, do they have food, if they have the bare essentials. I can't relax for a minute. Luckily, work makes me forget a little. In time I was promoted to second cook. Fortunately, I found something to make me forget.

Time passes. I am now three years in prison. The time for the court of appeal has come. I'm optimistic. October 24, 2016. I take the stand. I took the blame for everything and my sentence was reduced from 15,5 to 6,5 years. I could not contain my joy. How could I? I turn to the spectators. My wife and my father are looking at me, eyes wide. They can't hear. We are leaving, I shout at them. And suddenly I see a child, jumping at the court door. My son, my boy. He was not allowed in. He could not hear but understood seeing my joy. I started crying, tears of happiness. I went back to prison knowing that in a few days I would be home with my family, people that loved me and gave me strength. 17 long and tortuous days until the loudspeakers announced "released". I did not phone home. I got a taxi, went to the bus terminal and appeared suddenly giving everybody a great shock. Many embraced me and wept with tears of joy. "Welcome home. Close the door behind you and leave everything outside, we are together again."

6. White Downhill

I was born and raised in Albania. My early years were not noteworthy. My family did not face financial problems or problems of any kind for that matter. We were a good family but we had no rules whatsoever. At first, I was humbler than the other children in the neighborhood; yet, I was upset. Up until the first grade of high school I was the perfect student. Just like the other members of my group, my performance began to drop progressively soon after.

On our last year, we barely attended any sessions. It wasn't just the group's fault; the financial crisis in my country forced many teachers to abandon schools. One month before I finished high school, I urged my group of friends to go to Greece in secret. I had

had a fight and I wanted to leave. I also knew that I would have a better life in Greece. Right there and then, my eight friends and I left stealthily at dawn.

On top of that, we stole money our parents had left in the pockets of their trousers to cover our immediate needs. After walking for three straight days, we managed to reach the mountains close to Amynteo. We were then stopped by the police who pointed their guns at us. As I knew a little bit of English, I begged them to let us pass claiming that we were going to gather cherries at a nearby area. They refused to let us go. Right before they made us enter their jeep, I pretended I want to tie my shoelaces, I wore my bag on my shoulder and I started running toward the gorge. They then started shooting at me. The bullets flew past me raising dust; but I made it. I was the only one who got away safely and made it to Greece. The rest of my friends thought I was killed and when they returned to Albania they told my parents just that. My family were mourning me for twenty days!

However, a family in the area of Naoussa took me on and I worked for months gathering fruit. In the end of November, right after the harvest of apples, I returned to my home country. I asked to finish my studies. At first, they did not allow me to do that. When I told them my story, however, they changed their minds. Before the end of the year, though, some people who wanted the school archives destroyed so that they release fake certificates set the place on fire.

For a few years after that, I found myself in and out of Greece as I was doing agricultural work. In the meantime, I got engaged to a girl in Albania, I married her and then had two children with her. A few years later, I decided to move to Greece with my family. I think this decision was not very wise. I worked as a waiter in Greece during that time, and within two years I learned how to be a cook. I therefore worked as a cook at a hotel, and my wife worked alongside me in the kitchen. I got myself in a mess, though. And that mess did not involve criminals; it involved members of the high society. Famed doctors and lawyers were our hotel customers and customers of the restaurant where I worked in that coastal city.

I used to hang out with a cardiologist a bit more. He did cocaine. I was very familiar with that drug. I also knew people that used it but as I considered them better than me I did not use that drug along with them. I used to see, for example, waiters doing cocaine in the toilet and I considered this to be downgrading, a dishonor. It was different though with that person. I admired him and we gradually started having fun together. At first I had no problem. Cocaine uplifted me and gave me a lot of energy. This lasted for two years without any issues at work or with the law. Toward the end, however, I started having issues with my wife. We started fighting more often for no apparent reason. Soon after, I thought that she may have been annoyed by my constant absence. She may have thought that I do not care about her either. Right at the end, I exaggerated and I stepped up my drug use. I also got involved with some scumbags who often drank a lot. I also

think that they had mixed the cocaine I used with other substances that did not get me high. I say this because my later medical examinations showed I had used meth.

Despite this, I managed to keep my addiction a secret for a while. The mess became bigger when I briefly returned to Albania for a job. I got introduced to a group of drug dealers. At first, they tended to give me small amounts for free. Little by little, though, they started asking for something in return. They did not ask me to transport it but to guard it.

Somebody used to come, distributed it and then transported it to a touristic island to sell it. They knew I had a good fame and that I would not betray them or hide the merchandise. The worst thing of all, however, was that since I was next to such huge amounts of drugs I started using more as a result. At my place of work, they eventually found out that I was using. Nevertheless, as I had broken my leg, I found good excuses to be absent. This lasted for six months. During these six months I did a lot of cocaine. I generally overdid it. I started going to bars with a lot of women. Gambling was the only thing I did not try. After six months, I started working again but my mind was always there. I knew this was a mistake. I had also asked for help. I had spoken to a psychiatrist. I wanted to stop but I could not do it as that bastard brought me a new shipment of drugs to guard. However, the police were listening in and they had spotted me. They did not expect that they would hit the spot after searching my house.

They performed a routine check and they found a big amount of cocaine! I felt so bad when I got caught. I had a good name and I got ridiculed in handcuffs. That's how I found myself in prison. It is hard, but as I am used to hard times I manage to survive. I lived my worst times on the outside when I first came to Greece. I was afraid for my life more out there than in here. Some Albanians came to me with rifles while I was sleeping to steal all the money I earned from my work. Anyway. It was about time. I expected this to happen. Now, this is my chance for a new beginning with my family who are on the outside supporting me, waiting for me.

7. Pistols' Story

I am a person who easily gets stuck in places where there are drugs. The first time I did them I was around 12 or 13 years old. At 16 I tried harder ones like heroin and cocaine. What drove me to prison was trafficking. By the way, I've been arrested 3 times. The first sentence was 2 years, but I left 5 or 6 months before the end of the sentence, I left with parole because it was the first time. The second time was seven and a half years. Inside I learned nothing. Some people said they did this or that one way or the

other, but I didn't care for it. I just sold drugs. My concern was to make sure I always had material because when I didn't, it was a mess. As soon as the men came from work, I assured them I was ready to give them what they wanted. But I was not the leader, I was just the face, but no one dared to touch me - there were people behind me that were in charge, and they ensured my safety because I was the one who represented them. They delivered and I took care of the rest but I didn't do it alone, there were always people helping me.

The boss even called me "Pistols." He used to say, "Guard the gate, he's downstairs shooting!" The place was big and when I did my job with the razor [mimics the noise he made when taking the drug out of the hiding places], they all sat up straight just looking whilst another guy behind me packed up.

Apart from selling I also used. Before using I felt like I was "dead" and I couldn't even play domino or cards, after using I felt better. It was totally different.

After 2 years of getting out of jail for the first time, I came back, but it was not for lack of support. I had my sisters and my mother, but my mind was stuck on it.

The second time I was arrested I first went through one prison, and then I was transferred to another because I was very rebellious, and they didn't want me so they sent me away to another one. In the new one, I was the youngest there. I was 24 years old and the rest were all forty and fifty, mainly people with sentences of 20 years. At first, I was a bit [a tone that shows some hesitation and uncertainty+... but then I saw two acquaintances. And then there was a person who was dealing with drugs, and within a month I was doing it too.

I spent seven and a half years there but I didn't even notice it. Inside, there was a lot of money ...

You couldn't sell inside, but the boss had money for everyone. He had money for the guards, for everyone... During the weekend, it was... sometimes, about 15 000 euros passed through my hands.

Being part of a group felt good. I felt supported and had everything: television, DVD, PlayStation ... I sent pictures to my mom in Canada and everything. There was a guard that took care of the roll and then brought the pictures back. They knew everything.

Once they closed the whole prison until five in the afternoon. Everyone was knocking at the doors and when they left them out, the inmates closed the whole wing, and I was inside the bathroom [makes sounds mimicking the speed with which he was distributing the drug] ... They even wanted to get me out but the boss said: "Let him be, he is shooting". The boss was always on top of everything, he and the gym teacher.

I had classes in there but never finished anything. I took a gardening course, but I didn't finish it. I spent a lot of time confined [refers to his dealer position]. People were always waiting for me, always trying to get my attention.

Currently, I don't have a job but I have occupations. I help in a restaurant, a cafe and do some odd jobs. The owner of the cafe always gives me 20 euros on the weekends, and he also gives me cakes, bread or coffee. Sometimes he gives me a whiskey.

If I could start over, I wouldn't leave my mother's side in Canada. My father died when I was about 11 years old, shortly after I tried drugs for the first time. Nowadays, I still have contact with my mother, she sometimes calls and sends money, but I want to be on my own. My uncle too. He offered me his apartment to live, but I don't want to because once I'm there he might think other things and I don't want to explain myself to anyone. This way, no one has to worry about me.

No one is important in my life. I think to myself - "I have friends and I have everything but it doesn't mean anything." I've never had anyone tied to me ... [remembers something] I've had some girls but still ... no ... I want to live alone, make my living.

Since I left prison in 2012 [the third and last time he was there] I have been taking medication [methadone], but I started cutting back a year ago. As I have to go there every day, it restrains me a lot because a job opportunity came up, but it didn't happen because the job started at 7 am and where I get the medication only opens at 8.30 am. They wouldn't let me go there at 8:30 and go back to work again. They were only willing to let me go there once a week at 10 am but the institution didn't allow that arrangement and I missed the opportunity.

From time to time, I talk to the psychologist in the institution, and when something is needed they always help. Incidentally, the institution has always helped me. Institutions just don't help the unwilling. They give an opportunity, if they fail *the tone of the phrase suggests that "failing" means the end of the opportunity] ... In this institution, I went and I brought two friends with me, and we're still there today. Two more have joined and we are a good example in the institution.

I live in a shared house with 4 people - they are all older than me. I am the only one who has been arrested. We all get along well and when there is a problem we talk to each other. On Saturday at 14 pm, we get together and if there is a problem, we solve it. Each month one person is in charge of cleaning a part of the house.

One month is for cleaning the living room and the hallway, then is the bathroom, another month is the kitchen and the fourth month - I'm off, I just clean my room. The house was handed to us just to preserve it. We only pay a part of the rental. I pay 45 euros and they pay for the rest. Every two weeks they visit us. The psychologist and a social worker stop by to see if everything is okay but our house is an example to the

others. The only room that has humidity is mine and they even wanted to paint it in the summer but they couldn't. However, there will be general renewal and they will do it then. They even asked me about it but I told them I'm fine. I can endure it. I have clothes and I open the room often to let the air in. The window is rarely closed.

If I was back in there as I was, instead of giving up courses and school and everything, I would have studied. Even foreign teachers came and one should take advantage of that inside. If a person knew how to properly value it - we could make money from it, you know. You could earn 105 or 125 euros a month, but I never finished them. The drug! A guy had to always be prepared for this or that - when they were going to raid the cell, the boss would warn us and we would take what we wanted. At six o'clock when they went there, there was nothing to find, we made sure of it.

Sometimes I used to see two guys or something... Usually, it was around two or three in the afternoon and they were passing by *drags the word "passing" to emphasize it+ and I used to give them to use when they didn't have money. I would put two together and say to them, "Both of you take it, but don't you dare argue about it with each other " and they would say "no, no". They got instantly happy. I would arrive at the bar and there would be a big queue, 30 people or so, but I would come with two or three more and we would sit in a corner, and the guy would stop serving them to come to serve us and no one would say anything about it. I used to say, "Fuck, I'm no better than anyone." And they used to tell me, "Shut up." It was different. When I was inside, time passed by fast, they integrated me well. I was always busy. Sometimes when I wanted to rest, I would ask them to take me to the cell. It was enough. My head was dizzy from always watching guys [makes a zombie-like sound]. Anyway, I have been through a lot. But the boss is the one in charge and the ones who come from the outside ... they brought it in their shoes. They send it to the shoe store and hid it inside the shoes.

There was a nurse who brought me cell phones and drugs in ham and cheese sandwiches. In the middle, she hid cell phones or packets, but then she wrapped the sandwiches in foil, and when the machine sounded the alarm she said it was the foil. She used it to make the guards think it was that. But the guards weren't with her and eventually they accused her. She brought in about sixty cell phones inside, but there was someone on the outside who paid her 500 euros.

I left prison and came here, but the drug outside wasn't as good as the one inside. And yeah, when I left, I just left.

8. Tuka's story

I'm known by the people close to me as "Tuka", and I was born in João-Belo Gaza district - Mozambique in the fifties. I'm from a traditional family, and to my great shame, I was the only one who has been in prison, no family member even set foot in a police station besides me. My father was a 1st class Agrarian Engineer and always worked for the Portuguese State. My mother at first did not work because I have two brothers so she took care of us and the house while my father worked in rural areas. Later, when he [the father] was placed in the city of Maputo, we were already teenagers and were already attending schools, so she started working too.

I was always very supported, and my parents always tried to give me their values, but as a teenager, besides doing things on impulse, I was very reactive so much so that I hardly accepted criticism. Although I was punished, never physically, I did everything they (my parents) didn't want me to do.

Well, it all started when I came to Portugal (I arrived in October 1980), when I was 27 years old, and the rich and good life I had in Mozambique ended because I had no degree and my parents were also having difficulties. I had to look for work. Although I did find work, I didn't earn much and I had ambitions that I could not fulfil. So in 1988, I was kept in pre-trial detention for eight months, and when I went to trial I was released with a penalty. Then, I went to the casino once and I liked it so much that I became a gambling addict. The gambling addiction made me definitely move to marginal life. As a result, I was arrested for theft, counterfeiting and fraud in 2000 and ended up serving 7 years and 2 months in jail, having been released in mid-October 2007. I ended up on parole only after 5/6 years into the sentence.

During the imprisonment, I lost the only person who really loved me, my dear beloved mother. When I was released, thinking of the difficulties I would pass I decided to quit the gambling addiction and live a decent life. It was enough to do the wrong things. Although I lived in a problematic neighbourhood, I never got into illegal stuff from that time on. I started attending the "Evangelical Church of Nazarene" and was guided by the pastor in a spiritual sense.

The main responsible for my journey is and will always be me because I knew the exact meaning of "free will". I am the accountable one and I will always be.

Looking at everything that has happened, I realize I have lost half or more of my life to what wasn't worth it, but since I have no power to change the past, I just feel deep regret. I look forward and have plans to become an even more dignified happy person looking for occupations so that I can be self-reliant. I have hope and faith that everything will go for the best.

Now my philosophy/ideology is to be humble, to analyze my actions before I practice them, to respect others, and above all, to be loyal. My life motto: Love others as I love myself. This is already being disclosed in the Holy Bible.

9. Peter's story

My name is Pt and I am 45 years old. Currently, I am a very reserved person. I started to learn to live for myself, to have more respect for my life and the lives of those around me - something I didn't do in the past. I have a very strong inner force within me. I overcame the seclusion with some difficulty because it was an experience I never imagined going through. From the personal point of view, I always had many weaknesses, but I never recognized them and seclusion brought me that awareness: knowing how to acquire skills at the social level, at the human level, at the relationship level - something I did not have.

Right now I have two people who are important in my life - my two children. Only that. And myself, of course.

I had the privilege to participate in a pioneer program in the prison establishment where I was, the program is called "Life", taught by two trainers / two psychologists of the Directorate General of Prison Services. It was a program related to the crime I committed, a crime that had never been done in Portugal and nowadays this crime is becoming very fashionable. Maybe that's why they had the initiative to start exploring this issue and fight it. In this program, I learned a lot of things. (...) I have never considered myself a criminal, I simply consider that I did not respect some of the rules that society imposes on me. I never imagined myself... *does not conclude and begins another sentence+ I was the first family member who was arrested but today I understand why. I am a person who was professionally at his peak, had a successful sports career, unfortunately, was shortened due to a serious injury when I fractured the tibia. I can say I was on top and now I hit rock bottom. In this program, I learned that I had a disruptive growth as my parents split up when I was about fourteen - there was domestic violence at home - that's one of the causes that probably lead me to commit the crime I committed. In the meantime, with my mother's departure from home, I was forced to mature early and from the age of sixteen / seventeen, I began to live my life on my own. I was living alone with my father, and all this made it possible for me to start a series of mistakes, one after the other. Today, I look back and say I married too early, I was twenty-one years old and became a father at twenty-two, and unfortunately, it was this marriage that led me to prison.

I am the one who has to be held accountable. No one else. I could not respect the rights of my ex-wife, I undermined her dignity and sexual determination.

Then, I made another mistake - I cheated and what happened was that she knew how to take advantage of my weak points. I had no self-control, I couldn't handle stressful situations, and all this triggered a series of reactions and attitudes that I shouldn't have had.

For things to be different, we would have to go back many years. Again, I never considered myself a thug. No one can't be sure they won't end up in jail even if they aren't a thug.

If I could go back, I'd like to go back twenty years, I would be about twenty-five, and would have done things in another way but as I tell you, nothing happens by chance. This had to happen...

One of the conclusions I drew from a program I once participated in was that seclusion was the best and the worst that could have happened to me. The best because it allowed me to understand everything that was going on around me, I was closed in my own world and today I see that this world was not what I thought. The worst because even today I think that there is still a lot of prejudice, I had many friends, my own family, who distanced themselves from me. But I say it's the best because it allowed me to see things differently.

Things weren't as I thought. After all, those people who I thought were there to support me, were not. They are not. It's fake.

To cope with seclusion I had the advice of some people who like me were prisoners for the first time and did not know who I was and people who went through places and experiences so distant from this reality that they never thought would end up there. One of the experiences I had was having to accept reality head-on. I had to face what was going on. There was no point in hiding, I had accepted reality as it is. Then one thing I learned inside was to trust someone but always with some distrust. There you don't make friends. In prison you don't make friends, it's a lie. It's just people who go through our lives at a stage we don't want to go through. Another positive experience I learned from seclusion was that... after a long time of reflection, it allowed me to come up with a concept, an idea I never knew about myself. It was so remarkable, the experience that I had, that I intend to one day later, participate in projects like this one I am giving an interview for as well as in volunteer projects in prison.

My big problem now, I would say... I'm not separated from my family but my big problem right now is my physical and mental structure. At this time, I decided to come to this institution for a reason. Although I don't want to be a burden on my family, I lost the relationship I had, I lost everything I had, I lost my house, I have nothing at the moment but I had family helping me, the problem is that some time ago I said to my

family that I wanted nothing from them. It's a challenge that I created for myself. Since I've been at the top, and now I hit bottom, now I'll have to get back on my own. That is my big problem. I am experiencing difficulties that I have never experienced. Even though I have inner strength, it's difficult because I wasn't used to it. It's an experience I never thought I would go through, but the most important is that seclusion made me a better person.

The past is very picture perfect. Aside from seeing my parents split up, I've always had a life in which I never really cared about the emotional part, never stopped to think about it too much. I was a little fragile, I had no emotions... Since I got married early and had a very fast career in sports - I had a meteoric rise, it went to my head, and I never stopped to think about what I was becoming. What I see today is that this Peter that existed twenty years ago, this Peter no longer exists. This Peter learned to value the small things in prison and gets emotional very easily. Even in the week before my release, one of the demands I made before the court and asked the judge is that I really need psychological counselling, and I recognize that without any problems. Emotionally I am still putting myself together. Getting back to reality three years after being imprisoned and spending three years away from the world... everything is very different. The impact is still... It will be a while before I rebuild myself.

Right now, I have to get myself together. These past few days I've taken care of the things I had to do. I have to be okay with myself. I miss my daughter and my son but for me to be good enough for them, first I have to be well with myself and until I get established I don't feel prepared to be there for them. Now I want to get a job but till then, during my period of probation, I will enjoy the institution's support. From what I have seen this institution will help me a lot in the consolidation process for my future. I want to work, have my home again so I can receive my children. I want to get back to my family, and then I would like to draw something positive from the time I was in prison. As I was saying earlier, I would like to participate in a volunteering project, I enjoyed participating in initiatives like this and being able to give my testimony to help people who have been through experiences similar to mine.

One of the things I have been thinking about for a few days is something that nobody thinks about but I surely missed. I need to dive into the sea to get that prison air out of me. It's not a bath, it's a saltwater dive!

10. My fists

I used to think with my fists, now I think with my brain. My old neighbourhood, the one where I grew up and lived reminds me of many bad things. That's why I wouldn't want to go back there. When I was a kid, there wasn't a day when I wasn't brawling. We were kids, it started back then, when I was at school, we went to stores to steal fruits and chocolates. We do it the first time and it goes well, then we do it again, until one day we get caught but nothing special happens. We get a slap on the wrist and that leaves no mark. We don't go back to the same place but go to another one. That's where things start to happen.

I robbed houses, goldsmiths, cars. I made armed robberies, bag snatching. I was in prison for eighteen years. I did a lot of wrong things, things I shouldn't have done. I was a rebel.

I've been arrested twice. I don't know how many crimes I committed. There were hundreds. Many. I was on probation in May 2015 until 2018. The day I left prison, I joined an institution that is located in the same street as the prison.

As I get older, the crimes increase and get worse. I think my first most "advanced" crime was when I robbed a clothing store. From school, I went to youth detention centers and in there I found everything. Some people knew how to steal motorcycles, others knew how to steal cars or even goldsmiths or banks. And then we learn. I spent six years in these centers. I learned a lot of bad things. I had never entered a villa with people sleeping but one day I did.

Since the center worked in the open regime, when I went out I did bad things: I stole, smoked drugs, sold drugs. Per day I could commit two, three, or four crimes. I did not face the people I stole nor did I pity them. I am not sure why. Maybe because the goal was to steal and that's it. Nowadays I don't think like this anymore. I know I was wrong, I regret it, but in those moments I thought of nothing.

The first time I entered jail I was 19 years old. I felt like the floor was falling out from under me. I cried. Few are those who don't cry. The first time is hard, we don't know what it is or how it will be like. Prison is not like in the movies. There are some similar things but is not the same thing. They are very different. Inside, I made friends, I continued to make my living but we have to be careful so no one tramples us over. If we let it happen once, everyone will think they can do it.

I was there for five years and ten months. After leaving the first time I worked as a bricklayer and also worked as a security guard in a nightclub. I even earned 2000 euros but I went back to it. I did things I shouldn't have done, worse than what I had done before: armed robberies, carjacking, goldsmith robberies...

A year after I was released, I was arrested again.

Even though I was a junkie when I was inside, one-day things changed. I came to the conclusion that my mother didn't bring me into the world for these things.

During my time in prison, I studied, I played sports, I worked in the kitchen and also as a barber. In 2013, I went out and met Elisabete and got married shortly after. I have a son now. I am a cheerful person, positive and full of motivation. I like to walk, to date and to be with my son.

In 2008, I stopped doing drugs and in 2015, I stopped drinking. I left both willingly. I am not attached to the past, I want to help other people.

I am the one who should be blamed for all my acts. People always gave me advice but I didn't listen to it. On the other hand, I was easily influenced. Now I'm not like that anymore. I changed because I matured. I became aware of what I did to people.

I took my driver's license this year and it has greatly improved my life.

When I look back, I mostly feel regret. Today I feel proud and I can say that I love the person I am. My first step was to ask for help, but my desire to change was fundamental.

I work on a construction site, and I'm studying to obtain my ninth grade, and then I want to get my high school degree, so later I can enrol in a barber course. I want to learn new things, study.

In 2018, I gave a television interview and they did a story about me.

After seeing me on TV, I was proud that I was no longer the person I was in the past. Many people came to me to tell me they were inspired. Not all were inspired of course, but we can't touch everyone, but we can reach some people and that's the most important thing. I like to know what people think of the interview. You have to see it and then tell me what you think. I like to know these things.

If I could go back, I would start studying earlier. My dream for the future is to have my own hair salon and volunteer with children and elderly people. I always wanted to do this.

Every man is greater than his mistake. I am living proof that anything is possible. I am not weak and giving up is for the weak. I always think positive even when I was in the deep end. I am ready to go into battle!

11. A gun shop robbery

My name is B, I am a stubborn, persistent, humble and loyal person. The most important people in my life are my family (my wife and my daughters, even though they are not my blood it's like they are).

When it all began, I was very young, I lived in a social neighbourhood and I came from a family that had no structure, I lived with my mother and for a while, I lived with my father. I came from a very poor family, where the lack of caring, attention and guidance was immense so everything I learned I learned from what was happening around me. I saw the older kids with expensive clothes, always well dressed and I also wanted to have a life like that. So, with eleven/twelve years old I started going to schools to steal from kids and it escalated from there.

When I was 14 years old I started to commit other crimes, bigger ones: car thefts, shoplifting...

At last, I ended up committing a series of crimes of which I am not very proud but this life led me to prison when I was 18. I robbed a gun shop and from there a man-hunting operation was set up because I and the people who were with me were kids and besides being kids the kind of crimes we were committing it was very dangerous to have guns in our possession. Due to this man-hunting operation that was set up, I was caught in the Aveiro area when I was already trying to leave the country.

Nobody is accountable except me, I am responsible for everything I am and it will always be me. I went because I wanted to. No one forced me to go. I won't say that if I had had a different kind of orientation when I was younger I wouldn't have had that kind of life (I can't say that) but it's a possibility.

The consequences are huge and devastating, to be honest, it delayed my life, I already lost all my youth, I went to jail when I was a kid, I was eighteen and I left with twenty-seven. When I left, I thought it was too late to rebuild my life, there were going to be many obstacles standing in my way like me being a former convict, and because I knew how things were out there. Regarding the job market I had little or no training as a professional, and I knew it was going to be very difficult, and it was and still is, but thank goodness, I did it!

If things had been different I don't know maybe I wouldn't have the beautiful daughter I have today [laughs], I wouldn't have met her mother but I don't know, everything could be different. I wouldn't have had the experiences I had in terms of knowing what it is like to live in a prison, how it is to deal with the fact that you know you are an ex-inmate, and when people ask themselves if it is true or not, they

became thoughtful and look a little astonished. "How could a person like me make so many mistakes and so many crimes and spent 9 years in prison?!"

I never worried about appearances - what others think about me - it doesn't bother me. People are free to think what they want, no one is untouchable, everyone can make mistakes in life. I don't feel any difference in me, maybe I feel angry, but it goes away immediately.

Currently, the main problem in my life is having a lot of ambition and being aware that being very ambitious won't take me there ... Not as fast as I want, I have some constraints, I'm thinking more about life because of my daughter. Everything I do has consequences for her.

Regarding emotions and feelings, I was very angry in the past because I had no structure, support or guidance, I was a very frustrated person, I didn't want to know if it was going to go well or badly, I just wanted to take care of myself.

One of my dreams is to buy a big house, to get better day by day, to see my daughter grow up, and to show her that things don't happen in the blink of an eye, it takes time, that's all.

12. Health problems

My name is C., I had a good life and in a half of second I was left with nothing...

The woman I was with had and still has health problems (cancer) ... I spoke with a neighbour who recommended me to go to the IPO (Portuguese Institute Of Oncology) in Lisbon, the neighbour said that this would get resolved but it was taking too long. I started to really like this woman and she made me buy her mobile phones, good things for her, and I thought she was fixing herself but I was wrong, she deceived me ...One fine day I went to be with her and asked her when there were new orders from the doctor and she said he was on vacation, he was sick and I let two more months pass.

I spent a lot of time with her. She even had dinner at home with me. One day she was in a bad mood and said that what we had between us wasn't going anywhere, that the doctor had flown abroad, started name-calling, very bad names that I'm not used to. And, at that time, I was afraid someone would rob my house so I bought a gun... and... it happened.

She is now in a wheelchair, I called the police and they only showed up 15 minutes after. I got 13 years and 7 months, I regret it, if it was now, I wouldn't have done

it. I had a good life, I worked well and it was me who got ruined, it ruined my life, I regret it... I was hot-headed, she wasn't helping me and that's how it went.

I lost a lot of things, freedom, my belongings, I haven't worked in 4 years and now I want to get a house, a woman and my life back. The most important people in my life are the social workers that accompany me, my family is this one... If things had been different, I would have remained as I was, nothing would have happened to me. The goals I have now are to rebuild my life, buy a car, a house and find someone to keep me company and just look forward... The problem now is to find a house, the houses here are very expensive, you need perseverance. I feel hopeful for the future, I'm healthy, I'm going to get my teeth in next week ... and let's look ahead.

13. Comedy - Drama

She is 37 years old, doesn't talk much, especially with strangers, but she can still be communicative. She is blonde and has an average body, but she likes to look like she made an effort to look good. She is a good person. A good mother and she is even good at giving advice. This woman comes from a nice family.

Her life was like any other until she met a man (an ex-lover) that introduced her to trafficking.

Although she was aware of the risks of dealing with drugs, she decided to stay. Eventually, she got caught. Her court process involved forty people, some of them were from her own family, but she was the only one who got jail time.

She knows she only has herself to blame for what happened. Her previous partner introduced her to that life but she chose to stay. She lost a lot because of this. She lost her freedom and couldn't be there for her son. She spent four years away from him. Didn't see him grow from the age of fourteen till he reached eighteen. She lost contact with some family members and couldn't be there when some past away.

After being imprisoned, she had a rough few days. Two weeks later, she decided to set some goals and take life each day at a time without never forgetting what is in her mind.

She doesn't look at her past with sadness, she says she was okay then and now she only misses being in the world. She dreams of rebuilding her life and finding a job. Although she already has a job in mind, this option might take her away from her son and she wants to find the best solution for both of them.

She has been through a lot but she kept her funniness alive, and for that reason, if she had to write a book, she would include a chapter named "Comedy". But her crime can't be forgotten so she would have a chapter called "Drama". On the other hand, there is the future, still uncertain. She doesn't give it much thought though. She prefers to think of it as an open chapter.

The biggest happenings in her life were her son and his birth. He is one of the most important people in her life. Her brother and her mother also have an important place in her life. However, she doesn't have friends. Real friendships can't be found in prison according to her.

Nowadays being in jail is her biggest struggle in life. That and having missed her son's growth, his most troubled phase - adolescence. Looking back, her biggest problem was the crime she was committing without any regret.

As a woman of faith, she believes God put her in prison to test her. It was his way to let her know she has to start over. If this hadn't happened she would have kept trafficking and if it wasn't for the man she dated, her life would be normal. She would have a family and a job.

Given all of what she knows, in the future, there isn't room for mistakes. She will be happy with her son and her life will be all put together. Living now is her motto.

14. Ximenes

The woman of this story has fifty-three years old but looks younger - she has nice skin. She is complex: distrustful, determined, illiterate and has some inner strength. In fact, she was always a strong and fearless woman especially when she was young and went against some beliefs and values of her culture. She is from Roma descent.

Above all, she values her family.

Her dad was the "king" of the camp and he was in charge of everything but the family never had much money, and she had a lot of brothers. At eleven years of age, she wanted to study or work, but her father didn't let her, and she needed his permission. At the time, she had ideas that didn't fit with her culture. She was ahead of her time in a sense. However, her father had other ideas - he thought she wanted to go to school to date and to learn how to write love letters to her boyfriends so her father forced her to get married at eleven with a man he chose.

She had a difficult life, she suffered domestic abuse, she had to do things she didn't enjoy like sale baskets, and she got pregnant at 13. Before that, she couldn't get pregnant and for that, her mother-in-law and husband wanted to kick her out. Driven by despair she prayed to

get pregnant, and it finally happened. Now, she has five kids, twelve grandchildren and three great-grandchildren.

Her father and husband were murdered - she felt helpless and anguished after these two events. She didn't have money, couldn't find a job and the money she had wasn't enough. To make things worse, she had to stop her mourning because of a threat made to her brother in law and ever since that moment her family turned their back on her.

She always had boyfriends but she never abandoned her kids. She made sure they went to school and she is proud of that. She takes pride in knowing that even though she was alone, she was able to feed everyone and put her kids through school.

To face her problems with money, she started trafficking. She knew this wasn't right but the money was necessary to feed her family and it wasn't easy to find a job. She blames herself for her circumstances but she also blames the people who were trafficking with her.

She lost touch with her family even though they visit her - it's not the same as being at home with them. She is a long way from home, she feels out of place.

Looking back, she feels anger but she also misses the man who always took good care of her kids.

She dreams of learning how to write and read, get a job and live in a world where there isn't discrimination against Roma people.

She is tired of being disrespected because of her ethnicity. She doesn't want her family to have the same life she had, she wants all of her grandchildren and greatgrandchildren to study and work.

In the past, she didn't think about her actions. She just acted out of revenge and rage. Presently, she feels some longing and rage towards herself because she is alone. However, she has found some happiness and openness. About the future, she doesn't know what to expect. But she has a motto in life: think before doing - take three steps back to take one forward. This way she has time to consider the consequences of her actions, something she didn't do before.

Considering everything, if her life was a book, its title would be "Ximenes" and the chapters would be "Childhood", "a few years later" and "with her family at peace".

15. The “Frenchman”

“I was raised by my grandparents, because my parents lived in France, and I did primary school here [in Portugal] ... education and so, it was all done here. When I was 12 years old I had a very serious accident: I broke my spleen and I had to undergo an 18-hour surgery, had to take very strong anesthetics. At the age of 13 I went to live in Spain, my parents lived in France, I was living with my grandparents but some colleagues who were working in Spain told me that there was a good job there, that no documents were needed and that any age was acceptable. I did not think twice and went [to Spain]. I went and started working there.”

“By the age of 14 I started having contact with non-chemical drugs like cannabis and so on. At the age of 17 I tried cocaine. When I was 19 I returned to Portugal to do the military service and stopped using cocaine. I stayed here for a year and I was drug- clean. When I got rid of the military service I got a job where I worked for 3 years; but after 3 years I got unemployed. I returned to Spain but I was there for a short time because my father passed away. I went back to Portugal, I was about to turn 23, and I got a depression. A depression derived from my past, and because when my father died I felt death, and until then I had not felt death.

That started messing with me. I was a person who was used to living the moment, the drugs made me live the moment, I didn’t care about the past or the future. I wanted to live the moment and nothing more. When my father passed away, things got complicated, because I had spent such a short time with my parents and even when they were in Portugal, we rarely met. So it was a bit difficult when he passed away, I had a very bad year. Everything was dark to me, I tried suicide several times because there was no way to live, everything was bad.”

“After a year things changed. I got a job, saved money and went to Spain. And then things started to go wrong, I got into drugs again. I came to Portugal once, and I met two young girls who were in prostitution... and then I started [trafficking women] from Spain to Portugal, from Portugal to Spain... but those were women who already worked in the prostitution business ... and I had some connections ... so I got involved in that business. Then I also got a gun and got arrested [in Spain]. I was arrested and I was accused of human trafficking and arms trafficking, as I was caught with a clandestine gun. I was sentenced to 18 years in prison, but I only had to serve 22 months, as I had no criminal record. In prison, I started having contact with heroin. I got addicted to heroin and I left the prison as a heroin addict, and heroin was something I had never known.”

"After [being released from prison] I got a girlfriend in Portugal and we both were drug users. We both decided to go to rehab, but I quit after 15 days. And then it was always like this: I started using drugs, and then stopped, and then I started using drugs again, and then stopped. Things were like this until I was 46 years old. At that age, I did an 18-month treatment and with that treatment I felt I was finally good. The problem is that after the treatment I was not able to find a job and things started to complicate again. I could not find a job and started begging on the streets. And before I knew it, I was addicted to drugs again."

"In 2015 I was on methadone, a psychologist that knew me very well advised me to do a therapeutic treatment to clean the methadone. I did the treatment but after 9 months I could not take it. I did not have any further treatment. I got addicted to heroin and cocaine again until September 2018, when I began attending a training course. Since then I have not used any drugs, I only take methadone on minimum levels.

"When I was in prison [in Spain], being a foreigner was difficult. I was already prepared to go to prison because of the life I was taking; I knew that at any moment this could happen because I knew I was doing something illegal. But the fact of being a foreigner, when it comes to family visits and all that... things were more difficult. On the other hand, since it was a modern prison ...it really did not look like a prison, and that helped me a lot, because we had psychologists, we had school ... that helped me a lot. But a prison is always a prison. You think that you never go to the outside again and that your life will be ruined forever, which is the case for a lot of people. In prison I met gypsy families that had been imprisoned for the last 30 or 40 years".

"Right now, life is not going very well for me. There are ups and downs. I'm in a training course and it's helping me, but I know it isn't easy to get a job. I cannot choose much anymore. I would like to have a salary so I could live my life. I'm single; I do not have great responsibilities. Incidentally, responsibility is one of the things that I've lost from drugs. And now, I am earning something [with the training course]

... of course my age is a bit mature now but I would like to be able to say "I am responsible for owning a house, I am responsible for owning a car, I am responsible for paying bills". I do not have that responsibility yet. I do not aspire too much; I simply want something that allows me to live. I'd like a job and a salary to manage my life, following God's commands. "

"In the past I used to think everything had time to settle. But I was in the world of drugs. And drugs make you think that everything is easy. They don't make you forget things as many people think, the problems are still there and life is still there. But you

seem to see things with enormous ease. And then you think "if the others do it, I can do it too", but it's not like that. Not everyone can be a Cristiano Ronaldo. And I used to be like that in the beginning. I never thought life would get so difficult. I saw the world getting modern 30 years ago, and I saw things getting better and better for me. But reality was not that easy, because you have to fight for things as others have fought. And I did not fight for them. One of the things that I wish I had known is how to make money and use it in non-futile things. I spent money on drugs and on futile things. And there are people who've saved money to invest in things they really need. Now I feel more mature but I also need a job and money. I certainly did not appreciate very well some jobs I had. But that's life. "

"If I could change anything in the past ... I would never have started using drugs. It is the only thing. Prison happened because I took the risk. The only thing I would take away from my life is drugs, and I wanted to be the person I used to be before drugs ... even though I was a reckless person when I was young. From the moment you use drugs, you stop being you, you become a fake person, you become false to yourself and to other people. That's what I would like to change."

16. A young thief

I was born on December 2, 1996 in Barcelos. I live in Vila Boa, in the house that belongs to my mother. There lives my brother Nelson too.

I studied and completed the 12th year at the Alcaides Faria Secondary School. I had a vision for the future, I wanted to graduate. Currently, I do not practice any professional or school activity.

I committed a crime involving a lady, described as robbery. I was sentenced to 1 year of imprisonment or 300 hours of community work. I haven't concluded this sentence yet. This crime happened because I was user of heavy drugs.

[After concluding the sentence]I intend to build a future and include my loved ones in it. I want to find a job. When your body is healthy your mind is also healthy. We were born to capture the goods things that surrounds our life. We can only learn with our own will.

17. The explotion

I was born on 23/08/1959, I'm 69 years old and I live in the town of Barcelos. I was married for 22 years, I have 5 children, 12 grandchildren and 3 great grandchildren. I live with a couple of cats called Quico and Quica.

During my life in Portugal and abroad I have always worked as a mechanic and electromechanic. I have the 9th year of schooling.

I was sentenced to 7 years in prison at the Bragança Prison. The reason for my conviction was because I blew up the place that I had rented, I got into a conflict [with the landlord] and I caused a loss of EUR 250,000. During the imprisonment, I worked as a mechanic, electromechanic and mechanic locksmith and I was well paid.

In this prison establishment they helps us to become active citizens with training in various fields. For me it was like a university.

[Currently] I feel good with myself. I always try to live tomorrow a little better than today.

18. The dealer

I've known drugs since I was 14 and I was a user until I was 20. Afterwards, my life went okay. Drugs only came into my life when the old man I was taking care of died of tuberculosis seven years ago in 2010. I had other means but later in life, I met someone and he introduced me to drug trafficking. I trafficked for three years and got arrested later with a sentence of seven and a half years but I only spent six years in prison. To be honest, it wasn't only his fault, I could have gotten another job, there were people in Social Security who could get me another job.

Currently, I'm 41 years old and if drugs never came into my life, I would never have used or trafficked. I think I could have continued taking care of elderly people because I like it but I don't know what happened. From one moment to the next, I saw myself trafficking.

I have one year left in my parole and the future seems very hard. If when I went to jail things were difficult, now they are worse.

I can't get a job and the living costs are very high. I think that's what makes a lot of people go back to jail. They get out and they don't have the support they should have.

Right now I don't have much hope. I only get the minimum income and that isn't enough. At this stage, my self-esteem is very low. Two months after I left prison, I became depressed and had to start taking tranquilizers.

From now on, I would like to not depend on any institution to sustain myself. There are days out here that make me want to go back in prison. There, we don't have any responsibilities.

19. What I can do with me?

I'm a normal person with some specificities but I got into drugs as soon as I left school. I was about fourteen when I tried hashish for the first time and soon after I tried cocaine. I did drugs until the age of 38 and I haven't done drugs since I left prison which was about ten years ago.

I have been arrested 6 times which gave me eighteen years in jail and each time I was arrested I only learned to be worse than I was going in. If they had given me an opportunity as well as a different punishment at the time, I might have chosen another path. Every time I was released, there was no one willing to lend me a hand.

The first time I was arrested I was twenty years of age and lived with my parents and brothers. At the time we were twelve brothers. Now there are only nine of us. When I went to prison I felt a great deal of anger and when I left, I came out worse because I didn't know what to do with myself. Even today I have this doubt because I don't know how to do anything.

My parents were market vendors and I enjoyed doing that. I even had my own business but I was doing drugs and I wasn't able to make it. Nowadays it's complicated because I only came with bad things from prison. I have diseases like HIV and many hepatitis. The prison was my destruction. I left prison when I was forty and I still haven't started my own family or gotten a job that I could be proud of.

I try my best and take life day by day but I don't see any improvements in my situation. As for work, nobody gives it to me. I'm living with the minimum income. I have to pay the water bill, electricity bill, rent and some medication because not all of them are supported by the state. I feel abandoned. I think we should have more support.

My biggest dream is to form a family. I've always felt alone and I think that has contributed to my interest in drugs. But now I have a companion and for me, that shows the first step has been taken. I just hope the other steps follow through.

20. Without the ability to write and read

I was raised by my grandmother. I lived with her until she passed away and we were very close. We even slept in the same bed. Her death caused me a great deal of trouble. It was so shocking that I was arrested a year after her death. But if we really look into it, my bad path started long before that.

When I was around eleven years old I started spending time in troubled neighborhoods and I learned about things I shouldn't know about: heroin, cocaine, hashish, how to make money and other things like that. I saw them doing these stuff so often that I got curious and wanted to try for myself. I started with hashish, and other things followed: thefts, kidnappings, trafficking ... I've done almost everything that is considered a crime. When I was caught I was nineteen years old and they condemned me to 64 years in prison, but it got reduced to 14 years because the penalty became cumulative.

I've been to three different prisons in Portugal. While I was in jail I attended some professional courses but never liked any of them and for that reason, I never concluded them. While I was inside, the only thing I felt was anger. I had no visitors because my family had no chance to visit me. Now that I've left, I feel much better. I left in 2014 and up to 2016 I carried the same feeling I had developed in prison but since 2016 that I've been doing well. This was the year I started to have more family support and I also decided to change because if I continued down the same path I would go back to prison. All of my youth was spent there and I don't want that for my life anymore.

Looking back, I can say that becoming a soccer player was my biggest dream but I didn't have the chance to do it because I used drugs and they found about it in the tests they did to me. If I could redo things, I would have focused more on soccer ... Now ... Well, I'm still on parole so I don't have any big plans for my future career but my attitude has improved a lot. I'm not that violent anymore and I've been able to detach myself from the aggressiveness of the prison system.

However, there's still a lot of prejudice and my entry into society hasn't been easy. People aren't receptive to people like us, and the institutions that are supposed to help us don't always support us. Sometimes they do, sometimes they don't, and when they do, they help some more than they help others. But I don't have a reason to complain, they have helped me a lot.

Now my dream is to have a peaceful and quiet life without bothering anyone. At the moment, I have a girlfriend and I would like to start a family and have children. I would also like to treat my teeth so my life can improve. I feel hopeful about life and I believe things will really change for the better but that will only happen with my effort. Other people won't do it for me.

I spent many years in prison, and when I left I hardly knew how to read or write. I left with nothing and there was no one waiting for me. And that's it. Although my life is not completely stable, it's getting there.

21. Three brothers

I'm 56 years old but I went to live abroad when I was six years old. I was in school but I didn't like it and I had older friends who used drugs, and that was my starting point. At the age of fourteen, I felt that to be part of the group I had to use drugs as they did. First I tried weed but they told me to try something else – I just needed to stick a syringe in my arm and that would give me another type of rush.

A few years later I started to steal shops and supermarkets because back there people don't help parking cars as they do here. Here that's what they do to get money.

All of this happened in the 70s and 80s, there was no information about drugs and people didn't talk about it. I can't say knowing more would have stopped me from using but I think it would have helped me a bit. It's different now. While I was in prison, they took kids there so inmates could tell them about the life of a drug addict; I was already halfway my penalty when it happened. In the past, there was no discussion regarding this topic, teachers didn't discuss it and my parents were blind towards it. It was all a secret and even those who did it kept it a secret.

They caught me when I was eighteen years old and they convicted me to eleven years and six months but I continued to use drugs in prison. In spite of it all, I was able to get a high school diploma and learn English inside - these were the most positive things that happened to me there. Other than that, I joined a gang to ensure my survival because without one it's difficult to survive. And to tell the truth, I only studied there because, for every 5 days of classes, they took 1 day of my sentence. In the end, they took almost two years of my sentence.

I even ask them to send me my diploma but I don't know why I did that. Now I'm trying to find a job as an English speaker Call Center operator, but they didn't give it to me. I've only tried once but I don't know if I'm going to try again...

Going back to what I was saying, after I was deported, my parents moved here to accompany me because they thought I wouldn't survive without them. They knew me and my relationship with drugs. However, my parents died. I must have had 38/39 years old and I felt lost. I started to drink. But I haven't consumed anything in five years. I only take methadone.

As far as my family is concerned, I only have one brother abroad but we don't speak much. In Portugal, I don't have anyone but I would like to have someone to keep me company, someone who cares about me. My drug problem is too complicated for me to handle it all by myself. One thing that helped me in this sense was being on a project that taught me a few things. I was there for five years and they even gave me some responsibilities. It felt good to know they trusted me.

Besides, I knew if I kept doing drugs I would die or go to jail or end up in a hospital. Now I take methadone to help me but it's like a prison. I can't go anywhere because without methadone I am nobody.

I don't have many dreams for the future. I just want to move to a village that is dear to me, spend the rest of my days there, and be buried next to my brother who died of an overdose. We were three brothers and we all did drugs. The one who is abroad stopped consuming and got married but as I said, we don't talk much; he is not a guy of many words.

My parents thought we were all crazy. They didn't know about drugs and we used to go home like that and they really thought we were all crazy. The funny thing is that my parents moved abroad to give us a better life and we got settled in a good area. It was occupied by people who shared our nationality. The problem was our trips to areas where the blacks, the Cubans and the Puerto Ricans sold drugs.

If I could change anything, I wouldn't do drugs, I wouldn't even try them. And if someone offered them to me, I would learn to say "no" because it only takes one time to ruin your life forever. As they say there: a junkie is always a junkie. Even nowadays, I have to take sleeping pills because I can't sleep without them.

I have a lot of needs and I could use more psychological support, but I know they don't have enough resources for everyone. Eating is also difficult, during the week I have somewhere to go, but during weekends the place I go to is closed. Once in a while some vans with food drive by during the weekends but we can't rely on them. Sometimes, they drive by; sometimes, they don't.

They give me the minimum income but I have to pay for the room rent, the water bill, the electricity bill and some heart medication since I have problems in that area. I would like to work in construction but I don't feel able to do so due to my health. I even asked to retire but they didn't allow it. I still have ten years to go. for me. And that's it. Although my life is not completely stable, it's getting there.

22. The marine

With twenty-something years, I went to the army. I became a marine and during that time, until the age of 24/25 I didn't have any type of addiction (I didn't smoke tobacco or anything) and I even did sports. The thing was that I got a job in a very problematic cafe where no one paid and knowing that I was from an elite troop and had a good attitude, they invited me to work there. It was a kind of security job.

In this cafe, there were several people who did drugs and I was curious about it so I decided to try it. At the time, I had twenty-five or twenty-six years at most, and that was when it all happened. I curse the day I decided to try heroin!

I managed to disguise it for some time and no one noticed anything. However, as time went by, I got thinner and thinner and my parents realized something wasn't right. One thing led to another and the money started to get tight so I started to traffic to sustain my addiction. I must have been 30 years old at the time.

During the first four years, I retained several jobs in the security field and that was enough to pay for my addiction. However, my physique deteriorated - my teeth started to go away, and my appearance, as well as my self-esteem, got really bad which made me incapable of doing my job. Because of this, I started trafficking drugs and that was the thing that sent me to jail. I spent about 7 years and a half there. In 2017, I got released.

After my release, I took some professional courses. Today I even finished a course about computers and I liked what I learned. In a few days, I'll start another one but I still don't know what this one is about but I know it's going to give me a high school degree.

Meantime, I'm receiving the minimum income and I am doing these professional programs that don't pay much but they are always a welcomed help. However, I have a positive spirit and I think that one way or another I will be able to put myself together. I'm too old to keep playing with my life but as people say, there's no point in looking back. The past is in the past. Also, it doesn't matter how we fall, what matters is how we get up and that's what I'm focused on right now.

Before all of this, I had a family. I was married and had two children, but my wife divorced me and quite rightly. I was very hard to bear and I spent a lot of money. However, I believe that I can still build another family and since I don't use drugs anymore, I am ready to start all over again. And even though I'm still using methadone, I'm thinking about quitting it because it's just one more addiction. Like I said before, my desire is to rise above all of this. I've already started this path a year and a half ago, actually.

I realized that I caused enough suffering to myself and others and it was time to change. Looking back I'm not sure why I started. I had good jobs, a family, friends, and no one predicted I would take this path. Not even myself.

I had very healthy habits, I did sports and all and within a moment's notice I started doing drugs and it was all at once. It was not gradually. I started to consume a lot. I spent like 100 to 200 euros on heroine.

As I said before, I still don't know why I did it. I don't know what got into me ... At the time, no one talked about the side-effects like the hangover and stuff. There was no information but today that is no longer the case. So any young kid that gets involved in drugs has no excuse. There is a lot of information out there and the people they see in the streets should serve them as a warning. Around here there aren't many people like that, but in Porto and in Lisbon it's degrading.

Speaking of which, I remember the first time I had a hangover ... I lost it, I was passing by a building and suddenly my body started trembling which made me think I had the flu or something, but then they told me it was the hangover. When they told me about it I didn't even know about it, I had to ask what it was and they told me to go to the bathroom to smoke it out. That's what I did and afterwards, I felt like a new man.

If I had known more about it, I would have never used heroin in my life. Maybe I would have tried some drugs but not continuously. Maybe I would have done it if I was going to a nightclub or during the weekend but only once in a while.

The drug was the worst thing that happened to me, I lost everything: my family, my children and my friends. Many of my friends have disappeared but it's like they say: A real friend is one who walks in when the rest of the world walks out. As for my children, there's no hope of reconciliation but it isn't because I don't want to, and with them, it is the same thing. If it was just about wanting to fix things it would be easier. It's hurt. There is pride on both sides, no one wants to give in and although I have no reason to be this proud, I am not the only one to blame. But that's it.

Nowadays, life is what guides me - I want to live! I even have a tattoo about it. That's why I have to enjoy the years I have left and even if I have travelled through Europe and enjoyed life, I blew the essentials and now I want to recuperate what I can.

There is an obstacle to get a job. I have people who can give me one but I raise Huskies [a breed of dogs] and it is something that makes me quite happy. The problem is that I have nowhere to leave my bitch and she is a very important element in my life. I've always liked animals but unfortunately, the parents of my current bitch died while I was in prison and I can't find a male for her to breed.

However, with these programs I'm doing, I can manage to get by and that's how I spend my days. I attend these professional programs and walk my bitch. She's a reason not to get involved in anything else. Now I have a routine and this gives me some comfort and strength to continue because I know that everything depends on me. I'm the only one who has the power to guide my life.

23. Adam

My name is Adam and I was born 34 years ago in Morocco. When I was very young my mother separated from my father, who was a fisherman. My mom worked in a rug factory and told me that my father used to get drunk, he never left money at home, he used to go to the disco, he didn't take care of us ... When dad left I was eight months and my sister was three years old. She's never forgiven him, and even now she refuses to see him and doesn't want to deal with him.

When I was two, my mom remarried with a quite rich man who had land and worked in an agricultural machinery store. From then on, my sister and I had been having whatever we needed: our stepfather was an affectionate and kind man who allowed us to live a completely serene life, we were happy and loved, and we felt protected.

A few years later my siblings were born, the first when I was seven, the second when I was 14. Their arrival was a richness and a joy for us all, and my stepfather was never fonder of them than for us, indeed! Perhaps I, with all my weaknesses and all my mistakes, have always been his favourite son!

When I was nine I started playing football in a famous club in my city. I was really good, in fact a little champion! So, at twelve I left school and joined the junior team at the Athlétic Club in my city. I trained every day from morning to night, and on Saturdays we had games. What a beautiful time it was! I continued playing until I was sixteen, then I realised that I had to find a job and started going to work with my uncles, my father's brothers, who had a mechanical garage.

There the difficulties started. I wasn't good at the job, I was bored, I was late, I made a lot of mistakes. My uncles scolded me and I didn't care, I complained to my mother and my stepfather, I made excuses and they covered me up. Then I decided to try and go to work with my father. He lived in another town and at the beginning he welcomed me cheerfully. I used to go fishing with him and I liked him very much, I enjoyed spending several days at sea, sharing with my father, with whom I had never lived, time and experience. I worked with him for a whole year, then again the problems came along.

Meantime I had met new friends, guys like me who loved having fun rather than work, and with them I started smoking cigarettes and hashish, and drinking a little, especially whisky, occasionally. The long nights on the boat with my father had become a problem: I wanted to smoke and drink, but I didn't want him to see me, so I started more and more often to make up excuses not to go and in the end I stopped going out fishing for good.

One day, while my father was out with the boat I invited some friends to his home. We smoked, we had many joints, and drank a few bottles of whisky.

Suddenly my father came home and he didn't say anything then. He greeted my friends, he waited for them to go away, then he asked me why I started drinking, smoking and having marijuana. He sounded very disappointed. I attacked him and told him something I had never told him until then; that he had always done it too, that even when we were children he drank and smoked and that was why my mother got rid of him and my sister didn't want to see him anymore. He was upset and I too was sorry as I told him those words that I had never dared to tell him, and from that day I stopped working with him.

I turned back to my home town and started going out with even worse guys. With them I started going over with alcohol, hashish and above all psychotropic drugs I could easily get, Rivotril in particular. I had so much, ten, sometimes twelve tablets, and I often didn't remember what I did when I was under the influence of drugs. Two or three times I woke up at home finding a lot of money next to me, and once they told me that I had wounded some guys the night before, but I didn't remember anything.

My mother asked me where I got that money from, and I replied that I was doing odd jobs at the port for my father's fishermen friends but she didn't believe me, and one morning, while I was still under the influence of Rivotril pills, she went to my friends she knew and paid them to know the truth. So she took everything: that I was involved in brawls, robberies, drug dealing, and that I had stabbed some boys ...

That morning my stepfather waited for me to wake up, then we all had breakfast together, with the whole family. He gave me money and told me to buy shoes and clothes. Then he started talking about my wrong behaviour, he pleaded with me to change my life, to turn back into the good guy I was. I answered yes, I promised him to change, because I loved him and I also had a lot of respect for him, but I kept my usual bad life.

The first time they arrested me, I was almost twenty, I drank too much and messed up with the police. I left the prison on bail, paid by my stepfather. When I got home my mother was desperate, she scolded me a lot, and said that I had become similar to the nasty people I used to deal with. The following week they arrested me again for a brawl. I hit and broke one's nose. While I was in jail, my mother paid to get the charge cancelled by the victim's mother, and in 15 days I got out again and went home.

From there on, things got worse and worse ... I got organised with other boys and we often went out of town to do robberies, thefts, we started drug dealing, even large amounts of hashish and lots of psychotropic drugs. I kept drinking and getting stoned

by Rivotril, and that made me do terrible things, which I didn't remember. During an armed robbery I injured a shopkeeper who tried to stop me, but I managed to escape while my two friends were arrested.

They took me a few days later. This time I was sentenced to six years in prison, but my godfather, poor man, managed to help me this time too: he paid for a very good lawyer and on appeal I had only two years while my friends were given four each.

While I was in prison my family helped me, they came to see me, they brought me clothes and food, I never felt alone... Yet when I came out I again made a huge screw-up...

Before entering prison I had a girl, who had her father and brothers in the police. She had always been very worried about me, and had always tried to get me back on the right path. Unfortunately, while I was in jail, she dated one of the plainclothes policemen who had arrested me, do you figure out?

When I left he was haunted by the fear that I would date my ex and stalked me, he was always after me, threatening me... I was in a living hell. One evening a friend of mine told me he had seen him in a disco where I did go frequently, and he was pretty drunk... I decided to get rid of him on that very night. I got a knife and asked a friend for their scooter, then I called my father and asked him to help me escape from Morocco, as I was going to make a big bullshit.

I went to the disco, waited for him outside and when I saw him alone I attacked him. I cut the hind tendons of his legs, I escaped then. When I arrived in my father's town, he had my run to Spain fixed along with some guys. I set off at night, by a dinghy carrying hashish as we know they always arrive, there is no risk of getting stuck in the middle of the sea... then I found a lift to go to Italy and I joined my sister, who in the meantime got married, and went to live with her family.

Once in Italy how could it go? No papers, escaped from my country, do you think I could find a good job? Honestly earning my money? No, of course not. Here, too, I found my fellow countrymen who helped me enter the world of drug dealing, and within a short time I entered the business. My sister and her husband threw me out of the house, as they are good people, they live honestly, and they didn't want me to deal with blood money.

Finally I've been arrested. I've done it back and forth so many times. But now I can't stand it any longer and I decided that as soon as I go out I'll change my life completely. I practised as a hairstylist, I want to leave Italy as soon as possible and open a hair salon. I want to go back to my mother; I miss her so much, I want to live next to her for her lifespan. Moreover while I was here I had a news that broke my heart: my beloved stepfather died in a few months from an incurable illness, and I could not greet him or thank him for everything he did for me.

I no longer want my mother to suffer because of me: in prison I quit drugs, and I know I can make it even out of here now, I mean a life without doping and without wasting myself with whisky, I realised what is really important and if God wants I'll have a normal and beautiful life, me too, maybe next to a woman I love and who loves me the way I am.

24. Anna, the Roma

I'm Anna I am a Roma, from a family of four children. I have a husband and kids, who are now living with him and his new partner. I feel bad about that but I'm stuck here and I have to accept it. They do come and see me, they behave themselves, but my first daughter... has suffered so much, I don't want to talk about it now.

Here in prison I'm convicted for theft, a lot of thefts actually..... for me it was my usual life going back and forth to jail, now I have to serve time for dozens of thefts, all together... it is the cumulative sentence: they catch you and at the trial all the other crimes are recorded; that's why I have to stay inside longer now... years.

I started stealing at the age of four as it was the only thing I was taught. Watching them, the adults, I only learned that. My father was a prince, we lived in wealth. We had anything we needed and wished. We lived in a big house and my father used to trade with gold. At the age of 13 my sister got married and was still a child, still had childish features, yet it's our cultural tradition. Our parents had decided that. My sister thus became a slave in the new family, her husband's one, he was just a boy too. When 14, the same fate was assigned to me. I didn't think, I obeyed and trusted my father, always. I've been stealing for so many years, better than being a beggar! Married to this sixteen year old boy, we went to steal together, it was like playing: this was our marriage, stealing was all we liked to do together. Stealing for our families, stealing all day long. Our life was like this. We had three children. Among our people we, women, daughters, when married, we are submissive to the family of our husbands so it was completely normal that my mother-in-law enslaved me. I was still stealing even for my father, always. And then I had become good at it. Already at the age of 16 I was a good pickpocket, when I learned to steal in houses and supermarkets I became good at that too. But I wasn't happy. Every day, in fact, this was my life: stealing to give to my family... but not to my actual family, the one with my husband and my children: we had to give everything to the families of origin, father and father-in-law. We even made 10,000 euros a day, including stolen goods and money, all to finance our families: my father appreciated me and he used call me his golden goose but the worst was yet to come.

My dad started drinking and taking drugs, snow, cocaine you see, and so did my sister, the eldest, then the other sister, who died from drugs and then I started myself and my mother too, it was so easy as cocaine makes you feel good and strong. I'm not happy to talk about it, I quit. I can't say why I started, it was normal to do it, like the others. But I continued stealing, stealing, always stealing. I ended up to be stealing for five families. Every morning I got up and they drove me by car all over Italy. In one day trip we could arrive in Milan steal and return immediately to Rome, Rimini, Pescara all in one day ... etc. That was my sucking life ...

Finally I realised that I had become my father's slave. I loved him so much and stole for him. I realised that everyone lived off me because I stole for them all the time. My father took me to places and I stole and tried to protect him, always taking responsibility when they caught me. I protected my father. I wanted to protect him. My father is no longer here. He died and I realise just now how much my love and addiction to him have messed me up, taking me here to jail, far from my children. I don't blame him though. I knew about my father's death when I was here in prison, here while I am serving my sentence. I loved him so much though I wasn't free to say goodbye... My father and I stole our whole life together but in the most crucial time, at the very moment of death, I was not there and I couldn't accompany him. My love to him is neverending. He was everything to me... I was crazy for my father... but was it right? What did I get from him? Only now here in prison I'm changing my mind and I start thinking he was wrong. Meanwhile I stole and he spent and wasted what I brought him... he threw me in the deep end; he never stopped me, he never protected me, actually he just pushed me to steal as I could bring him money, money, money... I don't want this life for my children, there are more important things than money that money can't buy... freedom for example. My children mustn't steal and they have to go to school and should have a proper life; looking at what happened to me I always followed the example of my parents, but I was wrong as now I'm in jail. My children don't need to steal and they don't have to learn it else it could become a bad habit like drugs. I didn't know how to live honestly, it's changed now but I'm also confused about myself and about so many things. Here in prison I work, getting the very first honest money in my life. It's all mine. I am studying and learning reading and writing, which is difficult at my age but I work hard and go to school when I'm free from work; I refused to be under house arrest not to get back to the same mistakes - it's easier being in prison - I don't want to be jailed again as I get out but it won't be easy... now I'm confused and I never think of the future, I try and live day by day.

25. Daria's story

I am Daria, I have a long sentence, just under ten years. I've been here for two. I went in with my one year and three month old daughter. They put us in the Nursery section where mothers can stay with children up to three years, and there is a garden with toys, and nursery nurses. I am in jail with a final sentence because of the legal accumulation ... I had my home detention but I escaped after a tremendous fight with my husband and now I can no longer get anything, no days off ... I always end up to the same felonies: theft and pickpocketing. We know that stealing is normal for us. We see it done by other women and we grow up knowing that it is so. I didn't think about it, if it was bad, so even if I didn't steal everybody thinks we steal ... I used to go down the street in central areas where there are many people, or on the bus ... I knew how to steal wallets from pockets, or from bags. I've always done it and I've never thought about working. I don't know if I liked it, I don't think so.

Now as a prisoner I'm happy to have a job and earn money and help my family. Even my first son used to steal, he is now in a halfway house and he too will have to rethink his life, as I did and I'm still doing. In November last year my little daughter went out and she got free. She did. Being able to stay with your child in prison is a great comfort to us mothers. The days are mainly dedicated to children and you are always busy with them. The Nursery section is less sad than the others, it is more cheerful and welcoming, considering such a place we are in.

My little girl played with the other little girls, she was very fond of nannies and surveillance personnel. I watched her play and I was happy, but I cried because I knew that at the age of three I had to let my daughter go and this made me very sad. I was sad also every night at eight when they locked us in the cells. The noise of the big key that locks the heavy door makes children cry and suffer. In November the time has come for us to be apart. That morning I prepared her as usual, she didn't understand that from that moment she would be separated from her mother. Her dad took her away that morning and I felt drained and destroyed, with so many bad thoughts in my head ... after seven days we finally met up with my husband and the little one visiting me. At the time of saying goodbye the child had a crisis of crying and did not want to get away from my arms, the same in the subsequent visits. I saw that my daughter's suffering was worse than her imprisonment, so much so that I made a decision that a mother hardly has the courage to make: I asked to stop her to visit, not to see her anymore because she must not be so sick. It's better I do suffer instead of her.

All this made me reflect on my mistakes and understand what are the most important things in my life and I started a rehab path that helps me change.

One day my daughter will know that I owe her the input towards change. I want a different life for her than the one I had. For me stealing was natural and I needed it for my survival, I was somehow conditioned, I didn't care if it was right or wrong and I didn't know the law... I didn't see the possibility of having a job. It was normal in my family's community. I used to commit crimes for my family. I entered homes and shops, I stole wallets from the street and if they stopped me I gave false names disappearing afterwards... many things happened later on, I ran away from home confinement, and gathering everything together I had this sentence... but if they didn't arrest me, I would have continued that life, and it wasn't a good life, and I didn't think I could have raised a daughter staying away. Now I want to go to school and get a certificate if I can. Here I have a job and a salary, and I can help my family too but I think that tomorrow when I am finally free, who will trust a former prisoner, who will give a job to someone like me? Who will believe that I want to work honestly?

26. Eva's Story

My name is Eva. I am 32 years old. I was born in South America.

I grew up in a slum; or favelas or the poorest suburbs, depending where you are in the world.

You know, the city edges with rats, weeds, rubbish and swarms of children looking for food, groups of adults who live by gimmicks, precarious jobs, malfeasance ... I was, as well as the others, very poor and neglected. When I was hungry I ate earth and roots. I still have the signs of struggling to get food. I was always hungry, I had rags on, big eyes full of tears, empty stomach and bare feet.

I do not like to think back to then, nothing was expected from adults, poor wretches who fought for nothing every day! There was no pity, not even for kids, and at home there were too many children of all ages, I was neither the youngest nor the eldest, my big sister was with us and when her husband slept with her, we had to squeeze in the bed to make room for the twins ... Nobody asked us for anything, nobody saw us.

On the other hand we were free to try and eat our way, to steal, to skip school. The institutions were indifferent to us, except the school and the church who tried to give us some education. Anyway I went to school and I got my qualifications ... I was good at studying and I also liked it.

At ten I made a promise to myself: when I grew up I will not be poor, in fact I would have made so much money to redeem all the misery and poverty that humiliated me. I accepted jobs - more or less heavy - to survive, at night in the bars and daytime cleaning, with which I barely kept going but never forgot my promise: I wanted to get rich and forget the barefoot girl I had been, forever ... shoes ... how many I bought afterward! The most expensive and exclusive shoes seen in the shops and at the feet of the stars or in the fashion shows. Shoes were the tangible sign of my success! Years later I was the owner of a house with a room for shoes only, I collected them obsessively perhaps, but entering the room and wearing them warmed me up inside and left the taste of revenge and the measure of my success in my mouth ... Red shoes with dizzying heels, my favourites ... how far the little barefoot rogue with a dirty face had gone, in a constant search for something to eat, I looked at my collection of shoes and thought: I did it! You're good!

How did I start my broker career? Here it is: My first big and lucky deal, the one that represented the first step of my success in the field of finance and in the art of making money, I did it together with a friend of mine who kept prostituting herself. She asked me to manage her nest egg, the amount she saved by working and I started investing her money legally, initially, which allowed both to earn without any risks. I successfully invested others' money.

I was good and the rumour spread, so that little by little many entrusted me with money to invest. I moved their savings to other countries with mutual benefits and profits and it was still legal, or almost ... actually I soon knew how to get around tax rules, controls, above all bribing a little. Money was spinning and my head was spinning.

I opened a financial office with my own employees. The barefoot girl has worked her way! Now she went on with the same determination, searching greater success and more and more money ... I opened branches all over my country and then I moved to London where I had other offices. I had a large and affluent clientele, who invested mostly in my country but also elsewhere.

I helped them, it was my job and I did it well. The customers grew and I could afford a beautiful home and everything I had always wanted in my my most impossible dreams ... What a full life I had then then. I was speeding up. Getting ahead of myself ... I lost control one day.

I lost my mind to a married man, penniless and unfaithful, but charming and very well-connected. Everyone knew him and I needed him.

At that time I was doing business with large international banks and financial institutions, with great managers, experienced brokers ... and rich people of all kinds. I

always worked, and I travelled very much. With more and more money in my hands I felt unbeatable.

Everything was going ahead and I made no selection, I accepted every business proposal considering only my own return, business brought more and chained me to the next yet I was very happy about it ... but I no longer checked the origin of the assets I was entrusted and, when I belatedly began to suspect that it was money linked to drug trade.

I also thought that it was none of my business and I asked no questions. After all, I was investing money, only money; where it came from was not my concern ...

A large investor, a new customer, commissioned me to transfer a lot of money from Italy to my country and beyond, I definitely shut my eyes. I trusted the man I loved, the one who introduced the new client to me.

I fell and bit the dust too.

In fact, that money was from a big drug deal and I never wanted to touch drugs. But I *was* involved in that job and sentenced - here in Italy - as a dangerous boss of money laundering. A financier of the international cocaine mafia.

In just a second, everything broke down, the barefoot girl returned to the starting point, owing just the clothes she wears, imprisoned in a country that is not hers and still wondering how it happened ... A single misstep and I have lost everything.

The happy ending to this story is missing, I can't imagine it. I will be too old when I get out of here, I will be too old to have children. I never thought about children, after all I was tied to a married man and it was fine with me ... I never thought of myself as a mother.

What was that? What was my bad luck? Lust for power? Challenge and revenge? Seduction of money and luxury? Omnipotence? Self destruction? Anger, lack of love? This and much more, certainly looking back I see myself as in a tunnel only I could go through: I had entered a compulsive mechanism in which I had lost all sense of reality, every moral code and legal limit.

Here I speak with the psychologist, and I would like to read books on psychology. That is why I study Italian. I begin to be able to read books and poems in this language. I'd like to write my story down and to be able to explain better, what lives within my life I passed through, not so much to clear my name or reduce my punishment yet, as you have to know, you have to realise that if you grow up badly you end up badly and that misery dazzles just like wealth bedazzles.

27. In prison I found my freedom

My name is Carla and I am 22 years old. I have been in Italy for almost three years and have been jailed directly from Brazil.

They took me at the airport, while I was connecting to another country. They were waiting for me, and for others like me, I think. We carried suitcases with cocaine-stuffed double bottoms but we didn't know each other. I knew nothing about it and was shocked. I didn't understand anything, I was shivering, they were talking to me in a foreign language, I was cold, I was crying ... But I still didn't understand that the worst was yet to come.

Hours later I entered prison, I was searched, everything was terrible. The impact with the prison, I will never forget it as well as the awe I was feeling, deeply sinking. I spent time sleeping and crying, every time I woke up just to find myself there. I was distressed by the thought of my grandmother who knew nothing, who would have been informed for sure, but not by me ...

My grandmother is my family today too. I lost my mother when I was 13 and I met my real father when I was grown up and a little time ago. Mum's husband, my stepfather, left after my Mum died, giving me to my grandparents. He was a sailor, we had changed houses so many times for his work; he did not go along with my grandparents and he left after my mother's death, and nowadays he has another family. Maybe I'll seek him when I'm free. After my mother's death I was full of rage and rebellion, I didn't pay any attention to anyone and already at 15 I got permission to go to live not far away in order to finish school; after a few years I lived in another city further away, where I worked in a restaurant. I had a boyfriend, then we broke up and later I found a very nice friend: she was my first real friend.

With her I discovered a fun life and we were inseparable. We went to concerts and danced in clubs or we drank, listened to music and chatted around until late ... I went to live at her house, she always had money and she told me I could get it too, just bring a bag and give it to a person. Easy, because she had already done that so many times. No risks, lots of money. I don't remember saying yes or making questions ... did I say yes not to say no, not to disappoint my friend? Perhaps. So I found myself on an intercontinental journey without even knowing what I was really doing. For me at that moment it was something that broke the law only a little more seriously than writing on the walls ...

I am in prison instead, in Italy, and I never thought it could have happened. I was transferred to here later on. I was sick, I was closed in myself, hostile and lonely at the beginning, I went to school at the Italian class and later middle school reluctantly, even though I was already graduated in Brazil, and I claimed that. Then things slowly changed

and learning a little Italian immediately helped me, engaged me, helped me explain and understand the rules of the prison, I wanted to learn it well and precisely and the teachers lent me books and newspapers and they appreciated me. With some teachers there was confidence. I also participated in the school project on violence against women and outdoor laboratories at the farm where I was happy to go, just to stay outside. I didn't always agree with everyone, I was quite on my own. I also went to the class of the Artistic High School, and there was a Portuguese native speaker teacher with whom I was fine and she could understand me properly at last! I won a prize with one of my paintings and I was rewarded in a ceremony in front of everyone and by the Italian Minister of Education who came to give it to me to school, in jail.

I was so happy and proud and I talked to my grandmother by phone to tell her this too, along with the rest. I showed courage, but I also cried a lot and I tormented myself feeling so guilty.

I was a bit better, but I had health problems, allergies, nightmares and feelings of guilt. So many questions and confusion. What had happened to me? How did I get into this mess? How come I trusted so naively without realising what I was doing? I never got on drugs, money? I don't know if it was because of this ... I don't think so... I hate thinking that my friend hadn't told me about those risks ... she had convinced me, but it was only my fault if I trusted her. I felt betrayed. Everyone I had loved had left me, my parents, the other fathers ... I deserved it. You can't be that stupid. I was wondering about my whole life. I tormented myself with these thoughts but I also felt that in prison everyone had terrible stories and I began confiding in someone. And something happened.

One morning I woke up with the same bad feeling I had felt as a child. I felt nasty, dirty, humiliated and I had to be quiet, without telling anyone ... I was short of breath, I felt weak. I closed my eyes and saw myself from outside ... and forgotten things came up ... I was abused as a child. He was one of the family.

I remembered everything and was ashamed. I ran to school and I immediately talked a lot with my teacher, and then I told it to others too, to my prison educator, to the psychologist, to the nun in those school laboratories that dealt with the subject ... then I am reminded of other things. I also realised that I was not the only one with a tough story behind me.

From that moment on I began understanding myself more. And I said it aloud in the movie "Salviamo la faccia" when I realised that my story resembled others and that I had found answers to my questions. I was an abused child and I didn't think I was worth anything, I ended up very low, in prison in a foreign country far from home, but here I had found my liberation and maybe a restart.

Now I'm out in the "family home" here, free or almost free, and I attend art school, I participate in restorative justice programs, I volunteer and I contribute to my maintenance. At the end of my studies I'll have to decide what to do ... I'd like to be a photographer or graduate, but above all I will have to decide whether to return to Brazil, home, or to try and stay here or in Europe. My grandmother doesn't understand why in October, when I'm free, I'll stay in Italy but I want to do something good for myself and she basically knows I'm right.

28. Five years, what after that?

My name is Maria, I'm Roma, I come from a traditional family. My parents separated and I lived with my father.

I attended elementary school but I had to quit to raise my younger brothers. When the other little girls played with dolls ... I was already a mom.

At eighteen I got pregnant. I wanted to be economically independent to prove that I was worth something too and that I wasn't just a Roma ... I knew I was able to work and I didn't want to steal.

I looked for a job wherever I could. Initially they accepted me and there seemed to be possibilities, but as soon as it was known that I was from a Roma family, all doors were shut and nobody cared that I needed to live. Nobody.

As I was proud, to show that I was still strong enough, I stopped looking for a job, I wanted to sort it out on my own and I found myself at a point of no return: I was expecting a child and I knew that I would not have had any chance of being a mother, yet I did not want to give up on him and leave him without his mother, since I had known all too well what this absence means. I also knew the risk I took in the conditions in which I found myself: the social services would have taken my baby away from me if I had asked them for help ... and so I did what seemed to me the only possibility.

After so many doors slammed in my face, I began to steal. I started with small thefts, with so much fear and, inside I felt anger, disappointed with myself and shame. However, I was rewarded by the pride of surviving without asking others for help. The other girls went to the disco, I stole to give birth to my son.

It is not nice to steal and it is not true that we Roma do it lightly and out of habit. For us, stealing even if you don't want to do it, becomes the only way of working: unlike working, however, you are not proud of it and it humiliates you, but as a job it gives you food. For those like us there is no job ... it is a closed circuit: they do not give us work because they do not trust us, and then we without working, we steal to make a living and survive, and mistrust is renewed ...

It is a vicious circle, a catch twenty two.

How can we break this cursed chain that ultimately brings us here, Roma women and mothers, all locked up and away from our children, for doing what every mother has to do: feeding and raising children ... Have you seen how many Roma there are in prison?

My first arrest: I was four months pregnant, but since I was unconvicted and just expecting a baby, the sentence was suspended. Other thefts and arrests followed, mine had become a challenge to society, I was full of anger. Don't you accept me? And I don't accept your rules. A challenge, in fact, that I was always destined to lose, even when I thought I had won.

My "job" did not stop when my baby was born. This is how I saw it: my job. I gave myself hours, as if I had to go to the office and to my son I said just that ... that mom goes to work. So five years of my life have passed, the first five years for my son, my beautiful son.

Then I gave up and I told my father everything trying to rehabilitate myself and start again in another way but the law had not forgotten me and the sentences had run their course when I was changing the punishment arrived ... five years and 2 months to be precise, definitive. The second five years of my son, without me, without me next to him. Now, again, all the doors are locked by my need and by prejudices as usual, and now also by the prison latches.

I watch television here and the other women, I think that if I had been born elsewhere, if I had studied, if someone had taught me something else or offered something, a dream, a goal, a possibility, I would certainly have had a different life and otherwise I could have been raising my son who is now without me.

I take on my responsibilities, I'm here and I'm paying for what I've done (and my son is paying, he's guilty only of being born!) But I have a question that screams inside me: What will happen when I get out of here? Who can trust me, Roma and ex- prisoner for robbery? What kind of future will open when I am free? ... There are so many women like me here. I have seen them going out and coming back in ... And what can I do?

This "job", this stay here, does not work, it just punishes.

29. Linda's story

I am Italian, and I am 45(ish) years old. I have been here in Rebibbia for eight months and I don't know how long I will have to stay here.

I go to school, where I will get that diploma I should have taken years ago. I like school here, and I found interesting topics and opportunity to learn new things. I like some teachers and I trust them, even if I'm not one who easily trusts. In here, however, I think of something else, possibly the stars, it helps...

I asked for the house arrest and I look forward to knowing the date of the trial. Here you always expect something. The house arrest has already been rejected two times as the house was not suitable and above all because I am not new to crimes like the one I am in in prison for at the moment: drug dealing and keeping, like so many here. The first time they took me was in 2009, when we were stopped, my boyfriend and I and, I tried to take every responsibility to lighten the position of him who was a repeat offender.

I grew up in a simple and good family, in a big city, between the suburbs and the city centre. My father a butcher, my mother a housewife and three children; two older boys and I, the youngest.

I was five when my father left and my parents broke up: Who knows, maybe this is the reason why I always get attached to older men, as I didn't have a dad when I was a teenager?

At thirteen I did what I wanted: I literally got crazy for a boy who was several years older and I left school abruptly, without completing my studies. He was big, confident, strong, handsome, and he really wanted me ... and I was lovestruck and I felt proud to be with him. But I was a child, I think today and, I couldn't stand to be treated as a young girl... which I was!

None of the adults around me, who loved me, ever noticed anything yet looking back today at my story, you understand that I actually miss having had a ban, a grounding, a stop by those who perhaps could have done it, for love or for authority... but they weren't aware or they preferred not to see ...

It went on like this and I was not even twenty and I was already away from home and I felt invincible, with all the possibilities that life can offer, all the ways open ... I did not see the dead end in which I would have found myself ... My boyfriend went back and forth to prison but I did not realise, at the beginning of this story, that I would do likewise. I was on his side. I tried cocaine with him and I found no good reason to deny it: it gave me self confidence, it gave me energy, strength, beauty, it seemed to me it took

away hunger and made me keep fit and it directly helped that reckless life that I liked so much to do!

We always had friends around: my city at night is so beautiful and we, like many others, switch round night with day ... at the disco till dawn, tirelessly and stoned. Ten or so years passed by, and three times I was involved in drug dealing and ended up in prison.

When in 2009 following a two-year sentence they gave me house arrest, things changed; XXX, my neighbours' friend, came to visit me at home, chatting and doing what his wife shouldn't know - smoking heroin with aluminum foil ... soon I did it too and ... I liked it a lot and I got attached to him.

In a month I was addicted and in my defence, I can only say that I never sold it, never passed it off because heroin is the devil and I knew it almost immediately. Among much bad stuff, heroine makes you do horrible things, dating horrible people and degrades you for this, as well as consuming your body and mind. It was not XXX's fault, because I was the one asking for it and I never said no ... while I was falling in a tunnel ... XXX was an important person to me, a neuropsychiatrist, my companion; we used to talk of everything and, once again I felt protected and defended by him and I trusted him as he was much older than I and I thought he could cope with my dependence and his own ...

Dependence that I did not recognize at the time: Me addicted? the others are, I only do what I want to do! I answered like this if someone told me about reality ...

Time went by, and it was clear to both, XXX and me, that I could no longer do without heroin ... this was not what I wanted and I didn't like the life heroin made for me ... XXX himself took me to rehab and on my own little by little I sorted it out. It took time and patience and a thousand times I believed I could not do it but today even freedom-less, here in jail, I can say that yes, I am free and I no longer depend on drugs.

Do I still like drugs? Why did I like them? Was it a real desire to live or was I actually afraid of life? And what kind of love can make you sick?

If I look at the scars on my skin, and underneath, the burns, the wounds ... I know that is my past, that has been and cannot be erased but that it has passed, finished and must never return.

If I look forward with optimism, I want to see my next future at house arrest, but not in my home, and I will have to commit myself to respecting rules and limits. It has already happened in my life that in the silly time of the house arrest, when you are suspended between freedom and imprisonment, I have already made a mistake once, which will not happen again: This time, I know the danger, and I paid the whole price. Soon I will get my diploma. I will finish serving the sentence. I will continue meetings with the rehab psychologist, to learn how.

30. What am I doing here?

Call me Ada. A year ago I arrived here, Rebibbia... Prison, in Italy. To me Italy is now Rebibbia ...

When I arrived I didn't know a single word in Italian and, today I can even write my story in this language, but I cannot begin to do it without thanking my teacher first. He is a great person. In fact, he is an example for all teachers. He's a great example not only for this institution but for all schools. My teacher is full of positive energy, and at school it's important that students feel and receive this energy. He's got his "way of teaching" and thus, he always wins. He seems able to see your soul, your abilities, your skills and thoughts and he immediately finds a way to teach according to the situation, so that we can all understand everything immediately ... I would like to thank my teacher also, on behalf of all the students in the school.

I was born in an Eastern European city, in a traditional family. My father was a very honest and proud person; he was a manager in a textile factory. My mother is a woman of principles and very ambitious, though very sweet, especially to children, yet she was too busy to spend much time with us.

It was a hard time for everyone (1989-1996) because of the war, but thanks to my parents we didn't suffer too much and spent a good childhood after all. Our grandparents also lived in our home and for two or three years my father managed to host a family that was left homeless. My father was very thoughtful towards me.

He took me to dance, to music school. He never made me miss anything. Adolescence came along with all the changes it brings. My parents pushed me to take a diploma in a medical high school, but this was against my will, I wanted to study in an artistic high school ... After high school, I enrolled in university and I graduated, I left to specialize, but it was difficult to study and work so I went abroad, to a country not far from mine, and I started working as a translator.

There I met the guy who would become my husband. We moved back to my hometown and a year later my first child was born, I was nearly 25 years old. I had a very deep, special feeling with my son. I never wanted to sleep either day or night, I always wanted to look at him ... I didn't want other children because I believed I wouldn't be able to love another child in this way!

Due to my husband's health problems, we moved abroad again. He had to follow a particular therapy.

We left my son with his grandparents and I suffered a lot. The therapy lasted over a year and I had a second child. Finally we moved again, although not back to my house.

During the summer, about ten years ago, we went on holiday to Italy, but, after a week, my husband had to go home for work. I didn't want to go back right then and I stayed there with my son. I decided to continue the holidays in southern Italy, by the sea.

I found a room in a B&B and my life started changing. That decision was a disaster in my life.

Those holidays were the biggest mistake of my whole life, a mistake that I'm still paying for today, and not me only ... my children have not seen their mom for one year and 5 months, my own mother doesn't know where her daughter is.

I lost my father but for the first time I find myself happy that my father died, so that he would never know where his daughter is now...

Never in my life would I have thought of ending up in prison. I've never broken the law before. I mean

... my mistake was not only going to that city by the sea in Southern Italy, but to a home full of criminals!

One day the police found many things at their house: money, gold, weapons. So, since I also shared that house, they thought I was guilty too. But they didn't arrest me and so I went home with my son: it seemed all over...

Years passed by and I had forgotten that sad story. There were very hard years: my father got seriously ill and I got pregnant but in the end I lost both my child and my father.

I have faced a long period of depression but I have strengthened myself for my family and so we have overcome this bad period.

Our life returned to being full of happiness until a policeman knocked on my house and informed me that Italian Interpol was looking for me ... I laughed ... I didn't understand, I didn't believe ...

But... They took me to prison and I don't remember how I spent the first days, I didn't know when I was sleeping and when I was awake. I thought only of my son, I thought he was definitely afraid without his mother. I wasn't strong enough to eat. My attorney advised me that I should sort it out somehow; the only solution was going to an Italian prison.

So after four months in prison I arrived in Italy, where I am still waiting for someone to tell me why I was put in the middle of this mess or what I have to do with this crime. My lawyer tells me to wait a little but for me, all these days, all these hours... are lost. My children grow up without a mother and I'm even afraid to get out of here, to go back to my life, I'm afraid of not finding my place among them anymore ...

Being here in prison changes you, whether you want it or not, but I don't want to change, I don't want to get evil, I'm afraid, I'm afraid of myself. It seems another sort of life; as my real life stopped 18 months ago. You are an active person, you take many courses, you never stop, you don't miss anything, you don't waste this time - so the psychologist tells me. No, I never stop in order not to think. I try and do everything with great responsibility as I always have done. First, the school helped me a lot here. I asked to enroll in school to spend time because I didn't really want to learn this language, nor to know anything about Italy and the Italians, as I considered them enemies. It was really like that! But this school made me understand that it's not like this. So going to school everyday my teachers helped me recover.

They also gave me strength to help others and aroused joy, interests and emotions in me. So slowly I learned the language and received opportunities to do other things, to work. Today I feel active, positive and I look forward to the nightmare ending and to going back to my life and my family.

31. Agata's story

I was born in a city in Northern Italy, my grandmother gave me birth, she was a midwife, I was the first of ten children and they made lipsticks from my placenta.

I come from an ancient and important Roma family that crossed Europe with carts, my ancestors were kings, I am proud of my origins. I had a happy childhood, we were so many children in the Roma camp and we were always all together. I don't remember having ever been cold or hungry, I lived with my grandmother, my parents were in prison.

Every morning the school bus passed to take the children to school, my friends went, also my younger brothers but I never, they said there was a problem with my documents. One day they told me that I could go too, I was very happy, but it lasted very little, soon it was time to go and steal.

I was very good at climbing and so I started stealing from the apartments, instead of stealing in the shops and in the buses no, too ashamed, I was too shy. I could have worked, but my parents didn't want to. I should have challenged my family and settled for little, but 30,000 euros in one go, in a safe hidden under a tablecloth, like a table, have you ever seen them? I'm really good at entering homes, I know how to open every lock in Rome, I'm good at looking for what people hide. There is no house so poor that it doesn't hide a treasure.

My first marriage was combined. I was fourteen. The party lasted three days. He was Italian. The first day I wore a white dress, the second red, to show everyone that

I was married as a virgin. The wedding party cost 100,000 euros. In a short time I paid my family back. I had three children from my first marriage, the fourth Giacomo, the son of love, I had from my second partner, the Bosnian, the one without documents. I haven't married him yet.

I could have worked, but you don't know the thrill of climbing up the gutter to the fourth floor of a building in the sixth month of pregnancy.

I have been in and out of prison many times. I violated house arrest, not out of hunger, but out of a desire for adventure when my third daughter was only a few weeks old; they caught me and processed me, I was in jail for a few days, here, at the Nursery, then under house arrest again.

Finally, I was on the run. My children never went to school I was too scared. I lived the last 10 years as a fugitive. If I registered them they would catch me. Better illiterate than without a mother.

They found me when the child of love, the fourth, had just been born. The arrest came when I had decided that I would no longer commit crimes. In prison I discovered school, in prison I learned how to read, I mean, I already knew how to do it, but I learned that I understand what I read. At school I learned how to read charts, fill out a postal slip, look out the window, connect colors to emotions. At the beginning geometry was too difficult, I didn't understand what I had to do, then I learned: first I do the drawing of the figure, then I put the letters, then I write the data, then I write the formulas, then I do the calculations.

I learned and now I want to do the same thing in my life: I get out of here, I enroll my children in school, I look for a job, I make sure my partner's documents are made, I find him a job and I marry him. Now I know what I want to do and I know how to do it.

I'm leaving, I paid what I had to pay, thanks teacher, I don't have presents for you but show me your house keys... this is expensive, but I'll open the lock in half an hour, this is simple, butterfly key, it's the best.

32. Bibi's story

My name's Bibi, I was born in Brazil 30 years ago and I was a drug dealer and an escort. I entered prison three years ago when they caught me at airport and my world fell apart. Today I'm convicted in a foreign country, alone and far from my little daughters. I feel bad here and I hope for expulsion.

I am the youngest of four siblings, the spoilt one. My family was wealthy. My father is an entrepreneur, owner of one of the most famous bookshops in my city. The greatest writers of contemporary Brazilian literature kept me on their knees, they were my father's and my grandfather's friends. My home was full of culture, and culture was not special to me... Yet my family couldn't give a girl peace and serenity as much as culture, I can't say I could grow up easily.

Culture alone saves no one and doesn't make anyone better. Actually my father was not a good guy. He was a violent man and used violence against our mother, regardless of us, his children. We were silent, terrified, and we were always on our toes, careful not to make him unleash his fury towards our mom. She, my mother, lived in constant fear, in impotent terror and in the anguish of living in hell, she and us, because my father's furies were unpredictable and overwhelming. My mother did not rebel, nor did she seek help, thinking it was her fate. However this isn't a strange, rare story: there is so much violence behind the surface of families and it doesn't matter whether they are rich, educated or poor and ignorant.

As I grew older my brothers began to rebel against so much violence and ... they used other violence ... to the point of threatening my father with weapons. And I? I was a child and anger and a sense of helplessness grew inside me, always accompanied by fear.

I grew up breathing anger, humiliation, violence, but from an early age I was all messed up: my father said that he beat my mother as he loved her too much and he was jealous; he blamed my mother even for existing ... I had no clear distinction between violence and love and I realised that it was important to be a respected person ... I understood, in other words, that it was better not to talk about violence, but I was so confused and full of anger then, I dreamed of love but was it love? Being massacred for jealousy?

I started dating bad boys, the classic bad company, groups of violent young people who used drug and traded it, they had money and beautiful elegant clothes and I fell crazily in love with their boss, I mean a drug dealer ... What attracted me? They were brazen and self-confident, they didn't need to ask as they had everything and they got what they wanted. I ignored warnings: I didn't trust adults, my parents, my brothers ... what credibility was left? And I was rebellious and presumptuous, and today I

realise that I didn't know where I was going to, but I also remember well that if someone warned me I wouldn't believe them. I flaunted security,

I was beautiful and everyone seemed to want me and I was flattered. I didn't want to understand, I didn't know: that was just the first step ... I was already falling.

Everything else is taken for granted: as a boss woman I did all the downhill steps and here I am now in prison for dealing with drugs ... "international drug dealer" ... How important it sounds! Even pompous ... when I went into prison I boasted of it, in fact I wasn't like the others, thieves, ignorant, maybe I was even a little racist ... I didn't like either Romas or blacks and I stayed away. Today I have changed my mind and I know that under the skin there is always a heart that suffers here, and it is this that makes us equal even if completely different in terms of history, culture, ethnicity, age, etc. And now I keep off those people I don't like, and I mind my own business.

At first I had distrust for everyone, I was against everyone ... I found other South American girls and women like me in trouble for drugs, accused of having trafficked drugs ... All with men behind them who had deluded them, cheated them, used them. I have befriended some, was a close friend to one of them, she has been moved, now I miss her so much.

Here I've been thinking for a long time of my choices and how I couldn't stop events ... and I talked to someone, psychologists, educators, doctors, I spoke my mind with others, but understanding myself it's a job I have to do myself, even if it hurts a lot, and sometimes I feel I'm going to give up. When did I start selling myself for money? What did I want to prove? Why did I become a commodity for men who bought me for a few hours? I was looking for dominant relationships, short and violent stories where I could feel both humiliated and rewarded. The confusion between possession and love in which I had grown held me tight in a cage in which I thought I was the master and, on the contrary, I was a doll, a puppet in the hands of those who from time to time pulled the strings. I was hungry for love and always repeated the same mistakes; "repetition compulsion" they call it. Here I am. I was proud but I despised myself. If my man treated me badly I thought that was love and I let myself be humiliated, used, sold.

Two daughters were born who are now with my sister and they are all that I have done good, in spite of everything. How much I would like to see them, how I wish I had never left them ... Their dad is a good boy (he wasn't violent) and a good father, even though we had separated, but will they still love me? Too many days, months, years ... Will they judge me then? And when we're together again, will I be able to guide them?

I was (and am) proud but inside I deeply despised myself ... Here it is not easy not to despise myself. You feel like an idiot or a victim of injustice. Except that I wasn't a victim, I wasn't unconscious, but reckless, as I knew I was taking risks, as always, and I liked doing it, but I didn't think that anything that I am experiencing now could happen

to me. I know well that I have responsibilities ... no one really forced me to carry those drug pods, hidden in my body, nobody really forced me to degrade myself to sell myself, but I didn't oppose:

I was caught by my demons and I thought I was doing it all for love and I didn't give any importance to risks, without asking questions, without wondering about it, without understanding that I was choosing not to see my girls again. I've been here for three years now and I am thinking only of them.

At school here in Italian prison they have loved me and have helped me, moreover there was A ... prisoner like me, with a similar crime, and like me a foreigner, and Latin American. A ... was an elder sister who took upon herself even my weakness, as she knew how to do it, even at the cost of losing her health. She rescued me (and I wasn't the only one to be saved by A ... literally) What a friend! How much I miss her ... and I also know that she feels bad in the place they sent her ... She especially made me understand that I have all the cultural and emotional tools to be loved for what I am, lightly without violence and humiliation.

I still feel fragile: I smoke too much, I sleep badly, I take medicines, I am full of obsessions and I can't stand authority, arguments and some people. Without A ... I was lost again. My energy here in jail now comes from God, my jail mate, school, the thought of expulsion and hugging my children again. God first of all: prayer is the daily comfort that encourages me, God is always on my side, he is close to those who suffer and in prison we always suffer. God was not so in my thoughts before.

Teachers and educators help, everyone ... someone much and some less. The Italian teachers helped me with the language I now use naturally, even if with mistakes, especially in writing. From the beginning the teachers have followed me a lot and they have even let me choose my path. With them I can talk about everything and even not talk at all if I don't feel like. I didn't want to go ahead with school because in my country I graduated and I can already go to university, so in prison I didn't want to study on the same school levels again ... and I chose high school ... but it was too hard and I didn't feel good and I don't go anymore ...

This year I prefer to do tuition for Italian beginners and improve it by reading books and participating in the activities I like and choosing what suits me and what doesn't.

I'm happy to go to school and I like going out on the farm, especially if we put on the music and dance, but they don't have to force me: I don't need Italian qualifications, I need to go back to studying in my country and because of that I asked for expulsion and I'm looking forward to it.

33. Female...unlawfulness!

I was born in a village near Patras. I remember my parents disagreeing about everything. The arguments, the fights and the screams were a family routine. My grandparents' house had become my shelter. It was only there that I felt like a child and I did whatever children of my age usually do. I played games, I relaxed, I was free, I was calm.

At some point we moved to Athens. The break up followed soon after, when I was in my teens. I stayed with my father and my sister stayed with my mother. I do not know how they made that arrangement. I remember I was very angry at my mother. I never spoke to her since that time. Eighteen years had to pass till I met her again and actually exchanged a few words with her. Till that point, I didn't even want to see her. I could never forgive her for what she had done.

My father started a new life very soon. He found a new wife, he created a new family and had more children. I was already eighteen, an adult, which meant I could be independent and set my own path. Or so they thought...My father was now busy with his new family. He never stopped showing some interest, but my sister and I were no longer his priority.

I started to work and I was making my own money. Soon after, I moved out of my house. I rented my own place and I started my own life, minding my own business. I had money, wild nights, drinks, and many women. For some reason, women had become my obsession. I never had a steady relationship. I liked playing with them. I really fancied toying with their feelings and then breaking up with them. I felt an incredible pleasure when I saw them crying and begging me.

Abuses soon became my main way of life. I was drinking; I was smoking; I was in another world. I was in my own universe. I had no contact with my parents anymore. I did not have any form of relationship with my mother anyway, but soon I lost contact with my father as well.

That was until I met her. I was mesmerised. I lost my mind. I made a rookie mistake. She was, however, the forbidden fruit. She was the wife of one of my cousins. Even though I knew this was crazy, I could not resist. I fell in love with her; and the feeling was mutual. At first, we used to talk endlessly. Then, we started meeting in secret; initially for a few minutes, and then for hours. We started going out for a coffee, then dinner, and then we always ended up at my place. One day she told me that my cousin had started to suspect that something was going on, but he did not know who was involved. She wanted to start meeting less and less. It was the second great rejection in my life by a woman whom I really loved. First it was my mother and now the first

woman that I fell in love with, and I was already getting old. I never knew what love was till I was thirty. When I found out what it actually is, I found out the hard way.

I started going crazy by the fact that I could not see her any more. At some point she asked me to stop all contact. This enraged me. From that moment, I made it my mission to go out with every woman. I had already started heading down the wrong path. I really wanted her to be jealous. I made it my life's mission to achieve just that. I forgot to notice that everything was wrong with my new relationship. I was wasting money, I kept drinking and drinking. Somehow, all that became known.

I always made sure she knew what I was doing. Of course, I made sure we saw each other often as we were usually going out with our partners to the same places.

I soon started owing a lot of money. I kept asking money from my father. When he started worrying and telling me off, I stopped speaking to him once more. I had no job, I had no money, but I never stopped drinking and partying every night. One day while I was drunk, my new girlfriend decided it was a good idea to meet with her ex so that they settle their differences. I did not hesitate. We got in my car and set off to find him. I was totally out of my mind. I had no clue as to how I got to have a gun in my hand and a dead body next to me. I had reached rock bottom.

I was soon placed behind bars with a life sentence after being convicted of murder. I was lost, at first. I needed a lot of time to realise what had actually happened. I had to find myself. My only escape was found through books. I started reading books about philosophy. During these seven years in prison, I have found the peace I was always really looking for. I found my true self once again. I now study; I have new aims.

34. A Good Lesson

My father left abroad when I was two years old. My mother, when I was five years old, went to Greece as a financial immigrant. My grandparents and aunt took care of me until the year 2000, when my mother decided she should take me with her. So not being able to take me without my father's consent, because I was under age she decided she had no other option but to take me across the border illegally. Although she had legal residence papers, we crossed the border illegally. At Evros we were greeted by a Turkish man and by boat we sailed across Greece. The danger we faced was obvious in the eyes of an eight-year-old child. But all went well and we reached Thessaloniki by car.

My mother worked as a permanent housekeeper for Mrs. Soula. I was growing fast like all kids. I finished Elementary school and started High school with great enthusiasm. I changed friends, made new friends, listened to rap music, wore loose clothes, loose shoes, had my hair in a mullet, piercing under the lips and a feather in the cartilage,

high up in my ear. I liked motorbikes and occasionally rode a friend's motorbike. We were then called "kangaroos".

Getting to know more and more kids and usually older ones, we started to watch and do things that we had only seen on television. With more and more excitement (we didn't say no to anything), we started smoking ganja for the first time at 12. Then we started sniffing clean gasoline that we bought from the supermarket. Together with others we started stealing bikes. Each one of us had a stolen bicycle and we went on rides. Then another gang started stealing motorbikes. We were now ashamed of our bikes and started stealing motorbikes too.

However, I was a pretty good student until the 1st class of High school. I went to an English language school and did computer science. Also, I used to go to Themi quite often, where the girl I loved then, Lia lived. Lia was a not-so-wise girl who also smoked cannabis and was not good at school, but I felt really good with her. One day I asked her to come stay with me. She also refused and out of egoism I decided not to call her again. After all, girls wanted me and I could have any girl I liked.

With my own gang at the time we did a lot of illegal things. We had taken the issue of theft very seriously and started stealing spare parts from motorbikes. We went into a supermarket and stole whatever we could. It was a routine for us. We thought it was "cool" what we did, because there was no other reason. Our families offered us everything. We didn't lack anything. But full of arrogance and enthusiasm, we saw it as cool and a sign of manhood. So we participated in all the building occupations and all the games that took place in the high schools of the neighborhood. Everybody knew us as "the bad guys".

I started the second class of Highschool and my love knocked on my door. I liked a girl, not someone from the girls I knew, but a different one, who avoided me. That was a challenge for me! She was very beautiful and sweet. At the same time, she was one of the best students in her class. I approached her and started complimenting her. For several days after school I would take her, introduce her to my friends and acquaintances, but she didn't give in.

One afternoon, under my house with a "Lacta" chocolate writing "I love you" in black ink, I ask her to start a relationship with me. It took her quite a while to respond, something I didn't like. She was staring at me, then at the wall to the right. She made me look at the wall, where I saw a heart and in the center LIA + Fro = LFE. Fro was my nickname. I kissed her and gave her time to think about it. Finally, from 24/4/2017, day of genocide of the Armenians, we began a long-term relationship. Her name filled with graffiti all the empty neighborhood walls, my bags, my books, my notebooks.

We spent endless hours together. She was low-profile, sensitive, humble, an excellent student and overly jealous but she was right because the girls didn't let me alone and I never had a way to get rid of them. Over time, because she knew with what kind of bastard she was involved in, she started preaching about my friends trying to protect me. This was one of the reasons we were constantly arguing about. Not wanting to break away from my friends and my bad habits as I was one of the leaders and I felt I would betray them and I would be considered a wuss, I began to lie and hide many things from her. We had already started shoplifting and used cannabis almost every day.

Because my girlfriend had to go home early, I was able to go around freely. We stole motorbikes, went on rides out of a department store on stolen motorbikes usually. We were excited to watch the motorbike demonstrations and races, until we heard the sirens and ran like mice and created a mix of different kinds of motorcycles.

We reached the other end of town, most of us without helmets, signs, lights on and many more with stolen goods.

Years passed by. At sixteen I got a summer job in the neighborhood's creperie, one of the most famous shops in the city. Until then, I was a little bastard. But now I felt like becoming mature. I had my haircut, removed the piercing and got a little bit more trendy. I got my first motorbike, a 2000 Honda CR 2000 motorcross racing bike with no license and plates red like fire! Soon, I was in love with it. I tied it up with a lot of chains in my backyard and wasted hours looking at it until I realized it was not only a powerful tool for the mountain, where I went every Sunday with a bunch of friends but it was much better for robberies at night as it had no plates, nor was it anywhere registered. Soon my friends suggested renting it out and using it at nights, but without my involvement in it, because I was working at the time.

Soon enough, however, I joined in while at the same time I was working and attended school with the goal of entering university or a technical college. I was in the 3rd class of high school and a few months before the nationwide entrance exams, me together with a couple of friends, decided to break into an internet cafe at night when it was closed. So we met up with my friends and waited for the fourth one, who came along with a guy we didn't know, but informed us that he would join us, too. With a few little changes with a marker on the plates of the car, wearing caps and hats we parked in a narrow alley near the shop. With great skill we broke in and started looting the shop taking TVs, computers, PlayStation, some cash from the cashier and various accessories.

Unfortunately, as we were loading up, a neighbor called the police for disturbing privacy. We started running leaving the car there, we threw everything we had on us and headed to the other directions. The last one had surrendered, the four of us had escaped, we split up but we were scared to death. But it didn't take long for the police

to find out everything. So, the next morning they came to my house, where my mother knew nothing, but, because she was afraid, she didn't open. At the time I was at my buddy's house, I called my mother and explained to her how things were. We decided to meet with the third of my friends in my house, in the presence of our relatives. This guy had used drugs and was totally against giving ourselves in the police.

And at that moment, the police together with the prosecutor knocked on the door. The third guy tries to jump out of the balcony, my mother prevents him and locks him in the wardrobe. The police arrest me and my buddy. They check on us thoroughly and find electrical appliances, mobile phones, laptops and cameras. They take us to the security department where they kept the other two, who have already given us dry and besides I had left the cellphone in the glove compartment.

When we were arrested, I said that we had not organized it and we did it spontaneously, until he showed me the testimonies of the others who accused me of being a criminal gang leader. They took us to the detention center and the next day we had a trial which was postponed for three days.

During these days, my mother convinced me that it would be a good idea if the third guy who was wanted surrendered, too. He agreed and we met in a cell. We had accepted the fact that we were one step ahead of prison and we were managing these days as best we could.

We went to court, we were all given the same sentence, three years in prison and three on suspension. We appealed the sentence and left.

I made a fresh start. Six months passed and I was depressed over past events. That's when the good news came for me. I was admitted to a regional Technical University in 2011. I started my classes and at the same time I started my new job at a creperie in downtown Thessaloniki, run by my ex-boss's wife who knew how good I was at work. She supported me, I continued my lessons with great success. In the first semester I appeared in the court of appeal where my girlfriend appeared too as a witness to my good conduct. I worked hard, for endless hours, while traveling to the neighboring town in the mornings to attend lessons. So I didn't have time to meet with my girlfriend, having started working in a restaurant as a delivery boy. The time I spent with her were almost solely by phone. She had entered college in the Beauty Department, made new friends, we were almost separated and the icing on the cake was my aunt and I opened a coffee bar in the neighborhood where I worked as a bartender. As the creperie was about to close, I stopped working there and continued working at the restaurant and bar.

Billy and I broke up as I was tired. But that separation hurt me a lot because I was mainly to blame. I would go out every night till morning and I bought a Ford Focus, which was my dream car. I had a lot of money, I had a double salary, because I also worked in a small 24-hour shop. One night I decided to go find Lia from Thermi. I

went to her house and rang the bell, when a young neighbor told me that the house had been empty for years and that she lived in Tagarades. So, not knowing where to find her, I asked a friend of mine to look for her on facebook.

He found her and asked her about me and she agreed to give him her phone number so I could call her. I didn't waste time, I called her at once. She stayed in a village in Chalkidiki with a young man for the last two years. I told her I wanted to see her. It was Easter Sunday, I got in the car and drove to her place in the night, she had her suitcase ready and together with her little terrier poodle, she came into my car secretly and we left. That summer I and Lia and her girlfriend Mary had a frenzied time drinking alcohol, cannabis, and cocaine, which I had started doing lately. Many adventures, unforgettable experiences, frantic parties, 16,000 kilometers of road trips in my car and I spent many thousands of euros. Then, one night, for the second time, in a fight, I broke up with Lia of my dreams that had not changed at all since I met her. At the bar I was working at the time, there was that girl, my cousin's girlfriend, who had a rare name. We made up soon and she followed me on my nightly breaks. She experienced something she had never seen before.

She was impressed by the respect I received in all the shops of the city, the treats, the red and black caviar that was brought to me as an accompaniment to drinks and more. Wherever we went I took care of her like a baby, because I thought she was naïve and inexperienced and she enjoyed it. So my love woke up, all my feelings woke up and I began to lose myself in her world. At that time, I had a friend who had a motorcycle that I rode with my girlfriend who was scared. We started going around all day whenever I had no work. So I dropped out of university and so did she the Philology Department. While I was with her I stopped the thefts and robberies as everyone in her family was a police officer and she wanted to be a policewoman.

But I did not stray far from crime for long. Together with a friend of mine we started fraud with insurance companies. We reported stolen expensive motorcycles and then sold them as "stolen". Something not so risky. So for two years I lived in a dream with her. I experienced the most intense feelings of my life. We had a chemistry that neither she nor I had ever had, a passion for each other, an indescribable admiration.

The all of a sudden we woke up abruptly and for some silly reasons we broke up. We had almost abandoned everybody, but since I had many acquaintances, some people from my past came and found me almost by accident at the time when I was weaker than ever. They asked me to help them with some jobs. I had no reason to say no, I wanted to get away. I got involved again from the beginning, but no thefts, no fraud, I was afraid of thefts, I felt insecure. So we got the tools we needed and we started tracking. For a while this was my daily routine, until the girl I loved most in my life suddenly appeared again. She decided to study in the Police Academy. So I decided to

give up illegality. We decided as summer was near to go to Halkidiki and live together. And so after so many years we are back together. As time went by, I forgot that on the fall she would go to Athens and I decided to go to the Technical University too, finish my studies, get my degree, and go live with my girlfriend. But because she did not want to have a relationship from a distance, we broke up again.

After separation, I ended up for months finding comfort in drinking and substances, falling lower than ever in my life, full of frustration for all my dreams. And not being able to lift that burden, all my friends showed up again and tried to raise my morale by reminding me how important I am to the people around me. Among them was an old acquaintance who wanted to do something illegal near the city I was studying. I did not think about the consequences of my actions at all and, trusting my friend, I followed him without a second thought. Later I I was accused of being accomplice to an attempted homicide.

After the incident the exams started. After a lot of pressure from friends, I promised that I would study hard, I would do my best to pass the maximum number of courses. And so I found myself again, because when I set my mind on something nothing could stop me. I made the decision to finish the university as soon as possible.

Three weeks later my friend was arrested for something I had already forgotten and we had done together. I already had the results from my exams and neither I nor my friends could believe I had passed in so many courses in one period. My morale was high, my face was glowing. And as time went by, it was clear that my future was on the right track. I had given up my past for good and along with all the bad experiences I had erased the nice memories, too. I stopped using drugs and everything else that was illegal, even with people who were involved in illegal activities. I started to make my life as I imagined it and the best thing was that every day I fulfilled my wishes. So I wrote on the wall of my house "do something amazing for you" to remind me every morning that I should be happy with my actions. I started guitar and yoga lessons, I walked the dog, I went roller skating, started exercising, read books, cooked food and sweets. I finished my spring semester lessons and I had five lessons left before practice. I packed my stuff and started a summer job.

After an intense summer I returned to the city I was studying to finish what I had started. After a few weeks, one morning somebody knocks on the door and many policemen come in. I am wondering what is going on, they tell me everything is fine not to worry. So I waited quietly for the search to finish. When they were finished, I was taken to the police station, where I waited for some time without knowing why I was there. They took me to the investigator, they showed me photos and videos of that last crime. They accused me of being involved in attempted homicide, put me in detention, and took me to the investigator to testify. Things did not go well there. I was shocked to see my life being destroyed. I was put in custody. After a few days in the detention

center, all the people in my environment were upset and so was my mother, who, at that time, was in Armenia.

I packed my essential stuff for in prison. There was no return, it was a one-way road. I had a clearer mind now, so I didn't allow myself to be frustrated even for a moment. It was too late now, I had to accept it when I got on the bus and was seated by the window. And silently I was looking at the road to Larissa. This would be the last time I saw society and the beautiful nature with the beautiful beaches in the horizon. I got off at the prison parking lot, passed the check and was taken to the 2nd Wing. They gave me a piece of paper for my cell and when I entered the Wing I didn't know anyone or which direction to go. Asking here and there I was led to my ward where after unpacking my things, I was a bit excited to see some things I didn't imagine I would see there such as, television, refrigerator, kettles, which all reminded of human life. After getting to know the people I was staying with, they toured me around prison and began to explain things to me in detail, such as the hours in the yard, the hours of the meals, and some other norms of prison. I adapted soon and made many acquaintances, however bad the situation was.

I do not allow myself to break down thinking that I was there due to my unclear judgement. Without wasting time I started reading books, playing the guitar, doing intense exercise.

The world in prison is the same as the world outside, everybody with different stories and experiences. I had met a lot of criminals and outlaws in general, so it didn't seem it was something different to me. It was just that we had all done something illegal, that we had in common. In prison I don't waste a minute and I try to fill every minute with something interesting. And when I was outside and heard others who had been in jail saying that prison was a kind of "university" I had the impression that anyone who went to jail would become a "certified" criminal and also in prison you learn how to be a more methodical criminal.

But now I don't have the same opinion anymore. Fortunately now I understand that prison is a university for yourself, how to find yourself, what you have buried inside, how to cope with others, how to tell truth from lies. I don't think about when I'm out of prison, nor do I plan for the future. I only have one wish, to get my degree even from inside prison. Every day I encourage my family and my friends not to worry about me. This was a very powerful lesson and, even though I had made the decision not to do something illegal in my life, anymore, this experience was probably the hallmark of my decision. Silly as it sounds, I'm glad it happened now at this age that I have no family or kids outside waiting for me like other prisoners.

Another lesson is the real people who stand by me and care about me unlike others who have disappeared or don't spare a couple of minutes to speak to you. I know for sure that society will not treat me the way it did before I got the prisoner

label, but this encourages me even more because I will be accepted by people who treat me for who I really am and I will try my best to continue my life and find what I lost all these year and more things I would have managed.

35. Ivana, the ... vampire of my life!

I come from a very poor family who lived in a small village of mountainous Arcadia. My parents were simple and frugal, little-talking people; people of daily toil and of all-day hard work who tried to make ends meet and wanted nothing essential to be missed by our family. They had a small farm and were engaged in livestock and agriculture. The products they produced were used for our daily nutrition, but were also sold to commercial stores in Vitina and Tripoli.

Chasing the day's wages, my father would occupy himself in various other jobs, wherever he could find them: either in other fellows' farms, or as a blacksmith - he knew this art. However, despite the harsh living conditions, life was simple and natural; this resulted also from the fact that time seemed to flow at the same unchanging pace for decades.

So, from a young age I also learned the hard work, as I was occasionally helping my parents - along with going to school- in their daily work and wherever else I could.

I finished elementary and middle school in Vitina, and in order to graduate from high school, I had to move to the bigger city of Tripoli and stay at an uncle's. This change in my life, and especially in that very critical period of my adolescence, that is when young people shape their identities, has been crucial for me. Tripoli was a town larger than both my village and Vitina taken together. It was a regional center with more opportunities, but also more temptations, for a youngster, so much more for a farming lad who had no prior experience in the rapidly changing life and in the variety of social relationships in such big towns.

So I finished high school in Tripoli and without much thought after graduation I kept on living there. When I was already in high school, I started working part-time at a local cafeteria, so as not to burden my uncle and to contribute financially in to the hosting home. At first, I did everything at the cafeteria, including: cleaning, serving and, finally, bar tending. This is how my life went on then, smoothly and care-freely, and I enjoyed what life in a provincial town could offer.

However, my demands were still neither large nor compelling and I just lived each day for itself, as every young person of my age without virtually any longterm plans for the future.

So the same rhythms of life I had known by that time continued after completing my military service, until I became about 24. Then, at the accidental urge of a friend decided to move to Athens.

In Athens, life was more intense in every aspect and more diverse, offering, of course, more job opportunities. However, only in prison and after a slow and painful flashback of my life - since the only thing the prison can finally offer you is time for thought - I realized that leaving Tripoli for Athens was not but an escape from the feeling of daily disintegration caused by the monotony of living in province; a monotony that tyrannized me. What I looked for was change; however, at that age I didn't yet know what I wanted to change; I didn't yet know who I was and what I wanted to become. It seems as though the security provided by the colorless life in province, my weak personal experiences in Tripoli and my young age -combined with the bursting power of my youth to conquer the whole world and with a passion for life- kept me from asking for self-knowledge. I would explore the outside rather than the inside. But who prefers the opposite?

There, in the vast and noisy city, I started working first as a waiter and later as a barman in one of the capital's big entertaining night clubs. The money I earned was much more than what I had earned in Tripoli, but for life in Athens it was just a steady income that helped one live a decent life; neither much nor little. And yet all this created a new contradiction. The money I earned in such a club was little. On the other hand, it was a job with expire date. I could work as a bar tender and waiter as long as I was young, capable, pleasant; as long as I had a nice face. The policy of employers in such stores was to change staff at regular intervals so that people would not get bored by always contacting the same persons.

Lastly, the amount of hours I worked was very demanding compared to the amount of money I earned. As a result I was feeling physically and mentally tired all the time, even when I was not working.

However, I felt that the compensation for everything negative I was feeling came every day in the form of the adventure. For in Athens every day was a new special adventure, full of new experiences that powered me with energy and took any fatigue away.

That's how I thought then. I still didn't realize. I didn't know, that any overload of psychosomatic power had a long-term impact. It was a bill waiting to be paid, something pending in need to be done, but causing new troubles.

At that time I was still young and I thought I should live my life in another way: if not at the fullest, at least at the height of youthful passion. For I was just this: a young man who came from the province to the big city without experience and reflection, but full of passion to live and enjoy himself.

Of course, I was generally motivated by the fact that for the next seven years I had a permanent job. The man in whose club I worked had two more places like this and some large cafes scattered around in central Athens. Moreover, not only was I very good at my work, but I also looked quite handsome, I was pleasant and joyful to customers. So I changed various posts. I just wanted to live or rather have a nice time without planning, tasting all what I had missed all the previous years living in the province.

However, all those deprivations that I had gone through during the hard times in the province -coupled with my sudden encounter with the rich social and material experiences and opportunities offered so generously and immeasurably in Athens-developed an arrogant disposition inside me; and jealousy and rudeness as well; and so I came to think that all the world was revolving around me. I had already become a selfish bastard who only cared about his skin and what he could easily grab, ignoring the feelings of others. A road roller that constructed roads in life by ruthlessly pressing the desires, needs and feelings of those who approached me, especially of those I considered consumable for my purposes. But in spite of my shameless immorality, I never went beyond the bounds of the law or at least did not yet walk on the path of lawlessness.

So, thanks to the steady income I had from work and to some extra bonuses from other occupations, I set the stage of my life in order to enjoy it, including a rented well-furnished studio apartment in the southern suburbs, a fast car, a wardrobe with expensive clothes, but above all a pleasant personality that captivated others and a mood for good and quality life. However, the icing on the cake was my handsome, youthful face and the muscular body that had been built by the hard work on the village estate and which I had maintained with great care over the years. All this was not done overnight, nor was this the purpose.

And when I created the image of myself, as I wanted to project it to everyone else and as the others wanted to see it, I started going after what could raise the adrenaline to red. That was the adventure that emerged every day or rather after midnight; it was embodied in the form of woman, not of a particular one, but of the woman in general as a separate biological species. I believed then that all what men do and seek in this world -such as power, money beauty, health and reputation- always ends up in the woman, which is the eternal motive of men's action in life. I do not know why this happens; may be due to some inherent biological and psychological impulse, but also due to our need to be accepted as men by women; or, because women are a repulsed of the male population.

So, women were for me the last and most necessary piece of the puzzle that completes the personal image. At that time, I saw every woman as a different, separate and consumable pleasure that urged me to taste it, to master it totally, not only

physically but also emotionally. And this behavior of mine towards women was unlimited and endless. I wasn't a woman-hater or, rather, I didn't consider myself that way then. I loved women in my own sick way, through a totally unhealthy perspective, one that distorts the physical image of the woman in my mind. In my microcosm every woman was but a single trophy that had to be added in any way and cost to my trophy collection.

This is what I was during those times: a first order bastard, without consciousness, who was completely indifferent to who and how he would hurt by his behavior, a ruthless predator who only knew how to exploit the best and most valuable thing that a woman could offer: herself. Of course, this was happening due also to the nature of my work. Because every night, from the different posts I worked at, I would encounter every kind of women; they were different not only in appearance but also regarding their economic, social, educational, professional and age level. Then woke up the hunter's feeling in me, the feeling of my adrenaline rising:

I had to adjust and evolve my tactics according to every different prey, to every different woman. It was, in essence, a sick play of domination that satisfied some of my indefinite inner insecurities, such as being a poor village boy, reckless and full of youthful frivolity, who suddenly left the countryside to move to capital's high society mansions that are amazingly bright because of the aristocratic crowds and their luxury.

All this created various existential complexes within me. And these gave birth to an insatiable tendency for superciliousness which was founded on jealousy, envy, hypocrisy.

I don't know how, but from the first moment I felt a desire to prove, first to myself and then to everyone else, that I was a very important person. After mature thought inside the prison I have fully realized that in fact I did not want to prove such a thing. I had become a part of this world; and that was enough for me, even as a haughty servant, who indirectly served and facilitated the social arrogance and eccentricity of all those who lying on this "big bed" of Athens' nightlife. My eyes were seeing a lot, my ears were hearing even more: secrets dark and untold.

Perhaps all this started due to an initial subversive tendency of sex-mania that over time transformed into something else, completely different; for the women whom I considered easier, less interesting and useful for my needs, gradually began to push me away. Such women didn't really interest me.

So the pleasure of sexual intercourse was no longer an end in itself. Sex with these women lost the capital meaning it once had had. On the contrary, the focus was on women who are considered trophies by men, that is, on those women who "present" some degree of difficulty. I was addicted to the idea of pleasure, which comes from the idea of the impossible; that is, from the idea that I succeeded there where others had failed. Although I was then a man without a definite and firm plan for his life, I can say that my utilitarianism coexisted harmoniously with an undeclared mania for

having sex. It was no longer enough for me to overwhelm women physically and emotionally, but also to squeeze them out financially, that is, to combine pleasure and benefit; a continuous slide to immorality without any visible end.

This is how my life was going in the first years of my stay in Athens, until the moment that Ivana, coming from central Bulgaria, appeared unexpectedly in my life. Ivana was one of the people who rush into someone's life and overturn all his worldview, all his previous habits, and leave debris behind them. She was not a simple creature, despite the simplicity of her desires and wishes. Her needs were so urgent and immediate that they had built a very complex and completely moody character.

Ivana was nothing but my feminine version; but she differed from me at a crucial point. She was more aware of who she was, what she wanted and how she would acquire the object of her desire. Her whole life was a flawless theatrical performance where she changed roles. It was the glow of the theatricality of her character that fascinated me and locked me in hold of her, so that I became unable to end what I had not fully ascertained even today: her motivation.

She maintained that her actions aimed always at her survival; she had grown up in the difficult post-Cold War Bulgaria environment, which meant she carried a lot of turbulences in her. I have never been able to grasp all the self-destructive mania that she sometimes manifested. As it turned out, I wasn't smart at all.

By the time Ivana appeared in the forefront of my life, I was addicted to seeing women as potential prey that would meet my every need. I had never imagined that there could be a woman who would consider me as a prey. My big mistake was that I underestimated her from the very first moment, as I did with any other woman.

Soon my sexual demands were transformed into the bars that imprisoned me in the rules of my own game. I have now realized that what I felt for her then was anything else except care or love. She became a basic organic need of mine, such as the air we breathe, and her strategy was initially to addict me to what I was most looking for: to the ultimate pleasure of my happiness. For from the first moment she read me as though I had been an easily readable book. And the knowledge she had of me was the rope with which she held me captive.

At first, she offered me some space to feel safe through the satisfaction of my self-centeredness. I do not know what attracted her initially to me, but it was not the money. Although I had a decent income from my job, she could have anyone else who had much more money, and this, of course, with less effort. However, knowing the sick nature of her mind, I understand that what ultimately caught her interest was the perfect image of me that I constantly wanted to show to others. And all she wanted was to abuse this energy and eliminate it, because the destruction and elimination of everything beautiful was part of her nature. Of course, she understood that we were alike. And she was pushed by the instinct of the hunter who is in danger of competition:

she considered me from the beginning as a potential threat, as a challenge that she accepted. And in the end she turned out to be better than me.

Although I had a sufficient understanding of what was going on, my resistance disappeared fully in front of her bloodthirsty moods. After draining my body from every stock of psychosomatic energy that I had, from every desire for life, she began to gradually drain me economically.

I used to spend a lot of money with no limits. She was just using her irrational financial demands in order to get everything from me. And as time went by and she exercised more power on me, her demands got even bigger. I was pushed to the limits of my financial capacity and in many cases I even exceeded them. And then came the moment when the fountain dried up, and I found myself owing money to every friend of mine.

She didn't stop there; it just wasn't enough for her that I got to the bottom. Her requirements were getting spectacularly higher. At the same time, the amount of money I could spend on her was diminishing day by day!

My inability to offer her what she thought was necessary became a candy in her mouth. And this undermined my determination and confidence. She implanted in me the illusion that I was the only person she could turn for help to, the only person left in this world to support her. Just this thing thwarted my resistances and shattered all my doubts away.

Ivana had gone through very much in her life. She grew up in the nightlife and knew very well what nightlife and circuits were. Her eyes behind their apparent innocence seemed to know far more than they were witnessing. For Ivana the law was a blank letter, as long as she could avoid the consequences of her actions flexibly. However, I was not ignorant about illegality. Due to the nature of my work, all night long I used to have to do with people who carry unaware cravings and varying need. Night life, which thoroughly conceals any ugly things and secrets, is an essential factor for the development of offensive behaviors.

I knew all this from both the good and the bad side. I had already lived long enough at night to know all of the possible pitfalls. But I had never imagined myself on the opposite side of the law, although I knew many people who had occupations that were by definition illegal.

Of course, it had been time and again proposed to me to be actively involved in illegal acts, as these people greatly valued my talents, but mainly my commitment to the law of silence and my indifference towards what did not interest me. However, my immorality always reached those acceptable limits that allowed me to maintain my freedom.

As a matter of fact I had always been scared to go beyond the law. But the unexpected entry of Ivana into the forefront of my life changed my

perspective. And I was deliberately dragged into the street of despair and gloom, unable to watch the drama of myself. I began to feel that I was no longer aware of what was going on in my life, of what could have an impact on me. My actions were foreign to myself. So unable to cope with the demands of Ivana, the street of lawlessness became a wide avenue that was inviting me to walk through.

Ivana's pressing and my personal acquaintances in various illegal circuits made things easier. I started out as a dealer in my workplace, that is, every night I would sell, always on behalf of others, small quantities of drugs such as stimulant pills, barbiturates, ecstasy and of course cocaine. As time went on and as customers' and bosses' confidence in me increased, the list of drugs was also enriched with heroin.

The death menu was complete and included almost everything. In the beginning I was scared; in every transaction I was getting cold sweat. My knees were inadvertently bent, while a shivering tremor pierced my whole body like a seismic vibration. In every unknown person I had to do with I would see a potential police officer who was going to arrest me. This uncertainty about the consequences of my actions, the uncertainty of every moment, was what made my nerves fade. How I felt mattered no longer to me or to anyone else, and particularly to Ivana. Her words were an order for me; there was no more resistance from me.

However, all this pressing I felt gradually began to be relieved by the ever-increasing influx of money into my life. The money was, after all, a lot and it was a factor that improved my mood somewhat. It was a means of helping me meet some of the urgent needs and successfully meet Ivana's demands. The strange thing, though, is that, after overcoming the initial shock, the new situation began to interest me. I saw myself indulging in all these illegal occupations with unprecedented warmth. The scent of lawlessness infused my body, rolled through my veins, and rejuvenated my existence. It was a substitute for my long lost happiness, a pleasure that captivated my mind. All the uncertainty of my own existence excited me. On the other hand, my illegal occupations were a means of escaping the unhealthy reality I was experiencing, from all the problems I faced with Ivana. It was my way out of the passivity I had fallen into and of raising my confidence; an emerging internal power that was shaking the bands of my subordination to Ivana.

Her magic began to fade, and I was getting emotionally alienated from her. I had not thought that engaging in lawlessness would regenerate pieces of my old self that were inspired by a new sense of power and a sense of resistance.

But she knew how to adapt quickly to new and unexpected situations. It was her who was going to end our film after six years of living together, since there was nothing left in my life that could be exploited by her. She decided that it was time to put

my name on the tombstone that was going to cover me. So time started rolling backwards for me.

One morning, when I returned home from work, Ivana had already gone, simply, with her belongings and all the money I kept at home, which was not little. Her disappearance didn't bother me much; on the contrary, it relieved me. But something happened that I never thought as probable. At noon I was awakened by the prolonged ringing of the front door bell. At the door there were policemen with a search warrant for my home. What followed were long and exhaustive interrogations, pre-trial detention, lawsuits and finally a multi-year prison sentence for drug trafficking; for I had turned my home into a drug store. And of course they found not only drugs, but also precision scales. This was a very bad piece of evidence, as the scales were used to prepare the doses that were for sale. And all of this was known to Ivana. And as I learned later, the police arrived at my door following an anonymous phone call made early in the morning of the day she disappeared.

However, I too was responsible! And once again I was a victim not of Ivana, but of my self-esteem. The arrogance which I had, due to the recovery of my once lost confidence, but also due the intoxicating sense of power that rose within me by the idea of being illegal, were ultimately the factors that made me completely overlook all the dangers of storing drugs in my place. They were aggravating evidence; without them the police would have no tangible proof against me, despite any denouncement against me.

After four consecutive years in prison I've realized that nothing really matters. The time I have been spending in prison has given me the benefit of clear thinking and fair judgment. The wrong choices of the past have taught me a lot. The mistake ceases to be a mistake, when you are taught by it. Life, however easy or difficult it may seem, always operates under the law of 'give and take'. So what I gave into this life I took it back.

Of course, although at first I felt quite insecure – or, rather scared- in the light of imprisonment, now I got accustomed to this inhumane environment. Sometimes, however, the real prison can be salvageable in relation to the invisible bars in which we self-lock ourselves. And for anyone who has passed through the prison of Ivana, this prison will look like a child's play.

The only thought that still keeps me upright is that anything that can't kill me makes me by definition stronger.

And if you are strong, full of dreams for the future, then no prison, whatever iron and cement it has, can deprive you of hope and faith. The vision of yourself keeps you alive.

Now, as for Ivana, to tell the harsh truth, I am not thinking about her. Her image is beginning to fade into my memory. She is a person living far away, something

that I cannot define. But what remains unforgettable, is the life lessons I took from her. I realized how high the pride can throw you, but also how sharp your humiliation can be. Of course, if I ever bring Ivana to my mind, the first thing that automatically comes to my mind is that she was an energy vampire, a complex and dynamic creature, who was unable to manage her success. And whatever harm she did to others, whatever disaster she caused, all she really wanted was to get rid of her. Of course I never heard anything about her since then and I just wish she were well in her place and she remained far away from me.

After all, if it weren't for Ivana, I wouldn't have realized what kind of person I am, how much pain I would have caused to those closest to me. I hadn't realized that self-centeredness is a poisonous spur. Ivana was just what I was, and that is why I can no longer be angry with her. Bitterness yes, frustration yes, I do feel. But I make no evil thoughts; for life is too short to fit so evil. And our steps in life happen to be just ours. I should have been much more careful!

36. My father turned me into a criminal

I am the oldest son of a family of five children. I was born in a village of Rumania in poverty and neediness. My mother was a quiet woman, trying to raise her children. Still, my father was a tough person. He was not working, but managed to bring money at home. I didn't know how he earned it, but we made ends meet. My mother wouldn't dare to ask him how he managed. He would leave early in the morning, return at noon, leave the money on the table, sleep, leave again and return at night when we were all asleep.

One morning, at around 7, he woke me up and told me that it was time I made money as well and become the one to feed the family. He was tired and wanted to rest. He took me to a small coffee place and introduced me to some of his friends. They were discussing some things I don't remember. They took me in the car and went to a bigger city. They explained what I had to do. I committed my first robbery that day. At first, it was some petty thefts from passer-bys, shops, so that I could practice. I wanted to make my father proud. In the afternoon, we would return to the coffee shop, they would discuss with my father my progress and split the money. I wouldn't take anything, neither my family. My father would earn a lot of money, but he gave little to the rest of the family.

This would go on for a long time. Every time I brought back me money, my father was very happy, but he would beat me at times when there was no loot. The marks on

my body still hurt. My mother would never ask where I was, what I did. She just accepted silently what we gave her and took care of the housework.

Growing up, I felt responsible for my brothers as well. Our father had started drinking and being violent towards us. At all events he would start beating us non-stop. One night we fought. All I wanted until that moment was to make him proud of me doing the job right; that is stealing and making money. That evening, I returned home and everyone was crying. There had been a fight between him and my mother. I blurred and pushed him so hard that he fell on the corner of the table and lost consciousness.

My mother told me to leave, probably out of fear, because no one knew if I had hurt him. I left at once and went to the house of a friend who was my partner in crime. I never returned home.

I had learnt to live by with these petty thefts and I could support myself. I thought frequently of my family, but I wouldn't dare to go back. At some point, I met my wife, fell in love and got married in a short time. I decide to change around, since soon I had a family of my own. I did a lot of jobs which didn't please me. I did them for a while and then left. There was always money for my family, but I earned it in other ways.

At some point, an old friend visited me. He was one of my old partners. He told me about a big job that would bring a lot of money. We planned all the details for a long time and I met all the other partners, as well. It was the first job that would bring me so much money. It was a score settling, a gang hit. I committed my first murder. I was shocked.

Afterwards, I would get involved in similar jobs. I was quick, smart and effective. Of course, I didn't keep the money for myself, I took care of my family so that they wouldn't miss anything, a house, a car, money to spend. I didn't think that they would miss me. I am thinking of these things now. We started breaking into houses, malls and banks, and of course we were involved in other hits, as well. Stealing and killing had become a custom.

In such a job, someone from the partners betrayed us . We were caught and all cases that we were involved in started to unfold. I have been held in many penitentiaries. I have not seen my children grow up. I thought that my family only needed money. I wanted a better future for my children, so that they wouldn't miss anything. Still, they didn't have me at home, as I didn't have my father at home. I didn't want to become like him. But, I only managed to do as I was taught. I think that the only thing I succeeded in, are my children. I have lost a lot of years in prison, but I think I have become wiser. I go to school, I study. I have spent a lot of time imprisoned, I have seen a lot of behaviours and I have decided how I want to act when I am set free. I want to serve my sentence and go back to my family. That's my reason for living.

37. A new beginning...

I was born in a city near Constanța in Romania. I remember being a very difficult child since my early childhood, which inevitably created conflict with my parents who used to hit me to discipline me. It was mainly my mother who did that, because my father worked in a creamery all day long and I did not get to see him often. My brother was six years older than me and did not pay any attention to me. He had his own friends and it was as if I did not even exist for him. I would seek for his company in vein. The only way to draw his attention was to piss him off, which almost always ended up with me getting beaten up.

I grew into the habit of stealing things since I was young. I started stealing money from my home and then I stole things from my friends' houses. We were not rich but my father provided for us. However, this habit of stealing could be due to a show of bravado, or even to some sense of inferiority, since all of my friends were rich, their parents being doctors and lawyers who made a lot of money at that time. The sad thing was that every time I would get caught, my parents beat me up a lot. I got used to this punishment, so nothing would keep me from stealing. In fact, I would steal from anywhere I could have access to, such as the houses of family, friends and people I knew of.

All up until one thing kept me from stealing for a while. One day I visited the house of my uncle, my father's brother. I got tempted to steal a lot of money since I had the opportunity to do so. I was 13 years old. As soon as my mother found out, she tied me to a tree in our yard and hit me with a wire. My body was full of bruises. And as if that was not enough, as soon as my father got home and heard about the incident, he also hit me.

Other than that, they kept me punished in our house all summer long. The first month they kept me locked up in the house. The rest of the summer they would allow me to go out as far as our yard. That was difficult for me because I would see all other children playing and running while I was to stay in our yard. My parents felt really bad about this incident. They thought it was a huge disgrace. Such a disgrace that they would keep punishing me, pulling out my nails with a pint. Every time they would remember of it, they found a new punishment. That was how embarrassed they felt. And since it was such a disgrace, they sold our house and we moved downtown, in a block of flats.

I went back to school and in Senior High School I participated in the Boxing National Youth Team of Romania. I was tough. I used to be violent under all circumstances in my life, possibly as a show of bravado, or maybe because I was fully aware of how strong I was and I wanted to use this strength to feel strong. Then one day

I punched somebody in a bar to show off to a girl and I ended up in prison because the victim fell and got killed. My first time in prison was when I was 17 years old. It was a juvenile prison. It was tough. Every day was filled with violence. We got into fights all day long. I was scared since violence prevailed.

I got out when I was 19 years old. I had not finished high school. I worked and went to night school to finish high school. When I did, I passed the exams for the agro-technical institute in Bucharest. For the first time in my life I was proud of myself. So were my parents. I was proud to have accomplished that.

However, my delinquent behavior continued. For a long time I would terrorize the Roma. I managed to make them move away from where they were staying. I was very violent with them as if I wanted to extinguish them.

I went through the first year of university drinking a lot. I drank so much that I would lose control and get into fights. I stopped when I accidentally shot at my friend and partner. I asked for his forgiveness. I kneeled before him and said I was sorry. I was devastated. We were not just friends and partners, we were brothers. He accepted my apology and made me vow I would stop drinking. I did. And that is how I stopped.

I did not graduate from university. I just went through the first year. I got into gambling. I had two choices. Either go to jail or drop out of university. And so I had to drop out of university.

After a while I met my wife. I fell in love with her. I got married when I was 25 years old. I had a regular job and a regular life. Then we were given the opportunity to cross the borders and we moved to Greece. In particular we came to live in Greece, near Thessaloniki, close to our relatives who worked in marble quarrying. Two months later I had to get the citizenship. We went to Athens but we were asked to return to Romania. We had a chance to run away and so we did. We went back to Thessaloniki. From that point on we were outlaws. It is then that my illegal action began with friends that had also come from Romania. Drinking and staying out late became my life. After a violent incident –I hit somebody in a bar while I was drunk- I found myself in prison in Diavata. I was sentenced to 8,5 years in jail because the victim said that I robbed him. I did not speak Greek and I found myself in prison for 3 years when I escaped.

Then I started robbing. I would take the bus to various cities, carry out some robberies and come back. I went around various cities making a fast buck. After a car accident my partner had, and his personal testimony, I got arrested and sent to prison.

I have been incarcerated all those years. It is almost the time to get released. I want to go back to my family. I want to explain everything to my child. One night I dreamt of my father, who apologized for not being there for me all those years. I answered back that at least he was there. I had been absent from my child's life all these years. I long to go back home and try to meet my son. To start our relationship from the beginning. A new beginning...

38. Underground routes

My life changed the first time I went to prison, which happened by accident. It was a mistake, as it turned out. I went to the Police Department for an authorization. As soon as they saw my name, they sent me upstairs, to Security Department. And they told me that there had been a warrant against me for six months and that they had to arrest me! I wondered what this warrant was and why I had not been notified. They said to me that I was accused of drug trafficking! I didn't know anything.

Until then I had no dealings with the Police. I had lived for many years in America. In the Nafplio prison I was informed by my lawyer that someone I had known had told that I was leader in dealing a large quantity of hashish. I denied! I never accepted the warrant. And when it was shown to me, it was clear that the signature on it was not mine, as was also confirmed by a specialist in writing whom I had hired. My first prison experience was painful. While I was wondering about everything, I was deported to another prison. I found myself in Korydallos for another nine months.

I would describe life there as a jungle. I wouldn't wish it even to my worst enemy! I even hired a poor man to do my household for just a pack of cigarettes and ten Euros a month. Without money you cannot survive in any prison.

After nine months, I went to court. There, despite the fact that the Prosecutor had suggested I was innocent, the judges were unconvinced, and I was sentenced to five years' imprisonment on parole. This case is still pending! And after many postponements I got out. I continued my business and lived with my wife. My children were abroad.

But the following year they arrested me again with a similar accusation, but this arrest was also false and fake. I trusted a man I had met in Korydallos. When we went out, he begged me to receive from Italy by mail a package containing money that he needed for his lawyer. But it was a package containing wet cocaine. Everything was designed, since the police arrested me just on the moment that I received the parcel. So I was taken to Korydallos prison once again. I stayed there for eleven months; in the same jungle conditions; or even worse, as a riot in prison burst then out causing a crisis.

To me, these things were incomprehensible. I saw Greece in a different way, for I was eighteen years old when I had left and when I came back I thought Greece had become a civilized and developed country. I thought that many things had changed after so many years that I was absent. However, it sucks for me...

I had to rely on my own and on my family. My wife is out there. While one of my children is in America, the other lives here. They support me, because they were brought up in this way. They know they have to be kind and patient either in good or in hard times.

I'm old. I would never cause any trouble. When I saw with my eyes that there was a riot in the prison, I felt that many lives were in danger! And time was passing, until the 11 months were out and the second court was there. This time things were difficult, because due to some legal tricks I could be sentenced with a life sentence!

There I confirmed that the system is very bad! I made myself sure how it works. I now had all the evidence in my hands and I knew what was going on there! My fear was big, because my life and my future were in danger. I had to work underground in order to get away with the second court.

I am thinking that I go back to work on the island where I have a shop with my daughter and that things are starting to get better.

In 2018 my imprisonment is over and my second store will be launched. It opens after 7 years!!! I'm glad.

By that time we had understood the whole situation. In all systems everything is possible, but I would like it to be right and fair! I am interested just in this, when the time for my court comes. It's May 16th! I have my past on my back, I don't know how difficult it will be, but we'll fight it out. We have the strengths.

At this point I say that maybe it was a good thing to start something again. That was the point in all this!

Of course there is a terrible problem and I will never stop fighting to overcome it. That was the moment when I had to break up my family. It had of course broken up in 2015 due to the previous two adventures. My wife had stood by me for 25 years! She was a rock, but she could not live in Greece any more, as she was not accustomed to living in this system!

She told me she had to leave. She was absolutely right, and I understood it. There were two different worlds for her and my children. Of course they were shaken. They had to start their own lives too. They had to go back to America. But my wife is always by my side, even if she lives so far away. We are communicating with each other, because we are one soul.

I want to spend more time on fighting to change some things in this country. From a young age I was for social equality and justice. I feel it, I have it in me, and I inherited it from my father. Maybe I am terribly romantic but even a small change in this country will be something. And I will be very happy. Well, I'll try it!

39. Fake dreams

I remember myself very young at the beginning of my life. My life begins in my country of origin, in Syria. I went to school being a simple kid and glad that I had friends and we shared many moments. I loved football and we always played it with my friends.

My architect father loved his job very much, while my mother took care of the house and the family. We were 4 brothers, 3 boys and 1 girl. I was the older brother! We lived quietly, until the war broke out. I was 19 and my father lost his job because of a political problem, so we had to leave the country and travel abroad. Our destination was Germany. There the father might find a good job; he might do what he so loved!

The father learned from friends that we could travel first to Turkey and from there to Italy and Germany by ferry. This had to be done in any way whether on foot, walking, or traveling illegally by night on a bus. It was difficult for the whole family together! It is different to travel alone illegally than the whole family to travel together! The decision was taken.

Help from a family friend was important. He took us by car to the border and someone else showed us the route we had to follow, the route to get to Turkey. We managed to get to Turkey illegally and the trafficker asked for the amount that he wanted to take us by boat from Turkey to Italy.

The money was there to give! The father had calculated the right amount for our first transfer. We managed to get on board and get to Italy. Everything was fine. The trip was 4 days long to Italy. But on day 2 our boat was stopped by a Finnish patrol and guns were raised for inspection. We were transported to Greece, having our heads bowed. The boat driver was the first to board the Finnish boat because he was the travel leader. The rest of the group travelled accompanied by the soldiers all night. After arriving in Greece we were transferred to the Refugee Detention Center.

I was in prison. The dream trip to a better life didn't get to the destination we wanted. My life changed and now I had to live in a completely different way. My family was scattered. It became pieces.

I was transferred to Korydallos prison. There were a lot of people there; a lot of inmates; a lot of unknown people. My brothers were elsewhere. The rest of the family remained in the camp; until father, mother and sister managed to leave for Germany.

I had to wait for one and a half months in prison. I tried to get to know some people there, to make some friends. And so time went by, but it was difficult very difficult!

I was released and had to find a job. Until someone suggested that I make money quickly and easily. And I decided: my answer was yes! And so it was!

Drug trafficking, which meant work! Finally, I had a job; until they arrested me. And then back to prison, to the same place; back to a prison room. And now I am thinking, what was the journey, what was the destination.

And I wonder if War or Peace is better for man? Life choices have consequences in life ...

40. Double life

I was born and raised in Albania until I was 6, when I came to a village in Greece with my family. All our neighbors welcomed us, took care of us, brought us clothes, so our new life began. Our parents were working, and everything was fine, even though we were poor.

I failed in High School and I didn't take any exams. I decided that I had to work to help my family. I've done a lot of heavy jobs. When I was 19 or 20 years old, my uncle, who lived with us, was caught for lack of proper papers. He had also some drugs hidden in our house and, when he was caught, he told me to take them and throw them away. I don't know why, but instead of throwing them away, I kept them. And that's where it all started.

I met some kids who were smoking, I gave them some stuff for free, and slowly the germ for trade and use started to come into me. After I sold out the first quantity, I started buying from someone I knew in town and selling. I hung out with him a lot, but I also worked with my brother-in-law every day. I had one life in the morning and another life in the evening. My parents didn't understand anything; I was hiding it very well. In my village, people think of me as the best kid. The truth is that I wasn't feeling very well, but I thought I'd make some money and stop afterwards. I didn't want it only for myself. I thought I'd start a job of my own or get a house for my parents. I've never been an addict.

For a while, things got out of hand. I used to go out a lot, use drugs, go with this friend of mine in bars with women and sit there all night. At the same time, I was with my early age girlfriend. She didn't know what I was doing. She got to know it too late, and not even a quarter of it. Well, that time, I met someone and got involved in a robbery. It was the biggest mistake of my life. I was in the illegality, but I never thought of doing a robbery, I didn't like it.

It was at the crisis period when people took their money out of the banks. We heard that someone had a lot of money in his house, and I was convinced, because at first it wasn't me who would go in and do the robbery. I found another friend of mine from Albania who was involved (with robberies), and because the guy who was to get in the house was backing out, the other friend was left alone, so it was me who had to get in.

Until the last minute, I had doubts because I was told that there were children in the house. But my friend assured me that we were going to do it without anyone hear something, so we walked in.

In the beginning everything was going the way we planned it. We walked in, just woke up the woman, we didn't hurt her at all, we covered her up so not to think that we wanted something else, we just asked her for the money and we would be ready to leave the house. But, while my friend was searching, and I was sitting with the woman, her son woke up to go to the bathroom. At that moment I felt embarrassed. Then, her daughter woke up as well, and things got worse, because her daughter got scared and I felt even worse. Finally, my friend didn't find the money they told us about, we apologized for the mistake, and left.

Next morning, my friend went to Albania and I stayed in the village and kept working. I was trying to forget it. After about a year, I didn't feel so bad. In the meantime, I was always involved with drugs. One morning that I hadn't been to work, my sister woke me up. She'd gone to my girlfriend, with whom we were now engaged, and she'd seen her house upside down. Police was there looking for me.

I had hidden drugs in both my house and another house in the village. I go there, take them, put them in my car and hide them on the mountain. I threw away the phones, and I think to go and turn myself in. Police had blocked the whole village. So, I got picked up. Until I went to the police station, I didn't know exactly why I was caught, I thought it was because of the drugs, I hadn't the slightest thought that it was because of the robbery. I think I had about a thousand euros at home then. The police mainly wanted to know more about the others who gave us the job. Of course, I didn't talk, because I knew what was going to happen, and I took it all on myself.

I went to jail for the first time. There, things were a lot tougher and whatever move you made you had to think about it ten times. Over time, I got to know with the others, but I didn't get involved a lot with them, I was only minded my own business. In court, everything went well. I was tried for 12 years, but they gave me a second chance on 15,000€ bail. I didn't have that money, but within 10 days to my brother-in-law and my fiancée's parents found and gave it. I was inside for a year and 15 days and when I got out, I immediately started working with my brother-in-law again.

I've been working all day, and I liked it. I always liked to work, but I just felt like money wasn't enough for me, I wanted to do it all fast. I was in the village and, as everyone knows, when you come out of a prison everyone looks at you a little weird and at first it was a little difficult. That changed after the move of a rich and very good family, for which my mother-in-law worked and which everyone respected. The woman of this family had seen me one day walk by the central square with my head looking down and told me she thought I needed a second chance. So, because they were going to Canada, they gave me and my fiancée a very nice house they had in the village, with all expenses

paid. I got a better job in town with more money, I raised money and got a car to go to work and for a year and a half I worked like this.

Then the man who got me into drugs came back into my life. He'd been in jail for a long time, too, and as soon as he got out, we met for coffee. He asked me to help him by keeping some drugs in the village because he had no place to hide them. I thought I'd help him, since he'd just been out of jail, but not to sell drugs and stuff like that. Then he asked me again for help, this time with a large quantity of drugs. I helped him again, and that's where the stupidity happened. Because some of this quantity was broke down by the water. So, I started to feel like I owed him, and he owed others in Albania and we had to pay them. So, the same thing started again. Meanwhile, my wife and I had a civil marriage and we were getting ready for the religious marriage. But this time I was in a lot of trouble.

I had arranged for the drugs to be brought to me at night so I could hide them, but they brought them to me in morning. In the meantime, my brother-in-law was calling me to go to work because he wanted to go somewhere else. There was a mess in my head. I had to hide 100 kilos within an hour and go to work afterwards. We unloaded them in a place with the driver who was transporting them, so I could go at night and hide them well.

What I didn't know was that the police had put me under surveillance, because a month before they had caught a kid I was talking to and they had found a message of mine in his phone. When they saw the car that passed through the central square, they watched us and saw where we hid the drugs. I put a bag in the car so I wouldn't have to go twice in the night and parked it outside the house that the woman had given to me. That was the biggest mistake I've ever made. I should never have done this to her. I shouldn't even have bothered with drugs as long as I stayed at her house, because what she did for me, wouldn't be done by anyone. I left them there, took the car keys with me so my wife couldn't take it, and, thinking it's all right, I went to work at 10:00.

When my wife came home from work, she found the cops in the house waiting for me. The car was in her name. On my way home from work during afternoon, I saw two police officers coming out of the house. I lost the earth under my feet. I turned around on my bike and I left. I wasn't so scared about prison. I was more bothered by what they would say: "Look what the Albanian did! He took drugs to the house of the woman who helped him."

They caught my wife, an uncle of mine and my brother-in-law because we talked on the phone. I hid myself for one night. One said to me "go to Albania", my sister was saying to me "go surrender". I finally turned myself in during the next morning. They wanted me to give them information about the others, but they didn't get too involved. If you've been in jail before, they don't ask you much. We went to the D.A.'s office, and I was just thinking about letting my people go. My wife was a mess. They left them, and I went

to jail, and I've been in there for a year and a half. Then, I was thinking if I was going to break up with my wife. We didn't break up, of course, because we've been together since we were very young.

I think it is better that it happened this way, because the first time I went to jail, I didn't think things through very well. I didn't realize when I got in and when I got out. What I didn't understand a whole year in prison then, I understand it in the first two days now. But I can say that things are OK. Outside, everyone supports me like they did at the first time. Now I'm waiting for the two appellate courts that have left. I've been tried, and I've got the same sentence again, 12 and 12 years. And I'm waiting to see what happens if I finish with prison. I want to fall at least at seven years and make a merge. And if I don't go out, at least to go to a rural prison and finish faster.

Then I'd like to leave, because I'm going to have a problem with my papers when I get out. I won't have proper papers, and they might take me to Albania. I've almost got no one there. Maybe in Germany or England I will be able to make the family I want. On the one hand, I want to stay here, because there are all my people, but on the other hand I don't know, it seems hard to try again here, I don't feel well. I want to get away from here. I'm afraid I'm going to get in trouble again. I can't believe it, but inside I'm thinking about if in a difficulty I'll do it again and I don't want to do it again. I think it will be better for us if we go abroad.

I don't think that if I go and meet the people who helped me, I will be able to apologize to them. But if I come back after some years, that's all I want: apologize to them and forgive me. I don't want something else. I mean, to make them understand that I made two mistakes, not one, and one mistake was in their house, but what they did for me is always inside me, like something very important to me.

That was my life. As one at KETHEA once told me, "you've never learned to say no in your life," and that's what it really was. Where I was supposed to say no, I wasn't saying so. I was with two lives. And I was playing my part so well, that no one knew I was doing those things. And I've done so many things in lawlessness that no one has learned, even in a village where everything is being learned. So maybe I could get caught earlier. But okay, that was it.

41. Life for Adventure

From a young age I was an athlete in athletics. At the same time, I did football training and around 14 I joined a good team, that was giving me a regular monthly salary. I was paid 320 euros a month. In addition, I worked as a fishmonger in open markets, three to four times a week, depending on the job needs.

I stopped school when I was 12 years old. I went to high school for three months and I was expelled because I was irritable and fighting with all the other children. I went to a couple of night schools, but I could not stand it and stopped. I went again when I was in juvenile prisons.

At 17 I had a crash. I was on a motorbike and I was hit by a farm car. It dragged me for around seventy meters. I was in the intensive care unit, in a coma, for almost two months. After six months, I got up, got out of the hospital and started working again as a fishmonger. I went back to my football team. But they send me away, as they could not keep me because of the head injuries I had.

Six or seven months later I went to Albania. There I met a cousin. He had worked for years abroad, in Europe. He committed robberies, he worked with women, with drugs, with everything. He asked me if there were any "jobs" for him, in case that he came to Greece. I replied yes, because I liked the whole gangster part, to tell the truth.

We came to Greece and we started the robberies together. Me, him and eleven other people. Until there was a police operation and we were all arrested. I remember, I was reputed in the gang, as the one who did not talk about anything. I had been beaten for over three weeks at the police station, but did not even sign my name. I went to jail, as a juvenile. The first day I went there, I was beaten from the other prisoners. They had this system, for any newcomer, they would take him to a big toilet and would beat him in order to break him. After three days in prison, I got into a fight and hit two people at the phonebooth.

After fourteen months in that prison, I got again into a fight with almost an entire ward. During that fight, for the first time, I was stabbed and I stabbed one of my inmates. I was deported to another prison. There I fitted a bit, put things in place.

Somehow I had taken over the command of the ground floor where I was. I enrolled and went to school regularly; I stayed for eight months and was released from there.

I worked as a fishmonger again, for one year. A year later, I started over again with the outlawry. I bought drugs and traded them. I mean, I liked to go out and be looked for. And the people I wanted to look for me were the ones who used drugs. I wanted to go out to the nightclubs and be among the ones who call the shots at night.

Before I got the first kilo, I had met a girl from Romania, Christina, who had come on vacation in Greece. I had approached her via the internet and, unluckily for both me and her; she dropped out of law school and came to stay with me. We stayed together for seven years. She knew what I was doing. Of course, she did not like all this. All those years I was having a terrible war from her parents. They were using the police and bullyboys, because somehow I stole her from them. As a matter of fact, I went to their house and took her from them. But she came of her own free will. Not by force.

In 2012 I was arrested on the street because I was carrying a weapon. The deputy commander knew what I was doing, he had been chasing me for years, but he could not catch me on the spot. They searched my house and found five kilos of hashish, three scales, crowbars, hoods, a gun and took me and Christina to the department. The girl spent about a week in detention. When we went to the interrogator, I cleaned Christina; I took it all on myself and paid bail for both of us, because I happened to good people. Both the interrogator and the prosecutor wanted to take me out on restrictive terms. Due to the injuries I had from the car accident and my disability papers, I can also say that they felt sorry for me; I was twenty-two years old at the time, so they gave me a second chance.

After that, we continued our life with Christina in our house. I continued using drugs regularly. I had tried cocaine, even before the accident. I was only sniffing cocaine occasionally, two or three times a month. I started dealing many kilos of hashish, 15, 30, 40 kilos, I was keeping everything at home in order for me to work with, I made a lot of money and I got involved with cocaine. Christina, of course, did not like these.

Three years later I met a Greek woman. A rich woman. I managed to extract many thousands from her, which I hid in a sack under my bed. This money was the capital to do drug wholesale. I slowly got into cocaine and bought many kilos. At this point, I got out of control. A year later I started smoking it.

In parallel with the relationship I had with the rich Greek woman and Christina, I was also going to studios with women almost every night and I was spending my money there. I was spending at least two to three thousand every night. I had a lot of money from drugs at that time. This lasted two years.

I met a girl who worked over there. A very beautiful girl, from my country. I fell in love with her. I broke up with Christina, I kicked her out of the house. For a year I lived in that house but also in the house of my compatriot girlfriend. I was going to parties every night to sell drugs I was carrying with me. But in the summer I ran out. My business was not going well. Because, unfortunately, for the last two years I had been doing so much cocaine that I could not control myself, I could not manage anything. All I cared about was drinking cocaine and going out at night to sell, do robberies, and stuff like that.

In August I closed a deal, to get hashish from Albania. Together with a friend of mine, we went to Igoumenitsa. We had set up a tent on the beach where I kept the drugs they brought me from the mountains. I carried them and brought them to Greece. Meanwhile, the police were keeping an eye on a child from Corinth, who was my client. Just before I arrived, they set up a blockade for me and took us to the police. At first they did not find the drugs in the car, because I had them well hidden. They removed the handcuffs off my hands and I was ready to leave. But then they got a trained dog to search and it found them.

I went to jail. I was still in a relationship with my compatriot. In fact, I sent my parents to her family in Turkey, where they lived, in order to ask for her. My parents told them that I worked on ships and that I was in Brazil. Anyway. We opened a shop for nails and hair, for my girl because she had six certificates in aesthetics. It was very hard for me to go to prison. I did not expect to return there. Because I drank so much cocaine, I had made my own world where there was no prison, no police, no other hotshots than me, and I thought I could be on top everywhere. It hit me so hard that instead of quitting cocaine, I also drank in prison. This resulted in selling out all I had, in order to pay for my dose. Within two and a half months, I spent about 90-100 thousand in prison.

Then I lost control. I woke up one morning, fortunately the door was not open, and I wanted to commit suicide. To climb up to the third floor and jump down. I was broke, I had left my family broke, I destroyed everything, everything, and I ended up confined in the guardrooms for 14 months. Voluntarily. There I met a young man, a very good boy, who was in charge. Some phones rang and he took me with him. There every day I smoked only hash. Then he was transferred and I could not stay alone inside. I went out and entered the perimeter, where I stayed for about a month and a half or two. It was then that I got transferred here.

I have been here for the last eleven months. I was about to be taken to KAT hospital for my shoulder, however I got a transfer and came here. But the council here ruled that I was not ready to join society yet, due to the disciplinary. That is why I am still here, although my sentence is over. I should have been home for at least three months now. I have just signed again and I am waiting for the council's verdict. I wrote eight pages with my problems, I found some penal codes, according to which they cannot deprive me of my freedom because of a disciplinary, especially since I was punished with a nine-month delay. This cannot be, it is illegal.

Ever since I came here I have gone crazy, because it is such a confined prison that you have nothing to do. Before, I had my family near me, I had two visits a week. I have not seen anyone for eleven months, because, unfortunately, they cannot come to visit me. My ex, this compatriot of mine, whom I met in a brothel, I took her out of there and we opened the store, she told me "I'm tired, I cannot wait for you anymore". And so we separated. I had realized, of course, that something had been going on since I came here, I was hearing her strangely on the phone and I had told this to her.

Now I am waiting for the new council to be appointed again, to hear the prosecutor's proposition. May it be positive! Otherwise, I will wait for another 60 days, for my papers to be reexamined, until one year has passed for the disciplinary case to end.

Three years ago I got a very good compensation for the car accident I had. With this money I want to build a new house for my father in Albania. I have already made the one that he now lives in. I bought him a new car, because I had crashed his. I paid for the studies of my sister, who became a physiotherapist and has nothing to do with me. We

are like day and night and I have a deep fondness for her. Right now, if I get released, I am expecting one more very good payout and I have a dream of opening a physiotherapy clinic to my sister.

42. The upper and lower

I grew up in a very good family and received an abundance of love since I was young. Although we were not rich, I missed almost nothing. By the middle of high school I was a very good student, as well as my brother, who is 1 year older. I deal with boxing, wrestling and football. In boxing, in fact, I had won medals. when I was around 13-14, just because I was hanging out with older people, I tried hashish for the first time. The first thing I remember saying after the dizziness I felt was "My Lady, I wish I could get rid of this thing and I will not do anything again. I wish to become again as I was before". However, a few days passed and instead of being taught a lesson, I tried again.

Within 1 year I failed in 10 lessons. I was not interested in anything at all anymore. My own people started to understand, but I was making fun of them. 2-3 years later, I met some companies that consisted of older people, I got into cocaine, I slowly started the trade and the most serious problems started. Police were coming in and out of my paternal home, my brother was also involved, our parents were worried, but we lied to them.

As soon as I was fired from the army, I started working in an awning shop. I had argued with my father, because he would retire, and he did not want to leave the business to us and risk ruining the name he had made with drugs. The first year I worked normally. I was polite, good at work, I had also become a carpenter, everything was going well. I had a good lifestyle, a very good income, but from what I understand it deceived me. I was saying, that is, that I am not like the one on the bench or like the one who is suffering.

I have my job, nobody knows what I do, I have my money and I am more than that. But in essence we are the same. If you drink, you drink. Either you drink a lot or a little. It does not matter if you have money and nice clothes or not.

I worked around 6-7 years. I also took my own jobs, my boss also gave them to me. But when he found a large sum of money, he began to suspect me. So did my parents, who understood that money I gave them to help them did not come out of the tents. But they did not want to admit it. My boss put a camera in the bathroom to see what was going on and one day I had brought my brother to work and he recorded it. We argued and I left.

For a while I went down to Athens and did something much bigger. Then the police chased us and we had an exchange of shots. They would either kill me or I would

kill them. Whatever was done by the two would be a loss. Either I would die or I would kill someone who would leave a family behind. All this stigmatized me. Why lose my life for what I do or, even more, why kill someone and have regrets?

Then things got worse. I also started robbing. We went abroad with some boats and followed information about large sums of money carried by businessmen. Although I did not get along well with them and had not done so before, my friends convinced me. But even though I was involved in the organization, I could not threaten anyone. One image that stigmatized me a lot is that someone did not give the suitcase with his money and his car did not stop, so he was hit very badly by those of us who were together. One broke his leg, the other hit him in the face with a gun.

I went to work in another tent shop. The job was going well and I had started getting my own jobs again. My involvement with drugs was constant and I had started to put others ahead, to eliminate the chances of being caught. But the point is not to do that. The point is to get rid of it all. My friends have been harmed, many have been imprisoned, and they have not harmed me. And that stigmatized me, because on the one hand I did not enter, but a friend of mine entered and I took him near me. Of course, he also had a profit and it was his choice, but I felt a little bad.

When I started working in the new store I said to stop the other activities, because I had realized that they were watching me and asking many of my friends about me. I had quarreled with my family, because they had already understood, and I had left the house. Our relationship was formal. I was alone. I had some relationships with girls, but I also made fun of them.

I thought I was hurting them, that something might have happened to them, or that the police might have come to the house.

The gentleman I worked for had suggested that we cooperate, because I also wanted to do my own business. I at that time had suffered a great loss, I lost a capital of 50,000-70,000 euros, because they had found some things that I had brought from abroad. I had a capital, but I still needed 30000-50000 euros. So I had some information about one businessman and another girl, that they would have 25,000 and 15,000 euros respectively, so we arranged a job and got them.

15-20 days after these incidents, they stop me out on the street. The bag with the money we had taken contained credit cards as well as supermarket cards, which I used to crack cocaine. When I was stopped, I had a purse and, because I was under the influence, I did not realize that I had accidentally taken these cards and had them on me. So stopping me for a random check, they find them. At first I went to justify myself, but because, of course, the cardholders had made a complaint, they took me to the police and caught me. I was charged with five other similar robberies. I was punished by the court. I have been sentenced to 18 years in prison. I want to believe that in the next court these charges will go away and that in about a year I will be out.

What I have come to realize over the years is that this lifestyle is not going anywhere. No matter how much money you make, no matter how much you think you are, you are nothing. The world outside, as I listened to conversations when I was working, makes fun of those who take drugs, has them down. We think we are something important, but in essence, for the rest of the world, we are nothing. We start with magic or sell drugs to pay for our own or to make money and have good cars, good clothes, a good lifestyle, as I thought. I was saying that I could not live on 800 euros. I was wasting 1000 euros a day. But in essence, we are down. You think you are doing something. There are no friendships. You may have one or two childhood friends. In drugs, all those you think of as friends come to you to gain something from you, tomorrow the day after tomorrow they will sell you, and they will betray you. Those are, if there was no profit, if there was not the drink, two people may not even hang out or even talk. To me He is not your friend. If he loses you, he will go to someone else like you.

Now that I will go out I want to open a shop with awnings, because I know this job very well and I love it. First of all I want to do good to myself. To stop this way of life that made me tired, because since I can remember I have never been without drugs. I was meeting a relative or a friend of my father on the street and I was ashamed to think he would understand me. I used to say that no one understood me, but I think everyone understood, they were just ashamed to tell my parents. You think you are in a canopy and you are not like the other on the bench, because you have money and nice clothes, but again you use drugs, you are suffering too. I did not sleep at all at night. Because of cocaine, it was a matter of sleeping half an hour. My eyes were black. I did not eat. You destroy your body.

Anyway, I'm tired of this lifestyle. I want to open the store and live normally. My brother, because of the phone calls we had, was punished more than me for a common charge of criminal organization and for the last four years he has been in a detox center and is clean, like two or three of my friends, and that is what I intend to do. I do not want to ever deal with drugs and things like that again, to open the store and look at my life. I wasted my years. I'm not young. When will you have a child? When you turn 50? And the joys of life are not to go to clubs and have your doors opened or to have that car or 1000 euros a day.

You can have a good time with 800 euros a month, because that's how I learned from my parents. You do not need to go to clubs. You can go to a tavern, you can go for a walk on a sea, and this is beautiful too. But we had that mentality.

All of this in a great quantity. This is what I have understood over these years. And that's what I want to do...

43. In illegality since I have been being in ... cot

My life started to change when I was seven years old. My parents locked me in an orphanage because they could not take care of me. There I started with my companions to "open" houses, to steal things, such as chairs and tables, in order to place them in another house, which we liked and we were supposed to make it our own. They arrested us, of course, and sent me away from the orphanage, back to my family. I started to live alone, almost alone, because my parents were working and I was home alone almost the whole day. As a kid, I used to ask things that my parents could not afford because they didn't earn enough money, and then I caught the idea to "open" cars and remove the small things that drivers leave on the console or in the locker. . At the age of eight I did this.

I had consistently delinquent behavior growing up. I have stolen whatever I wanted, bicycles or other small or big belongings. I have been stealing since I was young. I started this life and I thought it was something right, that it was something nice and that I was a dude, someone unlike.

Anyway, the years have passed and I ended up living with my grandmother at the age of twelve or thirteen. My grandmother was an old woman and I could tell her lies easy, which she supposedly believed. I told her, for example, that I would stay with a friend while I was staying on a beach for two days with other friends or we might have gone for theft. I was constantly on delinquency.

At the age of seventeen I was for first time imprisoned for stealing a motorcycle. I have been in juvenile prison for about nine months. There everything was very difficult. Of course, if there were a hundred people there, I happened to know about fifty of them, because I was networked, and I didn't have teasing, like others did. However, it was continuing to be difficult for me.

I was released from prison; I tried to find a job. I found one where I have been for almost one and a half year. Then the time has come for me to go as a soldier. But I only endured for three months, because I was used to freedom and I could not close it. So I ask and they give me a postponement.

Five months later I was in prison again, for stealing a motorcycle again. My life was inside - outside. I have spent twenty-five real years in prison until today. For the last offense I have been already four years in prison.

Somehow my mind changed completely. I said I finish with everything and I will have my family. I had found a girl, whom I married. I said I will have my family and I will stop dealing with friends and everything. I had believed that I could do it, because I stayed with her for about thirteen years. We had five children and everything was fine.

Until I started drugs, but not heroin, just pills, syrups, things like that. I make a mess and dissolve everything. It was not my wife's fault, it was only my fault. And I broke up. And the prodigal life has begun again. Again, that was, overnight stays, groups, robberies. And I got to the point where I started robbing banks. I went up a level! And what was the ending? Be in prison again.

I have not achieved many things. But I have something that could help me to make a fresh start away from illegality. What I want to do from now on is to go out, to be able to go close to my family again. Not to reunite with my wife, just to be close to my children and everyone. I have my own taxi and I want to be able to work and stop everything now, because this life is not driving me anywhere. I saw that someone is disfigured, that here is a number. No one has dignity, no one has anything. They reset them everyone here in prison. And I do not want to live like that, I'm tired now.

44. The Price of Hospitality

I was born and raised in Albania; I moved to Greece when I was 13, and my siblings were already here. I started working so that I survive and, at some point, I met a woman who is now my wife. We lived together and we both worked in Greece. We were just fine. I worked at a plasterboard company and I traveled to Europe quite frequently.

Ten years later, when I was 33, I was a legal citizen of Greece. Soon after, my wife and I moved to Italy for work. We did not make it, though, and we returned to Greece. Our little daughter came into our life a bit later.

On a summer's day, a childhood friend of mine visited us with his wife and we hosted them. I knew that this friend of mine engaged in illegal activities because he had been to prison for six years in the past. He had gotten out, however, and having obtained all the legal documents; I just could not reject having him into my home. One day we went to a café and we met another friend of mine. These two got introduced to each other at that point and they did hang out sometimes without me thereafter. I did not know what their plan was.

Ten days after their departure, this friend of mine announced to me that he was about to return to my place with his wife. I was quite surprised to hear that. I did ask him why they were planning to visit us again and he replied that we just did not have enough time to spend together as couples because some of my relatives were with us at the time. So they did return. I was at home with my nephew and we agreed to go out for a drink the following night.

The next day, I found my friend at my place when I returned from work. Before we headed out, somebody called him. He said to me that he was going to meet someone

really quickly. “Head outside with the women and your daughter and I will catch up with you later”, he said. “It won’t be long; I will be with you in 20 minutes or less”. This did sound strange, but I did not think much of it. We do head outside anyway, and I ask my wife to give him a call 30 minutes later as he was nowhere to be seen. She did call him, but his phone was deactivated. I called him as well, but nothing changed. I looked for him with my cousin, and I even contacted a common friend of ours. He had simply vanished.

We got back home late at night and we were waiting for him, but he still was nowhere to be seen. The women stayed up all night waiting, but I soon fell asleep. At 7 o’clock in the morning, he came back. I did tell him off for what he did. He told me that he went to a friend of his and that his phone battery died. I did not believe him. I asked him for a word in private, and I then asked him if he was cheating on his wife. When he told me that this wasn’t the case, I asked him why he came back to Athens to visit me. He told me that something went wrong. “We planned a robbery with the guy you introduced me to by chance”, he said. I had indeed told that friend of mine that my guest had been in trouble with the law in the past and that he had been imprisoned. It seems that they both planned a robbery at a village very quickly without me realizing it.

I was 34 years old; I had never hurt anyone in Greece all those years. I was a lawful citizen, I paid my dues, and I always got what I deserved. I truly got scared after hearing all this, as I had never done anything illegal. I thought: “what now?”. I had never experienced anything similar. “What should I do?”, I wondered. The moment he left, I told my wife everything, I got her and my daughter and headed to Albania as soon as humanly possible. My friend and his accomplices also followed me there and I soon found out all the details of what had occurred.

I am in prison now, due to the call he made while he was in my house in Athens. I was considered an accomplice. The guy who snitched on them was the guy who offered them the job in the first place. The police caught him first and he confessed everything. He was the one who brought everyone from Albania. He had former inmates in his car, and other people without legal documents. But he was not affected at all. To save himself, he implicated me as well so that he meets the target number of arrests the police had set. The police were looking for 4 people. So, he said that the fourth person was me. There were three doing the robbery, and one person waiting outside. They had talked on the phone that night. So, who is the fourth guy? The fourth guy is the snitch himself. He made a deal and he got away with it. I, however, went to prison.

15 years plus six months. I do have a parole hearing in a few months. I truly hope I am freed just like it should have happened in court. They didn’t check my case thoroughly back then.

I have been in prison for two years now. When they put me in, my wife was 3 months pregnant; our second child. I was afraid she would lose the baby through all this disappointment and sadness but luckily everything went well.

He was born and is now 2 years old. I did use to see them twice a week, but I haven't seen them since last year due to the coronavirus situation. I am now waiting to be proven innocent. I did not commit the crime they are accusing me of. My mistake was letting this person in my house. But when a childhood friend comes to your place with his wife, can you really throw them out? It's true, I knew that he was doing illegal stuff, but that is a whole other subject. He was doing his own thing, and I had nothing to do with it. I cannot prove my innocence now because I was at home with my wife but I have no proof of that for the period after 1.30 in the morning. If I was there during the robbery, I would stand up in court and I would say "yes, I did it; I did it for the wrong reasons; I apologise to my family and I wish to be punished because I accept that what I did was wrong". But I didn't commit the crime. One can verify that I went to work every day, I was a lawful citizen, I paid my dues and I had no dealings with the police. They said I took part in the robbery, but the only thing that happened is that I hosted my friend. That's what happened.

The victim's family came in and pointed their fingers towards me; they were all in it. They had pre-decided that I was there. How is it possible to recognize me when everyone wore full-face masks, black clothes and gloves? Two years later, they said they recognized me by looking at my lips! The only thing that troubles me is that I do not want the victim's family to think that I actually was there. This is what hurts me. I don't care if I stay in prison for one, two, or three years. I will survive. I do care, though, if they think I robbed them. I have never hurt a fly all those years. How can I turn into such a bad man in such a short period of time? How can I invade someone's home? How could I possibly threaten someone to take his money? I owned a plasterboard workshop for five years. I worked in every single house around. I even worked in the very court I was sentenced to prison. Everything changed. Mishaps can occur when you least expect them. I never thought I would end up in prison. If you look at my roots, my family, none of us had ever been in prison or did anything illegal. That's why I find what's happening to be entirely absurd. Life is indeed full of surprises.

I would like to be with my kids, to watch them grow up. When I get out, I will go back to my job. I will continue traveling. I have friends in Germany and France, all of whom now have families there. I returned to Greece when I was 18 because of my father. He fell ill and he was close to his final moments on this earth. That's why I stayed here even though I had prepared everything to go to France where a friend of mine works in the same sector. When I get out, I will look towards the future, at least for my children. I will stay here at the beginning, but I will see how things go. I don't know what will happen in court. Will I be proven innocent? They say things are different now.

Now they examine everything in detail. If you look at everything in detail, it's evident that I have nothing to do with this crime. My mother is alone in Albania. I do have

siblings in Greece, but in Albania it is tradition for the youngest member of the family to stay with the parents; and that person is me.

I speak to her every day and I keep her going. I tell her that they will set me free on my birthday. It's my birthday two days after my hearing. That's how luck has it. Let's hope god helps me.

45. Miranda's story

My name is Miranda and I am the eldest daughter of a family of farmers. We were a typical peasant family with the parents wanting their children to go to school and not remain illiterate like them.

I managed to leave my city and go for university studies. During that period of my life, and while I was working in a restaurant in order to be able to pay for my studies, I came to meet some people in the theater business. They showed me their appreciation for how hardworking I was and then one day they invited me to participate in a theatrical production.

I would be a member of a crew for a new theatrical play. The production company was founded specially for this particular theatrical production and my responsibility would be to take care of all the staff that was necessary to put the show on. The show was supposed to be on a tour around the country for two months after having received a state grant!

My salary would be low during the preparation time but at the end of the project all the crew would share the profits of the performances. However, the money that I was supposed to have at the end, would definitely be a lot more than I was earning while working in the restaurant so I didn't think about it a second time.

I had never done anything like that before and I would not be the boss, after all I was only 25 years old. I would only do the job assigned to me every time. Or so I thought
....

Actors, more than 20 people, musicians, set designers, directors, started working on the set. The rehearsals were doing great and everything showed that things would go as planned.

When the performances were over, I came to talk to my other partners who had set up the company to check finances and any other pending issues.

They presented me financial details and tax statements and told me that the profits were really minimal because in the end the expenses from the tour were huge and for this reason there would be no extra reward or bonus.

I accepted it because I had seen that all the performances given in the city were not so successful.

I greeted the party after they reassured me that there were no other pending issues, I kept it in my mind as an unsuccessful attempt and went back to my books to finish my studies.

Five years passed by and suddenly everything changed in my life. I was unemployed again and thinking of going abroad to look for a better life when the doorbell rang at my father's house.

I opened the door having no clue about what I was about to face. There stood a policeman in front of calling my name. I said "yes" and then he said "There is a warrant for your arrest for public debt". I cannot understand. He asked me to follow him. I got in the police car and left with them. My mother was staring me in fear being unable to speak. I was leaving my life forever....

The company had not paid the stamps of all the employees and they had complained. "You were taken to court in absentia and sentenced to 4 years of prison. You can either pay the debt of around 40,000 euros or find a lawyer and make a settlement". I am out of my body when hearing these as if this is not my life.

"The rest of them? We are still looking for them. We found you, so we are imprisoning you". Simple like this.

I do not react to any of these. I was told that there is no money to do anything. They are transporting me. One day, I did not even know what day it was, a lawyer comes and tells me what can be done.

I just breathe. People around me look at me, talk to me, ask me things. Some even shake their heads at my reactions.

We are appealing and waiting for the court. I do not hope for anything better. I was a member of the company and it's my fault. There is no money to pay the fine. It's my fault because I took everything for granted, because I believed in the words of people I only knew a year or two, because I was not careful enough to check all the details and left the project thinking that if I close the door behind me, all that will remain is just the failure of the project work in my memory. Well ... no, some others were able to remember things very well!

I am waiting for the court working in the prison kitchen, and then the news comes.

I am being released without trial, without anything. The law has changed and for the amount of money I was about to get convicted, there will no imprisonment. "Lucky you , that's how people call me ..

The prison door opened. My sister and my mother were waiting for me crying.

It's been a while but I cannot forget...

Fear is there, every time the doorbell rings!

Every time I have to sleep in the same place with other people the fear is there!

Every time I think of meeting strangers the fear is there!
The fear of failure is there!

46. The system

My name is Vasilis. I am married with two children and I am a state employee.

Basketball is my passion. Twice a week I meet with my buddies who are “my team” and we play together; we sometimes play against other “teams” so that it’s a bit more interesting.

Over the past few weeks, we have been playing against a team and we have become friends with them but not really close friends; we only play basketball together.

We usually leave the court as a group at the same time but on that evening I stayed back because I was waiting for the time to pass in order to pick my daughter up after her lesson. Antonis, a player from the other team, approached me and asked me to give him a lift because he doesn’t own a car. Without thinking much about it, I decided to help him and we soon got to my car together.

On the way, he asked me to make a small detour so that he leaves something to a friend who was waiting for him. I deviated from our path and we stopped at a square right next to a kiosk. Antonis got off, met his friend and then left a small parcel to him. They waved at each other and Antonis returned to my car so that we get going. At that point, a man wearing plain clothes jumped in the street and kept flashing his badge at me so that I stop the car. Antonis tried to get out of the car quickly but another officer in plain clothes stopped him and then handcuffed him. I was observing what was happening with great surprise. Another police officer, whose gun was pointed at me, ordered me to open the door, to place my hands behind my head and get out of the car slowly so that I lie on the ground.

Throughout this time, I was trying to speak and I wanted to ask what was happening. Why me? Why? I have not done anything wrong, I know nothing, I...

They handcuffed me and they dragged me into a police car that suddenly appeared with its sirens on screaming like a demon. The car accelerated quickly and I was still trying to understand if I was in a dream or if that is reality; I was secretly hoping I would wake up scared and full of sweat.

Soon after, I found myself in the police headquarters where I was questioned.

Who are you? What’s your name? What’s your role? How do you know Antonis? Who’s the boss? Where do you keep it? Who supplies you? I was asked all that and even more things that seemed unreal to me at the time; they were words that rang in my ears. I could not speak; I could not utter a mere word; I was in shock.

They then leave and they soon return with an intense look to tell me that Antonis has given in and has told them everything. They asked me to start talking so that I help myself.

“What should I say? I know nothing! Why are you doing this? What is going on?”

I asked to see my family so that I confirm they are okay; I asked for further explanations so that I understand the situation. I also asked for a lawyer. I was told that Antonis was a drug lord and that they were onto him. He used me to transfer drugs to his dealers.

Whatever I said did not convince the prosecutors so I was sent to jail. I stayed there for five days and I was then sent to the investigators and the lead prosecutor. They decided I should be in prison until the court date.

No matter how much I begged, cried and argued, they dumped me into a truck and led me to prison anyway. I felt fear and other emotions that I cannot truly describe no matter how hard I try. From one moment to another, a peaceful and law-abiding citizen turned into an inmate, imprisoned in the worst nightmare one can ever live.

The conditions were horrible. The welcoming of the guards is the worst humiliation a human can go through. I was at least lucky to find some understanding from some fellow inmates who helped me soothe the major psychological burden of the first few days.

I kept trying to contact my family to be updated; I also tried to get their updates through my lawyer as I beg him to do anything in his power to make things change so that I get out of this unbearable situation.

Five depressing months passed and the lead investigator along with the prosecutor agreed to let me out. They had managed to unravel the criminal organization and capture them. They were now all in prison and that led to my release.

47. Blanche

It is anger. I'm still here full of anger, after only two years, I don't even recognize myself. But I wasn't like that, I became one here when I started to understand that I threw my life away ... I can only take it out on myself, with my naivety and stupidity, I thought I was smart ...

Yes I really believed, I was really sure, that happiness was all about money and I envied all those who could afford the things I didn't have: the big TV on the wall, the holidays in the hotel, the dinners at the restaurant, the beautiful fashionable clothes, the good life, a house with a garden and a swimming pool. Instead, I was renting in a house that was too small, with my widowed mother-in-law who interfered in everything, who

opened all my drawers when I was not there, who openly criticized me with my children and my husband ... and that she never missed an opportunity to humiliate me and make me disfigure and was the mistress of my house. I worked all day as an assistant hairdresser in a salon in an elegant area where I saw many ladies with jewels and beautiful dresses and everything that was denied to me by birth. Inside I thought that it was all a question of money and that if I had a lot of it everything would have changed ... money seems to be everything and I didn't think about what I already had: health, my children ... who believed that I was a good person, respect, freedom ... I lost everything because I was stupid and now I feel bad also because others suffer with me, but they have nothing to do with it.

My daughter, the eldest who is eight years old, finally replied to a letter from me but at the beginning of my imprisonment two years ago, she didn't want to write to me and she hated me and I cried a lot. But he was right because it is not right to be without a mother at his age, he hated me because my mother-in-law is now at my house in my place, but now we talked to each other at Christmas and maybe he is starting to accept me, the little one will not even remember my face ... she was only 16 months old when they got me and then I got so ugly here... won't she recognize me anymore? I always think about my children and ask to forgive me for being so stupid.

So stupid that I trust a very simple agreement: an organized round trip trip, a few days as a tourist in a good 4-star hotel and then lots of real money. My husband was happy and approved and told me I was brave and looked at me differently, it seemed to me.

My husband is a good man, and at first I could only see that he was so charming and that he had beautiful clothes, but he is also a wimp who loses all his jobs and gives all his salary to his mother who is at home. mistress, otherwise she would play him with horses or drink at the bar ... but we love each other in our own way and I have never betrayed him ... and now even if he has other women I know he is waiting for me at home.

I left. It wasn't an organized trip, I thought better, I'll do as I please ... but I was taking the plane for the first time and I wasn't afraid, I was amazed at everything.

They took me straight to the hotel, along with everyone else, and it was very bad. I don't want to tell.

Now I am taking the eighth grade and i'm good at school but I had too bad times and I did not want to do anything anymore, I did not eat or even cry anymore, then I took therapy and I was sick, but after all this hell I changed , and I asked to work and to go to school, even my daughter is in middle school I thought even if it was so far from here. Here the cellmates helped me. When they finally put me with one from my country with whom I could speak my language, and another old lady, I was better, little by little, day after day a little better. They went to school and pushed me to do it too, they said it would distract me a bit and didn't always think about my children. I went to school and I still go there but I always think the same of my children and I haven't forgiven myself yet,

how could I? However, I took the Italian language certificate, even though I still make many mistakes both speaking and writing, but now I'm in the Italian middle school course and I want to continue studying.

The goal is to learn computer at school which can be done later, so that when I am at home I will not be too far behind with my children, even if there is no internet here, they teach us something anyway.

48. A funny name Dailà

My name is Dailà ... that's my name! I know, I have an unusual name that was invented just for me. makes you think of the songs and the sun of the west coast in the USA. She thought it was a nice new new name, a name that made one think of a song, a dance or a flower, a good name for a daughter who wasn't there yet and who liked to dream blonde, with curls and with blue eyes, like Shirley Temple, like a doll to play ... after all, my mother was a little girl who was just over 17 when I was born.

My mom used to joke about blonde, white and pink, with big blue eyes (today mine are green rather than blue ...) in the arms of a child mother. While I was in her belly she was whispering my name singing and already imagined she was rocking me. So when

I was born on a sunny day. she chose for me the name Dailà which no longer seemed strange to her having sung it for 9 months ... and I also like it very much and not only because it says of the very strong bond between me and my mother but also because it is a cheerful, original name, designed for me and easy to remember. I already know of some little girls who bear my name who are slowly spreading.

I grew up with my mom and my grandmother, in fact my parents, by mutual agreement, separated almost immediately and I have few memories of my father because he was never very interested in us, even if he sent money from time to time and. today he lives with another family in Canada, his country, but we don't feel the need for him and I can say that I have never lacked a father.

There were three of us in my house, grandmother, mom and I and soon we became a family of 4 women of 4 different generations and it suited us well. I never heard my mum say that she wanted a new husband, nor did my grandmother complain or scold her, we were fine with it and my mum with her job was able to support us, in the big family home.

I was a good child and a quiet girl, I completed my studies and got a diploma as a beautician, a job that I like and that has given me important satisfactions. Today I am the owner of a well-established beauty center, where I worked a lot and made good money. I had many clients ...

The center was successful but always required investments, I had to buy new machines and products and I needed cash. A little out of necessity and a little for fun when I learned of trips to Europe that made people rich, I inquired more. A client I had become friends with made me a tempting offer which I did not refuse. I did not have the necessary antibodies and I acted like a perfect unconscious, regardless of the fact that I had responsibilities as a mother. It all went according to plan and the little thrill I felt - I should have felt a huge one and maybe they had stopped me that first time! - it amused me and encouraged me to continue regardless of the need for money, every now and then I took a vacation where I played the part of an adventurer. Like a dangerous game that fueled my superficial and carefree life. I have made many trips and when they caught me I was surprised and I did not think I was in so much trouble ... (I had never thought about the fact that I did something bad, illegal yes but not bad, thank goodness who don't know it wasn't the first time ...)

The drug, cocaine, is bad or good according to the use you make of it, it is everywhere and borders and prohibitions do not stop it. I read a book that the teacher gave me and I learned that drugs enrich mafias and organized crime. But what did I have to do with all this? I did everything on my own, and it wasn't difficult.

If I tried coke it was for fun and it never involved me personally that much, like drinking drinks or smoking joints ... Heroin and crack are another thing and they scare me for my daughter and for all the boys ...

I am confused about myself: I cannot deny what I did or even tell myself that if they caught me it was just an accident. Here you are forced to open your eyes, to confront the events of others and with those who are worse off, and to ask questions that weren't there before. I did not know so much suffering and so many human cases. so worse than mine. I know that I went to look for it and I would like to understand why. if I had understood what was at stake, I'm sure I wouldn't have gotten into this trouble ...

I'm about to turn thirty and my daughter is not yet a teenager, she lives with my mom now and doesn't know what is happening to me. My mom is a smart woman and for now the story is holding up ...

But even at Christmas, my little girl has heard me and ... some questions if she certainly asks ...

I don't know how to talk to her, what to say to her , it seems to me that the truth is still too difficult to explain to her that she is so young and could take me as a model and not understand that mine was a road that leads to nothing good.

49. FRANCES

I was born in Bosnia and have been in Italy for too long, but not long enough to have forgotten the house where I lived as a child, with my little sisters and brothers, my aunt, cousins and grandparents. In our previous life, we had there, the garden and the vineyard, we also had animals, chickens, sheep and a goat that I had seen born, they say, but I don't remember it, because I was too young then. The winter was cold and we were all always in front of the kitchen fire and the summer was too hot but today I know: that was paradise but they sent us away because of the war and we have no longer found peace. Here they tell us gypsies and we have no documents and people chase us away and glare at us, because they are afraid that we will even steal their children. I am Bosnian and I have never stolen anything, me and none of my relatives and families who lived near us have ever done so. We didn't need it! and we were fine

Once when I was little with my brothers, sisters, cousins, aunts and uncles we went to dig potatoes from the big field they had assigned us and to fill sacks after sacks under the sun, for me it was like a game and I liked to dig in the earth and find the potatoes with your fingers ... it was summer and around there were lavender plants, so many that you could smell them from afar in the air, I collected them in bundles: you have to pluck the long ears full of grains that still do not come off though and then weave and make a bunch not too big and not too small. Then all the stems are folded in half and made like a bag so that the stems remain outside and small fragrant purple beans inside the bag that you can put anywhere, in a closet between the clothes or under the pillow ... We little girls collected the grains and filled the handkerchiefs with them, or we put the ears in our hair... I love lavender even now and it reminds me of many memories of when I was little and I didn't know how happy I was.

If you live in the countryside you don't need much more than a house and land, then you need arms and the desire to work, but you can have rabbits or chickens and you always have something to eat and sell, not like here where you have to make do with bins and alms.

I don't like to ask, but who likes? It is humiliating but for me there were not many possibilities and so I did like many others before or after me and I started stealing in shops and then in homes and people. You see I am small and I was thin and agile and I went quite unnoticed. When they first caught me I was little more than a little girl almost biting off a finger from the guard, but now I'm calm. And I wouldn't do it anymore. My cousin was also here and for a while we were in the cell together. Now she has gone out and re-entered her family ... I have my husband outside who is waiting for me and is with the child, but I'm worried because he wrote me that he lost his job and I am also very afraid that he has someone else ...

Now I go to school to learn how to write well in Italian so I can explain myself to my son and get the middle school certificate. He is also in middle school. First I took the course with the teacher and now I have started middle school. As a child I didn't go to school because it was too far away and I had to go alone, but I liked it, but I couldn't finish it because of the war. It is not easy to start studying again at my age and some things seem too difficult and I get angry until I want to give up everything, but the teachers have patience and sometimes they take us out to school on the farm. That's where I saw that there were lavender plants!

I asked for work and I very much hope that they will take me to work outdoors, in the vegetable garden or with rabbits, everything is fine, just don't stay locked up all the time. I don't know what I'll do when I'm out of here: I'd like to have a job in the countryside and a little house to stay with my children... but it's just a dream for now.

50. Mary

I was born in a town not far from Rome into a normal, albeit modest, family.

Since I was a child, however, the life I led was close to me, my mother who looked after me and my brothers always closed at home and my father who worked doing the night shifts.

I left school as a child because I fell in love with someone older than me, who was the leader of a gang of thugs.

My father didn't want me to be with him, he locked me in the house but I ran away. I got pregnant and got married by cutting ties with my family.

My son was born. It was the light of my eyes. We were always together, I didn't even send him to kindergarten.

My husband, however, could not bring a salary home and did "jobs", he drank. I started cleaning with a company and I took the baby with me.

I had a daughter. The money was never enough, my husband made more and more "trouble" and drank more and more. We started arguing, and he often beat me, even in front of my son. But then he asked me for forgiveness and we started over as before.

At this point I made peace with my mother who came to watch the children while I worked.

Until middle school my son grew up shy, silent but every now and then he had outbursts of anger.

My father died and my mother fell ill. My brothers didn't want to know about her and I wiped them out of my life.

My husband was arrested. I was forced to look after the children and my mother alone. I moved to her house. Luckily I had my job in the cleaning company. My daughter cooked when she came home from school. My son left school to go to work.

He got engaged and soon married because he was expecting a child, just like I did. Unfortunately, however, he began to be jealous of his wife and began to put his hands on her.

My daughter went to a town in northern Italy to work and to make her a life of hers.

I had started working in a school as a janitor, it seemed to me that we would finally get away with it. Unfortunately my mother died.

I was hoping that my son would be assigned a council house and instead he almost failed to get it.

We all lived together and when quarrels broke out I could not help but intervene to help my daughter-in-law, protect my grandson and above all calm my son.

One day my daughter-in-law took the baby and ran away from home. I understood her; I found myself without a daughter-in-law and without a daughter who in the meantime had married in northern Italy and was expecting a child.

My son started drinking and everything went wrong there.

He lost the odd jobs he did, he began to persecute his wife who denounced him.

She asked me for money, which was no longer enough, because I was also sending it to my husband in prison.

I saw him suffer and tried to calm him down but he reacted badly to me too.

My husband got sick and the expenses increased but my son drank and stood at the bar without helping.

Then my husband died and things fell apart. In my house I was no longer mistress, my son took my money or sold what little I had.

One day he beat me. At that point I called the carabinieri for help. I wanted to prevent him from coming home because I was afraid of him, especially when he was drunk. The carabinieri asked me to report him but I did not want to send him to jail but only to ask for protection, not to return him to my home.

When he found out he was very angry and in a furious quarrel he was almost throwing me out the window. Desperate, I went to get the gun my husband had left me and I had hidden. I fired.

I fired from the opposite side to my son, hitting the front door. But he denounced me.

So I ended up in jail at the age of 55, battered, without teeth, because I had no money to go to the dentist, to share a cell with 3 people, very different from me.

I experience tremendous guilt towards my beloved unfortunate son. And he was the victim of the anger and violence he suffered as a child.

After all, I am happy that I ended up in prison and not him with the accusation of murder against me.

The gesture I made is terrible, even though I knew I wasn't hitting him and I wanted to scare him to prevent him from continuing to be violent towards me. I wanted to break this chain of bad things in our life.

Luckily my daughter and daughter-in-law support me. Now after 45 years I am attending school at the same time as my grandson and I managed to get the middle school certificate. A small satisfaction that is very important for me at the moment.

I realized that you can't break the chain of bad things with something even worse.

I work as an attendant, that is, as the escort of a semi-paralyzed woman, always smiling, who is in my ward. I am changing for the better and I feel that step by step I will finally be able to reconnect with my son.

51. ROSA

I've been here for two very long years and I don't get used to it. Today I changed cells and companions: they are too quarrelsome it seems, and nobody wants to be with me. They say this but the truth is that I don't want to be with anyone, even I can't stand myself sometimes. Everything bothers me, everything makes me sick and then I don't sleep and some nights I start walking in the tiny cell, smoking one cigarette after another ... Poor girl who happens to be with me, this one who is with me now, Lory, she went out and back for old and new crimes and always seems to want to cry and complain all the time.

I could have thought of it before! We all had to think about it first. The other, on the other hand, is quieter, speaks little and goes to school like me now. I went to school a little but I think that at school they have to tell you, explain well, every day what happens if you make a mistake. It's not enough to say you end up in jail!

You must make all the boys and girls understand what prison is, prison is the stench, the busway, the beating, the light always on and a silence that never exists!

I never cry, I just ask to be left alone. I'm appellant, and I've been waiting days, weeks, months for a judge to deal with me. Here time passes and you don't know anything, and sometimes it just seems to me to go crazy and so I go crazy.

The fact is that I don't know how to hold my tongue ... they scold me but I defend myself from injustices and from the orders of the guards, which I don't understand ... I also answer the priest or the educator, the teacher if they don't respect me. Here in prison they respect you only if you raise your voice and make it clear that you are not afraid of anything ... Even if you are punished they respect you more afterwards.

Meanwhile, time passes and my children grow up far from me with my sister and cousins: my eldest hates me and the twins, so small! Of course they still don't understand but they won't even recognize me when I get out, if I ever get out of here. I am so discouraged. About my husband, the father of my children, I don't know anything and for sure he is not in Italy, I don't know where he is now, he ran away and the faults seemed all mine when they found all that stolen stuff in our house ... I don't even I knew it was all stolen, he said he took care of cars and spare parts and I didn't ask questions and I signed the papers he showed me. He had taken the business from an older man who knew how to do it and got rich, first he taught him how to do that job and then he left it to him, but the job was a cover because nothing was legal, as they later explained to me. I didn't get involved and there was money for everyone. I did everything my husband told me, it's normal, I trusted him, I didn't think he would leave me in such trouble.

I got married to XXX when I was a little girl, my parents didn't want me to make love with him because he was big and his family had a bad name. So we ran away and then we had to get married without anyone being able to get in the way. We went to live alone and I was happy even if my husband started going out and coming back late in the evening or not coming back at all. I became pregnant almost immediately and when our first child S. was born, the families also reconciled with us and things were going well. In fact, the work in the wreckage of cars with his uncle has also arrived.

When (my first child) S was born I was happy and my husband was happy too, also because he was a boy and we were proud of him; my mother-in-law gave me a heavy gold bracelet - Well done, she said, you made a boy, but I thought inside myself that it was God who sent a boy and it wasn't my merit ... Then I was always alone in the house with my son, and my husband was away for many days, they told me he had another one and I believed it. Instead he just went to get the big cars in Germany or Holland. So one day I went crazy and screamed and said I was killing myself, but it wasn't true ... Then and I told him that the child could go to school and I would start helping him with his cars and the pieces of the wreckage to sell and that I no longer left him alone. He said it was fine, but he didn't explain to me what they really did with the machines ...

Everything was fine, then after a while I was pregnant again and the twins were born, but I was sick and I almost died during the birth and I was in hospital for a long time because I got pneumonia that never healed.

Even at home I was weak and my sister came to help me, but she did not like my husband and so soon I was alone again ... In those years I was always sick and I was afraid that my husband would leave me, instead he was kind and one day he told me that he wanted me to come back to help him at work with him and so I left the girls with my cousin who has no children and cannot have any. Even now they stay with her and call her mommy.

Sometimes he brings them here and they don't remember that I am their real mom ... this makes me so angry one day they will know everything and they won't have to make my own mistakes. Now they go to school and they are learning to write, even for them I go to school too.

My son S, he is ashamed of me, because he is elder, he understands and judges me ... and he thinks that I sent his father away ... He is right to be ashamed, it is not nice to know that your mother is in jail and so we get very little here and he doesn't want to talk to me. I enrolled in school so as not to shame him and maybe I take the average before him who is 11 years old and is in the sixth grade. I wrote him a letter for Christmas and I'm still waiting for him to answer me.

My children have to study and lead a life different from mine, an ancestry where the risk of ending up in prison does not exist, for me there are not so many hopes even if I take a degree ... after you have been in a prison people he doesn't trust to give you a job... I don't know what I'll be able to do... I'd like to have my own shop.

52. The Tiger

If I were a wild animal, I would be a tiger for sure! Beautiful, elegant, and very strong. Don't tease me, I am a tiger.... Look me in my eyes if you dare...!

Everyone around here respects me and even now I'm a prisoner like many others. But if they look me in the eye, they all recognize the courage of the tiger who knows when it is time to face the fight and when to protect itself.

Just behind this mask that lets you see only the eyes if you look at them carefully you see the gaze of those who know how to defend themselves, of those who are not afraid.

Actually my hair looks more like a lion's mane, but I am a tiger who is much more beautiful than the lioness.

We are many in the family and at a certain point I realized that it was time to get by on my own and to find my way. A road, the road to go away and I left for the journey dreaming of Europe, without being afraid like a tiger in search of its territory, of shelter. I don't write anything about the journey because it would take a book and too many tears and then I'm not capable of it. IS? Been too bad and too many bad people i have met.

The desert first, then the sea, different people, different languages, different nations, soldiers, bad men and someone who helps or seems to help. Money Estrada not to be lost and not pesoldi that change hands. Don't lose your way, don't get lost.

But it is not a jungle that I have crossed and that I do not want to remember is the heart of the man who has lost God who makes the world a place of injustice and the evil that I have seen and suffered.

I arrived in Lampedusa more than a year after my departure. I didn't understand anything and we were too many. Then they made me go to another center and then another and then to a foster home near a big city. then I came of age and had a temporary residence permit and nowhere to stay but also the address of an association where they helped me and I studied and took a diploma in Italian for foreigners and enrolled in school here.

Then I came of age and I was a seamstress in my country and near where I lived there were many factories that made girls like me work, and so I let it be said that I was looking for a job, and for a while I worked I learned the craft of seamstress . Even in my country I was a seamstress.

But then I wanted more money and I trusted a person who made me so many promises. And I gave him the documents and I did what he told me until he wanted to leave me at the corner of a square ... And I realized that I was going to be a seamstress in a factory but another thing ... I asked him for back documents and he screamed and I screamed too and then ... I fought like a tiger and everyone heard and even saw him. They also saw when the knife in my hair came out of my hands and I hit him hard in the leg ... the blood ... they all saw and --- I was arrested.

It seems that bad man is sick and maybe he will die but they know he was a thug and an exploiter and I defended myself and I didn't think of anything, and in my heart I think he deserved it and I'm here until they realize that I had no choice.

The lawyer says I'll be out soon and I really hope so. I've been here too long and the covid certainly doesn't help!

I am a tiger and I have claws, I am strong and proud and you cannot make me what I am not.

I am a tiger who waits for his time and prepares himself.

Sometimes I feel bad and down in the dumps. I fight with everyone and I need my space. I have found some peace since I have been doing theater with the group that is here where we laugh a lot and cry a lot and then we do the shows.

I also like school but it didn't last long, but I got my diploma and studied the handouts and how you could.

My name is Tina, I am almost 22 years old, I am from Nigeria.

When I leave here I will have my own shop and I will sell clothes made by myself.

53. Vivian's story

I am Nigerian I am in Italy recently. About Italy I only know the prison or almost and what I see on TV and that the other inmates with whom I can speak my language tell me here, in Rebibbia, where I am locked up awaiting trial without ever having committed anything wrong.

It was others, who were wrong with me, and I am just a poor woman who only did what was decided and now I am a woman destroyed forever.

I did what was decided, as always. I'm not a bad one.

I don't want to talk about my trip. It was too bad and only recently I stopped having nightmares at night... fear and cold, fear and hunger, fear and thirst, fear and evil everywhere to the bones, fear and vomiting, until you understand that you are still alive and only this matters. I always prayed and God listened to me and soon arrived the Italian ships to save us.

We left in many and few arrived: upon arrival we were no longer the same people as when we left our homes. We were all zombies, we had empty eyes, empty stomachs for days, thirsty... burnt skin, the body and the spirit were dead. I died at least twice.

Today I pray to God every evening because I would no longer like to remember the desert of Libya, the beatings, the pains, the violence against my body. Look at my back, look at marks and scars, do you see this arm? I can no longer raise it and here the tendon is broken and the small finger (the little finger) of the right hand no longer bends. At night if it is damp I have pains all over my body ...

I left home that I was a little girl held by the hand of her older brother and. He was the leader of our group in the trip. I was all proud of my big brother's star and I said goodbye without looking back and without knowing anything about the future. Our parents gave us money, food, and their blessing.

Nobody asked me what I wanted to do, before leaving, and maybe I didn't want anything,.

I did what was decided, as always.

It was a never-ending journey. Many died from fever and thirst and in the end my strong and big, beautiful brother ... he was also taken away by Death. Since then, everything has been getting worse and worse.

I was crying and wondering who could defend me, but I didn't go back disappointing everyone and I didn't even write to my parents. I would have destroyed their hopes and didn't want to.

My parents, my sisters, and brothers, my family don't know I'm alive, they don't know I'm a prisoner here in Italy, in Rome.

Better believe I'm dead than to let them know that I'm here and even when I go out, I will never tell them.

We left on foot, and we made some pieces of the road by truck... I walked a lot and saw soldiers and we gave some money to camp at night for the cold in their dirty tents having some food.

We left at dawn we rested under the sun burning crashed, then in the early morning we walked again, and the night did not let me sleep. One of the leaders a night took me for him by force, and more and later...when I became pregnant, he took me to his house and introduced me to his wife, never hostile with me. Indeed, I liked her, and they all wanted the child because their children were at war and did not have grandchildren.

But then I lost my baby, and I was going to die too, but I didn't die even though it was better. I am not even 20 years old and I have a dry, sterile, dead young woman. I will be alone; no one will ever want me again. I cannot get married anymore. I am ruined now.

I was sold and bought, and I accepted it because I am not worth anything now.

I did whatever they wanted, as always.

They took me to Italy and made me teach the others, I convinced them to give their documents and to trust my boss ...

I had not chosen anything; doing so I had a place to stay, food and money. I didn't ask myself questions and I didn't expect anything more than that from life at the time When the police raided me, and they took me I did not complain so much because I didn't understand what was illegal: If we are prostitutes it is because men seek it and pay them... business

I am inside for exploitation and other less serious crimes, today I have understood that the crime I have committed is like a wheel in which we all hurt ourselves and no one is saved, those who exploit and those who are exploited are accomplices.

Here in Rebibbia I met a girl who came from my country and knew my family and I who at the beginning had been happy to see her ... Later I did not want to talk to her, and I kept away. Then she came to talk to me and told me her story and those of many others and advised me to go to school and start all over again.

He told me that if I was alive it was thanks to God and that I did not have the right to throw away my life and my body but that even if I made terrible mistakes you can be forgiven and start again ...

Now I go to school, and I asked for work, and we'll see what God wants to get out of this poor little useless woman.

I start again from me now.

I am happy to go to school and to understand better what Italy is like. I would like to try to live here in a quiet place, perhaps and with a regular job that allows me to live honestly. I want to study and learn a job , I would like to be a hairdresser and make girls

prettier. I'm good at making braids and dreads and combing curly hair I could learn how to comb European girls too.

54. Marginalization and drugs

My main characteristics are attitude, kindness and being a good human being.

What led me to follow the path of marginalization was drugs. I tried it, liked it, which led me to that world.

The people that were involved, in the beginning were friends. I mean, they said they were friends, but then they are nobody's friends, right? If a friend takes me to drugs, he's not a friend.

The consequences of that, was separation, robberies...

In the meantime, I was arrested and had to face it alone, with my daughters... Anyway, i'm still here...

I can't explain how I felt in the past, but now I'm fine, thank God, I'm fine.

My dreams for the future are to help my granddaughters, help my daughters whenever I can and move on, get a house and make my life.

The main events in my life, was being a father, being a father for the first time, it was very good.

The most important people in my life are my daughters and my granddaughters and the people here at "The Companion" who have helped me and are still helping.

My goals right now are to help my daughters, help my granddaughters, get a house and work.

Right now, I feel that I don't have any problems. In the past I had a lot of problems, there is no point in talking about the past, okay? I don't want to talk about the past.

If I hadn't entered the world of drugs things would have been completely different, I had everything, it would be very good. In the past I had everything, a house, a car, and it all went down the drain.

In the future, what I think is that everything will be fine, I just have to want it.

55. Since childhood

My main personal characteristics have to do with what I've been through and what I'm learning in life, but let's just say that my strengths are being hardworking, honest, and fulfilling, I guess.

I started down the path of marginalization as a kid, with the separation of my parents. I went to a boarding school in Viseu, and I always liked hanging out with the older kids. They had a different life, that caught my attention and I think that was the impulse to start a different life.

The people who were involved in my becoming marginalized, were all people connected to the drug world, people who also had a broken family life. They were people who probably also had no plans for the future.

The consequences of this life were bad, for example, illnesses, a life without direction, prison, drug use.

I think that I only started to face the problem when I fell into reality, when I was arrested. First because I didn't know the prison environment, I was completely unaware of it. And then I had to change my strategy, change my behavior, because if I continued to have the same life inside prison that I had outside, I probably wouldn't be here anymore, alive. What I did was to stay in my corner. Another strategy was not to feel trapped, even though I knew I was deprived of reality, but I considered that phase as being in detox.

I don't think about the future that much, because of the unstructured life I have and because of my age, but what I want is to live a dignified life, without having to resort to other non-legal means to feel happy, I don't think it goes there.

If things had been different in my life, I think I would have been a good sportsman. I come from a family where my grandfather was a great cyclist. I was also very into sports as a child, especially cycling and running, cross-country, and so this is the life I would have followed, very different from the one I have.

The most important people in my life are me and my mother.

The main battle in my life right now is to know how to value things, things that seemed insignificant to me before. In the past I didn't value anything. Anything that could be important, I devalued, I didn't give them any value, and now, of course, I give them all the credit.

The motto of my life is: "today I will not consume or harm anyone". The chapters of my life, I would say maybe childhood, adolescence, then the transition to adulthood and old age.

I don't set goals; I don't think about it too much, I wait for what life has to provide me, the best for me.

56. Older brother

My main strengths right now are my 3 children, who now give me the strength to get a job and be someone better from now on.

I am a reserved person, there are things that happen, that I see and keep to myself, I don't know if it's good or bad.

I started to follow the path of marginalization when I lost the one who was like my father, he was my older brother.

I lost an important pillar, the one who told me to study and work. I worked with him on Saturdays and Sundays. Then friends came in, who are not friends, with their influence to smoke cigarettes, to be more important than others who don't smoke, they said, that I would be more important because of this... and I let myself go after illusions.

The consequences of this were very bad. I started being treated at the Júlio de Matos Hospital (Centro Hospitalar Psiquiátrico de Lisboa), by Dr. Rosa Andrade, since I was 15, 16 years old. I was caught at the school in Telheiras, now I don't remember the name that has changed, but I was caught at school by the police with narcotics and from then on it started happening more and more...

In the meantime, I buried myself even deeper. I did things that if I were today, I wouldn't do, even if they gave me 10,000 euros. I made difficult collections, all kinds of unthinkable things...

At the time I felt a lot of revolt. I went once to Costa da Caparica, which belongs to the Setubal district and from then on the security guards, the PSP (Public Security Police), always revolted me when they tried to vacuum my brother's body, as if it were a carpet, instead of washing it. From then on I hated the PSP, the security guards, everything.

At this moment, and after all these years in prison, it made me think that on the one hand I committed some wrongdoings and that at this moment the best thing to do is the path of good, because the path of evil, crime doesn't pay. Even if we have our reasons, crime doesn't pay.

As for the future, my dreams are to want to have my own house again, and to be with my children, even if it's every 15 days, or every week, on vacations, whenever.

My motto in life right now is to live one day at a time.

My goals are to get a job, a steady job, a house, so that I can give something to my children in the future.

If things had been different, if it weren't for what happened to my brother, I could be a successful businessman, I'm not lying, I've been a circus performer, I've done the well of death, it was on TV a little while ago, on RTP1. I could be a successful man today.

Right now, the biggest problem in my life is having to get a job so that I'm not dependent on others.

In the past, the biggest problem was drugs, light and heavy. I started with hashish at school, with the group of friends that influenced me. I'll give you an example of what used to happen, I had eight brothers and sisters and we used to wear non-branded sneakers from the fair because there was no money to pay for brand-name shoes. Other colleagues, who only had one or two brothers, had more possibilities and wore brand-name shoes like Nike, etc. and then they would say "ah, I don't want you around me because you wear clothes from the fair", for example. And then there was a friend who got close to me, near a supermarket, the old Feira Nova, and we had a riot there, which was even reported on the TV news, it was the opening of the TV news saying that we even beat up the security guards... I've done things that God only knows. It was like bullying, which nowadays they call bullying, that we suffered in those days, only that to show that we were equal to them or superior, I did things that nowadays I regret having done.

The most important people in my life are, first of all, my father and mother who put me in the world, and then my three children.

Now it's about fighting every day to make the next day better.

If my life was a book the chapters would be unfair country and how should I say...

I just came out of a prison, with nothing... we lack support from the Portuguese State itself: education services, IRS services, prison services, everything. For me it's all a travesty. Even the judge who gave me probation has only seen me once, he doesn't know if I'm good or bad. It should be the other way around, he should walk around, like a guard walks around, like the sub-director walks around, when he walks around, to see if you are working well or not... and that is what doesn't happen in our country.

57. A newborn

My main characteristics right now are to focus on a better world, now that I'm going to be a father and that I think will keep me moving forward, to try not to make the same mistakes again. I also recently lost some very close, very dear family members. I am a friend of a friend, always ready to help my neighbor.

From a very young age, I got into the world of crime, I did things without thinking. I lived with my grandparents and thought that I was young, that I could do whatever I wanted and didn't think about the consequences, only later when I started to see, then it was already late.

It all started in the neighborhood where I lived. We smoked joints, pot, and I would save the drugs for the older people without thinking. I didn't really think, I thought that if the police came, I wouldn't get arrested because I was young. But I forgot that every time

the police went there, the event would be registered in the police report, and one day when I went there it would all be registered, and that's what I didn't know.

The people involved were me and some friends from the neighborhood.

The consequences of this were that I lost a lot of things, I lost family members, I lost friends, I lost a girlfriend, I went to jail, I lost my job...

After I went to prison, I was always alone. When I got to prison, I was going with the goal of changing, but I fell again. The second time I really started thinking, it's either this time or, as they say, "it's either this or that".

The change phase was complicated. I started right away to quit smoking hashish. I thought I couldn't do it, but I did. Nowadays, I can see people smoking, friends from my neighborhood who smoke that don't mean anything to me anymore, it doesn't influence me, but it was complicated. Especially when my grandparents, my paternal grandparents, who raised me, when I felt that they weren't really here, it was very complicated, I almost went back to drugs, but I managed to focus. I also thank here the institution "O Companheiro" that helped me a lot.

In the past I felt like a frustrated and angry child. I wondered why my parents didn't want me, why they didn't leave me... I preferred to hear it from my mother than from other people. Unfortunately, I learned a few years ago that my mother was also a prostitute... but that's life.

But I would rather have heard it from her than from other people. My mother who had me, also passed away recently and there are things that I still can't get over...to say one last time, I'm sorry. Because I wouldn't talk to my mother.

Right now, I still feel a little confused with the doubt of whether she forgives me or not...but I will get through it.

What I feel now about my life is trying to be a better person, not to make the same mistakes again.

In the future I plan to start a family. Unfortunately, I have already lost a lot, and what I have lost, I now want to build everything by myself, those are my dreams. Be a father, start a family, get a good job and move on with my life. The mistakes that I made, and that are now behind me and I've already paid for the crime that I committed... that's in the past.

I think the future will go well; I think I'll make it.

The motto of my life is "don't do to others what you don't want done to you".

If things had been different, especially, if I had been raised by my parents instead of by my grandparents.

Of course, my grandparents were always there, but it's one thing to be raised with your grandparents because your parents are dead, but it's another thing to be raised by your grandparents and your parents living nearby and never coming to see or visit you. This was a reason for my demotivation, to stop going to school. At the beginning I still

went to school and got good grades, then I started to miss school because I felt angry, because I saw all my friends' parents picking us up from school and my father (my father couldn't because he was in Canada), but my mother... I just wanted, for once, for her to explain more or less the reasons for abandoning me. Because she abandoned me, she left me at my grandmother's door.

On the one hand she did a good thing, she left me at my grandmother's doorstep, but a 3-month-old child could die at any time. At the time my grandmother was going out to take out the garbage and she saw a baby carrier and heard a strange noise, she went to look and I was there. What if my grandmother had not gone to take out the garbage at that time?

Had it not been for this event, my life would have been completely different. I had never started with crime. That was the easiest way I saw was crime. I started selling drugs very early. The older guys there in the neighborhood were already selling drugs and smoking drugs...and sometimes I would hear them talking among themselves in case the police showed up. And I would get in the middle of them. I was younger, about 12 years old, and they were in their twenties, and I would say, "Don't worry, if the police come here I'll tell them it's mine," and they would accept it. They gave me money, they gave me a bicycle, etc. and that was a lot for me at the age of 12. Then we would go home for dinner and meet up afterwards. At least once I would have liked to go and see my mother there. The most important people in my life now are my aunt, my father's sister, who has always been with me, my girlfriend, and my son who is going to be born.

The main problem of mine now is not having a stable job.

In the past the biggest problem was drugs.

Now that I am going to be a father, I want to do everything possible and impossible to do everything with my son in the best way. I don't want him to make the same mistakes that I did. I will show him all the ways, the good and the bad so he can learn for himself.

And now the fact that a newborn is coming makes a lot of difference because when you don't have anyone depending on you it's one thing, but when you have someone depending on you it's another. So now I'm focused on not wanting to do anything wrong, because if I do anything wrong now, there will be consequences, and since I've already been to jail, every time I go to a court, the judge will look at the file and see, it's there. I'm scared, yes, I'm scared, but I'm going to do the possible and the impossible to not do anything wrong again, especially now I can't.

If my life was a book, the first chapter would be "the days I spent in prison", the second chapter, "Integration after leaving prison", the third chapter "New phase of life". This last chapter would describe how I became better, I thought I would never make it but I did. With a lot of difficulty, but I made it. I also had people that always supported me, they never criticized me, on the contrary, they always helped me without ever criticizing,

and there was one of them that was always telling me: "but you can do it" and I always answered "yes, yes, I can do it", but I would turn my back and go again... I would see people smoking and I would ask to smoke with them. I smoked, I bought... and one day I woke up in the morning and said to myself "It has to be today" and from then until now I have never smoked again.

The first chapter would talk about everything I went through inside the prison, which I wouldn't wish on my worst enemy. I saw a lot of things in there. Thank God I was able to get out of there safe and sound, because sometimes you don't think about the Portuguese EP's (Prison Entities), that it's like in a movie, but no. I saw things in there that I was in the wrong place at the wrong time, and that's enough. Sometimes you don't need to be caught in a raid and get more than 10 years in jail because you were dealing drugs, that's not really true, sometimes it's enough just to be in the wrong place at the wrong time. I've seen situation that, that's how it is, on Saturday the rooms are all open.

They say that it's the general cleaning, the personnel go out to clean the cells. So, I had already cleaned the cell and had breakfast, it was around 11 o'clock, I went to the shower room to wash clothes and on Saturday from 10:30 to 11:30 is visiting time. Everything was normal, the people coming from the visitation, with the feeling that the family is far away, because a person being locked up there, having support is easier. It's different to have support through letters every day than to have at least once a month a visit from a family member asking how we are, so I was watching the people coming from the visitation and continued to do my laundry.

Meanwhile a boy entered inside the bathroom, I didn't know him, but we see each other there, it's normal, it's a space used by everyone, he came from the visit and was carrying a bag that he put on the floor. Meanwhile, two more boys came in, and they made him take everything he had, they made him offer his sneakers, they beat him... and I was there, you can't miss it, I looked up suddenly –

I was known as "The Azorean". So they told me "Hey Azorean, you didn't see anything", and I said "it's none of my business", but at the same time I was feeling sorry for myself. One of them stood at the door, to see if any guards were coming, no one was coming, they called another guy. There were three colored guys. Then another one came, he brought a very big knife like the ones used to kill pigs and said "so, starting today, every time you go to the visit, you have to give us everything you bring from the visit". It's complicated, because that's how it is, and then the boy got it off his chest with me, and became a friend. Nowadays I still keep in touch with him.

He is from the North and his family can only come once, because they are from far away. They come here, make an effort to bring him anything and he comes back from the visit relaxed and then three guys arrive and, besides beating him, they forced him to give

them some Nike Jordan sneakers, they took his shirt, that is, the boy was left with nothing, the only reason they didn't take his clothes off was because they didn't fit him.

58. Game over

My personal characteristics: energetic, friend, worker, a friend of those that if it is necessary to stop eating so that the other person doesn't starve, any matter that the person needs I am ready but at this moment I continue to be...I was like that.... at this moment I continue to be like that only with a difference, I used to be a fool and now I am no longer a fool...ah.... that was the situation that I learned... to continue being the same person, friend, companion, worker and everything, but not being a jerk like I was before, sometimes it hurt me.

So, one of the main causes was the gambling problem. I had gambling problems, ...ah... the mother of my children at the time, when she found out, because of a debt that came up, I had to withdraw money to pay the debt and everything started from there, our disagreement, but the money kept coming...ah... I never had any gambling problems...I mean, nobody ever came knocking at my door, nobody ever threatened my family, nothing...if I had a debt, I paid it. I could be damaged, at the level of...a little more disadvantaged but I never had problems with people knocking on my door, or threats, nothing like that, but...of course, for example, I could have bought a nice apartment and I didn't, I could have kept the villa that my parents left me and I didn't, and she, the mother of my children at that time, when we were alone played with me psychologically didn't she, but also never in a position where.... "well, I want to be with you but you have to leave the game, let's get help. I am by your side, I support you".

Because many people think that gambling is just a normal thing: "ah, play, stop playing". No, gambling, I recognize that now, I used to say it wasn't an addiction, it's worse than drugs and worse than alcohol in every way...

I have witnessed great woes, people who gambled and owed money and were threatened, families and houses closed, stores and businesses closed because of gambling? but for her it was a normal thing, it was like drinking a glass of water: when you are thirsty you drink and when you are not thirsty you don't drink? and she was never, in that sense, a person who said: "let's get help, let's support".

I, as I always felt helpless, I couldn't, I could stay for a month or two, but I was always with that desire to get back into the game - that was one of the main reasons.

Then it dragged on, but the money kept coming in.

When the time came that I really became unemployed, at the age of 50, the company went bankrupt, it was hard for me to find a job, I couldn't... so it was hard... I had

3 years working on my own, because no one would take me on in a company with a labor contract... I had professional experience in several areas, I had qualifications, but age was always a hindrance for them to put me on in companies...

I worked on my own for 3 years until I was arrested, meanwhile she had also become unemployed. When she got a job, in the situation where she is today, which is still in the Foundation, the serious problems began, because she started to have a life... she started earning well, she felt safe, she knew that I was finding it more and more difficult to get a job, psychologically I was getting lower and lower, to the point that she started blackmailing me about it and there was a rupture, an argument, a threat... threats on one side, threats on the other... I went out the door and when I arrived, she had left with my daughter, my son was waiting for me. After 8 days I was in the mindset, that this was the time I was going to separate and everything was fine, she went on with her life and I went on with mine, but I don't think she was satisfied, and she didn't need to, since she had already left, she just had to go on... I even told my son, if your mother wants to come back, come back with your sister, although the house is in my name and I have the right to stay in it, because the contract is 45 years in my name, but since your sister needs to have a roof over her head, if your mother wants to come back here, I'll find a place to go and she'll come here.

Conclusion, at the end of 8 days, I was going to put the key in the door and they told me to pick up in front of the police station, which I lived right across the street, and that was it, and they warned me that I was no longer going to leave, that I had a criminal complaint against me.

I didn't expect it. I could have expected a lot, but I didn't expect that. Since she had already left, and if it was the separation she wanted, she would ask for the separation and go on with her life, she didn't need to do what she did.

The consequences of her actions were that I got arrested, got 7 years in jail, served 5 years, 10 months and 3 days, and got the rest of my sentence suspended, which ends on January 24th, God willing, if I get there, next year.

It was very hard for me to face the problem, I can thank an individual who was already at the police station when I entered, sitting with handcuffs, tied to the bench... I never had, because they all knew me, they couldn't even believe what was going on. The space where I was has a door leading to the back exit and without ever being handcuffed, I would get up and go to the door to smoke a cigarette, if I went out the door no one would come after me, but there was no need for that either, if I didn't go that day, I knew they would come looking for me. This individual, by coincidence, we went in the same van to the central police station in Moscaide where we spent the night. The other day we were heard by the judge, me on one side and him on another, but we always rode in the same van and we both went in on January 21, 2015, it was 11:30 at night at the IPL.

And then, I still couldn't believe it, when I walked into that admission, I saw the lack of conditions that space had. There are people who live on the street, with better conditions than the ones I had there: broken glass, walls all dirty with blood and everything you can imagine, two stones there, badly milled and on two sheets and a mattress also "God forbid!" and for people to lie down, this in winter, with broken glass, the rain coming in, rats, that's it... and I started to make a rope, with the shoelaces I had, and the boy next to me noticed. There was a time when I was distracted and looking away, and he kept my shoelaces, because my intention that day was really to put the rope around my neck. Because until I was 53 I had never had any problem with the law, not even a single fine, I never knew what a courtroom was, I never knew what a police station was, except for the one I visited, and so it was the things that crossed my mind.

Then we managed to sleep for a while and in the morning, he had a conversation with me. He said: "Man, it's not worth it. I've had some bad luck and I've already been arrested for the same situation, but you're the age you are, you've got two kids that you said when we came in the van that they'd support you, so you're not going to do something crazy like that, it's hard, but you're not going to do it." So, from then on, every day, whether it was morning, afternoon, or evening, there wasn't a day that I wasn't thinking the same thing, but then I started thinking and I saw that it wasn't getting me anywhere. I had to realize that I was really in prison and that I had to do my best to survive in there, because in there, it's not living, it's surviving.

On an emotional level, right now I'm a much colder person in relation to a lot of things, like for example, even on the relationship level, as I said... how can I put it... I've become a more thoughtful person, I think more about situations, I don't advance headlong as I used to, I don't give in easily. I've become, as I said before, a more cautious person, more cautious with myself. I like myself more than I used to, because I used to be more devoted to the person I was with, and I didn't care about myself. Today I care about myself first, apart from my children. I would give my life for them. Apart from that, it's first me, then me, then me, and when I have to think about others, I think about myself again, which is something I didn't do before.

Right now, the most important people in my life, apart from me, are my children. If what happened hadn't happened, everything would have been different. For example, if the mother of my children had loved me as she said she did, if she had supported me... I left the game a little late. Through a couple friend of mine, I learned that he also had this problem, but he was lucky enough to have his wife by his side to help him seek help for him to quit the game and he did...although he lost a lot of things, material possessions, but at least his wife and children he never lost, because she had by his side and supported him. She helped him to seek the help that he alone couldn't get. This is like a drug addict,

if you don't have someone to support you, you don't let go of it. He's in that "system", one friend comes and calls, another one comes and calls over there and he's still at it, so it has to be someone who grabs that person and shows him the way. And that's what I say, if she had shown me the way and if I felt that she was there by my side, things could have been completely different and today we could still be a normal couple, as everyone called us "the couple of lovers", because she on the street was a completely different person than she was at home. At home she played with me psychologically, because she knew that she was the only thing that got me down, and there was never a word from her, which is what still angers me about this situation.

At this point, one of the main problems, when I left, I mean, more of a worry than a problem, was to find an occupation quickly. Fortunately, I didn't even want to accept the protocol at the time, I started to look for work on my own and had some opportunities in sight, promises... that I then ended up seeing that people have a different attitude when they need it and when they don't... but okay... According to what I had already talked to several people, I was counting on going for one of the opportunities, which was already in view and I had already talked to these people. Then, in the meantime, I talked to my children and told them: "Look, Ricardo, this is it, this is it, this is it, this is it. It's enough for expenses, although you'll help me, but I'll take it." Fortunately, at a good time I accepted.

As I said, I'm a working person, when I have to work, I have no problems, I'll get my hands on anything, and that's what happened inside. I was assigned to a service, where the three bosses told me the same thing: "You're here, it's your section, there's stuff to wash, you wash it, if there isn't, you can sit there and nobody tells you anything." So, what if nothing shows up during the day? I asked. "Just sit there," they replied. Only that doesn't work for me. So, from sweeping, helping the boss do assembly of this or that, going to dump bins, anything that comes up, I'm always there. So, the person in charge there, the engineer, being a person who, for the first time has taken responsibility for someone and right now, we are dealing with the situation to see if I can stay on the track effectively. And that's what I'm proud of at that point. To continue to be the same person in that sense.

Right now, my life's motto is to work at my daily routine in good health, to be able to wake up well and see my children, spend as much time with them as possible, because I used to spend very little time with them, not when they were little, but when they started to be teenagers, I spent less time with them and now I want to spend as much time with them as possible and live one day at a time, especially in good health.

Right now, my dream is, as I said, to stay in the company and get a little space of my own, to be able to receive whoever I want, to be at my ease, to have my independence.

59. Happy childhood

Until I was 10 years old, I lived in São Tomé, where I was very happy. There I had a childhood full of friends and a close-knit family. I was a good student and spent my free time playing soccer. Until...

My mother, a teacher in Angola, came to get me and my brothers and sisters in São Tomé to go there. I know that if I had stayed in São Tomé, I would have been a great man like my friends who stayed there, but in Angola I continued to be a very good student, so everything indicated that I would have a promising future. My teacher made a big impression on me, she is the sister of the current Portuguese Minister of Justice, Francisca Van Dunem.

On January 14, 1992, I arrived in Portugal. Both my mother and my sisters were already here. I was happy in Portugal, but I went through many experiences and adaptations: to the cold, to work (I worked on construction sites, in hotels, in the CP of Cascais), and to my new life in the "ghetto. If in Angola I lived a good life, in Portugal living in a "ghetto" was a radical change, but my family and I managed to adapt.

The neighborhoods I used to frequent - the "Bairro do Pinhal do Fim do Mundo" and "Bairro das Marianas" - were demolished. The demolition marked me, even though we were given a house. The person who handed over the keys to the house was Dr. Mila, the "Maria from ATL" who took care of the "kids" then and still today. All the neighbors that grew up with me are with me in Bairro da Adroana, the one that became my new neighborhood. It was a very problematic neighborhood in Cascais. But not everyone who lived there was like people thought - they all worked and were collaborating in all the projects in Cascais. A lot of people had a bad impression, because the neighborhood was considered a "Drug Neighborhood". It had a reputation, but all the people who lived there were workers and had all their kids at ATL. Many of them helped build the Galicia Social Neighborhood. In short, this chapter of my life was marked by the collaboration of the neighbors, and my best friends, from the Barrio.

During the pandemic, one fine Sunday, I was doing some cleaning at home. I had some carpets in the house that had a "bug". I took them all out, went down the stairs of the house and piled them up near the building. It is a windy neighborhood and when I decided to burn the rugs, the wind carried them away. When I tried to run after the rugs, it was too late, because the wind had already dragged the rugs into the woods near my building, which started to burn. The neighbors even recorded a video of me running after the rug. Right after that, he went to the cafe to ask for help. All the neighbors helped to call the firemen, who, like the GNR, came to speak very well of me in Court. The people who marked me were Marco and Anderson, neighbors on the ground floor, and Enoch, but also many other neighbors who helped me and spoke well of me when the news

came out on TVI and SIC. "It's not arson", "he is a fine person", "its logic to be put in jail", "he came from the ghetto and has been through a lot", they said in my defense.

They arrested me and the explanations I gave did not correspond to what was entered in the files. They took me to court. I spent three days in the Lisbon Judiciary and the next day they took me to Cascais Court to be heard. I ended up being arrested for arson, but it wasn't arson. I was heard by a judge and a witness, through videoconference, alleged that I didn't live in the neighborhood and they sentenced me to preventive detention.

I was sentenced to 2 years and 6 months, but served 6 months suspended sentence. You have to be very strong to be in jail. I was put in with murderers and was threatened by them. It was my lawyer, a great lady, who managed to get me placed in a separate place from those inmates. I was even infected with covid in prison and great friends of mine died for various reasons, like Jorge, who was beaten, Paulino, and André. The Lisbon Correctional Facility is horrible. The guards are very bad and racist, but there are also some good ones. The jail should provide assistance. I even spent three weeks wearing the same clothes.

When I came back out, I was welcomed by all my neighbors in the neighborhood, I am and always have been a very dear person there. I can't leave Portugal, which is a big problem for me, because I want to go to the UK. What interests me at the moment is to keep doing life and move on, also with the help of "Confiar". I keep in touch with all my family. My mother is my "legend" and my brothers are very important to me as well.

Also, my friends from prison have marked me to much. I thank my lawyer very much. In the future, I want to forget what happened, write a book, watch the news, and fight for my dreams: to work and be someone in life, serving as an example for my friends who are still in prison, because everyone I was in prison with has dreams.

I have faith in God that the future will be positive and that the worst is over. I am proud of who I am! I am proud of my home. It's poor, but beautiful. Deep down, my life motto is to be very happy, forgetting the past and moving on with life, having faith in God. Jail is not for anyone!

60. A more human prison

I had a turbulent childhood: I was raised by nannies, lived a short time with my father and then with my uncles until I was about 6/7 years old. In retrospect, this phase of my life with my aunt and uncle was not bad. The truth is that my uncles took care of me the best they could, but I didn't like their food. My cousin would sleep with me and wake up with my vomit.

My aunt and uncle lived in Coina, then there was a flood and we went to Barreiro. My mother and stepfather started visiting me in Coina. I remember my stepfather brought me a bag of toys and I was very happy, because my uncles didn't give me that kind of stuff.

After a few months, my mother and stepfather picked me up to live with them. If until then I thought my life was hell, then I would realize what hell was: my stepfather started mistreating me and me running away from home became a habit of mine.

I ended up going to the "Casa do Gaiato", where I stayed for 3 years. I was well received by some people, I did well in school, in my free time we worked in agriculture, which made this phase slightly better than the previous one, but here I also suffered abuse.

I also ended up running away from the Casa do Gaiato, but I didn't give in to street life right away. At the age of 15/16, I still worked in fairs, for example in the bumper cars, because I knew that at least there food and a bed were certain. I lived this life until I was arrested for the first time, in 1998, for drug trafficking. I got seven months of pre-trial detention. The Judiciary's facilities were terrible. It was scary, I was just a kid, but also because I was a kid, I didn't care, I felt that any place was good enough to sleep.

In 2004, I was arrested again for drug trafficking and sentenced to 3 years and 8 months. But this time it was different: I was already addicted to the drug. I felt nothing about my imprisonment because I thought the sentence was fair, but the State did not treat me as a Human Being when this was its duty. Although at the time I didn't have this notion. The truth is that I had no self-respect, I thought more about others than about myself. I lived life one day at a time, not thinking about what the next day would be like. In prison there were even more drugs than on the street. Actually, drugs in prison are not a problem, and sometimes they can even be cheaper and easily obtained. However, in prison I ended up being "clean" from the harder drugs.

It was precisely because I was "clean" that it made no sense to me when, once out of prison, I participated in the Man in the Valley of Acor Project, a community that rehabilitates people based on the 12-step methodology. Today I already understand the usefulness of some of the tools I was given, but at the time I didn't identify with this methodology, because I was given responsibilities, such as being in charge of coordinating colleagues in the execution of tasks, and I don't like that. I prefer to receive directives rather than give directives. Besides, the 12 steps imply rules such as being out of touch.

The most positive thing about this project was the summer camp for children, where I was a monitor for children in need, who need affection and whose relatives cannot offer them much. This activity not only made sense to me, it moved me.

However, after 15 days of this colony activity, there was a misunderstanding that made me leave the project and return home without even the use of coaches. This was

because I was confronted for reading the “Correio da Manhã” journal, something that was frowned upon.

A friend of mine, Fernando, helped me: he gave me money and called Álvaro, who is like an adoptive father to me and is still with me today, to come and get me in Almada. It was then that I started a new life: I got a job in stage management and lived like this for a few years, until I had a relapse and ended up in prison again.

For the first three days I didn't know where I was because of the effect of the methadone I had taken. It felt like I was almost in a coma, and when I "came to my senses" I felt like I was in hell. It was very heavy. I woke up in a cell with no conditions for a human being: no light, cockroaches, rats. The rats outside were chasing the cats, which were making a noise that is still inside my head. I had never looked at prison this way before. These three years in the Lisbon P.E. were a real nightmare. It was "torture" in a space belonging to the State, which has the right to take away my freedom, but not my dignity, reducing me to "garbage".

This torture lasted until I was transferred to the Vale de Judeus Primary School, which despite its bad reputation (because there are murderers, pedophiles, armed robbers), gave me conditions and comforts that the E.P.L. didn't give me. I had a cell for myself, clean sheets, etc. Basically, I was received as a human being.

I started to look at myself and my life here and that changed thing. I was having a depression and I received therapeutic help. Even Dra. Andreia, my educator, who initially had no hope for me, changed her mind. I started to like myself more. Álvaro called the P.E. of “Vale dos Judeus” to see me. As for Fernando, even though never visited me, he always supported me, sending me letters and other things "to occupy my mind".

Despite this life story, not everything in my life has been bad. I am 45 years old and have met many wonderful people: from show business, rich and poor, etc. My sister is also important to me, because even though she is in London, she has always helped me.

Eating well and traveling are some of the pleasures of this life, hence my life motto is "Life is beautiful", although I have not always seen this.

As for the future, it only depends on me. I see the future bright, blue and green, like the contrast of the sea and the sky.

61. Drug trafficking

I feel like a lucky person for the wonderful youth I had, I lived everything very well until I was 38.

Then came the death of my mother, my best friend, and the death of my father 10 days later. I also lost a son. I couldn't deal with these losses and developed depression.

The 5 years after these were to forget, other than the birth of my nephews.

I was arrested at an airport in Brazil while carrying 6 kg of cocaine to Portugal. I was convicted of drug trafficking. After three years I was able to be repatriated, and I ended up serving the last year of my sentence in Portugal.

It was an attractive offer given the economic difficulties I was trying to overcome. I thought it would be the opportunity to solve my life, that it was just a trip, the adrenaline was so great that I couldn't stop.

I've never been a consumer. The idea was to solve the financial situation and stay in Portugal after that trip. It was a 10-day trip that ended in 3 years.

A friend presented me with this proposal, knowing the financial difficulties I was facing. I hesitated for 6 months, but then I gave in. Organization nurtures people's trust. It is strange the way we are approached, with the assurance that if something went wrong, someone would fix it. Today it is strange for me to understand how I agreed to that.

I was sentenced to 9 years and 6 months in prison in June 2013. A lawyer accompanied me to the trial, and then informed me that the "uncle" (code name) stopped making the payments, and from then on, I no longer had that support.

I appealed several times and in two and a half years the sentence was reduced to three and a half years, which does not happen in Brazil. I was one of the first cases in which the sentence was reduced for this type of crime. I admitted what I had done and didn't try to cover it up, and I think that was the reason why it worked.

Physically, Brazilian prison is worse, but the mutual help is better. The years spent in prison in Brazil were less hard than in Portugal, even though the cells were smaller and less comfortable there.

In Brazil I didn't lack essential goods or hygiene products. There was sharing of food among the inmates. In the prison in Brazil, I worked from 9am to 5pm and the salary was enough, it even allowed me to buy some things I needed and, on the other hand, it kept me busy and distracted me from the situation I was really living. Prison encourages work and autonomy and many inmates learn basic tasks there, like washing clothes. In the Prison Facility in Portugal, inmates spend 21 hours locked in their cells, prevented from working and even cleaning the spaces, even if voluntarily, to try to occupy the time.

In Portugal, the prison director prevented me from working, she didn't authorize me to work. I asked for my nephews and nieces to come visit me and the Director didn't allow it, because they weren't my children. I answered her wrong and I think I was punished for that. Then I got a number from the Ministry of Justice and my nephews and nieces were allowed to come to the prison to visit me at Christmas, even though the Director didn't authorize it.

I always respected my colleagues and received respect. I never broke the rules of the Correctional Facility and I had excellent behavior. I always asked that no cell phones or narcotics be kept in the cell, so that I wouldn't have problems that would hinder or delay

my release. I did everything I could not to have another day in prison, even though I knew that in prison I could earn a lot of money, which was very tempting. My good relationship with the other inmates and the attempt to avoid problems allowed me to get precarious exits.

There were times when I thought I wouldn't be able to stand prison anymore. I lost my mother, my best friend, when she was 50 years old. I went very low with that and at that time I wanted to die with my mother. I thought that if I could get over that loss, I could get over everything, including prison.

My nephews, who were raised by me and are my motivation, were 2 and a bit and 4 years old when I was arrested. I thought my nephews had gotten used to being without me and that even they didn't miss me anymore. My focus was always their nephews, who were born and spent their first years of life in my company. They are the most important people in my life. One of them still says today that he remembers the day his aunt, with whom he was sleeping, left in the middle of the night and didn't come back.

My nephews' first visit left a deep impression on me. They asked their aunt to go away with them. I was also always accompanied by my sister and brother-in-law. My nephews and nieces would pick me up from the P.E. on the precarious exits and I promised them on the last exit that I would never come back.

In prison, when people go in they are bad, when they come out they are worse. When I got out, I had nothing.

After I got out of prison, it was the start over phase. When I got out of prison, I stayed at the Lighthouse House for one year. Then I rented a room and later I rented an annex, where I live independently.

Where I live autonomously. Little by little I conquered my autonomy. To have a house was the biggest dream for me, and I feel that I have conquered it. The little things, like being able to take a shower and go to the bathroom at any time, were what I wanted most.

When I was in prison, I learned who my real friends were. In Portugal only two people visited me in prison, because I didn't want more people going through that, the guards, the prison environment, etc. I didn't want to be seen in that environment, and besides, I didn't know if it would be worse to go without visits or to say goodbye after one hour of visits and have to go back to my cell. When I got out of prison, I was 50 years old and I didn't care what people said, I only cared if my sister and brother-in-law would suffer any judgment or criticism. My sister accepted me, supported me and ignored the criticism.

I never felt supported by the state, only Trust and ABLA. Today, I try to stay away from problems and conflict situations.

STEPs Narrations' Booklet – Greek

Supporting Ties in the Education of Prisoners – S.T.E.Ps

Number 2018-1-EL01-KA204-047874

Τελική Έκθεση

Πνευματικό Προϊόν 2

STEPs Narrations' Booklet

Σύνταξη IO2

- KERIGMA - INSTITUTO DE INOVACAO E DESENVOL SOCIAL DE BARCELOS (Υπεύθυνος Προϊόντος 2)
- Ε.Ε.Π.Ε.Κ. - Επιστημονική Ένωση για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας (Συμμετέχων)
- CPIA 1 CENTRO PROVINCIALE PER L'ISTRUZIONE DEGLI ADULTI (Συμμετέχων)

Περιεχόμενα

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ.....	158
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	160
Η τεχνική του ταξιδιού	161
Η τεχνική των «παραθύρων»:.....	161
Η τεχνική των πέντε βημάτων:	162
Ατομικές και Ομαδικές δραστηριότητες	164
Ένα παράδειγμα	173
ΙΣΤΟΡΙΕΣ	178
Ελληνικές – Ιταλικές – Πορτογαλικές ιστορίες	178

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Το τομίδιο με τις αφηγήσεις παρέχει την πρώτη ύλη που δίνει ζωή στα «δωμάτια» εικονικής πραγματικότητας του πνευματικού προϊόντος Ο1. Η συλλογή αφηγήσεων, η καθοδήγηση για την εξωτερίκευση και την εκδήλωση των συναισθηματικών καταστάσεων που βρίσκονται ή βρίσκονταν οι αφηγητές και εν δυνάμει χρήστες, η περιγραφή συγκεκριμένων σκηνών και αντικειμένων για την δημιουργία των «δωματίων» εικονικής πραγματικότητας είναι μια πολύ σημαντική παράμετρος για την δημιουργία και ολοκλήρωση του έργου. Εμπνεόμενοι από την ψυχοθεραπευτική μέθοδο της ελεύθερης κυκλικής αφήγησης, η οποία επιτρέπει στους αφηγητές που βρίσκονται σε συγκεκριμένους ελεύθερους χώρους να γίνουν κοινωνοί των ιστοριών τρίτων προσώπων αλλά και να κοινωνήσουν την δική τους ιστορία, υποστηρίζουμε έγκλειστους ή αποφυλακισμένους με την βεβαιότητα της ανωνυμίας και της απόλυτης εχεμύθειας, στην ελεύθερη αφήγηση και γραφή των βιογραφικών ιστοριών τους. Με τις απαραίτητες παρεμβάσεις προκειμένου να διασφαλιστούν οι παραπάνω παράμετροι ασφάλειας και ανωνυμίας, οι αυτό-αφηγήσεις μεταφέρονται σε περιβάλλον εικονικής πραγματικότητας και τόσο οι αφηγητές όσο και οι χρήστες λαμβάνουν στο μέγιστο τα οφέλη της παρέμβασης χωρίς να εκτίθενται μπροστά σε άλλους και χωρίς να υπάρχει η πιθανότητα να αντιμετωπίσουν κάποιες πιθανές συνέπειες.

Το φυλλάδιο των αφηγήσεων που θα προκύψει θα είναι ένας οδηγός για κάθε φορέα που υποστηρίζει έγκλειστους και πρώην κρατούμενους, προκειμένου να κατανοήσουν τα στοιχεία της προσωπικότητάς τους, τα οποία απαιτούν προσοχή

και ανησυχία, ακόμα και αν ποτέ δεν θα χρησιμοποιηθούν ως σενάρια για τη δημιουργία VR «δωματίων».

Κατά τη διάρκεια του έργου 60 συνολικά ιστορίες θα συλλεχθούν σε Ελλάδα, Ιταλία και Πορτογαλία. 6 από αυτές θα οπτικοποιηθούν. Πραγματοποιήθηκε η συλλογή κατά τον πρώτο χρόνο 20 ιστοριών εκ των οποίων 2 επιλέχθηκαν (1 με πρωταγωνιστή άντρα και 1 με πρωταγωνιστή γυναίκα) προκειμένου να οπτικοποιηθούν και να χρησιμοποιηθούν κατά την δοκιμαστική φάση του έργου για να εντοπιστούν δυσλειτουργίες και πιθανά προβλήματα. Οι υπόλοιπες 20 ιστορίες συλλέχθηκαν κατά το δεύτερο χρόνο του έργου και οι τελευταίες 20 το τελευταίο έτος και ετοιμάζονται για αξιοποίηση το τελευταίο εξάμηνο του έργου (άνοιξη – καλοκαίρι 2021).

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Για να αποκτήσει και να εξασφαλίσει ένα πλούσιο δείγμα βιογραφικών ιστοριών από κρατούμενους σε όλη την Ευρώπη, η σύμπραξη STEPS αποφάσισε να δημιουργήσει ένα κοινό πλαίσιο του οποίου η θέση ήταν ένας προσεκτικά επεξεργασμένος οδηγός με ερωτήσεις και θέματα που πρέπει να έχουν κατά νου οι εκπαιδευτές όταν ρωτούν κρατούμενους και πρώην κρατούμενους σχετικά παρελθόν, παρόν και την μελλοντική τους ζωή.

Έχοντας αυτόν τον οδηγό ως εργαλείο υποστήριξης, οι εκπαιδευτές από την Πορτογαλία, την Ιταλία και την Ελλάδα χρησιμοποίησαν την ευέλικτη και ολοκληρωμένη μέθοδο αφήγησης για να αποκτήσουν ιστορίες. Αυτή η μέθοδος προσαρμόστηκε στις ιδιαίτερες περιστάσεις τους (π.χ. εγκαταστάσεις φυλακών, εγκαταστάσεις ΜΚΟ) όπως διαθεσιμότητα χρόνου, τοποθεσία, πόροι, (πρώην) συναισθηματική και ψυχολογική κατάσταση του κρατουμένου.

Χρησιμοποιήθηκαν αρκετές μεθοδολογίες για την επίτευξη των καλύτερων δυνατών αποτελεσμάτων για τη συλλογή των ιστοριών και, ως εκ τούτου, για την ανάπτυξη της διανοητικής παραγωγής.

Αυτός ο τύπος μεθοδολογιών / μεθόδων έχει διαφορετική σημασία όταν χρησιμοποιείται. Μερικοί από αυτούς έχουν σκοπό να προετοιμάσουν τους τρόφιμους / πρώην τρόφιμους για την αφήγηση, άλλοι για χρήση κατά την αφήγηση.

Οι μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν ήταν οι εξής:

Η τεχνική του ταξιδιού

Αυτή η τεχνική είναι μια ισχυρή, αποτελεσματική και ευέλικτη τεχνική. Βασίζεται στον σκοπό ή την ιδέα της απομνημόνευσης ορόσημων, σημαντικών ημερομηνιών και άλλων σημαντικών γεγονότων από ένα γνωστό ταξίδι για τον χρήστη. Αυτή η τεχνική είναι σημαντική για τα ΒΗΜΑΤΑ γιατί μπορεί να είναι ένα εξαιρετικό εργαλείο για να θυμάστε τα γεγονότα που οδηγούν τους κρατούμενους / πρώην κρατούμενους στην κατάσταση που τους οδήγησαν στη φυλακή. Κατά τη χρήση αυτής της τεχνικής, οι εκπαιδευτές ρωτήθηκαν για τις αναμνήσεις, τα συναισθήματα και τις «έννοιες» τους όταν ορισμένες βασικές φράσεις γράφτηκαν σε έναν πίνακα. Τι σκέφτονται όταν τους ρωτάμε για τα μοναχικά ταξίδια τους; Και τα ταξίδια που έκαναν μέσα από τα όνειρα, τις ελπίδες και τα εμπόδια τους; Με άλλα λόγια, Πώς τα ταξίδια τους αποκαλύπτουν τις ιστορίες της ζωής τους;

Η τεχνική των «παραθύρων»:

Προσκάλεσε τους φυλακισμένους να πάρουν το μυαλό τους για μια βόλτα στην τέχνη του Σαλβαδόρ Νταλί, ιδιαίτερα την ελαιογραφία του 1925, γνωστή ως Young Woman at the Window, και τα ποιητικά γραπτά του Ναζίμ Χικμέτ. Πρώτον, έγχρωσαν μια ασπρόμαυρη εκδοχή της ζωγραφικής του Ντάλι ενώ μιλούσαν ελεύθερα. Στη συνέχεια, διάβασαν ένα ποίημα του Hikmet και επέλεξαν τις λέξεις και τις φράσεις που τους άγγιξαν περισσότερο, ώστε να μπορούσαν να δημιουργήσουν ένα νέο κείμενο μαζί. Στο τέλος, συζήτησαν τη δουλειά τους και τα συναισθήματα και τις σκέψεις την εικόνα που ζωγράρισαν.

Η τεχνική των πέντε βημάτων:

Για να διευκολύνει τη διαδικασία αφήγησης, η Kelly Gerostergiou εισήγαγε έναν οδηγό 5 βημάτων για να βοηθήσει τους κρατούμενους και τους πρώην κρατούμενους να προκαλέσουν τις προσωπικές τους ιστορίες. Αυτή η σειρά ενεργειών ξεκίνησε με μια ομαδική δραστηριότητα ακολουθούμενη από τρεις μεμονωμένες δραστηριότητες που οδήγησαν σε αυτοβιογραφία ή αφήγηση. Το πρώτο βήμα - η ομαδική συνάντηση - υπήρχε για να δημιουργήσει ένα κλίμα εμπιστοσύνης και ενδυνάμωσης μεταξύ των κρατούμενων. Επιπλέον, ήταν επίσης η ευκαιρία να εξηγήσουμε τη διαδικασία της αφήγησης και να καλλιεργήσουμε το ενδιαφέρον εκείνων που ήθελαν να γίνουν μέρος του STEPs. Κατά συνέπεια, εκείνοι των οποίων το ενδιαφέρον γοητεύτηκε αναφέρθηκαν στην πρώτη ατομική τους συνάντηση στην οποία διερεύνησαν την αντίληψή τους σύμφωνα με μια ανάλυση SWOT και στη συνέχεια καθόρισαν τους στόχους SMART. Στη δεύτερη και τρίτη ατομική τους συνάντηση, ενθαρρύνθηκαν πρώτα να αναβιώσουν πιθανές παραλείψεις δεν γνωρίζαμε πλήρως όταν ρωτήθηκε για το ενδιαφέρον τους για τον τρέχοντα κόσμο (π.χ. Ποια νέα διαβάζετε; Γιατί σας ενδιαφέρει;); μετά, στην τρίτη συνάντηση, άρχισε να εμφανίζεται ένα σκίτσο της ιστορίας τους - ο ήρωας, οι εκδηλώσεις, οι αγώνες, οι συνέπειες κ.λπ. Τέλος, στο πέμπτο και τελευταίο βήμα ήταν έτοιμοι να πουν τις ιστορίες τους στο εκπαιδευτή που τους βοήθησε να φτάσουν σε ένα μέρος εμπιστοσύνης και αυτογνωσίας.

Οι δραστηριότητες που ακολουθούν εφαρμόζονται στην ενδυνάμωση ομάδων ή ατόμων που είναι έγκλειστοι, με σκοπό να αναδείξουν θετικές πλευρές και συναισθήματα. Εμπεριέχουν το στοιχείο της «τέχνης» και βοηθούν στην προετοιμασία των εγκλειστών για να συμμετέχουν σε αφηγηματικές διαδικασίες.

Αυτές τις δραστηριότητες υιοθέτησαν οι εμπλεκόμενοι φορείς, τις προσαρμοσαν στις συνθήκες εργασίας τους και στο κοινό τους προκειμένου να πετύχουν την επιθυμητή συνεργασία με τον αφηγητή.

Ο εκπαιδευτής/σύμβουλος προσπαθεί να πείσει τους εκπαιδευόμενους να εστιάσουν στις δυνατότητές τους, τι ή ποιος τους βοηθάει, τι ή ποιος τους κάνει καλύτερους.

Η διαδικασία της εσωτερικής αλλαγής ξεκινάει με ερωτήματα που αφορούν στο τι πραγματικά επιθυμεί ο εαυτός μας και τι μας κάνει καλύτερους.

Η εμπειρία δείχνει ότι καθαρά και σταθερά οι κρατούμενοι θα υπηρετήσουν το έργο, θα συνδεθούν και θα αφεθούν, θα «εκτεθούν». Με καθαρό βλέμμα και καθαρή γλώσσα. Θα καταφέρουν να δώσουν, μια μεστή ερμηνεία. Και όσο αυτά θα συμβαίνουν, ούτε μια στιγμή δεν θα ξεχάσουμε ότι είναι φυλακισμένοι. Ούτε μια στιγμή δε θα ξεχάσουμε ότι εμείς θα φύγουμε και αυτοί θα μείνουν στα κελιά τους. Γιατί ειλικρινά, ούτε μια στιγμή, δε θα βρούμε κάτι που να μας χωρίζει από αυτούς.

Ατομικές και Ομαδικές δραστηριότητες

Ομαδικές Δραστηριότητες

Εφαρμόζονται και ατομικά, ανάλογα με τις ανάγκες

Ομαδική Δραστηριότητα 1: Η πορεία της ζωής μου στη φυλακή / Ζωγραφική (Διάρκεια: 1-2 διδακτικές ώρες)

Στόχος: Τα μέλη της ομάδας α) να εκφραστούν μέσα από την Τέχνη καταγράφοντας την πορεία τους στη φυλακή, β) να εστιάσουν στο τι τους ευχαριστεί κυρίως στις σχέσεις τους με τους άλλους, γ) να προκύψει μια ελπίδα, δ) να μοιραστούν με τις σκέψεις τους με τους υπόλοιπους.

Βήματα:

1. Ζωγράφισε το μονοπάτι σου

- Καθένας ζωγραφίζει ένα μονοπάτι το οποίο συμβολίζει την πορεία του μέσα στη φυλακή από την αρχή μέχρι αυτή τη στιγμή.
- Προσθέτει σύμβολα ή λόγια με τις σημαντικές στιγμές που έζησε σε αυτή την πορεία.
- Φαντάζεται και σχεδιάζει πού θα οδηγήσει αυτό το μονοπάτι.

2. Έκθεση του έργου ζωγραφικής

- Μοιράζονται όσοι επιθυμούν τα έργα τους με τους άλλους
- Συζήτηση σχετικά με θετική αλλαγή

Υλικά: Χαρτιά Α4 ή Α3, χρωματιστούς μαρκαδόρους, χρωματιστά αυτοκόλλητα

Ομαδική Δραστηριότητα 2: Γνωρίζω τις πλευρές μου

(Διάρκεια: 2 - 4 διδακτικές ώρες)

Στόχος: Τα μέλη της ομάδας να α) εντοπίσουν τις σημαντικές πλευρές της ζωής τους, β) αναγνωρίσουν τις θετικές πλευρές τους και τις αξίες τους, γ) να τις μοιραστούν τις σκέψεις τους με τους υπόλοιπους.

Βήματα

1. Ταλέντα

- Ο εκπαιδευτής / σύμβουλος προτείνει ένα θέμα, πχ. Ποια είναι τα κύρια ταλέντα μου και τι μπορώ να κάνω με αυτά.
- Κάθε μέλος αναπτύσσει το θέμα σε ένα φύλλο χαρτί για μισή ώρα
- Αφού γράψουν όλοι δημιουργούνται ομάδες και μοιράζονται μεταξύ τους τις σκέψεις τους
- Στην ολομέλεια μιλάει ο καθένας (όποιος θέλει) για αυτά που ένιωσε και για αυτά που σκέφτηκε για τον εαυτό του.
- Ο εκπαιδευτή / σύμβουλος επισημαίνει και επιβραβεύει τα θετικά σημεία που εκφράζει το κάθε μέλος.

2. Παραδείγματα άλλων θεμάτων

- Ποια πράγματα με θυμώνουν στον εαυτό μου και στους άλλους. Πώς αντιμετωπίζω αυτό τον θυμό;
- Έχω πραγματικούς ή φανταστικούς ήρωες – πρότυπα;
- Τι έχω σκεφτεί ότι θέλω να κάνω στη ζωή μου;

3. Αξίες

Ο εκπαιδευτής / σύμβουλος ζητάει από τους εκπαιδευόμενους να καταγράψουν πλευρές της ζωής τους που είναι σημαντικές, πχ ελευθερία, όνειρο, δημιουργία, αξίες κλπ. και να τις χωρίσουν σε τρεις κατηγορίες:

- Πράγματα ή πρόσωπα που δε θα εγκατέλειπαν σε καμία περίπτωση.
- Πράγματα ή πρόσωπα που θα εγκατέλειπαν για μια καλύτερα κοινωνία.
- Άλλα θέματα που είναι πρόθυμοι να μοιραστούν.

Ομαδική Δραστηριότητα 3: Ακροστιχίδα / Έκφραση συναισθημάτων
(Διάρκεια: 1-2 διδακτικές ώρες)

Στόχος: Ανάδειξη συναισθημάτων της ομάδας από διαφορετικές οπτικές.

Ο εκπαιδευτής - σύμβουλος μια ακροστιχίδα με μια λέξη με σημαντικό νόημα για τους κρατούμενους (πχ ελευθερία, ανεργία, φυλακή, κελί, φύλακας, κρατούμενος, εκπαίδευση κλπ).

Βήματα:

Ο εκπαιδευτής δίνει οδηγίες:

6. Σχηματίστε ομάδες και συμπληρώστε τη δική σας ομαδικές ακροστιχίδες με λέξεις που εκφράζουν τι σημαίνει για εσάς αυτή η αλλαγή. Πχ για τη λέξη ΑΝΕΡΓΙΑ:

Απελπισία

Νευρικότητα

Ελπίδα

Ρωτώ

Γιατί

Ίσως

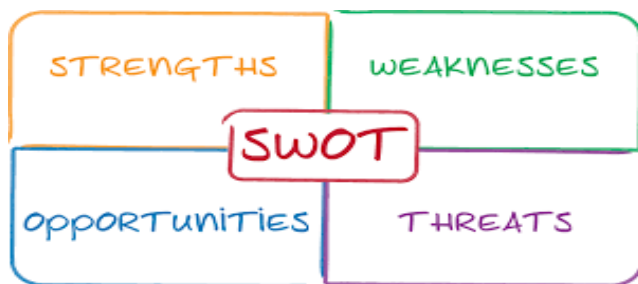
Απογοήτευση

7. Στη συνέχεια βάλτε δίπλα σε κάθε λέξη μια ζωγραφιά, ένα τραγούδι ή ένα σύμβολο κλπ
8. Στην ολομέλεια παρουσιάστε τις ακροστιχίδες των μικρών ομάδων.
9. Κολλήστε τα έργα των ομάδων σε χαρτόνι στον τοίχο ή σε πίνακα.
10. Συζήτηση του αποτελέσματος.

Ατομικές Δραστηριότητες

Ατομική Δραστηριότητα 1: *Σταυροδρόμι της Προσωπικότητας*
(Διάρκεια: 1 - 2 διδακτικές ώρες)

Στόχος: Ψάχνω τον εαυτό μου (αυτο-εξερεύνηση) και τα σημαντικά πρόσωπα για μένα.

Πλεονεκτήματα / Οι θετικές μου πτυχές και πως τις χρησιμοποιώ	Αδυναμίες / Οι αρνητικές μου πτυχές και πώς μπορώ να τις αντιμετωπίσω
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....
<i>Συναίσθημα....</i>	
<i>Τι ή ποιος μπορεί να με βοηθήσει μέσα στη φυλακή ή μετά την αποφυλάκιση; (υποστήριξη)</i>	<i>Ποια είναι τα εμπόδια μέσα στη φυλακή ή μετά την αποφυλάκιση;</i>
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....

Βήματα:

- Ο εκπαιδευτής / σύμβουλος δουλεύει τον παραπάνω πίνακα μαζί με τον ωφελούμενο.
- Τον ενθαρρύνει να επανέλθει σε αυτόν σε δικό του χρόνο μέχρι την επόμενη συνάντηση.
- Αναφορά στον ορισμό έξυπνων στόχων SMART

Θυμηθείτε ότι η άσκηση αυτή δεν ολοκληρώνεται μέσα σε μερικά λεπτά ή σε μια ημέρα. Απαιτείται διεργασία πολλών ημερών και χρόνος για να επανέρχεται ο κάθε ωφελούμενος σε αυτή, προκειμένου να ορίσει τα κριτήρια εκείνα που θα τον βοηθήσουν. Προτείνεται η χρήση χαρτονιού και η ανάρτησή του σε εμφανές σημείο. Έτσι, το «τι πρέπει να κάνω» θα γίνεται καθημερινά βίωμα και θα οδηγεί σταδιακά στην αυτοβελτίωση.

Ατομική Δραστηριότητα 2: Ξεκλείδωσε τον εαυτό σου

(Διάρκεια: 2 - 4 διδακτικές ώρες)

Στόχος: Ο εκπαιδευτής ενθαρρύνει τον ωφελούμενο να ξεκλειδώσει τον εαυτό σου, αυτό που έχει κρυφτεί μέσα σου, το οποίο μάλλον είχε ξεχάσει ότι υπάρχει και ότι είναι δυνατό.

Βήματα:

Ο εκπαιδευτής δίνει ερεθίσματα και ακολουθεί συζήτηση από την οποία θα προκύψουν πιθανά θέματα για αφήγηση.

✓ Η δημιουργία του κόσμου..... (που ζούμε τώρα)

- Ποιο είναι το σημείο 0 της προσωπικής σου ιστορίας; Γιατί;

or

✓ Χρήση ερωτήσεων

- Διαβάζεις εφημερίδες;
- Τι άρθρα προτιμάς;
- Ποιο κανάλι επιλέγεις για να δεις ειδήσεις και γιατί;
- Αν είχες απέναντί σου ένα δημοσιογράφο τι θα του έλεγες;

Feedback – Questions

- What have you done all this time?
- Do you have your storytelling in your mind? If not why ?
- Have you benefited from our co-operation ?
- How do you see the current situation?
- How do you see the future?

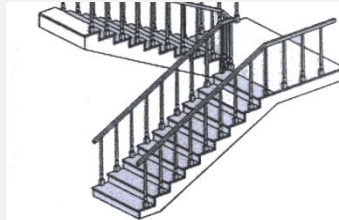
Ατομική Δραστηριότητα 3: *Κάνε ένα σχέδιο της ιστορίας σου*

(Διάρκεια: 2 - 4 διδακτικές ώρες)

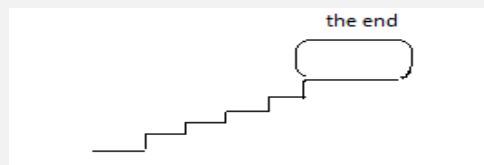
Στόχος: Προετοιμασία αφήγησης

Βήματα:

Έστω ότι έχετε μπροστά σας μια σκάλα και στην κορυφή βρίσκεται ο «τέλος» της ιστορίας σας.

1. Πάρτε ένα μεγάλο χαρτόνι και σχεδιάστε τη δική σας σκάλα.

2. Προσδιορίστε την αρχή της ιστορίας σου και τα βήματα που απαιτούνται μέχρι το τέλος της.
3. Ποιοι είναι οι ήρωες;
4. Μη διστάσετε να περιγράψετε τα συναισθήματά σας, θετικά ή αρνητικά.
5. Δώστε έναν ΑΙΣΙΟΔΟΞΟ τίτλο στην ιστορία σας

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ(γράψτε το όνομά σας)

Σημεία κλειδιά:

- Πού και πότε συμβαίνουν τα γεγονότα της ιστορίας;
- Ποιο είναι το κεντρικό πρόσωπο της ιστορίας;

- Ποια άλλα πρόσωπα συμμετέχουν;
- Με ποιο γεγονός ξεκινάει η ιστορία;
- Με ποια γεγονότα ή πράξεις συνεχίζεται;
- Ποιος φταίει για αυτό που έγινε... ποιες είναι οι συνέπειες;
- Με ποιον τρόπο αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα;
- Ποιες σκέψεις και συναισθήματα έχουν τα πρόσωπα για όσα συμβαίνουν στην ιστορία;
- Πώς τελειώνει η ιστορία και ποιο είναι το κεντρικό μήνυμα;

Ατομική Δραστηριότητα 4: *Αφήγηση με χρήση ερωτήσεων ή ελεύθερη αφήγηση*

(Διάρκεια: 10')

Αυτοβιογραφία σε πρώτο πρόσωπο ή περιγραφή σε τρίτο πρόσωπο.

Η διαδικασία μαγνητοφωνείται.

Ακολουθεί απομαγνητοφώνηση από τον σύμβουλο.

- ο Αν η ζωή σας ήταν ένα βιβλίο, ποια θα ήταν τα κεφάλαιά του;
- ο Ποια είναι τα κύρια γεγονότα στη ζωή σας; Ποιο ήρθε πρώτο; Ποιο δεύτερο;
- ο Ποιοι είναι οι σημαντικοί άνθρωποι στη ζωή σας;
- ο Σε ποιες φάσεις της ζωής σας επηρέασαν και με ποιον τρόπο;
- ο Ποιες είναι οι εντάσεις ή/και τα προβλήματα στη ζωή σας στο παρελθόν; στο παρόν;
- ο Τι θα γινόταν στο σενάριο της ζωής σας αν ήταν όλα αλλιώς;

- ο Τι θα γίνει στο σενάριο της ζωής σας στο μέλλον;
- ο Ποια η ιδεολογία που θα λέγατε ότι διατρέχει ολόκληρη τη ζωή σας;
- ο Ποιο θα ήταν το σλόγκαν της ζωής σας;

κ.α. σχετικά...

7 σημεία για την αξιολόγηση της ψηφιακής ελεύθερης αφήγησης

- Άποψη
- Ερώτηση Πλοκής / Δράσης
- Συναισθηματικό περιεχόμενο
- Φωνή
- Ήχος
- Οικονομία
- Βηματισμός

Ένα παράδειγμα

Η ιστορία ενός φυλακισμένου (Φυλακές του Εδιμβούργου)

Στην ιστορία αυτή απαντιούνται όλες οι ερωτήσεις

- Πότε και που έλαβαν χώρα τα γεγονότα;
- Ποιος είναι το κύριο πρόσωπο της ιστορίας;
- Πόσα άτομα εμπλέκονται;
- Πως ξεκινά η ιστορία;
- Πως η ιστορία εξελίσσεται;
- Ποιος είναι υπεύθυνος για ότι συνέβη;
- Ποιες είναι οι συνέπειες;
- Με ποιον τρόπο το πρόβλημα αντιμετωπίστηκε;
- Τι σκέψεις και τι συναισθήματα έχουν τα πρόσωπα στην ιστορία;
- Πως τελειώνει η ιστορία και ποιο είναι το κεντρικό μήνυμα;

"Πριν πολύ καιρό ήμουν ένα θυμωμένο μικρό παιδί." [Κύριο πρόσωπο]. "Τώρα είμαι σίγουρη, αποφασισμένη και πεινασμένη να πετύχω.." [Πλεονεκτήματα / Θετικές πτυχές / Θετική σκέψη]. Μπορεί να είμαι στη φυλακή τώρα, αλλά θα βγω έξω και τα πράγματα θα είναι διαφορετικά. Ξέρω ότι αυτό είναι αλήθεια, γιατί έχω κάνει μια τεράστια αλλαγή στη ζωή μου.

"Η ιστορία ξεκινάει όταν ήμουν 8 χρονών." [Σημείο 0 της προσωπικής της ζωής / Πώς ξεκινά η ιστορία]. Η ζωή που είχα τότε... τότε ξεκίνησαν όλα αυτά. Έμενα με τη μητέρα μου. [Άτομα που εμπλέκονται / Ποιος είναι υπεύθυνος για ό,τι συνέβη]. Ήταν εξαρτημένη από το αλκοόλ και έτσι με άφηναν να κάνω οτιδήποτε. Ήμουν 8 ή 9, αλλά έμενα μακριά της για δύο ή τρεις ημέρες κάθε φορά. Θα φρόντιζα τον εαυτό μου, όπως να παίρνω φαγητό όπου μπορούσα, όπως μερικές φορές στη γιαγιά μου [Άτομα που εμπλέκονται] γιατί η μαμά μου δεν μπορούσε πολλές φορές να κάνει κάτι. Ήταν περίπου τότε που άρχισα να κλέβω ηλίθια πράγματα από καταστήματα fast, αλλά εκτός από αυτό άρχισα να μιλάω με ανθρώπους που δεν έπρεπε να μιλήσω. Κατέληξα να γυρίσω στο σπίτι κάποιου [Άτομα που εμπλέκονται] και εκεί με κακομεταχειρίστηκε. Συνεχίστηκε για λίγο και η ζωή πήρε την κατηφόρα από εκεί.

Μέχρι τότε δεν μπορούσα να συμβιβαστώ. Είχα θυμώσει τόσο πολύ. Στο σχολείο μπορούσα να καθίσω μόνο για περίπου είκοσι λεπτά. Πήγαινα και καθόμουν κάπου σε ένα δάσος. Ήμουν τόσο θυμωμένη με ότι συνέβαινε. Απλά ένιωθα άσχημα.

Επειδή το έσκασα από το σχολείο και από το σπίτι η αστυνομία [Ατομα που εμπλέκονται] μπλέχτηκε και με έστειλαν σε ένα σπίτι για παιδιά. Κοιτάζοντας πίσω σε αυτό εύχομαι κάποιος να είχε βγει μπροστά και να είχε προσφερθεί να με φροντίσει - κάποιος από την οικογένεια ίσως. Δεν ξέρω γιατί δεν το έκαναν. Ίσως νόμιζαν ότι ήταν υπερβολικό βάρος. Από τότε δεν έχανα χρόνο για κοινωνικούς λειτουργούς [Ατομα που εμπλέκονται] γιατί η απάντησή τους ήταν απλά να με βάλουν σε ένα σπίτι. Μπορώ να τα καταλάβω μέσα σε λίγα λεπτά αυτά τώρα πια.

" Έτσι, εκεί ακριβώς ήμουν ακόμη περισσότερο θυμωμένη. Ήμουν θυμωμένη με τον εαυτό μου, θυμωμένη με τη μητέρα μου..... [Συναισθήματα] Ένιωσα ότι ήμουν ένα κακό άτομο. [Συναισθήματα]. Ήμουν τόσο θυμωμένη που μερικές φορές χρειαζόταν πέντε υπάλληλοι για να με παλέψουν. Μια μικρή κοπελίτσα σαν εμένα! Υπήρχαν κάποιες καλές στιγμές στο σπίτι. Μερικές φορές το προσωπικό εκεί με πήγαινε έξω με την οικογένειά του το Σαββατοκύριακο, όπως σε μια εορταστική μέρα ή κάτι τέτοιο. Αυτό ήταν ωραίο. Ήταν κάποιος που έδειχνε ότι νοιαζόταν. Ήμουν σε εκείνο το σπίτι για τέσσερα χρόνια πριν μετακομίσω στο οικοτροφείο. Μόλις μετακόμισα άρχισα να καπνίζω κάνναβη. [Συνέπειες]. Άρχισα να παίρνω όλων των ειδών τα ναρκωτικά, χάπια,μανιτάρια, έκσταση,μεθαμφεταμίνη, μεθαδόνη, βάλιουμ...και τότε όταν ήμουν 18 ή 19 άρχισα να καπνίζω ηρωίνη [Συνέπειες]. Από αυτό το σημείο και μετά δεν με σταματούσε τίποτα. Ήταν σε μια καθοδική πορεία. Έκλεβα, λήστευα, έκανα απάτες... οτιδήποτε για να πάρω χρήματα για ναρκωτικά [Συνέπειες].

[Πώς συνεχίζεται η ιστορία]

Η ζωή κυλούσε έτσι, αλλά και πάλι ήμουν πραγματικά οργανωμένη. Πήγαινα γύρω από τα σύνορα από τη μια πόλη στην άλλη...και σε κάθε πόλη στόχευα το δρόμο και σε κάθε πλευρά του δρόμου σε κάθε κατάσταση. Δεν ξέρω πώς κατάφερα να ξεφύγω σε πολλά από αυτά. Ήταν αυτό το μπρούτζινο. Μερικές φορές οι φύλακες κρατούσαν τις πόρτες ανοιχτές για μας. Θα έφευγα με μπουκάλια Glenmorangie ή ζευγάρια Reeboks, ή ένα χούβερ Dyson και ένα DVD player... αλλιώς θα πήγαινα στα αποδυτήρια και θα έβαζα ένα μάτσο σακάκια με σπρέι και θα έβγαίνα έξω.

Και όλα αυτά γιατί στην πραγματικότητα τάζα τρεις χρήστες ηρωίνης, εμένα, την πρώην φίλη μου και του τύπου που οδηγούσε το αυτοκίνητο. Ξοδεύαμε εκατοντάδες λίρες την ημέρα. Μερικές φορές τα χρήματα ξοδεύονταν ακόμα και

πριν πάρουμε καν φαγητό. Κάπνιζα, έκανα ένεση... ήταν το απόλυτο χάος. Απολύτως διαβολικό. Ήμουν διαλυμένη στο τέλος κάθε μέρας. Θα μπορούσα να τα ξανακάνω όλα αυτά. Η ζωή ήταν προς τα πίσω και προς τα εμπρός κι έκανε κύκλους και ήμουν μέσα και έξω από τη φυλακή σαν γιο-γιο. Θα είχα κοινωνική εργασία, εντολές καλής συμπεριφοράς, εντολές αναστολής... και θα τα έσπαγα όλα. Πράγματα από το παρελθόν με στοίχειωναν. Προσπαθούσα να τα βάλω στο πίσω μέρος του μυαλού μου, αλλά ήταν ακόμα εκεί. Έπαιρνα ναρκωτικά για να ξεφύγω από όλα αυτά. Αν γεννιόντουσαν συναισθήματα για πράγματα που είχαν συμβεί, ή ακόμα και με την σκέψη ότι θα επιστρέψω στη φυλακή έπαιρνα ναρκωτικά για να τα σβήσω, για να απομακρύνω τα φρικτά συναισθήματα.

Ήξερα ότι έπρεπε να κάνω κάτι και έτσι πήγα και ανέφερα την κακοποίηση που μου είχε συμβεί όλο αυτό το διάστημα. Πήγα στην αστυνομία και πήραν καταθέσεις και όλα αυτά και έκαναν αυτό που έπρεπε να κάνουν. Αλλά ακόμα και μετά από αυτό, ένιωθα ότι όλα ήταν από πάνω μου. Νόμιζα ότι δεν θα μπορούσα ποτέ να ξεφύγω από αυτό. Απλά ήθελα να τελειώσω τη ζωή μου και είχα μια πολύ καλή ευκαιρία. Ήμουν θαραλλέα. Πήρα πολλά ναρκωτικά και χτύπησα μια γενναία δόση ηρωίνης στο λαιμό μου για σιγουριά. Το αποτέλεσμα; Κατέληξα σε κώμα στο νοσοκομείο. Ίσως αυτό να ήταν το σημείο καμπής. Η θεία μου δούλευε εκεί. Μπορούσα να ακούσω τη φωνή της δίπλα στο κρεβάτι μου και μετά ξέσπασε μπροστά μου. Από τότε η θεία και ο θείος μου είπαν ότι θα με υποστηρίξουν. Ήταν καταπληκτικοί. Με επισκέπτονταν, έχουν έρθει στα δικαστήρια μου και έχουν προσφερθεί να με βοηθήσουν όταν αφεθώ ελεύθερη.

Δουλεύω σκληρά από τότε. Κοιτώντας πίσω βλέπω ότι ποτέ δεν αντιμετώπισα τα προβλήματά μου μέχρι που έγιναν βουνό. Μετά θα ξεκινούσα. Θα ήθελα απλά να σπάσω πράγματα και να ξεσπάσω. Τώρα θα απογοητευτείς... αλλά μπορώ να δω ένα πρόβλημα πριν ξεφύγει από τον έλεγχο. Θα το σταματήσω στο φτερό. Αν τα πράγματα γίνουν πιο δύσκολα ή μπερδεμένα μπορώ να φύγω και μετά αρχίζω να βλέπω ότι τα πράγματα μπορεί να φαίνονται διαφορετικά. Μπορώ να αντιμετωπίσω τα πράγματα πολύ πιο εύκολα και να μην τα αφήσω όλα να γίνουν μόνα τους. Συνήθιζα να συγκρατούμαι, αλλά τώρα ό,τι κι αν είναι ... το κανονίζω εγώ. Είναι πιο εύκολο να το αντιμετωπίσω. Τα πράγματα είναι διαφορετικά τώρα επειδή νιώθω άνετα να μιλάω με τους ανθρώπους και αν πρέπει να ειπωθεί κάτι, μπορώ να το πω τώρα. Έχω πρόβλημα με τα οπιούχα.

[Με ποιον τρόπο αντιμετωπίζεται το πρόβλημα]

Έχω κάνει όλα τα μαθήματα: ενσυναίσθηση θυμάτων, κυματισμός, επίλυση προβλημάτων, πίεση από ομοτίμους, καταστάσεις υψηλού κινδύνου. Παίρνω κάτι από τον καθένα τους. Μαζί με όλα αυτά υπήρξε και η συμβουλευτική. Ήταν υπέροχα. Ήμουν σε θέση να μιλήσω για οτιδήποτε θέλω, και τα τελευταία δύο χρόνια έχω αντιμετωπίσει την κακοποίηση, έστω το μεγαλύτερο μέρος της. Δεν με ενοχλεί τώρα. Έχω χρησιμοποιήσει όλη αυτή τη βοήθεια όσο καλύτερα μπορώ για να δυναμώσω. Η απόδειξη είναι ότι είμαι καθαρή τώρα. Είμαι καθαρή εδώ και δύο χρόνια. Τι μεγάλο μπόνους που είναι αυτό. Είναι εξαιρετικό. Νιώθω δυνατή και καλή με τον εαυτό μου.

Ήταν δύσκολα μερικές φορές. Κατέληγα χαμένη και ήμουν ακόμα περικυκλωμένη από αυτό από το οποίο προσπαθούσα να ξεφύγω. Όπως μια φορά μοιραζόμουν ένα κελί με κάποια που ικέτευε ή πουλούσε το πουλόβερ της μόνο και μόνο για να πάρει χρήματα για ναρκωτικά. Βγήκα από εκεί, μια ανοιχτή φυλακή και προσπάθησα να ξαναμπώ κάπου αλλού για να προσπαθήσω να ξεφύγω από όλα αυτά. Έτσι, είχα τις μάχες μου στην πορεία - είναι απαραίτητη η αποφασιστικότητα και σκληρή δουλειά. Έπρεπε να αποδείξω την άποψή μου και να δείξω στον κόσμο ότι παρόλο που είμαι στη μεθαδόνη είμαι καθαρή. Δεν παίρνω τίποτα άλλο. Τώρα αν αφεθώ ελεύθερη θέλω να βάλω τη μεθαδόνη στο μηδέν ώστε να είμαι εντελώς απαλλαγμένη από ναρκωτικά.

Είναι σημαντικό τώρα να φύγω από εδώ. Τώρα ξέρω ότι μπορώ να μείνω με τη **θεία** και τον **θείο** μου [Ατομα που εμπλέκονται] αυτό είναι μια μεγάλη διαφορά στο πώς φαίνονται τα πράγματα. Θα βρω δικό μου κατάλυμα, αλλά θα κάνω ένα βήμα τη φορά. Θα μείνω εκεί για μια μέρα εδώ και εκεί μέχρι να το συνηθίσω. Τότε ίσως αν το καταφέρω ο **γιος** μου [Ατομα που εμπλέκονται] μπορεί να έρθει και να μείνει τα Σαββατοκύριακα και να περάσει περισσότερο χρόνο μαζί μου. Θέλω η ζωή να του κάνει καλό. Θέλω να μην περάσει όσα εγώ.

[Το τέλος, το κεντρικό μήνυμα, σκέψεις, συναισθήματα, όνειρα / θετική σκέψη]

Θέλω κι εγώ να βρω δουλειά. Έχω δουλέψει σκληρά εδώ. Δεν μπορούσα να μην δουλέψω τώρα. Έβαφα κελιά και γραφεία και έκανα την κομμώτρια. Είμαι καλή σ' αυτό. Ίσως θα μπορούσα να παρακολουθήσω μια επιμόρφωση σε ένα κολέγιο; Να πάρω ένα πιστοποιητικό για να με πάει στο επόμενο επίπεδο. Θα μπορούσα να δουλέψω σε ανδρικά κουρέια.

" Ορίστε, αυτό θέλω. Μια φυσιολογική ζωή. Στο δικό μου σπίτι. Μια δουλειά. Να περνάω χρόνο με το γιο μου. Να βγαίνω έξω. Να έχω ωραία πράγματα. Απλά να είμαι φυσιολογική, αυτό θέλω περισσότερο από οτιδήποτε άλλο. Ξέρω ότι θα τα καταφέρω αυτή τη φορά. Δεν θα γίνει μέσα σε μια νύχτα, αλλά μπορώ να το πετύχω. Έβαλα στον εαυτό μου στόχους τώρα. Δεν ήταν εύκολο μέχρι στιγμής, αλλά άξιζε τον κόπο. Οι άνθρωποι λένε ότι βλέπουν μια διαφορά σε μένα. Λένε ότι μπορούν να δουν ότι έχω αυτοπεποίθηση και αυτό με κάνει να νιώθω καλά. Έχω εμπιστοσύνη στον εαυτό μου που δεν είχα ποτέ για χρόνια. Έχω την θέληση και την ικανότητα να κάνω πράγματα τώρα χωρίς να υπάρχουν ναρκωτικά που με ελέγχουν. Η ζωή μου είναι στα χέρια μου. Την κυβερνώ μόνη μου."

ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ελληνικές – Ιταλικές – Πορτογαλικές ιστορίες

1. Σώμα χωρίς ζωή

25 Ιανουαρίου 1982! Γεννήθηκε ένα παιδί στο Ιράκ. Αυτή τη μέρα οι γονείς του ήτανε πολύ χαρούμενοι. Χαίρονταν το παιδί που απέκτησαν. Ήταν αγόρι ! Ήταν ο γιός τους, ήταν το πρώτο τους παιδί.

Η μάνα του έδωσε το όνομα Samir. Μεγάλωσα σε μία χώρα που είχε πάντα πόλεμο. Γύρω μου κάθε μέρα άνθρωποι σκότωναν ανθρώπους, αλλά εγώ ονειρευόμουν να πάω κάπου αλλού, να φύγω, να ζήσω στην ηρεμία, στην ειρήνη. Να μη φοβάμαι να περπατήσω στους δρόμους, να αναπνέω χωρίς το φόβο.

Τα χρόνια περνούσαν σιγά σιγά και έφτασα να γίνω 28 ετών. Περίμενα να αλλάξει κάτι στη ζωή μου. Αναζητούσα τον έρωτα, την αγάπη. Και πράγματι μια μέρα είδα μια κοπέλα πάρα πολύ όμορφη! Πρώτη φορά έβλεπα τόσο όμορφη κοπέλα, μα τόσο όμορφη...

Μίλησα στη μάνα μου για αρκετή ώρα, της είπα πως τη θέλω αυτή τη γυναίκα! Θέλω να την παντρευτώ!!! Η μάνα έκλαψε πολύ από χαρά, χαιρόταν που ο γιός της ήθελε να παντρευτεί, να κάνει οικογένεια! Και τότε αποφάσισε να πάει να μιλήσει με την οικογένειά της, τους γονείς της κοπέλας. Και όλα πήγαν καλά. Συμφωνήσαμε για το γάμο που θα γίνονταν στις 22 Οκτώβρη. Παντρεύτηκα τη γυναίκα που ήθελα! Η ζωή μου τα έδωσε Όλα!!! Ήμουν πολύ χαρούμενος!!

Άρχισα να πραγματοποιώ τα όνειρά μου, παντρεύτηκα την αγαπημένη μου και άνοιξα ένα μαγαζί, ένα NET BAR!!! Κάθε πρωί πήγαινα στο μαγαζί και αργά το βράδυ επέστρεφα στο σπίτι. Ήμουν ήρεμος! Όλα ήταν υπέροχα πηγαίναμε καθημερινά με τη Mariam στο μαγαζί και περνούσαμε όμορφα.

18 Φεβρουαρίου 2015! Ήταν ένα όμορφο πρωινό με την αγαπημένη μου Mariam!! Φάγαμε πρωινό και ξεκινήσαμε να πάμε στο μαγαζί μας. Ανοίξαμε με πολλά όνειρα αυτό το μαγαζί και σκεφτόμασταν τη ζωή μας, πότε θα κάνουμε τα δικά μας παιδιά. Μέσα σε λίγη ώρα όλα ανατράπηκαν! Ένα αυτοκίνητο σταμάτησε έξω από το μαγαζί μας και μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα ήρθε και ένα άλλο. Μετά από λίγα λεπτά κατέβηκαν από τα αυτοκίνητα οκτώ άτομα. Όλοι φορούσαν μάσκες και κρατούσαν όπλα. Τα άτομα αυτά πέταξαν βόμβα μέσα στο μαγαζί. Πέταξαν βόμβα μέσα στο μαγαζί που ήμουν εγώ και η Mariam. Θόρυβος, σκόνη, κρότος δυνατός!!! Πέσαμε κάτω σείστηκε όλος ο τόπος. Δύο λεπτά χρειάστηκαν, για να νιώσω, πως μπορώ να σηκωθώ και να αναζητήσω, να δω τη Mariam. Ήταν πεσμένη εκεί κάτω, τόσο κοντά μου μα ταυτόχρονα και τόσο μακριά μου. Την άγγιξα, άρχισα, να την κουνώ να την ταρακουνώ!!! Δεν αντιδρούσε.... Ήταν νεκρή!!! Η αγαπημένη μου είχε πεθάνει. Αυτό ήταν! Ένιωσα να είμαι νεκρός, να πεθαίνω, να κόβεται η ανάσα μου. Η καρδιά μου έγινε Πέτρα! Μπροστά στα μάτια μου ήτανε η Mariam αλλά δεν μου μίλαγε. «Μίλα μου Mariam...».

Οι φίλοι μου την μετέφεραν στο νοσοκομείο και το απόγευμα μου τη έφεραν στο σπίτι, Ήταν εκεί η Μαρίam δίπλα μου, αλλά όμως είχε φύγει πολύ πολύ μακριά μου και τότε έμεινα μόνος. Εντελώς μόνος. Μετά από όλα αυτά δεν ήθελα να μείνω στη χώρα μου. Ήθελα να πάω κάπου μακριά, πολύ μακριά...

Πέρασαν πέντε μήνες και αποφάσισα να συνεχίσω τη ζωή μου, να προχωρήσω, να πάω στην Ελλάδα. Ένας φίλος μου είπε ότι εκεί οι άνθρωποι ζουν ήρεμα, ειρηνικά. Δεν χρειάστηκε να το σκεφτώ πάρα πολύ, γιατί ήθελα να νιώσω και πάλι άνθρωπος έστω κι έτσι. Κανόνισε ο φίλος μου να φύγω με καράβι μαζί με κάποιους άλλους με σίγουρο προορισμό την Ελλάδα. Δεν άργησε να φτάσει η στιγμή και μπαίνοντας μέσα στο καράβι είδα σαν ταινία να περνά η ζωή μου με όλες τις εικόνες, τις άσχημες, τις καλές, τις λίγες και μοναδικές. Κοιτούσα τη θάλασσα και χανόμουν στις σκέψεις μου.

Είχαμε σχεδόν φθάσει στην Ελλάδα, μέχρι τη στιγμή που μας συλλάβανε οι «μπάτσοι». Και τότε ακούστηκε η φωνή: «Εσύ, εσύ είσαι ο οδηγός, τα χέρια ψηλά και μην τολμήσει να κουνηθεί κανείς σας!». Δεν μπορούσα να πιστέψω αυτό που συνέβαινε. Άκουγα να μας μιλάνε για φυλακή. Χωρίς να το καταλάβω βρέθηκα στη φυλακή της Χίου. Πρώτη φορά θα έμπαινα στη φυλακή. Δεν ήξερα πως είναι η φυλακή. Όταν με οδήγησαν εκεί, στο κελί μου, δεν γνώριζα τι θα ακολουθήσει, δεν ήξερα την ελληνική γλώσσα. Στην αρχή δεν μπορούσα να καταλάβω τι μου έλεγαν επειδή οι περισσότεροι κρατούμενοι ήταν Έλληνες. Μέχρι την ώρα που με οδήγησαν σε άλλη πτέρυγα και βρέθηκα σε ένα θάλαμο όπου εκεί υπήρχαν άλλα εννιά άτομα. Ο καθένας τους ήταν από διαφορετική χώρα. Μιλούσαμε διαφορετικές γλώσσες εκείνοι γνώριζαν την ελληνική γλώσσα εγώ όμως καθόλου. Δεν μπορούσα να συνεννοηθώ με κανέναν τους. Μέσα στη φυλακή η ζωή είναι πολύ δύσκολη όταν όμως δεν μπορείς να μιλήσεις με τον άλλον, να ανταλλάξεις μια κουβέντα, όλα γίνονται ακόμη δυσκολότερα.

Κάθε μέρα γίνονταν φασαρίες. Δεν υπήρχε ηρεμία και όταν κάποιος αρρώσταινε δεν του έδιναν φάρμακα. Πολλές φορές δεν υπήρχαν τα φάρμακα αυτά και άλλες φορές πάλι δεν ήταν απαραίτητο να πάρει φάρμακα, έτσι τουλάχιστον έλεγαν.... Ανθρώπινος πόνος παντού, φωνές, εντάσεις και τσακωμοί. Ο καιρός όμως κυλούσε και περίμενα να περάσει ο χρόνος για να έρθει η ώρα του δικαστηρίου. Ένα χρόνο μετά, ορίστηκε η δίκη μου. Η ποινή που μου επιβλήθηκε ήταν 18 χρόνια φυλάκισης. Λίγες μέρες μετά την απόφαση του δικαστηρίου είχα πάρα πολύ άγχος και ακολούθησε η μεταγωγή μου στο Κατάστημα Κράτησης Λάρισας. «Ποιος ξέρει τι θα αντιμετωπίζα εκεί σκεφτόμουν». Κι όμως οι κρατούμενοι εκεί ήταν πιο φιλικοί ή τουλάχιστον έτσι ένιωθα. Πιο ανθρώπινοι, με πλησίασαν μου έδωσαν δύναμη και ένας από αυτούς μου είπε: «εδώ θα είσαι καλύτερα. Έχουμε μια Δεύτερη Ευκαιρία. Υπάρχει σχολείο. Μπορείς να κάνεις αίτηση για να παρακολουθήσεις μαθήματα».

Ένωσα καλύτερα γιατί πίστεψα πως θα έχω μια βοήθεια. Θα μάθω ελληνικά όσο μπορώ και θα επικοινωνώ με τους υπόλοιπους. Έτσι κι έγινε. Πήγα στο σχολείο της φυλακής γνώρισα τις δασκάλες μου άρχισα και πάλι να αισθάνομαι ζωντανός. Να νιώθω πως δίπλα μου υπάρχουν άνθρωποι. Άνθρωποι που με στηρίζουν και που θέλουν να με βοηθήσουν να μάθω. Να μάθω ελληνικά στη χώρα που ονειρευόμουν να έρθω. Με τον ερχομό μου στο σχολείο έδιωχνα τις άσχημες σκέψεις και έπαιρνα δύναμη για να μάθω, για να αντέξω, για να συνηθίσω να σκέφτομαι διαφορετικά.

28 Μαΐου 2018. Ξύπνησα νωρίς το πρωί και τηλεφώνησα στο σπίτι μου για να ακούσω τη μάνα μου. Όμως άκουσα από έναν γείτονα που έτυχε εκείνη την ώρα να βρίσκεται στο σπίτι μου και να σηκώσει το τηλέφωνο ότι πως η μάνα μου πέθανε. Ο θεός μου πήρε την τελευταία μου χαρά. Εκείνη τη μέρα έσπασε κάτι μέσα μου, γεύτηκα το θάνατο για δεύτερη φορά. Άδειασε η ζωή μου. Είμαι ακόμη ζωντανός αλλά το σώμα μου είναι χωρίς ζωή. Είμαι ένας νεκρός, είμαι ένας κρατούμενος νεκρός!

Μόνο μια σκέψη έχω πλέον, να ακούσω να μου λένε πως είμαι ελεύθερος. Περιμένω αυτή τη στιγμή γιατί έμαθα να ελπίζω, έμαθα να περιμένω την ώρα που θα βγω έξω από τη φυλακή.

Αφού ακόμη αναπνέω, αφού ακόμη έχω κουράγιο μπορώ να ονειρεύομαι πως, όταν βγω, θα βρω μια δουλειά, θα φτιάξω ένα σπιτικό και θα αποκτήσω οικογένεια. Δεν έχω κανέναν να με περιμένει έξω αφού όλα τα αγαπημένα μου πρόσωπα χάθηκαν. Πρέπει όμως να παλέψω να ξεκινήσω μια καινούργια ζωή.

Μπερδεμένες πολλές φορές οι σκέψεις μου, καθώς μπορεί η ζωή να μου δώσει κι άλλη θλίψη κι άλλη τιμωρία. Δεν μπορώ όμως να συνεχίσω να σκέφτομαι αρνητικά γιατί από λάθος σκέψη βρέθηκα και μέσα στη φυλακή. Πίστευα πως λαθραία θα πραγματοποιούσα τα όνειρά μου. Λάθος μεγάλο!!!

Έμεινα τέσσερα χρόνια μέσα στη φυλακή. Σε έξι όμως μήνες αποφυλακίζομαι έχοντας μάθει πολλά πράγματα, έχοντας διδαχθεί ακόμη πολύ περισσότερα. Υπάρχει μια κοινωνία εδώ μέσα. Μέσα στη φυλακή οι άνθρωποι ζουν μια άλλη ζωή, μια «στάση» μια στάσιμη ζωή. Ελπίζω πως από το σημείο μηδέν βγαίνοντας έξω θα ξεκινήσω τη ζωή μου και πάλι από την αρχή.

Μπορώ και θα το κάνω.

2. Μια ζωή στη φυλακή

Γεννήθηκα στην Αλβανία. Στα δεκατέσσερα χρόνια μου αποφασίζω να φύγω για την Ελλάδα ελπίζοντας να αλλάξει κάτι στη ζωή μου. Κάθισα έναν χρόνο. Δούλεψα σε οικοδομή. Ξαναγυρίζω στην Αλβανία.

Στα δεκαεφτά χρόνια μου μπαίνω για πρώτη φορά στη φυλακή της Αλβανίας για κλοπές. Έκλεβα από μικρός. Στην αρχή μικροπράγματα, αργότερα μεγαλύτερης αξίας. Δεν μπορούσαν οι γονείς μας να μας αγοράσουν ό,τι ζητούσαμε κι εμείς βρίσκαμε ευχαρίστηση να τ' αποκτούμε με άλλο τρόπο. Όταν είσαι μικρός μπαίνεις σε πολλά παιχνίδια. Βέβαια οι μεγάλοι μπορεί να επηρεάζουν τις συμπεριφορές μας, αλλά αν δεν θέλει κανείς να μπει στην παρανομία δεν μπαίνει.

Μπαίνω λοιπόν στη φυλακή για τέσσερα χρόνια. Όπως κάθε φυλακή είναι δύσκολα. Και δεν υπάρχουν οι κατάλληλοι άνθρωποι που δουλεύουν μαζί μας. Δεν βλέπουν ότι δουλεύουν με ανθρώπους, αλλά ότι κάνουν μια ψυχρή δουλειά για το μηνιαίο και μόνο. Τέλος πάντων. Εγώ τα κατάφερα, γιατί από μικρός ήμουν στις δυσκολίες και τις δοκιμασίες. Το πρόβλημα στη φυλακή είναι η βία. Όχι τόσο από τους συγκρατούμενους, αλλά από τις αρχές.

Όταν βγήκα από τη φυλακή ήθελα ν' αλλάξω ζωή. Αλλά δεν βρήκα τις κατάλληλες συνθήκες. Γινόταν πόλεμος έξω. Μπορεί να μην είχα διαφορές με κανέναν, αλλά ήρθε από το πουθενά το πρόβλημα. Σ' έναν κάτοικο γειτονικού χωριού του «καρφώθηκε» η ιδέα ότι θέλω την κοπέλα του. Ήρθε νύχτα μπροστά στο σπίτι μου μαζί με άλλους τέσσερις για να με σκοτώσει. Ακούω τον σκύλο μου να γαυγίζει. Βγήκα έξω με τον φακό για να δω τι συμβαίνει στο σκοτάδι. Τότε άρχισε να με πυροβολεί με ένα αυτόματο όπλο. Έσβησα το φακό και έπεσα στο χώμα. Την ώρα που του τελείωσαν οι σφαίρες και άλλαξε γεμιστήρα βρήκα ευκαιρία να συρθώ μέχρι το σπίτι για να πάρω το όπλο μου. Έριξα κι εγώ με το όπλο μου και τους ανάγκασα να φύγουν. Εγώ ακόμη δεν ήξερα ποιοι με πυροβόλησαν και γιατί. Από έναν γείτονα έμαθα ύστερα από πίεση ποιος ήταν ο αυτός που το οργάνωσε, αλλά δεν ήξερα ποιος με πυροβόλησε.

Εγώ από εκείνη τη στιγμή οπλοφορώ. Λίγες μέρες αργότερα συναντώ στο δρόμο τον άνθρωπο που ήθελε να με σκοτώσει. Μου ρωτάει γιατί κρατάω το όπλο, αφού δεν μπορώ να το χρησιμοποιήσω και μου αποκαλύπτει ότι αυτός με πυροβόλησε σπίτι μου. Συνεχίζει να με προκαλεί και να μου λέει ότι είμαι ανίκανος να του απαντήσω. Τότε του λέω, αφού το θες τόσο πολύ θα σε βοηθήσω. Του βάζω την κάνη του όπλου στο λαιμό και του λέω «χαιρετίσματα εκεί που θα πας». Τότε φοβήθηκε και μου είπε ότι δεν το εννοούσε και ζήτησε συγνώμη. «Εντάξει», του είπα. «Αφού μου χάρισε τη ζωή ο Θεός, σου τη χαρίζω κι εγώ. Πήγαινε στο σπίτι σου και ζήσε τη ζωή σου». Περπατάει δέκα μέτρα και γυρίζει. «Εγώ σήμερα δεν πάω σπίτι μου, αν δεν σε σκοτώσω!», μου λέει.

Κι έκανε την κίνηση προς το όπλο του που είχε στη ζώνη του. Την ίδια ώρα ανοίγει το παλτό του και με προκαλεί να ρίξω, ενώ το δεξί χέρι του έπιανε τη λαβή του όπλου.

Αυτός προχωρούσε κι εγώ οπισθοχωρούσα. Έψαχνα τις κατάλληλες λέξεις για να τον πείσω, αλλά δεν τις βρήκα. Ήμουν μικρός και δεν ήξερα τον τρόπο. Βλέποντας να τραβά το όπλο του, του ρίχνω τριάντα σφαίρες και τον σκοτώνω.

Όμως δεν μπαίνω αμέσως φυλακή, γιατί εκείνη την περίοδο όλοι οπλοφορούσαν και δεν υπήρχε κράτος να επιβάλει το νόμο.

Ήρθαν όμως στο σπίτι μου συγγενείς του για να εκδικηθούν, για βεντέτα. Εγώ τους περίμενα όμως στο σπίτι μου με το δικό μου σόι. Ένας γείτονας παρενέβη ειρηνευτικά και τους είπε ότι δεν θα βγει τίποτα απ' αυτό παρά μόνο θα γεμίσει ο τόπος πτώματα. Αυτοί είδαν τα δεδομένα και έφυγαν.

Μετά από μερικές ημέρες έφυγα για την Ελλάδα. Αργότερα έκλεψα το σπίτι ενός επιχειρηματία στη Βόρεια Ελλάδα. Σε έλεγχο που ακολούθησε από την αστυνομία ο εξαδέλφος μου που ήταν πιο άμαθος μαρτύρησε για τα όπλα. Στο σπίτι μου οι αστυνομικοί βρήκαν το δικό μου όπλο, αλλά και το κυνηγετικό που έκλεψα από το σπίτι του επιχειρηματία.

Καταδικάζομαι σε δώδεκα χρόνια φυλάκιση και κλείνομαι στη φυλακή της Θεσσαλονίκης. Παλιότερα αυτή η φυλακή ήταν πιο δύσκολη, γιατί ασκούνταν βία και από την πλευρά της διοίκησης. Στο μεταξύ, επειδή η βεντέτα ήταν «ανοιχτή» και η προσοχή μου ήταν ιδιαίτερα τεταμένη. Τον σουγιά τον είχα πάντοτε μαζί μου για κάθε ενδεχόμενο. Οι μικροποινίτες είναι πιο απρόσεκτοι στη φυλακή, αλλά οι ισοβίτες είναι αυτοί που κάνουν τις πιο μεγάλες ζημιές.

Μερικά χρόνια αργότερα έγινε μια επίθεση σε βάρος ενός νεαρού συγκρατούμενου. Τον μαχαίρωσαν συγκρατούμενοί του, αλλά επέζησε. Η Υπηρεσία έκανε το λάθος να τον ξαναφέρει στην ίδια πτέρυγα όπου βρισκόταν οι δράστες της επίθεσης. Εμείς επιχειρήσαμε να «κλείσουμε» το θέμα για να μην δοθεί συνέχεια από τη στιγμή που το παιδί επέζησε και δεν ομολόγησε τους δράστες για να διωχθούν ποινικά. Εμείς μεσολάβησαμε να δώσουν τα χέρια θύτες και θύμα και αν έχουν εκκρεμότητες να τις λύσουν έξω από αυτή τη φυλακή στο μέλλον. Επειδή όμως αυτοί που δεσμεύτηκαν ότι τελείωσε η υπόθεση, ξαναχτύπησαν τον συγκρατούμενο πέντε μήνες αργότερα, εγώ που μεσολάβησα πήρα το θέμα προσωπικά. Βλέπω στο θάλαμο δέκα κρατούμενους να τον χτυπάνε. Τον βγάζω έξω και ζητάω το λόγο. Αυτοί μου απαντούν ότι εμείς θα κάνουμε ό,τι θέλουμε κι εσύ αν είσαι μάγκας έλα να μας αντιμετωπίσεις. Εγώ λοιπόν συγκρούστηκα μαζί τους, τραυματίζοντας τους πρωτεργάτες του επεισοδίου. Ένας από αυτούς απεβίωσε.

Το αποτέλεσμα είναι να καταδικαστώ σε ισόβια ενώ ήμουν μέσα στη φυλακή και να είμαι από τους ελάχιστους κρατούμενους που έχουν περάσει 25 χρόνια στη

φυλακή. Μέσα στη φυλακή δεν χτύπησα μόνο, αλλά έσωσα και πολλούς ανθρώπους, που κινδύνευαν. Η ζωή στη φυλακή ήταν άγρια.

Τώρα είναι πιο χαλαρά τα πράγματα. Πολλοί κρατούμενοι είναι εξαρτημένοι από ψυχοφάρμακα. Άλλοτε από αδυναμία και άλλοτε για δικονομικούς λόγους.

Καλή στιγμή δεν θυμάμαι στη ζωή μου. Ποια καλή στιγμή να θυμάμαι όταν έχω περάσει σχεδόν όλη την ενήλικη ζωή μου πίσω από τα κάγκελα; Το μόνο καλό είναι ότι έμαθα πολλά και δεν έχω αυτοκτονήσει ή δεν έχω πάθει ψυχικές αρρώστιες.

Τώρα θα βγω από τη φυλακή φτωχός σε χρήματα, αλλά πλούσιος σε εμπειρίες. Σκέφτομαι να ζήσω επιτέλους ελεύθερος και να οργανώσω τη ζωή μου μακριά από τα σίδερα.

3. Η ιστορία του Χαλίντ

Ο φυλακισμένος ήρωας της ιστορίας λέγεται Χαλίντ. Είναι 36 ετών, παντρεμένος με τη Λίντα 32 ετών. Έκαναν μαζί τρία παιδιά, δύο κόρες και ένα αγόρι. Η μεγάλη κόρη λέγεται Lila και είναι 10 ετών, το αγόρι Ιωσήφ 8 ετών και η Μαρία 4 ετών. Όλη η οικογένεια δημιουργήθηκε στην πόλη μου, το Χαλέπι της Συρίας. Αυτή την όμορφη και ιστορική πόλη, που την κατέστρεψε ο πόλεμος. Ο Χαλίντ εργαζόταν ως καθηγητής Γυμνασίου και η γυναίκα του ως δασκάλα στο δημοτικό. Ήταν χειμώνας και μάλιστα πολύ βαρύς όταν ένα βράδυ έριξαν βόμβες στο σχολείο του και το γκρέμισαν. Την ίδια εβδομάδα έπεσαν βόμβες και στην πολυκατοικία που έμενε σε μία περιοχή που έχει καταστραφεί ολοσχερώς. Τότε ο Χαλίντ αναγκάστηκε να πάρει την οικογένειά του και να πάνε στο σπίτι της μητέρας του, το οποίο ήταν ήδη γεμάτο από άλλα μέλη της οικογένειας. Αδέλφια, ανίψια και άλλοι μέσα σ' ένα σπίτι.

Αυτό το μεταναστευτικό πρόβλημα στα ενδότερα της χώρας ήταν συνηθισμένο, όπως και ο ίδιος ο θάνατος. Το άλλο πρωί, παρά την καταστροφή ο Χαλίντ πήγε στο γκρεμισμένο σχολείο, για να διδάξει στους μαθητές του που θα συγκεντρώνονταν σ' αυτό γιατί ένοιωθε πιστός στο καθήκον του και στο ιερό μήνυμα. Ο Χαλίντ πίστευε ότι η μόρφωση μπορούσε να χτίσει νέους ανθρώπους και όλοι μαζί να χτίσουν ξανά την αγαπημένη πόλη του. Δυστυχώς όμως για τον Χαλίντ η ιστορία επαναλαμβάνεται. Αυτή τη φορά με πιο δραματικό γι' αυτόν τρόπο.

Το σχολείο όπου εργαζόταν η γυναίκα του και σπούδαζαν τα δύο παιδιά του βομβαρδίστηκε την ώρα του μαθήματος. Ο Χαλίντ έτρεξε μαζί με πολλούς άλλους να σώσουν όσους μπορούσαν στα χαλάσματα. Ο Χαλίντ έβγαζε τις πέτρες με

περισσότερη ένταση γιατί κάτω απ' αυτά βρισκόταν τρία μέλη της οικογένειάς του. Ξαφνικά του φάνηκε ότι άκουσε τη φωνή της κόρης του, την οποία είχαν καταπλακώσει οι πέτρες από τα ερείπια. Τότε ο Χαλίντ με τη βοήθεια και άλλων συμπολιτών σηκώσανε τις πέτρες και έκπληκτος είδε το σώμα της γυναίκας του να έχει γίνει ασπίδα για να σώσει το κοριτσάκι τους. Το παιδί δεν είχε πάθει τίποτα από τη θυσία της μάνας, αλλά η ίδια είχε πλημμυρίσει στο αίμα και είχε χάσει τις αισθήσεις της. Μάνα και κόρη μεταφέρθηκαν σε κάτι σκηνές που λειτουργούσαν για πρώτες βοήθειες, καθώς τα νοσοκομεία επίσης είχαν βομβαρδιστεί. Ο Χαλίντ τρομαγμένος συνέχισε να ψάχνει στα ερείπια του σχολείου για να βρει το γιο του, που δεν είχε βρεθεί μέχρι εκείνη την ώρα.

Οι ώρες περνούσαν βασανιστικά, ώσπου νύχτωσε και άρχισε να βρέχει καταρρακτωδώς. Τότε ένας διασώστης φώναξε τη βρήκε ένα παιδί. Ο Χαλίντ έτρεξε γρήγορα. Το παιδί ήταν ο γιος του! Δυστυχώς όμως ο Ιωσήφ από μαθητής και ένα παιδί γεμάτο από όμορφα όνειρα και παιχνίδια έγινε ένα πουλάκι που άνοιξε τα φτερά του για τον παράδεισο. Ο Χαλίντ με πόνο φώναζε σε τι έφταιξα και σκότωσαν το παιδί μου. Πήρε στα χέρια του τον μικρό γιο του με τα δάκρυα να πέφτουν πιο πολύ από τη βροχή. Ο Χαλίντ έμεινε για λίγο σιωπηλός. Μετά μάζεψε για λίγο τη δύναμή του και πήρε τηλέφωνο τη μητέρα του και της είπε να πάει στο νοσοκομείο για να φροντίσει τη γυναίκα του και την κόρη του χωρίς όμως να της πει για το θάνατο του γιου του μέχρι να πάει να το θάψει. Επειδή ο θάνατος ήταν καθημερινότητα τον έθαψαν αμέσως. Ο Χαλίντ πήγε με λίγους φίλους για να θάψουν τον γιο του. Δεν μπορούσε να μιλήσει καν. Η γλώσσα τον πρόδωσε και τα μάτια του αντί για δάκρυα έβγαζαν φωτιά. Τα χέρια του τρέμανε και με δυσκολία στεκόταν όρθιος. Μόλις τελείωσε με την κηδεία προσπάθησε να στεγνώσει τα δάκρυα του και ν' ανακτήσει τις δυνάμεις του για να πάει στο νοσοκομείο.

Ο γιατρός του είπε ότι η γυναίκα του θα ζήσει, αλλά χρειάζεται αίμα και ότι δυστυχώς πρέπει να της κόψουν το ένα χέρι. Το ίδιο χέρι που έσωσε τη ζωή της κόρης τους! Επειδή από τα πολλά θύματα δεν υπήρχε χώρος, την επόμενη μέρα μεταφέρθηκε σπίτι της μητέρας του. Όταν έφτασε σπίτι αγκαλιά με τις κόρες της με το ένα χέρι έψαχνε να βρει τον γιο της, γιατί δεν άκουσε τη φωνή του, ούτε έτρεξε να την αγκαλιάσει. Τότε κατάλαβε ότι κάτι δεν πάει καλά κι άρχισε να χτυπάει δυνατά η καρδιά της. Κοίταξε στα μάτια τον άντρα της, που δεν μπορούσε να κρατήσει τα δάκρυά του και τότε κατάλαβε τι είχε συμβεί. Ότι το παιδί της ήταν νεκρό, όπως και πολλοί μαθητές της. Την πόνεσε όχι μόνο η απώλεια του Ιωσήφ, αλλά και των άλλων παιδιών που τα θεωρούσε κομμάτι του εαυτού της. Γιατί δεν ήταν μόνο δασκάλα τους, αλλά σαν μάνα τους.

Πέρασε ένας μήνας και ήρθε χαρτί στον Χαλίντ για επιστράτευση, για να υπερασπιστεί την πόλη του. Αλλά ο Χαλίντ δεν ήταν με καμία πλευρά του πολέμου

και το μόνο που ήθελε ήταν η ειρήνη και αγάπη για όλο τον κόσμο. Έτσι αποφάσισε να πάρει την οικογένειά του και να μετακομίσουν στην άλλη πλευρά της πόλης, κοντά στα σύνορα με την Τουρκία. Άρχισε να πουλάει ότι είχε ο ίδιος και η γυναίκα του καθώς και κάποια χρήματα που του έδωσε η μητέρα του κι έτσι άρχισε η δύσκολη διαδρομή του, αλλά με δύναμη και με πίστη ότι ήθελε να σώσει την οικογένειά του. Εκεί όμως που πήγε δεν ήταν και πολύ καλύτερα, διότι υπήρχαν ομάδες τρομοκρατών που τους χρηματοδοτούσαν μεγάλες χώρες που ήθελαν να σκοτώσουν τον κόσμο από όλες τις θρησκείες για τα συμφέροντά τους και να διαρκέσει ο πόλεμος όσο παραπάνω γίνεται.

Όταν ο Χαλίντ έφτασε εκεί τον έκλεισαν αμέσως σ' ένα κρατητήριο για να σιγουρευτούν ότι δεν είναι με τους αντιπάλους. Μετά από δύο εβδομάδες σιγουρεύτηκαν ότι δεν ήταν εχθρός, αλλά ένας απλός πολίτης που ήρθε για την οικογένειά του.

Τον άφησαν ελεύθερο, αλλά ο Χαλίντ κατάλαβε ότι μ' αυτές τις συνθήκες δεν θα μπορούσε να μείνει εκεί με την οικογένειά του και έτσι αποφάσισε να μεταναστεύσει σε μία άλλη χώρα για ένα καλύτερο μέλλον μακριά από τον κίνδυνο και το θάνατο. Το πρώτο βήμα ήταν να πάνε στην γειτονική Τουρκία, που είχε ήδη κλείσει τα σύνορά της μπροστά από τους ίδιους για να μην μπορούν να πάνε σε χώρες της Ευρώπης και έτσι να πεθάνουν μέσα στη Συρία. Υπήρχε όμως ο άλλος δρόμος, πληρώνοντας εμπόρους που φρόντιζαν για τη λαθραία είσοδο στη χώρα. Ο Χαλίντ αναγκάστηκε να δώσει τα μισά χρήματα που είχαν για να περάσει αυτός και η οικογένειά του. Όταν έφτασε εκεί τον βοήθησαν οι συμπατριώτες του να νοικιάσει ένα δωμάτιο μέχρι να βρει τρόπο να συνεχίσει την πορεία του για τη Γερμανία, που ήταν ο τελικός προορισμός τους.

Πέρασε λίγος καιρός που ήταν αρκετός για να μάθει ο Χαλίντ πως λειτουργεί το κύκλωμα και ποια διαδικασία έπρεπε ν' ακολουθήσει για να περάσει πρώτα στην Ελλάδα και μετά από την Ελλάδα στη Γερμανία. Το πρόβλημα όμως ήταν ότι το ποσό που του ζήτησαν για την οικογένειά του ήταν πολύ μεγάλο και δεν το διέθετε. Τότε του πρότειναν μια εναλλακτική λύση: να οδηγήσει αυτός ένα φουσκωτό σκάφος που θα μετέφερε και άλλους πρόσφυγες. Έτσι, δεν θα χρειαζόταν να πληρώσει τα χρήματα που ζητούσε ο έμπορος. Μετά από πιέσεις και για το καλό της οικογένειάς του ο Χαλίντ δέχτηκε!

Ήταν καλοκαίρι και ο καιρός ήρεμος και όμορφος και στην αυγή της μέρας με λίγο φόβο ο Χαλίντ ξεκίνησε τη διαδρομή για ένα καλύτερο αύριο. Η διαδρομή έπρεπε να είναι δυο τρεις ώρες μέχρι το απέναντι νησί. Όμως μόλις έφτασε στα ελληνικά νερά εμφανίστηκαν κάποια άτομα με στρατιωτικά ρούχα και προσπάθησαν να βυθίσουν το φουσκωτό σκάφος! Στην αρχή ο Χαλίντ νόμιζε ότι ήταν στρατιώτες, αλλά μετά έμαθε ότι ήταν μέλη ρατσιστικής οργάνωσης και ότι δεν ήταν η πρώτη φορά που γινόταν αυτό. Όμως λίγο αργότερα ήρθαν άνδρες του

Λιμενικού και τους έσωσαν. Τους οδήγησαν σε ένα ελληνικό νησί που δεν ήξερε ποιο ήταν. Όλοι χάρηκαν για τη σωτηρία τους και πίστεψαν ότι όλα θα πάνε καλά. Σε λίγο όμως ήρθαν αστυνομικοί και πήραν τον Χαλίντ, γιατί, όπως είπαν αυτός ήταν ο καπετάνιος του σκάφους. Αυτός το αρνήθηκε. Τους είπε όλη την ιστορία και τους περιέγραψε με λίγα λόγια το δράμα του και ότι αυτός ήταν ο μόνος τρόπος να σώσει την οικογένειά του. Οι αστυνομικοί δεν τον πίστεψαν. Ο Χαλίντ επέμεινε και τους είπε ότι θα έκανε τα πάντα προκειμένου να σώσει την οικογένειά του από το θάνατο. Η αστυνομία έγραψε ότι είναι έμπορος λαθρομεταναστών και ότι το κάνει σαν επάγγελμα και ότι συνήθιζε να βγάζει χρήματα και να ζει από αυτή τη δουλειά. Η γυναίκα του και οι κόρες του μεταφέρθηκαν σ' ένα μέρος που έμοιαζε με σταύλος και έμειναν εκεί περιμένοντας το δικαστήριο του Χαλίντ. Η ημέρα της δίκης έφτασε. Όμως ο Χαλίντ δεν είχε χρήματα. Το κράτος του όρισε συνήγορο υπεράσπισης, ο οποίος εμφανίστηκε δύο ώρες πριν τη δίκη χωρίς να δώσει ιδιαίτερη σημασία στην υπόθεσή του. Αισθάνθηκε ότι η παρουσία του ήταν τυπική.

Ο πρόεδρος του δικαστηρίου έκανε δύο – τρεις ερωτήσεις στον Χαλίντ, ο οποίος προσπάθησε να του εξηγήσει την ιστορία του. Ο πρόεδρος δεν φάνηκε να τον πιστεύει και του ζήτησε να σταματήσει. Όταν ήρθε η ώρα της ανακοίνωσης της ποινής, άκουσε ότι καταδικάζεται σε φυλάκιση εκατό χρόνων με βάση το άθροισμα των ατόμων που υποτίθεται ότι αυτός μετέφερε! Για λίγα δευτερόλεπτα η καρδιά του σταμάτησε να χτυπά. Ο δικηγόρος του εξήγησε ότι θα πρέπει να μείνει οκτώμισι χρόνια στη φυλακή!

Όλη η ζωή του πέρασε μέσα σε εικόνες στο μυαλό του, ο πόλεμος, ο πόνος, ο θάνατος. Στάθηκε απελπισμένος για την τύχη της οικογένειάς του. Σκέφτηκε τις κορούλες του, που τις αφήνει παιδάκια και θα τις δει ολόκληρες γυναίκες όταν αποφυλακιστεί. Αισθανόταν αδικία για την τιμωρία που του δόθηκε επειδή προσπάθησε να σώσει την οικογένειά του από το θάνατο. Θεώρησε ότι το δικαστήριο έγινε φονιάς και σκότωσε την ελπίδα και τα όνειρά του. Η γυναίκα του πήγε κοντά του, του έπιασε τα χέρια και του είπε πως προτιμάει να γυρίσει στη Συρία, γιατί είχε αποφασίσει να περιμένει ή τον άντρα της ή το θάνατο και ότι, αν ήταν να έρθει ο θάνατος πρώτος να τη βρει στη χώρα της, κοντά στους δικούς της ανθρώπους. Πέρασε ο χρόνος. Ο Χαλίντ βρίσκεται τρία χρόνια στη φυλακή και για να μην ξεχάσει τα πρόσωπα της οικογένειάς του τα ζωγράφησε στον τοίχο του. Κάτω από τα αγαπημένα πρόσωπα έγραψε ένα ποίημα:

Θυμήσου κάθε φορά που προσεύχεσαι τη νύχτα εκατομμύρια παιδιά ονειρεύονται ένα κομμάτι ψωμί. Στη γέφυρα περπατούσαν με τις πληγές ανοιχτές και φορούσαν μόνο το δέρμα τους πριν πεθάνουν με αξιοπρέπεια. Θυμήσου πριν ξαπλώσεις στο μαξιλάρι σου πώς μπορεί να κοιμηθεί τη νύχτα αυτός που του έχουν δολοφονήσει τα όνειρά του. Η καρδιά μου είναι πληγωμένη για τα μικρά

αγγελουδάκια όταν γυρνάνε από τα σχολεία και τους φίλους από το μέτωπο. Η πατρίδα μου είναι πληγωμένη κι εγώ πίσω τα κάγκελα. Και κάθε μέρα πεθαίνουν δεκάδες παιδιά και αναρωτιούνται τι φταίμε και μοιραζόμαστε ψωμί και θάνατο. Να μην στεγνώσει η ελπίδα μου πριν στεγνώσουν τα δάκρυά μου.

4. Τιμωρία χωρίς ενοχή

Γεννήθηκα σε μία μικρή πόλη με πληθυσμό 35.000 ανθρώπους. Έχω έναν αδερφό, ένα χρόνο μικρότερο από μένα. Ο πατέρας μου δούλευε οδηγός και η μάνα μου πουλούσε λαχεία. Ο πατέρας μου ήταν χρήστης ναρκωτικών, ενώ η μάνα μου πάλευε για να τα κόψει. Ότι λεφτά έβγαζε τα χρησιμοποιούσε για να αγοράζει τη δόση του. Τότε εγώ ήμουν 6 χρονών και ο αδερφός μου 7.

Το 1971 γεννήθηκε κι η αδερφή μου. Η μάνα μου είχε αναλάβει τη φροντίδα όλων. Μαζί με μας και τη φροντίδα της γιαγιάς.

Μετά το θάνατο του παππού η κατάσταση της γιαγιάς επιδεινώθηκε, με αποτέλεσμα να μη μπορεί πλέον να συντηρήσει τον εαυτό της. Δε μιλούσε, μάζεψε σκουπίδια και τα έφερνε στο σπίτι, ενώ είχε ταυτίσει κάθε χώρο του σπιτιού με την τουαλέτα.

Το σπίτι που ζούσαμε είχε σχήμα γάμα. Στο ένα τμήμα του σπιτιού ζούσαμε εμείς και στο άλλο ο αδερφός του πατέρα μου με την φιλενάδα του. Ο θείος μου έπινε κάθε μέρα, μεθούσε και μάλωνε με τη θεία. Από την άλλη ο πατέρας μου έκανε χρήση καθημερινά. Συνήθως αυτό γινόταν παρέα με τους φίλους του. Μαζεύονταν καθημερινά στο σπίτι μας και έκαναν χρήση ναρκωτικών. Αυτό προκάλούσε εντάσεις ανάμεσα στα δύο αδέρφια που ο καθένας ήθελε την ησυχία του για προσωπικούς λόγους.

Ο πατέρας μου με είχε μεγάλη εμπιστοσύνη. Μου έδινε τα ναρκωτικά, τα έκρυβα και όταν μου τα ζητούσε του τα έδινε. Τότε ήμουν οκτώ χρονών. Το μόνο που ήθελα ήταν να τα κόψει. Το ίδιο και η μάνα μου. Κάθε φορά της έλεγε πως θα τα κόψει και κάθε φορά έκανε τα ίδια. Δεν έκανε καμία προσπάθεια. Αντ' αυτού τα πράγματα πήγαιναν χειρότερα. Μία μέρα ήρθαν στο σπίτι μας 20 άντρες που δεν τους είχα ξαναδεί. Είπαν στον πατέρα μου ότι ήθελαν να δοκιμάσουν από αυτά που κρατάει στο σπίτι. Ο πατέρας μου δέχτηκε και από εκείνη τη μέρα άρχισαν να μας επισκέπτονται όλο και πιο συχνά.

Μία μέρα ο πατέρας με τη μάνα μου πήγαν να επισκεφτούν τη μητέρα της μάνας μου, που ζούσε σε άλλη πόλη 100 χιλιόμετρα μακριά από εμάς. Θα έλειπαν δύο μέρες. Οι φίλοι του το γνώριζαν. Όταν ξυπνήσαμε το άλλο πρωί, βρήκαμε το

σπίτι σε διάλυση. Έλειπαν η τηλεόραση, το κασετόφωνο, τα ρούχα, τα λεφτά. Κάποιοι είχαν μπει και είχαν πάρει όλα τα πράγματα μας. Όπως, όμως, καταλάβαμε δεν μπόρεσαν να βρουν αυτό που ήταν κρυμμένο στο κρεβάτι το δικό μου, πίσω από τα πόδια του κρεβατιού. Φοβηθήκαμε πολύ. Όταν γύρισαν οι γονείς μου, ο πατέρας μου κατάλαβε ποιοι το έκαναν. Ένας από αυτούς τόλμησε να έρθει το ίδιο βράδυ και έκανε ότι δεν είχε συμβεί τίποτα. Ο πατέρας μου τον έπιασε από το λαιμό και τον απειλησε με μαχαίρι να φέρει γρήγορα αυτά που έκλεψαν. Ο άλλος φοβισμένος τον παρακαλούσε να μην τον σκοτώσει και ότι θα τα φέρει πίσω όλα, εκτός από το κασετόφωνο που δεν είχε στη διάθεσή του.

Ο πατέρας κατάλαβε ότι κινδυνεύουμε εμείς και του είπε να μην ξανάρθει στο σπίτι μας. Αυτό τον έκανε να θελήσει να κόψει τα ναρκωτικά. Η μάνα μου του συμπαραστεκόταν. Μάλιστα του είχε φέρει και κάτι χάπια από το νοσοκομείο, που έλεγε ότι θα τον βοηθούσαν να ξεκόψει καλύτερα. Όλοι τον στηρίζαμε. Εγώ τον πρόσεχα και ήμουν δίπλα του και είχα μεγάλες ελπίδες, γιατί ήθελα απλά να έχω μία οικογένεια, μία καλή οικογένεια. Δυστυχώς ο πατέρας μου αρρώστησε, σε σημείο που δεν μπορούσε να σηκωθεί από το κρεβάτι.

Μια νύχτα ήρθε πάλι αυτός που έκλεψε τα πράγματα, απειλώντας να σκοτώσει τον πατέρα μου. Πήγε να σπάσει την πόρτα. Φοβόμουν. Η μάνα μου, όμως, βρήκε τη δύναμη, πήρε το τσεκούρι και πλησίασε στην πόρτα.

Τον προειδοποίησε πως αν σπάσει την πόρτα, κρατάει τσεκούρι και θα τον χτυπήσει. Δεν ξέρω τι τον σταμάτησε, μάλλον ο φόβος, αλλά η μάνα μου μας έσωσε γι άλλη μία φορά. Τελικά, παρόλες τις δυσκολίες ο πατέρας μου έκοψε τα ναρκωτικά, αλλάξαμε διεύθυνση και το σπίτι που ζούσαμε ο πατέρας το χάρισε στον αδερφό του.

Συνεχίσαμε τη ζωή μας, μεγάλωσα, χωρίς, όμως να έχω στο μυαλό μου να κάνω παρανομίες. Πήγα στο τεχνικό πανεπιστήμιο και λόγω οικονομικών προβλημάτων δεν το τελείωσα. Πήγα στο εργοστάσιο 15 χρονών. Δούλευα και σκεφτόμουν να φύγω στην Ελλάδα. Η μάνα μου χώρισε κάποια στιγμή με τον πατέρα μου. Αν και είχε κόψει τα ναρκωτικά, ξεκίνησε σχέσεις με άλλες γυναίκες. Εγώ το γνώριζα και του έλεγα να είναι πιο προσεκτικός για να μην καταλαβαίνει η μάνα. Τελικά η μάνα μου τον έπιασε με άλλη και τον χώρισε.

Όταν άνοιξαν τα σύνορα στη Ρωσία και έφευγαν όλοι, φύγαμε κι εμείς. Προορισμός η Ελλάδα. Από το 1990 μέχρι και το 2016 δούλευα και όταν μας απέλυσαν από τη δουλειά βρεθήκαμε με χρέη στη ΔΕΗ και προβλήματα υγείας της γυναίκας μου. Ξαφνικά ήρθε και η εφορία. Σκεφτόμουν τη μικρή μου κόρη. Ένιωθα πως είχα μικρή κόρη και δεν μπορούσα να προσφέρω τίποτα. Αυτό με οδήγησε να μην πω όχι όταν μου ζήτησαν να κάνω μεταφορά μεταναστών. Οι επιλογές που είχα για δουλειά ήταν πολλές, αλλά όλες ήταν παράνομες. Νόμιζα πως δεν κάνω κακό. Θεώρησα ότι αυτό που θα κάνω δεν ήταν έγκλημα. Μεταφορά μεταναστών!

Όλη μου τη ζωή προσπαθούσα να μη βλάψω κανέναν, όμως φαίνεται πως τελικά έβλαψα.

Την πρώτη μέρα στη φυλακή, όταν είδα το κελί ρώτησα τον εαυτό μου «Τι κακό έκανα και βρίσκομαι εδώ ;» Με έπιασε νοσταλγία. Στο λαιμό μου ήταν ένα κουβάρι που κρατούσα με όλη μου τη δύναμη να μη ξετυλιχτεί, αλλά όσο το κρατούσα τόσο με έπνιγε για να βγει. Δεν είχα γνωστούς και φίλους, κανέναν. Όλοι άγνωστοι και στα μάτια τους έβλεπα μόνο πόνο και ταλαιπωρία. Κάποιοι, ίσως, ένιωθαν χειρότερα και από μένα, ιδίως όταν άκουσα ότι κάποιοι ήταν μέσα 8 χρόνια. Σιγά – σιγά συνήθισα τις συνθήκες της φυλακής. Είδα τι σημαίνει φίλος και τι σημαίνει απατεώνας. Ανάμεσα στους ανθρώπους είδα πολλά είδη ζώων, όπως στη ζούγκλα. Κάποιοι ήταν πραγματικά λιοντάρια, κάποιοι φίδια, κότες, ποντίκια, λύκοι και λαγούδια. Θυμήθηκα το ζωολογικό κήπο που πήγαινα την μικρή μου κόρη κι έβλεπα τη χαρά που είχε, όταν έβλεπε τα ζώα. Τώρα ήμουν σίγουρος πως αν έβλεπε αυτό που βλέπω εγώ, δεν θα είχε τα ίδια αισθήματα χαράς.

Κάποιοι άνθρωποι δεν μοιάζουν να είναι επικίνδυνοι για την κοινωνία. Γιατί υπάρχει άραγε η φυλακή; Και αν δεν υπήρχε, πως θα ήταν; Και το μυαλό μου δεν μπορεί να δώσει απαντήσεις. Ήρθε η μέρα του πειθαρχείου, με βάλαν χωρίς να θέλω για 10 μέρες. Είχε ζέστη 45 βαθμούς. Ήμουν μόνος και δεν μπορούσα να ανασάνω από τη ζέστη. Θυμήθηκα όλες τις αμαρτίες που έκανα στη ζωή μου. Για να περνάει η ώρα στο πειθαρχείο έγραφα ποιήματα στους τοίχους με οδοντόκρεμα, τα έσβηνα και ξανέγραφα.

Όταν ερχόταν ο φύλακας με το φαγητό δε μιλούσε καθόλου. Μου άφηνε νερό και φαγητό κι άκουγα τη χειρότερη φωνή της κλειδαριάς που μου δυνάμωνε τον πόνο.

Όταν λένε ότι τιμωρία χωρίς ενοχή δεν υπάρχει είναι ψέμα. Υπάρχει. Κάποιος θέλει να φορτωθεί το έγκλημα να καλύψει κάποιον άλλον που το έκανε. Οι αστυνομικοί αδιαφορούν, θέλουν να κλείνουν υποθέσεις. Είναι

δύσκολο να παραμείνεις άνθρωπος μετά από τη φυλακή. Η λέξη σωφρονισμός είναι δύσκολη λέξη. Ο σωφρονισμός βασίζεται στο φόβο της φυλακής, να φοβηθείς και να μην ξανακάνεις τα ίδια. Εγώ μπορεί να φοβηθώ και να μην ξανακάνω, όμως οι περισσότεροι άνθρωποι δε φοβούνται.

Μιλώ μόνο για τον εαυτό μου. Εγώ θα παραμείνω καλός άνθρωπος, ό,τι κι αν συμβεί στη ζωή μου. Είμαι σίγουρος γι αυτό.

5. Πάλι μαζί!

Πέρασαν σχεδόν 10 χρόνια. 10 χρόνια δύσκολα, με αφόρητη πίεση, προβλήματα διαφόρων ειδών, οικονομικά, ψυχολογικά, υγείας. Πόσο δίκιο είχες μπαμπά μου, όταν μου έλεγες ότι μετά το στρατό τα χρόνια θα περνάνε χωρίς να το καταλάβεις και κοίτα να τα χαρείς ακόμα και αν δεν πάνε καλά τα πράγματα! Όταν θα αντιμετωπίζεις αυτές τις στιγμές να ξέρεις ότι ο χρόνος δεν γυρίζει πίσω. Πόσο δίκιο είχες μπαμπά μου! Έτσι για να γίνω πιο συγκεκριμένος, σχεδόν πριν δέκα χρόνια πήρα μία απόφαση. Έκανα μία λάθος επιλογή. Ο ενθουσιασμός, η όρεξη για δημιουργία και η απίστευτη αυτοπεποίθηση που είχα στον εαυτό μου με οδήγησαν στο σημείο μηδέν.

Δούλευα σε μία εταιρεία μεταλλικού προφίλ σχεδόν 11 χρόνια. Ξεκίνησα σαν ανειδίκευτος εργάτης και στη συνέχεια έγινα χειριστής ραουλιέρας, οδηγός κλαρκ και αποθηκάριος. Το αφεντικό μου ο Νίκος αναγνώρισε αμέσως τις ικανότητές μου. Ο χρόνος περνούσε και είχα γίνει γενικών καθηκόντων. Ο Νίκος έγινε φίλος και όχι αφεντικό κι εγώ προσπαθούσα να είμαι όσο πιο σωστός γινόταν.

Μία μέρα και αφού όλα πήγαιναν καλά στη ζωή μου, στη δουλειά μου, στα οικονομικά μου μία συζήτηση έφερε την άλλη και άρχισαν κάποια θεματάκια να γυρίζουν στο μυαλό μου. Ζούσα σ' ένα αρκετά μεγάλο χωριό, 50 χιλιόμετρα έξω από τη Θεσσαλονίκη. Είχαμε πάει εκεί όταν είχε μείνει έγκυος η γυναίκα μου για να μας βοηθούν οι γονείς της. Σκοπός μας ήταν να επιστρέψουμε ξανά στη Θεσσαλονίκη. Λογάριαζα, όμως, χωρίς τον ξενοδόχο. Μία δεύτερη εγκυμοσύνη, όχι προγραμματισμένη, μας υποχρέωνε να μείνουμε περισσότερο καιρό στο χωριό.

Έτσι φτάσαμε στο σημείο που άρχισαν οι συζητήσεις. Η γυναίκα μου είχε μάθει να δουλεύει, δεν ήθελε να κάθεται όλη μέρα. Ήθελε να είναι δημιουργική και ανεξάρτητη.

Μην μπορώντας να βρει στο χωριό δουλειά γκρίνιαζε αρκετά. Βέβαια, έκανε περιστασιακές δουλειές σε βενζινάδικο, σε γυράδικο που την έκαναν να ξεχνιέται, αλλά κάποια στιγμή οι συζητήσεις και η γκρίνια ξανάρχιζαν. Δουλεύοντας πολύ στο μυαλό μου το θέμα αυτό, γιατί ήταν και το μελανό σημείο στη ζωή μας, πήρα μία απόφαση και γεμάτος χαρά την φώναξα για να της το ανακοινώσω. Σοβαρός με ύφος 10 καρδινάλιων και τη δύναμη του Σούπερμαν της λέω: «Θα πουλήσω το αμάξι 13.000 ευρώ, έχουμε και 15.000 στην άκρη, έχω και τρομερές γνωριμίες, θα κάνουμε ένα γυράδικο για εσένα. Τα σαββατοκύριακα και τα απογεύματα θα είμαι κι εγώ στη δουλειά για βοήθεια. Όμως, δεν θα αφήσω τη δουλειά μου, γιατί είμαι πολύ ευχαριστημένος και είναι μία δουλειά που δεν βρίσκεις εύκολα.» Χάρηκε απίστευτα. Η αισιοδοξία και των δύο και η όρεξη για δουλειά μας έκαναν να μη φοβόμαστε.

Όμως, λογαριάζαμε και πάλι χωρίς τον ξενοδόχο. Λάθος χειρισμοί από την αρχή λόγω του λογιστή. «Γυναικεία επιχειρηματικότητα» μας είπε. Μας έκανε να ξοδέψουμε πολύ περισσότερα χρήματα και αρκετά περισσότερο χρόνο, ώστε να χρεωθούμε. Είχε πέσει και το άνοιγμα του μαγαζιού μέσα στο καλοκαίρι, δηλαδή εκεί που όλοι έλειπαν για διακοπές. «Δεν πειράζει κορίτσι μου θα το παλέψουμε, μη φοβάσαι.», της έλεγα. Το μαγαζί μας άνοιξε και σιγά σιγά έδειχνε ότι θα πάει καλά. Είχα και τη δουλειά μου, η οποία μας στήριζε, καθώς δεν περιμέναμε να συντηρηθούμε από το γυράδικο. Και τότε ήταν που ήρθε το τρίτο χτύπημα που ήταν και πολύ δυνατό. Ένα βράδυ χτύπησε το τηλέφωνο. Ήταν ο Νίκος. Μου ζήτησε να πάω στο μαγαζί. Τρόμαξα. Η φωνή του έτρεμε. Νόμιζα ότι κάποιος έπαθε κάτι. «Σε 20 λεπτά είμαι εκεί, έρχομαι » του είπα, « ηρέμησε, ότι και να έγινε θα βρούμε λύση». Δεν κατάλαβα πώς έφτασα. Το μπουκάλι δίπλα του. Η γυναίκα του με σκυμμένο κεφάλι. «Θα σου βάλω ένα» μου είπε. «Θέλω κάπου να μιλήσω». Κάθισα, χωρίς να απαντήσω. Ήπιε μία γουλιά κι άρχισε να δακρύζει κι εγώ άρχισα να φοβάμαι. Η φωνή του έτρεμε. «Πάθαμε μεγάλη ζημιά. Οι Αθηναίοι που στείλαμε τα φορτία «έσκασαν» μία επιταγή και τώρα οι τράπεζες γυρνάνε όλες τις επιταγές τους πίσω. Δεν ξέρω, αν θα αντέξουμε! Τι θα κάνουμε;» «Θα το παλέψουμε, ρε, μη φοβάσαι, μην τα παρατάς, δε σε φοβάμαι εσένα». Παλέψαμε. Δουλεύαμε πλάι πλάι μέχρι και 32 ώρες, χωρίς προσωπικό για οκτώ μήνες. Δεν μπορούσα να τον αφήσω. Ήταν πραγματικός φίλος.

Το μαγαζάκι μου, όμως, που με όνειρα κάναμε δεν πήγαινε καλά. Έτσι, έχοντας όλα αυτά στο κεφάλι μου και βλέποντας πως δεν μπορούμε να σώσουμε την εταιρεία, πήραμε μία απόφαση. Να κρύψουμε τα μηχανήματα για να μην τα κατασχέσουν και να τραβήξουμε το δρόμο μας. Παραιτήθηκα και έφυγα. Δεν μπορούσα, δεν πήγαινε το μυαλό μου και η καρδιά μου να ζητήσω απόλυση, δεν γινόταν. Γύρισα στο χωριό όπου και εγκλωβίστηκα. Από τη μία μέρα στην άλλη σε ένα μαγαζάκι, το δικό μας μαγαζάκι που ψυχορραγούσε. Δουλεύαμε στο μαγαζί εγώ και η γυναίκα μου από τις 9 το πρωί ως τις 12 το βράδυ κυνηγώντας τους πελάτες με το ντουφέκι.

Με πήρε από κάτω. Δεν μιλούσα, αλλά πώς θα την παλέψω; Στο σπίτι μου δεν έχει ούτε φως, ούτε νερό, απλά κοιμόμαστε. Τα παιδιά κοιμούνται στην πεθερά μου. Προσπαθώ να το κρατήσω. Έβαλα ότι είχα και δεν είχα. Πολύ μεγάλο λάθος.

Τα προβλήματα συνεχίζουν. Οι προμηθευτές γκρινιάζουν, τα έξοδα τρέχουν. Αλλά το χτύπημα έρχεται από αλλού. Ο γιος μου, το παλικάρι μου διαγνώστηκε με αλλεργικό βρογχόσπασμο. Χρειάζεται θεραπείες, προσοχή, καλό περιβάλλον, γιατρούς και πολλά χρήματα που δεν τα έχω. Το παιδί μου! Δεν το αντέχω. Κάνω τα πάντα. Δε με νοιάζει για μένα. Τέλος, το αποφάσισα. Το κακό δεν άργησε. Πάνω στην απελπισία μου, πίνοντας καφέ στο μαγαζί, μόνος πλέον, έχοντας πουλήσει ό,τι έχω

και δεν έχω, τα χρυσά του γάμου, τους σταυρούς των παιδιών, μπαίνουν στο μαγαζί δύο γνωστοί μικροαπατεώνες. Χωρίς να το καταλάβω τους είπα την ιστορία μου στα γρήγορα από την αρχή έως και σήμερα που μόλις είχα έρθει από το ενεχυροδανειστήριο που ξεπούλησα τα πάντα.

Με συνοπτικές διαδικασίες μου προτείνουν να συμμετέχω στη ληστεία του ενεχυροδανειστηρίου. Δεν το απέκλεισα. Δεν κοιμήθηκα όλη νύχτα. Δουλεύω από 14 έχω 9.000 ένσημα, δεν έχω ούτε κλήση με το αμάξι και θα κάνω ληστεία ;; Πώς ρε γίνεται ; Το πρωί ήρθαν να με πάρουν. Τα μάτια μου κατακόκκινα, το βλέμμα μου σκληρό. Πάμε. Σε δύο μέρες η δουλειά είχε γίνει. Μπήκαμε, τα πήραμε και φύγαμε χωρίς προβλήματα, χωρίς να πειράξουμε ούτε τρίχα.

Μία εβδομάδα ανάσας για το μαγαζί, μία εβδομάδα κόλασης για μένα. Βλέπω εφιάλτες με αστυνομία, έχω τύψεις. Τι θα γίνει; Πώς το έκανα;

Πέρασαν δύο μήνες. Παραμονή Χριστουγέννων. Σταματάει ένα περιπολικό έξω από το μαγαζί. «Ο κύριος...; Ο ίδιος. Έχετε μία κλήση για τον ανακριτή στις 18/1 2012. Ρωτάω γιατί, μέσα μου όμως έχω παγώσει. Ξέρω. Θα πάω και θα μπω φυλακή. Τρέμω. Πήγα σε δικηγόρο. 2.000 ευρώ μου είπε. Η γυναίκα μου δεν ξέρει τίποτα. Πώς να το πω; Δεν μπορώ. Η ημερομηνία έφτασε. 18 Ιανουαρίου μπήκα στον ανακριτή, απολογήθηκα και προφυλακίστηκα. Η γυναίκα μου έκλαιγε κι εγώ σαν παγοκολώνα, ανέκφραστος. Δεν το έχω συνειδητοποιήσει, μέχρι που γύρισε το κλειδί. 72 μέρες στα κρατητήρια. «Αδειασε θέση στη φυλακή, μου λένε». «Αν γίνεται, κρατήστε με κι άλλο εδώ. Η γυναίκα μου έρχεται κάθε μέρα και μου δίνει δύναμη. 1η Μαρτίου. Φεύγω σε δύο ώρες. Μου κόπηκε το αίμα Με έβαλαν σε ένα περιπολικό και σε λιγότερο από μία ώρα είμαστε στην πύλη, στις φυλακές στα Διαβατά. Μπήκα μέσα. Έψαξαν τα πράγματα.

Βγάλε όλα τα ρούχα. Σκύψε. Βήξε. «Τι γίνεται, ρε, παιδιά! Τι κάνουν; « Γράμματα, φωτογραφίες και θάλαμος Β16. «Ξέρεις να πας μόνος; » Κοιτάζω, δεν μιλάω. «Άσε, καταλάβαμε, θα σε πάμε εμείς.» Μπαίνοντας έχει ένα μεγάλο διάδρομο. Έχει γύρω στα 50 άτομα, σύμβουλο εργασίας, άσπροι, μαύροι, Κινέζοι, ό,τι ράτσα ήθελες ήταν εκεί. Όλοι με ρωτάνε « από ποιο ψυγείο ήρθες φίλε, πώς σε λένε;» Τρόμαξα. «Πώς ήρθα εδώ; » ήταν και η πρώτη σκέψη που έκανα. «Είναι δυνατόν;» ανέβηκα στο γιατρό και μετά στη Β, να πάω στο 16 στο δωμάτιό μου. Έφτασα. Μπήκα. 9 άτομα με κοιτάνε.

Οι γνωστές συστάσεις κι εγώ σασιτισμένος. «Μην αγχώνεσαι » μου λένε. Προσπαθούν να μου εξηγήσουν κάποια πράγματα, αλλά το 90% με κοιτάζει σαν φρέσκο φαγητό. Δεν ξέρω από φυλακή, είμαι εύκολο θύμα στο να μου αποσπάσουν χρήματα, κάρτες. Βρήκα κάνα δύο άτομα που μπορούσα να μιλήσω.

Μου είπαν να κάνω αίτηση για δουλειά. Μετά από τρεις μήνες μπήκα στα μαγειρεία. Πολύ δουλειά, αλλά η ώρα περνάει. Βγήκε και το δικαστήριο στο 9μηνο. Δουλεύοντας οι 9 μήνες πέρασαν.

Πήγα στο δικαστήριο. 15,5 χρόνια κάθειρξη. Γύρισα. Περπατούσα στο προαύλιο κι έκλαιγα. Πότε θα βγω; Τα παιδιά μου είναι 9 και 7 τώρα, άρα θα τα δω όταν θα είναι 24 και 22 χρόνων. Δεν ξέρω πώς θα το αντέξω. Κάποιοι μου εξήγησαν για το Εφετείο, για τα τρία πέμπτα της ποινής, για τη δουλειά που μία μέρα πιάνει για δύο μέρες, κ.α. σχετικά. Τα εξήγησα κι εγώ με τη σειρά μου στους δικούς μου. Η κατάσταση έξω στο σπίτι μου χάλια. Το μυαλό μου είναι εκεί, πως την βγάζουν, τι τρώνε, αν έχουν να φάνε, αν έχουν τα απαραίτητα. Δεν μπορώ να χαλαρώσω ούτε λεπτό. Ευτυχώς η δουλειά με κάνει να ξεχνιέμαι για λίγο. Με τον καιρό αναβαθμίστηκα, έγινα δεύτερος μάγειρας. Ευτυχώς, βρήκα κάτι που με κάνει να ξεχνιέμαι.

Ο χρόνος περνάει. Είμαι τρία χρόνια στη φυλακή. Το εφετείο έφτασε. Είμαι αισιόδοξος. 27 Οκτωβρίου 2014. Ανέβηκα να απολογηθώ. Πήρα όλη την ευθύνη πάνω μου και η ποινή μου από 15,5 κατέβηκε στα 6,5 χρόνια.

Δεν μπορούσα να κρατήσω το γέλιο μου. Πώς να κρυφτεί και η χαρά μου. Γυρίζω στο ακροατήριο. Η γυναίκα μου κι ο μπαμπάς με κοιτάνε με γουρλωμένα μάτια. Δεν ακούνε. Φεύγουμε, τους φωνάζω. Και ξαφνικά βλέπω ένα παιδί, να χοροπηδάει στην πόρτα του δικαστηρίου. Ο γιος μου, το παλικάρι μου. Δεν τον άφηναν να μπει. Δεν μπορούσε να ακούσει, αλλά κατάλαβε από τη δική μου χαρά. Με πήραν τα κλάματα, αλλά ήταν κλάματα χαράς.

Γύρισα στη φυλακή και ήξερα ότι σε λίγες μέρες θα ήμουν στο σπίτι μου με τους δικούς μου ανθρώπους, ανθρώπους που με αγαπούσαν και που μου έδιναν δύναμη.

17 βασανιστικές ημέρες μέχρι που τα μεγάφωνα φώναξαν « αποφυλακίζεσαι». Δεν πήρα τηλέφωνο σπίτι. Πήρα ταξί, πήγα στα ΚΤΕΛ και εμφανίστηκα ξαφνικά.

Το σοκ μεγάλο. Αγκαλιές και κλάματα χαράς από πολλούς. «Καλωσόρισες στο σπίτι σου. Κλείσε την πόρτα πίσω σου και άφησέ τα όλα έξω, είμαστε πάλι μαζί.»

6. Λευκός κατήφορος

Γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Αλβανία. Τα πρώτα χρόνια μου δεν ήταν κάτι το ιδιαίτερο. Η οικογένειά μου δεν αντιμετώπιζε οικονομικά ή άλλα προβλήματα.

Ήταν καλή οικογένεια, αλλά δεν υπήρχαν καθόλου κανόνες. Εγώ ήμουν στην αρχή πιο μαζεμένο παιδί από τα άλλα της γειτονιάς, αλλά ανήσυχο. Μέχρι την πρώτη λυκείου ήμουν άριστος μαθητής. Μετά σταδιακά άρχισαν να πέφτουν οι επιδόσεις μου, όπως και των άλλων παιδιών της παρέας. Στην τελευταία τάξη δεν πηγαίναμε σχεδόν καθόλου για μάθημα. Δεν έφταιγε μόνο η παρέα, αλλά και το

γεγονός ότι η οικονομική κρίση στη χώρα μου ανάγκασε πολλούς δασκάλους να εγκαταλείψουν τα σχολεία.

Έναν μήνα πριν τελειώσω το λύκειο, παρακινώ την παρέα μου να φύγουμε κρυφά για την Ελλάδα. Εγώ μάλωσα με τον πατέρα μου και ήθελα να φύγω. Ήξερα επίσης ότι στην Ελλάδα θα περνούσα καλύτερα. Φεύγουμε λοιπόν εγώ και άλλοι οκτώ φίλοι κρυφά τα ξημερώματα. Κλέψαμε και χρήματα από τις τσέπες των παντελονιών των πατεράδων μας για τις πρώτες ανάγκες. Ύστερα από περπάτημα τριών ημερών, καταφέρνουμε να φτάσουμε μέχρι τα βουνά κοντά στο Αμύνταιο.

Εκεί μας σταματάει η αστυνομία με τα όπλα προτεταμένα. Εγώ, που ήξερα λίγα αγγλικά τους παρακάλεσα να μας αφήσουν να περάσουμε λέγοντας ότι πάμε να μαζέψουμε κεράσια σε κάποια γειτονική περιοχή που γνώριζα. Αυτοί αρνούνται. Εγώ όμως την τελευταία στιγμή πριν μας ανεβάσουν στο τζιπ κάνω πως θέλω να δέσω τα κορδόνια των παπουτσιών μου, περνάω την τσάντα στον ώμο μου και αρχίζω να τρέχω προς τη χαράδρα. Τότε άρχισαν να με πυροβολούν.

Να σηκώνεται σκόνη δίπλα μου από τις σφαίρες, αλλά εγώ γλύτωσα. Μόνο εγώ κατάφερα να ξεφύγω και να μείνω στην Ελλάδα. Οι υπόλοιποι φίλοι μου νόμισαν ότι με σκότωσαν και όταν γύρισαν πίσω στην Αλβανία το ανακοίνωσαν στο σπίτι μου. Για είκοσι ημέρες με πενθούσαν οι δικοί μου! Εμένα όμως με κράτησε μια οικογένεια σε περιοχή της Νάουσας και δούλεψα για μήνες στη συγκομιδή των καρπών. Τέλος Νοέμβρη, μετά και τη συγκομιδή των μήλων επέστρεψα στην πατρίδα μου. Ζήτησα να ολοκληρώσω τις σπουδές μου. Στην αρχή δεν με δέχθηκαν. Όμως όταν τους αφηγήθηκα την περιπέτειά μου αποφάσισαν να με κρατήσουν. Πριν όμως το τέλος της χρονιάς έβαλαν φωτιά στο σχολείο άνθρωποι που ήθελαν να καεί το αρχείο και να κυκλοφορήσουν πλαστούς τίτλους.

Τα πρώτα χρόνια πηγαиноέρχομαι στην Ελλάδα για μεγάλα χρονικά διαστήματα και ασχολούμαι με τις αγροτικές εργασίες. Στο μεταξύ, αρραβωνιάζομαι μια κοπέλα στην Αλβανία, την παντρεύομαι και κάνω μαζί της δύο παιδιά. Μερικά χρόνια αργότερα αποφασίζω να έρθω με την οικογένεια στην Ελλάδα. Νομίζω ότι δεν μου έκανε καλό αυτή η απόφασή μου. Εγώ δουλεύω ως σερβιτόρος στην Ελλάδα και μέσα σε δύο χρόνια μαθαίνω μάγειρας. Εργάζομαι λοιπόν σε ξενοδοχείο ως μάγειρας και η γυναίκα μου μαζί μου στην κουζίνα.

Έμπλεξα όμως. Και δεν έμπλεξα με παράνομους, αλλά με μέλη της καλής κοινωνίας. Μεγαλογιατροί και δικηγόροι ήταν πελάτες μας στο ξενοδοχείο και το εστιατόριο της παραλιακής πόλης που δούλευα. Με έναν καρδιολόγο γιατρό κάναμε περισσότερη παρέα. Αυτός «έπινε» κοκαΐνη.

Εγώ το ήξερα αυτό το ναρκωτικό. Ήξερα και άτομα που «έπιναν», αλλά επειδή τα θεωρούσα κατώτερα από εμένα δεν «έπιναν» ναρκωτικό μαζί τους.

Έβλεπα, για παράδειγμα, σερβιτόρους να «πίνουν» κόκα στην τουαλέτα και το θεωρούσα ξεπεσμό, κατάντια.

Μ' αυτόν όμως ήταν αλλιώς. Τον είχα σε εκτίμηση και σταδιακά διασκεδάζαμε μαζί. Όμως στην αρχή δεν είχα κανένα πρόβλημα. Η κόκα μου έδινε πολλή ενέργεια και ευδιαθεσία. Αυτό κράτησε περίπου δύο χρόνια χωρίς προβλήματα ούτε με τη δουλειά, ούτε με το νόμο. Προς το τέλος, άρχισαν τα προβλήματα με τη γυναίκα μου. Αρχίσαμε να μαλώνουμε πιο συχνά χωρίς φαινομενικά να υπάρχει κάποιος λόγος. Αργότερα, σκέφτηκα ότι αυτή μπορεί να ενοχλούνταν από την απουσία μου. Μπορεί να θεωρούσε ότι δεν της δίνω και σημασία. Εκεί στο τέλος, έφτασα σε υπερβολές και σε μεγάλη χρήση. Έμπλεξα και μια παλιοπαρέα που έπινε συνέχεια. Και νομίζω ότι μπορεί να είχαν νοθεύσει την κόκα και με άλλες ουσίες, οι οποίες δεν με «ανέβαζαν».

Το λέω αυτό γιατί στις εξετάσεις που έγιναν αργότερα βρέθηκε αμφεταμίνη. Παρόλα αυτά κατάφερα για λίγο ακόμη να κρατήσω κρυφή την εξάρτησή μου.

Το μπλέξιμο έγινε πιο μεγάλο όταν με αφορμή μια δουλειά επέστρεψα στην Αλβανία. Εκεί γνωρίστηκα με έναν κύκλωμα που έκανε εμπόριο ναρκωτικών. Στην αρχή μου έδιναν μικροποσότητες δωρεάν. Σιγά – σιγά όμως άρχισαν να μου ζητούν αντάλλαγμα. Όχι μεταφορά, αλλά φύλαξη. Κάποιος ερχόταν, έκανε το μοίρασμα και το πήγαινε σε τουριστικό νησί για διάθεση. Ήξεραν ότι είχα καλό όνομα και δεν θα τους «ρίξω» ή θα κρύψω το εμπόρευμα. Το κακό ήταν πως όταν βρέθηκα με τόσες μεγάλες ποσότητες, «έπινα» κι εγώ πολύ. Κι έτσι με κατάλαβαν και στη δουλειά. Όμως, επειδή είχα σπάσει το πόδι, βρήκα δικαιολογία για ν' απουσιάζω. Έξι μήνες κράτησε αυτό.

Αυτούς τους έξι μήνες έπινα μεγάλη ποσότητα κοκαΐνης. «Ξέφυγα» γενικώς. Άρχισα να πηγαίνω σε μπαράκια και με γυναίκες. Μόνο με τζόγο δεν έμπλεξα. Μετά το εξάμηνο ξανάρχισα την εργασία, αλλά το μυαλό μου ήταν συνέχεια εκεί. Εγώ το ήξερα ότι είμαι λάθος. Είχα ζητήσει και βοήθεια. Είχα μιλήσει με ψυχίατρο. Ήθελα να «κόψω», αλλά δεν τα κατάφερα μόλις μου έφερε ο μπάσταρδος νέα ποσότητα να τη φυλάξω.

Όμως, η αστυνομία παρακολουθούσε τις συνομιλίες και έφτασε και σ' εμένα. Αυτοί δεν περίμεναν ότι από την έρευνα στο σπίτι μου θα έβρισκαν «λαυράκι». Έκαναν έναν έλεγχο ρουτίνας και βρήκαν μεγάλη ποσότητα κοκαΐνης!

Αισθάνθηκα πολύ άσχημα την ώρα που με πιάσανε. Είχα καλό όνομα και έγινα ρεζίλι με τις χειροπέδες. Έτσι, βρέθηκα στη φυλακή. Δύσκολα είναι, αλλά εγώ επειδή είμαι μαθημένος από μικρός στις δυσκολίες και τις στερήσεις τα καταφέρνω να επιβιώσω. Τα χειρότερα τα έζησα «έξω» τον πρώτο καιρό που ήρθα στη Ελλάδα.

Έξω φοβήθηκα περισσότερο για τη ζωή μου, απ' ότι στη φυλακή. Ήρθαν ομοεθνείς μου με καραμπίνες την ώρα που κοιμόμουν για να μου πάρουν τα χρήματα που είχα εισπράξει από την εργασία μου.

Τέλος πάντων. Ήταν ώρα να γίνει. Το περίμενα εγώ ότι κάποια στιγμή θα συνέβαινε. Τώρα είναι ευκαιρία για ένα νέο «καθαρό» ξεκίνημα μαζί με την οικογένειά μου, που είναι «έξω», με στηρίζει και με περιμένει.

7. Η ιστορία του Πιστόλα

Είμαι ένα άτομο που κολλάει εύκολα σε μέρη όπου υπάρχουν ναρκωτικά. Την πρώτη φορά που δοκίμασα ήμουν περίπου 12 ή 13 ετών. Στα 16 δοκίμασα σκληρότερα όπως η ηρωίνη και η κοκαΐνη. Αυτό που με οδήγησε στη φυλακή ήταν το εμπόριο. Παρεμπιπτόντως, έχω συλληφθεί 3 φορές. Η πρώτη ποινή ήταν 2 χρόνια, αλλά έφυγα 5 ή 6 μήνες πριν από τη λήξη της ποινής, έφυγα με μείωση ποινής, επειδή ήταν η πρώτη φορά. Η δεύτερη φορά ήταν 7,5 χρόνια. Μέσα δεν έμαθα τίποτα. Μερικοί άνθρωποι είπαν ότι το έκαναν αυτό ή με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, αλλά δεν με ένοιαζε. Μόλις βγήκα, άρχισα πάλι να πουλάω ναρκωτικά. Η ανησυχία μου μόνο ήταν να έχω πάντα υλικό, γιατί όταν δεν το έκανα, ήταν ένα χάος. Μόλις οι άντρες ήρθαν από τη δουλειά, τους διαβεβαίωσα ότι ήμουν έτοιμος να τους δώσω ό, τι ήθελαν. Αλλά δεν ήμουν ο ηγέτης, ήμουν απλώς το πρόσωπο, αλλά κανείς δεν τολμούσε να με αγγίξει - υπήρχαν άνθρωποι πίσω μου που ήταν υπεύθυνοι και διασφάλισαν την ασφάλειά μου γιατί ήμουν αυτός που τους εκπροσωπούσε. Διακινούσα και φρόντιζα τα υπόλοιπα, αλλά δεν το έκανα μόνος μου, πάντα με βοηθούσαν άνθρωποι.

Το αφεντικό με αποκαλούσε ακόμη και "Πιστόλα". Συνήθιζε να λέει, "Φύλαξε την είσοδο, γυρίζει στον κάτω όροφο!" Το μέρος ήταν μεγάλο και όταν έκανα τη δουλειά μου με το ξυράφι [μιμείται τον θόρυβο που έκανε όταν έβγαζε το φάρμακο από τα κρυμμένα σημεία], όλοι καθόταν ευθεία κοιτώντας απλώς, ενώ ένας άλλος τύπος πίσω μου γέμιζε.

Εκτός από την πώληση, έκανα χρήση. Πριν από τη χρήση, ένιωθα ότι ήμουν "νεκρός" και δεν μπορούσα καν να παίξω ντόμινο ή χαρτιά, μετά τη χρήση ένιωθα καλύτερα. Ήταν εντελώς διαφορετικό.

Μετά από 2 χρόνια έξω από τη φυλακή για πρώτη φορά, επέστρεψα, αλλά δεν ήταν λόγω έλλειψης υποστήριξης. Είχα τις αδερφές μου και τη μητέρα μου, αλλά το μυαλό μου είχε κολλήσει σε αυτό.

Τη δεύτερη φορά που με συνέλαβαν, πρώτα πέρασα από μια φυλακή και μετά μεταφέρθηκα σε άλλη επειδή ήμουν πολύ επαναστάτης και δεν με ήθελαν, έτσι με έστειλαν σε άλλη. Στο νέο, ήμουν ο νεότερος εκεί. Ήμουν 24 ετών και οι υπόλοιποι ήταν σαράντα και πενήντα, κυρίως άτομα με ποινές 20 ετών. Στην αρχή, ήμουν λίγο

[ένας τόνος που δείχνει κάποιο δισταγμό και αβεβαιότητα]... αλλά μετά είδα δύο γνωστούς.

Και τότε υπήρχε ένα άτομο που ασχολούνταν με ναρκωτικά, και μέσα σε ένα μήνα έκανα κι εγώ το ίδιο.

Πέρασα 7,5 χρόνια εκεί, αλλά δεν το κατάλαβα. Μέσα, υπήρχαν πολλά χρήματα ...

Δεν μπορούσες να πουλήσεις, αλλά το αφεντικό είχε χρήματα για όλους. Είχε χρήματα για τους φρουρούς, για όλους ... Κατά τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου, μερικές φορές, περνούσαν περίπου 15.000 ευρώ από τα χέρια μου.

Το να είσαι μέλος μιας ομάδας σε κάνει να αισθάνεσαι καλά. Ένιωθα υποστηριζόμενος και είχα τα πάντα: τηλεόραση, DVD, PlayStation ... Έστειλα φωτογραφίες στη μαμά μου στον Καναδά και τα πάντα. Υπήρχε ένας φύλακας που φρόντιζε όλα να κυλάνε ομαλά που έφερε τις φωτογραφίες πίσω. Ήξεραν τα πάντα.

Κάποια στιγμή έκλεισαν ολόκληρη τη φυλακή μέχρι τις πέντε το απόγευμα. Όλοι χτυπούσαν τις πόρτες και όταν τους άφησαν έξω, οι τρόφιμοι έκλεισαν ολόκληρη την πτέρυγα και ήμουν μέσα στο μπάνιο [ακούγεται να μιμείται την ταχύτητα με την οποία διανέμει το ναρκωτικό]... αλλά το αφεντικό είπε: "Αφήστε τον όπως είναι, πυροβολεί". Το αφεντικό ήταν πάντα πάνω από όλα, αυτός και ο γυμναστής.

Έκανα μαθήματα εκεί αλλά ποτέ δεν τελείωσα τίποτα. Πήρα μαθήματα κηπουρικής, αλλά δεν τα ολοκλήρωσα. Ξόδευα πολύ χρόνο ως ντίλερ. Οι άνθρωποι με περίμεναν πάντα, προσπαθώντας πάντα να τραβήξουν την προσοχή μου.

Σήμερα, δεν έχω μόνιμη δουλειά αλλά κάνω διάφορες. Βοηθάω σε ένα εστιατόριο, ένα καφέ και κάνω μερικές περίεργες δουλειές. Ο ιδιοκτήτης του καφέ μου δίνει πάντα 20 ευρώ τα σαββατοκύριακα, και μου δίνει επίσης κέικ, ψωμί ή καφέ. Μερικές φορές μου δίνει ένα ούισκι.

Αν μπορούσα να ξεκινήσω από την αρχή, δεν θα έφευγα από το πλάι της μητέρας μου στον Καναδά. Ο πατέρας μου πέθανε όταν ήμουν περίπου 11 ετών, λίγο μετά δοκίμασα τα ναρκωτικά για πρώτη φορά. Σήμερα, έχω ακόμα επαφή με τη μητέρα μου, μερικές φορές καλεί και στέλνει χρήματα, αλλά θέλω να είμαι μόνος μου. Και ο θεός μου. Μου πρόσφερε το διαμέρισμά του για να ζήσω, αλλά δεν το θέλω γιατί όταν είμαι εκεί μπορεί να σκεφτεί άλλα πράγματα και δεν θέλω να απολογούμαι για τον εαυτό μου σε κανέναν. Με αυτόν τον τρόπο, κανείς δεν πρέπει να ανησυχεί για μένα.

Κανείς δεν είναι σημαντικός στη ζωή μου. Σκέφτομαι τον εαυτό μου - "Έχω φίλους και έχω τα πάντα, αλλά δεν σημαίνει τίποτα." Δεν είχα ποτέ κανέναν δεμένο με μένα ... [θυμάται κάτι] Είχα κάποια κορίτσια αλλά ακόμα ... όχι ... Θέλω να ζήσω μόνος μου, να ζήσω.

Από τότε που έφυγα από τη φυλακή το 2012 [την τρίτη και τελευταία φορά που ήμουν εκεί] έπαιρνα φάρμακα [μεθαδόνη], αλλά άρχισα να την μειώνω πριν από ένα χρόνο. Δεδομένου ότι πρέπει να πηγαίνω εκεί κάθε μέρα, με εμποδίζει πολύ στο να βρω δουλειά.

Προέκυψε μια ευκαιρία εργασίας, αλλά δεν συνέβη επειδή η δουλειά ξεκινούσε στις 7 π.μ. και εκεί που παίρνω το φάρμακο ανοίγει μόνο στις 8.30 π.μ. Δεν θα με άφηναν να πάω εκεί στις 8:30 και να επιστρέψω στη δουλειά ξανά. Ήταν πρόθυμοι να με αφήσουν να πάω εκεί μια φορά την εβδομάδα στις 10 π.μ., αλλά το ίδρυμα δεν επέτρεψε αυτήν τη ρύθμιση και έχασα την ευκαιρία.

Από καιρό σε καιρό, μιλώ με τον ψυχολόγο στο ίδρυμα, και όταν κάτι χρειάζεται, πάντα βοηθούν. Παρεμπιπτόντως, το ίδρυμα με βοηθούσε πάντα. Τα ιδρύματα απλά δεν βοηθούν τους απρόθυμους. Δίνουν μια ευκαιρία, εάν αποτύχουν [ο τόνος της φράσης υποδηλώνει ότι "αποτυχία" σημαίνει το τέλος της ευκαιρίας] ... Σε αυτό το ίδρυμα, πήγα και έφερα μαζί μου δύο φίλους και είμαστε ακόμα εκεί σήμερα. Δύο ακόμη συμμετέχουν και είμαστε ένα καλό παράδειγμα στο ίδρυμα.

Ζω σε ένα κοινό σπίτι με άλλα 4 άτομα - είναι όλοι μεγαλύτεροι από εμένα. Είμαι ο μόνος που συνελήφθη. Όλοι τα πηγαίνουμε καλά και όταν υπάρχει πρόβλημα μιλάμε ο ένας στον άλλο. Το Σάββατο στις 2μ.μ., συναντιόμαστε και αν υπάρχει πρόβλημα, το λύνουμε. Κάθε μήνα ένα άτομο είναι υπεύθυνο για τον καθαρισμό ενός τμήματος του σπιτιού. Ένας μήνας είναι για τον καθαρισμό του καθιστικού και του διαδρόμου, τότε είναι το μπάνιο, ένας άλλος μήνας είναι η κουζίνα και ο τέταρτος μήνας - είμαι μακριά, απλά καθαρίζω το δωμάτιό μου. Το σπίτι μας παραδόθηκε μόνο για να το συντηρήσουμε. Πληρώνουμε μόνο ένα μέρος των παγίων. Πληρώνω 45 ευρώ και πληρώνουν οι άλλοι για τα υπόλοιπα. Κάθε δύο εβδομάδες μας επισκέπτονται ο ψυχολόγος και ένας κοινωνικός λειτουργός για να δουν αν όλα είναι εντάξει, αλλά το σπίτι μας είναι ένα παράδειγμα για τους άλλους. Το μόνο δωμάτιο που έχει υγρασία είναι δικό μου και ήθελαν ακόμη και να το βάψουν το καλοκαίρι, αλλά δεν μπορούσαν. Ωστόσο, θα υπάρξει μια γενική ανακαίνιση και θα το κάνουν τότε. Με ρώτησαν ακόμη και για αυτό, αλλά τους είπα ότι είμαι καλά. Το αντέχω. Έχω ρούχα και ανοίγω συχνά το δωμάτιο για να αφήνω τον αέρα να μπει. Το παράθυρο σπάνια είναι κλειστό.

Αν ήμουν πίσω εκεί όπως ήμουν, αντί να εγκαταλείψω μαθήματα και σχολείο και τα πάντα, θα είχα σπουδάσει. Ακόμα και δάσκαλοι ξένων γλωσσών ήρθαν και έπρεπε να το εκμεταλλευόμουν όσο ήμουν μέσα. Εάν ένα άτομο ήξερε πώς να το εκτιμήσει σωστά - θα μπορούσαμε να βγάλουμε λεφτά από αυτό, ξέρετε. Θα μπορούσαμε να κερδίσετε 105 ή 125 ευρώ το μήνα, αλλά δεν τα τελείωσα ποτέ. Το φάρμακο! Ένας άντρας έπρεπε να είναι πάντα προετοιμασμένος για αυτό ή για αυτό - όταν επρόκειτο να επιτεθούν στο κελί, το αφεντικό μας προειδοποιούσε πως θα

πήραμε αυτό που θέλαμε. Στις έξι η ώρα όταν πήγαιναν εκεί, δεν υπήρχε τίποτα να βρούν, το σιγουρεύαμε.

Μερικές φορές συνήθιζα να βλέπω δύο παιδιά ή κάτι τέτοιο ... Συνήθως, ήταν περίπου δύο ή τρία το απόγευμα και περνούσαν [σύρουν τη λέξη «περνώντας» για να τον τονίσω] και τους έδιναν να κάνουν χρήση όταν δεν είχαν χρήματα.

Θα έκαναν και δύο μαζί και τους έλεγα να μην τολμάς να το συζητήσουν ούτε μεταξύ τους και έλεγαν "όχι, όχι". Γινόntonταν αμέσως χαρούμενοι. Πήγαινα στο μπαρ και ενώ υπήρχε μια μεγάλη ουρά, 30 άτομα περίπου, εγώ με δύο ή τρία άτομα ακόμη καθόμασταν σε μια γωνία και ο τύπος σταματούσε να σερβίρει τους άλλους για να μας εξυπηρετήσει και δεν θα έλεγε κανείς τίποτα γι 'αυτό. Συνήθιζα να λέω, "Γαμώ το, δεν είμαι καλύτερος από κανέναν." Και μου έλεγαν, "Σκάσε."

Ήταν διαφορετικό. Όταν ήμουν μέσα, ο χρόνος πέρασε γρήγορα, με ενσωμάτωσαν καλά. Ήμουν πάντα απασχολημένος. Μερικές φορές όταν ήθελα να ξεκουραστώ, τους ζητούσα να με πάρουν στο κελί. Ήταν αρκετό. Το κεφάλι μου ήταν ζαλισμένο από το να βλέπω πάντα παιδιά [κάνει ήχο σαν ζόμπι]. Τέλος πάντων, έχω περάσει πολλά. Αλλά το αφεντικό είναι ο υπεύθυνος και αυτοί που προέρχονται από το εξωτερικό ... το έφεραν στα παπούτσια τους. Το έστειλαν στο κατάστημα παπουτσιών και το έκρυβαν μέσα στα παπούτσια.

Υπήρχε μια νοσοκόμα που μου έφερνε κινητά τηλέφωνα και ναρκωτικά σε σάντουιτς με ζαμπόν και τυρί. Στη μέση, έκρυβε κινητά τηλέφωνα ή πακέτα, αλλά στη συνέχεια τύλιγε τα σάντουιτς σε αλουμινόχαρτο, και όταν το μηχάνημα χτυπούσε έλεγε ότι ήταν το φύλλο. Το χρησιμοποίησε για να κάνει τους φρουρούς να πιστεύουν ότι ήταν έτσι. Αλλά οι φρουροί δεν ήταν μαζί της και τελικά την κατηγορήσαν. Έφερε περίπου εξήντα κινητά τηλέφωνα μέσα, αλλά υπήρχε κάποιος έξω που της πλήρωνε 500 ευρώ.

Έφυγα από τη φυλακή και ήρθα εδώ, αλλά το ναρκωτικό έξω δεν ήταν τόσο καλό όσο το εσωτερικό. Και ναι, όταν έφυγα, έφυγα οριστικά.

8. Η ιστορία του Τούκα

Είμαι γνωστός από τους ανθρώπους κοντά μου ως «TuKa» και γεννήθηκα στην περιοχή João-Belo Gaza - Μοζαμβίκη στη δεκαετία του '50. Είμαι από μια παραδοσιακή οικογένεια, και με μεγάλη ντροπή, ήμουν ο μόνος που ήταν στη φυλακή, κανένα μέλος της οικογένειας δεν έβαλε ούτε πόδι σε ένα αστυνομικό τμήμα εκτός από μένα. Ο πατέρας μου ήταν πρώτης τάξης Αγροτικός Μηχανικός και πάντα εργαζόταν για το Πορτογαλικό κράτος. Η μητέρα μου στην αρχή δεν δούλευε

γιατί έχω δύο αδέρφια και έτσι φρόντιζε εμάς και το σπίτι ενώ ο πατέρας μου δούλευε σε αγροτικές περιοχές. Αργότερα, όταν [ο πατέρας] τοποθετήθηκε στην πόλη του Μαπούτο, ήμασταν ήδη έφηβοι και παρακολουθούσαμε ήδη σχολεία, κι έτσι άρχισε να εργάζεται κι αυτή.

Ήμουν πάντα πολύ υποστηριζόμενος, και οι γονείς μου πάντα προσπαθούσαν να μου δώσουν τις αξίες τους, αλλά ως έφηβος, εκτός από το να κάνω πράγματα για να ξεσπάω, ήμουν πολύ αντιδραστικός τόσο πολύ που δεν δεχόμουν κριτική. Αν και τιμωρήθηκα, ποτέ σωματικά, έκανα ό, τι αυτοί (οι γονείς μου) δεν ήθελαν να κάνω.

Λοιπόν, όλα ξεκίνησαν όταν ήρθα στην Πορτογαλία (έφτασα τον Οκτώβριο του 1980), όταν ήμουν 27 ετών, και η πλούσια και καλή ζωή που είχα στη Μοζαμβίκη τελείωσε επειδή δεν είχα πτυχίο και οι γονείς μου είχαν επίσης δυσκολίες. Έπρεπε να ψάξω για δουλειά. Αν και βρήκα δουλειά, δεν κέρδισα πολλά και είχα φιλοδοξίες που δεν μπορούσα να εκπληρώσω. Έτσι, το 1988, ήμουν προφυλακιστέος για οχτώ μήνες, και όταν πήγα στη δίκη, ελευθερώθηκα με εγγύηση. Τότε πήγα στο καζίνο μία φορά και μου άρεσε τόσο πολύ που εθίστηκα στα τυχερά παιχνίδια. Ο εθισμός στα τυχερά παιχνίδια με έκανε να στραφώ σίγουρα στην περιθωριακή ζωή. Ως αποτέλεσμα, με συνέλαβαν για κλοπή, πλαστογραφία και απάτη το 2000 και κατέληξα με φυλάκιση 7 ετών και 2 μηνών, έχοντας αφεθεί ελεύθερος στα μέσα Οκτωβρίου 2007. Απελευθερώθηκα γιατί εξέτισα τα 5/6 της ποινής μου.

Κατά τη διάρκεια της φυλάκισης, έχασα το μόνο άτομο που πραγματικά με αγάπησε, την αγαπημένη μου μητέρα. Όταν αφέθηκα ελεύθερος, σκεφτόμενος τις δυσκολίες που θα περνούσα, αποφάσισα να σταματήσω τον εθισμό στα τυχερά παιχνίδια και να ζήσω μια αξιοπρεπή ζωή. Έφτανε ο εθισμός στα τυχερά παιχνίδια για να κάνεις λάθος πράγματα. Παρόλο που έζησα σε μια προβληματική γειτονιά, από τότε δεν είχα ποτέ παράνομα πράγματα. Άρχισα να παρακολουθώ την «Ευαγγελική Εκκλησία της Ναζαρένης» και καθοδηγήθηκα από τον πάστορα.

Ο κύριος υπεύθυνος για το ταξίδι μου είμαι και θα είμαι πάντα εγώ γιατί τώρα ξέρω την ακριβή έννοια της «ελεύθερης θέλησης». Είμαι υπεύθυνος και θα είμαι πάντα.

Κοιτάζοντας όλα όσα έχουν συμβεί, συνειδητοποιώ ότι έχω χάσει το μισό ή περισσότερο της ζωής μου για κάτι που δεν άξιζε, αλλά επειδή δεν έχω δύναμη να αλλάξω το παρελθόν, απλά αισθάνομαι βαθιά λύπη.

Ανυπομονώ και σχεδιάζω να γίνω ένα ακόμη πιο αξιοπρεπές ευτυχισμένο άτομο που αναζητά δουλειά, ώστε να μπορώ να είμαι αυτόνομος. Έχω ελπίδα και πίστη ότι όλα θα πάνε για το καλύτερο. Τώρα η φιλοσοφία / ιδεολογία μου είναι να είμαι ταπεινός, να αναλύω τις πράξεις μου πριν πράξω, να σέβομαι τους άλλους και πάνω απ' όλα, να είμαι πιστός. Το σύνθημά μου: Αγαπώ τους άλλους όπως αγαπώ τον εαυτό μου. Αυτό ήδη αποκαλύπτεται στην Αγία Γραφή.

9. Πίτερ

Το όνομά μου είναι Peter και είμαι 45 ετών. Προς το παρόν, είμαι πολύ επιφυλακτικός άνθρωπος. Άρχισα να μαθαίνω να ζω για μένα, να σέβομαι περισσότερο τη ζωή μου και τις ζωές των γύρω μου - κάτι που δεν έκανα στο παρελθόν. Έχω μια πολύ ισχυρή εσωτερική δύναμη μέσα μου. Ξεπέρασα την απομόνωση με κάποια δυσκολία επειδή ήταν μια εμπειρία που δεν φαντάστηκα ότι θα περνούσα. Από προσωπική άποψη, είχα πάντα πολλές αδυναμίες, αλλά δεν τις αναγνώρισα ποτέ και η απομόνωση μου έφερε αυτήν την επίγνωση: γνωρίζοντας πώς να αποκτήσω δεξιότητες σε κοινωνικό επίπεδο, σε ανθρώπινο επίπεδο, σε επίπεδο σχέσης - κάτι που δεν είχα .

Αυτή τη στιγμή έχω δύο ανθρώπους που είναι σημαντικοί στη ζωή μου - τα δύο παιδιά μου. Μόνο αυτό. Και μένα, φυσικά.

Είχα το προνόμιο να συμμετάσχω σε ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα στη φυλακή όπου ήμουν, το πρόγραμμα ονομάζεται "Life", το οποίο δίδασκαν δύο εκπαιδευτές/δύο ψυχολόγοι της Γενικής Διεύθυνσης Υπηρεσιών Φυλακών. Ήταν ένα πρόγραμμα που σχετίζεται με το έγκλημα που διέπραξα, ένα έγκλημα που δεν είχε γίνει ποτέ στην Πορτογαλία και σήμερα το έγκλημα γίνεται πολύ επίκαιρο. Ίσως γι 'αυτό είχαν την πρωτοβουλία να αρχίσουν να εξερευνούν αυτό το ζήτημα και να το καταπολεμούν. Σε αυτό το πρόγραμμα, έμαθα πολλά πράγματα. (...)

Ποτέ δεν έχω θεωρήσει τον εαυτό μου εγκληματία, απλώς θεωρώ ότι δεν σεβάστηκα μερικούς από τους κανόνες που μου επιβάλλει η κοινωνία. Δεν φαντάστηκα ποτέ τον εαυτό μου... [δεν καταλήγει και ξεκινά μια άλλη πρόταση] Ήμουν το πρώτο μέλος της οικογένειας που συνελήφθη, αλλά σήμερα καταλαβαίνω γιατί. Είμαι ένα άτομο που ήταν επαγγελματικά στο αποκορύφωμά του, είχε μια επιτυχημένη αθλητική καριέρα, δυστυχώς, χάθηκε λόγω σοβαρού τραυματισμού όταν έσπασα την κνήμη. Μπορώ να πω ότι ήμουν στην κορυφή και τότε χτύπησα το βράχο.

Σε αυτό το πρόγραμμα, έμαθα ότι είχα μια ταραχώδη ανάπτυξη καθώς οι γονείς μου χώρισαν όταν ήμουν περίπου δεκατεσσάρων - υπήρχε οικιακή βία στο σπίτι - αυτή είναι μία από τις αιτίες που με οδηγούν πιθανώς να διαπράξω το έγκλημα που διέπραξα. Εν τω μεταξύ, με την αναχώρηση της μητέρας μου από το σπίτι, αναγκάστηκα να ωριμάσω νωρίς και από την ηλικία των δεκαέξι / δεκαεπτά, άρχισα να ζω τη ζωή μου μόνος μου. Ζούσα μόνος με τον πατέρα μου, και όλα αυτά μου επέτρεψαν να ξεκινήσω μια σειρά λαθών, το ένα μετά το άλλο. Σήμερα, κοιτάζω πίσω και λέω ότι παντρεύτηκα πολύ νωρίς, ήμουν 21 ετών και έγινα πατέρας στα είκοσι δύο, και δυστυχώς, αυτός ο γάμος με οδήγησε στη φυλακή.

Είμαι αυτός που πρέπει να θεωρηθεί υπεύθυνος. Κανένας άλλος. Δεν μπορούσα να σεβαστώ τα δικαιώματα της πρώην συζύγου μου, υπονόμεισα την αξιοπρέπεια και τη σεξουαλική της αποφασιστικότητα.

Στη συνέχεια, έκανα ένα άλλο λάθος - εξαπάτησα και αυτό που συνέβη ήταν ότι ήξερε πώς να εκμεταλλευτεί τα αδύνατα σημεία μου. Δεν είχα αυτοέλεγχο, δεν μπορούσα να χειριστώ αγχωτικές καταστάσεις και όλα αυτά πυροδότησαν μια σειρά αντιδράσεων και συμπεριφορών που δεν θα έπρεπε να είχα.

Για να γίνουν διαφορετικά τα πράγματα, θα πρέπει να επιστρέψουμε πολλά χρόνια πίσω. Και πάλι, ποτέ δεν θεωρούσα τον εαυτό μου κακοποιό. Κανείς δεν μπορεί να είναι σίγουρος ότι δεν θα καταλήξει στη φυλακή, ακόμη και αν δεν είναι κακοποιός.

Αν μπορούσα να γυρίσω το χρόνο πίσω, θα ήθελα να γυρίσω πίσω είκοσι χρόνια, θα ήμουν περίπου είκοσι πέντε και θα έκανα πράγματα με άλλο τρόπο, αλλά όπως σας λέω, τίποτα δεν συμβαίνει τυχαία. Αυτό έπρεπε να συμβεί ... Ένα από τα συμπεράσματα που συνήγαγα από ένα πρόγραμμα που συμμετείχα κάποτε ήταν ότι η απομόνωση ήταν το καλύτερο και το χειρότερο που θα μπορούσε να είχε συμβεί σε μένα. Το καλύτερο γιατί μου επέτρεψε να καταλάβω ό, τι συνέβαινε γύρω μου, κλείστηκα στον δικό μου κόσμο και σήμερα βλέπω ότι αυτός ο κόσμος δεν ήταν αυτό που νόμιζα. Το χειρότερο γιατί ακόμα και σήμερα νομίζω ότι υπάρχει ακόμη πολλή προκατάληψη, είχα πολλούς φίλους, τη δική μου οικογένεια, που αποστασιοποιήθηκαν από εμένα. Αλλά λέω ότι είναι το καλύτερο γιατί μου επέτρεψε να βλέπω τα πράγματα διαφορετικά.

Τα πράγματα δεν ήταν όπως νόμιζα. Σε τελική ανάλυση, αυτοί οι άνθρωποι που νόμιζα ότι ήταν εκεί για να με στηρίξουν, δεν ήταν. Δεν είναι. Είναι ψεύτικοι.

Για να αντιμετωπίσω την απομόνωση είχα τη συμβουλή κάποιων ανθρώπων που μου αρέσουν για πρώτη φορά φυλακισμένοι και δεν ήξεραν ποιος ήμουν και άτομα που πέρασαν από μέρη και εμπειρίες τόσο μακριά από αυτήν την πραγματικότητα που ποτέ δεν πίστευαν ότι θα καταλήξουν εκεί. Μία από τις εμπειρίες που είχα ήταν να αποδεχτώ την πραγματικότητα. Έπρεπε να αντιμετωπίσω αυτό που συνέβαινε. Δεν είχε νόημα να κρύψω, είχα αποδεχτεί την πραγματικότητα ως έχει. Τότε ένα πράγμα που έμαθα μέσα ήταν να εμπιστεύομαι κάποιον αλλά πάντα με κάποια δυσπιστία. Εκεί δεν κάνεις φίλους. Στη φυλακή δεν κάνεις φίλους, είναι ψέμα. Είναι μόνο άνθρωποι που περνούν τη ζωή μας σε ένα στάδιο που δεν θέλουν να βρεθούν. Μια άλλη θετική εμπειρία που έμαθα από την απομόνωση ήταν ότι... μετά από πολύ καιρό προβληματισμού, μου επέτρεψε να βρω μια ιδέα, μια ιδέα που δεν ήξερα ποτέ για τον εαυτό μου. Ήταν τόσο αξιοθαύμαστη, η εμπειρία που είχα, που σκοπεύω μια μέρα αργότερα, να συμμετάσχω σε προγράμματα όπως αυτό για το μεταφέρω σε άλλους, καθώς και σε εθελοντικά προγράμματα στη φυλακή.

Το μεγάλο μου πρόβλημα τώρα, θα έλεγα... Δεν είναι ότι είμαι χωρισμένος από την οικογένειά μου, αλλά το μεγάλο μου πρόβλημα τώρα είναι η σωματική και ψυχική μου δομή. Αυτή τη στιγμή, αποφάσισα να έρθω σε αυτό το ίδρυμα για έναν λόγο.

Καθώς δεν θέλω να είμαι βάρος για την οικογένειά μου, έχασα τη σχέση που είχα, έχασα όλα όσα είχα, έχασα το σπίτι μου, δεν έχω τίποτα αυτή τη στιγμή, αλλά είχα την οικογένεια να με βοηθήσει, το πρόβλημα είναι ότι πριν από καιρό είπα στην οικογένειά μου ότι δεν ήθελα τίποτα από αυτούς. Είναι μια πρόκληση που δημιούργησα για τον εαυτό μου. Δεδομένου ότι ήμουν στην κορυφή, και τώρα χτύπησα κάτω, τώρα θα πρέπει να επιστρέψω μόνος μου. Αυτό είναι το μεγάλο μου πρόβλημα. Αντιμετωπίζω δυσκολίες που δεν έχω βιώσει ποτέ. Παρόλο που έχω εσωτερική δύναμη, είναι δύσκολο γιατί δεν το είχα συνηθίσει. Είναι μια εμπειρία που δεν πίστευα ποτέ ότι θα περάσω, αλλά το πιο σημαντικό είναι ότι η απομόνωση με έκανε ένα καλύτερο άτομο.

Το παρελθόν είναι πολύ τέλει. Εκτός από το να βλέπω τους γονείς μου να χωρίζουν, είχα πάντα μια ζωή στην οποία ποτέ δεν νοιαζόμουν πραγματικά για το συναισθηματικό μέρος, ποτέ δεν σταμάτησα να το σκέφτομαι πάρα πολύ. Ήμουν λίγο εύθραυστος, δεν είχα συναισθήματα... Από τότε που παντρεύτηκα νωρίς και είχα μια πολύ γρήγορη καριέρα στον αθλητισμό - είχα μια απότομη άνοδο, αλλά ποτέ δεν πήγε στο μυαλό μου και δεν σταμάτησα ποτέ για να σκεφτώ τι είμαι. Αυτό που βλέπω σήμερα είναι ότι αυτός ο Πέτρος που υπήρχε πριν από είκοσι χρόνια, αυτός ο Πέτρος δεν υπάρχει πλέον. Αυτός ο Πέτρος έμαθε να εκτιμά τα μικρά πράγματα στη φυλακή και να εκφράζει τα συναισθήματά του πολύ εύκολα. Ακόμη και την εβδομάδα πριν από την απελευθέρωσή μου, ένα από τα αιτήματα που έκανα ενώπιον του δικαστηρίου και ζήτησα από τον δικαστή είναι ότι χρειάζομαι πραγματικά ψυχολογική συμβουλευτική στήριξη και το αναγνωρίζω χωρίς προβλήματα. Συναισθηματικά βάζω τον εαυτό μου μαζί την οικογένεια. Επιστρέφοντας στην πραγματικότητα τρία χρόνια μετά τη φυλακή και το πέρασμα τριών ετών από τον κόσμο ... όλα είναι πολύ διαφορετικά. Ο αντίκτυπος παραμένει... Θα χρειαστεί λίγη ώρα πριν ξαναχτίσω τον εαυτό μου.

Αυτή τη στιγμή, πρέπει να βρεθώ μαζί τους. Τις τελευταίες μέρες έχω φροντίσει τα πράγματα που έπρεπε να κάνω. Πρέπει να είμαι εντάξει με τον εαυτό μου. Μου λείπει η κόρη μου και ο γιος μου, αλλά για να είμαι αρκετά καλός για αυτούς, πρώτα πρέπει να είμαι καλά με τον εαυτό μου και μέχρι να εδραιωθώ δεν αισθάνομαι έτοιμος να είμαι εκεί για αυτούς. Τώρα θέλω να βρω δουλειά, αλλά μέχρι τότε, κατά τη διάρκεια της περιόδου δοκιμασίας μου, θα αξιοποιήσω την υποστήριξη του ιδρύματος. Από αυτό που έχω δει αυτό το ίδρυμα θα με βοηθήσει πολύ στη διαδικασία επανένταξής μου και για το μέλλον μου. Θέλω να δουλέψω, να πάρω ξανά το σπίτι μου για να μπορέσω να δεχτώ τα παιδιά μου. Θέλω να

επιστρέψω στην οικογένειά μου και μετά θα ήθελα να σχεδιάσω κάτι θετικό από τη στιγμή που ήμουν στη φυλακή. Όπως είπα νωρίτερα, θα ήθελα να συμμετάσχω σε ένα πρόγραμμα εθελοντισμού, μου άρεσε να συμμετέχω σε τέτοιες πρωτοβουλίες και να είμαι σε θέση να δώσω τη μαρτυρία μου για να βοηθήσω άτομα που έχουν περάσει από παρόμοιες εμπειρίες με τη δική μου.

Ένα από τα πράγματα που σκέφτομαι για λίγες μέρες είναι κάτι για το οποίο κανείς δεν σκέφτεται, αλλά σίγουρα μου έλειπε. Πρέπει να βουτήξω στη θάλασσα για να βγάλω αυτόν τον αέρα της φυλακής. Δεν είναι μπάνιο, είναι βουτιά σε θαλασσινό νερό!

10. Οι γροθιές μου

Συνήθιζα να σκέφτομαι με τις γροθιές μου, τώρα σκέφτομαι με το μυαλό μου. Η παλιά μου γειτονιά, εκείνη που μεγάλωσα και έζησα μου θυμίζει πολλά κακά πράγματα. Γι' αυτό δεν θα ήθελα να επιστρέψω εκεί. Όταν ήμουν παιδί, δεν υπήρχε μια μέρα που δεν αγωνιζόμουν. Ήμασταν παιδιά, ξεκίνησε τότε, όταν ήμουν στο σχολείο, πήγαμε σε καταστήματα για να κλέψουμε φρούτα και σοκολάτες.

Το κάναμε την πρώτη φορά και πήγε καλά, και το ξανακάναμε, μέχρι μια μέρα να μας πιάσουν, αλλά δεν συνέβη τίποτα το ιδιαίτερο. Φάγαμε ένα χαστούκι στον καρπό και αυτό δεν αφήνει κανένα σημάδι. Δεν επιστρέψαμε στο ίδιο μέρος αλλά πήγαμε σε άλλο. Εκεί αρχίζουν να συμβαίνουν τα πράγματα.

Λήστευα σπίτια, χρυσοχοϊά, αυτοκίνητα. Έκανα ένοπλες ληστείες, αρπαγή τσαντών. Ήμουν στη φυλακή για δεκαοκτώ χρόνια. Έκανα πολλά λάθος πράγματα, πράγματα που δεν έπρεπε να κάνω. Ήμουν επαναστάτης.

Έχω συλληφθεί δύο φορές. Δεν ξέρω πόσες ληστείες διέπραξα. Υπήρχαν εκατοντάδες. Πολλά. Ήμουν υπό επιτήρηση τον Μάιο του 2015 έως το 2018. Την ημέρα που έφυγα από τη φυλακή, μπήκα σε ένα ίδρυμα που βρίσκεται στον ίδιο δρόμο με τη φυλακή.

Καθώς μεγάλωνα, τα εγκλήματα αυξάνονταν και χειροτέρευαν. Νομίζω ότι το πρώτο μου πιο «προηγμένο» έγκλημα ήταν όταν έκλεψα ένα κατάστημα ρούχων. Από το σχολείο, πήγα στα κέντρα κράτησης και εκεί βρήκα τα πάντα. Μερικοί άνθρωποι ήξεραν πώς να κλέψουν μοτοσικλέτες, άλλοι ήξεραν πώς να κλέψουν αυτοκίνητα ή ακόμη και χρυσοχοϊά ή τράπεζες. Και μέσα μάθαινα. Πέρασα έξι χρόνια σε αυτά τα κέντρα. Έμαθα πολλά κακά πράγματα. Δεν είχα μπει ποτέ σε μια βίλα με ανθρώπους να κοιμούνται αλλά μια μέρα το έκανα.

Δεδομένου ότι το κέντρο δούλευε ως ανοιχτή δομή, όταν βγήκα έκανα κακά πράγματα: έκλεψα, κάπνισα ναρκωτικά, πούλησα ναρκωτικά. Κάθε μέρα μπορούσα να διαπράξω δύο, τρία ή τέσσερα εγκλήματα. Δεν αντιμετώπισα τους ανθρώπους που έκλεψα ούτε τους λυπόμουν. Δεν είμαι σίγουρος γιατί. Ίσως επειδή ο στόχος ήταν να κλέψω και αυτό μόνο. Σήμερα δεν νομίζω ότι είναι πια έτσι. Ξέρω ότι έκανα λάθος, το μετανιώνω, αλλά εκείνες τις στιγμές δεν σκαφτόμουν τίποτα.

Την πρώτη φορά που μπήκα στη φυλακή ήμουν 19 χρονών. Ένιωσα σαν να έχανα τη γη κάτω από τα πόδια μου. Έκλαψα. Λίγοι είναι αυτοί που δεν κλαίνε. Η πρώτη φορά είναι δύσκολη, δεν ξέρεις τι είναι ή πώς θα είναι. Η φυλακή δεν είναι όπως στις ταινίες. Υπάρχουν μερικά παρόμοια πράγματα, αλλά δεν είναι το ίδιο πράγμα. Είναι πολύ διαφορετικά. Μέσα, έκανα φίλους, συνέχισα να βγάζω τα προς το ζην, αλλά έπρεπε να είμαι προσεκτικός, ώστε κανείς να μην με εξαπατήσει. Εάν το αφήσεις να συμβεί μία φορά, όλοι θα πιστεύουν ότι μπορούν να το κάνουν.

Ήμουν εκεί για πέντε χρόνια και δέκα μήνες. Αφού βγήκα την πρώτη φορά, δούλευα ως κτίστης και επίσης εργάστηκα ως φύλακας ασφαλείας σε ένα νυχτερινό κέντρο διασκέδασης. Κέρδιζα ακόμη και 2000 ευρώ, αλλά επέστρεψα στην παρανομία. Έκανα πράγματα που δεν έπρεπε να είχα κάνει, χειρότερα από ό,τι είχα κάνει πριν.

Ένα χρόνο μετά την απελευθέρωσή μου, με συνέλαβαν ξανά.

Παρόλο που ήμουν μεγαλύτερος όταν ήμουν μέσα, τα πράγματα μια ημέρα άλλαξαν. Έφτασα στο συμπέρασμα ότι η μητέρα μου δεν με έφερε στον κόσμο για αυτά τα πράγματα.

Κατά τη διάρκεια της φυλάκισής μου, σπούδασα, έκανα σπορ, δούλευα στην κουζίνα και επίσης ως κουρέας. Το 2013, πήγα έξω και γνώρισα την Elisabete και παντρεύτηκα λίγο μετά. Έχω έναν γιο τώρα.

Είμαι χαρούμενο άτομο, θετικό και γεμάτο κίνητρα. Μου αρέσει να περπατάω, να χρονολογώ και να είμαι με τον γιο μου.

Το 2008, σταμάτησα να κάνω ναρκωτικά και το 2015, σταμάτησα να πίνω. Οριστικά. Δεν είμαι προσκολλημένος στο παρελθόν, θέλω να βοηθήσω άλλους ανθρώπους.

Είμαι αυτός που πρέπει να κατηγορηθεί για όλες τις πράξεις μου. Οι άνθρωποι μου έδιναν πάντα συμβουλές, αλλά δεν τους άκουγα. Από την άλλη πλευρά επηρεαζόμουν εύκολα. Τώρα δεν είμαι έτσι. Άλλαξα γιατί ωρίμασα. Έμαθα τι έκανα στους ανθρώπους.

Πήρα την άδεια οδήγησης φέτος και έχει βελτιώσει σημαντικά τη ζωή μου.

Όταν κοιτάζω πίσω, αισθάνομαι κυρίως λύπη. Σήμερα αισθάνομαι περήφανος και μπορώ να πω ότι αγαπώ το άτομο που είμαι. Το πρώτο μου βήμα ήταν να ζητήσω βοήθεια, αλλά η επιθυμία μου για αλλαγή ήταν θεμελιώδης.

Δουλεύω σε ένα εργοτάξιο, και μελετώ για να αποκτήσω την ένατη τάξη, και μετά θέλω να αποκτήσω το πτυχίο μου στο λύκειο, οπότε αργότερα μπορώ να εγγραφώ σε ένα κομμωτήριο. Θέλω να μάθω νέα πράγματα, να μελετήσω.

Το 2018, έδωσα μια τηλεοπτική συνέντευξη και έκαναν μια ιστορία για μένα. Αφού με είδα στην τηλεόραση, ήμουν περήφανος που δεν ήμουν πλέον το άτομο που ήμουν στο παρελθόν. Πολλοί άνθρωποι ήρθαν σε μένα για να μου πουν ότι τους ενέπνευσα.

Φυσικά δεν εμπνεύστηκαν όλοι, αλλά δεν μπορούμε να αγγίξουμε όλους, αλλά μπορούμε να προσεγγίσουμε μερικούς ανθρώπους και αυτό είναι το πιο σημαντικό πράγμα. Μου αρέσει να ξέρω τι πιστεύουν οι άνθρωποι για τη συνέντευξη. Πρέπει να το δείτε και μετά να μου πείτε τη γνώμη σας. Μου αρέσει να ξέρω αυτά τα πράγματα.

Αν μπορούσα να επιστρέψω, θα άρχιζα να μελετώ νωρίτερα. Το όνειρό μου για το μέλλον είναι να έχω το δικό μου κομμωτήριο και να δουλεύω εθελοντικά με παιδιά και ηλικιωμένους. Πάντα ήθελα να το κάνω αυτό.

Κάθε άνθρωπος είναι μεγαλύτερος από το λάθος του. Ζω, απόδειξη ότι όλα είναι δυνατά. Δεν είμαι αδύναμος και η παραίτηση είναι για τους αδύναμους. Σκέφτομαι πάντα θετικά ακόμα και όταν ήμουν στο βάθος. Είμαι έτοιμος να πάω στη μάχη!

11. Μια ληστεία όπλων

Το όνομά μου είναι Β, είμαι πεισματάρης, επίμονος, ταπεινός και πιστός άνθρωπος. Οι πιο σημαντικοί άνθρωποι στη ζωή μου είναι η οικογένειά μου (η γυναίκα μου και η κόρη μου, παρόλο που δεν είναι αίμα μου, είναι σαν να είναι).

Όταν ξεκίνησαν όλα, ήμουν πολύ νέος, έζησα σε μια κοινωνική γειτονιά και ήρθα από μια οικογένεια που δεν είχε δομή, έζησα με τη μητέρα μου και για λίγο, έζησα με τον πατέρα μου. Ήρθα από μια πολύ φτωχή οικογένεια, όπου η έλλειψη φροντίδας, προσοχής και καθοδήγησης ήταν τεράστια, οπότε ό, τι έμαθα το έμαθα από ό, τι συνέβαινε γύρω μου. Είδα τα μεγαλύτερα παιδιά με ακριβά ρούχα, πάντα καλά ντυμένα και ήθελα επίσης να έχω μια τέτοια ζωή. Έτσι, 11 - 12 χρονών άρχισα να πηγαίνω σε σχολεία για να κλέψω από παιδιά και κλιμακώθηκε από εκεί.

Όταν ήμουν 14 ετών άρχισα να διαπράττω άλλα εγκλήματα, μεγαλύτερα: κλοπές αυτοκινήτων, κλοπές άλλου είδους... Τελικά, κατέληξα να διαπράττω μια σειρά εγκλημάτων για τα οποία δεν είμαι πολύ περήφανος, αλλά αυτή η ζωή με οδήγησε στη φυλακή όταν εγώ ήταν 18 ετών. Λήστεψα ένα κατάστημα πυροβόλων όπλων και από εκεί ξεκίνησε μια επιχείρηση ανθρωποκυνηγητού, επειδή εγώ και οι άνθρωποι που ήταν μαζί μου ήταν παιδιά και εκτός από το ότι είμαστε παιδιά, το

είδος των εγκλημάτων που διαπράξαμε ήταν πολύ επικίνδυνο να έχουμε όπλα στο κατοχή. Λόγω αυτής της επιχείρησης ανθρωποκυνηγητού που δημιουργήθηκε, με έπιασαν στην περιοχή του Αβέιρο όταν προσπαθούσα ήδη να φύγω από τη χώρα.

Κανείς δεν είναι υπόλογος εκτός από εμένα, είμαι υπεύθυνος για όλα όσα είμαι και θα είναι πάντα εγώ. Πήγα γιατί ήθελα. Κανείς δεν με ανάγκασε να φύγω. Δεν θα πω ότι αν είχα ένα διαφορετικό είδος προσανατολισμού όταν ήμουν νεότερος δεν θα είχα αυτό το είδος ζωής (δεν μπορώ να το πω) αλλά είναι μια πιθανότητα

Οι συνέπειες είναι τεράστιες και καταστροφικές, για να είμαι ειλικρινής, καθυστέρησε τη ζωή μου, έχασα ήδη όλη μου τη νιότη, πήγα στη φυλακή όταν ήμουν παιδί, ήμουν δεκαοχτώ και βγήκα στα είκοσι επτά. Όταν έφυγα, νόμιζα ότι ήταν πολύ αργά για να ξαναχτίσω τη ζωή μου, θα υπήρχαν πολλά εμπόδια στο δρόμο μου σαν να ήμουν πρώην κατάδικος και γιατί ήξερα πώς τα πράγματα ήταν εκεί έξω. Όσον αφορά την αγορά εργασίας, είχα λίγη ή καθόλου εκπαίδευση ως επαγγελματίας και ήξερα ότι θα ήταν πολύ δύσκολο, και ήταν και εξακολουθεί να είναι, αλλά ευτυχώς, το έκανα!

Αν τα πράγματα ήταν διαφορετικά, δεν ξέρω ίσως δεν θα είχα την όμορφη κόρη που έχω σήμερα [γέλια], δεν θα γνώριζα τη μητέρα της αλλά δεν ξέρω, όλα θα μπορούσαν να είναι διαφορετικά. Δεν θα είχα τις εμπειρίες που είχα όσον αφορά το να γνωρίζω πώς είναι να ζεις σε μια φυλακή, πώς είναι να αντιμετωπίζεις το γεγονός ότι ξέρεις ότι είσαι πρώην τρόφιμος και όταν οι άνθρωποι αναρωτιούνται αν είναι αλήθεια ή όχι, έγιναν στοχαστικοί και φαίνονταν λίγο έκπληκτοι. "Πώς θα μπορούσε ένα άτομο σαν εμένα να κάνει τόσα πολλά λάθη και τόσα εγκλήματα και να περάσει 9 χρόνια στη φυλακή;!"

Δεν ανησυχούσα ποτέ για εμφανίσεις - τι σκέφτονται οι άλλοι για μένα - δεν με ενοχλεί. Οι άνθρωποι είναι ελεύθεροι να σκέφτονται τι θέλουν, κανείς δεν είναι ανέγγιχτος, ο καθένας μπορεί να κάνει λάθη στη ζωή. Δεν αισθάνομαι καμία διαφορά μέσα μου, ίσως νιώθω θυμωμένος, αλλά εξαφανίζεται αμέσως. Επί του παρόντος, το κύριο πρόβλημα στη ζωή μου είναι να έχω πολλή φιλοδοξία και να γνωρίζω ότι το να είμαι πολύ φιλόδοξος δεν θα με πάει εκεί ... Όχι τόσο γρήγορα όσο θέλω, έχω κάποιους περιορισμούς, σκέφτομαι περισσότερο τη ζωή γιατί της κόρης μου. Όλα όσα κάνω έχουν συνέπειες γι 'αυτήν. Όσον αφορά τα συναισθήματα, ήμουν πολύ θυμωμένος στο παρελθόν επειδή δεν είχα δομή, υποστήριξη ή καθοδήγηση, ήμουν πολύ απογοητευμένος άνθρωπος, δεν ήθελα να μάθω αν θα πήγαινε καλά ή άσχημα, απλά ήθελα να φροντίζω τον εαυτό μου.

Ένα από τα όνειρά μου είναι να αγοράσω ένα μεγάλο σπίτι, να γίνω καλύτερος μέρα με τη μέρα, να δω την κόρη μου να μεγαλώνει και να της δείξω ότι τα πράγματα δεν συμβαίνουν με ριπή οφθαλμού, χρειάζεται χρόνος, αυτό είναι όλο.

12. Προβλήματα υγείας

Το όνομά μου είναι Γ., Είχα μια καλή ζωή και σε μισό δευτερόλεπτο έμεινα χωρίς τίποτα.

Η γυναίκα που ήμουν είχε προβλήματα υγείας (καρκίνο) ... Μίλησα με έναν γείτονα που μου συνέστησε να πάω στο IPO (Πορτογαλικό Ινστιτούτο Ογκολογίας) στη Λισαβόνα, ο γείτονας είπε ότι εκεί μπορεί να αντιμετωπιστεί. Άρχισα να μου αρέσει πολύ αυτή η γυναίκα και της έκανα δώρα για να νιώσει όμορφα και νόμιζα ότι η κατάστασή της βελτιωνόταν αλλά έκανα λάθος, με εξαπάτησε ... Μια ωραία μέρα που ήμουν μαζί της ρώτησα όταν υπήρχαν νέες οδηγίες από τον γιατρό και είπε ότι ήταν σε διακοπές, ήταν άρρωστος και το άφησα να περάσουν δύο ακόμη μήνες.

Πέρασα χρόνο μαζί της. Ήμουν σε δειπνο στο σπίτι μαζί της και είχε κακή διάθεση όταν μου είπε ότι αυτό που είχαμε μεταξύ μας δεν πήγαινε πουθενά, ότι ο γιατρός είχε φύγει στο εξωτερικό, άρχισε να καλεί διάφορα άτομα, πολύ κακά που δεν έχω συνηθίσει. Και, τότε, φοβόμουν ότι κάποιος θα ληστέψει το σπίτι μου, έτσι αγόρασα ένα όπλο ... και ... συνέβη.

Είναι τώρα σε αναπηρική καρέκλα, τηλεφώνησα στην αστυνομία και εμφανίστηκαν μόλις 15 λεπτά μετά. Φυλακίστηκα για 13 χρόνια και 7 μήνες, το μετανιώνω, αν ήταν τώρα, δεν θα το έκανα. Είχα μια καλή ζωή, δούλεψα καλά και εγώ ήμουν που κατέστρεψα, κατέστρεψε τη ζωή μου, το μετανιώνω ...

Έχασα πολλά πράγματα, ελευθερία, τα υπάρχοντά μου, δεν έχω εργαστεί για 4 χρόνια και τώρα θέλω να πάρω ένα σπίτι, μια γυναίκα και τη ζωή μου πίσω. Οι πιο σημαντικοί άνθρωποι στη ζωή μου είναι οι κοινωνικοί λειτουργοί που με συνοδεύουν, η οικογένειά μου είναι αυτοί ...

Αν τα πράγματα ήταν διαφορετικά, θα είχα παραμείνει όπως ήμουν, τίποτα δεν θα μου είχε συμβεί. Οι στόχοι που έχω τώρα είναι να ξαναχτίσω τη ζωή μου, να αγοράσω ένα αυτοκίνητο, ένα σπίτι και να βρω κάποιον να με κρατήσει συντροφιά και να κοιτάξω μπροστά ... Το πρόβλημα τώρα είναι να βρω ένα σπίτι, τα σπίτια εδώ είναι πολύ ακριβά, χρειάζεστε επιμονή .

Αισθάνομαι αισιόδοξος για το μέλλον, είμαι υγιής, θα πάρω τα δόντια μου την επόμενη εβδομάδα ... και κοιτάζω μπροστά.

13. Κωμωδία – Δράμα

Είναι 37 ετών, δεν μιλάει πολύ, ειδικά με αγνώστους, αλλά μπορεί ακόμα να επικοινωνεί. Είναι ξανθιά και έχει ένα μέσο σώμα, αλλά της αρέσει να προσπαθεί να δείχνει καλύτερη. Είναι καλό άτομο. Είναι μια καλή μητέρα και είναι ακόμη καλή στο να δίνει συμβουλές. Αυτή η γυναίκα προέρχεται από μια όμορφη οικογένεια.

Η ζωή της ήταν όπως κάθε άλλης μέχρι που συνάντησε έναν άντρα (πρώην εραστή) που την εισήγαγε στη διακίνηση ναρκωτικών. Αν και γνώριζε τους κινδύνους από το εμπόριο ναρκωτικών, αποφάσισε να μείνει.

Τελικά, πιάστηκε μαζί με άλλα σαράντα άτομα, μερικά από τα οποία προέρχονταν από την οικογένειά της, αλλά ήταν η μόνη που τελικά κατέληξε στη φυλακή.

Ξέρει ότι ευθύνεται μόνο αυτή για το τι συνέβη. Ο προηγούμενος σύντροφός της, της παρουσίασε αυτήν τη ζωή, αλλά αυτή επέλεξε να μείνει. Έχασε πολλά εξαιτίας αυτού. Έχασε την ελευθερία της και δεν μπορούσε να είναι εκεί για τον γιο της. Πέρασε τέσσερα χρόνια μακριά του. Δεν τον είδε να μεγαλώνει από την ηλικία των 14 ετών μέχρι τα 18 του. Έχασε την επαφή με πολλά μέλη της οικογένειάς της και δεν μπορούσε να είναι εκεί όταν έπρεπε.

Αφού αποφυλακίστηκε, είχε λίγες μέρες με τον εαυτό της. Δύο εβδομάδες αργότερα, αποφάσισε να θέσει ορισμένους στόχους και να πάρει τη ζωή στη χέρια της, ένα βήμα κάθε μέρα, κάθε φορά, χωρίς να ξεχάσει ποτέ τι είναι στο μυαλό της.

Δεν κοιτάζει το παρελθόν της με θλίψη, λέει ότι ήταν εντάξει τότε και τώρα της λείπει μόνο να είναι στον κόσμο. Ονειρεύεται να ξαναχτίσει τη ζωή της και να βρει δουλειά. Αν και έχει ήδη στο μυαλό της μια δουλειά, αυτή η επιλογή μπορεί να την απομακρύνει από τον γιο της και θέλει να βρει την καλύτερη λύση και για τους δύο.

Έχει περάσει πολλά αλλά κράτησε τη θετική διάθεση ζωντανή, και για αυτόν τον λόγο, εάν έπρεπε να γράψει ένα βιβλίο, θα περιλάμβανε ένα κεφάλαιο με το όνομα "Κωμωδία". Αλλά το έγκλημά της δεν μπορεί να ξεχαστεί, οπότε θα είχε ένα κεφάλαιο με τίτλο "Δράμα". Από την άλλη πλευρά, υπάρχει το μέλλον, ακόμα αβέβαιο. Δεν το σκέφτεται όμως. Προτιμά να το θεωρήσει ανοιχτό κεφάλαιο.

Τα μεγαλύτερα γεγονότα στη ζωή της ήταν ο γιος της, η γέννησή του. Είναι ένας από τους πιο σημαντικούς ανθρώπους στη ζωή της. Ο αδελφός της και η μητέρα της έχουν επίσης σημαντική θέση στη ζωή της. Ωστόσο, δεν έχει φίλους. Δεν μπορεί να βρεθεί πραγματική φιλία στη φυλακή σύμφωνα με αυτήν.

Σήμερα η φυλακή είναι ο μεγαλύτερος αγώνας της στη ζωή. Αυτό και έχοντας χάσει το μεγάλωμα του γιου της, την πιο ταραγμένη φάση του - την εφηβεία.

Κοιτώντας πίσω, το μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν το έγκλημα που διέπραξε χωρίς καμία λύπη.

Ως γυναίκα πιστή, πιστεύει ότι ο Θεός την έβαλε στη φυλακή για να τη δοκιμάσει. Ήταν ο τρόπος του να της υποδείξει ότι πρέπει να ξεκινήσει εκ νέου. Εάν αυτό δεν είχε συμβεί, θα συνέχιζε το εμπόριο και αν δεν ήταν για τον άντρα που ζούσε μαζί, η ζωή της θα ήταν φυσιολογική. Θα είχε οικογένεια και δουλειά.

Δεδομένων όλων όσων ξέρει, στο μέλλον, δεν υπάρχει χώρος για λάθη. Θα είναι ευτυχισμένη με τον γιο της και η ζωή της θα είναι μαζί του. Η ζωή τώρα είναι το σύνθημά της.

14. Χιμένες

Η γυναίκα αυτής της ιστορίας είναι 53 χρόνων αλλά φαίνεται νεότερη - έχει ωραίο δέρμα. Είναι περίπλοκη: δύσπιστη, αποφασισμένη, αναλφάβητη και έχει κάποια εσωτερική δύναμη. Στην πραγματικότητα, ήταν πάντα μια δυνατή και ατρόμητη γυναίκα, ειδικά όταν ήταν νέα και αντιτίθετο σε ορισμένες πεποιθήσεις και αξίες του πολιτισμού της. Είναι Ρομά και πάνω απ' όλα, εκτιμά την οικογένειά της.

Ο πατέρας της ήταν ο «βασιλιάς» του καταυλισμού και ήταν υπεύθυνος για τα πάντα, αλλά η οικογένεια δεν είχε ποτέ πολλά χρήματα και είχε πολλούς αδελφούς. Σε ηλικία έντεκα ετών, ήθελε να σπουδάσει ή να εργαστεί, αλλά ο πατέρας της δεν την άφησε και χρειαζόταν την άδειά του. Εκείνη την εποχή, είχε ιδέες που δεν ταίριαζαν με τον πολιτισμό της. Ήταν μπροστά από την εποχή της με μια έννοια. Ωστόσο, ο πατέρας της είχε άλλες ιδέες - πίστευε ότι ήθελε να πάει στο σχολείο μέχρι σήμερα και να μάθει πώς να γράφει ερωτικά γράμματα στους φίλους της, οπότε ο πατέρας της την ανάγκασε να παντρευτεί στα έντεκα με έναν άντρα που επέλεξε αυτός.

Είχε μια δύσκολη ζωή, υπέστη οικογενειακή κακοποίηση, έπρεπε να κάνει πράγματα που δεν της άρεσε όπως τα καλάθια πώλησης και έμεινε έγκυος στα 13. Πριν από αυτό, δεν μπορούσε να μείνει έγκυος και για αυτό, η μητέρα της ο νόμος και ο σύζυγος ήθελαν να την διώξουν. Οδηγημένη από την απόγνωση, προσευχήθηκε να μείνει έγκυος και τελικά συνέβη. Τώρα, έχει πέντε παιδιά, δώδεκα εγγόνια.

Ο πατέρας και ο σύζυγός της δολοφονήθηκαν - ένωσε αβοήθητη και γεμάτη αγωνία μετά από αυτά τα δύο γεγονότα. Δεν είχε χρήματα, δεν μπορούσε να βρει δουλειά και τα χρήματα που είχε δεν ήταν αρκετά. Για να κάνει τα πράγματα

χειρότερα, έπρεπε να σταματήσει το πένθος της εξαιτίας μιας απειλής που έκανε στον γαμπρό της και από τότε που η οικογένειά της γύρισε την πλάτη της.

Είχε πάντα φίλους αλλά ποτέ δεν εγκατέλειψε τα παιδιά της. Εξασφάλιζε ότι πήγαν στο σχολείο και είναι περήφανη για αυτό. Υπερηφανεύεται να γνωρίζει ότι παρόλο που ήταν μόνη, μπόρεσε να ταΐσει όλους και να τα βάλει στο σχολείο.

Για να αντιμετωπίσει τα προβλήματά της με χρήματα, ξεκίνησε το εμπόριο. Ήξερε ότι αυτό δεν ήταν σωστό, αλλά τα χρήματα ήταν απαραίτητα για να ταΐσουν την οικογένειά της και δεν ήταν εύκολο να βρει δουλειά.

Κατηγορεί τον εαυτό της για τις επιλογές της, αλλά επίσης κατηγορεί τους ανθρώπους που ήταν μαζί τους.

Έχασε την επαφή με την οικογένειά της, παρόλο που την επισκέπτονται - δεν είναι το ίδιο με το σπίτι μαζί τους. Είναι πολύ μακριά από το σπίτι, αισθάνεται εκτός τόπου.

Κοιτάζοντας πίσω, νιώθει θυμό, αλλά χάνει επίσης τον άντρα που πάντα φρόντιζε τα παιδιά της.

Ονειρεύεται να μάθει πώς να γράφει και να διαβάζει, να βρει δουλειά και να ζει σε έναν κόσμο όπου δεν υπάρχουν διακρίσεις εις βάρος των Ρομά. Είναι κουρασμένη που δεν την σέβονται λόγω της εθνικότητάς της. Δεν θέλει η οικογένειά της να έχει την ίδια ζωή που είχε, θέλει όλα τα παιδιά και τα εγγόνια της να μελετήσουν και να εργαστούν.

Στο παρελθόν, δεν σκεφτόταν τις επιλογές της. Απλώς ενήργησε από εκδίκηση και οργή. Επί του παρόντος, αισθάνεται κάποια λαχτάρα και οργή προς τον εαυτό της επειδή είναι μόνη. Ωστόσο, έχει βρει κάποια ευτυχία και ειλικρίνεια. Σχετικά με το μέλλον, δεν ξέρει τι να περιμένει. Αλλά έχει ένα σύνθημα στη ζωή: σκεφτείτε πριν το κάνετε - πάρτε τρία βήματα πίσω για να προχωρήσετε ένα. Με αυτόν τον τρόπο έχει χρόνο να σκεφτεί τις συνέπειες των πράξεών της, κάτι που δεν έκανε πριν.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πάντα, αν η ζωή της ήταν βιβλίο, ο τίτλος της θα ήταν "Ξιμένες" και τα κεφάλαια θα ήταν "παιδική ηλικία", "λίγα χρόνια αργότερα" και "με την οικογένειά της σε ειρήνη".

15. Ο «Γάλλος»

Με μεγάλωσαν οι παππούδες μου, γιατί οι γονείς μου ζούσαν στη Γαλλία, και έκανα το δημοτικό σχολείο εδώ [στην Πορτογαλία] ... εκπαίδευση και έτσι, όλα έγιναν εδώ. Όταν ήμουν 12 ετών, είχα ένα πολύ σοβαρό ατύχημα: έπαθα ρήξη σπλήνας και έπρεπε να υποβληθώ σε χειρουργική επέμβαση 18 ωρών, έπρεπε να

πάρω πολύ ισχυρά αναισθητικά. Στην ηλικία των 13 πήγα να ζήσω στην Ισπανία, οι γονείς μου ζούσαν στη Γαλλία, ζούσα με τους παππούδες μου αλλά μερικοί συνάδελφοι που εργάζονταν στην Ισπανία μου είπαν ότι υπήρχε καλή δουλειά εκεί, ότι δεν χρειάζονταν έγγραφα και ότι η ηλικία δεν ήταν εμπόδιο. Δεν σκέφτηκα δύο φορές και πήγα [στην Ισπανία]. Πήγα και άρχισα να δουλεύω εκεί.

Στα 14 μου χρόνια άρχισα να έχω επαφή με μη χημικά ναρκωτικά, όπως κάνναβη. Στην ηλικία των 17 δοκίμασα κοκαΐνη. Όταν ήμουν 19, επέστρεψα στην Πορτογαλία για να κάνω τη στρατιωτική θητεία και σταμάτησα να κάνω χρήση κοκαΐνης.

Έμεινα εδώ για ένα χρόνο και ήμουν καθαρός από τα ναρκωτικά. Όταν ολοκλήρωσα την στρατιωτική μου θητεία, πήρα μια δουλειά όπου δούλευα για 3 χρόνια · αλλά αμέσως μετά έμεινα άνεργος. Επέστρεψα στην Ισπανία, αλλά ήμουν εκεί για λίγο επειδή ο πατέρας μου πέθανε. Πήγα πίσω στην Πορτογαλία, επρόκειτο να γίνω 23 ετών και έπαθα κατάθλιψη. Μια κατάθλιψη που προήλθε από το παρελθόν μου και επειδή όταν πέθανε ο πατέρας μου ένιωσα για πρώτη φορά της σημαίνει θάνατος μιας και μέχρι τότε δεν το είχα νιώσει.

Αυτό άρχισε να μου ταιριάζει. Ήμουν ένα άτομο που είχε συνηθίσει να ζει τη στιγμή, τα ναρκωτικά με έκαναν να ζω τη στιγμή, το τώρα, δεν με ένοιαζε για το παρελθόν ή το μέλλον. Ήθελα να ζήσω τη στιγμή και τίποτα περισσότερο. Ο πατέρας μου πέθανε, τα πράγματα έγιναν περίπλοκα, γιατί είχα περάσει πολύ μικρό χρονικό διάστημα με τους γονείς μου και ακόμη και όταν ακόμη ήταν στην Πορτογαλία. Έτσι ήταν λίγο δύσκολο όταν πέθανε, είχα μια πολύ κακή χρονιά. Όλα μου ήταν σκοτεινά, προσπάθησα να αυτοκτονήσω αρκετές φορές επειδή δεν υπήρχε τρόπος να ζήσω, όλα ήταν άσχημα.

Μετά από ένα χρόνο τα πράγματα άλλαξαν. Έπιασα δουλειά, κέρδισα χρήματα και πήγα στην Ισπανία. Και τότε τα πράγματα άρχισαν να πηγαίνουν στραβά, μπήκα ξανά στα ναρκωτικά. Γύρισα στην Πορτογαλία μια φορά και συνάντησα δύο νεαρά κορίτσια που ήταν στην πορνεία... και τότε ξεκίνησα τη διακίνηση γυναικών από την Ισπανία στην Πορτογαλία, από την Πορτογαλία στην Ισπανία ... αλλά αυτές ήταν γυναίκες που είχαν ήδη εργαστεί στον κλάδο της πορνείας ... και είχα κάποιες σχέσεις ... κι έτσι μπήκα και σε αυτήν την «επιχείρηση».

Στη συνέχεια, πήρα επίσης ένα όπλο και τότε με συνέλαβαν στην Ισπανία. Συνελήφθηκα και κατηγορήθηκα για εμπορία ανθρώπων και παράνομη διακίνηση όπλων, καθώς με έπιασαν με ένα μη δηλωμένο όπλο. Καταδικάστηκα σε φυλάκιση 18 ετών, αλλά έπρεπε μόνο να φυλακιστώ για 22 μήνες, καθώς δεν είχα ποινικό μητρώο. Στη φυλακή, άρχισα να έχω επαφή με την ηρωίνη. Εθίστηκα στην ηρωίνη και βγήκα από τη φυλακή εξαρτημένος από ηρωίνη και η ηρωίνη ήταν κάτι που δεν ήξερα ποτέ.

Αφού βγήκα από τη φυλακή πήρα μια φίλη στην Πορτογαλία και οι δύο ήμασταν χρήστες ναρκωτικών. Και οι δύο αποφασίσαμε να πάμε για αποτοξίνωση, αλλά παραιτήθηκα μετά από 15 ημέρες. Και τότε ήταν πάντα έτσι: Άρχισα να χρησιμοποιώ ναρκωτικά και μετά σταμάτησα, και μετά άρχισα να χρησιμοποιώ και πάλι ναρκωτικά και μετά σταμάτησα.

Τα πράγματα ήταν έτσι μέχρι που έγινα 46 ετών. Σε αυτήν την ηλικία, έκανα αποτοξίνωση 18 μηνών και με αυτή τη θεραπεία ένιωσα ότι ήμουν τελικά καθαρός. Το πρόβλημα είναι ότι μετά τη θεραπεία δεν μπόρεσα να βρω δουλειά και τα πράγματα άρχισαν να περιπλέκουν ξανά. Δεν μπορούσα να βρω δουλειά και άρχισα να ζητιανεύω στους δρόμους, όπως πριν όταν ήμουν ξανά εθισμένος στα ναρκωτικά.

«Το 2015 ήμουν σε μεθαδόνη, ένας ψυχολόγος που με γνώριζε πολύ καλά με συμβούλεψε να κάνω μια θεραπευτική αγωγή για να καθαρίσω τη μεθαδόνη. Έκανα τη θεραπεία, αλλά μετά από 9 μήνες δεν μπορούσα να την πάρω. Δεν είχα άλλη θεραπεία. Έχω εθιστεί ξανά στην ηρωίνη και την κοκαΐνη μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2018, όταν άρχισα να παρακολουθώ ένα εκπαιδευτικό σεμινάριο. Από τότε δεν έχω πάρει ναρκωτικά, παίρνω μόνο μεθαδόνη σε ελάχιστες ποσότητες.

Όταν ήμουν στη φυλακή στην Ισπανία, ήμουν ξένος και ήταν δύσκολο. Ήμουν ήδη έτοιμος να πάω στη φυλακή λόγω των επιλογών μου. Ήξερα ότι ανά πάσα στιγμή αυτό θα μπορούσε να συμβεί επειδή ήξερα ότι έκανα κάτι παράνομο.

Αλλά το γεγονός ότι είσαι ξένος, όταν πρόκειται για οικογενειακές επισκέψεις και όλα αυτά... τα πράγματα ήταν πιο δύσκολα. Από την άλλη πλευρά, δεδομένου ότι ήταν μια σύγχρονη φυλακή ... πραγματικά δεν έμοιαζε με φυλακή, και αυτό με βοήθησε πολύ, επειδή είχαμε ψυχολόγους, είχαμε σχολείο ... που με βοήθησε πολύ. Αλλά μια φυλακή είναι πάντα φυλακή. Νομίζεις ότι ποτέ δεν θα ταξιδέψεις στο εξωτερικό ξανά και ότι η ζωή σου θα καταστραφεί για πάντα, πράγμα που ισχύει για πολλούς ανθρώπους. Στη φυλακή συνάντησα οικογένειες τσιγγάνων που είχαν φυλακιστεί τα τελευταία 30 ή 40 χρόνια.

Αυτή τη στιγμή, η ζωή δεν πηγαίνει πολύ καλά για μένα. Υπάρχουν σκαμπανεβάσματα. Εκπαιδεύομαι και με βοηθά, αλλά ξέρω ότι δεν είναι εύκολο να βρω δουλειά. Δεν μπορώ πλέον να επιλέξω πολλά. Θα ήθελα να έχω μισθό για να ζήσω τη ζωή μου. Είμαι άγαμος, δεν έχω μεγάλες ευθύνες. Παρεμπιπτόντως, η ευθύνη είναι ένα από τα πράγματα που έχω χάσει από τα ναρκωτικά. Και τώρα, κερδίζω κάτι με την εκπαίδευση ... φυσικά η ηλικία μου είναι λίγο μεγάλη τώρα αλλά θα ήθελα να πω "Είμαι υπεύθυνος για την ιδιοκτησία ενός σπιτιού, είμαι υπεύθυνος για την κατοχή ενός αυτοκινήτου, είμαι υπεύθυνος για την πληρωμή λογαριασμών" Δεν έχω αυτήν την ευθύνη ακόμη. Δεν επιδιώκω πάρα πολλά, θέλω απλώς κάτι που να μου επιτρέπει να ζήσω. Θα ήθελα μια δουλειά και έναν μισθό για να διαχειριστώ τη ζωή μου, σύμφωνα με τις εντολές του Θεού.

Στο παρελθόν πίστευα ότι είχα χρόνο για να ρυθμίσω τα πάντα. Αλλά ήμουν στον κόσμο των ναρκωτικών. Και τα ναρκωτικά σε κάνουν να πιστεύεις ότι όλα είναι εύκολα. Δεν σας κάνουν να ξεχνάς τα πράγματα, όπως πιστεύουν πολλοί άνθρωποι, τα προβλήματα είναι ακόμα εκεί και η ζωή είναι ακόμα εκεί.

Αλλά φαίνεται να βλέπεις τα πράγματα με τεράστια ευκολία. Και τότε σκέφτεστε "αν οι άλλοι το κάνουν, μπορώ να το κάνω κι εγώ", αλλά δεν είναι έτσι. Δεν μπορούν όλοι να είναι Κριστιάνο Ρονάλντο. Και στην αρχή ήμουν έτσι. Ποτέ δεν πίστευα ότι η ζωή θα ήταν τόσο δύσκολη. Είδα τον κόσμο να γίνεται καλύτερος πριν από 30 χρόνια και είδα τα πράγματα να γίνονται όλο και καλύτερα για μένα.

Αλλά η πραγματικότητα δεν ήταν τόσο εύκολη, γιατί πρέπει να παλέψεις για πράγματα όπως άλλοι έχουν πολεμήσει. Και δεν πολεμούσα για αυτούς. Ένα από τα πράγματα που εύχομαι να ήξερα είναι πώς να κερδίζω χρήματα και να τα χρησιμοποιώ σε μη μάταια πράγματα. Ξόδεψα χρήματα για ναρκωτικά και για άχρηστα πράγματα. Και υπάρχουν άνθρωποι που έχουν εξοικονομήσει χρήματα για να επενδύσουν σε πράγματα που πραγματικά χρειάζονται.

Τώρα αισθάνομαι πιο ώριμος αλλά χρειάζομαι επίσης δουλειά και χρήματα. Σίγουρα δεν εκτιμούσα πολύ καλά μερικές δουλειές που είχα. Αλλά αυτή είναι η ζωή.

"Αν μπορούσα να αλλάξω οτιδήποτε στο παρελθόν ... δεν θα είχα αρχίσει ποτέ να κάνω χρήση ναρκωτικών. Είναι το μόνο πράγμα. Η φυλακή συνέβη επειδή πήρα το ρίσκο.

Το μόνο πράγμα που θα διέγραφα από τη ζωή μου είναι τα ναρκωτικά και ήθελα να είμαι το άτομο που ήμουν πριν από τα ναρκωτικά ... παρόλο που ήμουν απρόσεκτος όταν ήμουν νέος. Από τη στιγμή που κάνεις χρήση ναρκωτικών, σταματάς να είσαι εσύ, γίνεσαι ένα ψεύτικο άτομο, γίνεσαι ψεύτικος για τον εαυτό σου και τους άλλους ανθρώπους. Αυτό θα ήθελα να αλλάξω.

16. Ένας μικρός κλέφτης

Γεννήθηκα στις 2 Δεκεμβρίου 1996 στο Μπαρσέλος. Ζω στη Βίλα Μπόα, στο σπίτι που ανήκει στη μητέρα μου. Εκεί ζει και ο αδερφός μου Νέλσον.

Σπούδασα και ολοκλήρωσα το 12ο έτος στο Δευτεροβάθμιο Σχολείο Alcides Faria. Είχα ένα όραμα για το μέλλον, ήθελα να αποφοιτήσω. Προς το παρόν, δεν δουλεύω και δεν σπουδάζω.

Έκανα ένα έγκλημα που αφορούσε μια κυρία, που περιγράφεται ως ληστεία. Καταδικάστηκα σε ένα έτος φυλάκισης ή 300 ώρες κοινοτικής εργασίας. Δεν έχω ακόμη εκτίσει αυτήν την ποινή. Αυτό το έγκλημα συνέβη επειδή ήμουν χρήστης σκληρών ναρκωτικών.

Μετά την ολοκλήρωση της ποινής σκοπεύω να χτίσω ένα μέλλον και να συμπεριλάβω τα αγαπημένα μου πρόσωπα σε αυτό. Θέλω να βρω δουλειά. Όταν το σώμα σου είναι υγιές, το μυαλό σου είναι επίσης υγιές. Γεννηθήκαμε για να δημιουργούμε τα αγαθά που περιβάλλουν τη ζωή μας. Μπορούμε να μάθουμε μόνο με τη δική μας θέληση.

17. Η έκρηξη

Γεννήθηκα στις 23 Αυγούστου 1959, είμαι 69 ετών και ζω στην πόλη Μπαρτσελό. Ήμουν παντρεμένος για 22 χρόνια, έχω 5 παιδιά, 15 εγγόνια μεγάλα και μικρά. Ζω με τις γάτες μου, τον Quico και την Quica.

Κατά τη διάρκεια της ζωής μου στην Πορτογαλία και το εξωτερικό, δούλεα πάντα ως μηχανικός και ηλεκτρομηχανικός. Έχω ολοκληρώσει τη βασική σχολική εκπαίδευση.

Καταδικάστηκα σε φυλάκιση 7 ετών στη φυλακή Bragança. Ο λόγος που οδήγησε στην φυλάκισή μου ήταν επειδή ανατίναξα τον διαμέρισμα που είχα νοικιάσει. Συγκρούστηκα άσχημα με τον ιδιοκτήτη και προκάλεσα ζημιές 250.000 ευρώ. Κατά τη διάρκεια της φυλάκισης, δούλεα ως μηχανικός, ηλεκτρομηχανικός και μηχανικός κλειδαράς και πληρώθηκα καλά.

Σε αυτή τη φυλακή μας βοήθησαν να γίνουμε ενεργοί πολίτες με εκπαίδευση σε διάφορους τομείς. Για μένα ήταν σαν πανεπιστήμιο.

Προς το παρόν νιώθω καλά με τον εαυτό μου. Προσπαθώ πάντα να ζήσω αúριο λίγο καλύτερα από ό, τι σήμερα.

18. Ο έμπορος

Έχω γνωρίσει τα ναρκωτικά από τα 14 μου και ήμουν χρήστης μέχρι τα 20 μου. Στη συνέχεια, η ζωή μου πήγαινε καλύτερα. Τα ναρκωτικά ήρθαν και πάλι στη ζωή μου μόνο όταν ο γέρος που φρόντιζα πέθανε από φυματίωση το 2010. Μέχρι τότε είχα τα μέσα για να αντιμετωπίσω τη ζωή μου, αλλά αργότερα στη ζωή, συνάντησα κάποιον και με έβαλε στη διακίνηση ναρκωτικών. Έκανα εμπορία για τρία χρόνια, συνελήφθηκα και καταδικάστηκα σε φυλάκιση 7,5 ετών, αλλά πέρασα μόνο έξι χρόνια στη φυλακή. Για να είμαι ειλικρινής, ήταν κυρίως δικό μου λάθος, θα μπορούσα να έχω άλλη δουλειά, υπήρχαν άνθρωποι στην Κοινωνική Ασφάλιση που θα μπορούσαν να μου βρουν άλλη δουλειά.

Επί του παρόντος, είμαι 41 ετών και αν τα ναρκωτικά δεν είχαν μπει ποτέ στη ζωή μου, δεν θα τα είχα χρησιμοποιήσει ή τα εμπορευτεί ποτέ. Νομίζω ότι θα μπορούσα να συνεχίσω να φροντίζω τους ηλικιωμένους γιατί μου αρέσει, αλλά δεν ξέρω τι συνέβη. Από τη μια στιγμή στην άλλη, είδα τον εαυτό μου να γίνεται διακινητής.

Έχει απομείνει ένα έτος έως την αποφυλάκιση μου και το μέλλον φαίνεται πολύ δύσκολο. Εάν όταν πήγα στη φυλακή τα πράγματα ήταν δύσκολα, τώρα είναι χειρότερα. Δεν μπορώ να βρω δουλειά και το κόστος διαβίωσης είναι πολύ υψηλό.

Νομίζω ότι αυτό κάνει πολλούς ανθρώπους να επιστρέφουν στη φυλακή. Βγαίνουν και δεν έχουν την υποστήριξη που πρέπει να έχουν.

Αυτή τη στιγμή δεν έχω πολλές ελπίδες. Παίρνω μόνο το ελάχιστο εισόδημα και αυτό δεν είναι αρκετό. Σε αυτό το στάδιο, η αυτοεκτίμησή μου είναι πολύ χαμηλή. Δύο μήνες αφότου έφυγα από τη φυλακή, έπαθα κατάθλιψη και έπρεπε να αρχίσω να παίρνω ηρεμιστικά.

Από τώρα και στο εξής, θα ήθελα να μην εξαρτώμαι από κανένα ίδρυμα για να συντηρήσω τον εαυτό μου.

Υπάρχουν μέρες εδώ που με κάνουν να θέλω να επιστρέψω στη φυλακή. Εκεί, δεν έχουμε καμία ευθύνη.

19. Τι να κάνω με τον εαυτό μου;

Είμαι ένα κανονικό άτομο με κάποιες ιδιαιτερότητες, αλλά μπήκα στα ναρκωτικά μόλις τέλειωσα το σχολείο. Ήμουν περίπου δεκατέσσερα όταν δοκίμασα το χασίς για πρώτη φορά και αμέσως μετά δοκίμασα την κοκαΐνη. Έκανα ναρκωτικά μέχρι την ηλικία των 38 και δεν έχω κάνει ναρκωτικά από τότε που βγήκα από τη φυλακή, περίπου δέκα χρόνια πριν.

Με έχουν συλλάβει έξι φορές, καταδικάστηκα σε δεκαοκτώ χρόνια στη φυλακή και κάθε φορά που με συλλάμβαναν, έβγαινα μόνο χειρότερος από ότι πήγαινα. Αν μου είχαν δώσει μια ευκαιρία καθώς και μια διαφορετική τιμωρία εκείνη τη στιγμή, ίσως θα μπορούσα έχουν επιλέξει άλλο μονοπάτι. Κάθε φορά που έβγαινα από την φυλακή, δεν υπήρχε κανείς πρόθυμος να μου δώσει ένα χέρι.

Την πρώτη φορά που με συνέλαβαν ήμουν είκοσι ετών και ζούσα με τους γονείς και τους αδελφούς μου. Τότε ήμασταν δώδεκα αδέρφια. Τώρα υπάρχουν μόνο εννέα από εμάς. Όταν πήγα στη φυλακή ένιωσα πολύ θυμό και όταν έφυγα, βγήκα χειρότερα γιατί δεν ήξερα τι να κάνω με τον εαυτό μου. Ακόμα και σήμερα έχω αυτήν την αμφιβολία γιατί δεν ξέρω πώς να κάνω οτιδήποτε.

Οι γονείς μου ήταν πωλητές στην αγορά και μου άρεσε να το κάνω αυτό. Είχα ακόμη και τη δική μου επιχείρηση, αλλά έκανα ναρκωτικά και δεν μπορούσα να τα καταφέρω. Σήμερα είναι περίπλοκο γιατί ήρθα μόνο με κακά πράγματα από τη φυλακή. Έχω ασθένειες όπως τον ιό HIV και πολλές ηπατίτιδες. Η φυλακή ήταν η καταστροφή μου. Έφυγα από τη φυλακή όταν ήμουν σαράντα και ακόμα δεν έχω ξεκινήσει τη δική μου οικογένεια ή δεν έχω δουλειά για την οποία θα μπορούσα να είμαι περήφανος.

Προσπαθώ να βάλω τα δυνατά μου και παίρνω τη ζωή μέρα με τη μέρα, αλλά δεν βλέπω καμία βελτίωση στην κατάστασή μου. Όσο για τη δουλειά, κανείς δεν μου δίνει. Ζω με το ελάχιστο εισόδημα. Πρέπει να πληρώσω τον λογαριασμό του νερού, τον λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος, το ενοίκιο και κάποια φάρμακα γιατί δεν υποστηρίζονται όλα από το κράτος. Νιώθω εγκαταλειμμένος. Νομίζω ότι πρέπει να έχουμε περισσότερη υποστήριξη.

Το μεγαλύτερο όνειρό μου είναι να δημιουργήσω μια οικογένεια. Πάντα ένιωθα μόνος και νομίζω ότι συνέβαλε στο να επιλέξω τα ναρκωτικά. Αλλά τώρα έχω έναν σύντροφο και για μένα, αυτό δείχνει ότι το πρώτο βήμα έχει γίνει. Ελπίζω απλώς να ακολουθήσουν τα άλλα βήματα.

20. Χωρίς γραφή και ανάγνωση

Με μεγάλωσε η γιαγιά μου. Ζούσα μαζί της μέχρι που πέθανε και ήμασταν πολύ κοντά. Κοιμόμασταν ακόμη και στο ίδιο κρεβάτι. Ο θάνατός της μου προκάλεσε πολλά προβλήματα. Με σόκαρε τόσο το γεγονός που με συνέλαβαν ένα χρόνο μετά το θάνατό της. Αλλά αν το εξετάσουμε πραγματικά, το κακό μονοπάτι μου ξεκίνησε πολύ πριν από αυτό.

Όταν ήμουν περίπου έντεκα χρονών άρχισα να περνάω χρόνο σε προβληματικές γειτονιές και έμαθα για πράγματα που δεν πρέπει να γνωρίζω: ηρωίνη, κοκαΐνη, χασίς, πώς να βγάζω παράνομα λεφτά και άλλα τέτοια πράγματα.

Τους είδα να κάνουν αυτά τα πράγματα τόσο συχνά, που από περιέργεια ήθελα να δοκιμάσω τον εαυτό μου. Ξεκίνησα με χασίς και άλλα πράγματα ακολούθησαν: κλοπές, απαγωγές, διακίνηση ... Έχω κάνει σχεδόν όλα όσα θεωρούνται εγκλήματα. Όταν με έπιασαν ήμουν δεκαεννέα χρονών και με καταδίκασαν σε 64 χρόνια φυλάκισης, αλλά μειώθηκε στα 14 χρόνια επειδή η ποινή έγινε σωρευτική.

Έχω πάει σε τρεις διαφορετικές φυλακές στην Πορτογαλία. Ενώ βρισκόμουν στη φυλακή παρακολούθησα κάποια επαγγελματικά μαθήματα, αλλά δεν μου άρεσαν ποτέ και γι 'αυτό, δεν τα ολοκλήρωσα ποτέ. Ενώ ήμουν μέσα, το μόνο πράγμα που

ένιωθα ήταν θυμός. Δεν είχα επισκέπτες γιατί η οικογένειά μου δεν είχε καμία ευκαιρία να με επισκεφτεί. Τώρα που έφυγα, νιώθω πολύ καλύτερα.

Έφυγα το 2014 και μέχρι το 2016 έχω το ίδιο συναίσθημα που είχα αναπτύξει στη φυλακή, αλλά από το 2016 και μετά πάω καλύτερα. Αυτή ήταν η χρονιά που άρχισα να έχω περισσότερη οικογενειακή υποστήριξη και αποφάσισα επίσης να αλλάξω γιατί αν συνέχιζα τον ίδιο δρόμο θα επέστρεφα στη φυλακή. Όλα τα νιάτα μου πέρασαν εκεί και δεν το θέλω πλέον αυτό για τη ζωή μου.

Κοιτάζοντας πίσω, μπορώ να πω ότι το να γίνω ποδοσφαιριστής ήταν το μεγαλύτερο όνειρό μου, αλλά δεν είχα την ευκαιρία να το κάνω γιατί χρησιμοποίησα ναρκωτικά και το βρήκαν στις δοκιμές που μου έκαναν. Αν μπορούσα να επαναλάβω τα πράγματα, θα είχα επικεντρωθεί περισσότερο στο ποδόσφαιρο ... Τώρα ... Λοιπόν, είμαι ακόμη υπό επιτήρηση, οπότε δεν έχω μεγάλα σχέδια για τη μελλοντική μου καριέρα, αλλά η στάση μου έχει βελτιωθεί πολύ. Δεν είμαι πλέον τόσο βίαιος και κατάφερα να αποκολληθώ από την επιθετικότητα του συστήματος φυλακών.

Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν πολλές προκαταλήψεις και η είσοδό μου στην κοινωνία δεν ήταν εύκολη. Οι άνθρωποι δεν είναι δεκτικοί σε ανθρώπους σαν εμάς και τα ιδρύματα που υποτίθεται ότι μας βοηθούν δεν μας υποστηρίζουν πάντα στην ουσία.

Μερικές φορές το κάνουν, μερικές φορές δεν το κάνουν, και όταν το κάνουν, βοηθούν λίγο περισσότερο από ό, τι βοηθούν άλλους. Αλλά δεν έχω λόγο να παραπονεθώ, με βοήθησαν πολύ.

Τώρα το όνειρό μου είναι να έχω μια ήρεμη και ήσυχη ζωή χωρίς να ενοχλώ κανέναν. Προς το παρόν, έχω μια κοπέλα και θα ήθελα να ξεκινήσω μια οικογένεια και να αποκτήσω παιδιά. Θα ήθελα επίσης να φτιάξω τα δόντια μου, ώστε η ζωή μου να βελτιωθεί. Αισθάνομαι αισιόδοξος για τη ζωή και πιστεύω ότι τα πράγματα θα αλλάξουν πραγματικά προς το καλύτερο, αλλά αυτό θα συμβεί μόνο με την προσπάθειά μου. Άλλοι άνθρωποι δεν θα το κάνουν για μένα. Πέρασα πολλά χρόνια στη φυλακή και όταν έφυγα δεν ήξερα ούτε πώς να διαβάσω ή να γράφω. Έφυγα χωρίς τίποτα και δεν με περίμενε κανείς. Και αυτό είναι. Αν και η ζωή μου δεν είναι εντελώς σταθερή, φτάνει ως εκεί!!!

21. Τρία αδέρφια

Είμαι 56 ετών αλλά πήγα να ζήσω στο εξωτερικό όταν ήμουν έξι ετών. Ήμουν στο σχολείο αλλά δεν μου άρεσε και είχα παλαιότερους φίλους που χρησιμοποιούσαν ναρκωτικά και αυτό ήταν το σημείο εκκίνησης. Στην ηλικία των δεκατεσσάρων, ένιωσα ότι για να είμαι μέλος της ομάδας έπρεπε να χρησιμοποιήσω

ναρκωτικά όπως έκαναν όλοι. Πρώτα δοκίμασα το ζιζάνιο, αλλά μου είπαν να δοκιμάσω κάτι άλλο - απλά χρειάστηκε να κολλήσω μια σύριγγα στο χέρι μου και αυτό θα μου έδινε άλλο σπιντάρισμα.

Λίγα χρόνια αργότερα άρχισα να κλέβω καταστήματα και σούπερ μάρκετ γιατί εκεί πίσω οι άνθρωποι δεν βοηθούν τη στάθμευση αυτοκινήτων όπως κάνουν εδώ. Εδώ το κάνουν για να κερδίσουν χρήματα.

Όλα αυτά συνέβησαν στη δεκαετία του '70 και του '80, δεν υπήρχαν πληροφορίες για ναρκωτικά και οι άνθρωποι δεν μίλησαν για αυτό. Δεν μπορώ να πω ότι γνωρίζοντας περισσότερα θα με σταματούσε να χρησιμοποιώ, αλλά νομίζω ότι θα με βοηθούσε λίγο. Είναι διαφορετικά τώρα. Ενώ ήμουν στη φυλακή, ήρθαν παιδιά εκεί, ώστε οι κρατούμενοι να μπορούσαν να τους πουν για τη ζωή ενός τοξικομανή. Ήμουν ήδη στο μισό της ποινής μου όταν συνέβη. Στο παρελθόν, δεν υπήρχε συζήτηση σχετικά με αυτό το θέμα, οι δάσκαλοι δεν το συζητούσαν και οι γονείς μου ήταν τυφλοί. Ήταν όλα ένα μυστικό και ακόμη και αυτοί που το έκαναν το έκαναν μυστικά.

Με έπιασαν όταν ήμουν δεκαοχτώ χρονών και με καταδίκασαν σε έντεκα χρόνια και έξι μήνες, αλλά συνέχισα να χρησιμοποιώ ναρκωτικά στη φυλακή. Παρ' όλα αυτά, κατάφερα να αποκτήσω δίπλωμα γυμνασίου και να μάθω αγγλικά μέσα - αυτά ήταν τα πιο θετικά πράγματα που μου συνέβη εκεί. Εκτός από αυτό, μπήκα σε μια συμμορία για να διασφαλίσω την επιβίωσή μου, γιατί χωρίς αυτό είναι δύσκολο επιβιώσεις μέσα.

Και για να πω την αλήθεια, σπούδασα μόνο εκεί γιατί, για κάθε 5 μέρες των μαθημάτων, μειωνόταν 1 ημέρα από την ποινή μου. Στο τέλος, χρειάστηκαν σχεδόν δύο χρόνια από την ποινή μου.

Τους ζητώ ακόμη να μου στείλουν το δίπλωμά μου, αλλά δεν ξέρω γιατί το έκανα αυτό. Τώρα προσπαθώ να βρω δουλειά ως χειριστής αγγλικών στο Κέντρο Κλήσεων, αλλά είναι δύσκολο. Δοκίμασα μόνο μία φορά, αλλά δεν ξέρω αν θα προσπαθήσω ξανά...

Επιστρέφοντας σε αυτά που έλεγα, μετά την απέλαση, οι γονείς μου μετακόμισαν εδώ για να με συνοδεύσουν γιατί νόμιζαν ότι δεν θα επιβίωνα χωρίς αυτούς. Γνώριζαν και τη σχέση μου με τα ναρκωτικά. Ωστόσο, οι γονείς μου πέθαναν. Πρέπει να ήμουν γύρω στα 39 και ένιωθα χαμένος. Άρχισα να πίνω. Αλλά δεν έχω κάνει χρήση για πέντε χρόνια. Παίρνω μόνο μεθαδόνη.

Όσον αφορά την οικογένειά μου, έχω μόνο έναν αδερφό στο εξωτερικό, αλλά δεν μιλάμε πολύ. Στην Πορτογαλία, δεν έχω κανέναν, αλλά θα ήθελα να έχω κάποιον να με συντροφιιά, κάποιον που με νοιάζεται. Το πρόβλημα με τα ναρκωτικά είναι πολύ περίπλοκο για να το χειριστώ μόνος μου. Ένα πράγμα που με βοήθησε με αυτή την έννοια ήταν να συμμετέχω σε ένα έργο, πράγμα που μου δίδαξε μερικά

πράγματα. Ήμουν εκεί για πέντε χρόνια και μου έδωσαν ακόμη και κάποιες ευθύνες. Ένιωθα καλό που ξέρω ότι με εμπιστεύτηκαν.

Άλλωστε, ήξερα ότι αν συνέχιζα να κάνω ναρκωτικά, θα πέθαινα ή θα πήγαινα στη φυλακή ή θα κατέληγα σε νοσοκομείο. Τώρα παίρνω μεθαδόνη για να με βοηθήσει, αλλά είναι σαν φυλακή. Δεν μπορώ να πάω πουθενά γιατί χωρίς μεθαδόνη δεν είμαι κανένας.

Δεν έχω πολλά όνειρα για το μέλλον. Θέλω απλώς να μετακομίσω σε ένα χωριό που μου αρέσει, να περάσω τις υπόλοιπες μέρες μου εκεί και να ταφώ δίπλα στον αδερφό μου που πέθανε από υπερβολική δόση. Ήμασταν τρία αδέρφια και όλοι κάναμε ναρκωτικά. Αυτός που είναι στο εξωτερικό σταμάτησε να κάνει χρήση και παντρεύτηκε, αλλά όπως είπα, δεν μιλάμε πολύ, δεν είναι τύπος πολλών λέξεων.

Οι γονείς μου πίστευαν ότι ήμασταν όλοι τρελοί. Δεν ήξεραν για τα ναρκωτικά και πηγαίναμε σπίτι έτσι και νόμιζαν ότι ήμασταν όλοι τρελοί. Το αστείο είναι ότι οι γονείς μου μετακόμισαν στο εξωτερικό για να μας δώσουν μια καλύτερη ζωή και εγκατασταθήκαμε σε μια καλή περιοχή, ανάμεσα από ανθρώπους της εθνικότητάς μας. Το πρόβλημα ήταν τα ταξίδια μας σε περιοχές όπου οι μαύροι, οι Κουβανοί και οι Πουερτορικανοί πουλούσαν ναρκωτικά.

Αν μπορούσα να αλλάξω κάτι, δεν θα έκανα ναρκωτικά, ούτε θα τα δοκίμαζα. Και αν μου το πρόσφερε κάποιος, θα μάθαινα να λέω "όχι" γιατί χρειάζεται μόνο ένας χρόνος για να καταστρέψεις τη ζωή σου για πάντα. Όπως λένε εκεί: ένας πρεσβύτερος είναι πάντα ένας τρελός. Ακόμα και σήμερα, πρέπει να παίρνω υπνωτικά χάπια γιατί δεν μπορώ να κοιμηθώ χωρίς αυτά.

Έχω πολλές ανάγκες και θα μπορούσα να χρησιμοποιήσω περισσότερη ψυχολογική υποστήριξη, αλλά ξέρω ότι δεν έχουν αρκετούς πόρους για όλους. Το φαγητό είναι επίσης δύσκολο, κατά τη διάρκεια της εβδομάδας έχω κάπου να πάω, αλλά τα σαββατοκύριακα το μέρος στο οποίο πηγαίνω είναι κλειστό. Μερικές φορές κάποια φορτηγά με φαγητό φτάνουν τα σαββατοκύριακα, αλλά δεν μπορούμε να βασιστούμε. Μερικές φορές, οδηγούν μερικές φορές, δεν το κάνουν.

Μου δίνουν το ελάχιστο εισόδημα, αλλά πρέπει να πληρώσω για το ενοίκιο δωματίου, τον λογαριασμό νερού, τον λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος και ορισμένα φάρμακα για την καρδιά, καθώς έχω προβλήματα σε αυτόν τον τομέα. Θα ήθελα να εργαστώ στις κατασκευές, αλλά δεν αισθάνομαι ικανός να το κάνω λόγω της υγείας μου. Ζήτησα ακόμη και να συνταξιοδοτηθώ, αλλά δεν το επέτρεψαν. Έχω ακόμη δέκα χρόνια για την σύνταξη.

22. Ένας ναυτικός

Στα είκοσι μου πήγα στο στρατό. Έγινα ναυτικός και κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, μέχρι την ηλικία των 24-25 δεν είχα κανένα είδος εθισμού (δεν κάπνιζα καπνό ή τίποτα) και έκανα ακόμη και σπορ. Το θέμα ήταν ότι πήρα δουλειά σε ένα πολύ προβληματικό καφέ όπου κανείς δεν πλήρωνε και γνωρίζοντας ότι ήμουν από ένα ελίτ στρατό και είχα καλή στάση, με προσκάλεσαν να εργαστώ εκεί. Ήταν ένα είδος εργασίας security.

Σε αυτό το καφέ, υπήρχαν αρκετοί άνθρωποι που έκαναν ναρκωτικά και ήμουν περίεργος γι 'αυτό και αποφάσισα να το δοκιμάσω. Εκείνη την εποχή, ήμουν είκοσι πέντε ή είκοσι έξι χρόνων το πολύ, και τότε συνέβησαν όλα. Κατάρα την ημέρα που αποφάσισα να δοκιμάσω ηρωίνη!

Κατάφερα να το κρύψω για λίγο και κανείς δεν πρόσεξε τίποτα. Ωστόσο, όσο περνούσε ο καιρός, γινόμουν πιο αδύνατος και οι γονείς μου συνειδητοποίησαν ότι κάτι δεν πήγαινε καλά. Το ένα πράγμα οδήγησε στο άλλο και τα χρήματα άρχισαν να λιγοστεύουν και άρχισα να κυκλοφορώ για να διατηρήσω τον εθισμό μου. Πρέπει να ήμουν 30 χρονών τότε.

Κατά τα πρώτα τέσσερα χρόνια, διατήρησα αρκετές θέσεις εργασίας στον τομέα της ασφάλειας και αυτό ήταν αρκετό για να πληρώσω για τον εθισμό μου. Ωστόσο, η σωματική μου διάπλαση - τα δόντια μου άρχισαν να εξαφανίζονται και η εμφάνισή μου, καθώς και η αυτοεκτίμησή μου, έγιναν πολύ άσχημα που με έκαναν ανίκανο να κάνω τη δουλειά μου. Εξαιτίας αυτού, άρχισα το εμπόριο ναρκωτικών και αυτό ήταν που με έστειλε στη φυλακή. Πέρασα περίπου ενάμιση χρόνο εκεί. Το 2017, ελευθερώθηκα.

Μετά την απελευθέρωσή μου, παρακολούθησα κάποια επαγγελματικά μαθήματα. Σήμερα τελείωσα ακόμη ένα μάθημα για υπολογιστές και μου άρεσε αυτό που έμαθα. Σε λίγες μέρες, θα ξεκινήσω ένα άλλο, αλλά ακόμα δεν ξέρω τι είναι αυτό, αλλά ξέρω ότι πρόκειται να μου δώσει πτυχίο.

Εν τω μεταξύ, λαμβάνω το ελάχιστο εισόδημα και κάνω αυτά τα επαγγελματικά προγράμματα που δεν πληρώνουν πολλά, αλλά είναι πάντα μια ευπρόσδεκτη βοήθεια. Ωστόσο, έχω θετικό πνεύμα και νομίζω ότι με τον ένα ή τον άλλο τρόπο θα μπορέσω να ξαναφτιάξω τον εαυτό μου. Είμαι πολύ μεγάλος για να συνεχίσω να παίζω με τη ζωή μου, αλλά όπως λένε οι άνθρωποι, δεν έχει νόημα να κοιτάς πίσω. Το παρελθόν είναι στο παρελθόν. Επίσης, δεν έχει σημασία πώς πέφτουμε, αυτό που έχει σημασία είναι το πώς θα σηκωθούμε και γι 'αυτό επικεντρώνομαι αυτήν τη στιγμή.

Πριν από όλα αυτά, είχα μια οικογένεια. Ήμουν παντρεμένος και απέκτησα δύο παιδιά, αλλά η γυναίκα μου με χώρισε και πολύ σωστά. Ήταν πολύ δύσκολο να αντέξει όταν εγώ ξόδευα πολλά χρήματα για ναρκωτικά. Ωστόσο, πιστεύω ότι μπορώ ακόμα να οικοδομήσω μια άλλη οικογένεια και δεδομένου ότι δεν χρησιμοποιώ πλέον ναρκωτικά, είμαι έτοιμος να ξεκινήσω ξανά από την αρχή. Και

παρόλο που εξακολουθώ να χρησιμοποιώ μεθαδόνη, σκέφτομαι να το σταματήσω γιατί είναι ένας ακόμη εθισμός. Όπως είπα και πριν, η επιθυμία μου είναι να τα ξεπεράσω όλα αυτά. Έχω ήδη ξεκινήσει αυτό το μονοπάτι πριν από ενάμισι χρόνο, στην πραγματικότητα.

Συνειδητοποίησα ότι προκάλεσα αρκετά βάσανα στον εαυτό μου και στους άλλους και ήρθε η ώρα να αλλάξω. Κοιτάζοντας πίσω, δεν είμαι σίγουρος γιατί ξεκίνησα. Είχα καλές δουλειές, οικογένεια, φίλους και κανείς δεν προέβλεπε ότι θα ακολουθούσα αυτό το μονοπάτι. Ούτε κι εγώ. Είχα πολύ υγιείς συνήθειες, έκανα αθλήματα και όλα και αμέσως μετά άρχισα να κάνω ναρκωτικά και όλα ήταν ταυτόχρονα. Δεν ήταν σταδιακά. Άρχισα να κάνω υπερβολική χρήση, ξόδευα μέχρι και 100 έως 200 ευρώ για ηρωίνη κάθε μέρα.

Όπως είπα και πριν, ακόμα δεν ξέρω γιατί το έκανα. Δεν ξέρω τι με έπιασε ... Εκείνη την εποχή, κανείς δεν μίλουσε για τις παρενέργειες όπως το hangover και άλλα. Δεν υπήρχαν πληροφορίες, αλλά σήμερα δεν ισχύει πλέον. Έτσι, κάθε νεαρό παιδί που ασχολείται με τα ναρκωτικά δεν έχει καμία δικαιολογία. Υπάρχουν πολλές πληροφορίες εκεί έξω και οι άνθρωποι που βλέπουν στους δρόμους πρέπει να τους χρησιμεύσουν ως προειδοποίηση. Γύρω εδώ δεν υπάρχουν πολλοί άνθρωποι, αλλά στο Πόρτο και στη Λισαβόνα είναι εξευτελιστικό.

Μιλώντας για αυτό, θυμάμαι την πρώτη φορά που έπαθα στέρηση ... τα έχασα, περνούσα από ένα κτίριο και ξαφνικά το σώμα μου άρχισε να τρέμει που με έκανε να νομίζω ότι είχα τη γρίπη ή κάτι τέτοιο, αλλά τότε μου είπαν ότι ήταν από τη χρήση. Όταν μου είπαν για αυτό, δεν το ήξερα καν, έπρεπε να ρωτήσω τι ήταν και μου είπαν να πάω στο μπάνιο για να κάνω χρήση. Αυτό έκανα και μετά, ένιωσα σαν καινούργιος.

Αν ήξερα περισσότερα για αυτό, δεν θα είχα χρησιμοποιήσει ποτέ ηρωίνη στη ζωή μου. Ίσως θα δοκίμαζα κάποια ναρκωτικά αλλά όχι συνεχώς. Ίσως θα το έκανα αν πήγαινα σε ένα νυχτερινό κέντρο διασκέδασης ή κατά τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου, αλλά μόνο μια φορά.

Η ηρωίνη ήταν το χειρότερο πράγμα που μου συνέβη, έχασα τα πάντα: την οικογένειά μου, τα παιδιά μου και τους φίλους μου. Πολλοί από τους φίλους μου έχουν εξαφανιστεί, αλλά είναι σαν να λένε: Ένας πραγματικός φίλος είναι αυτός που μπαίνει όταν ο υπόλοιπος κόσμος βγαίνει. Όσο για τα παιδιά μου, δεν υπάρχει ελπίδα συμφιλίωσης, αλλά δεν είναι επειδή δεν θέλω και μαζί τους είναι το ίδιο πράγμα. Εάν ήταν απλώς να θέλεις να διορθώσεις πράγματα θα ήταν ευκολότερο. Είναι πληγωμένα. Υπάρχει υπερηφάνεια και από τις δύο πλευρές, κανείς δεν θέλει να υποχωρήσει και παρόλο που δεν έχω κανένα λόγο να είμαι υπερήφανος, δεν είμαι ο μόνος που φταίω. Αλλά αυτό είναι.

Σήμερα, η ζωή είναι αυτό που με καθοδηγεί - θέλω να ζήσω! Έχω ακόμη και ένα τατουάζ για αυτό. Γι' αυτό πρέπει να απολαμβάνω τα χρόνια που έχω μπροστά

μου και ακόμα κι αν έχω ταξιδέψει στην Ευρώπη και απολαύσω τη ζωή, έχασα τα βασικά και τώρα θέλω να ανακτήσω ό, τι μπορώ.

Υπάρχει ένα εμπόδιο για να βρεις δουλειά. Έχω ανθρώπους που μπορούν να μου δώσουν, αλλά μεγαλώνω ένα σκύλο, είναι κάτι που με κάνει πολύ χαρούμενο. Το πρόβλημα είναι ότι δεν έχω πουθενά να αφήσω το σκύλο μου που είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο στη ζωή μου.

Ωστόσο, με αυτά τα προγράμματα που κάνω, μπορώ να τα καταφέρω και έτσι περνάω τις μέρες μου. Παρακολουθώ αυτά τα επαγγελματικά προγράμματα και περπατώ. Είναι λόγος να μην εμπλακώ σε στιδήποτε άλλο. Τώρα έχω μια ρουτίνα και αυτό μου δίνει κάποια άνεση και δύναμη να συνεχίσω γιατί ξέρω ότι όλα εξαρτώνται από εμένα. Είμαι ο μόνος που έχει τη δύναμη να καθοδηγήσει τη ζωή μου.

23. Άνταμ

Το όνομά μου είναι Άνταμ και γεννήθηκα πριν 34 χρόνια στο Μαρόκο. Όταν ήμουν πολύ μικρός, η μητέρα μου χώρισε από τον πατέρα μου, ο οποίος ήταν ψαράς. Η μαμά μου εργάστηκε σε ένα εργοστάσιο χαλιών και μου έλεγε ότι ο πατέρας μου μεθούσε, δεν άφηνε ποτέ χρήματα στο σπίτι, πήγαινε στη ντίσκο, δεν με φρόντιζε ... Όταν ο μπαμπάς έφυγε, ήμουν οκτώ μηνών και η αδερφή μου ήταν τριών ετών. Δεν τον συγχώρησε ποτέ, και ακόμη και τώρα αρνείται να τον δει και δεν θέλει να τον αντιμετωπίσει.

Όταν ήμουν δύο, η μαμά μου ξαναπαντρεύτηκε με έναν αρκετά πλούσιο άντρα που είχε κτήματα και εργαζόταν σε ένα κατάστημα γεωργικών μηχανημάτων.

Έκτοτε, η αδερφή μου και εγώ είχαμε ό, τι χρειαζόμασταν: ο πατέρας μας ήταν ένας στοργικός και ευγενικός άνθρωπος που μας επέτρεψε να ζήσουμε μια εντελώς γαλήνια ζωή. Ήμασταν χαρούμενοι και αγαπημένοι και αισθανόμασταν προστατευμένοι. Λίγα χρόνια αργότερα γεννήθηκαν τα αδέλφια μου, το πρώτο όταν ήμουν επτά, το δεύτερο όταν ήμουν 14. Η άφιξή τους ήταν ένας θησαυρός και χαρά για όλους μας, και ο πατέρας μου δεν τους ξεχώρισε ποτέ από εμάς! Ίσως εγώ, παρ'όλες τις αδυναμίες μου και παρ'όλα τα λάθη μου, ήμουν πάντα ο αγαπημένος του γιος!

Όταν ήμουν εννέα, άρχισα να παίζω ποδόσφαιρο σε ένα διάσημο κλαμπ στην πόλη μου. Ήμουν πολύ καλός, στην πραγματικότητα λίγο πρωταθλητής! Έτσι, στα δώδεκα έφυγα από το σχολείο και μπήκα στην ομάδα κατώτερης κατηγορίας στο Athletic Club στην πόλη μου. Προπονούμουν κάθε μέρα από το πρωί έως το βράδυ

και τα Σάββατα είχαμε παιχνίδια. Τι ωραία χρόνια ήταν! Συνέχισα να παίζω μέχρι τα δεκαέξι μου.

Τότε συνειδητοποίησα ότι έπρεπε να βρω δουλειά και άρχισα να δουλεύω με τους θείους μου, τους αδελφούς του πατέρα μου, που είχαν γκαράζ αυτοκινήτων. Εκεί ξεκίνησαν οι δυσκολίες. Δεν ήμουν καλός στη δουλειά, βαριόμουν, ήμουν αργός, έκανα πολλά λάθη. Οι θείοι μου με επέπληταν και δεν με ένοιαζε, παραπονέθηκα στη μητέρα και τον πατριό μου, έβρισκα δικαιολογίες και με κάλυπταν. Τότε αποφάσισα να προσπαθήσω και να πάω να δουλέψω με τον πατέρα μου. Ζούσε σε άλλη πόλη και στην αρχή με καλωσόρισε χαρωπά. Συνήθιζα να πηγαίνω ψάρεμα μαζί του και μου άρεσε πάρα πολύ, μου άρεσε να περνάω αρκετές μέρες στη θάλασσα, να μοιράζομαι με τον πατέρα μου, με τον οποίο δεν είχα ζήσει ποτέ, χρόνο και εμπειρία. Δούλευα μαζί του για ένα ολόκληρο έτος, και πάλι τα προβλήματα ήρθαν.

Εν τω μεταξύ, γνώρισα νέους φίλους, παιδιά σαν κι εμένα που τους άρεσε να διασκεδάζουν παρά να δουλεύουν και μαζί τους άρχισα να καπνίζω τσιγάρα και χασίς και να πίνω λίγο, ειδικά ουίσκι, περιστασιακά. Οι μεγάλες νύχτες στο καράβι με τον πατέρα μου είχαν γίνει πρόβλημα: ήθελα να καπνίσω και να πιώ, αλλά δεν ήθελα να με δει, γι 'αυτό ξεκίνησα όλο και πιο συχνά να βρίσκω δικαιολογίες για να μην πάω και στο τέλος σταμάτησα να ψάχνω κ γι αυτές.

Μια μέρα, ενώ ο πατέρας μου βρισκόταν έξω με το σκάφος, προσκάλεσα μερικούς φίλους στο σπίτι του. Καπνίσαμε και ήπιαμε μερικά μπουκάλια ουίσκι. Ξαφνικά ο πατέρας μου ήρθε στο σπίτι και δεν είπε τίποτα τότε. Χαιρέτησε τους φίλους μου, περίμενε να φύγουν, τότε με ρώτησε γιατί άρχισα να πίνω, να καπνίζω και να κάνω μαριχουάνα. Ακούστηκε πολύ απογοητευμένος. Του επιτέθηκα και του είπα κάτι που δεν του είχα πει ποτέ μέχρι τότε. Ότι το είχε κάνει κι αυτός, ότι ακόμα και όταν ήμασταν παιδιά, έπινε και κάπνιζε και γι 'αυτό η μητέρα μου τον ξεφορτώθηκε και η αδερφή μου δεν ήθελε να τον δει πια.

Ήταν αναστατωμένος και εγώ επίσης λυπάμαι καθώς του είπα αυτά τα λόγια που δεν τολμούσα ποτέ να του πω, και από εκείνη τη μέρα σταμάτησα να δουλεύω μαζί του.

Γύρισα πίσω στην πόλη μου και άρχισα να βγαίνω με ακόμη χειρότερα παιδιά. Μαζί τους άρχισα να παίρνω αλκοόλ, χασίς και πάνω απ 'όλα ψυχοτρόπα φάρμακα που θα μπορούσα εύκολα να πάρω, ειδικότερα το Rivotril. Είχα τόσα πολλά, δέκα, μερικές φορές δώδεκα δισκία και συχνά δεν θυμόμουν τι έκανα όταν ήμουν υπό την επήρεια ναρκωτικών. Δύο ή τρεις φορές ξύπνησα στο σπίτι βρίσκοντας πολλά χρήματα δίπλα μου, και μου λέγαν ότι είχα τραυματίσει κάποια παιδιά το προηγούμενο βράδυ, αλλά δεν θυμόμουν τίποτα.

Η μητέρα μου με ρωτούσε από πού πήρα αυτά τα χρήματα και απαντούσα ότι έκανα περιέργες δουλειές στο λιμάνι για τους ψαράδες του πατέρα μου, αλλά δεν με πίστευε και ένα πρωί, ενώ ήμουν ακόμα υπό την επίδραση των χαπιών

Rivotril , πήγε στους φίλους μου που ήξερε και τους πλήρωσε για να μάθει την αλήθεια. Έτσι έμαθε τα πάντα: ότι ασχολήθηκα με φιλονικίες, ληστείες, ναρκωτικά και ότι είχα μαχαιρώσει μερικά αγόρια ...

Εκείνο το πρωί ο πατέρας μου με περίμενε να ξυπνήσω, τότε όλοι πήραμε πρωινό μαζί με όλη την οικογένεια. Μου έδωσε χρήματα και μου είπε να αγοράσω παπούτσια και ρούχα. Τότε άρχισε να μιλάει για τη λανθασμένη συμπεριφορά μου, με παρακάλεσε να αλλάξω τη ζωή μου, να επιστρέψω στον καλό άντρα που ήμουν.

Απάντησα ναι, του υποσχέθηκα να αλλάξω, γιατί τον αγαπούσα και είχα επίσης πολύ σεβασμό για αυτόν, αλλά κράτησα τη συνήθη κακή μου ζωή.

Την πρώτη φορά που με συνέλαβαν, ήμουν σχεδόν είκοσι, έπινα πάρα πολύ και έμπλεξα με την αστυνομία. Άφησα τη φυλακή με εγγύηση, που πληρώθηκε από τον πατριό μου. Όταν έφτασα στο σπίτι η μητέρα μου ήταν απελπισμένη, με μάλωσε πολύ και είπε ότι είχα γίνει παρόμοιος με τους κακούς ανθρώπους . Την επόμενη εβδομάδα με συνέλαβαν ξανά για φιλονικία. Χτύπησα και έσπασα τη μύτη κάποιου.

Ενώ ήμουν στη φυλακή, η μητέρα μου πλήρωσε για να ακυρωθεί η μήνυση από τη μητέρα του θύματος, και σε 15 ημέρες βγήκα ξανά και πήγα σπίτι.

Από εκεί και πέρα, τα πράγματα χειροτέρευαν και χειροτέρευαν ... Οργανώθηκα με άλλα αγόρια και συχνά βγαίναμε έξω από την πόλη για να κάνουμε ληστείες, ξεκινήσαμε τη διακίνηση ναρκωτικών, ακόμη και μεγάλες ποσότητες χασίς και πολλά ψυχοτρόπα φάρμακα. Συνέχισα να πίνω και να επηρεάζομαι από το Rivotril, και αυτό με έκανε να κάνω φοβερά πράγματα, τα οποία δεν θυμάμαι.

Κατά τη διάρκεια μιας ένοπλης ληστείας τραυμάτισα έναν καταστηματούχο που προσπάθησε να με σταματήσει, αλλά κατάφερα να δραπετεύσω ενώ οι δύο φίλοι μου συνελήφθησαν. Με πήραν λίγες μέρες αργότερα.

Αυτή τη φορά καταδικάστηκα σε έξι χρόνια φυλάκισης, αλλά ο νονός μου, φτωχός, κατάφερε να με βοηθήσει και αυτή τη φορά: πλήρωσε για έναν πολύ καλό δικηγόρο και μετά από έφεση είχα μόνο δύο χρόνια, ενώ οι φίλοι μου είχαν τέσσερα.

Ενώ ήμουν στη φυλακή η οικογένειά μου με βοήθησε, ήρθαν να με δουν, μου έφεραν ρούχα και φαγητό, δεν ένιωσα ποτέ μόνος ... Ωστόσο, όταν βγήκα, έκανα ξανά μια τεράστια ζημιά ...

Πριν μπω στη φυλακή είχα ένα κορίτσι, που είχε τον πατέρα και τα αδέρφια της στην αστυνομία. Ήταν πάντα πολύ ανήσυχη για μένα, και πάντα προσπαθούσε να με φέρει πίσω στο σωστό δρόμο. Δυστυχώς, ενώ ήμουν στη φυλακή, γνώρισε έναν από τους αστυνομικούς που με είχαν συλλάβει, καταλαβαίνετε;

Όταν βγήκα, από τον φόβο του ότι θα τα ξαναέφτιαχνα με την πρώην μου ,με καταδίωκε, ήταν πάντα μετά από μένα, με απειλούσε ... Ήμουν σε μια ζωντανή κόλαση. Ένα βράδυ ένας φίλος μου μου είπε ότι τον είχε δει σε μια ντίσκο όπου πήγαινα συχνά, και ήταν αρκετά μεθυσμένος ... Αποφάσισα να τον ξεφορτωθώ εκείνη τη νύχτα. Πήρα ένα μαχαίρι και ζήτησα από ένα φίλο το σκούτερ του. Τότε

τηλεφώνησα στον πατέρα μου και του ζήτησα να με βοηθήσει να ξεφύγω από το Μαρόκο, καθώς επρόκειτο να κάνω μια μεγάλη μαλακία.

Πήγα στη ντίσκο, τον περίμενα έξω και όταν τον είδα μόνο του επιτέθηκα. Έκοψα τους πίσω τένοντες των ποδιών του κι έφυγα. Όταν έφτασα στην πόλη του πατέρα μου, είχε κανονίσει τη διαφυγή στην Ισπανία μαζί με μερικά παιδιά. Ξεκίνησα το βράδυ, από μία λέμβο που μετέφερε χασίς, όπως ξέρουμε φτάνουν πάντα, δεν υπάρχει κίνδυνος να κολλήσω στη μέση της θάλασσας ... τότε βρήκα τρόπο για να πάω στην Ιταλία και βρήκα την αδερφή μου, η οποία εν τω μεταξύ παντρεύτηκε και ζούσε στην Ιταλία με την οικογένειά της.

Στην Ιταλία πώς θα μπορούσαν να παν τα πράγματα; Κανένα έγγραφο, αφού δραπέτευσα από τη χώρα μου, νομίζετε ότι θα μπορούσα να βρω καλή δουλειά; Να κερδίζω τίμια τα χρήματά μου; Όχι φυσικά όχι. Και εδώ, βρήκα τους συμπατριώτες μου που με βοήθησαν να εισέλθω στον κόσμο των ναρκωτικών και μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα μπήκα στην επιχείρηση. Η αδερφή μου και ο σύζυγός της με πέταξαν έξω από το σπίτι, καθώς είναι καλοί άνθρωποι, ζουν τίμια και δεν ήθελαν να ασχοληθώ με παρανομίες.

Τελικά συνελήφθηκα. Το έχω κάνει ξανά και ξανά πολλές φορές. Αλλά τώρα δεν μπορώ να το αντέξω άλλο και αποφάσισα ότι μόλις βγω θα αλλάξω εντελώς τη ζωή μου. Έχω άδεια άσκησης επαγγέλματος ως κομμωτής, θέλω να φύγω από την Ιταλία το συντομότερο δυνατό και να ανοίξω κομμωτήριο. Θέλω να επιστρέψω στη μητέρα μου. Μου λείπει τόσο πολύ, θέλω να ζήσω δίπλα της για την υπόλοιπη διάρκεια ζωής της.

Επιπλέον, ενώ ήμουν εδώ, είχα μια είδηση που έσπασε την καρδιά μου: ο αγαπημένος μου πατέρας πέθανε σε λίγους μήνες από μια ανίατη ασθένεια και δεν μπορούσα να τον χαιρετήσω ή να τον ευχαριστήσω για ό, τι έκανε για μένα.

Δεν θέλω πλέον να υποφέρει η μητέρα μου εξαιτίας μου: στη φυλακή εγκατέλειψα τα ναρκωτικά και ξέρω ότι μπορώ να το κάνω ακόμη και από εδώ τώρα, εννοώ μια ζωή χωρίς ντόπινγκ και χωρίς να μεθάω με ουίσκι, κατάλαβα τι είναι πραγματικά σημαντικό και αν ο Θεός θέλει θα έχω μια φυσιολογική και όμορφη ζωή, κι εγώ, ίσως δίπλα σε μια γυναίκα που θα αγαπώ και που θα με αγαπά όπως είμαι.

24. Άννα η Ρομά

Είμαι η Άννα .Είμαι Ρομά, από μια οικογένεια τεσσάρων παιδιών. Έχω έναν άντρα και παιδιά, που τώρα ζουν μαζί του και με τη νέα του σύντροφο. Νιώθω άσχημα γι 'αυτό, αλλά είμαι κολλημένη εδώ και πρέπει να το αποδεχτώ. Έρχονται

και με βλέπουν, ενδιαφέρονται, αλλά η πρώτη μου κόρη ... έχει υποφέρει τόσο πολύ, δεν θέλω να μιλήσω γι 'αυτό τώρα.

Εδώ στη φυλακή είμαι καταδικασμένη για κλοπή, πολλές κλοπές στην πραγματικότητα... .. για μένα ήταν η συνήθης ζωή μου να πηγαίνω πίσω και πίσω στη φυλακή. Τώρα πρέπει να εκτίσω ποινή για δεκάδες κλοπές, για όλες μαζί... είναι η καταληκτική πρόταση: σε πιάνουν και στη δίκη καταγράφονται όλα τα άλλα εγκλήματα. γι 'αυτό πρέπει να μείνω περισσότερο τώρα ... χρόνια.

Άρχισα να κλέβω στην ηλικία των τεσσάρων καθώς ήταν το μόνο πράγμα που μου έμαθαν. Βλέποντάς τους, τους ενήλικες, το έμαθα μόνη μου. Ο πατέρας μου ήταν πρίγκιπας, ζούσαμε με πλούτο. Είχαμε οτιδήποτε χρειαζόμασταν και επιθυμούσαμε. Ζούσαμε σε ένα μεγάλο σπίτι και ο πατέρας μου έκανε τις συναλλαγές του με χρυσό. Στην ηλικία των 13 ετών η αδερφή μου παντρεύτηκε και ήταν ακόμα παιδί, είχε ακόμα παιδικά χαρακτηριστικά, αλλά είναι η πολιτιστική μας παράδοση. Οι γονείς μας το είχαν αποφασίσει αυτό. Η αδερφή μου έγινε έτσι σκλάβο στη νέα οικογένεια, του συζύγου της. Ήταν επίσης αγόρι. Όταν ήμουν 14, είχα την ίδια μοίρα. Δεν το πίστευα. Υπάκουα και εμπιστευόμουν τον πατέρα μου, πάντα. Κλέβω τόσα χρόνια, καλύτερα από το να είμαι ζητιάνο!

Παντρευτήκαμε με αυτό το αγόρι δεκαέξι ετών, πήγαμε να κλέψουμε μαζί, ήταν σαν να παίζουμε: αυτός ήταν ο γάμος μας, το να κλέβουμε ήταν το μόνο που μας άρεσε να κάνουμε μαζί. Κλέβαμε για τις οικογένειές μας, κλέβαμε όλη μέρα. Η ζωή μας ήταν έτσι. Είχαμε τρία παιδιά.

Μεταξύ των ανθρώπων μας, εμείς, γυναίκες, κόρες, όταν παντρευόμαστε, είμαστε υποταγμένες στην οικογένεια των συζύγων μας, οπότε ήταν απολύτως φυσιολογικό να με έλεγχε η πεθερά μου. Έκλεβα όμως ακόμα και για τον πατέρα μου, πάντα. Και τότε είχα γίνει καλή σε αυτό. Ήδη στην ηλικία των 16 ετών ήμουν καλή πορτοφολού, όταν έμαθα να κλέβω σπίτια και σούπερ μάρκετ. Αλλά δεν ήμουν χαρούμενη.

Κάθε μέρα, στην πραγματικότητα, αυτή ήταν η ζωή μου: έκλεβα να δώσω στην οικογένειά μου ... αλλά όχι στην πραγματική οικογένειά μου, αυτή με τον άντρα μου και τα παιδιά μου: να δώσουμε τα πάντα στις οικογένειες από τις οποίες καταγόμασταν, τον πατέρα και τον πεθερό. Βγάζαμε ακόμη και 10.000 ευρώ την ημέρα, συμπεριλαμβανομένων κλεμμένων αγαθών και χρημάτων, όλα για να χρηματοδοτήσουμε τις οικογένειές μας: ο πατέρας μου με εκτιμούσε και με αποκαλούσε τη χρυσή του χήνα, αλλά τα χειρότερα δεν είχε έρθει ακόμη.

Ο μπαμπάς μου άρχισε να πίνει και να παίρνει ναρκωτικά, χιόνι, κοκαΐνη που λέγεται, και το ίδιο έκανε και η αδερφή μου, η μεγαλύτερη. Τότε η άλλη αδερφή μου πέθανε από ναρκωτικά και μετά ξεκίνησα να κάνω χρήση κι εγώ αλλά και η μητέρα μου. Ήταν τόσο εύκολο να σε κάνει η κοκαΐνη να νιώθεις καλά και δυνατή. Δεν χαίρομαι που μιλάω γι αυτό, εθίστικα. Δεν μπορώ να πω γιατί ξεκίνησα, ήταν

φυσιολογικό να το κάνω, όπως και τα άλλα. Αλλά συνέχισα να κλέβω, να κλέβω, να κλέβω πάντα. Κατέληξα να κλέβω για πέντε οικογένειες. Κάθε πρωί σηκωνόμουν και με πηγαίναν με αυτοκίνητο σε όλη την Ιταλία. Σε ένα μονοήμερο ταξίδι θα μπορούσαμε να φτάσουμε στο Μιλάνο να κλέψουμε και να επιστρέψουμε αμέσως στη Ρώμη, στο Ρίμινι, στην Πεσκάρα όλα σε μια μέρα ... κ.λπ.

Τελικά κατάλαβα ότι είχα γίνει σκλάβο του πατέρα μου. Τον αγαπούσα τόσο πολύ και έκλεβα γι αυτόν. Συνειδητοποίησα ότι όλοι ζούσαν από αυτά που έκλεβα όλη την ώρα. Ο πατέρας μου με πήγε σε μέρη που έκλεβα και προσπάθησα να τον προστατεύσω, αναλαμβάνοντας πάντα την ευθύνη όταν με έπιαναν. Προστάτευα τον πατέρα μου. Ήθελα να τον προστατεύσω.

Ο πατέρας μου δεν είναι πια εδώ. Πέθανε και συνειδητοποιώ τώρα πόσο πολύ με έβλαψε η αγάπη και ο εθισμός μου, με φέραν εδώ στη φυλακή, μακριά από τα παιδιά μου. Εγώ δεν τον κατηγορώ όμως. Έμαθα για το θάνατο του πατέρα μου όταν ήμουν εδώ στη φυλακή, εδώ ενώ εκτίω την ποινή μου. Τον αγαπούσα τόσο πολύ αν και δεν ήμουν ελεύθερη να πω αντίο ... Ο πατέρας μου και εγώ κλέβαμε όλη μας τη ζωή μαζί, αλλά στην πιο κρίσιμη στιγμή, την ίδια στιγμή του θανάτου, δεν ήμουν εκεί και δεν μπορούσα να τον συνοδεύσω . Η αγάπη μου γι αυτόν είναι ατελείωτη. Ήταν τα πάντα για μένα ... Ήμουν τρελή για τον πατέρα μου ... αλλά ήταν σωστό; Τι πήρα από αυτόν;

Μόνο τώρα εδώ στη φυλακή αλλάζω γνώμη και αρχίζω να σκέφτομαι ότι έκανε λάθος. Εν τω μεταξύ, έκλεβα και αυτός ξόδευε και σπαταλούσε αυτά που του πήγαινα ... με πέταξε στο βόθος.

Δεν με σταμάτησε ποτέ, ποτέ δεν με προστατεύσε, στην πραγματικότητα απλώς με ώθησε να κλέψω καθώς μπορούσα να του φέρω χρήματα, χρήματα, χρήματα ...

Δεν θέλω αυτή τη ζωή για τα παιδιά μου, υπάρχουν πιο σημαντικά πράγματα από τα χρήματα που δεν μπορούν να αγοράσουν τα χρήματα ... για παράδειγμα την ελευθερία. Τα παιδιά μου δεν πρέπει να κλέψουν και πρέπει να πάνε στο σχολείο και να έχουν μια σωστή ζωή.

Κοιτάζοντας τι μου συνέβη, ακολουθούσα πάντα το παράδειγμα των γονιών μου, αλλά έκανα λάθος καθώς τώρα είμαι στη φυλακή.

Τα παιδιά μου δεν χρειάζεται να κλέψουν και δεν χρειάζεται να το μάθουν αλλιώς θα μπορούσε να γίνει μια κακή συνήθεια όπως τα ναρκωτικά. Δεν ήξερα πώς να ζήσω ειλικρινά, αλλάζω τώρα ,αλλά είμαι επίσης μπερδεμένη με τον εαυτό μου και για τόσα πολλά πράγματα.

Εδώ στη φυλακή δουλεύω, παίρνοντας τα πρώτα τίμια χρήματα στη ζωή μου. Είναι όλα δικά μου. Σπουδάζω και μαθαίνω να διαβάζω και να γράφω, κάτι που είναι δύσκολο στην ηλικία μου, αλλά δουλεύω σκληρά και πηγαίνω στο σχολείο όταν είμαι ελεύθερη από τη δουλειά.

Αρνήθηκα να είμαι υπό κατ'οίκον περιορισμό για να μην επιστρέψω στα ίδια λάθη - είναι ευκολότερο να βρίσκομαι στη φυλακή - δεν θέλω να φυλακιστώ ξανά καθώς θα βγαίνω αλλά δεν θα είναι εύκολο ... τώρα είμαι μπερδεμένη και ποτέ δεν σκέφτομαι το μέλλον, προσπαθώ να ζήσω μέρα με τη μέρα.

25. Ντάρια

Είμαι η Ντάρια, έχω μεγάλη ποινή, μόλις λίγο πιο κάτω των δέκα ετών. Ήμουν εδώ για δύο. Ήρθα με την κόρη μου ενός έτους και τριών μηνών. Μας έβαλαν στο νηπιαγωγείο όπου οι μητέρες μπορούν να μείνουν με παιδιά έως και τριών χρόνων, και υπάρχει ένας κήπος, παιχνίδια και παιδική χαρά.

Είμαι στη φυλακή με τελική ποινή λόγω της νόμιμης συσσώρευσης ... Έκανα την ποινή στο σπίτι μου, αλλά διέφυγα μετά από έναν τεράστιο καυγά με τον άντρα μου και τώρα δεν μπορώ πλέον να διεκδικήσω τίποτα, χωρίς μέρες... στα ίδια κακουργήματα: κλοπή και πορτοφολού. Γνωρίζουμε ότι η κλοπή είναι φυσιολογική για εμάς. Το βλέπουμε να γίνεται από άλλες γυναίκες και μεγαλώνουμε γνωρίζοντας ότι είναι έτσι. Δεν το σκέφτηκα, αν ήταν κακό, οπότε ακόμα κι αν δεν έκλεβα, όλοι πιστεύουν ότι κλέβουμε ...

Συνήθιζα να πηγαίνω στο δρόμο σε κεντρικές περιοχές όπου υπάρχουν πολλοί άνθρωποι ή στο λεωφορείο ..

Ήξερα πώς να κλέψω πορτοφόλια από τσέπες ή από τσάντες. Το έκανα πάντα και ποτέ δεν σκέφτηκα να δουλέψω. Δεν ξέρω αν μου άρεσε, δεν νομίζω.

Τώρα ως φυλακισμένη, χαίρομαι που έχω δουλειά και κερδίζω χρήματα και βοηθάω την οικογένειά μου. Ακόμα και ο πρώτος γιος μου έκλεβε, τώρα βρίσκεται σε ένα ίδρυμα και αυτός θα πρέπει επίσης να ξανασκεφτεί τη ζωή του, όπως έκανα και ακόμα κάνω.

Τον Νοέμβριο του περασμένου έτους η μικρή μου κόρη βγήκε και ελευθερώθηκε. Το να είσαι σε θέση να μείνεις με το παιδί σου στη φυλακή είναι μια μεγάλη άνεση για εμάς τις μητέρες. Οι μέρες είναι κυρίως αφιερωμένες στα παιδιά και είμαστε πάντα απασχολημένες με αυτά. Το βρεφικό τμήμα είναι λιγότερο λυπηρό από τα άλλα, είναι πιο χαρούμενο και φιλόξενο, λαμβάνοντας υπόψη ένα τέτοιο μέρος στο οποίο βρισκόμαστε. Το κοριτσάκι μου έπαιζε με τα άλλα μικρά κορίτσια, αγαπούσε πολύ τις νταντάδες και το προσωπικό παρακολούθησης. Παρακολουθούσα το παιχνίδι της και ήμουν χαρούμενη, αλλά έκλαιγα γιατί ήξερα ότι στην ηλικία των τριών έπρεπε να αφήσω την κόρη μου να φύγει και αυτό με έκανε πολύ λυπημένη. Ήμουν επίσης λυπημένη κάθε βράδυ στις οκτώ όταν μας

κλείδωναν στα κελιά. Ο θόρυβος του μεγάλου κλειδιού που κλειδώνει τη βαριά πόρτα κάνει τα παιδιά να κλαίνε και να υποφέρουν.

Κι ήρθε η ώρα να χωριστούμε. Εκείνο το πρωί την ετοιμάσα ως συνήθως, δεν κατάλαβε ότι από εκείνη τη στιγμή θα χωριζόταν από τη μητέρα της. Ο μπαμπάς της την πήρε εκείνο το πρωί και ένιωσα στραγγισμένη και κατεστραμμένη, με τόσες πολλές κακές σκέψεις στο κεφάλι μου ...

Μετά από επτά μέρες συναντηθήκαμε επιτέλους με τον σύζυγό μου και το μικρό που με επισκέφτηκε. Τη στιγμή που είπε αντίο, το παιδί είχε μια κρίση κλάματος και δεν ήθελε να ξεφύγει από τα χέρια μου, το ίδιο στις επόμενες επισκέψεις. Είδα ότι η ταλαιπωρία της κόρης μου ήταν χειρότερη από τη φυλάκισή της, τόσο πολύ, που αποφάσισα ότι μια μητέρα δεν έχει το θάρρος να κάνει: Ζήτησα να σταματήσει να με επισκέπτεται, να μην την βλέπω πια γιατί δεν πρέπει να είναι τόσο δυστυχισμένη. Είναι καλύτερα να υποφέρω εγώ αντί για αυτήν.

Όλα αυτά με έκαναν να σκεφτώ τα λάθη μου και να καταλάβω ποια είναι τα πιο σημαντικά πράγματα στη ζωή μου και ξεκίνησα μια διαδρομή αποκατάστασης που με βοηθά να αλλάξω. Μια μέρα η κόρη μου θα ξέρει ότι της οφείλω τη συμβολή στην αλλαγή.

Θέλω διαφορετική ζωή γι' αυτήν από αυτήν που είχα. Για μένα η κλοπή ήταν φυσική εξέλιξη και το χρειαζόμουν για την επιβίωσή μου, ήμουν κάπως ρυθμισμένη, δεν με ένοιαζε αν ήταν σωστό ή λάθος και δεν ήξερα το νόμο ... Δεν είδα την πιθανότητα να έχω δουλειά. Ήταν φυσιολογικό στην κοινότητα της οικογένειάς μου. Συνήθιζα να διαπράττω εγκλήματα για την οικογένειά μου.

Μπήκα σε σπίτια και καταστήματα, έκλεψα πορτοφόλια από το δρόμο και αν με σταματούσαν έδινα ψευδή ονόματα που εξαφανιζόταν αργότερα ... πολλά πράγματα συνέβησαν αργότερα, έφυγα από τον περιορισμό του σπιτιού και μαζεύοντας τα όλα μαζί, είχα αυτήν την πρόταση ... αλλά αν δεν με συλλάμβαναν, θα συνέχιζα αυτή τη ζωή και δεν ήταν καλή ζωή και δεν πίστευα ότι θα μπορούσα να μεγαλώσω μια κόρη που έμενε μακριά.

Τώρα θέλω να πάω στο σχολείο και να πάρω ένα απολυτήριο αν μπορώ. Εδώ έχω δουλειά και μισθό, και μπορώ να βοηθήσω και την οικογένειά μου, αλλά νομίζω ότι αύριο, όταν τελικά θα είμαι ελεύθερη, ποιος θα εμπιστευτεί μια πρώην κρατούμενη, ποιος θα δώσει δουλειά σε κάποια σαν εμένα;

Ποιος θα πιστέψει ότι θέλω να δουλέψω ειλικρινά;

26. Εύα

Το όνομά μου είναι Εύα, είμαι 32 ετών, γεννήθηκα στη Νότια Αμερική. Μεγάλωσα σε μια παραγκούπολη, φαβέλες και προάστια όπως σε κάθε μέρος του κόσμου: άκρες της πόλης, αρουραίοι, ζιζάνια, σκουπίδια και σμήνη παιδιών που ψάχνουν φαγητό. Ομάδες ενηλίκων που ζουν με τέχνασμα, επισφαλείς δουλειές, κακή εργασία ... ήμουν, όπως και όλοι οι άλλοι, πολύ φτωχοί και παραμελημένοι, και παρόμοια. Όταν ήμουν πεινασμένη έτρωγα χώμα και ρίζες. Έχω ακόμα τα σημάδια της προσπάθειας να βρω φαγητό. Πάντα πεινούσα, είχα κουρέλια, μεγάλα μάτια γεμάτα δάκρυα, άδειο στομάχι και γυμνά πόδια.

Δεν μου αρέσει να σκέφτομαι το παρελθόν. Τίποτα δεν περίμενε κανείς από ενήλικες, φτωχούς κακοποιούς που αγωνίζονταν για το τίποτα κάθε μέρα!

Δεν υπήρχε λύπηση, ούτε καν για παιδιά, και στο σπίτι υπήρχαν πάρα πολλά παιδιά όλων των ηλικιών. Δεν ήμουν ούτε η νεότερη ούτε η μεγαλύτερη. Η μεγάλη μου αδερφή ζούσε μαζί μας και όταν ο σύζυγός της κοιμόταν μαζί της, έπρεπε να στριμωχτούμε στο κρεβάτι για να δώσουμε χώρο για τα δίδυμα ...

Κανείς δεν μας ρωτούσε τίποτα, κανείς δεν μας έβλεπε, από την άλλη, είμασταν ελεύθεροι να δοκιμάσουμε και να βρούμε τον τρόπο για να φάμε, να κλέψουμε, να πάμε στο σχολείο. Τα ιδρύματα ήταν αδιάφορα προς εμάς, εκτός από το σχολείο και την εκκλησία που προσπαθούσαν να μας δώσουν κάποια εκπαίδευση. Τέλος πάντων πήγα στο σχολείο και πήρα το απολυτήριό μου ... Ήμουν καλή στη μελέτη και μου άρεσε επίσης.

Στα δέκα μου χρόνια έδωσα μια υπόσχεση στον εαυτό μου: όταν μεγαλώσω δεν θα είμαι φτωχή. Στην πραγματικότητα θα είχα τόσα πολλά χρήματα για να εξαργυρώσω όλη τη δυστυχία και τη φτώχεια που με ταπείνωναν.

Δέχτηκα δουλειές - περισσότερο ή λιγότερο βαριές - για να επιβιώσω. Τη νύχτα στα μπαρ και καθάρισμα κατά τη διάρκεια της ημέρας, αλλά δεν ξέχασα ποτέ την υπόσχεσή μου: Ήθελα να γίνω πλούσια και να ξεχάσω το ξυπόλυτο κορίτσι που ήμουν, για πάντα ... Παπούτσια ... πόσα αγόρασα μετά! Τα πιο ακριβά και ιδιαίτερα παπούτσια που εμφανίζονται στα καταστήματα και στους πρόποδες των αστεριών ή στις επιδείξεις μόδας. Τα παπούτσια ήταν το τρωτό σημείο μου.

Επιτυχία! Χρόνια αργότερα ήμουν ιδιοκτήτρια ενός σπιτιού με χώρο μόνο για παπούτσια, τα συνέλεξα ίσως με εμμονή, αλλά έμπαινα στο δωμάτιο και τα φορούσα. Με ζέσταινε μέσα μου και άφηνε τη γεύση της εκδίκησης και το επίπεδο της επιτυχίας μου στο στόμα μου ...

Κόκκινα παπούτσια με ψηλά τακούνια, τα αγαπημένα μου ... πόσο μακριά είχε πάει η μικρή ξυπόλυτη απατεώνισσα με το βρώμικο πρόσωπο, σε μια συνεχή αναζήτηση για φαγητό.

Κοίταξα τη συλλογή παπουτσιών και σκεφτόμουν: Το έκανα! Είσαι καλή!

Πώς ξεκίνησα την καριέρα μου ως μεσίτρια; Έτσι: Η πρώτη μου μεγάλη και τυχερή συμφωνία, αυτή που αντιπροσώπευε το πρώτο βήμα της επιτυχίας μου στον

τομέα των οικονομικών και στην τέχνη της δημιουργίας χρημάτων, έγινε μαζί με μια φίλη μου που συνέχισε να εκπορνεύεται. Μου ζήτησε να διαχειριστώ το αυγό της φωλιάς, το ποσό που αποταμίευσε δουλεύοντας και έτσι άρχισα να επενδύω τα χρήματά της νόμιμα, αρχικά, κάτι που επέτρεψε και στις δύο να κερδίσουμε χωρίς κινδύνους.

Επένδυνα με επιτυχία τα χρήματα των άλλων, ήμουν καλή και η φήμη μου εξαπλώθηκε, έτσι ώστε λίγο-πολύ πολλοί μου έδιναν χρήματα για να επενδύσω. Μετέφερα τις αποταμιεύσεις τους σε άλλες χώρες με αμοιβαία οφέλη και κέρδη και ήταν όλα νόμιμα, ή σχεδόν ... στην πραγματικότητα εγώ ήξερα πώς να ξεπεράσω τους φορολογικούς κανόνες, τους ελέγχους, κυρίως πως να δωροδοκήσω και ποιούς. Τα χρήματα διακινούνταν συνεχώς και το κεφάλαιό μου μεγάλωσε. Άνοιξα ένα οικονομικό γραφείο με τους δικούς μου υπαλλήλους.

Το ξυπόλυτο κορίτσι δούλεψε! Τώρα συνέχισε με την ίδια αποφασιστικότητα, αναζητώντας μεγαλύτερη επιτυχία και όλο και περισσότερα χρήματα ... Άνοιξα καταστήματα σε όλη τη χώρα μου και μετά μετακόμισα στο Λονδίνο όπου είχα άλλα γραφεία. Είχα έναν μεγάλο και εύπορο πελάτη, ο οποίος επένδυσε κυρίως στη χώρα μου αλλά και αλλού, τον βοήθησα, ήταν δουλειά μου και το έκανα καλά. Οι πελάτες αυξάνονταν και μπορούσα να έχω ένα όμορφο σπίτι και ό, τι ήθελα πάντα, στα πιο τρελά όνειρο που είχα ... Τι γεμάτη ήταν η ζωή μου τότε... επεκτεινόμουν ... Έχασα τον έλεγχο μια μέρα. Έχασα το μυαλό μου από έναν παντρεμένο άντρα, χωρίς δεκάρα και άπιστο, αλλά γοητευτικό και πολύ καλά δικτυωμένο.

Όλοι τον γνώριζαν και τον χρειαζόμουν. Εκείνη την εποχή έκανα επιχειρήσεις με μεγάλες διεθνείς τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, με σπουδαίους διευθυντές, έμπειρους μεσίτες ... και πλούσιους άνθρωποι κάθε είδους. Δούλευα πάντα και ταξίδευα πάρα πολύ. Με όλο και περισσότερα χρήματα στα χέρια μου ένιωσα ανίκητη. Όλα πήγαιναν μπροστά και δεν έκανα καμία επιλογή, αποδεχόμουν κάθε επιχειρηματική πρόταση λαμβάνοντας υπόψη μόνο το δικό μου ποσοστό. Η επιχείρηση με απασχολούσε όλο και περισσότερο και με δέσμευε, αλλά ήμουν πολύ χαρούμενη γι 'αυτό ... αλλά δεν έλεγχα πλέον την προέλευση των περιουσιακών στοιχείων που μου κατέθεταν και, όταν καθυστέρησαν άρχισα να υποψιάζομαι ότι ήταν χρήματα που συνδέονται με το εμπόριο ναρκωτικών.

Σκέφτηκα επίσης ότι δεν ήταν δουλειά μου και δεν έκανα καμία ερώτηση. Εγώ απλά, επένδυνα χρήματα, μόνο αυτό. Από που προήλθαν, δεν με ενδιέφερε ...

Ένας μεγάλος επενδυτής, ένας νέος πελάτης, μου ανέθεσε να μεταφέρω πολλά χρήματα από την Ιταλία στη χώρα μου και εκεί πέρα, σίγουρα έκλεισα τα μάτια. Εμπιστεύτηκα τον άντρα που μου άρεσε, αυτόν που μου παρουσίασε τον νέο πελάτη. Έπεσα και έκοψα τη τιμή πολύ.

Στην πραγματικότητα, αυτά τα χρήματα είχαν προέλθει από μια μεγάλη συμφωνία ναρκωτικών και εγώ ποτέ δεν ήθελα να αγγίξω ναρκωτικά. Συμμετείχα

σε αυτή τη δουλειά και καταδικάστηκα - εδώ στην Ιταλία - ως επικίνδυνο αφεντικό του ξεπλύματος χρήματος, χρηματοδότη της διεθνούς μαφίας κοκαΐνης. Σε ένα δευτερόλεπτο, όλα κατέρρευσαν, το ξυπόλυτο κορίτσι επέστρεψε στην αφετηρία, χάρη μόνο στα ρούχα που φοράει, φυλακίστηκε σε μια χώρα που δεν είναι δική της και αναρωτιέται ακόμα πώς συνέβη ... Ένα μόνο λάθος βήμα και έχω χάσει τα πάντα.

Το χαρούμενο τέλος σε αυτήν την ιστορία λείπει, δεν μπορώ να το φανταστώ. Θα είμαι πολύ μεγάλη όταν φύγω από εδώ, θα είμαι πολύ μεγάλη για να αποκτήσω παιδιά. Ποτέ δεν σκεφτόμουν τα παιδιά, άλλωστε ήμουν σε σχέση με έναν παντρεμένο άντρα και ήταν εντάξει μαζί μου ... Ποτέ δεν σκέφτηκα τον εαυτό μου ως μητέρα.

Τι ήταν αυτό? Ποια ήταν η κακή μου τύχη; Λαχτάρα για εξουσία; Πρόκληση και εκδίκηση; Αποπλάνηση χρημάτων και πολυτέλειας; Παντοδυναμία? Αυτοκαταστροφή? Θυμός, έλλειψη αγάπης;

Αυτά και πολύ περισσότερα, σίγουρα κοιτάζοντας πίσω βλέπω τον εαυτό μου σε μια σήραγγα που μπορούσα να συνεχίσω: είχα εισέλθει σε έναν καταναγκαστικό μηχανισμό στον οποίο είχα χάσει την αίσθηση της πραγματικότητας, κάθε ηθικό κώδικα και νομικό όριο.

Εδώ μιλάω με τον ψυχολόγο και θα ήθελα να διαβάσω βιβλία για την ψυχολογία, γι 'αυτό μελετάω ιταλικά, αρχίζω να μπορώ να διαβάζω βιβλία και ποιήματα σε αυτήν τη γλώσσα.

Θα ήθελα να γράψω την ιστορία μου και να μπορέσω να εξηγήσω καλά τι πέρασα, όχι τόσο για να καθαρίσω το όνομά μου ή να μειώσω την τιμωρία μου όσο γιατί πρέπει να ξέρετε, πρέπει να συνειδητοποιήσετε ότι εάν μεγαλώσετε άσχημα καταλήγετε άσχημα και αυτή η δυστυχία θαμπώνει ακριβώς όπως ο πλούτος.

27. Στη φυλακή βρήκα την ελευθερία μου

Το όνομά μου είναι Carla και είμαι 22 ετών.

Είμαι στην Ιταλία για σχεδόν τρία χρόνια και φυλακίστηκα απευθείας από τη Βραζιλία. Με πήγαν στο αεροδρόμιο, ενώ ήμουν σε άλλη χώρα. Νομίζω ότι περίμεναν και για άλλους σαν εμένα. Μεταφέραμε βαλίτσες με διπλό πυθμένα γεμάτο κοκαΐνη, αλλά δεν γνωρίζαμε ο ένας τον άλλον.

Δεν ήξερα τίποτα γι 'αυτό και σοκαρίστηκα. Δεν κατάλαβα τίποτα, έτρεμα, μου μιλούσαν σε μια ξένη γλώσσα, ήμουν παγωμένη, έκλαιγα ... Αλλά ακόμα δεν κατάλαβα ότι το χειρότερο δεν είχε έρθει.

Ώρες αργότερα μπήκα στη φυλακή, έψαχνα, όλα ήταν τρομερά. Ο αντίλαλος μες τη φυλακή... δεν θα το ξεχάσω ποτέ καθώς και το δέος που ένιωθα, βαθιά μέσα μου. Περνούσα το χρόνο με το να κοιμάμαι και να κλαίω. Κάθε φορά που ξυπνούσα βρισκόμουν πάλι εκεί. Με στενοχωρούσε η σκέψη της γιαγιάς μου που δεν ήξερε τίποτα, που σίγουρα θα είχε ενημερωθεί, αλλά όχι από μένα ...

Η γιαγιά μου είναι και η οικογένειά μου σήμερα. Έχασα τη μητέρα μου όταν ήμουν 13 και συνάντησα τον πραγματικό μου πατέρα όταν μεγάλωσα και λίγο πριν.

Ο σύζυγος της μαμάς, ο πατέρας μου, έφυγε αφού πέθανε η μαμά μου, δίνοντάς με στους παππούδες μου. Ήταν ναυτικός, είχαμε αλλάξει σπίτια πολλές φορές για τη δουλειά του. Δεν πήγε μαζί με τους παππούδες μου και έφυγε μετά το θάνατο της μητέρας μου, και σήμερα έχει μια άλλη οικογένεια. Ίσως να τον αναζητήσω όταν θα είμαι ελεύθερη.

Μετά το θάνατο της μητέρας μου ήμουν γεμάτη οργή και επαναστατική, δεν έδινα καμία προσοχή σε κανέναν και ήδη στα 15 πήρα άδεια να πάω να ζήσω όχι πολύ μακριά, για να τελειώσω το σχολείο.

Μετά από λίγα χρόνια έζησα σε μια άλλη πόλη πιο μακριά, όπου δούλευα σε ένα εστιατόριο.

Είχα έναν φίλο, χωρίσαμε και αργότερα βρήκα έναν πολύ καλό φίλο: ήταν ο δικός μου πρώτος πραγματικός φίλος. Μαζί του ανακάλυψα μια διασκεδαστική ζωή και ήμασταν αχώριστοι. Πήγαμε σε συναυλίες και χορέψαμε σε κλαμπ ή ήπιαμε, ακούγαμε μουσική και κουβεντιάζαμε μέχρι αργά ...

Πήγα να ζήσω στο σπίτι του, είχε πάντα χρήματα και μου είπε ότι θα μπορούσα να έχω κι εγώ. Απλά φέρνω μια τσάντα και τη δίνω σε ένα άτομο. Εύκολο, γιατί το είχε ήδη κάνει πολλές φορές. Χωρίς κινδύνους, πολλά χρήματα. Δεν θυμάμαι να λέω ναι ή να κάνω ερωτήσεις ... είπα ναι για να μην πω όχι, να μην απογοητεύσω τον φίλο μου; Ίσως. Έτσι βρέθηκα σε ένα διηπειρωτικό ταξίδι χωρίς να ξέρω τι έκανα πραγματικά. Για μένα εκείνη τη στιγμή ήταν κάτι που παραβίαζε το νόμο λίγο πιο σοβαρά από το να γράφεις στους τοίχους ...

Αντίθετα, είμαι στη φυλακή, στην Ιταλία και ποτέ δεν πίστευα ότι θα μπορούσε να συμβεί. Μεταφέρθηκα εδώ αργότερα. Ήμουν άρρωστη, ήμουν κλεισμένη στον εαυτό μου, εχθρική και μοναχική στην αρχή, πήγα σχολείο στην ιταλική τάξη και αργότερα γυμνάσιο απρόθυμα, παρόλο που είχα ήδη αποφοιτήσει στη Βραζιλία, και το ανέφερα.

Τότε τα πράγματα άλλαξαν σιγά-σιγά και η εκμάθηση των ιταλικών με βοήθησε αμέσως, με βοήθησε να εξηγήσω και να κατανοήσω τους κανόνες της φυλακής. Ήθελα να τα μάθω καλά και για την ακρίβεια και οι δάσκαλοι μου δανείστηκαν βιβλία και εφημερίδες και με εκτίμησαν. Με μερικούς δασκάλους υπήρχε αυτοπεποίθηση. Συμμετείχα επίσης στο σχολικό πρόγραμμα για τη βία κατά των γυναικών και σε υπαίθρια εργαστήρια στο αγρόκτημα όπου ήμουν ευτυχής

όταν πήγαινα, απλά γιατί ήμουν έξω. Δεν συμφωνούσα πάντα με όλους, ήμουν αρκετά μόνη μου. Πήγα επίσης στην τάξη του Καλλιτεχνικού Γυμνάσιου και υπήρχε ένας γηγενής Πορτογάλος δάσκαλος με τον οποίο ήμουν καλά και τελικά μπορούσε να με καταλάβει σωστά! Κέρδισα ένα βραβείο με έναν από τους πίνακες μου και ανταμείφθηκα σε μια τελετή μπροστά σε όλους και από τον Ιταλό Υπουργό Παιδείας που ήρθε να μου το δώσει στο σχολείο, στη φυλακή.

Ήμουν τόσο χαρούμενη και περήφανη και μίλησα με τη γιαγιά μου τηλεφωνικά για να της το πω μαζί με τα υπόλοιπα. Έδειξα θάρρος, αλλά επίσης έκλαιγα πολύ και βασάνισα τον εαυτό μου. Με τις ενοχές μου.

Ήμουν λίγο καλύτερα, αλλά είχα προβλήματα υγείας, αλλεργίες, εφιάλτες και αισθήματα ενοχής. Τόσες πολλές ερωτήσεις και σύγχυση. Τι μου είχε συμβεί; Πώς μπήκα σε αυτό το χάος;

Πώς μπόρεσα να εμπιστευτώ τόσο αφελώς χωρίς να συνειδητοποιήσω τι έκανα; Ποτέ δεν έπαιρνα ναρκωτικά, χρήματα; Δεν ξέρω αν ήταν λόγω αυτού ... Δεν νομίζω ... Μισώ να σκέφτομαι ότι ο φίλος μου δεν μου είχε πει για αυτούς τους κινδύνους ... με είχε πείσει, αλλά ήταν μόνο δικό μου το λάθος αν τον εμπιστεύτηκα.

Ένωσα προδομένη. Όλοι που είχα αγαπήσει με άφησαν, οι γονείς μου, ο πατριός μου... το άξιζα. Δεν μπορείς να είσαι έτσι χαζή. Αναρωτιόμουν για όλη μου τη ζωή. Βασανίστηκα με αυτές τις σκέψεις αλλά ένιωσα επίσης ότι στη φυλακή όλοι είχαν τρομερές ιστορίες και άρχισα να εμπιστεύομαι κάποια.

Και συνέβη κάτι. Ένα πρωί ξύπνησα με το ίδιο κακό συναίσθημα που είχα σαν παιδί. Ένωσα άσημη, βρώμικη, ταπεινωμένη και έπρεπε να είμαι ήσυχη, χωρίς να το πω σε κανέναν ... Είχα δύσπνοια, ένιωσα αδύναμη.

Έκλεισα τα μάτια μου και είδα τον εαυτό μου από έξω ... και ξεχάστηκαν τα πράγματα ... Βίωσα κακοποίηση ως παιδί. Ήταν ένας από τους συγγενείς. Θυμήθηκα τα πάντα και ντρεπόμουν. Έτρεξα στο σχολείο και αμέσως μίλησα πολύ με τον δάσκαλό μου, και μετά το είπα και σε άλλους, στον παιδαγωγό μου στη φυλακή, στον ψυχολόγο, στη μοναχή σε εκείνα τα σχολικά εργαστήρια που ασχολήθηκαν με το θέμα ... τότε μου θυμίσαν άλλα πράγματα.

Συνειδητοποίησα επίσης ότι δεν ήμουν η μόνη με μια σκληρή ιστορία πίσω μου. Από εκείνη τη στιγμή άρχισα να καταλαβαίνω περισσότερο.

Και το είπα δυνατά στην ταινία "Salviamo la faccia" όταν συνειδητοποίησα ότι η ιστορία μου μοιάζει με άλλες και ότι βρήκα απαντήσεις στις ερωτήσεις μου.

Ήμουν κακοποιημένο παιδί και δεν πίστευα ότι αξίζω τίποτα, κατέληξα πολύ χαμηλά, στη φυλακή σε μια ξένη χώρα μακριά από το σπίτι, αλλά εδώ βρήκα την απελευθέρωσή μου και ίσως μια επανεκκίνηση.

Τώρα είμαι έξω στο "οικογενειακό σπίτι" εδώ, δωρεάν ή σχεδόν δωρεάν, και παρακολουθώ σχολή τέχνης, συμμετέχω σε προγράμματα αποκατάστασης δικαιοσύνης, εθελοντικά και συνεισφέρω στη διαμονή μου.

Στο τέλος των σπουδών μου θα πρέπει να αποφασίσω τι να κάνω ... Θα ήθελα να γίνω φωτογράφος ή πτυχιούχος, αλλά πάνω απ' όλα θα πρέπει να αποφασίσω αν θα επιστρέψω στη Βραζιλία, στο σπίτι ή να προσπαθήσω να μείνω εδώ ή στην Ευρώπη.

Η γιαγιά μου δεν καταλαβαίνει γιατί τον Οκτώβριο, όταν είμαι ελεύθερη, θα μείνω στην Ιταλία, αλλά θέλω να κάνω κάτι καλό για τον εαυτό μου και βασικά ξέρει ότι έχω δίκιο.

28. Πέντε χρόνια μετά, τι;

Το όνομά μου είναι Μαρία, είμαι Ρομά και κατάγομαι από μια παραδοσιακή οικογένεια. Οι γονείς μου χώρισαν και έμενα με τον πατέρα μου.

Παρακολούθησα το δημοτικό σχολείο, αλλά έπρεπε να σταματήσω για να μεγαλώσω τα μικρότερα αδέρφια μου. Όταν τα άλλα μικρά κορίτσια έπαιζαν με κούκλες ... Ήμουν ήδη μαμά.

Στα δεκαοχτώ έμεινα έγκυος. Ήθελα να είμαι οικονομικά ανεξάρτητη για να αποδείξω ότι αξίζω κάτι και ότι δεν ήμουν απλώς Ρομά ... Ήξερα ότι ήμουν σε θέση να δουλέψω και δεν ήθελα να κλέψω.

Έψαχνα για δουλειά όπου μπορούσα. Αρχικά με δέχτηκαν και φαινόταν να υπάρχουν δυνατότητες, αλλά μόλις γινόταν γνωστό ότι ήμουν από μια οικογένεια Ρομά, όλες οι πόρτες έκλειναν και κανείς δεν νοιαζόταν για το ότι έπρεπε να ζήσω. Κανείς.

Καθώς ήμουν περήφανη, για να δείξω ότι ήμουν ακόμα αρκετά δυνατή, σταμάτησα να ψάχνω για δουλειά, ήθελα να το τακτοποιήσω μόνη μου και βρέθηκα σε σημείο μη επιστροφής: περίμενα ένα παιδί και το ήξερα ότι δεν θα είχα καμία ευκαιρία να γίνω μητέρα, αλλά δεν ήθελα να τον εγκαταλείψω και να τον αφήσω χωρίς τη μητέρα του, αφού ήξερα πολύ καλά τι σημαίνει αυτή η απουσία. Ήξερα επίσης τον κίνδυνο που έπαιρνα στις συνθήκες υπό τις οποίες βρισκόμουν: οι κοινωνικές υπηρεσίες θα είχαν πάρει το μωρό μου μακριά μου αν τους ζήτησα βοήθεια ... και έτσι έκανα αυτό που μου φαινόταν η μόνη πιθανότητα.

Αφού μου έκλεισαν τόσες πόρτες κατάμουτρα, άρχισα να κλέβω. Ξεκίνησα με μικρές κλοπές, με τόσο πολύ φόβο και, μέσα μου ένιωσα θυμό, απογοητευμένη με τον εαυτό μου και ντροπή. Ωστόσο, ανταμείφθηκα από την υπερηφάνεια που επέζησα χωρίς να ζητήσω βοήθεια από άλλους. Όταν τα άλλα κορίτσια πήγαιναν στη ντίσκο, εγώ έκλεβα για να γεννήσω τον γιο μου.

Δεν είναι ωραίο να κλέβουμε και δεν είναι αλήθεια ότι εμείς οι Ρομά το κάνουμε ελαφρά και από συνήθεια. Για εμάς, η κλοπή ακόμη και αν δεν θέλουμε να

γίνει, γίνεται ο μόνος τρόπος εργασίας: σε αντίθεση με την εργασία, ωστόσο, δεν είμαστε περήφανοι για αυτό και μας ταπεινώνει, αλλά ως δουλειά μας δίνει τροφή.

Για όσους σαν κι εμάς δεν υπάρχει δουλειά ... είναι κλειστό κύκλωμα: δεν μας δίνουν δουλειά γιατί δεν μας εμπιστεύονται και μετά, χωρίς δουλειά, κλέβουμε για να ζήσουμε και να επιβιώσουμε και η δυσπιστία ανανεώνεται...

Είναι ένας φαύλος κύκλος, μια παγίδα που δεν μπορείς να δραπετεύσεις.

Πώς μπορούμε να σπάσουμε αυτήν την καταραμένη αλυσίδα που μας φέρνει τελικά εδώ, γυναίκες και μητέρες Ρομά, όλες κλειδωμένες και μακριά από τα παιδιά μας, για να κάνουν αυτό που πρέπει να κάνει κάθε μητέρα: σίτιση και ανατροφή παιδιών ... είναι στη φυλακή;

Η πρώτη μου σύλληψη: Ήμουν τεσσάρων μηνών έγκυος, αλλά επειδή ήμουν χωρίς καταδίκη και περίμενα ένα μωρό, η ποινή τέθηκε σε αναστολή. Ακολούθησαν άλλες κλοπές και συλλήψεις, η δίκη μου είχε γίνει πρόκληση για την κοινωνία, ήμουν γεμάτη οργή. Δεν με δέχεστε; Και εγώ δεν αποδέχομαι τους κανόνες σας.

Μια πρόκληση, στην πραγματικότητα, ότι πάντα έπρεπε να χάνω, ακόμα και όταν νόμιζα ότι είχα κερδίσει.

Η «δουλειά» μου δεν σταμάτησε όταν γεννήθηκε το μωρό μου. Έτσι το είδα: η δουλειά μου. Έδωσα στον εαυτό μου ώρες, σαν να έπρεπε να πάω στο γραφείο και στο γιο μου το είπα έτσι ακριβώς ... ότι η μαμά πηγαίνει στη δουλειά.

Έτσι πέρασαν πέντε χρόνια της ζωής μου, τα πρώτα πέντε χρόνια για τον γιο μου, τον όμορφο γιο μου. Τότε παραιτήθηκα και είπα στον πατέρα μου τα πάντα.

Προσπαθούσα να αποκαταστήσω τον εαυτό μου και να ξεκινήσω ξανά με άλλο τρόπο αλλά ο νόμος δεν με λησμονούσε και οι ποινές είχαν πάρει την πορεία τους όταν άλλαξα, έφτασε η τιμωρία ... πέντε χρόνια και 2 μήνες για να είμαστε ακριβείς, οριστικοί. Τα δεύτερα πέντε χρόνια του γιου μου, χωρίς εμένα, χωρίς εμένα δίπλα του.

Τώρα, πάλι, όλες οι πόρτες είναι κλειδωμένες από την ανάγκη μου και από προκαταλήψεις όπως συνήθως, και τώρα επίσης και από τα μάνδαλα της φυλακής.

Βλέπω τηλεόραση εδώ με τις άλλες γυναίκες, νομίζω ότι αν είχα γεννηθεί αλλού, αν είχα σπουδάσει, αν κάποιος μου είχε διδάξει κάτι άλλο ή μου πρόσφερε κάτι, ένα όνειρο, έναν στόχο, μια πιθανότητα, θα είχα σίγουρα διαφορετική ζωή και διαφορετικά θα μπορούσα να μεγαλώσω τον γιο μου που είναι τώρα χωρίς εμένα. Αναλαμβάνω τις ευθύνες μου, είμαι εδώ και πληρώνω για όσα έχω κάνει (και ο γιος μου πληρώνει, είναι ένοχος μόνο που γεννήθηκε!).

Αλλά έχω μια ερώτηση που ουρλιάζει μέσα μου: Τι θα συμβεί όταν βγω από εδώ; Ποιος μπορεί να με εμπιστευτεί, Ρομά και φυλακισμένη για ληστεία; Τι είδους μέλλον θα ανοίξει όταν θα είμαι ελεύθερη; ... Υπάρχουν τόσες πολλές γυναίκες σαν κι εμένα εδώ. Τις έχω δει να βγαίνουν και να επιστρέφουν ... Και τι μπορώ να κάνω;

Αυτή η "δουλειά", αυτή η διαμονή εδώ, δεν λειτουργεί, τιμωρεί απλώς.

29. Λίντα

Είμαι Ιταλίδα και είμαι 45 ετών. Είμαι εδώ στη Ρεμπίμπια για οκτώ μήνες και δεν ξέρω πόσο καιρό θα πρέπει να μείνω .

Πηγαίνω στο σχολείο, όπου θα πάρω αυτό το δίπλωμα που έπρεπε να είχα πάρει χρόνια πριν. Μου αρέσει το σχολείο εδώ και βρήκα ενδιαφέροντα θέματα και ευκαιρίες να μάθω νέα πράγματα. Μου αρέσουν μερικοί δάσκαλοι και τους εμπιστεύομαι, ακόμα κι αν δεν είμαι άτομο που εμπιστεύεται εύκολα. Εδώ, όμως, σκέφτομαι κάτι άλλο, πιθανώς τα αστέρια, βοηθάει ...

Ζήτησα την κατ 'οίκον κράτηση και ανυπομονώ να μάθω την ημερομηνία της δίκης. Εδώ πάντα περιμένεις κάτι. Η κατ 'οίκον κράτηση έχει ήδη απορριφθεί δύο φορές καθώς το σπίτι δεν ήταν κατάλληλο και πάνω απ' όλα επειδή δεν είμαι νέα σε εγκλήματα όπως αυτό που βρίσκομαι στη φυλακή αυτή τη στιγμή: εμπορία και κράτηση ναρκωτικών, όπως πολλοί εδώ. Η πρώτη φορά που με πήραν ήταν το 2009, όταν , ο φίλος μου και εγώ, προσπαθήσαμε να αναλάβουμε κάθε ευθύνη για να ελαφρύνουμε τη θέση αυτού που ήταν επαναλαμβανόμενος δράστης.

Μεγάλωσα σε μια απλή και καλή οικογένεια, σε μια μεγάλη πόλη, ανάμεσα στα προάστια και το κέντρο της πόλης. Ο πατέρας μου είχε κρεοπωλείο, η μητέρα μου ήταν νοικοκυρά με τρία παιδιά. Δύο μεγαλύτερα αγόρια και εγώ, το νεότερο.

Ήμουν πέντε όταν ο πατέρας μου έφυγε και οι γονείς μου χώρισαν: Ποιος ξέρει, ίσως αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο συνδέομαι πάντα με τους ηλικιωμένους, καθώς δεν είχα μπαμπά όταν ήμουν έφηβη?

Στα δεκατρία έκανα ό, τι ήθελα: Κυριολεκτικά τρελάθηκα για ένα αγόρι που ήταν αρκετά χρόνια μεγαλύτερο και έφυγα από το σχολείο απότομα, χωρίς να ολοκληρώσω τις σπουδές μου. Ήταν μεγάλος, σίγουρος, δυνατός, όμορφος, και με ήθελε πραγματικά ... και ήμουν υπέροχα και ένιωθα περήφανη που ήμουν μαζί του.

Αλλά ήμουν παιδί, νομίζω σήμερα και, δεν μπορούσα να τον αντιμετωπίσω ως νεαρό κορίτσι ... που ήμουν!

Κανένας από τους ενήλικες γύρω μου, που με αγάπησε, δεν πρόσεξε ποτέ τίποτα αλλά κοιτάζοντας πίσω σήμερα την ιστορία μου, καταλαβαίνετε ότι πραγματικά μου λείπει η απαγόρευση, η γείωση, μια στάση από εκείνους που ίσως θα μπορούσαν να το έχουν κάνει , για αγάπη ή για εξουσία ... αλλά δεν γνώριζαν ή προτιμούσαν να μην δουν...

Συνέχισα έτσι , δεν ήμουν ούτε είκοσι και ήμουν ήδη μακριά από το σπίτι και ένιωσα ανίκητη, με όλες τις δυνατότητες που μπορεί να προσφέρει η ζωή, όλους τους τρόπους ανοιχτούς ... Δεν είδα το αδιέξοδο στο οποίο εγώ θα έβαζα τον εαυτό

μου ... Ο φίλος μου έμπαινε πίσω και ξανά πίσω στη φυλακή, αλλά δεν κατάλαβα, στην αρχή αυτής της ιστορίας, ότι θα έκανα το ίδιο. Ήμουν στο πλευρό του.

Δοκίμασα μαζί του κοκαΐνη και δεν βρήκα κανέναν καλό λόγο να το αρνηθώ: μου έδωσε αυτοπεποίθηση, μου έδωσε ενέργεια, δύναμη, ομορφιά, μου φάνηκε ότι έπαιρνε την πείνα και με έκανε να παραμείνω σε φόρμα και βοήθησε άμεσα σε αυτήν την απερίσκεπτη ζωή που μου άρεσε πολύ να κάνω!

Είχαμε πάντα φίλους γύρω: η πόλη μου το βράδυ είναι τόσο όμορφη και, όπως πολλοί άλλοι, αλλάζουμε τη νύχτα με τη μέρα ... στη ντίσκο μέχρι την αυγή, ακούραστοι και λιθοβολισμένοι. Πέρασαν δέκα περίπου χρόνια και τρεις φορές ασχολήθηκα με τη διακίνηση ναρκωτικών και κατέληξα στη φυλακή.

Όταν το 2009 μετά από ποινή δύο ετών μου έδωσαν κατ'οίκον περιορισμό, τα πράγματα άλλαξαν. Ο ΧΧΧ, φίλος των γειτόνων μου, ήρθε να με επισκεφτεί στο σπίτι, να συνομιλήσει και να κάνει ό, τι δεν έπρεπε να γνωρίζει η γυναίκα του - κάπνισμα ηρωίνης με αλουμινόχαρτο ... σύντομα το έκανα και εγώ ... Μου άρεσε πολύ και έμεινα προσκολλημένη σ αυτό.

Σε ένα μήνα ήμουν εθισμένη και χωρίς άμυνες. Μπορώ μόνο να πω ότι δεν το πούλησα ποτέ, δεν το πέρασα ποτέ, γιατί η ηρωίνη είναι ο διάβολος και το ήξερα σχεδόν αμέσως.

Ανάμεσα σε πολλά κακά πράγματα, η ηρωίνη σάς κάνει να κάνετε φρικτά πράγματα, να συναντάτε φρικτούς ανθρώπους και να σας υποβαθμίζει αυτό, καθώς και να καταπονείτε το σώμα και το μυαλό σας. Δεν ήταν φταίξιμο του ΧΧΧ, γιατί ήμουν αυτή που το ζήτησα και δεν είπα ποτέ όχι ... ενώ έπεφτα σε μια σήραγγα ... το ΧΧΧ ήταν ένα σημαντικό άτομο για μένα, ένας νευροψυχίατρος, ο σύντροφός μου. Συνηθίζαμε να μιλάμε για τα πάντα και, για άλλη μια φορά ένιωθα προστατευμένη και υπερασπισμένη από αυτόν και τον εμπιστεύτηκα καθώς ήταν πολύ μεγαλύτερος από εμένα και νόμιζα ότι μπορούσε να αντιμετωπίσει την εξάρτησή μου και τη δική του ...

Εξάρτηση που δεν αναγνώρισα εκείνη τη στιγμή: - Εθίζομαι; οι άλλοι είναι, κάνω μόνο αυτό που θέλω να κάνω! Απαντούσα έτσι αν κάποιος μου έλεγε για την πραγματικότητα ...

Ο χρόνος περνούσε, και ήταν ξεκάθαρο και στους δύο, στον ΧΧΧ και σ εμένα, ότι δεν μπορούσα πλέον να κάνω χωρίς ηρωίνη ... Δεν ήταν αυτό που ήθελα και δεν μου άρεσε η ζωή που φτιάχτηκε από την ηρωίνη ... προσπαθούσα να αποκατασταθώ και να απεξαρτηθώ μόνη μου. Χρειάστηκε χρόνος και υπομονή και χίλιες φορές πίστευα ότι δεν μπορούσα να το κάνω, αλλά σήμερα ακόμη και χωρίς ελευθερία, εδώ στη φυλακή, μπορώ να πω ότι ναι, είμαι ελεύθερη και δεν εξαρτώμαι πλέον από τα ναρκωτικά.

Μου άρεσουν ακόμη τα ναρκωτικά; Γιατί μου άρεσαν; Ήταν πραγματική επιθυμία να ζήσω ή φοβόμουν πραγματικά τη ζωή; Και τι είδους αγάπη μπορεί να σας κάνει να αρρωστήσετε;

Αν κοιτάξω τις ουλές στο δέρμα μου, και από κάτω, τα εγκαύματα, τις πληγές ... Ξέρω ότι αυτό είναι το παρελθόν μου, που έχει συμβεί και δεν μπορεί να σβηστεί, αλλά ότι έχει περάσει, τελειώσει και δεν πρέπει ποτέ να επιστρέψει.

Αν προσβλέπω με αισιοδοξία, θέλω να δω το επόμενο μέλλον μου σε κατ'οίκον περιορισμό, αλλά όχι στο σπίτι μου, και θα πρέπει να δεσμευτώ να σεβαστώ τους κανόνες και τα όρια.

Έχει ήδη συμβεί στη ζωή μου: ότι στον ανόητο χρόνο του κατ'οίκον περιορισμού, όταν ήμουν σε αναστολή μεταξύ ελευθερίας και φυλάκισης, είχα ήδη κάνει ένα λάθος μία φορά, κάτι που δεν θα συμβεί ξανά.

Αυτή τη φορά, ξέρω τον κίνδυνο, και εγώ πλήρωσα ολόκληρη την ποινή. Σύντομα θα αποκτήσω το δίπλωμά μου.

Θα τελειώσω την ποινή. Θα συνεχίσω τις συναντήσεις με τον ψυχολόγο της αποκατάστασης, για να μάθω πώς να μετατρέψω τις αδυναμίες μου σε δυνατά σημεία.

30. Τι κάνω εδώ;

Με λένε Άντα. Πριν από ένα χρόνο έφτασα εδώ, στη φυλακή Ρεμπίμπια, στην Ιταλία. Για μένα η Ιταλία είναι τώρα η Rebibbia... Όταν έφτασα δεν ήξερα ούτε μια λέξη στα ιταλικά και, σήμερα μπορώ να γράψω την ιστορία μου σε αυτήν τη γλώσσα, αλλά δεν μπορώ να αρχίσω να το κάνω χωρίς να ευχαριστήσω πρώτα τον δάσκαλό μου. Είναι υπέροχος άνθρωπος. Στην πραγματικότητα, είναι ένα παράδειγμα για όλους τους εκπαιδευτικούς. Είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα όχι μόνο για αυτό το ίδρυμα αλλά και για όλα τα σχολεία. Ο δάσκαλός μου είναι γεμάτος θετική ενέργεια και στο σχολείο είναι σημαντικό οι μαθητές να αισθάνονται και να λαμβάνουν αυτήν την ενέργεια. Έχει τον «τρόπο διδασκαλίας» του και έτσι κερδίζει πάντα. Φαίνεται ικανός να δει την ψυχή μας, τις ικανότητές μας, τις δεξιότητές μας και τις σκέψεις μας και αμέσως βρίσκει έναν τρόπο να διδάξει ανάλογα με την κατάσταση, έτσι ώστε όλοι να καταλάβουμε τα πάντα αμέσως ... Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω τον δάσκαλό μου,

Γεννήθηκα σε μια πόλη της Ανατολικής Ευρώπης, σε μια παραδοσιακή οικογένεια. Ο πατέρας μου ήταν πολύ ειλικρινής και περήφανος άνθρωπος. Ήταν διευθυντής σε εργοστάσιο κλωστοϋφαντουργίας. Η μητέρα μου είναι μια γυναίκα με αρχές και πολύ φιλόδοξη, αν και πολύ γλυκιά, ειδικά για τα παιδιά, αλλά ήταν πολύ απασχολημένη για να περάσει πολύ χρόνο μαζί μας.

Ήταν μια δύσκολη στιγμή για όλους (1989-1996) λόγω του πολέμου, αλλά χάρη στους γονείς μου εμείς δεν υποφέραμε πάρα πολύ και πέρασαμε μια καλή παιδική ηλικία. Οι παππούδες μας ζούσαν επίσης στο σπίτι μας και για δύο ή τρία χρόνια ο πατέρας μου κατάφερε να φιλοξενήσει μια οικογένεια που έμεινε άστεγη.

Ο πατέρας μου ήταν πολύ προσεκτικός απέναντί μου. Με πήγε να χορέψω, στο σχολείο μουσικής. Δεν με έκανε ποτέ να χάσω τίποτα. Η εφηβεία ήρθε μαζί με όλες τις αλλαγές που φέρνει. Οι γονείς μου με ώθησαν να πάρω δίπλωμα σε γυμνάσιο ιατρικής, αλλά αυτό ήταν αντίθετο στη θέλησή μου, ήθελα να σπουδάσω σε ένα καλλιτεχνικό γυμνάσιο... Μετά το λύκειο, πήγα στο πανεπιστήμιο και αποφοίτησα, έφυγα για να ειδικευτώ, αλλά ήταν δύσκολο να μελετήσω και να δουλέψω, έτσι πήγα στο εξωτερικό, σε μια χώρα που δεν απέχει πολύ από τη δική μου, και άρχισα να εργάζομαι ως μεταφράστρια.

Εκεί γνώρισα τον άντρα που θα γινόταν ο σύζυγός μου. Μετακόμισα πίσω στην πατρίδα μου και ένα χρόνο αργότερα γεννήθηκε το πρώτο μου παιδί, ήμουν σχεδόν 25 ετών. Είχα ένα πολύ βαθύ, ιδιαίτερο δέσιμο με τον γιο μου. Δεν ήθελα ποτέ να κοιμηθώ ούτε μέρα ούτε νύχτα, πάντα ήθελα να τον κοιτάζω ... Δεν ήθελα άλλα παιδιά γιατί πίστευα ότι δεν θα μπορούσα να αγαπήσω άλλο παιδί με αυτόν τον τρόπο!

Λόγω των προβλημάτων υγείας του συζύγου μου, μετακομίσαμε ξανά στο εξωτερικό. Έπρεπε να ακολουθήσει μια συγκεκριμένη θεραπεία.

Αφήσαμε τον γιο μου με τους παππούδες του και υπέφερα πολύ. Η θεραπεία διήρκεσε πάνω από ένα χρόνο και είχα ένα δεύτερο παιδί. Τελικά μετακομίσαμε ξανά, αν και δεν επέστρεψα στο σπίτι μου.

Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, πριν από περίπου δέκα χρόνια, πήγαμε διακοπές στην Ιταλία, αλλά, μετά από μια εβδομάδα, ο σύζυγός μου έπρεπε να πάει σπίτι για δουλειά. Δεν ήθελα να επιστρέψω τότε και έμεινα εκεί με τον γιο μου. Αποφάσισα να συνεχίσω τις διακοπές στη νότια Ιταλία, δίπλα στη θάλασσα.

Βρήκα ένα δωμάτιο σε ένα BRBnB και η ζωή μου άρχισε να αλλάζει. Αυτή η απόφαση ήταν μια καταστροφή στη ζωή μου. Εκείνες οι διακοπές ήταν το μεγαλύτερο λάθος ολόκληρης της ζωής μου, ένα λάθος που εξακολουθώ να πληρώνω σήμερα, και όχι μόνο ... τα παιδιά μου δεν έχουν δει τη μαμά τους για ένα χρόνο και 5 μήνες, η μητέρα μου δεν ξέρει πού είναι η κόρη της.

Έχασα τον πατέρα μου αλλά για πρώτη φορά χαίρομαι που πέθανε ο πατέρας μου, ώστε να μην μάθει ποτέ πού είναι η κόρη του τώρα ...

Ποτέ στη ζωή μου δεν θα σκεφτόμουν ότι θα καταλήξω στη φυλακή. Ποτέ δεν έχω παραβιάσει το νόμο εννοώ. . .

Το λάθος μου δεν ήταν μόνο η πόλη δίπλα στη θάλασσα στη Νότια Ιταλία, αλλά και ένα σπίτι γεμάτο εγκληματίες! Μια μέρα η αστυνομία βρήκε πολλά πράγματα στο σπίτι τους: χρήματα, χρυσό, όπλα. Έτσι, αφού μοιραζόμουν επίσης αυτό το σπίτι, πίστευαν ότι ήμουν και εγώ ένοχη. Αλλά δεν με συνέλαβαν και έτσι πήγα σπίτι με τον γιο μου.

Πέρασαν χρόνια και είχα ξεχάσει αυτή τη θλιβερή ιστορία. Υπήρχαν πολύ σκληρά χρόνια: ο πατέρας μου αρρώστησε σοβαρά και έμεινα έγκυος, αλλά τελικά έχασα τόσο το παιδί μου όσο και τον πατέρα μου.

Έχω αντιμετωπίσει μια μακρά περίοδο κατάθλιψης, αλλά έχω ενισχύσει τον εαυτό μου με την οικογένειά μου και έτσι έχουμε ξεπεράσει αυτήν την κακή περίοδο. Η ζωή μας επέστρεψε γεμάτη ευτυχία μέχρι που ένας αστυνομικός μου χτύπησε την πόρτα στο σπίτι και με πληροφόρησε ότι η Ιταλική Ιντερπόλ με έψαχνε ... γέλασα ... δεν κατάλαβα, δεν πίστευα ...

Αλλά ... με πήγαν στη φυλακή και δεν θυμάμαι πώς πέρασα τις πρώτες μέρες, δεν ήξερα πότε κοιμόμουν και πότε ξυπνούσα. Σκέφτηκα μόνο τον γιο μου, νόμιζα ότι σίγουρα φοβόταν χωρίς τη μητέρα του. Δεν ήμουν αρκετά δυνατή για να φάω. Ο πληρεξούσιος μου με συμβούλεψε ότι πρέπει να το ξεκαθαρίσω κάπως. Η μόνη λύση ήταν η φυλάκιση της Ιταλίας.

Έτσι, μετά από τέσσερις μήνες στη φυλακή έφτασα στην Ιταλία, όπου περιμένω ακόμα κάποιον να μου πει γιατί με έβαλαν στη μέση αυτού του χάους ή τι πρέπει να κάνω με αυτό το έγκλημα. Ο δικηγόρος μου, μου λέει να περιμένω λίγο αλλά για μένα, όλες αυτές οι μέρες, όλες αυτές οι ώρες ... χάνονται.

Τα παιδιά μου μεγαλώνουν χωρίς μητέρα και φοβάμαι ακόμη και να φύγω από εδώ, να επιστρέψω στη ζωή μου, φοβάμαι μήπως δε βρω τη θέση μου ανάμεσά τους...

Το να είσαι εδώ στη φυλακή σε αλλάζει, είτε το θέλεις είτε όχι, αλλά δεν θέλω να αλλάξω, δεν θέλω να κάνω κακό, φοβάμαι, φοβάμαι τον εαυτό μου. Φαίνεται ένα άλλο είδος ζωής. καθώς η πραγματική μου ζωή σταμάτησε πριν από 18 μήνες.

Είστε ενεργό άτομο, παρακολουθείτε πολλά μαθήματα, δεν σταματάτε ποτέ, δεν χάνετε τίποτα, δεν χάνετε αυτόν τον χρόνο - έτσι μου λέει ο ψυχολόγος. Όχι, δεν σταματάω ποτέ για να μην σκέφτομαι. Προσπαθώ να κάνω τα πάντα με μεγάλη ευθύνη όπως πάντα. Πρώτον, το σχολείο με βοήθησε πολύ εδώ.

Ζήτησα να εγγραφώ σχολείο για να περάσω χρόνο γιατί δεν ήθελα πραγματικά να μάθω αυτήν τη γλώσσα, ούτε να μάθω τίποτα για την Ιταλία και τους Ιταλούς, καθώς τους θεωρούσα εχθρούς. Ήταν πραγματικά έτσι! Αλλά αυτό το σχολείο με έκανε να καταλάβω ότι δεν είναι έτσι. Έτσι, πηγαίνοντας στο σχολείο καθημερινά οι δάσκαλοί μου με βοήθησαν να ανακάμψω. Μου έδωσαν επίσης

δύναμη για να βοηθήσω τους άλλους και μου προκαλούσαν χαρά, ενδιαφέροντα και συναισθήματα.

Έτσι αργά έμαθα τη γλώσσα και έλαβα ευκαιρίες να κάνω άλλα πράγματα, να δουλέψω. Σήμερα νιώθω δραστήρια, θετική και ανυπομονώ να τελειώσω τον εφιάλτη και να επιστρέψω στη ζωή μου και στην οικογένειά μου.

31. Άγκατα

Γεννήθηκα σε μια πόλη στη Βόρεια Ιταλία, η γιαγιά μου με ξεγέννησε, ήταν μαία, ήμουν το πρώτο από τα δέκα παιδιά και έκαναν κραγιόν από τον πλακούντα μου. Κατάγομαι από μια αρχαία και σημαντική οικογένεια Ρομά που διέσχισε την Ευρώπη με καροτσάκια. Οι πρόγονοί μου ήταν βασιλιάδες, είμαι περήφανη για την καταγωγή μου. Είχα μια ευτυχισμένη παιδική ηλικία, ήμασταν τόσα πολλά παιδιά στο στρατόπεδο των Ρομά και ήμασταν πάντα όλοι μαζί. Δεν θυμάμαι να είμαι ποτέ κρύα ή πεινασμένη. Έζησα με τη γιαγιά μου. Οι γονείς μου ήταν στη φυλακή.

Κάθε πρωί το σχολικό λεωφορείο περνούσε για να πάει τα παιδιά στο σχολείο, οι φίλοι μου πήγαιναν, επίσης και τα μικρότερα αδέρφια μου, αλλά ποτέ δεν είπαν ότι υπήρχε πρόβλημα με τα έγγραφά μου. Μια μέρα μου είπαν ότι μπορούσα να πάω κι εγώ, ήμουν πολύ χαρούμενη, αλλά κράτησε πολύ λίγο. Σύντομα ήρθε η ώρα να πάω και να κλέψω.

Ήμουν πολύ καλή στην αναρρίχηση και έτσι άρχισα να κλέβω από τα διαμερίσματα, αντί να κλέβω στα καταστήματα και στα λεωφορεία. Όχι, ντρέπομαι πολύ, ήμουν πολύ ντροπαλή. Θα μπορούσα να είχα εργαστεί, αλλά οι γονείς μου δεν το ήθελαν.

Θα έπρεπε να προκαλέσω την οικογένειά μου και να εγκατασταθώ για λίγο, αλλά 30.000 ευρώ με μία κίνηση, σε ένα χρηματοκιβώτιο κρυμμένο κάτω από ένα τραπεζομάντιλο, όπως ένα τραπέζι, τα έχετε δει ποτέ; Είμαι πολύ καλή στο να μπαίνω σε σπίτια. Ξέρω πώς να ανοίγω κάθε κλειδαριά στη Ρώμη. Είμαι καλή στο να ψάχνω τι κρύβουν οι άνθρωποι. Δεν υπάρχει σπίτι τόσο φτωχό που δεν κρύβει θησαυρό.

Ο πρώτος μου γάμος κανονίστηκε. Ήμουν δεκατέσσερα. Το πάρτι διήρκεσε τρεις ημέρες. Ήταν Ιταλός. Την πρώτη μέρα φόρεσα ένα λευκό φόρεμα, το δεύτερο κόκκινο, για να δείξω σε όλους ότι παντρεύτηκα ως παρθένα. Το γαμήλιο πάρτι κόστισε 100.000 ευρώ. Σε σύντομο χρονικό διάστημα, πλήρωσα την οικογένειά μου. Είχα τρία παιδιά από τον πρώτο μου γάμο, το τέταρτο Giacomo, γιο της αγάπης,

είχα από τον δεύτερο σύντροφό μου, τον Βόσνιο, έναν χωρίς έγγραφα. Δεν τον παντρεύτηκα ακόμα.

Θα μπορούσα να είχα δουλέψει, αλλά δεν ξέρετε τη συγκίνηση να ανεβαίνεις στην υδρορροή στον τέταρτο όροφο ενός κτηρίου στον έκτο μήνα της εγκυμοσύνης.

Έχω βρεθεί και έξω από τη φυλακή πολλές φορές. Παραβίασα την κατ'οίκον κράτηση, όχι από την πείνα, αλλά από την επιθυμία για περιπέτεια όταν η τρίτη κόρη μου ήταν μόλις μερικών εβδομάδων. Με έπιασαν. Ήμουν στη φυλακή για λίγες μέρες, εδώ, στο Νηπιαγωγείο, και στη συνέχεια υπό κατ'οίκον περιορισμό. Τελικά, ήμουν στο τρέξιμο. Τα παιδιά μου δεν πήγαν ποτέ στο σχολείο και φοβόμουν πολύ. Έζησα τα τελευταία 10 χρόνια ως φυγάς. Αν τους έκανα εγγραφή, θα με πιάναν. Καλύτερα αναλφάβητος παρά χωρίς μητέρα.

Με βρήκαν μόλις το παιδί της αγάπης, το τέταρτο, γεννήθηκε. Η σύλληψη ήρθε όταν είχα αποφασίσει ότι δεν θα έκανα πλέον εγκλήματα. Στη φυλακή ανακάλυψα το σχολείο. Στη φυλακή έμαθα πώς να διαβάζω, εννοώ, ήξερα ήδη πώς να το κάνω, αλλά έμαθα να καταλαβαίνω τι διάβασα. Στο σχολείο έμαθα πώς να διαβάζω γραφήματα, να συμπληρώνω ένα ταχυδρομικό δελτίο, να κοιτάζω έξω από το παράθυρο, να συνδέω χρώματα με συναισθήματα. Στην αρχή η γεωμετρία ήταν πολύ δύσκολη, δεν καταλάβαινα τι έπρεπε να κάνω. Τότε έμαθα: πρώτα κάνω το σχέδιο της φιγούρας, μετά βάζω τα γράμματα, μετά γράφω τα δεδομένα και μετά γράφω τους τύπους. Τότε κάνω τους υπολογισμούς.

Έμαθα και τώρα θέλω να κάνω το ίδιο πράγμα στη ζωή μου: Βγαίνω από εδώ, εγγράφω τα παιδιά μου στο σχολείο, ψάχνω για δουλειά, φροντίζω να γίνουν τα έγγραφα του συντρόφου μου, του βρίσκω δουλειά και λέω στον εαυτό μου: Παντρέψου τον. Τώρα ξέρω τι θέλω να κάνω και ξέρω πώς να το κάνω.

Φεύγω, πλήρωσα ό, τι έπρεπε να πληρώσω, ευχαριστώ δασκάλα, δεν έχω δώρα για σένα, αλλά δείξε μου τα κλειδιά του σπιτιού σου ... αυτό είναι ακριβό, αλλά θα ανοίξω την κλειδαριά σε μισή ώρα, αυτό είναι απλό, κλειδί πεταλούδας, είναι το καλύτερο.

32. Μπίμπι

Ονομάζομαι Μπίμπι. Γεννήθηκα στη Βραζιλία πριν από 30 χρόνια και ήμουν έμπορος ναρκωτικών και συνοδός. Μπήκα στη φυλακή πριν από τρία χρόνια όταν με έπιασαν στο αεροδρόμιο και ο κόσμος μου διαλύθηκε. Σήμερα είμαι καταδικασμένη σε μια ξένη χώρα, μόνη μου και μακριά από τις μικρές μου κόρες. Νιώθω άσχημα εδώ και ελπίζω για απέλαση.

Είμαι η νεότερη από τα τέσσερα αδέρφια, <<το χαλασμένο>>. Η οικογένειά μου ήταν πλούσια. Ο πατέρας μου είναι επιχειρηματίας, ιδιοκτήτης ενός από τα πιο

διάσημα βιβλιοπωλεία της πόλης μου. Οι μεγαλύτεροι συγγραφείς της σύγχρονης βραζιλιάνικης λογοτεχνίας με κράτησαν στα γόνατά τους, ήταν φίλοι του πατέρα μου και του παππού μου. Το σπίτι μου ήταν γεμάτο πολιτισμό και ο πολιτισμός δεν ήταν ιδιαίτερος για μένα ... Ωστόσο, η οικογένειά μου δεν μπορούσε να δώσει σε μια κοπέλα γαλήνη. Όσο για τον πολιτισμό... δεν μπορώ να πω ότι θα μπορούσα να μεγαλώσω εύκολα.

Ο πολιτισμός μόνο δεν σώζει κανέναν και δεν κάνει κανέναν καλύτερο. Στην πραγματικότητα ο πατέρας μου δεν ήταν καλός. Ήταν βίαιος άντρας και χρησιμοποίησε βία κατά της μητέρας μας, ανεξάρτητα από εμάς, τα παιδιά του. Ήμασταν σιωπηλοί, τρομοκρατημένοι και ήμασταν πάντα στα δάχτυλα των ποδιών μας, προσέχοντας να μην τον κάνουμε να εξαπολύσει την οργή του προς τη μαμά μας. Αυτή, η μητέρα μου, ζούσε σε συνεχή φόβο, σε ανίσχυρο τρόμο και στην αγωνία που ζούσε στην κόλαση, αυτή και εμείς, επειδή οι κρίσεις οργής του πατέρα μου ήταν απρόβλεπτες και συντριπτικές. Η μητέρα μου δεν επαναστάτησε, ούτε ζήτησε βοήθεια, νομίζοντας ότι ήταν η μοίρα της. Ωστόσο, αυτή δεν είναι μια παράξενη, σπάνια ιστορία: υπάρχει τόση βία πίσω από την επιφάνεια των οικογενειών και δεν έχει σημασία αν είναι πλούσιοι, μορφωμένοι ή φτωχοί και ανίδεοι.

Καθώς μεγάλωνα, τα αδέρφια μου άρχισαν να επαναστατούν ενάντια σε τόση βία και ... χρησιμοποίησαν άλλη βία ... σε σημείο να απειλήσουν τον πατέρα μου με όπλα. Και εγώ? Ήμουν παιδί και ο θυμός και μια αίσθηση ανικανότητας μεγάλωνε μέσα μου, πάντα συνοδευόμενη από φόβο.

Μεγάλωσε αναπνευστικός θυμός, εξευτελισμός, βία, αλλά από πολύ μικρή ηλικία είχα μπερδευτεί: ο πατέρας μου είπε ότι χτύπησε τη μητέρα μου καθώς την αγαπούσε πάρα πολύ και ζήλευε. Κατηγόρησε τη μητέρα μου ακόμη και για την υπάρχουσα βία... Δεν είχα σαφή διάκριση μεταξύ βίας και αγάπη και συνειδητοποίησα ότι ήταν σημαντικό να είμαι σεβαστός άνθρωπος ...

Κατάλαβα, με άλλα λόγια, ότι ήταν καλύτερα να μην μιλάμε για βία, αλλά ήμουν τόσο μπερδεμένη και γεμάτη θυμό τότε, ονειρευόμουν αγάπη αλλά τι ήταν αγάπη; Σφαγιάζεις για τη ζήλια;

Άρχισα να γνωρίζω κακά αγόρια, την κλασική κακή παρέα, ομάδες βίαιων νέων που χρησιμοποιούσαν ναρκωτικά και το εμπόριο, είχαν χρήματα και όμορφα κομψά ρούχα και ερωτεύτηκα τρελά το αφεντικό τους, εννοώ έναν έμπορο ναρκωτικών ... μου? Ήταν ατρόμητοι και γεμάτοι αυτοπεποίθηση. Δεν χρειάστηκαν να ρωτήσουν καθώς είχαν τα πάντα και πήραν αυτό που ήθελαν. Αγνόησα τις προειδοποιήσεις: Δεν εμπιστεύτηκα τους ενήλικες, τους γονείς μου, τους αδελφούς μου ... ποια αξιοπιστία έμεινε; Και ήμουν επαναστατική και αλαζονική, και σήμερα

συνειδητοποιώ ότι δεν ήξερα πού θα πάω, αλλά θυμάμαι επίσης καλά ότι αν κάποιος με προειδοποιούσε δεν θα τον πίστευα. Έφτιαξα μια προστασία. Ήμουν όμορφη και όλοι φαινόταν να με θέλουν και κολακεύτηκα. Δεν ήθελα να καταλάβω, δεν ήξερα: αυτό ήταν μόνο το πρώτο βήμα ... Είχα ήδη πέσει

Όλα τα άλλα θεωρούνται δεδομένα: ως γυναίκα του αφεντικού έκανα όλα τα κατηφορικά βήματα και είμαι εδώ τώρα, στη φυλακή, για την αντιμετώπιση ναρκωτικών ... "διεθνής έμπορος ναρκωτικών" ... Πόσο σημαντικό ακούγεται! Ακόμα και πομπώδες ... Όταν πήγα στη φυλακή το καυχιόμουν, στην πραγματικότητα δεν ήμουν σαν τις άλλες, κλέφτρες, ανίδεες. Ίσως ήμουν ακόμη και λίγο ρατσίστρια ...

Δεν μου άρεσαν ούτε οι Ρομά ούτε οι μαύρες και εγώ έμενα μακριά απ αυτές. Σήμερα έχω αλλάξει γνώμη και ξέρω ότι κάτω από το δέρμα υπάρχει πάντα μια καρδιά που πάσχει εδώ, και αυτό είναι που μας κάνει ίσες, ακόμη και αν είναι εντελώς διαφορετικοί από την άποψη της ιστορίας, του πολιτισμού, της εθνικότητας, της ηλικίας κ.λπ. Και τώρα εγώ κρατάω μακριά τους ανθρώπους που δεν μου αρέσουν και με ενδιαφέρει η δική μου δουλειά. Στην αρχή είχα δυσπιστία για όλους, ήμουν εναντίον όλων ...

Βρήκα άλλα κορίτσια και γυναίκες της Νότιας Αμερικής σαν κι εμένα να αντιμετωπίζουν προβλήματα ναρκωτικών, κατηγορούμενα ότι διακίνησαν ναρκωτικά ... Όλα με άντρες πίσω τους που τους είχαν παραπλανήσει, τους εξαπατούσαν, τα χρησιμοποιούσαν. Έχω φίλες μερικές, ήμουν στενή φίλη με μία από αυτές. Έχει μεταφερθεί τώρα και μου λείπει τόσο πολύ.

Εδώ σκέφτομαι για πολύ καιρό τις επιλογές μου και πώς δεν μπορούσα να σταματήσω τα γεγονότα ... και μίλησα με κάποιους, ψυχολόγους, εκπαιδευτικούς, γιατρούς. Μίλησα με τον εαυτό μου, με άλλους, αλλά καταλαβαίνω ότι εγώ πρέπει να δουλέψω με τον εαυτό μου, ακόμα κι αν πονάει πολύ. Και μερικές φορές νιώθω ότι θα τα παρατήσω.

Πότε άρχισα να πουλώ για χρήματα; Τι ήθελα να αποδείξω; Γιατί έγινα εμπόρευμα για άντρες που με αγόρασαν για λίγες ώρες; Έψαχνα για κυρίαρχες σχέσεις, σύντομες και βίαιες ιστορίες όπου μπορούσα να νιώσω ταπεινωμένη και επιβραβευμένη. Η σύγχυση μεταξύ κατοχής και αγάπης στην οποία μεγάλωσα με κράτησε σφιχτά σε ένα κλουβί στο οποίο νόμιζα ότι ήμουν η κυρίαρχος του παιχνιδιού, ενώ αντίθετα ήμουν κούκλα, μαριονέτα στα χέρια εκείνων που κατά καιρούς τράβηξαν τα νήματα.

Ήμουν πεινασμένη για αγάπη και πάντα επαναλάμβανα τα ίδια λάθη. "Επαναληπτικός καταναγκασμός" το αποκαλούν. Εδώ είμαι. Ήμουν περήφανη αλλά περιφρόνησα τον εαυτό μου. Αν ο άντρας μου με αντιμετώπιζε άσχημα, νόμιζα ότι

ήταν αγάπη και άφησα τον εαυτό μου να ταπεινωθεί, να χρησιμοποιηθεί, να πουληθεί.

Γεννήθηκαν δύο κόρες που είναι τώρα με την αδερφή μου και είναι όλα όσα έχω κάνει καλά, από τα πάντα. Πόσο θα ήθελα να τους δω, πώς εύχομαι.....

Δεν τους έχει αφήσει ποτέ ο μπαμπάς τους . Είναι καλό αγόρι (δεν ήταν βίαιος) και καλός πατέρας, παρόλο που έχουμε χωρίσει, αλλά θα με αγαπούν ακόμα; Πάρα πολλές μέρες, μήνες, χρόνια ... Θα με κρίνουν τότε; Και όταν είμαστε ξανά μαζί, θα μπορέσω να τους καθοδηγήσω;

Ήμουν (και είμαι) περήφανη, αλλά μέσα μου με περιφρονούσα βαθιά ... Εδώ δεν είναι εύκολο να μην περιφρονηθώ. Νιώθεις σαν ηλίθιος ή θύμα αδικίας. Εκτός από το ότι δεν ήμουν θύμα, δεν ήμουν αναίσθητη, αλλά απερίσκεπτη, καθώς ήξερα ότι έπαιρνα ρίσκα, όπως πάντα, και μου άρεσε να το κάνω, αλλά δεν πίστευα ότι μπορεί να συμβεί κάτι απ αυτά που βιώνω τώρα, σε μένα. Ξέρω καλά ότι έχω ευθύνες ... κανένας δεν με ανάγκασε πραγματικά να μεταφέρω αυτά τα ναρκωτικά, κρυμμένα στο σώμα μου.

Κανείς δεν με ανάγκασε πραγματικά να υποβαθμίσω τον εαυτό μου για να πουλήσω, αλλά δεν αντιτάχθηκα: Με πιάσανε οι δαίμονες μου και σκέφτηκα ότι τα έκανα όλα για αγάπη και δεν έδωσα καμία σημασία στους κινδύνους, χωρίς να κάνω ερωτήσεις, χωρίς να αναρωτιέμαι γι 'αυτό, χωρίς να καταλάβω ότι επέλεγα να μην δω ξανά τα κορίτσια μου. Είμαι εδώ για τρία χρόνια τώρα και σκέφτομαι μόνο αυτά. Στο σχολείο εδώ στην ιταλική φυλακή με αγάπησαν και με βοήθησαν, επιπλέον υπήρχε μία ... φυλακισμένη σαν εμένα, με παρόμοιο έγκλημα, και σαν εμένα μία ξένη και Λατινοαμερικάνα. Μια ... ήταν μια μεγαλύτερη αδερφή που ανέλαβε ακόμη και την αδυναμία μου, καθώς ήξερε πώς να το κάνει, ακόμη και με το κόστος της απώλειας της υγείας της. Με έσωσε (και δεν ήμουν η μόνη που έσωσε από τον Α ... κυριολεκτικά) Τι φίλη! Πόσο μου λείπει ... και ξέρω επίσης ότι αισθάνεται άσχημα στον τόπο που την έστειλαν ... Με έκανε ιδιαίτερα να καταλάβω ότι έχω όλα τα πολιτιστικά και συναισθηματικά εργαλεία που πρέπει να με αγαπώ για αυτό που είμαι, ελαφρά χωρίς βία και ταπείνωση.

Ακόμα αισθάνομαι εύθραυστη: Καπνίζω πάρα πολύ, κοιμάμαι άσχημα, παίρνω φάρμακα, είμαι γεμάτη εμμονές και δεν αντέχω την εξουσία, τα επιχειρήματα και μερικούς ανθρώπους. Χωρίς Α ... χάθηκα ξανά. Η ενέργειά μου εδώ στη φυλακή προέρχεται τώρα από τον Θεό, τον σύντροφό μου, το σχολείο, τη σκέψη της απέλασης και το αγκάλιασμα των παιδιών μου ξανά. Ο Θεός πρώτα απ 'όλα: η προσευχή είναι η καθημερινή συνήθεια που με ενθαρρύνει, ο Θεός είναι πάντα στο πλευρό μου, είναι κοντά σε εκείνους που υποφέρουν και στη φυλακή υποφέρουμε πάντα. Ο Θεός δεν ήταν έτσι στις σκέψεις μου πριν.

Οι δάσκαλοι και οι εκπαιδευτικοί βοηθούν, όλοι ... κάποιος πολύ και κάποιος λιγότερο. Οι Ιταλοί δάσκαλοι με βοήθησαν με τη γλώσσα που χρησιμοποιώ τώρα

φυσικά, ακόμη και αν κάνω λάθη, ειδικά γραπτώς. Από την αρχή οι δάσκαλοι με παρακολούθησαν πολύ και με άφησαν ακόμη και να επιλέξω την πορεία μου. Με αυτά μπορώ να μιλήσω για τα πάντα και ακόμη και να μην μιλήσω καθόλου αν δεν νιώθω. Δεν ήθελα να συνεχίσω με το σχολείο γιατί στη χώρα μου αποφοίτησα και μπορώ ήδη να πάω στο πανεπιστήμιο, οπότε στη φυλακή δεν ήθελα να σπουδάσω ξανά στο ίδιο σχολικό επίπεδο ... και επέλεξα το γυμνάσιο .. αλλά ήταν πολύ δύσκολο και δεν ένιωθα καλά και δεν πάω πια ...

Φέτος προτιμώ να κάνω διδασκαλία για αρχάριους στα Ιταλικά και να το βελτιώνω διαβάζοντας βιβλία και συμμετέχοντας στις δραστηριότητες που μου αρέσουν και επιλέγοντας τι μου ταιριάζει και τι όχι. Είμαι χαρούμενη που πηγαίνω στο σχολείο και μου αρέσει να βγαίνω στο αγρόκτημα, ειδικά αν βάλουμε μουσική και χορό, αλλά δεν χρειάζεται να με αναγκάσουν: Δεν χρειάζομαι ιταλικά προσόντα, πρέπει να επιστρέψω να σπουδάσω στη χώρα μου και γι 'αυτό ζήτησα απέλαση και ανυπομονώ.

33. Παρανομία γένους... Θηλυκού!

Γεννήθηκα σε ένα χωριό κοντά στην Πάτρα. Θυμάμαι τους γονείς μου να διαφωνούν για τα πάντα. Οι τσακωμοί, τα μαλώματα και οι καβγάδες ήταν η ρουτίνα της οικογένειας. Το σπίτι της γιαγιάς και του παππού είχε γίνει το καταφύγιό μου. Μόνο εκεί ένιωθα παιδί κι έκανα ό,τι έκαναν και τα παιδιά της ηλικίας μου. Παιχνίδι, ξενοιασιά ελευθερία, ηρεμία.

Κάποια στιγμή μετακομίσαμε στην Αθήνα. Σε λίγο ήρθε κι ο χωρισμός, όταν ήμουν ήδη αργά στην εφηβεία. Εγώ έμεινα με τον πατέρα μου και η αδερφή μου με τη μητέρα μου. Δεν ξέρω με ποιο τρόπο έγινε η μοιρασιά. Θυμάμαι πως είχα θυμώσει πολύ με τη μάνα μου. Δεν της ξαναμίλησα από τότε. Έπρεπε να περάσουν 18 χρόνια για να την ξανασυναντήσω και να της μιλήσω. Μέχρι τότε δεν ήθελα να τη δω. Δεν μπορούσα να τη συγχωρήσω γι αυτό που έκανε.

Ο πατέρας μου πολύ γρήγορα ξανάφτιαξε τη ζωή του. Μία νέα γυναίκα, μία νέα οικογένεια με άλλα παιδιά. Εγώ ήμουν ήδη 18, ενήλικας, άρα μπορούσα να πατήσω στα πόδια μου και να φτιάξω τη ζωή μου. Έτσι, νόμιζαν...Ο πατέρας μου ασχολιόταν πλέον με τη νέα του οικογένεια. Δεν έπαψε να ενδιαφέρεται για μένα, αλλά η προτεραιότητά του πλέον δεν ήμουν εγώ κι η αδερφή μου.

Εγώ είχα πιάσει δουλειά, έβγαζα τα δικά μου λεφτά. Σε λίγο έφυγα κι από το σπίτι. Νοίκιασα ένα δικό μου κι άρχισα τη ζωή μου, χωρίς να ενοχλώ κανέναν. Λεφτά, ξενύχτια, ποτά και πολλές γυναίκες. Για κάποιο λόγο οι γυναίκες είχαν γίνει η εμμονή μου.

Δεν είχα ποτέ σταθερή σχέση. Μου άρεσε να παίζω μαζί τους. Με έφτιαχνε το γεγονός ότι έπαιζα μαζί τους και μετά τις χώριζα. Ένωθα μία απίστευτη ηδονή να τις βλέπω να κλαίνε και να με παρακαλούν.

Σύντομα μπήκαν και οι καταχρήσεις στο προσκήνιο. Έπινα, κάπνιζα. Άλλος κόσμος. Άλλη ευχαρίστηση. Με τους γονείς μου πλέον δεν είχα καμία σχέση. Με τη μάνα μου δεν είχα καμία σχέση, αλλά σιγά σιγά σταμάτησα τις σχέσεις και με τον πατέρα μου.

Όσπου γνώρισα εκείνη. Μαγεύτηκα. Τρελάθηκα. Την πάτησα σαν πρωτάρης. Ήταν, όμως ο απαγορευμένος καρπός. Ήταν η γυναίκα ενός ξάδερφου. Αν κι ένιωθα τον παραλογισμό, ωστόσο δεν μπορούσα να κάνω πίσω. Την ερωτεύτηκα. Το ίδιο κι εκείνη. Στην αρχή κάναμε άπειρες κουβέντες. Στη συνέχεια αρχίσαμε να βρισκόμαστε κρυφά. Στην αρχή για λίγα λεπτά και στη συνέχεια για ώρες.

Ξεκινούσαμε από καφέ, φαγητό και καταλήγαμε πάντα στο σπίτι μου. Κάποια στιγμή μου είπε πως ο ξάδερφος είχε αρχίσει να υποψιάζεται πως κάτι τρέχει, όχι, όμως με ποιον. Μου ζήτησε να αραιώσουμε τις συναντήσεις μας. Ήταν η δεύτερη ματαιώση στη ζωή μου από γυναίκα που αγάπησα πολύ. Αρχικά η μάνα μου και τώρα η γυναίκα που ερωτεύτηκα για πρώτη φορά στη ζωή μου και ήμουν ήδη αρκετά μεγάλος. Δεν γνώρισα τον έρωτα μέχρι τα τριάντα μου. Οπότε τώρα που τον συνάντησα έπεσα με τα μούτρα.

Το γεγονός ότι δεν την έβλεπα με τρέλανε. Κάποια στιγμή μου ζήτησε να διακόψουμε εντελώς. Αυτό με εξόργισε. Από κει κι έπειτα δεν άφηνα θηλυκό για θηλυκό. Είχα αρχίσει ήδη να παίρνω την κάτω βόλτα. Είχα βάλει σκοπό να την κάνω να ζηλέψει. Κοιμόμουν και ξυπνούσα με αυτή την έγνοια. Δεν έβλεπα πως με τη νέα μου σχέση πήγαινα από το κακό στο χειρότερο. Ξόδευα λεφτά, έπινα. Και με κάποιο τρόπο όλο αυτό γινόταν γνωστό. Πάντα φρόντιζα να ενημερώνεται κι εκείνη για ό,τι έκανα. Και φυσικά να την βλέπω συχνά, αφού βγαίναμε ζευγάρια.

Άρχισα να χρωστάω. Ζητούσα από τον πατέρα μου λεφτά. Όταν άρχισε να ανησυχεί και να με κατασαδιάζει διέκοψα σχέσεις. Δουλειά δεν είχα, λεφτά δεν είχα, αλλά το ποτό και τα ξενύχτια δεν τα έκοβα. Τότε ήταν που πάνω σε ένα μεθύσι η νέα μου σχέση μου κανόνισε ένα ραντεβού για ξεκαθάρισμα λογαριασμών με τον πρώην. Δε δίστασα. Μπήκαμε στο αυτοκίνητο και πήγαμε και τον βρήκαμε. Ήμουν εντελώς θολωμένος. Δεν κατάλαβα πως βρέθηκε το όπλο στο χέρι μου και ο νεκρός δίπλα μου. Είχα ήδη φτάσει πολύ χαμηλά.

Σύντομα βρέθηκα πίσω από τα κάγκελα με μία ισόβια ποινή λόγω ανθρωποκτονίας. Στην αρχή ήμουν χαμένος. Χρειάστηκε αρκετός καιρός μέχρι να συνειδητοποιήσω τι είχε συμβεί. Έπρεπε να βρω τον εαυτό μου. Η μόνη διέξοδος ήταν τα βιβλία. Άρχισα να διαβάζω φιλοσοφία. Στα επτά χρόνια που είμαι μέσα

βρήκα τη γαλήνη που τη γύρευα χρόνια. Ξαναβρήκα τον εαυτό μου. Πλέον σπουδάζω, έχω στόχους.

34. Γερό μάθημα

Ο πατέρας μου έφυγε στο εξωτερικό, όταν ήμουν δύο ετών. Η μητέρα μου, όταν ήμουν πέντε ετών πήγε οικονομικός μετανάστης στην Ελλάδα. Την φροντίδα μου την ανέλαβαν οι παππούδες μου και η θεία μου μέχρι το έτος 2000, όπου η μητέρα μου αποφάσισε πως έπρεπε να με πάρει κοντά της. Έτσι μην μπορώντας να με πάρει χωρίς τη συγκατάθεση του πατέρα μου, λόγω που ήμουν ανήλικος αποφάσισε μία έχοντας άλλη λύση να με πάρει μαζί της περνώντας παράνομα τα σύνορα. Αν και η ίδια είχε νόμιμα χαρτιά διαμονής, περάσαμε παράνομα τα σύνορα. Στον Έβρο μας παρέλαβε κάποιος Τούρκος και με μία βάρκα μας πέρασε απέναντι στην Ελλάδα. Ο κίνδυνος που διατρέχαμε ήταν ολοφάνερος στα μάτια ενός οκτάχρονου παιδιού. Όμως, όλα πήγαν καλά και φτάσαμε οδικώς στη Θεσσαλονίκη.

Η μητέρα μου εργαζόταν σαν μόνιμη οικιακή βοηθός στην κυρία Σούλα. Μεγάλωνα γρήγορα όπως όλα τα παιδιά. Τελείωσα το δημοτικό και ξεκίνησα το γυμνάσιο με μεγάλο ενθουσιασμό. Άλλαξα παρέες, έκανα νέους φίλους και φίλες, άκουγα ραπ μουσική, φορούσα φαρδιά ρούχα, φαρδιά παπούτσια, είχα μακριά χαιτή, σκουλαρίκι κάτω από τα χείλη και ένα φτερό στο χόνδρο, ψηλά στο αυτί. Μου άρεσαν τα μηχανάκια και πότε-πότε έπαιρνα από κανένα φίλο και οδηγούσα. Μας έλεγαν τότε «κάγκουρες».

Γνωρίζοντας όλο και περισσότερα παιδιά και συνήθως μεγαλύτερα αρχίσαμε να βλέπουμε και να κάνουμε πράγματα για τα οποία μόνο στην τηλεόραση είχαμε δει. Με όλο και μεγαλύτερο ενθουσιασμό, όχι δεν ξέραμε να λέμε σε τίποτα, ξεκινήσαμε να καπνίζουμε κάνναβη πρώτη φορά στα 12. Μετά ξεκινήσαμε να μυρίζουμε καθαρή βενζίνη την οποία αγοράζαμε από το σούπερ μάρκετ. Μαζί με άλλους αρχίσαμε να κλέβουμε ποδήλατα. Ο καθένας είχε από ένα κλεμμένο ποδήλατο και κάναμε βόλτες. Μέχρι που κάποια άλλη παρέα είχε αρχίσει να κλέβει μηχανάκια. Εμείς πλέον ντρεπόμασταν με τα ποδήλατα κι αρχίσαμε να κλέβουμε μηχανάκια κι εμείς.

Παρ' όλα αυτά ήμουν αρκετά καλός μαθητής μέχρι την πρώτη γυμνασίου. Πήγαινα φροντιστήριο αγγλικών κι έκανα και πληροφορική. Επίσης, κάθε τόσο πήγαινα και στη Θέρμη, όπου έμεινε το κορίτσι που αγαπούσα τότε, η Λία, κοπέλα όχι τόσο φρόνιμη, η οποία κάπνιζε και αυτή κάνναβη και στα μαθήματα δεν ήταν καθόλου καλή, αλλά εγώ ένιωθα πολύ καλά μαζί της. Μία μέρα της ζήτησα να έρθει

να μείνει σε μένα. Αρνήθηκε κι εγώ από εγωισμό αποφάσισα να μην την ξαναπάρω τηλέφωνο. Άλλωστε όλα τα κορίτσια με θέλανε και θα μπορούσα να έχω όποια θέλω.

Με την παρέα μου τότε είχαμε κάνει πολλές παρανομίες. Είχαμε πάρει πιο σοβαρά το θέμα με τις κλοπές σε σημείο που κλέβαμε ανταλλακτικά από μηχανάκια. Μπαίναμε σε σούπερ μάρκετ και κλέβαμε οτιδήποτε μπορούσαμε. Μας είχε γίνει ρουτίνα. Θεωρούσαμε πως είναι μαγκιά αυτό που κάναμε, διότι δεν υπήρχε κανένας άλλος λόγος.

Οι οικογένειές μας μας προσέφεραν τα πάντα. Δε μας έλειπε τίποτα. Αλλά εμείς τυφλωμένοι από αλαζονεία και γεμάτοι ενθουσιασμό το θεωρούσαμε μαγκιά κι ένδειξη ανδρισμού. Οπότε συμμετείχαμε σε όλες τις καταλήψεις, σε όλα τα ματς που γινόντουσαν στα γυμνάσια και λύκεια της γειτονιάς. Όλοι και όλες μας ξέραν σαν τα κακά παιδιά.

Ξεκίνησε η Β΄ Γυμνασίου κι ο έρωτας μου χτύπησε την πόρτα. Ήθελα μία κοπέλα, όχι της παρέας, αλλά μία διαφορετική, η οποία με απέφευγε. Αυτό με προκάλεσε! Ήταν πολύ όμορφη και γλυκιά. Παράλληλα ήταν από τους αριστούχους της τάξης. Την πλησίασα και άρχισα να της κάνω διάφορα κομπλιμέντα. Αρκετές μέρες την έπαιρνα μετά το σχολείο, τη γνώριζα στους φίλους και στις φίλες μου, χωρίς όμως να έχει ενδώσει. Ένα μεσημέρι κάτω από την οικοδομή μου με μία σοκολάτα lacta που έγραφε πάνω με μαύρο μαρκαδόρο «Σ'αγαπώ» της ζητάω να κάνουμε σχέση. Άργησε να μου απαντήσει, κάτι που δεν μου άρεσε. Μία με κοιτούσε στα μάτια, μία στον τοίχο δεξιά. Μ'ανάγκασε να κοιτάξω στον τοίχο, όπου είδα μία καρδιά και στο κέντρο της ΛΙΑ+ Fro = LFE.

Αυτο ήταν το ψευδώνυμό μου. Την φίλησα και της έδωσα χρόνο να το σκεφτεί. Τελικά, από 24/4/2017 μέρα γενοκτονίας των αρμενίων ξεκίνησε μία μακροχρόνια σχέση. Με το όνομά της γέμισαν με γκράφιτι όλοι οι άδειοι τοίχοι της γειτονιάς, οι τσάντες, τα βιβλία, τα τετράδια μου. Ήμασταν ατελείωτες ώρες μαζί. Ήταν χαμηλών τόνων, ευαίσθητη, ταπεινή, αριστούχα μαθήτρια, υπερβολικά ζηλιάρα και με το δίκιο της, γιατί οι κοπέλες δεν με άφηναν σε ησυχία και εγώ δεν είχα ποτέ τρόπο να τις απομακρύνω. Με τον καιρό επειδή ήξερε με τι τσογλάνι έχει μπλέξει ξεκινάει το κήρυγμα για τις παρέες μου προσπαθώντας να με προστατέψει.

Ήταν ένας από τους λόγους που συνεχώς μαλώνουμε. Εγώ μη θέλοντας να αποχωριστώ τις παρέες μου και τις κακές μου συνήθειες μιας και ήμουν από τους πρώτους και ένιωσα πως θα ήταν προδοσία και θα θεωρούμουν φλώρος, άρχισα να λέω συνεχώς ψέματα και να κρύβω πολλά πράγματα από αυτή. Πλέον είχαμε αρχίσει τις κλοπές σε μαγαζιά και κάναμε σχεδόν κάθε μέρα χρήση κάνναβης.

Επειδή η κοπέλα μου έπρεπε να γυρίζει νωρίς στο σπίτι της, εγώ μπορούσα να αλωνίζω ελεύθερα. Κλέβαμε παπάκια, κάναμε βόλτες, πηγαίναμε έξω από ένα πολυκατάστημα για κόντρες με κλεμμένα συνήθως μηχανάκια. Εμείς ενθουσιασμένοι

παρακολουθούσαμε τις επιδείξεις και τις κόντρες, μέχρι που ακούγαμε τις σειρήνες και τρέχαμε σαν τα ποντίκια και δημιουργούνταν μία λαοθάλασσα από διαφόρων ειδών μηχανές. Φτάναμε μέχρι την άλλη άκρη της πόλης, οι περισσότεροι χωρίς κράνος, πινακίδες, φώτα και ασφάλειες κι άλλοι τόσοι με κλεμμένα.

Πέρασαν τα χρόνια. Στα δεκάξι μου έπιασα το καλοκαίρι δουλειά στην κρεπερί τότε της γειτονιάς μου, από τα πιο φημισμένα μαγαζιά της πόλης. Μέχρι τότε ήμουν ένας πιτσιρικάς κάγκουρας, κι αλήτης. Τώρα, όμως, ένιωθα να ωριμάζω.

Έκοψα την χαίτη, έβγαλα και το σκουλαρίκι και έγινα λίγο πιο trendy. Πήρα το πρώτο μου μηχανάκι, ένα αγωνιστικό motorcross 250 κυβικών Honda cr του 2000, χωρίς άδεια κυκλοφορίας και πινακίδες με κόκκινο χρώμα σαν την φωτιά! Σύντομα, έγινε ο έρωτάς μου. Το έδενα με πολλές αλυσίδες στην αυλή μου και το χάζευα ώρες, ώσπου κατάλαβα πως δεν ήταν μόνο ένα δυνατό εργαλείο για το βουνό, όπου πήγαινα κάθε Κυριακή με μία παρέα φίλων αλλά ήταν πολύ καλύτερο για ληστείες την νύχτα μιας και δεν είχε πινακίδες, ούτε ήταν με κάποιο τρόπο δηλωμένο πουθενά. Σύντομα οι φίλοι μου πρότειναν να το νοικιάζουν με χαρτζιλίκι και να το χρησιμοποιούν τις νύχτες, χωρίς όμως τη συμμετοχή μου στις πράξεις τους, γιατί εγώ δούλευα εκείνη την ώρα.

Γρήγορα, όμως μπήκα κι εγώ στο λούκι αυτό, ενώ παράλληλα δούλευα, πήγαινα σχολείο με στόχο να περάσω σε κάποιο πανεπιστήμιο ή σε κάποιο ΤΕΙ. Έφτασα Τρίτη λυκείου και λίγους μήνες πριν τις πανελλαδικές εξετάσεις οργανώνουμε με δύο, τρεις φίλους να κάνουμε μία διάρρηξη σε ένα ιντερνέτ καφέ, το βράδυ που θα ήταν κλειστό. Κι έτσι συναντηθήκαμε με τους φίλους μου και περιμέναμε τον τέταρτο, που ήρθε παρέα με έναν άλλον τον οποίο δεν ξέραμε, αλλά μας ενημέρωσε πως θα συμμετείχε κι αυτός μαζί μας. Με λίγες παραλλαγές στις πινακίδες του αυτοκινήτου με μαρκαδόρο, φορώντας σκουφιά και καπέλα παρκάραμε σε ένα στενό πιο κάτω από το μαγαζί. Με μεγάλη δεξιοτεχνία μπήκαμε κι αρχίσαμε να παίρνουμε τη λεία μας, τηλεοράσεις, υπολογιστές, PlayStation, λίγα χρήματα που υπήρχαν στο ταμείο, διάφορα άλλα αξεσουάρ.

Καθώς τα φορτώνουμε κάποιος γείτονας για κακή μας τύχη φωνάζει την αστυνομία για διατάραξη κοινής ησυχίας. Αρχίσαμε να τρέχουμε αφήνοντας το αμάξι εκεί, πετάξαμε ότι είχαμε πάνω μας και κατευθυνθήκαμε προς άλλη κατεύθυνση. Ο τελευταίος είχε παραδοθεί, εμείς οι τέσσερις είχαμε ξεφύγει και ήμασταν χωρισμένοι και κατατρομαγμένοι. Δεν άργησε όμως η αστυνομία να μάθει τα πάντα. Έτσι το επόμενο πρωί ήρθαν σπίτι μου, όπου η μητέρα μου δεν ήξερε τίποτα, αλλά από το φόβο της δεν άνοιξε. Εγώ ήμουν στον κολλητό μου και πήρα τη μητέρα μου και της εξήγησα πως έχουν τα πράγματα. Δώσαμε συνάντηση με τον τρίτο της παρέας στο σπίτι μου, με την παρουσία των συγγενών μας, ο οποίος είχε κάνει χρήση ουσιών και ήταν τελείως αντίθετος στο να παραδοθούμε. Και εκείνη την

ώρα χτυπάνε την πόρτα οι αστυνομικοί με τον εισαγγελέα. Ο τρίτος πάει να πηδήξει από το μπαλκόνι, η μητέρα μου τον αποτρέπει και τον κλειδώνει στην γκαρνταρόμπα. Η αστυνομία συλλαμβάνει εμένα και τον κολλητό μου. Μας κάνει εξονυχιστικό έλεγχο και βρίσκει ηλεκτρικές συσκευές, κινητά, laptop και φωτογραφικές μηχανές. Μας οδηγούν στο τμήμα της ασφάλειας όπου έχουν και τους άλλους δύο, οι οποίοι μας έχουν δώσει στεγνά κι εκτός από αυτό είχα και το κινητό στο ντουλαπάκι του αυτοκινήτου.

Εγώ όταν μας συλλάβανε είπα πως δεν το είχαμε οργανώσει και το κάναμε αυθόρμητα, μέχρι που μου έδειξε τις καταθέσεις των άλλων που με κατηγορούν για αρχηγό εγκληματικής συμμορίας.

Μας πήγαν στο κρατητήριο και την επομένη είχαμε δικαστήριο, στο οποίο πήραμε αναβολή για τρεις μέρες. Μέσα σε αυτές τις μέρες η μητέρα μου με έπεισε πως θα ήταν καλό να παραδοθεί και ο τρίτος, ο οποίος ήταν καταζητούμενος. Δέχτηκε και συναντηθήκαμε σε ένα κελί. Είχαμε πάρει απόφαση πως είμαστε ένα βήμα πριν την φυλακή κι αυτές τις μέρες τις διαχειριζόμασταν όσο καλύτερα γινόταν. Πήγαμε στο δικαστήριο, μας δώσανε σε όλους την ίδια ποινή, τρία χρόνια φυλάκιση και τρία αναστολή. Ασκήσαμε έφεση και αποχωρήσαμε.

Ξεκίνησα μία νέα αρχή. Είχαν πέρασαν έξι μήνες που με είχε πιάσει μελαγχολία λόγω των προηγούμενων γεγονότων. Τότε ήταν που ήρθε μία καλή είδηση για την εισαγωγή μου σε περιφερειακό ΤΕΙ το 2011. Ξεκίνησα τα μαθήματα και παράλληλα τη νέα μου δουλειά σε κρεπερί στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, την οποία είχε η γυναίκα του πρώην αφεντικού μου και ήξερε πόσο καλός είμαι στη δουλειά. Με στήριξε, συνέχισα τα μαθήματα μου με μεγάλη επιτυχία. Στο πρώτο εξάμηνο σπουδών ήρθε και το εφετείο στο οποίο η φίλη μου εμφανίστηκε σαν μάρτυρας για την καλή μου διαγωγή. Κι εγώ δούλευα σκληρά, ατελείωτες ώρες, ενώ πηγαينوερχόμουν στη γειτονική πόλη τα πρωινά για μάθημα. Έτσι δεν έβρισκα χρόνο να συναντιέμαι με τη σχέση μου, αφού είχα αρχίσει να δουλεύω σε ένα εστιατόριο ως πακετάς. Οι ώρες που αφιέρωνα μαζί της ήταν σχεδόν μόνο από το τηλέφωνο. Αυτή είχε περάσει στο τμήμα Αισθητικής, έκανε νέες παρέες, ήμασταν σχεδόν χωρισμένοι και το κερασάκι στην τούρτα ήταν όταν ανοίξαμε με τη θεία μου ένα καφέ μπαρ συνοικιακό, όπου δούλευα ως μπάρμαν. Επειδή η κρεπερί πήγαινε για κλείσιμο, εγώ σταμάτησα από εκεί και συνέχισα στο εστιατόριο και στο μπαρ.

Χωρίσαμε οριστικά με τη Βίλλυ, είχα κουραστεί, όμως αυτός ο χωρισμός με πόνεσε πολύ γιατί είχα μεγάλο μερίδιο ευθύνης. Έβγαινα κάθε βράδυ, ξενυχτούσα και αγόρασα και ένα ford focus, που ήταν το αυτοκίνητο των ονείρων μου. Είχα πολλά χρήματα, είχα διπλό μισθό, γιατί δούλευα και σε ένα μικρό εικοσιτετράωρο μαγαζί.

Ένα βράδυ πήρα την απόφαση να πάω να βρω την Λία από τη Θέρμη. Πήγα στο σπίτι της και χτυπούσα τα κουδούνια, όταν ένας νεαρός γείτονάς μου είπε πως το σπίτι εδώ και χρόνια είναι άδειο και πως μένει Ταγαράδες. Έτσι, μη ξέροντας πού

να τη βρω ζήτησα από έναν φίλο μου να την ψάξει στο facebook. Τη βρήκε και τη ρώτησε για μένα και αυτή δέχτηκε να του δώσει το νούμερο να την πάρω τηλέφωνο. Δεν έχασα χρόνο, την πήρα τηλέφωνο, έμεινε σε ένα χωριό της Χαλκιδικής με ένα νεαρό τα τελευταία δύο χρόνια. Της είπα πως ήθελα να τη δω. Ήταν Κυριακή του Πάσχα, πήρα το αμάξι και πήγα μέσα στη νύχτα, αυτή είχε ετοιμάσει τη βαλίτσα της και μαζί με το μικρό κανίς τεριέ μπήκε στα κρυφά στο αμάξι και φύγαμε. Εκείνο το καλοκαίρι εγώ η Λία και η κολλητή της η Μαίρη περάσαμε ξέφρενα με αλκοόλ, κάνναβη, και κοκαΐνη, που είχα αρχίσει να κάνω τον τελευταίο καιρό. Πολλές περιπέτειες, αξέχαστες εμπειρίες, ξέφρενα πάρτι, 16.000 χιλιόμετρα δρόμους έκανε το αμάξι μου και πολλές χιλιάδες ευρώ ξόδεψα.

Όσπου για δεύτερη φορά ένα βράδυ σε μία λογομαχία κόβω μαχαίρι τη Λία των ονείρων μου που δεν είχε αλλάξει καθόλου από τότε που την ήξερα.

Τότε στο μπαρ που δούλευα είχαμε μια κοπέλα, η κολλητή της ξαδέρφης μου, που είχε ένα σπάνιο όνομα. Τα «φτιάξαμε» σύντομα και με ακολουθούσε στις νυχτερινές μου αποδράσεις. Έζησε κάτι που δεν είχε ξαναδεί. Την εντυπωσίασε ο σεβασμός που είχα σε όλα τα μαγαζιά της πόλης, τα κεράσματα, το κόκκινο και μαύρο χαβιάρι που μου έφερναν ως συνοδευτικό με τα ποτά και άλλα. Όπου πηγαίναμε την πρόσεχα σαν μωρό, γιατί τη θεωρούσα άβγαλτη και αυτή το απολάμβανε. Έτσι, ξύπνησε ο πρώτος μου έρωτας, ξύπνησαν όλα μου τα αισθήματα και άρχισα να χάνομαι μέσα στον κόσμο της. Εκείνο το διάστημα είχα ένα φίλο, ο οποίος είχε μία μηχανή, την έπαιρνα κι εγώ και η κοπέλλα μου που φοβόταν. Αρχίσαμε να γυρνάμε όλη μέρα, όταν δε δούλευα. Κι άφησα εγώ τη σχολή μου κι αυτή τη δικιά της, το τμήμα φιλολογίας. Όσο ήμουν μαζί της είχα σταματήσει τις κλοπές και τις ληστείες καθώς όλοι στην οικογένειά της ήταν αστυνομικοί και ήθελε και αυτή να γίνει.

Αλλά δεν απομακρύνθηκα πολύ από την παρανομία. Άρχισα με ένα φίλο μου να κάνουμε απάτες με ασφαλιστικές εταιρείες και να δηλώνουμε κλοπές από τις ακριβές μηχανές και ύστερα τα πουλούσαμε για δήθεν κλεμμένα. Κάλτι όχι τόσο ριψοκίνδυνο. Έτσι για δύο χρόνια ζούσαμε ένα όνειρο μαζί της. Έζησα τα πιο έντονα συναισθήματα της ζωής μου. Είχαμε μία χημεία που δεν το είχαμε ξαναβρεί ούτε εγώ, ούτε αυτή, ένα πάθος ο ένας για τον άλλον, ένα θαυμασμό απερίγραπτο. Κάποια στιγμή ξυπνήσαμε απότομα και για ανόητους λόγους το διαλύσαμε. Τους είχαμε εγκαταλείψει σχεδόν όλους, όμως μιας και είχα πολλές γνωριμίες, κάποιοι άνθρωποι από το παρελθόν ήρθαν και με βρήκαν σχεδόν τυχαία εκεί που ήμουν πιο αδύναμος από ποτέ. Μου πρότειναν να τους βοηθήσω για κάποιες δουλειές. Δεν είχα λόγο να πω όχι, ήθελα να ξεφύγω. Έμπλεξα ξανά πάλι από την αρχή, όχι όμως κλοπές, ούτε απάτες, φοβόμουν τις κλοπές, ένιωθα ανασφαλής. Έτσι πήραμε τα

απαραίτητα εργαλεία, ξεκινήσαμε παρακολουθήσεις. Για ένα χρονικό διάστημα είχε γίνει η καθημερινότητά μου, ώσπου ξαφνικά εμφανίζεται και πάλι η κοπέλλα που αγάπησα πιο πολύ στη ζωή μου. Αποφάσισε να σπουδάσει αστυνομικός. Έτσι, τότε κι εγώ αποφάσισα να βάλω μία τέλεια στην παρανομία. Αποφασίζουμε μιας και πλησιάζει το καλοκαίρι να πάμε Χαλκιδική και να συζητήσουμε. Και έτσι μετά από τόσα χρόνια βρισκόμαστε πάλι μαζί. Καθώς περνούσε ο καιρός ξέχασα, πως αυτή το φθινόπωρο θα πήγαινε στην Αθήνα και πήραμε απόφαση να πάω κι εγώ στο ΤΕΙ, να τελειώσω τη σχολή μου, να πάρω το πτυχίο μου, και να πάω να ζήσω με την αγαπημένη μου. Επειδή όμως αυτή δεν ήθελε να έχουμε σχέση από απόσταση χωρίσαμε ξανά.

Εγώ μετά το χωρισμό καταλήγω επί μήνες να βρίσκω παρηγοριά στο ποτό, στις ουσίες πέφτοντας πιο χαμηλά από ποτέ στη ζωή μου, γεμάτος απογοήτευση για όλα τα όνειρά μου.

Και μην μπορώντας να σηκώσω αυτό το βάρος, εκεί εμφανίστηκαν όλοι οι φίλοι μου και προσπαθούσαν να μου ανεβάσουν το ηθικό θυμίζοντας μου πόσο σημαντικός είμαι για τους ανθρώπους γύρω μου. Κάπου εκεί ήταν και ένας γνωστός ο οποίος ήθελε να κάνει κάτι παράνομο κοντά στην πόλη που σπούδαζα. Εγώ δεν σκέφτηκα καθόλου τις συνέπειες των πράξεων και έχοντας εμπιστοσύνη στο φίλο μου τον ακολούθησα στην πράξη χωρίς δεύτερη σκέψη, κάτι για το οποίο κατηγορήθηκα στο μέλλον για άμεση συνεργεία σε απόπειρα ανθρωποκτονίας.

Μετά το συμβάν ξεκινούσαν οι εξετάσεις. Μετά από αρκετή πίεση των φίλων υποσχέθηκα πως θα στρωθώ στο διάβασμα, θα βάλω τα δυνατά μου για να περάσω το μέγιστο αριθμό μαθημάτων. Κι έτσι ξαναβρήκα τον εαυτό μου, καθώς όταν έβαζα κάτι στο μυαλό του δεν το σταματούσε τίποτα. Πήρα την απόφαση να ξεμπερδεύω το συντομότερο με τη σχολή. Τρεις εβδομάδες αργότερα συλλάβανε το φίλο μου για κάτι που εγώ είχα ήδη ξεχάσει και το είχαμε κάνει μαζί. Είχα ήδη τα αποτελέσματα από την εξεταστική και δεν πίστευα ούτε εγώ, ούτε οι φίλοι μου ότι είχα περάσει τόσα μαθήματα σε μία εξεταστική. Ανέβηκε το ηθικό μου πολύ, το πρόσωπό μου είχε πάρει μία λάμψη. Και όσο περνούσε ο καιρός ήταν ολοφάνερο πως το μέλλον μου ήταν σε καλό δρόμο. Είχα ρίξει μαύρη πέτρα στο παρελθόν και μαζί με όλα τα άσχημα γεγονότα είχα σβήσει και τις καλές αναμνήσεις. Ξέκοψα από τα ναρκωτικά και ό,τι άλλο ήταν σχετικό με παρανομία, ακόμα και με ανθρώπους που ασχολούνταν με την παρανομία. Άρχισα να φτιάχνω τη ζωή μου όπως τη φανταζόμουν και το καλύτερο ήταν πως κάθε μέρα έκανα πράξη τις επιθυμίες μου. Έτσι έγραψα στον τοίχο του σπιτιού μου do something amazing for you για να μου υπενθυμίζει κάθε πρωί πως πρέπει να είμαι χαρούμενος με τις πράξεις μου. Ξεκίνησα κιθάρα και γιόγκα, έβγαινα βόλτα με το σκυλί και τα ρόλερ, άρχισα γυμναστική, διάβαζα βιβλία, μαγείρευα φαγητά και γλυκά. Τελείωσα τα μαθήματα του εαρινού

εξαμήνου και μου μείνανε πέντε μαθήματα για να πάω για πρακτική. Μάζεψα τα πράγματά μου και πήγα σεζόν για δουλειά.

Μετά από ένα έντονο καλοκαίρι επέστρεψα στην πόλη που σπούδαζα για να τελειώσω αυτό που είχα ξεκινήσει. Μετά από λίγες εβδομάδες ένα πρωί χτυπάει η πόρτα και μπαίνουν πολλοί αστυνομικοί μέσα. Εγώ απορώντας τι συμβαίνει μου λένε πως όλα είναι καλά να μην ανησυχώ. Έτσι περίμενα να τελειώσουν ήσυχα την έρευνα. Όταν τελείωσαν με οδήγησαν στο τμήμα, όπου περίμενα κάμποση ώρα χωρίς να ξέρω γιατί βρίσκομαι εκεί. Με πήγαν στον ανακριτή, μου έδειξαν φωτογραφίες και βίντεο για εκείνη την τελευταία πράξη. Με κατηγορούσαν για συνέργεια σε απόπειρα ανθρωποκτονίας, με βάλαν στα κρατητήρια, με οδήγησαν στον ανακριτή να δώσω κατάθεση. Εκεί δεν πήγαν καλά τα πράγματα. Ήμουν σε κατάσταση σοκ βλέποντας τη ζωή μου να καταστρέφεται. Έδωσαν εντολή να οδηγηθώ στην φυλακή ως υπόδικος. Μετά από λίγες μέρες στα κρατητήρια, ενώ έχουν αναστατωθεί όλοι οι άνθρωποι στο περιβάλλον και η μητέρα μου, η οποία ήταν εκείνο το διάστημα ήταν στην Αρμενία.

Ετοίμασα την τσάντα με τα βασικά που χρειαζόντουσαν στη φυλακή. Δεν υπήρχε επιστροφή, ήταν πλέον μονόδρομος. Είχα πιο καθαρό μυαλό, οπότε και δεν επέτρεπα στον εαυτό μου να απογοητευτεί ούτε στιγμή. Ήταν πλέον αργά, έπρεπε να το αποδεχτώ όπως και όταν μπήκα στο λεωφορείο έπιασα θέση στο παράθυρο. Και σιωπηλά κοιτούσα το δρόμο προς τη Λάρισα. Θα ήταν η τελευταία φορά που θα έβλεπα την κοινωνία, την όμορφη φύση με τις ωραίες παραλίες που φαινόταν στον ορίζοντα. Κατέβηκα στο πάρκινγκ της φυλακής, περάσαμε τον έλεγχο και μας οδήγησαν στη β Πτέρυγα. Μου έδωσαν ένα χαρτί για το κελί μου και όταν μπήκα στην Πτέρυγα δεν ήξερα κανέναν, προς ποια κατεύθυνση να πάω. Ρωτώντας από δω και από κει οδηγήθηκα στο θάλαμο όπου αφού τακτοποίησα τα πράγματά μου, είχα κάπως ενθουσιαστεί αντικρίζοντας κάποια πράγματα που δεν φανταζόμουν ότι θα τα έβλεπα όπως τηλεόραση, ψυγείο, κατσαρόλες, που θύμιζαν ανθρώπινες καταστάσεις. Αφού γνωρίστηκα με τους ανθρώπους που θα έμενα μαζί, με ξενάγησαν στη φυλακή και άρχισαν να μου εξηγούν αναλυτικά κάποια πράγματα, όπως τις ώρες που βγαίνουν στο προαύλιο, τις ώρες φαγητού και κάποια άλλα τα οποία ήταν οι άγραφοι νόμοι της φυλακής. Προσαρμόστηκα γρήγορα έκανα πολλές γνωριμίες, όσο άσχημη κι αν ήταν η κατάσταση που ζούσα.

Δεν επιτρέπω στον εαυτό μου να ξαναπέσει ψυχολογικά σκεπτόμενος πως λόγω της μη καθαρής κρίσης κατάντησα να είμαι εδώ. Μη χάνοντας χρόνο άρχισα να διαβάζω βιβλία, να παίζω κιθάρα, να κάνω εντατική γυμναστική. Ο κόσμος στη φυλακή είναι ίδιος με τον κόσμο της κοινωνίας, όλοι άνθρωποι με διαφορετικές ιστορίες και εμπειρίες. Είχα γνωρίσει πολλούς εγκληματίες και γενικά παρανόμους έξω, οπότε δεν μου φαινόταν πως είναι κάτι διαφορετικό. Απλά τώρα είχαμε κάνει

όλοι κάτι παράνομο, αυτό ήταν το κοινό μας. Στη φυλακή δεν αφήνω ούτε λεπτό να πάει χαμένο, προσπαθώντας να γεμίσω κάθε λεπτό με κάτι ενδιαφέρον. Και καθώς ήμουν έξω και άκουγα από άλλους που είχαν κάνει φυλακή πως είναι ένα πανεπιστήμιο, είχα την εντύπωση πως όποιος έμπαινε φυλακή θα έβγαине εγκληματίας με πτυχίο και πως μαθαίνεις πως να γίνεις πιο μεθοδικός εγκληματίας.

Αλλά τώρα πια δεν έχω την ίδια άποψη. Ευτυχώς τώρα καταλαβαίνω πως είναι ένα πανεπιστήμιο για τον εαυτό σου, πώς να βρεις τον εαυτό σου, αυτόν που έχεις θαμμένο μέσα σου, πώς να αντιμετωπίζεις τους άλλους, πώς να ξεχωρίζεις την αλήθεια από το ψέμα. Δεν σκέφτομαι πότε θα βγω από την φυλακή, ούτε κάνω σχέδια για το μέλλον. Έχω μόνο μία επιθυμία, να πάρω το πτυχίο ακόμη και μέσα από τη φυλακή. Κάθε μέρα εμψυχώνω τον οικογενειακό μου κύκλο και τους φίλους μου να μην αγχώνονται για μένα. Αυτό ήταν ένα πολύ δυνατό μάθημα και αν και είχα πάρει την απόφαση πως δεν θα έκανα κάτι παράνομο πλέον στη ζωή μου, αυτή η εμπειρία ήταν ίσως η σφραγίδα στην απόφασή μου.

Όσο ανόητο κι αν ακούγεται χαίρομαι που έγινε τώρα σε αυτή την ηλικία που δεν έχω οικογένεια και παιδιά έξω να με περιμένουν όπως άλλοι κρατούμενοι. Ακόμα ένα μάθημα είναι οι αληθινοί άνθρωποι που στέκονται δίπλα μου και νοιάζονται για μένα σε σχέση με άλλους που εξαφανίστηκαν ή δεν έχουν δύο λεπτά να σου μιλήσουν. Ξέρω σίγουρα πως η κοινωνία δεν θα με αντιμετωπίζει όπως ήμουν πριν αποκτήσω τη ταμπέλα του φυλακόβιου, αλλά αυτό με εμψυχώνει ακόμα περισσότερο, γιατί θα γίνω αποδεκτός από τους ανθρώπους οι οποίοι με αντιμετωπίζουν για αυτό που είμαι και θα προσπαθώ ακόμα περισσότερο στη ζωή μου για να ξαναβρώ αυτά που έχασα σε αυτό το διάστημα και άλλα τόσα που θα είχα καταφέρει.

35. Ιβάννα, το ...βαμπίρ της ζωής μου!

Προέρχομαι από μία πολύ φτωχή οικογένεια που ζούσε σε ένα μικρό χωριό της ορεινής Αρκαδίας. Οι γονείς μου ήταν άνθρωποι απλοί και ολιγαρκείς, λιγομίλητοι, άνθρωποι του καθημερινού μόχθου και της ολόημερης σκληρής δουλειάς για να τα φέρουν βόλτα και να μη λείπει τίποτα τουλάχιστον τα απαραίτητα από την οικογένειά μας. Είχαν ένα μικρό κτήμα στο οποίο ασχολούνταν με την κτηνοτροφία και τη γεωργία εξασφαλίζοντας έτσι την καθημερινή μας διατροφή αλλά και τροφοδοτώντας περιοδικά τα εμπορικά καταστήματα της Βυτίνας και της Τρίπολης με κάποια προϊόντα. Ο πατέρας μου καταπιανόταν και με άλλες εργασίες κυνηγώντας το μεροκάματο της ημέρας, όπου το έβρισκε, είτε σε αγροτικές δουλειές στα κτήματα των συντοπιτών του, είτε ως σιδεράς, καθώς ήταν

γνώστης αυτής της τέχνης. Ωστόσο, παρά τις σκληρές συνθήκες διαβίωσης η ζωή ήταν απλή, φυσική και σε αυτό είχε συμβάλει και ο χρόνος που φαινόταν να κυλά στους ίδιους απαράλλαχτους ρυθμούς εδώ και κάποιες δεκαετίες.

Έτσι από μικρό παιδί είχα μάθει κι εγώ στη σκληρή δουλειά, καθώς βοηθούσα τους γονείς μου περιστασιακά και παράλληλα, όμως, με το σχολείο στις καθημερινές τους εργασίες στο κτήμα κι όπου αλλού μπορούσα. Τώρα, όσον αφορά το σχολείο τελείωσα το δημοτικό και το γυμνάσιο στη Βυτίνα, ενώ για να αποφοιτήσω από το λύκειο αναγκάστηκα να μετακομίσω στην Τρίπολη, στο σπίτι ενός θείου. Αυτή η αλλαγή στη ζωή μου και μάλιστα στην ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο της εφηβείας μου, όπου οι νέοι διαμορφώνουν την ταυτότητά τους στάθηκε καθοριστική για μένα. Η Τρίπολη ήταν μία πόλη μεγαλύτερη από το χωριό μου και τη Βυτίνα μαζί, άρα ένα περιφερειακό κέντρο με περισσότερες ευκαιρίες αλλά και πειρασμούς για ένα νέο και μάλιστα για ένα αγροτόπαιδο δίχως πρότερη εμπειρία από τις γρήγορες εναλλαγές των ρυθμών ζωής και την ποικιλία των κοινωνικών σχέσεων που υφίστανται σε τέτοια πολυπληθή κέντρα.

Στην Τρίπολη λοιπόν τελείωσα το Λύκειο και δίχως πολλή σκέψη μετά την αποφοίτησή μου συνέχισα να παραμένω. Ήδη από τη β λυκείου είχα αρχίσει να εργάζομαι parttime σε μία τοπική καφετέρια, ώστε να μην επιβαρύνω οικονομικά τον θείο μου, συνεισφέροντας έτσι με το δικό μου τρόπο στο σπίτι που με φιλοξενούσε. Αρχικά δούλευα στην καφετέρια ως παιδί για τα διάφορα θελήματα και βέβαια στους τομείς της καθαριότητας και αργότερα μετά το σχολείο σερβιτόρος και τέλος ως μπάρμαν. Κάπως έτσι κυλούσε η ζωή μου ανέμελα και ξένοιαστα απολαμβάνοντας ό,τι μπορούσε να προσφέρει η ζωή σε μία επαρχιακή πόλη. Ωστόσο, οι απαιτήσεις μου δεν ήταν ακόμη ούτε μεγάλες, ούτε επιτακτικές ζώντας απλώς την κάθε μέρα ξεχωριστά, όπως κάθε νέος της ηλικίας μου δίχως ουσιαστικά κάποια μακροπρόθεσμα σχέδια για το μέλλον.

Έτσι οι ίδιοι ρυθμοί ζωής που γνώριζα εκείνη την εποχή συνεχίστηκαν και μετά την εκπλήρωση των στρατιωτικών μου υποχρεώσεων, μέχρι την ηλικία των 24. Τότε με την εξ ουρανού παρότρυνση ενός φίλου μου αποφάσισα να μετακομίσω στην Αθήνα όπου η ζωή ήταν εντονότερη σε όλους τους τομείς, ποικιλότερη και οι εργασιακές ευκαιρίες φυσικά περισσότερες. Ωστόσο, μόνο μέσα στη φυλακή και μετά από ένα αργό και βασανιστικό οδυνηρό flashback της ζωής μου- καθότι το μόνο πράγμα που μπορεί εντέλει να σου προσφέρει η φυλακή είναι χρόνος απεριόριστος για σκέψη - συνειδητοποίησα πως η φυγή μου από την Τρίπολη στην Αθήνα δεν ήταν παρά μία απόδραση από την καθημερινή φθορά της επαρχιακής μονοτονίας, που σαν σαράκι έτρωγε αργά και σταθερά το μέσα μου. Αυτό που αποζητούσα ήταν η αλλαγή, μόνο που σε εκείνη την ηλικία δεν ήξερα ακόμη τι ήθελα να αλλάξω, δεν ήξερα ακόμη ποιος ήμουν και τι ήθελα να γίνω. Όπως φαίνεται η ασφάλεια που μου παρείχε η άχρωμη ζωή της επαρχίας, η ατονία των προσωπικών εμπειριών

στην Τρίπολη, το ελάχιστο της ηλικίας μου συνδυασμένα με την αναβλυζόμενη ορμή της νιότης μου που θέλει να κατακτήσει τον κόσμο ολόκληρο και ένα πάθος για ζωή ήταν ανασχετικοί παράγοντες στην ανάγκη μου για αυτογνωσία. Προτιμούσα να εξερευνήσω το έξω παρά το μέσα. Και άλλωστε ποιος νέος προτιμά το αντίθετο;

Εκείστην αχανή και πολύβουη πόλη ξεκίνησα να εργάζομαι αρχικά ο σερβιτόρος και αργότερα ως barman σε ένα από τα μεγάλα κλαμπ της πρωτεύουσας. Τα λεφτά που κέρδιζα πλέον ήταν πολύ περισσότερα, σε σχέση με αυτά που κέρδιζα στην Τρίπολη, ωστόσο για την Αθήνα δεν ήταν παρά ένα σταθερό εισόδημα που σε βοηθούσε να ζήσεις αξιοπρεπώς. Ούτε αρκετά αλλά ούτε και λίγα. Κι όμως αυτό το γεγονός δημιουργούσε μία νέα αντίφαση. Τα χρήματα καταρχάς σε ένα τέτοιο κλαμπ ήταν λίγα. Από την άλλη ήταν μία εργασία με ημερομηνία λήξης. Θα μπορούσα να δουλεύω γενικά ως μπάρμαν και σερβιτόρος όσο ήμουν νέος, ικανός, ευχάριστος, όσο θα είχα ωραίο πρόσωπο, καθώς η πολιτική που ακολουθούν οι εργοδότες σε τέτοια καταστήματα ήταν να αλλάζει το προσωπικό σε κάποια τακτικά χρονικά διαστήματα, ώστε να μην βαριέται ο κόσμος από τη θέα των ίδιων προσώπων.

Τέλος, οι ώρες που δούλευα ήταν πολύ απαιτητικές σε σχέση με τα χρήματα που κέρδιζα, με επακόλουθο να αισθάνομαι συνεχώς κουρασμένος σωματικά και ψυχολογικά, ακόμα κι όταν δεν δούλευα.

Ωστόσο, ένιωθα πως η αποζημίωση για όλα όσα αισθανόμουν ερχόταν καθημερινά με τη μορφή της περιπέτειας, επειδή στην Αθήνα η κάθε μέρα ήταν μία νέα ξεχωριστή περιπέτεια, γεμάτη από καινούργιες εμπειρίες που με τόνωναν ενεργειακά απαλείφοντας οποιαδήποτε κούραση. Έτσι νόμιζα τότε. Ακόμη δεν είχα συνειδητοποιήσει, δεν γνώριζα ότι η οποιαδήποτε ενεργοβόρα υπέρβαση των ψυχοσωματικών δυνάμεων έχει αντίκρισμα σε βάθος χρόνου. Ένα γραμμάτιο που περιμένει να εξοφληθεί, μία εκκρεμότητα που καρτερά να κλείσει ο κύκλος και κάποια στιγμή να μπλεχτεί στα πόδια σου.

Τότε ήμουν ακόμη νέος και αλλιώς πίστευα πως έπρεπε να ζήσω τη ζωή μου, αν όχι στο έπακρο τουλάχιστον, με την ένταση που γεννά το πάθος της νεότητας. Επειδή αυτό ήμουν, ένας νέος που ήρθε από την επαρχία στη μεγάλη πόλη χωρίς εμπειρία και περίσκεψη, αλλά παθιασμένος να ζήσω και να γευτώ. Βέβαια με βοήθησε και το γεγονός ότι για τα επόμενα επτά χρόνια είχα μόνιμη δουλειά. Ο άνθρωπος στου οποίου το club δούλευα είχε άλλα δύο παρόμοια καταστήματα και τέσσερις με πέντε μεγάλες καφετέριες διασκορπισμένες σε κεντρικά σημεία της Αθήνας κι αφετέρου ήμουν όχι μόνο πολύ καλός στη δουλειά μου αλλά και αρκετά εμφανίσιμος, ευχάριστος και διασκεδαστικός με τους πελάτες, με συνέπεια να εναλλάσσομαι σε διάφορα πόστα ανά περίοδο. Ήθελα απλώς να ζήσω ή μάλλον να περνάω καλά χωρίς προγραμματισμούς, γευόμενος ότι είχα στερηθεί όλα τα προηγούμενα χρόνια στην επαρχία.

Ωστόσο, όλες αυτές οι στερήσεις των πέτρινων χρόνων σε συνδυασμό με το απότομο συναπάντημα του πλούτου των κοινωνικών και υλικών εμπειριών και ευκαιριών που πρόσφερε τόσο απλόχερα και άμετρα η Αθήνα θέριαψαν μέσα μου μία τάση για μεγαλομανία και μία ζηλόφθονη αυθάδεια με συνέπεια να θεωρώ ότι όλος ο κόσμος περιστρεφόταν γύρω από μένα. Είχα γίνει ένα εγωκεντρικό κάθαρμα που νοιαζόταν μόνο για το τομάρι του και για το ότι μπορούσε να αρπάξει εύκολα, αδιαφορώντας για τα συναισθήματά των άλλων. Ένας οδοστρωτήρας που άνοιγε δρόμους στη ζωή πατώντας ασυλλόγιστα επάνω στις επιθυμίες, τις ανάγκες και στα αισθήματα όσων με πλησίαζαν ιδίως αυτών που θεωρούσα αναλώσιμους για τους σκοπούς μου. Παρόλη την αναίσχυνη ανηθικότητα εκ μέρους μου ποτέ δεν είχα ξεπεράσει τα όρια του νόμου ή τουλάχιστον δεν είχα βαδίσει ακόμη στο δρόμο της ανομίας.

Έτσι, χάρη στο σταθερό εισόδημα που είχα από την εργασία και σε κάτι έξτρα δωράκια που κέρδιζα από άλλες ασχολίες είχα στήσει ο ίδιος το σκηνικό της τότε ζωής μου ώστε να περνάω καλά, όπως ενοικιαζόμενη γκαρσονιέρα στα νότια προάστια, καλόγουστα επιπλωμένη, ένα γρήγορο αυτοκίνητο, μια γκαρνταρόμπα με ακριβά ρούχα, μα πάνω από όλα μια ευχάριστη προσωπικότητα που σαγήνευε τους άλλους και μία διάθεση για καλή και ποιοτική ζωή. Ωστόσο, το κερασάκι στην τούρτα ήταν το ωραίο, νεανικό πρόσωπο, το γεροδεμένο σώμα που το είχε χτίσει η δουλειά στο κτήμα του χωριού και το είχα διατηρήσει με εξαιρετική επιμέλεια όλα αυτά τα χρόνια. Όλα αυτά δεν έγιναν εν μια νυκτί, ούτε ήταν αυτός ο σκοπός.

Και όταν έφτιαξα την εικόνα του εαυτού μου, όπως ήθελα να προβάλλω σε όλους τους άλλους αντίστοιχη με αυτήν που και οι άλλοι ήθελαν να βλέπουν, άρχισα τότε να κυνηγώ αυτό που ανέβασε την αδρεναλίνη στα κόκκινα. Την περιπέτεια που εμφανιζόταν κάθε μέρα ή μάλλον τις πρώτες μεταμεσονύχτιες ώρες και ενσαρκώνοντας τη μορφή της γυναίκας όχι κάποιας συγκεκριμένης αλλά της γυναίκας σαν ξεχωριστό βιολογικό είδος. Θεωρούσα τότε ότι όλα όσα κάνουν και αποζητούν οι άντρες σε αυτόν τον κόσμο εξουσία χρήμα ομορφιά-υγεία image φήμη καταλήγουν πάντα στη γυναίκα, η οποία αποτελεί το διαχρονικό ελατήριο της δράσης των ανδρών στη ζωή. Δεν ξέρω πού οφείλεται αυτό ίσως σε κάποια έμφυτη βιολογική και ψυχολογική ορμή, αλλά και της ανάγκης να γίνουμε αποδεκτοί ως άντρες στο γυναικείο φύλο. Ίσως πάλι οι γυναίκες αποτελούν ένα απωθημένο του ανδρικού πληθυσμού.

Έτσι οι γυναίκες αποτελούσαν για μένα το τελευταίο και άκρως απαραίτητο κομμάτι του παζλ που συμπληρώνει την εικόνα του προσωπικού image. Εκείνη την περίοδο έβλεπα την κάθε γυναίκα ως μία διαφορετική, ξεχωριστή και αναλώσιμη ηδονή που με καλούσε επιτακτικά να τη γευτώ, να την κυριεύσω ολοκληρωτικά όχι μόνο σωματικά αλλά και συναισθηματικά. Και αυτή η συμπεριφορά μου προς τις γυναίκες ήταν χωρίς μέτρο και τέλος. Δεν ήμουν μισογύνης ή μάλλον δεν θεωρούσα

τότε τον εαυτό μου τέτοιο. Αγαπούσα τις γυναίκες με δικό μου αρρωστημένο τρόπο μέσα από μία οπτική εντελώς νοσηρή η οποία διαστρεβλώνει στο μυαλό μου τη φυσική εικόνα της γυναίκας. Στο δικό μου μικρόκοσμο η κάθε γυναίκα δεν ήταν παρά ένα μοναδικό τρόπαιο που έπρεπε να προστεθεί με οποιονδήποτε τρόπο και κόστος στη συλλογή της τροπαιοθήκης μου.

Αυτός ήμουν τότε, ένα κάθαρμα και μισό δίχως συναίσθηση, που αδιαφορούσε πλήρως ποιους και πώς θα πλήγωνε με τη συμπεριφορά του, ένα ανελέητο αρπακτικό που ήξερε μόνο να λυμαίνεται ότι πιο ωραίο και πολύτιμο μπορεί να του δώσει μία γυναίκα, τον ίδιο της τον εαυτό. Βέβαια σε αυτό βοηθούσε και η φύση της εργασίας μου, καθώς κάθε βράδυ από τα διάφορα πόστα στα οποία δούλευα συναναστρεφόμουν κάθε είδους γυναίκες διαφορετικές, όχι μόνο εμφανισιακά αλλά και διαφορετικής οικονομικής, κοινωνικής, μορφωτικής, επαγγελματικής και ηλικιακής στάθμης.

Τότε ξύπναγε η αίσθηση του κυνηγού, αυτή η αίσθηση που ανεβάζει την αδρεναλίνη μου, γιατί για κάθε διαφορετικό θήραμα, για κάθε διαφορετική γυναίκα έπρεπε να αναπροσαρμόζω και να εξελίσσω τις τακτικές.

Στην ουσία επρόκειτο για ένα νοσηρό παιχνίδι κυριαρχίας που κάλυπτε κάποιες αόριστης φύσης εσωτερικές μου ανασφάλειες, όπως το να είσαι ένα φτωχό αγροτόπαιδο, απερίσκεπτο και γεμάτο νεανική επιπολαιότητα που ξαφνικά βρέθηκε από τα στενόχωρα αλώνια της επαρχίας στα μεγάλα σαλόνια της πρωτεύουσας, σε αυτά τα εκτυφλωτικώς αστράπτοντα από κοσμικότητα και αφθονία χλιδάτης ζωής. Αυτά δημιούργησαν μέσα μου διάφορα υπαρξιακά συμπλέγματα που γεννούσαν την ανυπέμβλητη τάση μιας μεγαλομανίας, στη βάση της οποίας υπήρχε ζήλεια, φθόνος, υποκρισία.

Δεν ξέρω πως, αλλά από τον πρώτο καιρό ένιωσα μία διάθεση να αποδείξω πρώτα στον εαυτό μου και ύστερα σε όλους τους άλλους ότι ήμουν κι εγώ κάποιος αρκετά σημαντικός και σπουδαίος. Μετά από ώριμη σκέψη μέσα στη φυλακή έχω συνειδητοποιήσει πλήρως ότι στην πραγματικότητα δεν ήθελα να αποδείξω κάτι τέτοιο. Είχα γίνει μέρος αυτού του κόσμου και αυτό ήτανε για μένα αρκετό, έστω και ως ένας υπεροπτικός λακές που εξυπηρετούσε και διευκόλυνε έμμεσα την κοινωνική επιδειξιμανία και εκκεντρικότητα όσων συμμετείχαν σε αυτό το «μεγάλο κρεβάτι» κοινωνικότητας της νυχτερινής ζωής της Αθήνας. Τα μάτια μου είχαν δει πολλά, τα αυτιά μου είχαν ακούσει ακόμα περισσότερα, μυστικά, σκοτεινά και ανομολόγητα. Ίσως πάλι όλο αυτό να ξεκίνησε από μία αρχική υπολανθάνουσα τάση σεξομανίας που με την πάροδο του χρόνου μετουσιώθηκε σε κάτι άλλο, εντελώς διαφορετικής φύσης, καθώς γυναίκες που τις θεωρούσα πιο εύκολες, οι λιγότερο ενδιαφέρουσες και χρήσιμες για τις ανάγκες μου είχαν αρχίσει σταδιακά να με απωθούν από όλες τις απόψεις. Όλες αυτές δεν μου προκαλούσαν κανένα ερωτικό ενδιαφέρον.

Άρα η ηδονή της ερωτικής επαφής δεν ήταν πλέον αυτοσκοπός. Το σεξ με αυτές τις γυναίκες είχε χάσει την κάποτε πρωτεύουσα για εμένα σημασία του. Αντιθέτως το ενδιαφέρον είχε επικεντρωθεί στις γυναίκες που οι άντρες θεωρούν τρόπαια, δηλαδή σε αυτές που παρουσιάζουν το ελάχιστο βαθμό δυσκολίας και πάνω. Είχα εθιστεί στην ιδέα της ηδονής, που προέρχεται από την ιδέα του ακατόρθωτου, ότι δηλαδή είχα πετύχει εκεί που οι άλλοι είχαν αποτύχει. Αν και ήμουν τότε ένας άνθρωπος δίχως κάποιο συγκεκριμένο και σταθερό πλάνο για τη ζωή του, μπορώ να πω ότι ο υπάρχων ωφελιμισμός μου συνέπλεε αρμονικά με έναν άδηλο σεξισμό. Δεν μου αρκούσε πλέον να κυριεύω τις γυναίκες σωματικά και συναισθηματικά αλλά και να τις απομυζώ οικονομικά, να συνδυάζω δηλαδή το τερπνόν μετά του ωφελίμου. Μία συνεχόμενη διολίσθηση προς την ανηθικότητα δίχως κάποιο ορατό τέρμα.

Κάπως έτσι κυλούσε η ζωή μου στα πρώτα χρόνια της διαμονής μου στην Αθήνα και όλα αυτά μέχρι τη στιγμή που εμφανίστηκε απρόσμενα στη ζωή μου η Ιβάννα με καταγωγή από την κεντρική Βουλγαρία.

Η Ιβάννα ήταν από τους ανθρώπους που όταν εισβάλλουν ορμητικά στη ζωή κάποιου ανατρέπεται όλη του την κοσμοθεωρία, όλες του τις προηγούμενες πεπατημένες, αφήνοντας τελικά πίσω συντρίμμια κι ερείπια. Δεν ήταν ένας απλός άνθρωπος, παρά την απλότητα που παρουσιάζουν οι επιθυμίες και τα θέλω της. Οι ανάγκες της ήταν τόσο επιτακτικές και άμεσες, αδηφάγες που είχαν οικοδομήσει έναν ιδιαίτερα πολύπλοκο και τελείως κυκλοθυμικό χαρακτήρα. Η Ιβάννα δεν ήταν παρά η αντίστοιχη θηλυκή εκδοχή μου, αλλά διαφοροποιούνταν σε ένα καθοριστικό σημείο. Ήταν πιο συνειδητοποιημένη σχετικά με το ποια ήταν, τι ήθελε και πως θα αποκτούσε το αντικείμενο του πόθου τους. Όλη της η ζωή ήταν μία αφεγάδιαστη θεατρική ερμηνεία στο Δράμα με εναλλασσόμενους ρόλους. Αυτή η λάμψη που εξέπεμπε η θεατρικότητα του χαρακτήρα της ήταν που με μάγεψε και με εγκλώβισε και με κρατούσαν δέσμιο της πλοκής, ανίκανο να διακόψω αυτό που δεν έχω αποσαφηνίσει με απόλυτη βεβαιότητα ακόμη και σήμερα ποια ήταν τα κίνητρα της.

Η ίδια υποστήριζε πως ότι έπραττε ήταν για την επιβίωση της δεδομένου ότι είχε μεγαλώσει στο δύσκολο περιβάλλον της μεταψυχροπολεμικής Βουλγαρίας με όλες τις ενδεχόμενες καταβολές και τραύματα που μπορεί να κουβαλούσε στην ψυχή της. Ποτέ δεν μπόρεσα να καταλάβω όλη αυτήν την αυτοκαταστρεπτική μανία που ενίοτε εξεδήλωνε. Όπως αποδείχτηκε δεν ήμουν καθόλου έξυπνος. Μέχρι τη στιγμή που εμφανίστηκε στο προσκήνιο της ζωής μου η Ιβάννα, είχα εθιστεί να βλέπω τις γυναίκες ως εν δυνάμει θηράματα, που θα ικανοποιούσαν τις οποιεσδήποτε ανάγκες μου. Ποτέ δεν είχα διανοηθεί ότι μπορεί να υπήρχε γυναίκα που θα θεωρούσε εμένα ως θήραμα. Το μεγάλο λάθος μου ήταν ότι την υποτίμησα από την πρώτη στιγμή, όπως απαξιώνω άλλωστε και κάθε άλλη γυναίκα. Πολύ γρήγορα αυτές οι σεξιστικές αντιλήψεις μου μεταμορφώθηκαν στα σίδερα που με

φυλάκισαν στους κανόνες του δικού μου παιχνιδιού. Έχω συνειδητοποιήσει πια πως αυτό που αισθανόμουν τότε γι αυτήν ήταν οτιδήποτε άλλο μπορεί εκτός όμως από αγάπη ή έρωτα. Είχε γίνει με τον τρόπο της μία βασική οργανική ανάγκη μου, όπως ο αέρας που αναπνέουμε και η στρατηγική της ήταν αρχικά να με εθίσει σε ότι αποζητούσα περισσότερο στην απώτερη ηδονή της ευτυχίας μου, καθώς από την πρώτη στιγμή με διάβασε σαν ανοιχτό βιβλίο. Και αυτή η γνώση αποτέλεσε το σχοινί με το οποίο με κρατούσε δέσμιό της.

Αρχικά μου παραχώρησε χώρο για να νιώσω ασφαλής μέσω της ικανοποίησης του εγωκεντρισμού μου. Δεν ξέρω τι ήταν αυτό που προσέλκυσε αρχικά το ενδιαφέρον της σε μένα, πάντως όχι τα χρήματα. Αν και είχα ένα καλό εισόδημα από την εργασία μου μπορούσε να έχει οποιονδήποτε άλλον ήθελε με πολύ περισσότερα χρήματα και φυσικά με λιγότερο κόπο. Ωστόσο, γνωρίζοντας τη νοσηρή φύση του μυαλού της, αυτό που τράβηξε τελικά το ενδιαφέρον της ήταν η τέλεια εικόνα του εαυτού μου που ήθελα συνεχώς να προβάλλω στους άλλους.

Και το μόνο που ήθελε ήταν να καταχραστεί αυτή την ενέργεια να την εξαφανίσει, διότι η καταστροφή και ο αφανισμός καθέτι ωραίου ήταν κομμάτι της φύσης της. Και φυσικά επειδή κατάλαβε πως ήμασταν και οι δύο από την ίδια πάστα ανθρώπων αφυπνίζοντας μέσα της το ένστικτο του κυνηγού που κινδυνεύει από τον ανταγωνισμό, καθώς από την αρχή με θεώρησε ως μία εν δυνάμει απειλή, ως μία πρόκληση που την αποδέχτηκε και στο τέλος αποδείχτηκε καλύτερη από εμένα. Αν και είχα επαρκή αντίληψη για το τι συνέβαινε, οι αντιστάσεις μου είχαν πλήρως εξαερωθεί εμπρός στις αιμοδιψείς διαθέσεις της. Αφού αποστράγγισε τον οργανισμό μου από κάθε απόθεμα ψυχοσωματικής ενέργειας που διέθετα, από κάθε θέληση για ζωή χρόνο και χώρο ξεκίνησε σταδιακά να με αφαιμάζει και οικονομικά. Ξόδευα ασύστολα, χωρίς όρια. Απλά χρησιμοποιούσε τις παράλογες οικονομικές απαιτήσεις της για να μου τα πάρει όλα. Και όσο ο χρόνος κυλούσε ενδυναμώνοντας την επιβολή της επάνω μου τόσο πιο άτεγκτη και σκληρή γινόταν στις απαιτήσεις, με συνέπεια ο παραλογισμός της να με εξωθούν στα όρια των οικονομικών μου δυνατοτήτων και μάλιστα πολλές φορές να υπερβαίνει. Κι έφτασε η στιγμή όπου η πηγή στέρεψε και εγώ χρωστούσα σε όσους ήξερα.

Αυτήν δεν σταμάτησε εκεί, δεν της αρκούσε καθόλου το ότι είχα πιάσει πάτο, όπως εγώ θεωρούσα καθώς οι δολερές απαιτήσεις της διογκώνονταν θεαματικά, όσο τα χρηματικά ποσά που μπορούσα να ξοδεύω γι αυτήν λιγότευαν μέρα με τη μέρα. Η ανικανότητα μου να της προσφέρω ότι αυτή θεωρούσε απαραίτητο είχε γίνει καθημερινώς καραμέλα στο στόμα της, κάτι που ακρωτηρίασε την αποφασιστικότητα και αυτοπεποίθηση που είχα. Και μόνο το ότι είχε εμφυτεύσει εντός την ψευδαίσθηση πως ήμουν ο μοναδικός άνθρωπος στον οποίο μπορούσε να στραφεί για βοήθεια, το μοναδικό αποκούμπι που της είχε απομείνει ως στήριγμα σε

αυτόν τον κόσμο, έκαμψαν εν τέλει και τις τελευταίες μου αντιστάσεις συντρίβοντας συθέμελα τις όποιες αμφιβολίες εξέφραζα.

Η Ιβάνα είχε περάσει πολλά στη ζωή της και είχε μεγαλώσει μέσα στη νύχτα και ήξερε πολύ καλά τι εστί παρανομία και κυκλώματα της νύχτας. Τα μάτια της πίσω από τη φαινόμενη αθωότητά τους έδειχναν πως γνώριζαν πολύ περισσότερα από όσα μαρτυρούσαν. Για την Ιβάνα ο νόμος ήταν γράμμα κενό όταν μπορούσε φυσικά να αποφύγει με τρόπο ευέλικτο τις συνέπειες των πράξεών της. Ωστόσο κι εγώ δεν ήμουν ανίδεος περί παρανομίας. Η φύση της εργασίας μου με την ολονύκτια συναναστροφή ανθρώπων που φέρουν ανήμερους πόθους και ποικίλες ανάγκες αναζητώντας να τις καλύψουν, η νύχτα που κρύβει επιμελώς τις όποιες ασχήμιες και μυστικά ανομολόγητα είναι ουσιαστικά παράγοντες που ενδείκνυνται για την ευδοκίμηση παραβατικών συμπεριφορών.

Όλα αυτά τα γνώριζα και από την καλή και από την ανάποδη. Είχα ζήσει αρκετά τη νύχτα ώστε να ξέρω όλα τα τερτίπια της αλλά και τις πιθανές παγίδες, ωστόσο δεν είχα φανταστεί ποτέ τον εαυτό μου στην απέναντι μεριά του νόμου, αν και γνώριζα προσωπικά αρκετούς οι οποίοι είχαν ασχολίες που ήταν εξ ορισμού έκνομες. Φυσικά είχαν γίνει και σε μένα κρούσεις κατά καιρούς να συμμετέχω ενεργά σε παράνομες πράξεις, καθώς αυτοί οι άνθρωποι εκτιμούσαν πολύ τα ταλέντα μου, αλλά κυρίως την αφοσίωσή μου στο νόμο της σιωπής και την αδιαφορία για ότι δεν με άγγιζε. Ωστόσο, η ανηθικότητα μου έφτανε πάντα σε εκείνα τα αποδεκτά όρια που επέτρεπαν να διατηρώ την ελευθερία μου. Βασικά φοβόμουν να παρανομήσω. Η απροσδόκητη, όμως, είσοδος της Ιβάνα στο προσκήνιο της ζωής μου μετέβαλε τις προοπτικές μου. Έτσι, με έσυρε ηθελημένα στην οδό της απελπισίας και της κατήφειας, ανήμπορος να παρακολουθήσω το δράμα του εαυτού μου. Είχα αρχίσει να νιώθω πως ήμουν πλέον απών απ'ότι συνέβαινε στη ζωή μου, απ'ό, τι μπορεί να έχει αντίκτυπο στο άτομό μου. Οι πράξεις μου ήταν ξένες ολωσδιόλου προς εμένα. Έτσι ανήμπορος να αντισταθώ στις απαιτήσεις της Ιβάνας, η οδός της ανομίας είχε γίνει μία πλατιά Λεωφόρος που με καλούσε να τη διαβώ.

Οι πιέσεις της Ιβάνας και οι προσωπικές μου γνωριμίες σε διάφορα παράνομα κυκλώματα έκαναν τα πράγματα πιο εύκολα. Ξεκίνησα ως βαποράκι στο χώρο της εργασίας μου, δηλαδή διακινούσα κάθε νύχτα, πάντα για λογαριασμό άλλων διάφορες μικροποσότητες ναρκωτικών ουσιών όπως διεγερτικά χάπια, βαρβιτουρικά, έκσταση και φυσικά κοκαΐνη. Όσο ο χρόνος κυλούσε και η εμπιστοσύνη στο πρόσωπό μου από πελάτες και αφεντικά αυξανόταν ο κατάλογος της ντρογκας εμπλουτίστηκε και με ηρωίνη. Το μενού του θανάτου είχε ολοκληρωθεί και διέθετε λίγο από όλα.

Τον πρώτο καιρό φοβόμουν, σε κάθε συναλλαγή με έλουζε κρύος ιδρώτας, τα γόνατά μου αθέλητα λύγιζαν, ενώ ένα ανατριχιαστικό τρέμουλο διαπερνούσε όλο το κορμί μου σαν σεισμική δόνηση. Σε κάθε άγνωστο πρόσωπο έβλεπα κι έναν

πιθανό αστυνομικό που καιροφυλακτούσε να με συλλάβει. Αυτή η αοριστία για τις συνέπειες των πράξεων μου, το αβέβαιο της κάθε στιγμής ήταν που είχε τελικά σμπαραλιάσει τα νεύρα μου. Το πώς αισθανόμουν δεν είχε πλέον καμία σημασία ούτε για εμένα, ούτε για κάποιον άλλον ιδιαίτερα για την Ιβάννα. Ο λόγος της ήταν για μένα προσταγή, οι αντιστάσεις μου είχαν πέσει.

Ωστόσο, όλο αυτό το πρεσάρισμα είχε αρχίσει βαθμιαία να απαλύνεται από την ολοένα αυξανόμενη εισροή χρημάτων στη ζωή μου. Τα χρήματα ήταν εντέλει πολλά και αποτελούσαν ένα παράγοντα που βελτίωσε κάπως τη διάθεσή μου, ως ένα μέσο που με βοηθούσε να καλύψω οικονομικά κάποιες επείγουσες ανάγκες και να ανταπεξέλθω επιτυχώς στις απαιτήσεις της Ιβάννας. Το παράξενο, όμως, είναι ότι αφού ξεπέρασα το αρχικό σοκ, η νέα κατάσταση που διαμορφωνόταν είχε αρχίσει να κατακτά το ενδιαφέρον μου.

Έβλεπα τον εαυτό μου να επιδίδεται σε όλες αυτές τις παράνομες ασχολίες με μία πρωτόγνωρη θέρμη, που με ξάφνιαζε. Το άρωμα της παρανομίας διαπότιζε το κορμί μου, κυλούσε στις φλέβες μου και αναζωπύρωνε την ύπαρξή μου. Ήταν ένα υποκατάστατο της χαμένης από καιρό ευτυχίας μου, μια ηδονή που αιχμαλώτιζε το μυαλό μου στη μέθη της αδρεναλίνης που ζητούσα. Η όλη αβεβαιότητα πλέον της ίδιας μου της ύπαρξης με εξίταρε ανεξήγητα. Από την άλλη οι έκνομες ασχολίες μου ήταν μέσο διαφυγής από τη νοσηρή πραγματικότητα που βίωνα, από όλα τα προβλήματα που αντιμετώπιζα με την Ιβάννα. Ήταν η διέξοδός μου από την παθητικότητα στην οποία είχα περιέλθει και η ανάταση της αυτοπεποίθησής μου. Μια αναδυόμενη εσωτερική δύναμη που ροκάνιζε τα δεσμά της υποταγής μου στην Ιβάννα.

Η μαγεία της είχε αρχίσει να ξεθωριάζει κι εγώ να απομακρύνομαι συναισθηματικά. Δεν είχε υπολογίσει πως η ενασχόλησή μου με την παρανομία θα αναγεννούσε κομμάτια του παλιού μου εαυτού που διαπνέονταν από μία νέα αίσθηση δύναμης και διάθεσης αντίστασης. Όμως, ήξερε να προσαρμόζεται πολύπλευρα και τάχιστα σε νέες και μη αναμενόμενες καταστάσεις. Ήταν αυτή που θα έβαζε τους τίτλους τέλους μετά από έξι χρόνια συμβίωσης, αφού δεν είχε απομείνει κάτι ουσιώδες στη ζωή μου που θα μπορούσε να το καταχραστεί κι αυτό. Είχε αποφασίσει πως είχε έρθει η ώρα να σκαλίσει το όνομά μου στην ταφόπετρα που θα με σκέπαζε. Έτσι, ο χρόνος άρχισε να κυλά αντίστροφα για εμένα. Κάποιο ξημέρωμα που γύρισα αμέριμος από τη δουλειά, η Ιβάννα είχε απλώς εξαφανιστεί μαζί με τα πράγματά της και με όσα χρήματα φυλούσα στο σπίτι, τα οποία δεν ήταν και λίγα. Η εξαφάνιση της δεν με ανησύχησε ιδιαίτερα, πολύ περισσότερο με ανακούφισε. Όμως συνέβη αυτό που δεν είχα υπολογίσει καθόλου ως πιθανότητα. Το μεσημέρι ξύπνησα από τον παρατεταμένο ήχο του κουδουνιού της εξώπορτας. Στην πόρτα ήταν αστυνομικοί με ένταλμα έρευνας για το σπίτι μου. Πολύωρες και εξαντλητικές ανακρίσεις, προφυλάκιση, δίκες και μία ποινή πολυετούς κάθειρξης για

εμπορία ναρκωτικών ουσιών, αφού είχα μετατρέψει το σπίτι μου σε χώρο αποθήκευσης για τα ναρκωτικά που διακινούσα. Και φυσικά δεν βρήκαν μόνο αυτά, αλλά και ζυγαριές ακριβείας, οι οποίες αποτελούσαν στοιχείο επιβαρυντικό, καθώς με αυτές ετοιμάζα τις δόσεις που ήταν προς πώληση. Και όλα αυτά η Ιβάνατα γνώριζε και όπως έμαθα αργότερα η αστυνομία έφτασε στο κατόπι μου μετά από μία ανώνυμη τηλεφωνική καταγγελία που έγινε νωρίς το πρωί της ημέρας που εξαφανίστηκε.

Ωστόσο κι εγώ δεν ήμουν άμοιρος ευθυνών και άλλη μία φορά είχα πέσει θύμα όχι της Ιβάνας, αλλά της ίδιας της έπαρσης του εαυτού μου. Επειδή η αλαζονεία που με διακατείχε λόγω της ανάκτησης της άλλοτε χαμένης αυτοπεποίθησης, αλλά και η μεθυστική αίσθηση της δύναμης που ξύπναγε μέσα μου η ιδέα του παράνομου ήταν εντέλει παράγοντες που με έκαναν να παραβλέψω τελείως όλους τους κινδύνους που εγκυμονούσε η αποθήκευση ναρκωτικών στο σπίτι μου.

Αποτελούσαν επιβαρυντικά στοιχεία και χωρίς αυτά η αστυνομία δεν θα είχε καμία απτή απόδειξη σε βάρος μου, παρά τις όποιες άλλες καταγγελίες.

Μετά από τέσσερα συναπτά έτη στη φυλακή έχω καταλάβει πως τίποτε δεν έχει πραγματική σημασία. Ο χρόνος που περνώ μέσα στη φυλακή μου έχει δώσει το πλεονέκτημα της καθαρής σκέψης και της ακριβοδίκαιης κρίσης. Οι λανθασμένες επιλογές του παρελθόντος με δίδαξαν πολλά. Το λάθος παύει να είναι λάθος όταν διδάσκεσαι από αυτό. Η ζωή όσο εύκολη ή δύσκολη και αν φαίνεται λειτουργεί πάντα με βάση τον νόμο του «δούναι και λαβείν». Έτσι ότι έδωσα σε αυτή τη ζωή το έλαβα πίσω. Βέβαια αν και στην αρχή ήμουν αρκετά ανασφαλής στην ιδέα της φυλάκισης, μάλλον φοβισμένος, τώρα έχω εγκλιματιστεί σε αυτό το απάνθρωπο περιβάλλον. Μερικές φορές, όμως, η πραγματική φυλακή μπορεί να είναι σωτήρια σε σχέση με τα αόρατα κάγκελα στα οποία εγκλωβίζουμε αυτόβουλα τους εαυτούς μας. Κι όποιος έχει περάσει από τη φυλακή της Ιβάνας, αυτή η φυλακή θα του φαίνεται σαν παιδικό παιχνίδι. Η μόνη σκέψη που με κρατάει ακόμα όρθιο είναι πως ό,τι δεν μπορεί να με σκοτώσει με κάνει εξ ορισμού πιο δυνατό. Κι εφόσον είσαι δυνατός, γεμάτος όνειρα για το μέλλον, τότε καμία φυλακή όσα σίδερα και τιμέντο αν έχει δεν μπορεί να στερήσει από μέσα σου την ελπίδα και την πίστη. Το όραμα του εαυτού σου που σε κρατάει ακόμα ζωντανό.

Τώρα όσον αφορά την Ιβάνα για να πω τη σκληρή αλήθεια δεν την πολυσκέφτομαι, η εικόνα της έχει αρχίσει να ξεθωριάζει στη μνήμη, ένα πρόσωπο μακρινό που έχει αποκτήσει το χαρακτήρα της αοριστίας. Όμως ότι μένει αξέχαστο από αυτήν είναι τα μαθήματα ζωής που πήρα δίπλα της. Συνειδητοποίησα σε τι ύψη μπορεί να σε πετάξει η έπαρση, αλλά και πόσο απότομα μπορεί να σε ταπεινώσει η ύβρις. Βέβαια αν καμιά φορά φέρνω την Ιβάνα στο μυαλό μου ο πρώτος χαρακτηρισμός που έρχεται αυτομάτως στη σκέψη μου είναι ότι ήταν ένα

ενεργειακό βαμπίρ, ένας πολύπλοκος και δυναμικός άνθρωπος που αδυνατούσε να διαχειριστεί την επιτυχία του. Κι ό,τι κακό έκανε στους άλλους, ό,τι καταστροφή κι αν προκαλούσε, το μόνο που ήθελε στην πραγματικότητα ήταν να απαλλαγεί από τον εαυτό της. Φυσικά δεν ξανάκουσα τίποτα για αυτήν το μόνο που εύχομαι να είναι καλά εκεί που βρίσκεται και όσο πιο μακριά γίνεται από εμένα.

Εξάλλου, αν δεν ήταν η Ιβάνα δεν θα είχα καταλάβει τι άνθρωπος είμαι εγώ, πόσο πόνο προκαλούσα σε όσους με πλησίαζαν στενότερα. Δεν είχα αντιληφθεί ότι ο εγωκεντρισμός είναι ένα κεντρί που βγάζει δηλητήριο. Η Ιβάνα ήταν απλώς ότι ήμουν κι εγώ και για αυτό το λόγο δεν μπορώ πλέον να τις κρατήσω κακία. Πικρία ναι, απογοήτευση, αλλά κακία ποτέ ξανά διότι η ζωή είναι πολύ μικρή για να χωράει τόσο κακό. Και τα βήματά μας στη ζωή τυγχάνουν να είναι μόνο δικά μας. Γι αυτό λοιπόν, ας πρόσεχα!

36. Ο πατέρας μου με έκανε εγκληματία...

Είμαι ο μεγαλύτερος γιος από μία οικογένεια με πέντε παιδιά. Γεννήθηκα σε ένα χωριό της Ρουμανίας μέσα στη φτώχεια και στην ανέχεια. Η μητέρα μου μια ήσυχη γυναίκα που προσπαθούσε να μεγαλώσει τα παιδιά της. Ο πατέρας μου ήταν σκληρός άνθρωπος. Δε δούλευε, αλλά λεφτά έφερνε στο σπίτι. Τότε δεν ήξερα που τα έβρισκε, αλλά με αυτά τα λίγα τα καταφέρναμε. Ούτε η μάνα μου τολμούσε να τον ρωτήσει που τα έβρισκε. Ο πατέρας μου συνήθιζε να φεύγει νωρίς το πρωί, να γυρίζει το μεσημέρι, να αφήνει λεφτά πάνω στο τραπέζι, να κοιμάται, να ξαναφεύγει και να γυρίζει αργά το βράδυ, όταν όλοι κοιμόμασταν.

Γύρω στα εφτά, με ξύπνησε ένα πρωί και μου είπε πως έφτασε η ώρα να βγάλω λεφτά και να γίνω εγώ αυτός που θα έφερνε λεφτά στο σπίτι. Ο ίδιος είχε κουραστεί κι έπρεπε πλέον να ξεκουραστεί. Με πήγε σε ένα καφενείο και με γνώρισε σε κάτι φίλους του. Λέγανε μεταξύ τους πράγματα που δεν τα θυμάμαι. Με πήρανε με το αυτοκίνητο και βρέθηκα σε μία μεγάλη πόλη. Μου εξήγησαν τι έπρεπε να κάνω. Ήταν η αρχή ως κλέφτης. Εκείνη τη μέρα έκανα την πρώτη μου ληστεία. Στην αρχή κάτι μικροκλοπές από περαστικούς, μαγαζιά, έτσι για να εξασκηθώ.

Ήθελα να κάνω τον πατέρα μου περήφανο. Κατά το απόγευμα με γύριζαν στο καφενείο. Συζητούσαν με τον πατέρα μου τι έκανα κι έκαναν τη μοιρασιά. Εγώ δεν έπαιρνα τίποτα και φυσικά ούτε και η οικογένειά μου. Ο πατέρας μου έβγαζε πολλά λεφτά με αυτότον τρόπο, όμως στην οικογένεια έφερνε τα ψίχουλα.

Αυτό συνεχίστηκε για πολύ καιρό. Κάθε φορά που έφερνα λεφτά, ο πατέρας μου ήταν πολύ χαρούμενος. Όταν, όμως δεν υπήρχε λεία, έτρωγα πολύ ξύλο. Τα σημάδια πάνω μου πονάνε ακόμα. Η μάνα μου ποτέ δεν ρωτούσε που πήγαινα και

τι έκανα. Σιωπηλή δεχόταν ό,τι της δίναμε και ασχολιόταν με τη φροντίδα του σπιτιού.

Μεγάλωνα κι ένωθα την ευθύνη για την ανατροφή των αδερφών μου. Ο πατέρας μου είχε αρχίσει να πίνει και να γίνεται βίαιος απέναντι σε όλους. Με την παραμικρή αφορμή χτυπούσε χωρίς σταματημό. Ένα τέτοιο βράδυ πιαστήκαμε στα χέρια. Μέχρι τότε το μόνο που σκεφτόμουν είναι να τον κάνω περήφανο κάνοντας σωστά τη «δουλειά». Κι όταν λέω «δουλειά» εννοώ να κλέβω και να φέρνω λεφτά. Όμως, εκείνο το βράδυ μπήκα στο σπίτι κι όλοι έκλαιγαν. Είχε προηγηθεί ένας άγριος καβγάς ανάμεσα σε αυτόν και τη μάνα. Θόλωσα και τον έσπρωξα, τόσο δυνατά που έπεσε, χτύπησε στη γωνία του τραπεζιού κι έχασε τις αισθήσεις. Η μάνα μου με έδιωξε- μάλλον από φόβο – γιατί κανείς δεν ήξερε αν του είχα κάνει κακό. Έφυγα τρέχοντας και πήγα στο σπίτι ενός φίλου που κάναμε μαζί τις δουλειές. Από τότε δεν ξαναγύρισα σπίτι.

Είχα μάθει να ζω με μικροκλοπές κι έτσι συντηρούσα τον εαυτό μου. Πολλές φορές σκεφτόμουν την οικογένειά μου, αλλά δεν τολμούσα να γυρίσω. Κάποια στιγμή γνώρισα τη γυναίκα μου, την ερωτεύτηκα και την παντρεύτηκα μέσα σε λίγο χρόνο.

Αποφάσισα να αλλάξω αφού τώρα είχα οικογένεια, γιατί πολύ σύντομα ήρθαν και τα παιδιά. Έκανα πολλές τίμιες δουλειές, που όμως δε με ευχαριστούσαν. Τις έκανα για λίγο και μετά τις εγκατέλειπα. Βέβαια, χρήματα πάντα υπήρχαν στο σπίτι, αλλά τα έβγαζα με άλλο τρόπο.

Κάποια στιγμή δέχτηκα επίσκεψη από έναν παλιό φίλο. Από αυτούς που μας μύησαν μαζί στη «δουλειά». Μου μίλησε για μία μεγάλη δουλειά με πάρα πολλά λεφτά. Τη στήναμε για πολύ καιρό, με όλες τις λεπτομέρειες. Εκεί ήταν που γνώρισα και τα υπόλοιπα παιδιά. Ήταν η πρώτη μου ουσιαστική δουλειά με πολλά λεφτά. Ξεκαθάρισμα λογαριασμών. Εκεί έκανα και τον πρώτο μου φόνο. Συγκλονίστηκα. Από κει κι έπειτα οι δουλειές μου ήταν αντίστοιχες. Ήμουν εύστροφος, γρήγορος κι αποτελεσματικός. Βέβαια, εγώ δεν κρατούσα τα λεφτά μόνο για μένα. Φρόντιζα ώστε η οικογένεια να έχει τα πάντα. Σπίτι, λεφτά, αυτοκίνητο. Αλλά τότε δεν σκεφτόμουν πως η οικογένεια δεν είχε εμένα. Αυτά τα σκέφτομαι τώρα. Αρχίσαμε να κάνουμε διαρρήξεις σπιτιών, να κλέβουμε πολυκαταστήματα και τράπεζες. Και φυσικά που και που μπλεκόμασταν και με ξεκαθάρισμα λογαριασμών. Οι ληστείες και οι φόννοι είχαν γίνει συνήθεια.

Σε ένα τέτοιο περιστατικό υπήρξε προδοσία από μέσα. Μας έπιασαν. Μία μία η υπόθεση άρχισε να ξεδιπλώνετε. Έχω περάσει από πολλές φυλακές. Δεν είδα τα παιδιά μου να μεγαλώνουν. Νόμιζα πως η οικογένεια έχει ανάγκη μόνο από λεφτά. Ήθελα να εξασφαλίσω ένα καλό μέλλον στα παιδιά μου, να μην τους λείπει τίποτα. Όμως δεν με είχαν ποτέ. Όπως κι εγώ δεν είχα ποτέ τον πατέρα μου. Δεν ήθελα να γίνω σαν αυτόν. Αλλά κατάφερα να κάνω στη ζωή μου μόνο αυτό που με δίδαξε.

Τελικά, σκέφτομαι πως το μόνο καλό πράγμα που έκανα σε αυτή τη ζωή είναι τα παιδιά μου. Έχασα πολλά χρόνια από τη ζωή μου μέσα στη φυλακή, αλλά νομίζω πως έγινα πιο σοφός. Διαβάζω, πηγαίνω σχολείο. Έχω πολλά χρόνια εγκλεισμού, έχω δει πολλές συμπεριφορές κι έχω αποφασίσει τι στάση θα κρατήσω. Θέλω να κάνω την ποινή και να γυρίσω πίσω στη γυναίκα μου και τα παιδιά μου. Μόνο γι αυτό ζω.

37. Μία νέα αρχή...

Γεννήθηκα σε μία πόλη κοντά στην Κωνσταντζα της Ρουμανίας. Θυμάμαι από μικρός να είμαι πολύ ζωηρός, κάτι που με έφερνε σε σύγκρουση με τους γονείς μου που για να με συνετίσουν με χτυπούσαν. Κυρίως η μητέρα μου, γιατί ο πατέρας μου δούλευε σε τυροκομείο από το πρωί μέχρι το βράδυ και δεν τον έβλεπα συχνά. Ο αδερφός μου ήταν έξι χρόνια μεγαλύτερος από εμένα και δε μου έδινε καθόλου σημασία. Είχε τις δικές του παρέες, ήταν σαν να μην υπάρχω. Μάταια αποζητούσα την παρέα του.

Αυτό με ενοχλούσε αφάνταστα. Ο μόνος τρόπος για να τραβήξω την προσοχή του ήταν να τον ενοχλώ, γεγονός που τον εκνεύριζε και καταλήγαμε σχεδόν πάντα να με δέρνει.

Τη συνήθεια να κλέβω την είχα από μικρός. Ξεκίνησα να κλέβω πρώτα λεφτά από το σπίτι μου και στη συνέχεια να κλέβω πράγματα από τα σπίτια των φίλων. Δεν είμασταν πλούσιοι, αλλά ο πατέρας φρόντιζε να μη μας λείπει και τίποτα. Ωστόσο, η συνήθεια να κλέβω ήταν ίσως από μαγκιά, αλλά μπορεί και από αίσθημα κατωτερότητας, αφού όλοι οι φίλοι μου ήταν πλούσιοι, με γονείς γιατρούς και δικηγόρους που εκείνη την εποχή έβγαζαν πολλά λεφτά. Το δυσάρεστο ήταν πως κάθε φορά που γινόμουν αντιληπτός έτρωγα πολύ ξύλο από τους γονείς μου. Η τιμωρία μου αυτή μου είχε γίνει πλέον συνήθεια και δεν με εμπόδιζε να συνεχίσω το κλέψιμο. Μάλιστα, τώρα έκλεβα από οπουδήποτε είχα πρόσβαση, όπως σπίτια συγγενών, φίλων αλλά και γνωστών.

Μέχρι που ένα γεγονός με κράτησε για λίγο καιρό μακριά από ληστείες. Μια μέρα επισκέφτηκα το σπίτι του θείου μου και αδερφού του πατέρα μου. Μπήκα στον πειρασμό, αφού είχα την άνεση να κλέψω αρκετά λεφτά. Ήμουν τότε 13 ετών. Η πράξη μου αυτή είχε ως συνέπεια μόλις η μάνα μου το έμαθε να με δέσει στο δέντρο της αυλής του σπιτιού μου και να αρχίσει να με δέρνει με καλώδιο. Γέμισε το σώμα μου με μελανιές. Και σαν να μην έφτανε αυτό όταν ο πατέρας μου γύρισε στο σπίτι κι έμαθε το περιστατικό άρχισε να με δέρνει κι αυτός. Πέρα από αυτό η τιμωρία μου ολοκληρώθηκε με το να με κρατήσουν εντός σπιτιού όλο το καλοκαίρι.

Τον πρώτο μήνα με κράτησαν μέσα στο σπίτι φυλακισμένο. Το υπόλοιπο διάστημα με άφηναν να βγαίνω μέχρι και την αυλή. Ζοριζόμουν γιατί έβλεπα όλα τα άλλα παιδιά να παίζουν και να τρέχουν κι εγώ να είμαι κλεισμένος στην αυλή. Οι γονείς μου βέβαια το έφερναν βαρέως. Το θεωρούσαν μεγάλη ντροπή αυτό που είχε συμβεί. Τόση ντροπή που συνέχιζαν να με τιμωρούν, βγάζοντας τα νύχια μου με μία πένσα. Κάθε φορά που το σκέφτονταν έβρισκαν και μία τιμωρία. Τόσο πολύ τους είχα ντροπιάσει. Κι επειδή η ντροπή ήταν τόση μεγάλη πούλησαν το σπίτι μας και πήγαμε να ζήσουμε στο κέντρο, σε μία πολυκατοικία.

Συνέχισα το σχολείο και στο Λύκειο συμμετείχα στην Εθνική ομάδα εφήβων πυγμαχίας στη Ρουμανία. Ήμουν σκληρό καρύδι. Συνήθιζα να χρησιμοποιώ τη βία σε όλες τις καταστάσεις της ζωής μου, ίσως από μαγκιά, ίσως από πλήρη γνώση της δύναμης που είχα και τη χρησιμοποιούσα για να αισθάνομαι δυνατός. Ώσπου μία μπουνιά που έριξα σε ένα μπάρ για να κάνω εντύπωση σε μία κοπέλα με οδήγησε στη φυλακή, αφού το θύμα έπεσε χτύπησε και σκοτώθηκε. Μπήκα για πρώτη φορά φυλακή σε ηλικία 17 χρόνων. Η φυλακή ήταν ανηλίκων. Δύσκολη. Η καθημερινότητα ήταν γεμάτη περιστατικά βίας. Όλη τη μέρα χτυπιόμασταν. Φοβόμουν, αφού η βία ήταν το κυρίαρχο στοιχείο.

Βγήκα 19 χρόνων. Δεν είχα τελειώσει το Λύκειο. Δούλευα και ταυτόχρονα πήγαινα στο νυχτερινό για να τελειώσω το Λύκειο. Όταν το τελείωσα έδωσα εξετάσεις και πέρασα στο αγροζωοτεχνικό ινστιτούτο στο Βουκουρέστι. Πρώτη φορά στη ζωή μου αισθάνθηκα μεγάλη περηφάνεια για τον εαυτό μου. Το ίδιο και οι γονείς μου. Ήμουν περήφανος που είχα καταφέρει κάτι τέτοιο.

Ωστόσο, η παραβατική μου συμπεριφορά συνεχίστηκε. Για μεγάλο διάστημα ήμουν ο φόβος και ο τρόμος των Ρομά. Κατάφερα και τους έδιωξα από την περιοχή που έμεναν. Τους φερόμουν με πολλή βία. Ήταν σαν να είχα βάλει στόχο να τους αφανίσω.

Τελείωσα τον πρώτο χρόνο στο πανεπιστήμιο, πίνοντας πολύ. Έπινα τόσο που έχανα τον έλεγχο και έμπλεκα σε καβγάδες. Το έκοψα όταν κατά λάθος πυροβόλησα τον φίλο και συνεργάτη μου. Ζήτησα να με συγχωρήσει. Γονάτισα μπροστά του και ζήτησα συγγνώμη. Με είχε συγκλονίσει το γεγονός. Δεν είμασταν μόνο φίλοι και συνεργάτες, αλλά είμασταν σαν αδέρφια. Με συγχώρεσε με την προϋπόθεση να του ορκιστώ να κόψω το ποτό. Το έκανα. Κι έτσι γλίτωσα από το μεθύσι.

Δεν το τελείωσα το Πανεπιστήμιο. Μόνο ένα έτος έκανα. Έμπλεξα με τον τζόγο. Είχα δύο επιλογές. Ή θα πήγαινα φυλακή ή θα παρατούσα τη σχολή. Και τελικά αναγκάστηκα να αφήσω τη σχολή.

Μετά από λίγο καιρό γνώρισα την γυναίκα μου. Την ερωτεύτηκα. Παντρεύτηκα 25 χρονών. Είχα βρει κανονική δουλειά και είχα μία κανονική ζωή. Τότε ήταν που άνοιξαν τα σύνορα και ήρθαμε στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, ήρθαμε

να ζήσουμε στην Ελλάδα, κοντά στην Θεσσαλονίκη, σε συγγενείς που δούλευαν σε μαρμαράδικο. Μετά από 2 μήνες έπρεπε να πάρω υπηκοότητα. Πήγαμε στην Αθήνα, αλλά μας ζήτησαν να επιστρέψουμε στη Ρουμανία. Βρήκαμε μία ευκαιρία και ξεφύγαμε. Επιστρέψαμε στη Θεσσαλονίκη. Από κει και πέρα είμασταν παράνομοι. Τότε ξεκίνησε και η παράνομη δράση μου με συνεργάτες φίλους που είχαν έρθει κι αυτοί από τη Ρουμανία. Ποτό, ξενύχτι, μεθύσι χαρακτήριζαν τη ζωή μου. Μετά από ένα περιστατικό βίας- πλάκωσα κάποιον στο ξύλο σε ένα μπαρ, μεθυσμένος – βρέθηκα στη φυλακή στα Διαβατά. Έφαγα 8,5 χρόνια γιατί το θύμα ισχυρίστηκε ότι τον λήστεψα. Δεν ήξερα ελληνικά, βρέθηκα στη φυλακή για 3 χρόνια, όπου και δραπέτευσα.

Μετά ξεκίνησα τις ληστείες. Με λεωφορείο πήγαινα σε διάφορες πόλεις, έκλεβα και ξαναγύριζα. Γύριζα σε διάφορες πόλεις κάνοντας μεγάλη μπάζα. Μετά από ένα αυτοκινητιστικό ατύχημα του συνεργάτη μου και την προσωπική του κατάθεση με συνέλαβαν και με φυλάκισαν.

Έκανα φυλακή τόσα χρόνια. Κοντεύει ο καιρός της αποφυλάκισής μου. Θέλω να γυρίσω στην οικογένειά μου. Θέλω να τα εξηγήσω όλα στο παιδί μου. Ένα βράδυ είδα στο όνειρό μου τον πατέρα μου που μου ζητούσε συγνώμη για το γεγονός ότι δε μου στάθηκε τόσα χρόνια. Του απάντησα πως αυτός τουλάχιστον ήταν εκεί. Εγώ τόσα χρόνια ήμουν απών από το δικό μου παιδί.

Ανυπομονώ να γυρίσω στο σπίτι μου και να προσπαθήσω να γνωρίσω τον γιο μου. Να φτιάξω τη σχέση μας από την αρχή. Μια νέα αρχή...

38. Υπόγειες διαδρομές

Η ζωή μου άλλαξε την πρώτη φορά που μπήκα στη φυλακή. Ήταν ένα τυχαίο γεγονός. Ήταν από λάθος, όπως αποδείχθηκε. Είχα πάει στο Αστυνομικό Τμήμα για κάποια εξουσιοδότηση. Μόλις είδαν το όνομά μου με έστειλαν στον επάνω όροφο, στην Ασφάλεια. Και μου είπαν ότι έχω ένταλμα προ εξαμήνου και ότι πρέπει να με συλλάβουν! Αναρωτήθηκα τι ένταλμα ήταν αυτό και γιατί δεν είχα ειδοποιηθεί. Εκεί έμαθα ότι κατηγορούμαι για διακίνηση ναρκωτικών! Δεν ήξερα τίποτα.

Μέχρι τότε δεν είχα κανένα αλισβερίσι με την Αστυνομία. Έλειπα για πολλά χρόνια στην Αμερική. Στις φυλακές Ναυπλίου πληροφορήθηκα από τον δικηγόρο μου ότι κάποιος, που γνώριζα, με υπέδειξε ως αρχηγό διακίνησης μεγάλης ποσότητας χασίς. Αρνούμαι!!! Δεν παρέλαβα το ένταλμα. Όταν μου το υπέδειξαν φάνηκε ότι δεν ήταν η δική μου υπογραφή, όπως αποδείχθηκε και από γραφολόγο που πλήρωσα στη συνέχεια.

Η πρώτη εμπειρία μου στη φυλακή ήταν οδυνηρή. Με πολλά ερωτηματικά άλλαξα φυλακή. Βρέθηκα στον Κορυδαλλό να βγάζω άλλους εννέα μήνες. Τη ζωή εκεί, θα τη χαρακτήριζα μια ζούγκλα. Δεν θα το ευχόμουν ούτε για τον χειρότερο εχθρό μου! Έφτασα στο σημείο να αναγκαστώ να προσλάβω εκεί έναν φτωχό «φουκαρά»για να μου κάνει τις δουλειές για ένα πακέτο τσιγάρα και δέκα ευρώ το μήνα. Χωρίς λεφτά δεν μπορείς να επιβιώσεις σε καμία φυλακή.

Μετά τους εννέα μήνες πήγα στο δικαστήριο. Εκεί, παρά την πρόταση του Εισαγγελέα για την αθωότητά μου, η έδρα δεν πείστηκε και μου επέβαλε πέντε χρόνια φυλάκιση με αναστολή. Αυτή η υπόθεση εκκρεμεί μέχρι σήμερα!

Μετά από πολλές αναβολές βγήκα έξω. Συνέχισα την επιχειρηματική δραστηριότητά μου και έζησα με τη γυναίκα μου. Τα παιδιά μου βρίσκονται στο εξωτερικό.

Όμως την επόμενη χρονιά με συνέλαβαν για άλλη κατηγορία όμοιου τύπου και πάλι όμως με στημένο τρόπο. Αυτή τη φορά εμπιστεύτηκα έναν κύριο που γνώρισα μέσα στον Κορυδαλλό. Όταν βγήκαμε έξω με παρακάλεσε να παραλάβω από την Ιταλία μέσω του ταχυδρομείου έναν φάκελο ο οποίος θα περιείχε χρήματα για τον δικηγόρο του. Αλλά όμως ήταν φάκελος με υγρή κοκαΐνη. Πάλι οργανωμένο, ήταν στημένο και πάλι, γιατί την ώρα που παραλάμβανα τον φάκελο με συνέλαβαν οι αστυνομικοί. Έτσι οδηγούμαι για μια ακόμη φορά στη φυλακή Κορυδαλλού.

Μένω εκεί άλλους έντεκα μήνες. Πάλι με τις ίδιες συνθήκες ζούγκλας. Ίσως και χειρότερες, γιατί τότε συνέπεσε και μια κρίση στις φυλακές λόγω εξέγερσης. Για μένα ήταν αδιανόητα αυτά τα πράγματα. Έβλεπα την Ελλάδα με ένα άλλο μάτι, γιατί έφυγα δεκαοχτώ ετών και όταν γύρισα πίστεψα ότι βρέθηκα σε μία χώρα πολιτισμένη και εξελιγμένη. Υπέθετα ότι έχουν αλλάξει πάρα πολλά πράγματα μετά από τόσα χρόνια που έλειψα και έφαγα το «φιστίκι» δυστυχώς το κατάπια αυτό το διάστημα.

Αναγκάστηκα να στηριχθώ στις δυνάμεις τις δικές μου και της οικογένειας μου. Η γυναίκα μου παραμένει έξω. Παρότι το ένα το παιδί μου είναι στην Αμερική το άλλο είναι μαζί μου και με στηρίζουν γιατί έτσι μεγάλωσαν. Τα είχα μάθει να έχουν σωστές βάσεις είτε περνούν δύσκολα είτε δεν περνούν δύσκολα.

Είμαι μεγάλος σε ηλικία. Δεν θα δημιουργούσα προβλήματα, όταν είδαν τα μάτια μου ότι έγινε εξέγερση μέσα στη φυλακή εκεί ένιωσα ότι απειλούνται πολλές ζωές! Και ο χρόνος κυλούσε. Πέρασε το 11μηνο και έφτασε το δεύτερο δικαστήριο!

Εκεί τα πράγματα ήταν δύσκολα, γιατί πλέον υπήρχαν νομικά τερτίπια και μπορούσε να υπάρξει και μία ισόβια κάθειρξη! Εκεί όντως σιγουρεύτηκα πλέον ότι είναι πολύ σαθρό το σύστημα! Ενώ ήμουν σίγουρος για τον εαυτό μου και για το πώς δουλεύει αυτός ο «οργανισμός» όπως τον αποκαλούν εν πάση περιπτώσει οικονομικό ή δικαστικό σύστημα, είχα πλέον όλες τις αποδείξεις στα χέρια μου και συνειδητά ήξερα τι γίνεται εκεί!

Είχα το μεγαλύτερο φόβο, γιατί όντως εκεί κινδύνευε η ζωή μου και το μέλλον μου. Έπρεπε να δουλέψω με υπόγειους και με άλλους τρόπους υπόγειων διαδρομών όπως τους λέμε για να μπορέσουμε να φύγουμε από το δεύτερο αυτό δικαστήριο.

...Σκέφτομαι γυρίζω στη δουλειά μου βρισκόμαι στο νησί πλέον έχω εκεί ένα μαγαζί στη μία μου κόρη και αρχίζουν και φτιάχνουν τα πράγματα σιγά σιγά.

Τώρα το 2018 τελειώνω και το δεύτερο μαγαζί και πλέον θα ανοίξει και θα λειτουργήσει. Ανοίγει μετά από 7 χρόνια!!! Χαίρομαι που βγαίνω από την κολοκύθα που είχα χωθεί.

Καταλάβαμε το όλο θέμα το εμπεδώσαμε σου λέω δεν υπάρχει άλλη δικαιολογία πάντα πίστευα ότι σε όλα τα συστήματα είναι τα πάντα δυνατά, θα ήθελα όμως να είναι σωστά και δίκαια!

Αυτό με ενδιαφέρει το τι πρόκειται να δικαστεί. Πότε τώρα θα δικαστεί η υπόθεσή μου. Ορίστηκε στις 16 Μαΐου!

Κουβαλάω το παρελθόν μου δεν ξέρω πόσο δύσκολο θα είναι, θα το παλέψουμε όμως δυνάμεις υπάρχουν. Μπορούμε να μιλήσουμε για κάποια στιγμή, γιατί πλέον ολοκληρώνεται η σκέψη μου και μπαίνω στην πραγματικότητα για το τι συμβαίνει γύρω μου. Αυτό θα πω πως ήταν μία από τις καλύτερες στιγμές. Γιατί θεωρώ ότι πέρασα όλες τις δοκιμασίες μου η χειρότερη εμπειρία πλέον ολοκληρώθηκε!

Σε αυτό το σημείο λέω πως ίσως καλώς συνέβησαν αυτά, για να ξεκινήσει κάτι πιο σωστό και κάτω από πιο σωστές βάσεις συνειδητά σκεφτόμενος. Αυτό ήταν το κατακάθι!

Βέβαια υπάρχει κι ένα φοβερό παράπονο που έχω αλλά δεν νομίζω ότι θα με σταματήσει να αγωνίζομαι το παράπονο αυτό. Ήταν η στιγμή που έπρεπε να διαλύσω την οικογένειά μου. Είχε βέβαια διαλυθεί το 2015 λόγω των προηγούμενων δύο περιπετειών, καθώς η γυναίκα μου ήταν ένας άνθρωπος που επί 25 χρόνια ήταν μαζί μου! Ήταν βράχος, δεν μπορούσε όμως να ζήσει στην Ελλάδα δεν ήταν μαθημένη να ζει σε αυτό το σύστημα!

Κάποια στιγμή μου είπε ότι δεν μπορούσε να αντέξει άλλο και ότι έπρεπε να φύγει. Είχε απόλυτο δίκιο κι εγώ το καταλάβαινα. Εδώ υπήρχαν δύο διαφορετικοί κόσμοι και για εκείνη και για τα παιδιά μου που μεγάλωναν εδώ.

Ναι βέβαια είχαν κλονιστεί. Έπρεπε να αρχίσουν και αυτά τη δική τους ζωή. Αναγκαστικά έπρεπε να γυρίσουν στην Αμερική. Η διάλυση της οικογένειας!

Πάντα όμως είναι δίπλα μου η γυναίκα μου και παραμένει έτσι και ας βρίσκεται μακριά. Επικοινωνούμε όμως γιατί είμαστε μία ψυχή. Θέλω να αφιερώσω περισσότερο χρόνο και να αγωνιστώ μήπως μπορέσω να αλλάξω κάποια πράγματα σε τούτη τη χώρα. Από μικρό παιδάκι ήμουν της ιδεολογίας επί ίσοις όροις, όλοι δίκαια. Το νιώθω, το έχω μέσα μου, ίσως το κληρονόμησα από τον πατέρα, γιατί θα πω και κάτι ακόμη είμαι φοβερά ρομαντικός και θα το κάνω και έστω και ένα μικρό

κομματάκι να αλλάξει, να γίνει μία αλλαγή, θα είμαι πολύ χαρούμενος και πολύ ευχαριστημένος

Λοιπόν θα το προσπαθήσω!

39. Ψεύτικα όνειρα

Θυμάμαι τον εαυτό μου μικρό στο ξεκίνημα της ζωής μου. Η ζωή μου ξεκινά στη χώρα καταγωγής μου, στη Συρία. Πήγαινα σχολείο κι ήμουν απλό παιδί και χαιρόμουν που είχα φίλους και μοιραζόμασταν πολλές στιγμές. Μου άρεσε πολύ το ποδόσφαιρο και πάντα παίζαμε μπάλα με τους φίλους μου. Ο πατέρας μου αρχιτέκτονας αγαπούσε πολύ τη δουλειά του ενώ η μητέρα μου φρόντιζε το σπίτι και την οικογένεια. Ήμασταν 4 αδέρφια, 3 αγόρια και 1 κορίτσι. Ήμουν ο μεγαλύτερος αδερφός! Ζούσαμε ήρεμα μέχρι τη στιγμή που ξέσπασε πόλεμος.

Ήμουν 19 ετών και ο πατέρας μου έχασε τη δουλειά του εξαιτίας πολιτικού προβλήματος και έτσι αναγκαστήκαμε να φύγουμε από την πατρίδα και να πάμε σε άλλη χώρα. Ο προορισμός μας ήταν η Γερμανία. Εκεί ο πατέρας θα έβρισκε καλή δουλειά, θα έκανε αυτό που τόσο αγαπούσε!

Ο πατέρας έμαθε από φίλους πως θα μπορούσαμε να ταξιδέψουμε πρώτα για Τουρκία και από κει με πλοίο για Ιταλία και από Ιταλία Γερμανία. Αυτό έπρεπε να γίνει με οποιονδήποτε τρόπο είτε πηγαίνοντας με τα πόδια, περπατώντας, είτε ταξιδεύοντας παράνομα με λεωφορείο τη νύχτα. Ήταν δύσκολο όλη η οικογένεια μαζί! Είναι διαφορετικά να ταξιδεύεις μόνος παράνομα από το να ταξιδεύει όλη η οικογένεια μαζί! Η απόφαση πάρθηκε.

Η βοήθεια οικογενειακού φίλου ήταν σημαντική. Μας μετέφερε με αυτοκίνητο μέχρι τα σύνορα και κάποιος άλλος μας έδειξε την πορεία που έπρεπε να ακολουθήσουμε, την πορεία για να φτάσουμε στην Τουρκία. Παράνομα καταφέραμε να μπούμε στην Τουρκία και ο διοργανωτής μαζώξεων ζήτησε το ποσό για να μας οδηγήσει με σκάφος από την Τουρκία στην Ιταλία.

Τα χρήματα υπήρχαν για να δοθούν! Ο πατέρας είχε υπολογίσει το ποσό σωστά τελικά για την πρώτη μας μετακίνηση. Καταφέραμε να μπούμε στο σκάφος και να φτάσουμε στην Ιταλία. Όλα πήγαιναν μια χαρά. Το ταξίδι ήταν 4 ημερών μέχρι την Ιταλία. Όμως τη 2^η μέρα το σκάφος μας σταμάτησε ένα περιπολικό της Φινλανδίας και τα όπλα υψώθηκαν για έλεγχο. Μεταφερθήκαμε στην Ελλάδα, αφού μας οδήγησαν με τα κεφάλια σκυμμένα. Ο οδηγός του σκάφους οδηγήθηκε πρώτος στο Φινλανδικό πλοιάριο γιατί ήταν ο οδηγός του ταξιδιού. Ο υπόλοιπος πληθυσμός οδηγήθηκε με συνοδεία των στρατιωτών όλη τη νύχτα. Αφού φτάσαμε Ελλάδα μεταφερθήκαμε στο Κέντρο Κράτησης προσφύγων.

Βρέθηκα στη φυλακή. Το ταξίδι με όνειρο μια καλύτερη ζωή δεν έφτασε στον προορισμό που θέλαμε. Η ζωή μου άλλαξε και τώρα θα έπρεπε να ζήσω εντελώς διαφορετικά. Η οικογένειά μου σκορπίστηκε. Έγινε κομμάτια.

Μεταφέρθηκα στη φυλακή του Κορυδαλλού. Πολύς κόσμος, πολλοί κρατούμενοι άγνωστοι άνθρωποι. Τα αδέρφια μου αλλού. Οι υπόλοιποι έμειναν στο camp. Μέχρι τη στιγμή που ο πατέρας, η μάνα και η κόρη κατάφεραν να φύγουν Γερμανία.

Θα έπρεπε να περιμένω να κυλήσει ο ενάμισυ μήνας φυλάκισης. Προσπάθησα να γνωρίσω κάποιους άλλους, κάποιους φίλους. Κι έτσι περνούσε ο χρόνος, αλλά δύσκολα πολύ δύσκολα!

Αποφυλακίστηκα και έπρεπε να βρώ δουλειά. Πάλι δύσκολα. Μέχρι τη στιγμή που μου πρότεινε κάποιος να βγάλω εύκολα και γρήγορα χρήματα. Και το αποφάσισα η απάντησή μου ήταν Ναι! Και έτσι κι έγινε!

Διακίνηση ναρκωτικών και δουλειά! Επιτέλους Δουλειά! Μέχρι τη στιγμή που με συνέλαβαν. Φυλάκιση κι επιστροφή στον ίδιο χώρο. Πάλι σε ένα κελί. Και τώρα σκέφτομαι τι έκανα, ποιο ήταν το ταξίδι, ποιος ήταν ο προορισμός.

Κι αναρωτιέμαι τελικά τι είναι καλύτερο για τον άνθρωπο ο Πόλεμος ή η Ειρήνη;

Επιλογές και συνέπειες ζωής...

40. Διπλή Ζωή

Γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Αλβανία μέχρι τα 6 μου, οπότε ήρθα σε ένα χωριό της Ελλάδας με την οικογένειά μου. Όλοι οι γείτονες μας υποδέχτηκαν καλά, μας φρόντιζαν, μας έφερναν ρούχα, κι έτσι άρχισε η νέα μας ζωή. Οι γονείς μας δούλευαν και όλα ήταν καλά, παρόλο που ήταν φτωχικά.

Στο Γυμνάσιο έμεινα και δεν έδωσα εξετάσεις. Αποφάσισα ότι έπρεπε να δουλέψω, για να βοηθήσω την οικογένειά μου. Έκανα πολλές και βαριές δουλειές. Όταν ήμουν 19-20 χρονών, έπιασαν τον θείο μου, που έμενε μαζί μας, για χαρτιά. Είχε κρυμμένα κάτι ναρκωτικά στο σπίτι και, όταν τον έπιασαν, μου είπε να τα πάρω και να τα πετάξω. Εγώ, δεν ξέρω για ποιο λόγο, αντί να τα πετάξω, τα κράτησα. Και από εκεί άρχισαν όλα.

Γνώρισα κάποια παιδιά που κάπνιζαν, τους κέρασα και σιγά σιγά άρχισε να μπαίνει το μικρόβιο για το εμπόριο και τη χρήση. Αφού πούλησα εκείνη την πρώτη ποσότητα, άρχισα να παίρνω από κάποιον που γνώριζα στην πόλη και να πουλάω. Με αυτόν κάναμε πολλή παρέα, αλλά δούλευα και καθημερινά με τον γαμπρό μου.

Άλλη ζωή το πρωί και άλλη το βράδυ. Οι γονείς μου δεν είχαν καταλάβει τίποτα, το έκρυβα πολύ καλά. Στο χωριό με είχαν για το καλύτερο παιδί. Η αλήθεια είναι πως δεν ένιωθα πολύ καλά, αλλά έλεγα να βγάλω λίγα χρήματα ακόμα και να σταματήσω. Όχι ότι τα ήθελα για την πάρτη μου μόνο. Έλεγα να ανοίξω μια δική μου δουλειά ή να πάρω ένα σπίτι στους δικούς μου. Δεν ήμουν εξαρτημένος ποτέ.

Για ένα διάστημα ξέφυγε η κατάσταση. Έβγαινα πολύ, έπινα κιόλας, και ναρκωτικά, πηγαίναμε μ' αυτόν τον φίλο μου και σε μπαρ με γυναίκες και καθόμασταν εκεί όλο το βράδυ. Στο μεταξύ ήμουν και με την κοπέλα μου από μικρή ηλικία. Εκείνη δεν ήξερε τι έκανα. Έμαθε πολύ αργά και πάλι ούτε το ένα τέταρτο.

Τότε, λοιπόν, γνώρισα κάποιον και μπλέχτηκα σε μια ληστεία. Ήταν το μεγαλύτερο λάθος τής ζωής μου. Γιατί ήμουν μες στην παρανομία, αλλά ληστεία δεν είχα σκεφτεί ποτέ να κάνω, δεν το γούσταρα.

Ήταν τότε με την κρίση, που ο κόσμος έβγαζε τα λεφτά του από τις τράπεζες. Μάθαμε ότι κάποιος είχε πολλά λεφτά στο σπίτι του και πείστηκα, γιατί στην αρχή δεν θα έμπαινα εγώ να κάνω τη ληστεία. Βρήκα έναν άλλον φίλο μου από Αλβανία που ασχολούνταν και επειδή αυτός που ήταν να μπει έκανε πίσω, έμεινε μόνος ο φίλος μου κι έτσι αναγκάστηκα να μπω κι εγώ. Μέχρι τελευταία στιγμή είχα αμφιβολίες, επειδή μου είχαν πει πως υπήρχαν και παιδιά στο σπίτι. Όμως με διαβεβαίωσε ο φίλος μου ότι θα το κάναμε χωρίς να μας πάρουν είδηση και έτσι μπήκαμε.

Στην αρχή έγιναν όλα όπως τα είχαμε σχεδιάσει. Μπήκαμε μέσα, ξυπνήσαμε μόνο τη γυναίκα, δεν την πειράξαμε καθόλου, τη σκεπάσαμε για να μη νομίζει ότι θέλουμε τίποτα άλλο, της ζητήσαμε μόνο τα λεφτά και θα φεύγαμε.

Ενώ έψαχνε όμως ο φίλος μου κι εγώ καθόμουν με τη γυναίκα, ξυπνάει ο γιος της για να πάει τουαλέτα. Εκεί τα 'χασα. Μετά ξύπνησε και η κόρη της και έγιναν χειρότερα τα πράγματα, γιατί η κόρη της φοβήθηκε και ένιωσα πιο άσχημα. Τελικά ο φίλος μου δεν βρήκε τα λεφτά που μας είχαν πει, ζητήσαμε συγγνώμη για το λάθος και φύγαμε.

Ο φίλος μου το πρωί έφυγε κατευθείαν για Αλβανία και εγώ έμεινα στο χωριό και συνέχισα τη δουλειά. Προσπαθούσα να το ξεχάσω. Μετά από έναν χρόνο περίπου δεν ένιωθα τόσο άσχημα. Στο μεταξύ ήμουν πάντα μπλεγμένος με τα ναρκωτικά. Ένα πρωί, που δεν είχα πάει στη δουλειά, με ξυπνάει η αδερφή μου. Είχε πάει στην κοπέλα μου, με την οποία ήμασταν πια αρραβωνιασμένοι, και είχε δει το σπίτι άνω κάτω. Είχε πάει η αστυνομία και με έψαχνε. Εγώ είχα κρυμμένα ναρκωτικά και στο σπίτι μου και σε ένα άλλο σπίτι στο χωριό. Πηγαίνω, τα παίρνω, τα βάζω στο αυτοκίνητο και τα κρύβω στο βουνό. Τα τηλέφωνα τα είχα πετάξει και λέω να πάω να παραδοθώ, για να δω τι θα γίνει με τους άλλους. Η αστυνομία είχε μπλοκάρει όλο το χωριό. Κι έτσι πήγα και με πήραν. Μέχρι που πήγα στο τμήμα, δεν ήξερα για ποιο λόγο ακριβώς με έπιασαν, νόμιζα πως ήταν για τα ναρκωτικά, δεν

μου πέρασε καν από το μυαλό ότι ήταν για τη ληστεία. Νομίζω ότι είχα πάρει τότε στο σπίτι μου χίλια ευρώ περίπου. Αυτοί ήθελαν να μάθουν πιο πολύ για τους άλλους που μας έδωσαν τη δουλειά. Εγώ δεν μίλησα φυσικά, γιατί ήξερα τι θα γινόταν, και το πήρα όλο πάνω μου.

Μπήκα στη φυλακή για πρώτη φορά. Τότε τα πράγματα ήταν πολύ πιο σκληρά και ό,τι κίνηση έκανες έπρεπε να τη σκεφτείς δέκα φορές. Με τον καιρό γνωρίστηκα με τους άλλους, δεν ανακατευόμουν πολύ, κοίταγα τη δουλειά μου. Στο δικαστήριο πήγαν όλα καλά. Δικάστηκα 12 χρόνια, αλλά μου δώσανε μία δεύτερη ευκαιρία με εγγύηση 15000. Εγώ δεν τα είχα αυτά τα λεφτά, όμως μέσα σε 10 μέρες τα βρήκαν και τα έδωσαν ο γαμπρός μου και οι γονείς τής αρραβωνιαστικιάς μου. Έκατσα μέσα 1 χρόνο και 15 μέρες και όταν βγήκα, άρχισα αμέσως να δουλεύω πάλι με τον γαμπρό μου.

Δούλευα όλη μέρα και μου άρεζε. Πάντα μου άρεζε η δουλειά, απλώς εγώ ένιωθα ότι δεν μου έφταναν τα λεφτά, ήθελα να τα κάνω όλα γρήγορα. Όμως ήμουν στο χωριό και, όπως ξέρουν όλοι, όταν βγαίνεις από μια φυλακή σε κοιτάν όλοι λίγο περίεργα και στην αρχή ήταν λίγο δύσκολα. Αυτό άλλαξε μετά την κίνηση μιας πλούσιας και πολύ καλής οικογένειας, για την οποία δούλευε η πεθερά μου και την οποία όλοι σέβονταν. Η γυναίκα με είχε δει μια μέρα να περνάω από την πλατεία με κατεβασμένο κεφάλι και μου είπε πως σκέφτηκε ότι χρειαζόμουν μια δεύτερη ευκαιρία. Επειδή λοιπόν αυτοί θα φεύγαν για τον Καναδά, μας παραχώρησαν σε εμένα και την αρραβωνιαστικιά μου ένα πολύ ωραίο σπίτι που είχαν στο χωριό, με όλα τα έξοδα πληρωμένα. Βρήκα και μία καλύτερη δουλειά στην πόλη με πιο πολλά λεφτά, μάζεψα χρήματα και πήρα και ένα αυτοκίνητο για να πηγαίνω στη δουλειά και για ενάμιση χρόνο δούλευα έτσι.

Μετά ξαναήρθε στη ζωή μου ο άνθρωπος που με έμπλεξε στα ναρκωτικά. Είχε κάνει κι αυτός φυλακή, πιο πολύ καιρό από εμένα, και μόλις βγήκε συναντηθήκαμε για καφέ. Μου ζήτησε να τον βοηθήσω, κρατώντας κάποια ναρκωτικά εκεί στο χωριό, επειδή αυτός δεν είχε μέρος. Εγώ σκέφτηκα να τον βοηθήσω, μιας και μόλις είχε βγει από τη φυλακή, αλλά όχι να πουλήσω ναρκωτικά και τέτοια. Μετά μου ξαναζήτησε βοήθεια, αυτή τη φορά με μεγάλη ποσότητα. Τον ξαναβοήθησα και εκεί έγινε η βλακεία. Γιατί κάποια ποσότητα από αυτή που είχα κρύψει την πήρε το νερό και χάλασε. Κι έτσι άρχισα να νιώθω ότι του χρωστάω κι αυτός χρωστούσε σε άλλους στην Αλβανία και έπρεπε να τα πληρώσουμε. Κι έτσι άρχισαν πάλι τα ίδια. Στο μεταξύ με τη γυναίκα μου είχαμε κάνει πολιτικό γάμο και ετοιμαζόμασταν για τον θρησκευτικό. Όμως εγώ αυτή τη φορά έμπλεξα για τα καλά.

Εγώ είχα κανονίσει να μου φέρουν τα ναρκωτικά το βράδυ, για να μπορέσω να τα κρύψω, αλλά αυτοί μου τα φέραν το πρωί. Εντωμεταξύ με έπαιρνε ο γαμπρός μου για να πάω στη δουλειά, γιατί ήθελε να πάει αλλού αυτός. Γινόταν ένας χαμός στο κεφάλι μου. Έπρεπε μέσα σε μιάμιση ώρα να κρύψω 100 κιλά και να πάω και

στη δουλειά μετά. Τα ξεφορτώσαμε σε ένα μέρος με τον οδηγό που τα μετέφερε, για να πάω το βράδυ να τα κρύψω καλά. Αυτό που δεν ήξερα ήταν ότι η αστυνομία με είχε βάλει σε παρακολούθηση, γιατί ένα μήνα πριν είχαν πιάσει ένα παιδί με το οποίο μιλούσα και είχαν βρει ένα μήνυμά μου. Είδαν τότε το αυτοκίνητο που πέρασε από την πλατεία, μας παρακολούθησαν και είδαν πού τα κρύψαμε. Εγώ έβαλα μία τσάντα στο αυτοκίνητο για να μην πάω δύο φορές το βράδυ και το πάρκαρα έξω από το σπίτι που μου είχε δώσει εκείνη η γυναίκα. Εκεί ήταν το πιο μεγάλο λάθος που έχω κάνει. Δεν έπρεπε να της το έχω κάνει ποτέ αυτό. Δεν έπρεπε να ασχοληθώ καν με τα ναρκωτικά, εφόσον έμενα στο σπίτι της, επειδή αυτό που έκανε αυτή δεν θα το έκανε κανένας. Εγώ τα άφησα εκεί, πήρα μαζί μου και τα κλειδιά τού αυτοκινήτου, για να μην το πάρει η γυναίκα μου, και νομίζοντας ότι είναι όλα καλά πήγα κανονικά στη δουλειά, στις 10:00.

Όταν γύρισε η γυναίκα μου από τη δουλειά, βρήκε τους αστυνομικούς μες στο σπίτι να με περιμένουν. Τα 'χασε, φυσικά. Ήταν και το αυτοκίνητο στο όνομά της. Γυρνώντας το απόγευμα από τη δουλειά, βλέπω από μακριά δύο αστυνομικούς να βγαίνουν από το σπίτι. Έχασα τη γη κάτω απ' τα πόδια μου. Κάνω στροφή με το μηχανάκι και φεύγω. Δεν φοβήθηκα τόσο για τη φυλακή. Πιο πολύ με πείραξε αυτό που θα λέγανε: «Κοίτα τι έκανε ο Αλβανός! Πήγε ναρκωτικά στο σπίτι τής γυναίκας που τον βοήθησε».

Πιάσανε τη γυναίκα μου, έναν θείο μου και τον γαμπρό μου, επειδή είχαμε μιλήσει στο τηλέφωνο. Εγώ κρύφτηκα ένα βράδυ. Ένας μου έλεγε «πήγαινε Αλβανία», η αδερφή μου μου έλεγε «πήγαινε να παραδοθείς». Τελικά παραδόθηκα το επόμενο πρωί. Ήθελαν να τους δώσω πληροφορίες για τους άλλους, αλλά δεν ασχολήθηκαν και πολύ. Αν έχεις ξανακάνει φυλακή, δεν σε ρωτάνε πολλά.

Πήγαμε στον εισαγγελέα και εγώ είχα στο μυαλό μου μόνο να αφήσουν τους δικούς μου. Η γυναίκα μου ήταν χάλια. Τους άφησαν και εγώ ήρθα φυλακή και είμαι ενάμιση χρόνο τώρα μέσα. Μετά σκεφτόμουν αν θα χώριζα με τη γυναίκα μου. Δεν χωρίσαμε, φυσικά, γιατί είμαστε από μικροί μαζί.

Πιστεύω ότι καλύτερα που έγινε, γιατί την πρώτη φορά που μπήκα φυλακή δεν τα σκέφτηκα πολύ καλά τα πράγματα. Δεν κατάλαβα πότε μπήκα και πότε βγήκα. Αυτά που δεν κατάλαβα έναν χρόνο τότε στη φυλακή, τώρα τα κατάλαβα μέσα σε δύο μέρες. Τώρα μπορώ να πω ότι πάνε καλά τα πράγματα. Και έξω όλοι με στηρίζουνε όπως την πρώτη φορά. Τώρα περιμένω τα δύο εφετεία που μου έχουν απομείνει. Δικάστηκα και έχω πάλι την ίδια ποινή, 12 και 12. Και περιμένω να δω τι θα γίνει και αν τελειώσω τη φυλακή. Θέλω τουλάχιστον να πέσω στα 7 χρόνια και να κάνω συγχώνευση. Και αν όχι να βγω, να πάω τουλάχιστον σε μία αγροτική φυλακή και να τελειώνω πιο γρήγορα.

Μετά θα ήθελα να φύγω, γιατί θα έχω και πρόβλημα με τα χαρτιά μου όταν βγω. Δεν θα έχω και μπορεί να με πάνε Αλβανία. Εγώ εκεί δεν έχω σχεδόν κανέναν.

Ίσως Γερμανία ή Αγγλία καταφέρω να φτιάξω την οικογένεια που θέλω. Από τη μία θέλω να μείνω εδώ, γιατί είναι όλοι οι δικοί μου, αλλά από την άλλη δεν ξέρω, μου φαίνεται δύσκολο να προσπαθήσω πάλι εδώ πέρα, δεν νιώθω καλά. Θέλω να φύγω μακριά από δω. Φοβάμαι μην ξαναμπλέξω. Δεν το πιστεύω, αλλά μέσα μου το σκέφτομαι. Ότι σε μια δυσκολία θα το ξανακάνω και δεν θέλω πάλι. Πιστεύω θα είναι καλύτερα για μας άμα πάμε στο εξωτερικό.

Τώρα δεν νομίζω ότι άμα πάω θα μπορέσω να τους συναντήσω για να ζητήσω συγγνώμη από τους ανθρώπους που με βοήθησαν. Αλλά αν γυρίσω μετά από χρόνια, μόνο αυτό θέλω: να ζητήσω συγγνώμη από αυτούς και να με συγχωρέσουν. Τίποτα άλλο δεν θέλω. Δηλαδή να καταλάβουν ότι ναι, έκανα δύο λάθη, όχι ένα, και το ένα ήταν στο σπίτι τους, αλλά αυτό που έκαναν αυτοί για μένα το 'χω πάντα μέσα μου, σαν κάτι πολύ σημαντικό για μένα.

Αυτή ήταν η ζωή μου. Όπως μου είχε πει κάποτε ένας στο ΚΕΘΕΑ, «εσύ δεν έμαθες ποτέ στη ζωή σου να λες όχι», και όντως αυτό ήταν. Εκεί που έπρεπε να πω όχι, δεν έλεγα. Ήμουν με δύο ζωές. Και έπαιζα τόσο καλά τον ρόλο μου, που δεν ήξερε κανένας ότι έκανα αυτά τα πράγματα. Και έχω κάνει πάρα πολλά πράγματα στην παρανομία που δεν τα έμαθε κανείς, σε ένα χωριό μάλιστα που όλα μαθαίνονται. Θα μπορούσαν δηλαδή ίσως να με έχουν πιάσει και πιο νωρίς. Αλλά εντάξει, αυτό ήταν.

41. Ζωή για την περιπέτεια

Από μικρή ηλικία ήμουν αθλητής στο στίβο. Παράλληλα πήγαινα σε προπονήσεις ποδοσφαίρου και γύρω στα 14 πήγα σε μια καλή ομάδα, απ' όπου πληρωνόμουν κανονικό μηνιάτικο. Έπαιρνα 320 ευρώ τον μήνα. Επιπλέον δούλευα και ως ιχθυοπώλης στις λαϊκές αγορές τρεις με τέσσερις φορές τη βδομάδα, αναλόγως τη δουλειά που θα είχε.

Το σχολείο το σταμάτησα όταν ήμουν 12 χρονών. Πήγα τρεις μήνες στο γυμνάσιο και με αποβάλανε λόγω του ότι ήμουν οξύθυμος και τσακωνόμουν με όλα τα παιδιά. Πήγα σε κάνα δύο νυχτερινά, αλλά δεν άντεξα και σταμάτησα. Ξαναπήγα όταν ήμουν στις φυλακές ανηλίκων.

Στα 17 μου τράκαρα. Ήμουν με το μηχανάκι και με πάτησε ένα αγροτικό αυτοκίνητο. Με έσερνε μπορεί και για εβδομήντα μέτρα. Έμεινα στην εντατική σε κώμα κοντά δύο μήνες. Στους έξι μήνες σηκώθηκα, βγήκα από το νοσοκομείο και άρχισα να δουλεύω πάλι ως ιχθυοπώλης. Ξαναπήγα στην ομάδα μου. Όμως με διώξαν, αφού δεν μπορούσαν να με κρατήσουν λόγω των τραυμάτων που είχα στο κεφάλι.

Έξι – εφτά μήνες μετά πήγα στην Αλβανία. Εκεί γνώρισα έναν ξάδερφο. Αυτός δούλευε για χρόνια έξω στην Ευρώπη. Έκανε ληστείες, δούλευε με γυναίκες, με ναρκωτικά, με τα πάντα. Με ρώτησε τότε αν υπήρχανε «δουλειές» γι' αυτόν, σε περίπτωση που ερχότανε στην Ελλάδα. Του απάντησε πως ναι, γιατί μου άρεσε όλο το γκανγκστερικό κομμάτι, να πω την αλήθεια.

Ήρθαμε στην Ελλάδα και αρχίσαμε μαζί τις ληστείες. Εγώ, αυτός και άλλα έντεκα άτομα. Ώσπου έγινε μια επιχείρηση της αστυνομίας και μας συνέλαβαν όλους. Θυμάμαι τότε είχα βγει και ο μάγκας της παρέας που δεν μίλησε για τίποτα. Είχα φάει πάνω από τρεις εβδομάδες ξύλο και δεν υπέγραφα στο αστυνομικό τμήμα ούτε καν το όνομά μου. Μπήκα φυλακή, ανήλικα. Την πρώτη μέρα που πήγα εκεί πέρα έφαγα ξύλο από τους υπόλοιπους κρατούμενους. Ήταν το σύστημα τέτοιο, που όποιος ερχότανε καινούριος, τον παίρναν, τον πηγαίνανε σε μια μεγάλη τουαλέτα και τον εβαράγανε για να του πάρουνε τον τσαμπουκά. Μετά από τρεις μέρες μέσα στη φυλακή, τσακώθηκα και χτύπησα δύο άτομα στο καρτοτηλέφωνο. Μετά από δεκατέσσερις μήνες σε εκείνη τη φυλακή, ξανατσακώθηκα πάλι με σχεδόν έναν ολόκληρο θάλαμο. Εκεί για πρώτη φορά μαχαιρώθηκα και μαχαίρωσα έναν συγκρατούμενό μου. Με έδιωξαν με πειθαρχική μεταγωγή σε άλλη φυλακή. Εκεί κάπως έστρωσα λίγο, έβαλα τα πράγματα στη θέση τους. Κατά κάποιο τρόπο είχα αναλάβει και την αρχηγία κάτω στο ισόγειο που βρισκόμουν. Γράφτηκα και πήγαινα στο σχολείο κανονικά, έμεινα οχτώ μήνες και αποφυλακίστηκα από εκεί.

Δούλεψα για έναν χρόνο πάλι ως ιχθυοπώλης. Έναν χρόνο αργότερα, ξεκίνησα πάλι την παρανομία. Αγόραζα ναρκωτικά και τα εμπορευόμουν. Μου άρεσε, δηλαδή, να βγαίνω έξω και να με ψάχνουν. Και ο κόσμος που ήθελα να με ψάχνει ήταν αυτός που έκανε χρήση ναρκωτικών ουσιών. Ήθελα να πηγαίνω στα μαγαζιά και να είμαι ανάμεσα σε αυτούς που κάνουν κουμάντο τη νύχτα.

Πριν πάρω το πρώτο κιλό, είχα γνωρίσει μία κοπέλα, τη Χριστίνα, η οποία είχε έρθει διακοπές από τη Ρουμανία εδώ στην Ελλάδα. Την προσέγγισα μέσω internet και, δυστυχώς και για μένα και γι' αυτήν, παράτησε τις σπουδές της στη Νομική και ήρθε να μείνει μαζί μου. Μείναμε μαζί εφτά χρόνια. Γνώριζε τι έκανα. Βέβαια, δεν της αρέσανε όλα αυτά. Όλα αυτά τα χρόνια δεχόμουν έναν πόλεμο από τους γονείς της φοβερό. Με αστυνομίες και με μπράβους της νύχτας, γιατί κατά κάποιο τρόπο την έκλεψα από κοντά τους. Πήγα στο σπίτι τους και τους την πήρα. Ήρθε όμως με τη θέλησή της. Όχι με το ζόρι.

Το 2012 μου κάνανε μία σύλληψη στον δρόμο επειδή σπλοφορούσα. Ο υποδιοικητής ήξερε τι δουλειά έκανα, με κυνηγούσε για χρόνια, αλλά δεν μπορούσε να με πιάσει επ' αυτοφώρω. Πήγαν στο σπίτι μου και βρήκανε πέντε κιλά χασίς, τρεις ζυγαριές, λοστούς, κουκούλες, όπλο και μετέφεραν και εμένα και τη Χριστίνα στο τμήμα. Έκατσε η κοπέλα περίπου μια εβδομάδα στα κρατητήρια. Όταν πήγαμε στον ανακριτή καθάρισα τη Χριστίνα, τα πήρα όλα πάνω μου και πλήρωσα εγγύηση

και για τους δύο, γιατί έπεσα σε καλούς ανθρώπους. Και η ανακρίτρια αλλά και ο εισαγγελέας θελήσανε να με βγάλουν με περιοριστικούς όρους έξω. Λόγω των τραυμάτων που έχω από το τροχαίο και των χαρτιών της αναπηρίας μου, μπορούμε να πούμε ότι με λυπηθήκανε κιόλας, ήμουν τότε είκοσι δύο χρονών, και μου δώσανε άλλη μία ευκαιρία.

Μετά συνεχίσαμε τη ζωή μας με τη Χριστίνα στο σπίτι μας. Εγώ συνέχισα τα ναρκωτικά κανονικά. Την κοκαΐνη την είχα δοκιμάσει πριν καν γίνει το τροχαίο. Απλώς έπινα περιστασιακά, δύο ή τρεις φορές τον μήνα. Αφού άρχισα και δούλευα μετά με πολλά κιλά, 15, 30, 40 κιλά χασίς, να τα 'χω όλα στο σπίτι για να τα δουλεύω εγώ, ήρθανε πολλά λεφτά στα χέρια μου και μπλέχτηκα και με την κοκαΐνη. Της Χριστίνας, βέβαια, δεν της άρεσαν αυτά.

Τρία χρόνια μετά γνώρισα μία Ελληνίδα. Μία πάμπλουτη γυναίκα. Κατάφερα να της αποσπάσω πολλά χιλιάρικά που τα έκρυβα σ' έναν σάκο κάτω από το κρεβάτι μου. Αυτά τα χρήματα ήταν το κεφάλαιο για να κάνω χονδρεμπόριο ναρκωτικών. Μπήκα σιγά – σιγά στην κοκαΐνη και αγόραζα κιλά. Εκεί ξέφυγα. Έναν χρόνο μετά ξεκίνησα να την καπνίζω.

Παράλληλα με τη σχέση που είχα με την πλούσια Ελληνίδα και με τη Χριστίνα πήγαινα σχεδόν κάθε βράδυ σε στούντιο με γυναίκες κι εκεί χάλαγα τα λεφτά μου. Χάλαγα τουλάχιστον δύο με τρία χιλιάρικά τη βραδιά εκεί πέρα. Είχα πολλά λεφτά από ναρκωτικά εκείνη την περίοδο. Αυτό κράτησε δύο χρόνια.

Γνώρισα μία κοπέλα που δούλευε εκεί πέρα. Μία πολύ όμορφη κοπέλα, πατριώτισσά μου. Την ερωτεύτηκα. Χώρισα με τη Χριστίνα, την έδιωξα από το σπίτι. Ένα χρόνο έμενα και σε εκείνο το σπίτι αλλά και στο σπίτι της πατριώτισσάς μου. Πήγαινα κάθε βράδυ στα πάρτι όπου πούλαγα τα ναρκωτικά που κουβαλούσα πάνω μου. Όμως το καλοκαίρι ξέμεινα. Οι δουλειές μου δεν πήγαιναν καλά. Γιατί, δυστυχώς, τα τελευταία δύο χρόνια έπινα τόση κοκαΐνη που δεν μπορούσα να κοντρολάρω τον εαυτό μου, δεν μπορούσα να διαχειριστώ τίποτα. Το μόνο που με ένοιαζε ήταν να πίνω κοκαΐνη και να βγαίνω το βράδυ να πουλάω, να κάνω κάποια ληστεία και διάφορα τέτοια.

Τον Αύγουστο κλείνω μια δουλειά στην Αλβανία, να πάρω χασίς. Πήγα μαζί με ένα φίλο μου στην Ηγουμενίτσα. Είχαμε στήσει σκηνή στην παραλία. Εκεί έπαιρνα τα ναρκωτικά που μου φέρανε από τα βουνά. Τα φόρτωσα και τα έφερα στην Ελλάδα. Στο μεταξύ, η αστυνομία παρακολουθούσε ένα παιδί από την Κόρινθο, ο οποίος ήταν πελάτης μου. Λίγο πριν φτάσω, λοιπόν, μου στήσανε μπλόκο και μας πήγανε στην αστυνομία. Στην αρχή δεν βρισκανε τα ναρκωτικά στο αυτοκίνητο, γιατί τα είχα καλά κρυμμένα. Μου βγάζουν τις χειροπέδες και ήμουν έτοιμος να φύγω. Όμως έβαλαν εκπαιδευμένο σκύλο να ψάξει και τα βρήκε.

Μπήκα στη φυλακή. Διατηρούσα ακόμα τη σχέση με την πατριώτισσά μου. Και μάλιστα έστειλα τους γονείς μου να πάνε στους δικούς της στην Τουρκία όπου

έμεναν να τη ζητήσουν. Αυτοί του είπαν ότι δουλεύω στα καράβια και ότι είμαι στη Βραζιλία. Τέλος πάντων. Της ανοίξαμε ένα μαγαζί για νύχια και μαλλιά, γιατί έχει έξι πτυχία αισθητικής. Εμένα μου έπεσε πολύ βαρύ που μπήκα στη φυλακή. Δεν περίμενα ότι θα ξαναμπώ. Επειδή έπινα τόσο πολύ, είχα φτιάξει έναν δικό μου κόσμο, όπου δεν υπήρχε φυλακή, δεν υπήρχε αστυνομία, δεν υπήρχαν πιο μάγκες από μένα και νόμιζα ότι μπορούσα να κάνω κουμάντο παντού. Μου έπεσε τόσο βαρύ, που αντί να σταματήσω την κοκαΐνη, έπινα μες στη φυλακή. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να ξεπουλήσω ότι είχα για να πληρώνω τις δόσεις μου. Μέσα σε δύομισι μήνες μού φύγανε γύρω στα 90-100 χιλιάρικά μέσα στη φυλακή.

Μετά ξέφυγα. Ξύπνησα ένα πρωί, ευτυχώς δεν ήταν ανοιχτή η πόρτα, και ήθελα να αυτοκτονήσω. Να ανέβω στον τρίτο και να πηδήξω από πάνω. Είχα μείνει ρέστος, έξω την οικογένειά μου την είχα αφήσει ρέστη, κατέστρεψα τα πάντα, τα πάντα, και πήγα και κλειδώθηκα στα πειθαρχεία για 14 μήνες. Οικειοθελώς. Εκεί γνώρισα ένα παλικάρι, πολύ καλό παιδί, που είχε την αρχηγία. Πέσανε κάποια τηλέφωνα και με πήρε μαζί του. Εκεί κάθε μέρα κάπνιζα μόνο μαύρο. Μετά αυτός πήρε μεταγωγή κι εγώ δεν μπορούσα να κάτσω μόνος μου μέσα. Βγήκα και μπήκα στην ακτίνα, όπου έκατσα περίπου ενάμιση μήνα ή δύο. Και μετά ήρθε η μεταγωγή μου εδώ.

Εδώ βρίσκομαι τους τελευταίους έντεκα μήνες. Ενώ ήταν να μεταφερθώ στο ΚΑΤ για τον ώμο, πήρα τη μεταγωγή και ήρθα εδώ. Το συμβούλιο όμως εδώ έκρινε ότι δεν είμαι έτοιμος να ενταχθώ στην κοινωνία ακόμα, λόγω πειθαρχικού.

Γι' αυτό είμαι ακόμα εδώ, ενώ η ποινή μου έχει τελειώσει. Έπρεπε εδώ και τρεις μήνες τουλάχιστον να είμαι σπίτι. Υπέγραψα τώρα πάλι και περιμένω να βγει το συμβούλιο. Έγραψα οχτώ σελίδες με τα προβλήματά μου, βρήκα κάποιους ποινικούς κώδικες, σύμφωνα με τους οποίους δεν μπορούν να μου στερήσουν την ελευθερία μου λόγω ενός πειθαρχικού, για το οποίο τιμωρήθηκα εννέα μήνες αργότερα. Δεν γίνεται αυτό, είναι εκτός νόμου.

Από τότε που ήρθα εδώ έχω τρελαθεί, γιατί είναι μια φυλακή τόσο κλειστή, που δεν έχεις τίποτα να κάνεις. Εκεί είχα και την οικογένειά μου κοντά, είχα δύο επισκεπτήρια την εβδομάδα. Εδώ έντεκα μήνες δεν έχω δει άνθρωπο, γιατί δυστυχώς δεν μπορούν να έρθουνε.

Η πρώην μου, αυτή η πατριώτισσά μου, που τη γνώρισα σε οίκο ανοχής, την έβγαλα από εκεί και ανοίξαμε το μαγαζί, μου είπε «κουράστηκα, δεν μπορώ άλλο να σε περιμένω». Κι έτσι το διαλύσαμε. Είχα καταλάβει, βέβαια, ότι κάτι έτρεχε από τότε που ήρθα εδώ, την άκουγα περίεργα στο τηλέφωνο και της το έλεγα.

Τώρα περιμένω να οριστεί πάλι το καινούριο συμβούλιο, να ακούσω την πρόταση της εισαγγελέα. Μακάρι να είναι θετική! Αλλιώς θα περιμένω πάλι 60 μέρες, να ξανανοίξουν τα χαρτιά μου, μέχρι να περάσει ο ένας χρόνος για να λήξει το πειθαρχικό.

Πριν από τρία χρόνια πήρα μία πολύ καλή αποζημίωση για το τροχαίο που είχα. Μ' αυτά τα λεφτά θέλω να φτιάξω ένα σπίτι για τον πατέρα μου στην Αλβανία. Του έφτιαξα ήδη αυτό που έχει. Του αγόρασα ένα καινούριο αυτοκίνητο, επειδή του είχα τρακάρει το δικό του. Σπούδασα την αδερφή μου, που έγινε φυσικοθεραπεύτρια και δεν έχει καμία σχέση με μένα. Είμαστε η μέρα με τη νύχτα και της έχω ιδιαίτερη αδυναμία. Και τώρα αν θα βγω έξω περιμένω ακόμη μία αποζημίωση πολύ καλή και έχω όνειρο να ανοίξω ένα φυσικοθεραπευτήριο στην αδερφή μου.

42. Οι πάνω και οι κάτω

Μεγάλωσα σε μία πολύ καλή οικογένεια και πήρα πολλή αγάπη από μικρός. Παρόλο που δεν ήμασταν πλούσιοι, δεν μου έλειψε σχεδόν τίποτα. Μέχρι τα μέσα τού γυμνασίου ήμουν πολύ καλός μαθητής, όπως και ο αδερφός μου, που είναι ένα χρόνο μεγαλύτερος. Ασχολούμουν με το μποξ, την πάλη, το ποδόσφαιρο. Στο μποξ, μάλιστα, είχα πάρει και μετάλλια. Γύρω στα 13-14, επειδή έκανα παρέα με μεγαλύτερους, δοκίμασα πρώτη φορά χασίς. Το πρώτο πράγμα που θυμάμαι ότι είπα μετά τη ζάλη που ένιωσα ήταν «Παναγίτσα μου, να ξενερώσω από αυτό το πράγμα και δεν ξανακάνω τίποτα. Να ξαναγίνω όπως πριν». Πέρασαν όμως μερικές μέρες και αντί αυτό να μου γίνει μάθημα εγώ ξαναδοκίμασα.

Μέσα σε έναν χρόνο έμεινα σε 10 μαθήματα. Δεν με ενδιέφερε καθόλου τίποτα πια. Οι δικοί μου άρχισαν να καταλαβαίνουν, όμως τους κορόιδευα. 2-3 χρόνια μετά, γνώρισα κάποιες παρέες με μεγαλύτερους, μπήκα στην κοκαΐνη, άρχισα σιγά σιγά το εμπόριο και άρχισαν και τα πιο σοβαρά προβλήματα. Αστυνομικοί μπαινόβγαιναν στο πατρικό μου, ήταν και ο αδερφός μου μπλεγμένος, οι γονείς μας ανησυχούσαν, όμως εμείς τους διαψεύδαμε.

Μόλις απολύθηκα από φαντάρος, άρχισα να δουλεύω σε ένα μαγαζί με τέντες. Είχα μαλώσει με τον πατέρα μου, γιατί θα έβγαινε στη σύνταξη, και δεν ήθελε να αφήσει την επιχείρηση σε εμάς και να διακινδυνεύσει να χαλάσουμε με τα ναρκωτικά το όνομα που είχε φτιάξει. Τον πρώτο χρόνο δούλευα κανονικά. Ήμουν ευγενικός, καλός στη δουλειά, είχα γίνει και μάστορας, όλα πήγαιναν καλά. Είχα έναν καλό τρόπο ζωής, ένα πολύ καλό εισόδημα, αλλά απ' ό,τι καταλαβαίνω με ξεγελούσε. Έλεγα, δηλαδή, ότι εγώ δεν είμαι σαν αυτόν που είναι στο παγκάκι ή σαν αυτόν που είναι ταλαιπωρημένος. Εγώ έχω τη δουλειά μου, δεν ξέρει κανένας τι κάνω, έχω τα λεφτά μου και είμαι κάτι παραπάνω από αυτόν. Αλλά στην ουσία είμαστε το ίδιο. Άμα πίνεις, πίνεις. Είτε πίνεις πολύ είτε λίγο. Είτε έχεις λεφτά και ωραία ρούχα είτε όχι, δεν έχει σημασία.

Δούλεψα στις τέντες γύρω στα 6-7 χρόνια. Έπαιρνα και δικές μου δουλειές, μου έδινε και το αφεντικό μου. Όταν όμως βρήκε ένα μεγάλο χρηματικό ποσό, άρχισε να με υποψιάζεται. Το ίδιο και οι γονείς μου, που καταλάβαιναν ότι τα χρήματα που τους έδινα για να τους βοηθήσω δεν έβγαιναν από τις τέντες. Δεν ήθελαν όμως να το παραδεχτούν. Το αφεντικό μου έβαλε μία κάμερα στο μπάνιο για να δει τι γίνεται και μια μέρα που είχα φέρει και τον αδερφό μου στη δουλειά τα κατέγραψε. Μαλώσαμε και έφυγα.

Ένα διάστημα κατέβηκα στην Αθήνα και ασχολήθηκα με κάτι πολύ πιο μεγάλο. Εκεί μας κυνήγησε η αστυνομία και είχαμε ανταλλαγή πυροβολισμών. Ή θα με σκότωναν ή θα τους σκότωνα. Ό,τι και να γινόταν από τα δύο ζημιά θα ήταν. Είτε πέθαινα εγώ είτε σκότωνα κάποιον άνθρωπο που θα άφηνε οικογένεια πίσω του. Όλο αυτό με στιγμάτισε. Γιατί να χάσω τη ζωή μου για αυτό που κάνω ή, ακόμα περισσότερο, γιατί να σκοτώσω κάποιον και να έχω τύψεις;

Μετά τα πράγματα χειροτέρεψαν. Άρχισα να κάνω και ληστείες. Πηγαίναμε στο εξωτερικό με κάποια σκάφη και ακολουθούσαμε πληροφορίες για μεγάλα χρηματικά ποσά που κουβαλούσαν επιχειρηματίες. Αν και εγώ δεν τα πήγαινα καλά με αυτά και δεν το είχα ξανακάνει μέχρι τότε, με έπεισαν οι φίλοι μου. Όμως παρόλο που συμμετείχα στην οργάνωση, δεν μπορούσα να απειλήσω κάποιον. Μία εικόνα που με στιγμάτισε πολύ είναι που κάποιος δεν έδινε τη βαλίτσα με τα χρήματά του και το αμάξι του δεν σταματούσε, οπότε τον χτυπήσαν πολύ άσχημα τα παιδιά που ήμασταν μαζί. Ο ένας του έσπασε το πόδι, ο άλλος τον χτύπησε στο πρόσωπο με ένα όπλο.

Πήγα δούλεψα σε άλλο μαγαζί με τέντες. Η δουλειά πήγαινε καλά και είχα αρχίσει πάλι να παίρνω δικές μου δουλειές.

Η ενασχόλησή μου με τα ναρκωτικά ήταν σταθερή και είχα αρχίσει να βάζω άλλους μπροστά, για να εκμηδενίζω τις πιθανότητες να με πιάσουν. Αλλά η ουσία δεν είναι να κάνεις αυτό. Το θέμα είναι να ξεμπλέξεις από όλο αυτό. Έχουν πάθει φίλοι μου ζημιά, έχουν μπει πολλοί στις φυλακές μέσα, εμένα δεν μου έκαναν ζημιά. Και αυτό με στιγμάτισε, γιατί από τη μία εγώ δεν μπήκα, αλλά μπήκε κάποιος φίλος μου που τον πήρα κοντά μου. Είχε, βέβαια, και αυτός κέρδος και ήταν επιλογή του, αλλά ένιωθα λίγο άσχημα.

Όταν ξεκίνησα τη δουλειά στο καινούριο μαγαζί είπα να σταματήσω τις άλλες δραστηριότητες, γιατί είχα καταλάβει ότι με παρακολουθούσαν και ρωτούσαν πολλούς φίλους μου για μένα. Με τους δικούς μου είχα μαλώσει, γιατί είχαν πια καταλάβει, και είχα φύγει από το σπίτι. Οι σχέσεις μας ήταν τυπικές. Έμενα μόνος μου. Είχα κάποιες σχέσεις με κοπέλες, αλλά τις κορόιδευα κι αυτές. Σκεφτόμουν ότι τους έκανα κακό, ότι μπορεί να πάθαιναν κάτι, να ερχόταν στο σπίτι η αστυνομία.

Ο κύριος στον οποίο δούλευα μου είχε προτείνει να συνεταιριστούμε, γιατί ήθελα κι εγώ να κάνω δικιά μου επιχείρηση. Εγώ εκείνη την εποχή είχα πάθει μεγάλη

ζημιά, έχασα ένα κεφάλαιο 50000-70000 ευρώ, επειδή είχαν βρει κάποια πράγματα που είχα φέρει από το εξωτερικό. Είχα ένα κεφάλαιο, αλλά χρειαζόμουν ακόμη 30000-50000 ευρώ. Είχα, λοιπόν, κάποιες πληροφορίες για έναν επιχειρηματία και την κοπέλα ενός άλλου, ότι θα είχαν 25000 και 15000 ευρώ αντίστοιχα, οπότε κανονίσαμε δουλειά και τους τα πήραμε .

15-20 μέρες μετά από αυτά τα περιστατικά, με σταματάνε έξω στον δρόμο. Στην τσάντα με τα χρήματα που είχαμε πάρει είχε μέσα και πιστωτικές κάρτες αλλά και κάρτες από σούπερ μάρκετ, που εγώ χρησιμοποιούσα για να σπάω την κοκαΐνη. Όταν με σταμάτησαν, είχα ένα τσαντάκι και, επειδή ήμουν υπό την επήρεια, δεν είχα καταλάβει ότι είχα πάρει κατά λάθος αυτές τις κάρτες και τις είχα πάνω μου. Σταματώντας με λοιπόν για ένα τυχαίο έλεγχο, τις βρίσκουν. Στην αρχή πήγα να δικαιολογηθώ, αλλά επειδή, όπως είναι φυσικό, οι κάτοχοι των καρτών είχαν κάνει καταγγελία, με πήγαν στην αστυνομία και έτσι με πιάσανε. Μου χρέωσαν άλλες πέντε παρόμοιες ληστείες. Δικάστηκα. Έχω ακούσει 18 χρόνια κάθειρξη. Θέλω να πιστεύω ότι στο επόμενο δικαστήριο θα φύγουν αυτές οι κατηγορίες και ότι σε έναν χρόνο περίπου θα βγω έξω.

Αυτό που έχω καταλάβει όλα αυτά τα χρόνια είναι ότι αυτός ο τρόπος ζωής δεν βγάζει πουθενά. Όσα λεφτά και να βγάλεις, όσο κι αν νομίζεις ότι κάποιος είσαι, δεν είσαι τίποτα. Ο κόσμος έξω, όπως άκουγα συζητήσεις όταν δούλευα, τους κοροϊδεύει αυτούς που κάνουν ναρκωτικά, τους έχει κάτω. Εμείς νομίζουμε ότι είμαστε κάποιοι, αλλά στην ουσία, για όλον τον άλλο κόσμο, είμαστε κάτω, είμαστε υπό. Εμείς ξεκινάμε από μαγκιά ή πουλάμε ναρκωτικά για να πληρώνουμε τα δικά μας ή για να βγάζουμε χρήματα και να έχουμε καλά αμάξια, καλά ρούχα, καλό τρόπο ζωής, όπως νόμιζα κι εγώ. Έλεγα πως δεν μπορούσα να ζήσω με 800 ευρώ. Εγώ χαλούσα 1000 ευρώ την ημέρα.

Αλλά στην ουσία, είμαστε κάτω. Νομίζεις ότι κάτι κάνεις. Φιλίες δεν υπάρχουν. Μπορεί να έχεις έναν-δύο παιδικούς φίλους. Στα ναρκωτικά όλοι αυτοί που νομίζεις για φίλους έρχονται δίπλα σου για να κερδίσουν κάτι από σένα, αύριο μεθαύριο θα σε πουλήσουν, θα σε προδώσουν. Δηλαδή αν δεν υπήρχε το κέρδος, αν δεν υπήρχε το πióμα, μπορεί δύο άτομα να μην έκαναν καν παρέα, ούτε καν να μιλούσαν. Αυτός, για μένα, δεν είναι φίλος σου. Αν χάσει εσένα, θα πάει σε κάποιον άλλον σαν εσένα.

Τώρα που θα βγω θέλω να ανοίξω ένα μαγαζί με τέντες, γιατί την ξέρω πολύ καλά τη δουλειά αυτή και την αγαπάω. Πρώτα πρώτα θέλω να κάνω καλό στον εαυτό μου. Να σταματήσω αυτόν τον τρόπο ζωής που με κούρασε, γιατί από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου δεν ήμουν χωρίς ναρκωτικά ποτέ. Συναντούσα κανέναν συγγενή ή κανέναν φίλο τού πατέρα μου στον δρόμο και ντρεπόμουν στη σκέψη ότι θα με καταλάβει. Έλεγα ότι δεν με καταλάβαινε κανένας, αλλά πιστεύω ότι όλοι καταλάβαιναν, απλώς ντρεπόνταν να το πουν στους γονείς μου. Νομίζεις ότι είσαι

σε ένα σκέπαστρο και δεν είσαι σαν τον άλλον στο παγκάκι, επειδή έχεις λεφτά και ωραία ρούχα, αλλά πάλι χρήση κάνεις, είσαι ταλαιπωρημένος κι εσύ. Δεν κοιμόμουν καθόλου το βράδυ. Λόγω κοκαΐνης, ζήτημα να κοιμόμουν μισή με μία ώρα. Τα μάτια μου ήταν μαύρα. Δεν έτρωγα. Καταστρέφεις τον οργανισμό σου.

Τέλος πάντων, κουράστηκα από αυτόν τον τρόπο ζωής. Θέλω να ανοίξω το μαγαζί και να ζήσω φυσιολογικά. Ο αδερφός μου, λόγω των τηλεφωνημάτων που είχαμε, την πλήρωσε περισσότερο από μένα για μία κοινή κατηγορία για εγκληματική οργάνωση και τα τελευταία τέσσερα χρόνια έχει μπει σε κέντρο απεξάρτησης και είναι καθαρός, όπως και δυο-τρεις φίλοι μου ακόμα, και αυτό σκοπεύω να κάνω κι εγώ. Να μην ξανασχοληθώ ποτέ με τα ναρκωτικά και τέτοια πράγματα, να ανοίξω το μαγαζί και να κοιτάξω τη ζωή μου.

Χαράμισα τα χρόνια μου. Δεν είμαι μικρός. Πότε θα κάνεις ένα παιδί; Όταν γίνεις 50 χρονών; Και οι χαρές τής ζωής δεν είναι να πας στα μπουζούκια και να σου ανοίγουν τις πόρτες ή να έχεις το τάδε αμάξι ή 1000 ευρώ την ημέρα. Μπορείς να περάσεις καλά και με 800 ευρώ τον μήνα, γιατί έτσι έμαθα από τους γονείς μου. Δεν χρειάζεται να πας στα μπουζούκια. Μπορείς να πας σε ένα ταβερνάκι, μπορείς να πας μια βόλτα σε μία θάλασσα, όμορφο είναι κι αυτό. Αλλά εμείς είχαμε αυτή τη νοοτροπία. Όλα σε ποσότητα. Αυτό έχω καταλάβει εγώ σε όλα αυτά τα χρόνια. Κι αυτό θέλω να κάνω.

43. Στην παρανομία από ...κούνια

Η ζωή μου αρχίζει να αλλάζει από τα επτά μου χρόνια. Οι γονείς μου με έχουν κλείσει σε ένα ορφανοτροφείο, γιατί δεν μπορούν να με προσέχουν οι ίδιοι.

Εκεί ξεκινάω με κάποιες παρέες να «ανοίγουμε» σπίτια, για να κλέψουμε πράγματα, όπως καρέκλες και τραπέζια, με σκοπό να τα τοποθετήσουμε σε ένα άλλο σπίτι, που μας άρεσε και υποτίθεται πως θα το κάναμε δικό μας. Μας πιάσανε, βέβαια, και με διώξανε από το ορφανοτροφείο.

Αρχίζω και μένω μόνος μου, σχεδόν μόνος μου δηλαδή, γιατί οι γονείς μου δουλεύουν και είμαι σχεδόν όλη μέρα μόνος. Σαν παιδί, αρχίζω να θέλω πράγματα, τα οποία δεν μπορούν να μου πάρουν οι γονείς μου, γιατί δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα, και μου έρχεται η ιδέα να «ανοίγω» αυτοκίνητα και να αφαιρώ τα ψιλά που αφήνουν οι οδηγοί στην κονσόλα ή στο ντουλαπάκι. Σε ηλικία οχτώ χρονών έκανα αυτή τη δουλειά.

Μεγαλώνοντας είχα σταθερά παραβατική συμπεριφορά. Δηλαδή, έκλεβα ότι ήθελα, ποδήλατα ή άλλα αντικείμενα. Από μικρός έκανα κλοπές. Ξεκίνησα αυτή τη

ζωή και νόμιζα ότι ήταν κάτι σωστό, ότι ήταν κάτι ωραίο και ότι ήμουν μάγκκας, κάτι διαφορετικό.

Τέλος πάντων, πέρασαν τα χρόνια και σε ηλικία δώδεκα –δεκατριών χρονών κατέληξα να μένω με τη γιαγιά μου. Η γιαγιά μου ήταν μεγάλη γυναίκα και εγώ μπορούσα να της λέω ψέματα, που εκείνη υποτίθεται ότι τα πίστευε. Της έλεγα, για παράδειγμα, ότι θα έμενα σε έναν φίλο μου, ενώ εγώ έμενα σε μια παραλία δύο μέρες με άλλους φίλους ή μπορεί να είχαμε πάει για κλοπές. Ήμουν συνέχεια στην παραβατικότητα.

Σε ηλικία δεκαεφτά χρονών μπαίνω για πρώτη φορά φυλακή για κλοπή μηχανής. Κάθομαι για εννιά μήνες περίπου στη φυλακή ανηλίκων. Ήταν πολύ δύσκολα. Βέβαια, εντάξει, αν υπήρχαν εκατό άτομα εκεί, τύχαινε να ξέρω απ' έξω τους πενήντα, γιατί είχα δικτυωθεί, και δεν είχα πειράγματα, όπως είχαν άλλοι. Ωστόσο, δεν παύει να ήταν δύσκολα για μένα.

Αποφυλακίζομαι, προσπαθώ και βρω δουλειά. Βρίσκω μία στην οποία μένω για περίπου ενάμιση χρόνο. Έρχεται ο καιρός να πάω φαντάρος. Άντεξα όμως μόνο τρεις μήνες, γιατί είχα συνηθίσει την ελευθερία και δεν μπορούσα την κλεισούρα. Ζητάω λοιπόν και μου δίνουν αναβολή.

Πέντε μήνες μετά πέφτω πάλι φυλακή, πάλι για κλοπή μηχανής. Άρχισε η ζωή μου και ήταν στο μέσα – έξω. Μέχρι σήμερα έχω βγάλει είκοσι πέντε πραγματικά χρόνια στη φυλακή. Για το τελευταίο αδίκημα είμαι ήδη τέσσερα μέσα.

Κάποια στιγμή άλλαξε τελείως το μυαλό μου. Λέω τέρμα όλα, θα κάνω οικογένεια. Είχα βρει μια κοπέλα, την οποία και παντρεύτηκα. Λέω θα κάνω οικογένεια και τέρμα και παρέες και όλα. Είχα πιστέψει ότι τα κατάφερα, γιατί έμεινα μαζί της γύρω στα δεκατρία χρόνια. Κάναμε πέντε παιδιά και ήταν όλα καλά.

Ωσπου άρχισα τα ναρκωτικά. Αλλά όχι ηρωίνη. Χάπια, σιρόπια, τέτοια πράγματα. Μπλέκω και τα διαλύω όλα. Δεν έφταιγε η γυναίκα μου, έφταιγα εγώ. Και χωρίζω.

Και αρχίζει πάλι η άσπρη ζωή. Πάλι, δηλαδή, ξενύχτια, παρέες, ληστείες. Και φτάνω σ' ένα σημείο να αρχίσω να ληστεύω τράπεζες. Ανέβηκα επίπεδο! Και ποια ήταν η κατάληξη; Να είμαι πάλι φυλακή.

Δεν έχω καταφέρει πολλά πράγματα. Έχω κάτι όμως που θα μπορούσε να με βοηθήσει να κάνω ένα νέο ξεκίνημα μακριά από την παρανομία. Αυτό που θέλω να κάνω από δω και πέρα είναι να βγω έξω, να μπορέσω να ξαναπάω κοντά στην οικογένειά μου. Όχι να ξανασμίξω με τη γυναίκα μου, απλώς να είμαι κοντά και στα παιδιά μου και σε όλους. Έχω δικό μου ταξί και θέλω να μπορέσω να δουλέψω και να σταματήσω απ' όλα πλέον, γιατί δεν βγαίνει πουθενά αυτή η ζωή. Είδα ότι ξεφτιλίζεσαι, ότι εδώ είσαι ένας αριθμός. Δεν έχεις αξιοπρέπεια, δεν έχεις τίποτα. Τα μηδενίζουν όλα. Και δεν θέλω να ζω έτσι, έχω κουραστεί πλέον.

44. Το αντίτιμο της φιλοξενίας

Γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Αλβανία, μέχρι τα 13 μου που ήρθα στην Ελλάδα, όπου βρίσκονταν τα αδέρφια μου. Άρχισα να δουλεύω για να επιβιώσω και κάποια στιγμή γνώρισα μία κοπέλα, η οποία σήμερα είναι η γυναίκα μου. Συζούσαμε και δουλεύαμε και οι δύο, ήμασταν μια χαρά. Εγώ δούλευα σε μια εταιρεία με γυψοσανίδες και έκανα πολλά ταξίδια στην Ευρώπη.

Δέκα χρόνια μετά, στα 33 μου, ήμουν νόμιμος Έλληνας πολίτης. Λίγο αργότερα πήγαμε με τη γυναίκα μου στην Ιταλία για δουλειά. Δεν τα καταφέραμε και επιστρέψαμε στην Ελλάδα. Λίγο αργότερα ήρθε στη ζωή μας και η κορούλα μας.

Μια μέρα καλοκαιρινή έρχεται σπίτι μας ένας παιδικός μου φίλος με τη γυναίκα του. Τους φιλοξένησα. Ο φίλος μου ήξερα ότι ασχολούνταν με την παρανομία, γιατί είχε κάνει και φυλακή εδώ 6 χρόνια. Αλλά εφόσον αποφυλακίστηκε, είχε κανονικά χαρτιά και ήρθε και με τη γυναίκα του, δεν του αρνήθηκα τη φιλοξενία. Μια μέρα που πήγαμε για καφέ συναντήσαμε έναν άλλο φίλο μου. Τους γνώρισα και αυτοί βγήκαν μερικές φορές μόνοι τους. Δεν ήξερα τι σχεδίαζαν.

Δέκα μέρες μετά την αναχώρησή τους μου ανακοινώνει ότι έρχεται ξανά εκεί που έμενα. Με ξάφνιασε. Τον ρώτησα γιατί και μου είπε ότι δεν μπορέσαμε να είμαστε μαζί ως ζευγάρι, να περάσουμε λίγες παραπάνω ώρες, γιατί εγώ φιλοξενούσα και άλλους συγγενείς μου. Κι έτσι ξαναήρθαν. Εγώ ήμουν σπίτι με τον ανιψιό μου και είπαμε το επόμενο βράδυ να βγούμε για ποτό.

Την επόμενη μέρα εγώ τον βρήκα σπίτι μας όταν γύρισα από τη δουλειά. Πριν βγούμε έξω, κάποιος του τηλεφώνησε.

Μου λέει είναι ένας φίλος μου, πάω να τον συναντήσω. Βγες εσύ με τις γυναίκες και το κορίτσι και θα έρθω να σας βρω. Δεν θα αργήσω, ούτε είκοσι λεπτά δεν θα κάνω. Μου κακοφάνηκε, αλλά δεν πήγε το μυαλό μου στο κακό. Βγαίνουμε λοιπόν και μετά από μισή ωρίτσα λέω στη γυναίκα του να τον πάρει τηλέφωνο να δούμε πού είναι. Τον παίρνει και το τηλέφωνο είναι κλειστό. Προσπάθησα κι εγώ χωρίς αποτέλεσμα. Τον αναζήτησα και στον ανιψιό μου και σε έναν κοινό παλιό φίλο μας. Δεν τον βρήκα πουθενά. Επιστρέψαμε αργά το βράδυ και τον περιμέναμε, αλλά δεν φάνηκε. Οι γυναίκες έκατσαν όλο το βράδυ και περίμεναν να δουν τι έγινε, εμένα όπως καθόμουν εκεί με πήρε ο ύπνος. Στις 7 το πρωί ήρθε σπίτι μας. Τον μάλωσα για την ανευθυνότητά του.

Μου προφασίστηκε ότι πήγε στο σπίτι ενός φίλου του και ότι το κινητό του έμεινε από μπαταρία. Εγώ που δεν το πίστεψα τον ξεμονάχιασα και τον ρώτησα μήπως έχει κρυφή σχέση και ήταν μαζί της. Όταν το αρνήθηκε τον ρώτησα γιατί

ήρθε από την Αθήνα να με δει και εξαφανίστηκε. Ε, μου λέει, έγινε ζημιά. Πήγαμε για κλοπή, μου λέει, μ' αυτό το παιδί που του είχα γνωρίσει εγώ, όταν συναντηθήκαμε τυχαία. Γιατί εγώ του είχα πει τότε εκείνου του παιδιού πως ο φίλος μου ασχολούνταν παλιά με τέτοια και είχε κάνει φυλακή και κανόνισαν, φαίνεται, όταν βγήκαν μόνοι τους να πάνε κανονικά για ληστεία. Και την έκαναν τότε σε ένα χωριό.

Εγώ 34 χρονών, τόσα χρόνια στην Ελλάδα δεν είχα πειράξει ούτε μύγα. Ήμουν νόμιμος πολίτης, πλήρωνα τα πάντα, όταν δικαιούμουν κάτι το έπαιρνα γιατί το δικαιούμουν, και επειδή δεν είχα ασχοληθεί ποτέ με την παρανομία φοβήθηκα. Σκέφτηκα τι θα γίνει τώρα; Γιατί δεν ήξερα από αυτά καν. Και τι κάνω; Με το που φεύγει αυτός, παίρνω τη γυναίκα μου και το παιδί μου και φεύγουμε Αλβανία, γιατί της λέω έγινε αυτό κι αυτό. Έρχεται και ο φίλος μου με τους φίλους του που είχαν κάνει τη ληστεία. Κι εκεί έμαθα κάθε λεπτομέρεια του τι είχε γίνει.

Εγώ είμαι φυλακή λόγω του τηλεφώνου που μου πήρε όταν ήρθε σπίτι μου από την Αθήνα. Θεωρήθηκα συνεργός. Αυτός που τους ρουφιάνεψε ήταν εκείνος που τους πρόσφερε τη δουλειά. Γιατί η αστυνομία αυτόν έπιασε και αυτός τα είπε όλα. Και αυτός ήταν που τους έφερε όλους από Αλβανία. Και είχε και ισοβίτες στο αμάξι και ληστές και χωρίς χαρτιά. Αλλά αυτός δεν κάηκε καθόλου. Για να γλιτώσει αυτός, «έδωσε» εμένα για να συμπληρώσει το νούμερο που ζήτησε η αστυνομία. Γιατί η αστυνομία αναζητούσε τέσσερα άτομα. Και είπε ότι ο τέταρτος της ληστείας ήμουν εγώ. Δηλαδή 3 ήταν μέσα, λένε, και ένας απ' έξω. Γιατί είχαν μιλήσει μεταξύ τους στο τηλέφωνο εκείνο το βράδυ. Ο τέταρτος ποιος είναι; Ο τέταρτος είναι ο ρουφιάνος. Έκανε συμφωνία για να γλιτώσει αυτός. Κι έφαγα αυτή την ποινή που έφαγα. 15 χρόνια κι έξι μήνες. Έχω όμως το Εφετείο σε λίγους μήνες. Ελπίζω να αθωωθώ όπως έπρεπε να συμβεί και στο πρώτο δικαστήριο.

Δυστυχώς όμως στο πρωτόδικο δεν κοίταξαν καλά την υπόθεση.

Τώρα κλείνω δύο χρόνια μέσα. Όταν με έπιασαν, η γυναίκα μου ήταν έγκυος τριών μηνών στο δεύτερο παιδί μας. Φοβήθηκα μήπως αποβάλει από τη στεναχώρια της, αλλά όλα πήγαν μια χαρά. Γεννήθηκε το παιδί, είναι αγόρι, πάει στα δύο τώρα. Τους έβλεπα δύο φορές την εβδομάδα, αλλά τώρα με τον κορονοϊό έχω να τους δω από πέρυσι. Τώρα περιμένω να αθωωθώ. Γιατί δεν έκανα την παρανομία για την οποία με κατηγορούν. Το λάθος μου έγινε επειδή τον φιλοξένησα, αλλά όταν έρχεται ένας παιδικός σου φίλος με τη γυναίκα του μπορείς να τον διώξεις από το σπίτι; Εντάξει, ήξερα ότι ασχολούνταν με την παρανομία, αλλά άλλο το ένα, άλλο το άλλο. Αυτός ασχολούνταν για τον εαυτό του, όχι για μένα. Τώρα εγώ δεν μπορώ να αποδείξω την αθωότητά μου, γιατί ήμουν στο σπίτι με τη γυναίκα μου, αλλά δεν έχω αποδείξεις μετά τη 1.30 το πρωί.

Αν ήμουν μαζί τους στη ληστεία, θα σηκωνόμουν στο δικαστήριο και θα έλεγαν «ναι, το έκανα, το έκανα γι' αυτούς τους λόγους, ζητώ συγγνώμη από την οικογένεια και όλα και δικάστε με, γιατί το δέχομαι αυτό που έκανα». Αλλά δεν το

έκανα. Βεβαιώνεται ότι πήγαινα κάθε μέρα στη δουλειά μου, ότι νόμιμος πολίτης που είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του και ότι δεν έχω απασχολήσει τις αρχές μέχρι τότε. Αυτοί είπαν ότι δεν ξέρουν αν πήρα μέρος στη ληστεία, αλλά σ' εμένα ήρθε ο φίλος μου. Εμένα ήρθε και βρήκε. Αυτό είναι όλο το μπέρδεμα.

Έρχεται η οικογένεια του θύματος και δείχνουν εμένα όλοι, συνεννοημένοι για να με χώσουν μέσα, ότι αυτός ήταν εκεί. Πως είναι δυνατόν να με αναγνώρισαν, αφού όλοι ήταν με κουκούλες προσώπου (full face), με μαύρα ρούχα και με γάντια. Είπαν ότι με γνώρισαν δύο χρόνια μετά από τα χείλη! Εμένα αυτό που με καίει πιο πολύ είναι ότι δεν θέλω αυτοί από το θύμα, από το σπίτι, να νιώθουν ότι εγώ ήμουν στο σπίτι τους. Μόνο αυτό με πονάει. Δεν με πειράζει το να κάνω ένα, δύο, τρία χρόνια φυλακή. Θα τα βγάλω πέρα. Αλλά με πειράζει που αυτοί σκέφτονται ότι εγώ λήστεψα το σπίτι τους. Γιατί εγώ τόσα χρόνια δεν έχω πειράξει μύγα, πώς έγινα μέσα σ' έναν χρόνο τόσο κακός, να μπω στο σπίτι των άλλων; Να τον απειλήσω, για να του πάρω τα λεφτά; Εγώ τα τελευταία 5 χρόνια είχα δικό μου συνεργείο με γυψοσανίδες. Δούλευα σ' όλα τα σπίτια εδώ. Μέχρι και στα δικαστήρια είχα φτιάξει γυψοσανίδες. Κι άλλαξαν όλα. Το κακό μπορεί να σου έρθει από εκεί που δεν το περιμένεις. Ποτέ δεν πίστευα ότι εγώ θα καταλήξω κάποια στιγμή στη φυλακή, γιατί, άμα ξεκινήσουμε από τις ρίζες μου, από την οικογένειά μου, κανένας δεν είχε πάει φυλακή, δεν ασχολούνταν κανένας με την παρανομία. Γι' αυτό κι εγώ δεν το φανταζόμουν καν αυτό. Αλλά εντάξει, η ζωή έχει εκπλήξεις.

Θα ήθελα να ήμουν έξω στα παιδιά μου, να δω τα μικρά που μεγαλώνουν. Όταν βγω έξω, έχω τη δουλειά μου. Στα ταξίδια μου έξω, άφησα φίλους στη Γερμανία, στη Γαλλία, που έφτιαξαν εκεί τις οικογένειές τους. Εγώ είχα γυρίσει στα 18, λόγω του πατέρα μου που αρρώστησε και ήθελα να είμαι κοντά του στις τελευταίες του στιγμές. Γι' αυτό και έμεινα εδώ, ενώ τα είχα ετοιμάσει όλα για να πάω κι εγώ Γαλλία που είναι ο φίλος μου και κάνει αυτή τη δουλειά.

Αλλά όταν βγω, εννοείται πως θα κοιτάξω για το μέλλον, τουλάχιστον για τα παιδιά μου. Στην αρχή θα μένω εδώ, αλλά μετά θα δω πώς θα πάει το πράγμα. Δεν ξέρω και τι θα γίνει στο δικαστήριο. Θα αθωωθώ; Αλλά λένε πως αλλιώς ήταν στο πρώτο και αλλιώς τώρα. Ότι τώρα τα κοιτάνε με λεπτομέρειες. Γιατί άμα κοιτάς με λεπτομέρειες τα πράγματα, είναι φανερό ότι εγώ δεν έχω σχέση μ' αυτό το πράγμα. Έχω και τη μάνα μου μόνη της στην Αλβανία. Εντάξει, έχω αδέρφια εδώ στην Ελλάδα, αλλά εμείς στην Αλβανία έχουμε την παράδοση οι γονείς να πηγαίνουν με τον μικρότερο της οικογένειας και ο μικρότερος είμαι εγώ. Της μιλάω κάθε μέρα, την κρατάω. Της λέω ότι στα γενέθλιά μου θα είμαι έξω. Γιατί έχω γενέθλια δυο μέρες μετά το δικαστήριο. Έτσι έτυχε. Τώρα ο Θεός να βάλει.

45. Η ιστορία της Μιράντας

Το όνομά μου είναι Μιράντα και είμαι η μεγαλύτερη κόρη μιας οικογένειας αγροτών. Ήμασταν μια τυπική οικογένεια με γονείς να επιθυμούν τα παιδιά τους να μάθουν γράμματα και να μην μείνουν αγράμματοι όπως αυτοί.

Κατάφερα να φύγω από την πόλη μου και να σπουδάσω. Το διάστημα εκείνο κι ενώ δούλευα για να μπορέσω να σπουδάσω σε ένα εστιατόριο γνώρισα πολλούς ανθρώπους του θεάτρου. Μου έδειχναν την εκτίμησή τους για το πόσο εργατική ήμουν και μια μέρα μου πρότειναν να συμμετάσχω σε μια θεατρική παραγωγή.

Θα ήμουν μέλος μιας εταιρείας που θα γινόταν μόνο για αυτήν την δουλειά και μαζί με άλλους θα φρόντιζα για όλες τις δουλειές που ήταν απαραίτητες για το ανέβασμα της παράστασης η οποία θα έκανε περιοδεία στην χώρα για δύο μήνες. Είχαν πάρει κρατική επιχορήγηση!

Θα πληρωνόμουν για την δουλειά μου αυτή ένα βασικό μισθό και στο τέλος θα μοιραζόμασταν τα κέρδη των παραστάσεων. Τα χρήματα ήταν σίγουρα πολύ περισσότερα από αυτά που έπαιρνα δουλεύοντας στο εστιατόριο οπότε δεν το σκέφθηκα δεύτερη φορά.

Δεν είχα ξανακάνει κάτι ανάλογο, αλλά δεν θα ήμουν και το αφεντικό, 25 χρόνων ήμουν. Θα έκανα την δουλειά που κάθε φορά θα μου ανέθεταν. Έτσι νόμιζα...

Ηθοποιοί πάνω από 20 άτομα, μουσικοί, σκηνογράφοι, σκηνοθέτες έπιασαν δουλειά. Ο ι πρόβες προχωρούσαν και όλα έδειχναν ότι τα πράγματα θα πήγαιναν κατ' ευχήν.

Οι παραστάσεις τελείωσαν και μίλησα με τους άλλους συνεργάτες που είχαμε δημιουργήσει μαζί την εταιρεία για να κλείσουμε τα βιβλία και όποια άλλη εκκρεμότητα μπορεί να υπήρχε.

Μου έδειξαν στοιχεία από το ταμείο και την δήλωση της εφορίας και μου είπαν ότι τα κέρδη ήταν ελάχιστα γιατί τελικά τα έξοδα από την περιοδεία ήταν υπέρογκα και γι' αυτό το λόγο δεν θα υπάρχει κάποια επιπλέον αμοιβή.

Το δέχθηκα γιατί είχα δει ότι όσες παραστάσεις δόθηκαν στην πόλη δεν ήταν και τόσο πετυχημένες.

Χαιρέτησα αφού με διαβεβαίωσαν ότι δεν υπήρχε κάποια άλλη εκκρεμότητα ξέχασα την αποτυχημένη μου προσπάθεια και έπεσα με τα μούτρα να τελειώσω την σχολή μου.

Πέρασαν πέντε χρόνια και ξαφνικά όλα άλλαξαν στην ζωή μου. Ήμουν πάλι άνεργη και σκεφτόμουν να φύγω στο εξωτερικό για να αναζητήσω μια καλύτερη ζωή όταν χτυπάει το κουδούνι στην πόρτα του πατρικού μου σπιτιού.

Ανοίγω ανυποψίαστη. Ένας αστυνομικός με ζητά. Η ίδια λέω. Υπάρχει ένταλμα σύλληψης σας για χρέη στο δημόσιο. Δεν καταλαβαίνω. Μου ζητά να τον ακολουθήσω. Μπαίνω στο αστυνομικό αυτοκίνητο και φεύγω μαζί τους. Η μάνα μου πίσω με το βλέμμα μέσα στον φόβο με κοιτά χωρίς να μιλά. Φεύγω για πάντα από την ζωή μου....

Η εταιρεία δεν είχε πληρώσει τα ένημα όλων των εργαζομένων και αυτοί έκαναν καταγγελία. Δικαστήκατε ερήμην και καταδικαστήκατε σε φυλάκιση 4 ετών. Μπορείτε να πληρώσετε το χρέος γύρω στις 40000 ευρώ ή να βρείτε έναν δικηγόρο και να κάνετε έναν διακανονισμό. Δεν ζω τίποτα από όλα αυτά.

Οι υπόλοιποι;; Τους ψάχνουμε. Εσένα βρήκαμε, εσένα φυλακίζουμε. Έτσι, απλά.

Δεν αντιδρώ σε τίποτα. Δεν υπάρχουν χρήματα για να γίνει τίποτα από όσα μου είπαν. Με μεταφέρουν. Κάποια μέρα, δεν ήξερα καν ποια μέρα έρχεται ένας δικηγόρος και μου λέει τι μπορεί να γίνει.

Εγώ απλά αναπνέω. Γύρω μου με κοιτάζουν, μου μιλούν, με ρωτούν. Κάποιες κουνούν το κεφάλι για την αντίδρασή μου.

Κάνουμε έφεση και περιμένουμε το δικαστήριο. Δεν ελπίζω σε κάτι καλύτερο. Ήμουν μέλος της εταιρείας και φταίω. ... Χρήματα δεν υπάρχουν για να πληρώσω το πρόστιμο.

Φταίω γιατί πήρα αψήφιστα τα πάντα, γιατί έδειξα εμπιστοσύνη στον λόγο ανθρώπων που ήξερα μόλις ένα - δύο χρόνια, γιατί δεν φρόντισα να ελέγξω όλες τις λεπτομέρειες κι έφυγα νομίζοντας ότι αν κλείσω την πόρτα το μόνο που θα μείνει θα είναι η αποτυχημένη δουλειά στην μνήμη μου. Όχι, κάποιιοι άλλοι θυμόντουσαν και μάλιστα πολύ καλά!

Κι ενώ περιμένω το δικαστήριο, δουλεύοντας στο μαγειρείο της φυλακής, έρχονται τα νέα.

Αποφυλακίζομαι χωρίς δίκη, χωρίς τίποτα. Άλλαξε ο νόμος και για το ποσό που ήμουν μέσα δεν προβλέπεται πια φυλάκιση. Τυχερούλα! μου λένε γύρω μου..

Άνοιξε η πόρτα της φυλακής. Με περίμενε η αδελφή μου και η μάνα μου κλαίγοντας.

Έχει περάσει καιρός αλλά δεν ξεχνώ...

Ο φόβος κάθε φορά που χτυπά το κουδούνι είναι εκεί.

Ο φόβος κάθε φορά που θα πρέπει να κοιμηθώ στον ίδιο χώρο με άλλους ανθρώπους είναι εκεί.

Ο φόβος κάθε φορά που σκέφτομαι να συναντήσω ξένους ανθρώπους είναι εκεί.

Ο φόβος της αποτυχίας είναι εκεί.

46. Το κύκλωμα

Το όνομα μου είναι Βασίλης, παντρεμένος με δύο παιδιά και είμαι δημόσιος υπάλληλος.

Το πάθος μου είναι το μπάσκετ και 2 φορές την εβδομάδα συναντιόμαστε με την παρέα μου και «ομάδα μου» και παίζουμε μεταξύ μας ή με κάποιες άλλες «ομάδες» για να έχει περισσότερο ενδιαφέρον το παιχνίδι.

Το τελευταίο διάστημα βρισκόμαστε συχνά με μια ομάδα και έχουμε αναπτύξει, με κάποια από τα άτομα αυτά μια πιο φιλική διάθεση χωρίς όμως να κάνουμε παρέα πέρα από τα στενά πλαίσια ενός απογευματινού αγώνα μπάσκετ.

Συνηθίζαμε να αποχωρούμε σχεδόν όλοι μαζί αλλά εκείνο το απόγευμα εγώ καθυστέρησα να φύγω γιατί περίμενα να περάσει η ώρα και να πάω να πάρω την κόρη μου από το μάθημα. Ο Αντώνης, παίκτης από την άλλη ομάδα, με πλησίασε και με παρακάλεσε να τον πάρω μαζί μου γιατί δεν είχε αυτοκίνητο. Χωρίς να το σκεφτώ του απάντησα θετικά και σε λίγη ώρα βρεθήκαμε μέσα στο αυτοκίνητο μου.

Στο δρόμο με παρακάλεσε να κάνουμε μια μικρή παράκαμψη για να αφήσει κάτι σε ένα φίλο του που τον περίμενε. Έκανα την παράκαμψη και σταματήσαμε σε μια πλατεία έξω από ένα περίπτερο.

Ο Αντώνης κατέβηκε, συναντήθηκε με τον φίλο του και του άφησε ένα μικρό δεματάκι. Χαιρετίστηκαν και ο Αντώνης μπήκε πάλι μέσα στο αυτοκίνητο και ξεκινήσαμε. Εκείνη την ώρα πετάχτηκε στο δρόμο μου ένας άντρας με πολιτικά και κρατώντας το σήμα του σταμάτησε το αυτοκίνητο. Ο Αντώνης επιχείρησε να βγει από το αυτοκίνητο γρήγορα αλλά ένας άλλος με πολιτικά τον σταμάτησε και του πέρασε χειροπέδες. Αποσβολωμένος παρακολουθώ τα γεγονότα χωρίς να μπορώ να κατανοήσω τι συμβαίνει γύρω μου. Ένας άλλος αστυνομικός, με το όπλο παρατεταμένο προς εμένα, με διέταξε να ανοίξω αργά την πόρτα του αυτοκινήτου και με τα χέρια πίσω από το κεφάλι να βγω αργά και να πέσω κάτω.

Σε όλη τη διάρκεια προσπαθούσα να ψελλίσω και να ρωτήσω τι συμβαίνει, γιατί όλα αυτά, γιατί εγώ, γιατί εμένα, δεν έχω κάνει κάτι κακό, δεν ξέρω τίποτα, δεν

Μου πέρασαν χειροπέδες και με έσυραν μέσα σε ένα αυτοκίνητο της αστυνομίας που εμφανίστηκε εκείνη τη στιγμή και με τις σειρήνες να βουίζουν δαιμονισμένα έφυγε με ιλιγγιώδη ταχύτητα ενώ εγώ ακόμα προσπαθούσα να καταλάβω αν ήταν όνειρο ή πραγματικότητα και αν θα ξυπνούσα ξαφνικά λουσμένος στον ιδρώτα.

Σε λίγη ώρα βρέθηκα στο μέγαρο της αστυνομίας να ανακρίνομαι.

Ποιος είσαι, πως λέγεσαι, τι είσαι, που τον ξέρεις τον Αντώνη, ποιος είναι το αφεντικό, που τα έχετε, ποιος σας προμηθεύει και άλλα πολλά που στο μυαλό μου

φάνταζαν εξωπραγματικά και ήταν λόγια που απλά βούιζαν μέσα στα αυτιά! Δεν μπορούσα ούτε να ψελλίσω, να αρθρώσω μια λέξη από το σοκ που είχα υποστεί!

Φεύγουν και μετά από λίγο επιστρέφουν και με έντονο ύφος μου ανακοινώνουν ότι ο Αντώνης έσπασε και τα είπε όλα. Μίλα και εσύ να ελαφρύνεις τη θέση σου.

«Τι να σας πω! Δεν ξέρω τίποτα! Γιατί με σέρνετε έτσι, τι έγινε;»

Ζήτησα να δω την οικογένεια μου, να δω αν είναι καλά, να μου εξηγήσουν και να τους εξηγήσω. Ζήτησα τον δικηγόρο μου. Με ενημέρωσε ότι ο Αντώνης ήταν μεγαλο-διακινητής και του την είχαν στημένη. Με χρησιμοποίησε για να μοιράσει ποσότητες ναρκωτικών σε βαποράκια του.

Ότι κι αν είπα δεν φαίνεται να έπεισα τους ανακριτές μου και έτσι οδηγήθηκα στα κρατητήρια. Πέντε μέρες στο κρατητήριο και μετά στον Ανακριτή και στον Εισαγγελέα. Με κοινή απόφαση τους οδηγήθηκα στη φυλακή μέχρι τη δίκη.

Όσο και αν παρακάλεσα και εάν έκλαψα και εναντιώθηκα, με τσουβάλιασαν μέσα σε μια κλούβα και με οδήγησαν στη φυλακή. Φόβος και συναισθήματα που όσο και αν προσπαθήσει κάποιος να τα περιγράψει δεν νομίζω ότι θα καταφέρει να βρει τις σωστές λέξεις. Από τη μια στιγμή στην άλλη, από ένας φιλήσυχος και νομοταγής πολίτης, κατάδικος και τρώφιος του χειρότερου εφιάλτη που μπορεί να ζήσει ένας άνθρωπος.

Οι συνθήκες άθλιες. Η υποδοχή μου από τους φύλακες, ο χειρότερος εξεφτελισμός του ανθρώπου. Τουλάχιστον βρήκα λίγη κατανόηση από κάποιους συγκρατούμενους μου που με βοήθησαν να ελαφρύνω λίγο το τεράστιο ψυχολογικό βάρος των πρώτων ημερών.

Προσπαθούσα να επικοινωνώ με την οικογένεια μου και να μαθαίνω νέα τους και να προσπαθώ να μαθαίνω νέα μέσω του δικηγόρου μου και να τον παρακαλάω να κάνει ότι είναι δυνατόν, να πιέσει τις καταστάσεις για να μπορέσω να βγω από αυτό το μαρτύριο.

Πέντε καταθλιπτικοί μήνες πέρασαν και με εντολή Ανακριτή και Εισαγγελέα βγήκα από τη φυλακή. Είχαν καταφέρει να ξετυλίξουν το νήμα και να ξεσκεπάσουν το κύκλωμα. Είχαν όλοι οδηγηθεί στη φυλακή και άνοιξε ο δρόμος της ελευθερίας μου.

47. Μπλόκ

Είναι θυμός. Είμαι ακόμα εδώ γεμάτος θυμό, μετά από μόλις δύο χρόνια, δεν αναγνωρίζω καν τον εαυτό μου. Αλλά δεν ήμουν έτσι, έγινα εδώ όταν άρχισα να καταλαβαίνω ότι πέταξα τη ζωή μου μακριά ... Μπορώ μόνο να ξεσπάσω στον

εαυτό μου, με την αφέλεια και την ηλιθιότητά μου, νόμιζα ότι ήμουν έξυπνος... Ναι, πραγματικά πίστευα, ήμουν πραγματικά σίγουρος, ότι η ευτυχία ήταν όλα σχετικά με τα χρήματα και ζήλευα όλους εκείνους που μπορούσαν να αντέξουν οικονομικά τα πράγματα που δεν είχα: τη μεγάλη τηλεόραση στον τοίχο, τις διακοπές στο ξενοδοχείο, τα δείπνα στο εστιατόριο, τα όμορφα μοντέρνα ρούχα, την καλή ζωή, ένα σπίτι με κήπο και πισίνα.

Αντ' αυτού, νοίκιασα σε ένα σπίτι που ήταν πολύ μικρό, με τη χήρα πεθερά μου που παρενέβη σε όλα, που άνοιξε όλα τα συρτάρια μου όταν δεν ήμουν εκεί, που με επέκρινε ανοιχτά με τα παιδιά μου και τον σύζυγό μου ... και ότι ποτέ δεν έχασε την ευκαιρία να με ταπεινώσει και να με κάνει να παραμορφωθώ και ήταν η ερωμένη του σπιτιού μου. Δούλευα όλη μέρα ως βοηθός κομμωτή σε ένα κομμωτήριο σε μια κομψή περιοχή όπου είδα πολλές κυρίες με κοσμήματα και όμορφα φορέματα και όλα όσα μου αρνήθηκαν από τη γέννηση. Μέσα σκέφτηκα ότι όλα ήταν θέμα χρημάτων και ότι αν είχα πολλά από αυτά όλα θα είχαν αλλάξει ... Τα χρήματα φαίνεται να είναι τα πάντα και δεν σκέφτηκα αυτό που είχα ήδη: υγεία, τα παιδιά μου ... που πίστευε ότι ήμουν καλός άνθρωπος, σεβασμός, ελευθερία... Έχασα τα πάντα επειδή ήμουν ηλίθιος και τώρα νιώθω άσχημα και επειδή οι άλλοι υποφέρουν μαζί μου, αλλά δεν έχουν καμία σχέση με αυτό. Η κόρη μου, η μεγαλύτερη που είναι οκτώ ετών, απάντησε τελικά σε ένα γράμμα από μένα, αλλά στην αρχή της φυλάκισής μου πριν από δύο χρόνια, δεν ήθελε να μου γράψει και με μισούσε και έκλαψα πολύ. Αλλά είχε δίκιο γιατί δεν είναι σωστό να είμαι χωρίς μητέρα στην ηλικία του, με μισούσε επειδή η πεθερά μου είναι τώρα στο σπίτι μου στη θέση μου, αλλά τώρα μιλήσαμε μεταξύ μας τα Χριστούγεννα και ίσως αρχίζει να με αποδέχεται, ο μικρός δεν θα θυμόταν καν ...

Τόσο ηλίθιο που εμπιστεύομαι μια πολύ απλή συμφωνία: ένα οργανωμένο ταξίδι μετ' επιστροφής, λίγες μέρες ως τουρίστας σε ένα καλό ξενοδοχείο 4 αστέρων και στη συνέχεια πολλά πραγματικά χρήματα. Ο σύζυγός μου ήταν ευτυχισμένος και εγκεκριμένος και μου είπε ότι ήμουν γενναίος και με κοίταξε διαφορετικά, μου φάνηκε. Ο σύζυγός μου είναι καλός άνθρωπος, και στην αρχή μπορούσα μόνο να δω ότι ήταν τόσο γοητευτικός και ότι είχε όμορφα ρούχα, αλλά είναι επίσης ένας κλαψιάρης που χάνει όλες τις δουλειές του και δίνει όλο το μισθό του στη μητέρα του που είναι στο σπίτι. Ερωμένη, αλλιώς θα τον έπαιζε με άλογα ή θα έπινε στο μπαρ... αλλά αγαπιόμαστε με τον δικό μας τρόπο και ποτέ δεν τον πρόδωσα... και τώρα ακόμα κι αν έχει άλλες γυναίκες ξέρω ότι με περιμένει στο σπίτι. Εγώ έφυγα. Δεν ήταν οργανωμένο ταξίδι, σκέφτηκα καλύτερα, θα κάνω ό, τι θέλω ... αλλά έπαιρνα το αεροπλάνο για πρώτη φορά και δεν φοβόμουν, ήμουν έκπληκτος με τα πάντα. Με πήγαν κατευθείαν στο ξενοδοχείο, μαζί με όλους τους άλλους, και ήταν πολύ κακό. Δεν θέλω να πω.

Τώρα παίρνω την όγδοη τάξη και είμαι καλός στο σχολείο, αλλά είχα πολύ άσχημες στιγμές και δεν ήθελα να κάνω τίποτα πια, δεν έτρωγα ή ακόμη και έκλαιγα πια, μετά έκανα θεραπεία και ήμουν άρρωστος, αλλά μετά από όλη αυτή την κόλαση άλλαξα, και ζήτησα να δουλέψω και να πάω στο σχολείο, ακόμα και η κόρη μου είναι στο γυμνάσιο σκέφτηκα ακόμα κι αν ήταν τόσο μακριά από εδώ. Εδώ με βοήθησαν οι συγκρατούμενοι. Όταν τελικά με έβαλαν με ένα από τη χώρα μου με το οποίο θα μπορούσα να μιλήσω τη γλώσσα μου, και μια άλλη ηλικιωμένη κυρία, ήμουν καλύτερα, σιγά-σιγά, μέρα με τη μέρα λίγο καλύτερα. Πήγαν στο σχολείο και με πίεσαν να το κάνω κι εγώ, είπαν ότι θα μου αποσπούσε την προσοχή και δεν σκεφτόταν πάντα τα παιδιά μου. Πήγα στο σχολείο και εξακολουθώ να πηγαίνω εκεί, αλλά πάντα σκέφτομαι το ίδιο για τα παιδιά μου και δεν έχω συγχωρήσει τον εαυτό μου ακόμα, πώς θα μπορούσα; Ωστόσο, πήρα το πιστοποιητικό ιταλικής γλώσσας, παρόλο που εξακολουθώ να κάνω πολλά λάθη τόσο μιλώντας όσο και γράφοντας, αλλά τώρα είμαι στο μάθημα του ιταλικού γυμνασίου και θέλω να συνεχίσω ...

48. Ένα αστείο όνομα Νταϊλά

Το όνομά μου είναι Νταϊλά... Αυτό είναι το όνομά μου! Το ξέρω, έχω ένα ασυνήθιστο όνομα που εφευρέθηκε μόνο για μένα. Σας κάνει να σκέφτεστε τα τραγούδια και τον ήλιο της δυτικής ακτής στις ΗΠΑ. Σκέφτηκε ότι ήταν ένα ωραίο νέο όνομα, ένα όνομα που έκανε κάποιον να σκεφτεί ένα τραγούδι, ένα χορό ή ένα λουλούδι, ένα καλό όνομα για μια κόρη που δεν ήταν ακόμα εκεί και που της άρεσε να ονειρεύεται ξανθιά, με μπούκλες και με μπλε μάτια, όπως η Shirley Temple, σαν μια κούκλα για να παίξει ...

Εξάλλου, η μητέρα μου ήταν ένα μικρό κορίτσι που ήταν λίγο πάνω από 17 όταν γεννήθηκα. Η μαμά μου συνήθιζε να αστειεύεται για ξανθιά, λευκή και ροζ, με μεγάλα μπλε μάτια (σήμερα τα δικά μου είναι πράσινα και όχι μπλε ...) στην αγκαλιά μιας μητέρας παιδιού. Ενώ ήμουν στην κοιλιά της ψιθύριζε το όνομά μου τραγουδώντας και ήδη φαντάστηκε ότι με κουνούσε. Έτσι, όταν γεννήθηκα σε μια ηλιόλουστη μέρα επέλεξε για μένα το όνομα Νταϊλά που δεν φαινόταν πλέον παράξενο να το έχει τραγουδήσει για 9 μήνες ... και μου αρέσει επίσης πάρα πολύ και όχι μόνο επειδή λείει για τον πολύ ισχυρό δεσμό μεταξύ εμού και της μητέρας μου, αλλά και επειδή είναι ένα χαρούμενο, πρωτότυπο όνομα, σχεδιασμένο για μένα και εύκολο να το θυμάμαι.

Ξέρω ήδη κάποια κοριτσάκια που φέρουν το όνομά μου που σιγά-σιγά εξαπλώνονται. Μεγάλωσα με τη μαμά μου και τη γιαγιά μου, στην πραγματικότητα οι γονείς μου, με κοινή συμφωνία, χώρισαν σχεδόν αμέσως και έχω λίγες αναμνήσεις από τον πατέρα μου γιατί ποτέ δεν ενδιαφερόταν πολύ για εμάς, ακόμα κι αν έστελνε χρήματα από καιρό σε καιρό και σήμερα ζει με μια άλλη οικογένεια στον Καναδά, τη χώρα του, αλλά δεν αισθανόμαστε την ανάγκη για αυτόν και μπορώ να πω ότι ποτέ δεν μου έλειπε ένας πατέρας.

Ήμασταν τρεις στο σπίτι μου, η γιαγιά, η μαμά κι εγώ και σύντομα γινόμασταν μια οικογένεια 4 γυναικών 4 διαφορετικών γενεών και μας ταίριαζε καλά. Ποτέ δεν άκουσα τη μαμά μου να λέει ότι ήθελε νέο σύζυγο, ούτε η γιαγιά μου παραπονέθηκε ή την μάλωσε, ήμασταν εντάξει με αυτό και η μαμά μου με τη δουλειά της ήταν σε θέση να μας υποστηρίξει, στο μεγάλο οικογενειακό σπίτι. Ήμουν καλό παιδί και ήσυχο κορίτσι, ολοκλήρωσα τις σπουδές μου και πήρα δίπλωμα αισθητικού, μια δουλειά που μου αρέσει και που μου έδωσε σημαντικές απολαύσεις. Σήμερα είμαι ο ιδιοκτήτης ενός καθιερωμένου κέντρου ομορφιάς, όπου δούλεψα πολύ και έβγαλα καλά χρήματα. Είχα πολλούς πελάτες...

Το κέντρο ήταν επιτυχημένο, αλλά πάντα απαιτούσε επενδύσεις, έπρεπε να αγοράσω νέα μηχανήματα και προϊόντα και χρειαζόμουν μετρητά. Λίγο από ανάγκη και λίγο για διασκέδαση όταν έμαθα για ταξίδια στην Ευρώπη που έκαναν τους ανθρώπους πλούσιους, ζήτησα περισσότερα. Ένας πελάτης με τον οποίο είχα γίνει φίλος μου έκανε μια δελεαστική προσφορά που δεν αρνήθηκα. Δεν είχα τα απαραίτητα αντικείμενα και ενήργησα σαν ένα τέλειο ασυνείδητο, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι είχα ευθύνες ως μητέρα. Όλα πήγαν σύμφωνα με το σχέδιο και τη μικρή συγκίνηση που ένιωσα - θα έπρεπε να είχα αισθανθεί ένα τεράστιο και ίσως με είχαν σταματήσει εκείνη την πρώτη φορά! - με διασκέδαζε και με ενθάρρυνε να συνεχίσω ανεξάρτητα από την ανάγκη για χρήματα, κάθε τόσο έκανα διακοπές όπου έπαιζα το ρόλο ενός τυχοδιώκτη. Σαν ένα επικίνδυνο παιχνίδι που τροφοδότησε την επιφανειακή και ξέγνοιαστη ζωή μου. Έχω κάνει πολλά ταξίδια και όταν με έπιασαν εξεπλάγην και δεν πίστευα ότι είχα τόσο μεγάλο πρόβλημα ... (Ποτέ δεν είχα σκεφτεί το γεγονός ότι έκανα κάτι κακό, παράνομο ναι αλλά όχι κακό, δόξα τω Θεώ που δεν ξέρω ότι δεν ήταν η πρώτη φορά ...) Το φάρμακο, η κοκαΐνη, είναι κακό ή καλό ανάλογα με τη χρήση που κάνετε από αυτό, είναι παντού και τα σύνορα και οι απαγορεύσεις δεν το σταματούν. Διάβασα ένα βιβλίο που μου έδωσε ο δάσκαλος και έμαθα ότι τα ναρκωτικά εμπλουτίζουν τις μαφίες και το οργανωμένο έγκλημα. Αλλά τι σχέση είχα εγώ με όλα αυτά; Έκανα τα πάντα μόνος μου, και δεν ήταν δύσκολο. Αν δοκίμασα κόκα κόλα ήταν για διασκέδαση και ποτέ δεν με εμπλέκει προσωπικά τόσο πολύ, όπως το ποτό ή το κάπνισμα αρθρώσεων ... Η ηρωίνη και το κρακ είναι ένα άλλο πράγμα και με τρομάζουν για την κόρη μου και για όλα τα αγόρια...

Είμαι μπερδεμένη με τον εαυτό μου: δεν μπορώ να αρνηθώ αυτό που έκανα ή ακόμη και να πω στον εαυτό μου ότι αν με έπιαναν ήταν απλά ένα ατύχημα. Εδώ είστε αναγκασμένοι να ανοίξετε τα μάτια σας, να αντιμετωπίσετε τα γεγονότα των άλλων και με εκείνους που βρίσκονται σε χειρότερη θέση και να κάνετε ερωτήσεις που δεν υπήρχαν πριν. Δεν ήξερα τόσα βάσανα και τόσες ανθρώπινες υποθέσεις, χειρότερο από το δικό μου. Ξέρω ότι πήγα να το ψάξω και θα ήθελα να καταλάβω γιατί. αν είχα καταλάβει τι διακυβεύεται, είμαι σίγουρος ότι δεν θα είχα μπλέξει σε αυτό το πρόβλημα...

Είμαι έτοιμη να γίνω τριάντα και η κόρη μου δεν είναι ακόμα έφηβη, ζει με τη μαμά μου τώρα και δεν ξέρει τι μου συμβαίνει. Η μαμά μου είναι έξυπνη γυναίκα και προς το παρόν η ιστορία κρατάει... Αλλά ακόμα και τα Χριστούγεννα, το κοριτσάκι μου με άκουσε και... μερικές ερωτήσεις αν σίγουρα κάνει ...

Δεν ξέρω πώς να της μιλήσω, τι να της πω, μου φαίνεται ότι η αλήθεια είναι ακόμα πολύ δύσκολο να της εξηγήσω ότι είναι τόσο νέα και θα μπορούσε να με πάρει ως μοντέλο και να μην καταλάβει ότι ο δικός μου ήταν ένας δρόμος που δεν οδηγεί σε τίποτα καλό.

49. Φράνσις

Γεννήθηκα στη Βοσνία και ήμουν στην Ιταλία για πολύ καιρό, αλλά όχι αρκετό καιρό για να ξεχάσω το σπίτι όπου ζούσα ως παιδί, με τις μικρές αδελφές και τα αδέρφια μου, τη θεία μου, τα ξαδέρφια και τους παππούδες μου. Στην προηγούμενη ζωή μας, είχαμε εκεί, τον κήπο και τον αμπελώνα, είχαμε επίσης ζώα, κοτόπουλα, πρόβατα και μια κατσίκια που είχα δει να γεννιέται, λένε, αλλά δεν το θυμάμαι, επειδή ήμουν πολύ νέος τότε. Ο χειμώνας ήταν κρύος και ήμασταν όλοι πάντα μπροστά από τη φωτιά της κουζίνας και το καλοκαίρι ήταν πολύ ζεστό, αλλά σήμερα ξέρω: αυτό ήταν παράδεισος, αλλά μας έδιωξαν λόγω του πολέμου και δεν έχουμε πλέον βρει ειρήνη. Εδώ μας λένε τσιγγάνους και δεν έχουμε έγγραφα και οι άνθρωποι μας κυνηγούν μακριά και μας κοιτάζουν, επειδή φοβούνται ότι θα κλέψουμε ακόμη και τα παιδιά τους. Είμαι Βόσνια και δεν έχω κλέψει ποτέ τίποτα, εγώ και κανένας από τους συγγενείς και τις οικογένειές μου που ζούσαν κοντά μας δεν το έχουν κάνει ποτέ. Δεν το χρειαζόμασταν! Και ήμασταν μια χαρά!

Μια φορά όταν ήμουν μικρή με τα αδέρφια, τις αδελφές, τα ξαδέρφια, τις θείες και τους θείους μου πήγαμε να σκάψουμε πατάτες από το μεγάλο χωράφι που μας είχαν αναθέσει και να γεμίσουμε σάκους μετά από σάκους κάτω από τον ήλιο, για μένα ήταν σαν ένα παιχνίδι και μου άρεσε να σκάβω στη γη και να βρίσκω τις πατάτες με τα δάχτυλά σας ... Ήταν καλοκαίρι και γύρω υπήρχαν φυτά λεβάντας,

τόσα πολλά που θα μπορούσατε να τα μυρίσετε από μακριά στον αέρα, τα μάζεψα σε δέσμες: πρέπει να μαδήσετε τα μακριά αυτιά γεμάτα κόκκους που ακόμα δεν βγαίνουν και στη συνέχεια υφαίνετε και κάνετε ένα μάτσο όχι πολύ μεγάλο και όχι πολύ μικρό. Στη συνέχεια, όλοι οι μίσχοι διπλώνονται στη μέση και γίνονται σαν μια τσάντα έτσι ώστε οι μίσχοι να παραμείνουν έξω και μικρά αρωματικά μωβ φασόλια μέσα στην τσάντα που μπορείτε να βάλετε οπουδήποτε, σε μια ντουλάπα μεταξύ των ρούχων ή κάτω από το μαξιλάρι ... Εμείς τα κοριτσάκια μαζέψαμε τους κόκκους και γεμίσαμε τα μαντήλια μαζί τους, ή βάλουμε τα αυτιά στα μαλλιά μας... Αγαπώ τη λεβάντα ακόμα και τώρα και μου θυμίζει πολλές αναμνήσεις από όταν ήμουν μικρή και δεν ήξερα πόσο ευτυχισμένη ήμουν.

Εάν ζείτε στην ύπαιθρο δεν χρειάζεστε πολύ περισσότερο από ένα σπίτι και μια γη, τότε χρειάζεστε όπλα και την επιθυμία να εργαστείτε, αλλά μπορείτε να έχετε κουνέλια ή κοτόπουλα και έχετε πάντα κάτι να φάτε και να πουλήσετε, όχι όπως εδώ όπου πρέπει να κάνετε με κάδους και ελεημοσύνη. Δεν μου αρέσει να ρωτάω, αλλά σε ποιον αρέσει; Είναι ταπεινωτικό, αλλά για μένα δεν υπήρχαν πολλές πιθανότητες και έτσι μου άρεσαν πολλές άλλες πριν ή μετά από μένα και άρχισα να κλέβω σε καταστήματα και στη συνέχεια σε σπίτια και ανθρώπους. Βλέπεις είμαι μικρός και αδύνατος και ευκίνητος και πέρασα απαρατήρητος. Όταν με έπιασαν για πρώτη φορά, ήμουν κάτι παραπάνω από ένα μικρό κορίτσι που παραλίγο να δαγκώσει ένα δάχτυλο από τον φρουρό, αλλά τώρα είμαι ήρεμος. Και δεν θα το έκανα πια. Ο ξάδερφός μου ήταν επίσης εδώ και για λίγο ήμασταν στο κελί μαζί. Τώρα βγήκε έξω και ξαναμπήκε στην οικογένειά της... Έχω τον άντρα μου έξω που με περιμένει και είναι με το παιδί, αλλά ανησυχώ γιατί μου έγραψε ότι έχασε τη δουλειά του και φοβάμαι επίσης πολύ ότι έχει κάποιον άλλο...

Τώρα πηγαίνω στο σχολείο για να μάθω να γράφω καλά στα ιταλικά ώστε να μπορώ να εξηγήσω τον εαυτό μου στο γιο μου και να πάρω το πιστοποιητικό του γυμνασίου. Είναι επίσης στο γυμνάσιο. Πρώτα πήρα το μάθημα με τον δάσκαλο και τώρα ξεκίνησα το γυμνάσιο. Όταν ήμουν παιδί δεν πήγαινα σχολείο γιατί ήταν πολύ μακριά και έπρεπε να πάω μόνη μου, αλλά μου άρεσε, αλλά δεν μπορούσα να το τελειώσω λόγω του πολέμου. Δεν είναι εύκολο να αρχίσω να σπουδάζω ξανά στην ηλικία μου και κάποια πράγματα φαίνονται πολύ δύσκολα και θυμώνω μέχρι να θέλω να εγκαταλείψω τα πάντα, αλλά οι δάσκαλοι έχουν υπομονή και μερικές φορές μας πηγαίνουν στο σχολείο στο αγρόκτημα. Εκεί είδα ότι υπήρχαν φυτά λεβάντας! Ζήτησα δουλειά και ελπίζω ότι θα με πάνε στη δουλειά έξω, στον λαχανόκηπο ή με κουνέλια, όλα είναι καλά, απλά μην μείνετε κλειδωμένοι όλη την ώρα. Δεν ξέρω τι θα κάνω όταν φύγω από εδώ: θα ήθελα να έχω μια δουλειά στην εξοχή και ένα μικρό σπίτι για να μείνω με τα παιδιά μου... αλλά είναι απλά ένα όνειρο προς το παρόν...

50. Μαίρη

Γεννήθηκα σε μια πόλη όχι μακριά από τη Ρώμη σε μια φυσιολογική, αν και σεμνή, οικογένεια. Από τότε που ήμουν παιδί, όμως, η ζωή που έζησε ήταν κοντά μου, η μητέρα μου που φρόντιζε εμένα και τα αδέρφια μου πάντα έκλειναν στο σπίτι και ο πατέρας μου που δούλευε κάνοντας τις νυχτερινές βάρδιες.

Έφυγα από το σχολείο όταν ήμουν παιδί επειδή ερωτεύτηκα κάποιον μεγαλύτερο από μένα, ο οποίος ήταν ο αρχηγός μιας συμμορίας κακοποιών. Ο πατέρας μου δεν ήθελε να είμαι μαζί του, με κλείδωσε στο σπίτι αλλά το έσκασα. Έμεινε έγκυος και παντρεύτηκε κόβοντας δεσμούς με την οικογένειά μου. Ο γιος μου γεννήθηκε. Ήταν το φως των ματιών μου. Ήμασταν πάντα μαζί, δεν τον έστειλα καν στο νηπιαγωγείο.

Ο σύζυγός μου, ωστόσο, δεν μπορούσε να φέρει μισθό στο σπίτι και έκανε "δουλειές", έπινε. Ήρχισα να καθαρίζω με μια εταιρεία και πήρα το μωρό μαζί μου. Είχα μια κόρη. Τα χρήματα δεν ήταν ποτέ αρκετά, ο σύζυγός μου έκανε όλο και περισσότερα "προβλήματα" και έπινε όλο και περισσότερο. Αρχίσαμε να μαλώνουμε, και συχνά με χτυπούσε, ακόμα και μπροστά στο γιο μου. Αλλά μετά μου ζήτησε συγχώρεση και ξεκινήσαμε από την αρχή όπως πριν. Σε αυτό το σημείο συμφιλιώομαι με τη μητέρα μου που ήρθε να προσέχει τα παιδιά ενώ δούλευα. Μέχρι το γυμνάσιο ο γιος μου μεγάλωνε ντροπαλός, σιωπηλός αλλά κάθε τόσο είχε ξεσπάσματα θυμού. Ο πατέρας μου πέθανε και η μητέρα μου αρρώστησε. Τα αδέρφια μου δεν ήθελαν να μάθουν γι' αυτήν και τα αφάνισα από τη ζωή μου.

Ο άντρας μου συνελήφθη. Αναγκάστηκα να φροντίσω τα παιδιά και τη μητέρα μου μόνη. Μετακόμισα στο σπίτι της. Ευτυχώς είχα τη δουλειά μου στην εταιρεία καθαρισμού. Η κόρη μου μαγείρευε όταν γύρισε από το σχολείο. Ο γιος μου παράτησε το σχολείο για να πάει στη δουλειά. Αρραβωνιάστηκε και σύντομα παντρεύτηκε επειδή περίμενε παιδί, όπως κι εγώ. Δυστυχώς, όμως, άρχισε να ζηλεύει τη γυναίκα του και άρχισε να την βάζει στα χέρια της. Η κόρη μου πήγε σε μια πόλη στη βόρεια Ιταλία για να δουλέψει και να την κάνει δική της. Είχα αρχίσει να δουλεύω σε ένα σχολείο ως επιστάτης, μου φάνηκε ότι τελικά θα τη γλιστρούσαμε. Δυστυχώς η μητέρα μου πέθανε. Ήλπιζα ότι ο γιος μου θα του ανατέθηκε ένα σπίτι στο συμβούλιο και αντ' αυτού σχεδόν απέτυχε να το πάρει. Ζούσαμε όλοι μαζί και όταν ξέσπασαν καυγάδες δεν μπορούσα παρά να παρέμβω για να βοηθήσω την νύφη μου, να προστατεύσω τον εγγονό μου και πάνω απ' όλα να ηρεμήσω τον γιο μου.

Μια μέρα η νύφη μου πήρε το μωρό και το έσκασε από το σπίτι. Την καταλάβαινα. Βρέθηκα χωρίς νύφη και χωρίς κόρη που στο μεταξύ είχε παντρευτεί

στη βόρεια Ιταλία και περίμενε παιδί. Ο γιος μου άρχισε να πίνει και όλα πήγαν στραβά εκεί. Έχασε τις περιέργες δουλειές που έκανε, άρχισε να διώκει τη γυναίκα του που τον κατήγγειλε. Μου ζήτησε χρήματα, τα οποία δεν ήταν πλέον αρκετά, γιατί τα έστελνα και στον άντρα μου στη φυλακή. Τον είδα να υποφέρει και προσπάθησα να τον ηρεμήσω, αλλά αντέδρασε άσχημα και σε μένα. Ο σύζυγός μου αρρώστησε και τα έξοδα αυξήθηκαν, αλλά ο γιος μου έπινε και στεκόταν στο μπαρ χωρίς να βοηθήσει.

Μετά πέθανε ο άντρας μου και τα πράγματα διαλύθηκαν. Στο σπίτι μου δεν ήμουν πια ερωμένη, ο γιος μου πήρε τα λεφτά μου ή πούλησε ό,τι λίγα είχα. Μια μέρα με νίκησε. Σε εκείνο το σημείο κάλεσα τους Καραμπινιέρι για βοήθεια. Ήθελα να τον εμποδίσω να γυρίσει σπίτι γιατί τον φοβόμουν, ειδικά όταν ήταν μεθυσμένος. Οι Καραμπινιέρι μου ζήτησαν να τον καταγγείλω, αλλά δεν ήθελα να τον στείλω στη φυλακή, αλλά μόνο να ζητήσω προστασία, όχι να τον επιστρέψω στο σπίτι μου. Όταν έμαθε ότι ήταν πολύ θυμωμένος και σε έναν εξαγριωμένο καυγά παραλίγο να με πετάξει έξω από το παράθυρο. Απελπισμένος, πήγα να πάρω το όπλο που μου είχε αφήσει ο άντρας μου και το είχα κρύψει. Πυροβόλησα. Πυροβόλησα από την απέναντι πλευρά του γιου μου, χτυπώντας την μπροστινή πόρτα. Αλλά με κατήγγειλε.

Έτσι κατέληξα στη φυλακή σε ηλικία 55 ετών, κακοποιημένος, χωρίς δόντια, επειδή δεν είχα χρήματα να πάω στον οδοντίατρο, να μοιραστώ ένα κελί με 3 άτομα, πολύ διαφορετικά από μένα. Βιώνω τεράστιες ενοχές για τον αγαπημένο μου άτυχο γιο. Και ήταν το θύμα του θυμού και της βίας που υπέστη όταν ήταν παιδί. Εξάλλου, χαίρομαι που κατέληξα στη φυλακή και όχι σ' αυτόν με την κατηγορία της δολοφονίας εναντίον μου. Η χειρονομία που έκανα είναι τρομερή, παρόλο που ήξερα ότι δεν τον χτυπούσα και ήθελα να τον τρομάξω για να τον εμποδίσω να συνεχίσει να είναι βίαιος απέναντι μου. Ήθελα να σπάσω αυτή την αλυσίδα των κακών πραγμάτων στη ζωή μας.

Ευτυχώς η κόρη μου και η νύφη μου με υποστηρίζουν. Τώρα μετά από 45 χρόνια φοιτώ στο σχολείο ταυτόχρονα με τον εγγονό μου και κατάφερα να πάρω το πιστοποιητικό του γυμνασίου. Μια μικρή ικανοποίηση που είναι πολύ σημαντική για μένα αυτή τη στιγμή. Συνειδητοποίησα ότι δεν μπορείς να σπάσεις την αλυσίδα των κακών πραγμάτων με κάτι ακόμα χειρότερο. Δουλεύω ως συνοδός, δηλαδή ως συνοδός μιας ημι-παράλυτης γυναίκας, πάντα χαμογελαστή, που είναι στην πτέρυγά μου. Αλλάζω προς το καλύτερο και αισθάνομαι ότι βήμα προς βήμα θα μπορέσω επιτέλους να επανασυνδεθώ με το γιο μου.

51. Ρόζα

Είμαι εδώ δύο ολόκληρα χρόνια και δεν το συνηθίζω. Σήμερα άλλαξα κελί και συντρόφους: είναι πολύ καυγαδίζουν και κανείς δεν θέλει να είναι μαζί μου. Το λένε αυτό, αλλά η αλήθεια είναι ότι δεν θέλω να είμαι με κανέναν, ούτε εγώ δεν αντέχω τον εαυτό μου μερικές φορές. Όλα με ενοχλούν, όλα με αρρωσταίνουν και μετά δεν κοιμάμαι και μερικές νύχτες αρχίζω να περπατάω στο μικροσκοπικό κελί, καπνίζοντας το ένα τσιγάρο μετά το άλλο... Το καημένο το κορίτσι που τυχαίνει να είναι μαζί μου, αυτό που είναι μαζί μου τώρα, η Λόρι, έβγαине και γύρε για παλιά και νέα εγκλήματα και πάντα φαίνεται να θέλει να κλαίει και να παραπονιέται όλη την ώρα. Θα μπορούσα να το είχα σκεφτεί νωρίτερα! Όλοι έπρεπε να το σκεφτούμε πρώτα. Το άλλο, από την άλλη πλευρά, είναι πιο ήσυχο, μιλάει ελάχιστα και πηγαίνει στο σχολείο όπως εγώ τώρα. Πήγα λίγο στο σχολείο, αλλά νομίζω ότι στο σχολείο πρέπει να σου λένε, να εξηγούν, κάθε μέρα τι θα συμβεί αν κάνεις λάθος. Δεν αρκεί να πεις ότι καταλήγεις στη φυλακή!

Πρέπει να κάνεις όλα τα αγόρια και τα κορίτσια να καταλάβουν τι είναι η φυλακή, η φυλακή είναι η δυσωδία, ο δρόμος, ο ξυλοδαρμός, το φως πάντα ανοιχτό και μια σιωπή που δεν υπάρχει ποτέ! Ποτέ δεν κλαίω, απλά ζητώ να μείνω μόνη. Είμαι η αναιρεσεΐουσα, και περίμενα μέρες, εβδομάδες, μήνες για να ασχοληθεί ένας δικαστής μαζί μου. Εδώ ο χρόνος περνάει και δεν ξέρεις τίποτα, και μερικές φορές μου φαίνεται ότι τρελαίνομαι και τρελαίνομαι. Το γεγονός είναι ότι δεν ξέρω πώς να κρατήσω τη γλώσσα μου... με μάλωσαν, αλλά υπερασπίζομαι τον εαυτό μου από αδικίες και από τις εντολές των φρουρών, τις οποίες δεν καταλαβαίνω ... Απαντώ επίσης στον ιερέα ή στον εκπαιδευτικό, στον δάσκαλο αν δεν με σέβονται. Εδώ στη φυλακή σε σέβονται μόνο αν υψώνεις τη φωνή σου και καθιστάς σαφές ότι δεν φοβάσαι τίποτα... Ακόμα κι αν τιμωρηθείς σε σέβονται περισσότερο μετά.

Εν τω μεταξύ, ο χρόνος περνάει και τα παιδιά μου μεγαλώνουν μακριά από μένα με την αδελφή μου και τα ξαδέφια μου: ο μεγαλύτερος μου μισεί εμένα και τα δίδυμα, τόσο μικρά! Φυσικά ακόμα δεν καταλαβαίνουν, αλλά δεν θα με αναγνωρίσουν καν όταν βγω έξω, αν ποτέ βγω από εδώ. Είμαι τόσο αποθαρρυσμένος. Για τον άντρα μου, τον πατέρα των παιδιών μου, δεν ξέρω τίποτα και σίγουρα δεν είναι στην Ιταλία, δεν ξέρω πού είναι τώρα, το έσκασε και τα ελαττώματα έμοιαζαν όλα δικά μου όταν βρήκαν όλα αυτά τα κλεμμένα πράγματα στο σπίτι μας ... Δεν ήξερα καν ότι ήταν όλα κλεμμένα, είπε ότι φρόντιζε αυτοκίνητα και ανταλλακτικά και δεν έκανα ερωτήσεις και υπέγραψα τα χαρτιά που μου έδειξε. Είχε πάρει την επιχείρηση από έναν ηλικιωμένο που ήξερε πώς να το κάνει και έγινε πλούσιος, πρώτα του έμαθε πώς να κάνει αυτή τη δουλειά και στη συνέχεια την άφησε σε αυτόν, αλλά η δουλειά ήταν μια κάλυψη επειδή τίποτα δεν ήταν νόμιμο, όπως μου εξήγησαν αργότερα. Δεν ανακατεύτηκα και υπήρχαν χρήματα για όλους. Έκανα ό,τι μου είπε ο άντρας μου, είναι φυσιολογικό, τον εμπιστεύτηκα, δεν πίστευα

ότι θα με άφηνε σε τέτοιο πρόβλημα. Παντρεύτηκα xxx όταν ήμουν μικρό κορίτσι, οι γονείς μου δεν ήθελαν να κάνω έρωτα μαζί του επειδή ήταν μεγάλος και η οικογένειά του είχε κακό όνομα. Έτσι το σκάσαμε και μετά έπρεπε να παντρευτούμε χωρίς να μπορεί κανείς να μπει στη μέση. Πήγαμε να ζήσουμε μόνοι και ήμουν χαρούμενος ακόμα και αν ο σύζυγός μου άρχισε να βγαίνει έξω και να επιστρέφει αργά το βράδυ ή να μην επιστρέφει καθόλου. Ήμουν έγκυος σχεδόν αμέσως και όταν γεννήθηκε το πρώτο μας παιδί, οι οικογένειες επίσης συμφιλιώθηκαν μαζί μας και τα πράγματα πήγαιναν καλά. Στην πραγματικότητα, οι εργασίες στα συντρίμια των αυτοκινήτων με τον θείο του έχουν επίσης φτάσει.

Όταν (το πρώτο μου παιδί) S γεννήθηκε ήμουν ευτυχισμένος και ο σύζυγός μου ήταν επίσης ευτυχισμένος, επίσης επειδή ήταν αγόρι και ήμασταν περήφανοι για 'αυτόν. η πεθερά μου μου έδωσε ένα βαρύ χρυσό βραχιόλι - Μπράβο, είπε, έκανες ένα αγόρι, αλλά σκέφτηκα μέσα μου ότι ήταν ο Θεός που έστειλε ένα αγόρι και δεν ήταν η αξία μου ... Τότε ήμουν πάντα μόνος στο σπίτι με το γιο μου, και ο σύζυγός μου έλειπε για πολλές μέρες, μου είπαν ότι είχε ένα άλλο και το πίστεψα. Αντ' αυτού πήγε να πάρει τα μεγάλα αυτοκίνητα στη Γερμανία ή την Ολλανδία. Έτσι μια μέρα τρελάθηκα και ούρλιαξα και είπα ότι αυτοκτονώ, αλλά δεν ήταν αλήθεια... Μετά και του είπα ότι το παιδί θα μπορούσε να πάει στο σχολείο και θα άρχιζα να τον βοηθάω με τα αυτοκίνητά του και τα κομμάτια των συντριμμιών για να πουλήσει και ότι δεν τον άφηνα πλέον μόνο του. Είπε ότι ήταν εντάξει, αλλά δεν μου εξήγησε τι πραγματικά έκαναν με τις μηχανές...

Όλα ήταν καλά, μετά από λίγο ήμουν ξανά έγκυος και τα δίδυμα γεννήθηκαν, αλλά ήμουν άρρωστος και παραλίγο να πεθάνω κατά τη διάρκεια της γέννησης και ήμουν στο νοσοκομείο για μεγάλο χρονικό διάστημα επειδή είχα πνευμονία που ποτέ δεν θεραπεύτηκε. Ακόμα και στο σπίτι ήμουν αδύναμος και η αδελφή μου ήρθε να με βοηθήσει, αλλά δεν της άρεσε ο σύζυγός μου και τόσο σύντομα ήμουν και πάλι μόνος ... Εκείνα τα χρόνια ήμουν πάντα άρρωστος και φοβόμουν ότι ο σύζυγός μου θα με άφηνε, αντ' αυτού ήταν ευγενικός και μια μέρα μου είπε ότι ήθελε να επιστρέψω για να τον βοηθήσω στη δουλειά μαζί του και έτσι άφησα τα κορίτσια με τον ξάδερφό μου που δεν έχει παιδιά και δεν μπορεί να έχει. Ακόμα και τώρα μένουν μαζί της και την φωνάζουν μαμά.

Μερικές φορές τους φέρνει εδώ και δεν θυμούνται ότι είμαι η πραγματική τους μαμά... αυτό με κάνει τόσο θυμωμένο μια μέρα που θα ξέρουν τα πάντα και δεν θα χρειαστεί να κάνουν τα δικά μου λάθη. Τώρα πηγαίνουν στο σχολείο και μαθαίνουν να γράφουν, ακόμα και για αυτούς πηγαίνω κι εγώ σχολείο. Ο γιος μου S, ντρέπεται για μένα, επειδή είναι μεγαλύτερος, με καταλαβαίνει και με κρίνει ... και νομίζει ότι έστειλα τον πατέρα του μακριά... Έχει δίκιο που ντρέπεται, δεν είναι ωραίο να ξέρεις ότι η μητέρα σου είναι στη φυλακή και έτσι παίρνουμε πολύ λίγα εδώ και δεν θέλει να μου μιλήσει. Εγγράφηκα στο σχολείο για να μην τον

ντροπιάσουμε και ίσως πάρω τον μέσο όρο μπροστά του που είναι 11 ετών και είναι στην έκτη τάξη. Του έγραψα ένα γράμμα για τα Χριστούγεννα και ακόμα περιμένω να μου απαντήσει.

Τα παιδιά μου πρέπει να μελετήσουν και να ζήσουν μια ζωή διαφορετική από τη δική μου, μια καταγωγή όπου ο κίνδυνος να καταλήξετε στη φυλακή δεν υπάρχει, για μένα δεν υπάρχουν τόσες πολλές ελπίδες ακόμα και αν πάρω πτυχίο ... αφού βρεθείς σε μια φυλακή που δεν εμπιστεύεται για να σου δώσει δουλειά... Δεν ξέρω τι θα μπορέσω να κάνω... Θα ήθελα να έχω δικό μου μαγαζί.

52. Η τίγρης

Αν ήμουν άγριο ζώο, θα ήμουν σίγουρα τίγρης! Όμορφη, κομψή και πολύ δυνατή.

Μην με πειράζεις, είμαι τίγρης Κοίτα με στα μάτια αν τολμάς....!

Όλοι γύρω με σέβονται και ακόμη και τώρα που είμαι κρατούμενη όπως πολλές άλλες.

Αλλά αν με κοιτάξουν στα μάτια, όλοι αναγνωρίζουν το θάρρος της τίγρης, η οποία ξέρει πότε είναι η ώρα του αγώνα και πότε για να προστατεύσει τον εαυτό της.

Ακριβώς πίσω από αυτή τη μάσκα που σας επιτρέπει να βλέπετε μόνο τα μάτια, εάν τα κοιτάξετε προσεκτικά βλέπετε το βλέμμα εκείνων που ξέρουν να αμύνονται, αυτών που είναι δεν φοβάμαι.

Στην πραγματικότητα τα μαλλιά μου μοιάζουν περισσότερο με χαιτή λιονταριού, αλλά είμαι τίγρης που είναι πολύ περισσότερο πιο όμορφη από τη λέαινα.

Είμαστε πολλοί στην οικογένεια και κάποια στιγμή κατάλαβα ότι ήταν καιρός να τα βγάλουμε πέρα μόνος μου και να βρω τον δρόμο μου. Ένας δρόμος, ο δρόμος για να φύγω και έφυγα για το ταξίδι ονειρεύεται την Ευρώπη, χωρίς να φοβάται σαν τίγρη στην αναζήτηση της επικράτειάς της καταφύγιο.

Δεν γράφω τίποτα για το ταξίδι γιατί θα χρειαζόταν ένα βιβλίο και πάρα πολλά δάκρυα και τότε δεν είμαι ικανός για αυτό. ΕΙΝΑΙ? ήταν πολύ κακό και πάρα πολλοί κακοί άνθρωποι ιέχουν συναντηθεί.

Πρώτα η έρημος, μετά η θάλασσα, άλλοι άνθρωποι, διαφορετικές γλώσσες, διαφορετικοί έθνη, στρατιώτες, κακοί άνθρωποι και κάποιος που βοηθά ή φαίνεται να βοηθά. Money Estrada να μην χαθούν και όχι πεσολντί που αλλάζουν χέρια. Μην χάνεις το δρόμο σου. μην χαθείς.

Αλλά δεν είναι μια ζούγκλα που έχω περάσει και που δεν θέλω να θυμάμαι είναι καρδιά του ανθρώπου που έχει χάσει τον Θεό που κάνει τον κόσμο τόπο αδικίας και κακό που έχω δει και έχω υποστεί.

Έφτασα στη Lampedusa περισσότερο από ένα χρόνο μετά την αναχώρησή μου. Δεν κατάλαβα τίποτα και ήμασταν πάρα πολλοί. Μετά με έβαλαν να πάω σε άλλο κέντρο και μετά ένα άλλο και μετά σε ένα ανάδοχο σπίτι κοντά σε μια μεγάλη πόλη. μετά ενηλικιώθηκα και είχα ένα άδεια προσωρινής διαμονής και πουθενά διαμονή αλλά και τη διεύθυνση ενός ένωση όπου με βοήθησαν και σπούδασα και πήρα δίπλωμα στα Ιταλικά για ξένους και εγγράφηκαν στο σχολείο εδώ.

Ήμουν μοδίστρα στη χώρα μου και κοντά στο μέρος που ζούσα υπήρχαν πολλά εργοστάσια αυτό έκανε κορίτσια σαν εμένα να δουλεύουν, και έτσι άφησα να πω ότι έψαχνα για δουλειά, και για λίγο καιρό δούλευα έμαθα την τέχνη της μοδίστρας. Ακόμα και στη χώρα μου ήμουν ράφτρα.

Αλλά τότε ήθελα περισσότερα χρήματα και εμπιστεύτηκα έναν άνθρωπο που με έκανε τόσα πολλά υποσχέσεις. Και του έδωσα τα έγγραφα και έκανα αυτό που μου είπε μέχρι να το θέλει να με αφήσει στη γωνία μιας πλατείας ... Και κατάλαβα ότι επρόκειτο να γίνω μοδίστρα σε εργοστάσιο αλλά άλλο πράγμα ... Του ζήτησα πίσω έγγραφα και αυτός ούρλιαξε και ούρλιαξα κι εγώ και μετά ... πάλεψα σαν τίγρης και άκουσαν όλοι και μάλιστα τον είδε. είδαν επίσης όταν το μαχαίρι στα μαλλιά μου βγήκε από τα χέρια μου και τον χτύπησα δυνατά στο πόδι ... το αίμα ... είδαν όλοι και --- με συνέλαβαν.

Φαίνεται ότι ο κακός άνθρωπος είναι άρρωστος και ίσως πεθάνει, αλλά ξέρουν ότι ήταν κακοποιός και ένας εκμεταλλευτής και υπερασπίστηκα τον εαυτό μου και δεν σκέφτηκα τίποτα, και στην καρδιά μου εγώ νομίζω ότι το άξιζε και είμαι εδώ μέχρι να καταλάβουν ότι δεν είχα άλλη επιλογή.

Ο δικηγόρος λέει ότι θα βγω σύντομα και το ελπίζω πραγματικά. Ήμουν εδώ πάρα πολύ καιρό και ο covid σίγουρα δεν βοηθά!

Είμαι τίγρη και έχω νύχια, είμαι δυνατή και περήφανη και δεν μπορείς να με κάνεις αυτό που είμαι

Δεν είμαι.

Είμαι μια τίγρη που περιμένει την ώρα του και προετοιμάζεται.

Μερικές φορές νιώθω άσχημα και κάτω στις χωματερές. Παλεύω με όλους και χρειάζομαι το δικό μου χώρο. Έχω βρει κάποια ηρεμία από τότε που έκανα θέατρο με την ομάδα που είναι εδώ όπου γελάμε πολύ και κλαίμε πολύ και μετά κάνουμε τις παραστάσεις.

Μου αρέσει επίσης το σχολείο, αλλά δεν κράτησε πολύ, αλλά πήρα το δίπλωμά μου και σπούδασα φυλλάδια και πώς θα μπορούσατε.

Το όνομά μου είναι Τίνα, είμαι σχεδόν 22 ετών, είμαι από τη Νιγηρία

Όταν φύγω από εδώ θα έχω το δικό μου μαγαζί και θα πουλάω ρούχα φτιαγμένα μόνος μου.

53. Η ιστορία της Βίβιαν

Είμαι Νιγηριανός είμαι στην Ιταλία πρόσφατα. Σχετικά με την Ιταλία γνωρίζω μόνο τη φυλακή ή σχεδόν και τι βλέπω στην τηλεόραση και ότι οι άλλοι κρατούμενοι με τους οποίους μπορώ να μιλήσω τη γλώσσα μου μου λένε εδώ, στη Ρεμπίμπια, όπου είμαι φυλακισμένος περιμένοντας να δικαστώ χωρίς ποτέ να έχω διαπράξει κάτι λάθος. Ήταν άλλοι, που έκαναν λάθος μαζί μου, και είμαι απλά μια φτωχή γυναίκα που έκανε μόνο αυτό που αποφασίστηκε και τώρα είμαι μια γυναίκα που καταστράφηκε για πάντα. Έκανα αυτό που αποφασίστηκε, όπως πάντα. Δεν είμαι κακός. Δεν θέλω να μιλήσω για το ταξίδι μου. Ήταν πολύ άσχημο και μόλις πρόσφατα σταμάτησα να βλέπω εφιάλτες τη νύχτα... Φόβος και κρύο, φόβος και πείνα, φόβος και δίψα, φόβος και κακό παντού στα οστά, φόβος και εμετός, μέχρι να καταλάβετε ότι είστε ακόμα ζωντανοί και μόνο αυτό έχει σημασία. Πάντα προσευχόμουν και ο Θεός με άκουγε και μετά τα ιταλικά πλοία έφταναν για να μας σώσουν.

Φύγαμε σε πολλούς και λίγους έφτασαν: κατά την άφιξή μας δεν ήμασταν πλέον οι ίδιοι άνθρωποι όπως όταν φύγαμε από τα σπίτια μας. Ήμασταν όλοι ζόμπι, είχαμε άδεια μάτια, άδεια στομάχια για μέρες, διψασμένοι... καμένο δέρμα, το σώμα και το πνεύμα ήταν νεκρά. Πέθανα τουλάχιστον δύο φορές. Σήμερα προσεύχομαι στο Θεό κάθε βράδυ γιατί δεν θα ήθελα πλέον να θυμάμαι την έρημο της Λιβύης, τους ξυλοδαρμούς, τους πόνους, τη βία κατά του σώματός μου. Κοίτα την πλάτη μου, κοίτα σημάδια και ουλές, βλέπεις αυτό το χέρι; Δεν μπορώ πλέον να το σηκώσω και εδώ ο τένοντας είναι σπασμένος και το μικρό δάχτυλο (το μικρό δάχτυλο) του δεξιού χεριού δεν κάμπτεται πλέον. Τη νύχτα αν είναι υγρό έχω πόνους σε όλο μου το σώμα... Έφυγα από το σπίτι που ήμουν ένα μικρό κορίτσι που κρατούσε το χέρι του μεγαλύτερου αδερφού της και. Ήταν ο αρχηγός της ομάδας μας στο ταξίδι. Ήμουν περήφανος για το αστέρι του μεγάλου μου αδερφού και τον αποχαιρέτησα χωρίς να κοιτάζω πίσω και χωρίς να ξέρω τίποτα για το μέλλον. Οι γονείς μας μας έδωσαν χρήματα, φαγητό και την ευλογία τους.

Κανείς δεν με ρώτησε τι ήθελα να κάνω, πριν φύγω, και ίσως δεν ήθελα τίποτα. Έκανα αυτό που αποφασίστηκε, όπως πάντα. Ήταν ένα ατελείωτο ταξίδι. Πολλοί πέθαναν από πυρετό και δίψα και στο τέλος ο δυνατός και μεγάλος, όμορφος αδελφός μου... επίσης τον πήρε ο Θάνατος. Από τότε, όλα γίνονται όλο και χειρότερα. Έκλαιγα και αναρωτιόμουν ποιος θα μπορούσε να με υπερασπιστεί, αλλά δεν πήγα πίσω απογοητεύοντας τους πάντες και δεν έγραψα καν στους γονείς μου.

Θα είχα καταστρέψει τις ελπίδες τους και δεν θα το ήθελα. Οι γονείς μου, οι αδελφές μου και τα αδέρφια μου, η οικογένειά μου δεν ξέρουν ότι είμαι ζωντανός, δεν ξέρουν ότι είμαι φυλακισμένος εδώ στην Ιταλία, στη Ρώμη. Καλύτερα να πιστέψεις ότι είμαι νεκρός παρά να τους πω ότι είμαι εδώ και ακόμα και όταν βγω έξω, δεν θα τους το πω ποτέ.

Φύγαμε με τα πόδια, και φτιάξαμε μερικά κομμάτια του δρόμου με φορτηγό... Περπάτησα πολύ και είδα στρατιώτες και δώσαμε κάποια χρήματα για να κατασκηνώσουμε τη νύχτα για το κρύο στις βρώμικες σκηνές τους έχοντας λίγο φαγητό. Φύγαμε την αυγή ξεκουραστήκαμε κάτω από τον ήλιο και το κάψιμο συνετρίβη, τότε νωρίς το πρωί περπατήσαμε ξανά, και η νύχτα δεν με άφησε να κοιμηθώ. Ένας από τους ηγέτες τη νύχτα με πήρε γι 'αυτόν με τη βία, και όλο και αργότερα...όταν έμεινε έγκυος, με πήγε στο σπίτι του και με σύστησε στη γυναίκα του, ποτέ εχθρική μαζί μου. Πράγματι, μου άρεσε, και όλοι ήθελαν το παιδί επειδή τα παιδιά τους ήταν σε πόλεμο και δεν είχαν εγγόνια. Αλλά μετά έχασα το μωρό μου, και θα πέθαινα κι εγώ, αλλά δεν πέθανα παρόλο που ήταν καλύτερα. Δεν είμαι καν 20 χρονών και έχω μια στεγνή, στείρα, νεκρή νεαρή γυναίκα. Θα είμαι μόνος. κανείς δεν θα με θέλει ποτέ ξανά. Δεν μπορώ να παντρευτώ άλλο. Είμαι κατεστραμμένος τώρα.

Με πούλησαν και με αγόρασαν, και το δέχτηκα γιατί δεν αξίζω τίποτα τώρα. Έκανα ό,τι ήθελαν, όπως πάντα. Με πήγαν στην Ιταλία και με ανάγκασαν να διδάξω τους άλλους, τους έπεισα να δώσουν τα έγγραφά τους και να εμπιστευτούν το αφεντικό μου ... Δεν είχα επιλέξει τίποτα. Με αυτόν τον τρόπο είχα ένα μέρος να μείνω, φαγητό και χρήματα. Δεν έκανα ερωτήσεις στον εαυτό μου και δεν περίμενα τίποτα περισσότερο από αυτό από τη ζωή τη στιγμή που μου έκανε έφοδο η αστυνομία και με πήραν δεν παραπονέθηκα τόσο πολύ γιατί δεν καταλάβαινα τι ήταν παράνομο: Αν είμαστε είναι επειδή οι άνδρες το αναζητούν και τους πληρώνουν... Οι επιχειρήσεις που είμαι μέσα για εκμετάλλευση και άλλα λιγότερο σοβαρά εγκλήματα, σήμερα κατάλαβα ότι το έγκλημα που διέπραξα είναι σαν ένας τροχός στον οποίο όλοι πληγώνουμε τους εαυτούς μας και κανείς δεν σώζεται, αυτοί που εκμεταλλεύονται και αυτοί που εκμεταλλεύονται είναι συνεργοί.

Εδώ στη Rebibbia γνώρισα ένα κορίτσι που ήρθε από τη χώρα μου και ήξερε την οικογένειά μου και εγώ που στην αρχή είχαμε χαρεί να την δούμε ... Αργότερα δεν ήθελα να της μιλήσω, και κράτησα μακριά. Μετά ήρθε να μου μιλήσει και μου είπε την ιστορία της και αυτές πολλών άλλων και με συμβούλεψε να πάω στο σχολείο και να ξαναρχίσω από την αρχή. Μου είπε ότι αν ήμουν ζωντανός ήταν χάρη στο Θεό και ότι δεν είχα το δικαίωμα να πετάξω τη ζωή μου και το σώμα μου, αλλά ότι ακόμα και αν έκανα τρομερά λάθη μπορείτε να συγχωρεθείτε και να ξεκινήσετε ξανά ... Τώρα πάω στο σχολείο, και ζήτησα δουλειά, και θα δούμε τι θέλει ο Θεός να πάρει από αυτή την φτωχή άχρηστη γυναίκα. Ξεκινάω πάλι από μένα

τώρα. Είμαι ευτυχής να πάω στο σχολείο και να καταλάβω καλύτερα πώς είναι η Ιταλία. Θα ήθελα να προσπαθήσω να ζήσω εδώ σε ένα ήσυχο μέρος, ίσως και με μια κανονική δουλειά που μου επιτρέπει να ζω ειλικρινά. Θέλω να σπουδάσω και να μάθω μια δουλειά, θα ήθελα να γίνω κομμώτρια και να κάνω τα κορίτσια ομορφότερα. Είμαι καλός στο να φτιάχνω πλεξούδες και φοβίες και να χτενίζω σγουρά μαλλιά που θα μπορούσα να μάθω να χτενίζω και ευρωπαϊκά κορίτσια.

54. Περιθωριοποίηση και ναρκωτικά

Τα κύρια χαρακτηριστικά μου είναι η στάση, η καλοσύνη και το να είσαι καλός άνθρωπος. Αυτό που με οδήγησε να ακολουθήσω το δρόμο της περιθωριοποίησης ήταν τα ναρκωτικά. Το δοκίμασα, μου άρεσε, που με οδήγησε σε αυτόν τον κόσμο. Οι άνθρωποι που συμμετείχαν, στην αρχή ήταν φίλοι. Εννοώ, είπαν ότι ήταν φίλοι, αλλά μετά δεν είναι φίλοι κανενός, σωστά; Αν ένας φίλος με πάει στα ναρκωτικά, δεν είναι φίλος. Οι συνέπειες αυτού, ήταν χωρισμός, ληστείες... Εν τω μεταξύ, με συνέλαβαν και έπρεπε να το αντιμετωπίσω μόνος μου, με τις κόρες μου... Τέλος πάντων, είμαι ακόμα εδώ... Δεν μπορώ να εξηγήσω πώς ένιωθα στο παρελθόν, αλλά τώρα είμαι καλά, δόξα τω Θεώ, είμαι καλά.

Τα όνειρά μου για το μέλλον είναι να βοηθήσω τις εγγονές μου, να βοηθήσω τις κόρες μου όποτε μπορώ και να προχωρήσω, να πάρω ένα σπίτι και να φτιάξω τη ζωή μου. Τα κύρια γεγονότα στη ζωή μου, ήταν να είμαι πατέρας, να είμαι πατέρας για πρώτη φορά, ήταν πολύ καλό. Οι πιο σημαντικοί άνθρωποι στη ζωή μου είναι οι κόρες μου και οι εγγονές μου και οι άνθρωποι εδώ στο "The Companion" που με βοήθησαν και εξακολουθούν να βοηθούν. Οι στόχοι μου αυτή τη στιγμή είναι να βοηθήσω τις κόρες μου, να βοηθήσω τις εγγονές μου, να βρω σπίτι και δουλειά.

Αυτή τη στιγμή, νιώθω ότι δεν έχω κανένα πρόβλημα. Στο παρελθόν είχα πολλά προβλήματα, δεν έχει νόημα να μιλάμε για το παρελθόν, εντάξει; Δεν θέλω να μιλήσω για το παρελθόν. Αν δεν είχα μπει στον κόσμο των ναρκωτικών τα πράγματα θα ήταν εντελώς διαφορετικά, είχα τα πάντα, θα ήταν πολύ καλό. Στο παρελθόν είχα τα πάντα, ένα σπίτι, ένα αυτοκίνητο, και όλα πήγαν κατά νόλου του σπιτιού. Στο μέλλον, αυτό που νομίζω είναι ότι όλα θα πάνε καλά, απλά πρέπει να το θέλω.

55. Από την παιδική ηλικία

Τα κύρια προσωπικά μου χαρακτηριστικά έχουν να κάνουν με το τι έχω περάσει και τι μαθαίνω στη ζωή, αλλά ας πούμε ότι οι δυνάμεις μου είναι εργατικές,

ειλικρινείς και ικανοποιητικές, υποθέτω. Ξεκίνησα το δρόμο της περιθωριοποίησης όταν ήμουν παιδί, με τον χωρισμό των γονιών μου. Πήγα σε ένα οικοτροφείο στο Viseu, και πάντα μου άρεσε να κάνω παρέα με τα μεγαλύτερα παιδιά. Είχαν μια διαφορετική ζωή, που τράβηξε την προσοχή μου και νομίζω ότι αυτή ήταν η παρόρμηση να ξεκινήσω μια διαφορετική ζωή. Οι άνθρωποι που συμμετείχαν στην περιθωριοποίηση μου, ήταν όλοι άνθρωποι που συνδέονταν με τον κόσμο των ναρκωτικών, άνθρωποι που είχαν επίσης μια διαλυμένη οικογενειακή ζωή. Ήταν άνθρωποι που πιθανότατα επίσης δεν είχαν σχέδια για το μέλλον.

Οι συνέπειες αυτής της ζωής ήταν κακές, για παράδειγμα, ασθένειες, μια ζωή χωρίς κατεύθυνση, φυλακή, χρήση ναρκωτικών. Νομίζω ότι άρχισα να αντιμετωπίζω το πρόβλημα μόνο όταν μπήκα στην πραγματικότητα, όταν με συνέλαβαν. Πρώτον, επειδή δεν ήξερα το περιβάλλον της φυλακής, το αγνοούσα εντελώς. Και μετά έπρεπε να αλλάξω τη στρατηγική μου, να αλλάξω τη συμπεριφορά μου, γιατί αν συνέχιζε να έχω την ίδια ζωή μέσα στη φυλακή που είχα έξω, πιθανότατα δεν θα ήμουν πια εδώ, ζωντανός. Αυτό που έκανα ήταν να μείνω στη γωνία μου. Μια άλλη στρατηγική ήταν να μην αισθάνομαι παγιδευμένος, παρόλο που ήξερα ότι στερούσα την πραγματικότητα, αλλά θεώρησα ότι αυτή η φάση ήταν σε αποτοξίνωση. Δεν σκέφτομαι τόσο πολύ το μέλλον, λόγω της αδόμητης ζωής που έχω και λόγω της ηλικίας μου, αλλά αυτό που θέλω είναι να ζήσω μια αξιοπρεπή ζωή, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγω σε άλλα μη νομικά μέσα για να νιώσω ευτυχισμένος, δεν νομίζω ότι πηγαίνει εκεί.

Αν τα πράγματα ήταν διαφορετικά στη ζωή μου, νομίζω ότι θα ήμουν καλός αθλητής. Προέρχομαι από μια οικογένεια όπου ο παππούς μου ήταν σπουδαίος ποδηλάτης. Ήμουν επίσης πολύ στον αθλητισμό ως παιδί, ειδικά στην ποδηλασία και το τρέξιμο, διασχίζουν τη χώρα, και έτσι αυτή είναι η ζωή που θα είχα ακολουθήσει, πολύ διαφορετική από αυτή που έχω. Οι πιο σημαντικοί άνθρωποι στη ζωή μου είμαι εγώ και η μητέρα μου. Η κύρια μάχη στη ζωή μου αυτή τη στιγμή είναι να ξέρω πώς να εκτιμώ τα πράγματα, πράγματα που μου φαίνονταν ασήμαντα πριν. Στο παρελθόν δεν εκτιμούσα τίποτα. Οτιδήποτε θα μπορούσε να είναι σημαντικό, υποτίμησα, δεν τους έδωσα καμία αξία, και τώρα, φυσικά, τους δίνω όλα τα εύσημα. Το σύνθημα της ζωής μου είναι: "σήμερα δεν θα καταναλώσω ούτε θα βλάψω κανέναν". Τα κεφάλαια της ζωής μου, θα έλεγα ίσως παιδική ηλικία, εφηβεία, μετά η μετάβαση στην ενηλικίωση και τα γηρατειά. Δεν θέτουν στόχους. Δεν το σκέφτομαι πολύ, περιμένω αυτό που έχει να μου προσφέρει η ζωή, το καλύτερο για μένα.

56. Ο μεγαλύτερος αδελφός μου

Οι κύριες δυνάμεις μου αυτή τη στιγμή είναι τα 3 παιδιά μου, τα οποία τώρα μου δίνουν τη δύναμη να βρω δουλειά και να γίνω κάποιος καλύτερος από εδώ και πέρα. Είμαι επιφυλακτικός άνθρωπος, υπάρχουν πράγματα που συμβαίνουν, που βλέπω και κρατάω για τον εαυτό μου, δεν ξέρω αν είναι καλό ή κακό. Ήρχισα να ακολουθώ το δρόμο της περιθωριοποίησης όταν έχασα αυτή που ήταν σαν τον πατέρα μου, ήταν ο μεγαλύτερος αδερφός μου. Έχασα έναν σημαντικό πυλώνα, αυτός που μου είπε να μελετήσω και να δουλέψω. Δούλευα μαζί του τα Σάββατα και τις Κυριακές. Τότε ήρθαν φίλοι, που δεν είναι φίλοι, με την επιρροή τους να καπνίζουν τσιγάρα, για να είναι πιο σημαντικοί από άλλους που δεν καπνίζουν, είπαν, ότι θα ήμουν πιο σημαντικός εξαιτίας αυτού... και άφησα τον εαυτό μου να κυνηγήσει τις αυταπάτες.

Οι συνέπειες ήταν πολύ άσχημες. Ήρχισα να νοσηλεύομαι στο νοσοκομείο Júlio de Matos (Νοσοκομείο Σέντρο Παικιάτρικο ντε Λισμπόα), από τη Δρ Ρόζα Αντράντ, από τότε που ήμουν 15, 16 ετών. Με έπιασαν στο σχολείο στα Τελχείρα, τώρα δεν θυμάμαι το όνομα που έχει αλλάξει, αλλά με έπιασε στο σχολείο η αστυνομία με ναρκωτικά και από τότε άρχισε να συμβαίνει όλο και περισσότερο... Εν τω μεταξύ, έθαψα τον εαυτό μου ακόμα βαθύτερα. Έκανα πράγματα που αν ήμουν σήμερα, δεν θα το έκανα, ακόμα κι αν μου έδιναν 10.000 ευρώ. Έκανα δύσκολες συλλογές, όλων των ειδών τα αδιανόητα πράγματα... Εκείνη την εποχή ένιωσα μεγάλη εξέγερση. Πήγα μια φορά στην Costa da Caparica, η οποία ανήκει στην περιοχή Setubal και από τότε οι φύλακες ασφαλείας, το PSP (Αστυνομία Δημόσιας Ασφάλειας), πάντα με εξεγέρθηκαν όταν προσπάθησαν να σκουπίσουν το σώμα του αδελφού μου, σαν να ήταν χαλί, αντί να το πλύνουν. Από τότε μισούσα το PSP, τους φύλακες ασφαλείας, τα πάντα.

Αυτή τη στιγμή, και μετά από τόσα χρόνια στη φυλακή, με έκανε να σκεφτώ ότι από τη μία πλευρά διέπραξα κάποια παρα αδικοπραγίες και ότι αυτή τη στιγμή το καλύτερο πράγμα που πρέπει να κάνουμε είναι ο δρόμος του καλού, επειδή ο δρόμος του κακού, το έγκλημα δεν πληρώνει. Ακόμα κι αν έχουμε τους λόγους μας, το έγκλημα δεν πληρώνει. Όσο για το μέλλον, τα όνειρά μου είναι να θέλω να έχω το δικό μου σπίτι ξανά, και να είμαι με τα παιδιά μου, ακόμα κι αν είναι κάθε 15 ημέρες, ή κάθε εβδομάδα, σε διακοπές, όποτε. Το σύνθημά μου στη ζωή αυτή τη στιγμή είναι να ζω μια μέρα τη φορά. Οι στόχοι μου είναι να βρω δουλειά, σταθερή δουλειά, σπίτι, ώστε να δώσω κάτι στα παιδιά μου στο μέλλον. Αν τα πράγματα ήταν διαφορετικά, αν δεν ήταν αυτό που συνέβη στον αδερφό μου, θα μπορούσα να είμαι επιτυχημένος επιχειρηματίας, δεν λέω ψέματα, ήμουν καλλιτέχνης τσίρκου, έκανα το καλά του θανάτου, ήταν στην τηλεόραση πριν από λίγο καιρό, στο RTP1. Θα μπορούσα να είμαι επιτυχημένος άνθρωπος σήμερα. Αυτή τη στιγμή, το μεγαλύτερο πρόβλημα στη ζωή μου είναι να πρέπει να βρω δουλειά ώστε να μην εξαρτώμαι από τους άλλους.

Στο παρελθόν, το μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν τα ναρκωτικά, ελαφριά και βαριά.

Ξεκίνησα με χασίς στο σχολείο, με την ομάδα των φίλων που με επηρέασαν. Θα σας δώσω ένα παράδειγμα για το τι συνέβαινε, είχα οκτώ αδελφούς και αδελφές και συνηθίζαμε να φοράμε αθλητικά παπούτσια χωρίς εμπορικό σήμα από την έκθεση επειδή δεν υπήρχαν χρήματα για να πληρώσουμε για επώνυμα παπούτσια.

Άλλοι συνάδελφοι, που είχαν μόνο ένα ή δύο αδέρφια, είχαν περισσότερες δυνατότητες και φορούσαν επώνυμα παπούτσια όπως η Nike κ.λπ. Και μετά ήταν ένας φίλος που με πλησίασε, κοντά σε ένα σούπερ μάρκετ, την παλιά Feira Nova, και είχαμε μια εξέγερση εκεί, η οποία αναφέρθηκε ακόμη και στις ειδήσεις της τηλεόρασης, ήταν το άνοιγμα των τηλεοπτικών ειδήσεων που έλεγαν ότι χτυπήσαμε ακόμη και τους φύλακες ασφαλείας... Έχω κάνει πράγματα που μόνο ο Θεός ξέρει.

Ήταν σαν τον εκφοβισμό, τον οποίο σήμερα αποκαλούν εκφοβισμό, που υποφέραμε εκείνες τις μέρες, μόνο ότι για να δείξουμε ότι ήμασταν ίσοι με αυτούς ή ανώτεροι, έκανα πράγματα που στις μέρες μας μετανιώνω που έκανα. Οι πιο σημαντικοί άνθρωποι στη ζωή μου είναι, πρώτα απ' όλα, ο πατέρας μου και η μητέρα μου που με έβαλαν στον κόσμο, και μετά τα τρία μου παιδιά.

Τώρα έχει να κάνει με το να πολεμάς κάθε μέρα για να κάνεις την επόμενη μέρα καλύτερη. Αν η ζωή μου ήταν ένα βιβλίο, τα κεφάλαια θα ήταν άδικη χώρα και πώς να πω... Μόλις βγήκα από μια φυλακή, χωρίς τίποτα... Δεν έχουμε την υποστήριξη του ίδιου του πορτογαλικού κράτους: εκπαιδευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες Εφορίας, υπηρεσίες φυλακών, τα πάντα.

Για μένα είναι όλα μια παρωδία. Ακόμα και ο δικαστής που μου έδωσε αναστολή με έχει δει μόνο μια φορά, δεν ξέρει αν είμαι καλός ή κακός. Θα έπρεπε να συμβαίνει το αντίθετο, θα πρέπει να τριγυρνάει, σαν ένας φύλακας να περπατάει τριγύρω, όπως ο υπο-διευθυντής περπατάει, όταν περπατάει, για να δει αν δουλεύεις καλά ή όχι... και αυτό δεν συμβαίνει στη χώρα μας.

57. Ένα νεογέννητο

Τα κύρια χαρακτηριστικά μου αυτή τη στιγμή είναι να επικεντρωθώ σε έναν καλύτερο κόσμο, τώρα που θα γίνω πατέρας και που νομίζω ότι θα με κρατήσει να προχωρήσω, να προσπαθήσω να μην ξανακάνω τα ίδια λάθη. Επίσης πρόσφατα έχασα μερικά πολύ στενά, πολύ αγαπητά μέλη της οικογένειας. Είμαι φίλος ενός φίλου, πάντα έτοιμος να βοηθήσω τον γείτονά μου. Από πολύ μικρή ηλικία, μπήκα στον κόσμο του εγκλήματος, έκανα πράγματα χωρίς να σκεφτώ. Έζησα με τους παππούδες μου και σκέφτηκα ότι ήμουν νέος, ότι μπορούσα να κάνω ό, τι ήθελα και

δεν σκεφτόμουν τις συνέπειες, μόνο αργότερα όταν άρχισα να βλέπω, τότε ήταν ήδη αργά.

Από πολύ μικρή ηλικία, μπήκα στον κόσμο του εγκλήματος, έκανα πράγματα χωρίς να σκεφτώ. Έζησα με τους παππούδες μου και σκέφτηκα ότι ήμουν νέος, ότι μπορούσα να κάνω ό, τι ήθελα και δεν σκεφτόμουν τις συνέπειες, μόνο αργότερα όταν άρχισα να βλέπω, τότε ήταν ήδη αργά. Όλα ξεκίνησαν στη γειτονιά που έμενα. Καπνίζαμε τσιγαριλίκια, χόρτο, και φύλαχθα τα φάρμακα για τους ηλικιωμένους χωρίς να το σκεφτώ. Δεν πίστευα ότι αν ερχόταν η αστυνομία, δεν θα με συνέλαβαν επειδή ήμουν νέος. Αλλά ξέχασα ότι κάθε φορά που η αστυνομία πήγαινε εκεί, το γεγονός θα ήταν καταχωρημένο στην αναφορά της αστυνομίας, και μια μέρα όταν πήγαινα εκεί θα ήταν όλα καταχωρημένα, και αυτό δεν ήξερα. Οι άνθρωποι που εμπλέκονται ήταν εγώ και μερικοί φίλοι από τη γειτονιά. Οι συνέπειες ήταν ότι έχασα πολλά πράγματα, έχασα μέλη της οικογένειας, έχασα φίλους, έχασα μια κοπέλα, πήγα φυλακή, έχασα τη δουλειά μου...

Αφού πήγα φυλακή, ήμουν πάντα μόνη. Όταν έφτασα στη φυλακή, πήγαινα με στόχο να αλλάξω, αλλά έπεσα ξανά. Τη δεύτερη φορά που άρχισα να σκέφτομαι, είναι είτε αυτή τη φορά είτε, όπως λένε, "είναι ή αυτό ή αυτό". Η φάση αλλαγής ήταν περίπλοκη. Ήρχισα αμέσως να κόβω χασίς. Νόμιζα ότι δεν μπορούσα να το κάνω, αλλά το έκανα. Σήμερα, μπορώ να δω ανθρώπους να καπνίζουν, φίλους από τη γειτονιά μου που καπνίζουν που δεν σημαίνουν τίποτα για μένα πια, δεν με επηρεάζει, αλλά ήταν περίπλοκο. Ειδικά όταν οι παππούδες μου, οι παππούδες μου, που με μεγάλωσαν, όταν ένιωσα ότι δεν ήταν πραγματικά εδώ, ήταν πολύ περίπλοκο, σχεδόν επέστρεψα στα ναρκωτικά, αλλά κατάφερα να συγκεντρωθώ. Ευχαριστώ επίσης εδώ το ίδρυμα "O Companheiro" που με βοήθησε πολύ.

Στο παρελθόν ένιωθα σαν ένα απογοητευμένο και θυμωμένο παιδί. Αναρωτιόμουν γιατί οι γονείς μου δεν με ήθελαν, γιατί δεν με άφησαν... Προτίμησα να το ακούσω από τη μητέρα μου παρά από άλλους ανθρώπους. Δυστυχώς, έμαθα πριν μερικά χρόνια ότι η μητέρα μου ήταν επίσης... αλλά έτσι είναι η ζωή. Αλλά θα προτιμούσα να το είχα ακούσει από εκείνη παρά από άλλους ανθρώπους. Η μητέρα μου που με είχε, επίσης πέθανε πρόσφατα και υπάρχουν πράγματα που ακόμα δεν μπορώ να ξεπεράσω... για τελευταία φορά, λυπάμαι. Γιατί δεν μιλούσα στη μητέρα μου. Αυτή τη στιγμή, εξακολουθώ να αισθάνομαι λίγο μπερδεμένος με την αμφιβολία για το αν με συγχωρεί ή όχι... αλλά θα το ξεπεράσω. Αυτό που νιώθω τώρα για τη ζωή μου είναι να προσπαθώ να γίνω καλύτερος άνθρωπος, όχι να ξανακάνω τα ίδια λάθη.

Στο μέλλον σκοπεύω να κάνω οικογένεια. Δυστυχώς, έχω ήδη χάσει πολλά, και αυτό που έχω χάσει, τώρα θέλω να χτίσω τα πάντα μόνος μου, αυτά είναι τα όνειρά μου. Να γίνω πατέρας, να ξεκινήσω οικογένεια, να βρω μια καλή δουλειά και να προχωρήσω στη ζωή μου. Τα λάθη που έκανα, και που τώρα είναι πίσω μου και

έχω ήδη πληρώσει για το έγκλημα που διέπραξα... αυτό είναι στο παρελθόν. Νομίζω ότι το μέλλον θα πάει καλά. Νομίζω ότι θα τα καταφέρω. Το σύνθημα της ζωής μου είναι "μην κάνεις στους άλλους αυτό που δεν θέλεις να σου κάνουν". Αν τα πράγματα ήταν διαφορετικά, ειδικά αν με είχαν μεγαλώσει οι γονείς μου αντί για τους παππούδες μου.

Φυσικά, οι παππούδες μου ήταν πάντα εκεί, αλλά είναι άλλο πράγμα να μεγαλώσεις με τους παππούδες σου επειδή οι γονείς σου είναι νεκροί, αλλά είναι άλλο πράγμα να σε μεγαλώνουν οι παππούδες σου και οι γονείς σου που ζουν κοντά και να μην έρχεσαι ποτέ να σε δει ή να σε επισκεφτεί. Αυτός ήταν ένας λόγος για τον υποβιβασμό μου, να σταματήσω να πηγαίνω στο σχολείο. Στην αρχή πήγα ακόμα στο σχολείο και πήρα καλούς βαθμούς, τότε άρχισα να χάνω το σχολείο επειδή ένιωθα θυμωμένος, επειδή είδα όλους τους γονείς των φίλων μου να μας παίρνουν από το σχολείο και τον πατέρα μου (ο πατέρας μου δεν μπορούσε επειδή ήταν στον Καναδά), αλλά η μητέρα μου... Απλά ήθελα, για μια φορά, να εξηγήσει λίγο πολύ τους λόγους που με εγκατέλειψε. Επειδή με εγκατέλειψε, με άφησε στην πόρτα της γιαγιάς μου. Από τη μία έκανε κάτι καλό, με άφησε στο κατώφλι της γιαγιάς μου, αλλά ένα παιδί 3 μηνών μπορεί να πεθάνει ανά πάσα στιγμή. Την εποχή που η γιαγιά μου έβγαινε έξω για να βγάλει τα σκουπίδια και είδε ένα καροτσάκι μωρού και άκουσε έναν περίεργο θόρυβο, πήγε να κοιτάξει και εγώ ...

Την ώρα που η γιαγιά μου έβγαινε έξω για να βγάλει έξω τα σκουπίδια και είδε ένα καροτσάκι μωρού και άκουσε έναν περίεργο θόρυβο, πήγε να κοιτάξει και ήμουν εκεί. Κι αν η γιαγιά μου δεν είχε πάει να βγάλει τα σκουπίδια εκείνη τη στιγμή; Αν δεν ήταν αυτό το γεγονός, η ζωή μου θα ήταν εντελώς διαφορετική. Δεν είχα ξεκινήσει ποτέ με το έγκλημα. Αυτός ήταν ο ευκολότερος τρόπος που είδα ήταν το έγκλημα. Ήρχισα να πουλάω ναρκωτικά πολύ νωρίς. Οι μεγαλύτεροι εκεί στη γειτονιά πουλούσαν ήδη ναρκωτικά και κάπνιζαν ναρκωτικά... και μερικές φορές τους άκουγα να μιλούσαν μεταξύ τους σε περίπτωση που εμφανιζόταν η αστυνομία. Και θα έτρεμε στη μέση τους. Ήμουν νεότερος, περίπου 12 χρονών, και ήταν στα 20 τους, και θα έλεγα, "Μην ανησυχείς, αν έρθει η αστυνομία εδώ θα τους πω ότι είναι δικό μου", και θα το δεχόταν. Μου έδωσαν χρήματα, μου έδωσαν ένα ποδήλατο, κλπ. Μετά θα πηγαίναμε σπίτι για δείπνο και θα συναντιόμασταν μετά. Τουλάχιστον μια φορά θα ήθελα να πάω να δω τη μητέρα μου εκεί. Οι πιο σημαντικοί άνθρωποι στη ζωή μου τώρα είναι η θεία μου, η αδελφή του πατέρα μου, που ήταν πάντα μαζί μου, η κοπέλα μου και ο γιος μου που πρόκειται να γεννηθεί. Το κύριο πρόβλημά μου τώρα είναι ότι δεν έχω σταθερή δουλειά. Στο παρελθόν το μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν τα ναρκωτικά. Τώρα που θα γίνω πατέρας, θέλω να κάνω ό,τι είναι δυνατόν και αδύνατο να κάνω τα πάντα με τον γιο μου με τον καλύτερο τρόπο. Δεν θέλω να κάνει τα ίδια λάθη με εγώ. Θα του δείξω όλους τους τρόπους, το καλό και το κακό για να μάθει μόνος του. Και τώρα το γεγονός ότι ένα νεογέννητο έρχεται κάνει

μεγάλη διαφορά γιατί όταν δεν έχεις κανέναν να εξαρτάται από σένα είναι ένα πράγμα, αλλά όταν έχεις κάποιον που εξαρτάται από σένα είναι ένα άλλο. Οπότε τώρα επικεντρώνομαι στο να μην θέλω να κάνω κάτι λάθος, γιατί αν κάνω κάτι λάθος τώρα, θα υπάρξουν συνέπειες, και αφού έχω ήδη πάει φυλακή, κάθε φορά που πάω στο δικαστήριο, ο δικαστής θα κοιτάξει τον φάκελο και θα δει, είναι εκεί.

Φοβάμαι, ναι, φοβάμαι, αλλά θα κάνω το δυνατόν και το αδύνατο να μην ξανακάνω κάτι λάθος, ειδικά τώρα που δεν μπορώ. Αν η ζωή μου ήταν ένα βιβλίο, το πρώτο κεφάλαιο θα ήταν "οι μέρες που πέρασα στη φυλακή", το δεύτερο κεφάλαιο, "Ενσωμάτωση μετά την έξοδο από τη φυλακή", το τρίτο κεφάλαιο "Νέα φάση της ζωής". Αυτό το τελευταίο κεφάλαιο θα περιέγραφε πώς έγινα καλύτερα, νόμιζα ότι δεν θα τα κατάγομαι ποτέ, αλλά το έκανα. Με μεγάλη δυσκολία, αλλά τα κατάφερα. Είχα επίσης ανθρώπους που πάντα με υποστήριζαν, ποτέ δεν με επέκριναν, αντίθετα, πάντα με βοηθούσαν χωρίς ποτέ να κριτικάρουν, και υπήρχε ένας από αυτούς που πάντα μου έλεγε: "αλλά μπορείς να το κάνεις" και πάντα απαντούσα "ναι, ναι, μπορώ να το κάνω", αλλά θα γύριζα την πλάτη μου και θα πήγαινα ξανά... Έβλεπα ανθρώπους να καπνίζουν και ζητούσα να καπνίσω μαζί τους. Κάπνισα, αγόρασα... και μια μέρα ξύπνησα το πρωί και είπα στον εαυτό μου "Πρέπει να είναι σήμερα" και από τότε μέχρι τώρα δεν έχω καπνίσει ποτέ ξανά.

Το πρώτο κεφάλαιο μιλούσε για όλα όσα πέρασα μέσα στη φυλακή, τα οποία δεν θα ευχόμουν στον χειρότερο εχθρό μου. Είδα πολλά πράγματα εκεί μέσα. Δόξα τω Θεώ, κατάφερα να βγω από εκεί σώος και αβλαβής, γιατί μερικές φορές δεν σκέφτεσαι το πορτογαλικό EP's (Prison Entities), ότι είναι όπως σε μια ταινία, αλλά όχι, είδα πράγματα εκεί μέσα που ήμουν στο λάθος μέρος τη λάθος στιγμή, και αυτό είναι αρκετό. Μερικές φορές δεν χρειάζεται να σε πιάσουν σε μια επιδρομή και να περάσεις πάνω από 10 χρόνια στη φυλακή επειδή διακινούσες ναρκωτικά, αυτό δεν είναι αλήθεια, μερικές φορές αρκεί να είσαι στο λάθος μέρος τη λάθος στιγμή. Έχω δει μια κατάσταση που, έτσι είναι, το Σάββατο τα δωμάτια είναι όλα ανοιχτά.

Λένε ότι είναι ο γενικός καθαρισμός, το προσωπικό βγαίνει έξω για να καθαρίσει τα κελιά. Έτσι, είχα ήδη καθαρίσει το κελί και είχα πρωινό, ήταν γύρω στις 11 η ώρα, πήγα στο ντους για να πλύνω ρούχα και το Σάββατο από τις 10:30 έως τις 11:30 είναι ώρα για επίσκεψη. Όλα ήταν φυσιολογικά, οι άνθρωποι που προέρχονταν από την επίσκεψη, με την αίσθηση ότι η οικογένεια είναι μακριά, επειδή ένα άτομο που είναι κλειδωμένο εκεί, έχοντας υποστήριξη είναι ευκολότερο. Είναι διαφορετικό να έχω υποστήριξη μέσω επιστολών κάθε μέρα από το να έχω τουλάχιστον μία φορά το μήνα μια επίσκεψη από ένα μέλος της οικογένειας που ρωτάει πώς είμαστε, οπότε παρακολουθούσα τους ανθρώπους που έρχονταν από την επίσκεψη και συνέχισα να πλένω τα ρούχα μου.

Εν τω μεταξύ, ένα αγόρι μπήκε μέσα στο μπάνιο, δεν τον ήξερα, αλλά βλέπομαστε εκεί, είναι φυσιολογικό, είναι ένας χώρος που χρησιμοποιείται από

όλους, ήρθε από την επίσκεψη και κρατούσε μια τσάντα που έβαλε στο πάτωμα. Εν τω μεταξύ, ήρθαν άλλα δύο αγόρια, και τον ανάγκασαν να πάρει ό,τι είχε, τον ανάγκασαν να του προσφέρει τα αθλητικά του παπούτσια, τον νίκησαν... και ήμουν εκεί, δεν μπορείτε να το χάσετε, κοίταξα ξαφνικά - ήμουν γνωστός ως "Ο Azorean".

Έτσι μου είπαν "Γεια σου Αζοριανό, δεν είδες τίποτα", και είπα "δεν με αφορά", αλλά την ίδια στιγμή λυπόμουν τον εαυτό μου. Ένας από αυτούς στεκόταν στην πόρτα, για να δει αν θα έρχονταν φρουροί, δεν ερχόταν κανείς, κάλεσαν άλλον. Υπήρχαν τρεις έγχρωμοι τύποι. Στη συνέχεια, ήρθε ένα άλλο, έφερε ένα πολύ μεγάλο μαχαίρι όπως αυτά που συνήθιζαν να σκοτώνουν χοίρους και είπε "έτσι, ξεκινώντας από σήμερα, κάθε φορά που πηγαίνετε στην επίσκεψη, πρέπει να μας δώσετε όλα όσα φέρνετε από την επίσκεψη". Είναι περίπλοκο, γιατί έτσι είναι, και μετά το αγόρι το έβγαλε από μέσα του μαζί μου, και έγινε φίλος. Στις μέρες μας κρατάω ακόμα επαφή μαζί του. Είναι από το Βορρά και η οικογένειά του μπορεί να έρθει μόνο μια φορά, επειδή είναι από μακριά.

Έρχονται εδώ, κάνουν μια προσπάθεια να του φέρουν οτιδήποτε και επιστρέφει από την επίσκεψη χαλαρός και στη συνέχεια φτάνουν τρεις τύποι και, εκτός από το να τον νικήσουν, τον ανάγκασαν να τους δώσει μερικά αθλητικά παπούτσια Nike Jordan, πήραν το πουκάμισό του, δηλαδή, το αγόρι έμεινε χωρίς τίποτα, ο μόνος λόγος που δεν έβγαλαν τα ρούχα του ήταν επειδή δεν του ταίριαζαν.

58. Τέλος παιχνιδιού

Τα προσωπικά μου χαρακτηριστικά: ενεργητικός, φίλος, εργαζόμενος, φίλος εκείνων που αν είναι απαραίτητο να σταματήσω να τρώω έτσι ώστε το άλλο άτομο να μην λιμοκτονήσει, ό,τι χρειάζεται το άτομο είμαι έτοιμος αλλά αυτή τη στιγμή συνεχίζω να είμαι... Ήμουν έτσι... αυτή τη στιγμή συνεχίζω να είμαι έτσι μόνο με διαφορά, ήμουν ανόητος και τώρα δεν είμαι πλέον ανόητος... Αχ... αυτή ήταν η κατάσταση που έμαθα... να συνεχίσω να είμαι το ίδιο άτομο, φίλος, σύντροφος, εργατής και τα πάντα, αλλά το να μην είμαι κόπανος όπως ήμουν πριν, μερικές φορές με πλήγωσε.

Έτσι, μία από τις κύριες αιτίες ήταν το πρόβλημα του τζόγου. Είχα προβλήματα με τον τζόγο... Αχ... η μητέρα των παιδιών μου τότε, όταν έμαθε, λόγω ενός χρέους που προέκυψε, έπρεπε να αποσύρω χρήματα για να πληρώσω το χρέος και όλα ξεκίνησαν από εκεί, η διαφωνία μας, αλλά τα χρήματα συνέχιζαν να έρχονται... Αχ... Ποτέ δεν είχα προβλήματα με τον τζόγο... Θέλω να πω, κανείς δεν ήρθε ποτέ να χτυπήσει την πόρτα μου, κανείς δεν απείλησε ποτέ την οικογένειά μου, τίποτα... αν είχα ένα χρέος, το πλήρωσα. Θα μπορούσα να καταστραφώ, στο επίπεδο... λίγο πιο μειονεκτική, αλλά ποτέ δεν είχα προβλήματα με ανθρώπους που

χτυπούσαν την πόρτα μου, ή απειλές, τίποτα τέτοιο, αλλά... Φυσικά, για παράδειγμα, θα μπορούσα να είχα αγοράσει ένα ωραίο διαμέρισμα και δεν το έκανα, θα μπορούσα να είχα κρατήσει τη βίλα που μου άφησαν οι γονείς μου και δεν το έκανα, και αυτή, η μητέρα των παιδιών μου εκείνη την εποχή, όταν ήμασταν μόνοι παίζαμε μαζί μου ψυχολογικά δεν το έκανε, αλλά ποτέ σε θέση όπου... "Θέλω να είμαι μαζί σου, αλλά πρέπει να φύγεις από το παιχνίδι, ας πάρουμε βοήθεια. Είμαι δίπλα σου, σε υποστηρίζω.

Επειδή πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι ο τζόγος είναι απλά ένα φυσιολογικό πράγμα: "Α, παίξε, σταμάτα να παίζεις". Όχι, τζόγος, αναγνωρίζω ότι τώρα, συνήθιζα να λέω ότι δεν ήταν εθισμός, είναι χειρότερο από τα ναρκωτικά και χειρότερο από το αλκοόλ με κάθε τρόπο... Έχω δει μεγάλα δεινά, ανθρώπους που έπαιζαν και χρωστούσαν χρήματα και απειλούνταν, οικογένειες και σπίτια κλειστά, καταστήματα και επιχειρήσεις κλειστά λόγω τυχερών παιχνιδιών; αλλά για εκείνη ήταν ένα φυσιολογικό πράγμα, ήταν σαν να πίνεις ένα ποτήρι νερό: όταν διψάς πίνεις και όταν δεν διψάς δεν πίνεις; και δεν ήταν ποτέ, υπό αυτή την έννοια, ένα άτομο που είπε: "ας ρίξουμε βοήθεια, ας υποστηρίξουμε". Εγώ, όπως πάντα ένιωθα αβοήθητος, δεν μπορούσα, θα μπορούσα να μείνω για ένα ή δύο μήνες, αλλά ήμουν πάντα με αυτή την επιθυμία να επιστρέψω στο παιχνίδι - αυτός ήταν ένας από τους κύριους λόγους. Μετά συνεχίστηκε, αλλά τα χρήματα συνέχιζαν να έρχονται.

Όταν ήρθε η ώρα που πραγματικά έγινα άνεργος, σε ηλικία 50 ετών, η εταιρεία χρεοκόπησε, ήταν δύσκολο για μένα να βρω δουλειά, δεν μπορούσα... οπότε ήταν δύσκολο... Είχα 3 χρόνια να δουλεύω μόνος μου, γιατί κανείς δεν θα με αναλάμβαναν σε μια εταιρεία με σύμβαση εργασίας... Είχα επαγγελματική εμπειρία σε διάφορους τομείς, είχα προσόντα, αλλά η ηλικία ήταν πάντα ένα εμπόδιο για αυτούς να με βάλουν σε εταιρείες... Δούλεψα μόνος μου για 3 χρόνια μέχρι που με συνέλαβαν, εν τω μεταξύ είχε επίσης γίνει άνεργη. Όταν βρήκε δουλειά, στην κατάσταση που βρίσκεται σήμερα, που είναι ακόμα στο Ίδρυμα, άρχισαν τα σοβαρά προβλήματα, γιατί άρχισε να έχει μια ζωή... άρχισε να κερδίζει καλά, αισθάνθηκε ασφαλής, ήξερε ότι το έβρισκα όλο και πιο δύσκολο να βρω δουλειά, ψυχολογικά ήμουν όλο και πιο χαμηλά, σε σημείο που άρχισε να με εκβιάζει για αυτό και υπήρχε μια ρήξη, ένας καυγάς, μια απειλή... απειλές από τη μία πλευρά, απειλές από την άλλη... Βγήκα από την πόρτα και όταν έφτασα, είχε φύγει με την κόρη μου, ο γιος μου με περίμενε. Μετά από 8 μέρες ήμουν στη νοσοτροπία, ότι αυτή ήταν η στιγμή που θα χώρισα και όλα ήταν καλά, συνέχισε τη ζωή της και συνέχισα με τη δική μου, αλλά δεν νομίζω ότι ήταν ικανοποιημένη, και δεν χρειαζόταν, αφού είχε ήδη φύγει, απλά έπρεπε να συνεχίσει... Είπα ακόμα και στο γιο μου, αν η μητέρα σου θέλει να επιστρέψει, έλα πίσω με την αδερφή σου, αν και το σπίτι είναι στο όνομά μου και έχω το δικαίωμα να μείνω σε αυτό, επειδή το συμβόλαιο είναι 45 χρόνια στο όνομά

μου, αλλά αφού η αδερφή σου πρέπει να έχει μια στέγη πάνω από το κεφάλι της, αν η μητέρα σου θέλει να επιστρέψει εδώ, Θα βρω ένα μέρος να πάω και θα έρθει εδώ.

Εν κατακλείδι, στο τέλος των 8 ημερών, θα έβαζα το κλειδί στην πόρτα και μου είπαν να το σηκώσω μπροστά από το αστυνομικό τμήμα, το οποίο ζούσα ακριβώς απέναντι, και αυτό ήταν, και με προειδοποίησαν ότι δεν θα έφευγα πλέον, ότι είχα μια ποινική καταγγελία εναντίον μου. Δεν το περίμενα. Θα μπορούσα να περιμένω πολλά, αλλά δεν το περίμενα αυτό. Δεδομένου ότι είχε ήδη φύγει, και αν ήταν ο χωρισμός που ήθελε, θα ζητούσε τον χωρισμό και θα συνέχισε τη ζωή της, δεν χρειαζόταν να κάνει αυτό που έκανε. Οι συνέπειες των πράξεών της ήταν ότι με συνέλαβαν, πήρα 7 χρόνια στη φυλακή, εξέτισα 5 χρόνια, 10 μήνες και 3 ημέρες, και πήρα το υπόλοιπο της ποινής μου με αναστολή, η οποία λήγει στις 24 Ιανουαρίου, Θεού θέλοντος, αν φτάσω εκεί, του χρόνου.

Ήταν πολύ δύσκολο για μένα να αντιμετωπίσω το πρόβλημα, μπορώ να ευχαριστήσω ένα άτομο που ήταν ήδη στο αστυνομικό τμήμα όταν μπήκα, καθισμένος με χειροπέδες, δεμένος στον πάγκο... Ποτέ δεν είχα, γιατί όλοι με ήξεραν, δεν μπορούσαν καν να πιστέψουν τι συνέβαινε. Ο χώρος όπου ήμουν έχει μια πόρτα που οδηγεί στην πίσω έξοδο και χωρίς ποτέ να είμαι δεμένος με χειροπέδες, θα σηκωνόμουν και θα πήγαινα στην πόρτα για να καπνίσω ένα τσιγάρο, αν έβγαινα από την πόρτα κανείς δεν θα με κυνηγούσε, αλλά δεν υπήρχε λόγος ούτε αυτό, αν δεν πήγαινα εκείνη τη μέρα, Το ήξερα ότι θα με έψαχναν. Αυτό το άτομο, κατά σύμπτωση, πήγαμε με το ίδιο βαν στο κεντρικό αστυνομικό τμήμα στο Μοσχαβίδιο όπου περάσαμε τη νύχτα. Τις προάλλες μας άκουσε ο δικαστής, εγώ από τη μία πλευρά και αυτός από την άλλη, αλλά πάντα πηγαίναμε με το ίδιο βαν και πήγαμε και οι δύο στις 21 Ιανουαρίου 2015, ήταν 11:30 το βράδυ στην IPL.

Και τότε, ακόμα δεν μπορούσα να το πιστέψω, όταν μπήκα σε αυτή την παραδοχή, είδα την έλλειψη συνθηκών που είχε ο χώρος. Υπάρχουν άνθρωποι που ζουν στο δρόμο, με καλύτερες συνθήκες από αυτούς που είχα εκεί: σπασμένα γυαλιά, τοίχοι βρώμικοι με αίμα και ό, τι μπορείτε να φανταστείτε, δύο πέτρες εκεί, άσχημα αλεσμένες και σε δύο φύλλα και ένα στρώμα επίσης "Θεός φυλάξει!" και για τους ανθρώπους να ξαπλώσουν, αυτό το χειμώνα, με σπασμένα γυαλιά, έρχεται η βροχή, ποντίκια, αυτό είναι... και άρχισα να φτιάχνω ένα σχοινί, με τα κορδόνια που είχα, και το αγόρι δίπλα μου το πρόσεξε. Κάποτε ήμουν αφηρημένος και κοιτούσα μακριά, και κρατούσε τα κορδόνια μου, γιατί η πρόθεσή μου εκείνη τη μέρα ήταν πραγματικά να βάλω το σχοινί γύρω από το λαιμό μου. Γιατί μέχρι τα 53 μου δεν είχα κανένα πρόβλημα με το νόμο, ούτε καν ένα πρόστιμο, ποτέ δεν ήξερα τι είναι η αίθουσα του δικαστηρίου, ποτέ δεν ήξερα τι είναι ένα αστυνομικό τμήμα, εκτός από αυτό που επισκέφτηκα, και έτσι ήταν τα πράγματα που μου πέρασαν από το μυαλό.

Μετά καταφέραμε να κοιμηθούμε για λίγο και το πρωί, είχε μια συζήτηση μαζί μου. Είπε: "Φίλε, δεν αξίζει τον κόπο. Είχα κάποια κακοτυχία και έχω ήδη συλληφθεί

για την ίδια κατάσταση, αλλά είσαι στην ηλικία που είσαι, έχεις δύο παιδιά που είπες όταν μπήκαμε στο βαν ότι θα σε στηρίξουν, οπότε δεν θα κάνεις κάτι τέτοιο τρελό, είναι δύσκολο, αλλά δεν πρόκειται να το κάνεις." Έτσι, από τότε, κάθε μέρα, είτε ήταν πρωί, απόγευμα ή βράδυ, δεν υπήρχε μέρα που να μην σκεφτόμουν το ίδιο πράγμα, αλλά μετά άρχισα να σκέφτομαι και είδα ότι δεν με πήγαινε πουθενά. Έπρεπε να συνειδητοποιήσω ότι ήμουν πραγματικά στη φυλακή και ότι έπρεπε να κάνω ό,τι καλύτερο μπορούσα για να επιβιώσω εκεί μέσα, γιατί εκεί μέσα, δεν ζει, επιβιώνει.

Σε συναισθηματικό επίπεδο, αυτή τη στιγμή είμαι πολύ πιο ψυχρός άνθρωπος σε σχέση με πολλά πράγματα, όπως για παράδειγμα, ακόμα και σε επίπεδο σχέσης, όπως είπα... πώς μπορώ να το θέσω... Έχω γίνει ένας πιο στοχαστικός άνθρωπος, σκέφτομαι περισσότερο τις καταστάσεις, δεν προχωρώ με το κεφάλι όπως παλιά, δεν ενδώνω εύκολα. Έχω γίνει, όπως είπα και πριν, πιο προσεκτικός άνθρωπος, πιο προσεκτικός με τον εαυτό μου. Μου αρέσει περισσότερο από ό,τι παλιά, επειδή ήμουν πιο αφοσιωμένος στο άτομο που ήμουν μαζί, και δεν με ένοιαζε ο εαυτός μου. Σήμερα νοιάζομαι πρώτα για τον εαυτό μου, εκτός από τα παιδιά μου. Θα έδινα τη ζωή μου γι' αυτούς. Εκτός από αυτό, πρώτα εγώ, μετά εγώ, μετά εγώ, και όταν πρέπει να σκέφτομαι τους άλλους, σκέφτομαι ξανά τον εαυτό μου, κάτι που δεν έκανα πριν.

Αυτή τη στιγμή, οι πιο σημαντικοί άνθρωποι στη ζωή μου, εκτός από μένα, είναι τα παιδιά μου. Αν δεν είχε συμβεί αυτό που συνέβη, όλα θα ήταν διαφορετικά. Για παράδειγμα, αν η μητέρα των παιδιών μου με αγαπούσε όπως είπε, αν με είχε υποστηρίξει... 'φησα το παιχνίδι λίγο αργά. Μέσω ενός φίλου μου, έμαθα ότι είχε και αυτό το πρόβλημα, αλλά είχε την τύχη να έχει τη γυναίκα του στο πλευρό του για να τον βοηθήσει να ζητήσει βοήθεια για να εγκαταλείψει το παιχνίδι και το έκανε... Αν και έχασε πολλά πράγματα, υλικά αντικείμενα, αλλά τουλάχιστον τη γυναίκα και τα παιδιά του δεν έχασε ποτέ, επειδή είχε στο πλευρό του και τον υποστήριξε. Τον βοήθησε να ζητήσει τη βοήθεια που ο ίδιος δεν μπορούσε να πάρει. Είναι σαν ναρκομανής, αν δεν έχεις κάποιον να σε συντηρεί, δεν το αφήνεις. Είναι σε αυτό το "σύστημα", ένας φίλος έρχεται και καλεί, ένας άλλος έρχεται και καλεί εκεί και είναι ακόμα σε αυτό, οπότε πρέπει να είναι κάποιος που αρπάζει αυτό το άτομο και του δείχνει το δρόμο.

Και αυτό λέω, αν μου είχε δείξει το δρόμο και αν ένιωθα ότι ήταν εκεί στο πλευρό μου, τα πράγματα θα μπορούσαν να ήταν εντελώς διαφορετικά και σήμερα θα μπορούσαμε να είμαστε ένα φυσιολογικό ζευγάρι, όπως όλοι μας αποκαλούσαν "το ζευγάρι των εραστών", επειδή στο δρόμο ήταν ένα εντελώς διαφορετικό άτομο από ό,τι ήταν στο σπίτι. Στο σπίτι έπαιζε μαζί μου ψυχολογικά, επειδή ήξερε ότι ήταν το μόνο πράγμα που με κατέρριψε, και δεν υπήρχε ποτέ λέξη από αυτήν, κάτι που εξακολουθεί να με εξοργίζει σε αυτή την κατάσταση. Σε αυτό το σημείο, ένα από

τα κύρια προβλήματα, όταν έφυγα, εννοώ, περισσότερο μια ανησυχία παρά ένα πρόβλημα, ήταν να βρω ένα επάγγελμα γρήγορα. Ευτυχώς, δεν ήθελα καν να αποδεχτώ το πρωτόκολλο εκείνη τη στιγμή, άρχισα να ψάχνω για δουλειά μόνος μου και είχα κάποιες ευκαιρίες μπροστά μου, υποσχέσεις... ότι τότε κατέληξα να βλέπω ότι οι άνθρωποι έχουν διαφορετική στάση όταν τη χρειάζονται και όταν δεν το κάνουν... αλλά εντάξει...

Σύμφωνα με όσα είχα ήδη μιλήσει σε αρκετούς ανθρώπους, υπολόγιζα να πάω για μία από τις ευκαιρίες, η οποία ήταν ήδη ενόψει και είχα ήδη μιλήσει με αυτούς τους ανθρώπους. Στη συνέχεια, εν τω μεταξύ,μίλησα με τα παιδιά μου και τους είπα: "Κοιτάξτε, Ρικάρντο, αυτό είναι, αυτό είναι, αυτό είναι, αυτό είναι, αυτό είναι. Είναι αρκετό για τα έξοδα, αν και θα με βοηθήσεις, αλλά θα το δεχτώ." Ευτυχώς, σε μια καλή στιγμή δέχτηκα. Όπως είπα, είμαι εργαζόμενος, όταν πρέπει να δουλέψω, δεν έχω κανένα πρόβλημα, θα πάρω στα χέρια μου οτιδήποτε, και αυτό συνέβη μέσα. Μου ανέθεσαν μια υπηρεσία, όπου τα τρία αφεντικά μου είπαν το ίδιο πράγμα: "Είσαι εδώ, είναι το τμήμα σου, υπάρχουν πράγματα να πλύνεις, το πλένεις, αν δεν υπάρχει, μπορείς να κάτσεις εκεί και κανείς δεν σου λέει τίποτα." Κι αν δεν εμφανιστεί τίποτα κατά τη διάρκεια της ημέρας; Ρώτησα. "Απλά κάτσε εκεί", απάντησαν. Μόνο που αυτό δεν μου κάνει.

Έτσι, από το σκούπισμα, βοηθώντας το αφεντικό να κάνει συναρμολόγηση αυτού ή αυτού, πηγαίνοντας να πετάξει τους κάδους, οτιδήποτε προκύψει, είμαι πάντα εκεί. Έτσι, ο υπεύθυνος εκεί, ο μηχανικός, είναι ένα άτομο που, για πρώτη φορά έχει αναλάβει την ευθύνη για κάποιον και αυτή τη στιγμή, αντιμετωπίζουμε την κατάσταση για να δούμε αν μπορώ να παραμείνω στην πίστα αποτελεσματικά. Και γι' αυτό είμαι περήφανος σε αυτό το σημείο. Να συνεχίσω να είμαι το ίδιο άτομο με αυτή την έννοια. Αυτή τη στιγμή, το σύνθημα της ζωής μου είναι να δουλεύω στην καθημερινή μου ρουτίνα με καλή υγεία, να μπορώ να ξυπνάω καλά και να βλέπω τα παιδιά μου, να περνάω όσο το δυνατόν περισσότερο χρόνο μαζί τους, γιατί περνούσα πολύ λίγο χρόνο μαζί τους, όχι όταν ήταν μικρά, αλλά όταν άρχισαν να είναι έφηβοι, Πέρασα λιγότερο χρόνο μαζί τους και τώρα θέλω να περάσω όσο το δυνατόν περισσότερο χρόνο μαζί τους και να ζήσω μια μέρα τη φορά, ειδικά με καλή υγεία.

Αυτή τη στιγμή, το όνειρό μου είναι, όπως είπα, να παραμείνω στην εταιρεία και να αποκτήσω ένα μικρό δικό μου χώρο, να μπορώ να λάβω όποιον θέλω, να είμαι άνετα, να έχω την ανεξαρτησία μου.

59. Ευτυχισμένη παιδική ηλικία

Μέχρι τα 10 μου, ζούσα στο Σάο Τομέ, όπου ήμουν πολύ ευτυχισμένη. Εκεί είχα μια παιδική ηλικία γεμάτη φίλους και μια δεμένη οικογένεια. Ήμουν καλός μαθητής και πέρασα τον ελεύθερο χρόνο μου παίζοντας ποδόσφαιρο. Μέχρι... Η μητέρα μου, δασκάλα στην Αγκόλα, ήρθε να πάρει εμένα και τα αδέρφια μου στο Σάο Τομέ να πάμε εκεί. Ξέρω ότι αν είχα μείνει στο Σάο Τομέ, θα ήμουν ένας σπουδαίος άνθρωπος όπως οι φίλοι μου που έμειναν εκεί, αλλά στην Αγκόλα συνέχισα να είμαι πολύ καλός μαθητής, οπότε όλα έδειχναν ότι θα είχα ένα πολλά υποσχόμενο μέλλον. Η δασκάλα μου μου έκανε μεγάλη εντύπωση, είναι η αδελφή της σημερινής Υπουργού Δικαιοσύνης της Πορτογαλίας, Francisca Van Dunem.

Στις 14 Ιανουαρίου 1992, έφτασα στην Πορτογαλία. Τόσο η μητέρα μου όσο και οι αδερφές μου ήταν ήδη εδώ. Ήμουν ευτυχισμένος στην Πορτογαλία, αλλά πέρασα πολλές εμπειρίες και προσαρμογές: στο κρύο, στην εργασία (δούλεψα σε εργοτάξια, σε ξενοδοχεία, στο CP του Cascais) και στη νέα μου ζωή στο "γκέτο". Αν στην Αγκόλα ζούσα μια καλή ζωή, στην Πορτογαλία το να ζω σε ένα "γκέτο" ήταν μια ριζική αλλαγή, αλλά η οικογένειά μου και εγώ καταφέραμε να προσαρμοστούμε. Οι γειτονιές που συνήθιζα να συχνάω - το "Bairro do Pinhal do Fim do Mundo" και το "Bairro das Marianas" - κατεδαφίστηκαν. Η κατεδάφιση με σημάδεψε, παρόλο που μας δόθηκε ένα σπίτι. Το άτομο που παρέδωσε τα κλειδιά του σπιτιού ήταν η Δρ Μίλα, η "Μαρία από την ATL" που φρόντιζε τα "παιδιά" τότε και ακόμα και σήμερα. Όλοι οι γείτονες που μεγάλωσαν μαζί μου είναι μαζί μου στο Bairro da Adroana, αυτό που έγινε η νέα μου γειτονιά. Ήταν μια πολύ προβληματική γειτονιά στο Cascais. Αλλά δεν ήταν όλοι όσοι ζούσαν εκεί όπως πίστευαν οι άνθρωποι - όλοι δούλευαν και συνεργάζονταν σε όλα τα έργα στο Cascais. Πολλοί άνθρωποι είχαν κακή εντύπωση, επειδή η γειτονιά θεωρούνταν "Γειτονιά των Ναρκωτικών". Είχε μια φήμη, αλλά όλοι οι άνθρωποι που ζούσαν εκεί ήταν εργάτες και είχαν όλα τα παιδιά τους στην ATL. Πολλοί από αυτούς βοήθησαν στην οικοδόμηση της Κοινωνικής Γειτονιάς της Γαλικίας. Εν ολίγοις, αυτό το κεφάλαιο της ζωής μου σηματοδεύτηκε από τη συνεργασία των γειτόνων και των καλύτερων φίλων μου, από το Barrio. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας, μια ωραία Κυριακή, έκανα λίγο καθάρισμα στο σπίτι. Είχα μερικά χαλιά στο σπίτι που είχαν ένα "έντομο". Τους έβγαλα όλους έξω, κατέβηρα τις σκάλες του σπιτιού και τους μάζεψα κοντά στο κτίριο. Είναι μια θυελλώδης γειτονιά και όταν αποφάσισα να κάψω τα χαλιά, ο άνεμος τα παρέσυρε. Όταν προσπάθησα να τρέξω πίσω από τα χαλιά, ήταν πολύ αργά, επειδή ο άνεμος είχε ήδη σύρει τα χαλιά στο δάσος κοντά στο κτίριο μου, το οποίο άρχισε να καίγεται.

Οι γείτονες κατέγραψαν ακόμη και ένα βίντεο με μένα να τρέχω μετά το χαλί. Αμέσως μετά, πήγε στην καφετέρια για να ζητήσει βοήθεια. Όλοι οι γείτονες βοήθησαν να καλέσουν τους πυροσβέστες, οι οποίοι, όπως το GNR, ήρθαν να μιλήσουν πολύ καλά για μένα στο Δικαστήριο. Οι άνθρωποι που με σημάδεψαν ήταν ο Μάρκο και ο Άντερσον, γείτονες στο ισόγειο, και ο Enoch, αλλά και πολλοί άλλοι

γείτονες που με βοήθησαν και μίλησαν καλά για μένα όταν βγήκαν τα νέα για το TVI και το SIC. "Δεν είναι εμπρησμός", "είναι καλός άνθρωπος", "η λογική του να μπει στη φυλακή", "ήρθε από το γκέτο και έχει περάσει πολλά", είπαν προς υπεράσπισή μου. Με συνέλαβαν και οι εξηγήσεις που έδωσα δεν αντιστοιχούσαν σε αυτά που εισήχθησαν στους φακέλους. Με πήγαν στο δικαστήριο. Πέρασα τρεις ημέρες στο δικαστικό σώμα της Λισαβόνας και την επόμενη μέρα με πήγαν στο cascais Court για να ακουστούν. Κατέληξα να με συλλάβουν για εμπρησμό, αλλά δεν ήταν εμπρησμός. Με άκουσε ένας δικαστής και ένας μάρτυρας, μέσω βιντεοδιάσκεψης, ισχυρίστηκε ότι δεν ζούσα στη γειτονιά και με καταδίκασαν σε προληπτική κράτηση. Καταδικάστηκα σε 2 χρόνια και 6 μήνες, αλλά εξέτισα ποινή 6 μηνών με αναστολή. Πρέπει να είσαι πολύ δυνατός για να είσαι στη φυλακή. Με έβαλαν με δολοφόνους και με απείλησαν. Ήταν ο δικηγόρος μου, μια σπουδαία κυρία, που κατάφερε να με βάλει σε ξεχωριστό μέρος από αυτούς τους κρατούμενους. Μολύνθηκα ακόμη και με covid στη φυλακή και σπουδαίοι φίλοι μου πέθαναν για διάφορους λόγους, όπως ο Χόρχε, ο οποίος ξυλοκοπήθηκε, ο Παουλίνιο και ο Αντρέ. Το Σωφρονιστικό Ίδρυμα της Λισαβόνας είναι φρικτό. Οι φρουροί είναι πολύ κακοί και ρατσιστές, αλλά υπάρχουν και κάποιοι καλοί. Η φυλακή θα πρέπει να παρέχει βοήθεια. Πέρασα ακόμα και τρεις εβδομάδες φορώντας τα ίδια ρούχα.

Όταν επέστρεψα, με υποδέχτηκαν όλοι οι γείτονές μου στη γειτονιά, είμαι και πάντα ήμουν ένα πολύ αγαπητό άτομο εκεί. Δεν μπορώ να φύγω από την Πορτογαλία, κάτι που είναι μεγάλο πρόβλημα για μένα, γιατί θέλω να πάω στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αυτό που με ενδιαφέρει αυτή τη στιγμή είναι να συνεχίσω να κάνω τη ζωή μου και να προχωρήσω, επίσης με τη βοήθεια του "Confiar". Κρατάω επαφή με όλη μου την οικογένεια. Η μητέρα μου είναι ο "θρύλος" μου και τα αδέρφια μου είναι πολύ σημαντικά και για μένα. Επίσης, οι φίλοι μου από τη φυλακή με έχουν σημαδέψει σε πολλά. Ευχαριστώ πολύ το δικηγόρο μου. Στο μέλλον, θέλω να ξεχάσω τι συνέβη, να γράψω ένα βιβλίο, να παρακολουθήσω τις ειδήσεις και να αγωνιστώ για τα όνειρά μου: να δουλέψω και να γίνω κάποιος στη ζωή, αποτελώνοντας παράδειγμα για τους φίλους μου που είναι ακόμα στη φυλακή, επειδή όλοι όσοι ήμουν στη φυλακή έχουν όνειρα. Έχω πίστη στο Θεό ότι το μέλλον θα είναι θετικό και ότι τα χειρότερα έχουν τελειώσει. Είμαι περήφανος γι' αυτό που είμαι! Είμαι περήφανος για το σπίτι μου. Είναι φτωχό, αλλά όμορφο. Κατά βάθος, το σύνθημα της ζωής μου είναι να είμαι πολύ ευτυχισμένος, να ξεχνάω το παρελθόν και να προχωράω με τη ζωή, να έχω πίστη στο Θεό. Η φυλακή δεν είναι για κανέναν!

60. Μια πιο ανθρώπινη φυλακή

Είχα μια ταραχώδη παιδική ηλικία: μεγάλωσα από νταντάδες, έζησα λίγο χρόνο με τον πατέρα μου και στη συνέχεια με τους θείους μου μέχρι που ήμουν περίπου 6/7 ετών. Εκ των υστέρων, αυτή η φάση της ζωής μου με τη θεία και τον θείο μου δεν ήταν κακή. Η αλήθεια είναι ότι οι θείοι μου με φρόντισαν όσο καλύτερα μπορούσαν, αλλά δεν μου άρεσε το φαγητό τους. Ο ξάδερφός μου κοιμόταν μαζί μου και ξυπνούσε με τον εμετό μου. Η θεία μου και ο θείος μου ζούσαν στην Κοίνα, μετά έγινε μια πλημμύρα και πήγαμε στο Μπαρέιρο. Η μητέρα μου και ο πατριός μου άρχισαν να με επισκέπτονται στην Κοίνα. Θυμάμαι ότι ο πατριός μου μου έφερε ένα σακουλάκι παιχνίδια και ήμουν πολύ χαρούμενος, γιατί οι θείοι μου δεν μου έδιναν τέτοια πράγματα. Μετά από μερικούς μήνες, η μητέρα μου και ο πατριός μου με πήραν για να ζήσουν μαζί τους. Αν μέχρι τότε πίστευα ότι η ζωή μου ήταν κόλαση, τότε θα συνειδητοποιούσα τι κόλαση ήταν: ο πατριός μου άρχισε να με κακομεταχειρίζεται και εγώ το να τρέχω μακριά από το σπίτι έγινε συνήθεια μου.

Κατέληξα να πάω στο "Casa do Gaiato", όπου έμεινα για 3 χρόνια. Με υποδέχτηκε καλά μερικοί άνθρωποι, τα πήγα καλά στο σχολείο, στον ελεύθερο χρόνο μου δουλέψαμε στη γεωργία, γεγονός που έκανε αυτή τη φάση ελαφρώς καλύτερη από την προηγούμενη, αλλά εδώ υπέστη επίσης κακοποίηση. Κατέληξα επίσης να το σκάσω από το Casa do Gaiato, αλλά δεν ενδίδα αμέσως στη ζωή του δρόμου. Στην ηλικία των 15/16, δούλευα ακόμα σε εμποροπανήγυρη, για παράδειγμα στα αυτοκίνητα προφυλακτών, επειδή ήξερα ότι τουλάχιστον εκεί το φαγητό και ένα κρεβάτι ήταν σίγουρα. Έζησα αυτή τη ζωή μέχρι που με συνέλαβαν για πρώτη φορά, το 1998, για διακίνηση ναρκωτικών. Έχω επτά μήνες προσωρινής κράτησης. Οι εγκαταστάσεις του Δικαστικού Σώματος ήταν άθες. Ήταν τρομακτικό, ήμουν απλά ένα παιδί, αλλά επίσης επειδή ήμουν παιδί, δεν με ένοιαζε, ένιωθα ότι οποιοδήποτε μέρος ήταν αρκετά καλό για να κοιμηθώ.

Το 2004, με συνέλαβαν ξανά για διακίνηση ναρκωτικών και καταδικάστηκα σε 3 χρόνια και 8 μήνες. Αλλά αυτή τη φορά ήταν διαφορετικά: ήμουν ήδη εθισμένος στο φάρμακο. Δεν ένιωσα τίποτα για τη φυλάκισή μου επειδή πίστευα ότι η ποινή ήταν δίκαιη, αλλά το κράτος δεν με αντιμετώπιζε ως άνθρωπο όταν αυτό ήταν το καθήκον του. Αν και εκείνη την εποχή δεν είχα αυτή την ιδέα. Η αλήθεια είναι ότι δεν είχα αυτοσεβασμό, σκεφτόμουν περισσότερο τους άλλους παρά τον εαυτό μου. Ζούσα τη μια μέρα τη φορά, χωρίς να σκέφτομαι πώς θα ήταν η επόμενη μέρα. Στη φυλακή υπήρχαν ακόμα περισσότερα ναρκωτικά απ' ό,τι στο δρόμο. Στην πραγματικότητα, τα ναρκωτικά στη φυλακή δεν αποτελούν πρόβλημα, και μερικές φορές μπορούν ακόμη και να είναι φθηνότερα και εύκολα προσβάσιμα. Ωστόσο, στη φυλακή κατέληξα να είμαι "καθαρός" από τα σκληρότερα ναρκωτικά. Ακριβώς επειδή ήμουν "καθαρός" δεν είχε νόημα για μένα όταν, μόλις βγήκα από τη φυλακή, συμμετείχα στο Man in the Valley of Acor Project, μια κοινότητα που αποκαθιστά τους

ανθρώπους με βάση τη μεθοδολογία των 12 βημάτων. Σήμερα κατανοώ ήδη τη χρησιμότητα ορισμένων από τα εργαλεία που μου δόθηκαν, αλλά εκείνη την εποχή δεν ταυτιζόμουν με αυτή τη μεθοδολογία, επειδή μου ανατέθηκε ευθύνες, όπως να είμαι υπεύθυνος για τον συντονισμό των συναδέλφων στην εκτέλεση καθηκόντων, και δεν μου αρέσει αυτό. Προτιμώ να λαμβάνω οδηγίες παρά να δίνω οδηγίες. Εκτός αυτού, τα 12 βήματα υποδηλώνουν κανόνες όπως η έλλειψη επαφής. Το πιο θετικό σε αυτό το έργο ήταν η καλοκαιρινή κατασκήνωση για παιδιά, όπου ήμουν παρατηρητής για παιδιά που έχουν ανάγκη, που χρειάζονται στοργή και των οποίων οι συγγενείς δεν μπορούν να τους προσφέρουν πολλά. Αυτή η δραστηριότητα όχι μόνο είχε νόημα για μένα, αλλά με συγκίνησε. Ωστόσο, μετά από 15 ημέρες αυτής της αποικιοκρατίας, υπήρξε μια παρεξήγηση που με έκανε να φύγω από το έργο και να επιστρέψω στο σπίτι χωρίς καν τη χρήση πούλμαν. Αυτό συνέβη επειδή βρέθηκα αντιμέτωπος για να διαβάσω το ημερολόγιο "Correio da Manhã", κάτι που αποδοκιμάστηκε.

Ένας φίλος μου, ο Fernando, με βοήθησε: μου έδωσε χρήματα και κάλεσε τον Álvaro, ο οποίος είναι σαν θετός πατέρας για μένα και είναι ακόμα μαζί μου σήμερα, για να έρθει να με πάρει στην Αλμάδα. Ήταν τότε που ξεκίνησα μια νέα ζωή: βρήκα δουλειά στη διαχείριση σκηής και έζησα έτσι για μερικά χρόνια, μέχρι που είχα μια υποτροπή και κατέληξα ξανά στη φυλακή. Τις πρώτες τρεις μέρες δεν ήξερα πού ήμουν λόγω της επίδρασης της μεθαδόνης που είχα πάρει. Ένιωσα σαν να ήμουν σχεδόν σε κώμα, και όταν "ήρθα στα συγκαλά μου" ένιωσα σαν να ήμουν στην κόλαση. Ήταν πολύ βαρύ. Ξύπνησα σε ένα κελί χωρίς συνθήκες για έναν άνθρωπο: χωρίς φως, κατσαρίδες, αρουραίους. Οι αρουραίοι έξω κυνηγούσαν τις γάτες, οι οποίες έκαναν ένα θόρυβο που είναι ακόμα μέσα στο κεφάλι μου. Δεν είχα ξαναδεί τη φυλακή έτσι. Αυτά τα τρία χρόνια στην Π.Ε. της Λισαβόνας ήταν ένας πραγματικός εφιάλτης. Ήταν "βασανιστήριο" σε ένα χώρο που ανήκει στο κράτος, το οποίο έχει το δικαίωμα να μου αφαιρέσει την ελευθερία, αλλά όχι την αξιοπρέπειά μου, μειώνοντας με σε "σκουπίδια".

Αυτό το βασανιστήριο διήρκεσε μέχρι που μεταφέρθηκα στο Δημοτικό Σχολείο Vale de Judeus, το οποίο παρά την κακή φήμη του (επειδή υπάρχουν δολοφόνοι, παιδόφιλοι, ένοπλοι ληστές), μου έδωσε όρους και ανέσεις που η Ε.Ρ.Λ. δεν μου έδωσε. Είχα ένα κελί για τον εαυτό μου, καθαρά σεντόνια, κλπ. Βασικά, με δέχτηκαν ως άνθρωπο. Ήρθε να κοιτάζω τον εαυτό μου και τη ζωή μου εδώ και αυτό άλλαξε. Είχα κατάθλιψη και έλαβα θεραπευτική βοήθεια. Ακόμα και η Ντρα. Η Αντρέια, η εκπαιδευτικός μου, που αρχικά δεν είχε ελπίδα για μένα, άλλαξε γνώμη. Ήρθε να συμπαθώ περισσότερο τον εαυτό μου. Ο Άλβαρο κάλεσε τον Π.Ε. του "Βέλντος Ιούδα" για να με δει. Όσο για τον Φερνάντο, αν και ποτέ δεν με επισκέφτηκε, πάντα με υποστήριζε, στέλνοντάς μου γράμματα και άλλα πράγματα "για να απασχολήσω το μυαλό μου".

Παρά την ιστορία της ζωής μου, δεν ήταν όλα άσχημα στη ζωή μου. Είμαι 45 ετών και έχω γνωρίσει πολλούς υπέροχους ανθρώπους: από τη σόου μπίζνες, πλούσιους και φτωχούς κλπ. Η αδερφή μου είναι επίσης σημαντική για μένα, γιατί παρόλο που είναι στο Λονδίνο, πάντα με βοηθούσε. Το να τρώω καλά και να ταξιδεύω είναι μερικές από τις απολαύσεις αυτής της ζωής, εξ ου και το σύνθημα της ζωής μου είναι "Η ζωή είναι όμορφη", αν και δεν το έχω δει πάντα αυτό. Όσο για το μέλλον, εξαρτάται μόνο από μένα. Βλέπω το μέλλον φωτεινό, μπλε και πράσινο, όπως η αντίθεση της θάλασσας και του ουρανού.

61. Διακίνηση ναρκωτικών

Νιώθω σαν τυχερός άνθρωπος για τα υπέροχα νιάτα που είχα, έζησα τα πάντα πολύ καλά μέχρι τα 38 μου. Μετά ήρθε ο θάνατος της μητέρας μου, της καλύτερης μου φίλης, και ο θάνατος του πατέρα μου 10 μέρες αργότερα. Έχασα κι εγώ ένα γιο. Δεν μπορούσα να αντιμετωπίσω αυτές τις απώλειες και ανέπτυξα κατάθλιψη. Τα 5 χρόνια μετά από αυτά ήταν να ξεχάσω, εκτός από τη γέννηση των ανιψιών μου. Με συνέλαβαν σε ένα αεροδρόμιο της Βραζιλίας ενώ μετέφερα 6 κιλά κοκαΐνης στην Πορτογαλία. Καταδικάστηκα για διακίνηση ναρκωτικών. Μετά από τρία χρόνια μπόρεσα να επαναπατριστώ και κατέληξα να εκτίουν τον τελευταίο χρόνο της ποινής μου στην Πορτογαλία. Ήταν μια ελκυστική προσφορά δεδομένων των οικονομικών δυσκολιών που προσπαθούσα να ξεπεράσω. Νόμιζα ότι θα ήταν η ευκαιρία να λύσω τη ζωή μου, ότι ήταν απλά ένα ταξίδι, η αδρεναλίνη ήταν τόσο μεγάλη που δεν μπορούσα να σταματήσω.

Ποτέ δεν ήμουν καταναλωτής. Η ιδέα ήταν να λυθεί η οικονομική κατάσταση και να παραμείνει στην Πορτογαλία μετά από αυτό το ταξίδι. Ήταν ένα 10ήμερο ταξίδι που τελείωσε σε 3 χρόνια. Ένας φίλος μου παρουσίασε αυτή την πρόταση, γνωρίζοντας τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετώπιζε. Δίστασα για 6 μήνες, αλλά μετά ενέδωσε. Η οργάνωση καλλιεργεί την εμπιστοσύνη των ανθρώπων. Είναι περίεργος ο τρόπος με τον οποίο προσεγγίζουμε, με τη διαβεβαίωση ότι αν κάτι πήγαινε στραβά, κάποιος θα το διορθώσει. Σήμερα είναι παράξενο για μένα να καταλαβαίνω πώς συμφώνησα σε αυτό. Καταδικάστηκα σε ποινή φυλάκισης 9 ετών και 6 μηνών τον Ιούνιο του 2013. Ένας δικηγόρος με συνόδευσε στη δίκη, και στη συνέχεια με ενημέρωσε ότι ο "θείος" (κωδικό όνομα) σταμάτησε να κάνει τις πληρωμές, και από τότε, δεν είχα πλέον αυτή την υποστήριξη. Έκανα έφεση αρκετές φορές και σε δύομισι χρόνια η ποινή μειώθηκε σε τριάμισι χρόνια, κάτι που δεν συμβαίνει στη Βραζιλία. Ήμουν μία από τις πρώτες περιπτώσεις στις οποίες η ποινή μειώθηκε για αυτού του είδους το έγκλημα. Παραδέχτηκε τι είχα κάνει και δεν

προσπάθησα να το καλύψω, και νομίζω ότι αυτός ήταν ο λόγος για τον οποίο λειτούργησε. Σωματικά, η βραζιλιάνικη φυλακή είναι χειρότερη, αλλά η αμοιβαία βοήθεια είναι καλύτερη. Τα χρόνια που πέρασαν στη φυλακή στη Βραζιλία ήταν λιγότερο δύσκολα από ό, τι στην Πορτογαλία, παρόλο που τα κελιά ήταν μικρότερα και λιγότερο άνετα εκεί. Στη Βραζιλία δεν μου έλειπαν βασικά αγαθά ή προϊόντα υγιεινής. Υπήρχε κοινή χρήση φαγητού μεταξύ των κρατουμένων. Στη φυλακή της Βραζιλίας, δούλευα από τις 9 π.μ. έως τις 5 μ.μ. και ο μισθός ήταν αρκετός, μου επέτρεψε ακόμη και να αγοράσω κάποια πράγματα που χρειάζομαι και, από την άλλη πλευρά, με κράτησε απασχολημένο και μου απέσπασε την προσοχή από την κατάσταση που πραγματικά ζούσα. Η φυλακή ενθαρρύνει την εργασία και την αυτονομία και πολλοί κρατούμενοι μαθαίνουν βασικά καθήκοντα εκεί, όπως το πλύσιμο ρούχων. Στις φυλακές της Πορτογαλίας, οι κρατούμενοι περνούν 21 ώρες κλειδωμένοι στα κελιά τους, εμποδίζονται να εργαστούν και ακόμη και να καθαρίσουν τους χώρους, ακόμη και αν εθελοντικά, για να προσπαθήσουν να καταλάβουν το χρόνο.

Στην Πορτογαλία, η διευθύντρια της φυλακής με εμπόδισε να δουλέψω, δεν με εξουσιοδότησε να δουλέψω. Ζήτησα από τα ανίψια μου να έρθουν να με επισκεφθούν και ο Διευθυντής δεν το επέτρεψε, γιατί δεν ήταν παιδιά μου. Της απάντησα λάθος και νομίζω ότι τιμωρήθηκε γι' αυτό. Μετά πήρα έναν αριθμό από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και επετράπη στα ανίψια μου να έρθουν στη φυλακή να με επισκεφθούν τα Χριστούγεννα, παρόλο που ο Διευθυντής δεν το ενέκρινε. Πάντα σεβόμουν τους συναδέλφους μου και δεχόμουν σεβασμό. Ποτέ δεν παραβίασα τους κανόνες του Σωφρονιστικού Ιδρύματος και είχα εξαιρετική συμπεριφορά. Πάντα ζητούσα να μην φυλάσσονται κινητά τηλέφωνα ή ναρκωτικά στο κελί, ώστε να μην έχω προβλήματα που θα εμπόδιζαν ή θα καθυστερούσαν την απελευθέρωσή μου. Έκανα ό,τι μπορούσα για να μην έχω άλλη μια μέρα στη φυλακή, παρόλο που ήξερα ότι στη φυλακή θα μπορούσα να κερδίσω πολλά χρήματα, κάτι που ήταν πολύ δελεαστικό. Η καλή μου σχέση με τους άλλους κρατούμενους και η προσπάθεια αποφυγής προβλημάτων μου επέτρεψαν να πάρω επισφαλείς εξόδους.

Υπήρχαν στιγμές που νόμιζα ότι δεν θα μπορούσα να αντέξω τη φυλακή πια. Έχασα τη μητέρα μου, την καλύτερή μου φίλη, όταν ήταν 50 χρονών. Ήμουν πολύ χαμηλά με αυτό και εκείνη την εποχή ήθελα να πεθάνω με τη μητέρα μου. Σκέφτηκα ότι αν μπορούσα να ξεπεράσω αυτή την απώλεια, θα μπορούσα να ξεπεράσω τα πάντα, συμπεριλαμβανομένης της φυλακής. Τα ανίψια μου, που μεγάλωσα εγώ και είναι το κίνητρό μου, ήταν 2 και λίγο και 4 ετών όταν με συνέλαβαν. Νόμιζα ότι τα ανίψια μου είχαν συνηθίσει να είναι χωρίς εμένα και ότι ούτε αυτοί δεν τους έλειπα πια. Η εστίασή μου ήταν πάντα τα ανίψια τους, που γεννήθηκαν και πέρασαν τα πρώτα χρόνια της ζωής τους στην εταιρεία μου. Είναι οι πιο σημαντικοί άνθρωποι

στη ζωή μου. Ένας από αυτούς λέει ακόμα σήμερα ότι θυμάται τη μέρα που η θεία του, με την οποία κοιμόταν, έφυγε στη μέση της νύχτας και δεν επέστρεψε.

Η πρώτη επίσκεψη των ανιψιών μου μου άφησε μεγάλη εντύπωση. Ζήτησαν από τη θεία τους να φύγει μαζί τους. Επίσης, πάντα με συνόδευαν η αδελφή μου και ο κουνιάδος μου. Τα ανίψια μου και οι ανιψιές μου θα με έπαιρναν από την Π.Ε. στις επισφαλείς εξόδους και τους υποσχέθηκα στην τελευταία έξοδο ότι δεν θα επέστρεφα ποτέ. Στη φυλακή, όταν οι άνθρωποι πηγαίνουν μέσα είναι κακοί, όταν βγαίνουν είναι χειρότεροι. Όταν βγήκα έξω, δεν είχα τίποτα. Αφού βγήκα από τη φυλακή, ήταν η αρχή σε όλη τη φάση. Όταν βγήκα από τη φυλακή, έμεινα στο Σπίτι του Φάρου για ένα χρόνο. Μετά νοίκιασα ένα δωμάτιο και αργότερα νοίκιασα ένα παράρτημα, όπου ζω ανεξάρτητα. Εκεί που μένω αυτόνομα. Λίγο λίγο κατέκτησα την αυτονομία μου. Το να έχω ένα σπίτι ήταν το μεγαλύτερο όνειρο για μένα, και νιώθω ότι το έχω κατακτήσει. Τα μικρά πράγματα, όπως το να μπορώ να κάνω ντους και να πηγαίνω στο μπάνιο ανά πάσα στιγμή, ήταν αυτό που ήθελα περισσότερο.

Όταν ήμουν στη φυλακή, έμαθα ποιοι ήταν οι πραγματικοί μου φίλοι. Στην Πορτογαλία μόνο δύο άτομα με επισκέφθηκαν στη φυλακή, επειδή δεν ήθελα να περάσουν περισσότεροι άνθρωποι από αυτό, οι φύλακες, το περιβάλλον των φυλακών κλπ. Δεν ήθελα να με δουν σε αυτό το περιβάλλον, και εκτός αυτού, δεν ήξερα αν θα ήταν χειρότερο να πάω χωρίς επισκέψεις ή να πω αντί μετά από μια ώρα επισκέψεων και πρέπει να επιστρέψω στο κελί μου. Όταν βγήκα από τη φυλακή, ήμουν 50 χρονών και δεν με ένοιαζε τι έλεγαν οι άνθρωποι, με ένοιαζε μόνο αν η αδελφή μου και ο κουνιάδος μου θα υπέφεραν από οποιαδήποτε κρίση ή κριτική. Η αδερφή μου με δέχτηκε, με στήριξε και αγνόησε την κριτική. Ποτέ δεν ένιωσα να με υποστηρίζει το κράτος, μόνο η Trust και η ABLA.

Σήμερα, προσπαθώ να μείνω μακριά από προβλήματα και καταστάσεις συγκρούσεων.

STEPs Narrations' Booklet – Italian

S.T.E.P.s

Strategie di supporto per l'istruzione dei prigionieri

Numero 2018-1-EL01-KA204-047874

Report Finale

Produzione intellettuale 2

Raccolta di Storie di STEPs

Redazione di IO2 curata da

- KERIGMA - INSTITUTO DE INOVACAO E DESENVOL SOCIAL DE BARCELOS (Product manager IO2)
- Ε.Ε.Π.Ε.Κ. - Επιστημονική Ένωση για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας (Partecipante)
- CPIA 1 CENTRO PROVINCIALE PER L'ISTRUZIONE DEGLI ADULTI (Partecipante)

Sommario

INTRODUZIONE	331
METODOLOGIA	332
La tecnica del viaggio.....	332
La tecnica della "finestra"	333
La tecnica in cinque fasi.....	333
Attività individuali e di gruppo.....	335
Un esempio: "Storia di un prigioniero"	344
STORIE DI PRIGIONIERI.....	348
Storie greche – italiane – portoghesi	348

INTRODUZIONE

OBIETTIVO DEL PRODOTTO INTELLETTUALE di STEPs IO 2

La raccolta di storie fornisce la materia prima narrativa che dà vita alle "stanze" della realtà virtuale del prodotto intellettuale 1. La raccolta di narrazioni, la guida per esternare e manifestare gli stati emotivi in cui o erano i narratori o si trovano i potenziali utenti, la descrizione di scene e oggetti specifici per creare le "stanze" della realtà virtuale è un parametro molto importante per la creazione e il completamento del progetto. Ispirati dal metodo psicoterapeuticocerchio narrativo, che consente ai narratori situati in specifici spazi di sentirsi liberi di entrare a far parte delle storie di terze persone e di comunicare anche la propria storia, supportiamo le persone ristrette o scarcerate con la certezza dell'anonimato e dell'assoluta riservatezza per narrazioni e scritture autobiografiche. La raccolta costituisce una guida per qualsiasi istituzione che supporti persone ristrette ed ex detenuti per comprendere elementi della loro personalità cruciali, che richiedono attenzione e preoccupazione, anche se non verranno mai utilizzati come scenari per la creazione di "stanze" VR.

Durante il progetto sono state raccolte sessanta -60- storie in Grecia, Italia e Portogallo. Con sei fra queste sono state realizzate le sei stanze previste in IO1. Durante il primo anno sono state raccolte venti storie, di cui due selezionate (una con protagonista maschile e una con protagonista femminile) da visualizzare nella VR e utilizzare durante la fase di test per identificare gli inciampi e potenziali problemi. Le restanti 20 storie avrebbero dovuto essere raccolte nel secondo anno del progetto e le ultime 20 avrebbero dovuto essere raccolte nell'ultimo anno per essere preparate nell'ultima metà del progetto (primavera-estate 2021), ma con l'emergere della pandemia di Covid-19, e i conseguenti

vincoli di isolamento sociale obbligatorio, è diventato più difficile svolgere una attività che richiede l'interazione sociale, ovvero la raccolta di storie, nei diversi paesi coinvolti,

METODOLOGIA

Al fine di ottenere e garantire un ricco campione di storie biografiche da detenuti in tutta Europa, la partnership STEPS ha deciso di creare un quadro comune con la proposta di una guida attentamente elaborata con domande e problemi da tenere a mente per i formatori per proporre a persone ristrette ed ex detenuti di lavorare sulla loro vita passata, presente e futura. Con questa guida come strumento di supporto, i formatori di Portogallo, Italia e Grecia hanno utilizzato il metodo dello storytelling flessibile e integrato per ottenere testi narrativi e storie. Questo metodo è stato adattato alle loro circostanze particolari (ad es. strutture carcerarie, scuole statali negli istituti penitenziari, strutture delle ONG) come disponibilità di tempo, posizione, risorse, (ex) stato emotivo e psicologico del detenuto. Sono state utilizzate diverse metodologie per ottenere i migliori risultati possibili per la raccolta di storie e il loro trattamento ai fini del prodotto intellettuale previsto.

Questo tipo di metodologie/metodi ha significati diversi quando viene utilizzato. Alcuni di essi hanno lo scopo di preparare i detenuti/ex detenuti per la narrazione, altri per l'uso durante la narrazione.

Le metodologie utilizzate sono state:

La tecnica del viaggio

Questa tecnica è una tecnica potente, efficace e flessibile. Si basa sullo scopo o sull'idea di memorizzare traguardi, date importanti e altri eventi significativi di un viaggio noto all'utente. Questa tecnica è importante per gli STEP perché può essere un ottimo

strumento per ricordare gli eventi che hanno portato i detenuti/ex detenuti alla situazione che li ha portati in carcere. Quando si utilizzava questa tecnica, agli istruttori veniva chiesto quali fossero i loro ricordi, sentimenti e "significati" quando alcune frasi chiave venivano scritte su una lavagna. Cosa hanno pensato quando gli è stato chiesto dei loro viaggi solitari? E i viaggi che hanno fatto attraverso i loro sogni, speranze e ostacoli? In altre parole, in che modo i loro viaggi rivelano le loro storie di vita?

La tecnica della "finestra"

Ha invitato i prigionieri a pensare a una passeggiata attraverso l'arte di Salvador Dalí, in particolare il suo dipinto ad olio del 1925 noto come Giovane donna alla finestra e gli scritti poetici di Nazim Hikmet. In primo luogo, hanno colorato una versione in bianco e nero del dipinto di Dalí mentre parlavano liberamente. Poi hanno letto una poesia di Hikmet e hanno scelto le parole e le frasi che più risuonavano con loro, così da poter creare insieme un nuovo testo. Alla fine, hanno discusso del loro lavoro e dei sentimenti e dei pensieri sul quadro che hanno dipinto.

La tecnica in cinque fasi

Per facilitare il processo di narrazione, Kelly Gerostergiou ha introdotto una guida in cinque fasi per aiutare i detenuti e gli ex detenuti a suscitare le loro storie personali. Questa serie di azioni è iniziata con un'attività di gruppo seguita da tre attività individuali che hanno portato a un'autobiografia o a un racconto. Il primo passo - l'incontro di gruppo - ha lo scopo di creare un clima di fiducia e di responsabilizzazione tra i detenuti. Inoltre, è stata anche l'occasione per spiegare il processo di storytelling e suscitare maggiore interesse nel in chi ha voluto far parte di STEP_s. Di conseguenza, coloro il cui interesse è stato catturato hanno riferito del loro primo incontro individuale in cui hanno esplorato la loro percezione secondo un'analisi SWOT e quindi hanno definito gli obiettivi

SMART. Nel loro secondo e terzo incontro individuale, sono stati dapprima incoraggiati a far emergere possibili elementi tralasciati inizialmente che non conoscevano appieno quando è stato chiesto del loro interesse per il mondo attuale (ad es. Quali notizie leggi; perché sei interessato); poi, nel terzo incontro, è iniziato a emergere una prima struttura nella loro storia: l'eroe, gli eventi, le lotte, le conseguenze, ecc. Infine, nella quinta e ultima fase erano pronti a raccontare le loro storie al tutor che li ha aiutati a raggiungere un luogo di fiducia e di autocoscienza.

Le seguenti attività sono applicabili all'empowerment di gruppi o individui ristretti, al fine di far emergere aspetti ed emozioni positive. Includono un elemento *artistico* e aiutano a preparare i carcerati a partecipare ai processi narrativi.

Queste attività sono state adottate dai soggetti coinvolti, adattate alle loro condizioni di lavoro e ai destinatari al fine di ottenere la collaborazione desiderata con il narratore.

Il formatore/consulente cerca di far sì che i tirocinanti si concentrino sul loro potenziale, su cosa o chi li aiuta, cosa o chi li rende migliori. Il processo di cambiamento interiore inizia con domande su cosa vogliamo veramente per noi stessi e cosa ci rende migliori.

L'esperienza mostra in modo chiaro e coerente che i partecipanti al progetto, cooperano fra loro e si lasceranno andare, "esponendosi" in modo trasparente e sono in grado di esprimerlo con una performance coinvolgente e autentica. *E mentre questo accade, non dimenticheremo per un momento che sono prigionieri. Neanche per un attimo dimenticheremo che noi tutori e insegnanti ce ne andremo e loro rimarranno nelle loro celle. Perché francamente, non troveremo nemmeno per un momento qualcosa che ci separi veramente da loro.*

Attività individuali e di gruppo

Attività di gruppo

Si applicano anche singolarmente, a seconda delle esigenze

Attività di gruppo 1: La mia vita in carcere / Pittura

(Durata: 1-2 ore di lezione)

Obiettivo: I membri del gruppo a) si esprimono attraverso l'arte documentando il loro viaggio in carcere, b) si concentrano su ciò che hanno di positivo nelle loro relazioni con gli altri, c) lasciano emergere le speranze, d) condividono i loro pensieri con gli altri.

Passaggi:

1. Dipingi il tuo percorso....

- Ogni persona disegna un percorso che simboleggia il suo viaggio attraverso la prigione dall'inizio a questo momento.
- Aggiunge simboli o parole ai momenti importanti che ha vissuto in questo percorso.
- Immagina e pianifica dove porterà questo percorso.

2. Mostra del dipinto

- Coloro che desiderano condividere le proprie opere con gli altri
- Discussione sul cambiamento positivo

Materiali: carta A4 o A3, pennarelli colorati, adesivi colorati

Attività di gruppo 2: conoscere i miei lati

(Durata: 2 - 4 ore di lezione)

Obiettivo: I membri del gruppo a) identificano gli aspetti importanti della loro vita, b) identificano i loro aspetti e valori positivi, c) condividono i loro pensieri con gli altri.

Steps- Passi

1. Talento

- Il formatore/consulente propone un argomento, ad es. *Quali sono i miei principali talenti e cosa posso fare con essi.*
- Ogni partecipante sviluppa il tema su un foglio di carta per mezz'ora
- Dopo che tutti hanno scritto, formano tutti dei gruppi e condividono i loro pensieri tra loro
- In plenaria ognuno (chiunque vuole) parla di ciò che ha sentito e di ciò che ha pensato di sé.
- Il formatore/consulente segnala e premia i punti positivi espressi da ciascun membro.

2. Esempi di altri argomenti

- Quali cose mi fanno arrabbiare con me stesso e gli altri. Come affronto questa rabbia?
- Ho eroi reali o immaginari - modelli di riferimento?
- Cosa ho pensato di voler fare della mia vita?

3. Valori

Il formatore/consulente chiede ai tirocinanti di annotare aspetti della loro vita che sono importanti, ad esempio libertà, sogno, creazione, valori, ecc. e di dividerli in tre categorie:

- Cose o persone a cui non rinuncerebbero mai in nessuna circostanza.
- Cose o persone a cui non rinuncerebbero mai per una società migliore..
- Altre questioni che sono disposti a condividere.

Attività di gruppo 3: Acrostico / Espressione di emozioni

(Durata: 1-2 ore di lezione)

Obiettivo: Mostrare le emozioni del gruppo da diverse prospettive.

Il formatore-consulente un acrostico con una parola con un significato importante per i detenuti (es. libertà, disoccupazione, carcere, cella, guardia, prigioniero, educazione, ecc.).

Passaggi:

Il formatore dà istruzioni:

1. Forma dei gruppi e compila il tuo acrostico di gruppo con parole che esprimano cosa significa per te questo cambiamento. Ad esempio, per la parola DISOCCUPAZIONE:

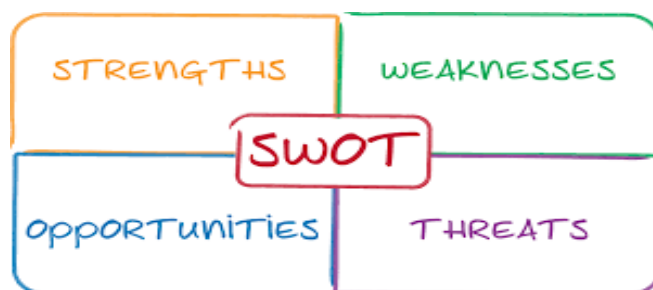
Disperazione
 Irruenza
 Speranza
 Occupazione
 Con
 Contratto
 Un
 Posto
 Aspetta
 iniZiativa
 o Non
 Emerge

2. Quindi metti accanto a ogni parola un'immagine, una canzone o un simbolo ecc.
3. In plenaria, presentare gli acrostici dei piccoli gruppi.
4. Attacca al muro o su una lavagna i lavori dei gruppi su cartoncino.
5. Discutere il risultato.

Attività individuali

Attività Individuale 1: Crocevia di Personalità
(Durata: 1 - 2 ore di formazione)

Obiettivo: Cerco me stesso (auto esplorazione) e persone importanti per me.

Punti di forza / aspetti positivi e come li uso	Punti deboli / I miei aspetti negativi e come posso affrontarli?
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....
<i>Sentimento...</i>	
Cosa o chi può aiutarti all'interno della prigione o dopo (sostegno)	Quali sono le barriere all'interno del carcere o dopo che ti ostacolano?
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....

Passaggi:

- Il formatore/consulente lavora sulla tabella sopra con il beneficiario.
- Lo incoraggia a tornarci a suo tempo fino al prossimo incontro.
- Riferimento alla definizione di obiettivi SMART

Ricorda che questo esercizio non viene completato in pochi minuti o in un giorno. Richiede un processo di diversi giorni e tempo affinché ciascun beneficiario torni su di esso per definire i criteri che lo aiuteranno. Si consiglia di utilizzare un pezzo di carta e di affiggerlo in un posto ben visibile. In questo modo, il "cosa fare" sarà vissuto quotidianamente e porterà gradualmente all'auto-miglioramento.

Attività individuale 2: sblocca te stesso

(1 - 2 ore di lezione)

Obiettivo: Il trainer aiuta a rimuovere i blocchi, ciò che è nascosto dentro di lui, che aveva dimenticato che esiste e che aveva dimenticato che è possibile.

Passaggi:

Il formatore stimola e segue una discussione che porterà a possibili narrazioni.

La creazione del mondo.....20 ... che viviamo ora

Nello spazio: qual è il tuo *punto 0* della tua vita personale. Come mai?

✓ **Usò delle domande**

- Leggi i giornali?
- Quali articoli preferisci?
- Quale canale scegli per guardare le notizie?
- Se avessi davanti a te un giornalista cosa gli diresti?

Feedback – Questions

- What have you done all this time?
- Do you have your storytelling in your mind? If not why ?
- Have you benefited from our co-operation ?
- How do you see the current situation?
- How do you see the future?

Storytelling tools

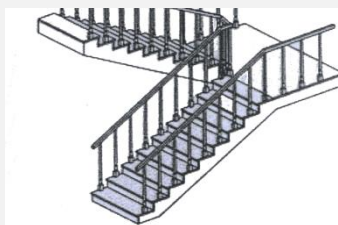
Attività individuale 3: fai un piano della tua storia

(2 - 4 ore di lezione)

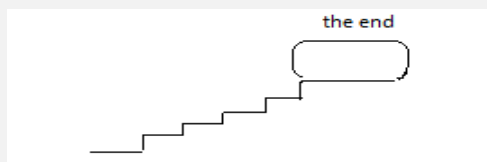
Obiettivo: Preparazione della narrazione

Passaggi:

Pensiamo a una scala e in cima alle scale c'è la fine della tua storia.

Prendi un cartone grande e disegna la tua scala.

1. Determina l'inizio della tua storia e i passaggi necessari fino alla fine.
2. Quali sono gli eroi?
3. Non esitare a descrivere i tuoi sentimenti, positivi o negativi.
4. Dai un titolo ottimistico alla tua storia.

La storia di.....(scrivi il tuo nome)

Punti chiave

- Quando e dove sono avvenuti i fatti?
- Qual è la persona centrale della storia?
- Quante persone sono coinvolte?
- Come inizia la storia?
- Come va la storia?
- Chi è responsabile di quanto accaduto?...
- Quali sono le conseguenze?
- Con quale modalità si affronta il problema?
- Quale pensiero e quali sentimenti hanno le persone della storia?
- Come finisce la storia e qual è il messaggio centrale?

Attività individuale 4: Domande o narrazione libera

(10 minuti)

Autobiografia (in prima persona) o narrazione (in terza persona).

Questo processo è registrato.

Segue una trascrizione da parte del consulente.

- o Se la tua vita fosse un libro, quali sarebbero i capitoli?*
- o Quali sono i fatti principali della tua vita? Quale è arrivata prima, seconda...?*
- o Chi sono le persone più importanti della tua vita?*
- o Come ti hanno influenzato?*
- o Qual è il problema principale della tua vita nel presente... nel passato?*
- o Cosa accadrebbe se le cose fossero diverse?*

Un esempio: "Storia di un prigioniero"

(HMP Edimburgo)

IN QUESTA STORIA ABBIAMO RISPOSTE A TUTTE QUESTE DOMANDE

- Quando e dove sono avvenuti i fatti?*
- Qual è la persona centrale della storia?*
- Quante persone sono coinvolte?*
- Come inizia la storia?*
- Come va la storia?*
- Chi è responsabile di quanto accaduto?...*
- Quali sono le conseguenze?*
- Con quale modalità si affronta il problema?*
- Quale pensiero e quali sentimenti hanno le persone della storia?*
- Come finisce la storia e qual è il messaggio centrale?*

"Molto tempo fa ero un ragazzino arrabbiato [persona centrale]. Ora sono fiducioso, determinato e desideroso di avere successo. [Punti di forza/i suoi aspetti positivi/pensiero positivo] Potrei essere in prigione proprio ora, ma uscirò e le cose saranno diverse. So che è vero perché ho fatto un'enorme svolta nella mia vita.

"La storia inizia quando avevo 8 anni [punto 0 della sua vita personale / Come inizia la storia]. La vita che avevo allora... beh, è allora che è iniziato tutto questo. Stavo con mia madre [Persone coinvolte/Chi è responsabile dell'accaduto]. Era dipendente dall'alcol e io ero solo una cosa da fare. Avevo 8 o 9 anni ma restavo via per due o tre giorni alla volta. Mi sarei arrangiato da solo a procurare cibo dove potevo, come a volte dalla nonna [Persone coinvolte]. perché mia madre è in grado di farlo per la maggior parte del tempo. È stato allora che ho iniziato a rubare cose stupide nei negozi, ma oltre a questo ho iniziato a parlare con persone con cui non avrei dovuto parlare. Ho finito per tornare a casa di qualcuno [Persone coinvolte]. ed è stato lì che sono stato abusato. È andata avanti per un po' e da lì la vita è andata in discesa.

"A questo punto non riuscivo a sistemarmi. Ero così arrabbiato. A scuola potevo stare seduto solo per una ventina di minuti. Me ne andavo a sedermi in un bosco da qualche parte. Ero così arrabbiato a ma heid. Mi sentivo solo male.

Perché stavo scappando da scuola e da casa il **Polizia Stradale****[Persone coinvolte]**. sono stato coinvolto e sono stato mandato in un orfanotrofio. Ripensandoci, vorrei che qualcuno si fosse fatto avanti e si fosse offerto di prendersi cura di me, forse qualcuno in famiglia. Non so perché non l'hanno fatto. Forse pensavano che fosse troppo lavoro. Da allora non ho avuto tempo per **assistenti sociali****[Persone coinvolte]**. perché la loro risposta era solo di mettermi in una casa. Posso vedere attraverso di loro in pochi minuti ora.

"Quindi mi stavo solo arrabbiando di più. **Ero arrabbiato con me stesso, arrabbiato con mia madre...** **[sentimenti]** ho sentito che io **era la persona cattiva****[sentimenti]**. Ero così arrabbiato che a volte ci volevano cinque membri dello staff per lottare con me. Un ragazzino come me! Ci sono stati dei bei momenti in casa, intendiamoci. Qualche volta **personale** mi avrebbero portato fuori con la loro famiglia durante il fine settimana, come per un giorno di gala o qualcosa del genere. È stato bello. Era qualcuno che mostrava che gli importava.

"Io ero in quello **a casa per quattro anni** prima che mi trasferissi alla scuola residenziale. Quando mi sono trasferito avevo iniziato **fumare cannabis****[conseguenze]**. A scuola ho iniziato a prendere ogni sorta di roba; compresse, funghi, eccies, speed, diffs, valium... e poi a 18 o 19 anni ho iniziato **fumare eroina****[conseguenze]**. Da quel momento in poi non c'era più modo di fermarmi. È stata una spirale discendente. A questo punto stavo rubando, **rubare, frodare... qualsiasi cosa pur di ottenere soldi per la droga****[conseguenze]**.

[Come va la storia]

La vita era dappertutto, ma poi di nuovo era davvero organizzata. Come se andassi in giro per i confini da una città all'altra... e in ogni città mi facevo strada lungo ogni lato della strada taccheggiando in ogni negozio. Non so come siamo riusciti a cavarcela molto. Era quel collo di ottone. A volte i ragazzi della sicurezza ci tenevano persino aperte le porte. Uscivo con bottiglie di Glenmonorange o un paio di Reebok, o un'aspirapolvere Dyson e un lettore DVD... o andavo negli spogliatoi, mi mettevo un mucchio di giacche Spray way e me ne andavo.

"E tutto questo perché in realtà stavo alimentando tre abitudini di eroina; la mia, quella della mia ex ragazza e il tizio che guidava l'auto. Spendevamo centinaia di sterline al giorno. A volte i soldi venivano spesi anche prima. Fumavo, mi bucavo ... era puro caos. Assolutamente infernale. Ero distrutto alla fine di ogni giorno. Non potevo più cambiare niente di tutto questo. La vita era avanti e indietro e in tondo ed ero dentro e fuori di

prigione come un yo- Yo. Potrei essere assegnato ai servizi alla comunità, avere ordini di buona condotta, ordini di libertà vigilata... e li infrangerei tutti.

"Le cose del passato mi stavano solo divorando. Provavo a mettermelo in mente, ma era ancora lì. Stavo prendendo droghe per allontanarmi da tutto. Perchè mi sentivo scosso per cose che era successo, o anche solo per il pensiero di tornare in prigione mi sono drogato per cancellarlo, per portare via i sentimenti orribili.

"Sapevo che dovevo fare qualcosa, quindi sono andato a denunciare l'abuso che era successo tutto quel tempo prima. Sono andato al **Polizia Stradale** e hanno preso dichiarazioni e tutta quella roba e hanno fatto quello che dovevano fare. Ma anche dopo averlo fatto, mi sembrava ancora che tutto fosse sopra di me. Pensavo di non poterne mai uscire. Volevo solo porre fine alla mia vita e me la sono cavata davvero bene. Non ero senza cuore. Ho preso un sacco di roba e mi sono infilato un quarto di eroina nel collo per buona misura. Il risultato? Sono finito in coma in ospedale.

"Forse questo è stato il punto di svolta. Mia zia stava lavorando lì. Potevo sentire la sua voce accanto al mio letto e poi ha appena iniziato a salutarmi. Da quel momento in poi mia zia e mio zio hanno detto che mi avrebbero sostenuto. Sono stati fantastici, sono venuti a trovarmi, hanno assistito ai miei tribunali e si sono offerti di aiutarmi quando verrò rilasciato.

"Ho lavorato duramente da allora. Guardando indietro posso vedere che non ho mai affrontato i miei problemi fino a quando non erano alti come una montagna. Poi avrei dato il calcio d'inizio. Vorrei solo distruggere le cose e attaccare. Ora Mi sentirò frustrato... ma riesco a vedere un problema prima che sfugga di mano. Lo stroncherò sul nascere. Se le cose si surriscaldano, posso andarmene e poi comincio a vedere che le cose possono sembrare diverse. Posso affrontare le cose molto più facilmente e non lasciare che tutto si accumuli. Prima mi trattenevo, ma ora qualunque cosa c'è... me ne occuperò. È più facile affrontarlo. Le cose sono diverse ora perché mi sento a mio agio a parlare con persone e se è necessario dirlo, posso dirlo ora: "Ho un problema con gli oppiacei".

[Con che modo si affronta il problema]

"**Ho fatto tutti i corsi;** vittimizzazione , effetto a catena, problem solving, peer pressure, situazioni ad alto rischio. Prendo qualcosa da ciascuno di loro. Insieme a tutto questo c'è stata la consulenza. È stato fantastico. Sono stato in grado di parlare di tutto ciò che volevo, e negli ultimi due anni ho affrontato gli abusi; beh, la parte più grande. Non mi dà fastidio ora. Ho usato tutto questo aiuto al meglio delle mie capacità per diventare più forte. La prova è che ora sono pulito. Sono pulito da due anni. Che grande bonus che è. Sembra brillante. Mi sento forte e bene con me stesso.

"A volte è stato difficile. Sono finito nel posto sbagliato e sono ancora circondato da ciò da cui stavo cercando di scappare. Come una volta stavo condividendo una cella con un ragazzo con il vizio dello schiocco e altri ragazzi intorno stavano chiedendo l'elemosina o vendendo il loro maglione solo per ottenere soldi per la droga. Sono uscito da lì, una prigione aperta, e ho cercato di rientrare da qualche altra parte solo per cercare di prendermi una pausa da tutto. Quindi ho avuto le mie battaglie lungo la strada: è necessaria determinazione e duro lavoro. Ho dovuto dimostrare a che punto ero e mostrare alla gente che anche se prendo il metadone sono pulito. non prendo altro. Ora, se vengo rilasciato, voglio portare il metadone a zero in modo da essere totalmente libero dalla droga.

"Ora è importante che io possa uscire di qui. Ora so che posso stare con i miei zia e zio [Persone coinvolte] questa è una grande differenza per come appaiono le cose. Prenderò il mio alloggio, ma farò un passo alla volta. Starò lì per un giorno qua e là mentre mi ci abituerò. Allora forse se riesco a farlo mio figlio [Persone coinvolte] può venire a stare nei fine settimana e passare più tempo con me. Voglio che la vita sia buona per lui. Non voglio che passi quello che ho fatto io.

[la fine, il messaggio centrale, il pensiero, i sentimenti, i sogni/il pensiero positivo]

"Anch'io voglio trovare un lavoro. Ho lavorato duramente qui. Non potrei non lavorare ora. Ho dipinto celle e uffici e mi occupo anche di parrucchiere. Sono bravo. Forse potrei fare un corso universitario? Ottieni un certificato per portarmi al livello successivo. Potrei lavorare in un barbiere maschile.

"Quindi ecco, questo è quello che voglio. Una vita normale. Il mio posto. Un lavoro a cui andare. Trascorrere del tempo con mio figlio. Uscire. Avere cose belle. Semplicemente essere normale - questo è quello che voglio più di ogni altra cosa. So che ce la farò questa volta. Non accadrà dall'oggi al domani, ma posso farlo. Mi sono prefissato dei piccoli obiettivi ora. Non è stato facile finora, ma ne è valsa la pena. La gente dice di vedere una differenza in me. Dicono che possono vedere che ho fiducia e questo mi fa sentire bene. Ho una fiducia in me stessa che non avevo da anni. Ho la fame e la capacità di fare le cose ora che non ci sono droghe che governano la mia mente e mi controllano. La mia vita è nelle mie mani. Me ne occupo io stesso".

STORIE DI PRIGIONIERI

Storie greche – italiane – portoghesi

1. A body without a life

25 gennaio 1982. Un bambino è nato in Iraq. I genitori erano così tanto felici quel giorno. Erano felici per il bambino che avevano. Era un maschio! Era il loro figlio e il loro primo figlio. Sua madre gli diede il nome di Samir.

Sono cresciuto in un paese sempre in guerra. Intorno a me la gente si sparava tutto il giorno ma io sognavo di andare da qualche altra parte, partire e vivere in pace, per non aver paura di camminare per le strade e respirare senza paura.

Passarono gli anni e raggiunsi l'età di 28 anni. Stavo aspettando che qualcosa cambiasse nella mia vita. Cercavo l'amore e infatti un giorno ho visto una ragazza molto bella! Non avevo mai visto una ragazza così bella, era così bella...

Ne parlavo da tempo con mia madre. Le ho detto che volevo quella ragazza! Volevo sposarla!!! Mia madre piangeva di gioia perché era contenta che suo figlio volesse sposarsi e fondare una famiglia! Poi ha deciso di andare a parlare con la famiglia della ragazza. Tutto andò bene. Abbiamo concordato il matrimonio che si sarebbe svolto il 22 ottobre. Ho sposato la donna che volevo.

La mia vita mi ha dato TUTTO!!! Ero molto felice!!

Ho iniziato a realizzare i miei sogni sposando la mia amata e aprendo un negozio, un NET BAR!!! Andavo al negozio tutti i giorni e tornavo a casa a tarda notte. ero tranquillo! Tutto era fantastico perché io e Mariam andavamo ogni giorno al negozio e ci divertivamo moltissimo.

18 febbraio 2015! È stata una bellissima mattinata con la mia amata Mariam!! Abbiamo fatto colazione e siamo andati ad aprire il nostro negozio. Abbiamo aperto quel negozio con tanti sogni e stavamo pensando alle nostre vite, quando avremmo avuto i nostri figli. In poco tempo si è ribaltato tutto! Un'auto si è fermata fuori dal nostro negozio e nel giro di pochi secondi ne è arrivata un'altra. Dopo pochi minuti, otto persone sono scese dall'auto. Tutti indossavano maschere e portavano armi.

Queste persone hanno lanciato una bomba all'interno del negozio. Hanno lanciato una bomba mentre io e Mariam eravamo nel negozio. Un rumore, una forte esplosione, polvere!!! Siamo caduti e l'intero posto è stato scosso. Mi ci sono voluti due minuti per sentire che potevo alzarmi e cercare Mariam. Era sdraiata così vicino a me eppure così distante. L'ho toccata e ho iniziato a scuoterla!!! Non ha reagito... Era morta!!! La mia amata era morta. Era così! Ero distrutto, senza fiato. Il mio cuore è diventato una pietra! Mariam era davanti ai miei occhi ma non poteva parlarmi. "Parlami Mariam...".

I miei amici l'hanno portata in ospedale e nel pomeriggio l'hanno portata a casa. Mariam era proprio accanto a me ma era andata così lontano e io ero rimasto solo Tutto solo. Dopo tutto questo non volevo restare nel mio paese. Volevo andare da qualche parte lontano, molto lontano...

Passarono cinque mesi e decisi di continuare la mia vita, di andare avanti e andare in Grecia. Un mio amico mi ha detto che lì la gente viveva pacificamente. Non ci ho pensato due volte perché desideravo sentirmi di nuovo vivo anche così. Un mio amico ha organizzato per me di partire insieme ad altre persone per la Grecia come destinazione sicura viaggiando in nave.

È arrivato il momento e quando sono entrato nella nave ho visto la mia vita come un film con tutte le sue immagini brutte, buone, poche e uniche. Stavo guardando il mare ed ero perso nei miei pensieri.

Siamo quasi arrivati in Grecia, fino al momento in cui siamo stati arrestati dai "poliziotti". E poi una voce suonò: "Sei tu il leader, mani in alto e nessuno osa muoversi!". Non potevo credere a quello che stava succedendo. Li ho sentiti parlare di prigionie. Senza rendermene conto, mi sono ritrovato nella prigionie di Chios. Sono entrato in prigionie per la prima volta nella mia vita. Non sapevo come fosse una prigionie. Quando mi hanno portato nella mia cella, non sapevo cosa sarebbe successo dopo, non conoscevo nessun greco. All'inizio non riuscivo a capire di cosa stessero parlando perché la maggior parte dei compagni di cella erano greci. Poi mi hanno condotto in un'altra ala e mi sono ritrovato in un'altra stanza dove c'erano altre nove persone. Parlavamo lingue diverse eppure loro conoscevano il greco, io no.. Non potevo comunicare con nessuno di loro. La vita in carcere è stata molto difficile ma quando non puoi parlare con altre persone, scambiare una parola, tutto diventa ancora più difficile.

I problemi avvenivano ogni giorno. Non c'era pace e quando qualcuno si ammalava non gli davano medicine. A volte non c'erano medicine e altre volte non era necessario che qualcuno ricevesse le medicine, o almeno così dicevano.

Dolore umano ovunque, voci, tensioni e lotte. Il tempo però passava e stavo aspettando che arrivasse il mio momento per comparire in tribunale. Un anno dopo, fu nominato il mio processo. La sentenza che mi è stata assegnata è stata di 18 anni di carcere. Pochi giorni dopo il verdetto del tribunale, ero estremamente stressato e poi sono stato trasferito nelle celle di confino a Larissa. "Chissà cosa avrei affrontato lì, pensavo". Tuttavia, i compagni di cella erano più amichevoli o almeno così mi sentivo. Erano più umani quindi si sono avvicinati a me e mi hanno dato forza e uno di loro mi ha detto "Starai meglio qui. Abbiamo una seconda possibilità. Là c'è la scuola. Puoi fare domanda per frequentare le lezioni".

Mi sentivo meglio perché credevo che avrei avuto un po' di aiuto. Avrei imparato un po' di greco così sarei stato in grado di comunicare con gli altri. Così, sono andato alla scuola che esisteva nella prigionie, ho incontrato i miei insegnanti e ho iniziato a sentirmi di nuovo vivo. Sentivo che le persone mi sostenevano e volevano aiutarmi a imparare. Per imparare il greco nel paese in cui sognavo di venire. Venendo a

scuola, tutti i miei pensieri negativi sono andati via e ho avuto la forza di imparare, tollerare per abituarci a pensare in modo diverso.

28 maggio 2018. Mi sono svegliato presto e ho chiamato casa mia per sentire mia madre. Ma ho sentito da un vicino che si trovava a casa mia in quel momento che mia madre era morta. Dio mi ha tolto la mia ultima felicità. Quel giorno qualcosa si è rotto in me mentre assaporavo la morte per la seconda volta. La mia vita si è svuotata. Ero ancora vivo, ma il mio corpo era senza vita. Ero morto, un detenuto di cella morto.

Ho un solo pensiero in testa, sentirmi dire che sono libero. Non vedo l'ora che arrivi questo momento mentre ho imparato a sperare, aspettare il momento di uscire di prigione.

Siccome respiro ancora e avrò il coraggio di sognare, quando uscirò di prigione troverò un lavoro, mi farò una casa e creerò una famiglia. Non ho nessuno che mi aspetta da quando tutte le persone che amavo sono morte. Devo lottare però per ricominciare una nuova vita.

A volte i miei pensieri sono confusi, perché la mia vita potrebbe darmi un'altra tristezza, un'altra punizione. Ma non sarò pessimista perché i miei pensieri sbagliati mi hanno messo in prigione. Pensavo di poter realizzare i miei sogni contro la legge. Un grosso errore!!!

Sono rimasto dietro le sbarre per quattro anni. Tra sei mesi, però, verrò rilasciato dopo aver imparato molte cose, e di più me ne hanno insegnate. C'è una società qui dentro. La gente vive un'altra vita in prigione, una "natura morta". Spero di ricominciare la mia vita da zero quando uscirò di prigione.

Posso farlo e lo farò.

2. Una vita in prigione

Sono nato in Albania. Quando avevo 14 anni ho deciso di partire per la Grecia sperando che qualcosa cambiasse nella mia vita, quindi sono rimasto lì per un anno. Ho lavorato nell'edilizia e poi sono tornato in Albania. A 17 anni per la prima volta nella mia vita sono finito in prigione in Albania per furto. Rubavo da quando ero un ragazzino. In primo luogo, cose di valore minore e poi oggetti di maggior valore. I nostri genitori non potevano comprarci le cose che volevamo, quindi le abbiamo acquisite in un modo diverso. Quando sei un bambino sei influenzabile facilmente. Gli anziani influenzano sicuramente le nostre vite, ma se non vuoi essere coinvolto illegalmente puoi farlo. Così sono entrato in prigione per quattro anni. Come in ogni carcere, le cose sono difficili. Inoltre non esistono le persone giuste per lavorare con noi. Non vedono che siamo esseri

umani, lavorano solo per il loro stipendio mensile. Comunque. Io stesso sono riuscito a sopravvivere perché ero abituato alle difficoltà e alle affezioni. Il problema all'interno del carcere è la violenza. Non tanto dai compagni di cella ma dalle autorità.

Quando sono uscito di prigione, volevo cambiare vita ma non ho trovato le condizioni giuste. C'era una guerra fuori. Forse non ho avuto controversie con nessuno, ma un problema è sorto dal nulla. In un villaggio vicino, uno dei suoi residenti aveva una fissazione che desideravo la sua ragazza. Una notte è venuto con altri quattro ragazzi fuori da casa mia per uccidermi. Ho sentito il mio cane abbaiare, quindi sono uscito con la mia torcia per vedere cosa stava succedendo al buio. Poi ha iniziato a spararmi con una pistola automatica. Ho spento la torcia e mi sono sdraiato a terra. Quando ha finito i proiettili e si è fermato per ricaricare la pistola, ho trovato l'opportunità di intrufolarmi in casa mia e prendere la mia pistola. Così ho sparato anch'io e li ho fatti andare via. Anche allora, non sapevo nemmeno chi mi avesse sparato e perché. L'ho saputo dopo da un vicino sotto pressione, che l'ha organizzato. ma non sapevo chi mi ha sparato. Da quel giorno porto armi

Pochi giorni dopo, ho incontrato la persona che voleva uccidermi. Mi ha chiesto perché portavo una pistola dal momento che non potevo usarla e mi ha rivelato che era lui il ragazzo che mi ha sparato. Continuava a provocarmi dicendomi che non ero in grado di rispondergli. Allora gli ho detto che siccome lo desiderava così tanto potevo aiutarlo. Così gli ho puntato la pistola al collo dicendogli "Saluti all'inferno".

Poi si è spaventato e si è scusato con me dicendo che gli dispiaceva. "Va bene" gli ho detto. "Dal momento che Dio ha risparmiato la mia vita, io risparmio anche la tua. Vai a casa e lascia la tua vita". Si è allontanato di dieci metri quando è tornato improvvisamente e mi ha detto: "Oggi non torno a casa se non ti uccido".

Nello stesso momento stava per afferrare la pistola che aveva alla cintura. Quindi mi stava sfidando a sparare tenendo la pistola con la mano destra sotto il cappotto aperto. Stava camminando verso di me mentre mi ritiravo. Stavo cercando di trovare le parole giuste per persuaderlo, ma non ci riuscivo. Ero un ragazzino e non conoscevo la strada. Vedendolo tirare fuori la sua pistola, ho tirato prima la mia e gli ho sparato trenta volte. Eppure, non sono entrato subito in prigione, perché tutti poi hanno le armi e manca un governo statale capace di far rispettare la legge. Alcuni suoi parenti vennero però a vendicarsi del suo assassinio per vendetta. Tuttavia, li stavo aspettando con i miei parenti a casa mia.

Poi un vicino è intervenuto in modo pacifico dicendo che dovevamo fermarci altrimenti il posto sarebbe stato pieno di cadaveri. Così hanno visto la situazione e se ne sono andati. Dopo pochi giorni partii per la Grecia. Poi ho fatto irruzione nella casa di un uomo d'affari nel nord della Grecia. Dopo un'indagine che ha avuto luogo dalla polizia, un mio cugino che era piuttosto inesperto ha confessato delle armi che custodivo. Quindi la polizia ha trovato in casa mia sia la mia pistola che la pistola che ho rubato dalla casa

dell'uomo d'affari. Sono stato condannato a dodici anni di carcere e mi hanno messo in una prigione a Salonico.

Anni fa, questa prigione era molto più dura poiché anche l'amministrazione aveva messo in atto violenze. Allo stesso tempo c'era un clima di vendetta e dovevo stare molto attento, quindi portavo sempre con me il mio coltellino tascabile. Le persone che commettono piccoli reati sono più disattenti in carcere, ma gli ergastolani sono quelli che fanno più male.

Qualche anno dopo c'è stato un attacco contro un giovane compagno di cella che è stato accoltellato dai compagni di cella ma è sopravvissuto. Il Servizio ha commesso l'errore di riportarlo nell'ala del carcere dove si trovavano gli aggressori. Abbiamo cercato di chiudere il caso visto che il giovane è sopravvissuto e non ha tradito gli altri compagni di cella per essere perseguito legalmente. Abbiamo negoziato e dato l'opportunità sia alla vittima che all'autore del reato di stringere la mano e concordare di risolvere eventuali ulteriori controversie future che potrebbero avere fuori dal carcere.

Nonostante il fatto che i delinquenti fossero d'accordo che il caso fosse chiuso, hanno attaccato di nuovo il compagno di cella cinque mesi dopo, quindi essendo il negoziatore, l'ho presa sul personale. Ho visto dieci compagni di cella picchiarlo all'interno della cella, così l'ho trascinato fuori dalla cella e gli ho chiesto una ragione

I delinquenti mi hanno detto che potevano fare quello che volevano e se fossi stato uno spaccone avrei dovuto venire ad affrontarli. Così ho fatto. Sono stato coinvolto in un conflitto armato ferendo i principali colpevoli. Uno di loro è morto.

Ciò ha comportato la mia condanna all'ergastolo. Rimango in carcere da venticinque anni e ero uno dei pochi compagni di cella con una condanna così lunga. All'interno della prigione non solo ho picchiato le persone, ma ho anche salvato molti che erano in pericolo. La vita in prigione era barbara. Le cose sono migliorate ora. Molti compagni di cella sono dipendenti da psicofarmaci, sia per debolezza che per ragioni economiche.

Non ricordo un bel momento della mia vita. Come posso ricordare un bel momento dato che ho passato la maggior parte della mia vita da adulto dietro le sbarre. L'unica cosa buona è che ho imparato molto e non mi sono suicidato né ho sofferto di malattie mentali. Ora uscirò di prigione povero di soldi ma ricco di esperienza. Sto pensando di vivere finalmente liberamente e di organizzare la mia vita lontano dal carcere

3. Storia di Halid

Il protagonista della storia si chiama Halid. Ha 36 anni, sposato con Linda, 32 anni. Hanno avuto tre figli insieme, due femmine e un maschio. La figlia maggiore è Lila e lei ha 10 anni, Joseph 8 anni e Maria 4 anni. Tutta la famiglia è nata nella mia città, Aleppo di

Siria, la bellissima e storica città, distrutta dalla guerra. Halid ha lavorato come insegnante di scuola superiore e sua moglie come insegnante di scuola elementare. Era inverno e molto pesante quando una notte lanciarono bombe contro la sua scuola e la raserò al suolo. Nella stessa settimana sono state sganciate bombe sul condominio in cui viveva, in una regione completamente distrutta. Poi Halid è stato costretto a prendere la sua famiglia e ad andare a casa di sua madre, che era già piena di altri membri della famiglia. Fratelli, nipoti e altri, tutti ammassati in casa.

Questo problema migratorio all'interno del paese era comune, così come la morte stessa. La mattina dopo, nonostante il disastro, Halid si recò nella scuola distrutta per insegnare ai suoi studenti che si sarebbero radunati perché era profondamente fedele al suo dovere e alla sua missione. Halid credeva che l'istruzione potesse costruire nuove persone che potessero ricostruire insieme la sua amata città. Ma, sfortunatamente, per Halid la storia si ripete. Questa volta in modo più drammatico per lui.

La scuola, dove lavorava sua moglie e studiavano i suoi due figli, è stata bombardata durante la lezione. Halid si è unito a molti altri per cercare di estrarre le persone intrappolate dalle macerie. Halid rimuoveva le pietre con più forza cercando tre suoi cari. All'improvviso gli parve di sentire la voce di sua figlia, intrappolata tra le macerie.

Allora Halid, con l'aiuto di altri concittadini, rimosse tutte le pietre e, con sua grande sorpresa, vide che il corpo di sua moglie era diventato uno scudo per salvare la loro bambina. La bambina non è stata ferita grazie al sacrificio della madre, comunque viva ma inzuppata di sangue e aveva perso i sensi. Madre e figlia sono state trasferite in alcune tende di pronto soccorso, poiché anche gli ospedali erano stati bombardati.

Halid era spaventato e continuò a cercare nelle macerie della scuola per trovare suo figlio, che non era stato trovato fino a quel momento. Le ore trascorsero in modo straziante fino al tramonto quando iniziò a piovere a dirotto. Poi un soccorritore ha detto che aveva trovato un bambino. Halid corse veloce. Il bambino era suo figlio! Purtroppo, da studente e bambino pieno di bei sogni e giochi, suo figlio Giuseppe era diventato un uccellino che aveva aperto le sue ali per il paradiso. Halid pianse di dolore chiedendosi cosa avesse fatto di sbagliato e avessero ucciso suo figlio. Prese tra le braccia il figlioletto, le lacrime che gli rigavano il viso come una pioggia torrenziale. Halid rimase in silenzio per un po'. Quindi ha preso brevemente le forze e ha chiamato sua madre e le ha detto di andare in ospedale per prendersi cura di sua moglie e sua figlia senza dirle della morte di suo figlio fino a quando non è stato sepolto.

Poiché la morte era una routine, lo seppellirono immediatamente. Halid è andato con alcuni amici a seppellire suo figlio. Non riusciva a parlare, la sua lingua lo tradiva e c'erano fiamme infuocate nei suoi occhi invece delle lacrime. Le sue mani tremavano e riusciva a malapena a stare in piedi. Appena terminato il funerale, ha cercato di asciugarsi le lacrime e riprendere le forze per andare in ospedale. Il medico gli disse che sua moglie sarebbe sopravvissuta, ma aveva bisogno di sangue e che purtroppo avrebbero dovuto

amputarle la mano. La stessa mano che aveva salvato la vita alla loro figlia! A causa dell'alto numero di vittime, non c'era più spazio in ospedale e il giorno dopo dovette essere trasferita a casa di sua madre. Quando è tornata a casa con in braccio le sue figlie, ha iniziato a cercare suo figlio con una mano perché non aveva sentito la sua voce, né era corso ad abbracciarla. Poi si è resa conto che qualcosa non andava e il suo cuore ha iniziato a battere forte. Ha guardato negli occhi suo marito, che non riusciva a trattenere le lacrime, e poi ha capito cosa era successo. Che suo figlio era morto, come molti dei suoi studenti. Ciò che la feriva non era solo la perdita di Giuseppe ma anche degli altri bambini della scuola che considerava come dei figli e parte di sé. Perché non era solo la loro insegnante, ma come una madre per loro. Passò un mese e Halid fu arruolato nell'esercito per difendere la sua città. Ma Halid non era da uomo di guerra e tutto ciò che voleva era la pace e l'amore per il mondo intero. Così ha deciso di prendere la sua famiglia e trasferirsi dall'altra parte della città, vicino al confine con la Turchia.

Ha iniziato a vendere tutto ciò che possedeva lui e sua moglie e con i soldi che gli aveva dato sua madre, ha iniziato il suo difficile viaggio con la forza interiore e la fede che avrebbe dovuto salvare la sua famiglia. Ma non è andata molto meglio nemmeno lì, perché c'erano gruppi di terroristi finanziati da grandi paesi che volevano uccidere persone di tutte le religioni per i loro interessi e la guerra durava il più a lungo possibile. Quando Halid è arrivato lì, è stato immediatamente mandato in un centro di detenzione per assicurarsi che non fosse una spia del nemico.

Dopo due settimane, fu loro assicurato che non era un nemico, ma solo un comune cittadino venuto per la sua famiglia. Lo lasciarono andare, ma Halid si rese conto che in queste circostanze non poteva stare lì con la sua famiglia, così decise di emigrare in un altro paese per un futuro migliore lontano dal pericolo e dalla morte. Il primo passo è stato recarsi nella vicina Turchia, che aveva già chiuso i suoi confini davanti a loro in modo che non potessero recarsi nei paesi europei e quindi morire in Siria. Ma c'era un altro modo, pagare i contrabbandieri per portarli illegalmente nel paese. Halid ha dovuto dare metà dei soldi che lui e la sua famiglia avevano per tirare avanti. Quando arrivò lì, i suoi connazionali lo aiutarono ad affittare una stanza finché non trovò il modo di continuare il suo viaggio in Germania, che era la loro destinazione finale.

Ad Halid è bastato poco tempo per apprendere come funzionava il giro dei contrabbandieri e quale procedura doveva seguire per recarsi prima in Grecia e dopo la Grecia in Germania. Il problema, però, era che la somma di denaro che chiedevano era troppo alta e lui non ce l'aveva. Poi gli hanno offerto un'alternativa: guidare il gommone che avrebbe portato lui e la sua famiglia insieme ad altri profughi in Grecia. In questo modo, non avrebbe dovuto pagare i soldi che il contrabbandiere chiedeva. Sotto pressione crescente e per il bene della sua famiglia, Halid accettò!

Era una tipica giornata estiva e il tempo era bellissimo. All'alba, con un po' di paura, Halid si mise in viaggio per un domani migliore. La traversata verso l'isola opposta

doveva durare due o tre ore. Ma appena la barca è arrivata nelle acque greche, sono apparse delle persone in abiti militari e hanno cercato di affondare il gommone! All'inizio Halid pensava che fossero soldati, ma poi ha scoperto che erano membri di un'organizzazione razzista e non era la prima volta che accadeva. Ma poco dopo arrivarono uomini della Guardia Costiera e li salvarono. Li condussero in un'isola greca ma lui non sapeva quale. Erano tutti felici di essere stati salvati e credevano che tutto sarebbe andato bene. Nel frattempo è arrivata la polizia e non mi importava più niente. Era una tipica giornata estiva e il tempo era bellissimo. All'alba, con un po' di paura, Halid si mise in viaggio per un domani migliore. La traversata verso l'isola opposta doveva durare due o tre ore. Ma appena la barca è arrivata in acque greche, sono apparse delle persone in abiti militari e hanno cercato di affondare il gommone! All'inizio Halid pensava che fossero soldati, ma poi ha scoperto che erano membri di un'organizzazione razzista e non era la prima volta che succedeva. Ma poco dopo arrivarono uomini della Guardia Costiera e li salvarono. Li condussero in un'isola greca ma lui non sapeva quale. Erano tutti felici di essere stati salvati e credevano che tutto sarebbe andato bene. Nel frattempo è arrivata la polizia e ha arrestato Halid, perché, come hanno detto, era il capitano della nave. Lo ha negato. Raccontò loro l'intera storia e descrisse brevemente il suo dramma spiegando che questo era l'unico modo per salvare la sua famiglia. La polizia non gli ha creduto. Halid ha insistito e ha detto loro che avrebbe fatto di tutto per salvare la sua famiglia dalla morte. Nel loro rapporto, i poliziotti hanno scritto che era un contrabbandiere e che questa era la sua professione e che si guadagnava da vivere in questo modo. Sua moglie e le figlie furono trasferite in un luogo che sembrava una stalla e rimasero lì in attesa del processo di Halid. Il giorno del processo alla fine arrivò. Ma Halid non aveva soldi. Era rappresentato da un avvocato d'ufficio, che si è presentato due ore prima del processo senza prestare particolare attenzione al suo caso. Sentiva che la sua presenza era solo una formalità. Il giudice ha fatto ad Halid un paio di domande e Halid ha cercato di spiegare la sua storia. Il giudice sembrava non credergli e gli ha chiesto di smettere. Quando è arrivato il momento per il giudice di emettere la sentenza, Halid ha sentito dire che era stato condannato a cento anni di reclusione sulla base del totale delle persone che avrebbe dovuto contrabbandare! Per qualche secondo il suo cuore smise di battere. Il suo avvocato ha spiegato che avrebbe dovuto stare in prigione per otto anni e mezzo!

Tutta la sua vita balenò davanti ai suoi occhi, immagini di guerra, dolore, morte. Era disperato per il destino della sua famiglia. Pensò alle sue bambine, che avrebbe lasciato bambine e che avrebbe rivisto donne adulte quando sarebbe stato rilasciato. Sentì l'ingiustizia della punizione che gli era stata data perché aveva solo cercato di salvare la sua famiglia dalla morte. Considerava la corte un assassino che aveva ucciso le sue speranze e i suoi sogni. La moglie gli si avvicinò, gli afferrò le mani e gli disse che preferiva tornare in Siria perché aveva deciso di aspettare o il marito o la morte e che se la morte

l'avesse trovata prima, sarebbe stato meglio nel suo paese d'origine, vicino alla sua stessa gente. Il tempo è passato. Halid è in carcere da tre anni e per non dimenticare i volti della sua famiglia li ha dipinti sul muro della prigione. Sotto i volti della sua amata famiglia, ha scritto una poesia:

Ricorda, ogni volta che preghi di notte, milioni di bambini sognano un pezzo di pane. Sul ponte hanno camminato con ferite aperte indossando solo la loro pelle prima di incontrare la loro morte con dignità. Ricorda, prima di dormire sul cuscino, come può dormire uno i cui sogni sono stati assassinati. Il mio cuore soffre per gli angioletti quando tornano da scuola e per gli amici che tornano dal fronte. La mia patria è ferita e io sono dietro le sbarre. E ogni giorno, dozzine di bambini muoiono chiedendosi perché siamo da biasimare per condividere il pane e la morte. Non lasciare che la mia speranza si asciughi prima che si asciughino le mie lacrime.

4. Punizione senza colpa

Sono nato in una piccola città con una popolazione di 35.000 persone. Ho un fratello, un anno più giovane di me. Mio padre lavorava come autista e mia madre vendeva biglietti della lotteria. Mio padre era un tossicodipendente mentre mia madre lottava per smetterla con la droga. Tutti i soldi che guadagnava, li usava per comprare la sua dose. All'epoca avevo 6 anni e mio fratello 5.

Nel 1971 è nata mia sorella. Mia madre si prendeva cura di tutti. Insieme a noi si è presa cura della nonna. Dopo la morte del nonno, le condizioni della nonna sono peggiorate, non poteva più controllare i suoi comportamenti. Non parlava, raccoglieva la spazzatura e la portava a casa, e aveva identificato ogni luogo della casa con il gabinetto.

La casa in cui vivevamo era a forma di V. Vivevamo in una parte della casa, mentre nell'altra abitava il fratello di nostro padre con la sua ragazza. Mio zio beveva tutti i giorni, si ubriacava e litigava con la zia. D'altra parte, mio padre faceva uso di droghe ogni giorno. Di solito questo veniva fatto insieme agli amici. Si riunivano ogni giorno a casa nostra e facevano uso di droghe. Ciò causò tensione tra i due fratelli che desideravano la privacy ciascuno per motivi personali.

Mio padre aveva molta fiducia in me. Mi dava le droghe, io le nascondevo e, quando me le chiedeva, gliele davo. Allora avevo otto anni. Tutto quello che volevo era che potesse smettere. Così ha fatto mia madre.

Ogni volta che le diceva che avrebbe smesso, e ogni volta faceva di nuovo la stessa cosa. Non ha fatto alcuno sforzo. Al contrario, le cose stavano peggiorando. Un giorno, 20 uomini che non avevo mai visto prima vennero a casa nostra. Dissero a mio padre che volevano la roba che teneva in casa. Mio padre accettò e da quel giorno cominciarono a venirci a trovare sempre più spesso.

Un giorno mio padre e mia madre andarono a trovare la madre di mia madre che abitava in un'altra città a 100 chilometri da noi. Sarebbero mancati per due giorni. I suoi amici lo sapevano. Quando ci siamo svegliati la mattina dopo, abbiamo trovato la casa in rovina. Mancavano la televisione, il registratore, i vestiti, i soldi. Alcune persone erano entrate e avevano preso tutte le nostre cose. Ma ci siamo resi conto che non riuscivano a trovare ciò che era nascosto nel mio letto dietro le gambe del letto. Eravamo molto spaventati. Quando i miei genitori sono tornati, mio padre ha capito chi era stato. Uno di loro ha osato venire la sera stessa e ha fatto finta che non stesse succedendo nulla. Mio padre lo afferrò per il collo e lo minacciò con un coltello per riportargli ciò che avevano rubato. L'uomo si spaventò e lo pregò di non ucciderlo. Ha promesso di riportare tutto, tranne il registratore perché non ce l'aveva.

Mio padre si rese conto che eravamo in pericolo e gli disse di non tornare a casa nostra. Questo gli ha fatto desiderare di rinunciare alla droga. Mia madre lo ha sostenuto. Gli ha persino portato alcune pillole dall'ospedale, dicendo che lo avrebbero aiutato a stare meglio. Lo abbiamo sostenuto tutti. Lo guardavo ed ero accanto a lui e nutrivo grandi speranze perché volevo solo avere una famiglia, una bella famiglia. Sfortunatamente, mio padre si è ammalato così tanto che non riusciva nemmeno ad alzarsi dal letto.

Una notte l'uomo che aveva rubato le nostre cose tornò, minacciando di uccidere mio padre. Ha quasi rotto la porta. Avevo paura. Mia madre, però, trovò la forza, prese l'ascia e si avvicinò alla porta. Lo avvertì che se avesse rotto la porta, lo avrebbe colpito con l'ascia che aveva in mano. Non so cosa lo abbia fermato, probabilmente la paura, ma mia madre ci ha salvato ancora una volta. Alla fine, nonostante tutte le difficoltà, mio padre ha smesso di drogarsi, ci siamo trasferiti in una nuova casa e mio padre ha regalato la casa in cui vivevamo a suo fratello.

Abbiamo continuato la nostra vita, sono cresciuto, senza però avere in mente di essere clandestino. Sono andato all'università tecnica e per problemi finanziari non mi sono laureato. Sono andato a lavorare in una fabbrica all'età di 15 anni. Stavo lavorando e pensavo di andare in Grecia. Mia madre ha divorziato da mio padre a un certo punto. Nonostante avesse rinunciato alla droga, iniziò relazioni con altre donne. Lo sapevo e gli ho detto di stare più attento in modo che la madre non lo scoprisse. Alla fine mia madre lo prese con un'altra donna e lo lasciò.

Quando le frontiere si sono aperte in Russia e tutti hanno lasciato il Paese, siamo partiti anche noi. La nostra destinazione era la Grecia. Dal 1990 al 2016 ho lavorato e quando siamo stati licenziati dal lavoro eravamo indebitati con la compagnia elettrica. Anche mia moglie aveva problemi di salute. Poi apparvero gli esattori delle tasse. Stavo pensando alla mia piccola figlia.

Mi sentivo come se avessi una figlia piccola e non potevo offrirle nulla. Questo mi ha portato a non rifiutare quando mi hanno chiesto di trasferire gli immigrati. Le scelte che

avevo per lavoro erano tante, ma tutte illegali. Pensavo di non fare del male. Ritenevo che quello che stavo facendo non fosse un crimine. Trasferimento di immigrati! Per tutta la vita ho cercato di non fare del male a nessuno, ma sembra che alla fine l'abbia fatto.

Il primo giorno in carcere, quando ho visto la cella, mi sono chiesto: "Perché sono qui? Che male ho fatto?" Ho sentito nostalgia. Nella mia gola c'era una matassa che ho provato con tutte le mie forze, ma non importa quanto mi sforzassi, mi soffocava, spingendo per uscire. Non avevo conoscenti o amici, nessuno. Tutti loro estranei e nei loro occhi vedevo solo dolore e sofferenza. Alcuni di loro, forse, si sono sentiti peggio di me, soprattutto quando ho saputo che sono stati in prigione per 8 anni. A poco a poco mi sono abituato alle condizioni carcerarie. Ho capito cosa significa un amico e cosa significa un truffatore. Tra la gente ho visto molti tipi di animali, come nella giungla. Alcuni erano davvero leoni, altri serpenti, galline, topi, lupi e lepri. Mi sono ricordato dello zoo dove portavo la mia piccola figlia e ho ricordato la sua felicità quando ha visto gli animali. Ora ero sicuro che se avesse visto quello che vedo io, non avrebbe provato gli stessi sentimenti di gioia.

Alcune persone non sembrano essere pericolose per la società. Perché c'è una prigione? E se non ci fosse, come sarebbe? E la mia mente non può dare alcuna risposta. Venne il giorno della punizione e mi misero dentro per 10 giorni. Faceva caldo, 45 gradi. Ero solo e non riuscivo a respirare a causa del caldo. Ricordai tutti i peccati che avevo fatto nella mia vita. Per trascorrere il mio tempo nella cella della punizione, scrivevo poesie sui muri con il dentifricio, le cancellavo e le riscrivevo. Quando la guardia arrivò con il cibo, non parlò affatto. Mi ha lasciato acqua e cibo, e ho sentito la peggiore voce della serratura che ha reso più forte il mio dolore. Quando dicono che non c'è punizione senza colpa è una bugia. C'è. Qualcuno vuole assumersi il crimine per coprire qualcun altro che lo ha commesso. Gli agenti di polizia sono indifferenti, vogliono chiudere i casi. È difficile rimanere umani dopo il carcere. La parola riforma è una parola difficile. La riforma si basa sulla paura della prigione, di avere paura e di non fare più la stessa cosa. Potrei avere paura e non farlo più, ma la maggior parte delle persone non ha paura. Sto solo parlando di me stesso. Rimarrò una brava persona, qualunque cosa accada nella mia vita. ne sono sicuro.

5. Di nuovo insieme!

Sono passati quasi 10 anni. 10 anni difficili di pressioni intollerabili, di problemi di ogni tipo, finanziari, psicologici e di salute.

Come avevi ragione papà, quando dicevi che dopo il servizio militare gli anni passeranno senza che te ne accorga, quindi fa' in modo che te li goda anche quando le cose non vanno come previsto! Quando sei di fronte a queste cose, sappi che non puoi tornare indietro nel tempo. Quanto avevi ragione papà! Quindi, per essere più chiari, circa dieci anni fa ho preso una decisione. Ho fatto la scelta sbagliata. Il mio entusiasmo, la voglia di creare e l'incredibile autostima mi hanno riportato a zero.

Ho lavorato in un'azienda di profilati metallici per quasi 11 anni. Ho iniziato come manovale e in seguito sono diventato operatore di banchi a rulli, carrellista e magazziniere. Il mio capo, Nick, ha visto il mio potenziale fin dall'inizio. Col passare del tempo sono diventato un tutt'fare, un generalista. Nick è diventato più del mio capo, un amico, e ho cercato di fare bene con lui.

Un giorno in un momento in cui le cose andavano bene nella mia vita, con il mio lavoro e le mie finanze, una discussione ha portato a un'altra e alcuni problemi hanno iniziato a preoccuparmi. Vivevo in un villaggio piuttosto grande, a 50 km da Salonicco. Eravamo andati lì quando mia moglie è rimasta incinta per stare più vicino ai suoi genitori in caso di bisogno. Avevamo intenzione di tornare a Salonicco. Tuttavia, si trattava di fare i conti senza l'oste. Una seconda gravidanza non programmata ci ha costretto a rimanere in paese ancora per un po'.

Così siamo arrivati al punto in cui sono iniziate le discussioni. Mia moglie si era abituata a lavorare, non poteva oziare tutto il giorno. Voleva essere creativa e indipendente. L'impossibilità di trovare lavoro in paese la faceva lamentare parecchio. Certo, aveva dei lavoretti alla stazione di servizio, in un fast-food greco, che la tranquillizzavano, ma a un certo punto le discussioni e le lamentele ricominciavano. Mentre rimuginavo molto su questo nella mia mente, che stava diventando un problema serio nelle nostre vite, ho preso una decisione e sono andato a dirglielo. Con tutta serietà e con aria di assoluta autorità le dissi "Vendo l'auto a 13000 euro e con i nostri 15000 di risparmio, più i miei notevoli contatti, apriremo un fast-food greco.

il fine settimana e i pomeriggi sarò lì per dare una mano. Tuttavia, non lascerò il mio lavoro perché sono abbastanza felice lì ed è un lavoro che non si trova così facilmente". Era felicissima. Eravamo entrambi ottimisti e desiderosi di lavorare, quindi non avevamo nulla di cui aver paura.

Di nuovo, però, si trattava di fare i conti senza il destino. Gli errori sono stati commessi fin dall'inizio a causa del nostro contabile. "L'imprenditoria femminile" ha detto. Ci ha fatto spendere molti più soldi e molto più tempo, quindi ci siamo indebitati. Un'altra

cosa è che il ristorante ha aperto in estate quando la maggior parte delle persone era in vacanza. "Non ti preoccupare ragazza, ce la faremo, non aver paura." le direi. Il nostro ristorante ha aperto e a poco a poco ha iniziato a promettere.. Avevo il mio lavoro, che ci ha sostenuto, dal momento che non ci aspettavamo che il ristorante ci sostenesse. E fu allora che arrivò il terzo colpo, e che duro colpo fu.

Il telefono squillò una notte. Era Nick. Mi ha chiesto di andare al negozio. ero inquieto. La sua voce tremava. Pensavo fosse successo qualcosa di brutto a qualcuno. "Sarò lì in 20 minuti. Sto arrivando" dissi, "rilassati, qualunque cosa sia la scopriremo". Sono arrivato in men che non si dica e ho visto la bottiglia accanto a lui. Sua moglie aveva la testa bassa. "Lascia che te ne versi uno" disse. "Ho bisogno di parlare con qualcuno". Mi sono seduto, senza dire una parola. Ha bevuto un sorso e ha iniziato a piangere e io ho avuto paura. La sua voce tremava. "Abbiamo subito un duro colpo. Le persone ad Atene dove abbiamo inviato le spedizioni hanno "rimbalzato" un assegno e ora le banche stanno restituendo tutti i loro assegni. Non so se possiamo sopravvivere! Cosa dobbiamo fare?" "Ce la caveremo, dai, non aver paura, so che puoi farcela". Abbiamo lottato. Abbiamo lavorato fianco a fianco fino a 32 ore, senza altri operai per otto mesi. Non potevo lasciarlo. Era un vero amico.

Il mio ristorantino, però, che avevamo costruito sui sogni, non andava bene. Quindi, con tutto ciò nella mia mente e rendendomi conto che l'azienda non poteva essere salvata, abbiamo deciso di nascondere i macchinari in modo che non venissero confiscati, e ci siamo separati. Mi sono dimesso e me ne sono andato. Non potevo, la mia mente e il mio cuore non mi permettevano di chiedere un risarcimento, non potevo. Sono tornato al villaggio, intrappolato. Giorno dopo giorno al ristorante, il nostro ristorantino che andava male.. Lavoravamo lì, io e mia moglie, dalle 9 del mattino fino alle 12 di sera, inseguendo i clienti. Ero stato colpito duramente. Non dicevo niente , ma come avrei potuto farcela? A casa non c'era né luce, né acqua, abbiamo solo dormito lì. I bambini dormivano da mia suocera. Ho provato a tenerle tutto insieme. Ho dato tutto me stesso. Grosso errore.

I problemi si accumulavano. I fornitori si sono lamentati, le spese sono aumentate. Ma il vero colpo è arrivato da un'altra parte. A mio figlio, mio figlio, è stato diagnosticato uno spasmo bronchiale allergico. Aveva bisogno di cure, attenzioni, un buon ambiente, medici e tanti soldi che io non avevo. Il mio bambino! Non potevo sopportarlo. Non voglio fare niente. Non mi importava di me. Alla fine ho deciso. Non passò molto tempo prima che le cose andassero male. Disperato, bevendo caffè al mio ristorante, da solo, dopo aver venduto tutto ciò che possedevo, i nostri gioielli d'oro per le nozze, i crocefissi dei miei figli, due piccoli truffatori che conoscevo sono entrati. Presto, avevo raccontato loro la mia storia dall'inizio fino in fondo dove ero tornato dal monte dei pegni, quel giorno, avendo venduto tutto. Senza mezzi termini mi hanno suggerito di partecipare a svaligiare il banco dei pegni. Non l'ho escluso.

Non ho chiuso occhio tutta la notte. Lavoro da quando avevo 14 anni, ho riscosso 9000 bolli previdenziali, non ho nemmeno una multa a mio nome e sto per commettere un furto? Come potrei? La mattina sono venuti a prendermi. I miei occhi erano iniettati di sangue, il mio sguardo duro. Andiamo. Il lavoro è stato fatto in due giorni. Siamo entrati, abbiamo preso il bottino e siamo partiti, senza problemi e senza far male a nessuno. Per una settimana il ristorante è andato bene, ma io ero all'inferno. Avevo incubi con la polizia e rimorsi. Cosa accadrà? Come potrei farlo?

Passarono due mesi. Era la vigilia di Natale. Una pattuglia si è fermata davanti al ristorante. "Lei è il signor...? Io sono. Sei convocato al giudice istruttore il 18/1/2012. Chiedo perché, ma dentro sono congelato. Lo so. Andrò lì e finirò in prigione. Sto tremando. Sono andato da un avvocato. Sono 2000 euro, ha detto. Mia moglie non sa niente. Come glielo dirò? non posso. La data arriva. Il 18 gennaio sono andato dal giudice istruttore, ho confessato e sono stato messo in custodia cautelare. Mia moglie stava piangendo e io ero congelato, inespressivo.

Non mi ero reso conto di cosa stava succedendo fino a quando non ho girato la chiave. 72 giorni di detenzione. "C'è un'apertura alla prigione, hanno detto". «Se possibile, tienimi qui più a lungo. Mia moglie viene ogni giorno e mi dà forza". 1 marzo. Parto tra due ore. Ero terrorizzato. Fui messo su un'auto di pattuglia e in meno di un'ora fui portato al cancello, al carcere di Diavata. Sono entrato. Hanno frugato tra le mie cose.

Rimuovere tutti i vestiti. Piegarsi. Tosse. "Cosa sta succedendo, ragazzi? Cosa stanno facendo? "Lettere, foto e reparto B16." "Riesci a trovare la tua strada?" Sto fissando, non parlo. "Lascia perdere, ci pensiamo noi, ti ci portiamo noi". Entrando c'è un grande corridoio. Ci sono circa 50 persone, consulenti del lavoro, bianchi, neri, cinesi, di tutti i tipi.

Sono passati quasi 10 anni. 10 anni difficili di pressioni intollerabili, di problemi di ogni tipo, finanziari, psicologici e di salute.

6. Discesa bianca

Durante il nostro ultimo anno, abbiamo a malapena partecipato a tutte le sessioni. Non è stata solo colpa del gruppo; la crisi finanziaria nel mio paese ha costretto molti insegnanti ad abbandonare le scuole. Un mese prima di finire il liceo, ho invitato il mio gruppo di amici ad andare in Grecia di nascosto. Avevo litigato e volevo andarmene. Sapevo anche che avrei avuto una vita migliore in Grecia. Proprio Sono nato e cresciuto in Albania. I miei primi anni non sono stati degni di nota. La mia famiglia non ha dovuto affrontare problemi finanziari o problemi di alcun tipo per quella materia. Eravamo una buona famiglia ma non avevamo nessuna regola. All'inizio ero più umile degli altri bambini del vicinato; eppure, ero inquieto. Fino alla prima elementare ero lo studente perfetto. Proprio come gli altri membri del mio gruppo, la mia performance ha cominciato a calare progressivamente poco dopo.

lì e allora, i miei otto amici e io partimmo furtivamente all'alba.

Inoltre, abbiamo rubato i soldi che i nostri genitori avevano lasciato nelle tasche dei loro pantaloni per coprire i nostri bisogni immediati. Dopo aver camminato per tre giorni consecutivi, siamo riusciti a raggiungere le montagne vicino ad Amynteo. Siamo stati poi fermati dalla polizia che ci ha puntato contro le pistole. Dato che conoscevo un po' di inglese, li ho implorati di farci passare sostenendo che avremmo raccolto ciliegie in una zona vicina. Si sono rifiutati di lasciarci andare. Poco prima che ci facessero entrare nella loro jeep, ho fatto finta di volermi allacciare i lacci delle scarpe, ho messo la borsa in spalla e ho iniziato a correre verso la gola. Poi hanno iniziato a spararmi. I proiettili mi sono volati davanti sollevando polvere; ma ce l'ho fatta. Sono stato l'unico a fuggire sano e salvo ed è arrivato in Grecia. Il resto dei miei amici pensava che fossi stato ucciso e quando sono tornati in Albania l'hanno detto ai miei genitori. La mia famiglia mi piangeva da venti giorni!

Tuttavia, una famiglia della zona di Naoussa mi ha assunto e ho lavorato per mesi raccogliendo frutti. Alla fine di novembre, subito dopo la raccolta delle mele, sono tornato nel mio paese d'origine. Ho chiesto di finire i miei studi. All'inizio non mi hanno permesso di farlo. Quando ho raccontato loro la mia storia, però, hanno cambiato idea. Prima della fine dell'anno, però, alcune persone che volevano distruggere gli archivi della scuola per rilasciare certificati falsi hanno dato fuoco al posto.

Per alcuni anni dopo, mi sono ritrovato dentro e fuori dalla Grecia mentre facevo lavori agricoli. Nel frattempo mi sono fidanzato con una ragazza in Albania, l'ho sposata e poi ho avuto due figli con lei. Qualche anno dopo ho deciso di trasferirmi in Grecia con la mia famiglia. Penso che questa decisione non sia stata molto saggia. In quel periodo ho lavorato come cameriere in Grecia e nel giro di due anni ho imparato a fare il cuoco. Ho quindi lavorato come cuoca in un albergo e mia moglie mi ha affiancato in cucina. Mi

sono messo nei guai, però. E quel pasticcio non ha coinvolto criminali; coinvolgeva membri dell'alta società. Medici e avvocati famosi erano i nostri clienti dell'hotel e del ristorante dove lavoravo in quella città costiera.

Uscivo un po' di più con un cardiologo. Ha fatto la cocaina. Conoscevo molto bene quel farmaco. Conoscevo anche persone che lo usavano ma siccome li consideravo migliori di me non usavo quel farmaco insieme a loro. Vedevo, per esempio, camerieri che si facevano cocaina nel cesso e consideravo questo un declassamento, un disonore. Era diverso però con quella persona. Lo ammiravo e gradualmente abbiamo iniziato a divertirci insieme. All'inizio non ho avuto problemi. La cocaina mi ha risollevato e mi ha dato molta energia. Questo è durato per due anni senza problemi con il lavoro o con la legge. Verso la fine, però, ho iniziato ad avere problemi con mia moglie. Abbiamo iniziato a litigare più spesso senza una ragione apparente. Subito dopo, ho pensato che potesse essere infastidita dalla mia costante assenza. Potrebbe aver pensato che nemmeno a me importasse di lei. Proprio alla fine ho esagerato e ho aumentato il consumo di droga. Ho anche avuto a che fare con alcuni stronzi che spesso bevevano molto. Penso anche che avessero mischiato la cocaina che usavo con altre sostanze che non mi facevano sballare. Dico questo perché i miei successivi esami medici hanno mostrato che avevo usato la metanfetamine.

Nonostante questo, sono riuscita a mantenere segreta la mia dipendenza per un po'. Il disordine è diventato più grande quando sono tornato brevemente in Albania per un lavoro. Sono stato presentato a un gruppo di spacciatori di droga. All'inizio tendevano a darmi piccole somme gratuitamente. A poco a poco, però, hanno iniziato a chiedere qualcosa in cambio. Non mi hanno chiesto di trasportarlo ma di custodirlo.

Qualcuno veniva, lo distribuiva e poi lo trasportava in un'isola turistica per venderlo. Sapevano che avevo una buona fama e che non li avrei traditi o nascosto la merce. La cosa peggiore di tutte, tuttavia, è stata che, poiché ero vicino a quantità così elevate di droghe, ho iniziato a usarne di più. Al mio posto di lavoro, alla fine hanno scoperto che stavo usando. Tuttavia, poiché mi ero rotto una gamba, trovai buone scuse per assentarmi. Questo durò sei mesi. In questi sei mesi ho fatto molta cocaina. io genero

Sono nato e cresciuto in Albania. I miei primi anni non sono stati degni di nota. La mia famiglia non ha dovuto affrontare problemi finanziari o problemi di alcun tipo per quella materia. Eravamo una buona famiglia ma non avevamo nessuna regola. All'inizio ero più umile degli altri bambini del vicinato; eppure, ero inquieto. Fino alla prima elementare ero lo studente perfetto. Proprio come gli altri membri del mio gruppo, la mia performance ha cominciato a calare progressivamente poco dopo.

Durante il nostro ultimo anno, abbiamo a malapena partecipato a qualche sessione di scuola. Non è stata solo colpa del gruppo; la crisi finanziaria nel mio paese ha costretto molti insegnanti ad abbandonare le scuole. Un mese prima di finire il liceo, ho invitato il

mio gruppo di amici ad andare in Grecia di nascosto. Avevo litigato e volevo andarmene. Sapevo anche che avrei avuto una vita migliore in Grecia. Proprio in quel momento, i miei otto amici ed io partimmo furtivamente all'alba.

Inoltre, abbiamo rubato i soldi che i nostri genitori avevano lasciato nelle tasche dei loro pantaloni per coprire i nostri bisogni immediati. Dopo aver camminato per tre giorni consecutivi, siamo riusciti a raggiungere le montagne vicino ad Amynteo. Siamo stati poi fermati dalla polizia che ci ha puntato contro le armi. Dato che conoscevo un po' di inglese, li ho implorati di lasciarci passare sostenendo che avremmo raccolto ciliegie in una zona vicina. Si sono rifiutati di lasciarci andare. Poco prima che ci facessero entrare nella loro jeep, ho fatto finta di volermi allacciare i lacci delle scarpe, ho messo la borsa in spalla e ho iniziato a correre verso la gola. Poi hanno iniziato a spararmi. I proiettili mi sono volati davanti sollevando polvere; ma ce l'ho fatta. Sono stato l'unico a fuggire sano e salvo ed è arrivato in Grecia. Il resto dei miei amici pensava che fossi stato ucciso e quando sono tornati in Albania l'hanno detto ai miei genitori. La mia famiglia mi piangeva da venti giorni!

Tuttavia, una famiglia della zona di Naoussa mi ha assunto e ho lavorato per mesi raccogliendo frutti. Alla fine di novembre, subito dopo la raccolta delle mele, sono tornato nel mio paese d'origine. Ho chiesto di finire i miei studi. All'inizio non mi hanno permesso di farlo. Quando ho raccontato loro la mia storia, però, hanno cambiato idea. Prima della fine dell'anno, però, alcune persone che volevano distruggere gli archivi della scuola per rilasciare certificati falsi hanno dato fuoco al posto.

Per alcuni anni dopo, mi sono ritrovato dentro e fuori dalla Grecia mentre facevo lavori agricoli. Nel frattempo mi sono fidanzato con una ragazza in Albania, l'ho sposata e poi ho avuto due figli con lei. Qualche anno dopo ho deciso di trasferirmi in Grecia con la mia famiglia. Penso che questa decisione non sia stata molto saggia. In quel periodo ho lavorato come cameriere in Grecia e nel giro di due anni ho imparato a fare il cuoco. Ho quindi lavorato come cuoca in un albergo, e mia moglie mi ha affiancato in cucina. Mi sono messo nei guai, però. E quel pasticcio non ha coinvolto criminali; coinvolgeva membri dell'alta società. Medici e avvocati famosi erano i nostri clienti dell'hotel e del ristorante dove lavoravo in quella città costiera.

Uscivo un po' di più con un cardiologo. Ha usato la cocaina. Conoscevo molto bene quel farmaco. Conoscevo anche persone che lo usavano ma siccome li consideravo migliori di me non usavo quel farmaco insieme a loro. Vedevo, per esempio, camerieri che si facevano cocaina nel cesso e consideravo questo un declassamento, un disonore. Era diverso però con quella persona. Lo ammiravo e gradualmente abbiamo iniziato a divertirci insieme. All'inizio non ho avuto problemi. La cocaina mi ha sollevato e mi ha dato molta energia. Questo è durato per due anni senza problemi con il lavoro o con la legge. Verso la fine, però, ho iniziato ad avere problemi con mia moglie. Abbiamo iniziato a litigare più spesso senza una ragione apparente. Poco dopo, ho pensato che potesse

essere infastidita dalla mia costante assenza. Potrebbe aver pensato che neanche a me importasse di lei. Proprio alla fine, ho esagerato e ho aumentato il mio consumo di droga. Ho anche avuto a che fare con alcuni stronzi che spesso bevevano molto. Penso anche che avessero mischiato la cocaina che usavo con altre sostanze che non mi facevano sballare. Dico questo perché i miei successivi esami medici hanno mostrato che avevo usato la metanfetamine.

Nonostante questo, sono riuscito a mantenere segreta la mia dipendenza per un po'. Il caos è diventato più grande quando sono tornato brevemente in Albania per un lavoro. Sono stato presentato a un gruppo di spacciatori. All'inizio tendevano a darmi piccole somme gratuitamente. A poco a poco, però, hanno iniziato a chiedere qualcosa in cambio. Non mi hanno chiesto di trasportarlo ma di custodire droga.

Qualcuno veniva, la distribuivo e poi trasportavo in un'isola turistica per venderlo. Sapevano che avevo una buona fama e che non li avrei traditi o nascosto la merce. La cosa peggiore di tutte, tuttavia, è stata che, poiché ero vicino a quantità così enormi di droghe, ho iniziato a usarne di più. Al mio posto di lavoro, alla fine hanno scoperto che stavo usando cocaina. Tuttavia, poiché mi ero rotto una gamba, trovai delle buone scuse per assentarmi. Questo è durato per sei mesi. In questi sei mesi mi sono fatto molta cocaina. In genere ho esagerato. Ho iniziato ad andare nei bar con molte donne. Il gioco d'azzardo era l'unica cosa che non ho provato. Dopo sei mesi ho ripreso a lavorare ma la mia mente era sempre lì. Sapevo che questo era un errore. ho anche chiesto aiuto. Avevo parlato con uno psichiatra. Volevo fermarmi ma non potevo farlo perché quel bastardo mi ha portato un nuovo carico di droga di guardia. Tuttavia, la polizia li stava seguendo e mi aveva individuato. Non si aspettavano che sarebbero arrivati sul posto dopo aver perquisito casa mia.

Hanno eseguito un controllo di routine e hanno trovato una grande quantità di cocaina! Mi sono sentito così male quando sono stato catturato. Avevo un buon nome e sono stato ridicolizzato in manette. È così che mi sono ritrovato in prigione. È dura, ma dato che sono abituato ai tempi difficili riesco a sopravvivere. Ho vissuto i miei momenti peggiori all'esterno quando sono arrivato in Grecia per la prima volta. Avevo più paura per la mia vita là fuori che qui dentro. Alcuni albanesi sono venuti da me con i fucili mentre dormivo per rubare tutti i soldi che guadagnavo con il mio lavoro. Comunque. Era ora. Mi aspettavo che accadesse. Ora, questa è la mia occasione per un nuovo inizio con la mia famiglia che è fuori a sostenermi, ad aspettarmi.

7. Storia di Pistola

Sono una persona che finisce facilmente in posti dove ci sono droghe. La prima volta che mi sono messo nei guai con le sostanze avevo circa 12 o 13 anni. A 16 anni ho provato droghe più duri come l'eroina e la cocaina. Quello che mi ha portato in prigione è stato il traffico. A proposito, sono stato arrestato 3 volte. La prima condanna è stata di 2 anni, ma sono uscito 5 o 6 mesi prima della scadenza della pena, con la condizionale perché era la prima volta. La seconda volta è stata di sette anni e mezzo. Dentro non ho imparato niente. Alcune persone hanno detto di aver fatto questo o quello in un modo o nell'altro, ma a me non importava. Ho solo venduto droga. La mia preoccupazione era assicurarmi di avere sempre della roba, perché quando non l'avevo era un casino. Non appena gli uomini sono tornati dal lavoro, ho assicurato loro che ero pronto a dare loro quello che volevano. Ma non ero il capo, ero solo uno spacciatore, ma nessuno osava toccarmi: c'erano persone dietro di me che erano al comando e garantivano la mia sicurezza perché ero io a rappresentarli. Loro mi davano la roba e mi sono preso cura del resto ma non l'ho fatto da solo, c'erano sempre persone che mi aiutavano.

Il capo mi ha persino chiamato "Pistole". Diceva: "Guarda il cancello, si sta sparando di sotto!" Il posto era grande e quando ho fatto il mio lavoro con il rasoio [imita il rumore che faceva quando prendeva la droga dai nascondigli], si sono tutti seduti dritti a guardare mentre un altro ragazzo dietro di me faceva i bagagli.

Oltre a vendere ho sempre usato droghe. Prima di farmi mi sentivo "morto" e non potevo nemmeno giocare a domino o a carte, dopo mi sentivo meglio. Era completamente diverso.

Dopo 2 anni dalla prima uscita di prigione, sono tornato, ma non per mancanza di sostegno. Avevo le mie sorelle e mia madre, ma la mia mente era bloccata su questo.

La seconda volta che sono stato arrestato ho prima attraversato una prigione, e poi sono stato trasferito in un'altra perché ero molto ribelle, e non mi volevano, quindi mi hanno mandato in un'altra. In quello nuovo, ero il più giovane lì. Io avevo 24 anni e il resto erano tutti quaranta e cinquanta, principalmente persone con condanne a 20 anni. All'inizio ero un po' [un tono che mostra una certa esitazione ed incertezza... ma poi ho visto due conoscenti. E poi c'era una persona che si occupava di droga e nel giro di un mese lo facevo anche io.

Ci ho passato sette anni e mezzo ma non me ne sono nemmeno accorto. Dentro c'erano un sacco di soldi...

Non potevi vendere dentro, ma il capo aveva soldi per tutti. Aveva soldi per le guardie, per tutti... Durante il fine settimana, era... a volte, mi passavano per le mani circa 15.000 euro.

Far parte di un gruppo è stato bello. Mi sentivo supportato e avevo tutto: televisione, DVD, PlayStation... Ho inviato foto a mia madre in Canada e tutto il resto. C'era una guardia che si occupava del rotolo e poi riportava le foto. Sapevano tutto.

Una volta chiusero tutta la prigione fino alle cinque del pomeriggio. Tutti bussavano alle porte e quando li hanno lasciati fuori, i detenuti hanno chiuso tutta l'ala, ed io ero dentro il bagno [emette suoni che mimano la velocità con cui distribuiva la droga]... Volevano anche farmi uscire ma il capo disse: "Lascialo stare, sta sparando". Il capo era sempre al di sopra di tutto, lui e l'insegnante di ginnastica.

Ho avuto lezioni lì ma non ho mai finito nulla. Ho seguito un corso di giardinaggio, ma non l'ho finito. Ho passato molto tempo confinato [si riferisce alla sua posizione di rivenditore]. Le persone mi aspettavano sempre, cercando sempre di attirare la mia attenzione.

Attualmente non ho un lavoro ma ho delle occupazioni. Aiuto in un ristorante, un bar e faccio alcuni lavoretti. Il proprietario del bar mi dà sempre 20 euro nei fine settimana, e mi regala anche torte, pane o caffè. A volte mi dà un whisky.

Se potessi ricominciare da capo, non avrei lasciato mia madre in Canada. Mio padre è morto quando avevo circa 11 anni, poco dopo che avevo provato la droga per la prima volta. Oggi sono ancora in contatto con mia madre, a volte chiama e manda soldi, ma voglio stare da solo. Anche mio zio. Mi ha offerto il suo appartamento per vivere, ma non voglio perché se una volta che sono lì potrebbe pensare altre cose e non voglio spiegarlo a nessuno. In questo modo nessuno deve preoccuparsi per me.

Nessuno è importante nella mia vita. Penso tra me e me: "Ho degli amici e ho tutto, ma non significa niente". Non ho mai avuto nessuno legato a me... [ricorda qualcosa] Ho avuto delle ragazze ma comunque... no... voglio vivere da solo, guadagnarmi da vivere.

Da quando sono uscito di prigione nel 2012 [la terza e ultima volta che è stato lì] ho preso farmaci [metadone], ma ho iniziato a ridurre un anno fa. Dato che devo andarci tutti i giorni, mi limita molto perché si è presentata un'opportunità di lavoro, ma non è successo perché il lavoro è iniziato alle 7 del mattino e dove prendo le medicine si apre solo alle 8.30. Non mi lasciavano andare lì alle 8:30 e tornare di nuovo al lavoro. Erano disposti a lasciarmi andare lì solo una volta alla settimana alle 10 del mattino, ma l'istituto non ha permesso quell'accordo e ho perso l'occasione.

Di tanto in tanto, parlo con lo psicologo dell'istituto e quando serve qualcosa mi aiutano sempre. Per inciso, l'istituzione mi ha sempre aiutato. Le istituzioni semplicemente non aiutano chi non vuole. Danno un'opportunità, se falliscono *il tono della frase suggerisce che "fallire" significa la fine dell'opportunità] ... In questo istituto, sono andato e ho portato con me due amici, e siamo ancora lì oggi. Altri due si sono uniti e noi siamo un buon esempio nell'istituzione.

Vivo in una casa condivisa con 4 persone, tutte più grandi di me. Sono l'unico che è stato arrestato. Andiamo tutti d'accordo e quando c'è un problema ci parliamo. Sabato alle 14 ci riuniamo e se c'è un problema lo risolviamo. Ogni mese una persona si occupa della pulizia di una parte della casa.

Un mese è per la pulizia del soggiorno e del corridoio, poi è il bagno, un altro mese è la cucina e il quarto mese - sono fuori, pulisco solo la mia stanza. La casa ci è stata consegnata solo per preservarla. Paghiamo solo una parte dell'affitto. Io pago 45 euro e loro pagano il resto. Ogni due settimane vengono a trovarci. Lo psicologo e l'assistente sociale passano per vedere se va tutto bene ma la nostra casa è un esempio per gli altri. L'unica stanza che ha umidità è la mia e avremmo anche voluto dipingerla in estate ma non ci sono riusciti. Tuttavia, ci sarà un restauro generale e lo faranno allora. Me l'hanno anche chiesto, ma ho detto loro che sto bene. posso sopportarlo. Ho dei vestiti e apro spesso la stanza per far entrare l'aria. La finestra viene chiusa raramente.

Se fossi tornato lì com'ero, invece di rinunciare a corsi e scuola e tutto, avrei studiato. Venivano anche insegnanti stranieri e bisognerebbe approfittarne all'interno. Se una persona sapesse come valutarlo correttamente, potremmo farci dei soldi, lo sai. Potresti guadagnare 105 o 125 euro al mese, ma non li ho mai finiti. La droga! Un ragazzo doveva sempre essere preparato per questo o quello: quando stavano per fare irruzione nella cella, il capo ci avvertiva e noi prendevamo quello che volevamo. Alle sei quando sono andati lì, non c'era niente da trovare, ci siamo assicurati.

A volte vedevo due ragazzi o qualcosa del genere... Di solito erano le due o le tre del pomeriggio e si passavano voce: *passa la parola "e gli davo di che farsi quando non lo facevano- Ne mettevo insieme due e dicevo loro: "Prendetene tutti e due, ma non osate discuterne tra di voi" e loro dicevano "no, no". Sono stati subito felici. Arrivavo al bar e ci sarebbe una grande coda, 30 persone o giù di lì, ma ne arrivavo con altre due o tre e ci sedevamo in un angolo, e il ragazzo smetteva di servirli per venire a servire noi e no si direbbe qualsiasi cosa al riguardo. Dicevo: "Cazzo, non sono migliore di nessuno". E mi dicevano: "Sta' zitto". Era diverso. Quando ero dentro, il tempo passava veloce, mi integravano bene. Ero sempre occupato. A volte, quando volevo riposare, chiedevo loro di portarmi in cella. Era abbastanza. Mi girava la testa per aver sempre guardato i ragazzi [fa un suono simile a quello di uno zombi]. Comunque ne ho passate tante. Ma il capo è quello che comanda e quelli che vengono da fuori... gliel'hanno portato nei loro panni. Lo mandano al negozio di scarpe e lo nascondono dentro le scarpe.

C'era un'infermiera che mi portava cellulari e farmaci in panini al prosciutto e formaggio. Nel mezzo nascondeva cellulari o pacchetti, ma poi avvolgeva i panini in un foglio e quando la macchina suonava l'allarme diceva che era il foglio. L'ha usato per far credere alle guardie che fosse quello. Ma le guardie non erano con lei e alla fine l'hanno

accusata. Ha portato dentro una sessantina di cellulari, ma fuori c'era qualcuno che l'ha pagata 500 euro.

Ho lasciato la prigione e sono venuto qui, ma la droga fuori non era buona come quella dentro. E sì, quando me ne sono andato, è finita.

8. La storia di Tuka

La gente mi conosce con il nome di "Tuka", e sono nato a João-Belo distretto di Gaza - Mozambico negli anni Cinquanta. Vengo da una famiglia tradizionale e, con mia grande vergogna, sono stato l'unico ad essere stato in prigione, nessun membro della famiglia ha nemmeno messo piede in una stazione di polizia oltre a me. Mio padre era un ingegnere agrario di prima classe e ha sempre lavorato per lo stato portoghese. Mia madre all'inizio non lavorava perché ho due fratelli quindi si prendeva cura di noi e della casa mentre mio padre lavorava nelle zone rurali. Più tardi, quando lui è stato mandato nella città di Maputo, eravamo già adolescenti e frequentavamo già le scuole, quindi anche lei ha iniziato a lavorare.

Sono sempre stato molto supportato, e i miei genitori hanno sempre cercato di darmi i loro valori, ma da adolescente, oltre a fare le cose d'impulso, ero molto reattivo tanto da accettare a malapena le critiche. Anche se sono stato punito, mai fisicamente, ho fatto tutto ciò che loro (i miei genitori) non volevano che facessi.

Ebbene, tutto è iniziato quando sono arrivato in Portogallo (sono arrivato nell'ottobre 1980), quando avevo 27 anni, e la vita ricca e bella che avevo in Mozambico è finita perché non avevo una laurea e anche i miei genitori avevano delle difficoltà. Ho dovuto cercare lavoro. Anche se ho trovato lavoro, non guadagnavo molto e avevo ambizioni che non potevo realizzare. Così, nel 1988, sono stato finito in custodia cautelare per otto mesi, e quando sono andato a processo sono stato rilasciato con una sanzione. Poi, una volta sono andato al casinò e mi è piaciuto così tanto che sono diventato un drogato di gioco d'azzardo. La dipendenza dal gioco mi ha fatto passare definitivamente alla vita marginale. Di conseguenza, sono stato arrestato per furto, contraffazione e frode nel 2000 e ho finito per scontare 7 anni e 2 mesi di carcere, essendo stato rilasciato a metà ottobre 2007. Sono finito in libertà vigilata solo dopo 5/6 anni dalla condanna .

Durante la prigionia ho perso l'unica persona che mi amava veramente, la mia cara amata madre. Quando sono stato rilasciato, pensando alle difficoltà che avrei superato, ho deciso di lasciare la dipendenza dal gioco d'azzardo e vivere una vita decente. Bastava fare le cose sbagliate. Sebbene vivessi in un quartiere problematico, da quel momento in poi non mi sono mai interessato a cose illegali. Ho iniziato a frequentare la "Chiesa Evangelica del Nazareno" e sono stato guidato dal parroco in senso spirituale.

Il principale responsabile del mio viaggio sono e sarò sempre io perché conoscevo l'esatto significato di "libero arbitrio". Io sono il responsabile e lo sarò sempre.

Guardando tutto quello che è successo, mi rendo conto di aver perso metà o più della mia vita per ciò che non ne valeva la pena, ma dal momento che non ho il potere di cambiare il passato, provo solo un profondo rammarico. Non vedo l'ora e ho in programma di diventare una persona felice migliore in cerca di occupazioni in modo da poter essere autosufficiente. Ho speranza e fiducia che tutto andrà per il meglio.

Ora la mia filosofia/ideologia è essere umili, analizzare le mie azioni prima di metterle in pratica, rispettare gli altri e, soprattutto, essere leali. Il motto della mia vita: Ama gli altri come amo me stesso. Questo è già stato rivelato nella Sacra Bibbia.

9. La storia di Peter

Mi chiamo Pt e ho 45 anni. Attualmente sono una persona molto riservata. Ho iniziato a imparare a vivere per me stesso, ad avere più rispetto per la mia vita e per quella di chi mi circonda - qualcosa che non ho fatto in passato. Ho una forza interiore molto forte. Ho superato la solitudine con qualche difficoltà perché è stata un'esperienza che non avrei mai immaginato di vivere. Dal punto di vista personale ho sempre avuto tante debolezze, ma non le ho mai riconosciute e la solitudine mi ha portato quella consapevolezza: saper acquisire competenze a livello sociale, a livello umano, a livello relazionale - qualcosa che non avevo .

In questo momento ho due persone importanti nella mia vita: i miei due figli. Solo quello. E me stesso, ovviamente.

Ho avuto il privilegio di partecipare ad un programma pionieristico nell'istituto penitenziario in cui mi trovavo, il programma si chiama "Life", tenuto da due formatori/due psicologi della Direzione Generale dei Servizi Penitenziari. Era un programma legato al crimine che ho commesso, un crimine che non era mai stato commesso in Portogallo e oggi questo crimine sta diventando molto di moda. Forse è per questo che hanno avuto l'iniziativa di iniziare a esplorare questo problema e combatterlo. In questo programma ho imparato molte cose. (...) Non mi sono mai considerato un criminale, ritengo semplicemente di non aver rispettato alcune regole che la società mi impone. Non mi sarei mai immaginato... *non conclude e inizia un'altra frase.

Sono stato il primo membro della famiglia ad essere arrestato ma oggi ho capito perché. Sono una persona che professionalmente era al suo apice, ha avuto una carriera sportiva di successo, purtroppo si è accorciata a causa di un grave infortunio quando mi sono fratturato la tibia. Posso dire che ero in cima e ora ho toccato il fondo. In questo

programma, ho appreso che ho avuto una crescita dirompente quando i miei genitori si sono separati quando avevo circa quattordici anni - c'era violenza domestica in casa - questa è una delle cause che probabilmente mi hanno portato a commettere il crimine che ho commesso. Nel frattempo, con la partenza di mia madre da casa sono stato costretto a maturare presto e dall'età di sedici/diciassette anni ho iniziato a vivere la mia vita da solo. Vivevo da solo con mio padre, e tutto questo mi ha permesso di iniziare una serie di errori, uno dopo l'altro. Oggi mi guardo indietro e dico che mi sono sposato troppo presto, avevo ventun anni e sono diventato padre a ventidue, e sfortunatamente è stato questo matrimonio a portarmi in prigione.

Sono io quello che deve essere ritenuto responsabile. Nessun altro. Non potevo rispettare i diritti della mia ex moglie, ho minato la sua dignità e determinazione sessuale.

Poi ho fatto un altro errore: ho barato e quello che è successo è che lei ha saputo sfruttare i miei punti deboli. Non avevo autocontrollo, non riuscivo a gestire situazioni stressanti e tutto questo ha innescato una serie di reazioni e atteggiamenti che non avrei dovuto avere.

Perché le cose siano diverse, dovremmo tornare indietro di molti anni. Ancora una volta, non mi sono mai considerato un delinquente. Nessuno può essere sicuro che non finirà in prigione anche se non è un delinquente.

Se potessi tornare indietro, vorrei tornare indietro di vent'anni, avrei circa venticinque anni, e avrei fatto le cose in un altro modo ma come ti dico, nulla accade per caso. Questo doveva succedere...

Una delle conclusioni che ho tratto da un programma a cui ho partecipato una volta è stata che l'isolamento era il meglio e il peggio che potesse capitarmi. Il migliore perché mi ha permesso di capire tutto quello che succedeva intorno a me, ero chiuso nel mio mondo e oggi vedo che questo mondo non era quello che pensavo. Il peggio perché ancora oggi penso che ci siano ancora molti pregiudizi, ho avuto tanti amici, la mia stessa famiglia, che si sono allontanati da me. Ma dico che è stato un bene, perché mi ha permesso di vedere le cose in modo diverso.

Le cose non erano come pensavo. Dopotutto, quelle persone che pensavo fossero lì per sostenermi, non lo erano. Non lo sono. È falso.

Per far fronte alla reclusione ho avuto il consiglio di alcune persone che come me sono state prigioniere per la prima volta e non sapevano chi fossi e persone che hanno vissuto luoghi ed esperienze così distanti da questa realtà che non avrebbero mai pensato di finire lì. Una delle esperienze che ho avuto è stata quella di dover accettare la realtà a testa alta. Ho dovuto affrontare quello che stava succedendo. Non c'era motivo di nascondersi, avevo accettato la realtà così com'è. Poi una cosa che ho imparato dentro è stata fidarsi di qualcuno, ma sempre con una certa diffidenza. Lì non ti fai amici. Dire che in prigione non ti fai amici, è una bugia. Sono solo le persone che attraversano la nostra vita in una fase che non vogliamo attraversare. Un'altra esperienza positiva che ho

imparato dall'isolamento è stata che... dopo un lungo periodo di riflessione, ho potuto elaborare un concetto, un'idea che non conoscevo di me stesso. È stata così straordinaria l'esperienza che ho avuto, che posso partecipare a progetti come questo per cui sto rilasciando un'intervista, nonché a progetti di volontariato in carcere.

Il mio grosso problema ora, direi... non sono separato dalla mia famiglia ma la cosa peggiore in questo momento è la mia struttura fisica e mentale. In quel momento, ho deciso di venire in questa istituzione per un motivo. Anche se non voglio essere un peso per la mia famiglia, ho perso la relazione che avevo, ho perso tutto quello che avevo, ho perso la mia casa, non ho niente al momento, ma ho avuto la famiglia che mi ha aiutato, il problema è che alcuni tempo fa ho detto alla mia famiglia che non volevo niente da loro. È una sfida che ho fatto da solo. Dato che sono stato in cima, e ora ho toccato il fondo, ora dovrò tornare da solo. Questo è il mio grosso problema. Sto vivendo difficoltà che non ho mai sperimentato. Anche se ho forza interiore, è difficile perché non ci ero abituato. È un'esperienza che non avrei mai pensato di vivere, ma la cosa più importante è che l'isolamento mi ha reso una persona migliore.

Il passato è stato perfetto. A parte vedere i miei genitori separarsi, ho sempre avuto una vita in cui non mi è mai importato veramente della parte emotiva, non mi sono mai fermato a pensarci troppo. Ero un po' fragile, non provavo emozioni... Da quando mi sono sposato troppo presto ho avuto una carriera molto rapida nello sport - ho avuto un'ascesa fulminea, mi ha dato alla testa e non ho mai smesso di pensare a cosa stavo diventando. Quello che vedo oggi è che questo Pietro che esisteva vent'anni fa, questo Pietro non esiste più. Questo Peter ha imparato ad apprezzare le piccole cose in prigione e si emoziona molto facilmente. Anche nella settimana prima del mio rilascio, una delle richieste che ho fatto davanti al tribunale e chiesto al giudice è che ho davvero bisogno di una consulenza psicologica, e lo riconosco senza problemi. Emotivamente mi sto ancora rimettendo insieme. Tornare alla realtà tre anni dopo essere stato imprigionato e aver trascorso tre anni lontano dal mondo... è tutto molto diverso. L'impatto è ancora... Ci vorrà un po' prima che mi ricostruisca.

In questo momento, devo rimettermi in sesto. In questi ultimi giorni mi sono occupato delle cose che dovevo fare. Devo stare bene con me stesso. Mi mancano mia figlia e mio figlio, ma per essere abbastanza buono per loro, prima devo stare bene con me stesso e finché non mi sono stabilito non mi sento preparato per essere lì per loro. Adesso voglio trovare un lavoro ma fino ad allora, durante il mio periodo di prova, godrò del sostegno dell'istituto. Da quello che ho visto questa istituzione mi aiuterà molto nel processo di consolidamento per il mio futuro. Voglio lavorare, riavere la mia casa per poter ricevere i miei figli. Voglio tornare dalla mia famiglia, e poi vorrei trarre qualcosa di positivo da quando ero in prigione. Come dicevo prima, vorrei partecipare a un progetto di volontariato. Mi è piaciuto partecipare a iniziative come questa e poter dare la mia testimonianza per aiutare persone che hanno vissuto esperienze simili alla mia.

Una delle cose a cui sto pensando da qualche giorno è qualcosa a cui nessuno pensa ma che sicuramente mi sono perso. Ho bisogno di tuffarmi in mare per togliermi quell'aria da prigioniero. Non è un bagno, è un'immersione in acqua salata!

10. I miei pugni

Prima pensavo con i pugni, ora penso con il cervello. Il mio vecchio quartiere, quello in cui sono cresciuto e ho vissuto, mi ricorda tante cose brutte. Ecco perché non vorrei tornare lì. Quando ero bambino, non c'era un giorno in cui non litigassi. Eravamo bambini, è iniziato allora, quando ero a scuola, andavamo nei negozi a rubare frutta e cioccolatini. Lo facciamo la prima volta e va bene, poi lo facciamo di nuovo, finché un giorno ci beccano ma non succede niente di speciale. Riceviamo uno schiaffo sul polso e questo non lascia segni. Non torniamo nello stesso posto ma andiamo in un altro. È lì che le cose iniziano ad accadere.

Ho derubato case, orefici, automobili. Ho compiuto rapine a mano armata, scippi di borse. Sono stato in prigione per diciotto anni. Ho fatto molte cose sbagliate, cose che non avrei dovuto fare. Ero un ribelle.

Sono stato arrestato due volte. Non so quanti crimini ho commesso. Erano centinaia. Molti. Sono stato in libertà vigilata nel maggio 2015 fino al 2018. Il giorno in cui sono uscito di prigione, sono entrato in un istituto che si trova nella stessa strada del carcere.

Invecchiando, i crimini aumentano e peggiorano. Penso che il mio primo crimine più "avanzato" sia stato quando ho rapinato un negozio di abbigliamento. Dalla scuola sono andato nei centri di detenzione giovanile e lì dentro ho trovato di tutto. Alcuni sapevano rubare motociclette, altri sapevano rubare auto o addirittura orafi o banche. E poi impariamo. Ho passato sei anni in questi centri. Ho imparato molte cose brutte. Non ero mai entrato in una villa con persone che dormivano, ma un giorno l'ho fatto.

Dato che il centro lavorava in regime aperto, quando uscivo facevo cose brutte: rubavo, fumavo droga, vendevo droga. Al giorno potevo commettere due, tre o quattro delitti. Non ho affrontato le persone che ho rubato né ho avuto pietà di loro. Non sono sicuro del perché. Forse perché l'obiettivo era rubare e basta. Oggi non la penso più così. So di aver sbagliato, me ne pento, ma in quei momenti non ho pensato a niente.

La prima volta che sono entrato in carcere avevo 19 anni. Mi sentivo come se il pavimento stesse cadendo da sotto di me. Ho pianto. Pochi sono quelli che non piangono. La prima volta è dura, non sappiamo cosa sia o come sarà. La prigione non è come nei film. Ci sono cose simili ma non è la stessa cosa. Sono molto diversi. Dentro, ho

fatto amicizia, ho continuato a guadagnarci da vivere ma dobbiamo stare attenti che nessuno ci calpesti. Se lasciamo che accada una volta, tutti penseranno di potercela fare.

Sono stato lì per cinque anni e dieci mesi. Dopo aver lasciato la prigione la prima volta ho lavorato come muratore e ho anche lavorato come guardia giurata in una discoteca. Ho anche guadagnato 2000 euro ma sono tornato a farlo. Ho fatto cose che non avrei dovuto fare, peggio di quelle che avevo fatto prima: rapine a mano armata, sequestri d'auto, rapine in oreficeria...

Un anno dopo essere stato rilasciato, sono stato arrestato di nuovo.

Anche se ero un drogato quando ero dentro, un giorno le cose sono cambiate. Sono arrivato alla conclusione che mia madre non mi ha messo al mondo per queste cose.

Durante il mio tempo in carcere, ho studiato, ho fatto sport, ho lavorato in cucina e anche come barbiere. Nel 2013, sono uscito e ho incontrato Elisabete e mi sono sposato poco dopo. Ho un figlio adesso. Sono una persona solare, positiva e piena di motivazione. Mi piace camminare, uscire con me e stare con mio figlio.

Nel 2008 ho smesso di drogarmi e nel 2015 ho smesso di bere. Ho lasciato entrambi volentieri. Non sono attaccato al passato, voglio aiutare gli altri.

Sono io il colpevole per tutti i miei atti. La gente mi dava sempre consigli ma io non li ascoltavo. D'altra parte, sono stato facilmente influenzato. Ora non sono più così. Sono cambiato perché sono maturato. Mi sono reso conto di quello che ho fatto alle persone.

Ho preso la patente quest'anno e ha notevolmente migliorato la mia vita.

Quando mi guardo indietro, provo per lo più rammarico. Oggi mi sento orgoglioso e posso dire che amo la persona che sono. Il mio primo passo è stato chiedere aiuto, ma la mia voglia di cambiare è stata fondamentale.

Lavoro in un cantiere edile, e sto studiando per ottenere la terza media, e poi voglio prendere il diploma di maturità, così poi posso iscrivermi a un corso di barbiere. Voglio imparare cose nuove, studiare.

Nel 2018 ho rilasciato un'intervista televisiva e hanno fatto una storia su di me.

Dopo avermi visto in TV, ero orgoglioso di non essere più la persona che ero in passato. Molte persone sono venute da me per dirmi che erano ispirate. Non tutti sono stati ispirati ovviamente, ma non possiamo toccare tutti, ma possiamo raggiungere alcune persone e questa è la cosa più importante. Mi piace sapere cosa pensa la gente dell'intervista. Devi vederlo e poi dimmi cosa ne pensi. Mi piace sapere queste cose.

Se potessi tornare indietro, inizierei a studiare prima. Il mio sogno per il futuro è avere il mio negozio di barbiere e fare volontariato con bambini e anziani. Ho sempre voluto farlo.

Ogni uomo è più grande del suo errore. Sono la prova vivente che tutto è possibile. Non sono debole e arrendersi è per i deboli. Penso sempre positivo anche quando ero nel profondo. Sono pronto per andare in battaglia!

11. Una rapina in un negozio di armi

Mi chiamo B, sono una persona testarda, persistente, umile e leale. Le persone più importanti della mia vita sono la mia famiglia (mia moglie e le mie figlie, anche se non sono il mio sangue è come se lo fossero io).

Quando tutto è iniziato, ero molto giovane, vivevo in un quartiere sociale e provengo da una famiglia che non aveva una struttura, ho vissuto con mia madre e per un po' ho vissuto con mio padre. Venivo da una famiglia molto povera, dove la mancanza di cure, attenzioni e guida era immensa, quindi tutto ciò che ho imparato l'ho imparato da ciò che stava accadendo intorno a me. Ho visto i ragazzi più grandi con vestiti costosi, sempre ben vestiti e anche io volevo avere una vita così. Quindi, con undici/dodici anni ho iniziato ad andare nelle scuole per rubare ai bambini e da lì è aumentata. Quando avevo 14 anni ho iniziato a commettere altri crimini, più grandi: furti d'auto, taccheggio...

Alla fine ho finito per commettere una serie di delitti di cui non vado molto fiero ma questa vita mi ha portato in prigione a 18 anni. Ho rapinato un'armeria e da lì è nata un'operazione di caccia all'uomo perché io e le persone che erano con me erano bambini e oltre ad essere bambini il tipo di crimini che stavamo commettendo era molto pericoloso avere armi in nostro possesso. A causa di questa operazione di caccia all'uomo che è stata organizzata, sono stato catturato nell'area di Aveiro mentre stavo già cercando di lasciare il paese.

Nessuno è responsabile tranne me, sono responsabile di tutto ciò che sono e sarò sempre io. Sono andato perché volevo. Nessuno mi ha obbligato ad andare. Non dirò che se avessi avuto un diverso tipo di orientamento quando ero più giovane non avrei avuto quel tipo di vita (non posso dirlo) ma è una possibilità.

Le conseguenze sono enormi e devastanti, a dire il vero, mi ha ritardato la vita, ho già perso tutta la giovinezza, sono andato in galera da ragazzino, avevo diciotto anni e me ne sono andato con ventisette. Quando me ne sono andato, ho pensato che fosse troppo tardi per ricostruire la mia vita, ci sarebbero stati molti ostacoli sulla mia strada come se fossi un ex detenuto abituale, e perché sapevo come stavano le cose là fuori. Per quanto riguarda il mercato del lavoro, ho avuto poca o nessuna formazione come professionista, e sapevo che sarebbe stato molto difficile, e lo era e lo è ancora, ma per fortuna ce l'ho fatta!

Se le cose fossero state diverse non so forse non avrei avuto la bellissima figlia che ho oggi [ride], non avrei conosciuto sua madre... ma non so, tutto potrebbe essere diverso. Non avrei avuto le esperienze che ho avuto come sapere com'è vivere in una prigione, come affrontare il fatto che sai di essere un ex detenuto e quando le persone si chiedono se è vero o no, sono diventati penserosi e sembrano un po' stupiti. "Come può una persona come me commettere così tanti errori e così tanti crimini e passare 9 anni in prigione?!"

Non mi sono mai preoccupato delle apparenze - quello che gli altri pensano di me - non mi dà fastidio. Le persone sono libere di pensare quello che vogliono, nessuno è intoccabile, tutti possono sbagliare nella vita. Non sento alcuna differenza in me, forse mi sento arrabbiato, ma passa subito.

Attualmente, il problema principale della mia vita è avere molta ambizione ed essere consapevole che essere molto ambizioso non mi porterà lì... Non così velocemente come vorrei, ho dei vincoli, sto pensando di più alla vita perché di mia figlia. Tutto quello che faccio ha delle conseguenze per lei.

Per quanto riguarda le emozioni e i sentimenti, in passato ero molto arrabbiato perché non avevo struttura, supporto o guida, ero una persona molto frustrata, non volevo sapere se sarebbe andata bene o male, volevo solo prendermi cura di me.

Uno dei miei sogni è comprare una casa grande, migliorare giorno dopo giorno, vedere mia figlia crescere e dimostrarle che le cose non accadono in un batter d'occhio, ci vuole tempo, tutto qui.

12. Problemi di salute

Mi chiamo C., ho avuto una bella vita ma ho perso tutto, in mezzo secondo non mi è rimasto niente...

La donna con cui stavo aveva e ha ancora problemi di salute (cancro)... ho parlato con una vicina che mi consiglia che mi ha consigliato di andare all'IPO (Istituto portoghese di oncologia) a Lisbona, il vicino ha detto che si sarebbe risolto ma ci voleva troppo tempo. Ho iniziato a piacermi molto questa donna e lei mi ha fatto comprare i suoi telefoni cellulari, cose buone per lei, e ho pensato che si stesse aggiustando ma mi sbagliavo, mi ha ingannato ... Un bel giorno sono andato da lei e ho chiesto lei quando c'erano nuove ordinazioni dal dottore e diceva che era in ferie, era malato e ho lasciato passare altri due mesi.

Ho passato molto tempo con lei. Ha anche cenato a casa con me. Un giorno era di cattivo umore e ha detto che quello che avevamo tra noi non stava andando da nessuna parte, che il dottore era volato all'estero, ha iniziato a insultarmi, parole molto brutte a cui

non sono abituato. E, a quel tempo, avevo paura che qualcuno mi derubasse la casa, così ho comprato una pistola... e... è successo.

Ora è su una sedia a rotelle, ho chiamato la polizia e si sono presentati solo 15 minuti dopo. Ho 13 anni e 7 mesi, me ne pento, se fosse stato adesso non l'avrei fatto. Ho avuto una bella vita, ho lavorato bene e sono stato io ad essere rovinato, mi ha rovinato la sua vita, me ne pento... ero irascibile, lei non mi aiutava ed è andata così.

Ho perso molte cose, la libertà, le mie cose, non lavoro da 4 anni e ora voglio riprendermi una casa, una donna e la mia vita. Le persone più importanti della mia vita sono gli assistenti sociali che mi accompagnano, la mia famiglia è questa... Se le cose fossero state diverse, sarei rimasto com'ero, non mi sarebbe successo niente. Gli obiettivi che ho ora sono ricostruire la mia vita, comprare una macchina, una casa e trovare qualcuno che mi faccia compagnia e guardare avanti... Il problema ora è trovare una casa, le case qui sono molto care, ci vuole costanza. Sono fiducioso per il futuro, sto bene, mi metterò i denti la prossima settimana... e guardiamo avanti.

13. Commedia o Dramma?

Ha 37 anni, parla poco, soprattutto con gli sconosciuti, ma sa essere comunque comunicativa. Lei è bionda e ha un corpo nella media, ma le piace sembrare che si sia sforzata di avere un bell'aspetto. È una brava persona. Una brava madre ed è anche brava a dare consigli. Questa donna viene da una bella famiglia.

La sua vita è stata come le altre fino a quando non ha incontrato un uomo (un ex amante) che l'ha introdotta nel traffico di stupefacenti.

Sebbene fosse consapevole dei rischi legati al traffico di droga, decise di restare. Alla fine, è stata catturata. Il suo processo in tribunale ha coinvolto quaranta persone, alcune delle quali provenivano dalla sua stessa famiglia, ma è stata l'unica che ha ottenuto il carcere.

Sa di dover incolpare solo se stessa per quello che è successo. Il suo precedente partner l'ha introdotta in quella vita, ma lei ha scelto di rimanere. Ha perso molto a causa di questo. Ha perso la libertà e non poteva più esserci per suo figlio. Ha trascorso quattro anni lontano da lui. Non l'ha visto crescere dall'età di quattordici anni fino a raggiungere i diciotto. Ha perso i contatti con alcuni membri della famiglia e non poteva essere presente quando alcuni sono morti.

Dopo essere stata imprigionata, ha avuto alcuni giorni difficili. Due settimane dopo, ha deciso di porsi degli obiettivi e prendere la vita ogni giorno alla volta senza mai dimenticare ciò che ha in mente.

Non guarda al suo passato con tristezza, dice che stava bene allora e ora le manca solo essere al mondo. Sogna di ricostruire la sua vita e di trovare un lavoro. Anche se ha già un lavoro in mente, questa opzione potrebbe portarla via da suo figlio e lei vuole trovare la soluzione migliore per entrambi.

Ne ha passate tante ma ha mantenuto viva la sua comicità, e per questo motivo, se dovesse scrivere un libro, includerebbe un capitolo intitolato "Commedia". Ma il suo crimine non può essere dimenticato, quindi avrebbe un capitolo chiamato "Drama". Dall'altra c'è il futuro, ancora incerto. Lei non ci pensa molto però. Preferisce pensarlo come un capitolo aperto.

Gli eventi più grandi della sua vita sono stati suo figlio e la sua nascita. È una delle persone più importanti della sua vita. Anche suo fratello e sua madre hanno un posto importante nella sua vita. Tuttavia, non ha amici. Secondo lei, le vere amicizie non si trovano in prigione.

Al giorno d'oggi essere in prigione è la sua più grande lotta nella vita. Questo e aver perso la crescita di suo figlio, la sua fase più travagliata: l'adolescenza. Guardando indietro, il suo problema più grande era il crimine che stava commettendo senza alcun rimpianto.

Come donna di fede, crede che Dio l'abbia messa in prigione per metterla alla prova. Era il suo modo per farle sapere che doveva ricominciare da capo. Se questo non fosse accaduto avrebbe continuato a trafficare e se non fosse stato per l'uomo con cui usciva, la sua vita sarebbe stata normale. Avrebbe una famiglia e un lavoro.

Dato tutto quello che sa, in futuro non c'è spazio per gli errori. Sarà felice con suo figlio e la sua vita sarà messa insieme. Vivere, ora è il suo motto.

14. Ximenes

La donna di questa storia ha cinquantatré anni ma sembra più giovane: ha una bella pelle. È complessa: diffidente, determinata, analfabeta e ha una certa forza interiore. In effetti, è sempre stata una donna forte e senza paura, soprattutto quando era giovane e andava contro alcune credenze e valori della sua cultura. Lei è di origini rom.

Soprattutto, apprezza la sua famiglia.

Suo padre era il "re" del campo e si occupava di tutto, ma la famiglia non aveva mai molti soldi e lei aveva molti fratelli. A undici anni voleva studiare o lavorare, ma suo padre non glielo permetteva e aveva bisogno del suo permesso. All'epoca, aveva idee che non si adattavano alla sua cultura. In un certo senso era in anticipo sui tempi. Tuttavia, suo padre aveva altre idee: pensava che lei volesse andare a scuola per avere un

appuntamento e imparare a scrivere lettere d'amore ai suoi fidanzati, così suo padre l'ha costretta a sposarsi a undici anni con un uomo da lui scelto.

Ha avuto una vita difficile, ha subito abusi domestici, ha dovuto fare cose che non le piacevano come i cestini dei saldi, ed è rimasta incinta a 13. Prima di allora, non poteva rimanere incinta e per questo, sua madre, la legge e il marito volevano cacciarla. Spinta dalla disperazione ha pregato per rimanere incinta, e alla fine è successo. Ora ha cinque figli, dodici nipoti e tre pronipoti.

Suo padre e suo marito furono assassinati: si sentiva impotente e angosciata dopo questi due eventi. Non aveva soldi, non riusciva a trovare un lavoro e i soldi che aveva non erano sufficienti. A peggiorare le cose, ha dovuto interrompere il suo lutto a causa di una minaccia fatta a suo cognato e da quel momento la sua famiglia le ha voltato le spalle.

Ha sempre avuto un ragazzo, ma non ha mai abbandonato i suoi figli. Si è assicurata che andassero a scuola e ne è orgogliosa. È orgogliosa di sapere che, anche se era sola, è stata in grado di sfamare tutti e di far frequentare la scuola ai suoi figli.

Per affrontare i suoi problemi con i soldi, ha iniziato a trafficare. Sapeva che non era giusto, ma i soldi erano necessari per sfamare la sua famiglia e non è stato facile trovare un lavoro. Si incolpa delle sue circostanze ma incolpa anche le persone che trafficavano con lei.

Ha perso il contatto con la sua famiglia anche se la visitano - non è la stessa cosa che stare a casa con loro. È molto lontana da casa, si sente fuori posto.

Guardando indietro, prova rabbia ma le manca anche l'uomo che si è sempre preso cura dei suoi figli.

Sogna di imparare a scrivere e leggere, trovare un lavoro e vivere in un mondo in cui non ci siano discriminazioni contro i rom.

È stanca di non essere rispettata a causa della sua etnia. Non vuole che la sua famiglia abbia la stessa vita che aveva lei, vuole che tutti i suoi nipoti e pronipoti studino e lavorino.

In passato, non pensava alle sue azioni. Ha agito solo per vendetta e rabbia. Al momento, sente un po' di desiderio e rabbia verso se stessa perché è sola. Tuttavia, ha trovato un po' di felicità e apertura. Per quanto riguarda il futuro, non sa cosa aspettarsi. Ma ha un motto nella vita: pensa prima di fare - fai tre passi indietro per farne uno avanti. In questo modo ha il tempo di considerare le conseguenze delle sue azioni, cosa che prima non aveva fatto.

Tutto considerato, se la sua vita fosse un libro, il titolo sarebbe "Ximenes" e i capitoli sarebbero "Infanzia", "qualche anno dopo" e "con la sua famiglia in pace".

15. Il "Francese"

"Sono stato cresciuto dai miei nonni, perché i miei genitori vivevano in Francia, e ho fatto la scuola elementare qui [in Portogallo] ... istruzione e quindi, è stato tutto fatto qui. Quando avevo 12 anni ho avuto un incidente molto grave: mi sono rotto la milza e ho dovuto subire un intervento chirurgico di 18 ore, ho dovuto prendere degli anestetici molto forti. All'età di 13 anni sono andato a vivere in Spagna, i miei genitori vivevano in Francia, vivevo con i miei nonni ma alcuni colleghi che lavoravano in Spagna mi hanno detto che lì c'era un buon lavoro, che non servivano documenti e che qualsiasi età era accettabile. Non ci ho pensato due volte e sono andato [in Spagna]. Sono andato e ho iniziato a lavorare lì".

"All'età di 14 anni ho iniziato ad avere contatti con droghe non chimiche come la cannabis e così via. A 17 anni ho provato la cocaina. A 19 anni sono tornato in Portogallo per fare il servizio militare e ho smesso di fare uso di cocaina. Sono rimasto qui per un anno ed ero pulito dalla droga. Quando ho lasciato il servizio militare ho trovato un lavoro dove ho lavorato per 3 anni; ma dopo 3 anni sono rimasto disoccupato. Sono tornato in Spagna ma sono stato lì per poco tempo perché mio padre è morto. Sono tornato in Portogallo, stavo per compiere 23 anni, e ho avuto una depressione. Una depressione derivata dal mio passato, e perché quando mio padre è morto ho sentito la morte, e fino ad allora non avevo sentito la morte. Che ha iniziato a prendermi in giro. Ero una persona abituata a vivere il momento, le droghe mi facevano vivere il momento, non mi importava del passato o del futuro. Volevo vivere il momento e niente di più. Quando mio padre è morto, le cose si sono complicate, perché avevo passato così poco tempo con i miei genitori e anche quando erano in Portogallo ci incontravamo raramente. Quindi è stato un po' difficile quando è morto, ho avuto un anno molto brutto. Tutto era oscuro per me, ho tentato il suicidio più di una volta perché non c'era modo di vivere, tutto andava male".

"Dopo un anno le cose sono cambiate. Ho trovato un lavoro, ho risparmiato denaro e sono andato in Spagna. E poi le cose hanno iniziato ad andare male, ho ricominciato a drogarmi. Sono venuto una volta in Portogallo e ho incontrato due ragazze che si prostituivano... e poi ho iniziato [traffico di donne] dalla Spagna al Portogallo, dal Portogallo alla Spagna... ma quelle erano donne che già lavoravano nel settore della prostituzione... e avevo dei contatti... così sono stato coinvolto in quell'attività. Poi ho anche preso una pistola e sono stato arrestato [in Spagna]. Sono stato arrestato e sono stato accusato di traffico di esseri umani e traffico di armi, poiché sono stato catturato con una pistola clandestina. Sono stato condannato a 18 anni di carcere, ma ho avuto solo di scontare 22 mesi, poiché non avevo precedenti penali. In prigione, ho iniziato ad avere

contatti con l'eroina. Sono diventato dipendente dall'eroina e ho lasciato la prigione come eroinomane, e l'eroina era qualcosa che non avevo mai conosciuto. "

"Dopo [essere uscito di prigione] ho trovato una ragazza in Portogallo ed entrambi eravamo tossicodipendenti. Entrambi abbiamo deciso di andare in riabilitazione, ma ho smesso dopo 15 giorni. E poi è sempre stato così: ho iniziato a usare droghe e poi ho smesso, e poi ho ricominciato a fare uso di droghe, e poi ho smesso. Le cose sono state così fino a 46 anni. A quell'età ho fatto un trattamento di 18 mesi e con quel trattamento mi sono sentito finalmente bene. Il problema è che dopo il trattamento non sono riuscito a trovare un lavoro e le cose hanno iniziato a complicarsi di nuovo. Non riesco a trovare un lavoro e ho iniziato a chiedere l'elemosina per strada. E prima che me ne rendessi conto, ero di nuovo tossicodipendente".

"Nel 2015 ero sotto metadone, uno psicologo che mi conosceva molto bene mi ha consigliato di fare un trattamento terapeutico per pulire il metadone. Ho fatto il trattamento ma dopo 9 mesi non potevo più prenderlo. Non ho avuto ulteriori cure. Ho ricominciato a dipendere da eroina e cocaina fino a settembre 2018, quando ho iniziato a frequentare un corso di formazione. Da allora non ho più fatto uso di droghe, prendo solo metadone a livelli minimi.

"Quando ero in prigione [in Spagna], essere straniero era difficile. Ero già pronto ad andare in prigione a causa della vita che stavo prendendo; sapevo che in qualsiasi momento ciò sarebbe potuto accadere perché sapevo che stavo facendo qualcosa di illegale. Ma il fatto di essere straniero, quando si trattava di visite familiari e tutto il resto... le cose erano più difficili. D'altra parte, essendo un carcere moderno... non sembrava proprio un carcere, e questo aiutava molto, perché abbiamo avuto psicologi, abbiamo avuto la scuola ... questo mi ha aiutato molto. Ma una prigione è sempre una prigione. Pensi che non andrai mai più fuori e che la tua vita sarà rovinata per sempre, il che è il caso di molte persone, in carcere ho incontrato famiglie zingare che erano state incarcerate negli ultimi 30 o 40 anni".

"In questo momento la vita non sta andando molto bene per me. Ci sono alti e bassi. Faccio un corso di formazione e mi sta aiutando, ma so che non è facile trovare un lavoro. Non posso più scegliere molto. Vorrei avere uno stipendio per vivere la mia vita. Sono single; non ho grandi responsabilità. Tra l'altro, la responsabilità è una delle cose che ho perso con la droga. E ora sto guadagnando qualcosa [con il corso di formazione]

... certo la mia età è un po' matura ora ma vorrei poter dire "sono responsabile di possedere una casa, sono responsabile di possedere un'auto, sono responsabile di pagare le bollette". Non ho ancora questa responsabilità. Non aspiro a troppo; Voglio semplicemente qualcosa che mi permetta di vivere. Vorrei un lavoro e uno stipendio per gestire la mia vita, seguendo i comandi di Dio. "

"In passato pensavo che tutto avesse il tempo di sistemarsi. Ma io ero nel mondo della droga. E la droga ti fa pensare che tutto è facile. Non ti fanno dimenticare le cose

come pensano in tanti, i problemi sono ancora lì e la vita è ancora lì. Ma ti sembra di vedere le cose con enorme facilità. E poi pensi "se lo fanno gli altri, posso farlo anche io", ma non è così. Non tutti possono essere Cristiano Ronaldo. E All'inizio ero così. Non avrei mai pensato che la vita sarebbe diventata così difficile. Ho visto il mondo diventare moderno 30 anni fa e ho visto che le cose miglioravano sempre di più per me. Ma la realtà non è stata così facile, perché hai combattere per le cose come altri hanno combattuto. E io non ho combattuto per loro. Una delle cose che avrei voluto sapere è come fare soldi e usarli in cose non futili. Ho speso soldi in droghe e in cose futili. E ci sono persone che hanno risparmiato soldi per investire in cose di cui hanno davvero bisogno. Ora mi sento più maturo ma ho anche bisogno di un lavoro e soldi. Certamente non ho apprezzato molto alcuni lavori che ho fatto. Ma questa è la vita. "

"Se avessi potuto cambiare qualcosa in passato... non avrei mai iniziato a usare droghe. È l'unica cosa. Il carcere è successo perché ho corso il rischio. L'unica cosa che avrei tolto dalla mia vita è la droga, e volevo essere la persona che ero prima della droga...anche se da giovane ero una persona spericolata.

Non vedo miglioramenti nella mia situazione. Quanto al lavoro, nessuno me lo dà. Sto vivendo con il reddito minimo. Devo pagare la bolletta dell'acqua, della luce, dell'affitto e alcune medicine perché non tutte sono sostenute dallo stato. mi sento abbandonato. Penso che dovremmo avere più supporto.

Il mio sogno più grande è formare una famiglia. Mi sono sempre sentito solo e penso che questo abbia contribuito al mio interesse per la droga. Ma ora ho un compagno e per me questo dimostra che il primo passo è stato fatto. Spero solo che gli altri passaggi seguano.

16. Un giovane ladro

Sono stato cresciuto da mia nonna. Ho vissuto con lei fino alla sua morte e siamo stati molto legati. Abbiamo anche dormito nello stesso letto. La sua morte mi ha causato molti problemi. È stato così scioccante che sono stato arrestato un anno dopo la sua morte. Ma se esaminiamo davvero la cosa, il mio brutto percorso è iniziato molto prima.

Quando avevo circa undici anni ho iniziato a passare il tempo in quartieri problematici e ho imparato cose che non avrei dovuto sapere: eroina, cocaina, hashish, come fare soldi e altre cose del genere. Li ho visti fare queste cose così spesso che mi sono incuriosito e ho voluto provare da solo. Ho iniziato con l'hashish, e altre cose sono seguite: furti, rapimenti, traffici... ho fatto quasi tutto ciò che è considerato reato. Quando sono stato catturato avevo diciannove anni e mi hanno condannato a 64 anni di carcere, ma è stato ridotto a 14 anni perché la pena è diventata cumulativa.

Sono stato in tre diverse prigioni in Portogallo. Mentre ero in carcere ho frequentato dei corsi professionali ma non mi sono mai piaciuti nessuno e per questo non li ho mai conclusi. Mentre ero dentro, l'unica cosa che sentivo era la rabbia. Non ho avuto visite perché la mia famiglia non ha avuto la possibilità di farmi visita. Ora che me ne sono andato, mi sento molto meglio. Me ne sono andato nel 2014 e fino al 2016 ho portato con me la stessa sensazione che avevo sviluppato in carcere ma che dal 2016 sto bene. Questo è stato l'anno in cui ho iniziato ad avere più sostegno familiare e ho anche deciso di cambiare perché se avessi continuato sulla stessa strada sarei tornato in prigione. Ho passato tutta la mia giovinezza lì e non lo voglio più per la mia vita.

Guardando indietro, posso dire che diventare un calciatore era il mio sogno più grande, ma non ho avuto la possibilità di farlo perché ho fatto uso di droghe e l'hanno scoperto nei test che mi hanno fatto. Se potessi rifare le cose, mi sarei concentrato di più sul calcio... Ora... Beh, sono ancora in libertà vigilata quindi non ho grandi progetti per la mia carriera futura, ma il mio atteggiamento è migliorato molto. Non sono più così violento e sono riuscito a prendere una distanza dall'aggressività del sistema carcerario.

Tuttavia, ci sono ancora molti pregiudizi e il mio ingresso nella società non è stato facile. Le persone non sono ricettive nei confronti di persone come noi e le istituzioni che dovrebbero aiutarci non sempre ci supportano. A volte lo fanno, a volte no, e quando lo fanno, aiutano alcuni più di quanto aiutino gli altri. Ma non ho motivo di lamentarmi, mi hanno aiutato molto.

Ora il mio sogno è avere una vita serena e tranquilla senza disturbare nessuno. Al momento ho una ragazza e mi piacerebbe mettere su famiglia e avere dei figli. Vorrei anche curare i miei denti in modo che la mia vita possa migliorare. Sono fiducioso riguardo alla vita e credo che le cose cambieranno davvero in meglio, ma ciò accadrà solo con il mio sforzo. Altre persone non lo faranno per me.

Ho passato molti anni in prigione e quando me ne sono andato non sapevo leggere né scrivere. Sono partito senza niente e non c'era nessuno ad aspettarmi. E questo è tutto. Sebbene la mia vita non sia completamente stabile, ci sto arrivando.

17. L'esclusione

Sono nato il 23/08/1959, ho 69 anni e vivo nel comune di Barcelos. Sono sposato da 22 anni, ho 5 figli, 12 nipoti e 3 pronipoti. Vivo con una coppia di gatti chiamati Quico e Quica.

Durante la mia vita in Portogallo e all'estero ho sempre lavorato come meccanico ed elettromeccanico. Ho il 9° anno di scuola.

Sono stato condannato a 7 anni di carcere nel carcere di Bragança. Il motivo della mia condanna è stato perché ho fatto saltare in aria il posto che avevo affittato, sono entrato in conflitto [con il proprietario] e ho causato una perdita di 250.000 euro. Durante la prigionia ho lavorato come meccanico, elettromeccanico e fabbro meccanico ed ero ben pagato.

In questo istituto penitenziario ci aiutano a diventare cittadini attivi con formazione in vari campi. Per me è come un'università.

[Attualmente] Mi sento bene con me stesso. Cerco sempre di vivere il domani un po' meglio di oggi.

18. Io spacciatore

Conosco la droga da quando avevo 14 anni e ne ho fatto uso fino a 20. Dopo, la mia vita è andata bene. La droga è entrata nella mia vita solo quando il vecchio di cui mi prendevo cura è morto di tubercolosi sette anni fa nel 2010. Avevo altri mezzi, ma più tardi nella vita ho incontrato qualcuno e mi ha fatto conoscere il traffico di droga. Ho trafficato per tre anni e poi sono stato arrestato con una condanna a sette anni e mezzo, ma ho passato solo sei anni in prigione. Ad essere onesti, non è stata solo colpa sua, avrei potuto trovare un altro lavoro, c'erano persone della previdenza sociale che potevano trovarmi un altro lavoro.

Attualmente ho 41 anni e se la droga non fosse mai entrata nella mia vita, non l'avrei mai usata o trafficata. Penso che avrei potuto continuare a prendermi cura degli anziani perché mi piace ma non so cosa sia successo. Da un momento all'altro mi vedevo trafficare.

Ho ancora un anno di libertà vigilata e il futuro sembra molto difficile. Se quando stavo in galera le cose erano difficili, ora sono peggio.

Non riesco a trovare un lavoro e il costo della vita è molto alto. Penso che sia questo che fa tornare in prigione molte persone. Escono e non hanno il supporto che dovrebbero avere.

In questo momento non ho molte speranze. Ho solo il reddito minimo e non è abbastanza. In questa fase, la mia autostima è molto bassa. Due mesi dopo essere uscito di prigione, sono diventato depresso e ho dovuto iniziare a prendere dei tranquillanti.

D'ora in poi, vorrei non dipendere da nessuna istituzione per sostenermi. Ci sono giorni qui fuori che mi fanno venir voglia di tornare in prigione. Là, non abbiamo responsabilità.

19. Cosa fare di me?

Sono una persona normale con alcune specificità, ma ho iniziato a drogarmi non appena ho lasciato la scuola. Avevo circa quattordici anni quando ho provato l'hashish per la prima volta e subito dopo ho provato la cocaina. Mi sono drogato fino all'età di 38 anni e non mi sono drogato da quando sono uscito di prigione, circa dieci anni fa.

Sono stato arrestato 6 volte, il che mi ha dato diciotto anni di carcere e ogni volta che sono stato arrestato ho solo imparato a essere peggio di quanto stavo entrando. Se mi avessero dato un'opportunità e una punizione diversa in quel momento, avrei potuto scegliere un'altra strada. Ogni volta che venivo rilasciato, non c'era nessuno disposto a darmi una mano.

La prima volta che sono stato arrestato avevo vent'anni e vivevo con i miei genitori e i miei fratelli. All'epoca eravamo dodici fratelli. Adesso siamo solo in nove. Quando sono andato in prigione ho provato molta rabbia e quando sono uscito ne sono uscito peggio perché non sapevo cosa fare di me stesso. Anche oggi ho questo dubbio perché non so fare nulla.

I miei genitori erano venditori al mercato e mi piaceva farlo. Avevo anche una mia attività ma mi drogavo e non potevo farcela. Al giorno d'oggi è complicato perché sono venuto solo con cose cattive dal carcere. Ho malattie come l'HIV e molte epatiti. La prigione è stata la mia distruzione. Ho lasciato la prigione quando avevo quarant'anni e non ho ancora messo su famiglia né trovato un lavoro di cui essere orgoglioso.

Faccio del mio meglio e prendo la vita giorno per giorno, ma non vedo miglioramenti nella mia situazione. Quanto al lavoro, nessuno me lo dà. Sto vivendo con il reddito minimo. Devo pagare la bolletta dell'acqua, della luce,

20. Senza saper leggere e scrivere

Sono stato cresciuto da mia nonna. Ho vissuto con lei fino alla sua morte e siamo stati molto legati. Abbiamo anche dormito nello stesso letto. La sua morte mi ha causato molti problemi. È stato così scioccante che sono stato arrestato un anno dopo la sua morte. Ma se esaminiamo davvero la cosa, il mio brutto percorso è iniziato molto prima.

Quando avevo circa undici anni ho iniziato a passare il tempo in quartieri problematici e ho imparato cose che non avrei dovuto sapere: eroina, cocaina, hashish, come fare soldi e altre cose del genere. Li ho visti fare queste cose così spesso che mi sono incuriosito e ho voluto provare da solo. Ho iniziato con l'hashish, e sono seguite altre cose: furti, rapimenti, traffici... ho fatto quasi tutto ciò che è considerato reato. Quando

sono stato catturato avevo diciannove anni e mi hanno condannato a 64 anni di carcere, ma è stato ridotto a 14 anni perché la pena è diventata cumulativa.

Sono stato in tre diverse prigioni in Portogallo. Mentre ero in carcere ho frequentato dei corsi professionali ma non mi sono mai piaciuti nessuno e per questo non li ho mai portati a termine. Mentre ero dentro, l'unica cosa che sentivo era la rabbia. Non ho avuto visite perché la mia famiglia non ha avuto la possibilità di farmi visita. Ora che me ne sono andato, mi sento molto meglio. Sono partito nel 2014 e fino al 2016 ho portato con me la stessa sensazione che avevo sviluppato in carcere ma dal 2016 che sto bene. Questo è stato l'anno in cui ho iniziato ad avere più sostegno familiare e ho anche deciso di cambiare perché se avessi continuato sulla stessa strada sarei tornato in prigione. Tutta la mia giovinezza è stata trascorsa lì e non lo voglio più per la mia vita.

Guardando indietro, posso dire che diventare un calciatore era il mio sogno più grande, ma non ho avuto la possibilità di farlo perché ho fatto uso di droghe e l'hanno scoperto nei test che mi hanno fatto. Se potessi rifare le cose, mi sarei concentrato di più sul calcio... Ora... Beh, sono ancora in libertà vigilata quindi non ho grandi progetti per la mia carriera futura, ma il mio atteggiamento è migliorato molto. Non sono più così violento e sono riuscito a prendere una distanza dall'aggressività del sistema carcerario.

Tuttavia, ci sono ancora molti pregiudizi e il mio ingresso nella società non è stato facile. Le persone non sono ricettive nei confronti di persone come noi e le istituzioni che dovrebbero aiutarci non sempre ci supportano. A volte lo fanno, a volte no, e quando lo fanno, aiutano alcuni più di quanto aiutino gli altri. Ma non ho motivo di lamentarmi, mi hanno aiutato molto.

Ora il mio sogno è avere una vita serena e tranquilla senza disturbare nessuno. Al momento ho una ragazza e mi piacerebbe mettere su famiglia e avere dei figli. Vorrei anche curare i miei denti in modo che la mia vita possa migliorare. Mi sento fiducioso nella vita e credo che le cose cambieranno davvero in meglio, ma ciò accadrà solo con il mio sforzo. Altre persone non lo faranno per me.

Ho passato molti anni in prigione e quando me ne sono andato non sapevo leggere né scrivere. Sono partito senza niente e non c'era nessuno ad aspettarmi. E questo è tutto. Anche se la mia vita non è completamente stabile, ci sto arrivando.

21. Tre fratelli

Ho 56 anni ma sono andato a vivere all'estero quando avevo sei anni. Ero a scuola ma non mi piaceva e avevo amici più grandi che facevano uso di droghe, e questo era il mio punto di partenza. All'età di quattordici anni, ho sentito che per far parte del gruppo dovevo usare droghe come loro. Prima ho provato con l'erba, ma mi hanno detto di provare qualcos'altro: avevo solo bisogno di infilarmi una siringa nel braccio e questo mi avrebbe dato un altro tipo di corsa.

Qualche anno dopo ho iniziato a rubare negozi e supermercati perché lì la gente non aiuta a parcheggiare le auto come fa qui. Ecco cosa fanno per ottenere soldi.

Tutto questo accadeva negli anni '70 e '80, non c'erano informazioni sulla droga e la gente non ne parlava. Non posso dire che saperne di più mi avrebbe impedito di usarlo, ma penso che mi avrebbe aiutato un po'. Adesso è diverso. Mentre ero in prigione, ci hanno portato i bambini in modo che i detenuti potessero raccontare loro la vita di un tossicodipendente; In passato non si discuteva su questo argomento, gli insegnanti non ne discutevano e i miei genitori erano ciechi nei suoi confronti. Era tutto un segreto e anche chi l'ha fatto lo ha tenuto segreto.

Mi hanno preso quando avevo diciotto anni e mi hanno condannato a undici anni e sei mesi, ma ho continuato a fare uso di droga in prigione. Nonostante tutto, sono all'interno - queste sono state le cose più positive che mi sono successe lì. A parte questo, mi sono unito a una banda per assicurarsi la sopravvivenza perché senza è difficile vivere. E a dire il vero, ho studiato lì solo perché, per ogni 5 giorni di lezione, scontavo 1 giorno della mia condanna. Alla fine, ho accumulato quasi due anni sulla mia condanna.

Chiedo anche loro di mandarmi il mio diploma ma non so perché l'ho fatto. Ora sto cercando di trovare un lavoro come operatore di Call Center che parla inglese, ma non me l'hanno dato. Ho provato solo una volta ma non so se proverò ancora ...

Tornando a quello che dicevo, dopo che sono stato deportato, i miei genitori si sono trasferiti qui per accompagnarmi perché pensavano che non sarei sopravvissuto senza di loro. Conoscevano me e il mio rapporto con la droga. Tuttavia, i miei genitori sono morti. Avrò avuto 38/39 anni e mi sentivo perso. Ho iniziato a bere.

Ma non ho consumato nulla in cinque anni. prendo solo metadone.

Per quanto riguarda la mia famiglia, ho solo un fratello all'estero ma parliamo poco. In Portogallo non ho nessuno ma vorrei avere qualcuno che mi tenga compagnia, qualcuno che si prenda cura di me. Il mio problema con la droga è troppo complicato per gestirlo da solo. Una cosa che mi ha aiutato in questo senso è stato essere in un progetto che mi ha insegnato alcune cose. Sono stato lì per cinque anni e mi hanno anche dato delle responsabilità. È stato bello sapere che si fidavano di me.

Inoltre, sapevo che se avessi continuato a drogarmi sarei morto o sarei finito in prigione o sarei finito in ospedale. Ora prendo il metadone per aiutarmi ma è come una prigione. Non posso andare da nessuna parte perché senza metadone non sono nessuno.

Non ho molti sogni per il futuro. Voglio solo trasferirmi in un paese che mi è caro, passare lì il resto dei miei giorni ed essere sepolto accanto a mio fratello che è morto per overdose. Eravamo tre fratelli e facevamo tutti uso di droghe. Quello che è all'estero ha smesso di consumare e si è sposato ma come ho detto non si parla molto; non è un tipo di molte parole.

I miei genitori pensavano che fossimo tutti pazzi. Non sapevano di droga e noi tornavamo a casa così e pensavano davvero che fossimo tutti pazzi. La cosa divertente è che i miei genitori si sono trasferiti all'estero per darci una vita migliore e ci siamo sistemati in una buona zona. Era occupato da persone che condividevano la nostra nazionalità. Il problema erano i nostri viaggi in zone dove neri, cubani e portoricani vendevano droga.

Se potessi cambiare qualcosa, non mi drogherei, non le proverei nemmeno. E se qualcuno me li offrisse, imparerei a dire "no" perché basta una volta per rovinarti la vita per sempre. Come si dice lì: un drogato è sempre un drogato. Ancora oggi devo prendere sonniferi perché non riesco a dormire senza.

Ho molti bisogni e mi servirebbe più supporto psicologico, ma so che non hanno risorse sufficienti per tutti. Anche mangiare è difficile, durante la settimana ho un posto dove andare, ma durante il fine settimana il posto dove vado è chiuso. Ogni tanto qualche furgone con del cibo passa durante il fine settimana ma non possiamo fare affidamento su di loro. A volte, guidano; a volte, non lo fanno.

Mi danno il reddito minimo ma devo pagare l'affitto della stanza, la bolletta dell'acqua, la bolletta dell'elettricità e alcune medicine per il cuore perché ho problemi in quella zona. Mi piacerebbe lavorare nell'edilizia ma non mi sento in grado di farlo a causa della mia salute. Ho anche chiesto di ritirarmi ma non me lo hanno permesso. Ho ancora dieci anni da fare. per me. E questo è tutto. Anche se la mia vita non è completamente stabile, ci sto arrivando.

22. Il marine

A vent'anni sono andato nell'esercito. Sono diventato un marine e durante quel periodo, fino all'età di 24/25 anni non ho avuto nessun tipo di dipendenza (non ho fumato tabacco o altro) e ho anche fatto sport. Il fatto è che ho trovato lavoro in un bar molto problematico dove nessuno pagava e sapendo che appartenevo a una truppa d'élite e avevo un buon atteggiamento, mi hanno invitato a lavorare lì. Era un lavoro certo.

In questo bar c'erano diverse persone che si drogavano ed ero curioso a riguardo così ho deciso di provarlo. All'epoca avevo venticinque o ventisei anni al massimo, e fu allora che accadde tutto. Maledico il giorno in cui ho deciso di provare l'eroina!

Sono riuscito a camuffarlo per un po' e nessuno si è accorto di niente. Tuttavia, con il passare del tempo, sono diventato sempre più magro e i miei genitori si sono resi conto che qualcosa non andava. Una cosa tira l'altra e il denaro ha iniziato a stringersi, quindi ho iniziato a trafficare per sostenere la mia dipendenza. Dovevo avere 30 anni all'epoca.

Durante i primi quattro anni, ho mantenuto diversi lavori nel campo della sicurezza e questo è stato sufficiente per pagare la mia dipendenza. Tuttavia, il mio fisico si è deteriorato: i miei denti hanno iniziato ad andare via e il mio aspetto, così come la mia autostima, sono peggiorati molto, il che mi ha reso incapace di fare il mio lavoro. Per questo ho iniziato a trafficare droga e questa è stata la cosa che mi ha mandato in prigione. Ho trascorso circa 7 anni e mezzo lì. Nel 2017 sono stato rilasciato.

Dopo il mio rilascio, ho seguito alcuni corsi professionali. Oggi ho anche finito un corso sui computer e mi è piaciuto quello che ho imparato. Tra pochi giorni ne inizierò un altro ma ancora non so di cosa parli ma so che mi darà il diploma di maturità.

Intanto sto ricevendo il reddito minimo e sto facendo questi programmi professionali che pagano poco ma sono sempre un aiuto gradito. Tuttavia, ho uno spirito positivo e penso che in un modo o nell'altro riuscirò a mettermi insieme. Sono troppo vecchio per continuare a giocare con la mia vita, ma come dice la gente, non ha senso guardare indietro. Il passato è nel passato. Inoltre, non importa come cadiamo, ciò che conta è come ci alziamo ed è quello su cui mi concentro in questo momento.

Prima di tutto questo, avevo una famiglia. Ero sposato e avevo due figli, ma mia moglie ha divorziato da me e giustamente. Ero molto difficile da sopportare e ho speso un sacco di soldi. Tuttavia, credo di poter ancora costruire un'altra famiglia e siccome non faccio più uso di droghe, sono pronto a ricominciare tutto da capo. E anche se sto ancora usando il metadone, sto pensando di smettere perché è solo un'altra dipendenza. Come ho detto prima, il mio desiderio è di elevarmi al di sopra di tutto questo. Ho già iniziato questo percorso un anno e mezzo fa, in realtà.

Mi sono reso conto di aver causato abbastanza sofferenza a me stesso e agli altri ed era ora di cambiare. Guardando indietro non sono sicuro del motivo per cui ho

iniziato. Avevo un buon lavoro, una famiglia, degli amici e nessuno aveva previsto che avrei intrapreso questa strada. Nemmeno me stesso.

Avevo abitudini molto sane, facevo sport e tutto il resto e in un attimo ho iniziato a drogarmi ed è stato tutto in una volta. Non è stato gradualmente. Ho iniziato a consumare molto. Ho speso dai 100 ai 200 euro in eroina.

Come ho detto prima, non so ancora perché l'ho fatto. Non so cosa mi sia preso... All'epoca, nessuno parlava degli effetti collaterali come i postumi di una sbornia e cose del genere. Non c'erano informazioni ma oggi non è più così. Quindi ogni ragazzino che viene coinvolto nella droga non ha scuse. Ci sono molte informazioni là fuori e le persone che vedono nelle strade dovrebbero servire loro da avvertimento. Da queste parti non c'è molta gente così, ma a Porto e a Lisbona è degradante.

A proposito, ricordo la prima volta che ho avuto i postumi di una sbornia ... l'ho perso, stavo passando da un edificio e improvvisamente il mio corpo ha iniziato a tremare che mi ha fatto pensare di avere l'influenza o qualcosa del genere, ma poi mi hanno detto che era il dopo-sbornia. Quando me ne hanno parlato non lo sapevo nemmeno io, ho dovuto chiedere cosa fosse e mi hanno detto di andare in bagno a fumarne. Questo è quello che ho fatto e dopo mi sono sentito un uomo nuovo.

Se ne avessi saputo di più, non avrei mai fatto uso di eroina in vita mia. Forse avrei provato alcuni farmaci ma non continuamente. Forse l'avrei fatto se fossi andato in discoteca o durante il fine settimana, ma solo una volta ogni tanto.

La droga è stata la cosa peggiore che mi sia capitata, ho perso tutto: la mia famiglia, i miei figli e i miei amici. Molti dei miei amici sono scomparsi, ma è come si dice: un vero amico è uno che entra quando il resto del mondo esce. Quanto ai miei figli, non c'è speranza di riconciliazione ma non è perché non voglio, e con loro è la stessa cosa. Se si trattasse solo di voler sistemare le cose, sarebbe più facile. È ferito. C'è orgoglio da entrambe le parti, nessuno vuole cedere e anche se non ho motivo di essere così orgoglioso, non sono l'unico da biasimare. Ma questo è tutto.

Oggi è la vita che mi guida: voglio vivere! Ho anche un tatuaggio su di esso. Ecco perché devo godermi gli anni che mi restano e anche se ho viaggiato per l'Europa e mi sono goduto la vita, ho saltato l'essenziale e ora voglio recuperare quello che posso.

C'è un ostacolo per trovare un lavoro. Ci sono persone che possono offrirmene, ma allevo cani Husky ed è qualcosa che mi rende abbastanza felice. Il problema è che non ho un posto dove lasciare la mia cagnetta e lei è un elemento molto importante nella mia vita. Mi sono sempre piaciuti gli animali ma sfortunatamente non riesco a trovare un maschio da allevare.

Tuttavia, con questi programmi che sto facendo, riesco a cavarmela ed è così che trascorro le mie giornate. Frequento questi programmi professionali e cammino con la mia cagnetta. È una ragione per non farsi coinvolgere in nient'altro. Ora ho una routine e

questo mi dà conforto e forza per continuare perché so che tutto dipende da me. Solo io ho il potere di cambiare la mia vita!

23. Adam

Mi chiamo O.J. e sono nato 34 anni fa in Marocco. Quando ero molto piccolo mia madre si è separata da mio padre, che era pescatore. Mamma lavorava in una fabbrica di tappeti e mi ha raccontato che mio padre si ubriacava, non lasciava mai soldi a casa, se ne andava in discoteca, non si occupava di noi... Quando papà se n'è andato io avevo otto mesi e mia sorella tre anni. Lei non glielo ha mai perdonato, e ancora adesso non vuole vederlo e non vuole avere niente a che fare con lui.

Quando avevo due anni, mia mamma si è risposata con un uomo abbastanza ricco, che aveva dei terreni e lavorava in un negozio di macchine agricole. Da quel momento a me e a mia sorella non è mancato mai nulla: il nostro patrigno era un uomo affettuoso e gentile che ci ha permesso di vivere una vita completamente serena, eravamo felici e amati, e ci sentivamo protetti.

Qualche anno dopo sono nati i miei fratelli, il primo quando avevo sette anni, la seconda quando ne avevo 14. Il loro arrivo è stata una ricchezza e una gioia per tutti noi, e il mio patrigno non ha mai dimostrato maggior affetto per loro che per noi, anzi! Forse io, con tutte le mie debolezze e tutti i miei sbagli, sono sempre stato il suo preferito!

A nove anni ho iniziato a giocare a calcio in un club famoso della mia città. Ero proprio bravo, anzi, un piccolo campione! Così, a dodici ho lasciato la scuola e sono entrato come titolare nella squadra Primavera del Athlétic Club della mia città. Mi allenavo tutti i giorni dalla mattina alla sera, e il sabato avevamo le gare. Che bel periodo è stato quello! Ho continuato a giocare fino ai miei sedici anni, poi ho capito che avrei dovuto trovare un lavoro e ho cominciato ad andare a bottega dai miei zii, i fratelli di mio padre, che avevano un'officina meccanica.

Lì sono iniziate le difficoltà. Non ero bravo in officina, mi annoiavo, arrivavo tardi, facevo un sacco di errori. I miei zii mi sgridavano e io me ne fregavo, mi lamentavo con mia madre e il mio patrigno, inventavo delle scuse e loro mi coprivano. Poi ho deciso di provare ad andare a lavorare con mio padre. Lui viveva in un'altra città e all'inizio mi ha accolto con gioia. Andavo a pescare con lui e mi piaceva molto, mi piaceva passare diversi giorni in mare, condividere con mio padre, con cui non avevo mai vissuto, tempo e esperienze. Ho lavorato con lui per un anno, poi anche qui sono arrivati i problemi.

Nel frattempo infatti avevo conosciuto nuovi amici, ragazzi come me che amavano divertirsi più che lavorare, e con loro avevo iniziato a fumare sigarette e hashish, e a bere un po', soprattutto whisky, quando capitava. Le lunghe notti in barca con mio padre sono diventate un problema: avevo voglia di fumare e di bere, ma mi scocciava farlo davanti a lui, così ho cominciato sempre più spesso a inventare delle scuse per non andare e alla fine non sono più uscito a pesca per niente.

Una volta, mentre mio padre era fuori con la barca, ho invitato a casa sua qualche amico. Abbiamo fumato, ci siamo fatti parecchie canne, e abbiamo bevuto qualche bottiglia di whisky. All'improvviso mio padre è rientrato a casa e lì per lì non ha detto nulla. Ha salutato i miei amici, ha aspettato che andassero via, poi mi ha chiesto perché avessi cominciato a bere, a fumare e a farmi le canne. Sembrava molto deluso. Io allora l'ho aggredito e gli ho detto cose che non gli avevo mai detto fino a quel momento: che l'aveva sempre fatto anche lui, che anche quando noi eravamo piccoli lui beveva e fumava e che era per questo che mia madre l'aveva lasciato e che mia sorella non voleva più vederlo. Lui c'è rimasto male, e anche a me poi è dispiaciuto avergli detto quelle cose che non avevo mai avuto il coraggio di dirgli, e da quella volta non sono mai più andato a lavorare con lui.

Sono rientrato nella mia città, e ho iniziato a frequentare ragazzi sempre più rovinati. Con loro ho iniziato ad abusare di alcool, hashish e soprattutto di psicofarmaci che mi procuravano in abbondanza, Rivotril in particolare. Ne prendevo tanto, dieci, a volte dodici compresse, e spesso non mi ricordavo cosa avessi fatto quando ero sotto effetto della droga. Due o tre volte mi sono svegliato a casa trovando molti soldi vicino a me, e una volta mi hanno detto che la sera prima avevo ferito dei ragazzi, ma io non mi ricordavo nulla.

Mia madre mi chiedeva da dove venissero tutti i soldi che avevo, e io le rispondevo che facevo dei lavoretti al porto per gli amici pescatori di mio padre ma lei non mi credeva, e una mattina, mentre io ero ancora sotto effetto delle pasticche di Rivotril, è andata dai miei amici che conosceva e li ha pagati per sapere la verità. Così ha saputo tutto: che facevo risse, rapine, spacciavo, che avevo accoltellato dei ragazzi...

Quella mattina il mio patrigno ha aspettato che mi svegliassi, poi abbiamo fatto colazione tutti insieme, con tutta la famiglia riunita. Mi ha dato dei soldi e mi ha detto di usare quelli per comprarmi scarpe e vestiti. Poi ha iniziato a parlarmi di quanto fosse sbagliato quello che facevo, mi ha implorato di cambiare vita, di tornare ad essere il bravo ragazzo che ero. Io gli rispondevo di sì, gli promettevo di cambiare, perché gli volevo bene e avevo anche molto rispetto per lui, ma continuavo a fare tutto quello che facevo prima.

La prima volta che mi hanno arrestato avevo quasi vent'anni, avevo bevuto troppo e avevo fatto casino con la polizia. Sono uscito dal carcere su cauzione, pagata dal mio patrigno. Arrivato a casa mia madre era disperata, mi ha sgridato tantissimo, e ha detto

che ero diventato uguale alle brutte persone che frequentavo. La settimana dopo mi hanno arrestato di nuovo per rissa. Avevo picchiato uno e gli avevo rotto il naso. Mentre ero in carcere mia madre ha pagato la madre di quel ragazzo per farle ritirare la denuncia e io, dopo 15 giorni, sono uscito di nuovo e sono tornato a casa.

Da lì in poi le cose sono andate sempre peggio.... Mi sono organizzato con altri ragazzi e spesso andavamo fuori città per fare rapine, furti, abbiamo cominciato a spacciare, anche grosse quantità di hashish e tantissimi psicofarmaci. Io continuavo a bere e a farmi di Rivotril, e questo mi faceva fare cose tremende, che poi non ricordavo. Durante una rapina a mano armata ho ferito un negoziante che ha cercato di fermarmi, ma sono riuscito a scappare, mentre i miei due amici sono stati arrestati. A me mi hanno preso pochi giorni dopo. Questa volta mi hanno dato sei anni di carcere, ma il mio padrino, poveretto, è riuscito ad aiutarmi anche questa volta: mi ha pagato un ottimo avvocato e in appello sono rimasto con due anni soltanto, mentre ai miei amici ne hanno dati quattro ciascuno.

Mentre ero in carcere la mia famiglia mi aiutava, mi venivano a trovare, mi portavano vestiti e cose da mangiare, non mi sono mai sentito solo.... Poi però quando sono uscito ho fatto di nuovo un'enorme sciocchezza....

Prima di entrare in carcere avevo una ragazza, che aveva il padre e i fratelli in Polizia. Lei era sempre stata molto preoccupata per me, e aveva sempre cercato di farmi tornare sulla retta via. Purtroppo, mentre ero in galera, lei si è messa proprio con uno dei poliziotti in borghese che mi avevano arrestato, ti rendi conto?

Quando sono uscito lui era ossessionato dal terrore che io ci riprovassi con la mia ex e mi perseguitava, mi stava sempre alle calcagna, mi minacciava... io vivevo una vita d'inferno. Una sera un mio amico mi ha detto che l'aveva visto in una discoteca dove andavo sempre anch'io, e che aveva bevuto un po' troppo... Io ho deciso che quella sera mi sarei liberato di lui. Ho preso un coltello e mi sono fatto prestare un motorino da un amico, poi ho chiamato mio padre e gli ho chiesto di aiutarmi a scappare dal Marocco, perché stavo per fare una grande cavolata.

Sono andato alla discoteca, l'ho aspettato fuori e quando l'ho visto da solo l'ho aggredito. Gli ho reciso di netto i tendini posteriori delle gambe, e poi sono scappato. Quando sono arrivato da mio padre, lui si era già accordato con delle persone per farmi scappare in Spagna. Sono andato di notte, con un gommone che portava hashish perché si sa che quelli arrivano sempre, non c'è il rischio di rimanere in mezzo al mare... poi ho trovato un passaggio per andare in Italia e ho raggiunto mia sorella, che nel frattempo si era sposata ed era andata a vivere con la sua famiglia.

E arrivato in Italia come poteva andare? Ero senza documenti, scappato dal mio paese, secondo te potevo trovare un lavoro normale? Guadagnarmi onestamente i soldi? No, naturalmente. Anche qui ho trovato dei miei connazionali che mi hanno aiutato a entrare nel mondo dello spaccio, e in breve tempo sono entrato nel giro.

Mia sorella e suo marito mi hanno cacciato di casa, perché sono brave persone, vivono onestamente, e non accettavano che io portassi soldi sporchi a casa.

Poi mi hanno arrestato anche qui. Ho fatto dentro e fuori tante volte. Adesso però non ce la faccio più e ho deciso che appena uscirò cambierò vita completamente. Ho imparato a tagliare i capelli, voglio andarmene dall'Italia prima possibile e aprire un negozio di parrucchiere. Voglio tornare da mia madre, che mi manca tantissimo, voglio passare accanto a lei gli anni che le restano da vivere, anche perché mentre ero qui ho avuto una notizia che mi ha spezzato il cuore: il mio amato patrigno è morto, portato via in pochissimi mesi da un brutto male, e io non ho potuto salutarlo né ringraziarlo per tutto ciò che ha fatto per me.

Non voglio più che mia madre soffra per me: in carcere ho smesso di drogarmi, e so che ormai posso farcela anche fuori di qui a vivere senza farmi e senza rovinarmi di whisky, ho capito cosa è veramente importante e se Dio vuole avrò una vita normale e bella anch'io, magari accanto a una donna che amo e che mi ami così come sono.

24. Anna

Io so' Anna e sono Rom, vengo da una famiglia di 4 figli. Ho un marito e dei figli, che ora stanno con lui e con la sua nuova compagna. Ne soffro ma io sto qui e devo accettarlo. Ci vengono a trovarmi, sono bravi, ma la prima ... ha tanto sofferto, ora non ne voglio parlare.

A Rebibbia sto per furto. anzi tanti furti... per me era normale entrare e uscire di prigione, ora devo scontarne tanti di furti, tutti insieme... è il cumulo: ti beccano e al processo risultano pure tutte le altre volte; per questo adesso devo stare dentro più a lungo... tanti anni.

Ho iniziato a rubare a 4 anni perché era l'unica cosa che mi hanno insegnato. Vedevo loro, gli adulti, e ho imparato solo quello. Mio padre era un principe, vivevamo nella ricchezza. Niente ci faceva mancare. Vivevamo in una villa e mio padre comprava oro. A 13 anni mia sorella si sposò che era ancora una bambina e non aveva nemmeno le forme, ma nella nostra cultura si fa così. I nostri genitori avevano deciso così. Mia sorella diventò così la schiava della nuova famiglia, quella del ragazzo che l'aveva presa in sposa.

A 14 anni lo stesso destino fu assegnato anche a me. Io non pensavo niente, obbedivo e mi fidavo di mio padre, sempre. Rubavo già da tanti anni, meglio che chiedere (Mendicare)!

Sposata con questo ragazzo di appena sedici anni andavamo a rubare insieme, era come giocare: era questo il nostro matrimonio, rubare era tutto quanto ci piaceva fare insieme. Rubare per le nostre famiglie, rubare tutto il giorno. Così era la nostra vita. Insieme abbiamo fatto tre figli. Nella nostra mentalità noi, le donne, le figlie femmine, dopo il matrimonio, siamo sottomesse alla famiglia dei nostri mariti quindi era del tutto normale il fatto che mia suocera mi schiavizzasse. Rubavo ancora anche per mio padre, sempre. E poi ero diventata brava. Già a 16 anni ero una borseggiatrice esperta, quando imparai a rubare nelle case e nei supermercati diventai brava anche in quello. Ma non ero contenta. Tutti i giorni infatti questa era la mia vita: rubare per dare alla mia famiglia... ma non alla mia di famiglia cioè quella fatta da me, mio marito e i miei figli: noi dovevamo dare tutto alle famiglie di origine, al padre e al suocero. Arrivavamo a fare anche 10.000 euro al giorno, fra merce rubata e soldi, tutto per finanziare le nostre famiglie: mio padre mi apprezzava e mi definiva la sua gallina dalle uova d'oro, ma il peggio doveva ancora iniziare. Papà iniziò a bere e a drogarsi, pippava la coca, e così pure mia sorella, la più grande, poi anche l'altra sorella, che morì per droga e poi iniziai io stessa e anche mia madre, era così facile e poi la coca ti fa sentire bene e forte. Non ne parlo volentieri, io ho smesso. Non so dire perché ho cominciato, era normale farlo, come gli altri. Però continuavo a rubare, rubare, rubare sempre. Ormai rubavo per cinque famiglie. La mattina mi alzavo e mi portavano con la macchina in tutta Italia. In una giornata potevamo arrivare a Milano rubare e tornare immediatamente a Roma, Rimini, Pescara tutto in un giorno ... ecc ... questa era la mia schifosissima vita ...

A un certo punto mi sono resa conto che ero diventata la schiava di mio padre. Io lo amavo tanto e rubavo per lui. Capii che ero arrivata a essere io il sostentamento di tutti, perché rubavo per loro tutto il tempo. Lui mi portava nei posti e io rubavo e cercavo di proteggerlo assumendomi sempre la responsabilità quando mi beccavano. Io proteggevo mio padre. Io volevo proteggere lui. Mio padre adesso non c'è più. È morto e io solo adesso sto veramente capendo quanto l'amore e la dipendenza da lui mi abbiano danneggiato, portandomi ora qui in prigione, lontano dai miei figli. Io non lo accuso di niente. Della morte di mio papà l'ho saputo a Rebibbia, qui mentre sto scontando la condanna. Tutto questo amore e poi nemmeno averlo potuto salutare ... Mio padre ed io abbiamo rubato insieme tutta la vita ma nel momento più grave, nell'ora della morte proprio io, non c'ero e non ho potuto accompagnarlo. È infinito l'amore che gli porto. Lui era tutto per me... ero come pazza per mio padre... ma era giusto? Cosa ho avuto io da lui? Solo adesso qui in prigione sto cambiando idea e inizio a pensare che lui abbia sbagliato tanto. Intanto io rubavo e lui spendeva e sperperava quello che gli portavo ... mi ha mandato allo sbaraglio: non mi ha mai fermato, non mi ha mai protetto, anzi proprio

lui mi incitava a rubare per portargli i soldi, i soldi, i soldi ... Io non voglio questo per i miei figli, ci sono cose più importanti dei soldi che con i soldi non si comprano... la libertà ad esempio. I miei figli loro devono rubare e devono andare a scuola e fare la vita che si deve, e guardare a cosa è successo a me, a me che ho sempre seguito l'esempio dei miei genitori, ma ho sbagliato perché ora sto in carcere. I miei figli non devono avere bisogno di rubare e non lo devono imparare se no poi diventa un'abitudine come la droga. Io non ci pensavo a quello che era giusto, adesso è diverso ma sono anche confusa su me stessa e su tante cose. Qui a Rebibbia sto lavorando, e i soldi che guadagno sono i primi della mia vita che non rubo. sono i miei. Sto imparando a scrivere e a leggere, che è difficile alla mia età ma mi impegno e vado a scuola quando sono libera dal lavoro; ho rifiutato i domiciliari per essere più sicura di non ricascare negli stessi sbagli, non ci voglio tornare mai più in prigione, ma non sarà facile... ora sono confusa e al futuro non ci penso mai, cerco di vivere un giorno alla volta.

25. Daria

Sono Daria, ho una condanna lunga, poco meno di dieci anni. Sono qui da due.

Ci sono entrata con la mia bambina di un anno e tre mesi. Ci hanno messe alla sezione NIDO dove le mamme possono stare con i bambini fino ai tre anni, e c'è un giardino, ci sono i giocattoli, le puericultrici.

Sono in prigione con una condanna definitiva per via del cumulo... Avevo avuto i domiciliari ma sono evasa dopo una lite tremenda con mio marito e adesso non posso più ottenere niente, nessuno sconto ... I miei reati alla fine sono sempre uguali: furto e borseggio. Si sa che per noi rubare è normale. Lo vediamo fare dalle altre donne e cresciamo sapendo che è così. Non ci pensavo se era male, tanto anche se non rubavo tutti pensano che rubiamo... Io andavo per la strada in centro dove c'era tanta gente, o sull'autobus... sapevo rubare portafogli dalle tasche, o dalle borse. L'ho fatto sempre e non ho mai pensato di lavorare. Non so se mi piaceva, credo di no.

Qui in carcere sono contenta di avere un lavoro e di guadagnare dei soldi e aiutare la mia famiglia.

Anche il mio primo figlio maschio rubava, adesso è in una comunità di recupero e anche lui dovrà ripensare alla sua vita, come ho fatto io e sto ancora facendo.

A novembre dell'anno passato la mia bambina è uscita ed è tornata libera. Lei.

Poter stare con tuo figlio in carcere è un gran conforto per noi mamme. Le giornate sono dedicate prevalentemente ai bambini e si è sempre occupati con loro. La sezione nido è meno triste delle altre, è più allegra e accogliente, per quanto possibile.

La mia bambina giocava con le altre bambine, era molto affezionata alle puericultrici e al personale di sorveglianza. Io la guardavo giocare ed ero felice, ma piangeva perché sapevo che a tre anni dovevo lasciare andare mia figlia e questo mi rendeva molto triste. Ero triste anche tutte le sere alle 20 quando ci chiudevano nelle celle. Il rumore della grande chiave che chiude la porta pesante scatenava i bambini, che piangevano e soffrivano. A novembre è arrivato il momento di separarmi da lei. Quel mattino l'ho preparata come al solito, lei non capiva che da quel momento si sarebbe separata dalla sua mamma. Il suo papà l'ha portata via quella mattina e io mi sono sentita svuotata e distrutta, con tanti brutti pensieri nella testa... dopo sette giorni al colloquio finalmente ci siamo rivisti con mio marito e la piccola. Al momento di salutarci la bimba ha avuto una crisi di pianto e non voleva staccarsi dalle mie braccia, lo stesso nei colloqui successivi. Vedevo che la sofferenza di mia figlia era peggiore della detenzione tanto che sono arrivata a prendere una decisione che difficilmente una mamma ha il coraggio di prendere: ho chiesto di interrompere i colloqui con lei, di non vederla più perché non deve stare così male. Meglio che sia io a soffrire.

Tutto questo mi ha fatto riflettere sui miei errori e di capire quali sono e le cose più importanti della mia vita e ho iniziato un percorso rieducativo che mi aiuta a cambiare.

Un giorno mia figlia saprà che le devo la spinta verso il cambiamento. Voglio per lei una vita diversa da quella che ho avuto io.

Per me rubare era naturale e mi serviva per sopravvivere, ero come condizionata, non mi importava se era giusto o sbagliato e ignoravo la legge .. non vedevo la possibilità di fare un lavoro. Era normale fare così nella mia comunità familiare. Rapinavo per la mia famiglia. Entravo nelle case e nei negozi, rubavo i portafogli per la strada e se mi fermavano davo nomi falsi e poi sparivo ...poi sono successe tante cose, sono scappata dai domiciliari, e mettendo tutto insieme ho avuto questa condanna... ma se non mi arrestavano io continuavo quella vita, e non era una buona vita e io non ci pensavo che poteva succedere che dovevo crescere una figlia da lontano.

Adesso voglio andare a scuola e prendere un diploma se ci riesco. Qui ho un lavoro e uno stipendio, con cui aiuto anche la mia famiglia ma penso che domani quando sarò finalmente libera chi darà fiducia a una ex detenuta, chi darà un lavoro a una come me? Chi crederà che voglio lavorare onestamente?

26. Eva

Mi chiamo Eva, ho 32 anni, sono nata in Sudamerica. Sono cresciuta nelle baracche, favelas e periferia uguali in ogni parte del mondo: bordi della città, erbacce topi, immondizia e sciami di bambini che cercano cibo, schiere di adulti che vivono di

espedienti, di occupazioni precarie, di malaffare ... Ero come tutti poverissima e abbandonata a me stessa o quasi. Quando avevo fame mangiavo la terra e le radici delle piante. Porto ancora i segni della fatica di procurarmi il cibo. Avevo sempre fame, avevo stracci addosso, occhi grandi, pieni di lacrime, pancia vuota e piedi nudi.

Non mi piace ripensare ad allora, dagli adulti non ci si aspettava nulla, poveri disgraziati che si arrabattavano per il niente quotidiano! Nemmeno per i bambini c'era pietà e a casa mia di figli ce ne erano troppi e di tutte le età, non ero né la più piccola né la più grande, mia sorella grande stava con noi e quando suo marito dormiva con lei, noi ci dovevamo stringere nei letti per far posto ai gemelli ... Nessuno ci chiedeva niente, nessuno ci vedeva, in cambio eravamo liberi di cercare da mangiare a modo nostro, di rubare, di saltare la scuola. Le istituzioni erano indifferenti a noi, tranne la scuola e la chiesa che cercavano di darci un po' di educazione. Comunque io a scuola ci sono andata e la licenza l'ho presa... ero brava a studiare e mi piaceva anche.

A dieci anni ho fatto a me stessa una promessa: da grande non sarei stata povera, anzi avrei fatto così tanti soldi da riscattare tutta quella miseria e la povertà che mi umiliava. Per sopravvivere ho accettato, lavori più o meno pesanti, di notte nei bar e di giorno le pulizie a ore, con i quali a stento tiravo avanti ma mai dimenticavo la mia promessa: volevo arricchirmi e dimenticare per sempre la bambina scalza che ero stata... le scarpe ... quante ne ho comprate dopo! le scarpe più costose ed esclusive che si vedevano nei negozi e ai piedi delle star o nelle sfilate. Le scarpe furono il segno tangibile del mio successo! Anni dopo ero la padrona di una casa con una stanza solo per le scarpe, le collezionavo in modo ossessivo forse, ma entrare nella stanza e indossarle mi scaldava dentro e mi lasciava in bocca il sapore della rivalsa e la misura del mio successo... Scarpe rosse dal tacco vertiginoso, le mie preferite ... quanta strada aveva fatto la piccola stracciona scalza dalla faccia sporca, in perenne ricerca di qualcosa da mangiare, guardavo la mia collezione di scarpe e pensavo: ce l'ho fatta! Sei brava!

Come ho cominciato la mia carriera di broker? Ecco qua:

Il mio primo grande e fortunato affare, quello che rappresentò il primo gradino del mio successo nel campo della finanza e nell'arte di far soldi, lo feci insieme con una mia amica che si manteneva prostituendosi. Mi chiese di amministrarle il suo gruzzolo, quanto aveva potuto mettere da parte lavorando ed io con i suoi soldi iniziai a fare dei piccoli investimenti leciti, inizialmente, che permettevano ad entrambe di guadagnare senza rischi legali. Investivo soldi non miei e ne guadagnavo perché ero brava e infatti la voce si sparse, così che a poco a poco furono in tanti ad affidarmi dei soldi da investire. Io spostavo i loro risparmi in altri paesi con reciproci vantaggi e guadagni ed era ancora

tutto lecito, o quasi... infatti presto seppi come aggirare norme fiscali, controlli, soprattutto o ungevo qualche ruota. Giravano i soldi e mi girava la testa.

Aprii un ufficio finanziario con del personale alle mie dipendenze. La bambina scalza ne aveva fatta di strada! Ora proseguiva il cammino con la stessa determinazione, in cerca di maggiori successi e sempre più soldi... Aprii filiali in tutto il mio paese e poi mi spostai a Londra dove avevo altri uffici. Avevo una ampia e facoltosa clientela, che investiva nel mio paese per lo più ma poi anche altrove, li aiutavo, era il mio lavoro e lo facevo bene. I clienti aumentavano e io potevo permettermi una bella casa e tutto quello che avevo sempre desiderato nei più arditi dei miei sogni di successo... Che vita piena la mia di allora, ero in corsa e correvo ... Poi persi il controllo. Persi la testa per un uomo sposato, spiantato e traditore, ma affascinante e molto bene introdotto. Tutti lo conoscevano e mi era utile.

A quel tempo ormai facevo affari con grandi banche internazionali e istituti finanziari, con grandi manager, broker esperti ... e gente ricca di ogni genere. Lavoravo sempre, e sempre ero in viaggio. E avevo sempre più danaro per le mani e mi sentivo invincibile.

Tutto correva e io non filtravo niente, accettavo ogni proposta di affari contando solo quanto ci avrei ricavato per me, ogni affare ne portava altri e mi incatenava al successivo e ne ero ben contenta... ma non controllavo più la provenienza dei patrimoni che mi affidavano e, quando tardivamente iniziai a sospettare che erano soldi legati al commercio della droga, pensai anche che non era affar mio e non feci domande. Del resto io investivo soldi, solo questo, da dove venissero non mi riguardava... Un grosso investitore, un nuovo cliente mi incaricò di trasferire molti soldi dall'Italia al mio paese e fuori, chiusi tutti e due gli occhi. Mi fidai di chi me lo aveva presentato e che amavo. E precipitai dalle stelle alle stalle.

Erano infatti i proventi di un grande traffico di droga e io che la droga non l'ho mai voluta toccare, sono restata coinvolta in questo giro e condannata qui in Italia come una pericolosa boss del riciclaggio di soldi, finanziatrice della mafia internazionale della cocaina.

Ecco che in un niente, tutto si è infranto la bambina senza scalza è ritornata al punto di partenza, senz'altro che gli abiti che porta, reclusa in un paese che non è il suo e ancora si chiede come è potuto succedere... Un solo passo falso e ho perduto tutto.

Manca il lieto fine a questa storia, non so immaginarlo. Sarò troppo vecchia quando uscirò di qui sarò troppo vecchia per fare figli. Non ho mai avuto il pensiero dei figli, del resto ero legata ad un uomo sposato e mi andava bene così... non avevo mai pensato a me come madre.

Cosa è stato? quale è stato il mio genio cattivo? Sete di potere? Sfida e rivalsa? Seduzione del denaro e del lusso? Onnipotenza? Autodistruzione? Rabbia, disamore?

Questo e molto altro ancora, di certo a guardarmi indietro mi vedo come in un tunnel dovevo potevo solo andare avanti: ero entrata in un meccanismo compulsivo nel quale avevo smarrito il senso del reale, ogni codice morale e limite legale. Qui parlo con la psicologa, e vorrei leggere libri di psicologia, anche per questo studio l'italiano, comincio a poter leggere dei libri in italiano e le poesie. Mi piacerebbe scrivere la mia storia e saper spiegare bene quello che ho vissuto, non tanto per scagionarmi o ridurre la pena ma perché si deve sapere, si deve capire che se si cresce male si finisce male e che la miseria acceca proprio come la ricchezza abbaglia.

27. In prigione ho trovato la mia libertà

Mi chiamo Carla e ho 22 anni.

Sono in Italia da quasi tre anni e ci sono entrata dal carcere direttamente dal Brasile. Mi hanno preso a Fiumicino, all'aeroporto proveniente da San Paolo, mentre ero in transito per un altro paese. Mi aspettavano, me e altre come me, credo. Trasportavamo valigie con doppifondi imbottiti di cocaina ma non ci conoscevamo. Non ne sapevo niente e ne fui sconvolta. Non capivo niente, tremavo, mi parlavano in una lingua straniera, avevo freddo, piangevo... Ma ancora non avevo capito che il peggio doveva ancora arrivare. Dopo ore all'entrata del carcere e alla perquisizione è stato tutto tremendo. L'impatto con il carcere, non potrò mai dimenticarlo insieme all'angoscia in cui mi sentivo di sprofondare. Trascorrevo il tempo dormendo e piangendo ad ogni risveglio nel ritrovarmi lì. Mi angosciava il pensiero di mia nonna che non sapeva niente, che lo avrebbe saputo di sicuro, ma non da me ... Mia nonna è la mia famiglia ancora adesso. Ho perso la mamma a 13 anni e ho conosciuto il mio padre naturale da grande e da poco. Il marito di mamma, il mio padrino se ne è andato dopo la morte di mamma, lasciandomi con i nonni. Era un marinaio, con lui avevamo cambiato casa tante volte sempre per il suo lavoro; non andava d'accordo con i nonni e alla morte di mamma andò via e oggi ha un'altra famiglia. Forse lo cercherò quando sarò libera.

Dopo la morte di mamma ero piena di rabbia, ribelle, non davo retta a nessuno e già a 15 anni ottenni il permesso di andare a vivere poco lontano a finire la scuola; dopo qualche anno abitavo in un'altra città più lontano, dove lavoravo in un ristorante. Avevo un ragazzo, poi non l'avevo più e poi trovai un'amica molto simpatica: era la mia prima vera amica. Con lei scoprivo una vita divertente e eravamo inseparabili. Andavamo ai concerti e a ballare nei locali o stavamo a bere, sentire musica e a chiacchierare in giro fino a tardi ... Andai a vivere a casa sua, lei aveva sempre soldi e mi disse che potevo averne anche io, bastava portare una valigia e darla a una persona. Facile, perché lei lo aveva già fatto tante volte. Nessun rischio, tanti soldi. Non mi ricordo di aver detto di sì o

di aver fatto delle domande...dissi di sì per non dire di no, per non deluderla? forse. Così mi sono trovata in un viaggio intercontinentale senza neanche sapere cosa stavo facendo per davvero. Per me in quel momento era una cosa che infrangeva la legge solo un po' più grave che scrivere sui muri ...

Invece ero in prigione in Italia, e non avevo mai pensato che potesse succedere a me.

Poi sono stata trasferita qui; stavo male, ero chiusa in me stessa ostile e sola all'inizio, andavo a scuola al corso di italiano e poi controvoglia alla scuola media, anche se ero già diplomata, in Brasile e mi lamentavo di questo. Poi piano piano le cose sono cambiate e imparare un po' di Italiano mi è stato subito di aiuto, mi impegnava, mi aiutava a spiegarmi e a comprendere le regole del carcere, volevo impararlo bene e con precisione e gli insegnanti mi prestavano libri e giornali e mi apprezzavano. Con qualche insegnante c'era fiducia. Partecipavo anche al progetto della scuola sulla violenza contro le donne e ai laboratori all'aperto in azienda dove andavo volentieri, anche solo per stare fuori. Non andavo sempre d'accordo con tutte, stavo abbastanza per conto mio.

Andavo anche alle lezioni del Liceo artistico, e lì c'era un'insegnante di madrelingua portoghese con cui mi trovavo bene che mi capiva bene finalmente! Vinsi un premio con un mio dipinto e fui premiata in una cerimonia davanti a tutti e dalla Ministra dell' Istruzione italiana venuta a darmelo a scuola, in carcere. Sono stata tanto contenta e fiera e ho parlato con mia nonna per telefono per dirle anche questo, insieme al resto. Ho dimostrato coraggio, ma anche ho pianto molto e mi tormentavo sentendomi così colpevole

Stavo meglio in parte, ma avevo problemi di salute, allergie, incubi e sensi di colpa. Tante domande e confusione. Cosa mi era successo? come ci ero finita in questo guaio? come mai mi ero fidata in modo così ingenuo senza fermarmi un momento a capire quello che stavo facendo? io non mi sono mai drogata, i soldi? non so se era per questo... non credo ... più di tutto mi bruciava pensare che la mia amica non mi avesse detto i rischi... mi aveva convinto lei, ma era solo colpa mia averle creduto. Mi sentivo tradita. Tutti quelli che avevo amato mi avevano lasciato, i miei genitori, gli altri padri... me lo meritavo. non si può essere così stupidi. Riflettevo su tutta la mia vita.

Mi tormentavo con questi pensieri ma sentivo anche che in carcere tutte avevano storie tremende e cominciai a confidarmi con qualcuno. Poi è successa una cosa. Una mattina mi sono svegliata con la stessa bruttissima sensazione che avevo provato da piccola. Mi sentivo cattiva, sporca, mortificata e dovevo stare zitta, non dirlo a nessuno... mi mancava il respiro ero senza forze. Ho chiuso gli occhi e mi sono vista da fuori...e sono venute fuori delle cose che non mi ricordavo più ...

Sono stata abusata da bambina. Era uno di famiglia. Mi sono ricordata tutto e mi sono vergognata. Sono andata a scuola di corsa e ho subito parlato tanto con la prof, e

poi l'ho detta anche ad altre, alla mia educatrice del carcere, allo psicologo, alla suora nei laboratori a scuola che affrontavano l'argomento ... poi mi sono ricordata altre cose. Mi accorgevo anche di non essere l'unica ad avere una storia pesante alle spalle. Da quel momento ho cominciato a capirmi di più e a risalire.

E poi l'ho detto a voce alta nel film Salviamo la faccia quando ormai avevo capito che la mia storia somigliava ad altre e che avevo trovato delle risposte alle mie domande. Ero una bambina abusata e non credevo di valere qualcosa, ero finita molto in basso, in carcere in un paese straniero, lontano da casa ma qui avevo trovato la mia liberazione e forse una ripartenza.

Adesso sono fuori in casa famiglia qui a Roma, libera, o quasi e frequento il liceo artistico, partecipo a programmi di giustizia riparativa, faccio volontariato e contribuisco al mio mantenimento. Al termine degli studi dovrò decidere cosa fare... mi piacerebbe fare la fotografa o laurearmi, ma soprattutto dovrò decidere se tornare in Brasile, verso casa, o cercare di restare qui o in Europa. Mia nonna non capisce perché ad ottobre, quando sarò libera, resterò in Italia ma io voglio fare qualcosa per me stessa di buono e lei in fondo sa che ho ragione.

28. Maria. Cinque anni, e dopo?

Mi chiamo Maria, sono Rom, vengo da una famiglia tradizionale. I miei genitori si sono separati e io sono stata affidata a mio padre. Ho frequentato la scuola dell'obbligo ma ho dovuto abbandonarla per crescere i miei fratelli più piccoli. Quando le mie coetanee giocavano con le bambole... io già facevo la mamma.

A diciotto anni sono rimasta incinta. Volevo essere indipendente economicamente per dimostrare di valere qualcosa anche io e che non ero solo una Rom... sapevo di essere capace di lavorare e non volevo rubare.

Ho cercato lavoro ovunque come potevo. Inizialmente mi accettavano e sembravano esserci delle possibilità, ma appena si sapevo che ero di famiglia Rom si chiudevano tutte le porte e a nessuno importava che io avessi bisogno di vivere. A nessuno. Per il mio orgoglio, per dimostrare che comunque ero forte abbastanza ho smesso di cercare, volevo cavarmela da sola e invece mi sono trovata ad un punto di non ritorno: aspettavo un bambino e sapevo bene che non avrei avuto alcuna possibilità di fargli da mamma, eppure non volevo rinunciare lui e lasciarlo senza sua madre, proprio io che ben avevo conosciuto cosa significa questa assenza. Conoscevo anche il rischio che correvo nelle condizioni in cui mi trovavo: i servizi sociali me lo avrebbero tolto se mi fossi rivolta a loro ...e così feci quello che mi è sembrata l'unica possibilità, dopo tante porte sbattute in faccia, iniziai con piccoli furti, con tanta paura e dentro provavo rabbia,

delusione di me e vergogna. Mi ripagava l'orgoglio di sopravvivere senza chiedere ad altri alcun aiuto. Le mie coetanee andavano in discoteca, io rubavo per far nascere mio figlio. Non è bello rubare e non è vero che noi rom lo facciamo con leggerezza e per abitudine. Per noi rubare anche se non vuoi farlo, diventa l'unico sostituto del lavoro: a differenza del lavoro però non ne sei fiera e ti umilia, ma come il lavoro ti dà da mangiare. Per quelle come noi non c'è lavoro ... è un circuito chiuso: non ci danno lavoro perché non si fidano di noi, e allora noi senza lavoro, per sopravvivere rubiamo, e si rinnova la sfiducia... Come si rompe questa catena maledetta che alla fine porta noi, donne e madri rom qui, rinchiusi e lontane dai nostri figli, per aver fatto quello che ogni madre deve fare: nutrire e crescere i figli... Hai visto quante Rom siamo qui dentro?

Il mio primo arresto: ero al quarto mese di gravidanza, ma dato che ero incensurata e che aspettavo appunto un bambino, la pena mi fu sospesa. Seguirono altri furti e altri arresti, la mia era diventata una sfida alla società, ero piena di rabbia. Non mi accettate? E io non accetto le vostre regole. Una sfida appunto, che in realtà io andavo sempre a perdere, anche quando credevo di aver vinto.

Il mio "lavoro" non si interrompe alla nascita del mio bimbo. Lo pensavo proprio così: il mio lavoro. Mi davo proprio degli orari precisi, come se avessi dovuto andare in ufficio e a mio figlio dicevo proprio questo... che mamma va a lavorare. Sono così passati cinque anni della vita mia, i primi cinque anni per mio figlio, il mio bellissimo figlio. E poi non ce l'ho fatta più e ho detto tutto a mio padre cercando di riabilitarmi e di ricominciare in altro modo..... ma la legge non si era dimenticata di me e le condanne avevano fatto il loro corso e proprio quando stavo cambiando è arrivato il cumulo ... cinque anni e 2 mesi per la precisione, definitivi. I secondi cinque anni di mio figlio, senza di me, senza che io gli sia accanto. Adesso, di nuovo, tutte le porte sono sbarrate, come prima dal mio bisogno e dal pregiudizio e ora anche dai chiavistelli della prigione.

Guardo la televisione qui e le mie coetanee, penso che se fossi nata altrove, se avessi studiato, se qualcuno mi avesse insegnato altro o offerto qualcosa, un sogno, un obiettivo, una possibilità, avrei di certo avuto una vita diversa e diversamente sarebbe potuto crescere mio figlio che ora è senza di me.

Mi assumo le mie responsabilità, sono qui e sto pagando per quello che ho fatto (e paga anche mio figlio, lui colpevole solo di essere nato!) Ma ho una domanda che grida dentro di me: Cosa succede quando esco di qui? Chi potrà darmi fiducia, Rom e ex detenuta per rapina? Che domani si spalancherà quando sarò libera?... Già quante donne come me qui ho visto che escono e ritornano dentro... E io cosa potrò fare? Questo sistema non sistema, punisce e basta.

29. Storia di Linda

Sono italiana è ho circa 45 anni. Sono qui a Rebibbia da 8 mesi e non so per quanto tempo ancora dovrò restarci. Vado a scuola, dove prenderò un diploma che avrei dovuto prendere anni fa. mi piace la scuola qui, e ho trovato argomenti interessanti e occasione per imparare cose nuove. Mi piacciono alcuni insegnanti e mi fido di loro, anche se io non sono una che dà fiducia facilmente. Qui dentro però pensare ad altro e magari alle stelle, aiuta...

Ho chiesto i domiciliari e attendo di conoscere la data del processo. Qui si attende sempre qualcosa. I domiciliari sono già stati respinti per 2 volte perché la casa non era adatta e soprattutto perché non sono nuova a reati come questo per cui sono dentro ora: spaccio e detenzione, come tante qui. La prima volta che mi hanno preso era il 2009, quando siamo stati fermati, il mio ragazzo ed io e io ho provato ad assumermi ogni responsabilità per alleggerire la posizione di lui che era recidivo.

Sono cresciuta in una famiglia semplice e per bene, in una grande città, fra la periferia e il centro. Mio padre macellaio, mamma casalinga e tre figli, due maschi più grandi e in ultimo io la piccola. Avevo 5 anni quando mio padre se ne è andato e i miei si sono separati, chissà forse è anche perché in adolescenza un padre non l'ho avuto ... che mi sono legata sempre a uomini più grandi ...

A tredici anni ho fatto quello che volevo: ho letteralmente perso la testa per un ragazzo che di anni ne aveva 7 più di me e ho lasciato la scuola senza terminare nemmeno l'anno e la terza media. Lui era grande, sicuro, forte, bello, e voleva proprio me...e io non avevo occhi e considerazione che per lui e mi sentivo orgogliosa di star con lui, ma ero una bambina, penso oggi, ma guai se mi avessero trattato da ragazzina quale ero! Nessuno degli adulti che mi volevano bene e che avevo intorno si è mai accorto di niente eppure a guardare indietro oggi la mia vicenda si capisce che qui c'è un momento in cui è mancato un divieto, uno stop di chi forse poteva farlo, per affetto o per autorità ... ma non c'era o se c'era non vedeva ...

Continuò così e non avevo vent'anni ed ero già fuori casa e mi sentivo invincibile, con davanti a me tutte le possibilità che la vita può offrire, tutte le strade... non vedevo il vicolo cieco in cui mi sarei cacciata...Il mio compagno entrava e usciva dal carcere ma io non lo sapevo, all'inizio della storia poi sì, ma ero con lui. Con lui provai la cocaina e non trovai nessuna buona ragione per negarmela: mi dava sicurezza, mi donava energia, forza, bellezza, mi pareva e poi toglieva la fame e mi faceva mantenere la linea e favoriva direttamente quella vita spericolata che tanto mi piaceva fare! Avevamo sempre amici intorno: la mia città di notte è così bella e noi come tanti scambiavamo volentieri la notte con il giorno ... in discoteca e a tirar mattina instancabili e fatti. Trascorsero più o meno

così dieci anni e per tre volte sono stata implicata nello spaccio e finita in carcere. Quando nel 2009 in seguito ad una condanna a 2 anni mi hanno dato i domiciliari le cose sono cambiate e proprio a casa mia, dove veniva a trovarmi XXX, amico dei vicini a chiacchierare e far quello che a casa non poteva far vedere alla moglie: fumare eroina con la carta stagnola...ben presto lo facevo anche io e ... mi piaceva, e anche tanto e mi legavo a lui.

In capo ad un mese ero dipendente e a mio scarico posso solo affermare che non l'ho mai venduta, mai spacciata perché l'eroina è il diavolo e io l'ho saputo quasi subito. Fra le tante brutture, l'eroina ti fa fare cose orribili, frequentare persone orribili e ti degrada per questo, oltre a consumarti il corpo e la mente. La colpa non fu di XXX, perché ero io a chiederne e io a non dir mai di no...mentre mi cacciavo in un tunnel ...XXX è stato per me un affetto importante, neuropsichiatra è stato per me un compagno di strada, con cui parlare soprattutto, dal quale ancora una volta mi sentivo protetta e difesa e avevo una gran fiducia in lui che era molto più grande di me e lo credevo padrone della sua e della mia dipendenza... Dipendenza che allora non riconoscevo: - "tossica io? lo sono gli altri io faccio solo quello che mi va di fare! rispondevo così se qualcuno mi parlava di realtà ..."

Passò del tempo, e fu chiaro tanto a XXX quanto a me che dell'eroina non potevo più fare a meno... non era questo che volevo e non mi piaceva più niente della vita che l'ero mi faceva fare...Fu propri XXX ad indirizzarmi al SERT e accompagnarmi e lì da sola a poco a poco ne sono uscita. Ci sono voluti tempo e pazienza e mille volte ho creduto di non farcela ma oggi anche se senza libertà qui in galera posso dire che no io sono libera e dalle droghe non dipendo più.

Mi piacciono ancora le droghe? perché mi piacevano? Era vera voglia di vivere o della vita in realtà avevo paura? e che amori sono quelli che ti ammalano? Se guardo le cicatrici sulla mia pelle, e sotto, le bruciature, le ferite... So che quello è il mio passato, che è stato e non si cancella ma che è passato, finito e non deve tornare mai più. Se guardo in avanti con ottimismo, voglio vedere un prossimo futuro ai domiciliari, ma non nella mia casa, e dovrò impegnarmi a rispettare le disposizioni e i limiti. E' già successo nella mia vita che nel tempo stupido dei domiciliari, quando sei sospesa fra libertà e reclusione io ho già sbagliato una volta, che non si ripeterà questa volta: conosco il pericolo e il prezzo l'ho pagato tutto. presto prenderò il diploma. Finirò di scontare la pena. Continuerò gli incontri con la psicologia del SERT, per imparare a trasformare le mie debolezze in forze.

30. Cosa ci faccio qui?

Un anno fa sono arrivata qui a Rebibbia, in Italia. Tutta l'Italia per me è adesso Rebibbia...

Sono arrivata senza sapere una parola d'Italiano e oggi posso perfino scrivere la mia storia in questa lingua e non posso cominciare a farlo, se prima non ringrazio il mio maestro: lui è una grande persona, è un esempio per tutti i maestri; è un grande esempio non solo per questo istituto ma per tutte le scuole. Il mio maestro è pieno di energia positiva a scuola: per gli studenti, è importante sentire e ricevere quest'energia. Lui ha il suo "modo di insegnare" e con questo modo lui vince sempre. E' capace di vedere la tua anima, le tue capacità, le tue competenze e trova subito un modo per insegnare adatto alla situazione, così che tutte noi possiamo capire tutto e subito...

Mi sento di ringraziare il mio maestro anche a nome di tutte le studentesse della scuola.

Sono nata in una città dell'Europa dell'est, in una famiglia tradizionale.

Mio padre era una persona molto onesta e fiera; lui era direttore in una manifattura tessile.

Mia madre è una persona piena di principi e molto ambiziosa anche se molto dolce, soprattutto con i bambini...era molto impegnata e non era tanto presente. Erano anni molto duri per tutti (1989-1996) a causa della guerra, però grazie ai miei genitori non ne abbiamo risentito troppo e trascorso tutto sommato una buona infanzia. A casa nostra vivevano anche i nostri nonni e per un periodo, durato due-tre anni mio padre ha ospitato addirittura una famiglia che era rimasta senza casa. Mio padre era molto presente per me: mi portava a danza, a scuola di musica, non mi faceva mai mancare nulla.

Poi è arrivata l'adolescenza con tutti i cambiamenti che porta. I miei genitori mi hanno spinto a prendere un diploma in un liceo di medicina e così è stato, ma questo era contro ogni mio desiderio, io volevo studiare in un liceo artistico...Dopo il liceo, mi sono iscritta all'università e mi sono laureata, sono partita per specializzarmi, ma era difficile studiare e lavorare così sono andata all'estero, in un paese non lontano dal mio, e ho cominciato a lavorare come traduttrice. Lì ho conosciuto quello che poi sarebbe diventato mio marito. Ci siamo nuovamente trasferiti nel mio paese natale e un anno dopo è nato il mio primo figlio, non avevo nemmeno 25 anni. Con mio figlio provavo un sentimento molto grande, speciale; non volevo mai dormire né di giorno né di notte, volevo sempre guardare lui... Non desideravo altri figli perché non credevo che sarei riuscita ad amare un altro bambino in questo modo!

A causa di problemi di salute di mio marito ci siamo trasferiti ancora all'estero: lui doveva seguire una terapia. Mio figlio lo abbiamo lasciato con i nonni e io ne ho sofferto tantissimo.

La terapia è durata più di un anno e ho avuto un secondo figlio; alla fine ci siamo trasferiti ancora, non a casa mia però. Durante un'estate di ormai dieci anni fa circa, abbiamo fatto le vacanze in Italia; dopo una settimana mio marito doveva tornare a casa per lavoro ma io non volevo ancora tornare e sono rimasta lì con mio figlio. Poi ho deciso di continuare le vacanze nel sud Italia, al mare: ho trovato una stanza in un B&B e da lì è cambiata la mia vita: quella decisione è stata la rovina della mia vita, quelle vacanze sono state il più grande errore della mia vita, un errore che pago ancora oggi e non solo io...i miei figli ad esempio non vedono la propria mamma da 1 anno e 5 mesi, mia mamma non sa dov'è sua figlia; ho perso mio padre ma per la prima volta mi trovo ad essere felice che mio padre sia morto, così che lui non sappia mai dove si trova sua figlia...

Mai nella mia vita avrei pensato di finire in un carcere, io che non ho mai trasgredito una legge, io che ... il mio unico errore è stato quello di andare in quella città sul mare del sud Italia, ma in una casa di criminali!

Un giorno la polizia ha trovato a casa loro tante cose: soldi, oro, armi. Siccome anche io dividevo quella casa hanno ritenuto che c'entrassi anche io. Non mi hanno arrestata e così sono tornata a casa con mio figlio: sembrava tutto finito... Passarono anni e avevo dimenticato questa triste storia. Poi ci sono stati anni durissimi: mio padre si è ammalato gravemente e io sono rimasta incinta ma alla fine ho perso sia mio figlio che mio padre.

Ho affrontato un periodo lungo di depressione ma mi sono fatta forza per la mia famiglia e così abbiamo superato questo brutto periodo. La nostra vita è tornata ad essere piena di felicità fino a quando un poliziotto bussò a casa mia e mi comunicò che l'Interpol Italiana mi stava cercando...ho riso... Non capivo, non credevo... Mi hanno portato in carcere e non ricordo come ho passato i primi giorni, non sapevo quando dormivo e quando ero sveglia, pensavo solo a mio figlio, pensavo che sicuramente aveva paura senza la mamma.

Non avevo la forza neanche per mangiare e così un giorno mi sono svegliata. I miei avvocati allora mi hanno consigliato che per uscirne fuori in qualche modo, l'unica soluzione era il trasferimento in un carcere italiano. Quindi dopo quattro mesi di carcere arrivai in Italia, dove ancora sto aspettando che qualcuno mi dica perché sono stata messa in mezzo a questo casino o cosa c'entri io con questo reato... Il mio avvocato mi dice di aspettare un po' ma per me tutti questi giorni, tutte queste ore sono perse; i miei figli

crescono senza mamma e ho addirittura paura ad uscire da qui, di tornare alla mia vita, ho paura di non trovare più il mio posto in mezzo a loro...

Stare qui in carcere ti cambia, che tu lo voglia o no, ma io non voglio cambiare, non voglio diventare cattiva, ho paura di tutto questo, ho paura di me stessa. È come se questa fosse un'altra vita e che la mia vera vita si fosse fermata un anno e mezzo fa

- Sei una persona attiva, fai tanti corsi, non ti fermi mai, tu non perdi niente, non perdi questo tempo - così mi dice la psicologa.

No, non mi fermo per non pensare. E provo a fare tutto con grande responsabilità come ho sempre fatto.

In primo luogo mi ha aiutato molto la scuola qui. Ho chiesto di iscrivermi a scuola per passare il tempo perché non avevo proprio voglia di imparare la lingua, né di sapere niente sull'Italia e gli italiani che vedevo come nemici. È stato veramente così!

Ma questa scuola mi ha fatto capire che non è così. Così andando a scuola ogni giorno i miei insegnanti mi hanno aiutato a riprendermi, mi hanno dato forza anche per aiutare gli altri e hanno suscitato in me gioia, interessi e d'emozioni. Così piano piano ho imparato la lingua e ricevuto possibilità per fare altre cose, per lavorare. Oggi mi sento attiva, positiva e aspetto con fiducia che l'incubo abbia termine.

31. Storia di Agata

Sono nata in una città del Nord Italia, mi ha fatto nascere mia nonna, era un'ostetrica, ero la prima di dieci figli e della mia placenta ne hanno fatto rossetti. Vengo da un'antica e importante famiglia rom che ha attraversato l'Europa con i carri, i miei avi erano re, sono orgogliosa delle mie origini. Ho avuto un'infanzia felice, eravamo tanti bambini nel campo rom e stavamo sempre tutti assieme, non ricordo di aver mai avuto freddo o fame, vivevo con mia nonna, i miei genitori erano in carcere. Tutte le mattine passava il pulmino a prendere i bambini per portarli a scuola, andavano i miei amici, i miei fratelli più piccoli ma io mai, dicevano che c'era un problema con i miei documenti. Un giorno mi dissero che potevo andare anche io, ero felicissima, durò molto poco però, presto arrivò il momento di andare a rubare. Ero molto brava ad arrampicarmi e così iniziai a fare gli appartamenti, invece rubare nei negozi e negli autobus no, troppa vergogna, ero troppo timida. Avrei potuto lavorare, ma i miei non volevano. Avrei dovuto sfidare la mia famiglia e accontentarmi di poco, 30.000 euro in un colpo solo, in una cassaforte nascosta sotto una tovaglia, come fosse un tavolo, li avete mai visti? Sono davvero brava ad entrare nelle case, so aprire ogni serratura di Roma, sono brava a

cercare quello che la gente nasconde. Non esiste casa così povera da non nascondere un tesoro.

Il mio primo matrimonio è stato combinato. Avevo quattordici anni. La festa durò tre gironi. Lui era italiano. Il primo giorno ho indossato un abito bianco, il secondo rosso, per dimostrare a tutti che mi ero sposata ancora vergine. La festa di matrimonio è costata 100.000 euro. In poco tempo ho ripagato dei costi la mia famiglia. Ho avuto tre figli dal primo matrimonio, il quarto Giacomo, il figlio dell'amore, l'ho avuto dal secondo compagno, il bosniaco, quello senza documenti. Non l'ho ancora sposato. Avrei potuto lavorare ma l'emozione di arrampicarsi sulla grondaia fino al quarto piano di un palazzo al sesto mese di gravidanza non la conoscete.

Sono entrata e uscita dal carcere molte volte. Ho violato i domiciliari, non per fame, ma per voglia di avventura quando la mia terza figlia aveva solo poche settimane; mi hanno beccata e processata, sono stata in carcere qualche giorno, qui a Rebibbia, al Nido, poi i domiciliari di nuovo. Infine la latitanza.

I miei figli non sono mai andati a scuola. Troppa paura. Ho vissuto gli ultimi 10 anni da latitante. Se li avessi iscritti mi avrebbero scoperto. Meglio analfabeti che senza una madre.

Mi hanno trovata quando il figlio dell'amore, il quarto, era appena nato. L'arresto è arrivato quando avevo deciso che non avrei più commesso reati.

In carcere ho scoperto la scuola, in carcere ho imparato a leggere, cioè sapevo già farlo, ma ho imparato che capisco quello che leggo. A scuola ho imparato a leggere i grafici, a compilare un bollettino postale, a guardare fuori dalla finestra, a collegare i colori alle emozioni. All'inizio la geometria era troppo difficile, non capivo cosa dovevo fare, poi ho imparato: prima faccio il disegno della figura, poi metto le lettere, poi scrivo i dati, poi scrivo le formule, poi faccio i calcoli, ho imparato e adesso voglio fare la stessa cosa nella mia vita, esco di qui, iscrivo i figli a scuola, cerco un lavoro, faccio fare i documenti al mio compagno, gli cerco un lavoro e me lo sposo. Adesso so che cosa voglio fare e so come farlo.

Me ne vado, ho pagato quello che dovevo pagare, grazie prof, non ho regali da farvi, però mostratemi le chiavi delle vostre case, questa costa tanti soldi, la apro in mezz'ora, questa semplice, a farfalla, è la migliore.

32. La storia di Bibi

Sono Bibi, sono nata in Brasile 30 anni fa e sono (stata) una narcotrafficante e una escort. Sono entrata in carcere tre anni fa quando mi hanno beccata in aeroporto e mi è cascato il mondo addosso. Oggi sono carcerata in un paese straniero, lontana da tutti e dalle mie bimbe. Qui sto male e confido nell'espulsione.

Sono la più piccola di quattro fratelli, la più viziata. La mia famiglia era benestante.

Mio padre è un imprenditore, proprietario di una delle più note librerie della mia città. I più grandi scrittori della letteratura brasiliana contemporanea mi hanno tenuto sulle ginocchia, erano amici di mio padre e di mio nonno. La cultura a casa nostra era un evento quotidiano e non straordinario... Tuttavia a tanta cultura, benessere e sicurezza non sono mai corrisposte, nella mia famiglia, la pace e la serenità dove una bambina e poi una ragazza possa crescere bene.

La cultura da sola non salva nessuno e non ti rende buono. Infatti mio padre non era buono. lui era un uomo violento e usava violenza su nostra madre, incurante della presenza di noi figli. Noi stavamo zitti, terrorizzati e stavamo sempre in guardia, attenti a non far scatenare la sua rabbia su mamma. Lei, mamma, viveva nella paura costante, nel terrore impotente e nell'angoscia di vivere una vita di inferno, lei e noi, perché le furie di mio padre erano imprevedibili e irrefrenabili. Mia madre non si ribellava, né cercava aiuto. come fosse destino. D'altra parte la sua non è una storia insolita: c'è tanta violenza dietro la superficie delle famiglie e non importa che siano ricche, colte o povere e ignoranti.

Diventati più grandi i miei fratelli maschi iniziarono a ribellarsi a tanta violenza e ... usarono altra violenza... fino al punto di minacciare mio padre con le armi. E io? Io ero una bambina e dentro di me crescevano rabbia e senso di impotenza, sempre accompagnati dalla paura.

Sono cresciuta respirando rabbia, umiliazione, violenza, ma sin da piccola confondevo tutto: mio padre diceva che se batteva mia madre era perché l'amava troppo e ne era geloso, rimproverava a mia madre anche di esistere ... Non avevo chiara la distinzione tra violenza e amore e intuivo che era importante essere persone rispettate ... capivo cioè che delle botte era meglio non parlare, ma ero così confusa e piena di rabbia allora, sognavo l'amore ma era quello amarsi? Essere massacrati per la gelosia?

Iniziai a frequentare ragazzi per male, le classiche cattive compagnie, gruppi di giovani violenti che usavano droga e la spacciavano, avevano soldi e bei vestiti eleganti e mi sono perdutamente innamorata del capo, ovvero di un narcotrafficante ...Cosa mi

attraeva? Erano sfrontati e sicuri di sé, non avevano bisogno di chiedere perché avevano tutto e se non lo avevano se lo prendevano. Non mi importava di chi mi metteva in guardia: degli adulti, dei miei genitori, dei miei fratelli non mi fidavo... che credibilità avevano oramai ai miei occhi? D'altra parte io ero ribelle e presuntuosa, e oggi so che non sapevo a cosa andavo incontro, ma anche ricordo bene che se qualcuno mi avesse messo in guardia non gli avrei creduto. Ostentavo sicurezza, ero bella e tutti sembravano volermi e io ne ero lusingata. Non volevo vederlo, non lo sapevo: quello era solo il primo gradino... stavo già precipitando.

Tutto il resto diventa scontato: da donna del capo ho fatto tutti i gradini in discesa e eccomi qui adesso in prigione per aver introdotto droga ... "narcotrafficante internazionale" ... Come suona importante! Roboante addirittura... quando sono entrata in prigione me ne vantavo infatti, non ero mica come le altre, ladre, ignoranti, forse ero anche un po' razzista... non mi piacevano né rom né nere e ne restavo distante, oggi ho cambiato idea e so che sotto la pelle c'è sempre un cuore che soffre qui, ed è questo che ci rende uguali anche se del tutto diverse per storia, cultura, etnia, età, ecc. E poi da quelle che non mi piacciono sto lontana e mi faccio i fatti miei

All'inizio avevo diffidenza verso tutti, ero contro tutti ...Trovai altre ragazze e donne sudamericane come me nei guai per la droga, accusate di aver trafficato droga... Tutte con uomini alle spalle che le avevano illuse, imbrogliate, usate. Di qualcuna sono diventata amica, di una tantissimo e ora che l'hanno trasferita mi manca tanto.

Qui ho riflettuto a lungo sulle mie scelte e su come una cosa sia venuta dietro l'altra come le ciliegie... e ho parlato con qualcuno, psicologi, educatori, dottori, con altri mi sono sfogata, ma il lavoro di capirmi lo devo fare da sola, anche se fa male, tanto, e certe volte mi pare di non farcela.

Quando è che ho iniziato a vendermi per soldi? Cosa volevo dimostrare? Perché diventare merce per uomini che mi compravano per qualche ora? Cercavo relazioni di dominio, storie brevi e violente dove sentirmi insieme umiliata e premiata. La confusione fra possesso e amore in cui ero cresciuta mi teneva stretta in una gabbia nella quale credevo di essere padrona e invece ero una bambolina, una marionetta nelle mani di chi di volta in volta tirava i fili. Avevo fame di amore e ripetevo sempre gli stessi errori "coazione a ripetere" la chiamano. Eccomi qua. Ero orgogliosa ma mi disprezzavo. Se il mio uomo mi trattava male pensavo fosse quello l'amore e mi lasciavo umiliare, usare, vendere.

Sono nate due figlie che ora sono con mia sorella e loro sono tutto ciò che ho fatto di buono, malgrado tutto. Quanto vorrei vederli, quanto vorrei non averli mai lasciati...Il papà è un bravo ragazzo (lui non era violento) e un buon padre, anche se ci

eravamo separati, ma mi vorranno ancora bene? Sono troppi i giorni, i mesi, gli anni ... Mi giudicheranno quando? E io quando saremo nuovamente insieme, saprò guidarle?

Ero (e sono) orgogliosa ma dentro di me mi disprezzavo profondamente ... Qui non è facile non disprezzarsi qui. Ti senti o una cretina o una vittima di ingiustizia. Solo che io non ero una vittima, non ero inconsapevole, ma incosciente, cioè sapevo di correre dei rischi, come sempre e mi piaceva farlo, ma non pensavo che a me poteva capitare tutto quello che adesso sto vivendo. So bene che ho delle responsabilità... nessuno mi ha veramente costretto a portare ovuli, nascosti nel mio corpo, nessuno mi ha veramente imposto di degradarmi fino a vendermi, però non mi ero opposta: ero prigioniera dei miei demoni e credevo di fare tutto per amore e non davo importanza ai rischi senza farmi domande, senza pensarci, senza capire che stavo scegliendo non vedere più le mie bambine. E' il terzo anno che sto qui e penso solo a loro.

A scuola qui in prigione mi hanno voluto bene e aiutato e poi c'era A ... detenuta come me, per un reato simile, e come me straniera, e latinoamericana. A... è stata una sorella più grande che ha preso su di sé, anche la mia debolezza, come sapeva fare lei, anche a costo di perderci la sua di salute. Lei mi ha salvato (e non sono stata la sola ad essere salvata da A... letteralmente) Che amica! Quanto mi manca... e so pure che dove l'hanno mandata sta male ...Lei soprattutto mi ha fatto capire bene che ho tutti gli strumenti culturali e affettivi per essere amata per quella che sono, gratuitamente senza violenza e umiliazione.

Mi sento ancora fragile: fumo troppo, dormo male, prendo farmaci, sono piena di ossessioni e non sopporto l'autorità, le liti e alcune persone. Senza A... sono stata di nuovo persa. I miei punti di forza adesso qui in carcere sono: Dio, la mia concellina, la scuola, il pensiero dell'espulsione e di riabbracciare le mie bambine. Dio prima di tutto: la preghiera è il conforto quotidiano che mi incoraggia, Dio sta sempre dalla mia parte, è vicino a chi soffre e in carcere si soffre sempre. Dio non era così nei miei pensieri prima.

Insegnanti ed educatori aiutano, ciascuno per la sua parte... qualcuno tanto e qualche altro meno. I maestri di italiano, mi insegnano la lingua che ormai adopero con naturalezza anche se con errori soprattutto nella scrittura. Fin dall'inizio i docenti mi hanno seguito tanto e mi hanno anche lasciato un po' scegliere il mio percorso. con loro posso parlare di tutto e anche non parlare affatto se non me la sento. La scuola media non la volevo fare perché nel mio paese sono diplomata e già posso fare l'università, quindi in prigione non volevo rifare i livelli scolastici che già avevo frequentato... e ho scelto la scuola superiore... ma poi era troppo pesante e non mi trovavo bene e non ci vado più... Quest'anno preferisco far da tutor alle principianti di italiano e migliorarlo leggendo libri e partecipare alle attività che mi piacciono e scegliere io cosa mi fa bene e cosa no. A

scuola vado volentieri e mi piace uscire in azienda, specialmente se mettiamo la musica e balliamo, ma non mi devono far fare niente per forza: io non ho bisogno dei titoli di studio italiani, a me serve tornare a studiare al mio paese e anche per questo ho chiesto e aspetto con ansia l'espulsione.

33. Donne ... guai!

Ho iniziato a lavorare e stavo facendo i miei soldi. Poco dopo ho lasciato la mia casa. Ho affittato il mio posto e ho iniziato la mia vita, pensando ai miei affari. Avevo soldi, notti selvagge, drink e molte donne. Per qualche ragione, le donne erano diventate la mia ossessione. Non ho mai avuto una relazione stabile. Mi piaceva giocare con loro. Mi piaceva davvero giocare con i loro sentimenti e poi rompere con loro. Ho provato un piacere incredibile quando le ho visti piangere e implorarmi.

Gli abusi sono presto diventati il mio principale modo di vivere. Stavo bevendo; stavo fumando; Ero in un altro mondo. Ero nel mio universo. Non avevo più contatti con i miei genitori. Non avevo comunque alcuna forma di relazione con mia madre, ma presto persi anche i contatti con mio padre.

Questo finché non l'ho incontrata. Ero ipnotizzato. Ho perso la testa. Ho fatto un errore da principiante. Lei era, tuttavia, il frutto proibito. Era la moglie di uno dei miei cugini. Anche se sapevo che era una follia, non ho resistito. Mi sono innamorato di lei; e il sentimento era reciproco. All'inizio parlavamo all'infinito. Poi, abbiamo iniziato a incontrarci in segreto; inizialmente per pochi minuti e poi per ore. Abbiamo iniziato a prendere un caffè, poi a cenare e poi siamo sempre finiti a casa mia. Un giorno mi disse che mio cugino aveva cominciato a sospettare che stesse succedendo qualcosa, ma non sapeva chi fosse coinvolto. Voleva iniziare a incontrarsi sempre meno. È stato il secondo grande rifiuto nella mia vita da parte di una donna che amavo davvero. Prima era mia madre e ora la prima donna di cui mi sono innamorato, e stavo già invecchiando. Non ho mai saputo cosa fosse l'amore fino all'età di trent'anni. Quando ho scoperto di cosa si tratta in realtà, l'ho scoperto nel modo più duro.

Ho iniziato a impazzire per il fatto che non potevo più vederla. Ad un certo punto mi ha chiesto di interrompere ogni contatto. Questo mi ha fatto infuriare. Da quel momento, la mia missione era uscire con ogni donna. Avevo già iniziato a imboccare la strada sbagliata. Volevo davvero che fosse gelosa. Ho fatto della missione della mia vita raggiungere proprio questo. Ho dimenticato di notare che tutto era sbagliato nella mia nuova relazione. Spremevo soldi, continuavo a bere e bere. In qualche modo, tutto ciò è diventato noto.

Mi sono sempre assicurato che sapesse cosa stavo facendo. Ovviamente, mi sono assicurato che ci vedessimo spesso perché di solito uscivamo con i nostri partner negli stessi posti.

Presto ho iniziato a dover un sacco di soldi. Continuavo a chiedere soldi a mio padre. Quando ha iniziato a preoccuparsi e a rimproverarmi, ho smesso di parlargli ancora una volta. Non avevo lavoro, non avevo soldi, ma non ho mai smesso di bere e fare festa ogni sera. Un giorno, mentre ero ubriaco, la mia nuova ragazza decise che era una buona idea incontrare il suo ex in modo che risolvessero le loro divergenze. non ho esitato. Siamo saliti sulla mia macchina e siamo andati a cercarlo. Ero completamente fuori di testa. Non avevo idea di come avrei potuto avere una pistola in mano e un cadavere accanto a me. Avevo toccato il fondo.

Fui presto messo dietro le sbarre con l'ergastolo dopo essere stato condannato per omicidio. Mi ero perso, all'inizio. Ho avuto bisogno di molto tempo per rendermi conto di cosa fosse realmente accaduto. dovevo ritrovare me stesso. La mia unica via di fuga è attraverso i libri. Ho iniziato a leggere libri di filosofia. In questi sette anni di carcere ho trovato la pace che cercavo sempre. Ho ritrovato il mio vero io. Ora studio; Ho nuovi obiettivi.

34. Una buona lezione

Mio padre è partito all'estero quando avevo due anni. Mia madre, quando avevo cinque anni, è andata in Grecia come immigrata finanziaria. I miei nonni e mia zia si sono presi cura di me fino al 2000, quando mia madre ha deciso di portarmi con sé. Quindi non potendo portarmi senza il consenso di mio padre, perché ero minorenne decise che non aveva altra scelta che portarmi oltre confine illegalmente. Sebbene avesse i documenti di soggiorno legale, abbiamo attraversato il confine illegalmente. A Evros siamo stati accolti da un turco e in barca abbiamo attraversato la Grecia. Il pericolo che abbiamo affrontato era evidente agli occhi di un bambino di otto anni. Ma tutto è andato bene e abbiamo raggiunto Salonico in macchina.

Mia madre lavorava come domestica permanente per la signora Soula. Stavo crescendo velocemente come tutti i bambini. Ho finito le elementari e ho iniziato le superiori con grande entusiasmo. Ho cambiato amici, ne ho conosciuti di nuovi, ascoltato musica rap, indossavo abiti larghi, scarpe larghe, avevo i capelli raccolti in una triglia, un piercing sotto le labbra e una piuma nella cartilagine, in alto all'orecchio. Mi piacevano le moto e occasionalmente guidavo la moto di un amico. Allora ci chiamavano "canguri".

Conoscendo sempre più ragazzi e di solito più grandi, abbiamo iniziato a guardare e fare cose che avevamo visto solo in televisione. Con sempre più entusiasmo (non

abbiamo detto no a niente), abbiamo iniziato a fumare ganja per la prima volta alle 12. Poi abbiamo iniziato ad annusare benzina pulita che abbiamo comprato al supermercato. Insieme ad altri abbiamo iniziato a rubare biciclette. Ognuno di noi aveva una bicicletta rubata e facevamo delle gite. Poi un'altra banda ha iniziato a rubare moto. Adesso ci vergognavamo delle nostre bici e iniziammo a rubare anche le moto.

Tuttavia, sono stato uno studente abbastanza bravo fino alla prima classe del liceo. Ho frequentato una scuola di lingua inglese e ho fatto informatica. Inoltre, andavo spesso a Themi, dove viveva la ragazza che amavo allora, Lia. Lia era una ragazza poco saggia che fumava anche cannabis e non era brava a scuola, ma mi sentivo davvero bene con lei. Un giorno le ho chiesto di venire a stare con me. Anche lei ha rifiutato e per egoismo ho deciso di non chiamarla più. Dopotutto, le ragazze mi volevano e potevo avere qualsiasi ragazza che mi piacesse.

Con la mia banda all'epoca facevamo molte cose illegali. Avevamo preso molto sul serio il problema del furto e abbiamo iniziato a rubare pezzi di ricambio dalle moto. Siamo entrati in un supermercato e abbiamo rubato tutto ciò che potevamo. Per noi era una routine. Abbiamo pensato che fosse "bello" quello che abbiamo fatto, perché non c'era altro motivo. Le nostre famiglie ci hanno offerto tutto. Non ci è mancato nulla. Ma pieno di arroganza ed entusiasmo, lo abbiamo visto come un segno di virilità. Così abbiamo partecipato a tutte le occupazioni edilizie e a tutti i giochi che si svolgevano nei licei del quartiere. Tutti ci conoscevano come "i cattivi".

Ho iniziato la seconda classe del liceo e il mio amore ha bussato alla mia porta. Mi piaceva una ragazza, non una delle ragazze che conoscevo, ma una diversa, che mi evitava. Questa è stata una sfida per me! Era molto bella e dolce. Allo stesso tempo, era una delle migliori studentesse della sua classe. Mi sono avvicinato a lei e ho iniziato a farle i complimenti. Per diversi giorni dopo la scuola l'avrei accompagnata, presentata ai miei amici e conoscenti, ma lei non si è arresa.

Un pomeriggio, sotto casa mia con una scritta al cioccolato "Lacta" con inchiostro nero "Ti amo", le chiedo di iniziare una relazione con me. Lei ci è voluto un po' per rispondere, cosa che non mi piaceva. Stava fissando me, poi il muro a destra. Mi ha fatto guardare il muro, dove ho visto un cuore e al centro LIA + Fro = LFE. Fro era il mio soprannome. L'ho baciata e le ho dato il tempo di pensarci. Infine, dal 24/4/2017, giorno del genocidio degli armeni, abbiamo iniziato una relazione a lungo termine. Il suo nome riempiva di graffiti tutti i muri vuoti del quartiere, le mie borse, i miei libri, i miei quaderni.

Abbiamo passato insieme ore infinite. Era di basso profilo, sensibile, umile, un'ottima studentessa ed eccessivamente gelosa ma aveva ragione perché le ragazze non mi lasciavano in pace e non ho mai avuto modo di liberarmi di loro. Col tempo, poiché sapeva con che razza di bastardo era coinvolta, ha iniziato a predicare sui miei amici che cercavano di proteggermi. Questo era uno dei motivi per cui litigavamo continuamente. Non volendo rompere con i miei amici e le mie cattive abitudini poiché ero uno dei leader

e sentivo che li avrei traditi e sarei stato considerato un deficiente, ho iniziato a mentire e a nascondere molte cose. Avevamo già iniziato a taccheggiare e usavamo la cannabis quasi ogni giorno.

Poiché la mia ragazza doveva andare a casa presto, potevo andare in giro liberamente. Di solito rubavamo moto, andavamo a fare un giro fuori da un grande magazzino con moto rubate. Eravamo entusiasti di assistere alle dimostrazioni e alle gare di moto, finché non abbiamo sentito le sirene e abbiamo corso come topi e abbiamo creato un mix di diversi tipi di motociclette.

Siamo arrivati dall'altra parte della città, la maggior parte di noi senza casco, cartelli, luci accese e molti altri con beni rubati.

Passarono gli anni. A sedici anni trovai un lavoro estivo nella creperie del quartiere, uno dei negozi più famosi della città. Fino ad allora, ero un piccolo bastardo. Ma ora mi sentivo di diventare maturo. Mi sono tagliata i capelli, ho rimosso il piercing e sono diventata un po' più trendy. Ho preso la mia prima moto, una moto da cross motocross Honda CR 2000 del 2000 senza patente e targa rossa come il fuoco! Presto me ne sono innamorato. L'ho legata con un sacco di catene nel mio cortile e ho perso ore a guardarla finché non ho capito che non era solo un potente strumento per la montagna, dove andavo ogni domenica con un gruppo di amici, ma era molto meglio per i furti a notte perché non aveva targhe, né era registrato da nessuna parte. Presto i miei amici mi hanno suggerito di affittarla e usarlo di notte, ma senza il mio coinvolgimento, perché stavo lavorando in quel momento.

Abbastanza presto, tuttavia, mi sono unito mentre allo stesso tempo lavoravo e frequentavo la scuola con l'obiettivo di entrare all'università o in un istituto tecnico. Ero in terza classe del liceo e pochi mesi prima degli esami di ammissione a livello nazionale, io insieme a un paio di amici, ho deciso di entrare in un internet caffè di notte quando era chiuso. Così ci siamo incontrati con i miei amici e abbiamo aspettato il quarto, che è arrivato con un ragazzo che non conoscevamo, ma ci ha informato che anche lui si sarebbe unito a noi. Con qualche piccola modifica con un pennarello sulle targhe dell'auto, indossando berretti e berretti abbiamo parcheggiato in un vicolo stretto vicino al negozio. Con grande abilità siamo entrati e abbiamo iniziato a saccheggiare il negozio prendendo TV, computer, PlayStation, qualche soldo alla cassa e accessori vari.

Sfortunatamente, mentre stavamo caricando, un vicino ha chiamato la polizia per disturbare la privacy. Ci siamo messi a correre lasciando lì la macchina, ci siamo buttati addosso tutto quello che avevamo e ci siamo diretti verso altre direzioni. L'ultimo si era arreso, noi quattro eravamo scappati, ci siamo lasciati ma eravamo spaventati a morte. Ma non ci volle molto perché la polizia scoprisse tutto. Così, la mattina dopo sono venuti a casa mia, dove mia madre non sapeva nulla, ma, per paura, non ha aperto. Quando ero a casa della mia amica, ho chiamato mia madre e le ho spiegato come stavano le cose. Abbiamo deciso di incontrare il terzo dei miei amici a casa mia, alla presenza dei nostri

parenti. Questo tizio aveva fatto uso di droghe ed era totalmente contrario a consegnarci alla polizia.

E in quel momento, la polizia insieme al pubblico ministero hanno bussato alla porta. Il terzo cerca di buttarsi dal balcone, mia madre glielo impedisce e lo chiude a chiave nell'armadio. La polizia arresta me e il mio amico. Ci controllano a fondo e trovano elettrodomestici, telefoni cellulari, laptop e macchine fotografiche. Ci portano al reparto sicurezza dove hanno tenuto gli altri due, che ci hanno già dato all'asciutto e inoltre avevo lasciato il cellulare nel vano portaoggetti.

Quando siamo stati arrestati ho detto che non lo avevamo organizzato e lo abbiamo fatto spontaneamente, finché non mi ha mostrato le testimonianze degli altri che mi accusavano di essere un capobanda criminale. Ci hanno portato al centro di detenzione e il giorno dopo abbiamo avuto un processo che è stato rinviato di tre giorni.

In questi giorni mia madre mi ha convinto che sarebbe stata una buona idea se anche il terzo ricercato si fosse arreso. Ha accettato e ci siamo incontrati in una cella. Avevamo accettato il fatto di essere un passo avanti rispetto al carcere e di gestire questi giorni come meglio potevamo.

Siamo andati in tribunale, ci hanno dato tutti la stessa condanna, tre anni di carcere e tre di sospensione. Abbiamo impugnato la sentenza e siamo partiti.

Ho ricominciato da capo. Passarono sei mesi ed ero depresso per gli eventi passati. È stato allora che è arrivata la buona notizia per me. Sono stato ammesso a un'università tecnica regionale nel 2011. Ho iniziato le mie lezioni e allo stesso tempo ho iniziato il mio nuovo lavoro in una creperie nel centro di Salonicco, gestita dalla moglie del mio ex capo che sapeva quanto fossi bravo a lavorare. Lei mi ha sostenuto, ho continuato le mie lezioni con grande successo. Nel primo semestre sono comparso in corte d'appello dove è comparsa anche la mia ragazza come testimone della mia buona condotta. Lavoravo sodo, per infinite ore, mentre la mattina mi recavo nel paese vicino per seguire le lezioni. Quindi non ho avuto il tempo di incontrare la mia ragazza, avendo iniziato a lavorare in un ristorante come fattorino. Il tempo che passavo con lei era quasi esclusivamente telefonico. Era entrata all'università nel dipartimento di bellezza, aveva fatto nuove amicizie, eravamo quasi separati e la ciliegina sulla torta era stata mia zia e ho aperto un bar nel quartiere dove lavoravo come barista. Mentre la creperie stava per chiudere, ho smesso di lavorarci e ho continuato a lavorare al ristorante e al bar.

POI e io ci siamo lasciati perché ero stanco. Ma quella separazione mi ha ferito molto perché ero principalmente io quello da biasimare. Uscivo tutte le sere fino al mattino e compravo una Ford Focus, che era l'auto dei miei sogni. Avevo un sacco di soldi, avevo un doppio stipendio, perché lavoravo anche in un piccolo negozio aperto 24 ore su 24. Una notte decisi di andare a cercare Lia da Thermi. io andai a casa sua e suonai il campanello, quando una giovane vicina mi disse che la casa era vuota da anni e che lei

abitava a Tagarades. Quindi, non sapendo dove trovarla, ho chiesto ad una mia amica di cercarla su facebook.

L'ha trovata e le ha chiesto di me e lei ha accettato di dargli il suo numero di telefono in modo che potessi chiamarla. Non ho perso tempo, l'ho chiamata subito. È rimasta in un villaggio della Calcidica con un giovane negli ultimi due anni. Le ho detto che volevo vederla. Era la domenica di Pasqua, sono salito in macchina e sono andato a casa sua la notte, aveva la valigia pronta e insieme al suo piccolo barboncino terrier, è entrata di nascosto nella mia macchina e siamo partiti. Quell'estate io, Lia e la sua ragazza Mary passavamo un periodo frenetico bevendo alcol, cannabis e cocaina, cosa che avevo iniziato a fare ultimamente. Tante avventure, esperienze indimenticabili, feste frenetiche, 16.000 chilometri di viaggi on the road in macchina e ho speso molte migliaia di euro. Poi, una notte, per la seconda volta, in un litigio, ho rotto con Lia dei miei sogni che non erano cambiati affatto da quando l'avevo incontrata.

Al bar dove lavoravo all'epoca, c'era quella ragazza, la ragazza di mio cugino, che aveva un nome strano.. Ci siamo riconciliati presto e lei mi ha seguito durante le mie pause notturne. Ha sperimentato qualcosa che non aveva mai visto prima.

È rimasta colpita dal rispetto che ho ricevuto in tutti i negozi della città, dai dolcetti, dal caviale rosso e nero che mi è stato portato come accompagnamento alle bevande e altro ancora. Ovunque andassimo, mi prendevo cura di lei come una bambina, perché pensavo fosse ingenua e inesperta e le piaceva. Così il mio amore si è svegliato, tutti i miei sentimenti si sono svegliati e ho iniziato a perdermi nel suo mondo. A quel tempo, avevo un amico che aveva una moto che guidavo con la mia ragazza che era spaventata. Abbiamo iniziato ad andare in giro tutto il giorno ogni volta che non avevo lavoro. Così ho lasciato l'università e anche lei il dipartimento di filologia. Mentre ero con lei ho fermato i furti e le rapine poiché tutti nella sua famiglia erano agenti di polizia e lei voleva essere una poliziotta.

Ma non mi sono allontanato a lungo dal crimine. Insieme ad un mio amico abbiamo avviato frodi con le compagnie di assicurazione. Abbiamo denunciato il furto di motociclette costose e poi le abbiamo vendute come "rubate". Qualcosa di non così rischioso. Quindi per due anni ho vissuto in un sogno con lei. Ho provato i sentimenti più intensi della mia vita. Avevamo una chimica che né lei né io avevamo mai avuto, una passione reciproca, un'attrazione indescrivibile.

All'improvviso ci siamo svegliati all'improvviso e per alcuni stupidi motivi ci siamo lasciati. Avevamo quasi abbandonato tutti, ma siccome avevo molte conoscenze, alcune persone del mio passato sono venute a trovarmi quasi per caso nel momento in cui ero più debole che mai. Mi hanno chiesto di aiutarli con alcuni lavori. Non avevo motivo di dire di no, volevo andarmene. Mi sono rimesso in gioco dall'inizio, ma niente furti, niente truffe, avevo paura dei furti, mi sentivo insicura. Quindi abbiamo ottenuto gli strumenti di cui avevamo bisogno e abbiamo iniziato a monitorare. Per un po' questa è stata la mia

routine quotidiana, fino a quando la ragazza che ho amato di più nella mia vita è apparsa di nuovo all'improvviso. Ha deciso di studiare all'Accademia di polizia. Così ho deciso di rinunciare all'illegalità. Abbiamo deciso che l'estate era vicina per andare a Halkidiki e vivere insieme. E così dopo tanti anni siamo tornati insieme. Con il passare del tempo mi sono dimenticato che in autunno sarebbe andata ad Atene e ho deciso di andare anche al Politecnico, finire gli studi, laurearmi e andare a vivere con la mia ragazza. Ma poiché non voleva avere una relazione a distanza, ci siamo lasciati di nuovo.

Dopo la separazione, ho finito per trovare conforto nel bere e nelle sostanze per mesi, cadendo più in basso che mai nella mia vita, piena di frustrazione per tutti i miei sogni. E non essendo in grado di sollevare quel fardello, tutti i miei amici si sono presentati di nuovo e hanno cercato di risollevarmi il morale ricordandomi quanto sono importante per le persone intorno a me. Tra loro c'era una vecchia conoscenza che voleva fare qualcosa di illegale vicino alla città che stavo studiando. Non ho pensato affatto alle conseguenze delle mie azioni e, fidandomi del mio amico, l'ho seguito senza pensarci due volte. In seguito fui accusato di essere complice di un tentato omicidio.

Dopo l'incidente sono iniziati gli esami. Dopo molte pressioni da parte di amici, ho promesso che avrei studiato sodo, che avrei fatto del mio meglio per superare il numero massimo di corsi. E così mi sono ritrovato di nuovo, perché quando pensavo a qualcosa niente poteva fermarmi. Ho deciso di finire l'università il prima possibile.

Tre settimane dopo il mio amico è stato arrestato per qualcosa che avevo già dimenticato e che avevamo fatto insieme. Avevo già i risultati degli esami e né io né i miei amici potevamo credere di aver superato così tanti corsi in un periodo. Il mio morale era alto, il mio viso era raggiante. E col passare del tempo, era chiaro che il mio futuro era sulla strada giusta. Avevo rinunciato per sempre al mio passato e insieme a tutte le brutte esperienze avevo cancellato anche i bei ricordi. Superato l'uso di droghe e tutto il resto che era illegale, anche con persone coinvolte in attività illegali. Ho iniziato a fare la mia vita come la immaginavo e la cosa più bella è stata che ogni giorno realizzavo i miei desideri. Così ho scritto sul muro di casa mia "fai qualcosa di straordinario per te" per ricordarmi ogni mattina che dovrei essere felice delle mie azioni. Ho iniziato lezioni di chitarra e yoga, ho portato a spasso il cane, sono andato a pattinare, ho iniziato a fare esercizio, ho letto libri, ho cucinato cibo e dolci. Ho finito le lezioni del semestre primaverile e mi restavano cinque lezioni prima dell'allenamento. Ho preparato le mie cose e ho iniziato un lavoro estivo.

Dopo un'estate intensa sono tornato nella città in cui stavo studiando per finire quello che avevo iniziato. Dopo qualche settimana, una mattina qualcuno bussò alla porta ed entrarono molti poliziotti. Chissà cosa sta succedendo, mi dicono che va tutto bene non preoccuparti. Così ho aspettato in silenzio che la ricerca finisse. Quando ebbero finito, fui portato alla stazione di polizia, dove aspettai per un po' senza sapere perché ero lì. Mi hanno portato dall'investigatore, mi hanno mostrato foto e video di quell'ultimo crimine.

Mi hanno accusato di essere coinvolto in un tentato omicidio, mi hanno messo in detenzione e mi hanno portato dall'investigatore per testimoniare. Le cose non sono andate bene lì. Sono rimasto scioccato nel vedere la mia vita distrutta. Sono stato messo in custodia. Dopo alcuni giorni nel centro di detenzione, tutte le persone nel mio ambiente erano sconvolte e anche mia madre, che a quel tempo era in Armenia.

Ho preparato le mie cose essenziali per la prigione. Non c'era ritorno, era una strada a senso unico. Avevo le idee più chiare ora, quindi non mi sono permesso di essere frustrato nemmeno per un momento. Ormai era troppo tardi, dovetti accettarlo quando salii sull'autobus e mi sedetti vicino al finestrino. E in silenzio guardavo la strada per Larissa. Questa sarebbe stata l'ultima volta che avrei visto la società e la bellissima natura con le bellissime spiagge all'orizzonte. Scesi al parcheggio della prigione, passai il controllo e fui portato al 2° Stormo. Mi hanno dato un pezzo di carta per la mia cella e quando sono entrato nell'Ala non sapevo nessuno né in che direzione andare. Chiedendo qua e là sono stato condotto nel mio reparto dove, dopo aver disfatto le mie cose, ero un po' emozionato di vedere alcune cose che non immaginavo di vedere lì come, televisione, frigorifero, bollitori, che ricordavano tutti la vita umana. Dopo aver conosciuto le persone con cui stavo, mi hanno fatto il giro del carcere e hanno cominciato a spiegarmi le cose in dettaglio, come le ore nel cortile, le ore dei pasti e alcune altre norme del carcere. Mi sono adattato presto e ho fatto molte conoscenze, per quanto brutta fosse la situazione.

Non mi permetto di crollare pensando che ero lì a causa del mio giudizio poco chiaro. Senza perdere tempo ho iniziato a leggere libri, suonare la chitarra, fare esercizi intensi.

Il mondo in prigione è lo stesso del mondo fuori, ognuno con storie ed esperienze diverse. Avevo incontrato molti criminali e fuorilegge in generale, quindi non mi sembrava fosse qualcosa di diverso. Era solo che avevamo fatto tutti qualcosa di illegale, che avevamo in comune. In prigione non perdo un minuto e cerco di riempire ogni minuto con qualcosa di interessante. E quando ero fuori e sentivo altri che erano stati in galera dire che il carcere era una specie di "università" avevo l'impressione che chi andava in galera diventava un criminale "certificato" e anche in carcere si impara a essere un criminale più metodico.

Ma ora non ho più la stessa opinione. Per fortuna ora capisco che la prigione è un'università per te stesso, come ritrovare te stesso, cosa hai seppellito dentro, come affrontare gli altri, come dire la verità dalle bugie. Non penso a quando uscirò di prigione, né pianifico per il futuro. Ho un solo desiderio, laurearmi anche dentro il carcere. Ogni giorno incoraggio la mia famiglia e i miei amici a non preoccuparsi per me. Questa è stata una lezione molto potente e, anche se avevo preso la decisione di non fare più qualcosa di illegale nella mia vita, questa esperienza è stata probabilmente il segno distintivo della mia decisione. Per quanto sciocco possa sembrare, sono contento che sia successo ora a questa età che non ho famiglia o bambini fuori che mi aspettano come gli altri prigionieri.

Un'altra lezione sono le persone reali che mi stanno accanto e si prendono cura di me a differenza di altri che sono scomparsi o non dedicano un paio di minuti per parlare con te. So per certo che la società non mi tratterà come faceva prima che ottenessi l'etichetta di prigioniero, ma questo mi incoraggia ancora di più perché sarò accettato da persone che mi trattano per quello che sono veramente e farò del mio meglio per continuare la mia vita e trovare ciò che ho perso in tutto questo anno e più cose che avrei gestito.

35. Ivana, la... vampira della mia vita!

Vengo da una famiglia molto povera che viveva in un piccolo villaggio dell'Arcadia montuosa. I miei genitori erano persone semplici e frugali, poco parlanti; persone di fatica quotidiana e di duro lavoro tutto il giorno che hanno cercato di sbarcare il lunario e non volevano nulla di essenziale che mancasse alla nostra famiglia. Avevano una piccola fattoria e si occupavano di allevamento e agricoltura. I prodotti che producevano servivano per la nostra alimentazione quotidiana, ma venivano venduti anche ai negozi commerciali di Vitina e Tripoli.

Mio padre, rincorrendo la paga giornaliera, si occupava di vari altri lavori, ovunque li trovasse: o nelle fattorie di altri compagni, o come fabbro: conosceva quest'arte. Tuttavia, nonostante le dure condizioni di vita, la vita era semplice e naturale; ciò derivava anche dal fatto che il tempo sembrava scorrere allo stesso ritmo immutato per decenni.

Quindi, fin da piccola ho anche imparato il duro lavoro, poiché occasionalmente aiutavo i miei genitori - insieme ad andare a scuola - nel loro lavoro quotidiano e ovunque potessi.

Ho finito le scuole elementari e medie a Vitina e per diplomarmi mi sono dovuta trasferire nella città più grande di Tripoli e stare da uno zio. Questo cambiamento nella mia vita, e soprattutto in quel periodo molto critico della mia adolescenza, cioè quando i giovani plasmano la loro identità, è stato per me cruciale. Tripoli era una città più grande sia del mio villaggio che di Vitina presi insieme. Era un centro regionale con più opportunità, ma anche più tentazioni, per un giovane, tanto più per un ragazzo di campagna che non aveva esperienza nella vita in rapida evoluzione e nella varietà dei rapporti sociali in città così grandi.

Così ho finito il liceo a Tripoli e senza pensarci troppo dopo il diploma ho continuato a vivere lì. Quando ero già al liceo, ho iniziato a lavorare part-time in una caffetteria locale, per non gravare mio zio e per contribuire finanziariamente alla casa ospitante. All'inizio facevo tutto alla caffetteria, compreso: pulire, servire e, infine, fare il

barista. Così è andata allora la mia vita, tranquilla e spensierata, e ho goduto di ciò che poteva offrire la vita in una città di provincia.

Tuttavia, le mie richieste non erano ancora né grandi né convincenti e vivevo semplicemente ogni giorno per sé, come ogni giovane della mia età, senza praticamente alcun progetto a lungo termine per il futuro.

Così gli stessi ritmi di vita che avevo conosciuto a quel tempo continuarono dopo aver completato il servizio militare, fino a raggiungere i 24 anni circa. Poi, su spinta accidentale di un amico, decisi di trasferirmi ad Atene.

Ad Atene la vita era più intensa sotto ogni aspetto e più diversificata, offrendo, ovviamente, maggiori opportunità di lavoro. Tuttavia, solo in carcere e dopo un lento e doloroso flashback della mia vita - dal momento che l'unica cosa che il carcere può finalmente offrirti è il tempo per pensare - ho capito che lasciare Tripoli per Atene non era che una fuga dalla sensazione di disgregazione quotidiana causata dalla monotonia del vivere in provincia; una monotonia che mi tiranneggiava. Quello che cercavo era il cambiamento; però a quell'età non sapevo ancora cosa volevo cambiare; Non sapevo ancora chi ero e cosa volevo diventare. Sembra che la sicurezza data dalla vita incolore in provincia, le mie deboli esperienze personali a Tripoli e la mia giovane età - unite alla forza prorompente della mia giovinezza di conquistare il mondo intero e alla passione per la vita - mi abbiano impedito di chiedere auto conoscenza. Vorrei esplorare l'esterno piuttosto che l'interno. Ma chi preferisce il contrario?

Lì, nella vasta e rumorosa città, ho iniziato a lavorare prima come cameriere e poi come barman in uno dei grandi locali notturni della capitale. Il denaro che guadagnavo era molto più di quello che guadagnavo a Tripoli, ma per la vita ad Atene era solo un reddito fisso che aiutava a vivere una vita dignitosa; né molto né poco. Eppure tutto questo creava una nuova contraddizione. I soldi che guadagnavo in un club del genere erano pochi. D'altra parte, era un lavoro con data di scadenza. Potevo lavorare come barista e cameriere finché ero giovane, capace, simpatico; purché avessi una bella faccia. La politica dei datori di lavoro in tali negozi era di cambiare il personale a intervalli regolari in modo che le persone non si annoiassero contattando sempre le stesse persone.

Infine, la quantità di ore che ho lavorato è stata molto impegnativa rispetto alla quantità di denaro che ho guadagnato. Di conseguenza mi sentivo sempre stanco fisicamente e mentalmente, anche quando non lavoravo.

Tuttavia, sentivo che la compensazione per tutto ciò che provavo di negativo arrivava ogni giorno sotto forma di avventura. Perché ad Atene ogni giorno era una nuova avventura speciale, piena di nuove esperienze che mi caricavano di energia e mi toglievano la fatica.

Così pensavo allora. ancora non mi rendevo conto. Non sapevo che qualsiasi sovraccarico di potere psicosomatico avesse un impatto a lungo termine. Era un conto in attesa di essere pagato, qualcosa in sospeso da fare, ma che causava nuovi guai.

A quel tempo ero ancora giovane e pensavo che avrei dovuto vivere la mia vita in un in un altro modo: se non al massimo, almeno all'apice della passione giovanile. Perché ero proprio questo: un giovane che dalla provincia veniva nella grande città senza esperienza e riflessione, ma pieno di passione per vivere e divertirsi.

Naturalmente, ero generalmente motivato dal fatto che per i successivi sette anni ho avuto un lavoro fisso. L'uomo nel cui club lavoravo aveva altri due posti come questo e alcuni grandi caffè sparsi nel centro di Atene. Inoltre, non solo ero molto bravo nel mio lavoro, ma avevo anche un bell'aspetto, ero simpatico e gioioso con i clienti. Così ho cambiato vari post. Volevo solo vivere o meglio divertirmi senza programmare, assaporando tutto quello che mi era mancato negli anni precedenti vivendo in provincia.

Tuttavia, tutte quelle privazioni che avevo attraversato durante i tempi difficili nella provincia - insieme al mio incontro improvviso con le ricche esperienze e opportunità sociali e materiali offerte così generosamente e incommensurabilmente ad Atene - hanno sviluppato in me una disposizione arrogante; e anche gelosia e maleducazione; e così sono arrivato a pensare che tutto il mondo girasse intorno a me. Ero già diventato un bastardo egoista che si preoccupava solo della sua pelle e di ciò che poteva facilmente afferrare, ignorando i sentimenti degli altri. Un rullo compressore che ha costruito strade nella vita premendo spietatamente i desideri, i bisogni e i sentimenti di coloro che si sono avvicinati a me, specialmente di coloro che consideravo consumabili per i miei scopi. Ma nonostante la mia spudorata immoralità, non sono mai andato oltre i limiti della legge o almeno non ho ancora camminato sulla via dell'illegalità.

Così, grazie al reddito fisso che avevo dal lavoro e ad alcuni bonus extra da altre occupazioni, ho preparato il palcoscenico della mia vita per godermela, compreso un monolocale ben arredato in affitto nella periferia sud, una macchina veloce, un guardaroba con vestiti costosi, ma soprattutto una personalità piacevole che ha affascinato gli altri e uno stato d'animo per la vita buona e di qualità. Tuttavia, la ciliegina sulla torta era il mio bel viso giovane e il corpo muscoloso che era stato costruito dal duro lavoro nella tenuta del villaggio e che avevo mantenuto con grande cura nel corso degli anni. Tutto questo non è stato fatto dall'oggi al domani, né era questo lo scopo.

E quando ho creato l'immagine di me stesso, come volevo proiettarla a tutti gli altri e come volevano vederla gli altri, ho iniziato a cercare ciò che poteva far salire l'adrenalina al rosso. Quella era l'avventura che emergeva ogni giorno o meglio dopo la mezzanotte; si incarnava nella forma della donna, non di una in particolare, ma della donna in generale come specie biologica separata. Credevo allora che tutto ciò che gli uomini fanno e cercano in questo mondo – come il potere, il denaro, la bellezza, la salute e la reputazione – finisce sempre nella donna, che è il motivo eterno dell'azione degli uomini nella vita. Non so perché ciò accada; può essere dovuto a qualche impulso biologico e psicologico intrinseco, ma anche al nostro bisogno di essere accettati come uomini dalle donne; o, perché le donne sono una respinta della popolazione maschile.

Quindi, le donne sono state per me l'ultimo e più necessario tassello del puzzle che completa l'immagine personale. A quel tempo, vedevo ogni donna come un piacere diverso, separato e consumabile che mi spingeva ad assaporarlo, a padroneggiarlo totalmente, non solo fisicamente ma anche emotivamente. E questo mio comportamento verso le donne era illimitato e senza fine. Non ero un odiatore di donne o, meglio, non mi consideravo tale allora. Ho amato le donne nel mio modo malato, attraverso una prospettiva totalmente malsana, che distorce l'immagine fisica della donna nella mia mente. Nel mio microcosmo ogni donna non era che un singolo trofeo che andava aggiunto in qualsiasi modo e costava alla mia collezione di trofei.

Ecco cosa ero in quei tempi: un bastardo di prim'ordine, senza coscienza, completamente indifferente a chi e come avrebbe ferito con il suo comportamento, un predatore spietato che sapeva sfruttare solo la cosa migliore e più preziosa che una donna potrebbe offrire: se stessa. Naturalmente, questo stava accadendo anche per la natura del mio lavoro. Perché ogni sera, dai diversi posti in cui lavoravo, incontravo ogni tipo di donna; erano diversi non solo nell'aspetto ma anche per quanto riguarda il livello economico, sociale, educativo, professionale e di età. Poi si è svegliato il sentimento del cacciatore in me, la sensazione della mia adrenalina in aumento:

Ho dovuto adattare ed evolvere le mie tattiche a seconda di ogni preda diversa, di ogni donna diversa. Si trattava, in sostanza, di un malato gioco di dominio che soddisfaceva alcune delle mie indefinite insicurezze interiori, come essere un povero ragazzo di villaggio, spericolato e pieno di frivolezze giovanili, che improvvisamente ha lasciato la campagna per trasferirsi nelle ville dell'alta società della capitale che sono sorprendentemente luminoso a causa delle folle aristocratiche e del loro lusso.

Tutto questo ha creato in me vari complessi esistenziali. E da questi nasceva un'insaziabile tendenza all'arroganza che si fondava sulla gelosia, l'invidia, l'ipocrisia.

Non lo so come, ma dal primo momento ho sentito il desiderio di dimostrare, prima a me stesso e poi a tutti gli altri, che ero una persona molto importante. Dopo matura riflessione all'interno del carcere mi sono reso perfettamente conto che in realtà non volevo dimostrare una cosa del genere. Ero diventato parte di questo mondo; e questo mi bastava, anche come servitore superbo, che indirettamente serviva e facilitava l'arroganza sociale e l'eccentricità di tutti coloro che giacevano su questo "lettone" della movida ateniese. I miei occhi vedevano molto, le mie orecchie sentivano ancora di più: segreti oscuri e non raccontati.

Forse tutto questo è iniziato per un'iniziale tendenza sovversiva di sex-mania che nel tempo si è trasformata in qualcos'altro, completamente diverso; per le donne che ritenevo più facili, meno interessanti e utili ai miei bisogni, cominciarono gradualmente ad allontanarmi. Quelle donne non mi interessavano molto.

Quindi il piacere del rapporto sessuale non era più fine a se stesso. Il sesso con queste donne ha perso il significato capitale che aveva avuto una volta. Al contrario,

L'attenzione si è concentrata sulle donne che sono considerate trofei dagli uomini, cioè su quelle donne che "presentano" un certo grado di difficoltà. Ero dipendente dall'idea del piacere, che deriva dall'idea dell'impossibile; cioè dall'idea che sono riuscito là dove altri avevano fallito. Sebbene fossi allora un uomo senza un progetto preciso e fermo per la sua vita, posso dire che il mio utilitarismo conviveva armoniosamente con una mania non dichiarata di fare sesso. Non mi bastava più sopraffare le donne fisicamente ed emotivamente, ma anche spremerle finanziariamente, cioè unire piacere e beneficio; una continua scivolata verso l'immoralità senza alcuna fine visibile.

Così è andata la mia vita nei primi anni della mia permanenza ad Atene, fino al momento in cui Ivana, proveniente dalla Bulgaria centrale, è apparsa inaspettatamente nella mia vita. Ivana era una delle persone che si precipitano nella vita di qualcuno e ribaltano tutta la sua visione del mondo, tutte le sue abitudini precedenti, e lasciano dietro di sé detriti. Non era una semplice creatura, nonostante la semplicità dei suoi desideri e desideri. I suoi bisogni erano così urgenti e immediati che avevano costruito un personaggio molto complesso e completamente lunatico.

Ivana non era altro che la mia versione femminile; ma lei differiva da me in un punto cruciale. Era più consapevole di chi era, cosa voleva e come avrebbe acquisito l'oggetto del suo desiderio. Tutta la sua vita è stata una performance teatrale impeccabile in cui ha cambiato ruolo. Era il bagliore della teatralità del suo personaggio che mi affascinava e mi stringeva a lei, tanto che non riuscivo a porre fine a ciò che ancora oggi non avevo pienamente accertato: la sua motivazione.

Sosteneva che le sue azioni miravano sempre alla sua sopravvivenza; era cresciuta nel difficile ambiente bulgaro del dopo Guerra Fredda, il che significava che portava dentro di sé molte turbolenze. Non sono mai riuscita a cogliere tutta la mania autodistruttiva che a volte manifestava. Come si è scoperto, non ero affatto intelligente.

Quando Ivana è apparsa in prima linea nella mia vita, ero dipendente dal vedere le donne come potenziali prede che avrebbero soddisfatto ogni mia esigenza. Non avevo mai immaginato che potesse esistere una donna che mi considerasse una preda. Il mio grande errore è stato quello di averla sottovalutata dal primo momento, come ho fatto con qualsiasi altra donna.

Presto le mie richieste sessuali si sono trasformate nelle sbarre che mi hanno imprigionato nelle regole del mio gioco. Ora ho capito che quello che provavo per lei allora era qualcos'altro tranne la cura o l'amore. È diventata un mio bisogno organico fondamentale, come l'aria che respiriamo, e la sua strategia inizialmente è stata quella di farmi dipendere da ciò che cercavo di più: al massimo piacere della mia felicità. Perché dal primo momento mi ha letto come se fossi stato un libro di facile lettura. E la conoscenza che aveva di me era la corda con cui mi teneva prigioniero.

All'inizio mi ha offerto uno spazio per sentirmi al sicuro attraverso la soddisfazione del mio egocentrismo. Non so cosa l'abbia attratta inizialmente per me, ma non erano i

soldi. Sebbene io avessi un reddito decente dal mio lavoro, lei avrebbe potuto avere chiunque altro avesse molti più soldi, e questo, ovviamente, con meno sforzo. Tuttavia, conoscendo la natura malata della sua mente, capisco che ciò che alla fine ha catturato il suo interesse è stata l'immagine perfetta di me che volevo costantemente mostrare agli altri. E tutto ciò che voleva era abusare di questa energia ed eliminarla, perché la distruzione e l'eliminazione di tutto ciò che è bello faceva parte della sua natura. Certo, ha capito che eravamo simili. Ed è stata spinta dall'istinto del cacciatore che è in pericolo di competizione: mi ha considerato fin dall'inizio come una potenziale minaccia, come una sfida che ha accettato. E alla fine si è rivelata migliore di me.

Sebbene avessi una comprensione sufficiente di quello che stava succedendo, la mia resistenza scomparve completamente di fronte ai suoi umori assetati di sangue. Dopo aver drenato il mio corpo da ogni scorta di energia psicosomatica che avevo, da ogni desiderio di vita, ha cominciato a...

drenami gradualmente economicamente.

Spendevo un sacco di soldi senza limiti. Stava solo usando le sue richieste finanziarie irrazionali per ottenere tutto da me. E col passare del tempo e lei ha esercitato più potere su di me, le sue richieste sono diventate ancora più grandi. Sono stato spinto ai limiti delle mie capacità finanziarie e in molti casi le ho anche superate. E poi venne il momento in cui la fontana si prosciugò, e mi ritrovai a dover del denaro a tutti i miei amici.

Non si è fermata qui; non era abbastanza per lei che arrivassi fino in fondo. I suoi requisiti stavano diventando spettacolarmente più alti. Allo stesso tempo, la quantità di denaro che potevo spendere per lei stava diminuendo di giorno in giorno!

La mia incapacità di offrirle ciò che riteneva necessario divenne una caramella nella sua bocca. E questo ha minato la mia determinazione e fiducia. Ha impiantato in me l'illusione che io fossi l'unica persona a cui poteva rivolgersi per chiedere aiuto, l'unica persona rimasta in questo mondo per sostenerla. Proprio questa cosa ha vanificato le mie resistenze e ha frantumato tutti i miei dubbi.

Ivana ne aveva passate tante nella sua vita. È cresciuta nella vita notturna e sapeva molto bene cosa fossero la vita notturna e i circuiti. I suoi occhi dietro la loro apparente innocenza sembravano sapere molto più di quanto stessero osservando. Per Ivana la legge era una lettera bianca, purché potesse evitare le conseguenze delle sue azioni in modo flessibile. Tuttavia, non ero all'oscuro dell'illegalità. A causa della natura del mio lavoro, per tutta la notte ho avuto a che fare con persone che portano voglie inconsapevoli e bisogni variabili. La vita notturna, che nasconde accuratamente tutte le cose brutte e i segreti, è un fattore essenziale per lo sviluppo di comportamenti offensivi.

Sapevo tutto questo sia dal lato buono che da quello cattivo. Avevo già vissuto abbastanza a lungo di notte per conoscere tutte le possibili insidie. Ma non mi ero mai

immaginato dalla parte opposta della legge, sebbene conoscessi molte persone che svolgevano occupazioni illegali per definizione.

Certo, mi era stato proposto più volte di essere coinvolto attivamente in atti illegali, poiché queste persone apprezzavano molto le mie doti, ma soprattutto il mio impegno per la legge del silenzio e la mia indifferenza verso ciò che non mi interessava. Tuttavia, la mia immoralità ha sempre raggiunto quei limiti accettabili che mi hanno permesso di mantenere la mia libertà.

In effetti ho sempre avuto paura di andare oltre la legge. Ma l'inaspettato ingresso di Ivana in prima linea nella mia vita ha cambiato la mia prospettiva. E sono stato deliberatamente trascinato nella strada della disperazione e dell'oscurità, incapace di guardare il dramma di me stesso. Ho cominciato a sentire che non ero più consapevole di quello che stava succedendo nella mia vita, di cosa avrebbe potuto avere un impatto su di me. Le mie azioni erano estranee a me stesso. Così incapace di far fronte alle richieste di Ivana, la strada dell'illegalità divenne un ampio viale che mi invitava a percorrere.

Le pressioni di Ivana e le mie frequentazioni personali in vari circuiti illegali hanno reso le cose più facili. Ho iniziato come spacciatore nel mio posto di lavoro, cioè ogni sera vendevo, sempre per conto di altri, piccole quantità di droghe come pillole stimolanti, barbiturici, ecstasy e ovviamente cocaina. Col passare del tempo e con l'aumentare della fiducia di clienti e capi nei miei confronti, la lista delle droghe si è arricchita anche di eroina.

Il menu della morte era completo e comprendeva quasi tutto. All'inizio avevo paura; in ogni transazione sudavo freddo. Le mie ginocchia erano inavvertitamente piegate, mentre un tremito tremante mi trafiggeva tutto il corpo come una vibrazione sismica. In ogni persona sconosciuta con cui avevo a che fare avrei visto un potenziale agente di polizia che stava per arrestarmi. Questa incertezza sulle conseguenze delle mie azioni, l'incertezza di ogni momento, era ciò che mi faceva affievolire i nervi. Come mi sentivo non importava più né a me né a nessun altro, e in particolare a Ivana. Le sue parole erano un ordine per me; non c'era più resistenza da parte mia.

Tuttavia, tutta questa pressione che sentivo gradualmente iniziò ad essere alleviata dal sempre crescente afflusso di denaro nella mia vita. I soldi, dopotutto, erano tanti ed è stato un fattore che ha migliorato un po' il mio umore. È stato un mezzo per aiutarmi a soddisfare alcuni dei bisogni urgenti e soddisfare con successo le richieste di Ivana. La cosa strana, però, è che, superato lo shock iniziale, la nuova situazione ha cominciato ad interessarmi. Mi vedevo indulgere in tutte queste occupazioni illegali con un calore senza precedenti. Il profumo dell'illegalità ha infuso il mio corpo, mi è rotolato nelle vene e ha ringiovanito la mia esistenza. Era un sostituto per la mia felicità perduta da tempo, un piacere che ha catturato la mia mente. Tutta l'incertezza della mia stessa esistenza mi eccitava. D'altra parte, le mie occupazioni illegali erano un mezzo per sfuggire alla realtà malsana che stavo vivendo, da tutti i problemi che avevo affrontato con Ivana. Era la mia

via d'uscita dalla passività in cui ero caduto e di aumentare la mia fiducia; un potere interno emergente che scuoteva le fasce della mia subordinazione a Ivana.

La sua magia ha cominciato a svanire, e io stavo diventando emotivamente alienato da lei. Non avevo pensato che impegnarmi nell'illegalità avrebbe rigenerato pezzi del mio vecchio io che erano ispirati da un nuovo senso di potere e da un senso di resistenza.

Ma sapeva adattarsi rapidamente a situazioni nuove e inaspettate. Era lei che stava per finire il nostro film dopo sei anni di convivenza, perché nella mia vita non c'era più niente che potesse essere sfruttato da lei. Decise che era ora di mettere il mio nome sulla lapide che mi avrebbe coperto. Così il tempo ha iniziato a scorrere all'indietro per me.

Una mattina, quando tornai a casa dal lavoro, Ivana era già andata, semplicemente, con le sue cose e tutti i soldi che tenevo in casa, che non erano pochi. La sua scomparsa non mi ha infastidito molto; al contrario, mi ha sollevato. Ma è successo qualcosa che non ho mai pensato come probabile. A mezzogiorno fui svegliato dal suono prolungato del campanello della porta d'ingresso. Alla porta c'erano dei poliziotti con un mandato di perquisizione per casa mia. Ne sono seguiti interrogatori lunghi ed estenuanti, custodia cautelare, azioni legali e infine una condanna a più anni di reclusione per traffico di droga; perché avevo trasformato la mia casa in una drogheria. E ovviamente hanno trovato non solo farmaci, ma anche bilance di precisione. Questa era una pessima prova, poiché la bilancia veniva usata per preparare le dosi che erano in vendita. E tutto questo era noto a Ivana. E come ho saputo in seguito, la polizia è arrivata alla mia porta a seguito di una telefonata anonima fatta la mattina presto del giorno in cui è scomparsa.

Tuttavia, anch'io ero responsabile! E ancora una volta sono stata vittima non di Ivana, ma della mia autostima. L'arroganza che avevo, per il recupero della fiducia un tempo perduta, ma anche per l'inebriante senso di potere che nasceva in me dall'idea di essere illegale, sono stati in definitiva i fattori che mi hanno fatto ignorare completamente tutti i pericoli della conservazione delle droghe al mio posto. Erano prove aggravanti; senza di loro la polizia non avrebbe alcuna prova tangibile contro di me, nonostante ogni denuncia contro di me.

Dopo quattro anni consecutivi di prigionia mi sono reso conto che niente conta davvero. Il tempo che ho passato in prigionia mi ha dato il vantaggio di pensare con chiarezza e di giudicare equamente. Le scelte sbagliate del passato mi hanno insegnato molto. L'errore cessa di essere un errore, quando ti viene insegnato da esso. La vita, per quanto facile o difficile possa sembrare, opera sempre secondo la legge del "dare e avere". Quindi quello che ho dato in questa vita l'ho ripreso.

Certo, anche se all'inizio mi sentivo abbastanza insicura – o meglio spaventata – alla luce della prigionia, ora mi sono abituata a questo ambiente disumano. A volte, però, la vera prigionia può essere salvabile in relazione alle sbarre invisibili in cui ci rinchiudiamo.

E per chiunque sia passato dalla prigione di Ivana, questa prigione sembrerà un gioco da ragazzi.

L'unico pensiero che mi tiene ancora in piedi è che tutto ciò che non può uccidermi mi rende per definizione più forte.

E se sei forte, pieno di sogni per il futuro, allora nessuna prigione, qualunque sia il ferro e il cemento che ha, può privarti della speranza e della fede. La visione di te stesso ti tiene in vita.

Ora, quanto a Ivana, a dire il vero, non penso a lei. La sua immagine sta cominciando a svanire nella mia memoria. È una persona che vive lontano, qualcosa che non riesco a definire. Ma ciò che resta indimenticabile, sono le lezioni di vita che ho preso da lei. Mi sono reso conto di quanto in alto ti possa gettare l'orgoglio, ma anche di quanto acuta possa essere la tua umiliazione. Ovviamente, se mai mi viene in mente Ivana, la prima cosa che mi viene automaticamente in mente è che era un vampiro energetico, una creatura complessa e dinamica, che non era in grado di gestire il suo successo. E qualunque danno avesse fatto agli altri, qualunque disastro avesse causato, tutto ciò che voleva davvero era sbarazzarsi di lei. Ovviamente da allora non ho più sentito niente di lei e vorrei solo che stesse bene al suo posto e che rimanesse lontana da me.

In fondo, se non fosse stato per Ivana, non avrei realizzato che tipo di persona sono, quanto dolore avrei causato a chi mi è più vicino. Non avevo capito che l'egocentrismo è uno sprone velenoso. Ivana era proprio quello che ero, ed è per questo che non posso più arrabbiarmi con lei. Amarezza sì, frustrazione sì, la sento. Ma non faccio cattivi pensieri; perché la vita è troppo breve per adattarsi così male. E i nostri passi nella vita sono solo i nostri. Avrei dovuto essere molto più attento

36. Mio padre mi ha trasformato in un criminale

Sono il figlio maggiore di una famiglia di cinque figli. Sono nato in un villaggio della Romania nella povertà e nel bisogno. Mia madre era una donna tranquilla, che cercava di crescere i suoi figli. Tuttavia, mio padre era una persona dura. Non stava lavorando, ma è riuscito a portare soldi a casa. Non sapevo come se l'è guadagnato, ma abbiamo fatto quadrare i conti. Mia madre non oserebbe chiedergli come ha fatto. Partiva la mattina presto, tornava a mezzogiorno, lasciava i soldi sul tavolo, dormiva, ripartiva e tornava la sera quando tutti dormivamo.

Una mattina, verso le 7, mi ha svegliato e mi ha detto che era ora che anche io facessi soldi e diventassi io a sfamare la famiglia. Era stanco e voleva riposare. Mi portò in un piccolo caffè e mi presentò ad alcuni suoi amici. Stavano discutendo di cose che non

ricordo. Mi hanno portato in macchina e sono andato in una città più grande. Mi hanno spiegato cosa dovevo fare. Quel giorno ho commesso la mia prima rapina. All'inizio si trattava di piccoli furti da passanti, negozi, in modo che potessi esercitarmi. Volevo rendere orgoglioso mio padre. Nel pomeriggio tornavamo al bar, discutevano con mio padre dei miei progressi e si dividevano i soldi. Non prenderei nulla, nemmeno la mia famiglia. Mio padre guadagnava molto, ma dava poco al resto della famiglia.

Questo sarebbe andato avanti per molto tempo. Ogni volta che mi riportavo dei soldi, mio padre era molto felice, ma mi picchiava nei momenti in cui non c'era bottino. I segni sul mio corpo mi fanno ancora male. Mia madre non mi avrebbe mai chiesto dove fossi, cosa facessi. Accettava in silenzio ciò che le davamo e si occupava delle faccende domestiche.

Crescendo, mi sono sentito responsabile anche dei miei fratelli. Nostro padre aveva iniziato a bere e ad essere violento con noi. In ogni caso, avrebbe iniziato a picchiarci senza sosta. Una notte abbiamo litigato. Tutto ciò che volevo fino a quel momento era renderlo orgoglioso del fatto che facessi il lavoro nel modo giusto; che è rubare e fare soldi. Quella sera, sono tornato a casa e tutti piangevano. C'era stata una lite tra lui e mia madre. L'ho sfocato e l'ho spinto così forte che è caduto sull'angolo del tavolo e ha perso conoscenza.

Mia madre mi ha detto di andarmene, probabilmente per paura, perché nessuno sapeva se gli avevo fatto male. Partii subito e andai a casa di un amico che era mio complice. Non sono mai tornato a casa.

Avevo imparato a convivere con questi piccoli furti e potevo mantenermi. Pensavo spesso alla mia famiglia, ma non oserei tornare indietro. Ad un certo punto ho incontrato mia moglie, mi sono innamorato e mi sono sposato in poco tempo. Decido di cambiare giro, visto che presto ho avuto una famiglia tutta mia. Ho fatto molti lavori che non mi piacevano. Li ho fatti per un po' e poi me ne sono andato. C'erano sempre soldi per la mia famiglia, ma li guadagnavo in altri modi.

Ad un certo punto, un vecchio amico è venuto a trovarmi. Era uno dei miei vecchi soci. Mi ha parlato di un grosso lavoro che avrebbe portato molti soldi. Abbiamo pianificato tutti i dettagli per molto tempo e ho incontrato anche tutti gli altri partner. Era il primo lavoro che mi avrebbe portato così tanti soldi. È stato un regolamento di conti, un colpo di gruppo. Ho commesso il mio primo omicidio. Ero scioccato.

In seguito, sarei stato coinvolto in lavori simili. Sono stato veloce, intelligente ed efficace. Certo, i soldi non li tenevo per me, mi prendevo cura della mia famiglia perché non perdesse nulla, una casa, una macchina, soldi da spendere. Non pensavo che gli sarei mancato. Sto pensando a queste cose adesso. Abbiamo iniziato a irrompere in case, centri commerciali e banche, e ovviamente siamo stati coinvolti anche in altri colpi. Rubare e uccidere era diventata una consuetudine.

In un lavoro del genere, qualcuno dei soci ci ha tradito. Siamo stati catturati e tutti i casi in cui siamo stati coinvolti hanno iniziato a svolgersi. Sono stato detenuto in molti penitenziari. Non ho visto crescere i miei figli. Pensavo che la mia famiglia avesse bisogno solo di soldi. Volevo un futuro migliore per i miei figli, in modo che non perdessero nulla. Tuttavia, non mi avevano a casa, come non avevo mio padre a casa. Non volevo diventare come lui. Ma sono riuscito solo a fare come mi era stato insegnato. Penso che l'unica cosa in cui sono riuscito sono i miei figli. Ho perso molti anni in prigione, ma penso di essere diventato più saggio. Vado a scuola, studio. Ho passato molto tempo in prigione, ho visto molti comportamenti e ho deciso come voglio agire quando sarò liberato. Voglio scontare la mia pena e tornare dalla mia famiglia. Questa è la mia ragione di vita.

37. Un nuovo inizio...

Sono nato in una città vicino a Costanza in Romania. Ricordo di essere stato un bambino molto difficile fin dalla mia prima infanzia, il che ha inevitabilmente creato conflitti con i miei genitori che mi picchiavano per disciplinarmi. Era principalmente mia madre a farlo, perché mio padre lavorava tutto il giorno in una latteria e non lo vedevo spesso. Mio fratello aveva sei anni più di me e non mi prestava alcuna attenzione. Aveva i suoi amici ed era come se io non esistessi nemmeno per lui. Cercherei la sua compagnia in vena. L'unico modo per attirare la sua attenzione era farlo incazzare, il che finiva quasi sempre per farmi picchiare.

Ho preso l'abitudine di rubare fin da quando ero giovane. Ho iniziato a rubare soldi da casa mia e poi ho rubato cose dalle case dei miei amici. Non eravamo ricchi, ma mio padre ha provveduto a noi. Tuttavia, questa abitudine di rubare poteva essere dovuta a uno spettacolo di spavalderia, o anche a un senso di inferiorità, dal momento che tutti i miei amici erano ricchi, i loro genitori erano medici e avvocati che all'epoca guadagnavano molti soldi. La cosa triste era che ogni volta che mi beccavano, i miei genitori mi picchiavano molto. Mi sono abituato a questa punizione, quindi niente mi avrebbe impedito di rubare. In effetti, ruberei da qualsiasi luogo a cui potessi avere accesso, come le case di familiari, amici e persone che conoscevo.

Finché una cosa mi ha impedito di rubare per un po'. Un giorno ho visitato la casa di mio zio, fratello di mio padre. Ho avuto la tentazione di rubare un sacco di soldi da quando ho avuto l'opportunità di farlo. Avevo 13 anni. Non appena mia madre lo ha scoperto, mi ha legato a un albero nel nostro cortile e mi ha colpito con un filo. Il mio corpo era pieno di lividi. E come se non bastasse, appena mio padre è tornato a casa e ha saputo dell'incidente, ha picchiato anche me.

A parte questo, mi hanno tenuto punito in casa nostra per tutta l'estate. Il primo mese mi hanno tenuto rinchiuso in casa. Per il resto dell'estate mi avrebbero permesso di uscire fino al nostro cortile. È stato difficile per me perché avrei visto tutti gli altri bambini giocare e correre mentre io stavo nel nostro cortile. I miei genitori si sono sentiti davvero male per questo incidente. Pensavano che fosse un'enorme vergogna. Una tale vergogna che continuavano a punirmi, strappandomi le unghie con una pinta. Ogni volta che se ne ricordavano, trovavano una nuova punizione. Era così che si sentivano imbarazzati. E siccome era una tale vergogna, hanno venduto la nostra casa e ci siamo trasferiti in centro, in un condominio.

Sono tornato a scuola e al liceo ho partecipato alla Nazionale Giovanile di Boxe della Romania. sono stato duro. Ero violento in tutte le circostanze della mia vita, forse per sfoggio di spavalderia, o forse perché ero pienamente consapevole di quanto fossi forte e volevo usare questa forza per sentirmi forte. Poi un giorno ho preso a pugni qualcuno in un bar per farmi vedere da una ragazza e sono finito in prigione perché la vittima è caduta ed è stata uccisa. La mia prima volta in prigione è stata quando avevo 17 anni . Era un carcere minorile. È stata dura. Ogni giorno era pieno di violenza. Abbiamo litigato tutto il giorno. Ho avuto paura del prevalere della violenza

Poi ho iniziato a rubare. Prendevo l'autobus per varie città, facevo qualche rapina e tornavo. Sono andato in giro per varie città facendo soldi veloci. Dopo un incidente d'auto che ha avuto il mio compagno e la sua testimonianza personale, sono stato arrestato e mandato in prigione.

Sono stato in carcere per tutti questi anni. È quasi ora di essere rilasciati. Voglio tornare dalla mia famiglia. Voglio spiegare tutto a mio figlio. Una notte ho sognato mio padre, che si scusava per non essere stato presente per me in tutti quegli anni. Ho risposto che almeno lui era lì. Sono stato assente dalla vita di mio figlio per tutti questi anni. Non vedo l'ora di tornare a casa e cercare di incontrare mio figlio. Per iniziare la nostra relazione dall'inizio. Un nuovo inizio...

38. Percorsi sotterranei

La mia vita è cambiata la prima volta che sono andato in prigione, che è successo per caso. È stato un errore, come si è scoperto. Sono andato al dipartimento di polizia per un'autorizzazione. Non appena hanno visto il mio nome, mi hanno mandato di sopra, al dipartimento di sicurezza. E mi hanno detto che c'era un mandato contro di me da sei mesi e che dovevano arrestarmi! Mi chiesi cosa fosse questo mandato e perché non mi fosse stato notificato. Mi hanno detto che ero accusato di traffico di droga! non sapevo niente.

Fino ad allora non ho avuto rapporti con la Polizia. Ho vissuto per molti anni in America. Nel carcere di Nafplio sono stato informato dal mio avvocato che qualcuno che conoscevo mi aveva detto che ero leader nello spaccio di una grande quantità di hashish. ho negato! Non ho mai accettato il mandato. E quando mi è stato mostrato, era chiaro che la firma su di esso non era mia, come confermato anche da uno specialista in scrittura che avevo assunto.

La mia prima esperienza in prigione è stata dolorosa. Mentre mi chiedevo tutto, sono stato deportato in un'altra prigione. Mi ritrovai a Korydallos per altri nove mesi.

Descriverei la vita lì come una giungla. Non lo augurerei nemmeno al mio peggior nemico! Ho anche assunto un povero per fare la mia casa per solo un pacchetto di sigarette e dieci euro al mese. Senza soldi non puoi sopravvivere in nessuna prigione.

Dopo nove mesi, sono andato in tribunale. Lì, nonostante il procuratore avesse suggerito che ero innocente, i giudici non erano convinti e fui condannato a cinque anni di reclusione sulla parola. Questo caso è ancora pendente! E dopo tanti rinvii ne sono uscito. Ho continuato la mia attività e ho vissuto con mia moglie. I miei figli erano all'estero.

Ma l'anno dopo mi arrestarono di nuovo con un'accusa simile, ma anche questo arresto era falso e falso. Mi fidavo di un uomo che avevo incontrato a Korydallos. Quando uscimmo, mi pregò di ricevere dall'Italia per posta un pacco contenente i soldi di cui aveva bisogno per il suo avvocato. Ma era un pacco contenente cocaina bagnata. Tutto è stato progettato, poiché la polizia mi ha arrestato proprio nel momento in cui ho ricevuto il pacco. Così sono stato portato di nuovo nella prigione di Korydallos. Rimasi lì per undici mesi; nelle stesse condizioni della giungla; o peggio ancora, quando in carcere scoppiava una sommossa che provocava una crisi.

Per me queste cose erano incomprensibili. Ho visto la Grecia in modo diverso, perché avevo diciotto anni quando me ne sono andato e quando sono tornato pensavo che la Grecia fosse diventata un paese civile e sviluppato. Pensavo che molte cose fossero cambiate dopo tanti anni che ero assente. Comunque per me fa schifo...

Ho dovuto fare affidamento su me stesso e sulla mia famiglia. Mia moglie è là fuori. Mentre uno dei miei figli è in America, l'altro vive qui. Mi sostengono, perché sono stati educati in questo modo. Sanno che devono essere gentili e pazienti sia nei momenti belli che in quelli difficili.

Sono vecchio. Non avrei mai causato problemi. Quando ho visto con i miei occhi che c'era una sommossa nella prigione, ho sentito che molte vite erano in pericolo! E il tempo passava, finché gli 11 mesi erano finiti e il secondo tribunale era lì. Questa volta le cose sono state difficili, perché a causa di alcuni trucchi legali potevo essere condannato all'ergastolo!

Lì ho confermato che il sistema è pessimo! Mi sono assicurato come funziona. Ora avevo tutte le prove nelle mie mani e sapevo cosa stava succedendo lì! La mia paura era

grande, perché la mia vita e il mio futuro erano in pericolo. Ho dovuto lavorare di nascosto per farla franca con la seconda corte.

Penso che tornerò a lavorare sull'isola dove ho un negozio con mia figlia e che le cose iniziano a migliorare.

Nel 2018 la mia prigionia è finita e verrà lanciato il mio secondo negozio. Si apre dopo 7 anni!!! Sono contento.

A quel punto avevamo capito l'intera situazione. In tutti i sistemi tutto è possibile, ma vorrei che fosse giusto ed equo! Mi interessa solo questo, quando verrà il momento della mia corte. È il 16 maggio! Ho il mio passato alle spalle, non so quanto sarà difficile, ma ce la faremo. Abbiamo i punti di forza.

A questo punto dico che forse è stata una buona cosa ricominciare qualcosa. Questo era il punto in tutto questo!

Ovviamente c'è un problema terribile e non smetterò mai di lottare per superarlo. Quello è stato il momento in cui ho dovuto rompere la mia famiglia. Ovviamente si era rotto nel 2015 a causa delle due precedenti avventure. Mia moglie era stata al mio fianco per 25 anni! Era una roccia, ma non poteva più vivere in Grecia, perché non era abituata a vivere in questo sistema!

Mi ha detto che doveva andarsene. Aveva assolutamente ragione e l'ho capito. C'erano due mondi diversi per lei e per i miei figli. Ovviamente erano scossi. Anche loro hanno dovuto iniziare la loro vita. Dovevano tornare in America. Ma mia moglie è sempre al mio fianco, anche se vive così lontano. Comunichiamo tra di noi, perché siamo un'anima sola.

Voglio dedicare più tempo alla lotta per cambiare alcune cose in questo paese. Fin da giovane ero per l'uguaglianza sociale e la giustizia. Lo sento,

Ce l'ho in me, e l'ho ereditato da mio padre. Forse sono terribilmente romantico, ma anche un piccolo cambiamento in questo paese sarà qualcosa. E sarò molto felice. beh, lo proverò!

39. Sogni falsi

Mi ricordo molto giovane all'inizio della mia vita. La mia vita inizia nel mio paese di origine, in Siria. Andavo a scuola da bambino semplice e contento di avere amici e di aver condiviso molti momenti. Amavo il calcio e lo giocavamo sempre con i miei amici.

Mio padre architetto amava molto il suo lavoro, mentre mia madre si occupava della casa e della famiglia. Eravamo 4 fratelli, 3 ragazzi e 1 ragazza. Ero il fratello maggiore! Abbiamo vissuto in silenzio, fino allo scoppio della guerra. Avevo 19 anni e mio padre ha perso il lavoro a causa di un problema politico, quindi abbiamo dovuto lasciare il

paese e viaggiare all'estero. La nostra destinazione era la Germania. Là il padre potrebbe trovare un buon lavoro; potrebbe fare ciò che amava tanto!

Il padre ha appreso da amici che potevamo viaggiare prima in Turchia e da lì in Italia e Germania in traghetto. Questo doveva essere fatto in qualsiasi modo, a piedi, a piedi o viaggiando illegalmente di notte su un autobus. È stato difficile per tutta la famiglia insieme! È diverso viaggiare da soli illegalmente piuttosto che viaggiare insieme con tutta la famiglia! La decisione è stata presa.

L'aiuto di un amico di famiglia era importante. Ci ha portato in macchina al confine e qualcun altro ci ha mostrato il percorso che dovevamo seguire, il percorso per arrivare in Turchia. Siamo riusciti ad arrivare in Turchia illegalmente e il trafficante ha chiesto la cifra che voleva portarci via nave dalla Turchia all'Italia.

I soldi erano lì per dare! Il padre aveva calcolato l'importo giusto per il nostro primo trasferimento. Siamo riusciti a salire a bordo e ad arrivare in Italia. Tutto andava bene. Il viaggio è durato 4 giorni in Italia. Ma il giorno 2 la nostra barca è stata fermata da una pattuglia finlandese e le armi sono state sollevate per l'ispezione. Siamo stati trasportati in Grecia, a capo chino. Il conducente della barca è stato il primo a salire a bordo della barca finlandese perché era il leader del viaggio. Il resto del gruppo ha viaggiato tutta la notte accompagnato dai soldati. Dopo essere arrivati in Grecia siamo stati trasferiti al centro di detenzione per rifugiati.

Ero in prigione. Il viaggio dei sogni verso una vita migliore non è arrivato alla destinazione che volevamo. La mia vita è cambiata e ora dovevo vivere in un modo completamente diverso. La mia famiglia era dispersa. È diventato pezzi.

Sono stato trasferito nella prigione di Korydallos. C'erano molte persone lì; molti detenuti; molte persone sconosciute. I miei fratelli erano altrove. Il resto della famiglia rimase nel campo; finché padre, madre e sorella riuscirono a partire per la Germania.

Ho dovuto aspettare un mese e mezzo di prigione. Ho cercato di conoscere alcune persone lì, di farmi degli amici. E così il tempo è passato, ma è stato difficile molto difficile!

Sono stato rilasciato e ho dovuto trovare un lavoro. Fino a quando qualcuno mi ha suggerito di fare soldi velocemente e facilmente. E ho deciso: la mia risposta è stata sì! E così è stato!

Traffico di droga, che significava lavoro! Infine, ho avuto un lavoro; finché non mi hanno arrestato. E poi di nuovo in prigione, nello stesso posto; torna in una stanza della prigione. E ora sto pensando, qual è stato il viaggio, qual è stata la destinazione.

E mi chiedo se Guerra o Pace sia meglio per l'uomo? Le scelte di vita hanno conseguenze nella vita...

40. Doppia vita

Sono nato e cresciuto in Albania fino all'età di 6 anni, quando sono arrivato in un villaggio della Grecia con la mia famiglia. Tutti i nostri vicini ci hanno accolto, si sono presi cura di noi, ci hanno portato dei vestiti, così è iniziata la nostra nuova vita. I nostri genitori lavoravano e tutto andava bene, anche se eravamo poveri.

Sono stato bocciato al liceo e non ho sostenuto alcun esame. Ho deciso che dovevo lavorare per aiutare la mia famiglia. Ho fatto molti lavori pesanti. Quando avevo 19 o 20 anni, mio zio, che viveva con noi, fu catturato per mancanza di documenti adeguati. Aveva anche della droga nascosta in casa nostra e, quando è stato catturato, mi ha detto di prenderle e di buttarle via. Non so perché, ma invece di buttarli li ho tenuti. Ed è lì che è iniziato tutto.

Ho conosciuto dei ragazzini che fumavano, ho dato loro della roba gratis, e pian piano il germe del commercio e dell'uso ha iniziato a venire in me. Dopo aver esaurito la prima quantità, ho iniziato a comprare da qualcuno che conoscevo in città e a vendere. Uscivo molto con lui, ma lavoravo anche con mio cognato ogni giorno. Avevo una vita la mattina e un'altra la sera. I miei genitori non hanno capito niente; Lo nascondevo molto bene. Nel mio villaggio, la gente mi considera il ragazzo migliore. La verità è che non mi sentivo molto bene, ma ho pensato di fare un po' di soldi e poi smettere. Non lo volevo solo per me stesso. Ho pensato di iniziare un lavoro per conto mio o di prendere una casa per i miei genitori. Non sono mai stato un tossicodipendente.

Per un po' le cose sono sfuggite di mano. Uscivo molto, facevo uso di droghe, andavo con questa mia amica nei bar con donne e sedevo lì tutta la notte. Allo stesso tempo, ero con la mia ragazza in tenera età. Non sapeva cosa stavo facendo. L'ha saputo troppo tardi, e nemmeno un quarto. Beh, quella volta ho incontrato qualcuno e sono stato coinvolto in una rapina. È stato l'errore più grande della mia vita. Ero nell'illegalità, ma non ho mai pensato di fare una rapina, non mi piaceva.

Fu nel periodo di crisi che la gente toglieva i soldi dalle banche. Abbiamo sentito che qualcuno aveva tanti soldi in casa, e io ne ero convinto, perché all'inizio non sarei entrato io a fare la rapina. Ho trovato un altro mio amico dall'Albania che era coinvolto (con rapine), e poiché il ragazzo che doveva entrare in casa stava tirando indietro, l'altro amico era rimasto solo, quindi ero io che dovevo entrare. Fino all'ultimo minuto avevo dei dubbi perché mi era stato detto che c'erano dei bambini in casa. Ma il mio amico mi ha assicurato che lo avremmo fatto senza che nessuno sentisse qualcosa, quindi siamo entrati.

All'inizio tutto stava andando come avevamo pianificato. Siamo entrati, abbiamo appena svegliato la donna, non le abbiamo fatto del male, l'abbiamo coperta per non pensare che volevamo qualcos'altro, le abbiamo solo chiesto i soldi e saremmo stati pronti

a uscire di casa. Ma, mentre il mio amico stava cercando, ed io ero seduto con la donna, suo figlio si è svegliato per andare in bagno. In quel momento mi sono sentito imbarazzato. Poi si è svegliata anche sua figlia, e le cose sono peggiorate, perché sua figlia si è spaventata e io mi sono sentito anche peggio. Alla fine, il mio amico non ha trovato i soldi di cui ci hanno parlato, ci siamo scusati per l'errore e siamo partiti.

La mattina dopo, il mio amico è andato in Albania e io sono rimasto nel villaggio e ho continuato a lavorare. Stavo cercando di dimenticarlo. Dopo circa un anno non mi sentivo così male. Nel frattempo, mi sono sempre occupata di droga. Una mattina che non ero andato al lavoro, mia sorella mi ha svegliato. Era andata dalla mia ragazza, con la quale ora eravamo fidanzati, e aveva visto la sua casa sottosopra. La polizia era lì a cercarmi.

Avevo nascosto della droga sia in casa mia che in un'altra casa del villaggio. Vado lì, li prendo, li metto in macchina e li nascondo sulla montagna. Ho buttato via i telefoni, e penso di andare a costituirmi. La polizia aveva bloccato l'intero villaggio. Quindi, ho avuto

e primo chilo, avevo conosciuto una ragazza rumena, Christina, che era venuta in vacanza in Grecia. L'avevo contattata via internet e, sfortunatamente sia per me che per lei; ha lasciato la scuola di legge ed è venuta a stare con me. Siamo stati insieme sette anni. Sapeva cosa stavo facendo. Ovviamente tutto questo non le piaceva. Per tutti quegli anni ho avuto una terribile guerra dai suoi genitori. Stavano usando la polizia e i bulli, perché in qualche modo gliel'ho rubata. In effetti, sono andato a casa loro e l'ho presa da loro. Ma è venuta di sua spontanea volontà. Non per forza.

Nel 2012 sono stato arrestato per strada perché portavo un'arma. Il vicecomandante sapeva cosa stavo facendo, mi inseguiva da anni, ma non riusciva a prendermi sul posto. Hanno perquisito casa mia e hanno trovato cinque chili di hashish, tre bilance, piedi di porco, cappucci, una pistola e hanno portato me e Christina al dipartimento. La ragazza ha trascorso circa una settimana in detenzione. Quando siamo andati dall'interrogatore, ho pulito Christina; Mi sono preso tutto da solo e ho pagato la cauzione per entrambi, perché sono capitato a brave persone. Sia l'interrogatore che il pubblico ministero volevano portarmi fuori a condizioni restrittive. A causa delle ferite che ho avuto dall'incidente d'auto e dei miei documenti di invalidità, posso anche dire che si sono sentiti dispiaciuti per me; All'epoca avevo ventidue anni, quindi mi hanno dato una seconda possibilità.

Dopodiché, abbiamo continuato la nostra vita con Christina a casa nostra. Ho continuato a usare droghe regolarmente. Avevo provato la cocaina, anche prima dell'incidente. Sniffavo cocaina solo occasionalmente, due o tre volte al mese. Ho iniziato a spacciare molti chili di hashish, 15, 30, 40 chili, mi tenevo tutto in casa per poterci lavorare, guadagnavo un sacco di soldi e mi occupavo di cocaina. A Christina, ovviamente, non piacevano.

Tre anni dopo ho incontrato una donna greca. Una donna ricca. Sono riuscito a estrarne molte migliaia, che ho nascosto in un sacco sotto il letto. Questo denaro era il capitale per fare il commercio all'ingrosso di droga. Mi sono lentamente preso la cocaina e ho comprato molti chili. A questo punto ho perso il controllo. Un anno dopo ho iniziato a fumarlo.

Parallelamente alla relazione che avevo con la ricca donna greca e Christina, andavo anche negli studi con le donne quasi tutte le sere e spendevo lì i miei soldi. Spendeva almeno dai due ai tremila ogni notte. A quel tempo avevo un sacco di soldi con la droga. Questo è durato due anni.

Ho conosciuto una ragazza che lavorava lì. Una ragazza molto bella, del mio paese. Mi sono innamorato di lei. Ho rotto con Christina, l'ho cacciata di casa. Per un anno ho vissuto in quella casa ma anche in casa della mia compagna connazionale. Andavo alle feste ogni sera per vendere la droga che portavo con me. Ma in estate sono scappato. La mia attività non stava andando bene. Perché, purtroppo, negli ultimi due anni ho fatto così tanta cocaina che non riuscivo a controllarmi, non riuscivo a gestire nulla. Tutto quello che mi interessava era bere cocaina e uscire la sera per vendere, fare rapine e cose del genere.

Ad agosto ho chiuso un affare, per ottenere hashish dall'Albania. Insieme a un mio amico, siamo andati a Igoumenitsa. Avevamo allestito una tenda sulla spiaggia dove tenevo la droga che mi portavano dalle montagne. Li ho portati e portati in Grecia. Nel frattempo, la polizia teneva d'occhio un bambino di Corinth, che era mio cliente. Poco prima del mio arrivo, mi hanno posto un blocco e ci hanno portato alla polizia. All'inizio non trovarono la droga in macchina, perché li avevo ben nascosti. Mi hanno tolto le manette dalle mani ed ero pronto a partire. Ma poi hanno fatto cercare un cane addestrato e li ha trovati.

Sono andato in prigione. Avevo ancora una relazione con il mio connazionale. Infatti, ho mandato i miei genitori dalla sua famiglia in Turchia, dove vivevano, per chiedere di lei. I miei genitori hanno detto loro che lavoravo sulle navi e che ero in Brasile. Comunque. Abbiamo aperto un negozio per unghie e capelli, per la mia ragazza perché aveva sei certificati in estetica. È stato molto difficile per me andare in prigione. Non mi aspettavo di tornare lì. Dato che bevevo così tanta cocaina, avevo creato il mio mondo dove non c'erano prigione, né polizia, né altri pezzi grossi oltre a me, e pensavo di poter essere al top ovunque. Mi ha colpito così tanto che invece di smettere di cocaina, ho anche bevuto in prigione. Ciò ha comportato la vendita di tutto ciò che avevo, al fine di pagare la mia dose. In due mesi e mezzo ho speso circa 90-100 mila in prigione.

Poi ho perso il controllo. Mi sono svegliato una mattina, fortunatamente la porta non era aperta, e volevo suicidarmi. Per salire al terzo piano e saltare giù. Ero al verde, avevo lasciato la mia famiglia al verde, ho distrutto tutto, tutto, e sono finito confinato nei corpi di guardia per 14 mesi. Volontariamente. Lì ho incontrato un giovane, un ragazzo

molto bravo, che era al comando. Alcuni telefoni squillarono e mi portò con sé. Lì ogni giorno fumavo solo hashish. Poi è stato trasferito e non potevo stare da solo dentro. Uscii ed entrai nel perimetro, dove

o prova di ciò per il periodo successivo all'1.30 del mattino. Se fossi presente durante la rapina, mi alzerei in tribunale e direi "sì, l'ho fatto; L'ho fatto per le ragioni sbagliate; Mi scuso con la mia famiglia e desidero essere punito perché accetto che ciò che ho fatto sia sbagliato". Ma non ho commesso il crimine. Si può verificare che andavo a lavorare tutti i giorni, ero cittadino legittimo, pagavo la mia quota e non avevo rapporti con la polizia. Hanno detto che ho preso parte alla rapina, ma l'unica cosa che è successa è che ho ospitato il mio amico. Questo è quello che è successo.

La famiglia della vittima è entrata e ha puntato il dito verso di me; c'erano tutti dentro. Avevano deciso che ero lì. Come è possibile riconoscermi quando tutti indossavano maschere a pieno facciale, vestiti neri e guanti? Due anni dopo, mi hanno detto che mi hanno riconosciuto guardandomi le labbra! L'unica cosa che mi preoccupa è che non voglio che la famiglia della vittima pensi che ero davvero lì. Questo è ciò che mi fa male. Non mi importa se rimango in prigione per uno, due o tre anni. Sopravviverò. Mi interessa, però, se pensano che li abbia derubati. Non ho mai fatto male a una mosca in tutti quegli anni. Come posso trasformarmi in un uomo così cattivo in così poco tempo? Come posso invadere la casa di qualcuno? Come potrei minacciare qualcuno di prendere i suoi soldi? Ho posseduto un laboratorio di cartongesso per cinque anni. Ho lavorato in ogni singola casa intorno. Ho anche lavorato nella stessa corte in cui sono stato condannato al carcere. Tutto è cambiato. Gli incidenti possono capitare quando meno te lo aspetti. Non avrei mai pensato di finire in prigione. Se guardi alle mie radici, alla mia famiglia, nessuno di noi è mai stato in prigione o ha fatto qualcosa di illegale. Ecco perché trovo tutto assurdo quello che sta succedendo. La vita è davvero piena di sorprese.

Vorrei stare con i miei figli, vederli crescere. Quando uscirò, tornerò al mio lavoro. Continuerò a viaggiare. Ho amici in Germania e Francia, che ora hanno tutti una famiglia lì. Sono tornato in Grecia quando avevo 18 anni a causa di mio padre. Si ammalò ed era vicino ai suoi ultimi istanti su questa terra. Per questo sono rimasto qui anche se avevo preparato tutto per andare in Francia dove un mio amico lavora nello stesso settore. Quando uscirò, guarderò al futuro, almeno per i miei figli. Rimarrò qui all'inizio, ma vedrò come andranno le cose. Non so cosa accadrà in tribunale. Sarò dimostrato innocente? Dicono che ora le cose sono diverse.

Ora esaminano tutto in dettaglio. Se guardi tutto in dettaglio, è evidente che non ho niente a che fare con questo crimine. Mia madre è sola in Albania. Ho fratelli in Grecia, ma in Albania è tradizione che il membro più giovane della famiglia rimanga con i genitori; e quella persona sono io.

Le parlo ogni giorno e la faccio andare avanti. Le dico che mi libereranno il giorno del mio compleanno. È il mio compleanno due giorni dopo l'udienza. È così che ha la fortuna. Speriamo che Dio mi aiuti.

41. Vivere di avventure

Fin da giovane ero un atleta di atletica leggera. Contemporaneamente ho fatto allenamenti di calcio e verso i 14 anni sono entrato in una buona squadra, che mi dava un regolare stipendio mensile. Mi pagavano 320 euro al mese. Inoltre, ho lavorato come pescivendolo nei mercati aperti, tre o quattro volte alla settimana, a seconda delle esigenze lavorative.

Ho interrotto la scuola quando avevo 12 anni. Sono andato al liceo per tre mesi e sono stato espulso perché ero irritabile e litigavo con tutti gli altri bambini. Sono andato in un paio di scuole serali, ma non lo sopportavo e mi sono fermato. Ci sono andato di nuovo quando ero nelle carceri minorili.

A 17 anni ho avuto un incidente. Ero in moto e sono stato investito da una macchina agricola. Mi ha trascinato per una settantina di metri. Sono stato nel reparto di terapia intensiva, in coma, per quasi due mesi. Dopo sei mesi mi sono alzato, sono uscito dall'ospedale e ho ripreso a lavorare come pescivendolo. Sono tornato nella mia squadra di calcio. Ma mi mandano via, perché non potevano trattenermi a causa delle ferite alla testa che avevo.

Sei o sette mesi dopo sono andato in Albania. Lì ho conosciuto un cugino. Aveva lavorato per anni all'estero, in Europa. Ha commesso rapine, ha lavorato con le donne, con la droga, con tutto. Mi ha chiesto se c'erano dei "lavori" per lui, nel caso venisse in Grecia. Ho risposto di sì, perché mi piaceva tutta la parte gangster, a dire il vero.

Siamo venuti in Grecia e abbiamo iniziato le rapine insieme. Io, lui e altre undici persone. Finché c'è stata un'operazione di polizia e siamo stati tutti arrestati. Ricordo che nella banda ero reputato come quello che non parlava di niente. Sono stato picchiato per oltre tre settimane alla stazione di polizia, ma non ho nemmeno firmato il mio nome. Sono andato in prigione, da giovane. Il primo giorno che sono andato lì, sono stato picchiato dagli altri prigionieri. Avevano questo sistema, per ogni nuovo arrivato lo portavano in un grande bagno e lo picchiavano per romperlo. Dopo tre giorni di prigione, ho litigato e ho colpito due persone alla cabina telefonica.

Dopo quattordici mesi in quella prigione, ho litigato di nuovo con quasi un intero reparto. Durante quella rissa, per la prima volta, sono stato accoltellato e ho accoltellato uno dei miei detenuti. Sono stato deportato in un'altra prigione. Lì mi sono adattato un po', ho messo le cose a posto.

In qualche modo avevo preso il comando del piano terra dove mi trovavo. Mi sono iscritto e sono andato a scuola regolarmente; Rimasi per otto mesi e da lì fui rilasciato.

Ho lavorato di nuovo come pescivendolo, per un anno. Un anno dopo, ho ricominciato da capo con il fuorilegge. Ho comprato droghe e le ho scambiate. Voglio dire, mi piaceva uscire ed essere cercato. E le persone che volevo cercarmi erano quelle che facevano uso di droghe. Volevo andare in discoteca ed essere tra quelli che comandano di notte.

Prima di prendere il primo chilo, avevo conosciuto una ragazza rumena, Christina, che era venuta in vacanza in Grecia. L'avevo contattata via internet e, sfortunatamente sia per me che per lei; ha lasciato la scuola di legge ed è venuta a stare con me. Siamo stati insieme sette anni. Sapeva cosa stavo facendo. Ovviamente tutto questo non le piaceva. Per tutti quegli anni ho avuto una terribile guerra dai suoi genitori. Stavano usando la polizia e i bulli, perché in qualche modo gliel'ho rubata. In effetti, sono andato a casa loro e l'ho presa da loro. Ma è venuta di sua spontanea volontà. Non per forza.

Nel 2012 sono stato arrestato per strada perché portavo un'arma. Il vicecomandante sapeva cosa stavo facendo, mi inseguiva da anni, ma non riusciva a prendermi sul posto. Hanno perquisito casa mia e hanno trovato cinque chili di hashish, tre bilance, piedi di porco, cappucci, una pistola e hanno portato me e Christina al dipartimento. La ragazza ha trascorso circa una settimana in detenzione. Quando siamo andati dall'interrogatore, ho pulito Christina; Mi sono preso tutto da solo e ho pagato la cauzione per entrambi, perché sono capitato a brave persone. Sia l'interrogatore che il pubblico ministero volevano portarmi fuori a condizioni restrittive. A causa delle ferite che ho avuto dall'incidente d'auto e dei miei documenti di invalidità, posso anche dire che si sono sentiti dispiaciuti per me; Avevo ventidue anni all'epoca, quindi mi hanno dato una seconda possibilità.

Dopodiché, abbiamo continuato la nostra vita con Christina a casa nostra. Ho continuato a usare droghe regolarmente. Avevo provato la cocaina, anche prima dell'incidente. Sniffavo cocaina solo occasionalmente, due o tre volte al mese. Ho iniziato a spacciare molti chili di hashish, 15, 30, 40 chili, mi tenevo tutto in casa per lavorarci, guadagnavo un sacco di soldi e mi occupavo di cocaina. A Christina, ovviamente, non piacevano.

Tre anni dopo ho incontrato una donna greca. Una donna ricca. Riuscii ad estrarne molte migliaia, che nascosi in un sacco sotto il letto. Questo denaro era il capitale per fare il commercio all'ingrosso di droga. Mi sono lentamente preso la cocaina e ho comprato molti chili. A questo punto ho perso il controllo. Un anno dopo ho iniziato a fumarlo.

Parallelamente al rapporto che avevo con la ricca greca e Christina, andavo anche in studio con donne quasi tutte le sere e passavo i miei soldi lì. Spendevo almeno dai due ai tremila ogni notte. A quel tempo avevo un sacco di soldi con la droga. Questo è durato due anni.

Ho conosciuto una ragazza che lavorava lì. Una ragazza molto bella, del mio paese. Mi sono innamorato di lei. Ho rotto con Christina, l'ho cacciata di casa a calci. Per un anno ho vissuto in quella casa ma anche in casa della mia compagna connazionale. Andavo alle feste ogni sera per vendere la droga che portavo con me. Ma in estate sono scappato. La mia attività non stava andando bene. Perché, purtroppo, negli ultimi due anni ho fatto così tanta cocaina che non riuscivo a controllarmi, non riuscivo a gestire nulla. Tutto ciò che mi interessava era bere cocaina e uscire la sera per vendere, fare rapine e cose del genere.

Ad agosto ho chiuso un affare, per ottenere hashish dall'Albania. Insieme a un mio amico, siamo andati a Igoumenitsa. Avevamo allestito una tenda sulla spiaggia dove tenevo la droga che mi portavano dalle montagne. Li ho portati e portati in Grecia. Nel frattempo, la polizia teneva d'occhio un bambino di Corinth, che era mio cliente. Poco prima del mio arrivo, mi hanno posto un blocco e ci hanno portato alla polizia. All'inizio non trovavano la droga in macchina, perché li avevo ben nascosti. Mi hanno tolto le manette dalle mani ed ero pronto a partire. Ma poi hanno fatto cercare un cane addestrato e li ha trovati.

Sono andato in prigione. Avevo ancora una relazione con il mio connazionale. Infatti, ho mandato i miei genitori dalla sua famiglia in Turchia, dove vivevano, per chiedere di lei. I miei genitori hanno detto loro che lavoravo sulle navi e che ero in Brasile. Comunque. Abbiamo aperto un negozio per unghie e capelli, per la mia ragazza perché aveva sei certificati in estetica. È stato molto difficile per me andare in prigione. Non mi aspettavo di tornare lì. Dato che bevevo così tanta cocaina, avevo creato il mio mondo dove non c'erano prigione, né polizia, né altri pezzi grossi oltre a me, e pensavo di poter essere al top ovunque. Mi ha colpito così tanto che invece di smettere di cocaina, ho anche bevuto in prigione. Ciò ha comportato la vendita di tutto ciò che avevo, al fine di pagare la mia dose. In due mesi e mezzo ho speso circa 90-100 mila in prigione.

Poi ho perso il controllo. Mi sono svegliato una mattina, fortunatamente la porta non era aperta, e volevo suicidarmi. Per salire al terzo piano e saltare giù. Ero al verde, avevo lasciato la mia famiglia al verde, ho distrutto tutto, tutto, e sono finito confinato nei corpi di guardia per 14 mesi. Volontariamente. Lì ho incontrato un giovane, un ragazzo molto bravo, che era al comando. Alcuni telefoni squillarono e mi portò con sé. Lì ogni giorno fumavo solo hashish. Poi è stato trasferito e non potevo stare da solo dentro. Uscii ed entrai nel perimetro, dove rimasi per circa un mese e mezzo o due. Fu allora che mi trasferirono qui.

Sono qui da undici mesi. Stavo per essere portato all'ospedale KAT per la mia spalla, tuttavia ho ricevuto un trasferimento e sono venuto qui. Ma il consiglio qui ha stabilito che non ero ancora pronto per entrare in società, a causa del disciplinare. Ecco perché sono ancora qui, anche se la mia condanna è finita. Avrei dovuto essere a casa per almeno tre mesi ormai. Ho appena firmato di nuovo e sto aspettando il verdetto del

consiglio. Ho scritto otto pagine con i miei problemi, ho trovato dei codici penali, secondo i quali non possono privarmi della mia libertà a causa di un disciplinare, tanto più che sono stato punito con nove mesi di ritardo. Non può essere, è illegale.

Da quando sono venuto qui sono impazzito, perché è una prigione così ristretta che non hai niente da fare. Prima avevo la mia famiglia vicino a me, ricevevo due visite a settimana. Non vedo nessuno da undici mesi, perché purtroppo non possono venire a trovarmi.

La mia ex, questa mia connazionale, che ho conosciuto in un bordello, l'ho portata fuori di lì e abbiamo aperto il negozio, mi ha detto "sono stanca, non ti aspetto più". E così ci siamo separati. Mi ero accorto, ovviamente, che era successo qualcosa da quando ero venuto qui, la stavo ascoltando in modo strano al telefono e gliel'avevo detto.

Ora sto aspettando che il nuovo consiglio venga nominato di nuovo, per ascoltare la proposta del pubblico ministero. Che sia positivo! In caso contrario, aspetterò altri 60 giorni, per il riesame delle mie carte, fino a quando non sarà trascorso un anno per la conclusione del procedimento disciplinare.

Tre anni fa ho ricevuto un ottimo risarcimento per l'incidente d'auto che ho avuto. Con questi soldi voglio costruire una nuova casa per mio padre in Albania. Ho già fatto quella in cui ora vive. Gli ho comprato una macchina nuova, perché avevo fatto schiantare la sua. Ho pagato gli studi di mia sorella, che è diventata fisioterapista e non ha niente a che fare con me. Siamo come il giorno e la notte e ho una profonda affezione per lei. In questo momento, se vengo rilasciato, mi aspetto un altro ottimo compenso e sogno di aprire una clinica di fisioterapia a mia sorella.

42. Sopra e sotto

Sono cresciuto in una famiglia molto buona e ho ricevuto amore in abbondanza fin da quando ero giovane. Sebbene non fossimo ricchi, non mi mancava quasi nulla. A metà del liceo ero un ottimo studente, così come mio fratello, che ha 1 anno in più. Mi occupo di boxe, wrestling e calcio. Nel pugilato, infatti, avevo vinto medaglie. Quando avevo circa 13-14 anni, solo perché uscivo con persone anziane, ho provato l'hashish per la prima volta. La prima cosa che ricordo di aver detto dopo le vertigini che ho sentito è stata "Mia signora, vorrei potermi liberare di questa cosa e non farò più niente. Vorrei tornare come prima". Tuttavia, sono passati alcuni giorni e invece di capire la lezione, ho riprovato.

Entro 1 anno ho fallito in 10 lezioni. Non mi interessava più niente. La mia gente ha iniziato a capire, ma li stavo prendendo in giro. 2-3 anni dopo, ho conosciuto alcune aziende che erano costituite da persone anziane, mi sono preso la cocaina, ho iniziato piano piano il commercio e sono iniziati i problemi più seri. La polizia entrava e usciva

dalla mia casa paterna, anche mio fratello era coinvolto, i nostri genitori erano preoccupati, ma gli abbiamo mentito.

Non appena sono stato licenziato dall'esercito, ho iniziato a lavorare in un negozio di tende da sole. Avevo litigato con mio padre, perché sarebbe andato in pensione, e non voleva lasciare a noi l'attività e rischiare di rovinare il nome che si era fatto con la droga. Il primo anno ho lavorato normalmente. Ero gentile, bravo nel lavoro, ero anche diventato falegname, andava tutto bene. Ho avuto un buon stile di vita, un reddito molto buono, ma da quello che ho capito mi ha ingannato. Dicevo cioè che non sono come quello in panchina o come quello che sta soffrendo.

Ho il mio lavoro, nessuno sa cosa faccio, ho i miei soldi e sono più di questo. Ma in sostanza siamo uguali. Se bevi, bevi. O bevi molto o poco. Non importa se hai soldi e bei vestiti o no.

Ho lavorato circa 6-7 anni. Ho anche preso i miei lavori, me li ha dati anche il mio capo. Ma quando ha trovato una grossa somma di denaro, ha cominciato a sospettare di me. Così hanno fatto i miei genitori, che hanno capito che i soldi che ho dato loro per aiutarli non uscivano dalle tende. Ma non volevano ammetterlo. Il mio capo ha messo una telecamera in bagno per vedere cosa stava succedendo e un giorno ho portato mio fratello al lavoro e lui l'ha registrato. Abbiamo litigato e me ne sono andato.

Per un po' sono andato ad Atene e ho fatto qualcosa di molto più grande. Poi la polizia ci ha inseguito e abbiamo avuto uno scambio di colpi. O mi uccidevano o io uccidevo loro. Qualunque cosa fosse fatta dai due ci sarebbe stata una morte. O morirei o ucciderei qualcuno che si lascerebbe alle spalle una famiglia. Tutto questo mi ha bloccato. Perché perdere la vita per quello che faccio o, ancora di più, perché uccidere qualcuno e avere rimpianti?

Poi le cose sono peggiorate. Ho anche iniziato a rubare. Siamo andati all'estero con alcune barche e abbiamo seguito informazioni su grosse somme di denaro trasportate da uomini d'affari. Anche se non andavo d'accordo con loro e non l'avevo mai fatto prima, i miei amici mi hanno convinto. Ma anche se ero coinvolto nell'organizzazione, non potevo minacciare nessuno. Un'immagine che mi ha stigmatizzato molto è che qualcuno non ha dato la valigia con i suoi soldi e la sua macchina non si è fermata, quindi è stato colpito molto duramente da quelli di noi che erano insieme. Uno si è rotto una gamba, l'altro lo ha colpito al viso con una pistola.

Sono andato a lavorare in un altro negozio di tende. Il lavoro stava andando bene e avevo ricominciato il mio lavoro. Il mio coinvolgimento con la droga era costante e avevo iniziato a mettere gli altri avanti, per eliminare le possibilità di essere scoperto. Ma il punto non è farlo. Il punto è sbarazzarsi di tutto. I miei amici sono stati danneggiati, molti sono stati imprigionati e non hanno fatto del male a me. E questo mi bloccava, perché da una parte non entravo, ma entrava un mio amico e che mi era vicino. Certo, anche lui ha avuto un profitto ed è stata una sua scelta, ma io mi sono sentito un po' male.

Quando ho iniziato a lavorare nel nuovo negozio ho detto di interrompere le altre attività, perché mi ero accorto che mi osservavano e chiedevano di me a molti miei amici. Avevo litigato con la mia famiglia, perché avevano già capito, e io ero uscito di casa. La nostra relazione era formale. Ero solo. Ho avuto dei rapporti con le ragazze, ma le ho anche prese in giro.

Pensavo di far loro del male, che potesse essere loro successo qualcosa, o che la polizia potesse essere venuta a casa.

Il signore per cui lavoravo mi aveva suggerito di collaborare, perché anch'io volevo fare i miei affari. Io in quel momento avevo subito una grande perdita, ho perso un capitale di 50.000-70.000 euro, perché avevano trovato delle cose che mi ero portato dall'estero. Avevo un capitale, ma mi servivano ancora 30000-50000 euro. Quindi ho avuto alcune informazioni su un uomo d'affari e un'altra ragazza, che avrebbero avuto rispettivamente 25.000 e 15.000 euro, quindi abbiamo trovato un lavoro e li abbiamo presi.

15-20 giorni dopo questi incidenti, mi fermano per strada. La borsa con i soldi che avevamo preso conteneva carte di credito e tessere del supermercato, che ho usato per crack e cocaina. Quando sono stato fermato, avevo una borsa e, poiché ero sotto l'influenza, non mi sono accorto di aver preso per sbaglio queste carte e di averle con me. Quindi, fermandomi per un controllo casuale, le trovano. All'inizio sono andato a giustificarmi, ma poiché, ovviamente, i titolari della carta avevano sporto denuncia, mi hanno portato alla polizia e mi hanno catturato. Sono stato accusato di altre cinque rapine simili. Sono stato punito dal tribunale. Sono stato condannato a 18 anni di carcere. Voglio credere che nel prossimo tribunale queste accuse spariranno e che tra circa un anno sarò fuori.

Quello che ho capito nel corso degli anni è che questo stile di vita non sta andando da nessuna parte. Non importa quanti soldi guadagni, non importa quanto pensi di essere, non sei niente. Il mondo esterno, mentre ascoltavo le conversazioni quando lavoravo, prende in giro chi si droga, lo abbatte. Pensiamo di essere qualcosa di importante, ma in sostanza, per il resto del mondo, non siamo niente. Iniziamo con la magia o vendiamo droghe per pagarci da soli o per fare soldi e avere buone macchine, bei vestiti, un buon stile di vita, come pensavo. Dicevo che non potrei vivere con 800 euro. Spreavo 1000 euro al giorno. Ma in sostanza, siamo giù. Pensi di fare qualcosa. Non ci sono amicizie. Potresti avere uno o due amici d'infanzia. Nella droga, tutti quelli che consideri amici vengono da te per guadagnare qualcosa da te, dopodomani ti venderanno e ti tradiranno. Quelli sono, se non c'era profitto, se non c'era il drink, due persone potrebbero anche non uscire o parlare. Per me non è tuo amico. Se ti perde, andrà da qualcun altro come te.

Adesso che esco voglio aprire un negozio con tende da sole, perché conosco molto bene questo lavoro e lo amo. Prima di tutto voglio fare del bene a me stesso. Per

fermare questo stile di vita che mi stancava, perché da quando ho memoria non sono mai stato senza droghe. Incontravo per strada un parente o un amico di mio padre e mi vergognavo di pensare che mi avrebbe capito. Dicevo che nessuno mi capiva, ma penso che tutti capissero, si vergognavano solo di dirlo ai miei genitori. Credi di essere in un baldacchino e non sei come l'altro in panchina, perché hai soldi e bei vestiti, ma di nuovo usi droghe, stai soffrendo anche tu. Non ho dormito affatto la notte. A causa della cocaina, si trattava di dormire mezz'ora. I miei occhi erano neri. Non ho mangiato. Distruggi il tuo corpo.

Comunque, sono stanco di questo stile di vita. Voglio aprire il negozio e vivere normalmente. Mio fratello, per le telefonate che abbiamo avuto, è stato punito più di me per una comune accusa di organizzazione criminale e negli ultimi quattro anni è stato in un centro di disintossicazione ed è pulito, come due o tre miei amici, e questo è quello che ho intenzione di fare. I. Non voglio più avere a che fare con droghe e cose del genere, aprire il negozio e guardare alla mia vita. Ho sprecato i miei anni. Non sono giovane. Quando avrai un figlio? Quando compi 50 anni? E le gioie della vita non sono andare nei club e avere le porte aperte o avere quella macchina o 1000 euro al giorno.

Con 800 euro al mese puoi divertirti, perché è così che ho imparato dai miei genitori. Non hai bisogno di andare nei club. Puoi andare in una taverna, puoi fare una passeggiata sul mare, e anche questo è bello. Ma avevamo quella mentalità.

Tutto questo in grande quantità. Questo è quello che ho capito in questi anni. Ed è quello che voglio fare...

43. Nell'illegalità da quando sono in ... culla

La vita ha iniziato a cambiare quando avevo sette anni. I miei genitori mi hanno rinchiuso in un orfanotrofio perché non potevano prendersi cura di me. Lì ho cominciato con i miei compagni ad "aprire" case, a rubare cose, come sedie e tavoli, per sistemarli in un'altra casa, che ci piaceva e dovevamo farla nostra. Ci hanno arrestato, ovviamente, e mi hanno mandato via dall'orfanotrofio, dalla mia famiglia.

Ho iniziato a vivere da solo, quasi solo perché i miei genitori lavoravano e io stavo a casa da solo quasi tutto il giorno. Da bambino chiedevo cose che i miei genitori non potevano permettersi perché non guadagnavano abbastanza, poi mi è venuta l'idea di "aprire" le auto e togliere le piccole cose che gli automobilisti lasciano sulla console o nell'armadietto . . . All'età di otto anni ho fatto questo.

Ho avuto un comportamento costantemente delinquente crescendo. Ho rubato quello che volevo, biciclette o altri oggetti piccoli o grandi. Rubo da quando ero giovane.

Ho iniziato questa vita e ho pensato che fosse qualcosa di giusto, che fosse qualcosa di carino e che ero un tipo, qualcuno di diverso.

Comunque, gli anni sono passati e ho finito per vivere con mia nonna all'età di dodici o tredici anni. Mia nonna era una donna anziana e potevo dirle facilmente le bugie, cosa a cui presumibilmente credeva. Le ho detto, per esempio, che sarei rimasto con un'amica mentre stavo due giorni su una spiaggia con altri amici o forse saremmo andati per furto. Ero costantemente in delinquenza.

All'età di diciassette anni sono stato imprigionato per la prima volta per aver rubato una moto. Sono nel carcere minorile da circa nove mesi. Lì è stato tutto molto difficile. Ovviamente, se c'erano un centinaio di persone, mi è capitato di conoscerne una cinquantina, perché ero in rete e non avevo prese in giro, come facevano gli altri. Tuttavia, continuava ad essere difficile per me.

Sono stato rilasciato dalla prigione; Ho cercato di trovare un lavoro. Ne ho trovato uno dove sono stato per quasi un anno e mezzo. Allora è giunto il momento per me di andare come soldato. Ma ho resistito solo tre mesi, perché ero abituato alla libertà e non potevo chiuderla. Allora chiedo e mi danno un rinvio.

Cinque mesi dopo ero di nuovo in prigione, per aver rubato di nuovo una moto. La mia vita era dentro - fuori. Ho passato venticinque anni veri in prigione fino ad oggi. Per l'ultimo reato sono già stato quattro anni in prigione.

In qualche modo la mia mente è cambiata completamente. Ho detto che pianto tutto e avrò la mia famiglia. Avevo trovato una ragazza, che ho sposato. Ho detto che avrò la mia famiglia e che smetterò di avere a che fare con gli amici e tutto il resto. Avevo creduto di potercela fare, perché sono rimasto con lei per circa tredici anni. Avevamo cinque figli e tutto andava bene.

Fino a quando non ho iniziato a drogarmi, ma non all'eroina, solo a pillole, sciroppi, cose del genere. Faccio un pasticcio e dissolvo tutto. Non è stata colpa di mia moglie, è stata solo colpa mia. E ho rotto. E la vita prodiga è ricominciata. Ancora una volta, pernottamenti, gruppi, rapine. E sono arrivato al punto in cui ho iniziato a rapinare banche. sono salita di livello! E qual è stato il finale? Essere di nuovo in prigione.

Non ho ottenuto molte cose. Ma ho qualcosa che potrebbe aiutarmi a ricominciare da capo lontano dall'illegalità. Quello che voglio fare d'ora in poi è uscire, potermi avvicinare di nuovo alla mia famiglia. Non per ricongiungermi con mia moglie, solo per essere vicino ai miei figli e a tutti. Ho il mio taxi e voglio poter lavorare e fermare tutto adesso, perché questa vita non mi porta da nessuna parte. Ho visto che qualcuno è sfigurato, che qui c'è un numero. Nessuno ha dignità, nessuno ha niente. Li hanno resettati tutti qui in prigione. E non voglio vivere così, ora sono stanco.

44. Il prezzo dell'ospitalità

Sono nato e cresciuto in Albania; Mi sono trasferito in Grecia quando avevo 13 anni e i miei fratelli erano già qui. Ho iniziato a lavorare per sopravvivere e, ad un certo punto, ho incontrato una donna che ora è mia moglie. Vivevamo insieme e lavoravamo entrambi in Grecia. Stavamo proprio bene. Ho lavorato in un'azienda di cartongesso e ho viaggiato in Europa abbastanza spesso.

Dieci anni dopo, quando avevo 33 anni, ero legalmente cittadino della Grecia. Poco dopo io e mia moglie ci siamo trasferiti in Italia per lavoro. Non ce l'abbiamo fatta, però, e siamo tornati in Grecia. La nostra piccola figlia è entrata nella nostra vita un po' più tardi.

In un giorno d'estate, un mio amico d'infanzia è venuto a trovarci con sua moglie e li abbiamo ospitati. Sapevo che questo mio amico era impegnato in attività illegali perché era stato in prigione per sei anni in passato. Era uscito, però, e dopo aver ottenuto tutti i documenti legali; Non potevo rifiutare di averlo in casa mia. Un giorno siamo andati in un bar e abbiamo incontrato un altro mio amico. Questi due si sono presentati l'un l'altro a quel punto e da allora in poi sono usciti a volte senza di me. Non sapevo quale fosse il loro piano.

Dieci giorni dopo la loro partenza, questo mio amico mi annunciò che stava per tornare a casa mia con sua moglie. Sono stato piuttosto sorpreso di sentirlo. Gli ho chiesto perché avevano intenzione di farci visita di nuovo e lui ha risposto che non avevamo abbastanza tempo da trascorrere insieme come coppie perché alcuni dei miei parenti erano con noi in quel momento. Quindi sono tornati. Ero a casa con mio nipote e abbiamo deciso di uscire a bere qualcosa la sera dopo.

Il giorno dopo, ho trovato il mio amico a casa mia quando sono tornato dal lavoro. Prima di uscire, qualcuno lo ha chiamato. Mi ha detto che avrebbe incontrato qualcuno molto velocemente. "Esci con le donne e tua figlia e ti raggiungerò più tardi", disse. "Non ci vorrà molto; Sarò da te tra 20 minuti o meno". Sembrava strano, ma non ci ho pensato molto. Usciamo comunque e chiedo a mia moglie di chiamarlo 30 minuti dopo perché non si vedeva da nessuna parte. Lo ha chiamato, ma il suo telefono era disattivato. L'ho chiamato anche io, ma non è cambiato nulla. L'ho cercato con mio cugino, e ho anche contattato un nostro comune amico. Era semplicemente svanito.

Siamo tornati a casa a tarda notte e lo stavamo aspettando, ma ancora non si vedeva da nessuna parte. Le donne rimasero sveglie tutta la notte ad aspettare, ma presto mi addormentai. Alle 7 del mattino tornò. L'ho rimproverato per quello che ha fatto. Mi ha detto che è andato da un suo amico e che la batteria del suo telefono è morta. Non gli ho creduto. Gli ho chiesto una parola in privato, e poi gli ho chiesto se stava tradendo sua moglie. Quando mi ha detto che non era così, gli ho chiesto perché fosse tornato ad

Atene a trovarmi. Mi ha detto che qualcosa è andato storto. "Abbiamo pianificato una rapina con il ragazzo che mi hai presentato per caso", ha detto. Avevo infatti detto a quel mio amico che il mio ospite aveva avuto problemi con la legge in passato e che era stato imprigionato. Sembra che entrambi abbiano pianificato una rapina in un villaggio molto rapidamente senza che me ne rendessi conto.

Avevo 34 anni; Non avevo mai fatto del male a nessuno in Grecia in tutti quegli anni. Ero un cittadino legittimo, ho pagato la mia quota e ho sempre avuto quello che mi meritavo. Mi sono davvero spaventato dopo aver sentito tutto questo, perché non avevo mai fatto nulla di illegale. Ho pensato: "e adesso?". Non avevo mai provato niente di simile. "Cosa devo fare?", mi sono chiesto. Nel momento in cui se n'è andato, ho raccontato tutto a mia moglie, ho preso lei e mia figlia e mi sono diretto in Albania non appena umanamente possibile. Anche il mio amico e le sue imprese mi hanno seguito lì e presto ho scoperto tutti i dettagli di ciò che era accaduto.

Ora sono in prigione, a causa della telefonata che ha fatto mentre era nella mia casa ad Atene. Ero considerato un complice. Il ragazzo che ha fatto la spia su di loro è stato quello che ha offerto loro il lavoro in primo luogo. La polizia lo ha catturato per primo e ha confessato tutto. È stato lui a portare tutti dall'Albania. Aveva ex detenuti nella sua auto e altre persone senza documenti legali. Ma non è stato affatto colpito. Per salvarsi, ha coinvolto anche me in modo da raggiungere il numero obiettivo di arresti che la polizia aveva stabilito. La polizia cercava 4 persone. Quindi, ha detto che la quarta persona ero io. C'erano tre persone che stavano facendo la rapina e una persona che aspettava fuori. Avevano parlato al telefono quella notte. Allora, chi è il quarto ragazzo? Il quarto ragazzo è il boccino stesso. Ha fatto un patto e se l'è cavata. Io, invece, sono andato in prigione.

15 anni più sei mesi. Ho un'udienza per la libertà vigilata tra qualche mese. Spero davvero di essere liberato proprio come sarebbe dovuto accadere in tribunale. Allora non hanno controllato a fondo il mio caso.

Sono in prigione da due anni ormai. Quando mi hanno messo dentro, mia moglie era incinta di 3 mesi; il nostro secondo figlio. Avevo paura che perdesse il bambino nonostante tutta questa delusione e tristezza, ma fortunatamente è andato tutto bene.

È nato e ora ha 2 anni. Li vedevo due volte

una settimana, ma non li vedevo dall'anno scorso a causa della situazione del coronavirus. Ora sto aspettando di essere dimostrato innocente. Non ho commesso il crimine di cui mi accusano. Il mio errore è stato far entrare questa persona in casa mia. Ma quando un amico d'infanzia viene da te con sua moglie, puoi davvero buttarli fuori? È vero, sapevo che faceva cose illegali, ma questo è tutto un altro discorso. Stava facendo le sue cose e io non c'entravo niente. Non posso provare la mia innocenza ora perché ero a casa con mia moglie, ma non ho prove di ciò per il periodo dopo l'1.30 del mattino. Se fossi presente durante la rapina, mi alzerei in tribunale e direi "sì, l'ho fatto; L'ho fatto per

le ragioni sbagliate; Mi scuso con la mia famiglia e desidero essere punito perché accetto che ciò che ho fatto sia sbagliato". Ma non ho commesso il crimine. Si può verificare che andavo a lavorare tutti i giorni, ero cittadino legittimo, pagavo la mia quota e non avevo rapporti con la polizia. Hanno detto che ho preso parte alla rapina, ma l'unica cosa che è successa è che ho ospitato il mio amico. Questo è quello che è successo.

La famiglia della vittima è entrata e ha puntato il dito verso di me; c'erano tutti dentro. Avevano deciso che ero lì. Come è possibile riconoscermi quando tutti indossavano maschere a pieno facciale, vestiti neri e guanti? Due anni dopo, mi hanno detto che mi hanno riconosciuto guardandomi le labbra! L'unica cosa che mi preoccupa è che non voglio che la famiglia della vittima pensi che ero davvero lì. Questo è ciò che mi fa male. Non mi importa se rimango in prigione per uno, due o tre anni. Sopravviverò. Mi interessa, però, se pensano che li abbia derubati. Non ho mai fatto male a una mosca in tutti quegli anni. Come posso trasformarmi in un uomo così cattivo in così poco tempo? Come posso invadere la casa di qualcuno? Come potrei minacciare qualcuno di prendere i suoi soldi? Ho posseduto un laboratorio di cartongesso per cinque anni. Ho lavorato in ogni singola casa intorno. Ho anche lavorato nella stessa corte in cui sono stato condannato al carcere. Tutto è cambiato. Gli incidenti possono capitare quando meno te lo aspetti. Non avrei mai pensato di finire in prigione. Se guardi alle mie radici, la mia famiglia, nessuno di noi è mai stato in prigione o ha fatto qualcosa di illegale. Ecco perché trovo tutto assurdo quello che sta succedendo. La vita è davvero piena di sorprese.

Vorrei stare con i miei figli, vederli crescere. Quando uscirò, tornerò al mio lavoro. Continuerò a viaggiare. Ho amici in Germania e Francia, che ora hanno tutti una famiglia lì. Sono tornato in Grecia quando avevo 18 anni a causa di mio padre. Si ammalò ed era vicino ai suoi ultimi istanti su questa terra. Per questo sono rimasto qui anche se avevo preparato tutto per andare in Francia dove un mio amico lavora nello stesso settore. Quando uscirò, guarderò al futuro, almeno per i miei figli. Rimarrò qui all'inizio, ma vedrò come andranno le cose. Non so cosa accadrà in tribunale. Sarò dimostrato innocente? Dicono che ora le cose sono diverse.

Ora esaminano tutto in dettaglio. Se guardi tutto in dettaglio, è evidente che non ho niente a che fare con questo crimine. Mia madre è sola in Albania. Ho fratelli in Grecia, ma in Albania è tradizione che il membro più giovane della famiglia rimanga con i genitori; e quella persona sono io.

Le parlo ogni giorno e la faccio andare avanti. Le dico che mi libereranno il giorno del mio compleanno. È il mio compleanno due giorni dopo l'udienza. È così che ha la fortuna. Speriamo che Dio mi aiuti.

45. La storia di Miranda

Mi chiamo Miranda e sono la figlia maggiore di una famiglia di agricoltori. Eravamo una tipica famiglia contadina con i genitori che volevano che i loro figli andassero a scuola e non rimanessero analfabeti come loro.

Sono riuscito a lasciare la mia città e andare a studiare all'università. In quel periodo della mia vita, e mentre lavoravo in un ristorante per potermi pagare gli studi, sono venuto a conoscere alcune persone del mondo del teatro. Mi hanno mostrato il loro apprezzamento per quanto lavorassi duramente e poi un giorno mi hanno invitato a partecipare a una produzione teatrale.

Sarei un membro di una troupe per un nuovo spettacolo teatrale. La società di produzione è stata fondata appositamente per questa particolare produzione teatrale e la mia responsabilità sarebbe stata quella di occuparmi di tutto il personale necessario per realizzare lo spettacolo. Lo spettacolo doveva essere in tournée in tutto il paese per due mesi dopo aver ricevuto una sovvenzione statale!

Il mio stipendio sarebbe stato basso durante il tempo di preparazione, ma alla fine del progetto tutta la troupe avrebbe condiviso i profitti delle esibizioni. Tuttavia, i soldi che avrei dovuto avere alla fine, sarebbero stati sicuramente molti di più di quelli che guadagnavo lavorando nel ristorante, quindi non ci ho pensato una seconda volta.

Non avevo mai fatto niente del genere prima e non sarei stato il capo, dopotutto avevo solo 25 anni. Farei solo il lavoro assegnatomi ogni volta. O così pensavo....

Attori, più di 20 persone, musicisti, scenografi, registi, hanno iniziato a lavorare sul set. Le prove stavano andando alla grande e tutto ha mostrato che le cose sarebbero andate come previsto.

Quando le esibizioni erano finite, sono venuto a parlare con gli altri miei soci che avevano creato la compagnia per controllare le finanze e qualsiasi altra questione in sospeso.

Mi hanno presentato dettagli finanziari e dichiarazioni fiscali e mi hanno detto che i profitti erano davvero minimi perché alla fine le spese del tour erano enormi e per questo motivo non ci sarebbero stati premi o bonus extra.

L'ho accettato perché avevo visto che tutte le esibizioni date in th

La città non ebbe così tanto successo.

Ho salutato la festa dopo che mi avevano rassicurato che non c'erano altri problemi in sospeso, l'ho tenuto a mente come un tentativo fallito e sono tornato ai miei libri per finire i miei studi.

Passarono cinque anni e improvvisamente tutto cambiò nella mia vita. Ero di nuovo disoccupato e stavo pensando di andare all'estero per cercare una vita migliore quando suonò il campanello a casa di mio padre.

Ho aperto la porta non avendo idea di cosa stavo per affrontare. C'era un poliziotto di fronte a chiamare il mio nome. Io ho detto "sì" e poi lui ha detto "C'è un mandato di cattura per il tuo debito pubblico". Non capisco. Mi ha chiesto di seguirlo. Salii sulla macchina della polizia e partii con loro. Mia madre mi fissava con paura di non essere in grado di parlare. Stavo lasciando la mia vita per sempre....

L'azienda non aveva pagato i bolli di tutti i dipendenti e si erano lamentati. "Sei stato portato in tribunale in contumacia e condannato a 4 anni di carcere. Puoi pagare il debito di circa 40.000 euro o trovare un avvocato e fare un accordo". Sono fuori dal mio corpo quando li sento come se questa non fosse la mia vita.

"Il resto di loro? Li stiamo ancora cercando. Ti abbiamo trovato, quindi ti stiamo imprigionando". Semplice come questo.

Non reagisco a nessuno di questi. Mi è stato detto che non ci sono soldi per fare nulla. Mi stanno trasportando. Un giorno, non sapevo nemmeno che giorno fosse, arriva un avvocato e mi dice cosa si può fare.

respiro solo. Le persone intorno a me mi guardano, mi parlano, mi chiedono cose. Alcuni addirittura scuotono la testa alle mie reazioni.

Facciamo appello e aspettiamo il tribunale. Non spero in niente di meglio. Ero un membro della società ed è colpa mia. Non ci sono soldi per pagare la multa.

È colpa mia perché ho dato tutto per scontato, perché ho creduto alle parole di persone che conoscevo solo da un anno o due, perché non sono stato abbastanza attento a controllare tutti i dettagli e ho lasciato il progetto pensando che se chiudessi la porta alle mie spalle, tutto ciò che rimarrà è solo il fallimento del lavoro del progetto nella mia memoria. Ebbene... no, alcuni altri riuscivano a ricordare molto bene le cose!

Sto aspettando il tribunale che lavora nella cucina della prigione, e poi arriva la notizia.

Vengo rilasciato senza processo, senza niente. La legge è cambiata e per la somma di denaro che stavo per essere condannato, non ci sarà la reclusione. "Beato te", è così che mi chiamano..

La porta della prigione si aprì. Mia sorella e mia madre mi aspettavano piangendo.

È passato un po' di tempo ma non riesco a dimenticare...

La paura c'è, ogni volta che suona il campanello.

Ogni volta che devo dormire nello stesso posto con altre persone la paura c'è.

Ogni volta che penso di incontrare degli sconosciuti la paura c'è.

La paura del fallimento c'è.

46. Il Sistema

Mi chiamo Vassilis. Sono sposato con due figli e sono un impiegato statale.

Il basket è la mia passione. Due volte alla settimana incontro i miei compagni che sono "la mia squadra" e giochiamo insieme; a volte giochiamo contro altre "squadre" in modo che sia un po' più interessante.

Nelle ultime settimane abbiamo giocato contro una squadra e ne siamo diventati amici ma non molto amici; giochiamo solo a basket insieme.

Di solito usciamo dal campo in gruppo contemporaneamente, ma quella sera sono rimasto indietro perché aspettavo che passasse il tempo per andare a prendere mia figlia dopo la lezione. Antonis, un giocatore dell'altra squadra, mi si è avvicinato e mi ha chiesto di dargli un passaggio perché non possiede una macchina. Senza pensarci molto, decisi di aiutarlo e presto arrivammo insieme alla mia macchina.

Per strada mi ha chiesto di fare una piccola deviazione per lasciare qualcosa ad un amico che lo stava aspettando. Ho deviato dal nostro percorso e ci siamo fermati in una piazza proprio accanto a un chiosco. Antonis è sceso, ha incontrato il suo amico e poi gli ha lasciato un piccolo pacco. Si salutarono a vicenda e Antonis tornò alla mia macchina per andare avanti. A quel punto, un uomo in borghese è saltato in strada e ha continuato a mostrarmi il distintivo in modo che fermassi la macchina. Antonis ha cercato di scendere velocemente dall'auto ma un altro agente in borghese lo ha fermato e poi ammanettato. Stavo osservando ciò che stava accadendo con grande sorpresa. Un altro poliziotto, la cui pistola era puntata su di me, mi ha ordinato di aprire la portiera, di mettere le mani dietro la testa e di scendere lentamente dall'auto in modo da sdraiarmi a terra.

Per tutto questo tempo, stavo cercando di parlare e volevo chiedere cosa stava succedendo. Perché io? Come mai? Non ho fatto niente di male, non so niente, io...

Mi hanno ammanettato e trascinato in un'auto della polizia che è apparsa all'improvviso con le sue sirene urlanti come un demone. L'auto accelerava velocemente e stavo ancora cercando di capire se ero in un sogno o se quella è la realtà; Speravo segretamente di svegliarmi spaventato e pieno di sudore.

Poco dopo mi sono ritrovato in questura dove sono stato interrogato.

Chi sei? Come ti chiami? Qual è il tuo ruolo? Come conosci Antonino? Chi è il capo? Dove lo tieni? Chi ti fornisce? Mi è stato chiesto tutto questo e

personalmente mi ha visto così tanto, come bere drink o fumare spinelli... L'eroina e il crack sono un'altra cosa e mi spaventano.... per mia figlia e per tutti i ragazzi...

Sono confuso su me stesso: non posso negare quello che ho fatto e nemmeno dirmi che se mi hanno beccato è stato solo un incidente. Qui sei costretto ad aprire gli occhi, a confrontarti con le vicende altrui e con chi sta peggio, a fare domande che prima

non c'erano. Non conoscevo tanta sofferenza e tanti casi umani. quindi peggio del mio. So che sono andato a cercarlo e vorrei capire perché. se avessi capito cosa c'era in gioco, sono sicuro che non mi sarei cacciato in questo guaio...

Sto per compiere trent'anni e mia figlia non è ancora adolescente, ora vive con mia madre e non sa cosa mi sta succedendo. Mia mamma è una donna intelligente e per ora la storia regge...

Ma anche a Natale la mia bambina mi ha ascoltato e... qualche domanda se le fa di certo...

Non so come parlarle, cosa dirle, mi sembra che la verità sia ancora troppo difficile da spiegarle che è così giovane e potrebbe prendermi come modello e non capire che la mia era una strada che non porta a niente di buono.

47. Blanche

È la rabbia. Sono ancora qui piena di rabbia, dopo due anni ma non ero così, lo sono diventata qui quando ho iniziato a capire che ho buttato via la mia vita ...posso solo prendermela con me stessa, con la mia ingenuità e stupidità.

si credevo per davvero che la felicità fosse tutta questione di soldi e invidiavo tutti quelli che si potevano permettere una casa, io abitavo in affitto in una casa troppo piccola, con mia suocera che si intrometteva in ogni cosa, che apriva tutti i miei cassetti quando non c'ero, che mi criticava apertamente con i miei figli e con mio marito ...e che non perdeva occasione per umiliarmi e farmi sfigurare e faceva da padrona in casa mia. Dentro di me pensavo che era tutta una questione di soldi e che se ne avessi avuti tanti tutto sarebbe cambiato ... i soldi sembrano tutto e non ci pensavo a quello che invece avevo già: la salute, i miei figli ... che credevano che io fossi una persona per bene, il rispetto, la libertà ... ho perso tutto perché sono stata stupida e non mi perdono di questo perché altri soffrono insieme a me, ma non c'entrano niente. Mia figlia, la grande ha finalmente risposto a una mia lettera ma all'inizio non mi voleva scrivere e mi odiava e aveva ragione perché non è giusto stare senza mamma alla sua età, mi odiava perché mia suocera ora è a casa mia al posto mio, ma ora ci siamo parlate a natale e forse comincia a accettarmi, il piccolo neanche si ricorderà della mia faccia... sono diventata tanto brutta qui ...non mi riconoscerà più? Ci penso sempre ai miei figli e chiedo di perdonarmi perché sono stata tanto stupida.

Tanto stupida da fidarmi di un accordo semplicissimo: viaggio organizzato andata e ritorno a Roma, qualche giorno da turista in un buon albergo 4 stelle e poi tanti soldi.

Mio marito era contento e mi diceva che ero coraggiosa e mi guardava in modo diverso, mi sembrava.

Mio marito è un bravuomo, e io all'inizio vedevo solo che era tanto affascinante e che aveva bei vestiti, ma è anche un buono a nulla che perde tutti i lavori e dà tutto lo stipendio a sua mamma che a casa è la padrona, sennò se lo giocherebbe ai cavalli o in bevute al bar... ma ci vogliamo bene a modo nostro e io non l'ho tradito mai ... e ora anche se ha delle altre lo so che mi aspetta a casa

Sono partita. Non era un viaggio organizzato, meglio pensai, farò come mi pare ... ma l'aereo lo prendevo per la prima volta e non avevo paura, mi meravigliavo di tutto.

Mi hanno presa subito in albergo e è stato bruttissimo. Non lo voglio raccontare.

Adesso sto prendendo la terza media e mi impegno a scuola, ma ho passato dei momenti troppo brutti e non volevo più fare niente, non mangiavo e nemmeno piangevo più, poi ho preso la terapia e sono stata male, ma dopo tutto questo inferno sono cambiata, e ho chiesto di lavorare e di andare a scuola, anche mia figlia fa la scuola media pensavo anche se tanto lontano da qui.

Qui mi hanno aiutata le concelline quando finalmente mi hanno messo con una del mio paese con cui potevo parlare la mia lingua, e un'altra simpatica. Loro andavano a scuola e mi spingevano a farlo anche io. Così ho preso l'attestato di lingua italiana, anche se faccio ancora tanti errori, e ora sono al corso di licenza media italiana.

L'obiettivo è imparare l'informatica alla scuola che si può fare dopo, così che quando sarò a casa non sarò troppo indietro con i miei figli, anche se qui non c'è internet

48. Un buffo nome Dailà

Mi chiamo Dailà ... è proprio il mio nome! Io so, ho un nome insolito che è stato inventato proprio per me. fa pensare alle canzoni e al sole della west coast negli USA. Lei pensò che era un bel nome nuovo nuovo, un nome che faceva pensare a una canzone, a una danza o a un fiore, un nome buono per una figlia che ancora non c'era e che le piaceva sognare bionda, con i boccoli e con gli occhi azzurri, come Shirley Temple ,come una bambola per giocare ... del resto mia mamma era una bambina che aveva poco più di 17 anni quando sono nata. Mia mamma scherzava raccontando bionda, bianca e rosa, con grandi occhi azzurri (oggi i miei sono verdi più che azzurri però..) fra le braccia di una madre bambina. Mentre ero nella sua pancia lei sussurrava il mio nome cantando e già si immaginava di cullarmi. Così quando nacqui in un giorno di sole. lei scelse per me il nome Dailà che non le sembrava più strano avendolo cantato per 9 mesi ... e anche a me piace molto e non solo perché dice del legame fortissimo fra me e mia mamma ma anche perché è un nome allegro, originale, pensato per me e facile da ricordare. So già di

qualche bambina che porta il mio nome che si va diffondendo pian piano. Sono cresciuta con mia mamma e mia nonna, infatti i miei genitori, di comune accordo, si sono separati quasi subito e di mio padre ho pochi ricordi perché non si è mai molto interessato a noi, anche se mandava di tanto in tanto soldi e . oggi vive con un'altra famiglia in Canada, il suo paese, ma non sentiamo il bisogno di lui e io posso dire che non mi è mai mancato un padre. Eravamo tre, in casa mia, nonna, mamma ed io e presto siamo diventate una famiglia di 4 donne di 4 generazioni diverse e ci andava bene così. Non ho mai sentito mia mamma dire che avrebbe voluto un nuovo marito, né mia nonna lamentarsi o rimproverarla, ci andava bene così e mia mamma con il suo lavoro era in grado di mantenerci, nella grande casa di famiglia.

Sono stata una bimba buona e una ragazza tranquilla, ho completato gli studi e preso un diploma come estetista, lavoro che mi piace e che mi ha dato soddisfazioni importanti. Oggi sono la proprietaria di un centro di bellezza ben avviato, dove lavoravo molto e guadagnavo bene. avevo tante clienti...

Il centro aveva successo ma richiedeva sempre investimenti, dovevo acquistare macchine nuove e prodotti e avevo bisogno di contanti. Un po' per necessità e un po' per gioco quando venni a sapere di viaggietti in Europa che facevano diventare ricchi, mi informai di più. Una cliente di cui ero diventata amica mi fece una proposta allettante che non rifiutai. Non avevo gli anticorpi necessari e agivo da perfetta incosciente, incurante del fatto che avevo responsabilità di madre. Andò tutto secondo i piani e il piccolo brivido che provai - avrei dovuto provarne uno grandissimo e magari mi avessero fermata quella prima volta! - mi divertì e incoraggiò a continuare indipendentemente dal bisogno di soldi, ogni tanto mi concedevo una vacanza dove recitavo la parte di un'avventuriera. Come un gioco pericoloso che alimentava la mia vita superficiale e spensierata. Di viaggi ne ho fatti tanti e quando mi hanno preso ne fui sorpresa e non pensavo di essere così tanto nei guai ... (Non avevo mai riflettuto sul fatto che io facessi qualcosa di male, di illecito sì ma non di male, meno male che non sanno che non era la prima volta...)

La droga, la cocaina, è cattiva o buona secondo l'uso che ne fai, è ovunque e non la fermano frontiere e divieti. Ho letto un libro che mi ha dato la prof e ho imparato che la droga arricchisce le mafie e la criminalità organizzata. Ma io cosa c'entravo con tutto questo? Facevo tutto in proprio, e non era difficile.

Se ho provato la coca è stato per gioco e non mi ha mai coinvolto personalmente più di tanto, come il bere drink o fumare le canne ...l'eroina e il crack sono un'altra cosa e mi fanno pauraper mia figlia e per tutti i ragazzi...

Sono confusa su me stessa: non posso rinnegare quello che ho fatto e nemmeno dire a me stessa che se mi hanno preso è stato solo un incidente. Qui sei per forza costretta ad aprire gli occhi, a confrontarti con le vicende altrui e con chi sta peggio e a porti domande che prima non c'erano. Non conoscevo tanta sofferenza e tanti casi umani. così peggiori del mio. Io so che me la sono andata a cercare e vorrei capire il

perché. se avessi capito quale era la posta in gioco sono sicura che non mi sarei messa in questo guaio ...

Sto per compiere trent'anni e mia figlia non è ancora adolescente, vive con mia mamma adesso e non sa cosa mi sta succedendo. Mia mamma è una donna in gamba e per adesso la storia sta reggendo... Ma nemmeno a Natale, la mia bambina mi ha sentito e ... qualche domanda se la fa di certo... Non so come parlarle, che cosa dirle, mi sembra che la verità sia ancora troppo difficile da spiegare a lei che è così giovane e potrebbe prendermi a modello e non capire che la mia è stata una strada che non porta a niente di buono.

49. Frances

Sono nata in Bosnia e sono in Italia da troppo tempo, ma non abbastanza da aver dimenticato la casa dove abitavo

da bambina, con le mie sorelline e i miei fratellini, mia zia, i cugini e i nonni. Nella nostra vita precedente avevamo lì, l'orto e la vigna, avevamo anche animali, galline, pecore e una capra che avevo visto nascere, dicono, ma non me lo ricordo, perché allora ero troppo giovane. L'inverno era freddo e stavamo tutti sempre davanti al fuoco della cucina e l'estate era troppo calda ma oggi lo so: quello era il paradiso ma ci hanno mandato via a causa della guerra e non abbiamo più trovato pace. Qui ci dicono zingari e noi non abbiamo documenti e la gente ci caccia via e ci fissa, perché ha paura che gli rubiamo anche i figli. Sono bosniaco e non ho mai rubato nulla, io e nessuno dei miei parenti e delle mie famiglie che vivevano vicino a noi lo abbiamo mai fatto. Non ne avevamo bisogno! e stavamo bene

Una volta da piccolo con i miei fratelli, sorelle, cugini, zie e zii andavamo a scavare patate nel grande campo che ci avevano assegnato e a riempire sacchi dopo sacchi sotto il sole, per me era come un gioco e mi piaceva scavare nella terra e trovare le patate con le dita...era estate e intorno c'erano piante di lavanda, tante che si sentivano da lontano nell'aria, le ho raccolte a mazzetti: bisogna strappare le lunghe spighe pieno di chicchi che però ancora non si staccano e poi intrecciano e fanno un grappolo né troppo grande né troppo piccolo. Poi si piegano tutti i gambi a metà e si fanno come un sacchetto in modo che i gambi rimangano fuori e dentro il sacchetto dei piccoli chicchi viola profumati che si possono mettere ovunque, in un armadio tra i vestiti o sotto il cuscino... Noi bambine raccolte i grani e ne riempivamo i fazzoletti, oppure ci mettevamo le orecchie nei capelli... Amo la lavanda anche adesso e mi ricorda tanti ricordi di quando ero piccola e non sapevo quanto fossi felice.

Se vivi in campagna non ti serve molto più di una casa e di un terreno, poi servono armi e voglia di lavorare, ma puoi avere conigli o galline e hai sempre qualcosa da mangiare e da vendere, non come qui dove devi accontentarti di bidoni e elemosine.

Non mi piace chiedere, ma a chi piace? È umiliante ma per me non c'erano molte possibilità e così ho fatto come tanti altri prima o dopo di me e ho iniziato a rubare nei negozi e poi nelle case e nelle persone. Vedi io sono piccolo ed ero magro e agile e sono passato abbastanza inosservato. Quando mi hanno preso per la prima volta ero poco più di una ragazzina che stava quasi per staccare un dito dalla guardia, ma ora sono tranquilla. E non lo farei più. Anche mio cugino era qui e per un po' siamo stati insieme in cella. Adesso è uscita ed è rientrata in famiglia... ho mio marito fuori che mi aspetta ed è con il bambino, ma sono preoccupata perchè mi ha scritto che ha perso il lavoro e ho anche molta paura che ha qualcun altro...

Adesso vado a scuola per imparare a scrivere bene in italiano così posso spiegarmi a mio figlio e prendere la licenza media. Anche lui frequenta la scuola media. Prima ho seguito il corso con la maestra e ora ho iniziato la scuola media. Da piccola non andavo a scuola perché era troppo lontana e dovevo andarci da sola, ma mi piaceva, ma non riuscivo a finirla a causa della guerra. Non è facile ricominciare a studiare alla mia età e alcune cose sembrano troppo difficili e mi arrabbio fino a voler mollare tutto, ma le maestre hanno pazienza e ogni tanto ci portano a scuola in fattoria. È lì che ho visto che c'erano piante di lavanda!

Ho chiesto lavoro e spero tanto che mi portino a lavorare all'aperto, nell'orto o con i conigli, va tutto bene,

sì sapranno tutto e non dovranno commettere i miei errori. Adesso vanno a scuola e stanno imparando a scrivere, anche per loro vado a scuola anch'io.

Mio figlio S, si vergogna di me, perché è più grande, mi capisce e mi giudica... e pensa che ho mandato via suo padre... Ha ragione a vergognarsi, non è bello sapere che il tuo la mamma è in galera e quindi qui ci guadagniamo poco e lui non vuole parlarmi. Mi sono iscritto a scuola per non svergognarlo e magari prendo la media prima di lui che ha 11 anni ed è in prima media. Gli ho scritto una lettera per Natale e sto ancora aspettando che mi risponda.

I miei figli devono studiare e condurre una vita diversa dalla mia, un'ascendenza dove non esiste il rischio di finire in carcere, per me non ci sono tante speranze anche se prendo una laurea... carcerati di cui non si fida per darti un lavoro... non so cosa potrò fare... mi piacerebbe avere il mio negozio.

50. Maria

Sono nata in un paese non lontano da Roma in una famiglia normale, seppur modesta.

Fin da piccola però la vita che ho condotto mi è stata vicina, mia madre che mi accudiva e i miei fratelli sempre chiusi in casa e mio padre che lavorava facendo i turni di notte.

Ho lasciato la scuola da bambino perché mi sono innamorato di qualcuno più grande di me, che era il capo di una banda di teppisti.

Mio padre non voleva che stessi con lui, mi ha chiusa in casa ma sono scappata. Sono rimasta incinta e mi sono sposata tagliando i legami con la mia famiglia.

È nato mio figlio. Era la luce dei miei occhi. Stavamo sempre insieme, non l'ho nemmeno mandato all'asilo.

Mio marito però non riusciva a portare a casa uno stipendio e faceva "lavori", beveva.

Ho iniziato a fare le pulizie con una ditta e ho portato con me il bambino.

Ho avuto una figlia. I soldi non bastavano mai, mio marito faceva sempre più "guai" e beveva sempre di più. Abbiamo iniziato a litigare e spesso mi picchiava, anche davanti a mio figlio. Ma poi mi ha chiesto perdono e abbiamo ricominciato come prima.

A questo punto ho fatto pace con mia madre che è venuta a guardare i bambini mentre io lavoravo.

Fino alle medie mio figlio è cresciuto timido, silenzioso ma ogni tanto aveva degli scoppi di rabbia.

Mio padre è morto e mia madre si è ammalata. I miei fratelli non volevano sapere di lei e li ho cancellati dalla mia vita.

Mio marito è stato arrestato. Sono stata costretta a badare ai bambini e mia madre da sola. Mi sono trasferito a casa sua. Per fortuna avevo il mio lavoro nell'impresa di pulizie. Mia figlia cucinava quando tornava a casa da scuola. Mio figlio ha lasciato la scuola per andare a lavorare.

Si è fidanzato e presto si è sposato perché aspettava un bambino, proprio come me.

Purtroppo, però, iniziò ad essere geloso di sua moglie e cominciò a metterle le mani addosso.

Mia figlia è andata in un paese del nord Italia per lavorare e per farle una vita.

Avevo iniziato a lavorare in una scuola come bidello, mi sembrava che finalmente ce l'avremmo fatta a farla franca. Purtroppo mia madre è morta.

Speravo che a mio figlio venisse assegnata una casa popolare e invece per poco non l'ha ottenuta.

Vivevamo tutti insieme e quando scoppiavano dei litigi non potevo fare a meno di intervenire per aiutare mia nuora, proteggere mio nipote e soprattutto calmare mio figlio.

Un giorno mia nuora prese il bambino e scappò di casa. L'ho capita; Mi sono trovata senza nuora e senza una figlia che nel frattempo si era sposata nel nord Italia e aspettava un figlio.

Mio figlio ha iniziato a bere e lì tutto è andato storto.

Ha perso i lavoretti che faceva, ha cominciato a perseguitare la moglie che lo ha denunciato.

Mi chiedeva soldi, che non bastavano più, perché li mandavo anche a mio marito in prigione.

L'ho visto soffrire e ho cercato di calmarlo ma ha reagito male anche a me.

Mio marito si è ammalato e le spese sono aumentate, ma mio figlio ha bevuto e si è fermato al bar senza aiutare.

Poi mio marito è morto e le cose sono andate in pezzi. In casa mia non ero più l'amante, mio figlio si prendeva i miei soldi o vendeva quel poco che avevo.

Un giorno mi ha battuto. A quel punto ho chiamato i carabinieri per chiedere aiuto. Volevo impedirgli di tornare a casa perché avevo paura di lui, soprattutto quando era ubriaco. I carabinieri mi hanno chiesto di denunciarlo ma io non volevo mandarlo in galera ma solo per chiedere protezione, non per riportarlo a casa mia.

Quando ha scoperto era molto arrabbiato e in una lite furiosa mi stava quasi buttando fuori dalla finestra. Disperata, sono andata a prendere la pistola che mio marito mi aveva lasciato e che avevo nascosto. ho sparato.

Ho sparato dal lato opposto a mio figlio, colpendo la porta d'ingresso. Ma mi ha denunciato.

Così sono finita in carcere a 55 anni, malconcia, senza denti, perché non avevo soldi per andare dal dentista, per condividere una cella con 3 persone, molto diverse da me.

Provo un tremendo senso di colpa nei confronti del mio amato figlio sfortunato. Ed è stato vittima della rabbia e della violenza che ha subito da bambino.

Dopotutto, sono felice di essere finito in prigione e non lui con l'accusa di omicidio contro di me.

Il gesto che ho fatto è terribile, anche se sapevo che non lo stavo colpendo e volevo spaventarlo per impedirgli di continuare a essere violento con me. Volevo spezzare questa catena di cose brutte nella nostra vita.

Per fortuna mia figlia e mia nuora mi supportano. Adesso dopo 45 anni frequento la scuola contemporaneamente a mio nipote e sono riuscita a prendere la licenza media. Una piccola soddisfazione per me molto importante in questo momento.

Ho capito che non puoi spezzare la catena delle cose cattive con qualcosa di anche peggio.

Lavoro come inserviente, cioè come scorta di una donna semiparalizzata, sempre sorridente, che è nel mio reparto. Sto cambiando in meglio e sento che passo dopo passo riuscirò finalmente a riconnettermi con mio figlio.

51. Rosa

Sono qui da due lunghissimi anni e non mi ci abituo. Oggi ho cambiato cella e compagne: sono troppo litigiosa pare, e nessuna vuole stare con me. Dicono questo ma la verità è che io non voglio stare con nessuna, neanche io mi sopporto certe volte. Tutto mi dà fastidio, tutto mi fa star male e poi non dormo e certe notti mi metto a passeggiare nella cella piccolissima, a fumare una sigaretta dopo l'altra... Poveraccia chi ci capita con me, questa che sta con me adesso, Lory, è uscita e rientrata per vecchi reati e nuovi errori e sembra sempre che voglia piangere e lamentarsi tutto il tempo. Ci poteva pensare prima! Tutte dovevamo pensarci prima. L'altra invece è più tranquilla, parla poco e va a scuola come me adesso. A scuola io ci sono andata poco ma credo che a scuola te lo devono dire, spiegare bene, tutti i giorni che cosa succede se sbagli. Non basta dire che finisci in prigione! Dovete far capire a tutti i ragazzi e le ragazze che cosa vuol dire la prigione, il carcere, la puzza, il blindo, la battitura, la luce sempre accesa e un silenzio che non c'è mai!

Io non piango mai, chiedo solo di essere lasciata in pace. Sono appellante, e aspetto da giorni, settimane, mesi che un giudice si occupi di me. Qui il tempo passa e non sai niente, e certe volte mi sembra proprio di impazzire e così faccio la pazza.

Il fatto è che non so trattenere la lingua... mi rimproverano ma io mi difendo dalle ingiustizie e dagli ordini delle guardie, che non capisco... Rispondo pure al prete o all'educatrice, alla maestra se non mi rispettano. Qui in carcere ti rispettano solo se alzi la voce e fai capire che non hai paura di niente... Anche se vieni punita ti rispettano di più dopo.

Intanto il tempo passa e i miei figli crescono lontano da me con mia sorella e i cugini: il più grande mi odia e le gemelle, così piccole! Certo loro non capiscono ancora ma nemmeno mi riconosceranno quando uscirò, se mai uscirò da qui dentro. Sono tanto scoraggiata. Di mio marito, il padre dei miei figli, non so niente e di sicuro non è in Italia, non so dove sta adesso, è scappato e le colpe sono sembrate tutte mie quando hanno trovato in casa nostra tutta quella roba rubata ... io neanche lo sapevo che era tutto rubato, lui diceva che si occupava di auto e di pezzi di ricambi e io non facevo domande e firmavo le carte che lui mi mostrava. Aveva preso l'attività da uno più vecchio che ci sapeva fare e si era arricchito, prima gli aveva insegnato come si fa quel lavoro e poi glielo aveva lasciato, ma il lavoro era una copertura perché niente era legale, come mi hanno

spiegato poi. Io non mi impicciavo e i soldi c'erano per tutti. Facevo tutto quello che mi diceva mio marito, è normale, mi fidavo di lui, non pensavo che mi avrebbe lasciato così nei guai.

Mi sono sposata con XXX che ero una ragazzina, i miei non volevano che facessi l'amore con lui perché era grande e la famiglia sua aveva un cattivo nome. Allora siamo scappati e dopo ci siamo dovuti sposare senza che nessuno si potesse più mettere in mezzo. Siamo andati ad abitare da soli e io ero contenta anche se mio marito cominciò a uscire e a tornare tardi alla sera o non tornare per niente. Restai incinta quasi subito e quando è nato il nostro primo figlio S., anche le famiglie si riconciliarono con noi e le cose andavano bene. Infatti è arrivato anche il lavoro allo sfascio macchine con suo zio.

Quando è nato S ero felice e anche mio marito lo era, anche perché era un maschio e ne eravamo orgogliosi; mia suocera mi regalò un bracciale d'oro pesante - Brava, mi diceva, hai fatto un maschio, ma io pensavo dentro di me che era stato Dio a mandare un maschio e non era merito mio... Poi stavo sempre da sola dentro casa con mio figlio, e mio marito stava fuori anche per tanti giorni, mi hanno detto che aveva un'altra e ci ho creduto. Invece andava solo a prendere le macchine grandi in Germania o Olanda. Allora un giorno ho fatto la pazza e gridato e ho detto che mi ammazzavo, ma non era vero... Poi e gli ho detto che il bambino poteva andare a scuola e io mi sarei messa ad aiutarlo con le sue macchine e i pezzi dello sfascio da vendere e che non lo lasciavo più da solo. Lui disse che andava bene, ma non mi spiegò quello che davvero facevano con le macchine...

Andava tutto bene, poi dopo un poco ero di nuovo incinta e sono nate le gemelle, ma io sono stata male e ho rischiato di morire durante il parto e sono stata tanto tempo in ospedale perché mi sono presa la polmonite che non guariva mai. Anche a casa ero debole e è venuta mia sorella ad aiutarmi, ma mio marito non le piaceva e così presto fui di nuovo da sola ... In quegli anni stavo sempre male e avevo paura che mio marito mi lasciasse, invece lui era gentile e un giorno mi disse che voleva che tornavo ad aiutarlo al lavoro con lui e allora ho lasciato le bambine con mia cugina che non ha figli e non ne può avere. Anche adesso stanno con lei e la chiamano mamma. Certe volte me le porta ai colloqui qui e non si ricordano che io sono la loro mamma vera... questo mi fa tanta rabbia un giorno sapranno tutto e non dovranno fare i miei stessi sbagli. Ora vanno a scuola e stanno imparando a scrivere, anche per loro vado a scuola pure io.

Mio figlio S, si vergogna di me, perché è più grande, capisce e mi giudica...e pensa che ho mandato via io suo padre ... Ha ragione di vergognarsi, non è bello sapere che tua mamma è in galera e così qui ci viene pochissimo e non mi vuole parlare. Mi sono iscritta alla scuola per non farlo vergognare e magari mi prendo la media prima di lui che ha 11 anni e fa la prima media. Per Natale gli ho scritto una lettera e sto ancora aspettando che mi risponda.

I miei figli devono studiare e fare una vita diversa dalla mia, una vita senza prigione, per me non ci sono tante speranze anche se mi prendo un titolo di studio... dopo che sei stata in una prigione la gente non si fida a darti un lavoro... non lo so cosa potrò fare ... mi piacerebbe avere un negozio mio.

52. La tigre

Se fossi un animale selvatico, sarei sicuramente una tigre! Bello, elegante e molto forte. Non prendermi in giro, sono una tigre... Guardami negli occhi se hai il coraggio...!

Tutti qui mi rispettano e anche adesso sono un prigioniero come tanti altri.

Ma se mi guardano negli occhi, tutti riconoscono il coraggio della tigre che sa quando è il momento di affrontare la lotta e quando proteggersi.

Proprio dietro questa maschera che ti fa vedere solo gli occhi se li guardi con attenzione vedi lo sguardo di chi sa difendersi, di chi non ha paura.

In realtà i miei capelli sembrano più la criniera di un leone, ma io sono una tigre molto più bella della leonessa.

Siamo tanti in famiglia e ad un certo punto ho capito che era ora di cavarsela da solo e di trovare la mia strada. Una strada, la strada per andare via e sono partita per il viaggio sognando l'Europa, senza aver paura come una tigre in cerca del suo territorio, di un riparo.

Non scrivo nulla sul viaggio perché ci vorrebbe un libro e troppe lacrime e poi non ne sono capace. È? Sono stato troppo male e ho incontrato troppe persone cattive.

Prima il deserto, poi il mare, persone diverse, lingue diverse, nazioni diverse, soldati, uomini cattivi e qualcuno che aiuta o sembra aiutare. Soldi Estrada da non perdere e non pesoldi che passano di mano. Non perderti, non perderti.

Ma non è una giungla che ho attraversato e che non voglio ricordare è il cuore dell'uomo che ha perso Dio che fa del mondo un luogo di ingiustizia e del male che ho visto e sofferto.

Sono arrivato a Lampedusa più di un anno dopo la mia partenza. Non capivo niente ed eravamo in troppi. Poi mi hanno fatto andare in un altro centro e poi in un altro e poi in una casa famiglia vicino a una grande città. poi sono diventata maggiorenne e avevo un permesso di soggiorno provvisorio e nessun posto dove stare ma anche l'indirizzo di un'associazione dove mi aiutavano e ho studiato e diplomato in italiano per stranieri e mi sono iscritta a scuola qui.

Poi sono diventata maggiorenne e facevo la sarta nel mio paese e vicino a dove abitavo c'erano tante fabbriche che facevano lavorare le ragazze come me, quindi

lasciavo dire che cercavo lavoro, e per un po' ho lavorato. Ho imparato il mestiere di sarta. Anche nel mio paese facevo la sarta.

Ma poi volevo più soldi e mi sono fidato di una persona che mi ha fatto tante promesse. E gli ho dato i documenti e ho fatto quello che mi ha detto fino a quando non ha voluto lasciarmi all'angolo di una piazza... E ho capito che stavo per fare la sarta in una fabbrica ma un'altra cosa... ho chiesto lui per i documenti indietro e ha urlato e ho urlato anche io e poi... ho combattuto come una tigre e tutti lo hanno sentito e anche visto. Hanno anche visto quando il coltello tra i miei capelli è uscito dalle mie mani e l'ho colpito forte alla gamba... il sangue... hanno visto tutti e --- sono stato arrestato.

Sembra che l'uomo cattivo sia malato e forse morirà ma sanno che era un delinquente e uno sfruttatore e io mi sono difeso e non ho pensato a niente, e in cuor mio penso che se lo meritasse e sono qui fino a quando si rendono conto che non avevo scelta.

L'avvocato dice che uscirò presto e lo spero davvero. Sono qui da troppo tempo e il covid di certo non aiuta!

Sono una tigre e ho artigli, sono forte e orgoglioso e non puoi farmi ciò che non sono.

Sono una tigre che aspetta il suo tempo e si prepara.

A volte mi sento male e giù di morale. Combatto con tutti e ho bisogno del mio spazio. Ho trovato un po' di pace da quando faccio teatro con il gruppo che è qui dove ridiamo molto e piangiamo molto e poi facciamo gli spettacoli.

Mi piace anche la scuola ma è durata poco, ma ho preso il diploma e ho studiato le dispense e come si poteva.

Mi chiamo Tina, ho quasi 22 anni, vengo dalla Nigeria.

Quando lascerò qui avrò il mio negozio e venderò vestiti fatti da me.

53. La storia di Vivian

Sono nigeriana sono in Italia di recente. Dell'Italia conosco solo il carcere o quasi e quello che vedo in tv e che gli altri detenuti con cui posso parlare la mia lingua me lo raccontano qui, a Rebibia, dove sono rinchiuso in attesa di giudizio senza aver mai commesso nulla di male.

erano gli altri che avevano sbagliato con me, e io sono solo una povera donna che ha fatto solo ciò che è stato deciso e ora sono una donna distrutta per sempre.

Ho fatto ciò che è stato deciso, come sempre. Non sono cattiva.

Non voglio parlare del mio viaggio. È stato un peccato e solo di recente ho smesso di avere incubi notturni... paura e freddo, paura e fame, paura e sete, paura e male

dappertutto fino alle ossa, paura e vomito, finché non capisci che sei ancora viva e solo questo conta. Ho sempre pregato e Dio mi ha ascoltato e sono arrivate le navi italiane per salvarci.

Siamo partiti in tanti e pochi sono arrivati: all'arrivo non eravamo più le stesse persone di quando siamo usciti di casa. Eravamo tutti zombie, avevamo gli occhi vuoti, lo stomaco vuoto per giorni, la sete... la pelle bruciata, il corpo e lo spirito erano morti. Sono morto almeno due volte.

Oggi prego Dio ogni sera perché non vorrei più ricordare il deserto della Libia, le percosse, i dolori, le violenze sul mio corpo. Guarda la mia schiena, guarda i segni e le cicatrici, vedi questo braccio? Non riesco più a sollevarlo e qui il tendine si è rotto e il mignolo (il mignolo) della mano destra non si piega più. Di notte se è umido ho dolori in tutto il corpo...

Ho lasciato casa che ero una bambina tenuta per mano dal fratello maggiore e. Era il leader del nostro gruppo durante il viaggio. Ero tutto orgoglioso della stella di mio fratello maggiore e l'ho salutato senza guardarmi indietro e senza sapere nulla del futuro. I nostri genitori ci hanno dato soldi, cibo e la loro benedizione.

Nessuno mi ha chiesto cosa volessi fare, prima di partire, e forse non volevo niente. Ho fatto ciò che è stato deciso, come sempre.

È stato un viaggio senza fine. Molti sono morti di febbre e di sete e alla fine il mio forte e grande, bellissimo fratello... è stato portato via anche lui dalla Morte. Da allora, tutto è andato sempre peggio.

Piangevo e mi chiedevo chi poteva difendermi, ma non tornai deludendo tutti e non scrissi nemmeno ai miei genitori. Avrei distrutto le loro speranze e non volevo.

I miei genitori, le mie sorelle e i miei fratelli, la mia famiglia non sanno che sono vivo, non sanno che sono prigioniero qui in Italia, a Roma.

Meglio credere che io sia morto che far loro sapere che sono qui e anche quando esco, non glielo dirò mai.

Siamo partiti a piedi, e abbiamo fatto dei pezzi di strada in camion... Ho camminato molto e ho visto soldati e abbiamo dato dei soldi per accamparci di notte per il freddo nelle loro tende sporche a mangiare qualcosa.

Siamo partiti all'alba ci siamo riposati sotto il sole cocente schiantato, poi al mattino presto abbiamo ripreso a camminare, e la notte non mi ha fatto dormire. Uno dei capi una notte mi prendeva per sé con la forza, e sempre più tardi...quando rimasi incinta, mi portò a casa sua e mi presentò a sua moglie, mai ostile con me. In effetti mi piaceva, e tutti volevano il bambino perché i loro figli erano in guerra e non avevano nipoti.

Ma poi ho perso il mio bambino, e stavo per morire anch'io, ma non sono morto anche se era meglio. Non ho nemmeno 20 anni e ho una giovane donna secca, sterile, morta. Sarò solo, nessuno mi vorrà mai più. Non posso più sposarmi. ora sono rovinato.

Sono stato venduto e comprato, e l'ho accettato perché ora non valgo niente.

Ho fatto quello che volevano, come sempre.

Mi hanno portato in Italia e mi hanno fatto insegnare agli altri, li ho convinti a dare i loro documenti e a fidarsi del mio capo...

non avevo scelto niente; così facendo avevo un posto dove stare, cibo e soldi. Non mi sono fatto domande e non mi aspettavo niente di più dalla vita in quel momento

Quando la polizia mi ha fatto irruzione, e mi hanno preso non mi sono lamentato tanto perché non capivo cosa fosse illegale: Se siamo prostitute è perché gli uomini lo cercano e li pagano.... affari

Sono dentro per sfruttamento e altri delitti meno gravi, oggi ho capito che il delitto che ho commesso è come una ruota in cui tutti ci facciamo male e nessuno si salva, chi sfrutta e chi si sfrutta sono complici.

Qui a Rebibbia ho conosciuto una ragazza che veniva dal mio paese e conoscevo la mia famiglia e io che all'inizio eravamo stati contenti di vederla... Poi non ho voluto parlarle e sono rimasta lontana. Poi è venuta a parlarmi e mi ha raccontato la sua storia e quella di tanti altri e mi ha consigliato di andare a scuola e ricominciare tutto da capo.

Mi ha detto che se ero vivo era grazie a Dio e che non avevo il diritto di buttare via la mia vita e il mio corpo ma che anche se avessi commesso errori terribili puoi essere perdonato e ricominciare...

Adesso vado a scuola, e ho chiesto lavoro, e vedremo cosa vuole tirar fuori Dio da questa povera donnina inutile.

Ricomincio da me adesso.

Sono felice di andare a scuola anche per capire meglio com'è l'Italia. Vorrei provare a vivere qui in un posto tranquillo, magari e con un lavoro regolare che mi permetta di vivere onestamente. Voglio studiare e imparare un lavoro, vorrei fare la parrucchiera e rendere più belle le ragazze. Sono brava a fare treccine e dreadlocks e a pettinare i capelli ricci, potrei imparare a pettinare anche le ragazze europee.

54. Emarginazione e droghe

Le mie caratteristiche principali sono l'atteggiamento, la gentilezza e l'essere un buon essere umano.

Ciò che mi ha portato a seguire la strada dell'emarginazione è stata la droga. L'ho provato, mi è piaciuto, il che mi ha portato in quel mondo.

Le persone coinvolte, all'inizio erano amici. Voglio dire, hanno detto che erano amici, ma poi non sono amici di nessuno, giusto? Se un amico mi porta alla droga, non è un amico.

Le conseguenze di ciò sono state la separazione, le rapine...

Nel frattempo sono stato arrestato e ho dovuto affrontarlo da solo, con le mie figlie... Comunque sono ancora qui...

Non riesco a spiegare come mi sentivo in passato, ma ora sto bene, grazie a Dio, sto bene.

I miei sogni per il futuro sono aiutare le mie nipoti, aiutare le mie figlie ogni volta che posso e andare avanti, prendere una casa e farmi una vita.

L'evento principale della mia vita è stato essere padre, essere padre per la prima volta, è stato molto bello.

Le persone più importanti della mia vita sono le mie figlie e le mie nipoti e le persone qui a "The Companion" che mi hanno aiutato e mi stanno ancora aiutando.

I miei obiettivi in questo momento sono aiutare le mie figlie, aiutare le mie nipoti, avere una casa e lavorare.

In questo momento, sento di non avere problemi. In passato ho avuto molti problemi, non ha senso parlare del passato, ok? Non voglio parlare del passato.

Se non fossi entrato nel mondo della droga le cose sarebbero state completamente diverse, avevo tutto, sarebbe stato molto bello. In passato avevo tutto, una casa, una macchina, ed è andato tutto a rotoli.

In futuro, quello che penso è che andrà tutto bene, devo solo volerlo.

55. Fin da piccolo...

Le mie principali caratteristiche personali hanno a che fare con quello che ho passato e quello che sto imparando nella vita, ma diciamo solo che i miei punti di forza sono lavorare sodo, onesto e appagante, immagino.

Ho iniziato da ragazzino il percorso dell'emarginazione, con la separazione dei miei genitori. Ho frequentato un collegio a Viseu e mi è sempre piaciuto uscire con i ragazzi più grandi. Avevano una vita diversa, che ha attirato la mia attenzione e penso che sia stato l'impulso per iniziare una vita diversa.

Le persone che sono state coinvolte nella mia emarginazione erano tutte persone legate al mondo della droga, persone che avevano anche una vita familiare spezzata. Erano persone che probabilmente non avevano nemmeno progetti per il futuro.

Le conseguenze di questa vita furono cattive, ad esempio malattie, una vita senza direzione, prigione, uso di droghe.

Penso di aver iniziato ad affrontare il problema solo quando sono caduto nella realtà, quando sono stato arrestato. Primo perché non conoscevo l'ambiente carcerario, ne ero completamente all'oscuro. E poi ho dovuto cambiare la mia strategia, cambiare il mio comportamento, perché se avessi continuato ad avere la stessa vita dentro la prigione

che avevo fuori, probabilmente non sarei più qui, vivo. Quello che ho fatto è stato di rimanere nel mio angolo. Un'altra strategia era quella di non sentirsi intrappolati, anche se sapevo di essere privato della realtà, ma consideravo quella fase come una fase di disintossicazione.

Non penso molto al futuro, a causa della vita non strutturata che ho e a causa della mia età, ma quello che voglio è vivere una vita dignitosa, senza dover ricorrere ad altri mezzi non legali per sentirmi felice, non credo che vada lì.

Se le cose fossero andate diversamente nella mia vita, penso che sarei stato un buon sportivo. Vengo da una famiglia dove mio nonno era un grande ciclista. Da bambino ero anche molto appassionato di sport, in particolare ciclismo e corsa, sci di fondo, e quindi questa è la vita che avrei seguito, molto diversa da quella che ho.

Le persone più importanti della mia vita siamo io e mia madre.

La battaglia principale nella mia vita in questo momento è sapere come valutare le cose, cose che prima mi sembravano insignificanti. In passato non davo valore a niente. Tutto ciò che poteva essere importante, l'ho svalutato, non ho dato loro alcun valore e ora, ovviamente, gli do tutto il merito.

Il motto della mia vita è: "oggi non consumerò né danneggerò nessuno".

I capitoli della mia vita, direi forse l'infanzia, l'adolescenza, poi il passaggio all'età adulta e alla vecchiaia.

Non mi pongo obiettivi; Non ci penso troppo, aspetto quello che la vita ha da offrirmi, il meglio per me.

56. Fratello maggiore

I miei principali punti di forza in questo momento sono i miei 3 figli, che ora mi danno la forza per trovare un lavoro ed essere qualcuno migliore d'ora in poi.

Sono una persona riservata, ci sono cose che succedono, che vedo e tengo per me, non so se sono buone o cattive.

Ho iniziato a seguire la strada dell'emarginazione quando ho perso quello che era come mio padre, era mio fratello maggiore.

Ho perso un pilastro importante, quello che mi diceva di studiare e lavorare. Ho lavorato con lui il sabato e la domenica. Poi sono arrivati gli amici, che non sono amici, con la loro influenza nel fumare sigarette, per essere più importanti di altri che non fumano, hanno detto, che sarei stato più importante per questo... e mi sono lasciato andare dopo illusioni.

Le conseguenze di ciò furono molto brutte. Ho iniziato a farmi curare all'Ospedale Júlio de Matos (Centro Hospitalar Psiquiátrico de Lisboa), dalla Dott.ssa Rosa Andrade, da

quando avevo 15, 16 anni. Sono stato beccato alla scuola di Telheiras, ora non ricordo il nome che è cambiato, ma sono stato beccato a scuola dalla polizia con della narcotici e da quel momento in poi ha cominciato a succedere sempre di più...

Nel frattempo, mi sono seppellito ancora più a fondo. Ho fatto cose che se fossi oggi, non farei, anche se mi dessero 10.000 euro. Ho fatto collezioni difficili, ogni genere di cose impensabili...

All'epoca provai molta rivolta. Sono andato una volta a Costa da Caparica, che appartiene al distretto di Setubal e da allora le guardie giurate, la PSP (Polizia di Pubblica Sicurezza), mi hanno sempre ribellato quando hanno cercato di passare l'aspirapolvere sul corpo di mio fratello, come se fosse un tappeto, invece di lavarlo. Da allora ho odiato la PSP, le guardie giurate, tutto.

In questo momento, e dopo tutti questi anni di carcere, mi ha fatto pensare che da una parte ho commesso delle malefatte e che in questo momento la cosa migliore da fare è la via del bene, perché la via del male, il crimine non pagare. Anche se abbiamo le nostre ragioni, il crimine non paga.

Per quanto riguarda il futuro, i miei sogni sono di voler avere di nuovo una casa mia, e stare con i miei figli, anche se ogni 15 giorni, o ogni settimana, in vacanza, in qualsiasi momento.

Il mio motto nella vita in questo momento è vivere un giorno alla volta.

I miei obiettivi sono trovare un lavoro, un lavoro fisso, una casa, così da poter dare qualcosa ai miei figli in futuro.

Se le cose fossero andate diversamente, se non fosse per quello che è successo a mio fratello, potrei essere un uomo d'affari di successo, non sto mentendo, sono stato un circense, ho fatto il bene della morte, è stato in TV poco fa, su RTP1. Potrei essere un uomo di successo oggi.

In questo momento, il problema più grande della mia vita è dover trovare un lavoro in modo da non dipendere dagli altri.

In passato, il problema maggiore erano le droghe, leggere e pesanti. Ho iniziato con l'hashish a scuola, con il gruppo di amici che mi ha influenzato. Ti faccio un esempio di quello che succedeva, avevo otto fratelli e sorelle e indossavamo scarpe da ginnastica non di marca della fiera perché non c'erano soldi per pagare le scarpe di marca. Altri colleghi, che avevano solo uno o due fratelli, avevano più possibilità e indossavano scarpe di marca come Nike, ecc. e poi dicevano "ah, non ti voglio intorno a me perché indossi vestiti da fiera", Per esempio. E poi c'è stato un amico che si è avvicinato a me, vicino a un supermercato, la vecchia Feira Nova, e lì c'è stata una sommossa, che è stata anche riportata dal telegiornale, è stata l'apertura del telegiornale dicendo che abbiamo anche battuto alzate le guardie di sicurezza... ho fatto cose che solo Dio sa. Era come il bullismo, che oggi chiamano bullismo, quello che soffrivamo a quei tempi, solo che per dimostrare che eravamo uguali a loro o superiori, facevo cose che oggi mi pento di aver fatto.

Le persone più importanti della mia vita sono prima di tutto mio padre e mia madre che mi hanno messo al mondo, e poi i miei tre figli.

Ora si tratta di combattere ogni giorno per migliorare il giorno successivo.

Se la mia vita fosse un libro i capitoli sarebbero un paese ingiusto e come dire...

Sono appena uscito da una prigione, senza niente... ci manca il sostegno dello stesso Stato portoghese: servizi educativi, servizi IRS, servizi carcerari, tutto. Per me è tutta una farsa. Anche il giudice che mi ha dato la libertà vigilata mi ha visto solo una volta, non sa se sono buono o cattivo. Dovrebbe essere il contrario, dovrebbe andare in giro, come va in giro una guardia, come va in giro il vicedirettore, quando va in giro, per vedere se stai lavorando bene o no... e questo è quello che fa t accadere nel nostro paese.

57. Rinascere

Le mie caratteristiche principali in questo momento sono concentrarmi su un mondo migliore, ora che diventerò padre e penso che mi farà andare avanti, per cercare di non ripetere gli stessi errori. Di recente ho anche perso alcuni membri della famiglia molto cari e molto cari. Sono un amico di un amico, sempre pronto ad aiutare il mio prossimo.

Fin da giovanissimo, sono entrato nel mondo del crimine, ho fatto le cose senza pensare. Vivevo con i miei nonni e pensavo di essere giovane, che potevo fare quello che volevo e non pensavo alle conseguenze, solo dopo quando ho iniziato a vedere, allora era già tardi.

Tutto è iniziato nel quartiere in cui vivo. Fumavamo spinelli, erba, e avrei risparmiato le droghe per le persone anziane senza pensarci. Non pensavo davvero, pensavo che se fosse arrivata la polizia, non sarei stato arrestato perché ero giovane. Ma ho dimenticato che ogni volta che la polizia è andata lì, l'evento sarebbe stato registrato nel verbale della polizia, e un giorno quando sono andato lì sarebbe stato registrato tutto, ed è quello che non sapevo.

Le persone coinvolte eravamo io e alcuni amici del quartiere.

Le conseguenze di questo sono state che ho perso molte cose, ho perso dei familiari, ho perso degli amici

58. Gioco finito

Le mie caratteristiche personali: energica, amica, lavoratrice, amica di chi se è necessario smettere di mangiare affinché l'altro non muoia di fame, qualunque cosa la persona abbia bisogno io sono pronto ma in questo momento continuo ad esserlo. ..ero così... in questo momento continuo ad essere così solo con una differenza, ero uno stupido e ora non sono più uno stupido...ah... questa era la situazione che ho imparato... a continuare ad essere la stessa persona, amico, compagno, lavoratore e tutto, ma non essere un coglione come prima, a volte mi faceva male.

Quindi, una delle cause principali era il problema del gioco d'azzardo. Ho avuto problemi con il gioco d'azzardo, ...ah... la madre dei miei figli all'epoca, quando ha saputo, a causa di un debito sorto, ho dovuto prelevare dei soldi per saldare il debito e da lì è iniziato tutto, il nostro disaccordo, ma i soldi continuavano ad arrivare... ah... non ho mai avuto problemi con il gioco d'azzardo... voglio dire, nessuno è mai venuto a bussare alla mia porta, nessuno ha mai minacciato la mia famiglia, niente... se avevo un debito, l'ho pagato. Potrei essere danneggiato, a livello di... un po' più svantaggiato ma non ho mai avuto problemi con persone che bussano alla mia porta, o minacce, niente del genere, ma... certo, per esempio, avrei potuto comprare un bell'appartamento e io no, avrei potuto tenere la villa che i miei genitori mi hanno lasciato e io no, e lei, la mamma dei miei figli a quel tempo, quando eravamo soli giocava con me psicologicamente no, ma anche mai in una posizione in cui... "beh, io voglio stare con te ma devi lasciare il gioco, facciamoci aiutare. Io sono al tuo fianco, ti sostengo".

Perché molti pensano che il gioco d'azzardo sia una cosa normale: "ah, gioca, smettila di giocare". No, il gioco d'azzardo, lo riconosco ora, dicevo che non era una dipendenza, è peggio della droga e peggio dell'alcol in ogni modo...

Ho assistito a grandi guai, persone che hanno giocato d'azzardo e avevano debiti e sono state minacciate, famiglie e case chiuse, negozi e attività commerciali chiuse a causa del gioco d'azzardo? ma per lei era una cosa normale, era come bere un bicchiere d'acqua: quando hai sete bevi e quando non hai sete non bevi? e non è mai stata, in quel senso, una persona che diceva: "aiutiamoci, supportiamo".

Io, come mi sono sempre sentito impotente, non potevo, potevo restare per un mese o due, ma ero sempre con quella voglia di rimettermi in gioco - questo era uno dei motivi principali.

Poi si è trascinato, ma i soldi continuavano ad arrivare.

Quando è arrivato il momento in cui sono diventato veramente disoccupato, all'età di 50 anni, l'azienda è fallita, è stato difficile per me trovare un lavoro, non potevo... quindi è stato difficile... ho lavorato per 3 anni da solo, perché nessuno mi assumeva in un'azienda con un contratto di lavoro... avevo esperienze professionali in diversi settori,

avevo qualifiche, ma l'età era sempre un ostacolo per loro che mi inserissero nelle aziende...

Ho lavorato da sola per 3 anni fino a quando sono stata arrestata, nel frattempo anche lei era diventata disoccupata. Quando ha trovato un lavoro, nella situazione in cui si trova oggi, che è ancora in Fondazione, sono iniziati i problemi seri, perché ha iniziato ad avere una vita... ha iniziato a guadagnare bene, si sentiva al sicuro, sapeva che ero trovando sempre più difficile trovare un lavoro, psicologicamente stavo diventando sempre più basso, al punto che lei ha iniziato a ricattarmi al riguardo e c'è stata una rottura, una discussione, una minaccia... minacce da una parte, minacce dall'altra l'altra... sono uscita dalla porta e quando sono arrivata lei era uscita con mia figlia, mio figlio mi aspettava. Dopo 8 giorni ero nella mentalità, che questo era il momento in cui stavo per separarmi e tutto andava bene, lei ha continuato con la sua vita e io con la mia, ma non credo che lei fosse soddisfatta e non non c'è bisogno, visto che era già partita, doveva solo andare avanti... Ho detto anche a mio figlio, se tua madre vuole tornare, torna con tua sorella, anche se la casa è a mio nome e io ho il diritto di restarci, perché il contratto è di 45 anni a mio nome, ma siccome tua sorella ha bisogno di avere un tetto sulla testa, se tua madre vuole tornare qui, io troverò un posto dove andare e lei' verrò qui.

Conclusione, alla fine di 8 giorni, stavo per mettere la chiave nella porta e mi hanno detto di ritirare davanti alla stazione di polizia, che abitavo proprio dall'altra parte della strada, e basta, e mi hanno avvertito che non me ne sarei più andato, che avevo una denuncia penale contro di me.

Non me l'aspettavo. Potevo aspettarmi molto, ma non me lo aspettavo. Dato che era già andata via, e se era la separazione che voleva, avrebbe chiesto la separazione e sarebbe andata avanti con la sua vita, non aveva bisogno di fare quello che ha fatto.

Le conseguenze delle sue azioni sono state che sono stato arrestato, 7 anni di carcere, 5 anni, 10 mesi e 3 giorni, e il resto della mia pena sospesa, che termina il 24 gennaio, se Dio vuole, se ci arrivo, l'anno prossimo.

È stato molto difficile per me affrontare il problema, posso ringraziare una persona che era già in questura quando sono entrato

, la prigioniera brasiliana è peggio, ma l'aiuto reciproco è migliore. Gli anni trascorsi in carcere in Brasile sono stati meno duri che in Portogallo, anche se lì le celle erano più piccole e meno confortevoli.

In Brasile non mi mancavano beni di prima necessità o prodotti per l'igiene. C'era la condivisione del cibo tra i detenuti. In carcere in Brasile lavoravo dalle 9 alle 17 e lo stipendio bastava, mi permetteva persino di comprare alcune cose di cui avevo bisogno e, d'altra parte, mi teneva impegnata e mi distraeva dalla situazione che realmente stavo vivendo. Il carcere incoraggia il lavoro e l'autonomia e molti detenuti imparano lì compiti di base, come lavare i panni.

Nella struttura carceraria in Portogallo, i detenuti trascorrono 21 ore chiusi nelle loro celle, non possono lavorare e persino pulire gli spazi, anche se volontariamente, per cercare di occupare il tempo.

In Portogallo, la direttrice del carcere mi ha impedito di lavorare, non mi ha autorizzato a lavorare. Ho chiesto ai miei nipoti e nipoti di venirmi a trovare e il Direttore non me lo ha permesso, perché non erano miei figli. Le ho risposto male e penso di essere stato punito per questo. Poi ho ricevuto un numero dal Ministero della Giustizia e i miei nipoti sono stati autorizzati a venire in prigione a farmi visita a Natale, anche se il Direttore non l'ha autorizzato.

Ho sempre rispettato i miei colleghi e ricevuto rispetto. Non ho mai infranto le regole del Penitenziario e ho avuto un comportamento eccellente. Ho sempre chiesto che in cella non venissero tenuti cellulari o narcotici, in modo da non avere problemi che avrebbero ostacolato o ritardato il mio rilascio. Ho fatto tutto il possibile per non avere un altro giorno in prigione, anche se sapevo che in prigione avrei potuto guadagnare molti soldi, il che era molto allettante. Il mio buon rapporto con gli altri detenuti e il tentativo di evitare problemi mi ha permesso di ottenere uscite precarie.

Ci sono stati momenti in cui ho pensato che non sarei più stata in grado di sopportare la prigione. Ho perso mia madre, la mia migliore amica, quando aveva 50 anni. Sono andato molto in basso con quello e in quel momento volevo morire con mia madre. Pensavo che se fossi riuscito a superare quella perdita, avrei potuto superare tutto, inclusa la prigione.

I miei nipoti, che sono stati cresciuti da me e sono la mia motivazione, avevano 2 anni e poco e 4 anni quando sono stato arrestato. Pensavo che i miei nipoti si fossero abituati a stare senza di me e che nemmeno a loro mancassi più. Il mio focus sono sempre stati i loro nipoti, che sono nati e hanno trascorso i loro primi anni di vita in mia compagnia. Sono le persone più importanti della mia vita. Uno di loro dice ancora oggi di ricordare il giorno in cui sua zia, con la quale dormiva, se ne andò nel cuore della notte e non tornò più.

La prima visita dei miei nipoti mi ha lasciato una profonda impressione. Hanno chiesto alla zia di andare via con loro. Inoltre ero sempre accompagnato da mia sorella e da mio cognato. I miei nipoti mi venivano a prendere dal P.E. sulle uscite precarie e ho promesso loro sull'ultima uscita che non sarei più tornato.

In prigione, quando le persone entrano sono cattive, quando escono sono peggio. Quando sono uscito, non avevo niente.

Dopo che sono uscito di prigione, è stata la fase di ripartenza. Quando sono uscito di prigione, sono rimasto alla Lighthouse House per un anno. Poi ho affittato una stanza e poi ho affittato una dependance, dove vivo in modo indipendente.

Dove vivo in autonomia. A poco a poco ho conquistato la mia autonomia. Avere una casa era per me il sogno più grande e sento di averlo conquistato. Le piccole cose,

come poter fare la doccia e andare in bagno a qualsiasi ora, erano ciò che desideravo di più.

Quando ero in prigione, ho scoperto chi erano i miei veri amici. In Portogallo solo due persone sono venute a trovarmi in prigione, perché non volevo che altre persone passassero attraverso quello, le guardie, l'ambiente carcerario, ecc. Non volevo essere visto in quell'ambiente, e inoltre, non volevo so se sarebbe peggio andare senza visite o salutarmi dopo un'ora di visite e dover tornare nella mia cella. Quando sono uscito di prigione, avevo 50 anni e non mi importava cosa diceva la gente, mi importava solo se mia sorella e mio cognato avrebbero subito giudizi o critiche. Mia sorella mi ha accettato, mi ha sostenuto e ha ignorato le critiche.

Non mi sono mai sentito supportato dallo stato, solo da Trust e ABLA. Oggi cerco di stare lontano dai problemi e dalle situazioni di conflitto.

59. Un infanzia felice

Fino all'età di 10 anni ho vissuto a São Tomé, dove ero molto felice. Lì ho avuto un'infanzia piena di amici e una famiglia affiatata. Ero un bravo studente e passavo il mio tempo libero a giocare a calcio. Fino a quando...

Mia madre, un'insegnante in Angola, è venuta a prendere me e i miei fratelli e sorelle a São Tomé per andare lì. So che se fossi rimasto a São Tomé, sarei stato un grande uomo come i miei amici che sono rimasti lì, ma in Angola ho continuato ad essere un ottimo studente, quindi tutto indicava che avrei avuto un futuro promettente. La mia insegnante mi ha fatto una grande impressione, è la sorella dell'attuale ministro della Giustizia portoghese, Francisca Van Dunem.

Il 14 gennaio 1992 sono arrivato in Portogallo. Sia mia madre che le mie sorelle erano già qui. Ero felice in Portogallo, ma ho vissuto tante esperienze e adattamenti: al freddo, al lavoro (ho lavorato nei cantieri, negli alberghi, nel CP di Cascais), e alla mia nuova vita nel "ghetto". Se in Angola ho vissuto una bella vita, in Portogallo vivere in un "ghetto" è stato un cambiamento radicale, ma io e la mia famiglia siamo riusciti ad adattarci.

I quartieri che frequentavo - il "Bairro do Pinhal do Fim do Mundo" e il "Bairro das Marianas" - sono stati demoliti. La demolizione mi ha segnato, anche se ci è stata data una casa. La persona che ha consegnato le chiavi della casa è stata la dottoressa Mila, la "Maria di ATL" che si occupava dei "ragazzi" allora e ancora oggi. Tutti i vicini che sono cresciuti con me sono con me nel Bairro da Adroana, quello che è diventato il mio nuovo quartiere. Era un quartiere molto problematico a Cascais. Ma non tutti quelli che vivevano lì erano come pensavano: lavoravano e collaboravano a tutti i progetti a Cascais. Molte

persone hanno avuto una brutta impressione, perché il quartiere era considerato un "Quartiere della droga". Aveva una reputazione, ma tutte le persone che vivevano lì erano lavoratori e avevano tutti i loro figli all'ATL. Molti di loro hanno contribuito a costruire il quartiere sociale della Galizia. Insomma, questo capitolo della mia vita è stato segnato dalla collaborazione dei vicini, e dei miei migliori amici, del Barrio.

Durante la pandemia, una bella domenica, stavo facendo le pulizie in casa. Avevo dei tappeti in casa che avevano un "bug". Li ho tirati fuori tutti, sono sceso le scale di casa e li ho accatastati vicino all'edificio. È un quartiere ventoso e quando ho deciso di bruciare i tappeti, il vento li ha portati via. Quando ho provato a correre dietro ai tappeti, era troppo tardi, perché il vento aveva già trascinato i tappeti nel bosco vicino al mio edificio, che ha iniziato a bruciare. I vicini hanno persino registrato un video di me che correvo dietro al tappeto. Subito dopo, è andato al bar a chiedere aiuto. Tutti i vicini hanno aiutato a chiamare i vigili del fuoco, che, come il GNR, sono venuti a parlare molto bene di me in tribunale. Le persone che mi hanno segnato sono stati Marco e Anderson, vicini di casa al piano terra, ed Enoch, ma anche tanti altri vicini che mi hanno aiutato e hanno parlato bene di me quando è uscita la notizia su TVI e SIC. "Non è un incendio doloso", "è una brava persona", "la sua logica è essere messo in galera", "è venuto dal ghetto e ne ha passate tante", hanno detto in mia difesa.

Mi hanno arrestato e le spiegazioni che ho dato non corrispondevano a quanto riportato negli atti. Mi hanno portato in tribunale. Ho passato tre giorni nella magistratura di Lisbona e il giorno dopo mi hanno portato al tribunale di Cascais per essere ascoltato. Alla fine sono stato arrestato per incendio doloso, ma non era incendio doloso. Sono stato ascoltato da un giudice e un testimone, in videoconferenza, ha affermato che non abitavo nel quartiere e mi hanno condannato alla custodia cautelare.

Sono stato condannato a 2 anni e 6 mesi, ma ho scontato 6 mesi di pena sospesa. Devi essere molto forte per essere in prigione. Sono stato messo con degli assassini e sono stato minacciato da loro. È stata la mia avvocato, una grande signora, che è riuscita a farmi collocare in un luogo separato da quei detenuti. Sono stato anche contagiato dal covid in carcere e dei miei grandi amici sono morti per vari motivi, come Jorge, che è stato picchiato, Paulino e André. Il carcere di Lisbona è orribile. Le guardie sono molto cattive e razziste, ma ce ne sono anche di buone. Il carcere dovrebbe fornire assistenza. Ho anche passato tre settimane indossando gli stessi vestiti.

Quando sono tornato fuori, sono stato accolto da tutti i miei vicini del quartiere, sono e sono sempre stato una persona molto cara lì. Non posso lasciare il Portogallo, il che è un grosso problema per me, perché voglio andare nel Regno Unito. Quello che mi interessa in questo momento è continuare a fare la vita e andare avanti, anche con l'aiuto di "Confiar". Mi tengo in contatto con tutta la mia famiglia. Mia madre è la mia "leggenda" e anche i miei fratelli sono molto importanti per me.

Inoltre, i miei amici del carcere mi hanno segnato molto. Ringrazio molto il mio avvocato. In futuro voglio dimenticare quello che è successo, scrivere un libro, guardare il telegiornale e lottare per i miei sogni: lavorare ed essere qualcuno nella vita, servendo da esempio per i miei amici che sono ancora in prigione, perché tutti quelli che ero in prigione con ha sogni.

Ho fede in Dio che il futuro sarà positivo e che il peggio è passato

ehm. Sono orgoglioso di chi sono! Sono orgoglioso della mia casa. È povero, ma bello. In fondo, il mio motto di vita è essere molto felice, dimenticare il passato e andare avanti con la vita, avendo fede in Dio. Il carcere non è per nessuno!

60. Una prigione più umana

Ho avuto un'infanzia turbolenta: sono stato allevato da tate, ho vissuto poco tempo con mio padre e poi con i miei zii fino a quando avevo circa 6/7 anni. Col senno di poi, questa fase della mia vita con mia zia e mio zio non è stata male. La verità è che i miei zii si prendevano cura di me come potevano, ma non mi piaceva il loro cibo. Mio cugino dormiva con me e si svegliava con il mio vomito.

Mia zia e mio zio vivevano a Coina, poi c'è stata un'alluvione e siamo andati a Barreiro. Mia madre e mio patrigno hanno iniziato a farmi visita a Coina. Ricordo che il mio patrigno mi portò una borsa di giocattoli ed ero molto felice, perché i miei zii non mi davano quel genere di cose.

Dopo alcuni mesi, mia madre e il mio patrigno mi vennero a prendere per vivere con loro. Se fino a quel momento avessi pensato che la mia vita fosse un inferno, allora avrei capito cosa fosse l'inferno: il mio patrigno ha iniziato a maltrattarmi e la fuga di casa è diventata una mia abitudine.

Alla fine sono andato alla "Casa do Gaiato", dove sono rimasto per 3 anni. Sono stato ben accolto da alcune persone, ho fatto bene a scuola, nel tempo libero abbiamo lavorato in agricoltura, il che ha reso questa fase leggermente migliore della precedente, ma anche qui ho subito abusi.

Finii anche per scappare dalla Casa do Gaiato, ma non mi arresi subito alla vita di strada. A 15/16 anni lavoravo ancora nelle fiere, per esempio negli autoscontri, perché sapevo che almeno lì il cibo e il letto erano certi. Ho vissuto questa vita fino a quando sono stato arrestato per la prima volta, nel 1998, per traffico di droga. Ho avuto sette mesi di custodia cautelare. Le strutture della Magistratura erano terribili. Era spaventoso, ero solo un bambino, ma anche perché ero un bambino, non mi importava, sentivo che qualsiasi posto era abbastanza buono per dormire.

Nel 2004 sono stato nuovamente arrestato per traffico di droga e condannato a 3 anni e 8 mesi. Ma questa volta è stato diverso: ero già dipendente dalla droga. Non ho sentito nulla per la mia prigionia perché pensavo che la sentenza fosse giusta, ma lo Stato non mi ha trattato come un Essere Umano quando questo era il suo dovere. Anche se all'epoca non avevo questa idea. La verità è che non avevo rispetto per me stessa, pensavo più agli altri che a me stessa. Ho vissuto la vita un giorno alla volta, senza pensare a come sarebbe stato il giorno dopo.

In prigione c'era ancora più droga che per strada. In realtà, la droga in carcere non è un problema, ea volte può anche essere più economica e facilmente reperibile. Tuttavia, in prigione ho finito per essere "pulito" dalle droghe più pesanti.

Proprio perché ero "pulito" non aveva senso per me quando, una volta uscito di prigione, ho partecipato al Progetto Man in the Valley of Acor, una comunità che riabilita le persone sulla base della metodologia dei 12 passi. Oggi comprendo già l'utilità di alcuni strumenti che mi erano stati dati, ma all'epoca non mi identificavo con questa metodologia, perché mi venivano affidate responsabilità, come quella di coordinare i colleghi nell'esecuzione dei compiti, e non mi piace. Preferisco ricevere direttive piuttosto che impartire direttive. Inoltre, i 12 passaggi implicano regole come essere fuori dal mondo.

La cosa più positiva di questo progetto è stato il campo estivo per bambini, dove ho fatto da supervisore ai bambini bisognosi, che hanno bisogno di affetto e i cui parenti non possono offrire loro molto. Questa attività non solo aveva senso per me, ma mi ha commosso.

Tuttavia, dopo 15 giorni di questa attività di colonia, c'è stato un malinteso che mi ha fatto abbandonare il progetto e tornare a casa senza nemmeno l'uso del pullman. Questo perché mi trovavo di fronte alla lettura del diario "Correio da Manhã", qualcosa che era disapprovato.

Un mio amico, Fernando, mi ha aiutato: mi ha dato dei soldi e ha chiamato Álvaro, che per me è come un padre adottivo ed è ancora con me oggi, per venirmi a prendere ad Almada. Fu allora che iniziai una nuova vita: trovai un lavoro nella direzione di scena e vissi così per alcuni anni, finché non ebbi una ricaduta e finii di nuovo in prigione.

Per i primi tre giorni non sapevo dove fossi per l'effetto del metadone che avevo preso. Mi sembrava di essere quasi in coma, e quando "sono tornato in me" mi sono sentito come se fossi all'inferno. Era molto pesante. Mi sono svegliato in una cella senza condizioni per un essere umano: niente luce, scarafaggi, topi. I topi fuori stavano inseguendo i gatti, che stavano facendo un rumore che è ancora nella mia testa. Non avevo mai visto la prigione in questo modo prima.

Questi tre anni nel P.E. di Lisbona erano un vero incubo. È stata "tortura" in uno spazio che appartiene allo Stato, che ha il diritto di togliermi la libertà, ma non la mia dignità, riducendomi a "spazzatura".

Questa tortura è durata fino a quando sono stato trasferito alla scuola elementare Vale de Judeus, che nonostante la sua cattiva reputazione (perché ci sono assassini, pedofili, rapinatori), mi ha dato condizioni e comforti che l'E.P.L. non mi ha dato. Avevo una cella per me, lenzuola pulite, ecc. Fondamentalmente, sono stato ricevuto come essere umano.

Ho iniziato a guardare a me stesso e alla mia vita qui e le cose sono cambiate. Stavo avendo una depressione e ho ricevuto un aiuto terapeutico. vigilia

n Dra. Andreia, la mia educatrice, che inizialmente non aveva speranze per me, ha cambiato idea. Ho iniziato a piacermi di più. Álvaro chiamò il P.E. di "Vale dos Judeus" per vedermi. Quanto a Fernando, anche se non è mai venuto a trovarmi, mi ha sempre sostenuto, inviandomi lettere e altre cose "per occupare la mia mente".

Nonostante questa storia di vita, non tutto nella mia vita è stato male. Ho 45 anni e ho conosciuto tante persone meravigliose: dello spettacolo, ricchi e poveri, ecc. Anche mia sorella è importante per me, perché anche se è a Londra, mi ha sempre aiutato.

Mangiare bene e viaggiare sono alcuni dei piaceri di questa vita, quindi il mio motto di vita è "La vita è bella", anche se non l'ho sempre visto.

Per quanto riguarda il futuro, dipende solo da me. Vedo il futuro luminoso, blu e verde, come il contrasto del mare e del cielo.

61. Traffico di droga

Mi sento una persona fortunata per la splendida giovinezza che ho avuto, ho vissuto tutto benissimo fino ai 38 anni.

Poi è arrivata la morte di mia madre, la mia migliore amica, e la morte di mio padre 10 giorni dopo. Ho perso anche un figlio. Non potevo affrontare queste perdite e sviluppai la depressione.

I 5 anni dopo questi furono da dimenticare, a parte la nascita dei miei nipoti.

Sono stato arrestato in un aeroporto in Brasile mentre trasportavo 6 kg di cocaina in Portogallo. Sono stato condannato per traffico di droga. Dopo tre anni sono stato in grado di essere rimpatriato e ho finito per scontare l'ultimo anno della mia pena in Portogallo.

Era un'offerta allettante viste le difficoltà economiche che stavo cercando di superare. Ho pensato che sarebbe stata l'occasione per risolvere la mia vita, che era solo un viaggio, l'adrenalina era così grande che non potevo fermarmi.

Non sono mai stato un consumatore. L'idea era di risolvere la situazione finanziaria e rimanere in Portogallo dopo quel viaggio. È stato un viaggio di 10 giorni che si è concluso in 3 anni.

Un amico mi ha presentato questa proposta, conoscendo le difficoltà finanziarie che stavo affrontando. Ho esitato per 6 mesi, ma poi ho ceduto. L'organizzazione alimenta la fiducia delle persone. È strano il modo in cui veniamo avvicinati, con la certezza che se qualcosa fosse andato storto, qualcuno lo avrebbe aggiustato. Oggi è strano per me capire come ho acconsentito a questo.

Sono stato condannato a 9 anni e 6 mesi di reclusione nel giugno 2013. Un avvocato mi ha accompagnato al processo, e poi mi ha informato che lo "zio" (nome in codice) ha smesso di effettuare i pagamenti, e da quel momento in poi non ho più avuto quel supporto.

Ho fatto appello più volte e in due anni e mezzo la pena è stata ridotta a tre anni e mezzo, cosa che in Brasile non avviene. Sono stato uno dei primi casi in cui la pena è stata ridotta per questo tipo di reato. Ho ammesso quello che avevo fatto e non ho cercato di insabbiarlo, e penso che fosse il motivo per cui ha funzionato.

Fisicamente, la prigione brasiliana è peggio, ma l'aiuto reciproco è migliore. Gli anni trascorsi in carcere in Brasile sono stati meno duri che in Portogallo, anche se lì le celle erano più piccole e meno confortevoli.

In Brasile non mi mancavano beni di prima necessità o prodotti per l'igiene. C'era condivisione di cibo tra i detenuti. In carcere in Brasile lavoravo dalle 9 alle 17 e lo stipendio bastava, mi permetteva persino di comprare alcune cose di cui avevo bisogno e, d'altra parte, mi teneva impegnata e mi distraeva dalla situazione che realmente stavo vivendo. La prigione incoraggia il lavoro e l'autonomia e molti detenuti imparano lì compiti di base, come lavare i panni.

Nella struttura penitenziaria in Portogallo, i detenuti trascorrono 21 ore chiusi nelle loro celle, impediti di lavorare e persino di pulire gli spazi, anche se volontariamente, per cercare di occupare il tempo.

In Portogallo, la direttrice del carcere mi ha impedito di lavorare, non mi ha autorizzato a lavorare. Ho chiesto ai miei nipoti e nipoti di venirmi a trovare e il Direttore non l'ha permesso, perché non erano miei figli. Le ho risposto male e penso di essere stato punito per questo. Poi ho ricevuto un numero dal Ministero della Giustizia e i miei nipoti sono stati autorizzati a venire in carcere a farmi visita a Natale, anche se il Direttore non l'ha autorizzato.

Ho sempre rispettato i miei colleghi e ricevuto rispetto. Non ho mai infranto le regole del Penitenziario e ho avuto un comportamento eccellente. Ho sempre chiesto che in cella non venissero tenuti cellulari o narcotici, per non avere problemi che avrebbero ostacolato o ritardato il mio rilascio. Ho fatto tutto il possibile per non avere un altro giorno in prigione, anche se sapevo che in prigione avrei potuto guadagnare molti soldi, il che era molto allettante. Il mio buon rapporto con gli altri detenuti e il tentativo di evitare problemi mi ha permesso di ottenere uscite precarie.

Ci sono stati momenti in cui ho pensato che non sarei più stata in grado di sopportare la prigione. Ho perso mia madre, la mia migliore amica, quando aveva 50 anni. Sono andato molto in basso con quello e in quel momento volevo morire con mia madre. Pensavo che se fossi riuscito a superare quella perdita, avrei potuto superare tutto, inclusa la prigione.

I miei nipoti, che sono stati cresciuti da me e sono la mia motivazione, avevano 2 anni e poco 4 anni quando sono stato arrestato. Pensavo che i miei nipoti si fossero abituati a stare senza di me e che nemmeno loro sentissi più la mia mancanza. Il mio focus sono sempre stati i loro nipoti, che sono nati e hanno trascorso i loro primi anni di vita in mia compagnia. Sono le persone più importanti della mia vita. Uno di loro dice ancora oggi di ricordare il giorno in cui sua zia, con la quale dormiva, se ne andò nel cuore della notte e non tornò.

La prima visita dei miei nipoti mi ha lasciato una profonda impressione. Hanno chiesto alla zia di andare via con loro. Inoltre ero sempre accompagnato da mia sorella e da mio cognato. I miei nipoti mi venivano a prendere dal P.E. sulle uscite precarie e ho promesso loro sull'ultima uscita che non sarei più tornato.

Ha lavorato alla Lighthouse House per un anno. Poi ho affittato una stanza e poi ho affittato una dependance, dove vivo in modo indipendente.

Dove vivo in autonomia. A poco a poco ho conquistato la mia autonomia. Avere una casa era il più grande sogno per me, e sento di averlo conquistato. Le piccole cose, come poter fare la doccia e andare in bagno a qualsiasi ora, erano ciò che desideravo di più.

Quando ero in prigione, ho scoperto chi erano i miei veri amici. In Portogallo solo due persone sono venute a trovarmi in prigione, perché non volevo che altre persone passassero attraverso quello, le guardie, l'ambiente carcerario, ecc. Non volevo essere visto in quell'ambiente, e inoltre, non volevo so se sarebbe peggio andare senza visite o salutarmi dopo un'ora di visite e dover tornare nella mia cella. Quando sono uscito di prigione, avevo 50 anni e non mi importava cosa diceva la gente, mi importava solo se mia sorella e mio cognato avrebbero subito giudizi o critiche. Mia sorella mi ha accettato, sostenuto e ignorato le critiche.

Non mi sono mai sentito supportato dallo stato, solo da Trust e ABLA. Oggi cerco di stare lontano dai problemi e dalle situazioni di conflitto.

STEPs Narrations' Booklet – Portuguese

Supporting Ties in the Education of Prisoners – S.T.E.Ps

Número 2018-1-EL01-KA204-047874

Relatório Final

Produção Intelectual 2

Livreto de Narrativas do STEPs

Esboço de IO2

- KERIGMA - INSTITUTO DE INOVACAO E DESENVOL SOCIAL DE BARCELOS (Gestor de Produto IO2)
- Ε.Ε.Π.Ε.Κ. - Επιστημονική Ένωση για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας – (Participante)
- CPIA 1 CENTRO PROVINCIALE PER L'ISTRUZIONE DEGLI ADULTI – (Participante)

Índice

INTRODUÇÃO	485
METODOLOGIA	486
A técnica de viagem	487
A técnica de ""windowing"	487
A técnica dos cinco passos	488
Atividades de Grupo e Individuais	489
Um exemplo: A História de um Prisioneiro	498
HISTÓRIAS DOS PRISIONEIROS.....	503
Histórias Gregas – Italianas – Portuguesas.....	503

INTRODUÇÃO

OBJECTIVO DO PRODUTO INTELECTUAL 2

O tomo narrativo fornece a matéria prima que dá vida à realidade virtual "salas" do produto intelectual O1. A colecção de narrativas, a orientação para exteriorizar e manifestar os estados emocionais em que os narradores e potenciais utilizadores estão ou estiveram, a descrição de cenas e objectos específicos para criar as "salas" da realidade virtual é um parâmetro muito importante para a criação e conclusão do projecto. Inspirados pelo método psicoterapêutico da narrativa circular livre, que permite aos narradores localizados em espaços livres específicos tornarem-se parte das histórias de terceiros e também comunicar a sua própria história, apoiamos as pessoas encarceradas ou libertadas com a certeza do anonimato e confidencialidade absoluta na livre narração e escrita das suas histórias biográficas. Com as intervenções necessárias para garantir os parâmetros de segurança e anonimato acima referidos, as auto-narrativas são transferidas para um ambiente de realidade virtual e tanto os narradores como os utilizadores recebem os máximos benefícios da intervenção sem serem expostos na frente de outros e sem a possibilidade de enfrentarem quaisquer consequências possíveis.

O folheto de narrativas resultante será um guia para qualquer instituição que apoie encarcerados e ex-reclusos a compreender os elementos das suas personalidades que requerem atenção e preocupação, mesmo que nunca sejam utilizados como cenários para a criação de "salas" de RV.

Durante o projecto serão recolhidas um total de 60 histórias na Grécia, Itália e Portugal. 6 delas serão visualizadas. 20 histórias foram recolhidas durante o primeiro ano, das quais 2 foram seleccionadas (1 com um protagonista masculino e 1 com uma protagonista feminina) para serem visualizadas e utilizadas durante a fase de teste do projecto para

identificar falhas e potenciais problemas. As restantes 20 histórias deveriam ter sido recolhidas no segundo ano do projecto e as últimas 20 deveriam ter sido recolhidas no último ano para serem preparadas para exploração na última metade do projecto (primavera-verão 2021). mas com o surgimento da pandemia de Covid-19, e os consequentes constrangimentos do isolamento social obrigatório, tornou-se mais difícil realizar o trabalho que exige interacção social, nomeadamente a recolha de histórias, nos diferentes países envolvidos, Portugal, Grécia e Itália, o que implicou o prolongamento do projecto até ao final de 2021.

METODOLOGIA

Com o objetivo de obter e assegurar uma rica amostra de histórias biográficas de prisioneiros de toda a Europa, a parceria STEPS, decidiu criar um quadro comum cujo nicho era um guia cuidadosamente elaborado com perguntas e questões para os formadores terem em mente quando perguntarem aos prisioneiros e ex-prisioneiros sobre as suas vidas passadas, presentes e futuras.

Com este guia, como ferramenta de apoio, os formadores de Portugal, Itália e Grécia utilizaram o método flexível e integrado de contar histórias para obterem histórias. Este método foi adaptado às suas circunstâncias particulares (por exemplo, instalações prisionais, instalações de ONG), tais como disponibilidade de tempo, localização, recursos, (antigo) estado emocional e psicológico do prisioneiro.

Foram utilizadas várias metodologias para obter os melhores resultados possíveis para a recolha de histórias e, por conseguinte, para o desenvolvimento da produção intelectual.

Este tipo de metodologias/métodos têm diferentes significados quando utilizados. Algumas delas destinam-se a preparar os reclusos/prisioneiros para contar histórias, outras para utilização durante a contação de histórias.

As metodologias utilizadas foram as seguintes:

A técnica de viagem

Esta técnica é uma técnica poderosa, eficaz e flexível. Baseia-se no propósito ou ideia de memorizar marcos, datas importantes e outros eventos significativos de uma viagem conhecida para o utilizador. Esta técnica é importante para os STEP_s porque pode ser uma excelente ferramenta para recordar eventos que levam os prisioneiros/prisioneiros mais antigos à situação que os levou à prisão. Ao utilizar esta técnica, os instrutores foram questionados sobre as suas memórias, sentimentos e "significados" quando certas frases-chave foram escritas num quadro branco. O que pensaram eles quando questionados sobre as suas viagens solitárias? E as viagens que faziam através dos seus sonhos, esperanças e obstáculos? Por outras palavras, como é que as suas jornadas revelam as suas histórias de vida?

A técnica de "windowing"

Os prisioneiros foram convidados a imergir num passeio pela arte de Salvador Dali, particularmente a sua pintura a óleo de 1925 conhecida como Jovem Mulher à Janela e os escritos poéticos de Nazim Hikmet. Em primeiro lugar, coloriram uma versão a preto e branco da pintura de Dali enquanto falavam livremente. Depois, leram um poema de Hikmet e escolheram as palavras e frases que mais ressoavam com eles para poderem criar um novo texto em conjunto. No final, discutiram o seu trabalho e os sentimentos e pensamentos do quadro que pintaram.

A técnica dos cinco passos

Para facilitar o processo de contar histórias, Kelly Gerostergiou introduziu um guia de 5 passos para ajudar os prisioneiros e ex-prisioneiros a obterem as suas histórias pessoais. Esta série de acções começou com uma actividade de grupo seguida de três actividades individuais que conduziram a uma autobiografia ou narrativa. O primeiro passo - a reunião de grupo - existiu para criar um clima de confiança e empoderamento entre os prisioneiros. Além disso, era também uma oportunidade para explicar o processo de contar histórias e para cultivar o interesse daqueles que queriam fazer parte dos STEP_s. Consequentemente, aqueles cujo interesse foi cativado relataram a sua primeira reunião individual na qual exploraram a sua percepção de acordo com uma análise SWOT e depois definiram objectivos SMART. Na sua segunda e terceira reunião individual, foram primeiro encorajados a reavivar possíveis omissões que não conhecíamos completamente quando questionados sobre o seu interesse no mundo actual (por exemplo, que notícias lê; porque está interessado;); depois, na terceira reunião, começou a surgir um esboço da sua história - o herói, acontecimentos, lutas, consequências, etc. Finalmente, na quinta e última etapa, estavam prontos a contar as suas histórias ao instrutor que os ajudou a alcançar um lugar de confiança e auto-consciencialização.

As seguintes actividades são aplicáveis à capacitação de grupos ou indivíduos que estão encarcerados, de modo a trazer à tona aspectos e emoções positivas. Incluem um elemento de "arte" e ajudam a preparar os encarcerados para participar em processos narrativos. Estas actividades foram adoptadas pelos actores envolvidos, adaptadas às suas condições de trabalho e ao seu público, a fim de alcançar a desejada colaboração com o contador de histórias. O formador/consultor tenta fazer com que os estagiários se concentrem no seu potencial, o quê ou quem os ajuda, o quê ou quem os torna melhores. O processo de mudança interior começa com perguntas sobre o que realmente queremos para nós próprios e o que nos torna melhores.

A experiência mostra que os reclusos servirão clara e consistentemente o projecto, ligando-se e libertando-se, "expondo-se" a si próprios. Com olhos claros e linguagem clara. Conseguirão dar, um desempenho sincero. ***E enquanto isto acontece, não esqueceremos por um momento que eles são prisioneiros. Nem por um momento esqueceremos que iremos embora e que eles permanecerão nas suas celas. Porque, francamente, nem por um momento encontraremos nada que nos separe deles.***

Atividades de Grupo e Individuais

Atividades de Grupo

São também aplicadas individualmente, dependendo das necessidades

Atividade de Grupo 1: A minha vida na prisão / Pintura

(Duração: 1-2 horas lectivas)

Objetivo: Os membros do grupo a) expressam-se através da arte documentando a sua viagem na prisão, b) concentram-se no que mais gostam nas suas relações com os outros, c) a esperança surge, d) partilham os seus pensamentos com os outros.

Etapas:

1. Pintar o seu caminho...

- Cada pessoa desenha um caminho que simboliza a sua viagem através da prisão desde o início até este momento.
- Acrescenta símbolos ou palavras com os momentos importantes que viveu neste caminho.
- Ele imagina e planeia onde este caminho o levará.

2. Exposição do quadro

- Aqueles que desejam partilhar as suas obras com outros
- Discussão sobre a mudança positiva

Materiais: Papel A4 ou A3, marcadores coloridos, autocolantes coloridos

Atividade de Grupo 2: Conhecendo-me

(Duração: 2 - 4 horas letivas)

Objetivo: Os membros do grupo para a) identificar os aspectos importantes das suas vidas, b) identificar os seus aspectos e valores positivos, c) partilhar os seus pensamentos com outros.

Etapas:

1. Talento

- O formador/consultor propõe um tópico, por exemplo, quais são os meus principais talentos e o que posso fazer com eles.
- Cada membro desenvolve o tema numa folha de papel durante meia hora.
- Depois de todos terem escrito, todos eles formam grupos e partilham os seus pensamentos uns com os outros
- No plenário, todos (quem quiser) falam sobre o que sentiram e o que pensaram sobre si próprios.
- O formador/conselheiro aponta e recompensa os pontos positivos expressos por cada membro.

2. Exemplos de outros tópicos

- O que me enfurece a mim e aos outros. Como é que lido com esta raiva?
- Será que tenho heróis reais ou imaginários - modelos a seguir?
- O que pensava eu querer fazer com a minha vida?

3. Valores

O formador/conselheiro pede aos formandos para escreverem aspectos da sua vida que são importantes, por exemplo, liberdade, sonho, criação, valores, etc., e dividi-los em três categorias:

- Coisas ou pessoas de quem nunca desistiriam em circunstância alguma.
- Coisas ou pessoas de quem nunca abdicariam por uma sociedade melhor.
- Outras coisas que estão dispostos a partilhar.

Atividade de Grupo 3: Sigla / Expressão de emoções

(Duração: 1-2 horas letivas)

Objectivo: Mostrar as emoções de grupo a partir de diferentes perspectivas.

O formador-conselheiro um acróstico com uma palavra com um significado importante para os prisioneiros (por exemplo, liberdade, desemprego, prisão, cela, guarda, prisioneiro, educação, etc.).

Etapas:

O formador dá instruções:

1. Formar grupos e preencher o seu próprio grupo com palavras que expressem o que esta mudança significa para si. Por exemplo, para a palavra UNEMPLOYMENT:

Desespero

Nervosismo

Esperança

Pergunta

Porquê

Talvez

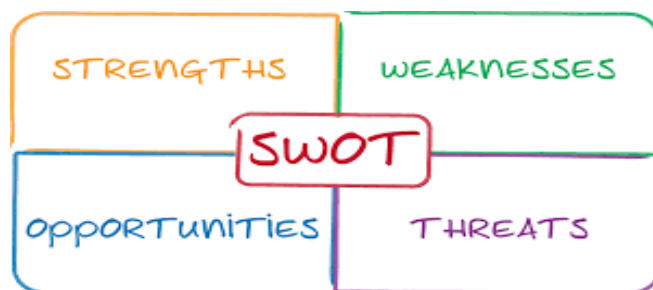
Frustração

1. Depois colocar ao lado de cada palavra uma imagem, uma canção ou um símbolo, etc.
2. Em plenário, apresentar os acrósticos dos pequenos grupos.
3. Colar os trabalhos dos grupos em papelão na parede ou num quadro negro.
4. Discutir o resultado.

Atividades Individuais

Atividade Individual 1: Cruzamento de ... Cruzamento de Personalidades de ...
 Personalidade
 (Duração: 1 - 2 horas letivas)

Objetivo: Procuo o meu eu (auto-exploração) e pessoas importantes para mim.

Pontos fortes / Os meus aspetos positivos e como os utilizo	Pontos fracos / Os meus aspetos negativos e como posso lidar com eles?
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....
<i>Sentir...</i>	
O quê ou quem o pode ajudar dentro da prisão ou depois de se aperceber? (apoio)	Quais são as barreiras dentro da prisão ou depois de perceber?
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....

Etapas:

- Formador/conselheiro trabalha na mesa acima com o beneficiário.
- Ele encoraja-o a voltar a ela no seu próprio tempo até ao próximo encontro.
- Referência à definição de alvos SMART

Lembre-se de que este exercício não é completado em poucos minutos ou num dia. Requer um processo de vários dias e tempo para que cada beneficiário regresse ao mesmo, a fim de definir os critérios que os ajudarão. Recomenda-se que um pedaço de papel seja utilizado e afixado num local de destaque. Desta forma, "o que fazer" será experimentado diariamente e levará gradualmente ao auto-aperfeiçoamento.

Atividade Individual 2: Desbloqueie-se

(1 - 2 horas letivas)

Objetivo: O formador encoraja o beneficiário a desbloquear-se a si próprio, o que foi escondido dentro dele, que ele tinha esquecido que existe e que ele tinha esquecido que é possível

Etapas:

O formador dá estímulo e segue uma discussão que conduzirá a possíveis questões de narração de histórias.

Criação do mundo..... 2018 que vivemos agora

No espaço: Que é o seu ponto 0 da sua vida pessoal. Porquê?

.....ou

✓ Utilização de perguntas

- Lê jornais?
- Que artigos prefere?
- Que canal escolhe para ver as notícias?
- Se tivesse à sua frente um jornalista, o que lhe diria?

Feedback – Questões

- O que é que fez durante todo este tempo?
- Tem a sua história contada na sua mente? Se não porquê?
- Tem beneficiado da nossa cooperação?
- Como vê a situação actual?
- Como vê o futuro?

Ferramentas para contar histórias

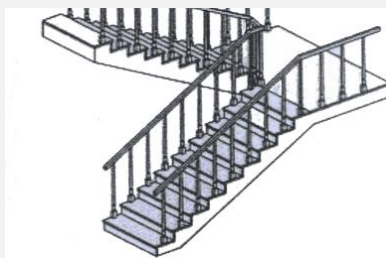
Atividade individual 3: Faça um plano da sua história

(2 – 4 horas letivas)

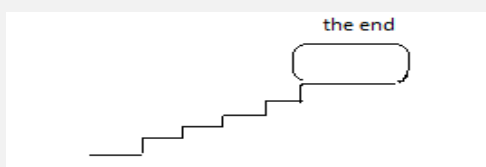
Objetivo: Preparação de narração de histórias

Etapas:

Pensemos numa escada e, no cimo das escadas, é o fim da sua história.

Pegue num papelão grande e desenhe a sua própria escada.

5. Determine a mendicidade da sua história e os passos que são necessários até ao fim.
6. Quais são os heróis?
7. Não hesite em descrever os seus sentimentos, positivos ou negativos.
8. Dê um título optimista à sua história.

A história de.....(escreva o seu nome)

Pontos-chave

- Quando e onde aconteceram os factos?
- Qual é a pessoa central da história?
- Quantas pessoas estão envolvidas?

- Como a história começa?
- Como é que a história continua?
- Quem é responsável pelo que aconteceu?
- Quais são as consequências?
- De que forma o problema é enfrentado?
- Que pensamento e que sentimentos têm as pessoas na história?
- Como termina a história e qual é a mensagem central?

Atividade individual 4: Perguntas ou narração livre de histórias

(10 minutos)

Autobiografia (a uma primeira pessoa) ou narração (a uma terceira pessoa).

Este processo é registado.

Segue uma transcrição feita pelo consultor.

- *Se a sua vida fosse um livro, quais seriam os capítulos?*
- *Quais são os principais factos da sua vida? Que vieram primeiro, segundo...?*
- *Quem são as pessoas mais importantes da sua vida?*
- *Como é que elas o influenciaram?*
- *Qual é o principal problema da sua vida no presente... no passado?*
- *O que aconteceria se as coisas fossem diferentes?*
- *O que irá acontecer no futuro?*
- *Qual é a ideologia que representa a sua vida?*
- *Qual é o lema da sua vida?*
- *...etc.*

7 pontos de avaliação do conto de histórias digital

- Ponto de vista
- Questão dramática
- Conteúdo emocional
- Voz
- Banda Sonora
- Economia
- Ritmo

Um exemplo: A História de um Prisioneiro

(HMP Edimburgo)

NESTA HISTÓRIA, TEMOS RESPOSTAS PARA TODAS ESTAS PERGUNTAS

- Quando e onde aconteceram os factos?
- Qual é a pessoa central da história?
- Quantas pessoas estão envolvidas?
- Como a história começa?
- Como é que a história continua?
- Quem é responsável pelo que aconteceu?
- Quais são as consequências?
- De que forma o problema é enfrentado?
- Que pensamento e que sentimentos têm as pessoas na história?
- Como termina a história e qual é a mensagem central?

"Há muito tempo atrás eu era um rapazinho zangado [pessoa central]. Agora estou confiante, determinado e faminto de ter sucesso. [Pontos fortes / os seus aspetos positivos / pensamento positivo] Posso estar na prisão agora mesmo, mas vou sair e as coisas serão diferentes. Eu sei que isso é verdade porque fiz uma reviravolta maciça na minha vida. "A história começa quando eu tinha 8 anos [ponto 0 da sua vida pessoal / Como a história começa]. A vida que eu tinha então...bem, foi quando tudo isto começou. Eu estava com a minha mãe [Pessoas envolvidas / Quem é responsável pelo que aconteceu]. Ela era dependente do álcool. Eu tinha 8 ou 9 anos mas permaneci afastado durante dois ou três dias de cada vez. Eu

defendia-me onde podia, como por vezes na casa da minha avó [pessoas envolvidas]. porque a minha mãe apenas sabia que podia passar a maior parte do tempo. Foi nessa altura que comecei a roubar coisas estúpidas às lojas Fae, mas também comecei a falar com pessoas com quem não devia ter falado. Acabei por voltar para a casa de alguém [pessoas envolvidas]. e foi lá que fui abusado. A vida continuou durante algum tempo e a partir daí a vida acabou por descer.

"Por esta altura, já não conseguia assentar. Tinha ficado tão zangado. Na escola só consegui sentar-me durante cerca de vinte minutos. Sentava-me num bosque algures. Estava tão zangado com a empregada. Sentia-me mal.

Porque eu estava a fugir da escola e de casa a polícia [pessoas envolvidas]. envolveu-se e eu fui enviado para uma casa de crianças. Olhando para trás, desejava que alguém tivesse dado um passo em frente e se oferecesse para cuidar de mim - alguém da família talvez. Não sei porque não o fizeram. Talvez pensassem que era demasiado trabalho. Desde então não tive tempo para assistentes sociais [pessoas envolvidas]. porque a sua resposta foi apenas para me colocarem num lar. Agora consigo ver através deles em minutos.

"Por isso, lá estava eu a ficar mais zangado. Estava zangado comigo mesmo, zangado com a minha mãe.... [sentimentos] Senti que eu era a pessoa má [sentimentos]. Estava tão zangado que, por vezes, eram precisos cinco cajados para me lutarem. Um rapazinho como eu! Havia alguns bons momentos na sua mente. Por vezes o pessoal de lá levava-me a sair com a sua família ao fim-de-semana, como a um dia de gala ou algo assim. Isso soube-me bem. Era alguém a mostrar que se importava.

"Estive naquela casa durante quatro anos antes de me mudar para uma escola residencial. Quando me mudei, já tinha começado a fumar canábis [consequências]. Na escola comecei a tomar todo o tipo de coisas; comprimidos, cogumelos, eccies, speed, diffs, valium...e depois, quando tinha 18 ou 19 anos, comecei a fumar heroína[consequências]. A partir daí não me impediram. Foi uma espiral descendente. Por esta altura estava a roubar em lojas, a roubar, a fazer fraude...qualquer coisa para conseguir dinheiro para as Drogas [consequências].

[Como a história continua]

A vida estava por todo o lado, mas depois, mais uma vez, estava realmente organizada. Como se eu andasse pelas fronteiras de uma cidade para outra... e em cada cidade trabalhasse em cada lado da rua roubando lojas em todas as lojas. Não sei como é que conseguimos escapar com muita coisa. Era assim tão descarado. Por vezes, os seguranças

até nos mantinham as portas abertas. Eu saía com garrafas de Glenmorangie ou pares de Reeboks, ou um aspirador de pó Dyson e um leitor de DVD... ou entrava nos balneários e punha um monte de blusões Sprayway e saía simplesmente.

"E tudo isto porque na realidade eu alimentava três hábitos de heroína; o meu, o da minha ex-namorada e o tipo que conduzia o carro. Estávamos a gastar centenas de libras por dia. Por vezes, o dinheiro era gasto mesmo antes de eu ser humilhado. Eu estava a fumar, a injetar...era puro caos. Absolutamente infernal. Eu ficava destroçado no fim de cada dia. Não podia dar tudo isso de novo. A vida andava para trás e para a frente e em círculos e eu estava dentro e fora da prisão como um iô-iô. Recebia serviço comunitário, ordens de bom comportamento, ordens de liberdade condicional...e quebrava-as todas.

"As coisas do passado corroíam-me. Tentava pô-lo no fundo da minha mente, mas ainda lá estava. Estava a tomar drogas para me afastar de tudo isso. Se me sentia emocionado com coisas que tinham acontecido, ou mesmo com a ideia de voltar para a prisão, tomava drogas para as apagar; para afastar os sentimentos horríveis.

"Sabia que tinha de fazer alguma coisa, por isso fui e relatei os abusos que tinham acontecido todo aquele tempo antes. Fui à polícia e eles recolheram declarações e todas essas coisas e fizeram o que tinham de fazer. Mas mesmo depois de o ter feito, ainda sentia que tudo estava em cima de mim. Pensei que nunca mais conseguiria sair disto. Eu só queria acabar com a minha vida e tive um bom desempenho. Eu era na meio convicto. Peguei em muitas coisas e enfiei um quarto de heroína no meu pescoço por uma boa medida. O resultado? Acabei em coma no hospital.

"Talvez este tenha sido o ponto de viragem. A minha tia estava a trabalhar lá. Conseguia ouvir a sua voz ao lado da minha cama e depois ela simplesmente rebentou e não me cumprimentava. A partir desse momento, a minha tia e o meu tio disseram que me iriam apoiar. Têm sido brilhantes. Visitaram-me, assistiram aos meus tribunais, e ofereceram-se para me ajudar quando fosse libertado.

"Tenho trabalhado muito desde então. Olhando para trás, posso ver que nunca lidei com os meus problemas 'até eles serem uma montanha alta'. Depois dava o pontapé de saída. Só queria esmagar coisas e atacar. Agora vou ficar frustrado...mas consigo ver um problema antes que ele se descontrole. Vou cortar no rebento. Se as coisas aquecerem, posso ir embora e depois começo a ver que as coisas podem parecer diferentes. Posso lidar com as coisas muito mais facilmente e não deixar que tudo se acumule. Eu costumava conter-me, mas agora o que quer que esteja lá... vou lidar com isso. É mais fácil de lidar com isso. As coisas agora são diferentes porque me sinto confortável a falar com as pessoas e se for preciso dizer, posso dizê-lo agora; 'tenho um problema com opiáceos'.

[With which way the problem is faced]

"Fiz todos os cursos; empatia das vítimas, efeito de ondulação, resolução de problemas, pressão dos pares, situações de alto risco. Tiro algo de cada um deles. Juntamente com tudo isso, tem havido o aconselhamento. Tem sido ótimo. Tenho sido capaz de falar sobre tudo o que quero, e nos últimos dois anos tenho lidado com o abuso; bem, a maior parte dele. Não me incomoda agora. Utilizei toda esta ajuda o melhor que pude para me tornar mais forte. A prova é que agora estou limpo. Estou limpo há dois anos. Que grande bónus que isso é. É uma sensação brilhante. Sinto-me forte e bem comigo mesmo.

"Tem sido difícil, por vezes. Acabei no lugar errado e ainda estava rodeado por aquilo de que estava a tentar fugir. Como se uma vez estivesse a partilhar uma cela com um tipo com um hábito de bater e outros tipos por perto estivessem a mendigar ou a vender o seu saltador só para conseguir dinheiro para drogas. Saí de lá, de uma prisão aberta, e tentei voltar para dentro de outro lugar só para tentar conseguir uma pausa de tudo isto. Por isso, tive as minhas batalhas pelo caminho - foi preciso determinação e trabalho árduo. Tive de provar o meu ponto de vista e mostrar às pessoas que, apesar de estar na metadona, estou limpo. Não estou a tomar mais nada. Agora, se for libertado, quero que a metadona chegue a zero, para que esteja totalmente livre de drogas.

"É importante agora que eu possa sair daqui. Agora sei que posso ficar com a minha tia e o meu tio [pessoas envolvidas] que é uma grande diferença para o aspeto das coisas. Vou conseguir o meu próprio alojamento, mas vou dar apenas um passo de cada vez. Ficarei lá durante um dia aqui e ali enquanto me acostumo a ele. Então talvez se eu conseguir que o meu filho [pessoas envolvidas] possa vir e ficar nos fins-de-semana, e passar mais tempo comigo. Eu quero que a vida seja boa para ele. Eu quero que ele passe pelo que eu fiz.

[o fim, a mensagem central, pensamento, sentimentos, sonhos / pensamento positivo]

"Eu também quero entrar para o emprego. Tenho trabalhado muito aqui. Não podia não trabalhar agora. Tenho pintado celas e escritórios e também faço cabeleireiro. Tenho jeito para isso. Talvez eu pudesse fazer um curso universitário? Obter um certificado para me levar para o próximo nível. Poderia trabalhar num barbeiro de homens.

"Por isso, aí tens, é isso que eu quero. Uma vida normal. O meu próprio lugar. Um trabalho para onde ir. Passar tempo com o meu filho. Sair. Ter coisas bonitas. Ser normal - é isso que eu quero mais do que tudo. Eu sei que desta vez vou conseguir. Não vai acontecer da noite para o dia, mas posso fazer isso. Estabeleço agora pequenos objetivos.

Até agora não' tem sido fácil, mas tem valido a pena. As pessoas dizem que vêem uma diferença em mim. Dizem que conseguem ver que tenho confiança e isso faz-me sentir bem. Tenho confiança em mim próprio, que nunca tive durante anos. Tenho a vontade e a capacidade de fazer coisas, agora que não há drogas a governar-me e a controlar-me. A minha vida está nas minhas próprias mãos. Estou a geri-la, eu próprio".

HISTÓRIAS DOS PRISIONEIRO

Histórias Gregas – Italianas – Portuguesas

1. Um corpo sem vida

25 de janeiro de 1982! Nasceu uma criança no Iraque. Os pais estavam extremamente felizes nesse dia. Ficaram felizes pela criança que tiveram. Era um menino! Era o seu filho e o seu primeiro filho.

A sua mãe deu-lhe o nome de Samir. Cresci num país que estava sempre em guerra. As pessoas matavam pessoas ao meu redor durante todo o dia, mas eu sonhava em ir para outro lugar, partir e viver em paz, não ter medo de andar pelas estradas e respirar sem medo.

Passaram-se anos e eu atingi a idade de 28 anos. Estava à espera que algo mudasse na minha vida. Estava à procura de amor e, de facto, um dia vi uma rapariga muito bonita! Nunca antes tinha visto uma rapariga tão bela, ela era tão bela...

Já há muito tempo que falava dela à minha mãe. Disse-lhe que queria aquela rapariga! Eu queria casar com ela!!! A minha mãe chorava de felicidade porque estava contente por o seu filho querer casar e começar uma família! Então ela decidiu ir falar com a família da rapariga. Tudo correu bem. Combinámos o casamento que se realizaria no dia 22 de outubro. Eu casei com a mulher que queria. A minha vida deu-mo TUDO!!! Fui muito feliz!!!

Comecei a realizar os meus sonhos quando casei com a minha amada e abri uma loja, uma NET BAR!!! Fui à loja todos os dias e regresssei a casa tarde da noite. Eu estava calmo! Tudo era ótimo, pois eu e Mariam íamos diariamente à loja e divertíamos-nos imenso.

18 de fevereiro de 2015! Era uma bela manhã com a minha amada Mariam!! Comemos o nosso pequeno-almoço e fomos abrir a nossa loja. Abrimos aquela loja com muitos sonhos e estávamos a pensar nas nossas vidas, quando tínhamos os nossos próprios filhos. Em pouco tempo, tudo mudou! Um carro parou fora da nossa loja e, em poucos segundos, chegou outro. Passados alguns minutos, oito pessoas saíram do carro. Todas elas estavam a usar máscaras e carregavam armas.

Estas pessoas atiraram uma bomba para dentro da loja. Atiraram uma bomba enquanto eu e Mariam estávamos dentro da loja. Um barulho, uma explosão forte, pó!!! Caímos e todo o lugar se abalou. Demorei dois minutos a sentir que me podia levantar e procurar por Mariam. Ela estava deitada tão perto de mim, mas tão distante. Toquei-lhe e comecei a abaná-la!!! Ela não reagiu... Ela estava morta!!! A minha amada estava morta. E foi isso! Senti que estava morta, sem fôlego. O meu coração tornou-se uma pedra! Mariam estava diante dos meus olhos, mas não conseguia falar comigo. "Fala comigo, Mariam...".

Os meus amigos levaram-na ao hospital e, à tarde, trouxeram-na para casa. Mariam estava mesmo ao meu lado, mas ela tinha ido para tão longe e eu fiquei sozinho. Completamente sozinho. Depois de tudo isto, eu não queria ficar no meu país. Desejava ir para um lugar muito, muito longe.

Passaram-se cinco meses e decidi continuar a minha vida, seguir em frente e ir para a Grécia. Um amigo meu disse-me que lá as pessoas viviam pacificamente. Não pensei duas

vezes sobre isso, pois ansiava por me sentir humano novamente, mesmo assim. Um amigo meu arranjou-me um destino seguro de navio, juntamente com algumas outras pessoas, para a Grécia.

Chegou o momento e quando entrei no navio, vi a minha vida como um filme com todas as suas imagens más, boas, poucas e únicas. Estava a olhar para o mar e estava perdido nos meus pensamentos.

Quase chegámos à Grécia, até ao momento em que fomos presos por "polícias". E depois soou uma voz: "És tu o líder, mãos no ar e ninguém se atreve a mexer!". Não conseguia acreditar no que estava a acontecer. Ouvei-os falar de prisão. Sem me aperceber, encontrei-me na prisão de Chios. Entrei na prisão pela primeira vez na minha vida. Não sabia como é uma prisão. Quando me levaram para a minha cela, não sabia o que viria depois, não conhecia nenhum grego. No início não conseguia compreender do que estavam a falar porque a maioria dos companheiros de cela eram gregos. Depois, conduziram-me para outra ala e encontraram-me noutra câmara onde havia mais nove pessoas. Estávamos a falar línguas diferentes, mas eles sabiam grego, eu não sabia nada de grego. Eu não conseguia comunicar com nenhuma delas. A vida na prisão era muito difícil, mas quando não se pode falar com outras pessoas, trocar uma palavra, tudo se torna ainda mais difícil.

Os problemas ocorriam todos os dias. Não havia paz e quando alguém ficava doente, não lhe davam medicamentos. Por vezes não havia medicamentos e outras vezes não era necessário que alguém recebesse os medicamentos, ou assim o diziam.

Dor humana em todo o lado, vozes, tensões e lutas. O tempo passava e eu estava à espera que o meu tempo chegasse para aparecer em tribunal. Um ano mais tarde, o meu julgamento foi nomeado. A sentença que me foi atribuída foi de 18 anos de prisão. Alguns dias após o veredicto do tribunal, fiquei extremamente stressado e depois fui transferido para as celas de confinamento em Larissa. "Quem sabe o que eu enfrentaria lá, estava a pensar". No entanto, os companheiros de cela eram mais amigáveis ou pelo menos eu sentia-me assim. Eram mais humanos e aproximaram-se de mim e deram-me forças, e um deles disse-me: "Vais ser melhor aqui. Temos uma segunda oportunidade. Há uma escola. Podem candidatar-se de modo a frequentar aulas".

Senti-me melhor porque acreditei que iria ter alguma ajuda. Aprenderia um pouco de grego para poder comunicar com os outros. Assim, fui à escola que existia na prisão, conheci os meus professores e comecei a sentir-me vivo novamente. Senti que as pessoas estavam a apoiar-me e queriam ajudar-me a aprender. Para aprender grego no país com que sonhava vir. Ao vir para a escola, todos os meus pensamentos negativos desapareceram e tive a força para aprender, tolerar para me habituar a pensar de forma diferente.

28 de maio de 2018. Acordei cedo e chamei a minha casa para ouvir a minha mãe. Mas soube por um vizinho que por acaso estava em minha casa naquele momento que a minha mãe morreu. Deus tirou-me a minha última felicidade. Naquele dia, algo me invadiu enquanto eu provava a morte pela segunda vez. A minha vida esvaziou-se. Eu

ainda estava vivo mas o meu corpo estava sem vida. Eu estava morto, um companheiro de cela morto.

Tenho apenas um pensamento na minha cabeça, ouvir dizerem-me que sou livre. Estou ansioso por este momento, enquanto aprendi a ter esperança, esperar pelo tempo de sair da prisão.

Uma vez que ainda respiro e tenho a coragem de sonhar, quando sair da prisão, encontrarei um emprego, farei um lar e criarei uma família. Não tenho ninguém à minha espera desde que todo o meu amado povo faleceu. Mas tenho de lutar para recomeçar uma nova vida.

Por vezes os meus pensamentos confundem-se, pois a minha vida poderia dar-me outra tristeza, outro castigo. Mas não serei pessimista, uma vez que os meus pensamentos errados me põem na cadeia. Pensei que poderia tornar os meus sonhos realidade contra a lei. Um grande erro!!!!

Fiquei atrás das grades durante quatro anos. Dentro de seis meses, porém, serei libertado, tendo aprendido muitas coisas, tendo sido ainda mais ensinado. Há aqui uma sociedade. As pessoas vivem outra vida na prisão, uma vida "imóvel". Espero recomeçar a minha vida a partir do zero quando sair da prisão.

Posso e vou fazê-lo.

2. Uma Vida na prisão

Nasci na Albânia. Aos 14 anos de idade decidi partir para a Grécia na esperança de que algo mudasse na minha vida, pelo que lá tinha ficado durante um ano. Trabalhei na construção e depois regresssei à Albânia. Aos 17 anos de idade, pela primeira vez na minha vida, entrei na prisão na Albânia por roubo. Costumava roubar desde que era um rapazinho. Primeiro, coisas de menor valor e mais tarde artigos mais valiosos. Os nossos pais não nos podiam comprar as coisas que queríamos, pelo que as adquirimos de uma forma diferente. Quando se é uma criança pequena, pode-se ser facilmente influenciado. Os mais velhos influenciam definitivamente as nossas vidas, mas se não queremos ser envolvidos ilegalmente, podemos fazê-lo. Assim, eu entrei na prisão durante quatro anos. Como em todas as prisões, as coisas são difíceis. Também as pessoas certas para trabalhar connosco não existem. Elas não veem que somos seres humanos, apenas trabalham de forma fria pelo seu salário mensal. Seja como for. Eu próprio consegui sobreviver, pois estava habituado às dificuldades e aflições. O problema dentro da prisão é a violência. Não tanto pelos companheiros de cela, mas pelas autoridades.

Quando saí da prisão, quis mudar a minha vida, mas não encontrei as condições certas. Havia uma guerra lá fora. Posso não ter tido quaisquer disputas com ninguém, mas um problema surgiu do nada. Numa aldeia próxima, um dos seus habitantes tinha uma fixação que eu desejava a sua namorada. Uma noite, ele veio com mais quatro tipos fora

da minha casa para me matar. Ouvi o meu cão ladrar e saí com a minha tocha para ver o que se passava no escuro. Depois ele começou a disparar contra mim com uma arma automática. Eu desliguei a tocha e deitei-me no chão. Quando ele ficou sem balas e parou para recarregar a sua arma, encontrei a oportunidade de entrar sorrateiramente em minha casa e ir buscar a minha arma. Por isso, também disparei e fiz com que se fossem embora. Mesmo assim, nem sequer sabia quem me alvejou e porquê. Descobri mais tarde por um vizinho sob pressão, que o organizou, mas não sabia quem me alvejou. Desde esse dia, ando armado.

Alguns dias mais tarde, conheci a pessoa que me queria matar. Ele perguntou-me porque é que eu carregava uma arma uma vez que não a podia usar e revelou-me que era ele o tipo que me alvejou. Continuou a provocar-me, dizendo-me que eu era incapaz de lhe responder. Depois disse-lhe que como ele queria tanto que eu o pudesse ajudar. Então coloquei-lhe a arma ao pescoço dizendo-lhe "Saudações ao inferno".

Depois ele assustou-se e pediu-me desculpa, dizendo-me que lamentava. "Muito bem", disse-lhe eu. "Já que Deus poupou a minha vida, poupo também a sua". Vai para casa e deixa a tua vida". Ele caminhou dez metros de distância quando de repente voltou e disse-me: "Hoje não vou para casa, a menos que te mate".

Ao mesmo tempo, ele estava prestes a agarrar a arma que tinha no seu cinto. Por isso, desafiou-me a disparar enquanto segurava a sua arma com a mão direita debaixo do seu casaco aberto. Ele estava a caminhar na minha direcção, enquanto eu estava a recuar. Eu estava a tentar encontrar as palavras certas para o persuadir, mas não consegui. Eu era um rapaz jovem e não conhecia o caminho. Ao vê-lo puxar da arma, puxei da minha primeiro e disparei trinta vezes contra ele. No entanto, não entrei logo na prisão, pois todos andavam armados e não havia um governo estatal para fazer cumprir a lei. Alguns parentes seus vieram vingar-se do seu assassinato por vingança. Contudo, eu estava à espera deles com os meus familiares em minha casa.

Então um vizinho interveio de forma pacífica, dizendo que tínhamos de parar, caso contrário o local estaria cheio de cadáveres. Assim, eles viram a situação e partiram. Passados alguns dias, parti para a Grécia. Depois invadi a casa de um homem de negócios no Norte da Grécia. Depois de uma investigação que teve lugar pela polícia, um primo meu, bastante inexperiente, confessou sobre as armas. Então a polícia encontrou na minha casa tanto a minha arma como a arma que eu roubei da casa do homem de negócios. Fui condenado a doze anos de prisão e eles colocaram-me numa prisão em Salónica.

Há anos atrás, esta prisão era muito mais dura, uma vez que a violência também foi posta em vigor pela administração. Ao mesmo tempo, houve a vingança e tive de ser extremamente cuidadoso, por isso carreguei o meu canivete comigo o tempo todo. As pessoas que cometem pequenos crimes são mais descuidadas na prisão, mas os salvavidas são os que mais prejudicam.

Alguns anos mais tarde, houve um ataque contra um jovem companheiro de cela que foi esfaqueado por companheiros de cela, mas que sobreviveu. O Serviço cometeu o erro de

o trazer de volta para a ala da prisão onde se encontravam os agressores. Tentámos encerrar o caso uma vez que o jovem sobreviveu e não traiu os outros companheiros de cela de modo a ser processado de forma legal. Negociámos e demos à vítima e ao agressor a oportunidade de apertar a mão e concordar em resolver quaisquer outras disputas futuras que possam ter fora da prisão.

Apesar de os infratores terem concordado que o caso estava encerrado, atacaram novamente o companheiro de cela cinco meses mais tarde, pelo que, sendo eu o negociador, considerei-o pessoal. Vi dez companheiros de cela espancá-lo dentro da cela, por isso arrastei-o para fora da cela e perguntei por uma razão.

Os agressores disseram-me que podiam fazer o que quisessem e, se eu fosse um *bluster*, devia vir confrontá-los. Por isso, envolvi-me num conflito armado, ferindo os principais criminosos. Um deles morreu.

Isto resultou na minha condenação em prisão perpétua. Fiquei dentro da prisão durante vinte e cinco anos e tenho sido um dos poucos companheiros de cela com uma sentença tão longa. Dentro da prisão, não só espanquei pessoas como também salvei muitas que estavam em perigo. A vida na prisão era selvagem. As coisas agora estão mais soltas. Muitos companheiros de cela são viciados em drogas psicotrópicas, seja por fraqueza ou por razões económicas.

Não me lembro de um bom momento na minha vida. Como posso recordar um bom momento em que passei a maior parte da minha vida adulta atrás das grades? A única coisa boa é que aprendi muito e não me suicidei nem sofri qualquer doença mental. Agora vou sair da prisão pobre em dinheiro, mas rico em experiência. Estou finalmente a pensar em viver livremente e organizar a minha vida longe da prisão.

3. A história de Halid

O herói da história chama-se Halid. Tem 36 anos de idade, casado com Linda, de 32 anos. Tiveram três filhos juntos, duas filhas e um rapaz. A filha mais velha é Lila e tem 10 anos de idade, José de 8 anos e Maria de 4 anos de idade. Toda a família foi criada na minha cidade, Aleppo da Síria, esta bela e histórica cidade, destruída pela guerra. Halid trabalhou como professor do ensino secundário e a sua esposa como professora primária. Era Inverno e muito pesado quando uma noite atiraram bombas à sua escola e arrasaram com ela. Na mesma semana, foram lançadas bombas sobre o edifício de apartamentos onde ele vivia, numa região que foi completamente destruída. Então Halid foi obrigado a levar a sua família e ir para a casa da sua mãe, que já estava cheia de outros membros da família. Irmãos, sobrinhos e outros, todos lotados na casa.

Este problema migratório no interior do país era comum, tal como a própria morte. Na manhã seguinte, apesar da catástrofe, Halid foi à escola destruída para ensinar os seus alunos que se reuniam porque se sentia fiel ao seu dever e ao chamado sagrado. Halid

acreditava que a educação poderia construir novas pessoas que, todos juntos, poderiam voltar a construir a sua amada cidade. Mas, infelizmente, pois a história de Halid repete-se a si mesma. Desta vez de uma forma mais dramática para ele.

A escola, onde a sua esposa trabalhava e os seus dois filhos estudavam, foi bombardeada durante a aula. Halid juntou-se a muitos outros para salvar aqueles que poderiam estar nos escombros. Halid estava a remover as pedras com mais força, porque por baixo havia três membros da sua família. De repente, ele pensou poder ouvir a voz da sua filha, que estava presa nos escombros.

Então Halid, com a ajuda de outros concidadãos, pegou nas pedras e, para sua surpresa, viu que o corpo da sua mulher se tinha tornado um escudo para salvar a sua filhinha. A criança não ficou ferida graças ao sacrifício da sua mãe, mas estava encharcada em sangue e tinha perdido os sentidos. Mãe e filha foram transferidas para algumas tendas de primeiros socorros, uma vez que os hospitais também tinham sido bombardeados.

Halid ficou assustado e continuou a procurar nas ruínas da escola para encontrar o seu filho, que não tinha sido encontrado até essa altura. As horas passaram de forma agonizante até ao anoitecer, quando começou a chover. Então, um socorrista chamou a atenção para o facto de ter encontrado uma criança. Halid correu rapidamente. A criança era o seu filho! Infelizmente, de um estudante e criança cheia de belos sonhos e jogos, o seu filho José tinha-se tornado num pássaro que lhe tinha aberto as asas para o paraíso. Halid chorou de dor, perguntando-se o que tinha feito de errado e eles tinham matado o seu filho. Tomou o seu filhinho nos braços, lágrimas correndo pelo seu rosto como a chuva torrencial. Halid permaneceu em silêncio durante algum tempo. Depois pegou brevemente nas suas forças, chamou a sua mãe e disse-lhe que fosse ao hospital para cuidar da sua mulher e filha sem lhe contar sobre a morte do seu filho até ser enterrado.

Como a morte era rotineira, enterraram-no imediatamente. Halid foi com alguns amigos para enterrar o seu filho. Ele não conseguia falar, a sua língua traiu-o, e havia chamas ardentes nos seus olhos em vez de lágrimas. As suas mãos tremiam e ele mal conseguia ficar de pé. Assim que terminou o funeral, tentou secar as suas lágrimas e recuperar as forças para ir para o hospital. O médico disse-lhe que a sua mulher iria viver, mas que precisava de sangue e que infelizmente teriam de amputar-lhe a mão. A mesma mão que tinha salvo a vida da sua filha! Devido ao elevado número de baixas, não havia mais espaço no hospital e no dia seguinte ela teve de ser transferida para a casa da sua mãe. Quando chegou a casa segurando as suas filhas, começou a procurar o seu filho com uma mão, pois não tinha ouvido a sua voz, nem ele tinha corrido para a abraçar. Então ela percebeu que algo estava errado e o seu coração começou a bater. Ela olhou para o seu marido, que não foi capaz de conter as suas lágrimas, nos olhos e depois apercebeu-se do que tinha acontecido. Que o seu filho estava morto, como muitos dos seus alunos. O que a magoou não foi apenas a perda de José, mas também das outras crianças que ela considerava como fazendo parte de si mesma. Porque ela não era apenas a sua professora, mas como uma mãe para eles. Passou um mês e Halid foi recrutada para o exército para defender a sua cidade. Mas Halid não estava em nenhum lado da guerra e

tudo o que ele queria era paz e amor pelo mundo inteiro. Por isso decidiu levar a sua família e mudar-se para o outro lado da cidade, perto da fronteira com a Turquia.

Começou a vender tudo o que ele e a sua mulher possuíam e, com algum dinheiro que a sua mãe lhe deu, iniciou a sua difícil viagem com a força interior e a fé de que deveria salvar a sua família. Mas também não foi lá muito melhor, porque havia grupos de terroristas financiados por grandes países que queriam matar pessoas de todas as religiões para que os seus interesses e a guerra durassem o máximo de tempo possível. Quando Halid lá chegou, foi imediatamente enviado para um centro de detenção para se certificar de que não estava com o inimigo.

Após duas semanas, foi-lhes garantido que ele não era um inimigo, mas apenas um cidadão comum que tinha vindo buscar a sua família. Deixaram-no ir, mas Halid percebeu que, nestas circunstâncias, não podia lá ficar com a sua família, pelo que decidiu imigrar para outro país para um futuro melhor longe do perigo e da morte. O primeiro passo foi ir para a vizinha Turquia, que já tinha fechado as suas fronteiras à sua frente para que não pudessem ir para países europeus e assim morrer na Síria. Mas havia outra forma, pagando aos contrabandistas para os levar para o país de forma ilegal. Halid tinha de dar metade do dinheiro que ele e a sua família tinham de obter. Quando lá chegou, os seus compatriotas ajudaram-no a alugar um quarto até encontrar uma forma de continuar a sua viagem para a Alemanha, que era o seu destino final.

Um curto período de tempo foi suficiente para Halid aprender como funcionava o círculo de contrabandistas e que procedimento tinha de seguir para ir primeiro para a Grécia e depois da Grécia para a Alemanha. O problema, porém, era que a quantidade de dinheiro que pediam era demasiado elevada e ele não o tinha. Depois ofereceram-lhe uma alternativa: dirigir o barco insuflável que o levaria a ele e à sua família, juntamente com outros refugiados, para a Grécia. Desta forma, ele não teria de pagar o dinheiro que o contrabandista estava a pedir. Sob crescente pressão e para o bem da sua família, Halid concordou!

Era um dia típico de Verão e o tempo estava lindo. Ao amanhecer, com um pouco de medo, Halid partiu para a viagem para um amanhã melhor. A travessia para a ilha oposta deve ter sido de duas a três horas. Mas assim que o barco chegou às águas gregas, algumas pessoas apareceram com roupa militar e tentaram afundar o barco insuflável! No início, Halid pensou que eram soldados, mas depois descobriu que eram membros de uma organização racista e que não era a primeira vez que isto tinha acontecido. Mas um pouco mais tarde, homens da Guarda Costeira vieram e salvaram-nos. Conduziram-nos a uma ilha grega, mas ele não sabia qual deles. Estavam todos felizes por terem sido resgatados e acreditavam que tudo iria correr bem. Entretanto, a polícia chegou e prendeu Halid, porque, como eles disseram, ele era o capitão do navio. Ele negou-o. Contou-lhes a história toda e descreveu brevemente o seu drama explicando que esta era a única forma de salvar a sua família. A polícia não acreditou nele. Halid insistiu e disse-lhes que teria feito tudo para salvar a sua família da morte. No seu relatório, os polícias escreveram que ele era um contrabandista e que esta era a sua profissão e que ganhava

a vida desta forma. A sua esposa e filhas foram transferidas para um lugar que parecia um estábulo e ficaram lá à espera do julgamento de Halid. O dia do julgamento acabou por chegar. Mas Halid não tinha dinheiro. Foi representado por um advogado nomeado pelo tribunal, que compareceu duas horas antes do julgamento sem prestar particular atenção ao seu caso. Ele sentiu que a sua presença era apenas uma formalidade. O juiz fez algumas perguntas a Halid e este tentou explicar a sua história. O juiz não pareceu acreditar nele e pediu-lhe que parasse. Quando chegou a altura de o juiz proferir a sentença, Halid ouviu que tinha sido condenado a cem anos de prisão com base no total de pessoas que supostamente teria contrabandeado! Durante alguns segundos, o seu coração parou de bater. O seu advogado explicou que teria de permanecer na prisão durante oito anos e meio!

Toda a sua vida passou diante dos seus olhos, imagens de guerra, dor, morte. Ele estava desesperado pelo destino da sua família. Pensava nas suas filhas pequenas, que deixaria como crianças e voltaria a ver como mulheres adultas quando fosse libertado. Sentiu a injustiça da punição que lhe foi dada porque apenas tinha tentado salvar a sua família da morte. Considerava o tribunal como um assassino que tinha matado as suas esperanças e sonhos. A sua mulher aproximou-se dele, pegou-lhe nas mãos e disse-lhe que preferia regressar à Síria porque tinha decidido esperar ou pelo marido ou pela morte e que, se a morte a encontrasse primeiro, seria melhor que fosse no seu país de origem, perto do seu próprio povo. O tempo passou. Halid está na prisão há três anos e, para não esquecer os rostos da sua família, pintou-os na parede da prisão. Por baixo dos rostos da sua amada família, escreveu um poema:

Lembre-se, cada vez que reza à noite, milhões de crianças sonham com um pedaço de pão. Na ponte caminhavam com as feridas abertas usando apenas a sua pele antes de conhecerem a sua morte com dignidade. Lembre-se, antes de dormir na sua almofada, de como alguém cujos sonhos foram assassinados pode dormir. O meu coração dói pelos anjinhos quando eles voltam da escola e pelos amigos que voltam da frente. A minha pátria está ferida, e eu estou atrás das grades. E todos os dias, dezenas de crianças morrem a perguntar-se porque somos culpados por partilhar o pão e a morte. Que a minha esperança não seque antes que as minhas lágrimas sequem.

4. Punição sem culpa

Nasci numa pequena cidade com uma população de 35.000 pessoas. Tenho um irmão, um ano mais novo do que eu. O meu pai trabalhava como motorista e a minha mãe vendia lotarias. O meu pai era um consumidor de drogas enquanto a minha mãe lutava para desistir delas. Qualquer que fosse o dinheiro que ganhava, usava-o para comprar a sua dose. Na altura eu tinha 6 anos de idade e o meu irmão 5.

Em 1971, nasceu a minha irmã. A minha mãe tomava conta de todos. Juntamente connosco, ela tomou conta da avó. Após a morte do avô, o estado da avó agravou-se, pelo que ela já não se podia sustentar. Ela não falava, apanhava lixo e levava-o para casa, e tinha identificado todos os lugares da casa com a casa de banho.

A casa em que vivíamos tinha uma forma de gama. Vivíamos numa parte da casa, enquanto o irmão do nosso pai com a sua namorada vivia na outra. O meu tio bebia todos os dias, embebedava-se e discutia com a tia. Por outro lado, o meu pai usava drogas todos os dias. Normalmente, isto era feito em conjunto com amigos. Eles reuniam-se todos os dias em nossa casa e usavam drogas. Isto causava tensão entre os dois irmãos que, por razões pessoais, cada um queria privacidade.

O meu pai tinha muita confiança em mim. Ele dava-me as drogas, eu costumava escondê-las e, quando ele as pedia, eu dava-lhas. Depois tinha oito anos de idade. Tudo o que eu queria era que ele pudesse desistir. A minha mãe também.

Sempre que ele lhe dizia que ia desistir, e ele fazia a mesma coisa novamente. Ele não fez qualquer esforço. Pelo contrário, as coisas estavam a piorar. Um dia, 20 homens que eu nunca tinha visto antes, vieram a nossa casa. Disseram ao meu pai que queriam experimentar aqueles que ele mantinha em casa. O meu pai aceitou e, a partir desse dia, começaram a visitar-nos cada vez mais vezes.

Um dia, o meu pai e a minha mãe foram visitar a mãe da minha mãe que vivia noutra cidade a 100 quilómetros de distância de nós. Eles ficaram desaparecidos durante dois dias. Os seus amigos sabiam disso. Quando acordámos na manhã seguinte, encontrámos a casa avariada. A televisão, o gravador, as roupas, o dinheiro estavam desaparecidos. Algumas pessoas tinham invadido e tinham levado todas as nossas coisas. Mas quando percebemos que não conseguíamos encontrar o que estava escondido na minha cama, atrás das pernas da cama. Estávamos muito assustados. Quando os meus pais regressaram, o meu pai compreendeu quem o tinha feito. Um deles atreveu-se a vir na mesma noite e fingiu que nada estava a acontecer. O meu pai agarrou-o do pescoço e ameaçou-o com uma faca para trazer de volta o que eles tinham roubado. O homem ficou assustado e implorou-lhe que não o matasse. Prometeu trazer tudo de volta, excepto o gravador, porque não o tinha.

O pai percebeu que estávamos em perigo e disse-lhe que não voltasse para a nossa casa. Isto fez com que ele quisesse desistir das drogas. A minha mãe apoiou-o. Ela até lhe trouxe alguns comprimidos do hospital, dizendo que eles o ajudariam a melhorar. Todos nós o apoiámos. Eu observava-o e estava ao seu lado e tinha grandes esperanças porque só queria ter uma família, uma boa família. Infelizmente, o meu pai ficou tão doente, que nem conseguia sair da cama.

Uma noite, o homem que tinha roubado as nossas coisas voltou, ameaçando matar o meu pai. Ele quase partiu a porta. Tive medo. A minha mãe, porém, encontrou a força, pegou no machado e aproximou-se da porta. Ela avisou-o que se ele partisse a porta, ela batia-lhe com o machado que segurava. Não sei o que o impediu, provavelmente medo, mas a minha mãe salvou-nos mais uma vez. Finalmente, apesar de todas as dificuldades,

o meu pai deixou as drogas, mudámo-nos para uma nova casa e o meu pai deu a casa que estávamos a viver ao seu irmão.

Continuámos a nossa vida, cresci, sem, no entanto, ter em mente ser ilegal. Fui para a universidade técnica e, devido a problemas financeiros, não me licenciiei. Fui trabalhar numa fábrica com a idade de 15 anos. Estava a trabalhar e estava a pensar em ir para a Grécia. A minha mãe divorciou-se do meu pai em algum momento. Embora ele tivesse desistido das drogas, começou a relacionar-se com outras mulheres. Eu sabia e disse-lhe para ter mais cuidado para que a mãe não descobrisse. Eventualmente a minha mãe apanhou-o com outra mulher e deixou-o.

Quando as fronteiras se abriram na Rússia e todos deixaram o país, nós também saímos. O nosso destino era a Grécia. De 1990 até 2016 trabalhei e quando fomos despedidos do trabalho, estávamos em dívida para com a companhia de electricidade. A minha mulher também tinha problemas de saúde. Depois apareceram os cobradores de impostos. Eu estava a pensar na minha filhinha.

Senti-me como se tivesse uma filha pequena e não lhe podia oferecer nada. Isto levou-me a não recusar quando me pediram para transferir imigrantes. As escolhas que eu tinha para trabalhar eram muitas, mas todas eram ilegais. Pensei que não estava a fazer nenhum mal. Considerava que o que estava a fazer não era um crime. Transferência de imigrantes! Toda a minha vida tentei não fazer mal a ninguém, mas parece que finalmente o fiz.

No primeiro dia na prisão, quando vi a cela, perguntei-me: "Porque estou aqui? Que mal é que eu fiz?". Senti nostalgia. Na minha garganta havia uma meada que tentei com todas as minhas forças não descontraír, mas por muito que tentasse, sufocava-me, empurrando-me para sair. Não tinha conhecidos nem amigos, ninguém. Todos eles estranhos e, aos seus olhos, só via dor e sofrimento. Alguns deles, talvez, sentiam-se pior do que eu, especialmente quando soube que estiveram na prisão durante 8 anos. Pouco a pouco, fui-me habituando às condições da prisão. Percebi o que significa um amigo e o que significa um vigarista. Entre as pessoas, vi muitos tipos de animais, como na selva. Alguns eram realmente leões, algumas cobras, galinhas, ratos, lobos e lebres. Lembrei-me do jardim zoológico onde costumava levar a minha filhinha e lembrei-me da sua felicidade quando ela viu os animais. Agora tinha a certeza de que se ela visse o que eu vejo, não teria os mesmos sentimentos de alegria.

Algumas pessoas não parecem ser perigosas para a sociedade. Porque é que existe uma prisão? E se não existisse, como seria? E a minha mente não pode dar quaisquer respostas. Chegou o dia da disciplina, e eles puseram-me lá durante 10 dias. Estava calor, 45 graus. Eu estava sozinho e não conseguia respirar por causa do calor. Lembrei-me de todos os pecados que tinha cometido na minha vida. Para passar o meu tempo na cela da disciplina, escrevi poemas nas paredes com pasta de dentes, apaguei-os e voltei a escrevê-los. Quando o guarda veio com a comida, não falou de todo. Ele deixou-me água e comida, e eu ouvi a pior voz da fechadura que tornou a minha dor mais forte. Quando eles dizem que não há castigo sem culpa é mentira. Há. Alguém quer assumir o crime a

fim de cobrir outra pessoa que o cometeu. Os agentes da polícia são indiferentes, querem encerrar os casos. É difícil permanecer humano depois da prisão. A palavra reformação é uma palavra difícil. A reforma baseia-se no medo da prisão, de ter medo e de não voltar a fazer o mesmo. Posso ter medo e não o voltar a fazer, mas a maioria das pessoas não tem medo. Estou apenas a falar de mim mesmo. Continuarei a ser uma boa pessoa, aconteça o que acontecer na minha vida. Tenho a certeza disso.

5. Juntos de novo!

Já se passaram quase 10 anos. 10 anos difíceis de pressões intoleráveis, de problemas de todo o tipo, financeiros, psicológicos e de saúde.

Que direito tinhas, quando disseste que depois do serviço militar os anos passariam sem te aperceberes, por isso, cuida para que os desfrutes mesmo quando as coisas não correm como planeado! Quando se enfrenta estas coisas, saiba que não há tempo para voltar atrás. Como tinhas razão, pai! Portanto, para ser mais claro, há cerca de dez anos atrás tomei uma decisão. Fiz a escolha errada. O meu entusiasmo, vontade de criar e uma autoconfiança inacreditável levaram-me de volta a zero.

Trabalhava numa empresa de perfil metálico há quase 11 anos. Comecei como trabalhador não qualificado e mais tarde tornei-me operador de banco de rolos, condutor de empilhadores e homem de armazém. O meu chefe, Nick, viu o meu potencial logo desde o início. Com o passar do tempo, tornei-me um homem de todos os ofícios, um generalista. Nick tornou-se mais do que o meu patrão, um amigo, e eu tentei fazer bem por ele.

Um dia, numa altura em que as coisas estavam a correr bem na minha vida, com o meu emprego e finanças, uma discussão levou a outra e certas questões começaram a perturbar-me a mente. Eu vivia numa aldeia bastante grande, 50 km fora de Salónica. Tínhamos lá ido quando a minha mulher engravidou, de modo a ter os seus pais por perto a pedir ajuda. Tínhamos a intenção de regressar a Salónica. No entanto, era um caso de contas a fazer sem o anfitrião. Uma segunda gravidez, não planeada, obrigou-nos a permanecer na aldeia por mais algum tempo.

Assim, chegámos ao ponto em que as discussões começaram. A minha mulher tinha-se habituado a trabalhar, ela não podia ficar inactiva todo o dia. Ela queria ser criativa e independente. Incapaz de encontrar trabalho na aldeia, tinha-a feito queixar-se bastante. Claro que tinha alguns trabalhos estranhos na bomba de gasolina, num restaurante de fast-food grego, o que lhe aliviou a mente, mas a certa altura as discussões e as queixas começaram de novo. Enquanto pensava muito nisto, sendo este um problema sério nas nossas vidas, tomei uma decisão e fui anunciá-la a ela. Com toda a seriedade e com um ar de autoridade absoluta, disse-lhe "Vou vender o carro por 13000 euros e com os nossos 15000 em poupanças, mais as minhas consideráveis ligações, vamos abrir um restaurante de fast-food grego para si.

Aos fins-de-semana e tardes estarei lá para vos ajudar. No entanto, não deixarei o meu emprego porque estou bastante feliz lá e é um emprego que não se encontra tão facilmente". Ela ficou encantada. Estávamos ambos optimistas e ansiosos por trabalhar, pelo que não tínhamos nada a temer.

Mais uma vez, no entanto, foi um caso de contas a ajustar sem o anfitrião. Erros foram cometidos logo desde o início por causa da nossa contabilista. "Empreendedorismo feminino", disse ele. Ele fez-nos gastar muito mais dinheiro e muito mais tempo, por isso

acabámos em dívida. Outra coisa é que o restaurante abriu no Verão, quando a maioria das pessoas estava de férias fora. "Não te preocupes rapariga, nós resolvemos isto, não tenhas medo". Eu dizia-lhe. O nosso restaurante abriu e pouco a pouco começou a mostrar promessa. Eu tinha o meu trabalho, que nos apoiava, uma vez que não esperávamos que o restaurante nos sustentasse. E foi aí que surgiu o terceiro golpe, e que golpe pesado foi esse.

O telefone tocou uma noite. Era o Nick. Ele pediu-me para ir à loja. Fiquei inquieto. A sua voz tremia. Pensei que algo de mau tinha acontecido a alguém. "Estarei lá dentro de 20 minutos,

Estou a chegar" disse eu, "relaxa, seja o que for, vamos descobrir". Cheguei lá em pouco tempo e vi a garrafa ao seu lado. A sua mulher tinha a cabeça baixa. "Deixa-me servir-te uma", disse ele. "Preciso de falar com alguém". Eu sentei-me, sem dizer uma palavra. Ele tomou um gole e começou a rasgar e eu fiquei com medo. A sua voz tremia. "Sofremos um enorme golpe. As pessoas em Atenas, para onde enviámos os carregamentos, "devolvem" um cheque e agora os bancos devolvem todos os seus cheques. Não sei se conseguiremos sobreviver a isso! O que devemos fazer"? "Vamos resolvê-lo, vá lá, não tenham medo, eu sei que o podem fazer". Nós lutámos. Trabalhámos lado a lado durante até 32 horas, sem outros trabalhadores durante oito meses. Não podia deixá-lo. Ele era um verdadeiro amigo.

O meu pequeno restaurante, contudo, que tínhamos construído sobre sonhos, não estava a ir bem. Assim, com tudo isto na minha mente e percebendo que a empresa não podia ser salva, chegámos a uma decisão de esconder a maquinaria para que não fosse confiscada, e seguir os nossos caminhos separados. Demiti-me e fui-me embora. Não podia, a minha mente e o meu coração não me permitiam pedir uma indemnização, não podia. Voltei à aldeia, encurralado. Dia após dia no restaurante, o nosso pequeno restaurante que estava a esvaír-se em sangue. Estávamos a trabalhar lá, a minha mulher e eu, das 9 da manhã às 12 da noite, a perseguir clientes. Atingiu-me com força. Eu não falava, mas como poderia fazê-lo? Em casa, não havia luz, não havia água, apenas dormíamos lá. As crianças dormiam em casa da minha sogra. Tentei aguentar. Dei o meu melhor. Grande erro.

Os problemas amontoaram-se. Os fornecedores queixavam-se, as despesas montadas. Mas, o verdadeiro golpe veio de outro lado. O meu filho, meu filho, foi diagnosticado com espasmo brônquico alérgico. Ele precisava de terapia, atenção, um bom ambiente, médicos e muito dinheiro que eu não tinha. O meu filho! Eu não conseguia suportar. Eu faria qualquer coisa. Não queria saber de mim. No final, eu decidi. Não demorou muito até que as coisas se tornassem más. Desesperado, a beber café no meu restaurante, sozinho, depois de ter vendido tudo o que possuía, as nossas jóias de casamento de ouro, os crucifixos dos meus filhos, dois pequenos bandidos do tempo que eu conhecia entraram. Em breve, tinha-lhes contado a minha história desde o início até ao ponto em que tinha regressado da loja de penhores, nesse dia, tendo vendido tudo. Em termos inequívocos, sugeriram que eu participasse no roubo da loja de penhores. Não a excluí.

Não dormi nada a noite toda. Estava a trabalhar desde os 14 anos, tinha recolhido 9000 selos da segurança social, não tenho nem uma multa de trânsito em meu nome e estou prestes a cometer um roubo? Como poderia eu? De manhã, vieram buscar-me. Os meus olhos estavam ensanguentados, o meu olhar duro. Vamos. O trabalho foi feito em dois dias. Entrámos, levámos o saque e saímos, sem quaisquer problemas e sem magoar ninguém. Durante uma semana o restaurante estava bem, mas eu estava no inferno. Estava a ter pesadelos com a polícia, e remorsos. O que vai acontecer? Como poderia eu fazer isso?

Passaram-se dois meses. Era véspera de Natal. Um carro patrulha parou à porta do restaurante. "O senhor é o Sr. ...? Sou eu. É convocado para o juiz de instrução no dia 18/1/2012. Pergunto porquê, mas por dentro estou congelado. Eu sei. Vou para lá e acabo na prisão. Estou a tremer. Fui ver um advogado. São 2000 euros, disse ele. A minha mulher não sabe nada. Como é que lhe vou dizer? Não posso. A data chega. No dia 18 de Janeiro fui ao juiz de instrução, confessei e fiquei detido. A minha mulher chorava e eu estava congelado, sem expressão.

Não me tinha apercebido do que se estava a passar até que a chave se virou. 72 dias em custódia. "Há uma abertura na prisão, disseram eles". "Se possível, mantenham-me aqui mais tempo". A minha mulher vem todos os dias e dá-me forças". 1 de Março. Parto dentro de duas horas. Fiquei aterrorizado. Fui colocado num carro patrulha e em menos de uma hora fui levado para o portão, na prisão de Diavata. Entrei. Eles revistaram as minhas coisas.

Tiraram-me toda a roupa. Dobrar-me. Tosse. "O que se passa, rapazes? O que é que eles estão a fazer? "Cartas, fotos e ala B16". "Conseguem encontrar o vosso próprio caminho?" Estou a olhar, não a falar. "Esquece, nós percebemos, nós levamos-te lá". No caminho para lá há um grande corredor. Há cerca de 50 pessoas, consultores de trabalho, brancos, negros, chineses, de todos os tipos.

Todos me perguntam "de que frigorífico vieste amigo, qual é o teu nome?". Fiquei assustado. "Como vim aqui parar?" foi o meu primeiro pensamento. "Será isto possível?" Fui ao médico e depois à ala B para chegar aos 16, ao meu quarto. Cheguei lá. Eu entrei. 9 pessoas olham para mim. As habituais apresentações e fico desorientado. "Não se preocupem", disseram eles. Eles tentam explicar algumas coisas, mas 9 em cada 10 olham para mim como carne fresca. Não sei nada sobre a prisão, sou uma vítima fácil, eles podem extorquir dinheiro, cartões. Encontrei um par de pessoas com quem podia falar. Disseram-me para me candidatar a trabalho.

Após três meses, estava a trabalhar na cozinha. Muito trabalho, mas faz o tempo passar. Chegaram 9 meses na data do tribunal. O trabalho fez com que esses 9 meses passassem. Fui a tribunal. Fui condenado a 15,5 anos de prisão. Voltei a ser condenado. Estava a caminhar no pátio, a chorar. Quando é que vou sair? Os meus filhos têm agora 9 e 7 anos, por isso vou vê-los quando tiverem 24 e 22 anos. Não sei como lidar com isso. Algumas pessoas falaram-me sobre o tribunal de recurso, sobre os três quintos da sentença, sobre o meu trabalho, onde um dia conta como dois, etc. E eu contei à minha

família. As coisas em casa foram horríveis. A minha mente estava lá, como é que eles estão a lidar, o que estão a comer, se têm comida, se têm o essencial. Não consigo relaxar nem por um minuto. Felizmente, o trabalho faz-me esquecer um pouco. Com o tempo, fui promovido a segundo cozinheiro. Felizmente, encontrei algo que me faz esquecer. O tempo passa. Estou agora três anos na prisão. Chegou a hora do tribunal de recurso. Estou optimista. 24 de Outubro de 2016. Tomo a palavra. Assumi a culpa por tudo e a minha pena foi reduzida de 15,5 para 6,5 anos. Não consegui conter a minha alegria. Como poderia eu? Dirijo-me aos espectadores. A minha mulher e o meu pai olham para mim, de olhos bem abertos. Eles não conseguem ouvir. Estamos de partida, eu grito para eles. E de repente vejo uma criança, a saltar para a porta do tribunal. O meu filho, o meu filho. Ele não foi autorizado a entrar. Ele não podia ouvir, mas compreendia ver a minha alegria. Eu comecei a chorar, lágrimas de felicidade. Voltei para a prisão sabendo que dentro de poucos dias estaria em casa com a minha família, pessoas que me amavam e me davam forças. 17 longos e tortuosos dias até os altifalantes anunciarem "libertados". Eu não telefonei para casa. Apanhei um táxi, fui para o terminal de autocarros e apareci de repente a dar um grande choque a toda a gente. Muitos abraçaram-me e choraram com lágrimas de alegria. "Bem-vindo a casa". Fecha a porta e deixa tudo lá fora, estamos novamente juntos".

6. Descida da colina branca

Nasci e fui criado na Albânia. Os meus primeiros anos não foram dignos de nota. A minha família não enfrentava problemas financeiros ou problemas de qualquer tipo. Éramos uma boa família, mas não tínhamos quaisquer regras. No início, eu era mais humilde do que as outras crianças do bairro; no entanto, estava aborrecido. Até ao primeiro ano do liceu, eu era o aluno perfeito. Tal como os outros membros do meu grupo, o meu desempenho começou a baixar progressivamente pouco depois.

No nosso último ano, quase não assistimos a nenhuma sessão. Não foi apenas culpa do grupo; a crise financeira no meu país obrigou muitos professores a abandonar as escolas. Um mês antes de terminar o liceu, instei o meu grupo de amigos a ir à Grécia em segredo. Eu tinha tido uma discussão e queria partir. Eu também sabia que teria uma vida melhor na Grécia. Ali mesmo e depois, os meus oito amigos e eu saímos furtivamente ao amanhecer.

Além disso, roubámos dinheiro que os nossos pais tinham deixado nos bolsos das suas calças para cobrir as nossas necessidades imediatas. Depois de caminharmos durante três dias seguidos, conseguimos alcançar as montanhas perto de Amynteo. Fomos então parados pela polícia que nos apontou as suas armas. Como eu sabia um pouco de inglês, implorei-lhes que nos deixassem passar alegando que íamos apanhar cerejas numa área próxima. Eles recusaram-se a deixar-nos ir. Mesmo antes de nos obrigarem a entrar no

seu jipe, fingi que queria atar os meus atacadores, usei a minha mala no ombro e comecei a correr em direcção ao desfiladeiro. Começaram então a disparar contra mim. As balas passaram por mim a levantar pó; mas eu consegui. Fui o único que escapou em segurança e consegui chegar à Grécia. O resto dos meus amigos pensaram que eu tinha sido morto e quando regressaram à Albânia, disseram isso mesmo aos meus pais. A minha família esteve de luto por mim durante vinte dias!

Contudo, uma família na zona de Naoussa acolheu-me e eu trabalhei durante meses a colher frutos. No final de Novembro, logo após a colheita das maçãs, regressei ao meu país natal. Pedi para terminar os meus estudos. No início, não me permitiram fazer isso. Contudo, quando lhes contei a minha história, eles mudaram de ideias. Antes do final do ano, porém, algumas pessoas que queriam os arquivos da escola destruídos para que libertassem certificados falsos incendiaram o local.

Durante alguns anos depois disso, dei por mim a entrar e a sair da Grécia enquanto fazia trabalho agrícola. Entretanto, fiquei noivo de uma rapariga na Albânia, casei com ela e depois tive dois filhos com ela. Alguns anos mais tarde, decidi mudar-me para a Grécia com a minha família. Penso que esta decisão não foi muito sensata. Trabalhei como empregado de mesa na Grécia durante esse tempo, e no espaço de dois anos aprendi a ser cozinheiro. Trabalhei portanto como cozinheiro num hotel, e a minha mulher trabalhou ao meu lado na cozinha. No entanto, meti-me numa confusão. E essa confusão não envolveu criminosos; envolveu membros da alta sociedade. Médicos e advogados famosos eram os nossos clientes do hotel e clientes do restaurante onde eu trabalhava naquela cidade costeira.

Costumava andar um pouco mais com um cardiologista. Ele fazia cocaína. Eu estava muito familiarizado com essa droga. Também conhecia pessoas que a usavam, mas como as considerava melhores do que eu, não usava essa droga juntamente com eles. Costumava ver, por exemplo, empregados de mesa a consumir cocaína na casa de banho e considerava isto como uma desonra. Mas era diferente com essa pessoa. Eu admirava-o e gradualmente começámos a divertir-nos juntos. No início não tive problemas. A cocaína elevava-me e dava-me muita energia. Isto durou dois anos, sem quaisquer problemas no trabalho ou com a lei. No entanto, no final, comecei a ter problemas com a minha mulher. Começámos a lutar com mais frequência sem razão aparente. Pouco tempo depois, pensei que ela poderia ter ficado aborrecida com a minha ausência constante. Ela pode ter pensado que eu também não me preocupo com ela. Logo no final, exagerei e intensifiquei o meu consumo de drogas. Também me envolvi com alguns trastes que muitas vezes bebiam muito. Também penso que eles tinham misturado a cocaína que eu usava com outras substâncias que não me drogavam. Digo isto porque os meus exames médicos posteriores mostraram que eu tinha usado metanfetaminas.

Apesar disto, consegui manter o meu vício em segredo durante algum tempo. A confusão tornou-se maior quando regressei brevemente à Albânia para um trabalho. Fui apresentado a um grupo de traficantes de droga. No início, eles tendiam a dar-me

pequenas quantidades de graça. Pouco a pouco, no entanto, começaram a pedir-me algo em troca. Não me pediram para o transportar, mas para o guardar.

Alguém costumava vir, distribuí-lo e depois transportá-lo para uma ilha turística para o vender. Eles sabiam que eu tinha uma boa fama e que não os trairia nem esconderia a mercadoria. O pior de tudo, porém, era que como estava perto de quantidades tão grandes de drogas, comecei a usar mais como resultado. No meu local de trabalho, eles acabaram por descobrir que eu estava a consumir. No entanto, como tinha partido a perna, encontrei boas desculpas para estar ausente. Isto durou seis meses. Durante estes seis meses, consumi muita cocaína. Geralmente exagerei. Comecei a ir a bares com muitas mulheres. O jogo era a única coisa que eu não tentava. Após seis meses, comecei a trabalhar novamente, mas a minha mente estava sempre lá. Eu sabia que isto era um erro. Eu também tinha pedido ajuda. Tinha falado com um psiquiatra. Queria parar, mas não podia fazê-lo, pois aquele bastardo trouxe-me um novo carregamento de drogas para guardar. No entanto, a polícia estava a ouvir e tinha-me visto. Eles não esperavam que eles chegassem ao local depois de revistarem a minha casa.

Fizeram uma verificação de rotina e encontraram uma grande quantidade de cocaína! Senti-me tão mal quando fui apanhado. Tinha um bom nome e fui ridicularizado com algemas. Foi assim que me encontrei na prisão. É difícil, mas como estou habituado a tempos difíceis, consigo sobreviver. Vivi os meus piores momentos no exterior quando vim para a Grécia pela primeira vez. Tive mais medo pela minha vida lá fora do que aqui dentro. Alguns albaneses procuravam-me com espingardas enquanto eu dormia para roubar todo o dinheiro que ganhava com o meu trabalho. De qualquer modo. Já não era sem tempo. Eu esperava que isto acontecesse. Agora, esta é a minha oportunidade para um novo começo com a minha família que está no exterior a apoiar-me, esperando por mim.

7. História do Pistolas

Sou uma pessoa que facilmente fica presa em lugares onde há drogas. A primeira vez que as fiz, tinha cerca de 12 ou 13 anos de idade. Aos 16 anos esforcei-me mais como a heroína e a cocaína. O que me levou à prisão foi o tráfico. A propósito, já fui preso 3 vezes. A primeira pena foi de 2 anos, mas saí 5 ou 6 meses antes do fim da pena, saí em liberdade condicional porque era a primeira vez. A segunda vez foi de sete anos e meio. Por dentro, não aprendi nada. Algumas pessoas disseram que fizeram isto ou aquilo de uma forma ou de outra, mas eu não me importei com isso. Eu apenas vendia drogas. A minha preocupação era ter sempre material, porque quando não tinha, era uma confusão. Assim que os homens vieram do trabalho, garanti-lhes que estava pronto para lhes dar o que queriam. Mas eu não era o líder, eu era apenas o rosto, mas ninguém se

atrevia a tocar-me - havia pessoas atrás de mim que estavam no comando, e eles garantiam a minha segurança porque era eu quem os representava. Eles entregaram e eu tratei do resto mas não o fiz sozinho, havia sempre pessoas a ajudar-me.

O patrão até me chamou "Pistolas". Ele costumava dizer: "Guardem o portão, ele está lá em baixo a disparar!" O lugar era grande e quando fiz o meu trabalho com a navalha [imita o barulho que ele fazia quando tirava a droga dos esconderijos], todos eles se sentavam direitos só de olhar enquanto outro tipo atrás de mim fazia as malas.

Para além de vender, eu também usava. Antes de usar sentia-me "morto" e nem sequer conseguia jogar dominó ou cartas, depois de usar sentia-me melhor. Era totalmente diferente.

Após 2 anos a sair da prisão pela primeira vez, voltei, mas não foi por falta de apoio. Tinha as minhas irmãs e a minha mãe, mas a minha mente estava presa a isso.

A segunda vez que fui preso, passei primeiro por uma prisão, e depois fui transferido para outra porque era muito rebelde, e eles não me queriam, pelo que me mandaram para outra. Na nova, eu era o mais novo de lá. Eu tinha 24 anos e os restantes eram todos quarenta e cinquenta, principalmente pessoas com sentenças de 20 anos. No início, eu era um pouco [um tom que mostra alguma hesitação e incerteza+... mas depois vi dois conhecidos. E depois havia uma pessoa que estava a lidar com drogas, e no espaço de um mês eu também o estava a fazer.

Passei sete anos e meio lá, mas nem sequer reparei nisso. Lá dentro, havia muito dinheiro...

Não se podia vender lá dentro, mas o chefe tinha dinheiro para todos. Tinha dinheiro para os guardas, para todos... Durante o fim-de-semana, era... por vezes, cerca de 15 000 euros passavam pelas minhas mãos.

Fazer parte de um grupo fazia-me sentir bem. Sentia-me apoiado e tinha tudo: televisão, DVD, PlayStation ... Mandei fotografias à minha mãe no Canadá e tudo. Havia um guarda que tratava do rolo e depois trazia as fotografias de volta. Eles sabiam de tudo.

Uma vez fecharam a prisão inteira até às cinco da tarde. Todos batiam à porta e quando os deixaram de fora, os reclusos fecharam toda a ala, e eu estava dentro da casa de banho [faz sons que imitam a velocidade com que ele distribuía a droga] ... Eles até queriam tirar-me de lá, mas o chefe disse: "Deixa-o estar, ele está a disparar". O patrão estava sempre em cima de tudo, ele e o professor de ginástica.

Eu tinha aulas lá dentro mas nunca terminei nada. Fiz um curso de jardinagem, mas não o terminei. Passei muito tempo confinado [refere-se à sua posição de revendedor]. As pessoas estavam sempre à minha espera, sempre a tentar chamar a minha atenção.

Actualmente, não tenho emprego, mas tenho ocupações. Ajudo num restaurante, num café e faço alguns trabalhos estranhos. O dono do café dá-me sempre 20 euros nos fins-de-semana, e também me dá bolos, pão ou café. Por vezes dá-me um whisky.

Se eu pudesse recomeçar, não deixaria o lado da minha mãe no Canadá. O meu pai morreu quando eu tinha cerca de 11 anos de idade, pouco depois de ter experimentado drogas pela primeira vez. Hoje em dia, ainda tenho contacto com a minha mãe, ela por

vezes telefona e envia-me dinheiro, mas eu quero estar por minha conta. O meu tio também. Ele ofereceu-me o seu apartamento para viver, mas eu não quero, porque uma vez lá, ele pode pensar outras coisas e eu não me quero explicar a ninguém. Desta forma, ninguém tem de se preocupar comigo.

Ninguém é importante na minha vida. Penso para mim mesmo - "Tenho amigos e tenho tudo, mas isso não significa nada". Nunca tive ninguém amarrado a mim... [Lembra-se de algo] Já tive algumas raparigas mas ainda assim ... não ... Quero viver sozinho, ganhar o meu sustento.

Desde que saí da prisão em 2012 [a terceira e última vez que ele lá esteve] tenho tomado medicamentos [metadona], mas comecei a cortar há um ano. Como tenho de lá ir todos os dias, isso restringe-me muito porque surgiu uma oportunidade de trabalho, mas não aconteceu porque o trabalho começou às 7 da manhã e onde recebo os medicamentos só abre às 8.30 da manhã. Não me deixavam lá ir às 8h30 e voltar a trabalhar. Só estavam dispostos a deixar-me lá ir uma vez por semana às 10 da manhã, mas a instituição não permitiu esse acordo e eu perdi a oportunidade.

De vez em quando, falo com o psicólogo da instituição, e quando algo é necessário, eles ajudam-me sempre. A propósito, a instituição sempre me ajudou. As instituições simplesmente não ajudam os que não querem. Elas dão uma oportunidade, se falharem * o tom da frase sugere que "falhar" significa o fim da oportunidade] ... Nesta instituição, eu fui e trouxe dois amigos comigo, e ainda hoje estamos lá. Mais dois se juntaram e nós somos um bom exemplo na instituição.

Vivo numa casa partilhada com 4 pessoas - todas elas são mais velhas do que eu. Eu sou o único que foi preso. Todos nos damos bem e quando há um problema, falamos uns com os outros. No sábado às 14 horas, reunimo-nos e, se houver um problema, resolvemo-lo. Todos os meses, uma pessoa é responsável pela limpeza de uma parte da casa.

Um mês é para limpar a sala de estar e o corredor, depois é a casa de banho, outro mês é a cozinha e o quarto mês - estou de folga, só limpo o meu quarto. A casa foi-nos entregue apenas para a preservar. Pagamos apenas uma parte do aluguer. Eu pago 45 euros e eles pagam o resto. De duas em duas semanas eles visitam-nos. O psicólogo e uma assistente social param para ver se está tudo bem, mas a nossa casa é um exemplo para os outros. O único quarto que tem humidade é o meu e eles até queriam pintá-la no Verão, mas não puderam. No entanto, haverá uma renovação geral e eles fá-lo-ão então. Eles até me perguntaram sobre isso, mas eu disse-lhes que estava bem. Consigo aguentar. Tenho roupa e abro frequentemente a sala para deixar entrar o ar. A janela raramente está fechada.

Se eu estivesse ali como estava, em vez de desistir dos cursos e da escola e de tudo, teria estudado. Até mesmo professores estrangeiros vieram e deve-se tirar partido disso no interior. Se uma pessoa soubesse valorizá-lo devidamente - poderíamos ganhar dinheiro com isso, sabe. Podia ganhar 105 ou 125 euros por mês, mas eu nunca os acabei. A

droga! Um tipo tinha de estar sempre preparado para isto ou aquilo - quando iam invadir a cela, o patrão avisava-nos e nós tínhamos de tirar o que queríamos. Às seis horas, quando lá iam, não havia nada para encontrar, nós certificávamo-nos disso.

Por vezes via dois tipos ou assim. Normalmente, eram cerca de duas ou três da tarde e eles passavam por *drags a palavra "passando" para a enfatizar+ e eu costumava dar-lhes para usarem quando não tinham dinheiro. Eu juntava dois e dizia-lhes: "Tomem os dois, mas não ousem discutir um com o outro" e eles diziam "não, não". Eles ficavam instantaneamente felizes. Eu chegaria ao bar e haveria uma grande fila, cerca de 30 pessoas, mas eu viria com mais duas ou três e sentar-nos-íamos num canto, e o tipo deixaria de os servir para nos vir servir e ninguém diria nada sobre isso. Eu costumava dizer: "Foda-se, não sou melhor do que ninguém". E eles costumavam dizer-me: "Cala-te". Era diferente. Quando eu estava lá dentro, o tempo passava depressa, eles integravam-me bem. Eu estava sempre ocupado. Por vezes, quando queria descansar, pedia-lhes que me levassem para a cela. Era o suficiente. A minha cabeça ficava tonta por estar sempre a observar os rapazes [faz um som tipo zombie]. De qualquer modo, já passei por muita coisa. Mas o chefe é que manda e os que vêm de fora ... trouxeram-no no seu lugar. Envia-mo para a sapataria e escondem-no dentro dos sapatos.

Houve uma enfermeira que me trouxe telemóveis e drogas em sanduíches de presunto e queijo. No meio, ela escondeu telemóveis ou pacotes, mas depois embrulhou as sandes em papel de alumínio, e quando a máquina tocou o alarme ela disse que era o papel de alumínio. Ela usou-o para fazer os guardas pensar que era isso. Mas os guardas não estavam com ela e eventualmente acusaram-na. Ela trouxe cerca de sessenta telemóveis para dentro, mas havia alguém no exterior que lhe pagou 500 euros.

Saí da prisão e vim para aqui, mas a droga lá fora não era tão boa como a que estava lá dentro.e sim, quando saí, apenas saí.

8. História de Tuka

Sou conhecido pelas pessoas próximas de mim como "Tuka", e nasci no distrito de João-Belo Gaza - Moçambique nos anos cinquenta. Sou de uma família tradicional, e para minha grande vergonha, fui o único que estive na prisão, nenhum membro da família pôs sequer os pés numa esquadra de polícia para além de mim. O meu pai era engenheiro agrónomo de 1ª classe e sempre trabalhou para o Estado Português. A minha mãe no início não trabalhava porque eu tinha dois irmãos, por isso ela tomou conta de nós e da casa enquanto o meu pai trabalhava em zonas rurais. Mais tarde, quando ele [o pai] foi colocado na cidade de Maputo, já éramos adolescentes e já frequentávamos escolas, pelo que ela também começou a trabalhar.

Sempre fui muito apoiada, e os meus pais tentaram sempre dar-me os seus valores, mas como adolescente, além de fazer as coisas por impulso, fui muito reactiva de tal modo

que mal aceitei críticas. Embora fosse castigada, nunca fisicamente, fiz tudo o que eles (os meus pais) não queriam que eu fizesse.

Bem, tudo começou quando vim para Portugal (cheguei em Outubro de 1980), quando tinha 27 anos de idade, e a vida rica e boa que tinha em Moçambique acabou porque não tinha diploma e os meus pais também estavam a ter dificuldades. Tive de procurar trabalho. Embora tivesse encontrado trabalho, não ganhava muito e tinha ambições que não podia satisfazer. Assim, em 1988, fui mantido em prisão preventiva durante oito meses, e quando fui a julgamento fui libertado com uma pena. Depois, fui uma vez ao casino e gostei tanto que me tornei um viciado em jogo. O vício do jogo fez-me passar definitivamente para a vida marginal. Como resultado, fui preso por roubo, contrafacção e fraude em 2000 e acabei por cumprir 7 anos e 2 meses de prisão, tendo sido libertado em meados de Outubro de 2007. Acabei em liberdade condicional apenas após 5/6 anos de cumprimento da pena.

Durante a prisão, perdi a única pessoa que realmente me amava, a minha querida e amada mãe. Quando fui libertada, pensando nas dificuldades que iria passar, decidi abandonar o vício do jogo e viver uma vida decente. Era o suficiente para fazer as coisas erradas. Embora vivesse num bairro problemático, nunca mais me meti em coisas ilegais a partir dessa altura. Comecei a frequentar a "Igreja Evangélica do Nazareno" e fui guiado pelo pastor num sentido espiritual.

O principal responsável pela minha viagem sou e serei sempre eu porque conhecia o significado exacto de "livre arbítrio". Eu sou o responsável e serei sempre eu.

Olhando para tudo o que aconteceu, percebo que perdi metade ou mais da minha vida para o que não valia a pena, mas como não tenho poder para mudar o passado, apenas sinto um profundo pesar.guardo com expectativa e tenho planos para me tornar uma pessoa ainda mais digna e feliz à procura de ocupações, para que possa ser auto-suficiente. Tenho esperança e fé de que tudo correrá pelo melhor.

Agora a minha filosofia/ideologia é ser humilde, analisar as minhas acções antes de as praticar, respeitar os outros, e acima de tudo, ser leal. O lema da minha vida: Amar os outros como me amo a mim próprio. Isto já está a ser revelado na Bíblia Sagrada.

9. História de Peter

O meu nome é Pt e tenho 45 anos de idade. Actualmente, sou uma pessoa muito reservada. Comecei a aprender a viver por mim, a ter mais respeito pela minha vida e pela vida dos que me rodeiam - algo que não fazia no passado. Tenho uma força interior muito forte dentro de mim. Superei o reclusão com alguma dificuldade porque foi uma experiência que nunca imaginei passar. Do ponto de vista pessoal, sempre tive muitas fraquezas, mas nunca as reconheci e o reclusão trouxe-me essa consciência: saber

adquirir competências a nível social, a nível humano, a nível de relacionamento - algo que não tinha.

Neste momento, tenho duas pessoas que são importantes na minha vida - os meus dois filhos. Só isso. E eu próprio, é claro.

Tive o privilégio de participar num programa pioneiro no estabelecimento prisional onde estive, o programa chama-se "Vida", ensinado por dois formadores / dois psicólogos da Direcção Geral dos Serviços Prisionais. Foi um programa relacionado com o crime que cometi, um crime que nunca tinha sido cometido em Portugal e hoje em dia este crime está a tornar-se muito na moda. Talvez por isso tiveram a iniciativa de começar a explorar esta questão e a combatê-la. Neste programa, aprendi muitas coisas. (...) Nunca me considerei um criminoso, simplesmente considero que não respeitei algumas das regras que a sociedade me impõe. Nunca me imaginei... * não concluí e começa outra sentença+ fui o primeiro membro da família que foi preso, mas hoje compreendo porquê. Sou uma pessoa que estava profissionalmente no seu auge, teve uma carreira desportiva de sucesso, infelizmente, foi encurtada devido a uma lesão grave quando fracturei a tibia. Posso dizer que estava no topo e agora atingi o fundo da tibia. Neste programa, aprendi que tive um crescimento perturbador quando os meus pais se separaram quando eu tinha cerca de catorze anos - havia violência doméstica em casa - essa é uma das causas que provavelmente me leva a cometer o crime que cometi. Entretanto, com a saída de casa da minha mãe, fui obrigado a amadurecer cedo e a partir da idade de dezasseis / dezassete anos, comecei a viver a minha vida por conta própria. Vivía sozinho com o meu pai, e tudo isto me permitiu começar uma série de erros, um após o outro. Hoje, olho para trás e digo que casei demasiado cedo, tinha vinte e um anos de idade e tornei-me pai aos vinte e dois, e infelizmente, foi este casamento que me levou à prisão.

Sou eu que tenho de ser responsabilizado. Mais ninguém. Não consegui respeitar os direitos da minha ex-mulher, minei a sua dignidade e determinação sexual.

Depois, cometi outro erro - fiz batota e o que aconteceu foi que ela sabia como tirar partido dos meus pontos fracos. Não tinha auto-controlo, não conseguia lidar com situações stressantes, e tudo isto desencadeou uma série de reacções e atitudes que eu não deveria ter tido.

Para que as coisas fossem diferentes, teríamos de recuar muitos anos. Mais uma vez, nunca me considerei um criminoso. Ninguém pode ter a certeza de que não vai acabar na prisão, mesmo que não seja um bandido.

Se eu pudesse voltar atrás, gostaria de voltar atrás vinte anos, teria cerca de vinte e cinco, e teria feito as coisas de outra forma mas, como vos digo, nada acontece por acaso. Isto tinha de acontecer...

Uma das conclusões que tirei de um programa do qual participei em tempos foi que o reclusão era o melhor e o pior que me poderia ter acontecido. O melhor porque me permitiu compreender tudo o que se passava à minha volta, eu estava fechado no meu próprio mundo e hoje vejo que este mundo não era o que eu pensava. O pior porque

ainda hoje penso que ainda existe muito preconceito, tive muitos amigos, a minha própria família, que se distanciaram de mim. Mas eu digo que é o melhor porque me permitiu ver as coisas de forma diferente.

As coisas não eram como eu pensava. Afinal, as pessoas que eu pensava que estavam lá para me apoiar, não estavam. Não estão. É falso.

Para lidar com a reclusão, tive o conselho de algumas pessoas que como eu eram prisioneiras pela primeira vez e não sabiam quem eu era e pessoas que passaram por lugares e experiências tão distantes desta realidade que nunca pensaram que iriam acabar lá. Uma das experiências que tive foi ter de aceitar a realidade de frente. Tive de enfrentar o que se estava a passar. Não valia a pena esconder-me, eu tinha aceite a realidade tal como ela é. Então uma coisa que aprendi por dentro foi a confiar em alguém, mas sempre com alguma desconfiança. Aí não se fazem amigos. Na prisão não se fazem amigos, é uma mentira. São apenas pessoas que passam pelas nossas vidas numa fase que nós não queremos passar. Outra experiência positiva que aprendi com a reclusão foi que... após um longo tempo de reflexão, permitiu-me chegar a um conceito, uma ideia que nunca conheci a meu respeito. Foi tão notável, a experiência que tive, que um dia mais tarde tenciono participar em projectos como este para o qual estou a dar uma entrevista, bem como em projectos de voluntariado na prisão.

O meu grande problema agora, diria eu... Não estou separado da minha família, mas o meu grande problema neste momento é a minha estrutura física e mental. Neste momento, decidi vir a esta instituição por uma razão. Embora não queira ser um fardo para a minha família, perdi a relação que tinha, perdi tudo o que tinha, perdi a minha casa, não tenho nada neste momento, mas a família ajudou-me, o problema é que há algum tempo atrás disse à minha família que não queria nada deles. Foi um desafio que criei para mim próprio. Desde que cheguei ao topo, e agora cheguei ao fundo, agora terei de voltar por minha conta. Esse é o meu grande problema. Estou a passar por dificuldades que nunca experimentei. Embora tenha força interior, é difícil porque não estava habituado a isso. É uma experiência que nunca pensei passar, mas o mais importante é que a reclusão fez de mim uma pessoa melhor.

O passado é muito perfeito. Para além de ver os meus pais separados, sempre tive uma vida em que nunca me preocupei muito com a parte emocional, nunca parei para pensar demasiado sobre isso. Era um pouco frágil, não tinha emoções... Desde que casei cedo e tive uma carreira muito rápida no desporto - tive uma ascensão meteórica, subiu-me à cabeça, e nunca parei para pensar no que me estava a tornar. O que vejo hoje é que este Pedro que existiu há vinte anos, este Pedro já não existe. Este Pedro aprendeu a valorizar as pequenas coisas na prisão e fica emocionado muito facilmente. Mesmo na semana anterior à minha libertação, uma das exigências que fiz perante o tribunal e perguntei ao juiz é que eu realmente preciso de aconselhamento psicológico, e reconheço isso sem quaisquer problemas. Emocionalmente, ainda me estou a recompor. Voltar à realidade três anos depois de estar preso e passar três anos longe do mundo...

tudo é muito diferente. O impacto ainda é... Vai demorar algum tempo até que eu me reconstrua.

Neste momento, tenho de me recompor. Nestes últimos dias, tomei conta das coisas que tinha de fazer. Tenho de estar bem comigo mesmo. Tenho saudades da minha filha e do meu filho, mas para ser suficientemente bom para eles, primeiro tenho de estar bem comigo mesmo e até me estabelecer, não me sinto preparado para estar lá para eles. Agora quero arranjar um emprego, mas até lá, durante o meu período de experiência, vou desfrutar do apoio da instituição. Pelo que vi, esta instituição vai ajudar-me muito no processo de consolidação para o meu futuro. Quero trabalhar, ter a minha casa novamente para poder receber os meus filhos. Quero voltar para a minha família, e depois gostaria de tirar algo de positivo do tempo em que estive na prisão. Como dizia há pouco, gostaria de participar num projecto de voluntariado, gostei de participar em iniciativas como esta e de poder dar o meu testemunho para ajudar pessoas que passaram por experiências semelhantes às minhas.

Uma das coisas em que tenho estado a pensar há alguns dias é algo em que ninguém pensa, mas que certamente me escapou. Preciso de mergulhar no mar para tirar aquele ar prisional de mim. Não é um banho, é um mergulho de água salgada!

10. Os meus punhos

Eu costumava pensar com os meus punhos, agora penso com o meu cérebro. O meu antigo bairro, aquele onde cresci e vivi, lembra-me muitas coisas más. É por isso que eu não gostaria de lá voltar. Quando era criança, não havia um dia em que eu não estivesse a rir. Éramos crianças, começou na altura, quando eu estava na escola, íamos às lojas para roubar frutas e chocolates. Fazemo-lo da primeira vez e corre bem, depois voltamos a fazê-lo, até que um dia somos apanhados, mas nada de especial acontece. Levamos uma bofetada no pulso e isso não deixa marca. Não voltamos ao mesmo sítio, mas vamos a outro. É aí que as coisas começam a acontecer.

Assaltei casas, ourivesaria, carros. Fiz assaltos à mão armada, roubo de sacos. Estive na prisão durante dezoito anos. Fiz muitas coisas erradas, coisas que não devia ter feito. Eu era um rebelde.

Fui preso duas vezes. Não sei quantos crimes cometi. Havia centenas. Muitos. Estava em liberdade condicional em Maio de 2015 até 2018. No dia em que saí da prisão, entrei numa instituição que se situa na mesma rua da prisão.

À medida que vou envelhecendo, os crimes aumentam e pioram. Penso que o meu primeiro crime mais "avançado" foi quando assaltei uma loja de roupa. Da escola, fui a centros de detenção juvenil e lá encontrei tudo. Algumas pessoas sabiam como roubar motos, outras sabiam como roubar carros ou mesmo ourivesaria ou bancos. E depois aprendemos. Passei seis anos nestes centros. Aprendi muitas coisas más. Nunca tinha entrado numa villa com pessoas a dormir, mas um dia entrei.

Como o centro trabalhava em regime aberto, quando saí, fiz coisas más: Roubei, fumei droga, vendi droga. Por dia podia cometer dois, três, ou quatro crimes. Não enfrentei as pessoas que roubei nem tive pena delas. Não sei bem porquê. Talvez porque o objectivo era roubar e pronto. Hoje em dia, já não penso assim. Sei que estava enganado, lamento-o, mas nesses momentos não pensei em nada.

A primeira vez que entrei na prisão, tinha 19 anos de idade. Senti que o chão estava a cair de debaixo de mim. Eu chorei. Poucos são aqueles que não choram. A primeira vez é difícil, não sabemos como é ou como vai ser. A prisão não é como nos filmes. Há algumas coisas semelhantes, mas não é a mesma coisa. São muito diferentes. Por dentro, fiz amigos, continuei a ganhar a vida, mas temos de ter cuidado para que ninguém nos espezinhe. Se deixarmos isso acontecer uma vez, todos pensarão que o podem fazer.

Eu estive lá durante cinco anos e dez meses. Depois de sair da primeira vez, trabalhei como pedreiro e também como guarda de segurança numa discoteca. Ganhei até 2000 euros, mas voltei a fazê-lo. Fiz coisas que não devia ter feito, piores do que tinha feito antes: assaltos à mão armada, roubos de carros, assaltos a ourivesaria...

Um ano depois de ter sido libertado, fui novamente preso.

Embora eu fosse um drogado quando estava dentro, as coisas mudaram um dia. Cheguei à conclusão de que a minha mãe não me trouxe para o mundo por estas coisas.

Durante o meu tempo na prisão, estudei, pratiquei desporto, trabalhei na cozinha e também como barbeiro. Em 2013, saí, conheci Elisabete e casei pouco tempo depois.

Agora tenho um filho. Sou uma pessoa alegre, positiva e cheia de motivação. Gosto de andar, de namorar e de estar com o meu filho.

Em 2008, deixei de consumir drogas e, em 2015, deixei de beber. Deixei ambos de boa vontade. Não sou apegado ao passado, quero ajudar outras pessoas.

Sou eu quem deve ser responsabilizado por todos os meus actos. As pessoas sempre me deram conselhos, mas eu não os escutei. Por outro lado, eu era facilmente influenciado. Agora já não sou assim. Eu mudei porque amadureci. Tomei consciência do que fiz às pessoas.

Tirei a minha carta de condução este ano e isso melhorou muito a minha vida.

Quando olho para trás, sinto sobretudo arrependimento. Hoje sinto-me orgulhoso e posso dizer que amo a pessoa que sou. O meu primeiro passo foi pedir ajuda, mas o meu desejo de mudar foi fundamental.

Trabalho num estaleiro de construção, e estou a estudar para obter a minha nona classe, e depois quero obter o meu diploma do ensino secundário, para mais tarde poder inscrever-me num curso de barbeiro. Quero aprender coisas novas, estudar.

Em 2018, dei uma entrevista na televisão e eles fizeram uma história sobre mim.

Depois de me verem na televisão, fiquei orgulhoso por já não ser a pessoa que era no passado. Muitas pessoas procuravam-me para me dizerem que estavam inspiradas. Nem todas foram inspiradas, claro, mas não podemos tocar em toda a gente, mas podemos alcançar algumas pessoas e isso é o mais importante. Eu gosto de saber o que as pessoas pensam da entrevista. É preciso vê-la e depois dizer-me o que se pensa. Eu gosto de saber estas coisas.

Se eu pudesse voltar atrás, começaria a estudar mais cedo. O meu sonho para o futuro é ter o meu próprio salão de cabeleireiro e ser voluntário com crianças e pessoas idosas. Sempre quis fazer isto.

Cada homem é maior do que o seu erro. Sou a prova viva de que tudo é possível. Eu não sou fraco e desistir é para os fracos. Penso sempre positivo mesmo quando estava no fundo do poço. Estou pronto para ir para a batalha!

11. Um assalto a uma loja de armas

O meu nome é B, sou uma pessoa teimosa, persistente, humilde e leal. As pessoas mais importantes da minha vida são a minha família (a minha mulher e as minhas filhas, embora não sejam do meu sangue, é como se fossem).

Quando tudo começou, eu era muito jovem, vivia num bairro social e vim de uma família que não tinha estrutura, vivi com a minha mãe e, durante algum tempo, vivi com o meu pai. Vim de uma família muito pobre, onde a falta de carinho, atenção e

orientação era imensa, por isso tudo o que aprendi aprendi com o que se passava à minha volta. Vi as crianças mais velhas com roupas caras, sempre bem vestidas e também queria ter uma vida assim. Assim, com onze/doze anos de idade comecei a ir às escolas para roubar às crianças e a partir daí a minha vida aumentou.

Aos 14 anos comecei a cometer outros crimes, maiores: roubo de automóveis, furto em lojas...

Finalmente, acabei por cometer uma série de crimes dos quais não me orgulho muito, mas esta vida levou-me à prisão quando tinha 18 anos. Roubei uma loja de armas e de lá foi montada uma operação de caça ao homem, porque eu e as pessoas que estavam comigo éramos crianças e além de sermos crianças o tipo de crimes que estávamos a cometer era muito perigoso ter armas na nossa posse. Devido a esta operação de caça ao homem que foi montada, fui apanhado na zona de Aveiro quando já estava a tentar deixar o país.

Ninguém é responsável, excepto eu, sou responsável por tudo o que sou e serei sempre eu. Fui porque quis. Ninguém me obrigou a ir. Não vou dizer que se eu tivesse tido uma orientação diferente quando era mais novo não teria tido esse tipo de vida (não posso dizer isso), mas é uma possibilidade.

As consequências são enormes e devastadoras, para ser honesto, atrasou a minha vida, já perdi toda a minha juventude, fui para a prisão quando era criança, tinha dezoito anos e saí com vinte e sete. Quando parti, pensei que já era tarde demais para reconstruir a minha vida, iriam existir muitos obstáculos no meu caminho como eu sendo um antigo condenado, e porque eu sabia como as coisas eram lá fora. Quanto ao mercado de trabalho, tinha pouca ou nenhuma formação como profissional, e sabia que ia ser muito difícil, e era e ainda é, mas graças a Deus, fi-lo!

Se as coisas tivessem sido diferentes, não sei, talvez não tivesse a bela filha que tenho hoje [risos], não teria conhecido a mãe ... mas não sei, tudo poderia ser diferente. Não teria tido as experiências que tive em termos de saber como é viver numa prisão, como é lidar com o facto de saber que se é um ex-recluso, e quando as pessoas se perguntam se é verdade ou não, tornam-se atenciosas e parecem um pouco surpreendidas. "Como poderia uma pessoa como eu cometer tantos erros e tantos crimes e passar 9 anos na prisão?"!

Nunca me preocupei com as aparências - o que os outros pensam de mim - isso não me incomoda. As pessoas são livres de pensar o que quiserem, ninguém é intocável, todos podem cometer erros na vida. Não sinto qualquer diferença em mim, talvez me sinta zangado, mas desaparece imediatamente.

Actualmente, o principal problema na minha vida é ter muita ambição e estar consciente de que ser muito ambicioso não me levará lá... Não tão depressa quanto quero, tenho algumas limitações, penso mais na vida por causa da minha filha. Tudo o que eu faço tem consequências para ela.

Em relação às emoções e sentimentos, estava muito zangado no passado porque não tinha estrutura, apoio ou orientação, era uma pessoa muito frustrada, não queria saber se ia correr bem ou mal, só queria cuidar de mim.

Um dos meus sonhos é comprar uma casa grande, melhorar de dia para dia, ver a minha filha crescer, e mostrar-lhe que as coisas não acontecem num piscar de olhos, leva tempo, é só isso.

12. Problemas de saúde

O meu nome é C., tive uma boa vida e em meio segundo fiquei sem nada...

A mulher com quem eu estava tinha e ainda tem problemas de saúde (cancro) ... Falei com um vizinho que me recomendou ir ao IPO (Instituto Português de Oncologia) em Lisboa, o vizinho disse que isto iria ser resolvido mas que estava a demorar demasiado tempo. Comecei a gostar muito desta mulher e ela obrigou-me a comprar os seus telemóveis, coisas boas para ela, e eu pensei que ela se estava a arranjar mas eu estava errado, ela enganou-me ...Um belo dia fui estar com ela e perguntei-lhe quando havia novas encomendas do médico e ela disse que ele estava de férias, que estava doente e que eu deixei passar mais dois meses.

Passei muito tempo com ela. Ela até jantou comigo em casa. Um dia, ela estava de mau humor e disse que o que tínhamos entre nós não ia a lado nenhum, que o médico tinha voado para o estrangeiro, começou a chamar nomes, nomes muito maus a que eu não estou habituada. E, nessa altura, tive medo que alguém roubasse a minha casa, por isso comprei uma arma... e... isso aconteceu.

Ela está agora numa cadeira de rodas, chamei a polícia e eles só apareceram 15 minutos depois. Apanhei 13 anos e 7 meses, lamento-o, se fosse agora, não o teria feito. Tive uma boa vida, trabalhei bem e fui eu que fiquei arruinado, arruinei a minha vida, arrependo-me... Eu estava de cabeça quente, ela não me estava a ajudar e foi assim que aconteceu.

Perdi muitas coisas, liberdade, os meus pertences, não trabalho há 4 anos e agora quero ter uma casa, uma mulher e a minha vida de volta. As pessoas mais importantes da minha vida são os assistentes sociais que me acompanham, a minha família é esta... Se as coisas tivessem sido diferentes, eu teria permanecido como estava, nada me teria acontecido. Os objectivos que tenho agora são reconstruir a minha vida, comprar um carro, uma casa e encontrar alguém para me fazer companhia e apenas olhar em frente... O problema agora é encontrar uma casa, as casas aqui são muito caras, é preciso perseverança. Sinto esperança para o futuro, estou saudável, vou ter os meus dentes na próxima semana ... e vamos olhar para o futuro.

13. Comédia- Drama

Tem 37 anos de idade, não fala muito, especialmente com estranhos, mas ainda pode ser comunicativa. É loira e tem um corpo médio, mas gosta de parecer que fez um esforço para parecer bem. Ela é uma boa pessoa. É uma boa mãe e até é boa a dar conselhos. Esta mulher vem de uma família simpática.

A sua vida era como qualquer outra até conhecer um homem (um ex-amante) que a introduziu no tráfico.

Embora ela estivesse consciente dos riscos de lidar com drogas, ela decidiu ficar. Eventualmente, foi apanhada. O seu processo judicial envolveu quarenta pessoas, algumas delas eram da sua própria família, mas ela foi a única que ficou presa.

Ela sabe que só tem a si própria a culpa pelo que aconteceu. O seu parceiro anterior apresentou-a a essa vida, mas ela escolheu ficar. Ela perdeu muito por causa disto. Ela perdeu a sua liberdade e não pôde estar presente para o seu filho. Ela passou quatro anos afastada dele. Não o viu crescer desde a idade de catorze anos até aos dezoito. Ela perdeu o contacto com alguns membros da família e não pôde estar presente quando algum passado fora.

Depois de ter sido presa, teve alguns dias difíceis. Duas semanas depois, decidiu estabelecer alguns objectivos e tirar a vida todos os dias de cada vez, sem nunca esquecer o que lhe vai na mente.

Ela não olha para o seu passado com tristeza, diz que estava bem na altura e agora só sente falta de estar no mundo. Ela sonha em reconstruir a sua vida e encontrar um emprego. Embora ela já tenha um emprego em mente, esta opção pode afastá-la do seu filho e ela quer encontrar a melhor solução para ambos.

Ela já passou por muito, mas manteve viva a sua diversão, e por isso, se tivesse de escrever um livro, incluiria um capítulo chamado "Comédia". Mas o seu crime não pode ser esquecido, por isso ela teria um capítulo chamado "Drama". Por outro lado, há o futuro, ainda incerto. No entanto, ela não pensa muito no assunto. Ela prefere pensar nisso como um capítulo aberto.

Os maiores acontecimentos na sua vida foram o seu filho e o seu nascimento. Ele é uma das pessoas mais importantes na vida dela. O seu irmão e a sua mãe também têm um lugar importante na sua vida. No entanto, ela não tem amigos. Amizades reais não podem ser encontradas na prisão, de acordo com ela.

Hoje em dia, estar na prisão é a sua maior luta na vida. Isso e tendo perdido o crescimento do seu filho, a sua fase mais conturbada - a adolescência. Olhando para trás, o seu maior problema era o crime que estava a cometer sem qualquer arrependimento.

Como mulher de fé, ela acredita que Deus a pôs na prisão para a testar. Era a sua maneira de a fazer saber que ela tinha de recomeçar. Se isto não tivesse acontecido, ela teria continuado a traficar e se não fosse o homem com quem ela namorou, a sua vida seria normal. Ela teria uma família e um emprego.

Dado tudo o que ela sabe, no futuro, não há lugar para erros. Ela será feliz com o seu filho e a sua vida será toda junta. Viver agora é o seu lema.

14. Ximenes

A mulher desta história tem cinquenta e três anos de idade mas parece mais nova - tem uma pele bonita. Ela é complexa: desconfiada, determinada, analfabeta e tem alguma força interior. Na verdade, foi sempre uma mulher forte e destemida, especialmente quando era jovem e foi contra algumas crenças e valores da sua cultura. Ela é descendente de ciganos.

Acima de tudo, ela valoriza a sua família.

O seu pai era o "rei" do acampamento e era o responsável por tudo, mas a família nunca teve muito dinheiro, e ela tinha muitos irmãos. Aos onze anos de idade, ela queria estudar ou trabalhar, mas o seu pai não a deixou, e ela precisava da permissão dele. Na altura, ela tinha ideias que não se enquadravam na sua cultura. Ela estava, de certa forma, à frente do seu tempo. No entanto, o seu pai tinha outras ideias - ele pensava que ela queria ir à escola para namorar e aprender a escrever cartas de amor aos seus namorados, pelo que o seu pai a obrigou a casar aos onze anos com um homem que ele escolheu.

Ela teve uma vida difícil, sofreu abusos domésticos, teve de fazer coisas de que não gostava como cestos de venda, e engravidou aos 13 anos. Antes disso, não conseguia engravidar e, por isso, a sua sogra e marido queriam expulsá-la. Motivada pelo desespero, ela rezou para

ficar grávida, e finalmente aconteceu. Agora, ela tem cinco filhos, doze netos e três bisnetos.

O seu pai e marido foram assassinados - ela sentiu-se desamparada e angustiada após estes dois acontecimentos. Ela não tinha dinheiro, não conseguia encontrar um emprego e o dinheiro que tinha não era suficiente. Para piorar as coisas, ela teve de parar o seu luto por causa de uma ameaça feita ao seu cunhado e desde esse momento a sua família virou-lhe as costas.

Teve sempre namorados mas nunca abandonou os seus filhos. Ela certificou-se de que eles iam à escola e orgulha-se disso. Orgulha-se de saber que, embora estivesse sozinha, era capaz de alimentar toda a gente e de pôr os seus filhos na escola.

Para enfrentar os seus problemas com dinheiro, ela começou a traficar. Ela sabia que isto não era correcto mas o dinheiro era necessário para alimentar a sua família e não era fácil encontrar um emprego. Ela culpa-se pelas suas circunstâncias mas também culpa as pessoas que traficavam com ela.

Ela perdeu o contacto com a sua família apesar de a visitarem - não é o mesmo que estar em casa com eles. Ela está muito longe de casa, sente-se deslocada.

Olhando para trás, ela sente raiva, mas também sente falta do homem que sempre cuidou bem dos seus filhos.

Ela sonha em aprender a escrever e ler, arranjar um emprego e viver num mundo onde não haja discriminação contra os ciganos.

Ela está cansada de ser desrespeitada devido à sua etnia. Não quer que a sua família tenha a mesma vida que teve, quer que todos os seus netos e bisnetos estudem e trabalhem.

No passado, ela não pensava nas suas acções. Ela apenas agiu por vingança e raiva. Actualmente, ela sente algum desejo e raiva em relação a si própria, porque está sozinha. No entanto, encontrou alguma felicidade e abertura. Sobre o futuro, ela não sabe o que esperar. Mas ela tem um lema na vida: pensar antes de fazer - dar três passos atrás para dar um para a frente. Desta forma, ela tem tempo para considerar as consequências dos seus actos, algo que não fazia antes.

Considerando tudo, se a sua vida fosse um livro, o seu título seria "Ximenes" e os capítulos seriam "Infância", "alguns anos mais tarde" e "com a sua família em paz".

15. O "Francês"

"Fui criado pelos meus avós, porque os meus pais viviam em França, e fiz a escola primária aqui [em Portugal] ... educação e assim, tudo foi feito aqui. Aos 12 anos de idade tive um acidente muito grave: Parti o meu baço e tive de me submeter a uma cirurgia de 18 horas, tive de fazer anestesia muito forte. Aos 13 anos fui viver para Espanha, os meus pais viviam em França, eu vivia com os meus avós mas alguns colegas que trabalhavam em Espanha disseram-me que lá havia um bom emprego, que não eram necessários documentos e que qualquer idade era aceitável. Eu não pensei duas vezes e fui [para Espanha]. Fui e comecei a trabalhar lá".

"Aos 14 anos de idade comecei a ter contacto com drogas não químicas como a cannabis e assim por diante. Aos 17 anos de idade experimentei cocaína. Aos 19 anos regresssei a Portugal para fazer o serviço militar e deixei de usar cocaína. Fiquei aqui durante um ano e estava limpo de drogas. Quando me livreii do serviço militar, consegui um emprego onde trabalhei durante 3 anos; mas após 3 anos fiquei desempregado. Regressei a Espanha, mas estive lá por pouco tempo, porque o meu pai faleceu. Regressei a Portugal, estava prestes a fazer 23 anos, e apanhei uma depressão. Uma depressão derivada do meu passado, e porque quando o meu pai morreu eu senti a morte, e até então eu não tinha sentido a morte.

Isso começou a mexer comigo. Eu era uma pessoa que estava habituada a viver o momento, as drogas faziam-me viver o momento, não me importava com o passado nem com o futuro. Eu queria viver o momento e nada mais. Quando o meu pai faleceu, as coisas complicaram-se, porque eu tinha passado tão pouco tempo com os meus pais e mesmo quando eles estavam em Portugal, raramente nos encontrávamos. Por isso foi um pouco difícil quando ele faleceu, eu tive um ano muito mau. Tudo era escuro para mim, tentei suicidar-me várias vezes porque não havia maneira de viver, tudo era mau".

"Após um ano, as coisas mudaram. Consegui um emprego, poupei dinheiro e fui para Espanha. E depois as coisas começaram a correr mal, voltei a meter-me na droga. Uma vez vim para Portugal, e conheci duas jovens que estavam na prostituição... e depois comecei [a traficar mulheres] de Espanha para Portugal, de Portugal para Espanha... mas essas eram mulheres que já trabalhavam no negócio da prostituição... e eu tinha algumas ligações... por isso envolvi-me nesse negócio. Depois também arranjei uma arma e fui presa [em Espanha]. Fui preso e acusado de tráfico humano e tráfico de armas, uma vez que fui apanhado com uma arma clandestina. Fui condenado a 18 anos de prisão, mas só tive de cumprir 22 meses, uma vez que não tinha registo criminal. Na prisão, comecei a ter contacto com a heroína. Fiquei viciado em heroína e saí da prisão como viciado em heroína, e a heroína era algo que eu nunca tinha conhecido".

"Depois de [ser libertado da prisão] arranjei uma namorada em Portugal e ambos éramos toxicodependentes. Ambos decidimos ir para a reabilitação, mas eu desisti após 15 dias. E depois foi sempre assim: Comecei a usar drogas, e depois parei, e depois comecei a usar drogas novamente, e depois parei. As coisas foram assim até aos meus 46 anos de idade. Com essa idade, fiz um tratamento de 18 meses e com esse tratamento senti-me finalmente bem. O problema é que após o tratamento não consegui encontrar emprego e as coisas começaram a complicar-se de novo. Não consegui encontrar emprego e comecei a mendigar nas ruas. E antes que me desse conta, estava novamente viciado em drogas".

"Em 2015 estava a tomar metadona, um psicólogo que me conhecia muito bem aconselhou-me a fazer um tratamento terapêutico para limpar a metadona. Fiz o tratamento mas após 9 meses não pude tomá-lo. Não tive mais nenhum tratamento. Fiquei novamente viciado em heroína e cocaína até Setembro de 2018, quando comecei a frequentar um curso de formação. Desde então não consumi drogas, só tomo metadona em níveis mínimos.

"Quando estava na prisão [em Espanha], ser estrangeiro era difícil. Já estava preparado para ir para a prisão devido à vida que estava a tirar; sabia que a qualquer momento isto poderia acontecer porque sabia que estava a fazer algo ilegal. Mas o facto de ser estrangeiro, quando se tratava de visitas familiares e tudo isso... as coisas eram mais difíceis. Por outro lado, uma vez que era uma prisão moderna ...não parecia realmente uma prisão, e isso ajudou-me muito, porque tínhamos psicólogos, tínhamos escola ... isso ajudou-me muito. Mas uma prisão é sempre uma prisão. Pensa-se que nunca mais se vai para o exterior e que a nossa vida ficará arruinada para sempre, o que é o caso de muita gente. Na prisão conheci famílias ciganas que tinham estado presas durante os últimos 30 ou 40 anos".

"Neste momento, a vida não está a correr muito bem para mim. Há altos e baixos. Estou num curso de formação e isso está a ajudar-me, mas sei que não é fácil conseguir um emprego. Já não posso escolher muito. Gostaria de ter um salário para poder viver a minha vida. Sou solteiro; não tenho grandes responsabilidades. A propósito, a

responsabilidade é uma das coisas que perdi com as drogas. E agora, estou a ganhar alguma coisa [com o curso de formação].

... claro que a minha idade está um pouco madura agora, mas gostaria de poder dizer "Sou responsável por possuir uma casa, sou responsável por possuir um carro, sou responsável pelo pagamento das contas". Ainda não tenho essa responsabilidade. Não tenho demasiadas aspirações; quero simplesmente algo que me permita viver. Gostaria de ter um emprego e um salário para gerir a minha vida, seguindo as ordens de Deus. "

"No passado costumava pensar que tudo tinha tempo para assentar. Mas eu estava no mundo da droga. E as drogas fazem-nos pensar que tudo é fácil. Não nos fazem esquecer as coisas como muitas pessoas pensam, os problemas ainda lá estão e a vida ainda lá está. Mas parece que se vêem as coisas com enorme facilidade. E depois pensamos "se os outros o fizerem, eu também o posso fazer", mas não é assim. Nem toda a gente pode ser um Cristiano Ronaldo. E eu costumava ser assim no início. Nunca pensei que a vida se tornasse tão difícil. Vi o mundo ficar moderno há 30 anos atrás, e vi as coisas a ficarem cada vez melhores para mim. Mas a realidade não era assim tão fácil, porque se tem de lutar pelas coisas como outros lutaram. E eu não lutei por elas. Uma das coisas que gostaria de ter sabido é como fazer dinheiro e usá-lo em coisas não-combustíveis. Gastei dinheiro em drogas e em coisas fúteis. E há pessoas que pouparam dinheiro para investir em coisas de que realmente precisam. Agora sinto-me mais maduro, mas também preciso de um emprego e de dinheiro. Certamente não apreciei muito bem alguns empregos que tinha. Mas a vida é assim. "

"Se eu pudesse mudar alguma coisa no passado ... nunca teria começado a usar drogas. É a única coisa. A prisão aconteceu porque eu assumi o risco. A única coisa que eu tiraria da minha vida eram as drogas, e eu queria ser a pessoa que costumava ser antes das drogas.

... apesar de ter sido uma pessoa imprudente quando era jovem. A partir do momento em que usa drogas, deixa de ser você, torna-se uma pessoa falsa, torna-se falsa para si própria e para as outras pessoas. É isso que eu gostaria de mudar".

16. Um jovem ladrão

Nasci a 2 de Dezembro de 1996 em Barcelos. Vivo em Vila Boa, na casa que pertence à minha mãe. Lá vive também o meu irmão Nelson.

Estudei e completei o 12º ano na Escola Secundária Alcides Faria. Tinha uma visão para o futuro, queria formar-me. Actualmente, não exerço qualquer actividade profissional ou escolar.

Cometi um crime envolvendo uma senhora, descrito como roubo. Fui condenado a 1 ano de prisão ou 300 horas de trabalho comunitário. Ainda não concluí esta sentença. Este crime aconteceu porque eu era consumidor de drogas pesadas.

Depois de concluir a sentença] pretendo construir um futuro e incluir nela os meus entes queridos. Quero encontrar um emprego. Quando o seu corpo está saudável, a sua mente também está saudável. Nascermos para capturar os bens coisas que rodeiam a nossa vida. Só podemos aprender com a nossa própria vontade.

17. A exploração

Nasci a 23/08/1959, tenho 69 anos de idade e vivo na cidade de Barcelos. Fui casado durante 22 anos, tenho 5 filhos, 12 netos e 3 bisnetos. Vivo com um casal de gatos chamados Quico e Quica.

Durante a minha vida em Portugal e no estrangeiro trabalhei sempre como mecânico e electromecânico. Tenho o 9º ano de escolaridade.

Fui condenado a 7 anos de prisão na prisão de Bragança. A razão da minha condenação foi porque explodi o lugar que tinha alugado, entrei em conflito [com o senhorio] e causei uma perda de 250.000 euros. Durante o período em que fui preso, trabalhei como mecânico, electromecânico e serralheiro mecânico e fui bem pago.

Neste estabelecimento prisional ajudam-nos a tornar-nos cidadãos activos com formação em vários campos. Para mim, era como uma universidade.

[Actualmente] sinto-me bem comigo mesmo. Tento sempre viver amanhã um pouco melhor do que hoje.

18. O traficante

Conheço drogas desde os meus 14 anos e fui consumidor até aos 20 anos. Depois disso, a minha vida correu bem. As drogas só entraram na minha vida quando o velhote de quem cuidava morreu de tuberculose há sete anos atrás, em 2010. Eu tinha outros meios, mas mais tarde, conheci alguém e ele apresentou-me ao tráfico de drogas. Traficei durante três anos e fui preso mais tarde com uma pena de sete anos e meio, mas só passei seis anos na prisão. Para ser honesto, não foi só culpa dele, eu podia ter arranjado outro emprego, havia pessoas na Segurança Social que me podiam arranjar outro emprego.

Actualmente, tenho 41 anos e se as drogas nunca entrassem na minha vida, nunca teria usado ou traficado. Penso que poderia ter continuado a tomar conta de pessoas idosas porque gosto, mas não sei o que aconteceu. De um momento para o outro, vi-me a traficar.

Ainda tenho um ano em liberdade condicional e o futuro parece muito difícil. Se quando fui para a prisão as coisas eram difíceis, agora são piores.

Não consigo arranjar um emprego e os custos de vida são muito elevados. Penso que é isso que faz muitas pessoas voltarem à prisão. Elas saem e não têm o apoio que deveriam ter.

Neste momento, não tenho muita esperança. Só recebo o rendimento mínimo e isso não é suficiente. Nesta fase, a minha auto-estima é muito baixa. Dois meses após ter deixado a prisão, fiquei deprimido e tive de começar a tomar tranquilizantes.

De agora em diante, gostaria de não depender de nenhuma instituição para me sustentar. Há dias aqui fora que me fazem querer voltar para a prisão. Lá, não temos quaisquer responsabilidades.

19. O que posso fazer por mim?

Sou uma pessoa normal com algumas especificidades, mas entrei na droga assim que saí da escola. Eu tinha cerca de catorze anos quando experimentei haxixe pela primeira vez e pouco depois experimentei cocaína. Consumi drogas até aos 38 anos de idade e não consumo drogas desde que saí da prisão, que foi há cerca de dez anos.

Fui preso 6 vezes, o que me deu 18 anos de prisão e cada vez que fui preso, só aprendi a ser pior do que estava a ser. Se me tivessem dado uma oportunidade, bem como um castigo diferente na altura, eu poderia ter escolhido outro caminho. Cada vez que fui libertado, não havia ninguém disposto a dar-me uma mão.

A primeira vez que fui preso tinha vinte anos de idade e vivia com os meus pais e irmãos. Na altura, éramos doze irmãos. Agora somos apenas nove. Quando fui para a prisão senti uma grande raiva e quando saí, saí pior porque não sabia o que fazer comigo mesmo. Ainda hoje tenho esta dúvida porque não sei fazer nada.

Os meus pais eram vendedores do mercado e eu gostava de o fazer. Até tinha o meu próprio negócio, mas andava a tomar drogas e não conseguia fazê-lo. Hoje em dia é complicado, porque só vim com coisas más da prisão. Tenho doenças como o VIH e muitas hepatites. A prisão foi a minha destruição. Deixei a prisão quando tinha quarenta anos e ainda não comecei a minha própria família nem consegui um emprego de que me pudesse orgulhar.

Tento o meu melhor e tiro a vida dia após dia, mas não vejo quaisquer melhorias na minha situação. Quanto ao trabalho, ninguém mo dá. Vivo com o rendimento mínimo. Tenho de pagar a conta da água, da electricidade, do aluguer e de alguns medicamentos, porque nem todos são suportados pelo Estado. Sinto-me abandonado. Penso que deveríamos ter mais apoio.

O meu maior sonho é formar uma família. Sempre me senti só e penso que isso contribuiu para o meu interesse pelos medicamentos. Mas agora tenho um companheiro e para mim, isso mostra que o primeiro passo foi dado. Só espero que os outros passos se sigam.

20. Sem a capacidade de escrever e ler

Fui criado pela minha avó. Vivi com ela até ela falecer e éramos muito próximos. Até dormimos na mesma cama. A sua morte causou-me muitos problemas. Foi tão chocante que fui preso um ano após a sua morte. Mas se olharmos realmente para ela, o meu mau caminho começou muito antes disso.

Quando tinha cerca de onze anos, comecei a passar tempo em bairros problemáticos e aprendi coisas que não devia saber: heroína, cocaína, haxixe, como ganhar dinheiro e outras coisas do género. Vi-os fazer estas coisas tão frequentemente que fiquei curioso e quis tentar por mim próprio. Comecei com haxixe, e outras coisas seguiram-se: roubos, raptos, tráfico ... Fiz quase tudo o que é considerado um crime. Quando fui apanhado, tinha dezanove anos de idade e condenaram-me a 64 anos de prisão, mas a pena foi reduzida para 14 anos porque a pena se tornou cumulativa.

Já estive em três prisões diferentes em Portugal. Enquanto estive na prisão frequentei alguns cursos profissionais mas nunca gostei de nenhum deles e, por essa razão, nunca os concluí. Enquanto estive dentro, a única coisa que senti foi raiva. Não tive visitas porque a minha família não teve oportunidade de me visitar. Agora que parti, sinto-me muito melhor. Saí em 2014 e até 2016 carreguei a mesma sensação que tinha desenvolvido na prisão, mas desde 2016 que me tenho saído bem. Este foi o ano em que comecei a ter mais apoio familiar e também decidi mudar porque se continuasse no mesmo caminho, voltaria para a prisão. Toda a minha juventude foi passada lá e já não quero isso para a minha vida.

Olhando para trás, posso dizer que ser jogador de futebol era o meu maior sonho, mas não tive a oportunidade de o fazer porque usava drogas e eles descobriram-no nos testes que me fizeram. Se eu pudesse refazer as coisas, ter-me-ia concentrado mais no futebol ... Agora ... Bem, ainda estou em liberdade condicional, por isso não tenho grandes planos para a minha carreira futura, mas a minha atitude melhorou muito. Já não sou assim tão violento e tenho sido capaz de me desligar da agressividade do sistema prisional.

Contudo, ainda há muitos preconceitos e a minha entrada na sociedade não tem sido fácil. As pessoas não são receptivas a pessoas como nós, e as instituições que supostamente nos devem ajudar nem sempre nos apoiam. Às vezes apoiam, às vezes não, e quando o fazem, ajudam uns mais do que ajudam outros. Mas eu não tenho razões para me queixar, eles ajudaram-me muito.

Agora o meu sonho é ter uma vida pacífica e tranquila sem incomodar ninguém. Neste momento, tenho uma namorada e gostaria de começar uma família e ter filhos. Também gostaria de tratar os meus dentes para que a minha vida possa melhorar. Sinto esperança na vida e acredito que as coisas irão realmente mudar para melhor, mas isso só acontecerá com o meu esforço. Outras pessoas não o farão por mim.

Passei muitos anos na prisão, e quando saí, mal sabia ler ou escrever. Saí sem nada e não havia ninguém à minha espera. E foi só isso. Embora a minha vida não seja completamente estável, está a chegar lá.

21- Três irmãos

Tenho 56 anos mas fui viver para o estrangeiro quando tinha seis anos de idade. Eu estava na escola mas não gostava e tinha amigos mais velhos que usavam drogas, e esse foi o meu ponto de partida. Aos catorze anos de idade, senti que para fazer parte do grupo tinha de usar drogas como eles usavam. Primeiro experimentei erva, mas disseram-me para experimentar outra coisa - só precisava de enfiar uma seringa no braço e isso daria-me outro tipo de pressa.

Alguns anos mais tarde comecei a roubar lojas e supermercados porque lá as pessoas não ajudam a estacionar carros como fazem aqui. Aqui é o que elas fazem para conseguir dinheiro.

Tudo isto aconteceu nas décadas de 70 e 80, não havia informação sobre drogas e as pessoas não falavam sobre isso. Não posso dizer que saber mais me teria impedido de usar, mas penso que me teria ajudado um pouco. Agora é diferente. Enquanto eu estava na prisão, eles levaram lá crianças para que os reclusos lhes pudessem contar sobre a vida de um toxicodependente; eu já estava a meio caminho da minha pena quando isso aconteceu. No passado, não havia discussão sobre este tema, os professores não o discutiam e os meus pais estavam cegos em relação a ele. Era tudo um segredo e mesmo aqueles que o faziam mantinham segredo.

Apanharam-me quando tinha dezoito anos e condenaram-me a onze anos e seis meses, mas eu continuei a consumir drogas na prisão. Apesar de tudo, consegui obter um diploma de liceu e aprender inglês lá dentro - estas foram as coisas mais positivas que me aconteceram lá. Fora isso, juntei-me a um bando para garantir a minha sobrevivência porque sem um é difícil sobreviver. E, para dizer a verdade, só estudei lá porque, por cada 5 dias de aulas, eles tiravam 1 dia da minha sentença. No final, tiraram quase dois anos da minha sentença.

Até lhes peço que me enviem o meu diploma, mas não sei porque o fiz. Agora estou a tentar encontrar um emprego como operador de Call Center de língua inglesa, mas eles não mo deram. Só tentei uma vez, mas não sei se vou tentar novamente...

Voltando ao que eu estava a dizer, depois de ter sido deportado, os meus pais mudaram-se para cá para me acompanharem porque pensavam que eu não sobreviveria sem eles. Eles conheciam-me e à minha relação com as drogas. No entanto, os meus pais morreram. Devo ter tido 38/39 anos de idade e senti-me perdido. Comecei a beber. Mas não bebo nada há cinco anos. Só tomo metadona.

No que diz respeito à minha família, só tenho um irmão no estrangeiro, mas não falamos muito. Em Portugal, não tenho ninguém, mas gostaria de ter alguém que me fizesse companhia, alguém que se preocupasse comigo. O meu problema com os medicamentos é demasiado complicado para que eu possa lidar com ele sozinho. Uma coisa que me ajudou neste sentido foi estar num projecto que me ensinou algumas

coisas. Estive lá durante cinco anos e eles até me deram algumas responsabilidades. Foi bom saber que eles confiaram em mim.

Além disso, eu sabia que se continuasse a consumir drogas morreria ou iria para a prisão ou acabaria num hospital. Agora tomo metadona para me ajudar, mas é como uma prisão. Não posso ir a lado nenhum porque, sem metadona, não sou ninguém.

Não tenho muitos sonhos para o futuro. Só quero mudar-me para uma aldeia que me é querida, passar o resto dos meus dias lá, e ser enterrado ao lado do meu irmão que morreu de uma overdose. Éramos três irmãos e todos nós consumimos drogas. Aquele que está no estrangeiro deixou de consumir e casou, mas como eu disse, não falamos muito; ele não é um homem de muitas palavras.

Os meus pais pensavam que éramos todos malucos. Eles não conheciam as drogas e nós costumávamos ir para casa assim e eles pensavam mesmo que éramos todos malucos. O engraçado é que os meus pais mudaram-se para o estrangeiro para nos dar uma vida melhor e instalámo-nos numa boa zona. Era ocupada por pessoas que partilhavam a nossa nacionalidade. O problema eram as nossas viagens a zonas onde os negros, os cubanos e os porto-riquenhos vendiam drogas.

Se eu pudesse mudar alguma coisa, não faria drogas, nem sequer as experimentaria. E se alguém me oferecesse, aprenderia a dizer "não", porque só demora um tempo para arruinar a sua vida para sempre. Como se diz ali: um drogado é sempre um drogado. Ainda hoje, tenho de tomar comprimidos para dormir, porque não consigo dormir sem eles.

Tenho muitas necessidades e poderia usar mais apoio psicológico, mas sei que eles não têm recursos suficientes para todos. Comer também é difícil, durante a semana tenho para onde ir, mas durante os fins-de-semana o local para onde vou está fechado. De vez em quando, algumas carrinhas com comida passam durante os fins-de-semana, mas não podemos contar com elas. Por vezes, passam de carro; outras vezes, não.

Dão-me o rendimento mínimo, mas tenho de pagar o aluguer do quarto, a conta da água, a conta da electricidade e alguns medicamentos para o coração, uma vez que tenho problemas nessa área. Gostaria de trabalhar na construção, mas não me sinto capaz de o fazer devido à minha saúde. Até pedi para me reformar, mas eles não o permitiram. Ainda tenho dez anos para me reformar. E é só isso. Embora a minha vida não seja completamente estável, está a chegar lá.

22. O marinheiro

Com vinte e poucos anos, fui para o exército. Tornei-me fuzileiro e durante esse tempo, até à idade de 24/25 anos não tinha qualquer tipo de dependência (não fumava tabaco nem nada) e até praticava desporto. O problema é que consegui um emprego num café muito problemático onde ninguém pagava e sabendo que eu era de uma tropa de elite e tinha

uma boa atitude, convidaram-me a trabalhar lá. Era uma espécie de trabalho de segurança.

Neste café, havia várias pessoas que consumiam drogas e eu estava curioso sobre isso, por isso decidi experimentar. Na altura, eu tinha vinte e cinco ou vinte e seis anos, no máximo, e foi aí que tudo aconteceu. Amaldiçoó o dia em que decidi experimentar heroína!

Consegui disfarçá-la durante algum tempo e ninguém reparou em nada. No entanto, com o passar do tempo, fui ficando cada vez mais magro e os meus pais aperceberam-se que algo não estava bem. Uma coisa levou à outra e o dinheiro começou a ficar apertado, por isso comecei a traficar para sustentar o meu vício. Eu devia ter 30 anos na altura.

Durante os primeiros quatro anos, mantive vários empregos na área da segurança e isso foi suficiente para pagar o meu vício. Contudo, o meu físico deteriorou-se - os meus dentes começaram a desaparecer, e a minha aparência, bem como a minha auto-estima, ficou muito má, o que me tornou incapaz de fazer o meu trabalho. Por causa disto, comecei a traficar drogas e foi isso que me mandou para a prisão. Passei cerca de 7 anos e meio lá. Em 2017, fui libertado.

Após a minha libertação, fiz alguns cursos profissionais. Hoje terminei mesmo um curso sobre computadores e gostei do que aprendi. Dentro de alguns dias, vou começar outro, mas ainda não sei do que se trata, mas sei que me vai dar um diploma do ensino secundário.

Entretanto, estou a receber o rendimento mínimo e estou a fazer estes programas profissionais que não pagam muito mas são sempre uma ajuda bem-vinda. No entanto, tenho um espírito positivo e penso que, de uma forma ou de outra, serei capaz de me colocar em conjunto. Sou demasiado velho para continuar a brincar com a minha vida mas, como se costuma dizer, não vale a pena olhar para trás. O passado está no passado. Além disso, não importa como caímos, o que importa é como nos levantamos e é nisso que estou concentrado neste momento.

Antes de tudo isto, eu tinha uma família. Eu era casado e tinha dois filhos, mas a minha mulher divorciou-se de mim e com toda a razão. Eu era muito difícil de suportar e gastei muito dinheiro. Contudo, acredito que ainda posso construir outra família e como já não uso drogas, estou pronto para recomeçar tudo de novo. E mesmo que ainda esteja a usingmethadone, estou a pensar em desistir porque é apenas mais um vício. Como já disse antes, o meu desejo é de me elevar acima de tudo isto. Na verdade, já comecei este caminho há um ano e meio.

Percebi que já causei sofrimento suficiente a mim próprio e aos outros e que era altura de mudar. Olhando para trás, não sei bem porque comecei. Tinha bons empregos, uma família, amigos, e ninguém previu que eu enveredaria por este caminho. Nem mesmo eu próprio.

Tinha hábitos muito saudáveis, praticava desporto e tudo e num instante comecei a consumir drogas e foi tudo ao mesmo tempo. Não foi gradualmente. Comecei a consumir muito. Gastei cerca de 100 a 200 euros em heroína.

Como disse antes, ainda não sei porque o fiz. Não sei o que me deu... Na altura, ninguém falava sobre os efeitos secundários como a ressaca e outras coisas. Não havia informação, mas hoje já não é esse o caso. Portanto, qualquer jovem que se envolva em drogas não tem desculpa. Há muita informação por aí e as pessoas que vêem nas ruas devem servir-lhes de aviso. Por aqui não há muitas pessoas assim, mas no Porto e em Lisboa é degradante.

Por falar nisso, lembro-me da primeira vez que tive uma ressaca ... Perdi-a, estava a passar por um edifício e de repente o meu corpo começou a tremer o que me fez pensar que estava com gripe ou assim, mas depois disseram-me que era a ressaca. Quando me falaram dela, eu nem sabia, tive de perguntar o que era e disseram-me para ir à casa de banho fumá-la. Foi o que eu fiz e depois, senti-me como um homem novo.

Se eu tivesse sabido mais sobre o assunto, nunca teria usado heroína na minha vida. Talvez tivesse tentado algumas drogas, mas não continuamente. Talvez o tivesse feito se fosse a um clube nocturno ou durante o fim-de-semana, mas apenas de vez em quando.

A droga foi a pior coisa que me aconteceu, perdi tudo: a minha família, os meus filhos e os meus amigos. Muitos dos meus amigos desapareceram, mas é como eles dizem: Um verdadeiro amigo é aquele que entra quando o resto do mundo sai. Quanto aos meus filhos, não há esperança de reconciliação, mas não é porque eu não queira, e com eles, é a mesma coisa. Se se tratasse apenas de querer consertar as coisas, seria mais fácil. É doloroso. Há orgulho de ambos os lados, ninguém quer ceder e embora eu não tenha razões para estar tão orgulhoso, não sou o único culpado. Mas é só isso.

Hoje em dia, a vida é o que me guia - eu quero viver! Até tenho uma tatuagem sobre ela. É por isso que tenho de aproveitar os anos que me restam e mesmo que tenha viajado pela Europa e gozado a vida, estraguei o essencial e agora quero recuperar o que posso.

Há um obstáculo para conseguir um emprego. Tenho pessoas que me podem dar um mas eu crio Huskies [uma raça de cães] e é algo que me faz bastante feliz. O problema é que não tenho onde deixar a minha cadela e ela é um elemento muito importante na minha vida. Sempre gostei de animais mas infelizmente, os pais da minha cadela actual morreram enquanto eu estava na prisão e não consigo encontrar um macho para ela procriar.

Contudo, com estes programas que estou a fazer, consigo sobreviver e é assim que passo os meus dias. Assisto a estes programas profissionais e passeio a minha cadela. Ela é uma razão para não se envolver em mais nada. Agora tenho uma rotina e isto dá-me algum conforto e força para continuar, porque sei que tudo depende de mim. Sou o único que tem o poder de guiar a minha vida.

23. Adam

O meu nome é Adam e nasci há 34 anos em Marrocos. Quando eu era muito novo a minha mãe separou-se do meu pai, que era um pescador. A minha mãe trabalhou numa

fábrica de tapetes e disse-me que o meu pai costumava embebedar-se, nunca deixava dinheiro em casa, ia à discoteca, não cuidava de nós... Quando o meu pai partiu eu tinha oito meses e a minha irmã três anos de idade. Ela nunca o perdoou, e mesmo agora recusa-se a vê-lo e não quer lidar com ele.

Quando eu tinha dois anos, a minha mãe voltou a casar com um homem bastante rico que tinha terra e trabalhava numa loja de máquinas agrícolas. Desde então, a minha irmã e eu tínhamos tido tudo o que precisávamos: o nosso padrasto era um homem afectuoso e bondoso que nos permitia viver uma vida completamente serena, éramos felizes e amados, e sentimo-nos protegidos.

Alguns anos mais tarde nasceram os meus irmãos, o primeiro quando eu tinha sete anos, o segundo quando eu tinha 14. A sua chegada foi uma riqueza e uma alegria para todos nós, e o meu padrasto nunca gostou mais deles do que de nós, de facto! Talvez eu, com todas as minhas fraquezas e todos os meus erros, tenha sido sempre o seu filho preferido!

Quando tinha nove anos comecei a jogar futebol num clube famoso da minha cidade. Eu era realmente bom, na verdade um pequeno campeão! Assim, aos doze anos deixei a escola e juntei-me à equipa de juniores do Clube Athlétic na minha cidade. Treinei todos os dias de manhã à noite, e aos sábados tínhamos jogos. Que bela época foi! Continuei a jogar até aos dezasseis anos, depois percebi que tinha de encontrar um emprego e comecei a trabalhar com os meus tios, os irmãos do meu pai, que tinham uma garagem mecânica.

Aí começaram as dificuldades. Eu não era bom no trabalho, estava aborrecido, estava atrasado, cometi muitos erros. Os meus tios repreendiam-me e eu não me importava, queixei-me à minha mãe e ao meu padrasto, arranjei desculpas e eles encobriram-me. Depois decidi tentar ir trabalhar com o meu pai. Ele vivia noutra cidade e no início acolheu-me alegremente. Eu costumava ir pescar com ele e gostava muito dele, gostava de passar vários dias no mar, partilhando com o meu pai, com quem nunca tinha vivido, tempo e experiência. Trabalhei com ele durante um ano inteiro, depois, mais uma vez, surgiram os problemas.

Entretanto tinha conhecido novos amigos, tipos como eu que adoravam divertir-se em vez de trabalhar, e com eles comecei a fumar cigarros e haxixe, e a beber um pouco, especialmente whisky, ocasionalmente. As longas noites no barco com o meu pai tornaram-se um problema: eu queria fumar e beber, mas não queria que ele me visse, por isso comecei cada vez mais vezes a inventar desculpas para não ir e no final deixei de ir à pesca de vez.

Um dia, enquanto o meu pai saía com o barco, convidei alguns amigos para ir a sua casa. Fumávamos, tínhamos muitos charros, e bebíamos algumas garrafas de whisky.

De repente, o meu pai chegou a casa e não disse nada na altura. Cumprimentou os meus amigos, esperou que se fossem embora, depois perguntou-me porque comecei a beber, a fumar e a comer marijuana. Ele pareceu-me muito desapontado. Eu ataquei-o e disse-lhe algo que nunca lhe tinha dito até então; que ele também o tinha feito sempre, que

mesmo quando éramos crianças ele bebia e fumava e foi por isso que a minha mãe se livrou dele e a minha irmã não queria vê-lo mais. Ele ficou perturbado e também eu lamentei quando lhe disse aquelas palavras que nunca me atrevi a dizer-lhe, e a partir desse dia deixei de trabalhar com ele.

Voltei para a minha cidade natal e comecei a sair com tipos ainda piores. Com eles, comecei a sair com álcool, haxixe e sobretudo com drogas psicotrópicas que facilmente consegui arranjar, em particular com o Rivotril. Tinha tanto, dez, por vezes doze comprimidos, e muitas vezes não me lembrava do que fazia quando estava sob a influência de drogas. Duas ou três vezes acordei em casa encontrando muito dinheiro ao meu lado, e uma vez disseram-me que eu tinha ferido alguns tipos na noite anterior, mas não me lembrava de nada.

A minha mãe perguntou-me onde tinha conseguido esse dinheiro, e eu respondi que estava a fazer biscates no porto para os amigos pescadores do meu pai, mas ela não acreditou, e uma manhã, enquanto eu ainda estava sob a influência dos comprimidos de Rivotril, ela foi ter com os meus amigos que conhecia e pagou-lhes para saberem a verdade. Então ela levou tudo: que eu estava envolvido em rixas, roubos, tráfico de droga, e que tinha esfaqueado alguns rapazes...

Nessa manhã o meu padrasto esperou que eu acordasse, depois todos tomámos o pequeno-almoço juntos, com toda a família. Ele deu-me dinheiro e disse-me para comprar sapatos e roupas. Depois começou a falar do meu comportamento errado, suplicou-me que mudasse a minha vida, que voltasse a ser o bom rapaz que eu era. Respondi que sim, prometi-lhe que mudaria, porque o amava e também tinha muito respeito por ele, mas mantive a minha habitual vida má.

A primeira vez que me prenderam, eu tinha quase vinte anos, bebi demais e estraguei tudo com a polícia. Deixei a prisão sob fiança, paga pelo meu padrasto. Quando cheguei a casa a minha mãe estava desesperada, repreendeu-me muito, e disse que eu me tinha tornado semelhante às pessoas desagradáveis com quem eu costumava lidar. Na semana seguinte, prenderam-me novamente por uma briga. Bati e parti o nariz de alguém. Enquanto eu estava na prisão, a minha mãe pagou para que a acusação fosse cancelada pela mãe da vítima, e em 15 dias voltei a sair e fui para casa.

A partir daí, as coisas foram ficando cada vez piores ... Organizei-me com outros rapazes e saímos muitas vezes da cidade para fazer assaltos, roubos, começámos a traficar drogas, mesmo grandes quantidades de haxixe e muitas drogas psicotrópicas. Eu continuava a beber e a ficar pedrado pelo Rivotril, e isso fez-me fazer coisas terríveis, das quais não me lembrava. Durante um assalto à mão armada, feri um lojista que tentou impedir-me, mas consegui fugir enquanto os meus dois amigos eram presos.

Eles levaram-me alguns dias mais tarde. Desta vez fui condenado a seis anos de prisão, mas o meu padrinho, pobre homem, conseguiu ajudar-me também desta vez: pagou por um advogado muito bom e, em recurso, tive apenas dois anos enquanto aos meus amigos foram dados quatro cada um.

Enquanto estava na prisão a minha família ajudou-me, vieram ver-me, trouxeram-me roupa e comida, nunca me senti só... No entanto, quando saí, voltei a fazer uma grande asneira.

Antes de entrar na prisão, tive uma rapariga, que tinha o pai e os irmãos na polícia. Ela tinha estado sempre muito preocupada comigo, e tinha sempre tentado colocar-me de novo no caminho certo. Infelizmente, enquanto eu estava na prisão, ela namorou com um dos polícias à paisana que me tinha prendido, percebeu?

Quando saí ele ficou assombrado pelo medo de que eu namorasse o meu ex e me perseguisse, ele andava sempre atrás de mim, ameaçando-me... Eu estava num inferno vivo. Uma noite, um amigo meu disse-me que o tinha visto numa discoteca onde eu ia frequentemente, e ele estava bastante bêbado... Decidi livrar-me dele nessa mesma noite. Arranjei uma faca e pedi a um amigo pela sua scooter, depois liguei ao meu pai e pedi-lhe que me ajudasse a fugir de Marrocos, já que eu ia fazer uma grande treta.

Fui à discoteca, esperei por ele lá fora e, quando o vi sozinho, ataquei-o. Cortei-lhe os tendões traseiros das pernas, escapei então. Quando cheguei à cidade do meu pai, ele mandou arranjar a minha corrida para Espanha juntamente com alguns tipos. Parti à noite, junto a um bote carregando haxixe como sabemos que chegam sempre, não há risco de ficar preso no meio do mar... depois encontrei uma boleia para ir para Itália e juntei-me à minha irmã, que entretanto se casou, e foi viver com a sua família.

Uma vez em Itália, como poderia ser? Sem papéis, fugido do meu país, acha que conseguiria encontrar um bom emprego? Honestamente a ganhar o meu dinheiro? Não, claro que não. Também aqui encontrei os meus compatriotas que me ajudaram a entrar no mundo do tráfico de droga, e num curto espaço de tempo entrei no negócio. A minha irmã e o seu marido expulsaram-me de casa, pois são boas pessoas, vivem honestamente, e não queriam que eu lidasse com dinheiro de sangue.

Finalmente, fui presa. Já o fiz tantas vezes para trás e para a frente. Mas agora já não aguento mais e decidi que, assim que sair, vou mudar completamente a minha vida. Pratiquei como cabeleireiro, quero deixar a Itália o mais depressa possível e abrir um salão de cabeleireiro. Quero voltar para a minha mãe; tenho tantas saudades dela que quero viver ao seu lado durante a sua vida. Além disso, enquanto aqui estive, tive uma notícia que me partiu o coração: o meu amado padrasto morreu em poucos meses de uma doença incurável, e não pude cumprimentá-lo nem agradecer-lhe por tudo o que fez por mim.

Já não quero que a minha mãe sofra por minha causa: na prisão deixei as drogas, e sei que agora posso sair daqui, quero dizer uma vida sem doping e sem me gastar com whisky, apercebi-me do que é realmente importante e se Deus quiser ter uma vida normal e bela, eu também, talvez ao lado de uma mulher que amo e que me ama como eu sou.

24. Anna, a Cigana

Eu sou Anna. Sou uma cigana, de uma família de quatro filhos. Tenho um marido e filhos, que agora vivem com ele e o seu novo companheiro. Sinto-me mal por isso, mas estou presa aqui e tenho de aceitar isso. Eles vêm ver-me, comportam-se bem, mas a minha primeira filha... sofreu tanto, que não quero falar sobre isso agora.

Aqui na prisão sou condenado por roubo, muitos roubos na realidade..... para mim era a minha vida habitual a ir e voltar para a prisão, agora tenho de cumprir pena por dezenas de roubos, todos juntos... é a pena cumulativa: apanham-no e no julgamento todos os outros crimes são registados; é por isso que agora tenho de ficar dentro de casa mais tempo... anos.

Comecei a roubar aos quatro anos de idade, pois foi a única coisa que me ensinaram. Ao observá-los, os adultos, só aprendi isso. O meu pai era um príncipe, nós vivíamos em riqueza. Tínhamos tudo o que precisávamos e desejávamos. Vivíamos numa casa grande e o meu pai costumava negociar com ouro. Aos 13 anos, a minha irmã casou e ainda era uma criança, ainda tinha traços infantis, mas é a nossa tradição cultural. Os nossos pais tinham decidido isso. A minha irmã tornou-se assim escrava na nova família, a do seu marido, ele também era apenas um rapaz. Aos 14 anos, foi-me atribuído o mesmo destino. Eu não pensava, obedecia e confiava no meu pai, sempre. Há tantos anos que roubo, melhor do que ser um mendigo! Casados com este rapaz de dezasseis anos, fomos roubar juntos, foi como brincar: este era o nosso casamento, roubar era tudo o que gostávamos de fazer juntos. Roubar para as nossas famílias, roubar durante todo o dia. A nossa vida era assim. Tivemos três filhos. Entre o nosso povo, nós, mulheres, filhas, quando casados, somos submissos à família dos nossos maridos, por isso era completamente normal que a minha sogra me escravizasse. Eu continuava a roubar até mesmo para o meu pai, sempre. E depois tinha-me tornado bom nisso. Já aos 16 anos de idade eu era um bom carteirista, quando aprendi a roubar em casas e supermercados também me tornei bom nisso. Mas não era feliz. Todos os dias, de facto, esta era a minha vida: roubar para dar à minha família... mas não à minha família real, aquela com o meu marido e os meus filhos: tínhamos de dar tudo às famílias de origem, ao pai e ao sogro. Ganhámos até 10.000 euros por dia, incluindo bens roubados e dinheiro, tudo para financiar as nossas famílias: o meu pai apreciava-me e costumava chamar-me o seu ganso dourado, mas o pior ainda estava para vir.

O meu pai começou a beber e a tomar drogas, neve, cocaína, e também a minha irmã, a mais velha, depois a outra irmã, que morreu de drogas e depois eu comecei eu e a minha mãe também, foi tão fácil como a cocaína faz-nos sentir bem e fortes. Não estou contente por falar sobre isso, desisto. Não posso dizer porque comecei, era normal fazê-lo, como os outros. Mas continuei a roubar, a roubar, sempre a roubar. Acabei por estar

a roubar para cinco famílias. Todas as manhãs levantava-me e eles levavam-me de carro por toda a Itália. Numa viagem de um dia podíamos chegar a Milão roubar e regressar imediatamente a Roma, Rimini, Pescara, todos num só dia ... etc. Essa foi a minha vida de chupar ...

Finalmente, percebi que me tinha tornado escravo do meu pai. Amava-o tanto e roubei para ele. Apercebi-me que todos viviam à minha custa porque eu roubava para eles a toda a hora. O meu pai levou-me a lugares e eu roubei e tentei protegê-lo, assumindo sempre a responsabilidade quando me apanhavam. Protegi o meu pai. Eu queria protegê-lo. O meu pai já não está aqui. Ele morreu e acabei de me aperceber do quanto o meu amor e a minha dependência dele me baralharam, levando-me aqui para a prisão, longe dos meus filhos. Mas não o censuro. Eu sabia da morte do meu pai quando estive aqui na prisão, aqui, enquanto cumpria a minha sentença. Eu amava-o tanto, embora não fosse livre para me despedir. O meu pai e eu roubámos toda a nossa vida juntos, mas no momento mais crucial, no preciso momento da morte, eu não estava lá e não o pude acompanhar. O meu amor por ele é interminável. Ele era tudo para mim... Eu era louca pelo meu pai... mas será que estava certo? O que é que eu recebi dele? Só agora, aqui na prisão, estou a mudar de ideias e começo a pensar que ele estava errado. Entretanto roubei e ele gastou e desperdiçou o que eu lhe trouxe... atirou-me ao fundo do poço; nunca me impediu, nunca me protegeu, na verdade apenas me empurrou para roubar, pois eu podia trazer-lhe dinheiro, dinheiro, dinheiro... Eu não quero esta vida para os meus filhos, há coisas mais importantes do que dinheiro que o dinheiro não pode comprar... a liberdade, por exemplo. Os meus filhos não devem roubar e têm de ir à escola e devem ter uma vida decente; olhando para o que me aconteceu, sempre segui o exemplo dos meus pais, mas estava enganado, pois agora estou na prisão. Os meus filhos não precisam de roubar e não têm de aprender senão pode tornar-se um mau hábito como as drogas. Não sabia como viver honestamente, agora mudou, mas também estou confusa sobre mim e sobre tantas coisas. Aqui na prisão trabalho, recebendo o primeiro dinheiro honesto da minha vida. É tudo meu. Estudo e aprendo a ler e escrever, o que é difícil na minha idade, mas trabalho muito e vou para a escola quando estou livre do trabalho; recuso-me a estar sob prisão domiciliária para não voltar aos mesmos erros - é mais fácil estar na prisão - não quero ser preso de novo quando sair, mas não será fácil... agora estou confuso e nunca penso no futuro, tento viver dia após dia.

25. A história de Daria

Eu sou Daria, tenho uma longa pena, um pouco menos de dez anos. Estou aqui há dois. Entrei com a minha filha de um ano e três meses de idade. Colocaram-nos na secção de Enfermagem onde as mães podem ficar com crianças até três anos, e há um jardim com

brinquedos, e enfermeiras de enfermagem. Estou na prisão com uma sentença final por causa da acumulação legal ... Tive a minha prisão domiciliária mas escapei após uma tremenda luta com o meu marido e agora já não consigo obter nada, nem dias de folga ... Acabo sempre pelos mesmos crimes: roubo e carteirista. Sabemos que o roubo é normal para nós. Vemo-lo feito por outras mulheres e crescemos sabendo que assim é. Não pensei nisso, se fosse mau, por isso mesmo que não tenha roubado toda a gente pensa que roubamos ... Eu costumava descer a rua em zonas centrais onde há muita gente, ou no autocarro ... Eu sabia roubar carteiras de bolsos, ou de sacos. Sempre o fiz e nunca pensei em trabalhar. Não sei se gostei, acho que não.

Agora, como prisioneiro, estou feliz por ter um emprego e ganhar dinheiro e ajudar a minha família. Até o meu primeiro filho costumava roubar, agora está numa casa de passagem e também ele terá de repensar a sua vida, como eu fiz e ainda estou a fazer. Em Novembro do ano passado, a minha filhinha saiu e ficou livre. Ela saiu. Poder ficar com o seu filho na prisão é um grande conforto para nós mães. Os dias são principalmente dedicados às crianças e você está sempre ocupado com elas. A secção do Berçário é menos triste do que as outras, é mais alegre e acolhedora, tendo em conta o lugar em que nos encontramos.

A minha menina brincava com as outras meninas, ela gostava muito de amas e de pessoal de vigilância. Eu vi-a brincar e fiquei feliz, mas chorei porque sabia que aos três anos de idade tinha de deixar a minha filha ir e isto deixou-me muito triste. Também fiquei triste todas as noites às oito, quando nos trancaram nas celas. O barulho da grande chave que tranca a pesada porta faz as crianças chorar e sofrer. Em Novembro chegou a altura de estarmos separados. Nessa manhã preparei-a como sempre, ela não compreendeu que a partir desse momento estaria separada da sua mãe. O pai dela levou-a naquela manhã e eu senti-me drenada e destruída, com tantos pensamentos maus na minha cabeça... após sete dias, encontrámo-nos finalmente com o meu marido e o pequeno que me visitava. Na altura de me despedir, a criança teve uma crise de choro e não quis fugir dos meus braços, o mesmo acontecendo nas visitas seguintes. Vi que o sofrimento da minha filha era pior que a sua prisão, tanto que tomei uma decisão que uma mãe mal tem coragem de tomar: Pedi para a impedir de a visitar, para não a ver mais porque ela não deve estar tão doente. É melhor eu sofrer do que ela.

Tudo isto fez-me reflectir sobre os meus erros e compreender quais são as coisas mais importantes na minha vida e iniciei um caminho de reabilitação que me ajuda a mudar.

Um dia, a minha filha saberá que lhe devo o contributo para a mudança. Quero para ela uma vida diferente daquela que eu tinha. Para mim roubar era natural e precisava dela para a minha sobrevivência, estava de alguma forma condicionado, não me importava se estava certo ou errado e não conhecia a lei... Não via a possibilidade de ter um emprego. Era normal na comunidade da minha família. Eu costumava cometer crimes pela minha família. Entrei em casas e lojas, roubei carteiras da rua e se me impedissem, dei nomes falsos desaparecendo depois... muitas coisas aconteceram mais tarde, fugi de casa

confinado, e reunindo tudo o que tinha esta sentença... mas se não me prendessem, teria continuado essa vida, e não era uma boa vida, e não pensei que pudesse ter criado uma filha que ficasse longe. Agora quero ir para a escola e obter um certificado, se puder. Aqui tenho um emprego e um salário, e também posso ajudar a minha família, mas penso que amanhã, quando estiver finalmente livre, quem confiará num ex-prisioneiro, que dará um emprego a alguém como eu? Quem acreditará que eu quero trabalhar honestamente?

26. História de Eva

O meu nome é Eva. Tenho 32 anos de idade. Nasci na América do Sul.

Cresci numa favela; ou nas favelas ou nos subúrbios mais pobres, dependendo de onde se esteja no mundo.

Sabe, a cidade beira com ratos, ervas daninhas, lixo e enxames de crianças à procura de comida, grupos de adultos que vivem de artimanhas, empregos precários, malfeitoria ... Eu era, tal como os outros, muito pobre e negligenciado. Quando eu tinha fome, comi terra e raízes. Ainda tenho os sinais de luta para conseguir comida. Tinha sempre fome, tinha trapos, olhos grandes cheios de lágrimas, estômago vazio e pés descalços.

Não gosto de pensar até então, nada se esperava dos adultos, pobres infelizes que lutavam por nada todos os dias! Não havia piedade, nem mesmo para as crianças, e em casa havia demasiadas crianças de todas as idades, eu não era nem a mais nova nem a mais velha, a minha irmã mais velha estava connosco e quando o seu marido dormiu com ela, tivemos de espremer na cama para dar lugar aos gémeos... Ninguém nos pediu nada, ninguém nos viu.

Por outro lado, éramos livres para tentar comer à nossa maneira, para roubar, para faltar às aulas. As instituições eram indiferentes a nós, excepto a escola e a igreja que tentavam dar-nos alguma educação. De qualquer modo, fui à escola e obtive as minhas qualificações ... Eu era bom a estudar e também gostava.

Aos dez anos fiz uma promessa a mim próprio: quando crescesse não seria pobre, de facto teria ganho tanto dinheiro para redimir toda a miséria e pobreza que me humilhava. Aceitei empregos - mais ou menos pesados - para sobreviver, à noite nos bares e na limpeza diurna, com os quais mal conseguia continuar mas nunca esqueci a minha promessa: queria ficar rico e esquecer a rapariga descalça que tinha sido, para sempre sapatos ... quantos comprei depois! Os sapatos mais caros e exclusivos vistos nas lojas e aos pés das estrelas ou nos desfiles de moda. Os sapatos eram o sinal tangível do meu sucesso! Anos mais tarde eu era o dono de uma casa com um quarto só para sapatos, colecionava-os obsessivamente talvez, mas entrar no quarto e usá-los aqueceu-me por dentro e deixou o gosto da vingança e a medida do meu sucesso na minha boca ... Sapatos vermelhos com saltos altos vertiginosos, os meus favoritos ... até onde tinha ido o pequeno velhaco descalço com a cara suja, numa constante procura de algo para comer, olhei para a minha colecção de sapatos e pensei: Consegui! Você é bom!

Como é que eu comecei a minha carreira de corretor? Aqui está ela: O meu primeiro grande e sortudo negócio, aquele que representou o primeiro passo do meu sucesso no campo das finanças e na arte de ganhar dinheiro, fi-lo juntamente com uma amiga minha que continuava a prostituir-se. Ela pediu-me para gerir o seu ovo de ninho, a quantia que

poupou ao trabalhar e eu comecei a investir o seu dinheiro legalmente, inicialmente, o que permitiu a ambos ganhar sem quaisquer riscos. Investi com sucesso o dinheiro dos outros. Eu era bom e o boato espalhou-se, de modo que pouco a pouco muitos me confiaram dinheiro para investir. Transferi as suas poupanças para outros países com benefícios e lucros mútuos e ainda era legal, ou quase ... de facto, cedo soube contornar as regras fiscais, os controlos, sobretudo subornar um pouco. O dinheiro estava a girar e a minha cabeça estava a girar.

Abri um escritório financeiro com os meus próprios empregados. A rapariga descalça trabalhou à sua maneira! Agora ela continuou com a mesma determinação, procurando maior sucesso e mais e mais dinheiro ... Abri filiais por todo o meu país e depois mudei-me para Londres, onde tinha outros escritórios. Tinha uma grande e rica clientela, que investi sobretudo no meu país, mas também noutros locais.

Eu ajudei-os, era o meu trabalho e fi-lo bem. Os clientes cresciam e eu podia pagar uma bela casa e tudo o que sempre quis nos meus sonhos mais impossíveis... Que vida plena eu tinha nessa altura. Estava a acelerar. A antecipar-me ... Um dia, perdi o controlo.

Perdi a cabeça para um homem casado, sem dinheiro e infiel, mas encantador e muito bem relacionado. Todos o conheciam e eu precisava dele.

Nessa altura fazia negócios com grandes bancos e instituições financeiras internacionais, com grandes gestores, corretores experientes ... e pessoas ricas de todos os tipos. Sempre trabalhei, e viajava muito. Com cada vez mais dinheiro nas minhas mãos, sentia-me imbatível.

Tudo ia em frente e não fazia qualquer selecção, aceitei cada proposta de negócio considerando apenas o meu próprio regresso, os negócios trouxeram-me mais e acorrentaram-me ao próximo, no entanto estava muito contente com isso... mas já não verificava a origem dos bens que me tinham sido confiados e, quando tardiamente comecei a suspeitar que se tratava de dinheiro ligado ao tráfico de droga.

Também pensei que não era da minha conta e não fiz perguntas. Afinal, eu estava a investir dinheiro, apenas dinheiro; de onde ele veio não era da minha conta...

Um grande investidor, um novo cliente, encarregou-me de transferir muito dinheiro de Itália para o meu país e mais além, fechei definitivamente os olhos. Confiei no homem que amava, aquele que me apresentou o novo cliente.

Caí e mordi também o pó.

Na verdade, esse dinheiro era de um grande negócio de droga e eu nunca quis tocar em drogas. Mas eu estava envolvido nesse trabalho e condenado - aqui em Itália - como um perigoso chefe de lavagem de dinheiro. Um financiador da máfia internacional da cocaína. Em apenas um segundo, tudo se desmoronou, a rapariga descalça voltou ao ponto de partida, devido apenas à roupa que usa, presa num país que não é o dela e ainda se questiona como é que isso aconteceu ... Um único passo em falso e eu perdi tudo.

Falta o final feliz desta história, não o consigo imaginar. Serei demasiado velho quando sair daqui, serei demasiado velho para ter filhos. Nunca pensei em filhos, afinal estava

amarrado a um homem casado e por mim tudo bem... Nunca pensei em mim como uma mãe.

O que foi isso? O que foi o meu azar? A ânsia de poder? Desafio e vingança? Sedução de dinheiro e luxo? Onnipotência? Autodestruição? Raiva, falta de amor? Isto e muito mais, certamente olhando para trás vejo-me como num túnel pelo qual só eu podia passar: tinha entrado num mecanismo compulsivo no qual tinha perdido todo o sentido da realidade, todos os códigos morais e limites legais.

Aqui falo com o psicólogo, e gostaria de ler livros sobre psicologia. É por isso que estudo italiano. Começo a ser capaz de ler livros e poemas nesta língua. Gostaria de escrever a minha história e ser capaz de explicar melhor, o que vive dentro da minha vida pela qual passei, não tanto para limpar o meu nome ou reduzir o meu castigo, mas ainda assim, como é preciso saber, é preciso perceber que se se cresce mal se acaba mal e que a miséria deslumbra tal como os encantos da riqueza.

27. Encontrei a minha liberdade na prisão

O meu nome é Carla e tenho 22 anos de idade. Estou em Itália há quase três anos e fui presa directamente do Brasil.

Levaram-me ao aeroporto, enquanto eu me ligava a outro país. Estavam à minha espera, e por outros como eu, penso eu. Levávamos malas com fundos duplos recheados de cocaína, mas não nos conhecíamos um ao outro. Eu não sabia nada sobre isso e fiquei chocado. Não compreendia nada, tremia, falavam comigo numa língua estrangeira, tinha frio, chorava... Mas ainda não compreendia que o pior ainda estava para vir.

Horas mais tarde entrei na prisão, fui revistado, tudo era terrível. O impacto com a prisão, nunca a esquecerei tão bem como o espanto que sentia, a afundando-me profundamente. Passei o tempo a dormir e a chorar, cada vez que acordava só para me encontrar lá. Fiquei angustiado com o pensamento da minha avó que nada sabia, que teria sido informada com certeza, mas não por mim...

A minha avó também é hoje a minha família. Perdi a minha mãe quando tinha 13 anos e conheci o meu verdadeiro pai quando cresci e há pouco tempo. O marido da minha mãe, meu padrasto, partiu após a morte da minha mãe, dando-me aos meus avós. Ele era marinheiro, tínhamos mudado de casa tantas vezes pelo seu trabalho; ele não concordou com os meus avós e partiu após a morte da minha mãe, e hoje em dia ele tem outra família. Talvez eu o procure quando estiver livre. Após a morte da minha mãe estava cheio de raiva e rebelião, não prestei atenção a ninguém e já aos 15 anos recebi autorização para ir viver não muito longe para terminar a escola; após alguns anos vivi noutra cidade mais distante, onde trabalhei num restaurante. Tive um

namorado, depois separámo-nos e mais tarde encontrei uma amiga muito simpática: ela foi a minha primeira verdadeira amiga.

Com ela descobri uma vida divertida e éramos inseparáveis. Fomos a concertos e dançámos em clubes ou bebemos, ouvimos música e conversamos até à exaustão... Fui viver em sua casa, ela sempre teve dinheiro e disse-me que eu também o podia conseguir, bastava trazer uma mala e dá-lo a uma pessoa. Fácil, porque ela já o tinha feito tantas vezes. Sem riscos, muito dinheiro. Não me lembro de ter dito sim ou feito perguntas... disse sim para não dizer não, para não desapontar a minha amiga? Talvez. Então dei por mim numa viagem intercontinental sem sequer saber o que estava realmente a fazer. Para mim, naquele momento, foi algo que só infringiu a lei um pouco mais a sério do que escrever nas paredes ...

Em vez disso, estou na prisão, em Itália, e nunca pensei que isso pudesse ter acontecido. Fui transferido para aqui, mais tarde. Estava doente, estava fechado em mim, hostil e solitário no início, frequentei a escola na classe italiana e mais tarde a escola secundária relutantemente, apesar de já ter terminado o curso no Brasil, e afirmei isso. Depois as coisas mudaram lentamente e aprender um pouco de italiano ajudou-me imediatamente, envolveu-me, ajudou-me a explicar e a compreender as regras da prisão, quis aprender bem e com precisão e os professores emprestaram-me livros e jornais e eles apreciaram-me. Com alguns professores, havia confiança. Também participei no projecto escolar sobre violência contra as mulheres e laboratórios ao ar livre na quinta onde me sentia feliz por ir, apenas para ficar fora. Nem sempre concordei com todos, estava por minha conta. Também fui à aula da Escola Secundária Artística, e havia uma professora nativa portuguesa com quem eu estava bem e ela conseguia finalmente compreender-me bem! Ganhei um prémio com um dos meus quadros e fui recompensado numa cerimónia em frente de todos e pelo Ministro da Educação italiano que veio entregar-mo à escola, na prisão.

Fiquei tão feliz e orgulhoso e falei com a minha avó por telefone para lhe dizer isto também, juntamente com o resto. Demonstrei coragem, mas também chorei muito e atormentei-me sentindo-me tão culpado.

Eu estava um pouco melhor, mas tinha problemas de saúde, alergias, pesadelos e sentimentos de culpa. Tantas perguntas e confusão. O que me tinha acontecido? Como é que me meti nesta confusão? Como é que eu confiei tão ingenuamente sem me aperceber do que estava a fazer? Nunca me droguei, dinheiro? Não sei se foi por causa disto ... Acho que não... Detesto pensar que a minha amiga não me tinha falado desses riscos... ela tinha-me convencido, mas a culpa só era minha se eu confiasse nela. Senti-me traído. Todos os que eu tinha amado tinham-me deixado, os meus pais, os outros pais ... Eu mereci-o. Não se pode ser assim tão estúpido. Toda a minha vida me questionava. Atormentei-me com estes pensamentos, mas também senti que na prisão todos tinham histórias terríveis e comecei a confiar em alguém. E algo aconteceu.

Uma manhã acordei com a mesma má sensação que tinha sentido quando era criança. Sentia-me desagradável, sujo, humilhado e tinha de ficar calado, sem dizer a ninguém ... Tinha falta de ar, sentia-me fraco. Fechei os olhos e vi-me de fora ... e as coisas esquecidas surgiram ... fui abusado quando era criança. Era um dos membros da família.

Lembrava-me de tudo e tinha vergonha. Corri para a escola e imediatamente falei muito com o meu professor, e depois disse-o também a outros, ao meu educador prisional, ao psicólogo, à freira nos laboratórios da escola que tratavam do assunto ... depois lembrei-me de outras coisas. Também percebi que não era o único com uma história dura atrás de mim.

A partir desse momento, comecei a compreender-me mais. E disse-o em voz alta no filme "Salviamo la faccia" quando percebi que a minha história se assemelhava a outras e que tinha encontrado respostas às minhas perguntas. Eu era uma criança maltratada e pensava que não valia nada, acabei muito mal, na prisão, num país estrangeiro longe de casa, mas aqui tinha encontrado a minha libertação e talvez um reinício.

Agora estou aqui na "casa da família", livre ou quase livre, e frequento a escola de arte, participo em programas de justiça restaurativa, sou voluntário e contribuo para a minha manutenção. No final dos meus estudos, terei de decidir o que fazer... Gostaria de ser fotógrafo ou licenciado, mas acima de tudo terei de decidir se vou regressar ao Brasil, a casa, ou se vou tentar ficar aqui ou na Europa. A minha avó não compreende porque é que em Outubro, quando estiver livre, ficarei em Itália, mas quero fazer algo de bom para mim e ela sabe basicamente que tenho razão.

28. Cinco anos, e depois?

O meu nome é Maria, sou cigana, venho de uma família tradicional. Os meus pais separaram-se e eu vivi com o meu pai.

Frequentei a escola primária, mas tive de desistir para criar os meus irmãos mais novos. Quando as outras meninas brincavam com bonecas ... eu já era mãe.

Aos dezoito anos fiquei grávida. Queria ser economicamente independente para provar que também eu valia alguma coisa e que não era apenas uma cigana ... Sabia que era capaz de trabalhar e não queria roubar.

Procurei um emprego onde pudesse. Inicialmente aceitaram-me e parecia haver possibilidades, mas assim que se soube que eu era de uma família cigana, todas as portas estavam fechadas e ninguém se importava com o facto de eu precisar de viver. Ninguém.

Como estava orgulhoso, para mostrar que ainda era suficientemente forte, deixei de procurar um emprego, quis resolvê-lo sozinho e dei por mim num ponto sem retorno: Esperava uma criança e sabia que não teria tido qualquer hipótese de ser mãe, mas não queria desistir dele e deixá-lo sem a sua mãe, uma vez que sabia demasiado bem o que

significava esta ausência. Também sabia o risco que corria nas condições em que me encontrava: os serviços sociais teriam-me tirado o meu bebé se eu lhes tivesse pedido ajuda ... e assim fiz o que me pareceu ser a única possibilidade.

Depois de tantas portas me baterem na cara, comecei a roubar. Comecei com pequenos furtos, com tanto medo e, por dentro, senti raiva, desilusão comigo mesmo e vergonha. Contudo, fui recompensado com o orgulho de sobreviver sem pedir ajuda a outros. As outras raparigas foram à discoteca, eu roubei para dar à luz o meu filho.

Não é bom roubar e não é verdade que nós ciganos o fazemos de ânimo leve e por hábito. Para nós, roubar mesmo que não se queira fazê-lo, torna-se a única forma de trabalhar: ao contrário do trabalho, porém, não se orgulha e humilha-se, mas como trabalho dá-lhe comida. Para aqueles como nós não há trabalho... é um circuito fechado: não nos dão trabalho porque não confiam em nós, e depois nós sem trabalhar, roubamos para ganhar a vida e sobreviver, e a desconfiança renova-se...

É um círculo vicioso, uma captura de vinte e dois.

Como podemos quebrar esta maldita cadeia que nos traz aqui, mulheres e mães ciganas, todas trancadas e afastadas dos nossos filhos, por fazerem o que todas as mães têm de fazer: alimentar e criar os filhos ... Já viram quantos ciganos há na prisão?

A minha primeira detenção: Eu estava grávida de quatro meses, mas desde que não fui condenada e só esperava um bebé, a sentença foi suspensa. Seguiram-se outros roubos e detenções, a minha tornou-se um desafio para a sociedade, eu estava cheio de raiva. Não me aceitam? E eu não aceito as suas regras. Um desafio, na verdade, que eu estava sempre destinado a perder, mesmo quando pensava que tinha ganho.

O meu "trabalho" não parou quando o meu bebé nasceu. Foi assim que eu o vi: o meu "trabalho". Dei-me horas, como se tivesse de ir para o escritório e ao meu filho disse apenas que ... que a mãe vai para o trabalho. Assim, passaram cinco anos da minha vida, os primeiros cinco anos para o meu filho, o meu belo filho.

Depois desisti e contei ao meu pai tudo o que tentava reabilitar-me e recomeçar de outra forma mas a lei não me tinha esquecido e as sentenças tinham corrido o seu curso quando eu estava a mudar o castigo chegou ... cinco anos e dois meses para ser mais preciso, definitivo. Os segundos cinco anos do meu filho, sem mim, sem mim ao seu lado. Agora, mais uma vez, todas as portas estão trancadas pela minha necessidade e por preconceitos, como de costume, e agora também pelas trancas da prisão.

Vejo televisão aqui e as outras mulheres, penso que se tivesse nascido noutra lugar, se tivesse estudado, se alguém me tivesse ensinado algo mais ou oferecido algo, um sonho, um objectivo, uma possibilidade, teria certamente tido uma vida diferente e, caso contrário, poderia ter criado o meu filho que agora está sem mim.

Assumo as minhas responsabilidades, estou aqui e estou a pagar pelo que fiz (e o meu filho está a pagar, ele só é culpado de ter nascido!) Mas tenho uma pergunta que grita dentro de mim: O que vai acontecer quando eu sair daqui? Quem pode confiar em mim,

ciganos e ex-prisioneiros por roubo? Que tipo de futuro se abrirá quando eu for livre? ... Há aqui tantas mulheres como eu. Já as vi sair e voltar a entrar ... E que posso eu fazer? Este "trabalho", esta estadia aqui, não funciona, apenas castiga.

29. História de Linda

Sou italiano, e tenho 45 anos de idade. Estou aqui na Rebibbia há oito meses e não sei quanto tempo terei de ficar aqui.

Vou à escola, onde obterei o diploma que já deveria ter obtido há anos. Gosto da escola aqui, e encontrei tópicos interessantes e oportunidade de aprender coisas novas. Gosto de alguns professores e confio neles, mesmo que não seja daqueles que facilmente confiam em mim. Aqui, porém, penso noutra coisa, possivelmente nas estrelas, ajuda...

Pedi a prisão domiciliária e estou ansiosa por saber a data do julgamento. Aqui espera-se sempre alguma coisa. A prisão domiciliária já foi rejeitada duas vezes, porque a casa não era adequada e, sobretudo, porque não sou novo em crimes como o que estou na prisão neste momento: tráfico e detenção de drogas, como tantos aqui. A primeira vez que me levaram foi em 2009, quando fomos detidos, o meu namorado e eu e, tentei assumir todas as responsabilidades para aliviar a posição daquele que era um delinquente reincidente.

Cresci numa família simples e boa, numa grande cidade, entre os subúrbios e o centro da cidade. O meu pai açougueiro, a minha mãe dona de casa e três filhos; dois rapazes mais velhos e eu, a mais nova.

Eu tinha cinco anos quando o meu pai partiu e os meus pais acabaram: Quem sabe, talvez esta seja a razão pela qual me apego sempre aos homens mais velhos, pois não tive um pai quando era adolescente?

Aos treze anos, fiz o que queria: Fiquei literalmente louco por um rapaz que era vários anos mais velho e saí abruptamente da escola, sem completar os meus estudos. Ele era grande, confiante, forte, bonito, e ele queria-me realmente... e eu estava apaixonada e sentia-me orgulhosa de estar com ele. Mas eu era uma criança, penso que hoje e, não suportava ser tratada como uma menina... o que eu era!

Nenhum dos adultos à minha volta, que me amavam, alguma vez notou algo mas, olhando hoje para trás para a minha história, compreende-se que na verdade sinto falta de ter tido uma proibição, um castigo, uma paragem por aqueles que talvez o pudessem ter feito, por amor ou por autoridade... mas não estavam conscientes ou preferiam não ver...

Continuou assim e eu não tinha sequer vinte anos e já estava longe de casa e sentia-me invencível, com todas as possibilidades que a vida pode oferecer, todos os caminhos abertos ... Não vi o beco sem saída em que me teria encontrado ... O meu namorado foi para a prisão, mas eu não me apercebi, no início desta história, que eu faria o mesmo. Eu estava do seu lado. Experimentei cocaína com ele e não encontrei nenhuma boa razão para a negar: deu-me auto-confiança, deu-me energia, força, beleza, pareceu-me que me tirou a fome e me fez manter em forma e ajudou directamente aquela vida imprudente que tanto gostava de fazer!

Sempre tivemos amigos por perto: a minha cidade à noite é tão bonita e nós, como muitos outros, trocamos a noite com o dia... na discoteca até ao amanhecer, incansavelmente e pedrados. Passaram-se cerca de dez anos, e três vezes estive envolvido no tráfico de drogas e acabei na prisão.

Quando em 2009, após uma pena de dois anos, me deram prisão domiciliária, as coisas mudaram; XXX, amigo dos meus vizinhos, veio visitar-me a casa, conversando e fazendo o que a sua mulher não devia saber - fumar heroína com folha de alumínio ... em breve eu também o fiz e ... Gostei muito e apeguei-me a ele.

Num mês estava viciado e em minha defesa, só posso dizer que nunca a vendi, nunca a passei, porque a heroína é o diabo e eu sabia-o quase imediatamente. Entre muitas coisas más, a heroína faz-te fazer coisas horríveis, namorar pessoas horríveis e degrada-te por isso, bem como consumir o teu corpo e a tua mente. Não foi culpa do XXX, porque fui eu que o pedi e nunca disse não ... enquanto estava a cair num túnel ... XXX era uma pessoa importante para mim, um neuropsiquiatra, meu companheiro; costumávamos falar de tudo e, mais uma vez sentia-me protegida e defendida por ele e confiei nele pois era muito mais velho do que eu e pensava que ele conseguia lidar com a minha dependência e a sua própria ...

Dependência que eu não reconhecia na altura: Eu viciado? os outros são, eu só faço o que quero fazer! Respondi assim se alguém me falasse da realidade ...

O tempo passou, e era claro para ambos, XXX e eu, que já não podia prescindir da heroína... não era isto que eu queria e não gostava da heroína da vida feita para mim... O próprio XXX levou-me para a reabilitação e, pouco a pouco, fui resolvendo o problema sozinho. Foi preciso tempo e paciência e mil vezes acreditei que não o podia fazer, mas hoje mesmo sem liberdade, aqui na prisão, posso dizer que sim, sou livre e já não dependo de drogas.

Será que ainda gosto de drogas? Porque é que gostava delas? Era um desejo real de viver ou será que tinha mesmo medo da vida? E que tipo de amor pode fazer adoecer?

Se eu olhar para as cicatrizes na minha pele, e por baixo, as queimaduras, as feridas ... Sei que esse é o meu passado, que foi e não pode ser apagado, mas que passou, acabou e nunca mais deve voltar.

Se olhar para a frente com optimismo, quero ver o meu próximo futuro em prisão domiciliária, mas não na minha casa, e terei de me comprometer a respeitar regras e limites. Já aconteceu na minha vida que, no tempo tolo da prisão domiciliária, quando se está suspenso entre a liberdade e a prisão, já cometi um erro uma vez, o que não voltará a acontecer: Desta vez, conheço o perigo, e paguei o preço total. Em breve obterei o meu diploma. Acabarei de cumprir a pena. Continuarei a reunir-me com o psicólogo da reabilitação, para aprender como.

30. O que é que eu vou fazer aqui?

Tratam-me por Ada. Há um ano atrás cheguei aqui, Rebibbia. Prisão, em Itália. Para mim a Itália é agora Rebibbia ...

Quando cheguei não sabia uma única palavra em italiano e, hoje até posso escrever a minha história nesta língua, mas não posso começar a fazê-lo sem primeiro agradecer ao meu professor. Ele é uma grande pessoa. Na verdade, ele é um exemplo para todos os professores. Ele é um grande exemplo não só para esta instituição, mas para todas as escolas. O meu professor está cheio de energia positiva, e na escola é importante que os alunos sintam e recebam esta energia. Ele tem a sua "forma de ensinar" e, portanto, ganha sempre. Ele parece ser capaz de ver a sua alma, as suas capacidades, as suas capacidades e pensamentos e encontra imediatamente uma forma de ensinar de acordo com a situação, para que todos possamos compreender tudo imediatamente... Gostaria também de agradecer ao meu professor, em nome de todos os alunos da escola.

Nasci numa cidade da Europa de Leste, numa família tradicional. O meu pai era uma pessoa muito honesta e orgulhosa; era gerente de uma fábrica têxtil. A minha mãe é uma mulher de princípios e muito ambiciosa, embora muito doce, especialmente para as crianças, mas estava demasiado ocupada para passar muito tempo connosco.

Foi um período difícil para todos (1989-1996) por causa da guerra, mas graças aos meus pais não sofremos muito e afinal passámos uma boa infância. Os nossos avós também viveram na nossa casa e durante dois ou três anos o meu pai conseguiu acolher uma família que ficou sem casa. O meu pai era muito atencioso para comigo.

Levou-me para dançar, para a escola de música. Ele nunca me fez perder nada. A adolescência veio juntamente com todas as mudanças que traz. Os meus pais pressionaram-me a tirar um diploma numa escola secundária de medicina, mas isto foi contra a minha vontade, eu queria estudar numa escola secundária artística... Depois do liceu, inscrevi-me na universidade e formei-me, parti para me especializar, mas era difícil estudar e trabalhar, por isso fui para o estrangeiro, para um país não muito longe do meu, e comecei a trabalhar como tradutor.

Lá conheci o tipo que se tornaria meu marido. Voltámos para a minha cidade natal e um ano depois nasceu o meu primeiro filho, eu tinha quase 25 anos de idade. Tive um sentimento muito profundo e especial com o meu filho. Nunca quis dormir nem de dia nem de noite, sempre quis olhar para ele ... Eu não queria outras crianças porque acreditava que não seria capaz de amar outra criança desta forma!

Devido aos problemas de saúde do meu marido, voltámos a mudar-nos para o estrangeiro. Ele teve de seguir uma terapia particular.

Deixámos o meu filho com os seus avós e eu sofri muito. A terapia durou mais de um ano e eu tive um segundo filho. Finalmente mudámo-nos de novo, embora não voltemos para a minha casa.

Durante o Verão, há cerca de dez anos, fomos de férias para Itália, mas, após uma semana, o meu marido teve de ir para casa para trabalhar. Eu não queria voltar logo nessa altura e fiquei lá com o meu filho. Decidi continuar as férias no sul de Itália, junto ao mar.

Encontrei um quarto num B&B e a minha vida começou a mudar. Essa decisão foi um desastre na minha vida.

Essas férias foram o maior erro de toda a minha vida, um erro que ainda hoje pago, e não só eu... os meus filhos não vêem a mãe há um ano e 5 meses, a minha própria mãe não sabe onde está a sua filha.

Perdi o meu pai, mas pela primeira vez encontro-me feliz por o meu pai ter morrido, para que ele nunca soubesse onde está agora a sua filha...

Nunca na minha vida teria pensado em acabar na prisão. Nunca tinha infringido a lei antes. Quero dizer... o meu erro foi não só ir para aquela cidade junto ao mar no sul de Itália, mas para uma casa cheia de criminosos!

Um dia, a polícia encontrou muitas coisas na sua casa: dinheiro, ouro, armas. Assim, uma vez que eu também partilhava essa casa, eles também pensavam que eu era culpada. Mas eles não me prenderam e por isso fui para casa com o meu filho: parecia que estava tudo em

Passaram-se anos e eu tinha esquecido essa triste história. Foram anos muito difíceis: o meu pai ficou gravemente doente e eu fiquei grávida mas no final perdi tanto o meu filho como o meu pai.

Enfrentei um longo período de depressão, mas fortaleci-me para a minha família e por isso superámos este mau período.

A nossa vida voltou a ser cheia de felicidade até que um polícia bateu em minha casa e me informou que a Interpol italiana estava à minha procura... Eu ri-me ... Não compreendi, não acreditei ...

Mas Levaram-me para a prisão e não me lembro como passei os primeiros dias, não sabia quando estava a dormir e quando estava acordada. Pensava apenas no meu filho, pensava que ele estava definitivamente com medo sem a sua mãe. Eu não era suficientemente forte para comer. O meu advogado aconselhou-me a resolver de alguma forma; a única solução era ir para uma prisão italiana.

Assim, após quatro meses na prisão, cheguei a Itália, onde ainda estou à espera que alguém me diga porque fui colocado no meio desta confusão ou o que tenho a ver com este crime. O meu advogado diz-me para esperar um pouco, mas para mim, todos estes dias, todas estas horas... estão perdidas. Os meus filhos crescem sem mãe e até tenho medo de sair daqui, de voltar à minha vida, tenho medo de não encontrar mais o meu lugar entre eles...

Estar aqui na prisão muda-nos, quer queiramos quer não, mas eu não quero mudar, não quero ser mau, tenho medo, tenho medo de mim próprio. Parece outro tipo de vida;

como a minha vida real parou há 18 meses atrás. É-se uma pessoa activa, faz-se muitos cursos, nunca se pára, não se perde nada, não se desperdiça este tempo - assim me diz o psicólogo. Não, eu nunca paro para não pensar. Tento e faço tudo com grande responsabilidade, como sempre fiz. Primeiro, a escola ajudou-me muito aqui. Pedi para me matricular na escola para passar tempo porque não queria realmente aprender esta língua, nem saber nada sobre a Itália e os italianos, pois considerava-os inimigos. Foi realmente assim! Mas esta escola fez-me compreender que não é assim. Por isso, ir à escola todos os dias, os meus professores ajudaram-me a recuperar.

Também me deram força para ajudar os outros e despertaram em mim alegria, interesses e emoções. Assim, lentamente aprendi a língua e recebi oportunidades de fazer outras coisas, de trabalhar. Hoje sinto-me activo, positivo e anseio pelo fim do pesadelo e pelo regresso à minha vida e à minha família.

31. A história de Ágata

Nasci numa cidade do Norte de Itália, a minha avó deu-me à luz, ela era parteira, eu era o primeiro de dez filhos e eles fizeram batons a partir da minha placenta.

Venho de uma antiga e importante família cigana que atravessou a Europa com carroças, os meus antepassados eram reis, estou orgulhoso das minhas origens. Tive uma infância feliz, éramos tantas crianças no acampamento cigano e estávamos sempre todos juntos. Não me lembro de alguma vez ter tido frio ou fome, vivi com a minha avó, os meus pais estavam na prisão.

Todas as manhãs passava o autocarro escolar para levar as crianças à escola, os meus amigos iam, também os meus irmãos mais novos, mas eu nunca, eles disseram que havia um problema com os meus documentos. Um dia disseram-me que eu também podia ir, eu estava muito feliz, mas durou muito pouco, em breve era altura de ir e roubar.

Eu era muito boa a subir e por isso comecei a roubar dos apartamentos, em vez de roubar nas lojas e nos autocarros não, demasiado envergonhada, eu era demasiado tímida. Podia ter trabalhado, mas os meus pais não queriam. Devia ter desafiado a minha família e ter-me estabelecido por pouco, mas 30.000 euros de uma só vez, num cofre escondido debaixo de uma toalha de mesa, como uma mesa, alguma vez os viu? Sou muito bom a entrar em casa, sei abrir todas as fechaduras em Roma, sou bom a procurar o que as pessoas escondem. Não há casa tão pobre que não esconda um tesouro.

O meu primeiro casamento foi combinado. Eu tinha catorze anos. A festa durou três dias. Ele era italiano. No primeiro dia usei um vestido branco, o segundo vermelho, para mostrar a todos que estava casada como virgem. A festa de casamento custou 100.000 euros. Num curto espaço de tempo paguei de volta à minha família. Tive três filhos do meu primeiro casamento, o quarto Giacomo, o filho do amor, tive do meu segundo parceiro, o bósnio, aquele sem documentos. Ainda não casei com ele.

Poderia ter trabalhado, mas não conhece a emoção de subir a sarjeta até ao quarto andar de um edifício no sexto mês de gravidez.

Já entrei e saí muitas vezes da prisão. Violen a prisão domiciliária, não por fome, mas por um desejo de aventura quando a minha terceira filha tinha apenas algumas semanas; apanharam-me e processaram-me, estive na prisão durante alguns dias, aqui, no Berçário, depois novamente sob prisão domiciliária.

Finalmente, eu estava em fuga. Os meus filhos nunca foram à escola, eu estava demasiado assustada. Vivi os últimos 10 anos como uma fugitiva. Se os registasse, eles apanhavam-me. Melhor analfabeto do que sem uma mãe.

Encontraram-me quando a criança do amor, a quarta, tinha acabado de nascer. A prisão veio quando eu tinha decidido que não cometeria mais crimes. Na prisão descobri a escola, na prisão aprendi a ler, quer dizer, já sabia como o fazer, mas aprendi que compreendo o que leio. Na escola aprendi a ler gráficos, a preencher um talão postal, a olhar pela janela, a ligar as cores às emoções. No início a geometria era demasiado difícil, não compreendia o que tinha de fazer, depois aprendi: primeiro faço o desenho da figura, depois ponho as letras, depois escrevo os dados, depois escrevo as fórmulas, depois faço os cálculos.

Aprendi e agora quero fazer a mesma coisa na minha vida: saio daqui, matriculo os meus filhos na escola, procuro um emprego, certifico-me de que os documentos do meu parceiro são feitos, encontro-lhe um emprego e caso com ele. Agora sei o que quero fazer e sei como o fazer.

Vou-me embora, paguei o que tinha de pagar, obrigado professor, não tenho presentes para si mas mostre-me as suas chaves de casa... isto é caro, mas abro a fechadura em meia hora, isto é simples, chave borboleta, é o melhor.

32. A história de Bibi

O meu nome é Bibi, nasci no Brasil há 30 anos e fui traficante de droga e acompanhante. Entrei na prisão há três anos, quando me apanharam no aeroporto e o meu mundo desmoronou-se. Hoje sou condenado num país estrangeiro, sozinho e longe das minhas filhas pequenas. Sinto-me mal aqui e espero ser expulso.

Sou o mais novo de quatro irmãos, o mais estragado. A minha família era rica. O meu pai é um empresário, proprietário de uma das mais famosas livrarias da minha cidade. Os maiores escritores da literatura contemporânea brasileira mantiveram-me de joelhos, eram amigos do meu pai e do meu avô. A minha casa estava cheia de cultura, e a cultura não era especial para mim... No entanto a minha família não podia dar a uma rapariga tanta paz e serenidade como a cultura, não posso dizer que pudesse crescer facilmente.

Só a cultura não salva ninguém e não torna ninguém melhor. Na verdade, o meu pai não era um bom rapaz. Ele era um homem violento e usou de violência contra a nossa mãe, independentemente de nós, seus filhos. Estávamos em silêncio, aterrorizados, e estávamos sempre atentos, com o cuidado de não o fazer desencadear a sua fúria contra a nossa mãe. Ela, a minha mãe, vivia em constante medo, em terror impotente e na angústia de viver no inferno, ela e nós, porque as fúrias do meu pai eram imprevisíveis e avassaladoras. A minha mãe não se rebelou, nem procurou ajuda, pensando que era o seu destino. Contudo, esta não é uma história estranha e rara: há tanta violência por detrás da superfície das famílias e não importa se são ricas, instruídas ou pobres e ignorantes.

À medida que fui crescendo, os meus irmãos começaram a rebelar-se contra tanta violência e ... eles usaram outra violência ... ao ponto de ameaçar o meu pai com armas. E eu? Eu era uma criança e a raiva e uma sensação de impotência crescia dentro de mim, sempre acompanhada de medo.

Cresci a respirar raiva, humilhação, violência, mas desde muito cedo fiquei todo desorientado: o meu pai dizia que batia na minha mãe porque a amava demasiado e tinha ciúmes; culpava a minha mãe mesmo por existir ... Eu não tinha distinção clara entre violência e amor e percebi que era importante ser uma pessoa respeitada ... Compreendi, por outras palavras, que era melhor não falar de violência, mas estava tão confuso e cheio de raiva então, sonhava com o amor, mas será que era amor? Ser massacrado por ciúmes?

Comecei a sair com maus rapazes, a clássica má companhia, grupos de jovens violentos que usavam drogas e as comercializavam, tinham dinheiro e belas roupas elegantes e apaixonei-me loucamente pelo seu patrão, quer dizer, um traficante de drogas... O que me atraiu? Eles eram descarados e auto-confiantes, não precisavam de perguntar, pois tinham tudo e conseguiram o que queriam. Ignorei os avisos: Não confiava nos adultos, nos meus pais, nos meus irmãos ... que credibilidade restava? E eu era rebelde e presunçoso, e hoje percebi que não sabia para onde ia, mas também me lembro bem que se alguém me avisasse eu não acreditaria neles. Eu ostentava segurança, Eu era bonita e todos pareciam querer-me e sentia-me lisonjeada. Não queria compreender, não sabia: esse era apenas o primeiro passo ... Eu já estava a cair.

Tudo o resto é tomado como garantido: como chefe, dei todos os passos de descida e aqui estou eu agora na prisão por lidar com drogas ... "traficante internacional de droga" ... Como soa importante! Mesmo pomposo ... quando entrei na prisão vangloriei-me disso, de facto não era como os outros, ladrões, ignorantes, talvez até fosse um pouco racista ... Eu não gostava nem de Romas nem de negros e afastei-me. Hoje mudei de ideias e sei que debaixo da pele há sempre um coração que sofre aqui, e é isto que nos torna iguais mesmo que completamente diferentes em termos de história, cultura, etnia, idade, etc. E agora afasto-me das pessoas de quem não gosto, e meto-me na minha própria vida.

No início tinha desconfiança para todos, era contra todos ... Encontrei outras raparigas e mulheres sul-americanas com problemas por drogas, acusadas de terem traficando drogas ... Todos com homens atrás deles que as tinham iludido, enganado, usado. Fiz amizade com algumas, fui amigo íntimo de uma delas, ela ficou comovida, agora tenho tantas saudades dela.

Aqui tenho pensado durante muito tempo nas minhas escolhas e em como não conseguia parar os acontecimentos... e falei com alguém, psicólogos, educadores, médicos, falei com os outros, mas compreender-me a mim próprio é um trabalho que tenho de fazer sozinho, mesmo que doa muito, e por vezes sinto que vou desistir. Quando é que comecei a vender-me por dinheiro? O que é que eu queria provar? Porque é que me tornei uma mercadoria para homens que me compraram durante algumas horas? Procurava relações dominantes, histórias curtas e violentas onde me pudesse sentir humilhado e recompensado. A confusão entre posse e amor em que eu tinha crescido abraçou-me numa gaiola em que eu pensava ser o mestre e, pelo contrário, eu era uma boneca, um boneco nas mãos daqueles que de vez em quando puxavam os cordelinhos. Tinha fome de amor e repetia sempre os mesmos erros; "compulsão de repetição", chamam-lhe eles. Aqui estou eu. Tinha orgulho, mas desprezava-me a mim mesmo. Se o meu homem me tratava mal, pensava que isso era amor e deixei-me humilhar, usar, vender.

Nasceram duas filhas que agora estão com a minha irmã e são tudo o que eu fiz de bom, apesar de tudo. O quanto gostaria de as ver, como desejava nunca as ter deixado ... O pai delas é um bom rapaz (não era violento) e um bom pai, apesar de nos termos separado, mas será que elas ainda me vão amar? Demasiados dias, meses, anos ... Será que me julgarão então? E quando estivermos novamente juntos, serei capaz de os guiar? Eu estava (e estou) orgulhoso, mas por dentro desprezei-me profundamente ... Aqui não é fácil não me desprezar a mim próprio. Sentimo-nos como um idiota ou uma vítima da injustiça. Só que eu não era uma vítima, não estava inconsciente, mas imprudente, pois sabia que estava a correr riscos, como sempre, e gostava de o fazer, mas não pensava que nada do que estou a experimentar agora me pudesse acontecer. Sei bem que tenho responsabilidades... ninguém me obrigou realmente a carregar aquelas cápsulas de droga, escondidas no meu corpo, ninguém me obrigou realmente a degradar-me para me vender, mas eu não me opus:

Fui apanhado pelos meus demónios e pensei que estava a fazer tudo por amor e não dei qualquer importância aos riscos, sem fazer perguntas, sem me interrogar, sem compreender que estava a escolher não voltar a ver as minhas raparigas. Já cá estou há três anos e só penso nelas.

Na escola aqui na prisão italiana elas amaram-me e ajudaram-me, além disso havia uma ... prisioneira como eu, com um crime semelhante, e como eu uma estrangeira, e latino-americana. Uma ... era uma irmã mais velha que assumiu até a minha fraqueza, pois sabia fazê-lo, mesmo à custa de perder a sua saúde. Ela salvou-me (e eu não fui o único a ser salvo por A ... literalmente) Que amigo! Como sinto a sua falta ... e também sei que ela se

sente mal no lugar para onde a enviaram ... Ela fez-me compreender especialmente que tenho todas as ferramentas culturais e emocionais para ser amada pelo que sou, ligeiramente sem violência e humilhação.

Ainda me sinto frágil: fumo demasiado, durmo mal, tomo medicamentos, estou cheia de obsessões e não suporto autoridade, argumentos e algumas pessoas. Sem A ... Perdi-me outra vez. A minha energia aqui na prisão vem agora de Deus, do meu companheiro de prisão, da escola, do pensamento de expulsão e do abraço aos meus filhos de novo. Deus antes de mais nada: a oração é o conforto diário que me encoraja, Deus está sempre do meu lado, está perto daqueles que sofrem e na prisão sofremos sempre. Deus não estava assim nos meus pensamentos antes.

Professores e educadores ajudam, todos... alguém muito e alguns menos. Os professores italianos ajudaram-me com a língua que agora uso naturalmente, mesmo que com erros, especialmente na escrita. Desde o início, os professores seguiram-me muito e até me deixaram escolher o meu caminho. Com eles posso falar de tudo e até não falar de todo, se não me apetecer. Não queria ir para a frente com a escola porque no meu país me licenciiei e já posso ir para a universidade, por isso na prisão não queria voltar a estudar nos mesmos níveis escolares... e escolhi o liceu... mas era demasiado difícil e não me sentia bem e já não vou...

Este ano prefiro fazer aulas para iniciantes italianos e melhorá-las, lendo livros e participando nas actividades que gosto e escolhendo o que me convém e o que não me convém.

Estou feliz por ir à escola e gosto de sair para a quinta, especialmente se pusermos música e dança, mas eles não têm de me obrigar: Não preciso de qualificações italianas, preciso de voltar a estudar no meu país e por causa disso pedi a expulsão e estou ansioso por isso.

33. Uma mulher ilegal

Nasci numa aldeia perto de Patras. Lembro-me dos meus pais discordarem sobre tudo. Os argumentos, as brigas e os gritos eram uma rotina familiar. A casa dos meus avós tinha-se tornado o meu abrigo. Foi só lá que me senti como uma criança e fiz tudo o que as crianças da minha idade costumam fazer. Joguei jogos, relaxei, estava livre, estava calmo.

A dada altura, mudámo-nos para Atenas. A separação seguiu-se pouco depois, quando eu estava na minha adolescência. Fiquei com o meu pai e a minha irmã ficou com a minha mãe. Não sei como fizeram esse acordo. Lembro-me que estava muito zangado com a minha mãe. Nunca mais falei com ela desde essa altura. Dezoito anos tiveram de passar até que a voltei a conhecer e na verdade troquei algumas palavras com ela. Até esse ponto, nem sequer a queria ver. Nunca a pude perdoar pelo que ela tinha feito.

O meu pai começou uma nova vida muito em breve. Ele encontrou uma nova esposa, criou uma nova família e teve mais filhos. Eu já tinha dezoito anos, um adulto, o que significava que eu podia ser independente e estabelecer o meu próprio caminho. Ou assim pensavam eles...O meu pai estava agora ocupado com a sua nova família. Ele nunca deixou de demonstrar algum interesse, mas eu e a minha irmã já não éramos a sua prioridade.

Eu comecei a trabalhar e estava a ganhar o meu próprio dinheiro. Pouco tempo depois, mudei-me da minha casa. Alugava a minha própria casa e comecei a minha própria vida, cuidando do meu próprio negócio. Tinha dinheiro, noites selvagens, bebidas, e muitas mulheres. Por alguma razão, as mulheres tinham-se tornado a minha obsessão. Eu nunca tive uma relação estável. Eu gostava de brincar com elas. Gostava muito de brincar com os seus sentimentos e depois acabar com eles. Senti um prazer incrível quando as via a chorar e a implorar-me.

Os abusos de depressa se tornaram o meu principal modo de vida. Eu estava a beber; estava a fumar; estava noutro mundo. Estava no meu próprio universo. Já não tinha qualquer contacto com os meus pais. Não tinha qualquer forma de relação com a minha mãe, mas logo perdi também o contacto com o meu pai.

Isso foi até a conhecer. Fiquei hipnotizado. Perdi a cabeça. Cometi um erro de principiante. Ela era, no entanto, o fruto proibido. Ela era a esposa de um dos meus primos. Apesar de saber que isto era uma loucura, não pude resistir. Apaixonei-me por ela; e o sentimento era mútuo. No início, costumávamos falar sem parar. Depois, começámos a encontrar-nos em segredo; inicialmente durante alguns minutos, e depois durante horas. Começámos a sair para tomar um café, depois jantar, e depois acabámos sempre em minha casa. Um dia ela disse-me que o meu primo tinha começado a suspeitar que algo se estava a passar, mas não sabia quem estava envolvido. Ela queria começar a encontrar-se cada vez menos. Foi a segunda grande rejeição na minha vida por parte de uma mulher que eu realmente amava. Primeiro foi a minha mãe e agora a primeira mulher por quem me apaixonei, e eu já estava a ficar velho. Nunca soube o que era o amor até aos meus trinta anos. Quando descobri o que realmente era, descobri da maneira mais difícil.

Comecei a ficar louco pelo facto de já não a poder ver mais. A dada altura, ela pediu-me para parar todo o contacto. Isto enfureceu-me. A partir desse momento, fiz minha a missão de sair com todas as mulheres. Eu já tinha começado a seguir o caminho errado. Queria realmente que ela tivesse ciúmes. Fiz da minha vida a missão de alcançar precisamente isso. Esqueci-me de notar que tudo estava errado com a minha nova relação. Estava a desperdiçar dinheiro, continuei a beber e a beber. De algum modo, tudo isso ficou conhecido.

Sempre me certifiquei de que ela sabia o que eu estava a fazer. Claro que me certificava de que nos víamos frequentemente, uma vez que costumávamos sair com os nossos parceiros para os mesmos lugares.

Logo comecei a dever muito dinheiro. Estava sempre a pedir dinheiro ao meu pai. Quando ele começou a preocupar-se e a mandar-me embora, deixei de falar com ele uma vez mais. Não tinha emprego, não tinha dinheiro, mas nunca deixei de beber e festejar todas as noites. Um dia, enquanto eu estava bêbado, a minha nova namorada decidiu que era uma boa ideia encontrar-se com o seu ex para que eles resolvessem as suas diferenças. Eu não hesitei. Entrámos no meu carro e partimos à procura dele. Estava completamente fora de mim. Não fazia ideia de como consegui ter uma arma na minha mão e um cadáver ao meu lado. Tinha chegado ao fundo do poço.

Logo fui colocado atrás das grades com uma sentença de prisão perpétua depois de ter sido condenado por homicídio. No início, estava perdido. Precisava de muito tempo para perceber o que tinha realmente acontecido. Tinha de me encontrar a mim próprio. A minha única fuga foi encontrada através dos livros. Comecei a ler livros sobre filosofia. Durante estes sete anos na prisão, encontrei a paz que estava sempre à procura. Encontrei mais uma vez o meu verdadeiro eu. Agora estudo; tenho novos objectivos.

34. Uma boa lição

O meu pai partiu para o estrangeiro quando eu tinha dois anos de idade. A minha mãe, quando eu tinha cinco anos de idade, foi para a Grécia como imigrante financeiro. Os meus avós e a minha tia cuidaram de mim até ao ano 2000, quando a minha mãe decidiu que me deveria levar com ela. Assim, não podendo levar-me sem o consentimento do meu pai, porque eu era menor de idade, ela decidiu que não tinha outra opção senão levar-me através da fronteira ilegalmente. Embora ela tivesse documentos de residência legais, atravessámos a fronteira ilegalmente. Em Evros fomos saudados por um turco e, de barco, atravessamos a Grécia. O perigo que enfrentávamos era óbvio aos olhos de uma criança de oito anos. Mas tudo correu bem e chegámos a Salónica de carro.

A minha mãe trabalhava como governanta permanente para a Sra. Soula. Eu estava a crescer rapidamente como todas as crianças. Terminei o ensino básico e comecei o ensino secundário com grande entusiasmo. Mudei de amigos, fiz novos amigos, ouvi música rap, usei roupas soltas, sapatos soltos, tinha o cabelo numa tainha, piercing debaixo dos lábios e uma pena na cartilagem, bem no alto do meu ouvido. Gostava de motos e ocasionalmente andava de motocicleta de um amigo. Fomos então chamados "cangurus".

Conhecendo cada vez mais crianças e geralmente mais velhos, começámos a ver e a fazer coisas que só tínhamos visto na televisão. Com cada vez mais excitação (não dissemos não a nada), começámos a fumar ganja pela primeira vez aos 12 anos. Depois começámos a farejar gasolina limpa que comprámos no supermercado. Juntamente com outros, começámos a roubar bicicletas. Cada um de nós tinha uma bicicleta

roubada e fomos dar um passeio. Depois outro bando começou a roubar motocicletas. Agora tínhamos vergonha das nossas bicicletas e começámos também a roubar motocicletas.

No entanto, eu era um bom aluno até à 1ª classe do liceu. Frequentei uma escola de língua inglesa e fiz ciências informáticas. Além disso, costumava ir a Thermi com bastante frequência, onde vivia a rapariga que eu amava na altura, Lia. Lia era uma rapariga não tão sábia que também fumava canábis e não era boa na escola, mas eu sentia-me muito bem com ela. Um dia, pedi-lhe para vir ficar comigo. Ela também recusou e, por egoísmo, decidi não voltar a telefonar-lhe. Afinal de contas, as raparigas queriam-me e eu podia ter qualquer rapariga de quem gostasse.

Com o meu próprio bando, na altura, fizemos muitas coisas ilegais. Tínhamos levado a questão do roubo muito a sério e começámos a roubar peças sobressalentes das motos. Fomos a um supermercado e roubámos tudo o que podíamos. Era uma rotina para nós. Pensámos que era "fixe" o que fazíamos, porque não havia outra razão. As nossas famílias ofereceram-nos tudo. Não nos faltava nada. Mas cheios de arrogância e entusiasmo, considerávamo-lo "fixe" e um sinal de virilidade. Assim, participámos em todas as ocupações dos edifícios e em todos os jogos que tiveram lugar nas escolas secundárias do bairro. Todos nos conheciam como "os maus da fita".

Comecei a segunda classe do liceu e o meu amor bateu à minha porta. Gostava de uma rapariga, não alguém das raparigas que conhecia, mas uma diferente, que me evitava. Isso foi um desafio para mim! Ela era muito bonita e doce. Ao mesmo tempo, ela era uma das melhores alunas da sua turma. Abordei-a e comecei a elogiá-la. Durante vários dias depois das aulas, levava-a, apresentava-a aos meus amigos e conhecidos, mas ela não cedeu.

Uma tarde, debaixo da minha casa com um chocolate "Lacta" escrevendo "Amo-te" em tinta preta, pedi-lhe que começasse uma relação comigo. Demorou algum tempo a responder, algo que eu não gostei. Ela estava a olhar para mim, depois para a parede à direita. Ela fez-me olhar para a parede, onde eu vi um coração e no centro LIA + Fro = LFE. Fro era a minha alcunha. Beijei-a e dei-lhe tempo para pensar no assunto. Finalmente, a partir de 24/4/2017, dia do genocídio dos arménios, começámos uma relação a longo prazo. O seu nome encheu de graffitis todas as paredes vazias do bairro, as minhas malas, os meus livros, os meus cadernos.

Passámos horas intermináveis juntos. Ela era discreta, sensível, humilde, uma excelente estudante e excessivamente ciumenta, mas tinha razão porque as raparigas não me deixavam em paz e eu nunca tive uma maneira de me livrar delas. Com o tempo, porque ela sabia com que tipo de bastardo estava envolvida, começou a pregar sobre os meus amigos que tentavam proteger-me. Esta foi uma das razões sobre as quais discutimos constantemente. Não querendo romper com os meus amigos e os meus maus hábitos, pois eu era um dos líderes e sentia que os iria trair e seria considerado um maricas, comecei a mentir e a esconder-lhe muitas coisas. Já tínhamos começado a roubar em lojas e a usar cannabis quase todos os dias.

Como a minha namorada tinha de ir para casa mais cedo, eu podia andar por aí livremente. Roubávamos motos, saíamos de uma loja de departamentos com motos roubadas normalmente. Estávamos entusiasmados por assistir às demonstrações e corridas de motos, até que ouvimos as sirenes e corremos como ratos e criámos uma mistura de diferentes tipos de motocicletas.

Chegámos ao outro extremo da cidade, a maioria de nós sem capacete, sinais, luzes acesas e muitos mais com bens roubados.

Passaram-se anos. Aos dezasseis anos consegui um emprego de Verão no creperie do bairro, uma das lojas mais famosas da cidade. Até então, eu era um pequeno bastardo. Mas agora apeteceu-me amadurecer. Cortei o meu cabelo, removi o piercing e fiquei um pouco mais na moda. Consegui a minha primeira motocicleta, uma Honda CR 2000 de corrida de motocross 2000 sem carta e com matrícula vermelha como fogo! Em breve, fiquei apaixonado por ela. Amarrei-a com muitas correntes no meu quintal e perdi horas a olhar para ela até perceber que não era apenas uma ferramenta poderosa para a montanha, onde ia todos os domingos com um monte de amigos, mas era muito melhor para assaltos à noite, pois não tinha matrícula, nem estava registada em lado nenhum. Logo os meus amigos sugeriram alugá-lo e utilizá-lo à noite, mas sem o meu envolvimento, porque eu estava a trabalhar na altura.

Em breve, porém, entrei enquanto trabalhava e frequentei a escola com o objectivo de entrar na universidade ou numa faculdade técnica. Eu estava na 3ª classe do liceu e alguns meses antes dos exames de admissão a nível nacional, eu, juntamente com alguns amigos, decidi invadir um cibercafé à noite, quando este estava fechado. Assim, encontrámo-nos com os meus amigos e esperámos pelo quarto, que veio com um tipo que não conhecíamos, mas que nos informou que também se juntaria a nós. Com algumas pequenas mudanças com um marcador na matrícula do carro, usando bonés e chapéus, estacionámos num beco estreito perto da loja. Com grande habilidade entrámos e começámos a saquear a loja levando TVs, computadores, PlayStation, algum dinheiro da caixa e vários acessórios.

Infelizmente, quando estávamos a carregar, um vizinho chamou a polícia por perturbar a privacidade. Começámos a correr ao sair do carro, atirámos tudo o que tínhamos sobre nós e dirigimo-nos para as outras direcções. O último tinha-se rendido, nós os quatro tínhamos escapado, separámo-nos, mas estávamos assustados de morte. Mas não demorou muito até que a polícia descobrisse tudo. Assim, na manhã seguinte vieram a minha casa, onde a minha mãe nada sabia, mas, porque ela tinha medo, não abriu. Na altura em que eu estava em casa do meu amigo, telefonei à minha mãe e expliquei-lhe como estavam as coisas. Decidimos encontrar-nos com o terceiro dos meus amigos em minha casa, na presença dos nossos familiares. Este tipo tinha usado drogas e era totalmente contra a entrega na polícia.

E, nesse momento, a polícia, juntamente com o procurador, bateu à porta. O terceiro tipo tenta saltar da varanda, a minha mãe impede-o e tranca-o no guarda-roupa. A polícia prende-me a mim e ao meu amigo. Verificam-nos a fundo e encontram

aparelhos eléctricos, telemóveis, computadores portáteis e câmaras fotográficas. Levamos para o departamento de segurança onde guardam os outros dois, que já nos deram secos e, além disso, eu tinha deixado o telemóvel no porta-luvas.

Quando fomos presos, eu disse que não o tínhamos organizado e que o tínhamos feito espontaneamente, até ele me mostrar os testemunhos dos outros que me acusaram de ser um líder de gangue criminoso. Levaram-nos para o centro de detenção e no dia seguinte tivemos um julgamento que foi adiado por três dias.

Durante estes dias, a minha mãe convenceu-me de que seria uma boa ideia se o terceiro tipo, que era procurado, também se rendesse. Ele concordou e encontrámo-nos numa cela. Tínhamos aceite o facto de que estávamos um passo à frente da prisão e estávamos a gerir estes dias o melhor que podíamos.

Fomos a tribunal, fomos todos condenados à mesma pena, três anos de prisão e três de suspensão. Apelámos da sentença e saímos.

Fiz um novo começo. Passaram-se seis meses e eu estava deprimido com acontecimentos passados. Foi aí que me chegaram as boas notícias. Fui admitido numa Universidade Técnica regional em 2011. Comecei as minhas aulas e ao mesmo tempo comecei o meu novo emprego num creperie no centro de Salónica, dirigido pela mulher do meu ex-chefe que sabia como eu era bom no trabalho. Ela apoiou-me, continuei as minhas aulas com grande sucesso. No primeiro semestre apareci no tribunal de recurso onde a minha namorada também apareceu como testemunha da minha boa conduta. Trabalhei arduamente, durante horas intermináveis, enquanto viajava para a cidade vizinha de manhã para assistir às aulas. Assim, não tive tempo para me encontrar com a minha namorada, tendo começado a trabalhar num restaurante como rapaz de entregas. O tempo que passei com ela foi quase só por telefone. Ela tinha entrado na faculdade no Departamento de Beleza, feito novos amigos, estávamos quase separados e a cereja no bolo era a minha tia e eu abri um bar de café no bairro onde trabalhava como barman. Como o creperie estava prestes a fechar, deixei de trabalhar lá e continuei a trabalhar no restaurante e no bar.

O Billy e eu acabámos porque eu estava cansado. Mas essa separação magoou-me muito porque eu era o principal culpado. Eu saía todas as noites até de manhã e comprava um Ford Focus, que era o meu carro de sonho. Eu tinha muito dinheiro, tinha um salário duplo, porque também trabalhava numa pequena loja de 24 horas. Uma noite decidi ir procurar a Lia da Thermi. Fui a casa dela e toquei à campainha, quando uma jovem vizinha me disse que a casa estava vazia há anos e que ela vivia em Tagarades. Por isso, sem saber onde encontrá-la, pedi a uma amiga minha que a procurasse no facebook.

Ele encontrou-a e perguntou-lhe por mim e ela concordou em dar-lhe o seu número de telefone para que eu pudesse telefonar-lhe. Não perdi tempo, telefonei-lhe de imediato. Ela ficou numa aldeia em Chalkidiki com um jovem durante os últimos dois anos. Eu disse-lhe que queria vê-la. Era Domingo de Páscoa, entrei no carro e conduzi até à sua casa durante a noite, ela tinha a mala pronta e, juntamente com o seu pequeno caniche

terrier, ela entrou no meu carro em segredo e nós saímos. Nesse Verão, eu e Lia e a sua namorada Mary passámos um tempo frenético a beber álcool, canábis e cocaína, o que tinha começado a fazer ultimamente. Muitas aventuras, experiências inesquecíveis, festas frenéticas, 16.000 quilómetros de viagens na estrada no meu carro e gastei muitos milhares de euros. Depois, uma noite, pela segunda vez, numa luta, acabei com Lia dos meus sonhos que não tinham mudado em nada desde que a conheci.

No bar onde trabalhava na altura, havia aquela rapariga, a namorada do meu primo, que tinha um nome raro. Fizemos as pazes em breve e ela seguiu-me nas minhas pausas da noite. Ela experimentou algo que nunca tinha visto antes.

Ela ficou impressionada com o respeito que recebi em todas as lojas da cidade, as guloseimas, o caviar vermelho e preto que me foi trazido como acompanhamento de bebidas e muito mais. Onde quer que fôssemos, tomava conta dela como um bebé, porque a achava ingénua e inexperiente e ela gostava. Então o meu amor acordou, todos os meus sentimentos acordaram e eu comecei a perder-me no seu mundo. Nessa altura, tive uma amiga que tinha uma motocicleta que eu andava com a minha namorada que estava assustada. Começámos a andar por aí o dia todo sempre que eu não tinha trabalho. Por isso desisti da universidade e ela também o Departamento de Filologia. Enquanto estava com ela, parei com os roubos e assaltos, pois todos na sua família eram polícias e ela queria ser uma mulher polícia.

Mas eu não me afastei do crime por muito tempo. Juntamente com uma amiga minha, começámos a fraude com companhias de seguros. Denunciámos roubos de motos caras e depois vendemo-las como "roubadas". Algo não tão arriscado. Assim, durante dois anos, vivi com ela num sonho. Vivi os sentimentos mais intensos da minha vida. Tivemos uma química que nem ela nem eu jamais tivemos, uma paixão um pelo outro, uma admiração indescritível.

De repente, acordámos abruptamente e por algumas razões tolas acabámos por nos separar. Tínhamos quase abandonado toda a gente, mas como eu tinha muitos conhecidos, algumas pessoas do meu passado vieram e encontraram-me quase por acidente, na altura em que eu estava mais fraco do que nunca. Pediram-me para os ajudar em alguns trabalhos. Eu não tinha razões para dizer não, queria fugir. Envolvi-me novamente desde o início, mas sem roubos, sem fraude, tinha medo de roubos, sentia-me inseguro. Por isso, obtivemos as ferramentas de que precisávamos e começámos a rastrear. Durante algum tempo, esta foi a minha rotina diária, até que a rapariga que mais amei na minha vida voltou a aparecer de repente. Ela decidiu estudar na Academia de Polícia. Por isso, decidi desistir da ilegalidade. Decidimos como o Verão estava próximo de ir para Halkidiki e viver juntos. E assim, após tantos anos, estamos de novo juntos. Com o passar do tempo, esqueci-me que no Outono ela iria para Atenas e decidi ir também para a Universidade Técnica, terminar os meus estudos, obter o meu diploma, e ir viver com a minha namorada. Mas como ela não queria ter uma relação à distância, acabámos de novo.

Após a separação, acabei durante meses a encontrar conforto na bebida e nas substâncias, caindo mais baixo do que nunca na minha vida, cheio de frustração por todos os meus sonhos. E não sendo capaz de levantar esse fardo, todos os meus amigos voltaram a aparecer e tentaram elevar o meu moral, recordando-me o quão importante sou para as pessoas que me rodeiam. Entre eles estava um velho conhecido que queria fazer algo ilegal perto da cidade que eu estava a estudar. Não pensei de todo nas consequências dos meus actos e, confiando no meu amigo, segui-o sem um segundo pensamento. Mais tarde, fui acusado de ser cúmplice de uma tentativa de homicídio.

Após o incidente, os exames começaram. Após muita pressão de amigos, prometi que estudaria muito, faria o meu melhor para passar o número máximo de cursos. E assim voltei a encontrar-me, porque quando me decidia por algo, nada me podia impedir. Tomei a decisão de terminar a universidade o mais cedo possível.

Três semanas depois, o meu amigo foi preso por algo que já tinha esquecido e que tínhamos feito juntos. Eu já tinha os resultados dos meus exames e nem eu nem os meus amigos podíamos acreditar que eu tinha passado em tantos cursos num só período. O meu moral estava elevado, a minha cara brilhava. E com o passar do tempo, tornou-se claro que o meu futuro estava no bom caminho. Tinha desistido do meu passado para o bem e, juntamente com todas as más experiências, também tinha apagado as boas memórias. Deixei de usar drogas e tudo o resto que era ilegal, mesmo com pessoas que estavam envolvidas em actividades ilegais. Comecei a fazer a minha vida como a imaginava e o melhor era que todos os dias realizava os meus desejos. Por isso escrevi na parede da minha casa "faça algo espantoso por si" para me lembrar todas as manhãs que devia estar feliz com as minhas acções. Comecei a ter aulas de guitarra e yoga, passei o cão, fui patinar, comecei a fazer exercício, li livros, cozinhei comida e doces. Terminei as minhas aulas do semestre de primavera e ainda tinha cinco aulas antes de praticar. Empacotei as minhas coisas e comecei um trabalho de Verão.

Depois de um Verão intenso regressei à cidade que estava a estudar para terminar o que tinha começado. Após algumas semanas, uma manhã alguém bateu à porta e muitos polícias entraram. Pergunto-me o que se passa, eles dizem-me que está tudo bem para não me preocupar. Por isso, esperei calmamente que a busca terminasse. Quando terminaram, fui levado para a polícia, onde esperei algum tempo sem saber porque estava lá. Levaram-me até ao investigador, mostraram-me fotografias e vídeos desse último crime. Acusaram-me de estar envolvido numa tentativa de homicídio, colocaram-me na prisão, e levaram-me ao investigador para testemunhar. As coisas não correram lá bem. Fiquei chocado ao ver a minha vida a ser destruída. Fui colocado sob custódia. Após alguns dias no centro de detenção, todas as pessoas do meu ambiente ficaram perturbadas, tal como a minha mãe, que, na altura, estava na Arménia.

Empacotei as minhas coisas essenciais na prisão. Não houve regresso, era uma estrada de sentido único. Tinha agora uma mente mais clara, pelo que não me deixei frustrar nem por um momento. Agora era demasiado tarde, tive de aceitar quando entrei no autocarro e estava sentado junto à janela. E silenciosamente estava a olhar para a

estrada para Larissa. Esta seria a última vez que veria a sociedade e a bela natureza com as belas praias no horizonte. Desci no parque de estacionamento da prisão, passei o cheque e fui levado para a 2ª Ala. Deram-me um pedaço de papel para a minha cela e quando entrei na Ala não conhecia ninguém ou qual a direcção a tomar. Ao perguntar aqui e ali fui levado para a minha ala onde, depois de desempacotar as minhas coisas, fiquei um pouco excitado por ver algumas coisas que não imaginava ver ali, tais como, televisão, frigorífico, chaleiras, que tudo fazia lembrar a vida humana. Depois de conhecer as pessoas com quem estava hospedado, passearam-me pela prisão e começaram a explicar-me coisas em pormenor, tais como as horas no pátio, as horas das refeições, e algumas outras normas da prisão. Adaptei-me rapidamente e conheci muitas pessoas, por muito má que fosse a situação.

Não me permito quebrar pensando que estava lá devido ao meu julgamento pouco claro. Sem perder tempo, comecei a ler livros, a tocar guitarra, a fazer exercício intenso. O mundo na prisão é o mesmo que o mundo lá fora, todos com histórias e experiências diferentes. Tinha conhecido muitos criminosos e fora-da-lei em geral, por isso não me pareceu que fosse algo diferente. Era apenas que todos tínhamos feito algo ilegal, que tínhamos em comum. Na prisão, não perco um minuto e tento preencher cada minuto com algo interessante. E quando estava lá fora e ouvi outros que tinham estado na prisão a dizer que a prisão era uma espécie de "universidade", tive a impressão de que qualquer pessoa que fosse para a prisão se tornaria um criminoso "certificado" e também na prisão se aprende a ser um criminoso mais metódico.

Mas agora já não tenho a mesma opinião. Felizmente agora compreendo que a prisão é uma universidade para si, como se encontrar, o que tem enterrado dentro de si, como lidar com os outros, como dizer a verdade a partir de mentiras. Não penso em quando estou fora da prisão, nem planeio o futuro. Só tenho um desejo, de obter o meu diploma mesmo de dentro da prisão. Todos os dias encorajo a minha família e os meus amigos a não se preocuparem comigo. Esta foi uma lição muito poderosa e, apesar de ter tomado a decisão de não fazer mais algo ilegal na minha vida, esta experiência foi provavelmente a marca da minha decisão. Por tolo que pareça, estou contente por ter acontecido agora nesta idade em que não tenho família nem filhos lá fora à minha espera como outros prisioneiros.

Outra lição são as pessoas reais que me apoiam e se preocupam comigo, ao contrário de outras que desapareceram ou não poupam alguns minutos para falar convosco. Sei com certeza que a sociedade não me tratará como antes de receber o rótulo de prisioneiro, mas isto encoraja-me ainda mais porque serei aceite por pessoas que me tratam pelo que realmente sou e tentarei o meu melhor para continuar a minha vida e encontrar o que perdi durante todo este ano e mais coisas que teria conseguido.

35. Ivana, a... vampira da minha vida!

Venho de uma família muito pobre que vivia numa pequena aldeia de Arcádia montanhosa. Os meus pais eram pessoas simples e frugal, pouco falantes; pessoas de labuta diária e de trabalho árduo durante todo o dia, que tentavam fazer face às despesas e não queriam que nada de essencial fosse perdido pela nossa família. Tinham uma pequena quinta e dedicavam-se à pecuária e à agricultura. Os produtos que produziam eram utilizados para a nossa alimentação diária, mas eram também vendidos a lojas comerciais em Vitina e Trípoli.

Perseguindo os salários do dia, o meu pai ocupava-se de vários outros empregos, onde quer que os encontrasse: ou nas quintas de outros colegas, ou como ferreiro - ele conhecia esta arte. Contudo, apesar das duras condições de vida, a vida era simples e natural; isto resultou também do facto de que o tempo parecia fluir ao mesmo ritmo imutável durante décadas.

Assim, desde jovem aprendi também o trabalho árduo, já que ocasionalmente ajudava os meus pais - juntamente com a ida à escola - no seu trabalho diário e onde quer que pudesse.

Terminei o ensino básico e médio em Vitina, e para terminar o ensino secundário tive de me mudar para a cidade maior de Trípoli e ficar em casa de um tio. Esta mudança na minha vida, e especialmente naquele período muito crítico da minha adolescência, ou seja, quando os jovens moldam as suas identidades, tem sido crucial para mim. Trípoli era uma cidade maior do que a minha aldeia e Vitina juntas. Era um centro regional com mais oportunidades, mas também mais tentações, para um jovem, muito mais para um rapaz agrícola que não tinha experiência anterior na vida em rápida mudança e na variedade de relações sociais em cidades tão grandes.

Assim, terminei o liceu em Trípoli e, sem pensar muito depois da graduação, continuei a viver lá. Quando já estava no liceu, comecei a trabalhar a tempo parcial num refeitório local, de modo a não sobrecarregar o meu tio e a contribuir financeiramente para a casa de acolhimento. No início, fiz tudo na cafetaria, incluindo: limpeza, serviço e, por fim, concurso de bar. Foi assim que a minha vida decorreu então, sem problemas e sem preocupações, e gostei do que a vida numa cidade de província podia oferecer.

No entanto, as minhas exigências ainda não eram grandes nem convincentes e eu apenas vivia cada dia para si próprio, como qualquer jovem da minha idade sem praticamente quaisquer planos a longo prazo para o futuro.

Assim, os mesmos ritmos de vida que eu conhecia nessa altura continuaram depois de completar o meu serviço militar, até que me tornei cerca de 24 anos. Então, por impulso accidental de um amigo, decidi mudar-me para Atenas.

Em Atenas, a vida era mais intensa em todos os aspectos e mais diversificada, oferecendo, naturalmente, mais oportunidades de emprego. Contudo, apenas na prisão e após um lento e doloroso flashback da minha vida - uma vez que a única coisa que a prisão pode finalmente oferecer é tempo para pensar - percebi que deixar Trípoli para Atenas não era senão uma fuga à sensação de desintegração diária causada pela

monotonia de viver na província; uma monotonia que me tiranizou. O que eu procurava era mudança; contudo, naquela idade ainda não sabia o que queria mudar; ainda não sabia quem eu era e no que me queria tornar. Parece que a segurança proporcionada pela vida incolor na província, as minhas fracas experiências pessoais em Trípoli e a minha juventude - combinadas com o poder explosivo da minha juventude para conquistar o mundo inteiro e com uma paixão pela vida me impediram de pedir auto-conhecimento. Exploraria o exterior e não o interior. Mas quem prefere o oposto?

Ali, na vasta e barulhenta cidade, comecei a trabalhar primeiro como empregado de mesa e mais tarde como barman numa das grandes discotecas nocturnas de diversão da capital. O dinheiro que ganhei era muito mais do que tinha ganho em Trípoli, mas para a vida em Atenas era apenas um rendimento estável que ajudava a viver uma vida decente; nem muito nem pouco. E, no entanto, tudo isto criou uma nova contradição. O dinheiro que ganhei em tal clube era pouco. Por outro lado, era um trabalho com data de expiração. Podia trabalhar como barman e empregado de mesa desde que fosse jovem, capaz, agradável; desde que tivesse uma cara bonita. A política dos empregadores em tais lojas era mudar de pessoal a intervalos regulares, para que as pessoas não se aborrecessem ao contactar sempre as mesmas pessoas.

Finalmente, a quantidade de horas de trabalho era muito exigente em comparação com a quantidade de dinheiro que eu ganhava. Como resultado, sentia-me cansado física e mentalmente o tempo todo, mesmo quando não estava a trabalhar.

No entanto, senti que a compensação por tudo o que sentia de negativo vinha todos os dias sob a forma da aventura. Pois em Atenas todos os dias era uma nova aventura especial, cheia de novas experiências que me alimentavam de energia e me tiravam qualquer fadiga.

Foi assim que eu pensei então. Ainda não tinha percebido. Não sabia, que qualquer sobrecarga de poder psicossomático tinha um impacto a longo prazo. Era uma conta à espera de ser paga, algo pendente a ser feito, mas que causava novos problemas.

Nessa altura eu ainda era jovem e pensava que devia viver a minha vida de outra forma: se não ao máximo, pelo menos no auge da paixão juvenil. Pois eu era precisamente isto: um jovem que veio da província para a grande cidade sem experiência e reflexão, mas cheio de paixão para viver e divertir-se.

É claro que, em geral, eu era motivado pelo facto de nos sete anos seguintes ter tido um emprego permanente. O homem em cujo clube eu trabalhava tinha mais dois lugares como este e alguns grandes cafés espalhados pelo centro de Atenas. Além disso, não só era muito bom no meu trabalho, como também tinha um aspecto bastante bonito, era agradável e alegre para os clientes. Por isso, mudei vários postos. Só queria viver ou melhor, passar um bom bocado sem planear, provando tudo o que tinha perdido em todos os anos anteriores a viver na província.

Contudo, todas aquelas privações por que passei durante os tempos difíceis na província - ligadas ao meu súbito encontro com as ricas experiências e oportunidades sociais e

materiais oferecidas tão generosa e imensamente em Atenas - desenvolveram uma disposição arrogante dentro de mim; e ciúme e rudeza também; e assim, vim a pensar que todo o mundo girava à minha volta. Eu já me tinha tornado um bastardo egoísta que só se preocupava com a sua pele e com o que podia agarrar facilmente, ignorando os sentimentos dos outros. Um rolo de estrada que construiu estradas na vida ao pressionar implacavelmente os desejos, necessidades e sentimentos daqueles que se aproximavam de mim, especialmente daqueles que eu considerava consumíveis para os meus propósitos. Mas apesar da minha imoralidade sem vergonha, nunca ultrapassei os limites da lei ou pelo menos dediquei-me ainda a não caminhar no caminho da ilegalidade.

Assim, graças ao rendimento constante que tinha do trabalho e a alguns bónus extra de outras ocupações, preparei o palco da minha vida para o desfrutar, incluindo um apartamento de estúdio bem mobilado alugado nos subúrbios do sul, um carro rápido, um guarda-roupa com roupa cara, mas acima de tudo uma personalidade agradável que cativava os outros e uma disposição para uma vida boa e de qualidade. No entanto, a cereja no bolo era o meu rosto bonito e jovem e o corpo musculoso que tinha sido construído pelo trabalho árduo na propriedade da aldeia e que eu tinha mantido com muito cuidado ao longo dos anos. Tudo isto não foi feito de um dia para o outro, nem era este o objectivo.

E quando criei a imagem de mim mesmo, como queria projectá-la a todos os outros e como os outros a queriam ver, comecei a ir atrás do que podia aumentar a adrenalina até ao vermelho. Essa foi a aventura que emergiu todos os dias ou melhor, depois da meia-noite; foi encarnada sob a forma de mulher, não de uma em particular, mas da mulher em geral como uma espécie biológica separada. Acreditava então que tudo o que os homens fazem e procuram neste mundo - como o poder, a beleza do dinheiro, a saúde e a reputação - acaba sempre na mulher, que é o motivo eterno da acção dos homens na vida. Não sei porque é que isto acontece; pode ser devido a algum impulso biológico e psicológico inerente, mas também devido à nossa necessidade de sermos aceites como homens pelas mulheres; ou, porque as mulheres são uma repulsa da população masculina.

Assim, as mulheres foram para mim a última e mais necessária peça do puzzle que completa a imagem pessoal. Nessa altura, via cada mulher como um prazer diferente, separado e consumível que me incitava a prová-lo, a dominá-lo totalmente, não só fisicamente mas também emocionalmente. E este meu comportamento para com as mulheres era ilimitado e interminável. Eu não odiava mulheres ou, melhor dizendo, não me considerava assim na altura. Eu amava as mulheres à minha maneira doente, através de uma perspectiva totalmente insalubre, que distorce a imagem física da mulher na minha mente. No meu microcosmo, cada mulher não passava de um único troféu que tinha de ser acrescentado de qualquer forma e a qualquer custo à minha colecção de troféus.

Isto era o que eu era durante aqueles tempos: um bastardo de primeira ordem, sem consciência, que era completamente indiferente a quem e como iria magoar pelo seu

comportamento, um predador implacável que só sabia como explorar o melhor e mais valioso que uma mulher podia oferecer: ela própria. É claro que isto acontecia também devido à natureza do meu trabalho. Porque todas as noites, dos diferentes cargos em que trabalhava, encontrava todo o tipo de mulheres; elas eram diferentes não só na aparência, mas também no seu nível económico, social, educacional, profissional e etário. Depois acordava o sentimento do caçador em mim, o sentimento da minha adrenalina a subir:

Tive de ajustar e evoluir as minhas tácticas de acordo com cada presa diferente, de acordo com cada mulher diferente. Foi, no fundo, um jogo doentio de dominação que satisfez algumas das minhas inseguranças interiores indefinidas, tais como ser um pobre rapaz da aldeia, imprudente e cheio de frivolidade juvenil, que de repente deixou o campo para se mudar para as mansões da alta sociedade da capital que são espantosamente brilhantes devido às multidões aristocráticas e ao seu luxo.

Tudo isto criou vários complexos existenciais dentro de mim. E estes deram origem a uma tendência insaciável para a super-arbitrio que se baseava no ciúme, na inveja, na hipocrisia.

Não sei como, mas desde o primeiro momento senti um desejo de provar, primeiro a mim próprio e depois a todos os outros, que era uma pessoa muito importante. Após um pensamento maduro dentro da prisão, apercebi-me plenamente de que, de facto, não queria provar tal coisa. Tinha-me tornado parte deste mundo; e isso era suficiente para mim, mesmo como um servo altivo, que indirectamente serviu e facilitou a arrogância social e a excentricidade de todos aqueles que estavam deitados nesta "grande cama" da vida nocturna de Atenas. Os meus olhos viam muito, os meus ouvidos ouviam ainda mais: segredos obscuros e incalculáveis.

Talvez tudo isto tenha começado devido a uma tendência inicial subversiva de mania sexual que com o tempo se transformou em algo completamente diferente; para as mulheres que eu considerava mais fáceis, menos interessantes e úteis para as minhas necessidades, começaram gradualmente a afastar-me. Tais mulheres não me interessavam realmente.

Assim, o prazer das relações sexuais já não era um fim em si mesmo. O sexo com estas mulheres perdeu o significado do capital que um dia teve. Pelo contrário, o foco estava nas mulheres que são consideradas troféus pelos homens, ou seja, naquelas mulheres que "apresentam" algum grau de dificuldade. Eu estava viciado na ideia do prazer, que vem da ideia do impossível; isto é, da ideia de que ali consegui onde outras tinham falhado. Embora eu fosse então um homem sem um plano definido e firme para a sua vida, posso dizer que o meu utilitarismo coexistiu harmoniosamente com uma mania não declarada de ter sexo. Já não me bastava sobrecarregar física e emocionalmente as mulheres, mas também espremê-las financeiramente, ou seja, combinar prazer e benefício; um deslizar contínuo para a imoralidade sem qualquer fim visível.

Assim foi a minha vida nos primeiros anos da minha estadia em Atenas, até ao momento em que Ivana, vinda da Bulgária central, apareceu inesperadamente na minha vida. Ivana

foi uma das pessoas que se precipitou na vida de alguém e derrubou toda a sua visão do mundo, todos os seus hábitos anteriores, e deixou detritos para trás. Ela não era uma criatura simples, apesar da simplicidade dos seus desejos e vontades. As suas necessidades eram tão urgentes e imediatas que tinham construído um carácter muito complexo e completamente mal-humorado.

Ivana não era mais do que a minha versão feminina; mas ela diferia de mim num ponto crucial. Ela estava mais consciente de quem era, do que queria e de como iria adquirir o objecto do seu desejo. Toda a sua vida foi uma representação teatral impecável, onde mudou de papéis. Foi o brilho da teatralidade da sua personagem que me fascinou e me prendeu em seu poder, de modo que me tornei incapaz de pôr fim àquilo que ainda hoje não tinha determinado completamente: a sua motivação.

Ela sustentou que as suas acções visavam sempre a sua sobrevivência; ela tinha crescido no difícil ambiente pós Guerra Fria da Bulgária, o que significava que ela carregava muitas turbulências. Nunca fui capaz de compreender toda a mania autodestrutiva que ela por vezes manifestava. Afinal, não era nada inteligente.

Quando Ivana apareceu na vanguarda da minha vida, já estava viciado em ver as mulheres como presas potenciais que iriam ao encontro de todas as minhas necessidades. Nunca tinha imaginado que pudesse haver uma mulher que me considerasse como uma presa. O meu grande erro foi que a subestimei desde o primeiro momento, como fiz com qualquer outra mulher.

Logo as minhas exigências sexuais foram transformadas nos bares que me aprisionaram nas regras do meu próprio jogo. Percebi agora que o que sentia por ela então era qualquer outra coisa, excepto carinho ou amor. Ela tornou-se uma necessidade orgânica básica minha, tal como o ar que respiramos, e a sua estratégia era, inicialmente, viciar-me naquilo que eu mais procurava: o prazer supremo da minha felicidade. Pois desde o primeiro momento ela leu-me como se eu tivesse sido um livro de fácil leitura. E o conhecimento que ela tinha de mim era a corda com que me mantinha cativa.

No início, ela ofereceu-me algum espaço para me sentir seguro através da satisfação da minha egocentrismo. Não sei o que a atraiu inicialmente para mim, mas não foi o dinheiro. Embora eu tivesse um rendimento decente do meu trabalho, ela podia ter qualquer outra pessoa que tivesse muito mais dinheiro, e isto, é claro, com menos esforço. No entanto, conhecendo a natureza doentia da sua mente, compreendo que o que acabou por captar o seu interesse foi a imagem perfeita de mim que eu queria constantemente mostrar aos outros. E tudo o que ela queria era abusar desta energia e eliminá-la, porque a destruição e eliminação de tudo o que era belo fazia parte da sua natureza. É claro que ela compreendeu que éramos semelhantes. E foi empurrada pelo instinto do caçador que está em perigo de competição: desde o início que me considerava como uma ameaça potencial, como um desafio que aceitou. E no final, acabou por se revelar melhor do que eu.

Embora eu tivesse uma compreensão suficiente do que se estava a passar, a minha resistência desapareceu completamente diante dos seus humores sanguíneos. Depois de drenar o meu corpo de cada stock de energia psicossomática que eu tinha, de cada desejo de vida, ela começou gradualmente a drenar-me economicamente.

Eu costumava gastar muito dinheiro sem limites. Ela estava apenas a usar as suas exigências financeiras irracionais para obter tudo de mim. E com o passar do tempo e com o exercício de mais poder sobre mim, as suas exigências tornaram-se ainda maiores. Fui empurrada para os limites da minha capacidade financeira e em muitos casos até os ultrapassei. E depois chegou o momento em que a fonte secou, e dei por mim a dever dinheiro a todos os meus amigos.

Ela não parou por aí; só não foi suficiente para ela que eu cheguei ao fundo do poço. As suas necessidades estavam a aumentar espectacularmente. Ao mesmo tempo, a quantidade de dinheiro que eu podia gastar com ela estava a diminuir de dia para dia!

A minha incapacidade de lhe oferecer o que ela pensava ser necessário tornou-se um doce na sua boca. E isto minou a minha determinação e confiança. Ela implantou em mim a ilusão de que eu era a única pessoa a quem ela podia recorrer para pedir ajuda, a única pessoa que restava neste mundo para a apoiar. Só isto contrariou as minhas resistências e destruiu todas as minhas dúvidas.

Ivana tinha passado por muita coisa na sua vida. Ela cresceu na vida nocturna e sabia muito bem o que eram a vida nocturna e os circuitos. Os seus olhos por trás da sua aparente inocência pareciam saber muito mais do que estavam a testemunhar. Para Ivana, a lei era uma carta em branco, desde que ela pudesse evitar as consequências dos seus actos de forma flexível. No entanto, eu não estava a ignorar a ilegalidade. Devido à natureza do meu trabalho, toda a noite tinha a ver com pessoas que carregam desejos e necessidades variadas e desconhecidos. A vida nocturna, que esconde completamente quaisquer coisas e segredos feios, é um factor essencial para o desenvolvimento de comportamentos ofensivos.

Eu sabia tudo isto tanto do lado bom como do lado mau. Já tinha vivido tempo suficiente à noite para conhecer todas as armadilhas possíveis. Mas nunca me tinha imaginado do lado oposto da lei, embora conhecesse muitas pessoas que tinham ocupações que, por definição, eram ilegais.

É claro que me propus repetidamente envolver-me activamente em actos ilegais, pois estas pessoas valorizavam muito os meus talentos, mas principalmente o meu empenho na lei do silêncio e a minha indiferença em relação ao que não me interessava. Contudo, a minha imoralidade atingiu sempre os limites aceitáveis que me permitiram manter a minha liberdade.

De facto, sempre tive medo de ir além da lei. Mas a inesperada entrada de Ivana na linha da frente da minha vida mudou a minha perspectiva. E fui deliberadamente arrastado para a rua do desespero e da escuridão, incapaz de assistir ao drama de mim próprio. Comecei a sentir que já não estava consciente do que se passava na minha vida, do que poderia ter um impacto sobre mim. As minhas acções eram estranhas para mim próprio.

Tão incapaz de lidar com as exigências de Ivana, a rua da ilegalidade tornou-se uma avenida larga que me convidava a atravessar.

A pressão de Ivana e os meus conhecidos pessoais em vários circuitos ilegais facilitaram as coisas. Comecei como traficante no meu local de trabalho, ou seja, todas as noites vendia, sempre em nome de outros, pequenas quantidades de drogas como comprimidos estimulantes, barbitúricos, ecstasy e, claro, cocaína. Com o passar do tempo e com o aumento da confiança dos clientes e dos chefes em mim, a lista de drogas foi também enriquecida com heroína.

O menu da morte estava completo e incluía quase tudo. No início estava assustado; em cada transacção estava a ficar com suor frio. Os meus joelhos estavam inadvertidamente dobrados, enquanto um tremor de terra furava todo o meu corpo como uma vibração sísmica. Em cada pessoa desconhecida com quem tinha a ver, via um potencial agente da polícia que me ia prender. Esta incerteza sobre as consequências dos meus actos, a incerteza de cada momento, foi o que me fez desvanecer os nervos. Como me sentia já não era importante para mim ou para mais ninguém, e particularmente para Ivana. As suas palavras eram uma ordem para mim; não havia mais resistência da minha parte.

No entanto, toda esta pressão que sentia começou gradualmente a ser aliviada pelo influxo sempre crescente de dinheiro para a minha vida. O dinheiro era, afinal, muito e foi um factor que melhorou um pouco o meu estado de espírito. Foi um meio de me ajudar a satisfazer algumas das necessidades urgentes e a satisfazer com sucesso as exigências de Ivana. O estranho, porém, é que, depois de ultrapassar o choque inicial, a nova situação começou a interessar-me. Vi-me a entregar-me a todas estas ocupações ilegais com um calor sem precedentes. O cheiro da ilegalidade infundiu-me o corpo, rolou pelas minhas veias, e rejuvenesceu a minha existência. Foi um substituto da minha felicidade há muito perdida, um prazer que cativou a minha mente. Toda a incerteza da minha própria existência entusiasmou-me. Por outro lado, as minhas ocupações ilegais foram um meio de escapar à realidade insalubre que estava a viver, de todos os problemas que enfrentei com Ivana. Era a minha saída da passividade em que tinha caído e de aumentar a minha confiança; um poder interno emergente que abanava as bandas da minha subordinação à Ivana.

A sua magia começou a desvanecer-se, e eu estava a ficar emocionalmente alienado dela. Não tinha pensado que envolver-me na ilegalidade iria regenerar pedaços do meu antigo eu que eram inspirados por uma nova sensação de poder e uma sensação de resistência. Mas ela sabia como se adaptar rapidamente a situações novas e inesperadas. Era ela que ia terminar o nosso filme após seis anos de convivência, uma vez que não restava nada na minha vida que pudesse ser explorado por ela. Ela decidiu que estava na altura de colocar o meu nome na lápide que me iria cobrir. Por isso, o tempo começou a recuar para mim. Uma manhã, quando regresssei do trabalho, Ivana já tinha partido, simplesmente, com os seus pertences e todo o dinheiro que tinha em casa, o que não era pouco. O seu desaparecimento não me incomodou muito; pelo contrário, aliviou-me. Mas aconteceu algo que eu nunca pensei ser provável. Ao meio-dia fui despertado pelo toque

prolongado da campanha da porta da frente. À porta havia polícias com um mandado de busca para a minha casa. O que se seguiu foram longos e exaustivos interrogatórios, prisão preventiva, processos judiciais e finalmente uma pena de prisão de vários anos por tráfico de droga; pois eu tinha transformado a minha casa numa loja de droga. E é claro que encontraram não só drogas, mas também balanças de precisão. Esta foi uma prova muito má, pois as balanças foram utilizadas para preparar as doses que estavam à venda. E tudo isto era do conhecimento de Ivana. E como soube mais tarde, a polícia chegou à minha porta na sequência de um telefonema anónimo feito no início da manhã do dia em que ela desapareceu.

No entanto, eu também fui responsável! E mais uma vez fui vítima não de Ivana, mas da minha auto-estima. A arrogância que tive, devido à recuperação da minha confiança outrora perdida, mas também devido à sensação intoxicante de poder que surgiu dentro de mim pela ideia de ser ilegal, foram, em última análise, os factores que me fizeram esquecer completamente todos os perigos do armazenamento de drogas no meu lugar. Eram provas agravantes; sem elas, a polícia não teria provas tangíveis contra mim, apesar de qualquer denúncia contra mim.

Após quatro anos consecutivos na prisão, apercebi-me de que nada realmente importa. O tempo que tenho passado na prisão tem-me dado o benefício de um pensamento claro e de um julgamento justo. As escolhas erradas do passado ensinaram-me muita coisa. O erro deixa de ser um erro, quando se é ensinado por ele. A vida, por mais fácil ou difícil que possa parecer, funciona sempre sob a lei do "dar e receber". Por isso, o que dei a esta vida, tomei-o de volta.

Claro que, embora no início me sentisse bastante inseguro - ou melhor, assustado - à luz da prisão, agora habituei-me a este ambiente desumano. Por vezes, porém, a verdadeira prisão pode ser salvável em relação às barras invisíveis em que nos autobloqueamos. E para qualquer pessoa que tenha passado pela prisão de Ivana, esta prisão parecerá uma brincadeira de criança.

O único pensamento que ainda me mantém de pé é que qualquer coisa que não me possa matar, por definição, torna-me mais forte.

E se for forte, cheio de sonhos para o futuro, então nenhuma prisão, seja qual for o ferro e o cimento que tenha, pode privá-lo da esperança e da fé. A visão de si próprio mantém-no vivo.

Agora, quanto a Ivana, para dizer a dura verdade, não estou a pensar nela. A sua imagem começa a desvanecer-se na minha memória. Ela é uma pessoa que vive longe, algo que eu não consigo definir. Mas o que permanece inesquecível, são as lições de vida que lhe tirei. Percebi quão alto o orgulho pode atirar-te, mas também quão acutilante pode ser a tua humilhação. Claro que, se alguma vez trago Ivana à minha mente, a primeira coisa que me vem automaticamente à cabeça é que ela era uma vampira energética, uma criatura complexa e dinâmica, incapaz de gerir o seu sucesso. E seja qual for o mal que tenha feito aos outros, seja qual for o desastre que tenha causado, tudo o que ela

realmente queria era livrar-se dela. Claro que nunca mais ouvi falar dela desde então e só desejava que ela estivesse bem no seu lugar e que se mantivesse longe de mim.

Afinal, se não fosse Ivana, eu não teria percebido que tipo de pessoa eu sou, quanta dor teria causado aos que me são mais próximos. Não tinha percebido que a egocentrismo é um esporão venenoso. Ivana era exactamente o que eu era, e é por isso que já não posso estar zangado com ela. Amargura sim, frustração sim, eu sinto. Mas não faço maus pensamentos; pois a vida é demasiado curta para caber tão mal. E os nossos passos na vida são apenas nossos. Eu deveria ter tido muito mais cuidado!

36. O meu pai transformou-me num criminoso

Sou o filho mais velho de uma família de cinco filhos. Nasci numa aldeia da Roménia em situação de pobreza e carência. A minha mãe era uma mulher calma, tentando criar os seus filhos. Ainda assim, o meu pai era uma pessoa dura. Não estava a trabalhar, mas conseguiu trazer dinheiro para casa. Eu não sabia como ele o ganhava, mas nós conseguíamos pagar as contas. A minha mãe não se atrevia a perguntar-lhe como é que ele conseguia. Ele saía de manhã cedo, voltava ao meio-dia, deixava o dinheiro na mesa, dormia, voltava a sair e voltava à noite quando estávamos todos a dormir.

Uma manhã, por volta das 7, acordou-me e disse-me que estava na altura de eu também ganhar dinheiro e de me tornar o único a alimentar a família. Ele estava cansado e queria descansar. Levou-me a um pequeno café e apresentou-me a alguns dos seus amigos. Eles estavam a discutir algumas coisas de que não me lembro. Levaram-me no carro e foram para uma cidade maior. Explicaram-me o que tinha de fazer. Cometi o meu primeiro assalto nesse dia. No início, foram alguns pequenos furtos de transeuntes, lojas, para que eu pudesse praticar. Queria deixar o meu pai orgulhoso. À tarde, regressávamos à cafetaria, discutiam com o meu pai o meu progresso e dividiam o dinheiro. Eu não levaria nada, nem a minha família. O meu pai ganhava muito dinheiro, mas dava pouco ao resto da família.

Isto prolongar-se-ia por muito tempo. Sempre que eu trazia dinheiro de volta, o meu pai era muito feliz, mas ele batia-me em alturas em que não havia saque. As marcas no meu corpo ainda doíam. A minha mãe nunca me perguntava onde eu estava, o que eu fazia. Ela apenas aceitava silenciosamente o que lhe dávamos e tratava das tarefas domésticas. Ao crescer, também me senti responsável pelos meus irmãos. O nosso pai tinha começado a beber e a ser violento para connosco. Em todo o caso, ele começava a bater-nos sem parar. Uma noite lutámos. Tudo o que eu queria até esse momento era que ele se orgulhasse de eu fazer bem o trabalho; isto é, roubar e ganhar dinheiro. Nessa noite, regresssei a casa e todos choravam. Tinha havido uma luta entre ele e a minha mãe. Eu desfocei-o e empurrei-o com tanta força que ele caiu na esquina da mesa e perdeu a consciência.

A minha mãe disse-me para sair, provavelmente por medo, porque ninguém sabia se eu o tinha magoado. Saí imediatamente e fui para casa de um amigo que era meu parceiro no crime. Nunca regresssei a casa.

Tinha aprendido a viver com estes pequenos furtos e podia sustentar-me. Pensava frequentemente na minha família, mas não me atrevia a voltar. A dada altura, conheci a minha mulher, apaixonei-me e casei-me num curto espaço de tempo. Decidi mudar de vida, uma vez que logo tive uma família minha. Fiz muitos trabalhos que não me agradaram. Fi-lo durante algum tempo e depois parti. Havia sempre dinheiro para a minha família, mas eu ganhava-o de outras formas.

A dada altura, um velho amigo visitou-me. Ele era um dos meus antigos parceiros. Falou-me de um grande trabalho que me traria muito dinheiro. Planeámos todos os pormenores durante muito tempo e também conheci todos os outros parceiros. Foi o primeiro trabalho que me traria tanto dinheiro. Foi um acerto de contas, um golpe de gangue. Cometi o meu primeiro assassinato. Fiquei chocado.

Mais tarde, envolver-me-ia em trabalhos semelhantes. Eu era rápido, inteligente e eficaz. Claro que não guardava o dinheiro para mim, tomava conta da minha família para que não perdessem nada, uma casa, um carro, dinheiro para gastar. Não pensei que eles sentissem a minha falta. Estou a pensar nestas coisas agora. Começámos a invadir casas, centros comerciais e bancos, e claro que também estivemos envolvidos em outros êxitos. Roubar e matar tinha-se tornado um costume.

Em tal trabalho, alguém dos parceiros traiu-nos. Fomos apanhados e todos os casos em que estávamos envolvidos começaram a desenrolar-se. Fui detido em muitas penitenciárias. Não tenho visto os meus filhos crescerem. Pensava que a minha família só precisava de dinheiro. Queria um futuro melhor para os meus filhos, para que não lhes faltasse nada. Mesmo assim, eles não me tinham em casa, como eu não tinha o meu pai em casa. Eu não queria tornar-me como ele. Mas, só consegui fazer o que me foi ensinado. Penso que a única coisa em que consegui, foram os meus filhos. Perdi muitos anos na prisão, mas acho que me tornei mais sábio. Vou à escola, estudo. Passei muito tempo na prisão, vi muitos comportamentos e decidi como quero agir quando sou libertado. Quero cumprir a minha pena e voltar para a minha família. Essa é a minha razão de viver.

37. Um novo começo...

Nasci numa cidade perto de Constança na Roménia. Lembro-me de ser uma criança muito difícil desde a minha primeira infância, o que inevitavelmente criou conflitos com os meus pais que me costumavam bater para me disciplinar. Foi principalmente a minha mãe que o fez, porque o meu pai trabalhava numa cremaria o dia todo e eu não o via com frequência. O meu irmão era seis anos mais velho do que eu e não me dava

atenção. Ele tinha os seus próprios amigos e era como se eu não existisse sequer para ele. Eu procurava a sua companhia na veia. A única forma de chamar a sua atenção era irritá-lo, o que quase sempre acabava por me espancar.

Cresci no hábito de roubar coisas desde que era jovem. Comecei a roubar dinheiro da minha casa e depois roubei coisas da casa dos meus amigos. Não éramos ricos, mas o meu pai providenciou para nós. Contudo, este hábito de roubar podia ser devido a uma demonstração de bravura, ou mesmo a algum sentimento de inferioridade, já que todos os meus amigos eram ricos, sendo os seus pais médicos e advogados que ganhavam muito dinheiro nessa altura. O triste era que sempre que eu era apanhado, os meus pais batiam-me muito. Habituei-me a este castigo, por isso nada me impediria de roubar. Na verdade, roubava de qualquer lugar a que pudesse ter acesso, tais como as casas da família, amigos e pessoas que conhecia.

Tudo até que uma coisa me impediu de roubar durante algum tempo. Um dia, visitei a casa do meu tio, o irmão do meu pai. Fiquei tentado a roubar muito dinheiro desde que tive a oportunidade de o fazer. Eu tinha 13 anos de idade. Assim que a minha mãe soube, amarrou-me a uma árvore no nosso quintal e bateu-me com um arame. O meu corpo estava cheio de nódoas negras. E como se isso não fosse suficiente, assim que o meu pai chegou a casa e soube do incidente, também me bateu.

Tirando isso, mantiveram-me castigado em nossa casa durante todo o Verão. No primeiro mês, mantiveram-me fechado em casa. No resto do Verão, permitiam-me sair até ao nosso quintal. Isso era difícil para mim porque eu via todas as outras crianças a brincar e a correr enquanto eu ficava no nosso quintal. Os meus pais sentiam-se muito mal com este incidente. Acharam que era uma enorme vergonha. Uma vergonha tal que continuariam a castigar-me, arrancando-me as unhas com uma caneca. Cada vez que se lembravam disso, encontravam um novo castigo. Foi assim que se sentiram envergonhados. E como era uma vergonha tão grande, venderam a nossa casa e mudámo-nos para o centro da cidade, num bloco de apartamentos.

Voltei à escola e na Escola Secundária participei na Equipa Nacional de Juventude de Boxe da Roménia. Eu era duro. Costumava ser violento em todas as circunstâncias da minha vida, possivelmente como uma demonstração de bravura, ou talvez porque estava plenamente consciente de quão forte eu era e queria usar esta força para me sentir forte. Então um dia dei um murro num bar para me exhibir a uma rapariga e acabei na prisão porque a vítima caiu e foi morta. A minha primeira vez na prisão foi quando eu tinha 17 anos de idade. Era uma prisão juvenil. Foi duro. Todos os dias estava cheia de violência. Entrámos em lutas durante todo o dia. Estava assustado desde que a violência prevalecia. Saí quando tinha 19 anos de idade. Ainda não tinha terminado o liceu. Trabalhei e fui para a escola nocturna para terminar o liceu. Quando o fiz, passei nos exames para o instituto agro-técnico em Bucarest. Pela primeira vez na minha vida, sentia-me orgulhoso de mim mesmo. Os meus pais também. Fiquei orgulhoso por ter conseguido isso.

No entanto, o meu comportamento delinvente continuou. Durante muito tempo, aterrorizaria os ciganos. Consegui fazê-los afastar-se do local onde estavam alojados. Fui muito violento com eles como se os quisesse extinguir.

Passei o primeiro ano da universidade a beber muito. Bebi tanto que perdia o controlo e me metia-me em brigas. Parei quando disparei acidentalmente contra o meu amigo e parceiro. Pedi o seu perdão. Ajoelhei-me diante dele e pedi desculpa. Fiquei devastado. Não éramos apenas amigos e parceiros, éramos irmãos. Ele aceitou as minhas desculpas e fez-me jurar que eu deixaria de beber. E parei. E foi assim que eu parei.

Não acabei a universidade. Passei apenas o primeiro ano. Entrei no jogo. Tinha duas opções. Ou ir para a prisão ou desistir da universidade. E por isso tive de desistir da universidade.

Depois de algum tempo conheci a minha mulher. Apaixonei-me por ela. Casei quando tinha 25 anos de idade. Tinha um emprego regular e uma vida regular. Depois, foi-nos dada a oportunidade de atravessar as fronteiras e mudámo-nos para a Grécia. Em particular, viemos viver para a Grécia, perto de Salónica, perto dos nossos familiares que trabalhavam nas pedreiras de mármore. Dois meses mais tarde, tive de obter a cidadania. Fomos para Atenas, mas foi-nos pedido que regressássemos à Roménia. Tivemos a oportunidade de fugir e assim o fizemos. Regressámos a Salónica. A partir desse momento fomos fora-da-lei. Foi então que a minha acção ilegal começou com amigos que também tinham vindo da Roménia. Beber e ficar fora até tarde tornou-se a minha vida. Depois de um incidente violento - bati em alguém num bar enquanto estava a beber - dei por mim na prisão em Diavata. Fui condenado a 8,5 anos de prisão porque a vítima disse que eu o tinha roubado. Não falava grego e dei por mim na prisão durante 3 anos quando escapei.

Depois comecei a roubar. Apanhava o autocarro para várias cidades, realizava alguns assaltos e voltava. Andei por várias cidades a ganhar um dólar rápido. Após um acidente de carro que o meu parceiro teve, e o seu testemunho pessoal, fui preso e enviado para a prisão.

Fui encarcerado durante todos estes anos. Está quase na hora de ser libertado. Quero voltar para a minha família. Quero explicar tudo ao meu filho. Uma noite sonhei com o meu pai, que pediu desculpa por não ter estado lá por mim durante todos aqueles anos. Respondi que pelo menos ele estava lá. Eu tinha estado ausente da vida do meu filho durante todos estes anos. Anseio por voltar a casa e tentar conhecer o meu filho. Para começar a nossa relação desde o início. Um novo começo...

38. Rotas não subterrâneas

A minha vida mudou da primeira vez que fui para a prisão, o que aconteceu por acidente. Foi um erro, como acabou por acontecer. Fui ao Departamento de Polícia para obter uma autorização. Assim que viram o meu nome, mandaram-me lá para cima, para o Departamento de Segurança. E disseram-me que tinha havido um mandado contra mim durante seis meses e que tinham de me prender! Perguntei-me o que seria esse mandado e por que razão não tinha sido notificado. Disseram-me que tinha sido acusado de tráfico de droga! Eu não sabia de nada.

Até então, não tinha quaisquer contactos com a Polícia. Já vivia há muitos anos na América. Na prisão de Nafplio fui informado pelo meu advogado que alguém que tinha conhecido me tinha dito que eu era líder no tráfico de uma grande quantidade de haxixe. Eu neguei! Nunca aceitei o mandado. E quando me foi mostrado, ficou claro que a assinatura no mandado não era minha, como também foi confirmado por um especialista por escrito que eu tinha contratado.

A minha primeira experiência na prisão foi dolorosa. Enquanto me perguntava sobre tudo, fui deportado para outra prisão. Encontrei-me em Korydallos por mais nove meses.

Descreveria a vida lá como uma selva. Não a desejaria nem mesmo ao meu pior inimigo! Até contratei um pobre homem para fazer a minha casa por apenas um maço de cigarros e dez euros por mês. Sem dinheiro não se pode sobreviver em nenhuma prisão.

Após nove meses, fui a tribunal. Lá, apesar de o Procurador ter sugerido que eu estava inocente, os juízes não estavam convencidos e eu fui condenado a cinco anos de prisão em liberdade condicional. Este caso ainda está pendente! E, após muitos adiamentos, saí. Continuei os meus negócios e vivi com a minha mulher. Os meus filhos estavam no estrangeiro.

Mas no ano seguinte prenderam-me novamente com uma acusação semelhante, mas esta prisão foi também falsa e falsa. Confiei num homem que tinha conhecido em Korydallos. Quando saímos, ele implorou-me que recebesse de Itália por correio um pacote contendo dinheiro que precisava para o seu advogado. Mas era um pacote que continha cocaína húmida. Tudo foi concebido, uma vez que a polícia me prendeu logo no momento em que recebi a encomenda. Assim, fui novamente levado para a prisão de Korydallos. Fiquei lá durante onze meses; nas mesmas condições da selva; ou pior ainda, quando um motim na prisão rebentou, causando depois uma crise.

Para mim, estas coisas eram incompreensíveis. Vi a Grécia de uma forma diferente, pois tinha dezoito anos quando parti e quando regresssei pensei que a Grécia se tinha tornado um país civilizado e desenvolvido. Pensava que muitas coisas tinham mudado após tantos anos que eu estava ausente. No entanto, é uma porcária para mim...

Tive de confiar na minha própria vida e na minha família. A minha mulher está lá fora. Enquanto um dos meus filhos está na América, o outro vive aqui. Eles apoiam-me, porque

foram educados desta forma. Eles sabem que têm de ser amáveis e pacientes, quer em tempos bons quer em tempos difíceis.

Eu sou velho. Eu nunca causaria qualquer problema. Quando vi com os meus olhos que havia um motim na prisão, senti que muitas vidas estavam em perigo! E o tempo passava, até que os 11 meses estavam fora e o segundo tribunal estava lá. Desta vez as coisas eram difíceis, porque devido a alguns truques legais eu podia ser condenado com uma sentença de prisão perpétua!

Aí confirmei que o sistema é muito mau! Assegurei-me de como funciona. Agora tinha todas as provas nas minhas mãos e sabia o que se estava a passar ali! O meu medo era grande, porque a minha vida e o meu futuro estavam em perigo. Tive de trabalhar no subsolo para escapar ao segundo tribunal.

Penso que voltei a trabalhar na ilha onde tenho uma loja com a minha filha e que as coisas estão a começar a melhorar.

Em 2018 a minha prisão terminou e a minha segunda loja será lançada. Abre ao fim de 7 anos!!! Estou contente.

Nessa altura, já tínhamos compreendido toda a situação. Em todos os sistemas tudo é possível, mas eu gostaria que fosse correcto e justo! Só estou interessado nisto, quando chegar o momento do meu tribunal. É o dia 16 de Maio! Tenho o meu passado nas minhas costas, não sei como será difícil, mas vamos lutar contra isso. Nós temos os pontos fortes.

Neste momento, digo que talvez tenha sido bom recomeçar algo. Era esse o objectivo em tudo isto!

Claro que existe um problema terrível e eu nunca deixarei de lutar para o ultrapassar. Esse foi o momento em que tive de separar a minha família. Tinha, evidentemente, acabado em 2015 devido às duas aventuras anteriores. A minha mulher tinha estado ao meu lado durante 25 anos! Ela era uma rocha, mas já não podia viver na Grécia, pois não estava habituada a viver neste sistema!

Ela disse-me que tinha de partir. Ela tinha toda a razão, e eu compreendi-o. Havia dois mundos diferentes para ela e para os meus filhos. É claro que eles estavam abalados. Eles também tiveram de começar as suas próprias vidas. Tiveram de voltar para a América. Mas a minha mulher está sempre ao meu lado, mesmo que ela viva tão longe. Estamos a comunicar um com o outro, porque somos uma só alma.

Quero passar mais tempo a lutar para mudar algumas coisas neste país. Desde jovem que sou a favor da igualdade social e da justiça. Sinto-o, tenho-o em mim, e herdei-o do meu pai. Talvez eu seja terrivelmente romântico, mas mesmo uma pequena mudança neste país será algo. E eu ficarei muito feliz. Bem, vou experimentá-la!

39. Sonhos falhados

Lembro-me muito jovem no início da minha vida. A minha vida começa no meu país de origem, na Síria. Fui à escola sendo uma criança simples e feliz por ter amigos e por partilharmos muitos momentos. Adorava o futebol e jogávamos sempre com os meus amigos.

O meu pai arquitecto gostava muito do seu trabalho, enquanto a minha mãe tomava conta da casa e da família. Éramos 4 irmãos, 3 rapazes e 1 rapariga. Eu era o irmão mais velho! Vivíamos em silêncio, até que a guerra rebentou. Eu tinha 19 anos e o meu pai perdeu o seu emprego por causa de um problema político, pelo que tivemos de deixar o país e viajar para o estrangeiro. O nosso destino era a Alemanha. Lá o pai poderia encontrar um bom emprego; ele poderia fazer o que tanto amava!

O pai aprendeu com amigos que podíamos viajar primeiro para a Turquia e de lá para Itália e Alemanha de barco. Isto tinha de ser feito de qualquer forma, a pé, a pé, ou viajando ilegalmente de noite num autocarro. Era difícil para toda a família junta! É diferente viajar sozinho de forma ilegal do que toda a família viajar junta! A decisão foi tomada.

A ajuda de um amigo da família foi importante. Ele levou-nos de carro até à fronteira e outra pessoa mostrou-nos a rota que tínhamos de seguir, a rota para chegar à Turquia. Conseguimos chegar à Turquia ilegalmente e o traficante pediu a quantia que queria levar-nos de barco da Turquia para Itália.

O dinheiro estava lá para dar! O pai tinha calculado a quantia certa para a nossa primeira transferência. Conseguimos entrar a bordo e chegar a Itália. Tudo estava bem. A viagem para Itália durou 4 dias. Mas no dia 2 o nosso barco foi parado por uma patrulha finlandesa e as armas foram levantadas para inspecção. Fomos transportados para a Grécia, tendo as nossas cabeças abaixadas. O condutor do barco foi o primeiro a embarcar no barco finlandês porque era o líder da viagem. O resto do grupo viajou acompanhado pelos soldados durante toda a noite. Após a chegada à Grécia, fomos transferidos para o Centro de Detenção de Refugiados.

Eu estava na prisão. A viagem de sonho para uma vida melhor não chegou ao destino que queríamos. A minha vida mudou e agora tinha de viver de uma forma completamente diferente. A minha família estava dispersa. Tornou-se em pedaços.

Fui transferido para a prisão de Korydallos. Havia lá muitas pessoas; muitos reclusos; muitas pessoas desconhecidas. Os meus irmãos estavam noutra lugar. O resto da família permaneceu no campo; até que o pai, a mãe e a irmã conseguiram partir para a Alemanha.

Tive de esperar um mês e meio na prisão. Tentei conhecer algumas pessoas lá, para fazer alguns amigos. E assim o tempo foi passando, mas foi muito difícil!

Fui libertado e tive de encontrar um emprego. Até que alguém sugeriu que eu ganhasse dinheiro rápida e facilmente. E eu decidi: a minha resposta foi sim! E assim foi!

Tráfico de droga, o que significava trabalho! Finalmente, eu tinha um emprego; até que me prenderam. E depois de volta à prisão, para o mesmo lugar; de volta a uma sala de prisão. E agora estou a pensar, qual foi a viagem, qual foi o destino. E pergunto-me se a Guerra ou a Paz será melhor para o homem? As escolhas da vida têm consequências na vida ...

40. Vida dupla

Nasci e fui criado na Albânia até aos 6 anos, quando cheguei a uma aldeia na Grécia com a minha família. Todos os nossos vizinhos nos receberam, cuidaram de nós, trouxeram-nos roupa, por isso a nossa nova vida começou. Os nossos pais estavam a trabalhar, e tudo estava bem, apesar de sermos pobres.

Eu chumbei no liceu e não fiz nenhum exame. Decidi que tinha de trabalhar para ajudar a minha família. Fiz muitos trabalhos pesados. Quando eu tinha 19 ou 20 anos, o meu tio, que vivia connosco, foi apanhado por falta de papéis adequados. Ele também tinha algumas drogas escondidas em nossa casa e, quando foi apanhado, disse-me para as levar e deitá-las fora. Não sei porquê, mas em vez de as deitar fora, guardei-as. E foi aí que tudo começou.

Conheci algumas crianças que estavam a fumar, dei-lhes algumas coisas de graça, e lentamente o germe para comércio e uso começou a entrar em mim. Depois de esgotar a primeira quantidade, comecei a comprar a alguém que conhecia na cidade e a vender. Passei muito tempo com ele, mas também trabalhei com o meu cunhado todos os dias. Tive uma vida de manhã e outra de noite. Os meus pais não entendiam nada; eu escondia-a muito bem. Na minha aldeia, as pessoas pensam em mim como o melhor miúdo. A verdade é que eu não me sentia muito bem, mas pensei em ganhar algum dinheiro e parar depois. Eu não o queria só para mim. Pensei em começar um trabalho meu ou arranjar uma casa para os meus pais. Nunca fui um viciado.

Durante algum tempo, as coisas descontrolaram-se. Costumava sair muito, usar drogas, ir com este meu amigo a bares com mulheres e sentar-me lá toda a noite. Ao mesmo tempo, eu estava com a minha namorada de tenra idade. Ela não sabia o que eu estava a fazer. Ela ficou a sabê-lo demasiado tarde, e nem sequer um quarto dele. Bem, nessa altura, conheci alguém e envolvi-me num assalto. Foi o maior erro da minha vida. Eu estava na ilegalidade, mas nunca pensei em fazer um assalto, não gostei.

Foi no período de crise que as pessoas retiraram o seu dinheiro dos bancos. Ouvimos dizer que alguém tinha muito dinheiro em sua casa, e eu estava convencido, porque no início não era eu quem entrava e fazia o roubo. Encontrei outro amigo meu da Albânia que estava envolvido (com roubos), e porque o tipo que ia entrar na casa estava a recuar, o outro amigo foi deixado sozinho, por isso fui eu que tive de entrar. Até ao último

minuto, tive dúvidas porque me foi dito que havia crianças em casa. Mas o meu amigo garantiu-me que o íamos fazer sem que ninguém ouvisse nada, por isso entrámos.

No início tudo estava a correr como planeámos. Entrámos, apenas acordámos a mulher, não a magoámos de todo, encobrimo-la para não pensarmos que queríamos outra coisa, apenas lhe pedimos o dinheiro e estávamos prontos a sair de casa. Mas, enquanto o meu amigo estava à procura, e eu estava sentado com a mulher, o filho dela acordou para ir à casa de banho. Naquele momento, senti-me envergonhado. Depois, a sua filha também acordou, e as coisas pioraram, porque a sua filha ficou assustada e eu senti-me ainda pior. Finalmente, a minha amiga não encontrou o dinheiro de que nos falaram, pedimos desculpa pelo erro, e fomos embora.

Na manhã seguinte, a minha amiga foi para a Albânia e eu fiquei na aldeia e continuei a trabalhar. Estava a tentar esquecer o assunto. Após cerca de um ano, não me senti tão mal. Entretanto, estive sempre envolvido com drogas. Uma manhã em que não tinha estado a trabalhar, a minha irmã acordou-me. Ela tinha ido ter com a minha namorada, com quem estávamos agora noivos, e tinha visto a suacasa de cabeça para baixo. A polícia estava lá à minha procura.

Eu tinha drogas escondidas tanto na minha casa como noutra casa da aldeia. Vou lá, levo-as, ponho-as no meu carro e escondo-as na montanha. Joguei fora os telefones, e penso ir e entregar-me. A polícia tinha bloqueado a aldeia inteira. Por isso, fui apanhado. Até que fui à esquadra, não sabia exatamente porque tinha sido apanhado, pensava que era por causa das drogas, não tinha pensado minimamente que era por causa do assalto. Penso que tinha então cerca de mil euros em casa. A polícia queria sobretudo saber mais sobre os outros que nos deram o trabalho. É claro que não falei, porque sabia o que ia acontecer, e assumi tudo sozinho.

Fui para a prisão pela primeira vez. Lá, as coisas eram muito mais difíceis e qualquer movimento que se fizesse tinha de pensar dez vezes sobre isso. Com o tempo, fiquei a saber com os outros, mas não me envolvi muito com eles, só me meti na minha vida. Em tribunal, tudo correu bem. Fui julgado durante 12 anos, mas eles deram-me uma segunda oportunidade com uma fiança de 15.000 euros. Não tinha esse dinheiro, mas dentro de 10 dias os meus cunhados e os pais da minha noiva encontraram-no e deram-mo. Estive lá dentro durante um ano e 15 dias e quando saí, comecei imediatamente a trabalhar novamente com o meu cunhado.

Estive a trabalhar todo o dia, e gostei. Sempre gostei de trabalhar, mas senti que o dinheiro não era suficiente para mim, queria fazer tudo rapidamente. Eu estava na aldeia e, como todos sabem, quando se sai de uma prisão toda a gente olha para nós de forma um pouco estranha e, no início, era um pouco difícil. Isso mudou após a mudança de uma família rica e muito boa, para a qual a minha sogra trabalhou e que todos respeitavam. A mulher desta família tinha-me visto um dia passar pela praça central com a minha cabeça a olhar para baixo e disse-me que achava que eu precisava de uma segunda oportunidade. Assim, porque iam para o Canadá, deram-me a mim e à minha noiva uma casa muito agradável que tinham na aldeia, com todas as despesas pagas. Consegui um

emprego melhor na cidade com mais dinheiro, angariei dinheiro e arranjei um carro para ir trabalhar e durante um ano e meio trabalhei assim.

Depois o homem que me meteu na droga voltou a entrar na minha vida. Ele também tinha estado na prisão durante muito tempo, e assim que saiu, encontrámo-nos para tomar café. Ele pediu-me que o ajudasse, mantendo algumas drogas na aldeia, porque não tinha onde as esconder. Pensei em "ajudá-lo", já que ele tinha acabado de sair da prisão, mas não para vender drogas e coisas do género. Então ele pediu-me novamente ajuda, desta vez com uma grande quantidade de drogas. Eu ajudei-o novamente, e foi aí que a estupidez aconteceu. Porque uma parte desta quantidade foi quebrada pela água. Assim, comecei a sentir que lhe devia, e ele devia a outros na Albânia e nós tínhamos de pagar-lhes. Assim, a mesma coisa começou de novo. Entretanto, a minha mulher e eu tivemos um casamento civil e estávamos a preparar-nos para o casamento religioso. Mas desta vez eu estava metido em muitos problemas.

Tinha tratado de me trazer as drogas à noite para as poder esconder, mas trouxeram-mas de manhã. Entretanto, o meu cunhado estava a chamar-me para ir trabalhar porque queria ir para outro lugar. Havia uma confusão na minha cabeça. Tive de esconder 100 quilos no espaço de uma hora e ir trabalhar depois. Descarregámo-los num local com o motorista que os transportava, para que eu pudesse ir à noite e escondê-los bem.

O que eu não sabia era que a polícia me tinha colocado sob vigilância, porque um mês antes de apanharem um miúdo com quem eu estava a falar, tinham encontrado uma mensagem minha no seu telefone. Quando viram o carro que passou pela praça central, observaram-nos e viram onde escondemos as drogas. Coloquei um saco no carro para não ter de ir duas vezes durante a noite e estacionei-o fora da casa que a mulher me tinha dado. Esse foi o maior erro que alguma vez cometi. Nunca lhe devia ter feito isto. Nem me devia ter incomodado com drogas enquanto estivesse em casa dela, porque o que ela fez por mim, não seria feito por ninguém. Deixei-os lá, levei as chaves do carro comigo para que a minha mulher não o pudesse levar, e, pensando que não fazia mal, fui trabalhar às 10:00.

Quando a minha mulher chegou do trabalho, encontrou a polícia em casa à minha espera. O carro estava em nome dela. A caminho de casa do trabalho, durante a tarde, vi dois polícias a sair de casa. Perdi a terra debaixo dos meus pés. Voltei para trás na minha bicicleta e saí. Não estava tão assustada com a prisão. Fiquei mais incomodado com o que eles diziam: "Vejam o que o albanês fez! Ele levou drogas para a casa da mulher que o ajudou".

Apanharam a minha mulher, um tio meu e o meu cunhado porque falámos ao telefone. Escondi-me durante uma noite. Um disse-me "vai para a Albânia", a minha irmã dizia-me "vai-te render". Finalmente entreguei-me durante a manhã seguinte. Queriam que eu lhes desse informações sobre os outros, mas não se envolveram muito. Se já estive na prisão antes, não lhe pedem muito. Fomos ao gabinete do procurador, e eu estava a pensar em deixar o meu pessoal ir. A minha mulher estava uma confusão. Eles deixaram-nos, e eu fui

para a prisão, e estive lá durante um ano e meio. Depois, estava a pensar se ia acabar com a minha mulher. Não nos separámos, claro, porque estamos juntos desde muito novos.

Penso que é melhor que tenha sido assim, porque a primeira vez que fui para a prisão, não pensei muito bem nas coisas. Não me apercebi quando entrei e quando saí. O que na altura não compreendi um ano inteiro na prisão, compreendi-o agora nos primeiros dois dias. Mas posso dizer que as coisas estão bem. Lá fora, todos me apoiam como o fizeram na primeira vez. Agora estou à espera dos dois tribunais de recurso que partiram. Já fui julgado, e tenho novamente a mesma sentença, 12 e 12 anos. E estou à espera para ver o que acontece se eu acabar com a prisão. Quero cair pelo menos sete anos e fazer uma fusão. E se eu não sair, pelo menos para ir para uma prisão rural e acabar mais depressa.

Depois gostaria de sair, porque vou ter um problema com os meus papéis quando sair. Não terei os documentos adequados, e talvez me levem à Albânia. Quase não tenho lá ninguém. Talvez na Alemanha ou Inglaterra eu seja capaz de constituir a família que quero. Por um lado, quero ficar aqui, porque há toda a minha gente, mas por outro não sei, parece difícil tentar novamente aqui, não me sinto bem. Quero afastar-me daqui. Tenho medo de voltar a meter-me em problemas. Não posso acreditar, mas por dentro estou a pensar se numa dificuldade vou voltar a fazê-lo e não quero voltar a fazê-lo. Penso que será melhor para nós se formos para o estrangeiro.

Não penso que se eu for e conhecer as pessoas que me ajudaram, serei capaz de lhes pedir desculpa. Mas se eu voltar após alguns anos, é tudo o que quero: pedir-lhes desculpa e perdoar-me. Eu não quero outra coisa. Quero dizer, fazê-los compreender que cometi dois erros, não um, e um erro foi na casa deles, mas o que eles fizeram por mim está sempre dentro de mim, como algo muito importante para mim.

Essa foi a minha vida. Como alguém na KETHEA me disse uma vez, "nunca aprendeste a dizer não na tua vida", e foi isso que realmente foi. Onde era suposto eu dizer não, eu não o dizia. Eu estava com duas vidas. E eu estava a desempenhar tão bem o meu papel, que ninguém sabia que eu estava a fazer essas coisas. E eu fiz tantas coisas sem lei que ninguém aprendeu, mesmo numa aldeia onde tudo está a ser aprendido. Por isso, talvez eu pudesse ser apanhado mais cedo. Mas pronto, era só isso.

41. Vida por aventura

Desde tenra idade fui atleta no atletismo. Ao mesmo tempo, fiz treino de futebol e por volta dos 14 anos juntei-me a uma boa equipa, que me dava um salário mensal regular. Recebia 320 euros por mês. Além disso, trabalhei como peixeiro em mercados abertos, três a quatro vezes por semana, dependendo das necessidades do trabalho.

Parei a escola quando tinha 12 anos de idade. Frequentei o liceu durante três meses e fui expulso porque estava irritável e brigava com todas as outras crianças. Frequentei um par de escolas nocturnas, mas não consegui suportar e parei. Fui novamente quando estive em prisões juvenis.

Aos 17 anos tive um acidente. Estava numa mota e fui atropelado por um carro agrícola. Isto arrastou-me durante cerca de setenta metros. Estive na unidade de cuidados intensivos, em coma, durante quase dois meses. Após seis meses, levantei-me, saí do hospital e comecei a trabalhar de novo como peixeiro. Voltei para a minha equipa de futebol. Mas eles mandaram-me embora, pois não me puderam manter por causa dos ferimentos na cabeça que tive.

Seis ou sete meses mais tarde, fui para a Albânia. Lá conheci um primo. Ele tinha trabalhado durante anos no estrangeiro, na Europa. Cometeu roubos, trabalhou com mulheres, com drogas, com tudo. Perguntou-me se havia "empregos" para ele, no caso de vir para a Grécia. Respondi que sim, porque gostava de toda a parte do gangster, para dizer a verdade.

Vimos para a Grécia e começámos os roubos juntos. Eu, ele e onze outras pessoas. Até que houve uma operação policial e fomos todos presos. Lembro-me, eu tinha fama no bando, como aquele que não falava de nada. Eu tinha sido espancado durante mais de três semanas na esquadra da polícia, mas nem sequer assinei o meu nome. Fui para a prisão, como jovem. No primeiro dia em que lá fui, fui espancado pelos outros prisioneiros. Eles tinham este sistema, para qualquer recém-chegado, levavam-no para uma grande casa de banho e batiam-lhe para o quebrar. Após três dias na prisão, meti-me numa luta e bati em duas pessoas na cabina telefónica.

Após catorze meses naquela prisão, entrei novamente numa luta com quase toda uma ala. Durante essa luta, pela primeira vez, fui esfaqueado e apunhalei um dos meus reclusos. Fui deportado para outra prisão. Aí encaixei um pouco, coloquei as coisas no lugar.

De alguma forma tinha assumido o comando do rés-do-chão onde eu estava. Inscrevi-me e fui à escola regularmente; fiquei oito meses e fui libertado de lá.

Trabalhei de novo como peixeiro, durante um ano. Um ano depois, comecei de novo com os fora-da-lei. Comprei drogas e troquei-as. Gostava de sair e de ser procurado. E as pessoas que queria procurar por mim eram as que usavam drogas. Eu queria sair para as discotecas e estar entre aqueles que davam as ordens à noite.

Antes de conseguir o primeiro quilo, tinha conhecido uma rapariga da Roménia, Christina, que tinha vindo de férias para a Grécia. Tinha-me aproximado dela através da Internet e, por sorte, tanto para mim como para ela; ela desistiu da faculdade de direito e veio para ficar comigo. Ficámos juntos durante sete anos. Ela sabia o que eu estava a fazer. Claro que ela não gostava de tudo isto. Todos aqueles anos eu estava a ter uma guerra terrível por parte dos seus pais. Eles estavam a usar a polícia e os "bullyboys", porque de alguma forma eu roubei-a deles. De facto, fui a casa deles e tirei-a deles. Mas ela veio por sua livre vontade. Não pela força.

Em 2012 fui presa na rua porque transportava uma arma. O vice-comandante sabia o que eu estava a fazer, ele perseguia-me há anos, mas não me conseguiu apanhar no local. Revistaram a minha casa e encontraram cinco quilos de haxixe, três balanças, pés-de-cabra, capuzes, uma arma e levaram-me a mim e à Christina para o departamento. A rapariga passou cerca de uma semana na prisão. Quando fomos ao inspector, limpei a Christina; fiquei com tudo para mim e paguei a fiança por nós dois, porque aconteceu com boas pessoas. Tanto o inspector como o procurador quiseram levar-me a sair em condições restritivas. Devido aos ferimentos que tive devido ao acidente de viação e aos meus documentos de incapacidade, também posso dizer que eles sentiram pena de mim; eu tinha vinte e dois anos na altura, pelo que me deram uma segunda oportunidade.

Depois disso, continuámos a nossa vida com Christina em nossa casa. Continuei a usar drogas regularmente. Tinha experimentado cocaína, mesmo antes do acidente. Só cheirava cocaína ocasionalmente, duas ou três vezes por mês. Comecei a traficar muitos quilos de haxixe, 15, 30, 40 quilos, mantinha tudo em casa para poder trabalhar, ganhava muito dinheiro e envolvia-me com cocaína. Christina, é claro, não gostava destes.

Três anos mais tarde, conheci uma mulher grega. Uma mulher rica. Consegui extrair muitos milhares dela, que escondi num saco debaixo da minha cama. Este dinheiro era o capital para fazer venda de drogas por atacado. Lentamente entrei na cocaína e comprei muitos quilos. Neste momento, fiquei fora de controlo. Um ano mais tarde, comecei a fumá-la.

Paralelamente à relação que tinha com a mulher grega rica e Christina, ia também a estúdios com mulheres quase todas as noites e lá gastava o meu dinheiro. Gastava pelo menos duas a três mil todas as noites. Nessa altura, tinha muito dinheiro da droga. Isto durou dois anos.

Conheci uma rapariga que trabalhava lá. Uma rapariga muito bonita, do meu país. Apaixonei-me por ela. Acabei com a Christina, expulsei-a de casa. Durante um ano vivi naquela casa, mas também na casa da minha namorada. Ia a festas todas as noites para vender drogas que trazia comigo. Mas no Verão saí a correr. O meu negócio não estava a correr bem. Porque, infelizmente, nos últimos dois anos, tinha feito tanta cocaína que não me conseguia controlar, não conseguia gerir nada. Só me importava de beber cocaína e sair à noite para vender, fazer assaltos, e coisas do género.

Em agosto, fechei um negócio, para obter haxixe da Albânia. Juntamente com um amigo meu, fomos a Igoumenitsa. Tínhamos montado uma tenda na praia onde eu guardava a droga que me trouxeram das montanhas. Carreguei-as e trouxe-as para a Grécia. Entretanto, a polícia estava de olho numa criança de Corinto, que era minha cliente. Pouco antes de eu chegar, montaram um bloqueio para mim e levaram-nos à polícia. No início não encontraram as drogas no carro, porque eu as tinha bem escondidas. Tiraram-me as algemas das mãos e eu estava pronto para partir. Mas depois arranjaram um cão treinado para procurar e ele encontrou-os.

Eu fui para a prisão. Eu ainda tinha uma relação com o meu compatriota. De facto, enviei os meus pais à sua família na Turquia, onde eles viviam, para a procurarem. Os meus pais

disseram-lhes que eu trabalhava em navios e que estava no Brasil. Seja como for. Abrimos uma loja de unhas e cabelo, para a minha menina, porque ela tinha seis certificados em estética. Foi muito difícil para mim ir para a prisão. Não esperava voltar para lá. Porque bebia tanta cocaína, tinha feito o meu próprio mundo onde não havia prisão, não havia polícia, não havia outros alvos do que eu, e pensei que podia estar no topo em todo o lado. Atingiu-me tanto que, em vez de deixar a cocaína, também bebi na prisão. Isto resultou em vender tudo o que tinha, a fim de pagar a minha dose. Em dois meses e meio, passei cerca de 90-100 mil na prisão.

Depois perdi o controlo. Acordei uma manhã, felizmente a porta não estava aberta, e queria cometer suicídio. Subir até ao terceiro andar e saltar para baixo. Estava falido, tinha deixado a minha família falida, destruí tudo, tudo, e acabei confinado nas salas de guarda durante 14 meses. Voluntariamente. Lá conheci um jovem, um rapaz muito bom, que estava no comando. Alguns telefones tocaram e ele levou-me com ele. Lá todos os dias eu fumava apenas haxixe. Depois ele foi transferido e eu não podia ficar sozinho lá dentro. Eu saí e entrei no perímetro, onde fiquei durante cerca de um mês e meio ou dois. Foi então que fui transferido para aqui.

Estive aqui nos últimos onze meses. Estava prestes a ser levado para o hospital KAT para o meu ombro, mas fui transferido e vim para cá. Mas o conselho aqui decidiu que eu ainda não estava pronto para me juntar à sociedade, devido à disciplina. É por isso que ainda aqui estou, embora a minha sentença tenha terminado. Já devia ter estado em casa pelo menos durante três meses. Acabei de assinar novamente e estou à espera do veredicto do conselho. Escrevi oito páginas com os meus problemas, encontrei alguns códigos penais, segundo os quais não podem privar-me da minha liberdade por causa de um disciplinar, especialmente porque fui punido com um atraso de nove meses. Isto não pode ser, é ilegal.

Desde que aqui cheguei que enlouqueci, porque é uma prisão tão confinada que nada tem a ver com isso. Antes, eu tinha a minha família perto de mim, tinha duas visitas por semana. Não vejo ninguém há onze meses, porque, infelizmente, eles não podem vir visitar-me.

A minha ex, esta minha compatriota, que conheci num bordel, tirei-a de lá e abrimos a loja, ela disse-me "Estou cansada, não posso esperar mais por si". E assim nos separámos. Eu tinha percebido, claro, que algo se tinha passado desde que aqui cheguei, estava a ouvi-la estranhamente ao telefone e tinha-lhe dito isto.

Agora estou à espera que o novo conselho seja novamente nomeado, para ouvir a proposta do procurador. Que seja positivo! Caso contrário, esperarei por mais 60 dias, para que os meus papéis sejam reexaminados, até que tenha passado um ano para que o processo disciplinar termine.

Há três anos recebi uma indemnização muito boa pelo acidente de viação que tive. Com este dinheiro, quero construir uma nova casa para o meu pai na Albânia. Já fiz aquela em que ele agora vive. Comprei-lhe um carro novo, porque tinha batido com o dele. Paguei os estudos da minha irmã, que se tornou fisioterapeuta e não tem nada a ver comigo.

Somos como o dia e a noite e eu tenho um profundo carinho por ela. Neste momento, se tiver alta, espero mais um pagamento muito bom e tenho um sonho de abrir uma clínica de fisioterapia à minha irmã.

42. O superior e o inferior

42. O superior e o inferior

Cresci numa família muito boa e recebi um amor abundante desde que era jovem. Embora não fôssemos ricos, não perdi quase nada. No meio do liceu eu era um aluno muito bom, assim como o meu irmão, que é 1 ano mais velho. Eu lido com boxe, luta livre e futebol. No boxe, de facto, tinha ganho medalhas. quando tinha cerca de 13-14 anos, só porque andava com pessoas mais velhas, experimentei haxixe pela primeira vez. A primeira coisa que me lembro de dizer depois da tontura que senti foi "Minha Senhora, quem me dera poder livrar-me desta coisa e não voltarei a fazer nada". Desejo voltar a ser como era antes". No entanto, passaram alguns dias e em vez de me darem uma lição, tentei novamente.

No espaço de 1 ano falhei em 10 lições. Já não estava nada interessado em nada. O meu próprio povo começou a compreender, mas eu estava a gozar com eles. 2-3 anos depois, conheci algumas empresas que consistiam em pessoas mais velhas, entrei na cocaína, comecei lentamente o ofício e começaram os problemas mais graves. A polícia entrava e saía da minha casa paterna, o meu irmão também estava envolvido, os nossos pais estavam preocupados, mas nós mentimos-lhes.

Assim que fui despedido do exército, comecei a trabalhar numa loja de toldos. Tinha discutido com o meu pai, porque ele iria reformar-se, e ele não queria deixar o negócio para nós e arriscava-se a arruinar o nome que tinha feito com as drogas. No primeiro ano, trabalhei normalmente. Era educado, bom no trabalho, tinha-me tornado também carpinteiro, tudo corria bem. Tinha um bom estilo de vida, um rendimento muito bom, mas pelo que percebi enganou-me. Eu dizia, ou seja, que não sou como aquele que está no banco ou como aquele que está a sofrer.

Tenho o meu trabalho, ninguém sabe o que faço, tenho o meu dinheiro e sou mais do que isso. Mas, no fundo, somos o mesmo. Se bebemos, bebemos. Ou se bebe muito ou pouco. Não importa se tem dinheiro e roupa bonita ou não.

Trabalhei cerca de 6-7 anos. Também aceitei os meus próprios empregos, o meu patrão também os deu a mim. Mas quando encontrou uma grande soma de dinheiro, começou a suspeitar de mim. Os meus pais também, que compreenderam que o dinheiro que lhes dei para os ajudar, não saía das tendas. Mas eles não o quiseram admitir. O meu patrão colocou uma câmara na casa de banho para ver o que se passava e um dia eu tinha trazido o meu irmão para o trabalho e ele gravou-a. Discutimos e eu saí.

Durante algum tempo, desci a Atenas e fiz algo muito maior. Depois, a polícia perseguiu-nos e tivemos uma troca de tiros. Ou eles me matavam ou eu matava-os. O que quer que fosse feito pelos dois, seria uma perda. Ou eu morria ou matava alguém que deixaria uma família para trás. Tudo isto me estigmatizou. Porquê perder a minha vida pelo que faço ou, ainda mais, porquê matar alguém e ter arrependimentos?

Depois as coisas pioraram. Também comecei a roubar. Fomos para o estrangeiro com alguns barcos e seguimos informações sobre grandes somas de dinheiro transportadas por homens de negócios. Embora não me tenha dado bem com eles e não o tivesse feito antes, os meus amigos convenceram-me. Mas embora estivesse envolvido na organização, não podia ameaçar ninguém. Uma imagem que me estigmatizou muito é que alguém não deu a mala com o seu dinheiro e o seu carro não parou, pelo que foi muito atingido por aqueles de nós que estavam juntos. Um partiu-lhe a perna, o outro bateu-lhe na cara com uma arma.

Fui trabalhar noutra loja de tendas. O trabalho estava a correr bem e eu tinha recomeçado a arranjar os meus próprios empregos. O meu envolvimento com drogas era constante e eu tinha começado a pôr outros à frente, para eliminar as hipóteses de ser apanhado. Mas a questão não é fazer isso. O objectivo é livrar-me de tudo isto. Os meus amigos foram prejudicados, muitos foram presos, e não me prejudicaram. E isso estigmatizou-me, porque por um lado eu não entrei, mas um amigo meu entrou e eu levei-o para perto de mim. Claro, ele também teve lucro e a escolha foi dele, mas eu senti-me um pouco mal.

Quando comecei a trabalhar na nova loja, disse para parar as outras actividades, porque tinha percebido que me observavam e perguntavam a muitos dos meus amigos sobre mim. Tinha discutido com a minha família, porque eles já tinham compreendido, e eu tinha deixado a casa. A nossa relação era formal. Eu estava sozinho. Tinha algumas relações com raparigas, mas também gozava com elas.

Pensei que as estava a magoar, que algo lhes poderia ter acontecido, ou que a polícia poderia ter ido a casa.

O cavalheiro para quem trabalhei tinha sugerido que cooperássemos, porque eu também queria fazer o meu próprio negócio. Nessa altura tinha sofrido uma grande perda, perdi um capital de 50.000-70.000 euros, porque eles tinham encontrado algumas coisas que eu tinha trazido do estrangeiro. Eu tinha um capital, mas ainda precisava de 30000-50000 euros. Por isso, tinha alguma informação sobre um homem de negócios e outra rapariga, que teriam 25.000 e 15.000 euros respectivamente, por isso arranjámos um emprego e arranjámo-los.

15-20 dias após estes incidentes, eles impedem-me de sair para a rua. O saco com o dinheiro que tínhamos levado continha cartões de crédito, bem como cartões de supermercado, que eu usava para decifrar cocaína. Quando fui detido, tinha uma mala e, porque estava sob a influência, não me apercebi que tinha levado acidentalmente estes cartões e que os tinha comigo. Por isso, parando-me para uma verificação aleatória, eles encontram-nos. No início fui justificar-me, mas porque, claro, os titulares dos cartões tinham feito uma queixa, levaram-me à polícia e apanharam-me. Fui acusado de outros cinco roubos semelhantes. Fui punido pelo tribunal. Fui condenado a 18 anos de prisão. Quero acreditar que no próximo tribunal estas acusações irão desaparecer e que dentro de cerca de um ano estarei fora.

O que tenho vindo a perceber ao longo dos anos é que este estilo de vida não vai a lado nenhum. Não importa quanto dinheiro se ganha, não importa o quanto se pensa que se é, não se é nada. O mundo lá fora, enquanto ouvia conversas quando estava a trabalhar, goza com aqueles que consomem drogas, tem-nas em baixo. Pensamos que somos algo importante, mas no fundo, para o resto do mundo, não somos nada. Começamos com a magia ou vendemos drogas para pagar os nossos ou para ganhar dinheiro e ter bons carros, boas roupas, um bom estilo de vida, como eu pensava. Eu estava a dizer que não podia viver com 800 euros. Desperdiçava 1.000 euros por dia. Mas, no fundo, estamos em baixo. Pensa-se que se está a fazer alguma coisa. Não há amizades. Pode ter um ou dois amigos de infância. Na droga, todos aqueles que pensas como amigos vêm ter contigo para ganhar alguma coisa de ti, amanhã depois de amanhã vão vender-te, e vão trair-te. Esses são, se não houvesse lucro, se não houvesse a bebida, duas pessoas podem nem sequer andar por aí ou mesmo falar. Para mim Ele não é teu amigo. Se ele te perder, ele irá ter com outra pessoa como tu.

Agora que vou sair, quero abrir uma loja com toldos, porque conheço muito bem este trabalho e adoro-o. Antes de mais, quero fazer o bem a mim próprio. Parar este modo de vida que me deixou cansado, porque desde que me lembro que nunca estive sem drogas. Encontrava-me na rua com um familiar ou um amigo do meu pai e tinha vergonha de pensar que ele me compreenderia. Costumava dizer que ninguém me compreendia, mas penso que todos compreendiam, apenas tinham vergonha de contar aos meus pais. Pensam que estão num dossel e não são como os outros no banco, porque têm dinheiro e roupas bonitas, mas mais uma vez usam drogas, também estão a sofrer. Eu não dormi nada à noite. Por causa da cocaína, era uma questão de dormir meia hora. Os meus olhos eram negros. Eu não comi. Destróis o teu corpo.

De qualquer modo, estou cansado deste estilo de vida. Quero abrir a loja e viver normalmente. O meu irmão, por causa dos telefonemas que tivemos, foi punido mais do que eu, por uma acusação comum de organização criminosa e nos últimos quatro anos tem estado num centro de desintoxicação e está limpo, como dois ou três dos meus amigos, e é isso que pretendo fazer. I. Não quero voltar a lidar com drogas e coisas do género, para abrir a loja e olhar para a minha vida. Desperdicei os meus anos. Não sou jovem. Quando é que vai ter um filho? Quando fizer 50 anos? E as alegrias da vida não são ir a clubes e ter as portas abertas ou ter aquele carro ou 1000 euros por dia.

Pode divertir-se com 800 euros por mês, porque foi assim que aprendi com os meus pais. Não é preciso ir a discotecas. Podem ir a uma taberna, podem ir passear no mar, e isto também é bonito. Mas nós tínhamos essa mentalidade.

Tudo isto em grande quantidade. Isto é o que compreendi ao longo destes anos. E é isso que eu quero fazer...

43. Na ilegalidade desde que estou em --- cot

A minha vida começou a mudar quando eu tinha sete anos de idade. Os meus pais trancaram-me num orfanato porque não podiam tomar conta de mim. Aí comecei com os meus companheiros a "abrir" casas, a roubar coisas, tais como cadeiras e mesas, a fim de as colocar noutra casa, de que gostávamos e que supostamente devíamos tornar nossas. Prenderam-nos, claro, e mandaram-me para longe do orfanato, de volta para a minha família.

Comecei a viver sozinho, quase sozinho, porque os meus pais estavam a trabalhar e eu estava em casa sozinho quase todo o dia. Quando era criança, costumava perguntar coisas que os meus pais não podiam pagar porque não ganhavam dinheiro suficiente, e depois apanhei a ideia de "abrir" carros e remover as pequenas coisas que os condutores deixam na consola ou no cacifo. . Aos oito anos de idade, fiz isto.

Tive um comportamento delinvente constante ao crescer. Roubei tudo o que queria, bicicletas ou outros pertences pequenos ou grandes. Roubo desde que era jovem. Comecei esta vida e achei que era algo certo, que era algo agradável e que eu era um tipo, alguém diferente.

De qualquer modo, os anos passaram e acabei por viver com a minha avó aos doze ou treze anos de idade. A minha avó era uma mulher velha e eu podia contar-lhe mentiras facilmente, o que ela supostamente acreditava. Eu disse-lhe, por exemplo, que ficaria com uma amiga enquanto estivesse numa praia durante dois dias com outros amigos ou que poderíamos ter ido roubar. Eu estava constantemente em delinquência.

Aos dezassete anos de idade fui preso pela primeira vez por roubar uma motocicleta. Estive na prisão juvenil durante cerca de nove meses. Lá tudo era muito difícil. Claro que, se havia uma centena de pessoas, por acaso conhecia cerca de cinquenta, porque estava em rede, e não tinha provocação, como outros tinham. No entanto, continuava a ser difícil para mim.

Fui libertado da prisão; tentei encontrar um emprego. Encontrei um onde estive durante quase um ano e meio. Então chegou a altura de eu ir como soldado. Mas só aguentei três meses, porque estava habituado à liberdade e não conseguia fechá-la. Por isso, peço e eles dão-me um adiamento.

Cinco meses mais tarde estive novamente na prisão, por ter roubado uma motocicleta novamente. A minha vida foi dentro - fora. Passei vinte e cinco anos reais na prisão, até hoje. Pela última infracção, já estive quatro anos na prisão.

De alguma forma, a minha mente mudou completamente. Disse que acabava com tudo e que teria a minha família. Tinha encontrado uma rapariga, com quem casei. Disse que teria a minha família e que deixaria de lidar com amigos e tudo. Tinha acreditado que o poderia fazer, porque fiquei com ela durante cerca de treze anos. Tivemos cinco filhos e tudo estava bem.

Até começar a consumir drogas, mas não heroína, apenas comprimidos, xaropes, coisas do género. Faço uma confusão e dissolvo tudo. Não foi culpa da minha mulher, a culpa foi apenas minha. E eu acabei. E a vida pródiga recomeçou. Mais uma vez, isto foi, noites

de estadia, grupos, roubos. E cheguei ao ponto em que comecei a roubar bancos. Subi um nível! E qual foi o fim? Voltar a estar na prisão.

Não tenho conseguido muitas coisas. Mas tenho algo que me pode ajudar a começar de novo longe da ilegalidade. O que quero fazer a partir de agora é sair, para poder voltar a aproximar-me da minha família. Não para me reunir com a minha mulher, apenas para estar perto dos meus filhos e de todos. Tenho o meu próprio táxi e quero poder trabalhar e parar tudo agora, porque esta vida não me está a levar a lado nenhum. Vi que alguém está desfigurado, que aqui está um número. Ninguém tem dignidade, ninguém tem nada. Repuseram-nos a todos aqui na prisão. E eu não quero viver assim, estou cansado agora.

44. O preço da hospitalidade

Nasci e fui criado na Albânia; mudei-me para a Grécia quando tinha 13 anos, e os meus irmãos já cá estavam. Comecei a trabalhar para sobreviver e, a dada altura, conheci uma mulher que é agora minha mulher. Vivemos juntos e ambos trabalhámos na Grécia. Estávamos muito bem. Trabalhei numa empresa de gesso cartonado e viajava com bastante frequência para a Europa.

Dez anos mais tarde, quando tinha 33 anos, era um cidadão legal da Grécia. Pouco tempo depois, a minha mulher e eu mudámo-nos para Itália para trabalhar. Mas não conseguimos, e regressámos à Grécia. A nossa filhinha entrou na nossa vida um pouco mais tarde.

Num dia de Verão, um amigo meu de infância visitou-nos com a sua mulher e nós acolhemo-los. Eu sabia que este meu amigo se dedicava a actividades ilegais porque tinha estado na prisão durante seis anos no passado. Ele tinha saído, no entanto, e tendo obtido todos os documentos legais; simplesmente não podia recusar tê-lo em minha casa. Um dia fomos a um café e conhecemos outro amigo meu. Estes dois foram apresentados um ao outro nessa altura e, depois disso, saíram por vezes sem mim. Eu não sabia qual era o plano deles.

Dez dias após a sua partida, este meu amigo anunciou-me que estava prestes a regressar a minha casa com a sua mulher. Fiquei bastante surpreso ao saber disso. Perguntei-lhe porque planeavam visitar-nos novamente e ele respondeu que não tínhamos tempo suficiente para passar juntos como casais, porque alguns dos meus familiares estavam connosco na altura. Por isso, voltaram. Eu estava em casa com o meu sobrinho e concordámos em sair para tomar uma bebida na noite seguinte.

No dia seguinte, encontrei o meu amigo em minha casa quando regresssei do trabalho. Antes de partirmos, alguém o chamou. Ele disse-me que se ia encontrar com alguém muito rapidamente. "Vá lá fora com as mulheres e a sua filha e eu apanho-o mais tarde", disse ele. "Não vai demorar muito; estarei contigo dentro de 20 minutos ou menos". Isto pareceu-me estranho, mas não pensei muito sobre isso. De qualquer modo, vamos lá

fora, e peço à minha mulher que lhe ligue 30 minutos mais tarde, pois ele não se encontrava em lado nenhum. Ela telefonou-lhe, mas o seu telefone foi desactivado. Eu também lhe liguei, mas nada mudou. Procurei-o com o meu primo, e até contactei um amigo nosso comum. Ele tinha simplesmente desaparecido.

Chegámos a casa tarde da noite e estávamos à espera dele, mas ele ainda não estava em lado nenhum. As mulheres ficaram acordadas toda a noite à espera, mas eu logo adormeci. Às 7 horas da manhã, ele voltou. Eu avisei-o pelo que ele fez. Ele disse-me que foi ter com um amigo seu e que a bateria do seu telefone tinha morrido. Eu não acreditei nele. Pedi-lhe uma palavra em privado, e depois perguntei-lhe se ele estava a trair a sua mulher. Quando ele me disse que não era esse o caso, perguntei-lhe porque é que ele voltou a Atenas para me visitar. Ele disse-me que algo correu mal. "Planeámos um assalto com o tipo a quem me apresentou por acaso", disse ele. Eu tinha de facto dito a esse meu amigo que o meu convidado tinha tido problemas com a lei no passado e que ele tinha sido preso. Parece que ambos planearam um assalto numa aldeia muito rapidamente, sem que eu me apercebesse.

Eu tinha 34 anos de idade; nunca tinha feito mal a ninguém na Grécia durante todos aqueles anos. Eu era um cidadão de direito, paguei as minhas dívidas, e sempre tive o que merecia. Fiquei verdadeiramente assustado depois de ouvir tudo isto, pois nunca tinha feito nada de ilegal. Pensava eu: "e agora?". Nunca tinha experimentado nada semelhante. "O que devo fazer?", perguntei-me eu. No momento em que ele partiu, contei tudo à minha mulher, apanhei-a e à minha filha e dirigi-me à Albânia o mais depressa possível do ponto de vista humano. O meu amigo e os seus feitos também me seguiram até lá e depressa descobri todos os detalhes do que tinha acontecido.

Estou agora na prisão, devido ao telefonema que ele fez enquanto esteve em minha casa em Atenas. Fui considerado um cúmplice. O tipo que os denunciou foi o tipo que lhes ofereceu o emprego em primeiro lugar. A polícia apanhou-o primeiro e ele confessou tudo. Foi ele que trouxe toda a gente da Albânia. Ele tinha ex-presidiários no seu carro, e outras pessoas sem documentos legais. Mas ele não foi de todo afectado. Para se salvar, implicou-me também para que ele atingisse o número alvo de detenções que a polícia tinha estabelecido. A polícia estava à procura de 4 pessoas. Então, ele disse que a quarta pessoa era eu. Havia três a fazer o assalto, e uma pessoa à espera lá fora. Tinham falado ao telefone nessa noite. Então, quem é a quarta pessoa? O quarto tipo é o próprio bufo. Ele fez um acordo e safou-se. Eu, no entanto, fui para a prisão.

15 anos mais seis meses. Tenho uma audiência de liberdade condicional daqui a alguns meses. Espero sinceramente ser libertado, tal como deveria ter acontecido em tribunal. Na altura, não verificaram o meu caso minuciosamente.

Já estou na prisão há dois anos. Quando me prenderam, a minha mulher estava grávida de 3 meses; o nosso segundo filho. Tive medo que ela perdesse o bebé devido a toda esta decepção e tristeza, mas felizmente tudo correu bem.

Ele nasceu e tem agora 2 anos de idade. Costumava vê-los duas vezes por semana, mas não os vejo desde o ano passado, devido à situação do coronavírus. Estou agora à espera

de ser provada a minha inocência. Não cometi o crime de que me acusam. O meu erro foi deixar esta pessoa entrar em minha casa. Mas quando um amigo de infância vem a sua casa com a sua mulher, pode realmente expulsá-los? É verdade, eu sabia que ele estava a fazer coisas ilegais, mas isso é todo um outro assunto. Ele estava a fazer as suas próprias coisas, e eu não tive nada a ver com isso. Agora não posso provar a minha inocência porque estava em casa com a minha mulher, mas não tenho provas disso para o período após a 1h30 da manhã. Se eu estivesse presente durante o roubo, levantava-me em tribunal e dizia "sim, fi-lo; fi-lo pelas razões erradas; peço desculpa à minha família e desejo ser punido porque aceito que o que fiz foi errado". Mas eu não cometi o crime. Pode-se verificar que fui trabalhar todos os dias, era um cidadão de direito, paguei as minhas dívidas e não tinha relações com a polícia. Disseram-me que participei no roubo, mas a única coisa que aconteceu foi que recebi o meu amigo. Foi isso que aconteceu.

A família da vítima entrou e apontou os dedos para mim; estavam todos lá dentro. Eles tinham pré-decidiado que eu estava lá. Como é possível reconhecer-me quando todos usavam máscaras de rosto inteiro, roupas pretas e luvas? Dois anos mais tarde, disseram que me reconheceram ao olharem para os meus lábios! A única coisa que me incomoda é que não quero que a família da vítima pense que eu realmente estava lá. Isto é o que me magoa. Não quero saber se fico na prisão durante um, dois, ou três anos. Eu vou sobreviver. Mas importo-me, se eles pensarem que os roubei. Nunca fiz mal a uma mosca durante todos estes anos. Como posso transformar-me num homem tão mau num período de tempo tão curto? Como é que posso invadir a casa de alguém? Como poderia ameaçar alguém de levar o seu dinheiro? Fui proprietário de uma oficina de gesso cartonado durante cinco anos. Trabalhei em cada uma das casas por perto. Até trabalhei no próprio tribunal onde fui condenado à prisão. Tudo mudou. Os percalços podem ocorrer quando menos se espera deles. Nunca pensei que iria acabar na prisão. Se olharmos para as minhas raízes, a minha família, nenhum de nós tinha estado na prisão ou feito algo ilegal. É por isso que acho que o que está a acontecer é totalmente absurdo. A vida é de facto cheia de surpresas.

Eu gostaria de estar com os meus filhos, de os ver crescer. Quando eu sair, voltarei ao meu trabalho. Vou continuar a viajar. Tenho amigos na Alemanha e em França, todos eles agora têm lá famílias. Regressei à Grécia quando tinha 18 anos por causa do meu pai. Ele adoeceu e estive perto dos seus últimos momentos nesta terra. Foi por isso que fiquei aqui apesar de ter preparado tudo para ir para França onde um amigo meu trabalha no mesmo sector. Quando sair, vou olhar para o futuro, pelo menos para os meus filhos. Ficarei aqui no início, mas verei como correm as coisas. Não sei o que irá acontecer em tribunal. Serei provada a minha inocência? Dizem que agora as coisas são diferentes. Agora examinam tudo em pormenor. Se examinarmos tudo em pormenor, é evidente que não tenho nada a ver com este crime. A minha mãe está sozinha na Albânia. Tenho irmãos na Grécia, mas na Albânia é tradição o membro mais jovem da família ficar com os pais; e essa pessoa sou eu.

Falo com ela todos os dias e continuo a falar com ela. Digo-lhe que eles me libertarão no meu aniversário. É o meu aniversário dois dias após a minha audição. É assim que a sorte o tem. Esperemos que Deus me ajude.

45. A história de Miranda

O meu nome é Miranda e sou a filha mais velha de uma família de agricultores. Éramos uma típica família de camponeses com pais que queriam que os seus filhos fossem à escola e não ficassem analfabetos como eles.

Consegui deixar a minha cidade e ir para os estudos universitários. Durante esse período da minha vida, e enquanto trabalhava num restaurante a fim de poder pagar os meus estudos, vim ao encontro de algumas pessoas no ramo do teatro. Mostraram-me o seu apreço pelo meu trabalho e um dia convidaram-me a participar numa produção teatral.

Eu seria membro de uma equipa para uma nova peça teatral. A companhia de produção foi fundada especialmente para esta produção teatral em particular e a minha responsabilidade seria cuidar de todo o pessoal que fosse necessário para montar o espectáculo. O espectáculo deveria estar em digressão pelo país durante dois meses depois de ter recebido uma subvenção estatal!

O meu salário seria baixo durante o tempo de preparação, mas no final do projecto toda a equipa partilharia os lucros dos espectáculos. No entanto, o dinheiro que eu deveria ter no final, seria definitivamente muito mais do que eu ganhava enquanto trabalhava no restaurante, pelo que não pensei nisso uma segunda vez.

Nunca tinha feito nada disso antes e não seria o chefe, afinal só tinha 25 anos de idade. Só fazia o trabalho que me era atribuído de cada vez. Ou assim eu pensava:

Actores, mais de 20 pessoas, músicos, cenógrafos, directores, começaram a trabalhar no cenário. Os ensaios estavam a correr bem e tudo mostrava que as coisas iriam correr como planeado.

Quando as actuações terminaram, vim falar com os meus outros sócios que tinham criado a empresa para verificar as finanças e quaisquer outras questões pendentes.

Apresentaram-me detalhes financeiros e declarações fiscais e disseram-me que os lucros eram realmente mínimos porque no final as despesas da digressão eram enormes e por esta razão não haveria nenhuma recompensa ou bónus extra.

Aceitei-o porque tinha visto que todas as actuações dadas na cidade não eram tão bem-sucedidas.

Cumprimentei a festa depois de me terem assegurado que não havia outras questões pendentes, mantive-a na minha mente como uma tentativa infrutífera e voltei aos meus livros para terminar os meus estudos.

Passaram-se cinco anos e, de repente, tudo mudou na minha vida. Estava novamente desempregado e a pensar em ir para o estrangeiro em busca de uma vida melhor quando a campainha tocou na casa do meu pai.

Abri a porta sem fazer ideia do que estava prestes a enfrentar. Estava lá um polícia em frente a chamar o meu nome. Eu disse "sim" e depois ele disse "Há um mandado de captura para a sua prisão por dívida pública". Não consigo compreender. Ele pediu-me

que o seguisse. Entrei no carro da polícia e saí com eles. A minha mãe estava a olhar-me com medo de não poder falar. Eu estava a deixar a minha vida para sempre....

A empresa não tinha pago os selos de todos os empregados e eles tinham reclamado. "Foi levado a tribunal na sua ausência e condenado a 4 anos de prisão. Pode pagar a dívida de cerca de 40.000 euros ou encontrar um advogado e fazer um acordo". Estou fora do meu corpo quando os ouço como se isto não fosse a minha vida.

"O resto deles? Ainda estamos à procura deles. Encontrámo-lo, por isso estamos a prendê-lo". Simples como isto.

Não reajo a nada disto. Foi-me dito que não há dinheiro para fazer nada. Eles estão a transportar-me. Um dia, nem sequer sabia que dia era, um advogado chega e diz-me o que pode ser feito.

Eu apenas respiro. As pessoas à minha volta olham para mim, falam comigo, perguntam-me coisas. Algumas até abanam a cabeça perante as minhas reacções.

Estamos a apelar e à espera do tribunal. Não espero nada melhor. Eu era membro da empresa e a culpa é minha. Não há dinheiro para pagar a multa.

A culpa é minha porque tomei tudo como certo, porque acreditei nas palavras de pessoas que só conhecia há um ou dois anos, porque não tive o cuidado de verificar todos os pormenores e deixei o projecto a pensar que se eu fechar a porta atrás de mim, tudo o que restará será apenas o fracasso do trabalho do projecto na minha memória. Bem ... não, alguns outros foram capazes de se lembrar muito bem das coisas!

Estou à espera que o tribunal trabalhe na cozinha da prisão, e depois chega a notícia.

Estou a ser libertado sem julgamento, sem nada. A lei mudou e pela quantia de dinheiro que estava prestes a ser condenado, não haverá prisão. "Sorte a tua", é assim que as pessoas me chamam...

A porta da prisão abriu-se. A minha irmã e a minha mãe esperavam por mim a chorar.

Já lá vai algum tempo, mas não posso esquecer...

O medo está lá, sempre que a campainha toca.

Cada vez que tenho de dormir no mesmo lugar com outras pessoas, o medo está lá.

Cada vez que penso em encontrar estranhos, o medo está lá.

O medo de falhar está lá.

46. O sistema

O meu nome é Vasilis. Sou casado e tenho dois filhos e sou funcionário do Estado. O basquetebol é a minha paixão. Duas vezes por semana encontro-me com os meus amigos que são "a minha equipa" e jogamos juntos; por vezes jogamos contra outras "equipas" para que seja um pouco mais interessante.

Ao longo das últimas semanas, temos jogado contra uma equipa e tornámo-nos amigos deles, mas não amigos íntimos; só jogamos basquetebol juntos.

Normalmente saímos do campo como um grupo ao mesmo tempo, mas nessa noite fiquei para trás porque estava à espera que o tempo passasse para ir buscar a minha filha depois da sua aula. Antonis, um jogador da outra equipa, abordou-me e pediu-me para lhe dar boleia porque não tem carro. Sem pensar muito no assunto, decidi ajudá-lo e em breve chegámos juntos ao meu carro.

No caminho, ele pediu-me para fazer um pequeno desvio para que deixasse algo a um amigo que o esperava. Desviei-me do nosso caminho e parámos numa praça mesmo ao lado de um quiosque. Antonis saiu, conheceu o seu amigo e depois deixou-lhe uma pequena encomenda. Eles acenaram um para o outro e Antonis voltou para o meu carro para que pudéssemos ir andando. Nessa altura, um homem vestido à paisana saltou para a rua e não parava de me atirar o seu distintivo para que eu parasse o carro. Antonis tentou sair rapidamente do carro, mas outro oficial em roupa normal parou-o e depois algemou-o. Eu estava a observar o que estava a acontecer com grande surpresa. Outro polícia, cuja arma estava apontada para mim, ordenou-me que abrisse a porta, colocasse as mãos atrás da cabeça e saísse lentamente do carro para que eu me deitasse no chão.

Durante todo este tempo, estava a tentar falar e queria perguntar o que estava a acontecer. Porquê eu? Porquê eu? Não fiz nada de mal, não sei nada, eu...

Algemaram-me e arrastaram-me para um carro da polícia que de repente apareceu com as suas sirenes a gritar como um demónio. O carro acelerou rapidamente e eu ainda estava a tentar perceber se estava num sonho ou se isso era realidade; esperava secretamente acordar assustado e cheio de suor.

Pouco depois, encontrei-me na sede da polícia onde fui interrogado.

Quem é você? Qual é o seu nome? Qual é o seu papel? Como é que conhece Antonis? Quem é o chefe? Onde o guarda? Quem o fornece? Perguntaram-me tudo isso e ainda mais coisas que me pareciam irreais na altura; eram palavras que me tocavam aos ouvidos. Não podia falar; não podia pronunciar uma simples palavra; estava em estado de choque.

Partiram então e logo voltaram com um olhar intenso para me dizerem que Antonis cedeu e lhes contou tudo. Pediram-me para começar a falar para que eu me ajudasse.

"O que devo dizer? Eu não sei nada! Porque é que estás a fazer isto? O que está a acontecer?"

Pedi para ver a minha família para confirmar que estão bem; pedi mais explicações para que eu compreendesse a situação. Pedi também um advogado. Disseram-me que Antonis era um barão da droga e que eles andavam atrás dele. Ele usou-me para transferir drogas para os seus traficantes.

O que quer que eu tenha dito não convenceu os procuradores, por isso fui enviado para a prisão. Fiquei lá durante cinco dias e depois fui enviado para os investigadores e para o procurador principal. Eles decidiram que eu deveria estar na prisão até à data do tribunal. Por muito que eu implorasse, chorasse e argumentasse, atiraram-me para um camião e conduziram-me à prisão de qualquer forma. Senti medo e outras emoções que não consigo descrever verdadeiramente, por muito que me esforce. De um momento para o outro, um cidadão pacífico e cumpridor da lei transformou-se num recluso, preso no pior pesadelo que se pode viver.

As condições eram horríveis. O acolhimento dos guardas é a pior humilhação que um humano pode passar. Tive pelo menos a sorte de encontrar alguma compreensão por parte de alguns colegas reclusos que me ajudaram a acalmar o grande fardo psicológico dos primeiros dias.

Continuei a tentar contactar a minha família para ser actualizado; também tentei obter as suas actualizações através do meu advogado, enquanto lhe implorava que fizesse tudo o que estivesse ao seu alcance para fazer com que as coisas mudassem para que eu saísse desta situação insuportável.

Passaram-se cinco meses deprimentes e o investigador principal juntamente com o procurador concordou em deixar-me sair. Eles tinham conseguido desvendar a organização criminosa e capturá-los. Estavam agora todos na prisão e isso levou à minha libertação.

47. Branca

É a raiva. Ainda estou aqui cheio de raiva, depois de apenas dois anos, nem sequer me reconheço. Mas eu não era assim, tornei-me um aqui quando comecei a compreender que tinha deitado a minha vida fora... Só posso descarregar em mim, com a minha ingenuidade e estupidez, pensava que era inteligente...

Sim, acreditava realmente, tinha a certeza, que a felicidade era tudo sobre dinheiro e invejava todos aqueles que podiam pagar as coisas que eu não tinha: a grande televisão na parede, as férias no hotel, os jantares no restaurante, as belas roupas da moda, a boa vida, uma casa com jardim e uma piscina. Em vez disso, alugava uma casa demasiado pequena, com a minha sogra viúva que interferia em tudo, que abria todas as minhas gavetas quando eu não estava lá, que me criticava abertamente com os meus filhos e o meu marido... e que nunca perdia uma oportunidade de me humilhar e fazer-me desfigurar e era a amante da minha casa. Trabalhei todo o dia como cabeleireira

assistente num salão de cabeleireiro, numa zona elegante onde vi muitas senhoras com jóias e belos vestidos e tudo o que me foi negado por nascimento. Por dentro pensava que era tudo uma questão de dinheiro e que se eu tivesse muito disso tudo teria mudado... o dinheiro parece ser tudo e eu não pensava no que já tinha: saúde, os meus filhos... que acreditavam que eu era uma boa pessoa, respeito, liberdade... Perdi tudo porque era estúpido e agora sinto-me mal também porque os outros sofrem comigo, mas não têm nada a ver com isso.

A minha filha, a mais velha de oito anos, finalmente respondeu a uma carta minha, mas no início da minha prisão, há dois anos, não me queria escrever e odiava-me e eu chorava muito. Mas tinha razão porque não é correcto estar sem mãe na sua idade, odiava-me porque a minha sogra está agora na minha casa em minha casa, mas agora falámos um com o outro no Natal e talvez ele comece a aceitar-me, a pequenina nem sequer se vai lembrar da minha cara... ela tinha apenas 16 meses quando me apanharam e depois fiquei tão feia aqui... será que ela já não me vai reconhecer? Penso sempre nos meus filhos e peço para me perdoar por ser tão estúpido.

Tão estúpido que confio num acordo muito simples: uma viagem organizada de ida e volta, alguns dias como turista num bom hotel de 4 estrelas e depois muito dinheiro a sério. O meu marido estava feliz e aprovado e disse-me que eu era corajosa e olhou para mim de forma diferente, pareceu-me que sim.

O meu marido é um bom homem, e no início só conseguia ver que ele era tão encantador e que tinha roupas bonitas, mas também é um fracote que perde todos os seus empregos e dá todo o seu salário à sua mãe que está em casa. amante, caso contrário ela brincava com cavalos ou bebia no bar ... mas amamo-nos à nossa maneira e eu nunca o traí ... e agora mesmo que ele tenha outras mulheres eu sei que ele está à minha espera em casa.

Eu parti. Não foi uma viagem organizada, pensei melhor, vou fazer o que quiser ... mas estava a apanhar o avião pela primeira vez e não tive medo, fiquei espantada com tudo. Levaram-me directamente para o hotel, juntamente com todos os outros, e foi muito mau. Não quero contar.

Agora estou a tirar a oitava classe e sou bom na escola, mas tive tempos demasiado maus e não queria fazer mais nada, não comia nem chorava mais, depois fiz terapia e estava doente, mas depois de todo este inferno mudei, e pedi para trabalhar e para ir à escola, até a minha filha está na escola média, pensei que mesmo que fosse tão longe daqui.

Aqui os companheiros de cela ajudaram-me. Quando finalmente me puseram com um do meu país com quem eu podia falar a minha língua, e outra velha senhora, fiquei melhor, pouco a pouco, dia após dia um pouco melhor. Foram à escola e pressionaram-me a fazê-lo também, disseram que me distrairia um pouco e nem sempre pensava nos meus filhos. Fui à escola e ainda lá vou, mas penso sempre o mesmo dos meus filhos e ainda não me perdoei, como poderia? Contudo, tirei o certificado de língua italiana, apesar de ainda cometer muitos erros tanto na fala como na escrita, mas agora estou no curso de italiano da escola secundária e quero continuar a estudar.

O objectivo é aprender computador na escola, o que pode ser feito mais tarde, para que quando estiver em casa não esteja muito atrasado com os meus filhos, mesmo que não haja internet aqui, eles ensinam-nos algo de qualquer forma.

48. Um nome engraçado, Dailà

O meu nome é Dailà ... é esse o meu nome! Eu sei, tenho um nome invulgar que foi inventado só para mim. faz-nos pensar nas canções e no sol da costa ocidental nos EUA. Ela pensou que era um novo nome bonito, um nome que fazia pensar numa canção, numa dança ou numa flor, um bom nome para uma filha que ainda não estava lá e que gostava de sonhar loira, com caracóis e com olhos azuis, como Shirley Temple, como uma boneca para tocar ... afinal, a minha mãe era uma menina que tinha pouco mais de 17 anos quando eu nasci.

A minha mãe costumava brincar com a loira, branca e rosa, com grandes olhos azuis (hoje os meus são verdes em vez de azuis ...) nos braços de uma mãe criança. Enquanto eu estava na sua barriga, ela sussurrava o meu nome a cantar e já imaginava que ela me abanava. Então, quando

Nasci num dia de sol. ela escolheu para mim o nome Dailà que já não lhe parecia estranho, tendo-o cantado durante 9 meses... e também gosto muito dele e não só porque diz da ligação muito forte entre mim e a minha mãe, mas também porque é um nome alegre e original, concebido para mim e fácil de lembrar. Já conheço algumas meninas que levam o meu nome e que se estão a espalhar lentamente.

Cresci com a minha mãe e a minha avó, na verdade os meus pais, de comum acordo, separaram-se quase imediatamente e tenho poucas recordações do meu pai porque ele nunca se interessou muito por nós, mesmo que ele enviasse dinheiro de tempos a tempos e. hoje vive com outra família no Canadá, o seu país, mas não sentimos necessidade dele e posso dizer que nunca me faltou um pai.

Éramos três na minha casa, avó, mãe e eu e logo nos tornámos uma família de 4 mulheres de 4 gerações diferentes, e isso convinha-nos bem. Nunca ouvi a minha mãe dizer que queria um novo marido, nem a minha avó se queixava ou repreendia-a, nós estávamos bem com isso e a minha mãe com o seu trabalho conseguiu sustentar-nos, na grande casa da família.

Eu era uma boa criança e uma menina calma, terminei os meus estudos e obtive um diploma como esteticista, um trabalho de que gosto e que me tem dado importantes satisfações. Hoje sou o proprietário de um centro de beleza bem estabelecido, onde trabalhei muito e ganhei bom dinheiro. Tive muitos clientes ...

O centro foi um sucesso, mas sempre exigiu investimentos, tive de comprar novas máquinas e produtos e precisava de dinheiro. Um pouco por necessidade e um pouco por diversão quando soube das viagens à Europa que enriqueceram as pessoas,

perguntei mais. Um cliente de quem me tinha tornado amigo fez-me uma oferta tentadora que eu não recusei. Eu não tinha os anticorpos necessários e agi como um perfeito inconsciente, independentemente do facto de ter responsabilidades como mãe. Tudo correu como planeado e a pequena emoção que senti - devia ter sentido uma enorme e talvez me tivessem impedido daquela primeira vez! - divertiu-me e encorajou-me a continuar independentemente da necessidade de dinheiro, de vez em quando tirava férias onde fazia o papel de aventureira. Como um jogo perigoso que alimentava a minha vida superficial e despreocupada. Fiz muitas viagens e quando me apanharam fiquei surpreendido e não pensei que estivesse em tantos problemas... (nunca tinha pensado no facto de ter feito algo mau, ilegal sim, mas não mau, graças a Deus que não sabe que não foi a primeira vez...)

A droga, a cocaína, é má ou boa de acordo com o uso que se faz dela, está em todo o lado e as fronteiras e proibições não a impedem. Li um livro que o professor me deu e aprendi que a droga enriquece as máfias e o crime organizado. Mas o que tive eu a ver com tudo isto? Fiz tudo sozinho, e não foi difícil.

Se experimentei coca, foi por diversão e nunca me envolveu assim tanto, como beber bebidas ou fumar charros... A heroína e o crack são outra coisa e assustam-me pela minha filha e por todos os rapazes ...

Estou confuso sobre mim mesmo: Não posso negar o que fiz ou mesmo dizer a mim mesmo que se eles me apanharam foi apenas um acidente. Aqui somos obrigados a abrir os olhos, a confrontar os acontecimentos dos outros e com aqueles que estão em pior situação, e a fazer perguntas que não estavam lá antes. Eu não conhecia tanto sofrimento e tantos casos humanos. tão pior do que o meu. Sei que fui procurá-lo e gostaria de compreender porquê. se eu tivesse compreendido o que estava em jogo, tenho a certeza que não me teria metido neste problema...

Estou prestes a fazer trinta anos e a minha filha ainda não é uma adolescente, vive agora com a minha mãe e não sabe o que me está a acontecer. A minha mãe é uma mulher inteligente e, por agora, a história está a aguentar-se ...

Mas mesmo no Natal, a minha menina já me ouviu e ... algumas perguntas se ela certamente pergunta ...

Não sei como falar com ela, o que lhe dizer, parece-me que a verdade ainda é demasiado difícil de lhe explicar que ela é tão jovem e poderia tomar-me como modelo e não compreender que a minha era um caminho que não conduz a nada de bom.

49. FRANCÊS

Nasci na Bósnia e estou em Itália há demasiado tempo, mas não o suficiente para ter esquecido a casa onde vivi quando era criança, com as minhas irmãs e irmãos pequenos,

a minha tia, primos e avós. Na nossa vida anterior, tivemos lá, o jardim e a vinha, tivemos também animais, galinhas, ovelhas e uma cabra que eu tinha visto nascer, dizem, mas não me lembro, porque eu era demasiado jovem na altura. O Inverno era frio e estávamos todos sempre em frente ao fogo da cozinha e o Verão era demasiado quente, mas hoje sei: isso era o paraíso, mas mandaram-nos embora por causa da guerra e já não encontrámos paz. Aqui dizem-nos ciganos e nós não temos documentos e as pessoas perseguem-nos e olham-nos fixamente, porque têm medo que até roubemos os seus filhos. Eu sou bósnio e nunca roubei nada, eu e nenhum dos meus familiares e famílias que viviam perto de nós alguma vez o fizemos. Não precisávamos disso! e estávamos bem

Uma vez, quando era pequena com os meus irmãos, irmãs, primos, tias e tios, fomos cavar batatas do grande campo que nos tinham atribuído e encher sacos atrás de sacos debaixo do sol, para mim era como um jogo e eu gostava de cavar na terra e encontrar as batatas com os dedos. ... era Verão e à volta havia plantas de lavanda, tantas que se conseguia cheirá-las ao longe no ar, recolhi-as em molhos: é preciso arrancar as longas orelhas cheias de grãos que ainda não saem e depois tecer e fazer um molho não muito grande e não muito pequeno. Depois todos os caules são dobrados ao meio e feitos como um saco para que os caules permaneçam fora e pequenos feijões roxos perfumados dentro do saco que se pode colocar em qualquer lugar, num armário entre as roupas ou debaixo da almofada... Nós, meninas, recolhemos os grãos e enchemos os lenços com eles, ou pomos as orelhas no cabelo... Adoro lavanda mesmo agora e faz-me lembrar muitas recordações de quando eu era pequena e não sabia como era feliz.

Se se vive no campo não se precisa muito mais do que uma casa e uma terra, então é preciso armas e vontade de trabalhar, mas pode-se ter coelhos ou galinhas e tem sempre algo para comer e vender, não como aqui onde se tem de contentar com caixotes e esmolos.

Eu não gosto de perguntar, mas quem gosta? É humilhante mas para mim não havia muitas possibilidades e por isso gostei de muitas outras antes ou depois de mim e comecei a roubar em lojas e depois em casas e pessoas. Como vêem, sou pequeno e era magro e ágil e passei bastante despercebido. Quando me apanharam pela primeira vez, eu era pouco mais do que uma menina quase a arrancar um dedo da guarda, mas agora estou calmo. E eu já não o faria mais. O meu primo também esteve aqui e durante algum tempo estivemos juntos na cela. Agora ela saiu e voltou a entrar na sua família ... Tenho o meu marido lá fora que está à minha espera e está com a criança, mas estou preocupada porque ele me escreveu que perdeu o emprego e também tenho muito medo que ele tenha outra pessoa ...

Agora vou à escola para aprender a escrever bem em italiano para poder explicar-me ao meu filho e obter o certificado do ensino médio. Ele também está na escola secundária. Primeiro fiz o curso com o professor e agora comecei a escola secundária. Em criança não fui à escola porque era muito longe e tinha de ir sozinho, mas gostava, mas não conseguia terminá-la por causa da guerra. Não é fácil recomeçar a estudar na minha

idade e algumas coisas parecem demasiado difíceis e fico zangada até querer desistir de tudo, mas os professores têm paciência e por vezes levam-nos à escola na quinta. Foi aí que vi que havia plantas de lavanda!

Pedi trabalho e espero sinceramente que me levem a trabalhar ao ar livre, na horta ou com coelhos, está tudo bem, só não fiquem sempre fechados à chave. Não sei o que vou fazer quando sair daqui: Gostaria de ter um emprego no campo e uma casinha para ficar com os meus filhos... mas por agora é apenas um sonho.

50. Maria

Nasci numa cidade não muito distante de Roma, numa família normal, embora modesta. Desde criança, porém, a vida que levava era próxima de mim, a minha mãe que cuidava de mim e dos meus irmãos fechava sempre em casa e o meu pai que trabalhava a fazer os turnos da noite.

Deixei a escola quando era criança porque me apaixonei por alguém mais velho que eu, que era o líder de um bando de bandidos.

O meu pai não queria que eu estivesse com ele, trancou-me em casa, mas eu fugi. Engravidei e casei ao cortar laços com a minha família.

O meu filho nasceu. Era a luz dos meus olhos. Estávamos sempre juntos, eu nem sequer o mandei para o jardim de infância.

O meu marido, porém, não podia trazer um salário para casa e fazia "trabalhos", ele bebia.

Comecei a limpar com uma empresa e levei o bebé comigo.

Tive uma filha. O dinheiro nunca era suficiente, o meu marido fazia cada vez mais "problemas" e bebia cada vez mais. Começámos a discutir, e ele batia-me muitas vezes, mesmo em frente do meu filho. Mas depois ele pediu-me perdão e recomeçámos como antes.

Nesta altura, fiz as pazes com a minha mãe, que veio ver as crianças enquanto eu trabalhava.

Até à escola secundária o meu filho cresceu tímido, silencioso, mas de vez em quando tinha explosões de raiva.

O meu pai morreu e a minha mãe ficou doente. Os meus irmãos não queriam saber dela e eu acabei com eles da minha vida.

O meu marido foi preso. Fui forçada a tomar conta das crianças e da minha mãe sozinha. Mudei-me para a casa dela. Felizmente, tinha o meu emprego na empresa de limpeza. A minha filha cozinhou quando voltou da escola para casa. O meu filho deixou a escola para ir trabalhar.

Ficou noivo e logo casou porque estava à espera de um filho, tal como eu.

Infelizmente, porém, começou a ter ciúmes da sua mulher e começou a pôr-lhe as mãos em cima.

A minha filha foi para uma cidade no norte de Itália para trabalhar e para fazer dela uma vida dela.

Eu tinha começado a trabalhar numa escola como porteiro, pareceu-me que finalmente nos iríamos safar. Infelizmente, a minha mãe morreu.

Esperava que o meu filho fosse designado para uma casa do conselho e, em vez disso, ele quase não a conseguiu.

Vivíamos todos juntos e quando as discussões eclodiram não pude deixar de intervir para ajudar a minha nora, proteger o meu neto e, sobretudo, acalmar o meu filho.

Um dia, a minha nora levou o bebé e fugiu de casa. Compreendi-a; vi-me sem nora e sem uma filha que, entretanto, se tinha casado no norte de Itália e estava à espera de uma criança.

O meu filho começou a beber e lá tudo correu mal.

Perdeu os biscates que fazia, começou a perseguir a sua mulher que o denunciou.

Ela pediu-me dinheiro, que já não era suficiente, porque eu também o estava a enviar para o meu marido na prisão.

Eu vi-o sofrer e tentei acalmá-lo, mas ele também reagiu mal comigo.

O meu marido adoeceu e as despesas aumentaram, mas o meu filho bebeu e ficou no bar sem ajudar.

Depois o meu marido morreu e as coisas desmoronaram-se. Em minha casa já não era amante, o meu filho levou o meu dinheiro ou vendeu o pouco que eu tinha.

Um dia, ele bateu-me. Nessa altura, chamei os carabinieri para pedir ajuda. Queria impedi-lo de voltar para casa porque tinha medo dele, especialmente quando ele estava bêbado. Os carabinieri pediram-me para o denunciar, mas eu não queria mandá-lo para a prisão, mas apenas para pedir protecção, não para o devolver a minha casa.

Quando ele descobriu que estava muito zangado e numa furiosa discussão, quase me atirava pela janela. Desesperada, fui buscar a arma que o meu marido me tinha deixado e que eu tinha escondido. Eu disparei.

Disparei do lado oposto ao do meu filho, atingindo a porta da frente. Mas ele denunciou-me.

Assim, acabei na prisão aos 55 anos, espancada, sem dentes, porque não tinha dinheiro para ir ao dentista, para partilhar uma cela com 3 pessoas, muito diferente de mim.

Sinto uma tremenda culpa para com o meu amado infeliz filho. E ele foi vítima da raiva e violência que sofreu quando era criança.

Afinal de contas, estou feliz por ter acabado na prisão e não ele com a acusação de assassinato contra mim.

O gesto que fiz é terrível, apesar de saber que não lhe estava a bater e queria assustá-lo para evitar que continuasse a ser violento para comigo. Eu queria quebrar esta cadeia de coisas más na nossa vida.

Felizmente, a minha filha e a minha nora apoiam-me. Agora, após 45 anos, estou a frequentar a escola ao mesmo tempo que o meu neto e consegui obter o certificado da escola secundária. Uma pequena satisfação que é muito importante para mim neste momento.

Percebi que não se pode quebrar a cadeia de coisas más com algo ainda pior.

Trabalho como assistente, ou seja, como acompanhante de uma mulher semi-paralisada, sempre a sorrir, que está na minha ala. Estou a mudar para melhor e sinto que, passo a passo, serei finalmente capaz de me reconectar com o meu filho.

51. ROSA

Estou aqui há dois anos muito tempo e não me habituo a isso. Hoje mudei de células e companheiros: são demasiado briguentos, ao que parece, e ninguém quer estar comigo. Dizem isto, mas a verdade é que eu não quero estar com ninguém, nem mesmo eu próprio por vezes me suporto. Tudo me incomoda, tudo me deixa doente e depois não durmo e algumas noites começo a andar na cela minúscula, fumando um cigarro atrás do outro ... Pobre rapariga que por acaso está comigo, esta que está comigo agora, Lory, saiu e voltou por crimes antigos e novos e parece querer estar sempre a chorar e a queixar-se a toda a hora.

Eu poderia ter pensado nisso antes! Todos nós tivemos de pensar nisso primeiro. O outro, por outro lado, é mais calmo, fala pouco e vai à escola como eu agora. Fui um pouco à escola, mas penso que na escola eles têm de vos dizer, explicar bem, todos os dias o que acontece se cometerem um erro. Não basta dizer que se acaba na prisão!

É preciso fazer com que todos os rapazes e raparigas compreendam o que é a prisão, a prisão é o fedor, o caminho dos autocarros, o espancamento, a luz sempre acesa e um silêncio que nunca existe!

Nunca choro, apenas peço para ser deixado sozinho. Sou apelante, e tenho esperado dias, semanas, meses por um juiz para lidar comigo. Aqui o tempo passa e não se sabe nada, e por vezes parece-me que enlouqueço e por isso enlouqueço.

O facto é que não sei como segurar a minha língua... repreendem-me mas eu defendo-me das injustiças e das ordens dos guardas, o que não compreendo... Também respondo ao padre ou ao educador, ao professor, se eles não me respeitam. Aqui na prisão eles só o respeitam se levantar a voz e deixar claro que não tem medo de nada ... Mesmo se for castigado, eles respeitam-no mais depois.

Entretanto, o tempo passa e os meus filhos crescem longe de mim com a minha irmã e primos: os meus mais velhos odeiam-me e os gémeos, tão pequenos! Claro que eles ainda não compreendem mas nem sequer me reconhecerão quando eu sair, se eu alguma vez sair daqui. Estou tão desanimado. Sobre o meu marido, o pai dos meus filhos, não sei nada e com certeza que ele não está em Itália, não sei onde ele está agora, ele fugiu e as falhas pareciam todas minhas quando encontraram todas aquelas coisas roubadas na nossa casa ... Nem eu sabia que era tudo roubado, ele disse que tratou de carros e peças sobressalentes e eu não fiz perguntas e assinei os papéis que ele me mostrou. Ele tinha tirado o negócio a um homem mais velho que sabia como fazê-lo e ficou rico, primeiro ensinou-o a fazer aquele trabalho e depois deixou-lho, mas o trabalho era um disfarce porque nada era legal, como mais tarde me explicaram. Eu não me envolvi e havia dinheiro para todos. Fiz tudo o que o meu marido me disse, é normal, confiei nele, não pensei que ele me deixasse em tantos problemas.

Casei com XXX quando era pequena, os meus pais não queriam que eu fizesse amor com ele porque ele era grande e a sua família tinha um mau nome. Por isso fugimos e

depois tivemos de nos casar sem que ninguém se pudesse meter no caminho. Fomos viver sozinhos e eu estava feliz mesmo que o meu marido começasse a sair e a voltar ao fim da tarde ou não voltasse de todo. Fiquei grávida quase imediatamente e quando nasceu o nosso primeiro filho S., as famílias também se reconciliaram connosco e as coisas estavam a correr bem. Na verdade, o trabalho nos destroços dos carros com o seu tio também chegou.

Quando (o meu primeiro filho) S nasceu eu estava feliz e o meu marido também estava feliz, também porque ele era um menino e estávamos orgulhosos dele; a minha sogra deu-me uma pulseira de ouro pesada - Muito bem, disse ela, você fez um menino, mas eu pensei dentro de mim que era Deus que enviava um menino e não era o meu mérito ... Então eu estava sempre sozinha em casa com o meu filho, e o meu marido esteve fora durante muitos dias, disseram-me que tinha outro e eu acreditei nisso. Em vez disso, ele foi buscar os grandes carros na Alemanha ou na Holanda. Então um dia enlouqueci e gritei e disse que me estava a matar, mas não era verdade... Depois disse-lhe que a criança podia ir à escola e que eu começaria a ajudá-lo com os seus carros e as peças dos destroços para vender e que já não o deixava sozinho. Ele disse que estava tudo bem, mas não me explicou o que eles realmente fizeram com as máquinas ...

Tudo estava bem, depois de algum tempo voltei a estar grávida e os gémeos nasceram, mas eu estava doente e quase morri durante o parto e fiquei muito tempo no hospital porque apanhei uma pneumonia que nunca cicatrizou.

Mesmo em casa eu estava fraco e a minha irmã veio para me ajudar, mas ela não gostou do meu marido e tão cedo eu voltei a estar sozinho... Nesses anos eu estava sempre doente e tinha medo que o meu marido me deixasse, em vez disso ele era gentil e um dia disse-me que queria que eu voltasse para o ajudar no trabalho com ele e assim deixei as raparigas com a minha prima que não tem filhos e não pode ter filhos. Mesmo agora, elas ficam com ela e chamam-lhe mamã.

Por vezes ele trá-las aqui e elas não se lembram que eu sou a sua verdadeira mãe... isto deixa-me tão zangada que um dia elas saberão tudo e não terão de cometer os meus próprios erros. Agora vão à escola e estão a aprender a escrever, mesmo para eles eu também vou à escola.

O meu filho S, ele tem vergonha de mim, porque é mais velho, compreende-me e julga-me... e pensa que eu mandei o seu pai embora... Ele tem razão em ter vergonha, não é bom saber que a sua mãe está na prisão e por isso recebemos muito pouco aqui e ele não quer falar comigo. Eu inscrevi-me na escola para não o envergonhar e talvez eu tome a média perante ele que tem 11 anos e está no sexto ano. Escrevi-lhe uma carta de Natal e ainda estou à espera que ele me responda.

Os meus filhos têm de estudar e levar uma vida diferente da minha, uma ascendência onde o risco de acabar na prisão não existe, para mim não há tantas esperanças mesmo que eu tire uma licenciatura... depois de ter estado numa prisão pessoas em quem ele não confia para lhe dar um emprego... Não sei o que poderei fazer... Gostaria de ter a minha própria loja.

52. O Tigre

Se eu fosse um animal selvagem, seria com certeza um tigre! Bonito, elegante, e muito forte. Não me provoque, eu sou um tigre.... Olhem-me nos olhos se se atreverem...!

Todos por aqui me respeitam e mesmo agora sou um prisioneiro como muitos outros.

Mas se me olharem nos olhos, todos reconhecem a coragem do tigre que sabe quando é altura de enfrentar a luta e quando se deve proteger.

Mesmo por detrás desta máscara que só permite ver os olhos se os olharmos cuidadosamente, vemos o olhar daqueles que sabem defender-se, daqueles que não têm medo.

Na verdade, o meu cabelo parece mais a crina de um leão, mas eu sou um tigre que é muito mais belo do que a leoa.

Somos muitos na família e, a certa altura, apercebi-me de que estava na altura de me desenrascar sozinha e de encontrar o meu caminho. Uma estrada, a estrada para partir e parti para a viagem sonhando com a Europa, sem ter medo como um tigre em busca do seu território, de abrigo.

Não escrevo nada sobre a viagem porque seria preciso um livro e demasiadas lágrimas e depois não sou capaz de o fazer. É? Tenho sido muito mau e demasiadas pessoas más que conheci.

O deserto primeiro, depois o mar, pessoas diferentes, línguas diferentes, nações diferentes, soldados, homens maus e alguém que ajuda ou parece ajudar. Dinheiro Estrada para não se perder e não pesoldi que muda de mãos. Não se percam, não se percam.

Mas não é uma selva que eu tenha atravessado e que não quero recordar é o coração do homem que perdeu Deus que faz do mundo um lugar de injustiça e do mal que eu vi e sofri.

Cheguei a Lampedusa mais de um ano após a minha partida. Não compreendi nada e éramos demasiados. Depois obrigaram-me a ir para outro centro e depois para outro e depois para uma casa de acolhimento perto de uma grande cidade. depois atingi a maioridade e tive uma autorização de residência temporária e não tinha onde ficar, mas também o endereço de uma associação onde me ajudaram e eu estudei e tirei um diploma em italiano para estrangeiros e matriculei-me na escola aqui.

Depois atingi a maioridade e fui costureira no meu país e perto de onde vivia havia muitas fábricas que faziam trabalhar raparigas como eu, e por isso deixei que se dissesse que estava à procura de emprego, e durante algum tempo trabalhei aprendi o ofício de costureira. Mesmo no meu país, fui costureira.

Mas depois quis mais dinheiro e confiei numa pessoa que me fez tantas promessas. E dei-lhe os documentos e fiz o que ele me disse até que ele me quis deixar na esquina de uma praça ... E percebi que eu ia ser costureira numa fábrica, mas outra coisa ... Pedi-lhe os documentos de volta e ele gritou e eu também gritei e depois ... Lutei como um tigre e

todos o ouviram e até o viram. Eles também viram quando a faca no meu cabelo saiu das minhas mãos e eu bati-lhe com força na perna ... o sangue ... todos eles viram e --- eu fui preso.

Parece que o homem mau está doente e talvez morra, mas eles sabem que ele era um bandido e um explorador e eu defendi-me e não pensei em nada, e no meu coração penso que ele mereceu e eu estou aqui até eles perceberem que eu não tinha escolha.

O advogado diz que saio em breve e espero bem que sim. Estou aqui há demasiado tempo e a cobiça certamente não ajuda!

Sou um tigre e tenho garras, sou forte e orgulhoso e vocês não podem fazer de mim o que não sou.

Eu sou um tigre que espera pelo seu tempo e se prepara.

Por vezes, sinto-me mal e em baixo nas lixeiras. Luto com todos e preciso do meu espaço. Tenho encontrado alguma paz desde que tenho feito teatro com o grupo que está aqui, onde rimos muito e choramos muito e depois fazemos os espectáculos.

Também gosto da escola, mas não durou muito, mas consegui o meu diploma e estudei as esmolas e como puderam.

O meu nome é Tina, tenho quase 22 anos de idade, sou da Nigéria.

Quando sair daqui, terei a minha própria loja e venderei roupas feitas por mim.

53. A história de Vivian

Sou nigeriano e estou em Itália recentemente. Sobre a Itália só conheço a prisão ou quase e o que vejo na televisão e que os outros reclusos com quem posso falar a minha língua me dizem aqui, na Rebibbia, onde estou preso à espera de julgamento sem nunca ter cometido nada de errado.

Foram outros, que estavam errados comigo, e eu sou apenas uma pobre mulher que só fez o que foi decidido e agora sou uma mulher destruída para sempre.

Eu fiz o que foi decidido, como sempre. Não sou uma má mulher.

Não quero falar sobre a minha viagem. Foi uma pena e só recentemente deixei de ter pesadelos à noite... medo e frio, medo e fome, medo e sede, medo e mal por todo o lado até aos ossos, medo e vômitos, até compreender que ainda se está vivo e só isso importa.

Eu sempre rezei e Deus ouviu-me e chegaram os navios italianos para nos salvar.

Partimos em muitos e poucos chegaram: à chegada já não éramos as mesmas pessoas que quando deixámos as nossas casas. Éramos todos zombies, tivemos olhos vazios, estômagos vazios durante dias, com sede... pele queimada, o corpo e o espírito estavam mortos. Eu morri pelo menos duas vezes.

Hoje rezo a Deus todas as noites porque já não gostaria de recordar o deserto da Líbia, os espancamentos, as dores, a violência contra o meu corpo. Olha para as minhas costas, olha para marcas e cicatrizes, vê este braço? Já não o consigo levantar e aqui o tendão

está partido e o dedo mindinho (o dedo mindinho) da mão direita já não se dobra. À noite, se estiver húmido, tenho dores em todo o meu corpo...

Saí de casa que era uma menina agarrada pela mão do seu irmão mais velho. Ele era o líder do nosso grupo na viagem. Eu estava toda orgulhosa da estrela do meu irmão mais velho e despedi-me sem olhar para trás e sem saber nada sobre o futuro. Os nossos pais deram-nos dinheiro, comida, e a sua bênção.

Ninguém me perguntou o que eu queria fazer, antes de partir, e talvez eu não quisesse nada.

Fiz o que foi decidido, como sempre.

Foi uma viagem sem fim. Muitos morreram de febre e sede e no final o meu forte e grande, belo irmão... também foi levado pela Morte. Desde então, tudo tem vindo a piorar cada vez mais.

Eu estava a chorar e a pensar quem me poderia defender, mas não voltei a desapontar toda a gente e nem sequer escrevi aos meus pais. Teria destruído as suas esperanças e não queria fazê-lo.

Os meus pais, as minhas irmãs e irmãos, a minha família não sabem que estou vivo, não sabem que sou prisioneiro aqui em Itália, em Roma.

É melhor acreditar que estou morto do que deixá-los saber que estou aqui e mesmo quando saio, nunca lhes direi.

Sáímos a pé, e fizemos alguns pedaços da estrada de camião... Caminhei muito e vi soldados e demos algum dinheiro ao acampamento à noite para o frio nas suas tendas sujas, tendo alguma comida.

Sáímos ao amanhecer, descansámos debaixo do sol ardente, depois de manhã cedo caminhámos de novo, e a noite não me deixou dormir. Um dos líderes uma noite tomou-me por ele à força, e mais tarde... quando engravidei, ele levou-me a sua casa e apresentou-me à sua esposa, nunca hostil comigo. Na verdade, eu gostava dela, e todos eles queriam a criança porque os seus filhos estavam em guerra e não tinham netos.

Mas depois perdi o meu bebé, e eu também ia morrer, mas não morri, apesar de ser melhor. Não tenho sequer 20 anos e tenho uma jovem seca, estéril e morta. Estarei sozinha; ninguém voltará a querer-me. Já não posso casar. Agora estou arruinado.

Fui vendido e comprado, e aceitei-o porque agora não valho nada.

Fiz o que eles queriam, como sempre.

Levaram-me para Itália e obrigaram-me a ensinar os outros, convenci-os a dar os seus documentos e a confiar no meu patrão ...

Eu não tinha escolhido nada; ao fazê-lo, tinha um lugar para ficar, comida e dinheiro. Não me fazia perguntas e não esperava nada mais do que isso da vida na altura.

Quando a polícia me atacou, e eles levaram-me, não me queixei tanto porque não compreendia o que era ilegal: Se somos prostitutas é porque os homens o procuram e lhes pagam.... business

Estou dentro para a exploração e outros crimes menos graves, hoje compreendi que o crime que cometi é como uma roda em que todos nos magoamos e ninguém é salvo, aqueles que exploram e aqueles que são explorados são cúmplices.

Aqui na Rebibbia conheci uma rapariga que veio do meu país e conhecia a minha família e eu que no início tinha ficado feliz por a ver... Mais tarde não quis falar com ela, e mantive-me afastado. Depois ela veio falar comigo e contou-me a sua história e a de muitas outras e aconselhou-me a ir à escola e recomeçar tudo de novo.

Ele disse-me que se eu estava vivo era graças a Deus e que não tinha o direito de deitar fora a minha vida e o meu corpo, mas que mesmo que eu cometesse erros terríveis, poderiam ser perdoados e recomeçar...

Agora vou à escola, e pedi trabalho, e veremos o que Deus quer tirar desta pobre mulherzinha inútil.

Recomeçarei agora de novo de mim.

Estou feliz por ir para a escola e por compreender melhor como é a Itália. Gostaria de tentar viver aqui num lugar tranquilo, talvez e com um emprego regular que me permita viver honestamente. Quero estudar e aprender um emprego, gostaria de ser cabeleireiro e de tornar as raparigas mais bonitas. Sou bom a fazer tranças e temores e a pentear cabelo encaracolado, também poderia aprender a pentear raparigas europeias.

54. Marginalização e drogas

As minhas principais características são a atitude, a bondade e o facto de ser um bom ser humano.

O que me levou a seguir o caminho da marginalização foram as drogas. Experimentei-a, gostei dela, o que me levou a esse mundo.

As pessoas que estavam envolvidas, no início, eram amigas. Diziam que eram amigos, mas depois não eram amigos de ninguém, certo? Se um amigo me leva às drogas, ele não é amigo.

As consequências disso, foram separação, roubos...

Entretanto, fui preso e tive de o enfrentar sozinho, com as minhas filhas... De qualquer modo, ainda aqui estou...

Não consigo explicar o que senti no passado, mas agora estou bem, graças a Deus, estou bem.

Os meus sonhos para o futuro são ajudar as minhas netas, ajudar as minhas filhas sempre que posso e seguir em frente, arranjar uma casa e fazer a minha vida.

Os principais acontecimentos da minha vida, foi ser pai, ser pai pela primeira vez, foi muito bom.

As pessoas mais importantes da minha vida são as minhas filhas e as minhas netas e as pessoas aqui no "The Companion" que me ajudaram e continuam a ajudar.

Os meus objectivos neste momento são ajudar as minhas filhas, ajudar as minhas netas, arranjar uma casa e trabalhar.

Neste momento, sinto que não tenho quaisquer problemas. No passado, tive muitos problemas, não vale a pena falar do passado, está bem? Não quero falar sobre o passado.

Se eu não tivesse entrado no mundo das drogas as coisas teriam sido completamente diferentes, eu tinha tudo, seria muito bom. No passado eu tinha tudo, uma casa, um carro, e tudo ia por água abaixo.

No futuro, o que eu penso é que tudo ficará bem, só tenho de o querer.

55. Desde a infância

As minhas principais características pessoais têm a ver com o que passei e o que estou a aprender na vida, mas digamos apenas que os meus pontos fortes estão a ser trabalhados, honestos e realizadores, acho eu.

Comecei o caminho da marginalização quando era criança, com a separação dos meus pais. Fui para um colégio interno em Viseu, e sempre gostei de sair com as crianças mais velhas. Eles tinham uma vida diferente, o que me chamou a atenção e penso que esse foi o impulso para começar uma vida diferente.

As pessoas que estavam envolvidas na minha marginalização, eram todas pessoas ligadas ao mundo da droga, pessoas que também tinham uma vida familiar desfeita. Eram pessoas que provavelmente também não tinham planos para o futuro.

As consequências desta vida eram más, por exemplo, doenças, uma vida sem rumo, prisão, consumo de drogas.

Penso que só comecei a enfrentar o problema quando caí na realidade, quando fui preso. Primeiro porque não conhecia o ambiente prisional, desconhecia completamente o problema. E depois tive de mudar a minha estratégia, mudar o meu comportamento, porque se continuasse a ter a mesma vida dentro da prisão que tinha fora, provavelmente já não estaria aqui, vivo. O que eu fiz foi ficar no meu canto. Outra estratégia era não me sentir preso, apesar de saber que estava privado da realidade, mas considerava essa fase como estando em desintoxicação.

Não penso muito no futuro, devido à vida não estruturada que tenho e devido à minha idade, mas o que quero é viver uma vida digna, sem ter de recorrer a outros meios não legais para me sentir feliz, penso que não vai para lá.

Se as coisas tivessem sido diferentes na minha vida, penso que eu teria sido um bom desportista. Venho de uma família onde o meu avô era um grande ciclista. Também gostava muito de desporto quando era criança, especialmente ciclismo e corrida, cross-country, e por isso esta é a vida que eu teria seguido, muito diferente da que tenho.

As pessoas mais importantes da minha vida sou eu e a minha mãe.

A principal batalha na minha vida neste momento é saber como valorizar as coisas, coisas que me pareciam insignificantes antes. No passado, eu não valorizava nada. Qualquer coisa que pudesse ser importante, eu desvalorizava, não lhes dava qualquer valor, e agora, claro, dou-lhes todo o crédito.

O lema da minha vida é: "hoje não irei consumir nem prejudicar ninguém".

Os capítulos da minha vida, eu diria talvez infância, adolescência, depois a transição para a idade adulta e velhice.

Não estabeleço objectivos; não penso muito nisso, espero pelo que a vida tem para me proporcionar, o melhor para mim.

56. Irmão mais velho

Os meus principais pontos fortes neste momento são os meus 3 filhos, que agora me dão força para conseguir um emprego e ser alguém melhor a partir de agora.

Sou uma pessoa reservada, há coisas que acontecem, que eu vejo e guardo para mim, não sei se é bom ou mau.

Comecei a seguir o caminho da marginalização quando perdi aquele que era como o meu pai, que era o meu irmão mais velho.

Perdi um pilar importante, aquele que me disse para estudar e trabalhar. Trabalhei com ele aos sábados e domingos. Depois vieram amigos, que não são amigos, com a sua influência para fumar cigarros, para serem mais importantes do que outros que não fumam, disseram, que eu seria mais importante por causa disto... e eu deixei-me ir atrás de ilusões.

As consequências disto foram muito más. Comecei a ser tratado no Hospital Júlio de Matos (Centro Hospitalar Psiquiátrico de Lisboa), pela Dra. Rosa Andrade, desde os 15, 16 anos de idade. Fui apanhado na escola em Telheiras, agora não me lembro do nome que mudou, mas fui apanhado na escola pela polícia com narcóticos e a partir daí começou a acontecer cada vez mais...

Entretanto, enterrei-me ainda mais fundo. Fiz coisas que se eu fosse hoje, não faria, mesmo que me dessem 10.000 euros. Fiz cobranças difíceis, todo o tipo de coisas impensáveis.

Na altura, senti uma grande revolta. Uma vez fui à Costa da Caparica, que pertence ao distrito de Setúbal e a partir daí os seguranças, a PSP (Polícia de Segurança Pública), sempre me revoltaram quando tentavam aspirar o corpo do meu irmão, como se fosse um tapete, em vez de o lavar. A partir daí detestei a PSP, os seguranças, tudo.

Neste momento, e depois de todos estes anos na prisão, fez-me pensar que por um lado cometi alguns delitos e que neste momento a melhor coisa a fazer é o caminho do bem, porque o caminho do mal, o crime não compensa. Mesmo que tenhamos as nossas razões, o crime não compensa.

Quanto ao futuro, os meus sonhos são querer ter a minha própria casa novamente, e estar com os meus filhos, mesmo que seja de 15 em 15 dias, ou todas as semanas, em férias, sempre que for necessário.

O meu lema na vida, neste momento, é viver um dia de cada vez.

Os meus objectivos são conseguir um emprego, um emprego estável, uma casa, para que possa dar algo aos meus filhos no futuro.

Se as coisas tivessem sido diferentes, se não fosse pelo que aconteceu ao meu irmão, eu poderia ser um homem de negócios de sucesso, não estou a mentir, tenho sido um artista de circo, tenho feito o poço da morte, estava na televisão há pouco tempo, na RTP1. Podia ser um homem de sucesso hoje.

Neste momento, o maior problema da minha vida é ter de arranjar um emprego para não depender de outros.

No passado, o maior problema eram as drogas, leves e pesadas. Comecei com haxixe na escola, com o grupo de amigos que me influenciou. Vou dar-vos um exemplo do que costumava acontecer, eu tinha oito irmãos e irmãs e usávamos ténis sem marca da feira porque não havia dinheiro para pagar os sapatos de marca. Outros colegas, que só tinham um ou dois irmãos, tinham mais possibilidades e usavam sapatos de marca como a Nike, etc. e depois diziam "ah, não te quero perto de mim porque usas roupas da feira", por exemplo. E depois houve um amigo que se aproximou de mim, perto de um supermercado, o velho Feira Nova, e tivemos lá um motim, que até foi noticiado no noticiário da TV, foi a abertura do noticiário da TV a dizer que até espancámos os seguranças... Eu fiz coisas que só Deus sabe. Foi como o bullying, que hoje em dia chamam bullying, que sofremos naqueles dias, só que para mostrar que éramos iguais a eles ou superiores, eu fiz coisas que hoje em dia me arrependo de ter feito.

As pessoas mais importantes da minha vida são, em primeiro lugar, o meu pai e a minha mãe que me colocaram no mundo, e depois os meus três filhos.

Agora trata-se de lutar todos os dias para tornar o dia seguinte melhor.

Se a minha vida fosse um livro, os capítulos seriam um país injusto e como hei-de dizer...

Acabo de sair de uma prisão, sem nada... falta-nos o apoio do próprio Estado português: serviços de educação, serviços do IRS, serviços prisionais, tudo. Para mim é tudo uma caricatura. Até o juiz que me deu a liberdade condicional só me viu uma vez, ele não sabe se sou bom ou mau. Deveria ser ao contrário, ele deveria andar por aí, como um guarda anda por aí, como o subdirector anda por aí, quando anda, para ver se está a trabalhar bem ou não... e isso é o que não acontece no nosso país.

57. Um recém-nascido

As minhas principais características neste momento são focar num mundo melhor, agora que vou ser pai e que penso que me vai manter a avançar, para tentar não cometer os

mesmos erros novamente. Também perdi recentemente alguns membros muito próximos e muito queridos da família. Sou amigo de um amigo, sempre pronto a ajudar o meu vizinho.

Desde muito jovem, entrei no mundo do crime, fiz coisas sem pensar. Vivi com os meus avós e pensava que era jovem, que podia fazer o que quisesse e não pensava nas consequências, só mais tarde, quando comecei a ver, é que já era tarde.

Tudo começou na vizinhança onde vivi. Fumávamos charros, erva, e eu guardava as drogas para os mais velhos sem pensar. Eu não pensava realmente, pensava que se a polícia viesse, eu não seria preso porque era jovem. Mas esqueci-me que sempre que a polícia lá fosse, o evento seria registado no relatório da polícia, e um dia, quando lá fosse, tudo seria registado, e isso era o que eu não sabia.

As pessoas envolvidas eram eu e alguns amigos do bairro.

As consequências disto foram que perdi muitas coisas, perdi familiares, perdi amigos, perdi uma namorada, fui para a prisão, perdi o meu emprego...

Depois de ter ido para a prisão, estava sempre sozinho. Quando cheguei à prisão, ia com o objectivo de mudar, mas voltei a cair. A segunda vez que comecei realmente a pensar, ou é desta vez ou, como se costuma dizer, "ou é isto ou aquilo".

A fase de mudança foi complicada. Comecei imediatamente a deixar de fumar haxixe. Pensei que não o conseguia fazer, mas fi-lo. Hoje em dia, consigo ver pessoas a fumar, amigos do meu bairro que fumam que já não significam nada para mim, não me influenciam, mas era complicado. Especialmente quando os meus avós, os meus avós paternos, que me criaram, quando senti que eles não estavam realmente aqui, foi muito complicado, quase voltei às drogas, mas consegui concentrar-me. Agradeço também aqui à instituição "O Companheiro" que me ajudou muito.

No passado, senti-me como uma criança frustrada e zangada. Perguntava-me porque é que os meus pais não me queriam, porque é que não me deixavam. Preferia ouvir isso da minha mãe do que de outras pessoas. Infelizmente, aprendi há alguns anos que a minha mãe também era uma prostituta... mas a vida é assim.

Mas preferia tê-lo ouvido dela do que de outras pessoas. A minha mãe que me teve, também faleceu recentemente e há coisas que ainda não consegui ultrapassar...para dizer uma última vez, lamento. Porque eu não falaria com a minha mãe.

Neste momento, ainda me sinto um pouco confuso com a dúvida se ela me perdoa ou não...mas vou ultrapassar isso.

O que sinto agora sobre a minha vida é tentar ser uma pessoa melhor, não voltar a cometer os mesmos erros.

No futuro, tenciono começar uma família. Infelizmente, já perdi muito, e o que perdi, agora quero construir tudo sozinho, esses são os meus sonhos. Ser pai, começar uma família, arranjar um bom emprego e seguir em frente com a minha vida. Os erros que cometi, e que agora ficaram para trás e já paguei pelo crime que cometi... isso é passado.

Penso que o futuro vai correr bem; penso que vou conseguir.

O lema da minha vida é "não faças aos outros o que não queres que te façam a ti".

Se as coisas tivessem sido diferentes, especialmente se eu tivesse sido criado pelos meus pais e não pelos meus avós.

Claro que os meus avós estiveram sempre lá, mas uma coisa é ser criado com os teus avós porque os teus pais estão mortos, mas outra coisa é ser criado pelos teus avós e pelos teus pais que vivem perto e nunca te vêm ver ou visitar. Esta foi uma razão para a minha desmotivação, para deixar de ir à escola. No início ainda fui à escola e obtive boas notas, depois comecei a faltar à escola porque me sentia zangado, porque vi os pais de todos os meus amigos a ir buscar-nos à escola e o meu pai (o meu pai não podia porque estava no Canadá), mas a minha mãe... Só queria, por uma vez, que ela me explicasse mais ou menos as razões do meu abandono. Porque ela me abandonou, ela deixou-me à porta da minha avó.

Por um lado, ela fez uma coisa boa, deixou-me à porta da minha avó, mas uma criança de 3 meses de idade podia morrer a qualquer momento. Na altura em que a minha avó saía para levar o lixo e via um carrinho de bebé e ouvia um barulho estranho, ela foi ver e eu estava lá. E se a minha avó não tivesse ido levar o lixo para fora nessa altura?

Se não fosse por este evento, a minha vida teria sido completamente diferente. Eu nunca tinha começado com o crime. Essa foi a forma mais fácil que vi foi o crime. Comecei a vender drogas muito cedo. Os tipos mais velhos do bairro já vendiam drogas e fumavam drogas... e por vezes ouvia-os a falar entre si, caso a polícia aparecesse. E eu me metia-me no meio deles. Eu era mais novo, com cerca de 12 anos, e eles tinham vinte e poucos, e eu dizia: "Não se preocupem, se a polícia vier aqui eu digo-lhes que é meu", e eles aceitavam-no. Deram-me dinheiro, deram-me uma bicicleta, etc., e isso foi muito para mim aos 12 anos de idade. Depois íamos jantar a casa e encontrávamo-nos depois. Pelo menos uma vez eu gostaria de ter ido lá ver a minha mãe.

As pessoas mais importantes da minha vida agora são a minha tia, a irmã do meu pai, que sempre esteve comigo, a minha namorada, e o meu filho que vai nascer.

O meu principal problema agora é não ter um emprego estável.

No passado, o maior problema era a droga.

Agora que vou ser pai, quero fazer tudo o que for possível e impossível para fazer tudo com o meu filho da melhor maneira. Não quero que ele cometa os mesmos erros que eu cometi. Vou mostrar-lhe todos os caminhos, os bons e os maus, para que ele possa aprender por si próprio.

E agora o facto de um recém-nascido estar a chegar faz muita diferença porque quando não se tem ninguém dependente de nós é uma coisa, mas quando se tem alguém dependente de nós é outra. Por isso, agora estou concentrado em não querer fazer nada de errado, porque se eu fizer algo de errado agora, haverá consequências, e como já estive preso, sempre que vou a um tribunal, o juiz vai olhar para o processo e ver, ele está lá. Tenho medo, sim, tenho medo, mas vou fazer o possível e o impossível para não voltar a fazer nada de errado, especialmente agora que não posso.

Se a minha vida fosse um livro, o primeiro capítulo seria "os dias que passei na prisão", o segundo capítulo, "Integração depois de sair da prisão", o terceiro capítulo "Nova fase da vida".

Este último capítulo descreveria como me tornei melhor, pensei que nunca iria conseguir, mas consegui. Com muita dificuldade, mas consegui. Também tive pessoas que sempre me apoiaram, nunca me criticaram, pelo contrário, sempre me ajudaram sem nunca criticar, e havia uma delas que estava sempre a dizer-me: "mas tu consegues" e eu respondi sempre "sim, sim, eu consigo", mas eu virava as costas e ia de novo... Via pessoas a fumar e pedia para fumar com elas. Fumava, comprava... e um dia acordava de manhã e dizia para comigo "tem de ser hoje" e desde então até agora nunca mais fumei. O primeiro capítulo falava de tudo o que passei dentro da prisão, o que eu não desejaria ao meu pior inimigo. Vi muitas coisas lá dentro. Graças a Deus consegui sair de lá são e salvo, porque às vezes não se pensa nos EP's (Entidades Prisionais) portuguesas, que é como num filme, mas não. Vi coisas lá dentro que estava no lugar errado à hora errada, e isso é suficiente. Por vezes não é preciso ser apanhado numa rusga e apanhar mais de 10 anos na prisão porque se estava a traficar drogas, isso não é realmente verdade, por vezes é suficiente estar no lugar errado à hora errada. Já vi uma situação que, é assim, no sábado as salas estão todas abertas.

Dizem que é a limpeza geral, o pessoal sai para limpar as celas. Assim, já tinha limpo a cela e tomado o pequeno-almoço, eram cerca das 11 horas, fui ao balneário para lavar a roupa e no sábado das 10:30 às 11:30 é hora da visita. Tudo estava normal, as pessoas vindas da visita, com a sensação de que a família está longe, porque uma pessoa estando lá fechada, ter apoio é mais fácil. É diferente ter apoio através de cartas todos os dias do que ter pelo menos uma vez por mês uma visita de um membro da família a perguntar como estamos, por isso estava a observar as pessoas que vinham da visita e continuei a lavar a minha roupa.

Entretanto um rapaz entrou na casa de banho, eu não o conhecia, mas vemo-nos lá, é normal, é um espaço usado por todos, ele veio da visita e trazia uma mala que colocou no chão. Entretanto, entraram mais dois rapazes, obrigaram-no a levar tudo o que tinha, obrigaram-no a oferecer os seus ténis, bateram-lhe... e eu estava lá, não se pode perder, olhei para cima de repente...

Eu era conhecido como "O Açoriano". Então eles disseram-me "Ei açoriano, não viste nada", e eu disse "não é da minha conta", mas ao mesmo tempo estava a sentir pena de mim mesmo. Um deles ficou à porta, para ver se vinha algum guarda, não vinha ninguém, chamaram outro tipo. Havia três tipos de cor. Depois veio outro, trouxe uma faca muito grande como as usadas para matar porcos e disse "por isso, a partir de hoje, sempre que se vai à visita, é preciso dar-nos tudo o que se traz da visita". É complicado, porque é assim que as coisas são, e depois o rapaz desabafou comigo, e tornou-se um amigo. Hoje em dia, continuo a manter contacto com ele.

Ele é do Norte e a sua família só pode vir uma vez, porque eles são de longe. Eles vêm aqui, fazem um esforço para lhe trazer qualquer coisa e ele volta da visita relaxado e depois chegam três tipos e, além de lhe baterem, obrigaram-no a dar-lhes alguns ténis Nike Jordan, levaram-lhe a camisa, ou seja, o rapaz ficou sem nada, a única razão porque não lhe tiraram a roupa foi porque não lhe serviam.

58. Fim do jogo

As minhas características pessoais: enérgico, amigo, trabalhador, um amigo daqueles que se é necessário parar de comer para que a outra pessoa não morra de fome, qualquer assunto de que a pessoa precise estou pronto, mas neste momento continuo a estar...eu estava assim... neste momento continuo a ser assim apenas com uma diferença, costumava ser um tolo e agora já não sou um tolo...ah... foi essa a situação que aprendi... a continuar a ser a mesma pessoa, amigo, companheiro, trabalhador e tudo, mas não ser um tolo como era antes, às vezes magoa-me.

Portanto, uma das principais causas foi o problema do jogo. Eu tinha problemas de jogo, ...ah... a mãe dos meus filhos na altura, quando ela descobriu, por causa de uma dívida que surgiu, tive de levantar dinheiro para pagar a dívida e tudo começou a partir daí, o nosso desacordo, mas o dinheiro continuou a vir...ah... Nunca tive problemas de jogo...quero dizer, nunca ninguém veio bater à minha porta, nunca ninguém ameaçou a minha família, nada...se eu tinha uma dívida, eu paguei-a. Eu podia ser prejudicado, ao nível de...um pouco mais desfavorecido, mas nunca tive problemas com pessoas a bater à minha porta, ou ameaças, nada disso, mas...claro que, por exemplo, podia ter comprado um bom apartamento e não o fiz, podia ter ficado com a villa que os meus pais me deixaram e eu não, e ela, a mãe dos meus filhos nessa altura, quando estávamos sozinhos comigo psicologicamente não o fez, mas também nunca numa posição em que... "bem, eu quero estar contigo mas tens de deixar o jogo, vamos buscar ajuda. Eu estou ao teu lado, eu apoio-te".

Porque muitas pessoas pensam que o jogo é apenas uma coisa normal: "ah, joga, pára de jogar". Não, jogar, reconheço que agora, eu costumava dizer que não era um vício, é pior que drogas e pior que álcool em todos os sentidos...

Testemunhei grandes sofrimentos, pessoas que jogavam e deviam dinheiro e eram ameaçadas, famílias e casas fechadas, lojas e negócios fechados por causa do jogo? mas para ela era uma coisa normal, era como beber um copo de água: quando se tem sede bebe-se e quando não se tem sede não se bebe? e ela nunca foi, nesse sentido, uma pessoa que dissesse: "vamos buscar ajuda, vamos apoiar".

Eu, como sempre me senti impotente, não podia, podia ficar um ou dois meses, mas estava sempre com esse desejo de voltar ao jogo - essa foi uma das principais razões.

Depois arrastou-se, mas o dinheiro continuava a entrar.

Quando chegou a altura em que fiquei realmente desempregado, aos 50 anos de idade, a empresa faliu, era difícil para mim encontrar um emprego, não conseguia... por isso era difícil... Tinha 3 anos a trabalhar por conta própria, porque ninguém me aceitava numa empresa com contrato de trabalho... Eu tinha experiência profissional em várias áreas, tinha qualificações, mas a idade era sempre um impedimento para me colocarem em empresas...

Trabalhei por conta própria durante 3 anos até ser presa, enquanto ela também tinha ficado desempregada. Quando conseguiu um emprego, na situação em que se encontra hoje, que ainda está na Fundação, começaram os graves problemas, porque começou a ter uma vida... começou a ganhar bem, sentia-se segura, sabia que eu estava cada vez mais difícil de conseguir um emprego, psicologicamente estava cada vez mais baixo, ao ponto de começar a chantagear-me por causa disso e houve uma ruptura, uma discussão, uma ameaça... ameaças de um lado, ameaças do outro... Saí pela porta e quando cheguei, ela tinha saído com a minha filha, o meu filho estava à minha espera. Depois de 8 dias eu estava na mente, que este era o momento em que me ia separar e tudo estava bem, ela continuou com a sua vida e eu continuei com a minha, mas acho que ela não estava satisfeita, e não precisava, uma vez que já tinha partido, só tinha de continuar... Eu até disse ao meu filho, se a tua mãe quer voltar, volta com a tua irmã, embora a casa esteja em meu nome e eu tenha o direito de ficar nela, porque o contrato tem 45 anos em meu nome, mas como a tua irmã precisa de ter um tecto, se a tua mãe quer voltar para cá, eu vou encontrar um lugar para ir e ela virá para cá.

Conclusão, ao fim de 8 dias, eu ia colocar a chave na porta e disseram-me para ir buscar em frente à esquadra da polícia, que eu vivia do outro lado da rua, e foi isso, e avisaram-me que eu já não ia sair, que tinha uma queixa criminal contra mim.

Não o esperava. Podia ter esperado muito, mas não esperava isso. Como ela já tinha partido, e se fosse a separação que queria, pediria a separação e continuaria com a sua vida, não precisava de fazer o que fez.

As consequências dos seus actos foram que eu fui preso, apanhei 7 anos de prisão, cumpri 5 anos, 10 meses e 3 dias, e obtive o resto da minha pena suspensa, que termina a 24 de Janeiro, se Deus quiser, se eu lá chegar, no próximo ano.

Foi muito difícil para mim enfrentar o problema, posso agradecer a um indivíduo que já estava na esquadra quando entrei, sentado com algemas, amarrado ao banco... Nunca tive, porque todos me conheciam, nem sequer podiam acreditar no que se estava a passar. O espaço onde eu estava tem uma porta que conduz à saída das traseiras e sem nunca estar algemado, levantava-me e ia até à porta para fumar um cigarro, se saísse pela porta ninguém viria atrás de mim, mas também não havia necessidade disso, se eu não fosse naquele dia, sabia que eles viriam à minha procura. Este indivíduo, por coincidência, fomos na mesma carrinha para a esquadra central da polícia de Moscavide, onde passámos a noite. No outro dia fomos ouvidos pelo juiz, eu de um lado e ele de outro, mas andámos sempre na mesma carrinha e ambos entrámos no dia 21 de Janeiro de 2015, eram 11:30 da noite no IPL.

E depois, ainda não conseguia acreditar, quando entrei naquela admissão, vi a falta de condições que o espaço tinha. Há pessoas que vivem na rua, com condições melhores do que as que eu lá tinha: vidros partidos, paredes todas sujas de sangue e tudo o que se possa imaginar, duas pedras ali, mal moídas e em dois lençóis e um colchão também "Deus me livre!" e para as pessoas se deitarem, isto no Inverno, com vidros partidos, a

chuva a entrar, ratos, é isso... e eu comecei a fazer uma corda, com os atacadores que tinha, e o rapaz ao meu lado reparou. Houve uma altura em que eu estava distraído e a olhar para o lado, e ele guardou os meus atacadores, porque a minha intenção naquele dia era realmente colocar a corda à volta do meu pescoço. Porque até aos 53 anos nunca tinha tido qualquer problema com a lei, nem sequer uma única multa, nunca soube o que era uma sala de tribunal, nunca soube o que era uma esquadra de polícia, excepto aquela que visitei, e por isso eram as coisas que me passavam pela cabeça.

Depois conseguimos dormir durante algum tempo e, de manhã, ele teve uma conversa comigo. Disse-me ele: "Meu, não vale a pena. Tive algum azar e já fui preso pela mesma situação, mas tens a idade que tens, tens dois filhos que disseste quando entrámos na carrinha que te apoiariam, por isso não vais fazer uma loucura dessas, é difícil, mas não o vais fazer". Assim, a partir daí, todos os dias, quer fosse de manhã, de tarde ou de noite, não havia um dia em que eu não pensasse a mesma coisa, mas depois comecei a pensar e vi que não me estava a levar a lado nenhum. Tive de perceber que estava realmente na prisão e que tinha de fazer o meu melhor para sobreviver ali, porque ali, não está a viver, está a sobreviver.

A um nível emocional, neste momento sou uma pessoa muito mais fria em relação a muitas coisas, como por exemplo, mesmo a nível da relação, como já disse... como posso dizer... Tornei-me uma pessoa mais atenciosa, penso mais nas situações, não avanço de cabeça como costumava fazer, não cesso facilmente. Tornei-me, como disse antes, uma pessoa mais cautelosa, mais cautelosa comigo mesma. Gosto mais de mim próprio do que antes, porque costumava ser mais dedicado à pessoa com quem estava, e não me preocupava comigo mesmo. Hoje preocupo-me comigo primeiro, para além dos meus filhos. Eu dava a minha vida por eles. Fora isso, primeiro eu, depois eu, depois eu, e quando tenho de pensar nos outros, penso novamente em mim, o que é algo que eu não fazia antes.

Neste momento, as pessoas mais importantes da minha vida, para além de mim, são os meus filhos.

Se o que aconteceu não tivesse acontecido, tudo teria sido diferente. Por exemplo, se a mãe dos meus filhos me tivesse amado como ela disse, se me tivesse apoiado... Deixei o jogo um pouco tarde. Através de um casal amigo meu, soube que ele também tinha este problema, mas teve a sorte de ter a sua mulher ao seu lado para o ajudar a procurar ajuda para que ele desistisse do jogo e ele o fez... embora tenha perdido muitas coisas, bens materiais, mas pelo menos a sua mulher e filhos nunca perdeu, porque ela tinha ao seu lado e o apoiava. Ela ajudou-o a procurar a ajuda que ele sozinho não conseguia obter. Isto é como um toxicodependente, se não tiver alguém que o apoie, não o larga. Ele está naquele "sistema", um amigo vem e telefona, outro vem e telefona para lá e ele ainda está nele, por isso tem de ser alguém que agarre essa pessoa e lhe mostre o caminho. E é isso que eu digo, se ela me tivesse mostrado o caminho e se eu sentisse que ela estava lá ao meu lado, as coisas poderiam ter sido completamente diferentes e hoje ainda podemos ser um casal normal, como todos nos chamavam "o casal de amantes",

porque ela na rua era uma pessoa completamente diferente do que estava em casa. Em casa ela brincava comigo psicologicamente, porque sabia que era a única coisa que me fazia descer, e nunca houve uma palavra dela, que é o que ainda me irrita sobre esta situação.

Neste momento, um dos principais problemas, quando parti, quero dizer, mais uma preocupação do que um problema, foi encontrar rapidamente uma ocupação. Felizmente, na altura nem sequer queria aceitar o protocolo, comecei a procurar trabalho por conta própria e tive algumas oportunidades à vista, promessas... que depois acabei por ver que as pessoas têm uma atitude diferente quando precisam e quando não precisam... mas tudo bem... De acordo com o que já tinha falado com várias pessoas, contava em ir para uma das oportunidades, que já estava em vista e já tinha falado com essas pessoas. Depois, entretanto, falei com os meus filhos e disse-lhes: "Olha, Ricardo, é isto, é isto, é isto, é isto, é isto. É suficiente para as despesas, embora me ajudem, mas eu fico com ela". Felizmente, numa boa altura, aceitei.

Como disse, sou uma pessoa trabalhadora, quando tenho de trabalhar, não tenho problemas, deito as mãos a qualquer coisa, e foi o que aconteceu lá dentro. Fui destacado para um serviço, onde os três chefes me disseram a mesma coisa: "Estás aqui, é a tua secção, há coisas para lavar, lavas, se não houver, podes sentar-te ali e ninguém te diz nada". Então, e se não aparecer nada durante o dia? perguntei eu. "Basta sentar-se ali", responderam eles. Só que isso não funciona para mim. Então, de varrer, ajudar o chefe a fazer a montagem disto ou daquilo, ir ao caixote do lixo, qualquer coisa que surja, estou sempre lá. Portanto, a pessoa responsável lá, o engenheiro, sendo uma pessoa que, pela primeira vez, assumiu a responsabilidade por alguém e, neste momento, estamos a lidar com a situação para ver se consigo manter-me na pista de forma eficaz. E é disso que me orgulho nesse momento. Continuar a ser a mesma pessoa nesse sentido.

Neste momento, o lema da minha vida é trabalhar na minha rotina diária com boa saúde, poder acordar bem e ver os meus filhos, passar o máximo de tempo possível com eles, porque costumava passar muito pouco tempo com eles, não quando eram pequenos, mas quando começaram a ser adolescentes, passei menos tempo com eles e agora quero passar o máximo de tempo possível com eles e viver um dia de cada vez, especialmente com boa saúde.

Neste momento, o meu sonho é, como disse, ficar na companhia e ter um pouco de espaço próprio, poder receber quem eu quiser, estar à minha vontade, ter a minha independência.

59. Feliz infância

Até aos 10 anos de idade, vivi em São Tomé, onde fui muito feliz. Lá tive uma infância cheia de amigos e uma família unida. Era um bom aluno e passava o meu tempo livre a jogar futebol. Até que...

a minha mãe, uma professora em Angola, veio buscar-me a mim e aos meus irmãos e irmãs em São Tomé para lá ir. Sei que se tivesse ficado em São Tomé, teria sido um grande homem como os meus amigos que lá ficaram, mas em Angola continuei a ser um bom aluno, pelo que tudo indicava que teria um futuro promissor. A minha professora causou-me uma grande impressão, ela é a irmã da actual Ministra da Justiça portuguesa, Francisca Van Dunem.

No dia 14 de Janeiro de 1992, cheguei a Portugal. Tanto a minha mãe como as minhas irmãs já cá estavam. Fui feliz em Portugal, mas passei por muitas experiências e adaptações: ao frio, ao trabalho (trabalhei em obras, em hotéis, na CP de Cascais), e à minha nova vida no "gueto". Se em Angola vivi uma boa vida, em Portugal viver num "gueto" foi uma mudança radical, mas a minha família e eu conseguimos adaptar-nos.

Os bairros que frequentava - o "Bairro do Pinhal do Fim do Mundo" e o "Bairro das Marianas" - foram demolidos. A demolição marcou-me, apesar de nos ter sido dada uma casa. A pessoa que nos entregou as chaves da casa foi a Dra. Mila, a "Maria da ATL" que cuidava das "crianças" na altura e ainda hoje. Todos os vizinhos que cresceram comigo estão comigo no Bairro da Adroana, aquele que se tornou o meu novo bairro. Era um bairro muito problemático em Cascais. Mas nem todos os que lá viviam eram como as pessoas pensavam - todos eles trabalhavam e colaboravam em todos os projectos em Cascais. Muitas pessoas tinham uma má impressão, porque o bairro era considerado um "Bairro da Droga". Tinha uma reputação, mas todas as pessoas que lá viviam eram trabalhadores e tinham todos os seus filhos na ATL. Muitos deles ajudaram a construir o Bairro Social da Galiza. Em suma, este capítulo da minha vida foi marcado pela colaboração dos vizinhos, e dos meus melhores amigos, do Bairro.

Durante a pandemia, num belo domingo, eu estava a fazer limpeza em casa. Tinha alguns tapetes em casa que tinham um "insecto". Tirei-os todos para fora, desci as escadas da casa e empilhei-os perto do edifício. É um bairro ventoso e quando decidi queimar os tapetes, o vento levou-os para longe. Quando tentei correr atrás dos tapetes, já era tarde demais, porque o vento já tinha arrastado os tapetes para a floresta perto do meu edifício, que começou a arder. Os vizinhos até gravaram um vídeo de mim a correr atrás do tapete. Logo a seguir, ele foi ao café pedir ajuda. Todos os vizinhos ajudaram a chamar os bombeiros, que, tal como a GNR, vieram falar muito bem de mim no Tribunal. As pessoas que me marcaram foram Marco e Anderson, vizinhos no rés-do-chão, e Enoch, mas também muitos outros vizinhos que me ajudaram e falaram bem de mim quando as notícias surgiram na TVI e na SIC. "Não é fogo posto", "ele é uma boa pessoa", "a sua lógica de ser preso", "ele veio do gueto e tem passado por muito", disseram em minha defesa.

Prenderam-me e as explicações que dei não correspondiam ao que estava registado nos ficheiros. Levaram-me a tribunal. Passei três dias na magistratura de Lisboa e no dia

seguinte levaram-me ao Tribunal de Cascais para ser ouvido. Acabei por ser detido por fogo posto, mas não foi fogo posto. Fui ouvido por um juiz e uma testemunha, através de videoconferência, alegaram que não vivia no bairro e condenaram-me a prisão preventiva.

Fui condenado a 2 anos e 6 meses, mas cumpri 6 meses de pena suspensa. É preciso ser muito forte para estar na prisão. Fui colocado com assassinos e fui ameaçado por eles. Foi o meu advogado, uma grande senhora, que conseguiu que eu fosse colocado num lugar separado daqueles reclusos. Fui mesmo infectado pela cobiça na prisão e grandes amigos meus morreram por várias razões, como Jorge, que foi espancado, Paulino, e André. O Estabelecimento Prisional de Lisboa é horrível. Os guardas são muito maus e racistas, mas há também alguns bons. A cadeia deve prestar assistência. Até passei três semanas a usar a mesma roupa.

Quando voltei, fui acolhido por todos os meus vizinhos do bairro, sou e sempre fui uma pessoa muito querida lá. Não posso deixar Portugal, o que é um grande problema para mim, porque quero ir para o Reino Unido. O que me interessa neste momento é continuar a fazer a vida e seguir em frente, também com a ajuda da "Confiar". Mantenho-me em contacto com toda a minha família. A minha mãe é a minha "lenda" e os meus irmãos também são muito importantes para mim.

Além disso, os meus amigos da prisão marcaram-me muito. Agradeço muito ao meu advogado. No futuro, quero esquecer o que aconteceu, escrever um livro, ver as notícias, e lutar pelos meus sonhos: trabalhar e ser alguém na vida, servindo de exemplo para os meus amigos que ainda estão na prisão, porque todos com quem estive na prisão têm sonhos.

Tenho fé em Deus que o futuro será positivo e que o pior já passou. Estou orgulhoso de quem sou! Estou orgulhoso da minha casa. É pobre, mas bela. No fundo, o meu lema de vida é ser muito feliz, esquecer o passado e seguir em frente com a vida, ter fé em Deus. A prisão não é para ninguém!

60. Uma prisão mais humana

Tive uma infância turbulenta: fui criada por amas, vivi pouco tempo com o meu pai e depois com os meus tios até ter cerca de 6/7 anos de idade. Em retrospectiva, esta fase da minha vida com a minha tia e o meu tio não foi má. A verdade é que os meus tios cuidavam de mim o melhor que podiam, mas eu não gostava da comida deles. O meu primo dormia comigo e acordava com o meu vômito.

Os meus tios viviam em Coina, depois houve uma inundação e nós fomos para o Barreiro. A minha mãe e o meu padrasto começaram a visitar-me em Coina. Lembro-me que o meu padrasto me trouxe um saco de brinquedos e eu estava muito feliz, porque os meus tios não me davam esse tipo de coisas.

Passados alguns meses, a minha mãe e o meu padrasto foram buscar-me para viver com eles. Se até então eu pensasse que a minha vida era um inferno, então eu iria perceber o que era o inferno: o meu padrasto começou a maltratar-me e eu a fugir de casa tornou-se um hábito meu.

Acabei por ir para a "Casa do Gaiato", onde fiquei durante 3 anos. Fui bem recebido por algumas pessoas, saí-me bem na escola, no meu tempo livre trabalhámos na agricultura, o que tornou esta fase ligeiramente melhor do que a anterior, mas aqui também sofri abusos.

Também acabei por fugir da Casa do Gaiato, mas não cedi logo à vida de rua. Aos 15/16 anos de idade, ainda trabalhava em feiras, por exemplo nos carrinhos de choque, porque sabia que pelo menos ali havia comida e uma cama certa. Vivi esta vida até ser preso pela primeira vez, em 1998, por tráfico de droga. Tive sete meses de prisão preventiva. As instalações do Poder Judiciário eram terríveis. Era assustador, eu era apenas uma criança, mas também porque era uma criança, não me importava, sentia que qualquer lugar era suficientemente bom para dormir.

Em 2004, fui novamente preso por tráfico de droga e condenado a 3 anos e 8 meses de prisão. Mas desta vez foi diferente: eu já estava viciado na droga. Não senti nada na minha prisão porque achava que a sentença era justa, mas o Estado não me tratou como Ser Humano quando este era o seu dever. Embora, na altura, eu não tivesse esta noção. A verdade é que não tinha auto-respeito, pensava mais nos outros do que em mim próprio. Vivi a vida um dia de cada vez, sem pensar em como seria no dia seguinte.

Na prisão havia ainda mais drogas do que na rua. Na verdade, as drogas na prisão não são um problema, e por vezes até podem ser mais baratas e facilmente obtidas. No entanto, na prisão acabei por ficar "limpo" das drogas mais duras.

Foi precisamente porque eu estava "limpo" que não fazia sentido para mim quando, uma vez fora da prisão, participei no Projecto Homem no Vale do Acor, uma comunidade que reabilita pessoas com base na metodologia dos 12 passos. Hoje já compreendo a utilidade de algumas das ferramentas que me foram dadas, mas na altura não me identifiquei com esta metodologia, porque me foram atribuídas responsabilidades, tais como ser responsável pela coordenação de colegas na execução de tarefas, e não gosto disso. Prefiro receber directivas em vez de dar directivas. Além disso, os 12 passos implicam regras tais como estar fora de contacto.

O mais positivo deste projecto foi o campo de férias para crianças, onde eu era monitor para crianças necessitadas, que precisam de afecto e cujos familiares não lhes podem oferecer muito. Esta actividade não só fez sentido para mim, como também me comoveu. No entanto, após 15 dias desta actividade colónia, houve um mal-entendido que me levou a abandonar o projecto e a regressar a casa sem sequer recorrer a treinadores. Isto aconteceu porque fui confrontado por ler o jornal "Correio da Manhã", algo que me foi desaprovado.

Um amigo meu, Fernando, ajudou-me: deu-me dinheiro e chamou-me Álvaro, que é como um pai adoptivo para mim e ainda hoje está comigo, para vir buscar-me a Almada.

Foi então que comecei uma nova vida: consegui um emprego na direcção de palco e vivi assim durante alguns anos, até que tive uma recaída e acabei de novo na prisão.

Durante os primeiros três dias não sabia onde estava devido ao efeito da metadona que tinha tomado. Parecia que estava quase em coma, e quando "caí em coma", senti-me como se estivesse no inferno. Era muito pesado. Acordei numa cela sem condições para um ser humano: sem luz, baratas, ratos. Os ratos lá fora perseguiram os gatos, que estavam a fazer um barulho que ainda está dentro da minha cabeça. Nunca tinha olhado para a prisão desta forma.

Estes três anos no P.E. de Lisboa foram um verdadeiro pesadelo. Foi "tortura" num espaço pertencente ao Estado, que tem o direito de me tirar a liberdade, mas não a minha dignidade, reduzindo-me a "lixo".

Esta tortura durou até eu ser transferido para a Escola Primária de Vale de Judeus, que apesar da sua má reputação (porque há assassinos, pedófilos, ladrões armados), me deu condições e conforto que a E.P.L. não me deu. Eu tinha uma cela para mim, lençóis limpos, etc. Basicamente, fui recebido como um ser humano.

Comecei a olhar para mim e para a minha vida aqui e isso mudou. Estava a ter uma depressão e recebi ajuda terapêutica. Até a Dra. Andreia, a minha educadora, que inicialmente não tinha qualquer esperança para mim, mudou de ideias. Comecei a gostar mais de mim. Álvaro chamou o P.E. do "Vale dos Judeus" para me ver. Quanto a Fernando, embora nunca me tenha visitado, sempre me apoiou, enviando-me cartas e outras coisas "para ocupar a minha mente".

Apesar desta história de vida, nem tudo na minha vida tem sido mau. Tenho 45 anos de idade e conheci muitas pessoas maravilhosas: do mundo do espectáculo, ricos e pobres, etc. A minha irmã também é importante para mim, porque apesar de estar em Londres, sempre me ajudou.

Comer bem e viajar são alguns dos prazeres desta vida, daí o meu lema de vida ser "A vida é bela", embora eu nem sempre tenha visto isto.

Quanto ao futuro, depende apenas de mim. Eu vejo o futuro brilhante, azul e verde, como o contraste do mar e do céu.

61. Tráfico de droga

Sinto-me uma pessoa de sorte pela maravilhosa juventude que tive, vivi tudo muito bem até aos 38 anos de idade.

Depois veio a morte da minha mãe, a minha melhor amiga, e a morte do meu pai 10 dias mais tarde. Também perdi um filho. Não consegui lidar com estas perdas e desenvolvi uma depressão.

Os 5 anos depois destes foram para esquecer, para além do nascimento dos meus sobrinhos.

Fui preso num aeroporto no Brasil enquanto transportava 6 kg de cocaína para Portugal. Fui condenado por tráfico de droga. Após três anos pude ser repatriado, e acabei por cumprir o último ano da minha pena em Portugal.

Foi uma oferta atractiva dadas as dificuldades económicas que estava a tentar superar. Pensei que seria a oportunidade de resolver a minha vida, que era apenas uma viagem, que a adrenalina era tão grande que não conseguia parar.

Nunca fui um consumidor. A ideia era resolver a situação financeira e ficar em Portugal depois dessa viagem. Foi uma viagem de 10 dias que terminou em 3 anos.

Um amigo apresentou-me esta proposta, conhecendo as dificuldades financeiras com que me confrontava. Hesitei durante 6 meses, mas depois cedi. A organização alimenta a confiança das pessoas. É estranho a forma como somos abordados, com a garantia de que, se algo corresse mal, alguém o resolveria. Hoje é estranho para mim compreender como concordei com isso.

Fui condenado a 9 anos e 6 meses de prisão em Junho de 2013. Um advogado acompanhou-me ao julgamento, e depois informou-me que o "tio" (nome de código) tinha deixado de fazer os pagamentos, e a partir daí, já não tinha esse apoio.

Apelei várias vezes e em dois anos e meio a pena foi reduzida para três anos e meio, o que não acontece no Brasil. Fui um dos primeiros casos em que a sentença foi reduzida para este tipo de crime. Admiti o que tinha feito e não tentei encobrir, e penso que essa foi a razão pela qual funcionou.

Fisicamente, a prisão brasileira é pior, mas a ajuda mútua é melhor. Os anos passados na prisão no Brasil foram menos difíceis do que em Portugal, embora as celas fossem mais pequenas e menos confortáveis lá.

No Brasil não me faltaram bens essenciais ou produtos de higiene. Havia partilha de alimentos entre os reclusos. Na prisão no Brasil, trabalhei das 9h às 17h e o salário era suficiente, permitiu-me até comprar algumas coisas de que precisava e, por outro lado, manteve-me ocupado e distraiu-me da situação que realmente estava a viver. A prisão encoraja o trabalho e a autonomia e muitos reclusos aprendem ali tarefas básicas, como lavar roupa.

Nas instalações prisionais em Portugal, os reclusos passam 21 horas fechados nas suas celas, impedidos de trabalhar e até de limpar os espaços, mesmo que voluntariamente, para tentar ocupar o tempo.

Em Portugal, a directora do Estabelecimento Prisional impediu-me de trabalhar, não me autorizou a trabalhar. Pedi aos meus sobrinhos e sobrinhas para me visitarem e a directora não o permitiu, porque não eram meus filhos. Respondi-lhe mal e penso que fui castigado por isso. Depois recebi um número do Ministério da Justiça e os meus sobrinhos e sobrinhas foram autorizados a vir visitar-me à prisão no Natal, apesar de o Director não o ter autorizado.

Sempre respeitei os meus colegas e recebi respeito. Nunca infringi as regras do Estabelecimento Prisional e tive um comportamento excelente. Sempre pedi que não fossem mantidos telemóveis ou narcóticos na cela, para que não tivesse problemas que

impedissem ou atrasassem a minha libertação. Fiz tudo o que podia para não ter outro dia na prisão, apesar de saber que na prisão podia ganhar muito dinheiro, o que era muito tentador. A minha boa relação com os outros reclusos e a tentativa de evitar problemas permitiu-me obter saídas precárias.

Houve alturas em que pensei que não conseguiria aguentar mais a prisão. Perdi a minha mãe, a minha melhor amiga, quando ela tinha 50 anos de idade. Fui muito baixo com isso e, nessa altura, queria morrer com a minha mãe. Pensei que se pudesse superar essa perda, poderia superar tudo, incluindo a prisão.

Os meus sobrinhos, que foram criados por mim e são a minha motivação, tinham 2 e um pouco e 4 anos quando fui preso. Pensei que os meus sobrinhos se tinham habituado a estar sem mim e que mesmo eles já não sentiam a minha falta. O meu foco foi sempre os seus sobrinhos, que nasceram e passaram os seus primeiros anos de vida na minha companhia. Eles são as pessoas mais importantes da minha vida. Um deles ainda hoje diz que se lembra do dia em que a sua tia, com quem dormia, partiu a meio da noite e não regressou.

A primeira visita dos meus sobrinhos deixou uma profunda impressão em mim. Pediram à sua tia para se ir embora com eles. Eu também estava sempre acompanhado da minha irmã e do meu cunhado. Os meus sobrinhos e sobrinhas iam buscar-me ao P.E. nas saídas precárias e prometi-lhes na última saída que nunca mais voltaria.

Na prisão, quando as pessoas entram são más, quando saem, são piores. Quando saí, não tinha nada.

Depois de ter saído da prisão, foi a fase de recomeçar. Quando saí da prisão, fiquei um ano na Casa do Farol. Depois aluguei um quarto e mais tarde aluguei um anexo, onde vivo independentemente.

Onde moro de forma autónoma. Pouco a pouco fui conquistando a minha autonomia. Ter uma casa era o maior sonho para mim, e sinto que a conquistei. As pequenas coisas, como poder tomar banho e ir à casa de banho em qualquer altura, eram o que eu mais queria.

Quando estava na prisão, aprendi quem eram os meus verdadeiros amigos. Em Portugal apenas duas pessoas me visitaram na prisão, porque eu não queria que mais pessoas passassem por isso, os guardas, o ambiente prisional, etc. Não queria ser visto naquele ambiente, e além disso, não sabia se seria pior ir sem visitas ou despedir-me após uma hora de visitas e ter de voltar para a minha cela. Quando saí da prisão, tinha 50 anos de idade e não me importava com o que as pessoas diziam, só me importava se a minha irmã e o meu cunhado sofressem qualquer julgamento ou crítica. A minha irmã aceitou-me, apoiou-me e ignorou as críticas.

Nunca me senti apoiado pelo Estado, apenas pela confiança e ABLA. Hoje, tento ficar longe dos problemas e situações de conflito.

